

Lietuvos Respublikos Seimo *pirmoji sesija*

2024 m. lapkričio 14 d. – 2025 m. sausio 14 d.
1–18 posėdžiai ir minėjimas

Stenogramos

1

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Pirmoji sesija

2024 m. lapkričio 14 d. – 2025 m. sausio 14 d.

1–18 posėdžiai ir minėjimas

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA

2024 m. lapkričio 14 d. – 2025 m. sausio 14 d.

Posėdis Nr. 1 (2024 m. lapkričio 14 d.)

Vyriausiosios pagal amžių Seimo narės B. Vėsaitės įžanginis žodis	27

Iškilmingos kalbos ir sveikinimai

Seimo posėdžio pirmininkės B. Vėsaitės sveikinimo žodis	27
Respublikos Prezidento G. Nausėdos kalba	28
Vilniaus arkivyskupo metropolito G. Grušo invocacija	29

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaikdinimas

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkės L. Petronienės kalba	30
Konstitucinio Teismo pirmininko G. Godos kalba	31
Lietuvos Respublikos Seimo narių priesaika	32

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko rinkimai

Seimo nutarimo „Dėl Sauliaus Skvernelio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ projekto Nr. XVP-1(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas	42
Kandidato į Seimo Pirmininko pareigas S. Skvernelio kalba	43
Kandidato į Seimo Pirmininko pareigas S. Skvernelio atsakymai į Seimo narių klausimus	45
Seimo nario M. Lingės kalba	51
Seimo nario E. Gentvilo kalba	52
Seimo nario L. Kukuraičio kalba	53
Seimo nutarimo „Dėl Sauliaus Skvernelio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ projekto Nr. XVP-1(2) priėmimo tęsinys	55
Šio nutarimo priėmimas	55
Seimo Pirmininko S. Skvernelio kalba	55

Lietuvos Respublikos Seimo frakcijų paskelbimas

Seimo nario R. Motuzo paskelbtas pareiškimas dėl Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos įkūrimo	56
Seimo nario R. Puchovičiaus paskelbtas pareiškimas dėl „Nemuno aušros“ frakcijos įkūrimo	56
Seimo nario L. Kukuraičio paskelbtas pareiškimas dėl Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ įkūrimo	56
Seimo nario M. Lingės paskelbtas pareiškimas dėl Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščių demokratų frakcijos įkūrimo	56
Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen paskelbtas pareiškimas dėl Liberalų sąjūdžio frakcijos įkūrimo	57
Seimo narės A. Norkienės paskelbtas pareiškimas dėl Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos įkūrimo	57
Seimo nario V. Fiodorovo paskelbtas pareiškimas dėl Mišrios Seimo narių grupės sudarymo	57

Seimo nario G. Palucko paskelbtas Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos, „Nemuno aušros“ frakcijos ir Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ frakcijos pareiškimas dėl jų susitarimo įkurti Lietuvos Respublikos Seime valdančiąją koaliciją	57
Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen perskaitytas Liberalų sąjūdžio frakcijos pareiškimas dėl Liberalų sąjūdžio frakcijos pasiskelbimo opozicine frakcija	58
Seimo nario M. Lingės perskaityta Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos politinė deklaracija dėl Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos pasiskelbimo opozicine frakcija	58

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimai

Seimo nutarimo „Dėl Juozo Oleko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XVP-2 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	59
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas J. Oleko kalba	59
Seimo nutarimo „Dėl Rasos Budbergytės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XVP-3 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	60
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Budbergytės kalba	60
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Budbergytės atsakymai į Seimo narių klausimus	61
Seimo nutarimo „Dėl Orintos Leiputės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XVP-4 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	61
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas O. Leiputės kalba	61
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas O. Leiputės atsakymai į Seimo narių klausimus	62
Seimo nutarimo „Dėl Agnės Širinskienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XVP-5 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	63
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Širinskienės kalba	63
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Širinskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	63
Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XVP-6 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	64
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba	64
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Morkūnaitės-Mikulėnienės atsakymai į Seimo narių klausimus	65
Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XVP-7 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	65
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas V. Čmilytės-Nielsen kalba	66
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas V. Čmilytės-Nielsen atsakymai į Seimo narių klausimus	66
Seimo nario E. Gentvilo kalba	66
Seimo nutarimo „Dėl Juozo Oleko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XVP-2 priėmimo tęsinys	67
Šio nutarimo priėmimas	68
Seimo nutarimo „Dėl Rasos Budbergytės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XVP-3 priėmimo tęsinys	68
Šio nutarimo priėmimas	68
Seimo nutarimo „Dėl Orintos Leiputės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XVP-4 priėmimo tęsinys	68
Šio nutarimo priėmimas	68

Seimo nutarimo „Dėl Agnės Širinskienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XVP-5 priėmimo tęsinys	68
Šio nutarimo priėmimas	68
Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XVP-6 priėmimo tęsinys	68
Šio nutarimo priėmimas	68
Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XVP-7 priėmimo tęsinys	69
Šio nutarimo priėmimas	69
Seimo nutarimo „Dėl Vilijos Blinkevičiūtės, Gabrieliaus Landsbergio, Virginijaus Sinkevičiaus ir Aurelijaus Verygos pripažinimo netekusiais Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato“ projekto Nr. XVP-8 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Skvernelis)	69
Šio nutarimo priėmimas	69
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-9 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Skvernelis)	69
Šio nutarimo priėmimas	70
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projekto Nr. XVP-10 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Skvernelis)	70
Šio nutarimo priėmimas	70
Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	70

Posėdis Nr. 2 (2024 m. lapkričio 19 d.)

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaikdinimas	72
Informaciniai pranešimai	74
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. lapkričio 19 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	74
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projekto Nr. XVP-11 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Skvernelis)	74
Šio nutarimo priėmimas	77
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 14 d. nutarimo Nr. XV-9 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-12 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Skvernelis)	77
Šio nutarimo priėmimas	77
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 14 d. nutarimo Nr. XV-10 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-13 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Skvernelis)	78
Šio nutarimo priėmimas	78
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projekto Nr. XVP-14(2) pateikimas	78
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-16 pateikimas	78
Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (S. Skvernelis)	79
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XVP-15 pateikimas	80
Respublikos Prezidento G. Nausėdos kalba	80
Kandidato į Ministro Pirmininko pareigas G. Palucko kalba	81
Kandidato į Ministro Pirmininko pareigas G. Palucko atsakymai į Seimo narių klausimus	82

Informaciniai pranešimai	90
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projekto Nr. XVP-14(2) pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	90
Šio nutarimo priėmimas	92
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-16 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	94
Šio nutarimo priėmimas	95

Rytinis posėdis Nr. 3 (2024 m. lapkričio 21 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. lapkričio 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	96
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XVP-15 svarstymas ir priėmimas	97
Seimo nario R. Motuzo kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	97
Seimo nario M. Lingės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	97
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba (<i>„Nemuno aušros“ frakcijos vardu</i>)	98
Seimo nario L. Kukuraičio kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	99
Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	100
Seimo narės A. Norkienės kalba (<i>Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vardu</i>)	101
Seimo nario V. Fiodorovo kalba (<i>Mišrios Seimo narių grupės vardu</i>)	101
Seimo narės I. Ruginienės kalba	101
Seimo nario E. Gentvilo kalba	102
Seimo narės B. Vėsaitės kalba	103
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	103
Seimo nario T. Martinaičio kalba	104
Kandidato į Ministro Pirmininko pareigas G. Palucko kalba	104
Kandidato į Ministro Pirmininko pareigas G. Palucko atsakymai į Seimo narių klausimus	104
Šio nutarimo priėmimas	111
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-21(2) pateikimas	111
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 ² straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-18 pateikimas (J. Olekas)	112
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-19 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	112
Šio nutarimo priėmimas	113
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-20 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	113
Šio nutarimo priėmimas	113
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XVP-22 pateikimas	113
Informaciniai pranešimai	114
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 19 ¹ , 20 straipsnių ir 1 bei 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4293 pateikimas (A. Bilotaitė)	115

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio teritorijoje, pasirašyto 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-4265 pateikimas (A. Pečkauskas)	115

Vyriausybės valanda

L. e. Ministro Pirmininko pareigas I. Šimonytės, l. e. krašto apsaugos ministro pareigas L. Kasčiūno, l. e. sveikatos apsaugos ministro pareigas A. Pečkausko, l. e. energetikos ministro pareigas D. Kreivio, l. e. kultūros ministro pareigas S. Kairio, l. e. susisiekimo ministro pareigas M. Skuodžio ir l. e. finansų ministro pareigas G. Skaistės atsakymai į Seimo narių klausimus	117

Vakarinis posėdis Nr. 4 (2024 m. lapkričio 21 d.)

Generalinės prokurorės N. Grunskienės pranešimas (dėl Seimo nario R. Žemaitaičio)	127
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-21(2) pateikimo tęsinys	129
2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4221 pirmasis svarstymas	130
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	136
Seimo nario V. Ažuolo kalba	137
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XVP-22 pateikimo tęsinys	138
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-21(2) pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	138
Šio nutarimo priėmimas	141
Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 1, 2, 11, 13, 14, 17, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-4234 ir Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 1, 2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4235 pateikimas (N. Morozaitė-Rasmussen)	142
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 1, 4, 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4222(2) svarstymas	143
Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4223(2) svarstymas	143
Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 10 straipsnio pakeitimo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-4224(2) svarstymas	143
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4225(2) svarstymas	143
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4227(2) svarstymas	144
Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4228(2) svarstymas	144
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4233(2) svarstymas	144
2025 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4231(2) svarstymas	144
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-4214(2) svarstymas ir priėmimas	145
Šio nutarimo priėmimas	147

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XVP-22 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	147
Šio nutarimo priėmimas	148
Informaciniai pranešimai	148

Rytinis posėdis Nr. 5 (2024 m. gruodžio 3 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 3 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	149
Valstybės socialinių fondų biudžetų 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4230(2) svarstymas	150
Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4229(2) svarstymas	151
Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XVP-26(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	151
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	152
Seimo nario A. Anušausko kalba	155
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	155
Seimo nario S. Kairio kalba	156
Seimo nario K. Neimanto kalba	156
Šio nutarimo priėmimas	158
Valstybės socialinių fondų biudžetų 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4230(2) svarstymo tęsinys	159
Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4229(2) svarstymo tęsinys	159
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 ² straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-18(2) svarstymas	159
Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170, 170 ¹ , 492 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3848(2) svarstymas	159
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4291(2) svarstymas	160
Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Joniškio rajono savivaldybės mero rinkimų paskelbimo“ projekto Nr. XIVP-4296(2) svarstymas	160
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1912 pateikimas (G. Paluckas)	160
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo XIII-198 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2525 pateikimas (G. Paluckas)	163
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4206 pateikimas (J. Rojaka)	165
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1596 pateikimas (K. Mažeika)	168
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 14 ³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3472(2) pateikimas (L. Jonauskas)	171
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3452(2) pateikimas (L. Jonauskas)	172
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4206 pateikimo tęsinys	176
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1596 pateikimo tęsinys	176

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 14 ³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3472(2) pateikimo tęsinys	176
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XVP-40 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	176
Šio nutarimo priėmimas	177
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ projekto Nr. XVP-39 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	177
Šio nutarimo priėmimas	177
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-27 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-28 pateikimas (G. Skaistė)	177
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo“ projekto Nr. XVP-29 pateikimas (G. Skaistė)	178
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XVP-25 pateikimas (G. Skaistė)	179
Informaciniai pranešimai	179

Vakarinis posėdis Nr. 6 (2024 m. gruodžio 3 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Arūno Budrio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-4245 pateikimas (A. Kabišaitis)	181
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Budrio kalba	182
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Budrio atsakymai į Seimo narių klausimus	183
Seimo nutarimo „Dėl Irmanto Šulco skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-4246 pateikimas (A. Kabišaitis)	184
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas I. Šulco kalba	184
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas I. Šulco atsakymai į Seimo narių klausimus	185
Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-4247 pateikimas (A. Kabišaitis)	186
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas E. Zemlytės kalba	187
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas E. Zemlytės atsakymai į Seimo narių klausimus	188
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 54, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VI ¹ skyriaus pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-4009GR), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 18, 20, 25, 27, 28, 30, 31, 39 ir 45 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 ¹ straipsniu įstatymo (projekto Nr. XIVP-4010GR), Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8, 9, 10, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-4011GR) ir Administracinių nusižengimų kodekso 110, 112, 113, 113 ¹ , 351 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-4012GR) pateikimas (A. Kabišaitis)	190
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 8 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-4178GR) pateikimas (I. Segalovičienė)	191
Kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-23 ir Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-24 pateikimas (R. Dilba)	194

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 54, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VI ¹ skyriaus pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-4009GR) pateikimo tęsinys	198
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 18, 20, 25, 27, 28, 30, 31, 39 ir 45 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 ¹ straipsniu įstatymo (projekto Nr. XIVP-4010GR) pateikimo tęsinys	199
Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8, 9, 10, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-4011GR) pateikimo tęsinys	199
Administracinių nusižengimų kodekso 110, 112, 113, 113 ¹ , 351 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-4012GR) pateikimo tęsinys	199
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 8 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo (projekto Nr. XIVP-4178GR) pateikimo tęsinys	199
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ projekto Nr. XVP-43 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	199
Šio nutarimo priėmimas	200
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2803 1 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4292(2) pateikimas (M. Lingė)	200
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4218 pateikimas (K. Vilkauskas)	201
Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (J. Olekas)	201
Seimo rezoliucijos „Dėl padėties Sakartvele ir Sakartvelo europinės ateities“ projekto Nr. XVP-38(2) pateikimas ir svarstymas (R. Motuzas)	202
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	204
Seimo nario E. Zingerio kalba	204
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projekto Nr. XVP-45(3) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	207
Šio nutarimo priėmimas	208

Rytinis posėdis Nr. 7 (2024 m. gruodžio 5 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 5 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	209
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projekto Nr. XVP-46 pateikimas	209
Seimo rezoliucijos „Dėl padėties Sakartvele ir Sakartvelo europinės ateities“ projekto Nr. XVP-47 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Motuzas)	210
Seimo nario E. Zingerio kalba	213
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	213
Seimo nario V. Ažuolo kalba	213
Šios rezoliucijos priėmimas	216
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projekto Nr. XVP-46 pateikimo tęsinys	217
Paskirtojo Ministro Pirmininko G. Palucko kalba	217
Paskirtojo Ministro Pirmininko G. Palucko, paskirtojo energetikos ministro Ž. Vaičiūno, paskirtojo finansų ministro R. Šadžiaus, paskirtosios sveikatos apsaugos ministrės M. Jakubauskienės, paskirtojo žemės ūkio ministro I. Hofmano, paskirtosios krašto apsaugos ministrės D. Šakalienės ir paskirtojo vidaus reikalų ministro V. Kondratovičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	226

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Juozapaičio pareiškimas	244

Vyriausybės valanda

Laikiniai einančios Ministro Pirmininko pareigas I. Šimonytės, laikiniai einančio socialinės apsaugos ir darbo ministro pareigas V. Šilinsko, laikiniai einančio aplinkos ministro pareigas S. Gentvilo, laikiniai einančio sveikatos apsaugos ministro pareigas A. Pečkausko, laikiniai einančios vidaus reikalų ministro pareigas A. Bilotaitės ir laikiniai einančio žemės ūkio ministro pareigas K. Starkevičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	245

Vakarinis posėdis Nr. 8 (2024 m. gruodžio 5 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projekto Nr. XVP-42 pateikimas	251
Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Joniškio rajono savivaldybės mero rinkimų paskelbimo“ projekto Nr. XIVP-4296(2) priėmimas	251
Šio nutarimo priėmimas	251
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 1, 4, 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4222(2) priėmimas	252
Šio įstatymo priėmimas	252
Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4223(2) priėmimas	252
Šio įstatymo priėmimas	252
Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 10 straipsnio pakeitimo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-4224(2) priėmimas	252
Šio įstatymo priėmimas	252
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4225(2) priėmimas	252
Šio įstatymo priėmimas	253
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4227(2) priėmimas	253
Šio įstatymo priėmimas	253
Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4228(2) priėmimas	253
Šio įstatymo priėmimas	253
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4233(2) priėmimas	253
Šio įstatymo priėmimas	253
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44 ² straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-18(2) priėmimas	253
Šio statuto priėmimas	254
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-51 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	254
Šio nutarimo priėmimas	255
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-50 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	256

Šio nutarimo priėmimas	256
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projekto Nr. XVP-42 pateikimo tęsinys (S. Skvernelis)	256
Seimo Pirmininko S. Skvernelio kalba	256
Kandidato į Lietuvos Respublikos Seimo kanclerio pareigas A. Stončaičio kalba	258
Kandidato į Lietuvos Respublikos Seimo kanclerio pareigas A. Stončaičio atsakymai į Seimo narių klausimus	260
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4107(2) priėmimas	263
Šio įstatymo priėmimas	263
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4049(2) priėmimas	263
Šio įstatymo priėmimas	263
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 38 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3975(2) priėmimas	263
Šio įstatymo priėmimas	264
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 23, 28, 29, 38, 54, 61, 63 ¹ ir 65 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4256(2), Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3, 5, 7, 13, 23 ¹ , 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4257(2) ir Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4258(2) svarstymas	264
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2368 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4259(2) svarstymas	264
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-54 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	264
Šio nutarimo priėmimas	265
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-53 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	265
Šio nutarimo priėmimas	265
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-52(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	265
Šio nutarimo priėmimas	265
Seimo savaitės (2024-12-09 – 2024-12-13) – 2024 m. gruodžio 10 d. (antradienio) ir 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	266
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-33 pateikimas (R. Juška)	266
Informaciniai pranešimai	269

Rytinis posėdis Nr. 9 (2024 m. gruodžio 10 d.)

Lietuvos Respublikos Seimo narės J. Sejonienės prisaikdinimas	271
Informaciniai pranešimai	272
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 10 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	272
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projekto Nr. XVP-42 svarstymas	272
2025 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4231(2) priėmimas	273

Šio įstatymo priėmimas	273
Valstybės socialinių fondų biudžetų 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4230(2) priėmimas	273
Šio įstatymo priėmimas	275
Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4229(2) priėmimas	275
Šio įstatymo priėmimas	275
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4288(2) svarstymas	275
Seimo nario T. Martinaičio kalba	275
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio teritorijoje, pasirašyto 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-4265(2) svarstymas	275
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2803 1 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4292(3) svarstymas	276
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4295(2) svarstymas	276
Seimo nutarimo „Dėl valstybės pripažinimo suteikimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“ projekto Nr. XIVP-4086(2) svarstymas	276
Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų paskelbimo Vaclovo Into metais“ projekto Nr. XIVP-4261 svarstymas	277
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projekto Nr. XVP-42 svarstymo tęsinys ir priėmimas	278
Seimo nario R. Motuzo kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	278
Seimo narės D. Ulbinaitės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	278
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba (<i>„Nemuno aušros“ frakcijos vardu</i>)	278
Seimo nario L. Kukuraičio kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	279
Seimo nario V. Fiodorovo kalba (<i>Mišrios Seimo narių grupės vardu</i>)	280
Seimo nario J. Oleko kalba	280
Seimo nario D. Bradausko kalba	281
Kandidato į Lietuvos Respublikos Seimo kanclerio pareigas A. Stončaičio baigiamasis žodis	281
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-65 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	283
Šio nutarimo priėmimas	283
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-67 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	283
Šio nutarimo priėmimas	284
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-66 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	284
Šio nutarimo priėmimas	284
Seimo nutarimo „Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-64 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	284
Šio nutarimo priėmimas	284

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-68 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	285
Šio nutarimo priėmimas	285
Administracinių nusižengimų kodekso 486 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-17 pateikimas (A. Zuokas)	285
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projekto Nr. XVP-34 pateikimas (I. Šimonytė)	286
Kandidatės į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjo pareigas D. Jočienės kalba	287
Kandidatės į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjo pareigas D. Jočienės atsakymai į Seimo narių klausimus	287
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projekto Nr. XVP-35 pateikimas	288
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projekto Nr. XVP-42 priėmimo tęsinys	288
Šio nutarimo priėmimas	288
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projekto Nr. XVP-36 pateikimas (I. Šimonytė)	289
Kandidato į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjo pareigas S. L. Kalėdos kalba	289
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-44 pateikimas	290
Administracinių nusižengimų kodekso 486 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-17 pateikimo tęsinys (A. Zuokas)	290

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Skardžiaus pareiškimas	292
Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4176 pateikimas (A. Bagdonas)	293
Informaciniai pranešimai	295

Vakarinis posėdis Nr. 10 (2024 m. gruodžio 10 d.)

Opozicinių Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos, Liberalų sąjūdžio frakcijos ir Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos darbotvarkė

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos savarankiškumą ir pažangą stiprinančių darbų tęstinumo“ projekto Nr. XVP-59 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (M. Lingė)	297
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4244 pateikimas (S. Gentvilas)	302
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁵ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-37 pateikimas (V. Juozapaitis)	304
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 15, 19, 19 ¹ , 19 ² , 55, 56 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4298 ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11 straipsnių ir Įstatymo 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4299 pateikimas (S. Gentvilas)	306
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3 ir 22 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4197 pateikimas (V. Juozapaitis)	308
Referendumo konstitucinio įstatymo Nr. XIV-1163 20 straipsnio pakeitimo ir papildymo nauju IV ¹ skyriumi konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-4030 pateikimas (A. Bagdonas)	311
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-49 pateikimas (M. Lingė)	315

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44, 46 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 44 ³ straipsniu“ projekto Nr. XVP-58 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	315
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos savarankiškumą ir pažangą stiprinančių darbų tęstinumo“ projekto Nr. XVP-59 priėmimo tęsinys	318
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4244 pateikimo tęsinys	318
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁵ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-37 pateikimo tęsinys	319
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 15, 19, 19 ¹ , 19 ² , 55, 56 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4298 ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11 straipsnių ir Įstatymo 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4299 pateikimo tęsinys	319
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3 ir 22 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4197 pateikimo tęsinys	319
Referendumo konstitucinio įstatymo Nr. XIV-1163 20 straipsnio pakeitimo ir papildymo nauju IV ¹ skyriumi konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-4030 pateikimo tęsinys	319
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-49 pateikimo tęsinys	319
Informaciniai pranešimai	320

Rytinis posėdis Nr. 11 (2024 m. gruodžio 12 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	322
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projekto Nr. XVP-46 svarstymas ir priėmimas	322
Seimo nario M. Lingės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	322
Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	323
Seimo narės A. Norkienės kalba (<i>Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vardu</i>)	324
Seimo nario V. Fiodorovo kalba (<i>Mišrios Seimo narių grupės vardu</i>)	325
Seimo nario R. Motuzo kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	326
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba (<i>„Nemuno aušros“ frakcijos vardu</i>)	326
Seimo nario T. Tomilino kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	328
Seimo nario S. Kairio kalba	331
Seimo nario V. Juozapaičio kalba	332
Seimo nario J. Razmos kalba	332
Seimo narės L. Girskenės kalba	333
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	334
Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba	335
Seimo nario K. Podolskio kalba	336
Seimo nario E. Gentvilo kalba	337
Paskirtojo Ministro Pirmininko G. Palucko kalba	338
Paskirtojo Ministro Pirmininko G. Palucko, paskirtojo kultūros ministro Š. Biručio, paskirtosios švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės, paskirtosios krašto apsaugos ministrės D. Šakalienės, paskirtojo susisiekimo ministro E. Sabučio, paskirtojo teisingumo ministro R. Mockaus, paskirtojo vidaus reikalų ministro V. Kondratovičiaus, paskirtojo aplinkos ministro P. Poderskio, paskirtosios sveikatos apsaugos ministrės M. Jakubauskienės ir paskirtojo ekonomikos ir inovacijų ministro L. Savicko atsakymai į Seimo narių klausimus	339
Šio nutarimo priėmimas	352

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario I. Vėgėlės pareiškimas	353

Vakarinis posėdis Nr. 12 (2024 m. gruodžio 12 d.)

Vyriausybės narių prisaiškinimas

Ministro Pirmininko G. Palucko priesaika	354
Kultūros ministro Š. Biručio priesaika	354
Užsienio reikalų ministro K. Budrio priesaika	354
Žemės ūkio ministro I. Hofmano priesaika	354
Sveikatos apsaugos ministrės M. Jakubauskienės priesaika	354
Vidaus reikalų ministro V. Kondratovičiaus priesaika	354
Teisingumo ministro R. Mockaus priesaika	354
Aplinkos ministro P. Poderskio priesaika	354
Švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės priesaika	354
Socialinės apsaugos ir darbo ministrės I. Ruginienės priesaika	354
Susisiekimo ministro E. Sabučio priesaika	354
Ekonomikos ir inovacijų ministro L. Savicko priesaika	355
Finansų ministro R. Šadžiaus priesaika	355
Krašto apsaugos ministrės D. Šakalienės priesaika	355
Energetikos ministro Ž. Vaičiūno priesaika	355
Generalinės prokurorės N. Grunskienės pranešimas (dėl Seimo nario A. Bagdono)	355
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-44 pateikimo tęsinys	356
Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4285, Žemės įstatymo Nr. I-446 11 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4286 ir Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4287 pateikimo tęsinys (K. Starkevičius)	357
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4060(2) priėmimas	361
Šio įstatymo priėmimas	361
Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170, 170 ¹ , 492 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3848(2) priėmimas	362
Šio įstatymo priėmimas	362
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4291(2) priėmimas	362
Šio įstatymo priėmimas	362
Seimo nutarimo „Dėl valstybės pripažinimo suteikimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“ projekto Nr. XIVP-4086(2) priėmimas	362
Šio nutarimo priėmimas	363
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-27(2) ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-28(2) svarstymas	364
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3825(2) svarstymas	364

Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 2, 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2797 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-56 pateikimas (D. Žebelenė)	365
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-77 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	366
Šio nutarimo priėmimas	366
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-76 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	366
Šio nutarimo priėmimas	367
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-78 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	367
Šio nutarimo priėmimas	367
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-75 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	367
Šio nutarimo priėmimas	368
Seimo savaitės (2024-12-16 – 2024-12-20) – 2024 m. gruodžio 17 d. (antradienio) ir 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	368
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-44 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-79 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	368
Šio nutarimo priėmimas	369
Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XVP-73 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (M. Maldeikis)	369
Šio nutarimo priėmimas	369
Informaciniai pranešimai	369

Rytinis posėdis Nr. 13 (2024 m. gruodžio 17 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	370
2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4221(2) antrasis svarstymas ...	370
Finansų ministro R. Šadžiaus kalba	370
Finansų ministro R. Šadžiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	372
Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 5, 6, 8, 9 straipsnių ir 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4232(2) svarstymas	375
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XVP-25(2) svarstymas	375
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo“ projekto Nr. XVP-29(2) svarstymas	376
Seimo nario I. Vėgėlės kalba	376
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 48 ¹ , 48 ³ , 59 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4289(2) ir Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 3, 6 ¹ ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4290(2) svarstymas	377

Seimo nario I. Vėgėlės kalba	378
Seimo nario V. Ažuolo kalba	378
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-33(2) svarstymas	379
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4218(2) svarstymas	380
Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Bagdoną patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XVP-80 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Skvernelis)	381
Seimo nario A. Bagdono kalba	381
Šio nutarimo priėmimas	383
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos pratęsimo“ projekto Nr. XVP-71 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Skvernelis)	383
Šio nutarimo priėmimas	383
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-44 pateikimo tęsinys (M. Kaletynas)	383
Seimo nutarimo „Dėl Arūno Budrio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-4245(2) svarstymas ir priėmimas	388
Seimo nutarimo „Dėl Irmanto Šulco skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-4246(2) svarstymas ir priėmimas	389
Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-4247(2) svarstymas ir priėmimas	389
Informaciniai pranešimai	390
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-82 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	390
Šio nutarimo priėmimas	391
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-83 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	391
Šio nutarimo priėmimas	391
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-84 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	391
Šio nutarimo priėmimas	392
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-3832 svarstyti atsisakymo“ priėmimas (L. Kukuraitis)	392
Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-4247(2) priėmimo tęsinys	393

Vakarinis posėdis Nr. 14 (2024 m. gruodžio 17 d.)

Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 1, 2, 11, 13, 14, 17, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-4234(2) ir Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 1, 2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4235(2) svarstymas	394
Seimo nutarimo „Dėl Arūno Budrio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-4245(2) priėmimo tęsinys	394
Šio nutarimo priėmimas	394

Seimo nutarimo „Dėl Irmanto Šulco skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-4246(2) priėmimo tęsinys	394
Šio nutarimo priėmimas	394
Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-4247(2) priėmimo tęsinys	395
Šio nutarimo priėmimas	395
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 19 ¹ , 20 straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4293(2) svarstymas	395
Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 2, 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2797 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-56(2) svarstymas	395
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-55 pateikimas (D. Griškevičius)	395
Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 1, 2, 11, 13, 14, 17, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-4234(2) ir Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 1, 2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4235(2) svarstymo tęsinys	401
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 19 ¹ , 20 straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4293(2) svarstymo tęsinys	401
Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 2, 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2797 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-56(2) svarstymo tęsinys	401
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-31 ir Administracinių nusižengimų kodekso 294, 295, 301 ir 302 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-32 pateikimas (K. Starkevičius)	401
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ projekto Nr. XVP-81 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	403
Šio nutarimo priėmimas	404
Informaciniai pranešimai	404

Rytinis posėdis Nr. 15 (2024 m. gruodžio 19 d.)

Lietuvos skautų sąjungos atstovų sveikinimo žodis	405
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	405
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4288(2) priėmimas	406
Šio įstatymo priėmimas	407
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 23, 28, 29, 38, 54, 61, 63 ¹ ir 65 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4256(2) priėmimas	407
Šio įstatymo priėmimas	407
Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3, 5, 7, 13, 23 ¹ , 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4257(2) priėmimas	407
Šio įstatymo priėmimas	407
Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4258(2) priėmimas	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2368 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4259(2) priėmimas	408
Šio įstatymo priėmimas	408

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio teritorijoje, pasirašyto 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-4265(2) priėmimas	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XVP-25(2) priėmimas	409
Šio įstatymo priėmimas	409
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2803 1 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4292(2) priėmimas	409
Šio įstatymo priėmimas	409
Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 5, 6, 8, 9 straipsnių ir 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4232(2) priėmimas	409
Šio įstatymo priėmimas	409
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4295(2) priėmimas	409
Šio įstatymo priėmimas	410
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-27(2) priėmimas	410
Šio įstatymo priėmimas	410
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-28(2) priėmimas	410
Šio įstatymo priėmimas	410
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3825(2) priėmimas	410
Šio įstatymo priėmimas	410
Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 2, 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2797 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-56(2) priėmimas	411
Šio įstatymo priėmimas	411
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-33(2) priėmimas	411
Šio įstatymo priėmimas	411
2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4221(2) priėmimas	411
Šio įstatymo priėmimas	421
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projekto Nr. XVP-34(2) svarstymas ir priėmimas	422
Seimo nario E. Zingerio kalba	422
Šio nutarimo priėmimas	422
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projekto Nr. XVP-35(2) svarstymas ir priėmimas	422
Šio nutarimo priėmimas	423
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projekto Nr. XVP-36(2) svarstymas ir priėmimas	423
Šio nutarimo priėmimas	423

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 48 ¹ , 48 ³ , 59 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4289(2) priėmimas	423
Šio įstatymo priėmimas	425
Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 3, 6 ¹ ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4290(2) priėmimas	426
Šio įstatymo priėmimas	426

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko G. Palucko, aplinkos ministro P. Poderskio, žemės ūkio ministro I. Hofmano, teisingumo ministro R. Mockaus, kultūros ministro Š. Biručio, krašto apsaugos ministrės D. Šakalienės, vidaus reikalų ministro V. Kondratovičiaus, ekonomikos ir inovacijų ministro L. Savicko, finansų ministro R. Šadžiaus, sveikatos apsaugos ministrės M. Jakubauskienės, energetikos ministro Ž. Vaičiūno, švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės ir užsienio reikalų ministro K. Budrio atsakymai į Seimo narių klausimus	426

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės L. Girskienės pareiškimas	437
Seimo nario R. J. Jankūno pareiškimas	438
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	438
Informaciniai pranešimai	439

Vakarinis posėdis Nr. 16 (2024 m. gruodžio 19 d.)

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4217(2) priėmimas	440
Šio įstatymo priėmimas	444
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4260(2) priėmimas	444
Šio įstatymo priėmimas	446
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-44(2) svarstymas	446
Seimo rezoliucijos „Dėl 2026 metais minimų Lietuvai svarbių įvykių ir asmenybių sukakčių“ projekto Nr. XVP-74 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (D. Jakavičius)	447
Šios rezoliucijos priėmimas	448
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VI ¹ skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-60, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 18, 20, 25, 27, 28, 30, 31, 39 ir 45 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-61, Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8, 9, 10, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-62 ir Administracinių nusižengimų kodekso 112, 113, 113 ¹ , 351 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-63 pateikimas (L. Jonauskas)	448
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3832(2) svarstymas	450
Seimo nario L. Kukuraičio kalba	450
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-23 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-86 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	451

Šio nutarimo priėmimas	451
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-85 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	451
Šio nutarimo priėmimas	451
Seimo nutarimo „Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-87 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	452
Šio nutarimo priėmimas	452
Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo J. Oleko padėkos ir sveikinimo žodis artėjančių švenčių proga	452

Posėdis Nr. 17 (2025 m. sausio 13 d.)

Seimo 2025 m. sausio 13 d. (pirmadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas	453
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-23(2) ir Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-24(2) svarstymas	453
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	453
Seimo nario V. Ažuolo kalba	454
Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2902(2), Kelių transporto kodekso 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2903(2), Geležinkelių transporto kodekso 3 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2904(2) ir Vidaus vandenų transporto kodekso 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2905(2) svarstymas	456
Seimo 2025 m. sausio 14 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	457

Posėdis Nr. 18 (2025 m. sausio 14 d.)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Gintauto Iešmanto 95-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo J. Oleko kalba	458
Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo prisiekdinimas	460
Informaciniai pranešimai	460
Seimo 2025 m. sausio 14 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	460
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Irmantą Šulčą iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XVP-91 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kabišaitis)	462
Šio nutarimo priėmimas	462
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir saugumo politikos tęstinumo“ projekto Nr. XVP-100 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Motuzas)	462
Seimo nario E. Gentvilo kalba	464
Seimo nario V. Ažuolo kalba	465
Seimo nario J. Oleko kalba	465
Šios rezoliucijos priėmimas	468
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo“ projekto Nr. XVP-29(2) priėmimas	468

Šio įstatymo priėmimas	470
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 19 ¹ , 20 straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4293(2) priėmimas	471
Šio įstatymo priėmimas	471
Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 1, 2, 11, 13, 14, 17, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-4234(2) priėmimas	471
Šio įstatymo priėmimas	471
Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 1, 2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4235(2) priėmimas	472
Šio įstatymo priėmimas	472
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 20 ⁷ ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4211(2) priėmimas	472
Šio įstatymo priėmimas	473
Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 18 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-4212(2) priėmimas	473
Šio įstatymo priėmimas	473
Administracinių nusižengimų kodekso 188 ⁴ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4213(2) priėmimas	473
Šio įstatymo priėmimas	473
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-44(2) priėmimas	473
Šio įstatymo priėmimas	475
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3832(2) priėmimas	475
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-23(2) priėmimas	477
Šio įstatymo priėmimas	481
Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-24(2) priėmimas	481
Šio įstatymo priėmimas	483
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 10, 15 ⁶ , 15 ⁷ ir 15 ⁸ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-94 pateikimas (L. Savickas)	483
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 5, 9, 12, 15, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 35 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4170(2)ES priėmimas	484
Šio įstatymo priėmimas	485
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2755 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4283(3) svarstymas	486
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2966 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4284(2) svarstymas	486
Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-97 ir Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-98 pateikimas (S. Skvernelis)	486
Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo Nr. XIV-389 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-96 pateikimas (S. Skvernelis)	492
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 ir 80 ⁴ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XVP-88 pateikimas (S. Skvernelis)	494
Seimo rezoliucijos „Dėl nacistinės Vokietijos Aušvico-Birkenau koncentracijos stovyklos išvadavimo 80-ųjų metų minėjimo“ projekto Nr. XVP-101 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Skvernelis)	495

Seimo nario E. Zingeris kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	497
Šios rezoliucijos priėmimas	498
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 11, 33, 35, 48, 52, 53, 54, 78, 89, 91, 93, 122, 123, 124, 125, 130, 131, 136, 150, 151, 152, 155, 163, 171 ³ , 180 ²⁴ , 186 ¹¹ , 194, 200, 202 ¹ , 214 straipsnių ir aštuonioliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Statuto papildymo 131 ¹ straipsniu ir 133, 134 straipsnių pripažinimo netekusiais galios“ projekto Nr. XIVP-4131(3) pateikimas (J. Razma)	498
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-99 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Olekas)	500
Šio nutarimo priėmimas	500
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. XV-64 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XVP-95 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Šedvydis)	500
Šio nutarimo priėmimas	500
Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-92 pateikimas (K. Mažeika)	500

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	502
Seimo Pirmininko S. Skvernelio kalba Seimo I (rudens) sesijos pabaigos proga	503

Sausio 13-osios – Laisvės gynėjų dienos minėjimas ir Laisvės premijos įteikimo ceremonija

2025 m. sausio 13 d.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko Sauliaus Skvernelio kalba	505
Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriaus pareigūno, atsargos pulkininko, Nepriklausomybės gynėjo Sauliaus Guzevičiaus kalba	506
Fotografo, įamžinusio sovietų agresijos ir laisvės gynėjų akimirkas, Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus Romualdo Požerskio kalba	507
Garbės atsargos vyriausiojo komisaro, buvusio Lietuvos policijos departamento Respublikinės policijos vyriausiojo komisaro, 1991 metais įkurto Gynybos štabo nario Liutauro Vasiliausko kalba	509
Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus kadetės Lukrecijos Kuzmickaitės kalba	510
Mediko, pirmojo sveikatos apsaugos ministro atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo Juozo Oleko kalba	511

Laisvės premijos įteikimo ceremonija

Lietuvos Respublikos Seimo narės, Laisvės premijų komisijos pirmininkės Rimos Baškienės kalba	512
Lietuvos neginkluoto antisovietinio pasipriešinimo dalyvio, pagrindinės spaudos leidėjo ir publicisto, 2024 metų Laisvės premijos laureato Juliaus Sasnausko kalba	514
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	516

SANTRUMPOS

DFVL – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽ-KŠSF – Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
NAF – „Nemuno aušros“ frakcija
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
NKL – teisės aktas, įgyvendinantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytus įsipareigojimus
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 1 STENOGRAMA

2024 m. lapkričio 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS
ir Seimo narė B. VĖSAITĖ*

PIRMININKĖ (B. VĖSAITĖ). Gerbiamieji Seimo nariai ir svečiai, pradėsime pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį.

Gerbiamieji, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 65 ir 66 straipsniai skelbia, kad naujai išrinktą Seimą susirinkti į pirmąjį posėdį kviečia Respublikos Prezidentas. Seimo posėdis turi įvykti ne vėliau kaip per 15 dienų po Seimo išrinkimo. Pirmąjį Seimo posėdį pradeda vyriausias pagal amžių Seimo narys. Tai aš. *(Plojimai)*

Vyriausioji rinkimų komisija paskelbė rinkimų rezultatus – išrinktas 141 Seimo narys. Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas G. Nausėda sušaukė Seimo pirmąjį posėdį šių metų lapkričio 14 dieną, 10 valandą.

Skelbiu Lietuvos Respublikos Seimo pirmąjį posėdį pradėtą. *(Gongas) (Plojimai)*

M. STROLYS *(Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas).* Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas G. Nausėda. *(Plojimai)*

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

10.04 val.

Iškilmingos kalbos ir sveikinimai

Seimo posėdžio pirmininkės Birutės Vėsaitės sveikinimo žodis

PIRMININKĖ. O dabar, gerbiamieji, truputis istorijos. 1920 metų Steigiamojo Seimo, kuris buvo pirmasis modernus Lietuvos parlamentas Lietuvos istorijoje, pirmajam posėdžiui pirmininkavo žinoma rašytoja, visuomenės veikėja G. Petkevičaitė-Bitė. Ji priklausė Lietuvos socialistų liaudininkų demokratų frakcijai. Man suteikta didžiulė garbė po 104 metų pirmininkauti XIV Seimo pirmajam posėdžiui.

Kolegos, visuomenė iš šio Seimo tikisi esminių pokyčių. Pagyvenę žmonės – oresnių pensijų ir mažesnių eilių pas gydytojus, dirbantieji, ypač viešajame sektoriuje, – didesnių atlyginimų, moksleiviai ir mokytojai – daugiau aiškumo švietimo sistemoje, o visa visuomenė – saugumo ir taikios Lietuvos padangės.

Linkiu, kad šiame Seime nebūtų vietos neapykantos kalboms, patyčioms, taip pat ir iš visuomenės bei masinės komunikacijos priemonių. Linkiu diskusijų, bet ne rietenų, pagarbesnio tarpusavio bendravimo. Rinkėjai mums suteikė didelį pasitikėjimo kreditą. Neiššvaistykime jo, dirbkime taip, kad visi Lietuvoje jaustųsi geriau, ir būkime budrūs, saugodami Lietuvos nepriklausomybę.

Posėdyje dalyvauja Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas G. Nausėda, Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė, Konstitucinio Teismo pirmininkas G. Goda, Nepriklausomybės Akto signatarai, Vyriausybės nariai, užsienio valstybių diplomatiniai atstovybių vadovai, 2020–2024 metų kadencijos Seimo nariai, Europos Parlamento nariai, Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas G. Grušas, tradicinių ir kitų valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų hierarchai, Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai, savivaldybių merai ir kiti garbingi svečiai.

Nuoširdžiai sveikinu visus svečius ir reiškiu jums padėką už dėmesį Lietuvos Respublikai ir jos įstatymų leidžiamosios valdžios institucijai – Seimui.

Gerbiamieji, man didelė garbė į tribūną pakviesti Jo Ekscelenciją Respublikos Prezidentą G. Nausėdą. (*Plojimai*)

Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos kalba

G. NAUSĖDA. Gerbiami Lietuvos Respublikos Seimo nariai, mieli posėdžio svečiai. Visos Tautos akivaizdoje darbą šiandien pradeda jau dešimtas atkurtos nepriklausomos Lietuvos Respublikos Seimas.

Netrukus, ištare priesaikos žodžius, jūs užimsite savo vietą ilgoje valstybingumo kūrėjų grandinėje. Kartu su Seimo nario teisėmis įgysite pareigą ir kasdienę atsakomybę rūpintis Lietuvos saugumu, nepriklausomybe, demokratija. Turėsite siekti visų Lietuvos žmonių gerovės. Kiekvienas nuo šiol patirsite ypatingą – valdžios – išbandymą. Jūsų išmintis, vertybės, teisingumo jausmas atsidurs po didinamuoju stiklu. Visuomenės vertinimo neišvengs nė vienas paslydimas, nė viena reikšmingesnė klaida. Nuo to, kiek pagarbos užsitarnausite, kokį toną duosite bendrajam valstybės gyvenimui ir kokią Lietuvą paliksite kadencijos pabaigoje, priklausys, kaip jus prisimins istorija.

Kiekvienas ėjote į rinkimus žinodami, kad kartu su pergale ateis ir didesnė našta. Žinojote, kad dabartinė geopolitinė situacija neleis atsikvėpti, sudėtingi išorės iššūkiai nepalengvins sprendimų šalies viduje. Šiandien nėra kito kelio – tik priimti mums tenkančius išbandymus kaip dar vieną paskatą siekti vienybės, visada ir visur dirbti Lietuvai.

Kaip niekada svarbi šiandien Lietuvos bendrystė su partneriais NATO ir Europos Sąjungoje. Šiuo sudėtingu laikotarpiu turime bendromis jėgomis užtikrinti, kad mūsų valstybė aktyviai prisidėtų prie Europos ir viso Vakarų pasaulio saugumo. Privalome be kompromisų remti Ukrainą ir kitus skatinti tai daryti. Todėl bendrų susitarimų su NATO sąjungininkais įgyvendinimas, aiškus pasiryžimas stiprinti savo gynybos pajėgumus ir didinti investicijas į gynybos sritį, saugumą ir atsparumą bus tarp svarbiausių sprendimų, kurie teks šios kadencijos Seimui. Tai neatsiejama nuo bendros mūsų pareigos stiprinti Lietuvos nepriklausomybę ir visomis išgalėmis tarnauti Tėvynei.

Dar vienu iššūkiu, bet kartu ir išpūdinga galimybe taps Lietuvos pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai 2027 metais. Turėsime išnaudoti šią progą mūsų geopolitiniais tikslais įgyvendinti. Nuo mūsų išankstinio pasiruošimo nemažai priklausys teisingesnė Europos Sąjungos sanglaudos politika, spartesnė plėtra ir gynybos pajėgumų stiprinimas.

Ne mažiau svarbu bus visomis išgalėmis stiprinti valstybės ir visuomenės atsparumą. Tai neatsiejama nuo aktyvių pastangų kelti pasitikėjimą pagrindinėmis valstybės institucijomis ir mažinti atotrūkį tarp valdžios ir žmogaus. Pažadų vykdymas, aukštų skaidrumo standartų laikymasis, dialogas su piliečiais turi būti ne proginis, o kasdienis.

Šimtams tūkstančių Lietuvos žmonių šis naujasis Seimas nešė ir, nepaisant visko, tikiuosi, tebeneša pagarbaus politinio dialogo ir socialiai teisingesnės politikos viltį. Neatsakinga būtų dar kartą iššvaistyti pasitikėjimą. Pavojinga skaldyti ir kiršinti visuomenę, demonstruoti nepagarbą ir skatinti neapykantą. Nuo to priklauso ne tik vidinis, bet ir išorinis mūsų Tėvynės saugumas. Todėl jūsų, gerbiami Seimo nariai, svarbiausia pareiga – Lietuvos piliečių viltis ir lūkesčius paversti darbais. Darbais, kurie augintų ekonomiką ir didintų žmonių pajamas; gerintų mūsų Lietuvos šeimų padėtį; mažintų socialinio neteisingumo jausmą mokesčių ir kitose srityse; gintų pažeidžiamiausių žmonių teises; leistų pas gydytoją patekti be žeminančio, mėnesius trunkančio laukimo; skleistų kultūros įvairovę visoje Lietuvoje, skatintų pagarbą mokytojams ir švietimo darbuotojams.

Viliuosi, kad ryžtas mažinti atskirtį šios kadencijos Seimui padės ieškoti išeičių nelengvais klausimais ir priimti teisingus sprendimus. Kviečiu jus, gerbiami Seimo nariai, konstruktyviai bendradarbiauti su šalies verslu, nevyriausybinėmis organizacijomis, vietos akademine ir kultūros bendruomenėmis, aktyviais piliečiais. Toks bendras darbas kaip niekada reikalingas siekiant padidinti viešuosius finansus, telkti valstybės investicijas į gynybą, gerinti kelių ir geležinkelių infrastruktūrą, užtikrinti švarią ir žalią aplinką bei atsparų, savarankišką ir konkurencingą energetikos sektorių.

Daugelis jūsų turite vertingos darbo savivaldoje patirties. Tad pasinaudokite ja sprenddami žmonių iš įvairių Lietuvos regionų problemas. Ieškokite būdų, kaip geriau atliepti decentralizacijos ir subsidiarumo principus, kad savivalda taptų dar stipresnė ir teiktų daugiau vilčių mūsų žmonėms. Nesusvetimėkite su žmonėmis, kurie jus išrinko!

Šiandien mūsų valstybei trūksta efektyvios regionų politikos, kuri būtų koordinuojama vyriausybinio lygiu, užtikrintų tvarias ir prasmingas investicijas bei prisidėtų prie socioekonominių skirtumų mažinimo. Turime suteikti daugiau atsakomybių ir teisių Lietuvos regionams, kartu stiprindami savivaldybes, seniūnijas ir vietos bendruomenes. Tegul tai būna mūsų valstybės strateginė kryptis!

Gerbiamieji, parlamentas nuo seno yra produktyvus pasikeitimo nuomonėmis ir sutarimo paieškų vieta. Ne socialiniai tinklai, o Seimo rūmai nuo šios akimirkos yra jūsų darbo vieta. Ne patiktukai, o priimti sprendimai nuo šiandien yra matas vertinti jūsų darbo rezultatus.

Linkiu kiekvienam Seimo nariui būti aktyviam ir kasdien siekti žmonių gerovės. Linkiu jums susitelkimo, tinkamo nusiteikimo ir sklandaus darbo, kuris stiprintų pasitikėjimą Seimu, o kartu – ir visa valstybę.

Telydi jus didžiausia sėkmė! Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Jo Ekscelencijai Respublikos Prezidentui. Kviečiu Jo Ekscelenciją Vilniaus arkivyskupą metropolitą G. Grušą invokacijos.

Vilniaus arkivyskupo metropolito Gintaro Grušo invokacija

G. GRUŠAS. Jūsų Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidente, gerbiamas Konstitucinio Teismo pirmininke, gerbiami išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo nariai, mieli svečiai. Šiandien esame susirinkę į svarbią ceremoniją, kurioje kiekvienas iš naujai išrinktų Seimo narių, tardamas priesaikos žodžius, pažadės „būti ištikimas Lietuvos Respublikai“ ir „sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei“. Ši priesaika yra ne tik formali pareiga – tai širdies pažadas Tautai, įsipareigojimas dirbti jos labui ir siekti bendros gerovės.

Su Tauta, kuri jus išrinko, turite ypatingą santykį – turite ne tik jai atstovauti, bet ir likti tiesoje, laikytis duoto žodžio, gerbti kiekvieną žmogų, nepriklausomai nuo tautybės, religinių įsitikinimų, socialinės padėties ar politinių pažiūrų. Tai šiandienos visuomenėje daug kam yra iššūkis, todėl, norint išlikti tiesoje, reikia naudotis visais resursais.

Priesaikos žodžiai, kuriuos daugelis ištarsite, – „Tepadeda man Dievas!“ – tai išraiška jūsų pasiryžimo pripažinti Dievo pagalbą ir vadovautis Jo išmintimi. Būti tvirtam reiškia ne tik pasikliauti savo jėgomis, bet ir atvirai ieškoti Dievo vedimo sunkiausiuose sprendimuose.

Kiekvienas įstatymo projektas pirmiausia turi atsižvelgti į žmonių, ypač silpniausiųjų, gerovę ir apsaugą. Dirbti Lietuvos žmonių labui – tai ne tik kurti įstatymus, bet ir siekti vienybės, kuri mūsų valstybės himne išreiškiama žodžiais „Vienybė težydi!“. Vienybė įvairovėje – tiek Tautoje, tiek Seime – kaip darnus orkestras, kuriame įvairios muzikinės partijos skamba kartu, sukurdamos gražiausią muziką, arba, priešingai, nedarnus orkestras lieka kakofonija. Tai priklauso nuo dirigento ir muzikantų ryžto veikti kartu.

Jūsų vadovavimas, jūsų sprendimai gali tapti stiprybės pavyzdžiu ir vienybės šaltiniu visai Tautai. Kurkite Lietuvą, kurioje būtų rūpinamasi visų piliečių gerove ir kuri būtų stipri dėl to, kad yra vieninga.

Todėl šiandien meldžiamės už Lietuvą, už jos žmones ir už jus, pašauktus tarnauti savo šaliai. Dievas jus telaimina, testiprina ir teveda teisingu keliu. Tesuteikia jums išminties, kad su meile vienytumėte Lietuvos žmones ir kurtumėte gerovę visiems. Dievo malonė teatveria jūsų širdis tiesai ir išlaiko jus tiesos kelyje.

Ši malda už jus bus tęsiama – ši vakarą Aušros Vartų atlaidų Mišios kaip tik skirtos melstis už politikus. Ypač melsimės už jus, kurie šiandien duosite priesaiką, kad Dievas ir toliau jus ir visą Lietuvą laimintų ir vestų tiesos ir teisingumo keliu. Kviečiame tikinčiuosius nuolatos melstis už savo valdžios atstovus.

Dievo malonė tenusileidžia ant šio Seimo ir telydi jūsų darbą Lietuvos žmonių labui. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Viso Seimo vardu dėkoju Lietuvos Respublikos Prezidentui ir Vilniaus arkivyskupui metropolitui.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas. (*Plojimai*)

10.21 val.

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaikdinimas

PIRMININKĖ. Dabar tarti žodį kviečiu Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkę L. Petronienę.

L. PETRONIENĖ. Gerbiami išrinktieji Lietuvos Respublikos Seimo nariai, gerbiamoji Seimo pirmojo posėdžio pirmininkė, gerbiamasis Konstitucinio Teismo pirmininkė, Jūsų Ekscelencijos ambasadoriai, šio posėdžio svečiai, ponai ir ponios. Vyriausiosios rinkimų komisijos vardu ir visų beveik 16 tūkst. 2024 metų Seimo rinkimuose dirbusių rinkimų komisijų narių vardu sveikinu išrinktą Lietuvos Respublikos Seimą.

Remdamiesi visuotine, lygia ir tiesiogine rinkimų teise, slaptu balsavimu daugiau kaip 1 mln. 200 tūkst. rinkėjų išrinko jus, 141 Seimo narį, ateinančius ketverius metus dirbti Lietuvos parlamente. Sunku pasakyti, kiek sveria 1 mln. 200 tūkst. balsų, tačiau neabejotinai jie rodo didžiulį lūkestį, kad jūs, Tautos išrinkti atstovai, saugosite ir ginsite valstybės ir visų žmonių interesus.

Prezidentas V. Adamkus yra sakęs, kad „demokratija kartais gali būti nepatogi, nes įstatymais riboja veiklos galias ir kartu reikalauja didelės atsakomybės. Tačiau realiai veikianti demokratija yra savų interesų siaurinimas ar net atsisakymas vardan gerovės tų, kurie jus išrinko“.

Linkiu jums išminties priimant Lietuvai svarbius, nors kartais ir nepopuliarius sprendimus, kantrybės ir diplomatijos siekiant sutarimo ir, žinoma, atsakingumo įgyvendinant rinkėjams duotus pažadus.

Tęsdama ilgametę tradiciją, prieš prisiekiant naujai išrinktiems Seimo nariams, perskaitysiu pavardes visų, kurie šių metų spalio 13 dieną Seimo rinkimuose išrinkti 2024–2028 metų kadencijai.

Virgilijus Alekna, Vaida Aleknavičienė, Arvydas Anušauskas, Laura Asadauskaitė-Zadneprovskienė, Dalia Asanavičiūtė, Audronius Ažubalis, Valius Ažuolas, Andrius Bagdonas, Zigmantas Balčytis, Giedrė Balčytytė, Linas Balsys, Ruslanas Baranovas, Tadas Barauskas, Rima Baškienė, Kęstutis Bilius, Agnė Bilotaitė, Šarūnas Birutis, Vilija Blinkevičiūtė, Dainoras Bradauskas, Ingrida Braziulienė, Saulius Bucevičius, Rasa Budbergytė, Andrius Busila, Algirdas Butkevičius, Saulius Čaplinskas, Viktorija Čmilytė-Nielsen, Petras Dargis, Tomas Domarkas, Giedrius Drukteinis, Arūnas Dudėnas, Viktoras Fiodorovas, Vitalijus Gailius, Dainius Gaižauskas, Aidas Gedvilas, Martynas Gedvilas, Aistė Gedvilienė, Ilona Gelažnikienė, Eugenijus Gentvilas, Simonas Gentvilas, Ligita Girskenė, Domas Griškevičius, Vytautas Grubliauskas, Darius Jakavičius, Agnė Jakavičiūtė-Miliauskienė, Roma Janušonienė, Giedrimas Jeglinskas, Linas Jonauskas, Vytautas Jucius, Ričardas Juška, Simonas Kairys, Laurynas Kasčiūnas, Martynas Katelėnas, Robertas Kaunas, Liutauras Kazlavickas, Vytautas Kernagis, Eimantas Kirkutis, Indrė Kižienė, Dainius Kreivys, Linas Kukuraitis, Raimondas Kuodis, Paulė Kuzmickienė, Gabrielius Landsbergis, Orinta Leiputė, Arminas Lydeka, Mindaugas Lingė, Saulius Luščikas, Matas Maldeikis, Tomas Martinaitis, Kęstutis Mažeika, Liudas Mažylis, Alvydas Mockus, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Remigijus Motuzas, Jaroslav Narkevič, Antanas Nedzinskas, Karolis Neimantas, Aušrinė Norkienė, Juozas Olekas, Česlav Olševski, Gintautas Paluckas, Žygimantas Pavilionis, Daiva Petkevičienė, Modesta Petrauskaitė, Audrius Petrošius, Arvydas Pocius, Karolis Podolskis, Raminta Popovienė, Mantas Poškus, Tadas Prajara, Viktoras Prancietis, Robert Puchovič, Algimantas Radvila, Audrius Radvilavičius, Valdas Rakutis, Jurgis Razma, Darius Razmislevičius, Jekaterina Rojaka, Bronis Ropė, Edita Rudelienė, Inga Ruginienė, Julius Sabatauskas, Eugenijus Sabutis, Tadas Sadauskis, Lukas Savickas, Vytautas Sinica, Rimantas Sinkevičius, Virginijus Sinkevičius, Algirdas Sysas, Gintarė Skaistė, Matas Skamarakas, Artūras Skardžius, Saulius Skvernelis, Kazys Starkevičius, Dovilė Ša-

kalienė, Laurynas Šedvydis, Vitalijus Šeršniovas, Ingrida Šimonytė, Agnė Širinskienė, Jurgita Šukevičienė, Šarūnas Šukevičius, Raimondas Šukys, Lina Šukytė-Korskė, Jevgenij Šuklin, Rita Tamašunienė, Tomas Tomilinas, Violeta Turauskaitė, Daiva Ulbinaitė, Linas Urmanavičius, Lilija Vaitiekūnienė, Arūnas Valinskas, Dainius Varnas, Ignas Vėgėlė, Aurelijus Veryga, Birutė Vėsaitė, Kęstutis Vilkauskas, Ramūnas Vyžintas, Jūratė Zailskienė, Emanuelis Zingeris, Artūras Zuokas, Daiva Žebelienė, Remigijus Žemaitaitis.

Taip pat turiu paminėti, kad Vyriausioji rinkimų komisija yra gavusi keturių naujai išrinktų Seimo narių – V. Blinkevičiūtės, G. Landsbergio, V. Sinkevičiaus ir A. Verygos – pareiškimus, kuriuose nurodyta, kad jie atsisako Seimo nario mandato ir neketina prisiekti. Vyriausioji rinkimų komisija iki pirmojo naujai išrinkto Seimo posėdžio neturi pagrindo priimti sprendimo dėl mandatų panaikinimo naujai išrinktiems Seimo nariams. Seimui priėmus nutarimą dėl minėtų Seimo narių mandatų netekimo, Vyriausioji rinkimų komisija galės priimti sprendimą pripažinti mandatus kitiems kandidatų sąrašuose esantiems kandidatams.

Gerbiameji naujai išrinkti, šiandien prisiekiantys Seimo nariai, vardan tų, kurie jus išrinko, visos kadencijos metu jūsų žingsnius telydi pagarba demokratijos vertybėms ir žmogaus teisėms, siekis stiprinti laisvę ir nepriklausomybę. Linkiu, kad po ketverių metų galėtumėte didžiulius savo sprendimais prisidėję prie Lietuvos klestėjimo ir pažangos. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkei.

Vykdamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Seimo statuto nuostatas, dabar bus prisaikdinami Seimo nariai. Priesaikas priims Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas G. Goda. Prašau gerbiamejį pirmininką paaiškinti priesaikos priėmimo tvarką ir pradėti prisaikdinimo procedūrą.

G. GODA. Gerbiameji naujai išrinkto Seimo pirmojo posėdžio pirmininke, gerbiameji naujai išrinkti Seimo nariai ir šio posėdžio svečiai. Pagal Konstitucijos 59 straipsnio 2 dalį, išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai.

Gerbiameji naujai išrinkti Seimo nariai, prieš priimdamas kiekvieno iš jūsų priesaiką, paaiškinsiu kai kurias konstitucines ir Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Pagal Konstituciją, konkrečiai jos 59 straipsnio 1 ir 2 dalis, naujai išrinktų Seimo narių prisaikdinimo procedūra vyksta Seime per naujai išrinkto Seimo pirmąjį posėdį. Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas ir nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištartimas ar priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai, teisiškai reikšmingas.

Duodamas priesaiką išrinktas Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip ją įpareigoja Konstitucija. Šiame posėdyje privalo prisiekti visi naujai išrinkto Seimo nariai. Išimtis gali būti padaryta tik tiems išrinktiems Seimo nariams, kurie dėl ypač svarbių pateisinamų priežasčių negali atvykti į pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį. Pagal Seimo statuto 4 straipsnio 7 dalį, šie Seimo nariai prisiekia kitame artimiausiame Seimo posėdyje, kai tik išnyksta šios ypač svarbios pateisinamos priežastys.

Konstitucijos 59 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs ar prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą. Tai įtvirtinta ir Seimo statuto 5 straipsnyje. Jeigu išrinktasis Seimo narys be ypač svarbios pateisinamos priežasties neatvyksta į pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį arba į jį atvyksta, bet neprisiekia, tai vertintina kaip tokio išrinktojo Seimo nario atsisakymas prisiekti ir turi sukelti Konstitucijos 59 straipsnio 3 dalyje numatytus teisinius padarinius – Seimo nario mandato netekimą.

Gerbiameji naujai išrinkti Seimo nariai, Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Taigi duodami priesaiką jūs perskaitysite priesaikos tekstą ir po to vardinį priesaikos tekstą pasirašysite. Svarbu žinoti, kad priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas.

Galima išbraukti tik paskutinį priesaikos sakinį. Šios nuostatos nesilaikymas, kaip ir atsisakymas pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga, reiškia, kad Seimo narys neprisiekė.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnio 1 dalį, Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Pagal šio straipsnio 2 dalį, Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos.

Pasirašytą vardinį priesaikos lapą perduosite man, priesaiką priėmusiam Konstitucinio Teismo pirmininkui. Jį patikrinęs, paskelbsiu prisiekusio Seimo nario vardą ir pavardę.

Priimdamas priesaiką vadovausiuosi Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2024 m. lapkričio 3 d. sprendimu Nr. Sp-289 „Dėl 2024 m. spalio 13 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo“. Abėcėlės tvarka bus kviečiami prisiekti visi asmenys, kurių išrinkimą į Lietuvos Respublikos Seimą nustatė Vyriausioji rinkimų komisija.

Atkreipiu dėmesį į Vyriausiosios rinkimų komisijos pateiktą informaciją, kad ji gavo keturių naujai išrinktų Seimo narių – V. Blinkevičiūtės, G. Landsbergio, V. Sinkevičiaus ir A. Verygos – pareiškimus, kuriais jie pareiškia, kad atsisako Seimo nario mandato ir neprisieks įstatymo nustatyta tvarka.

Gerbiamieji, pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo narių priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Suprantama, ši pareiga netaikoma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti. Priesaikos priėmimo procedūra bus gana ilga, todėl, sutarus su šio posėdžio pirmininke, priesaikos priėmimo metu bus daroma pertrauka.

Taigi pradedame priesaikos priėmimo procedūrą. Prašau visus atsistoti.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Virgilijų Alekną.

V. ALEKNA. Aš, Virgilijus Alekna, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Alekna prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Vaidą Aleknavičienę.

V. ALEKNAVIČIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė V. Aleknavičienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arvydą Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Anušauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Laurą Asadauskaitę-Zadneprovskienę.

L. ASADAUSKAITĖ-ZADNEPROVSKIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė L. Asadauskaitė-Zadneprovskienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Dalią Asanavičiūtę.

D. ASANAVIČIŪTĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė D. Asanavičiūtė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Audronių Ažubalį.

A. AŽUBALIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Ažubalis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Valių Ažuolą.

V. AŽUOLAS. Aš, Valius Ažuolas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti žmonėms, Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

G. GODA. Yra prašymas jums pakartoti tekstą, padarėte klaidą.

V. AŽUOLAS. Atsiprašau. Aš, Valius Ažuolas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu

visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Ažuolas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Bagdoną.

A. BAGDONAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Bagdonas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Zigmantą Balčytį.

Z. BALČYTIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys Z. Balčytis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Giedrę Balčytę.

G. BALČYTYTĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė G. Balčytė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liną Balsį.

L. BALSYS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys L. Balsys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Ruslaną Baranovą.

R. BARANOVAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. Baranovas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Tada Barauską.

T. BARAUSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys T. Barauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Rimą Baškienę.

R. BAŠKIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė R. Baškienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Bilių.

K. BILIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys K. Bilius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Agnę Bilotaitę.

A. BILOTAITĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė A. Bilotaitė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Šarūną Birutį.

Š. BIRUTIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys Š. Birutis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Dainorą Bradauską.

D. BRADAUSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys D. Bradauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Ingridą Braziulienę.

I. BRAZIULIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė I. Braziulienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Saulių Bucevičių.

S. BUCEVIČIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys S. Bucevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Rasą Budbergytę.

R. BUDBERGYTĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė R. Budbergytė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Busilą.

A. BUSILA. *Priesaika*

Skelbiu, kad Seimo narys A. Busila prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algirdą Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Butkevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Saulių Čaplinską.

S. ČAPLINSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys S. Čaplinskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Viktoriją Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė V. Čmilytė-Nielsen prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Petrą Dargį.

P. DARGIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys P. Dargis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Tomą Domarką.

T. DOMARKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys T. Domarkas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Giedrių Drukteinį.

G. DRUKTEINIS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys G. Drukteinis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Arūną Dudėną.

A. DUDĖNAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Dudėnas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Viktorą Fiodorovą.

V. FIODOROVAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Fiodorovas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Vitalijų Gailių.

V. GAILIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Gailius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Dainių Gaižauską.

D. GAIŽAUSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys D. Gaižauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Aidą Gedvilą.

A. GEDVILAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Gedvilas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Martyną Gedvilą.

M. GEDVILAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys M. Gedvilas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Aistę Gedvilienę.

A. GEDVILIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė A. Gedvilienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Iloną Gelažnikienę.

I. GELAŽNIKIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė I. Gelažnikienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Eugenijų Gentvilą.

E. GENTVILAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys E. Gentvilas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Simoną Gentvilą.

S. GENTVILAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys S. Gentvilas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Ligitą Girskienę.

L. GIRSKIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė L. Girskienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Domą Griškevičių.

D. GRIŠKEVIČIUS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys D. Griškevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Grubliauską.

V. GRUBLIAUSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Grubliauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Darių Jakavičių.

D. JAKAVIČIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys D. Jakavičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Agnę Jakavičiutę-Miliauskienę.

A. JAKAVIČIUTĖ-MILIAUSKIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė A. Jakavičiutė-Miliauskienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Romą Janušonienę.

R. JANUŠONIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė R. Janušonienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Giedrimą Jeglinską.

G. JEGLINSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys G. Jeglinskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liną Jonauską.

L. JONAUSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys L. Jonauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Jucių.

V. JUCIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Jucius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Ričardą Jušką.

R. JUŠKA. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. Juška prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Simoną Kairį.

S. KAIRYS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys S. Kairys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Lauryną Kasčiūną.

L. KASČIŪNAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys L. Kasčiūnas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Martyną Katelyną.

M. KATELYNAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys M. Katelinas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Robertą Kauną.

R. KAUNAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. Kaunas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liutaurą Kazlavicką.

L. KAZLAVICKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys L. Kazlavickas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Kernagį.

V. KERNAGIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Kernagis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Eimantą Kirkutį.

E. KIRKUTIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys E. Kirkutis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Indrę Kižienę.

I. KIŽIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė I. Kižienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Dainių Kreivį.

D. KREIVYS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys D. Kreivys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Liną Kukuraitį.

L. KUKURAITIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys L. Kukuraitis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Raimondą Kuodį.

R. KUODIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. Kuodis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Paulę Kuzmickienę.

P. KUZMICKIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė P. Kuzmickienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Orintą Leiputę.

O. LEIPUTĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė O. Leiputė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Arminą Lydeką.

A. LYDEKA. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Lydeka prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Mindaugą Lingę.

M. LINGĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys M. Lingė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Saulių Luščiką.

S. LUŠČIKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys S. Luščikas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Matą Maldeikį.

M. MALDEIKIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys M. Maldeikis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Tomą Martinaitį.

T. MARTINAITIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys T. Martinaitis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Kęstutį Mažeiką.

K. MAŽEIKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys K. Mažeika prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Liudą Mažylį.

L. MAŽYLIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys L. Mažylis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Alvydą Mockų.

A. MOCKUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Mockus prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Radvilę Morkūnaitę-Mikulėnienę.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Jau prisiekė 70 išrinktųjų Seimo narių. Su Seimo posėdžio pirmininke buvome sutarę, kad darysime pertrauką.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, darome 20 minučių pertrauką. Posėdį tęsime 12 val. 20 min. Prašome rinktis į salę.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu užimti savo vietas. Tęsiame mūsų šios dienos Seimo posėdį. Kviečiu Konstitucinio Teismo pirmininką G. Godą tęsti Seimo narių priesaikos priėmimo procedūrą.

G. GODA. Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Tęsiame Seimo narių priesaikos priėmimo procedūrą, todėl prašau visus vėl atsistoti.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Remigijų Motuzą.

R. MOTUZAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. Motuzas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Jaroslavą Narkevičių. (*Balsai salėje*)

Kol kas praleidžiame. Jeigu neprisieks, tai už pasekmes... (*Balsai salėje*)

Tada gal sukeičiame eilės tvarką. Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Antaną Nedzinską.

A. NEDZINSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Nedzinskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Jaroslavą Narkevičių.

J. NARKEVIČ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys J. Narkevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Karolį Neimantą.

K. NEIMANTAS. Aš, Karolis Neimantas, prisiekiu gerbti ir vykdyti jos... Atsiprašau.

Aš, Karolis Neimantas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys K. Neimantas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Aušrinę Norkienę.

A. NORKIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė A. Norkienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Juozą Oleką.

J. OLEKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys J. Olekas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Česlavą Olševskį.

Č. OLŠEVSKI. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys Č. Olševskis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gintautą Palucką.

G. PALUCKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys G. Paluckas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Žygimantą Pavilionį.

Ž. PAVILIONIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys Ž. Pavilionis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Daivą Petkevičienę.

D. PETKEVIČIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė D. Petkevičienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Modestą Petrauskaitę.

M. PETRAUSKAITĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė M. Petrauskaitė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Audrių Petrošių.

A. PETROŠIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Petrošius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arvydą Pocių.

A. POCIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Pocius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Karolį Podolskį.

K. PODOLSKIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys K. Podolskis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ramintą Popovienę.

R. POPOVIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė R. Popovienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Mantą Poškų.

M. POŠKUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys M. Poškus prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Tada Prajarą.

T. PRAJARA. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys T. Prajara prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Viktorą Pranckietį.

V. PRANCKIETIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Pranckietis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Robertą Puchovičių.

R. PUCHOVIČ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. Puchovičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Algimantą Radvilą.

A. RADVILA. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Radvila prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Audrių Radvilavičių.

A. RADVILAVIČIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Radvilavičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Valdą Rakutį.

V. RAKUTIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Rakutis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Jurgį Razmą.

J. RAZMA. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys J. Razma prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Darių Razmislevičių.

D. RAZMISLEVIČIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys D. Razmislevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Jekateriną Rojaką.

J. ROJAKA. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė J. Rojaka prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Bronį Rope.

B. ROPĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys B. Ropė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Editą Rudelienę.

E. RUDELIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė E. Rudelienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Ingą Ruginienę.

I. RUGINIENĖ. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė I. Ruginienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Julijų Sabatauską.

J. SABATAUSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys J. Sabatauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Eugenijų Sabutį.

E. SABUTIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys E. Sabutis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Tada Sadauskį.

T. SADAUSKIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys T. Sadauskis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Luką Savicką.

L. SAVICKAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys L. Savickas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Sinicą.

V. SINICA. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Sinica prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Rimantą Sinkevičių.

R. SINKEVIČIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. Sinkevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algirdą Sysą.

A. SYSAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Sysas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Gintarę Skaistę.

G. SKAISTĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė G. Skaistė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Matą Skamaraką.

M. SKAMARAKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys M. Skamarakas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Artūrą Skardžių.

A. SKARDŽIUS. Aš, Artūras Skardžius, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos gerovei. Tepadeda man Dievas!

G. GODA. (*Negirdėti*)

A. SKARDŽIUS. Aš, Artūras Skardžius, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žmonių... jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Skardžius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Saulių Skvernelį.

S. SKVERNELIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys S. Skvernelis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kazį Starkevičių.

K. STARKEVIČIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys K. Starkevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Dovilę Šakalienę.

D. ŠAKALIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė D. Šakalienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Lauryną Šedvydį.

L. ŠEDVYDIS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys L. Šedvydis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vitalijų Šeršniovą.

V. ŠERŠNIOVAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Šeršniovas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę I. Šimonytę.

I. ŠIMONYTĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė I. Šimonytė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Agnę Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė A. Širinskienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Jurgitą Šukevičienę.

J. ŠUKEVIČIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė J. Šukevičienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Šarūną Šukevičių.

Š. ŠUKEVIČIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys Š. Šukevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Raimondą Šukį.

R. ŠUKYS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. Šukys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Liną Šukytę-Korsakę.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė L. Šukytė-Korskė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Jevgenijų Šukliną.

J. ŠUKLIN. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys J. Šuklinas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Ritą Tamašunienę.

R. TAMAŠUNIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė R. Tamašunienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Tomą Tomiliną.

T. TOMILINAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys T. Tomilinas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Violetą Turauskaitę.

V. TURAUSKAITĖ. Aš, Violeta Turauskaitė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynė, demokratijai, Lietuvos žmonių geruovė. Tepaded' man Dievs!

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė V. Turauskaitė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Daivą Ulbinaitę.

D. ULBINAITĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė D. Ulbinaitė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Liną Urmanavičių.

L. URMANAVIČIUS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys L. Urmanavičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Liliją Vaitiekūniene.

L. VAITIEKŪNIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė L. Vaitiekūnienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Arūną Valinską.

A. VALINSKAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Valinskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Dainių Varną.

D. VARNAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys D. Varnas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Igną Vėgėlę.

I. VĖGĖLĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys I. Vėgėlė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Birutę Vėsaitę.

B. VĖSAITĖ. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė B. Vėsaitė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Kęstutį Vilkauską.

K. VILKAUSKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys K. Vilkauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Ramūną Vyžintą.

R. VYŽINTAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. Vyžintas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Jūratę Zailskienę.

J. ZAILSKIENĖ. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė J. Zailskienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Emanuelį Zingerį.

E. ZINGERIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys E. Zingeris prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Artūrą Zuoką.

A. ZUOKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys A. Zuokas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Daivą Žebelienę.

D. ŽEBELIENĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė D. Žebelienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Remigijų Žemaitaitį.

R. ŽEMAITAITIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. Žemaitaitis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Gerbiamieji Seimo nariai, priesaikos priėmimo procedūra baigta. Prašau visus atsisėsti.

Skelbiu, kad 2024 m. lapkričio 14 d. XIV Seimo pirmajame posėdyje prisiekė ir, remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsniu, visas Tautos atstovų teises įgijo šie naujai išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo nariai:

Virgilijus Alekna, Vaida Aleknavičienė, Arvydas Anušauskas, Laura Asadauskaitė-Zadneprovskienė, Dalia Asanavičiūtė, Audronius Ažubalis, Valius Ažuolas, Andrius Bagdonas, Zigmantas Balčytis, Giedrė Balčytė, Linas Balsys, Ruslanas Baranovas, Tadas Barauskas, Rima Baškienė, Kęstutis Bilius, Agnė Bilotaitė, Šarūnas Birutis, Dainoras Bradauskas, Ingrida Braziulienė, Saulius Bucevičius, Rasa Budbergytė, Andrius Busila, Algirdas Butkevičius, Saulius Čaplinskas, Viktorija Čmilytė-Nielsen, Petras Dargis, Tomas Domarkas, Giedrius Drukteinis, Arūnas Dudėnas, Viktoras Fiodorovas, Vitalijus Gailius, Dainius Gaižauskas, Aidas Gedvilas, Martynas Gedvilas, Aistė Gedvilienė, Ilona Gelažnikienė, Eugenijus Gentvilas, Simonas Gentvilas, Ligita Girskienė, Domas Griškevičius, Vytautas Grubliauskas, Darius Jakavičius, Agnė Jakavičiūtė-Miliauskienė, Roma Janušonienė, Giedrimas Jeglinskis, Linas Jonauskas, Vytautas Jucius, Ričardas Juška, Simonas Kairys, Laurynas Kasčiūnas, Martynas Katelinas, Robertas Kaunas, Liutauras Kazlavickas, Vytautas Kernagis, Eimantas Kirkutis, Indrė Kižienė, Dainius Kreivys, Linas Kukuraitis, Raimondas Kuodis, Paulė Kuzmickienė, Orinta Leiputė, Arminas Lydeka, Mindaugas Lingė, Saulius Luščikas, Matas Maldeikis, Tomas Martinaitis, Kęstutis Mažeika, Liudas Mažylis, Alvydas Mockus, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Remigijus Motuzas, Jaroslav Narkevič, Antanas Nedzinskas, Karolis Neimantas, Aušrinė Norkienė, Juozas Olekas, Česlav Olševski, Gintautas Paluckas, Žygimantas Pavilionis, Daiva Petkevičienė, Modesta Petrauskaitė, Audrius Petrošius, Arvydas Pocius, Karolis Podolskis, Raminta Popovienė, Mantas Poškus, Tadas Prajara, Viktoras Prancietis, Robert Puchovič, Algimantas Radvila, Audrius Radvilavičius, Valdas Rakutis, Jurgis Razma, Darius Razmislevičius, Jekaterina Rojaka, Bronis Ropė, Edita Rudelienė, Inga Ruginienė, Julius Sabatauskas, Eugenijus Sabutis, Tadas Sadauskis, Lukas Savickas, Vytautas Sinica, Rimantas Sinkevičius, Algirdas Sysas, Gintarė Skaistė, Matas Skamarakas, Artūras Skardžius, Saulius Skvernelis, Kazys Starkevičius, Dovilė Šakalienė, Laurynas Šedvydis, Vitalijus Šeršniovas, Ingrida Šimonytė, Agnė Širinskienė, Jurgita Šukevičienė, Šarūnas Šukevičius, Raimondas Šukys, Lina Šukytė-Korskė, Jevgenij Šuklin, Rita Tamašunienė, Tomas Tomilinas, Violeta Turauskaitė, Daiva Ulbinaitė, Linas Urmanavičius, Lilija Vaitiekūnienė, Arūnas Valinskas, Dainius Varnas, Ignas Vėgėlė, Birutė Vėsaitė, Kęstutis Vilkauskas, Ramūnas Vyžintas, Jūratė Zailskienė, Emanuelis Zingeris, Artūras Zuokas, Daiva Žebelienė, Remigijus Žemaitaitis.

Gerbiamieji, Seimo narių vardinius priesaikos lapus perduodu šio posėdžio pirmininkei, kad jie būtų saugomi Seime.

Dar kartą sveikinu visus prisiekusius Seimo narius ir linkiu konstruktyvaus darbo. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Konstitucinio Teismo pirmininke, nuoširdžiai dėkoju jums už įvykdytą Lietuvos Respublikos Konstitucijos įpareigojimą priimti Seimo narių priesaiką. Nuo šio momento mes esame visateisiai Seimo nariai, turintys visus įgaliojimus.

Dabar bus skelbiama pertrauka iki 14 val. 30 min., kad Seimo nariai galėtų pasirengti pateikti kandidatūras į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pareigas. Primenu, pagal Seimo statuto 188 straipsnį, kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas rašytiniu pareiškimu gali siūlyti ne mažiau kaip 1/10 Seimo narių, tai yra ne mažiau kaip 15 Seimo narių. Seimo Pirmininkas renkamas pirmajame Seimo posėdyje slaptu balsavimu visam Seimo įgaliojimų laikui.

Toliau posėdį tęsime Seimo posėdžių salėje, Seimo II rūmuose. Primenu, 14 val. 30 min.

O dabar visus prisiekusius Seimo narius kviečiu bendros nuotraukos. Skelbiu posėdžio pertrauką.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, prašome sėsti į savo vietas, pradėsime antrą Seimo posėdžio dalį. Prašome registruotis.

Iš viso užsiregistravo 137 Seimo nariai. Kolegos, pasitaisome, užsiregistravo 100 Seimo narių.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko rinkimai

Dabar pagal darbotvarkę numatytas kandidatūrų į Seimo Pirmininko pareigas pateikimas. (*Triukšmas salėje*) Kolegos, gal galima šiek tiek tyliau? Pagal Seimo statuto 187, 188, 189 ir 190 straipsnius, mums reikia išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką. Seimo Pirmininkas renkamas visam Seimo įgaliojimų laikui. Balsavimas slaptas. Kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas rašytiniu pareiškimu gali siūlyti ne mažiau kaip 1/10 Seimo narių, tai yra ne mažiau kaip 15 Seimo narių. Prašome siūlyti kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas.

R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ. Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Mielieji naujojo Seimo kolegos, visų pirma sveikinu XIV Seimo narius, susirinkusius čia, į šitą mūsų darbo salę. Laukia didžiulis, atsakingas, labai svarbus mūsų darbas visus ketverius metus. O šiandieną ką turime padaryti geriausio ir svarbiausio – mes turime sklandžiai išsirinkti Seimo Pirmininką, pavaduotojus, kad prasiųdėtų visus telkiantis, vienijantis mūsų darbas.

Gerbiamieji Seimo nariai, mes, žemiau pasirašę Seimo nariai iš įvairių partijų, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 188 straipsnio 1 dalimi, teikiame S. Skvernelio kandidatūrą į Seimo Pirmininko pareigas. Pasirašo (norėčiau skaityti, bet galbūt patikėsite) 82 Seimo nariai. Ir štai jų pasirašytas pareiškimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

R. BAŠKIENĖ. Ačiū, pirmininke. Perduodame.

PIRMININKĖ. Pagal Seimo statutą, pateiktas kandidatas Seimo narys S. Skvernelis turi pareikšti, ar jis sutinka kandidatuoti. Prašome, kolega. Prašome per šoninį mikrofoną.

S. SKVERNELIS. Gerbiama posėdžio pirmininke, taip.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ačiū. Ar dar yra norinčių pasiūlyti savo kandidatą į Seimo Pirmininko pareigas? Dar sykį klausiu, ar dar yra norinčių pasiūlyti savo kandidatą į Seimo Pirmininko pareigas? Tokių nematau. Tvarka, ačiū.

14.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sauliaus Skvernelio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ projektas Nr. XVP-1(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pagal Seimo statuto 189 straipsnį, kandidatui skiriama iki 30 minučių kalbėti ir tiek pat laiko atsakyti į Seimo narių klausimus. Paskui, jeigu Seimo nariai pageidauja, pradedamos diskusijos. Prašome gerbiamąjį kandidatą į tribūną.

S. SKVERNELIS. Gerbiama Seimo posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, dėkoju visiems kolegoms, kurie parėmė mano kandidatūrą į šias pareigas, ir Seimas apsispręs slapto balsavimo būdu.

Daug čia šiandien buvo visokių kiekvienam iš mūsų labai svarbių įvykių. Turbūt nesvarbu, kiek kartų esame čia prisiekę, bet kiekvieną kartą išstardami priesaiką Lietuvai jaudinamės. Tai yra natūralus, suprantamas jausmas. Lygiai taip pat stovėdamas čia, prieš jus, aš irgi jaudinuosi, nes, nepaisant to, kad daug kas iš kolegų pasakė, nėra ko jaudintis, yra tvari, stabili, didelė dauguma, tačiau turbūt kiekvienas suprantame, koks tai yra iššūkis. Jaudinuosi ir dėl to, kad norisi jausti kuo didesnę jūsų pasitikėjimą. Dar daugiau. Tikiu ir sieksiu, kad jūsų išreikštas pasitikėjimas, jeigu jis bus šiandien, per ketverius metus ne tik nesumenktų, bet augtų ir tvirtėtų.

Prieš aštuonerius metus prieš daugelį iš čia esančių aš stovėjau kaip kandidatas, tik ne į Seimo Pirmininkus, o į Vyriausybės vadovo poziciją. Žvelgdamas atgal galiu pasakyti, kad tada dar nesugebėjau įsivaizduoti, kiek atsakomybės, pirmiausia, prieš save patį ir prieš kiekvieną žmogų mane užguls.

Ketveri vadovavimo Vyriausybei metai mane daug ko išmokė ir pamokė, bet stipriausia, ką iš to išsinešiau, tai supratimą, kad vertingiausios savybės politikoje – tai sugebėjimas akiai neužsispirti, nepasiduoti emocijoms ar paties temperamentui, gebėjimas pripažinti klaidas, iš jų mokytis ir, kas ne mažiau svarbu, išlaikyti savyje tikėjimą ir norą nenustoti tarnauti Tėvynės labui. Nors per gyvenimą tikrai sukaupiau nemažai vadovavimo skirtingoms komandoms ir institucijoms patirties, bet šios pareigos – Seimo Pirmininko – nuo visų anksčiau mano užimtų skiriasi viena esmine savybe – anksčiau aš vadovavau, o šį kartą, jeigu bus tokia jūsų valia, turėsiu galiybę atstovauti.

Matau Seimo Pirmininką ne kaip Seimo vadovą, o atstovą, kuris girdi kiekvieną iš jūsų ir savo darbe vadovaujasi bendryste, o ne asmeniškumais, – banalūs žodžiai, bet tai yra tiesa. Demokratija turi būti ginama ir puoselėjama kasdien, o Seimas yra ta vieta ir ta institucija, kur mes galime pademonstruoti ir realiai įgyvendinti tarimosi, konstruktyvumo, profesionalumo, tolerancijos ir pagarbos kultūrą.

Rengdamasis šios dienos posėdžiui tikrai peržiūrėjau ne vieną stenogramą, istorinę stenogramą, ką gi čia kalbėjo pirmtakai, stovėję šioje vietoje ir po to užėmę garbingas pareigas. Na ir, matyt, vienas esminis dalykas, kurį kėlė kiekvienas kandidatas į Seimo Pirmininko poziciją, kurio mums taip ir nepavyksta turbūt įgyvendinti (arba iš ilgiausiai neįgyvendinamų), tai teisėkūros kiekybės dominavimo prieš kokybę. Šio reiškinio priežastys yra labai aiškios: parlamentas turi atsiskaityti visuomenei. Viena iš paprasčiausių ir galbūt bet kuriam žmogui lengviausiai suprantamų formų – tai jo iniciatyvumo iliustravimas skaičiais: kiek per metus Seimo narys pateikė teisės aktų projektų. Tokia atsiskaitymo praktika ir vertinimas, mano nuomone, yra daugiau nei ydinga. Daugybę metų besikeičiančios Seimo kadencijos ir Seimo narių „darbštumas“ gerokai prisidėjo prie mums dažnai nepalankių užsienio investicijų sprendimų, dairantis valstybės, kuri turėtų stabilią ir prognozuojamą teisinę bazę, įvaizdžio.

Kodėl taip yra? Aš irgi sau ne kartą kėliau klausimą. Mes tiesiog, man atrodo, mažai pasitikime, kad ir kokia būtų, savo Vyriausybe ir Vyriausybės institucijomis ir galvojame, kad visas teisinis reguliavimas turi būti tikrai įstatymuose. Bet daugybė diskrecijos galimybių ir diskrecijos teisių yra tiek Vyriausybei, tiek jos įgaliotoms institucijoms. Jeigu tą pasitikėjimą mes užaugintume, galbūt nereikėtų kiekvieno mūsų gyvenimo atvejo taip detalai reglamentuoti įstatyme. Gyvenimas keičiasi, jis nenumaldomai bėga, pokyčiai milžiniški, ir kai jie įvyksta, vėl kažkas turi stoti prie šitos tribūnos ir kalbėti apie tai, kad reikia dar registruoti projektus, pataisas, keisti, tobulinti. Dažnai mes patys pasimetame, kai ieškome aktualios redakcijos. Kiek mes per kadenciją įvairiausių pakeitimų padarėme!

Kitas dažniausiai minimas kandidatų į Seimo Pirmininkus tikslas buvo susipriešinimo tarp parlamento narių mažinimas, jų vienijimas. Kas nors turbūt tokį tikslą įvardintų kaip utopiją – juk vien parlamento narių skirstymas į poziciją ir opoziciją jau savaime kaip ir suponuoja skirtį, o ne vienybę. Bet, man atrodo, kad ir kokia utopija būtų, tą tikslą turime kelti sau visi, ir aš taip pat asmeniškai keliu.

Labai neseniai, dar vakar, pats buvau opozicijoje, opozicinės frakcijos atstovas Seime. Tačiau sąmoningai raginau savo kolegas mūsų frakcijos darbe primygtinai vadovautis naudos valstybei principu, jei galima, sutarti su valdančiaisiais ar bet kuriais kolegomis iš opozicijos dėl mums bendro tikslo, jei bendra prasme tai neša neabejotiną naudą ir gerį visuomenei. Net jei ir skiriasi tam tikri tikslo įgyvendinimo niuansai, nenusisukime nuo galimybės padaryti gerų ir reikalingų darbų mūsų valstybei. Negalvokime apie tai, kas prisiims daugiau laurų ir nuopelnų, kieno programos nuostatos bus labiau įgyvendintos. Yra labai taiklus ir, matyt, mums visiems (be išimties) tinkantis posakis – nurytas savo išdidumas retai kam sukelia skrandžio skausmą.

Gerbiami kolegos, nors ši Seimo posėdžių salė ir nėra istorinė, bet matė ištis nemažai. Kaip bebūtų, ne visais pasisakymais arba veiksmais parlamentas gali didžiuotis. Tačiau šiandien mes turime naujos Seimo kadencijos pirmą darbo dieną. Tik nuo mūsų priklauso, kas aidės šioje salėje: ar žmonės girdės emocijas, priekaištus, senas nuoskaudas ir konkurencines kovas, ar stebės turiningą, konstruktyvią, motyvuojančią, tobulėti telkiančią kritiką kolegomis ir pagarbią diskusiją. Šioje posėdžių salėje mes neprivalome kartoti istorijos, mes galime kurti savo pačių bendradarbiavimo kultūrą.

Turbūt kiekvienas Seimo Pirmininkas, be išimties, paklaustas, ko norėtų, kad per kadenciją įvyktų, pasakytų: kad pakiltų Seimo prestižas ir Seimo reitingai. Vėlgi noras yra labai suprantamas, objektyvus. Bet turbūt patys suvokiame, kad tai priklauso tik nuo mūsų pačių. Seimo Pirmininkas nėra nei Seimo viršininkas, nei aukštesnis už kitus Seimo kolegas pareigūnas, jis nėra vadovas, negali pasakyti Seimo nariui, kaip jis turėtų elgtis. Mus išrinko Tauta. Suteikė mums pasitikėjimą ir atsakomybę. Todėl kaip kiekvienas iš mūsų elgsis tiek šioje salėje, tiek už salės ribų, tiek kalbėdamas viešai, komunikuodamas, rašydamas, taip ir vertins mus žmonės. Jeigu tą atsakomybę jausime, turime šansą kalbėti apie tai, kad Seimo prestižas kyla. Ar to reikia? Be jokios abejonės. Ir šie Seimo rinkimai parodė vieną esminį dalyką, galbūt net keletą: šiek tiek daugiau negu pusė šalies gyventojų, turinčių galimybę išreikšti savo valią, atėjo į rinkimus. Kita pusė pasirinko kitą kelią. Čia yra daug priežasčių, tarp jų ir pasitikėjimas Seimu, vadinasi, pasitikėjimas valstybe.

Rinkimų kampanijos metu mes daug kalbėjome apie protesto balsus. Labai dažnai supaprastiname, kad protesto balsai yra prieš veikiančią Vyriausybę ir daugumą. Jos keičiasi kas ketverius metus, bet protestų balsų nemažėja, dažnai ir daugėja. Kodėl taip yra? Todėl, kad tai nėra nepasitikėjimas mūsų valstybe kaip tokia, bet labai dažnai mūsų valdžios institucijų, tarp jų ir Seimo, vertinimas. Išsikelkime tikslą, kurį galbūt bendrai pasieksime, kad po ketverių metų žmonės eitų balsuoti ne protesto vedami, bet tos teisės, kurią jie turi. Dažnai nesuvokia, ką jie turi. Daugybė tautų žmonių šiandien negali kalbėti apie laisvus demokratinius rinkimus ir ta teise, kurią mums garantuoja Konstitucija, tiesiog imti ir pasinaudoti. Aš manau, mes galime tai pasiekti, bent bandyti siekti, kad pilietinės visuomenės atstovų, kurie išreiškia aktyvų dalyvavimą politikoje dalyvaudami rinkimuose, daugėtų.

Aš noriu čia pacituoti mūsų kolegos, ilgamečio Seimo darbuotojo, teisininko, politologo A. Lukošaičio žodžius apie Seimo prasmę ir esmę. „Pažiūrėkite, kur žmonės pirmiausia skuodžia „garo nuleisti“, kilus krizei, neramumams ar šiaip politikuojančių pakurstyti? Kur gi kitur? Aišku, prie parlamento rūmų. Nes čia ir pykčiui, ir pagiežai, ir vilčiai, ir tikėjimui – viskam vietos atsiras.“

Turime mes daugybę iššūkių, kurie laukia mūsų jau šiandien. Pagrindiniai mūsų tikslai yra atspindėti koalicijos sutartyje, kuri bus perkelta į Vyriausybės programą. Ir šiandien Seimo misija, be tos tiesioginės mūsų kasdienės veiklos, kalbant apie įstatymų leidybos funkciją, yra labai svarbi, kad būtume susitelkusia susitelkusios politinės bendruomenės dalimi, kad turėtume konstruktyvų, produktyvų darbą tarp skirtingų, bet labai svarbių valstybės institucijų: tarp Seimo, Vyriausybės ir Prezidento. Ir tai įpareigoja iššūkius, kurie susiję pirmiausia su mūsų saugumu. Aš neabejoju, kad čia mes taip pat galime būti tvirtas Vyriausybės ramstis, kalbant apie mūsų saugumo didinimą ir sprendimų priėmimą, susijusį su mūsų valstybės ateitimi ir saugumu. Reikės ieš-

koti sparčių sprendimų tėti tuos darbus, kurie buvo daromi, suvokiant vieną esminį dalyką – Lietuvą pirmiausia gins mūsų žmonės, mes patys. Jei tam būsime pasiruošę, galėsime tikėtis pagalbos iš kur nors, ji neabejotinai ateis.

Mes turime šiandien daugybę iššūkių, susijusių su sveikatos priežiūra. Mes turime daugybę iššūkių, susijusių su švietimu, ekonomika, investicijomis. Turime iššūkių, kaip turėsime priimti sprendimus sukurti tokią aplinką verslui, kad čia atsirastų norintys ir galintys investuoti tiek mūsų investuotojai, tiek ir užsienio investuotojai. Visa tai galiausiai transformuosis į lėšas, kurios bus naudojamos mūsų socialinėms, ekonominėms problemoms spręsti ir kitiems svarbiems iššūkiams.

Parlamentinę diplomatiją, kuri tikrai praeitoje kadencijoje buvo stipriai išvystyta, mes turėsime tėti. Ir čia jūsų visų pagalba bus ypač reikalinga. Kiekvienas iš jūsų turite savo kontaktus, ryšius užmezgę su užsienio kolegomis. Lietuvos balsas turi būti girdimas ne tik kaip savarankiškos demokratinės valstybės – savo interesų gynėjos, bet ir kaip tų tautų, laisvę mėgstančių tautų, laisvės bylos advokato balsas. Pirmiausia aš kalbu apie Ukrainą. Apie besąlyginę paramą šandien kovojančiai valstybei, kurios sėkmė tiesiogiai darys įtaką ir mūsų saugumui. Dėl to tikrai manau, kad čia, šiame parlamente, mes rasime sutarimą ir galbūt tos abejonės, kurias kažkas kelia ar kurios iškilo, neturi jokio pagrindo. Ukrainos laisvės byla, teisinga taika Ukrainoje, manau, yra mūsų prioritetinis klausimas.

Mieli kolegos, nepriklausomai nuo to, ar šiandien, prisiekdami Lietuvos Respublikos valstybei, jūs išbraukėte paskutinį priesaikos teksto sakinį, ar ne, tikite Dievu ar tiesiog žmogaus morale, norėčiau mums visiems, taip pat ir čia esantiems svečiams pacituoti tiesiog mielo, paprasto, šviesaus, gero žmogaus, kunigo A. Toliato žodžius: „Mums reikia išmėginimų, mums reikia uolingų viršūnių, kad peržengtume savo ribas, nuskaidrintume žvilgsnį ir atsikratytume nepagrįstų baimių. Įveikę uolas, patyrę savo ribas, nugalėję save, peržengi ir savo įsitikinimus, baimes, stereotipus, lukšteniesi iš prigimties primetamų suvaržymų. Esi priverstas tą padaryti, kad išgyventum, ir suprasti, kad nėra neįmanomų dalykų. Tačiau svarbiausia kopimo į kalną dalis ne ta, kad įkopei, o ta, kad pavyko nultipti. Kalnuose žmogaus viduje įvyksta persmainymas ir iš jų nusileidžia kitas žmogus. Tie vidiniai procesai – tylūs kaip Dievo avinėliai, be garsių deklaracijų, be grėsmingo liūtų riaumojimo. Tai dvasiniai suvokimo pokyčiai, apsisprendimai, akcentų dėliojimas, tiesiog žvilgsnio pakeitimas.“

Noriu palinkėti mums visiems kurti ir sukurti ne tik gerovės valstybę, bet ir gerumo valstybę. Ačiū jums už dėmesį. Linkiu mums visiems sėkmės prasmingame darbe tarnaujant Tėvynei. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega, už jūsų mintis ir pasiūlymus, prašome pasilikti tribūnoje. Norėčiau paaiškinti: klausti yra skiriama 1 minutė, atsakyti – 3 minutės. Jūsų paklausti užsirašė 26 Seimo nariai. Pirmajam suteikiame žodį Seimo nariui A. Gedvilui.

A. GEDVILAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendentė, visi puikiai žinome jūsų patirtis ir neabejojame, kad startuosite iš karto, jums tikrai neprireiks 100 dienų, todėl iš to išplaukia klausimas. Vis dėlto ką planuojate daryti kitaip negu jūsų pirmtakai, ko svarbu nedaryti ir ar galime tikėtis, kad išliksite dalykiškas, objektyvus ir mandagus, nes ne visiems tai pavykdavo?

S. SKVERNELIS. Ačiū už klausimą. Aš šiek tiek bandžiau atsakyti savo kalboje, ką noriu pasiekti, ką noriu padaryti ir kokius tikslus mes galime pasiekti visi kartu. Kas priklauso nuo manęs asmeniškai, taip, tas patyrimas yra, kaip minėjau, labai skirtingas. Didžioji jo dalis buvo susieta gyvenime su labai konkrečiais, aiškiais darbais ir su greitai matomu rezultatu. Čia yra kita misija, ir man atrodo, kad pagrindinė misija yra telkti, užtikrinti mūsų demokratinių procesų stabilumą, tvarumą ir čia pasiekti... Man asmeniškai ko labiausiai norėtusi, kad mes turėtume gerą, puikią darbinę atmosferą, kad atėję galėtume mėgautis savo darbu, savo priimamais sprendimais, džiaugtis rezultatais, kad galėtume net ir išsprūdus aistroms prieiti, paduoti ranką ir pasakyti paprastą žodį „atsiprašau“. Teko man tą daryti ir praeitoje kadencijoje, ir aš nematau čia tikrai didelių bėdų, tačiau noriu daryti išvadas, kad tokių žodžių kaip „atsiprašau“ reikėtų gal mažiau ištarti. Dėl to viena iš misijų, manau, kalbant apie demokratijos raidą ir demokratizmą mūsų parlamente (na,

šiandien mes esame dauguma), yra matyti opoziciją ne kaip priešą, netgi ne kaip konkurentą – tiesiog kaip oponentą. Kiek mes sugebėsime gerbti opozicijos teises, kad ir kaip tai banaliai skambėtų, turbūt kas ketverius metus tai pasikartoja, tiek mes galėsime taip pat pasakyti, kad mes čia esame politinių diskusijų, o ne rietenų klubas.

PIRMININKĖ. Klausia G. Paluckas.

G. PALUCKAS. (Algi, dabar aš klausiu.) Gerbiamas kandidate, jau viešai žinoma, kad pasižymite ypatingu ir įdomiu humoro jausmu. Mano vienas klausimas – ar keisite jį naujose pareigose, išlaikysite tokį patį? O antras daugiau tokio plečiamojo pobūdžio. Kokią matote humoro reikšmę mūsų politinėse realijose ir praktikoje? Reikalingas dalykas ar ne, padeda susitarti ar ne? Galbūt tą įtemptą mūsų politinę darbotvarkę kartais praskaidrinti vienu ar kitu linksmu juoku yra tam tikras įtampos pašalinimo būdas? Galėtumėte papolemizuoti tuo klausimu? Ačiū.

S. SKVERNELIS. Papolemizuosiu, bet nejuokausiu. Yra gyvenime galimybių pasakyti ar išreikšti tai, ką nori, humoru, kuris nieko neįžeidžia. Pasakyti tai, ką tu nori pasakyti, ne kandžia kokia nors ironija, kuri dažnai eina galbūt arti įžeidimo, bet kitais žodžiais turbūt būtų gerokai taikliau, negu sakyti tiesmukai. Svarbiausia, kad humorą suprastų žmonės. Tikrai man teko gyvenime susidurti su žmonėmis, kurie to nesupranta, net ir perklausia, ar tu čia juokavai? Tai taip, juokauti irgi reikia subtiliai, nes yra žmonių, kurie tai priima, kaip sako tauta, už gryną pinigą, bet be humoro, be saviironijos, na, mūsų gyvenimas būtų pilkas. Aš tikrai nepasikeisiu, bet stengsiuosi, kad mano humoras būtų suprantamas ir neįžeidžiantis.

PIRMININKĖ. Žodis M. Lingei.

M. LINGĖ. Ačiū, gerbiama pirmininke. Tai mano klausimas būtų iš kraštutinės dešinės. Čia, čia, gerbiamas Sauliau. Iš istorinės perspektyvos leiskite paklausti. 2018 metai, „Kitokie pasikalbėjimai“, ir tuometinis premjeras S. Skvernelis gauna klausimą, ką išsiųstų į pirmąją misiją kosmose, į Marsą. Atsako, kad tai būtų G. Landsbergis, G. Paluckas ir E. Gentvilas. Tai G. Landsbergio jau kaip ir nebėra, kodėl Eugenijus, tai galima irgi nujauti, nes lyg buvo potencialus kandidatas į Seimo Pirmininkus, bet už ką G. Palucką? (*Juokas salėje*)

S. SKVERNELIS. Mielas Mindaugai, aš tikrai nesutinku, kad jūs esate krašutinė dešinė. Tai yra pirmiausia. Tikrai ne.

Antra. Aš manau, kad tai buvo didžiulis įvertinimas kolegoms, nes dar nė vienas lietuvis Marse neišsilaipino. Ir į tokią misiją siunčiami tik patys patikimiausi, drąsiausi ir solidžiausi žmonės. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Žodis A. Bilotaitei.

A. BILOTAITĖ. Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pretendentė į Seimo Pirmininko poziciją, kaip visi žinome, Seimo Pirmininkas turi būti asmuo, kuriam yra būdingi tokie dalykai kaip pagarba kitiems, aukšta politinė kultūra, taip pat neutralumas. Tikrai ne kartą teko stebėti jūsų įvairiausių pasisakymus – juose pasireiškėdavo tokio politinio chamiškumo atvejų. Norėčiau paklausti, ar jūs iš esmės manote, kad pasikeitėte ir jau dabar, būdamas Seimo Pirmininku, vadausitės kitokiais principais, labiau gerbsite kitus, to jūsų chamiškumo nebebus?

S. SKVERNELIS. Ačiū, miela ministre. Aš tikrai nemanau. Jeigu jau jūs taip jautėtės, tai galiu dar kartą pasakyti – atsiprašau, bet lyg ir nesu chamas. Man taip atrodo. O retorika, kuri buvo vartojama... Aš tik noriu palinkėti dabar dešinei pusei. Kai tu esi opozicijoje, tai ta retorika dažnai būna tokia aštri. Tą patį prisimenu 2016–2020 metais – nebuvote jūs tokia švelni ir pūkuota opozicija. O galbūt dėl to, kad tas santykis toksai buvo... aš manau, kad vis dėlto buvo pagarbus, bet daugiau dėmesio turėjome mes abudu, tai natūralu. Aš irgi buvau vidaus reikalų ministras. Natūralu, kad visą laiką galvoji, kad aš būčiau geriau padaręs. Čia turbūt istoriškai taip yra. Dabar kas nors kitas užims tą poziciją už mėnesio ir jūs, matyt, stebėdama jo veiklą, taip pat sakysite, kad ne taip daro, buvo galima geriau padaryti, buvo galima greičiau padaryti.

Bet aš tikrai dar kartą noriu palinkėti, kad net ir tie pokalbiai, kurie būna, o tikrai buvo jų, susijusių su tam tikromis krizėmis, nes taip suponavo valstybėje tikrai esantys procesai, kurie ne nuo mūsų priklausė, buvo visko, buvo aštru, bet man atrodo, kad aš ten neperžengiau tokių ribų, dėl kurių negalėčiau dabar jums į akis pažiūrėti.

PIRMININKĖ. Klausia E. Sabutis.

E. SABUTIS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Sauliau, praeitos kadencijos Seimo Pirmininkė daug dėmesio skyrė parlamentinei diplomatijai, jūs apie tą patį irgi užsiminėte savo pristatymo kalboje. Aš manau, kad visi mes ir šios kadencijos Seime turėsime besąlyginę paramą Ukrainai ir ją išreikšime. Norėčiau jūsų paklausti. Vis dėlto, žiūrint į parlamentinę diplomatiją, kokios kitos pagrindinės kryptys, kurias jūs išskirtumėte? Paprasčiau kalbant, kur planuojate vizitus pats arba ką planuojate priimti čia?

S. SKVERNELIS. Tikrai ta sritis yra labai svarbi ir čia labai norėtusi kelis akcentus išskirti. Mes čia tikrai turime skirtingas nuomones, ginčijamės, oponuojame, tai irgi yra natūralu, tačiau kai išvykstame už Lietuvos Respublikos ribų, nesvarbu, kokiai frakcijai ar partijai priklausome, mes esame plačiąja prasme Lietuvos interesų ambasadoriai. Dėl to norėtusi, kad užsienyje skleidžiama žinia apie mūsų valstybės tiek pasiekimus, tiek ir problemas būtų skleidžiama taip, kad šitą taisyklę visą laiką prisimintume. Yra daugybė tautų, valstybių, kur jūs viešai niekada neišgirsite savo politiko, sakančio apie savo valstybę kažką tokio, ko nereikia, kur mes turime vidinių problemų. To principo reikėtų laikytis.

Ar bus ir kur bus tie pirmieji vizitai, aš šiandien tikrai nenorėčiau kalbėti. Mes turime prioritetus, kas susiję su mūsų strategine partneryste ir tam tikros politinės žinios parodymu dėl mūsų parlamento tvirto apsisprendimo – tai tikrai bus svarstoma. Bet kuriuo atveju jūsų patirtis čia yra labai svarbi. Aš tikiuosi, nepaisant, kokioje mes barikadų pusėje ar Seimo pusėje būsimė, kalbant apie parlamentinę diplomatiją, tos pagalbos aš galėčiau tikėtis. O manau, kad dabartinė pagrindinė artimiausių savaitių mūsų misija, mano taip pat, suformuoti ir patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir jos programą. Po to galėsime kalbėti ir galvoti apie tai, kur tą žinią apie mūsų stiprią Vyriausybę ir gerą programą nunešti.

PIRMININKĖ. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ. Gerbiamas kandidate į Seimo Pirmininkus, gal galėtumėte pakomentuoti, kaip jūs matote Seimo bendradarbiavimą su kitomis įvairiomis institucijomis. Ar vertėtų jį gerinti, didinti, kokios jūsų mintys būtų? Ačiū.

S. SKVERNELIS. Labai geras klausimas. Ačiū, kolege. Išties aš nepaminėjau kalboje mūsų dar taip pat labai svarbios funkcijos – parlamentinės kontrolės. Mes labai dažnai apsiribojame formaliais dalykais: išklausome ataskaitas, galbūt šiek tiek padiskutuojame ir realiai to darbo nepadarome. Po to matome, kad ta pati Valstybės kontrolė, aukščiausia audito institucija, atlikusi vienos ar kitos srities auditą, pradeda baksnoti, kad kažkas yra labai blogai.

Paprasčiausias pavyzdys dabar susijęs su tuo, kas buvo linksniuojama ne kartą rinkimų kampanijoje, tai yra keliai ir kelių būklė. Akivaizdžiai Valstybės kontrolės atliktas auditas parodė, kad parlamentinės kontrolės labai trūko. Tai aš norėčiau, kad mes visgi nenusišalintume nuo vienos iš svarbiausių parlamento funkcijų, tai yra parlamentinės kontrolės mums pirmiausia pavaldžioms institucijoms, taip pat ir tose srityse, už ką yra atsakingas ir Seimas, ir atskiri komitetai. Tiek komitetų veikloje, tiek viso Seimo veikloje, manau, šią funkciją mes tikrai turime stiprinti, į ją žiūrėti šiek tiek kitaip, neformaliai. Tuomet galbūt būsimam premjerui reikės mažiau galvoti, kur surasti papildomų lėšų įgyvendinant poreikius, nes tos lėšos dažnai yra įdedamos ne ten, kur reikėtų įdėti.

Vėl aš grįžtu prie to paties, ką pasakė Valstybės kontrolė, tai tiesiog įvardino, kad niekuo nepagrįsti spąstai vairuotojams užgulė ar apgulė mūsų šalies kelius, kalbant apie vidutinio greičio matuoklius. Mes čia diskutavome ne vieną kartą, kokiais kriterijais, dėl ko, ar reikia, kodėl to reikia, ir kažkaip sprendimų nepriėmėme. Čia kaip pavyzdys yra. Nebūtinai tai turi būti šiandien mūsų prioritetas, bet parlamentinės kontrolės misiją aš įsivaizduoju labai svarbią. Jeigu mums pavyks čia taip pat padaryti proveržį, manau, kad būsimė prasmingą darbą padarė.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS. Gerbiamas Sauliau, koalicijos formavimo pradžią aš įvardinau kaip žiopių klaidžiojimą tundroje. Žinau, kad jūs supykote, bet tikrai koalicijos formavimo procesas toks sudėtingas buvo. Net suformavus šią koaliciją neaišku, kas čia ko siekė ir kas ką pasiekė. Pavyz-

džiui, socialdemokratai sakė: S. Skvernelis toks užsispyręs, negali dirbti su R. Karbauskiu, kad mums neliko nieko kito, kaip priimti „Nemuno Aušrą“. Buvo tokie dalykai. Tai kaip čia yra, ar jūs priimate nuopelnus, kad tai jūsų koalicija, kurią jūs privertėte suformuoti, išprovokavote, ir ar tiesa, kad jūs toks galingas? Jeigu įrodysite, balsuosiu už jus kaip Seimo Pirmininką.

S. SKVERNELIS. Labai ačiū, Eugenijau. Pasistengsiu tai įrodyti ir išsakyti mūsų kolegos, kažkada Ministro Pirmininko, dabartinio komisaro A. Kubiliaus žodžiais: jeigu tavo oponentai kalba apie tavo sureikšmintas galias, niekada neneik to. Jeigu jūs taip manote, kad mes su 14 mandatų tokie galingi esame, tegul taip ir būna.

Bet kalbant labai rimtai, tai aš tikrai nesutikčiau, kad mes nesupratome arba nežinome, kokių tikslų mes siekiame. Tai labai aiškiai pasakė rinkimų rezultatai, kai santykinai už centro kairę pasisakė absoliuti dauguma šalies žmonių. Tie jų lūkesčiai šiandien yra patvirtinti koalicijos sutartyje. Tai yra tikrai gairės, pagrindiniai darbai, kurie guls į Vyriausybės programą. O net ir tie kontaktai, kuriuos mūsų kolegos turėjo su užsienio partneriais, paskaičius pačią koalicijos sutartį, ir dėl prioritetų, kalbant apie socialinę, ekonominę gerovę, saugumą, sako, kad čia viskas gerai, ir dėl tų problemų, kurias mes turėjome, kalbant apie tas bėdas, kurios šiandien yra linksniuojamos ne vieną kartą, dėl antisemitizmo ir panašių dalykų, net ir ten nekilo klausimų pasakant, kad viskas čia yra ir tie tikslai labai aiškiai apibrėžti.

Dabar kaip mes norėtume dirbti? Taip, mačiau, suprantu, kaip dirbo buvusi dauguma, 73 ar 74 balsai. Aš pats dirbau užpraeitoje kadencijoje ir buvo sesijų, kada turėjome 68, 67 balsus. Tai kalbant apie sprendimų priėmimą, jūs matėte, kad reikėjo šioje salėje būti visiems ministrams. Du kartus per savaitę, tai iš 5 darbo dienų 2 buvo skirtos čia, ne Vyriausybės tiesioginiam darbui. Jei gu norime tų pokyčių, ypač kalbant apie socialinę, ekonominę pusę, reikia tvirtos valios, kuri tuos pokyčius galėtų įgyvendinti. O tai suponuoja, kad šiandien turime gana didelę koaliciją. Apie jos išplėtimo galimybes manau, kad nėra padėtas taškas. Kalbant apie asmeniškumus, nieko asmeniško nėra su žmogumi, kurį jūs įvardinate. Ne čia esmė. Bandymas nusukti, kad kas nors ko nors negali pasidalinti arba peržengti, – tikrai to nėra. Mes kalbame ir kalbėjome apie stabilumą, ką turėti. Ar turėti tokią situaciją, kaip buvo praeitoje kadencijoje, ar turėti nenusipėjamus kai kuriuos sprendimus? Ar turėti tiesiog valios, ryžto ir noro įgyvendinti būtent tai, kokie buvo mūsų šalies gyventojų lūkesčiai? Aš tiesiog manau, kad darbai, artimiausi darbai, parodys, ar mes gebame, galime įgyvendinti tuos lūkesčius, kurių laukia Lietuvos žmonės. Ir šiandien neturiu jokio pagrindo abejoti ir dvejoti, kad mes to nepadarysime.

PIRMININKĖ. Klausia R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS. Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas Sauliau, tikrai neabejoju, kad šitą garbingą ir Lietuvai reikalingą Seimo Pirmininko misiją jūs puikiausiai atliksite. Kodėl aš tai sakau? Sakau iš tos bendros istorinės mūsų su jumis pažinties. Mes su jumis nemažai padarėme eismo saugumo srityje, dar jums dirbant Policijos departamento vadovu, vėliau VRM ir Susisiekimo ministerija taip pat sėkmingai bendradarbiavo. Aš labai gerai prisimenu mūsų darbą jūsų vadovaujamoje Vyriausybėje. Ir tada jus skyrė iš kitų premjerų dalykiškumas, veiksmo logika, ne laukimas, o pats veiksmas ir kitos gerosios savybės.

Dabar aš noriu tiesiog jūsų paklausti. Dariau ketverių metų pertrauką, nebuvau politikoje, ar per tą laiką jūsų tos savybės, būnant opozicijoje, kartais nesumenko, ar jos išliko tokios pat teigiamos?

S. SKVERNELIS. Ačiū už klausimą, kolega. Nežinau, ar nesumenko. Opozicijos žanras yra kitoks ir turbūt po tų ketverių metų, būnant Vyriausybės vadovu, yra natūralus noras galbūt šiek tiek žiūrėti į viską paprasčiau ir ramiau. Man atrodo, turėjome dar lygiagrečiai kitų iššūkių, susijusių su partijos veikla, susijusių su tam tikra partine statyba, buvimu konstruktyvia opozicija, ką mums pavyko pasiekti. Tai taip pat buvo patirtys, nes kiek tu veiklos, ryžto ir noro turėtum, būdamas opozicijoje, labai sudėtinga pasiekti galutinį rezultatą. O aš visą laiką buvau žmogus, orientuotas į rezultatą. Dabar čia yra kita misija. To galbūt laukimo ir kompromisų paieškos reikės daugiau ir daugiau, nes tai yra ne vykdomoji valdžia, ir su tuo reikia susitaikyti ir suprasti, kad, dar kartą pabrėžiu, čia nėra Seimo viršininko pozicija.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS. Gerbiamas kolega, prieš tai buvo kalbama, kad daug ministrų yra ir Seimo nariai. Tai yra būdas neskirti Seimo narių ministrais ir jiems tereikės tiktai per Vyriausybės valandą ateiti į Seimą. Formuodami Vyriausybę galite daryti tokius pokyčius.

Bet mano klausimas apie Seimo kanclerį, nes būtent jis Seimo Pirmininko siūlymu skiriamas, atleidžiamas. Koks jūsų požiūris: juo turi būti ne politinis profesionalas ar buvęs profesionalus politikas, pavyzdžiui, Seimo narys? Ir kokius lūkesčius sietumėte su šios institucijos, Kanceliarijos, darbu, nes vis tiek keli šimtai žmonių čia dirba?

S. SKVERNELIS. Ačiū už klausimus. Dėl ministrų. Aš turėjau galimybę vadovauti profesionalų Vyriausybei, kurios daugelis ministrų nebuvo Seimo nariai. Ir buvo didžiausi plusai, kad tikrai buvo galima pasitelkti tuos žmones, kurie yra savo srities profesionalai, žinantys reikalo esmę. Labai lengva dirbti, nereikia mokytis. Bet buvo vienas „bet“. Nebūdamas Seimo nariu tu tiesiog arba neįgyji, jeigu niekada nebuves, arba neįgauni galimybės virti šitose politinėse sultyse, kas yra labai svarbu, bendrauti, kalbėti, suvokti, kaip virtuvė veikia. Ir mūsų Vyriausybėje, ir jūsų Vyriausybėje buvo tokių žmonių, kurie tiesiog nerado kontakto su Seimu. O ką reiškia ministras, neturintis darbinio kontakto su Seimu? Tavo pasiūlymai, projektai gali būti geriausi, bet jie tiesiog nejuda į priekį.

Dabar dėl kanclerio. Mes turėjome įvairių patirčių. Paskutinė patirtis buvo galbūt su asmenybe, labiau mokslininku, kalbančiu apie procesus, kurie labai dažnai nieko bendro su Kanceliarijos veikla neturi. Man atrodo, kad Kanceliarijos veikla pirmiausia yra užtikrinti kokybišką, komfortabilų Seimo narių darbo sąlygų sukūrimą. Užtikrinimą tų procesų, kurie lydi, kurių dažnai mūsų žmonės nemato, susijusių su teisėkūra, kur dirba komitetų žmonės, biurų žmonės. Užtikrinti elementarias darbo ir gyvenimo sąlygas, kurios taip pat buvo labai keliamos ir suprantamos. Ir Seimo nariams tiesiog buvo nesuvokiama, kad elementarūs dalykai, ūkiniai dalykai, nerasdavo atgalinio ryšio ir reikėdavo kalbėti, įrodinėti buvusiam kancleriui, kokia yra viena iš tų Kanceliarijos ūkinės veiklos misijų. Tai dabar koks žmogus būtų geriausias? Aš manau, tas, kuris turėtų patirties ir praktinėje ūkinėje ekonominėje veikloje, ir būtų padalyvavęs politikoje, ir žinotų, kokie lūkesčiai čia yra.

PIRMININKĖ. Žodis K. Mažeikai.

K. MAŽEIKA. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kandidate, dar šiandien ryte ir frakcijoje girdėjome, ir viešojoje erdvėje, kad bus du kandidatai. Ir staiga vienas kandidatas, kuris jums uždavė klausimą apie tas galias, kokiomis jūs čia esate galingas, panašu, atsiėmė savo kandidatūrą.

Norėčiau paklausti. Be diplomatijos, be jūsų charizmos, be to humoro jausmo, galbūt dar kokių nors kitų turite galių sutelkti Seimą? Tai ir dabar matome, renkamės iš vieno kandidato, tai faktiškai galbūt bus netgi ir bendras sutarimas palaikant jūsų poziciją. Vis dėlto norėtusi išgirsti tuos įrankius, kuriais jūs vadovausitės toliau, kad sutelktumėte Seimą ir tolesniame darbe. Ačiū.

S. SKVERNELIS. Šiek tiek ir rimtai, ir pajuokaujant. Pirmiausia, tikrai šiandien irgi pakomentavau, kai klausė apie Eugenijaus galimybę, sakiau, kad tai jau tampa kaip ir mūsų parlamentarizmo viena iš sudėtinių dalių, kad tuo metu, kai dešinė būna opozicijoje, Eugenijus dažnai tą demokratijos šventę papildo. Kad šiandien kitoks sprendimas yra priimtas, aš pajuokausiu: matyt, Eugenijus atsižvelgė į tai, kad mes 2 valandomis anksčiau pradėjome posėdį ir vis tiek iki vėlyvos nakties dirbsime, nes norisi, kad būtų patvirtinta visa Seimo vadovybė. Tiesiog gal atsižvelgė į tai, kad per ilgai čia mes neposėdžiautume.

O jeigu labai rimtai, visą laiką yra garbė diskutuoti su Eugenijumi. Jis turi savo požiūrį į visus gyvenimo klausimus, į visus. Vieniems patinka, kitiems ne, bet tai yra politikas, kuris turbūt niekada ir neužpyksta, kai tu tą skirtingą požiūrį pasakai.

O šiandien yra tokia realybė. Šiandien tikrai mes turime tvirtą daugumą. Bet dar kartą noriu pabrėžti tai, kas buvo pasakyta mano kalbos pradžioje. Man tikrai nuoširdžiai norėtusi kuo didesnio Seimo narių palaikymo, nes pradėdant tokį darbą, startuojant labai svarbu kliautis ne vien tik valdančiosios koalicijos palaikymu ir balsais.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS. Gerbiamas Sauliau, gerbiamas kandidate, iš tikrųjų jūsų asmenybė įkūnija turbūt valstybininko karjerą...

S. SKVERNELIS. Gerąja prasme.

S. GENTVILAS. ...gerąja prasme, ir tikrai toks žmogus nusipelno turbūt tokios pozicijos, bet, kaip jūs sakėte savo įžanginėje kalboje, Seimo prestižas yra labai svarbi paties atstovo užduotis. Deja, bet šiandien startuojame pirmąjį posėdį su mitingu už mūsų sienų.

Klausimas jums: kaip jūs reaguojate į tokį startą, ar susitiksime su mitingo dalyviais? Platesne prasme žmogaus teisių klausimai yra paprastai parlamento užduotis. Gal jūs galite konkrečiai įvardinti, kokie būtų jūsų prioritetai žmogaus teisių srityje? Na ir minimas priemonių planas dėl ksenofobijos. Ar jisai bus konkretus, ar čia bus tikrai pirmai savaitei nuraminimas? Kaip įsivaizduojate Seimo lyderystę ne tikrai dėl tarpparlamentinių ryšių, bet iš esmės mažumos (tiek etninių, tiek kitų) teisių atstovavimą? Labai ačiū už atsakymą.

S. SKVERNELIS. Ačiū, gerbiamas Simonai, daug klausimų buvo į vieną sudėta. Aš tikrai džiaugiuosi, kad mes galime užtikrinti teisę į laisvą nuomonės pareiškimą ir išreiškimą. Tai, kas vyksta už šio parlamento sienų, aš savo kalboje minėjau, atspindi viską – lūkesčius, pyktį, nerimą. Ir žmonės turi tokią galimybę rinktis, ir aš tai palaikau. Tikrai yra vienas esminis dalykas: nesinori niekada turbūt nė vienam iš čia sėdinčių, kad tie taikūs susirinkimai, protestai, mitingai pavirstų tuo, ką mes savo nepriklausomybės laikotarpiu jau du kartus turėjome. Viename iš jų 2009 metais man teko stovėti čia, prie II rūmų, būnant su uniforma, ir ginti Lietuvos demokratiją ir parlamentarizmą. Nepaisant to, kokie sprendimai čia buvo priimti, bet taikų nuomonės išreiškimą aš visą laiką palaikysiu. Mes kiekvienas turime tokią teisę ir tai reikia branginti.

Dabar dėl konkrečių priemonių. Taip, Vyriausybės būsimas vadovas, jeigu čia sulauks pritarimo, yra irgi aiškiai pasakęs: bus konkrečios priemonės, nes mes galime nematyti tų bėdų. Aš visiškai to nesusiečiau su antisemitizmu, nes nėra to, ką mums dabar bando įpiešti. Turbūt daugybė jūsų laukiate reakcijų iš paprastų Lietuvos piliečių, atstovaujančių žydų tautinei bendrijai, kuri pasakė: na, baikite... Taip, yra vieni pasisakymai, bet, jeigu kalbėtume apie saugumo suvokimą, daugybė turistų, atvažiuojančių čia iš Izraelio, jaučiasi saugūs Lietuvoje kaip niekur kitur, net ir tie žmonės, kurie yra apsirengę išreikšdami aiškiai savo religinę priklausomybę! Jokio persekiojimo. Pavyzdys iš tokio mūsų kasdienio gyvenimo. Izraelio komandos, kurios negali dėl saugumo žaisti savo šalyje, dažniausiai renkasi Lietuvą kaip saugią ir pagarbą užtikrinančią valstybę.

Manau, kad kitose srityse, kurias jūs paminėjote, mes tikrai turime daug iššūkių, kalbant apie pačias žmogaus teises. Ir jeigu mes galvojame, kad, na, nuo tų klausimų, kurie ketverius metus taip pat buvo keliami, mes dabar nusišalinsime, – tikrai ne, bet tie sprendimai ir sprendimų paieška turi būti rezultatyvi. Negalime sukelti lūkesčių žmonėms ir po to nepadaryti nieko, kad tie lūkesčiai būtų atspindėti, ir surasti būdus. O aš tikiu, kad galime surasti teises formas ir būdus užtikrinti kiekvieno Lietuvos Respublikos piliečio teises, laisves ir teisėtus lūkesčius.

Na ir pabaigai šiek tiek humoro: geriau prastai startuoti, bet gerai finišuoti, negu atvirkščiai.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS. Gerbiamas kandidate, tokie žodžiai kaip „skaitmeninimas“ ir „atnaujinimas“ skamba dažniausiai kitose institucijose, bet ne Seime. Kai vyksta konkursai į darbo vietas, žmonės mieliau renkasi kitas institucijas, bet ne Seimą. Mes taip prarandame kompetencijas, atnaujinimą ir kitus dalykus Seime, o čia vyksta pagrindinė teisėkūra. Tai kaip jūs planuojate tą situaciją iš esmės keisti, kad teisėkūrai Seime turėtų geriausią įrangą, geriausias priemones, kompetentingiausius žmones, kad tai būtų ta vieta, apie kurią kiekvienas sakytų: taip, čia yra geriausia vieta?

Ir pajuokavimas. Dviejų partijų atstovai šiandien išsigando paveiksluotis bendroje nuotraukoje po priesaikos, tai gal kokius nors kursus padarysite nuo kamerų baimės?

S. SKVERNELIS. Aš pradėsiu atsakyti nuo antro klausimo. Man atrodo, kad mūsų veikla ir ko aš norėčiau visiems palinkėti po ketverių metų, kai neišvengiamai ateis paskutinis posėdis ir mes čia sustosime, kad visi galėtume sustoti petys į petį, nepriklausomai, kokiai frakcijai mes atstovaujame. Tokį tikslą bent jau aš kelčiau kaip vieną iš pagrindinių dalykų.

Pirmas klausimas buvo gerokai rimtesnis. Tikrai mes, matyt, turime padėkoti ir praeitos kadencijos Seimui, ir Vyriausybei, radusiems politinės valios priimti nepopuliarių sprendimą. Kalbu apie Seimo narių atlygį. Tačiau reikalingas ir antras žingsnis. Mes puikiai matome, kad daugybė žmonių, kurių... Mes tai matome, bet tauta nemato, kad yra mūsų padėjėjai, biurų darbuotojai, patarėjai. Deja, šiandien jų darbo užmokestis yra ne tai kad nekonkurencingas, bet labai labai nekonkurencingas. Tie patys įrankiai. Galbūt mums reikia mažiau kalbėti apie skaitmeninimą ir inovacijas, o priimti sprendimus. Čia visų lūkesčiai bus naujam Kanceliarijos vadovui ar vadovei, kad tie sprendimai būtų įgyvendinti. Bet kad visa tai pasiektume, reikia vienos smulkmenos. Kaip dažnai sako aukšti politikai, aš nesu tik notaras. Tai ir mes nebūkime tik notarai. Tvirtindami valstybės biudžetą padarykime tai ir išdrįskime išspręsti tuos jūsų minėtus įsisenėjusius klausimus.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi. Ačiū gerbiamajam kandidatui. Gerbiamieji, yra Seimo narių, kurie pareiškė pageidavimą dalyvauti diskusijoje. Pirmasis dalyvauti diskusijoje užsirašė M. Lingė. Kalbėti skiriamos 5 minutės. Kviečiu Seimo narį į tribūną.

M. LINGĖ. Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kandidate...

PIRMININKĖ. Kol kas nėra, taigi be frakcijų dabar kalbame.

M. LINGĖ. Gerbiamas kandidate, politinis ciklas apsisuko. Puikiai prisimename, kai prieš ketverius metus pirmame posėdyje į Seimo Pirmininkus kandidatavo gerbiama V. Čmilytė-Nielsen, jai buvo daug pagyrų ir gražių žodžių. Kas prieš ketverius metus skambėjo kaip avansas su pasitikėjimo kreditu, tą šiandien apibendrintai galime pasakyti: buvo pelnyta, verta ir teisinga. Kartelė iškelta aukštai. Buvo daug inteligencijos, išminties, pasitikėjimo. Ačiū jums, gerbiama Viktorija. Buvo garbė ir daug kartų didžiutuotasi, kaip reaguodavote, kai prie šoninių mikrofonų išsiriukuodavo apgultis, kai salėje skambėdavo melas ar pagieža, kai į emocinius kleketavimus liežuviais atsakinėdavo ramus ir išlaikytas protas.

Aš nežinau, ar S. Skverneliui pavyks geriau, bet lengva nebus. Nuo jauts sako, kad šiuos rinkimus gali laimėti S. Skvernelis, nepaisant to, kad, pavyzdžiui, Tėvynės sąjungos kandidatui Lazdynuose pasisėkė šiek tiek geriau. Vienmandatėje sunkiau prieš konservatorių kandidatus sekėsi ir kandidatui į Ministrus Pirmininkus. Gal koaliciją formuojančios partijos įvertins šias aplinkybes ir ims vienmنداčių atsisakymo pertvarkos? Manau, atsirastų daug šansų, kad remtume tokį sprendimą.

Bet pakalbėkime rimčiau. Šiandien dar ankstoka kalbėti apie konkrečius laukiančius darbus, ypač kol nėra daugumos programos, o koalininė sutartis vis dar tebeskamba kaip rinkimų programa. Šiandien dėmesį labiau norisi kreipti ne tiek į politikos turinį, bet į jos formą, koks veikimo būdas taps šios daugumos pagrindinėmis charakteristikomis. Nuo Pirmininko laikysenos labai priklausys, kaip atsiminsime šį Seimą. Ar į jį grįš oponentų persekiojimas, nuolatiniai laikinųjų komisijų tyrimai, smaigiantys opoziciją? Ar žiniasklaidos laisvė vėl netaps atakų taikiniu, jei negražiai rodys ar pradės trukdyti posėdžių įrašai? Ar diskusijų lygis netaps nuolatiniais užpypsinimais per žinių laidas? Ar 86 narių dauguma savo aritmetinę gausą pateisins telkdama daugiau proto ir idėjų sudėtingoms problemoms spręsti, ar tiesiog naudos jėgos buldozerį, stumiantį į kampą ne tik opoziciją, bet ir veto svorį prarasiantį Prezidentą?

Visos šios abejonės nėra be pagrindo. Nors dauguma nauja, bet koaliciją formuoja politikos veteranai su įvairių politinių patirčių stažu ir netgi su nebaigtais reikalais. Vieną jų priminsiu. 2018 m. kovo 14 d. S. Skvernelis, komentuodamas susidariusią situaciją po M. Basčio čia, Seime, įvykusio proceso, teigia: kaip Seimo narys rinksiu parašus ir registruosiu Konstitucijos pataisas, kurios numatys, jog Konstitucinio Teismo sprendimo pakanka Seimo narį apkaltos būdu pašalinti iš Seimo, dėl to papildomai balsuoti Seime nėra jokio reikalo. Vis dar aktuali iniciatyva ir, jei ši kartą parašus rinktų kas nors iš opozicijos, ar, gerbiamas kandidate, pasirašytumėte?

Ypač sodrios patirties sukaupta per pastarąjį mėnesį, ji ilgam išliks gana slegiančius prisiminimus keliančioje atmintyje. Rūškani veidai per sutarties pasirašymą, nepasitikėjimas, netgi bandymai persekioti oponentus ir nerimo banga, vilnijanti Vakarų partnerių lūpose – kol kas tokie

įspūdžiai. Reikės lyderystės, įrodančios, kad ši valdančioji dauguma geba ciniškumą keisti valstybingumu, reikės lyderystės, gebančios nuraminti, bet ne užčiaupti, girdėti, o ne perrėkti.

Nors ir esama, ką S. Skverneliui galima kritiškai priminti, tačiau ir nepaneigiama, kad valstybiškumo patirties tarp koaliciją formuojančių partijų lyderių neginčytinai daugiausia turi sukaupęs S. Skvernelis. S. Skvernelis eina teisingu keliu, nes vasarą, kiek žinome, įsigytai augintinei davė Bitės vardą. Neabejoju, kad tai gali suminkštinti gyvūnų mylėtojų čia, Seime, gretas ir toje pačioje opozicijoje, tad belieka ir šeiminkui pateisinti tą vardą: būti darbščiam, bet ne kandžiam. Tėvynės sąjungos frakcijos, būsimos frakcijos, Seimo nariai šiuose Pirmininko rinkimuose ketina balsuoti laisvai.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas kviečiamas į tribūną.

E. GENTVILAS. Sveiki, mieli kolegos, sveikinimai visiems pradėjus šią kadenciją. Aš jau klausdamas gerbiamo Sauliaus priminiau savo požiūrį į tas koalicijos formavimo derybas, bet dabar priminsiu ir kai kurias frazes iš tolesnės arba visai netolimos ateities, pavyzdžiui, per koalicijos formavimo procesą S. Skvernelio pasakymas: „Ten nėra nei galvos, nei pusgalvių.“ Atrodo, čia ne apie opoziciją buvo sakoma, o apie koalicijos partnerius, su kuriais pasirašėte... Priminsiu ankstesnį, rodos, 2018 metų šitoje Seimo salėje pasakytą S. Skvernelio pasakymą, frazę, tiksliau, išrėktą frazę apie R. Žemaitaitį: „Užčiaupkite burną šitam žmogui!“ Taip sakė premjeras S. Skvernelis apie tuometinį kolegą. Arba priminsiu R. Žemaitaičio grasinimus Šilutės rajono žmonėms 2023 metų pavasarį prieš savivaldos rinkimus: „Aš jus visus užmušiu, jeigu balsuosite už S. Skvernelį.“ Tačiau, nepaisant šių frazių, šiandien jau turime koaliciją tarp socialdemokratų, demokratų ir antisemito R. Žemaitaičio vadovaujamos „Nemuno Aušros“. Valdžios troškulys ir geidulys suvienijo europietiškas kairės partijas su antieuropietišku, matyt, vienadieniu projektu, kurį sukonstravo priesaiką sulaužęs ir Konstituciją pažeidęs R. Žemaitaitis. Natūralu, kad kai kurie padorūs kairiųjų politikai – vieni viešai, kiti uždarai – kritikuoja tokį Socialdemokratų partijos ir demokratų „Vardan Lietuvos“ sprendimą ir laukia kuo greitesnės šitos gėdos koalicijos griūties.

Matant visą šitą koalicijos formavimo procesą, man ausyse vis skamba keturi E. M. Remarko romanų pavadinimai. Vienas – „Trys draugai“: trys raudonskruosčiai draugai nutarė pasirašyti koalicijos sutartį ir tokiu būdu pastatyti Lietuvai „Juodąją obeliską“. „Juodąją obeliską“, dėl kurio jau dabar tenka teisintis Vakaruose. Bijau, kad gali tai tapti Lietuvos gėdingu laikotarpiu tarptautiniu masteliu. Noriu pasakyti, kad toks pripažinimas tarptautiniu lygiu Lietuvos susiformavusios koalicijos tikrai bus pastebėtas ir jau yra pastebimas ir Rusijoje – koks nors V. Putinas Rytuose galės sakyti: „Vakarų fronte nieko naujo“ – vėl naciai ir žydšaudžiai, kaip ir Ukrainoje, reikia eiti gelbėti. Ir tada ketvirtas romanas – ar yra „Kelias atgal“? Aš manau, yra: prisipažinti suklydus, atšaukti savo parašus ir formuoti kitą, kitokią koaliciją. Bet, matyt, taip nebus, nes šiuo metu nėra nė atgailos ir, ko gero, net supratimo, kad čia kas nors blogai yra padaryta. R. Žemaitaitis labai lengvai pasiteisina, kad, ai, atsiprašau, supainiojau žydus su žemaičiais. Na, ko tik nebūna, ko tik nebūna! Socialdemokratai vis bando nusiplauti nuodėmės dėmę sakydami, kad koalicijos sutartyje numato, kad atsisakyti turės pats, jeigu sulauks generalinio prokuroro siūlymo atimti neliečiamybę, taip pat kad čia kaltas S. Skvernelis, kad taip teko pasirašyti sutartį. Taip pat liberalai kažkaip laikėsi liberalios laikysenos dėl biudžeto, dėl mokesčių ir su jais nebuvo įmanoma sudaryti. Taigi, galima kaltinti kitus, galima kaltinti, kad Vakarų spaudoje atsiranda publikacijų dėl to, kad dabartinė opozicija tai padaro. Negi jūs pamiršote, kad Vakarų valstybių ambasadose dirba šimtai diplomatų, kurie informuoja? Kokio nors... net ir Ž. Pavilionio prašymu „The New York Times“ nepuls rašyti publikacijos, galiu garantuoti. Yra ambasadų darbas informuoti apie padėtį Lietuvoje. Taigi anksčiau ar vėliau teks išsiskirstyti šitai koalicijai, kaip Estijoje išsiskirstė koalicija po ryškios dešinės partijos EKRE pritraukimo.

Tačiau, gerbiemieji, kadangi dabar renkame Seimo Pirmininką, aš pasakysiu savo nuomonę. Aš asmeniškai nebalsuosiu, nedrįstu sakyti dėl frakcijos kolegų, neturiu tokių įgaliojimų, nedariau apklausos. Kartu apie Saulių vis dėlto noriu pasakyti kelis gerus žodžius. Jis buvo premjeru, ačiū jam už tą prisiimtą atsakomybę, už tą našta, kaip turbūt ir A. Butkevičiui, ir visiems kitiems buvusiems valstybės vadovams reikėtų padėkoti. Ir ačiū Sauliui už tą sugebėjimą dirbti su opozi-

cija tuo laikotarpiu, ko tikrai nerodė tuometinis jūsų partijos vadovas. Ir gal žinote tokią jau gimstančią E. Gentvilo ir V. Bruverio politinę religinę klasifikaciją, kurioje politikai skirstomi į keturias kategorijas: pirma, žemiausia, – apsaugok Viešpatie, antra – neduok Dieve, trečia – su Dievu, ir ketvirta – nuo Dievo. Tai Saulius, aš sakyčiau, mano akimis, nuo Dievo gal tikrai ne, bet su Dievu viskas gerai. Sveikinu, Sauliau, tapsi Seimo Pirmininku, dirbsime, bendradarbiausime, kaip opozicija elgsimės protingai, o pats, tikiuosi, elgsies su opozicija pagarbiai, kaip darei būdamas premjeru. Ačiū.

PIRMININKĖ. Į tribūną kviečiamas L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami naujojo Seimo nariai, gera jus matyti, tikrai labai pasikeitęs Seimas, ir mieli Lietuvos piliečiai. Kiekvienoje naujoje pradžioje yra išmintinga užduoti sau klausimą: koks tai yra laikas, koks yra kontekstas ir kokie pagrindiniai iššūkiai laukia mūsų visų šiame naujajame Seime? Laikas nebuvo lengvas ką tik pasibaigusioje Seimo kadencijoje, už solidų pirmininkavimą visą kadenciją norisi padėkoti V. Čmilytei-Nielsen, bet ir šis laikas taip pat yra pilnas labai rimtų iššūkių mūsų šaliai: turime Ukrainos karą už savo ir mūsų visų laisvę, turime tvyrantį nerimą dėl geopolitinės, ekonominės situacijos, mūsų pagrindinių tarptautinių partnerių galimų žingsnių. Turime ir nemažą susipriešinimą savo šalyje, kuris praėjusioje kadencijoje pasireiškė riaušėmis, o net ir šiandien mūsų darbas pasitinkamas tylos minutėmis.

Lietuvos Respublikos Seimas, kaip Tautos išrinktųjų atstovybė, yra ir privalo būti demokratijos ir laisvės garantu, ypač kriziniais laikotarpiais, kuomet, ką jau esame visi kartu patyrę, kai kurios krizių valdymo priemonės siekia ne pačių geriausių tikslų, kėsina riboti pamatines mūsų konstitucines laisves: žodžio, judėjimo, streikų ar kitas teises ir laisves. Seimas privalo iš tiesų atstovauti visos Tautos balsui. Čia turime ieškoti sutarimo ir darnos tarp visų šalį skaldančių priešpriešų, čia turi būti užtikrinamos pamatinės laisvės, nepriklausomybės, demokratijos ir pagarbos kiekvienam visuomenės nariui vertybės. Šių vertybių išreiškimas ir sklaida priklauso nuo viso Seimo, nuo kiekvieno iš mūsų, tačiau labai labai daug priklauso ir nuo jo lyderio, arba, kaip šiandien arkivyskupas paskelbė savo invokacijoje, – nuo dirigento. Tokiais momentais kaip šis esminiams iššūkiams įveikti, siekti darnos visuomenėje ir nuosekliai plėsti visų žmonių gerovę turi išsirinkti tokį lyderį, kuris gali demonstruoti aiškią, provakarietišką lyderystę, gebėjimus sujungti įvairias nuomones, ginti demokratijos ir teisingumo principus bei dirbti visų piliečių labui. Todėl drąsiai ir su pasitikėjimu į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pareigas siūlome (ir kviečiame visus palaikyti) S. Skvernelį.

S. Skvernelis jau ne kartą įrodė savo gebėjimus vadovauti šaliai, o ir įvairioms jos institucijoms kriziniais laikotarpiais. Būdamas Ministru Pirmininku, jis parodė išskirtinę kompetenciją dirbti Tėvynės labui, sėkmingai įgyvendino esmines reformas socialinės apsaugos, sveikatos, švietimo ir kitose srityse. S. Skvernelis žinomas kaip lyderis, kuris tvirtai laikosi moralinių principų ir vertybių, jis yra žmogus, kuris laikosi savo žodžio, o tai ypač svarbu esant politinėms permainoms ir iššūkiams. Savo nepriekaištingu darbu teisėsaugos srityje jis pelnė ne tik kolegų, bet ir visuomenės pagarbą. Be to, Saulius visada ir pats stengiasi išklaudyti ir išlaikyti žmogišką, orų santykį su kiekvienu (tą, beje, patyrėme ir šiandien jam bent keletą kartų atsiprašius iš šios tribūnos), bet ir savo komandą ragina būti girdinčią, į diskusijas kviečiančią visų pusių atstovus, o priimant sprendimus vertinti plačius visuomenės interesus.

Gerbiami kolegos, dabartiniame politiniame kontekste, kai Lietuva susiduria su tiek vidaus, tiek išorės iššūkiais, mums reikia patikimo Seimo lyderio, Pirmininko, kuris gebėtų rasti pusiausvyrą tarp skirtingų nuomonių, taip pat spręstų konfliktus kompetentingai ir pagarbiai. S. Skvernelis yra būtent tas asmuo, kuris turi reikiamą patirtį, išmintį ir atsakomybę, kad galėtų sėkmingai vadovauti Seimui. Todėl kviečiu visus Seimo narius, o kartu ir visus piliečius palaikyti šią kandidatūrą ir pasitikėti S. Skvernelio lyderyste. Jis yra tas, kuris gali sukurti dialogą, stiprinti demokratinę sistemą ir užtikrinti stabilumą bei progresą ateinančiais metais. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Daugiau diskutuojančių nėra. Bet matau prie šoninio mikrofono, jį įjungsime. Prašome, gerbiamas kolega.

D. GAIŽAUSKAS. Labai ačiū. Kolegos, pradėdame posėdį. Pradėdame naują kadenciją ir ši kadencija išties bus labai įdomi, manau. Pirmas posėdis parodo, kad opozicija, opozicinės frakcijos turbūt labiau viena su kita oponuos negu su pozicija. Bent jau Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga. Kodėl priėjau prie šoninio mikrofono? Todėl, kad kolega iš opozicijos gerbiamas E. Gentvilas savo pasisakyme daugiau minėjo mūsų partijos lyderį, o kandidatą S. Skvernelį – su Dievu arba neduok Dieve. Bet noriu visiems priminti, kad duodamas priesaiką E. Gentvilas paskutinių žodžių „Tepadeda man Dievas“ ir nepasakė. Taigi bedievis kažką sulygino su Dievu. O S. Skverneliui palinkėsiu sėkmės. Taigi sveiki atvykę į naują kadenciją! Kadencija bus įdomi. (*Balsas salėje*)

PIRMININKĖ. Gerai. Kolegos, manau, iš klausėme kandidatą į Seimo Pirmininko pareigas, iš klausėme atsakymus į klausimus. Seimo nariai norėjo dalyvauti diskusijoje. Tai irgi galėjo padaryti, už tą jiems ir dėkojame.

O dabar mums reikia patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Biuletenyje nurodyta, kad balsuojama dėl Seimo Pirmininko išrinkimo, dėl Seimo nutarimo „Dėl Sauliaus Skvernelio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ projekto Nr. XVP-1 priėmimo. Už, prieš arba susilaikoma.

Atidžiai paklauskite! Jei balsuojama už, reikia išbraukti „prieš“ ir „susilaikoma“, jei balsuojama prieš, reikia išbraukti „už“ ir „susilaikoma“, jei susilaikoma, reikia išbraukti „už“ ir „prieš“. Negaliojančiais pripažįstami nepatvirtinto pavyzdžio ar neatspauduoti, be Seimo posėdžio pirmininko parašo biuleteniai arba sugadinti biuleteniai.

Norėčiau jūsų paklausti: ar galime bendru sutarimu patvirtinti balsavimo biuletenį? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Kitaip manančių nėra? Nematau. Taigi biuletenis patvirtinamas bendru sutarimu.

Dabar mums reikia atlikti kitą procedūrą – pagal Seimo statuto 83 ir 119 straipsnių nuostatas paskirti balsų skaičiavimo grupę. Ją sudaro skirtingų politinių partijų atstovai. Be to, jauniausias Seimo narys yra skiriamas į pirmąją balsų skaičiavimo grupę. Į balsų skaičiavimo grupę siūlomi šie Seimo nariai: D. Griškevičius – Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ atstovas, V. Alekna – Lietuvos Respublikos sąjūdžio... Liberalų sąjūdžio atstovas, M. Skamarakas – Lietuvos socialdemokratų partijos atstovas, L. Girskienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovė, T. Sadauskis – politinės partijos „Nemuno Aušra“ atstovas, jis ir yra jauniausias Seimo narys, A. Petrošius – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų atstovas. Ar yra prieštaraujančių dėl pasiūlytų kandidatų? Jeigu ne, gal galėtume pritarti pasiūlytiems kandidatams bendru sutarimu? Ačiū. Balsų skaičiavimo grupė patvirtinta.

Vadovaudamasi Seimo statuto 84 straipsnio 1 dalimi, noriu pasiūlyti pertraukos metu pagal Seimo statuto 26 straipsnį sudaryti frakcijas. Seimo statuto 38 ir 39 straipsniai nurodo, kad Seimo nariai, norintys įkurti frakciją, sesijos metu Seimo Pirmininkui pateikia pareiškimą su savo parašais. Šiame pareiškime turi būti nurodytas frakcijos pavadinimas, jos seniūno ir seniūno pavaduotojų pavardės.

Taip pat siūloma sudarytoms frakcijoms paskirti savo atstovus į Seniūnų sueigą. Kiekviena frakcija pagal Seimo statuto 28 straipsnį į Seniūnų sueigą skiria po vieną atstovą nuo dešimties frakcijos narių, kiekviena frakcija į Seniūnų sueigą papildomai skiria po vieną atstovą nuo nepilnos dešimties frakcijos narių, jeigu šią nepilną dešimtį sudaro daugiau negu penki Seimo nariai. Frakcijos, kuriose nėra dešimties narių, į Seniūnų sueigą skiria po vieną atstovą. Seimo nariai, neįsiregistravę į frakcijas, sudaro Mišrią Seimo narių grupę. Ji taip pat turi teisę pasiūlyti savo atstovą į Seniūnų sueigą.

Per pertrauką Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“ renkasi II rūmuose, 442 kabinete, Liberalų sąjūdis – III rūmuose, 218 kabinete, Lietuvos socialdemokratų partija – I rūmuose, Konstitucijos salėje, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga – I rūmuose, 115 kabinete, politinė partija „Nemuno Aušra“ – III rūmuose, Kazimiero Antanavičiaus salėje, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai – I rūmuose, Tarybos salėje, Mišri Seimo narių grupė – II rūmuose, 414 kabinete.

Gerbiamieji Seimo nariai, balsuoti yra numatyta 30 minučių. Balsavimas vyks šių rūmų 2 aukšto fojė. Po balsavimo skiriama papildoma 20 minučių pertrauka frakcijoms sudaryti. Balsų

skaičiavimo grupė kviečiama prie centrinės tribūnos. Balsavimo pradžia – 15 val. 55 min. Seimo posėdis bus tęsiamas po pertraukos. Pertrauka 30 minučių balsuoti, 20 minučių frakcijoms sudaryti.

Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS. Šįkart nepataikėte – ne dėl vedimo. Mes išsirinksime Seimo Pirmininką, jis iškart ateis, pirmininkaus ir visi pamirš padėkoti jums, gerbiama Birute, už gerą pirmininkavimą. (*Plojimai*) Labai ačiū. Iš tikrųjų galėjote ir pati kandidatuoti į Seimo Pirmininkus.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

E. GENTVILAS. Kitas dalykas ponui D. Gaižauskui atsakant. Ar galima registruoti bedievių frakciją? Kodėl neatsakote? (*Balsai salėje*)

J. OLEKAS. Mieli bičiuliai, toks šurmuliukas čia, salėje, tame krašte, kuriame vyksta užsirašymas į įvairias tarpparlamentines grupes. Jeigu kas nors negirdėjote, nežinojote, tai ten tie kolegos, kurie pasirašo. Kviečiame visus užsirašyti ir gal kitos savaitės pradžioje apsispręsimė, kaip jas įkuriame ir ką išsirenkame vadovauti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, balsų skaičiavimo grupė kviečiama prie centrinės tribūnos. Prašome susirinkti. Skelbiu posėdžio pertrauką.

Pertrauka

16.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sauliaus Skvernelio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ projektas Nr. XVP-1(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame posėdį. Prašome sėsti į savo vietas. Balsų skaičiavimo grupė pasirašė balsų skaičiavimo protokolą.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 137 biuleteniai, rasta – 137 biuleteniai, galiojančių – 136, negaliojančių – 1.

Už kandidatą – 107, prieš – 19, susilaikė 10. (*Plojimai*) Seimo Pirmininku išrinktas Seimo narys S. Skvernelis. (*Plojimai*)

Vadovaudamasi slapto balsavimo rezultatais skelbiu, kad Seimo nutarimas „Dėl S. Skvernelio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Visų Seimo kolegų vardu noriu pasveikinti naująjį Seimo Pirmininką, palinkėti jam sėkmės, konstruktyvaus darbo ir visų mūsų paramos, kad visi darbai būtų naudingi Lietuvai ir jos piliečiams.

16.47 val.

Seimo Pirmininko Sauliaus Skvernelio kalba

S. SKVERNELIS. Gerbiami kolegos, prieš dėkodamas jums visiems už tikrai didžiulį pasitikėjimą, noriu padėkoti Seimo Pirmininkei V. Čmilytei, kurios pirmininkavimo metu tikrai buvo šitai pareigybei iškelta ypač aukšta kartelė ir kiekvieno Seimo Pirmininko dabar garbė tą kartelę aukščiau kelti, bet nenuleisti. (*Plojimai*)

Taip pat, mieli kolegos, turbūt visų vardu galime nuoširdžiai padėkoti už puikų, profesionalų tiek iškilingo posėdžio, tiek darbingo posėdžio vedimą mūsų kolegei Birutei. (*Plojimai*) Noriu padėkoti, Birute, ir palinkėti labai paprasto dalyko: jūsų šios dienos Seimo posėdžių vedimas tikrai garantuoja, kad po ketverių metų jūs galėtumėte vesti pirmą posėdį. (*Plojimai*)

Noriu padėkoti kiekvienam iš jūsų, kurie balsavo už ir išreiškė šitą didžiulį pasitikėjimą. Mane įpareigoja darbuotis, telkti, ieškoti kompromisų, suburti mus visus darbui vardan Lietuvos. Ačiū tiems, kurie balsavo prieš ir susilaikė. Manau, turiu (nežinau, nežiūriu, nesvarbu, į kurią pusę) ketverius metus, kad tų žmonių galbūt skepsį, skepticizmą pakeisčiau. Tikrai noriu padėkoti savo bičiuliams, kolegoms frakcijoje, kolegoms daugumoje už tvirtą palaikymą, tų balsų yra ir

opozicijoje. Dar kartą pabrėžiu, vienas iš mano tikslų, kad šioje salėje vyktų demokratinės, pagarba grįstos diskusijos ir būtų priimami patys geriausi sprendimai mūsų šaliai.

Noriu padėkoti savo šeimai: mamai, žmonai, vaikams ir, kaip Mindaugas sakė, net ir Bitei, kurios uodegėlė parodo tą tikrą emociją, nesuvaldintą, kai grįžti namo, ir, aišku, šalies gydytojams ir Dievui už tai, kad aš galiu čia stovėti, už tai, kad aš prieš penkerius metus įveikiau didžiausią savo gyvenimo iššūkį. Kviečiu bendram darbui, susitelkimui ir vienybė mūsų žingsnius ir darbus telydi. (*Plojimai*) Labai ačiū.

R. BAŠKIENĖ. Gerbiamas Seimo Pirmininke, mielieji kolegos, Demokratų sąjunga, o, manau, ir visi kartu sutarsime ir pritarsime, kad šiandien turime didelę demokratijos šventę, didelį džiaugsmą ir svarbiausia – pasiryžimą, kad šitie žodžiai, kurie skambėjo iš šios tribūnos, kad jūsų linkėjimai būtų susitelkimo bendram darbui pagrindas ir vardan mūsų Lietuvos padaryti darbai, kurių laukia Lietuvos žmonės. Sėkmės jums ir mums visiems! Sveikinu. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dar sykį sveikiname Seimo Pirmininką ir prašau jo sėsti į Seimo posėdžio pirmininko vietą.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas S. Skvernelis. (*Plojimai*)

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Gerbiami kolegos, tęsiame savo pirmą posėdį. Turime toliau tęsti procedūras, kurios numatytos Seimo statute.

16.52 val.

Lietuvos Respublikos Seimo frakcijų paskelbimas

Į tribūną norėčiau pakviesti frakcijų atstovus, kad paskelbtų apie frakcijų sudarymą, atstovų į Seniūnų sueigą paskyrimą. Pradėkime nuo didžiausios frakcijos.

R. MOTUZAS. Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, noriu perskaityti Socialdemokratų partijos Seime pareiškimą dėl frakcijos įkūrimo. Pranešame, kad mes, ši pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme Lietuvos socialdemokratų partijos frakciją, kurią sudaro 52 nariai. Frakcijos seniūnu išrinktas R. Motuzas, frakcijos seniūno pavaduotojais – T. Barauskas (Ar reikia pasirodyti?), I. Gelažnikienė, O. Leiputė, K. Podolskis, J. Šukevičienė ir V. Turauskaitė. (*Plojimai*)

Mes pasirinkome teritorinį principą, kad būtų atstovaujami įvairūs Lietuvos regionai, ir, žinoma, žmonės, turinčius patirties. Į Seimo seniūnų sueigą skiriame R. Motuzą, J. Šukevičienę, T. Barauską, I. Gelažnikienę ir K. Podolskį. Pasirašo 51 frakcijos narys. Atsisakius V. Blinkevičiūtei, kitas mūsų frakcijos narys dar prisijungs. (*Balsai salėje*) Dabar 51 pasirašė, turime 52, pasirašė 51. (*Balsai salėje*) Opozicijos neapgausi. Ačiū visiems. Tikimės gero bendradarbiavimo. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Tiesiog dabar kviečiu pagal norą išreikšti kitas frakcijas, ateiti ir padaryti savo pareiškimus. Kas kitas norėtų būti? Frakcijos „Nemuno aušra“ atstovas.

R. PUCHOVIČ. Labas vakaras. Sveikinu išrinktą Seimo Pirmininką. Pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo. Pranešame, kad mes, ši pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme „Nemuno aušros“ frakciją. Pasirašė 20 frakcijos narių. Frakcijos seniūnu išrinkome R. Žemaitaitį, frakcijos seniūno pavaduotojais – R. Puchovičių ir K. Bilių. Į Seimo seniūnų sueigą skiriame R. Žemaitaitį ir R. Puchovičių. Ačiū visiems, gerų darbų. Viskas. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS. Dėkui, Pirmininke. Ši pareiškimą pasirašė 13 Seimo narių. Įkurta Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“, jos seniūnu išrinktas L. Kukuraitis, seniūno pavaduotojais – R. Baškienė ir D. Griškevičius. Į Seimo seniūnų sueigą deleguojamas L. Kukuraitis. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, Linai. Gerbiamas M. Lingė.

M. LINGĖ. Pirmiausia, sveikinu, gerbiamas Pirmininke, su išrinkimu. Linkime gero darbo.

O per pertrauką buvo susirinkusi Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija. Įgarsinsiu jos pareiškimą dėl frakcijos įkūrimo. Pranešame, kad mes, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų iškelti ir išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo nariai, siekdami įgyvendinti

mus delegavusios partijos programą, įkūrėme Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją. Jai šiuo metu priklauso 27 Seimo nariai su perspektyva gausėti. Frakcijos seniūnu išrinktas M. Lingė, frakcijos seniūno pavaduotojais išrinkti P. Kuzmickienė, J. Razma ir A. Petrošius. Į Seniūnų sueigą deleguojame D. Asanavičiūtę, P. Kuzmickienę ir M. Lingę.

Mums patikėtoje kadencijoje įveikėme daug iššūkių: pandemiją, A. Lukašenkos hibridinę ataką, Rusijos karo prieš Ukrainą pasekmes. Įgyvendiname suplanuotus pokyčius, reikalingus spartesnei šalies pažangai. Esame pasirengę ir toliau ginti pasiektą pažangą, ginti, remti sprendimus, svarbiausius šalies saugumui, energetinei nepriklausomybei, ekonomikai stiprinti ir viešųjų paslaugų kokybei gerinti. Pagal savo programinių tikslų atitikimą vertinsime ir valdančiosios koalicijos darbus. Vertinsime ne tik darbus, bet ir veikimo būdą. Esame susirūpinę, kad valdančiosios koalicijos sudėtyje yra šiurkščiai pažeidęs Konstituciją ir nuo atsakomybės pabėgęs bei ją menkinantis asmuo. Tačiau esame pasirengę būti konstruktyvūs, įvertinti ir paremti valstybei bei piliečių gerovei reikalingas iniciatyvas. Savo iniciatyva siūlyti įstatymų projektus bei teisės aktų pataisas, kurios leistų įgyvendinti svarbiausius darbus Lietuvai, jos gynybai ir tolesniam augimui. Įsipareigojame ginti pamatines demokratines vertybes ir stiprinti Lietuvos pažangos kryptį. Pasirašė 27 frakcijos nariai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Mindaugai. Kviečiame V. Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, pranešu, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, įkūrėme Liberalų sąjūdžio frakciją. Frakcijos seniūne išrinkta V. Čmilytė-Nielsen, frakcijos seniūno pavaduotojais – E. Rudelienė ir S. Gentvilas. Į Seimo seniūnų sueigą skiriame E. Rudelienę. Pasirašė frakcijos nariai, 12 frakcijos narių. Apie mūsų sprendimą įkurti opozicinę frakciją aš pasisakysiu vėliau, kaip ir numatyta darbotvarkėje. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai Viktorijai. Gerbiama A. Norkienė.

A. NORKIENĖ. Gerą vakarą. Sveikiname gerbiamą Seimo Pirmininką. Mieli kolegos, pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Seime įkūrėme Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakciją. Ją sudaro 10 Seimo narių. Kaip sakėte, taip pat su galimybe daugėti. Frakcijos seniūne išrinkta A. Norkienė, frakcijos seniūno pavaduotoja – R. Tamašunienė. Į Seniūnų sueigą skiriame A. Norkienę. Visiems išmintingų sprendimų šioje kadencijoje! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai Aušrinei. Gerbiamas V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS. Gerą vakarą, kolegos. Taip jau nutiko, kad frakcijos mums įkurti nereikia. Kadenciją Mišrioje Seimo narių grupėje pradeda keturi Seimo nariai, bet, kaip istorija rodo, su tikrai garantuota perspektyva didėti, tai tik pati pradžia. Taigi keturi Seimo nariai – V. Fiodorovas, V. Sinica, V. Šeršniovas, A. Zuokas – sudaro Mišrią grupę. Seniūnu išrinktas V. Fiodorovas, į Seniūnų sueigą – taip pat. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Viktorai. Ačiū visiems. Mes turime sudarytas frakcijas, atstovus į Seniūnų sueigą.

Dabar turiu paskelbti savo pareiškimą. Vadovaudamasis Seimo statuto 24 straipsnio 5 dalimi, aš, S. Skvernelis, apgailestaudamas informuoju Seimą apie savo veiklos sustabdymą Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ frakcijoje. Yra tokia statutinė norma.

Visos frakcijos paskelbė savo sąrašus. Paskelbti atstovai į Seniūnų sueigą. O dabar kviečiu Seimo narį G. Palucką tarti sudarytos valdančiosios koalicijos atstovo žodį.

G. PALUCKAS. Mieli kolegos, pranešame, kad Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, „Nemuno aušros“ frakcija ir Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ frakcija, vykdydamos Lietuvos žmonių valią, išreiškė 2024 metų Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose; pažymėdamos būtinybę siekti pokyčių, įtvirtinančių socialiai teisingą valstybę; gerbdamos Lietuvos Respublikos Konstituciją ir joje įtvirtintus atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės principus; puoselėdamos dialogo kultūrą, žmonių orumą ir lygiateisiškumą; atsižvelgdamos į sudėtingą geopolitinę situaciją ir telkiančios lyderystės poreikį, susitarė įkurti Lietuvos Respublikos Seime valdančiąją koaliciją. Pasirašė trijų frakcijų seniūnai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Gintautai Paluckai. Apie valdančiosios koalicijos frakcijas yra paskelbta. Ar būtų noro paskelbti opozicines frakcijas? Taip, matau, V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, Liberalų sąjūdžio frakcija renka darbą opozicijoje. Iš esmės tai darome dėl dviejų principų – moralinio ir vertybinio. Jau prieš kelis mėnesius aiškiai išsakėme, su kuriomis politinėmis jėgomis bendro darbo nematome. Viena iš jų šiandieną yra tarp pasirašiusių valdančiosios koalicijos sutartį. Dėl to tenka apgailestauti. Mūsų aiški ir nuosekli nuostata išlieka, kad jokia forma negalime būti dali mi to, kur dirba „Nemuno Aušra“. Taip pat esame aiškiai įsipareigoję įgyvendinti liberalią darbo tvarkę. Esame už telkimą veikti, bet prieš trukdymą kurti, prieš sprendimus, kurie gresia tapti kliūtimi Lietuvos ekonomikai augti, taigi ir kiekvienos šeimos gerovei augti. O suformuota dauguma jau pasisakė apie ketinimus, kurie prieštarauja mūsų, liberalų, matymui. Turime aiškią liberalią darbotvarkę, jos esmę pateikėme ne kartą, jai liekame ištikimi ir sieksime įgyvendinti per šią kadenciją. Suprantame, kad būnant opozicijoje tai nėra lengva, tačiau mūsų matymas kai kuriais esminiais šalies raidos klausimais ir kairiųjų partijų deklaruojami planai iš esmės skiriasi.

Neabejoju, kad bus Lietuvai gyvybiškai svarbių klausimų, tokių kaip nacionalinis saugumas, čia mes ne tik ieškosime sutarimo, bet ir inicijuosime idėjas. Valstybės saugumas, atsparumas, agresoriaus atgrasymas yra bendras mūsų interesas, nepriklausomai nuo partinės ar ideologinės priklausomybės.

Taigi Liberalų frakcija šiandieną pasiskelbia opozicine. Būsime principinga opozicija, konstruktyvi, skatinanti veikti protingai ir rūpintis, kad nesustotų mūsų valstybės augimas, kad apgintume tai, kas jau pasiekta žmogaus teisių srityje, ir kad siektume daugiau. Būsime tolerantiški kitai nuomonei, bet netoleruosime neapykantos kalbos. Dėkoju už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū gerbiausiai V. Čmilytei-Nielsen. Ar būtų daugiau norinčių pasiskelbti opozicinėmis frakcijomis? Nėra. Tai suteikia viltį, kad kitos frakcijos dirbs ne daugumoje. Jei kol kas nėra daugiau norinčių pasiskelbti, tai džiaugiamės tuo, bet tokios galimybės Seimo frakcijoms Statutas niekada neatima. Labai ačiū.

Dabar, gerbiami kolegos, pagal Seimo statuto 188 straipsnį, noriu paskelbti 30 minučių pertrauką, tai yra iki 17 val. 35 min. Jinai skirta pasitarti su frakcijomis dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų kandidatūrų. Skelbiu posėdžio pertrauką iki 17 val. 30 min.

Pertrauka

PIRMININKAS. Mielieji kolegos, baigėme pertrauką, prašome užimti savo vietas. Mielieji kolegos, tęsiame savo posėdį, turime atlikti šios dienos tolesnius būtinus darbus. Kol užimate savo vietas, noriu informuoti, kad ką tik kalbėjau su Ukrainos Aukščiausiosios Rados pirmininku ponu R. Stefančuku. Aišku, be tų visų gražių, malonių, formalių dalykų, leidau sau savo ir jūsų vardu išreikšti besąlyginę paramą Ukrainai, kad mūsų bendradarbiavimas tikrai augs ir Lietuva taip, kaip buvo, yra, ir toliau bus besąlyginis Ukrainos rėmėjas. Tai tikrai padariau su didžiausia garbe ir perdaviau linkėjimus nuo naujai išrinkto Seimo. (*Plojimai*)

Dabar, prieš mums pradėdant kitas procedūras, noriu pakviesti į tribūną Tėvynės sąjungos frakcijos seniūną M. Lingę papildyti savo pareiškimą.

17.46 val.

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos pareiškimas

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kiek valdantieji dar šį vakar organizuos pertrauką, tiek po jų gali daugėti opozicinėmis besiskelbiančių frakcijų. Tai tik noriu papildyti pareiškimą, kad Tėvynės sąjunga, vadovaudamasi Statuto 41 straipsniu, skelbiasi opozicine frakcija. Matyt, ne paskutinė aplinkybė dar yra ir tai, kad kaip tik Prezidentas yra paskelbęs šiuo metu dekretus, pagal kuriuos ministrai yra laikinai paskiriami eiti pareigas, ir mūsų kandidatė, siūloma į Seimo vicepirmininkus, ją mes geriausiai pažįstame, jau nebeturi jokių formalių kliūčių

kandidatuoti į šias pareigas. O mes pasilieiname atviras galimybes toliau tęsti pokalbius su kitomis opozicinėmis frakcijomis dėl bendradarbiavimo formatų ir apie juos, be abejo, Seimą informuoti kituose posėdžiuose.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimai

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama M. Lingei. Tęsiame mūsų posėdį, gerbiami kolegos. Pagal Seimo statuto 24 ir 188 straipsnius, Seimo Pirmininko pavaduotojų yra ne daugiau kaip septyni. Kandidatus į Seimo Pirmininko pavaduotojų pareigas, pasitaręs su frakcijomis, Seimo Pirmininkas siūlo taip, kad Seimo Pirmininko pavaduotojais būtų ne mažiau kaip du Seimo opozicijos atstovai. Šiandien, pasitaręs su frakcijomis, teikiu keturias kandidatūras iš valdančiosios daugumos, iš pozicijos, ir dvi kandidatūras iš opozicijos.

Laikysimės tokios tvarkos: aš pranešiu kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojus pavardę, kandidatas turės duoti sutikimą, tai yra pasakyti, ar sutinka kandidatuoti, tada jis turės galimybę iki 15 minučių prisistatyti, dar 15 minučių numatyta klausimams ir atsakymams į juos, tada diskusijos. Visų kandidatų pateikimo procedūra yra ta pati. Vėliau turėsime patvirtinti balsavimo biuletenius, gausime šešis biuletenius ir dėl kiekvieno kandidato balsuosime. Balsavimas slaptas, po to bus paskelbti balsavimo rezultatai. Ar procedūra aiški?

Tai leiskite pradėti Seimo Pirmininko pavaduotojų tvirtinimo procedūrą. Kaip minėjau, suderinęs su frakcijomis, teikiu J. Oleko, R. Budbergytės, O. Leiputės, A. Širinskienės, R. Morkūnaitės-Mikulėnienės, V. Čmilytės-Nielsen kandidatūras į Seimo Pirmininko pavaduotojus.

17.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Juozo Oleko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XVP-2 (pateikimas, svarstymas, priėmimas)

Taigi noriu paklausti pirmąjį kandidatą gerbiamą J. Oleką: ar jūs sutinkate kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus?

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke, už parodytą pasitikėjimą. Turėjau šiek tiek abejonių, bet kai čia šiandien tiek daug buvo kalbėta apie bites, tai kaip bitininkas tikrai sutinku. Manau, kad mano profesija pravers. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas Juozai, jeigu jūs sutinkate... Gerbiamas Juozai, tribūna jūsų 15 minučių prisistatyti.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, mieli bičiuliai! Iš tikrųjų dar kartą dėkoju, Pirmininke, už pasitikėjimą. Noriu jus visus pasveikinti čia, šioje salėje, nes, kaip jau buvo pasakyta Seimo Pirmininko, mums yra didžiulė garbė ir atsakomybė Lietuvos žmonių valia tarnauti jiems ir priimti Lietuvai ir mūsų valstybei svarbius ir jos piliečių gyvenimus lemsiančius sprendimus. Aš noriu tikrai dar kartą pakartoti, kad, nepriklausomai nuo to, kokiai partijai priklausome, kokioms politinėms pažiūroms atstovaujame, turėtume ir turėsime dirbti taip, kad Lietuva ir jos žmonės pirmiausia gyventų saugiai, oriai ir kad galėtų didžiulotis savo valstybe. Mes visi esame už tai atsakingi.

Vasario 16-osios Akto signataras, Didžiojo Vilniaus seimo vicepirmininkas, Pasaulio tautų teisuolis, garsus Lietuvos socialdemokratų lyderis profesorius S. Kairys taip rašė (cituoju): „Tau, Lietuva, kad būtum laisva ir demokratinė, skyriau visą savo gyvenimą. Realus gyvenimo pulso pajautimą manyje visuomet stiprindavo tokio pat nusiteikimo ir gyvenimo uždavinių supami vienminčiai, su kuriais bendromis jėgomis laužėme anuomet tvirčiausias statytas ir, rodos, neįveikiamas užtvartas, pastojusias Lietuvai ir jos žmonėms kelią į laisvę ir nepriklausomą gyvenimą. Mums visą amžių teko kovoti už laisvą žmogų, už jo gerovę, už laisvą lietuvių tautą ir laisvę bei tarpstančią Lietuvą.“ Šiandien, beveik po 100 metų, šie S. Kairio žodžiai išlieka aktualūs ir svarbūs. Per 30 metų sukūrėme laisvą ir tvirtą valstybę. Deja, istorija linkusi kartotis ir mums vėl kyla grėsmių iš tos pačios imperinių užmačių neatsisakiusios kaimynės. Todėl mums, Seimo na-

riams, tenka svarbi užduotis išsaugoti savo laisvę, apginti valstybę ir jos žmones. Taigi turime padaryti viską, kad mūsų šalies išipareigojimai stiprinti gynybą, glaudžiai bendradarbiauti su NATO ir Europos Sąjungos šalimis išliktų patys svarbiausi šiandienos geopolitinėje situacijoje. Privalome ir toliau tvirtai remti Ukrainos kovą už laisvę, nes ukrainiečiai kovoja ir už mūsų valstybės saugumą. Turime nepamiršti taip pat ir Baltarusijos žmonių, kurie kalinami, žudomi ir vejami iš namų už tai, kad nori gyventi demokratinėje valstybėje. Privalome atsigręžti ir į Lietuvos žmones. Per šiuos rinkimus jie labai aiškiai pasakė, kad nori Seimo, kuriam rūpėtų Lietuvos gyventojai.

Kviečiu visus jus, dirbančius šios kadencijos Seime, turėti vieną aiškų tikslą – padaryti Lietuvos žmonių gyvenimą saugų ir orų. Apsaugokime savo valstybę, padėkime žmonėms dirbti ir užsidirbti, pasirūpinkime silpniausiais visuomenės nariais, auginkime šviesią, sveiką ir išsilavinusią jaunąją kartą ir puoselėkime savo unikalią kultūrą. Mums Lietuvos žmonės patikėjo valstybės vairą – tai yra didžiausia istorinė atsakomybė. Kviečiu prisiminti tai kaskart, kai šioje salėje atiduosite savo balsą už vieną ar kitą sprendimą.

Turėdamas gana ilgametę darbo Seime patirtį, Vyriausybėje ir Europos Parlamente, noriu pabrėžti, kad buvimas valdžioje turi ir daug pavojų. Valdžia kartais apakina ir kyla grėsmė užsidaryti Seimo koridoriuose. Nepamirškime, kad dirbame savo žmonėms, savo rinkėjams, tad svarbu girdėti ir matyti, kaip jie gyvena, kas jiems rūpi ir ką skauda. Esu tikras, kad šią kadenciją Seime sugebėsime sutelkti savo pastangas ir rasime geriausius Lietuvai sprendimus, kad į šią šventovę ateisime su gera darbo ir bendradarbiavimo nuotaika. Jeigu pritarsite mano kandidatūrai, skirsiu visą patirtį ir jėgas, kad jūsų kiekvieno darbas galėtų labiau atspindėti Lietuvos žmonių lūkesčius ir mūsų bendras darbas būtų vaisingesnis. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Juozai. Klausti neužsirašė. Ačiū jums. Diskusijoje norinčių dalyvauti nėra. Priėmimas, kaip ir buvo minėta, vyks slapto balsavimu.

17.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rasos Budbergytės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-3 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Dabar noriu paklausti antros kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojus gerbiamos R. Budbergytės. Ar jūs sutinkate tapti Seimo Pirmininko pavaduotoja ir kandidatuoti į šias pareigas? Pagal Rasos atėjimą į tribūną suprantu, kad bus pasakyta „taip“. Tada tribūna jums, miela Rasa.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Taip, aš sutinku.

PIRMININKAS. Prašau, taip pat jūsų prisistatymas – 15 minučių.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū. Gerbiamas Seimo Pirmininke ir gerbiami naujai išrinkti Seimo nariai, kolegos, kreipiuosi į jus norėdama tikrai padėkoti už suteiktą galimybę kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus.

Politika, kaip jūs puikiai žinote, yra toks dalykas, kuris pasižymi dideliais kontrastais, fragmentacija, kartais susipriešinimu, ir pozicija būna prieš opoziciją, politikas būna prieš politiką. Ir štai čia, šioje Seimo salėje, įvyksta tai, kas iš pirmo žvilgsnio atrodo neįmanoma: nesutarimas virsta sutarimu, susipriešinimas virsta bendryste, triukšmas virsta taisyklėmis. Seimas mus suburia tai aštriai politikai ir tuo pat metu įpareigoja mus priimti vieningus sprendimus. Viskas vardan valstybės.

Nors rasti sutarimą nelengva, bet būtent čia, šioje salėje, mes ir pripažįstame, kad galime klysti, tačiau galime rasti geresnį sprendimą, kuris suvienytų ir mus, ir visas Lietuvos institucijas, ir Lietuvos žmones. Tai gerai suprato Č. Juršėnas – žmogus, kuris net su aršiausiais savo priešininkais, kritikais mokėjo rasti bendrą kalbą. Jis visada rinkosi vienijančią politiką be neapykantos ir asmeniškumų.

Taigi ši Seimo salė įtvirtina pačias brangiausias, svarbiausias vertybes, tai yra žmogiškumą ir vienybę. Galų gale Seimo institucija įtvirtina ir parodo tai, kad mes visi esame lygūs ir kiekvienas iš mūsų esame Lietuvos žmonių atstovas. Ir mes esame stiprūs ne tuomet, kai mes galvojame,

kad esame geresni, bet tuomet, kai mes išmokstame išgirsti oponentą, kai išmokstame girdėti – štai tada ir yra gyva Seimo dvasia.

Šiomis vertybėmis vadovausimės ir pirmininkaudami Europos Sąjungos Tarybai. Tai bus ypač svarbus laikotarpis tarptautinio bendradarbiavimo kontekste. Aš, kaip kandidatė į Seimo Pirmininko pavaduotojus, sakau jums, kad jeigu būsiu išrinkta į šias pareigas, darysiu viską, kad mes šį egzaminą išlaikytume puikiai. Turime parodyti, kad Lietuva yra pasiruošusi aktyviai ir kompetentingai ginti Europos Sąjungos vertybes. Kaip sakė Ž. Deloras, Europos Komisijos prezidentas, Europos Sąjunga yra bendruomenė, kupina vilties, bendruomenė, kurią vienija bendras tikslas – siekti taikos, klestėjimo ir solidarumo. Vedami šių vertybių, turėsime užtikrinti darnią Europos Sąjungos plėtrą, efektyviai bendradarbiauti su Ukraina, Moldova derybose dėl narystės ir remti Europos Sąjungos plėtrą į Vakarų Balkanus. Lietuva turės išlikti aktyvi Jungtinių Amerikos Valstijų ir transatlantinio ryšio advokatė Europos Sąjungos šeimoje.

Pasikeitus geopolitinei tvarkai, Europos Sąjunga privalo susirūpinti gynyba, todėl turi būti sukurta rimta Europos Sąjungos saugumo ir gynybos politika. Europa suprato, kad pirmiausia ji pati turi imtis atsakomybės už savo saugumą ir lygiau dalintis našta NATO Aljanse. Taip pat mes turime siekti lygių galimybių visoms Europos Sąjungos valstybėms, daugiau socialinių teisių, didesnės sanglaudos Europos Sąjungoje tam, kad būtų sustabdytos bet kokios Europos Sąjungos dezintegracijos tendencijos.

Pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai yra ypač svarbi galimybė Lietuvai. Jeigu mus lydės sėkmė, mums pavyks reikšmingai paauginti mūsų raumenis Briuselyje. Ir aš, kaip kandidatė į Seimo vicepirmininkus, įsipareigoju asmeniškai imtis atsakomybės, kad šie tikslai, šie rezultatai būtų pasiekti. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Rasa. Užsirašė vienas Seimo narys, norintis paklausti. A. Lydeka.

A. LYDEKA (*LSF*). Labai ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiama pretendente, gerbiama Rasa. Kaip žinoma, būtent šioje kadencijoje Lietuva pirmininkaus Europos Sąjungai 2027 metais. Kaip jūs vertinate, ar jūs asmeniškai galėsite susidoroti su visais tais iššūkiais, kuriuos atneš pirmininkavimas, tuo labiau dirbdama su europiniais klausimais? Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū už klausimą. Aš tikrai manau, kad mano patirtis, darbas Europos Sąjungos institucijoje – Europos Audito Rūmuose ir darbas praėjusioje kadencijoje Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoja, patirtis kaip politikės tikrai, kaip sakoma, suteikia man galimybių aktyviai imtis prisidedant prie tų labai svarbių dalykų, kurie yra iki pirmininkavimo didžiulis didžiulis darbas. Labai džiaugiuosi, kad Vyriausybė yra patvirtinusi ir priemonių planą. Aš manau, kad bendromis jėgomis su Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojais, nariais ir biuru mes tikrai turėsime labai gerus kontaktus su visomis institucijomis, pradedant Vyriausybe, prezidentūra, Užsienio reikalų ministerija. Ir visi tie dideli dideli darbai bus, kaip sakoma, sėkmingai padaryti.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai Rasai. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Tai sprendimai bus priimti per slaptą balsavimą. Ačiū jums. (*Plojimai*)

18.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Orintos Leiputės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-4 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Dabar noriu paklausti kitos kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojus: ar jūs sutinkate, gerbiama Orinta? Visą laiką einant galima pagyventi. (*Balsas salėje*) Dabar jau tikrai tą.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Iš trečio karto taip, sutinku.

PIRMININKAS. Ačiū. Trys patvirtinimai yra daugiau negu esminiai. Prašau į tribūną. Galite prisistatyti. Irgi 15 minučių.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Gerbiami Seimo nariai, kolegos, šiandien mes visi prisiekėme, todėl leiskite, pasinaudojus tuo, kad esu tribūnoje, mus visus pasveikinti su nauja pradžia, su nauja Seimo

kadencija. Rinkimų rezultatai parodė, kad žmonės laukia permainų, pirmiausia permainų savo kasdieniame gyvenime. O Seimui tenka lemiamas vaidmuo, kuriant prielaidas žmonių gerovei. Dėkoju už galimybę kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Dėkoju už teikimą.

Daug kalbame apie teisėkūros kokybę. Seimui dažnai priekaištaujama dėl to, kad pernelyg skubotai kepa įstatymus ir per daug tų įstatymų leidžia. Bet šiandien norėtusi akcentuoti turinį. Ir ekspertų pastabos, įvairios istorijos rodo, kad mūsų teisėje, mūsų teisėkūroje vis dar yra daug pilkų zonų. Be to, daugelis žmonėms aktualių, socialiai jautrių dalykų yra nepakankamai sureguliuoti. Stengsiuosi, kad parlamento darbotvarkė būtų socialiai jautri. Taip pat pasistengsiu pasirūpinti, jei turėsiu tokią galimybę, kad būtų didesnė sklaida apie rengiamus įstatymų projektus, ne tik apie jau priimtus, kad kuo daugiau visuomenės grupių galėtų įsitraukti į jų svarstymą. Labai svarbu ir laiku identifikuoti problemas dėl netinkamo įstatymų įgyvendinimo, bendradarbiaujant su teisinių institucijų dalyviais.

Linkėdama naujam Seimui susitelkimo, norėčiau prisiminti mūsų pirmtakus ir pacituoti socialdemokratą S. Kairį. Lietuvos Steigiamajame Seime 1920 metais įžanginėje kalboje jis sakė: „Mūsų priešai rūpinasi sudaryti mums vardą žmonių, kurie neva yra pasiryžę išgriauti ne tik Seimą, bet ir visą Lietuvos gyvenimą. Tokios kalbos – tai kovos priemonės, tai netikusios priemonės.“ Taip kalbėjo 1920 metais socialdemokratas S. Kairys. Taigi nedaug kas pasikeitė nuo tų laikų.

Atkuriamojo Seimo pirmajame posėdyje 1990 m. kovo 10 d. akademikas J. Bulavas ragino Tautos atstovus (cituojau): „Aš tik noriu dar gerbiamiems deputatams, ypač pirmą kartą išrinktiems, pasakyti tai, kas reglamente vargu ar parašyta: manau, kad verta daugiau dėmesio skirti parlamentinės veiklos kultūrai, elgesio taktiškumui. Dar neretas reiškiny, kai deputatas vietoje diskutavimo užgauliai konfrontuoja, vietoje įrodymų grubiai atkerta, kartais kalba ne į temą, beprasmiškai gaišina laiką ir taip toliau. Visa tai sudaro nervingą atmosferą, nepalankią parlamentinei veiklai. Būkite vienas kitam pakantūs, tolerantiški, siekite vienybės atsakingame darbe, vadovaukitės ne tik savo pasirodymu ar karjeristiniais siekiais, o savo Tėvynės interesais.“ Šis raginimas nepraranda aktualumo. Taigi pabaigai norėčiau pasakyti: linkiu Seimui darnaus darbo ir tikiuosi jūsų palaikymo balsuojant. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Orinta.

Užsirašė du Seimo nariai, norintys paklausti. Pirmasis – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, sakėte, žmonės laukia permainų, bet permainos permainoms nelygu. Kalbėjote apie kultūrą, etiką, bet už Seimo sienų šiuo metu, šią minutę, per šlapdriabą susirinko šimtai žmonių 10 minučių tylos, protestuodami prieš neapykantos kursymą, kurį girdėjo iš kai kurių valdančiosios koalicijos narių. Suteikiu jums galimybę iš Seimo tribūnos kreiptis į tuos žmones ir atsakyti į jų nuogastavimus, rūpestį ir protestą.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Tikiuosi, mes visi savo darbais įrodysime tai, kad esame čia išrinkti mūsų piliečių, mūsų tautos. Ir tinkamai organizuodami parlamento darbą, ir tinkamai dirbdami tikrai tam tikrus pakurstymus ar kokius nors komentarus, kurie kartais sklinda nežinia iš kur, padarysime bevečius. Todėl aš manau, kad vis dėlto Seimas yra išrinktas, jisai pasirengęs garbingai dirbti ir atstovauti mūsų šalies piliečių interesams.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar yra norinčių paklausti. (*Plojimai*) Nori paklausti kolegė I. Kižienė. Prašau.

I. KIŽIENĖ (*LSDPF*). Miela Orinta, aš labai džiaugiuosi, kad jūs pretenduojate į šitą poziciją, nes šalia jūsų auga žmonės, tas gyvas pavyzdys esu aš, dirbusi ketverius metus jūsų patarėja. Norėčiau tokį klausimėlį: kokiose srityse būsite pavaduotoja ir kokiose mes kartu dirbsime?

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Ačiū, Indre. Aš, jeigu pasitikės manimi ir balsuos pakankamai parlamentarų ir būsiu paskirta į šitas pozicijas, manau, dirbsime ir bendradarbiausime su visais – tiek frakcijos nariais, tiek ir kitų frakcijų, valdančiųjų ir opozicijos, tam, kad kokybiškai dirbtume. O kurias sritis teks kuruoti, spręs Seimo Pirmininkas.

PIRMININKAS. Dėl Valdybos sprendime visi kartu, miela Orinta, jeigu bus tokia Seimo narių valia. Diskutuoti nėra norinčių, tai apsisprendime slapta balsuodami.

18.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Agnės Širinskienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-5 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau norėčiau paklausti ponios A. Širinskienės: ar jūs sutinkate kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus?

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Taip, sutinku.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada tribūna jūsų, 15 minučių skirta jums.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Gerą vakarą visiems, su kuo neteko dar šiandien pasisveikinti asmeniškai. Be galo dėkoju Seimo Pirmininkui už tą pasitikėjimą. Mūsų mandatas yra ne tik didžiulis pasitikėjimas, kurį žmonės į mus sudėjo, bet, be abejo, ir didžiulė atsakomybė. Kaip VRK pirmininkė, šiandien skaitydama mūsų pavardes, sakė, sunku yra pasverti tą virš milijono žmonių suteiktą pasitikėjimą Lietuvos Seimui. Aš labai tikiuosi, kad mes visi kartu tą pasitikėjimą pateisinsime.

Mūsų laukia ne tik geopolitiniai iššūkiai, apie kuriuos kalbėjo kiti kandidatai į Seimo Pirmininko pavaduotojus, kartu mūsų laukia ir daug darbų viduje, nacionalinėje politikoje. Turime tikrai sudėtingą sveikatos, švietimo sistemų situaciją, yra likę dar papildomi iššūkiai socialinės politikos srityje, demografinė padėtis, deja, nėra džiuginanti. Nekalbu apie tai, kad yra išlikęs tam tikras Lietuvos žmonių susiskaldymas. Deja, jie kartais sako, kad bijo kalbėti.

Visam tam, kad situacija keistųsi, aš net neabejoju, bus reikalingas darnus ir tikrai sutelktas darbas. Tai, kad susiformavo valdančioji dauguma, turinti per 80 balsų, manau, tikrai rodo gana didelį Seimo sutelktumą. Tai, kad opozicija ne visai nori pasiskelbti opozicija, matyt, taip pat rodo, kad yra tam tikra parama Seimo darbams ir vėlgi bendras ieškojimas sprendimų tų klausimų, kurių dar nepavyko išspręsti. Tikrai manau, kad tą sutelktumą mes galime pasiekti. Matyt, apie šitą Seimą, pasitikėjimą juo geriausiai ir paliudys darbai, nes tik darbai paprastai kuria pasitikėjimą.

Kandidatuodama į tas tikrai atsakingas pareigas, kurios didele dalimi, kiek man yra tekę matyti Seimo vicepirmininkų, kartu yra tarnystė ir bendram Seimo darbui. Aš prisimenu R. Baškienę, kuriai tikrai buvo tekusi nelengva dalis 2016 metais, ir kitus vicepirmininkus, gerbiamą J. Razmą, kurį vėlgi tekdavo sutikti naktimis Seime. Manau, kad turėjome pavyzdžių, kuriais galėsime, jeigu jūs pasitikėsite, sekti, ir bandysime dirbti visi kartu.

Tikrai dėkoju, mielai atsakysiu į klausimus, jeigu tokių yra.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama A. Širinskienei. Jūsų paklausti užsirašė trys Seimo nariai. Pirmasis klausia kolega V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Kolege Agne, iš tikrųjų po mūsų sėkmingos ir darbšties kadencijos Teisės ir teisėtvarkos komitete neabejoju jūsų kompetencija ir darbštumu, tikiu, kad jus taip pat matysime išeinančią naktį, net neabejoju tuo taip pat. Bet mano klausimas: ar jūs turėsite savarankiškus įgaliojimus suvaldyti krizes?

Kalbėjote apie globalius iššūkius. Šiandien, matydamas mūsų parlamento narių norą bendradarbiauti ir vykti į Vidurinę Aziją, Rusijos įtakos šalis ir absoliučios įtakos šalis, kur žvalgyboms vadovauja Rusijos KGB ir užsienio žvalgybos agentūros, o būtent Seimo valdybos kompetencija yra išleisti į užsienio komandiruotes, tvirtinti Seimo narių ataskaitas, ar sugebėsite padėti Seimo Pirmininkui ir Valdybai suvaldyti tuos iššūkius ir tas galimas krizes dėl neribojamo, nekontroliuojamo parlamento narių turizmo?

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Aš manyčiau, to turizmo, deja, kartais pasitaiko ir pasitaikydavo, ir įvairiausių kolegų norų pasitaikydavo, bet, kaip jūs ir minėjote, tai yra Seimo valdybos apsisprendimas. Jeigu tai yra trečioji, ne Europos Sąjungos šalis, tai kartu ir leidimas išvykti, ne tik tas sutikimas pagal nutylėjimą, kaip mes matome vykimo į Europos Sąjungos šalis atveju. Aš manyčiau, kad kolegoms tikrai turės pakankamai to ryžto kartais visai ir betiksliam turizmui pasakyti „ne“. Vis dėlto tas parlamentinės demokratijos ir diplomatijos biudžetas, kuris skirtas Seimo narių kelionėms, tikrai turėtų būti naudojamas atsakingai.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Anušauskas. Prašau, kolega.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, išties man teko trumpai dirbti su jumis Teisės ir teisėtvarkos komitete. Žinau, kad jūs išmanote teisinius dalykus. Bet štai tūkstančiai žmonių šiuo metu už Seimo sienų išreiškia protestą prieš kurstymą neapykantos, kuri skambėjo iš jūsų partijos vadovo, tapusio frakcijos seniūnu, lūpų. „Dešimt tylos minučių“ – tai ne dėl baimės kalbėti, o dėl nerimo, kad neapykantos kurstymas yra grėsmė nacionaliniam saugumui. Konstatavęs tai, išties galiu tik pasakyti: kadangi iš anksto žinau jūsų atsakymą, klausimų jums neturiu.

PIRMININKAS. Taigi, gerbiama Agne, galite atsakyti, jeigu norite, nors ir klausimas buvo.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Matote, gerbiamas kolega, šiandien, ne tik dabar, bet ir renkant Seimo Pirmininką, kartais galvojau: o ką mes čia renkame – ar Seimo Pirmininką, jo pavaduotojus, ar R. Žemaitaitį? Tiesiog visą laiką kviesčiau nepainioti žmonių.

Aš suprantu natūralius opozicijos norus, tačiau žmones reikia vertinti pagal jų darbus. Manau, kad tai yra esminis dalykas Seime. Mes kartais esame linkę vertinti pagal jų įvaizdį, pagal tai, ar jie yra pozicijoje, ar opozicijoje. Man šitoje tribūnoje stovint, aš atsimenu 2016 metų kadenciją, beje, iš tos pačios pusės, kur sėdite jūs, teko sulaukti siūlymų eiti į šuns būdą, bet aš tikrai nejaučiu kokių nors asmeniškumų. Tiesiog manau, kad mane tie, kurie seniai dirba Seime, jau ne pirmą kadenciją, vertina pagal mano darbus.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinė užsirašiusi paklausti – kolegė L. Girskienė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Labas vakaras. Aš noriu jūsų paklausti. Jūs akivaizdžiai demonstruojate neapykantą, priešišumą tam tikroms politinėms jėgoms, atskiriems politikams. Ar dirbdama, eidama šias pareigas sugebėsite suvaldyti savo šias emocijas, neapykantą ir sutelkti visus bendram konstruktyviam darbui?

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Aš manau, vargu ar Lietuvos žmonės laikytų mane labai emocingu žmogumi, ypač kai mane mato televizijos laidose, posėdžių salėse, komitete. Mano galva, aš kaip tik esu labai neemocingas žmogus. Tai viena. Visus vertinu pagal jų darbus ir jų vertybes.

Kitas dalykas, kuris yra labai svarbus: aš puikiai skiriu rinkimų kampaniją nuo tų pareigų, kurios yra Seime ir kurias reikia atlikti. Štai, su kolega V. Gailiumi puikiausiai sutarėme ketverius metus. Aš nuoširdžiai laukiau jo sugrįžtant į Seimą ir jisai sugrįžo. Tai yra puiku. Jeigu jisai pasiryš dirbti komitete, tai, manau, bus didžiulis indėlis į teisėkūrą, nes tame komitete reikia teisininkų, reikia žmonių su patirtimi. Linkiu ir visiems kartais žiūrėti ne į partiškumus – žiūrėti į žmonių kompetencijas, žmonių gebėjimus ir žmonių ketinimus, ir tuomet jokių emocijų niekur nekils.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiausiai Agnei. (*Plojimai*) Nėra norinčių diskutuoti. Slaptu balsavimu nuspręsimė. O mes tikrai džiaugiamės visais Seimo nariais, kurie sugrįžo po ketverių metų, aštuonerių, dvylikos metų, nes ta patirtis, atsiradusi kitus darbus dirbant, turbūt prisidės prie jų gebėjimų, savęs realizavimo čia.

18.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-6 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Toliau norėčiau paklausti penktosios kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Gerbiama Radvilė Morkūnaite-Mikulėnienė, ar jūs sutinkate kandidatuoti?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Sutinku.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Radvilė. Taip pat jūsų tribūna. 15 minučių.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Dėkui už šį teikimą. Dėkui savo frakcijai už nominavimą kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Sveikinu, mieli kolegos, tuos, kurie yra perrinkti ir pelnė pasitikėjimą, jau ne vieną sykį šioje salėje, ir tuos, kurie pirmą kartą šiandien davė priesaiką. Manau, kad kiekvienam iš mūsų šiandien yra didelė diena, nesvarbu, ar tai kartojame šeštą, ketvirtą kartą, ar pirmą kartą, tai yra didelis įpareigojimas.

Man pačiai ir ši vieta, ir šis sambūris, ir tai, kad jisai įprasmina mūsų valstybę, jos laisvę, nepriklausomybę, yra didelis dalykas. Negaliu neprisiminti 1991 metų sausio, kai čia su tėvais ir tūkstančiais kitų Lietuvos žmonių, būdama vaikas, stovėjau. Mažai gal tuomet apie esminius dalykus supratau, bet aš manau, kad tai užkodavo supratimą, kas yra svarbiausia mūsų valstybėje. Aš manau, kad kiekvienas šiandien ištartas duotos priesaikos žodis yra ypač svarbus ir įpareigojantis. Parlamentas, manau, yra puikus visuomenės atspindys. Tai rodo ne vien tik nuomonių, bet ir žmonių patirties įvairovę. Tai, kad demokratiškai gali būti išrinkti ilgą politinę patirtį turintys žmonės ir visiškai politikos naujokai, man atrodo, yra vienas iš gražių demokratijos bruožų.

Lygiai taip pat labai gražus dalykas, kad demokratiniai rinkimai (juos Lietuvoje turime jau ne vieną dešimtmetį) yra nenusipėjami. Tikrai turbūt nenorėtume gyventi tose šalyse, ne taip toli nuo mūsų, kuriose rinkimų rezultatai jau yra nulemti jiems dar neprasidėjus. Taigi, aš manau, nuomonių įvairovė, atsispindinti ne vien tik Seime, bet, aišku, ir komitetuose, ir Valdyboje, ir kitose Seimo struktūrose, yra svarbus dalykas. Mes daug kalbame apie supratimą, pagarbą vieni kitiems, vienybę, bet esame ir skirtingi. Tų skirtumų negalime ignoruoti, kai kuriuos klausimus, jų sprendimo būdus matome skirtingai. Lygiai taip pat kaip skirtingai mato Seimo darbą, Vyriausybės sprendimus, tai, kas vyksta Lietuvoje, ir Lietuvos žmonės. 2021 metais čia buvo toks audringas mitingas. Šiandien žmonės susirinko turbūt turėdami kiek kitokį nusiteikimą, bet taip pat nori išreikšti savo nuomonę. Nepaisant to, kad 2021 metais nebuvo labai laiminga dėl tokio dalyko visuomenės susidūrimo su Seimu, vis dėlto džiaugiuosi, kad žmonės turėjo galimybę pasakyti savo nuomonę. Tačiau visą laiką esu už tai, kad ta nuomonė būtų išreikšta korektiškai, be neapykantos, be agresijos.

Taigi viliuosi, kad, turėdami įvairių skirtumų, galime sutarti dėl svarbiausių dalykų mūsų valstybei. Dėl to, kad būtume laisva, nepriklausoma, demokratinė valstybė, galėtume išreikšti savo nuomonę. Tą darome iki šiol, tikiuosi, ilgus dešimtmečius ir šimtmečius galėsime tai daryti.

Šiokios tokios patirties Seimo valdyboje turiu iš praeitos kadencijos, daugiau nei trejus metus buvau mūsų frakcijos seniūne, taip pat Europos reikalų komiteto vadove. Viliuosi, kad ta mano patirtis galės būti naudinga Valdybos darbe, jei jūs, Seimo nariai, pasitikėsite manimi ir išreikšite savo pasitikėjimą balsuodami. Bet, kaip ir sakiau, man atrodo, gražu tai, kad turime skirtingas nuomones, bet kažkaip sugebame drauge dirbti po šiuo vienu stogu. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai Radvilei. Yra du Seimo nariai, kurie norėtų jūsų paklausti. Pirmasis klausia R. Motuzas.

R. MOTUZAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiama pretendentė, neabejojame jūsų kompetencija, bet jūs šiuo metu vadovaujate labai svarbiai sričiai. Turbūt visi žinome, kad per kadenciją buvo trys ministrai, pavaduojančių irgi apie tris ir taip toliau. Kokia situacija būtų? Vyriausybė prisieks turbūt tik apie gruodžio vidurį. Kas būtų, ar jūs tęstumėte vadovavimą Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai? Ačiū.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Kadangi dabar Vyriausybės statusas yra kaip laikinai einančios pareigas, tai manęs toje formacijoje jau nėra. Taigi, juridškai žiūrint, kliūčių kandidatuoti į šią poziciją nėra. Turiu pasakyti taip: gaila, kad persidengia šis laikotarpis, tačiau galvoju, kad per tą laikotarpį, kai buvau ministre, pavyko išspręsti kai kuriuos klausimus, todėl esu dėkinga ir švietimo bendruomenei. Tai didžiulė patirtis, ir tikrai nuo šių klausimų neatsitrauksiu. Naujiems ministrams ar ministrėms linkiu kuo didžiausios sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai R. Morkūnaitei-Mikulėnienei. Norinčių daugiau paklausti nėra. Irgi spėsime slapto balsavimu.

18.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-7 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Ir paskutinė šiandien kandidatė eiti Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Noriu pasiteirauti: ar sutinkate, gerbiama Viktorija Čmilyte-Nielsen?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, sutinku.

PIRMININKAS. Ačiū. Tribūną jūsų.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, dėkoju už teikimą. Ir ačiū Liberų sąjūdžio frakcijai už pasitikėjimą. Gerbiami Seimo nariai, dar kartą sveikinu, pradėjus naująją Seimo kadenciją. Apie pareigas ir atsakomybę, kurią visų pirma suteikia mums rinkėjai, ir šiandien mūsų duotą priesaiką kalbėsime turbūt dar ne kartą. Kartu mes įsipareigojome saugoti mūsų parlamentinės demokratijos principus, tarp kurių daug svarbių, tačiau valdančiųjų santykis su opozicija – vienas iš kertinių. Tai svertų, kontrolės ir elementarios pagarbos principai, siekiant realizuoti svarbiausią parlamento funkciją, išreikštą ir priesaikos žodžiais „tarnauti Lietuvos žmonių gerovei“.

S. Skvernelis savo kalboje užsiminė apie tai, koks jausmas apima, dar prieš kelias dienas buvus opozicijoje, o šiandien jau būnant valdžioje ir prisiimant atsakomybę. Prireiks šiek tiek laiko prie naujojo vaidmens priprasti ir man. Pastaruosius ketverius metus dirbant Seimo Pirmininke, man atrodė, kad, nepaisant skirtingų pažiūrų, dalykų, dėl kurių galima susitarti su opozicijos atstovais, yra ne mažiau, nei yra dalykų, dėl kurių verta ir prasminga ginčytis. Kaip ir kiekviename Seime, ateinančius ketverius metus opozicijos vaidmuo bus labai svarbus. Gali skambėti paradoksaliai, bet tuo pat metu turėsime būti ir atsvara valdantiejiems, ir užtikrinti mūsų valstybės sėkmės istorijos tęstinumą, ieškodami susitarimo klausimais, kurie yra kertiniai mūsų valstybei ir jos žmonėms. Kalbėdama apie parlamentinę demokratiją, opozicijos misiją matau būtent taip: naudojimasis jai suteiktais įrankiais, iš jų vienas yra ir Seimo vicepirmininko funkcijos, todėl sutikau kandidatuoti į šią poziciją.

Vienas iš svarbiausių mano pastarųjų metų tikslų buvo nuolat stiprinti parlamentinę diplomatiją, kuri praėjusią kadenciją užėmė išskirtinę vietą. Šioje srityje tęstinumo ypač reikia. Ne vien dėl to, kad gyvename geopolitinių lūžių laiku, bet ir todėl, kad Lietuvos, kaip patikimos vakariečių valstybės, reputacija kuriama dešimtmečius. O susvyruoti ji gali gana greitai, ypač tada, jei atsiranda to sąmoningai siekiančių.

Gerbiami kolegos, šiandien jau buvo ilga diena, todėl išliksiu lakoniška, juolab kad mane ir mano darbą jūs turėjote galimybę matyti pastaruosius ketverius metus. Mielai atsakysiu į jums kylančius klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, miela Viktorija. Kadangi kolega V. Gailius nebuvo ketverius metus, daugiau negu ketverius, tai jis, matyt, pasiilgo jūsų ir klausimas bus kolegos V. Gailiaus.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū jums, Viktorija, kad sutikote dalyvauti Seimo valdybos darbe. Savo pranešime jūs iš esmės atsakėte į mano klausimus, jūs pasirengusi dirbti atstovavimo kontekste, atstovauti parlamentui su kitais parlamentais bendradarbiaujant, tas mane džiugina. Be jokios abejonės, matau, kad jūsų darbotvarkėje, o apie tai aš negirdėjau, žmogaus teisių gynimas. Ačiū jums už tai ir klausimo neteiksiu.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkui.

PIRMININKAS. Gerbiama pirmininke, ačiū jums už pristatymą, tiksliau, prisistatymą. Diskutuoti yra, kad ir kaip būtų keista, vėlgi užsirašęs jūsų frakcijos kolega E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, tikrai noriu ne vien apie Viktoriją pasisakyti, o apskritai apie visus pateiktus kandidatus. Visų pirma, labai moteriška komanda ir akivaizdu, kad tai yra kompensacija, S. Skvernelio kompensacija moterims, nes kai jis buvo premjeru, moterų ilgą laiką Vyriausybėje nebuvo, paskui tik atsirado R. Tamašunienė. Tai ačiū Sauliui už tai.

Kitas dalykas. Noriu priminti, kai S. Skvernelis, A. Širinskienė, R. Karbauskis 2016-aisiais atėjo į valdžią, opozicijai buvo paliktas tik vienas vicepirmininko postas, paskui buvo grąžinti du. Labai džiaugiuosi, kad šį kartą vėl nekilo iniciatyva atimti iš opozicijos postus ir palikti du postai.

Dabar kalbant apie kandidatus. Kažkada, kai V. Čmilytė-Nielsen kandidatavo į Seimo Pirminkus, aš pasakiau, kad aš tikiuosi, kad ji bus geroji Seimo dvasia, – taip ir atsitiko. Nežinau, kaip reiktų įvardinti ir ką palinkėti S. Skverneliui, kas jis bus Seimo gerasis (*Juokiasi*), nes „dvasia“ – moteriškosios giminės, tai neieškosiu žodžių. Kalbant apie Viktoriją, natūralu – palaikau. Palaikau O. Leiputę kaip labai mielą socialdemokratę. Palaikau R. Morkūnaitę-Mikulėnienę kaip kole-

gę, su kuria teko daug dirbti, tikrai, kaip čia pasakyti, komunikabiliausia konservatorė tarp tų aktyviųjų konservatorių. R. Budbergytė, na, kaip jos nepalaikysi? Tuo labiau kad šiandien per prisistatymo kalbą ji visą laiką, nežinau, ar į mane, ar į opoziciją žiūrėjo. Aš labai tikiuosi, kad į mane. Ir J. Olekas. Na, klausykite, Juozas – Sąjūdžio laikų politikas. Nedaug tokių išlikę. Dar vienas buvo toksai A. Kubilius, išsiuntėme į Briuselį. Čia su E. Zingeriu ir J. Oleku mes liekame tais Sąjūdžio laikų aktyvistais. Juozas, kaip žinote, buvo pirmosios Vyriausybės narys.

Visus čia išvardintus žmones aš labai vertinu už politinį pastovumą. Sunkmetis ar ne sunkmetis, vienokios, kitokios pozicijos, darbas opozicijoje, valdžioje – visi čia išvardintieji nekaitaliojo pažiūrų, nekaitaliojo partijų. Aš pats, kaip senas liberalas, labai vertinu tą pastovumą, stabilumą, kantrybę net ir sunkiausiais laikais. Tai linkiu S. Skvernelio komandai su čia išvardintais nominuotais vicepirmininkais pasidaruoti dėl Seimo prestižo ir dėl Lietuvos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama Eugenijai. Tikrai džiaugiuosi, kad tie pokyčiai, matote, vyksta nedelsiant, iš karto. Tikrai labai profesionali moterų dominuojama Valdyba. Tiesiog noriu pakviesti visus kolegas dar kartą išreikšti savo valią, palaikyti visas kandidatūras ir suformuoti būtent lūkesčius atitinkančią Valdybą.

Gerbiami kolegos, turėjome galimybę išklausti visus kandidatus į Seimo Pirmininko pavaduotojus, jie atsakė į visus klausimus. Seimo nariai, kurie norėjo paklausti, tą galėjo padaryti, kurie norėjo dalyvauti diskusijoje, sudalyvavo. Mums dabar reikia pasitvirtinti slapto balsavimo biuletenius. Slapto balsavimo biuletenyje bus nurodyta, kad balsuojama dėl Seimo nutarimo dėl (vardas, pavardė) išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju priėmimo. Bus galimybė Seimo biuletenyje vėl matyti tris langelius: „už“, „prieš“ arba „susilaikoma“. Jeigu balsuojama už, primenu, reikia išbraukti „prieš“ ir „susilaikoma“, jeigu balsuojama prieš, reikia išbraukti „už“ ir „susilaikoma“, jeigu balsuojant susilaikoma, reikia išbraukti „už“ ir „prieš“. Neskubėkite, mieli kolegos, dar mes nepaskelbėme balsavimo. Tiesiog norėčiau jūsų paklausti: ar bendru sutarimu mes galime patvirtinti slapto balsavimo biuletenį? (*Balsai salėje*) Ačiū, patvirtinta. Turime balsų skaičiavimo grupę, ar visi prisimena, kas yra toje grupėje, ar reikia priminti? (*Balsai salėje*) Ačiū.

Tuomet, kolegos, noriu atkreipti dėmesį! Balsavimas – slaptas, balsų skaičiavimas irgi nebus paprastas – šeši kandidatai, dėl to balsuoti yra skelbiama 60 minučių, arba 1 valandos, pertrauka. Taigi kviečiu jus grįžti į Seimo plenarinių posėdžių salę 19 val. 35 min. Dabar pertrauka.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, turime pratęsti pertrauką, nes suskaičiuoti balsus, labai atidžiai skaičiuojant, reikia daug atidumo, dar 20 minučių. Bandykime susirinkti 19 val. 55 min. Jau nedaug klausimų liko šiandien, pabaigsime posėdį.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, užimkite savo vietas. Tęsiame posėdį. Posėdis gali būti pajvairintas priešgaisrinės signalizacijos ir evakuacijos signalu, neišsigąskime. Tiesiog aš siūlau mūsų naujiems kolegoms Seime atsisakyti žalingo įpročio rūkyti arba rūkyti tik tam nustatytose vietose. Jeigu bus evakuacijos signalas, prašome likti savo vietose – evakuotis niekur nereikia.

Tęsiame posėdį.

19.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Juozo Oleko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XVP-2 (priėmimo tęsinys)

Noriu paskelbti dėl Seimo nutarimo „Dėl Juozo Oleko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XVP-2.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota – 133 biuleteniai, rasta – 133, galiojančių – 131, negaliojančių – 2.

Už balsavo 114 Seimo narių, prieš – 6, susilaikė 11. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

20.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rasos Budbergytės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-3 (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Rasos Budbergytės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-3. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota – 133 biuleteniai, rasta – 133, galiojančių – 131, negaliojančių – 2.

Už balsavo 106, prieš – 11, susilaikė 14. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

20.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Orintos Leiputės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-4 (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Orintos Leiputės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-4. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Išduota – 133, rasta – tiek pat, galiojančių – 130, negaliojančių šį kartą – 3.

Už – 101, prieš – 9, susilaikė 20. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

20.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Agnės Širinskienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-5 (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Agnės Širinskienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-5.

Šio nutarimo priėmimas

Išduota biuletenių – 133, rasta – 133, negaliojančių – 2.

Už – 80, prieš – 42, susilaikė 9. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

20.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-6 (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-6.

Šio nutarimo priėmimas

Išduota biuletenių – 133, rasta biuletenių – 133, galiojančių – 132, negaliojančių – 1.

Už – 96, prieš – 24, susilaikė 12. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

20.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-7 (priėmimo tęsinys)

Dar vienas – Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XVP-7. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Išduota biuletenių – 133, rasta – 133, galiojančių – 133.

Už – 91, prieš – 25, susilaikė 17. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

20.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vilijos Blinkevičiūtės, Gabrieliaus Landsbergio, Virginijaus Sinkevičiaus ir Aurelijaus Verygos pripažinimo netekusiais Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato“ projektas Nr. XVP-8 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Vilijos Blinkevičiūtės, Gabrieliaus Landsbergio, Virginijaus Sinkevičiaus ir Aurelijaus Verygos pripažinimo netekusiais Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato“ projektas. Pateikimo stadija. Nutarimo projektą siūlome priimti, nes kolegos pasirinko prioritetą arba dirbti Europos Parlamente, arba daryti laikiną pauzę politikoje. Nutarimą sudaro du straipsniai. 1 straipsnis...

Atsiprašau. Nori paklausti E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Mielai Lietuvos žmonės, ar galėčiau paklausti: ar tikrai čia viskas gerai ir ar visi pasirengę balsuoti už? Aš siūlau balsuoti prieš ir nepritarti šiam nutarimui. Tegul dirba Lietuvai. Kandidatavo. Nereikia jokių apgaulių. Visi žmonės garbingi, tvarkingi, Lietuvos patriotai, tegul darbuojasi. Siūlau nebalsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, Eugenijau. Čia buvo kaip klausimas. Aš manau, kad jūs, kaip senas liberalas, pripažįstantis žmogaus apsisprendimo laisvę, turbūt neturėtumėte to siūlyti. Aš manau, kad nėra prievartos tarnauti Lietuvai. Galbūt tarnystė būnant Europos Parlamente taip pat yra labai svarbi valstybei.

Norėtų dabar taip pat paklausti A. Nedzinskas.

A. NEDZINSKAS (*LSDPF*). Mielieji, aš siūlau balsuoti už, nes visos frakcijos pageidavo, kad dar papildėtų. Tai bent keturios tikrai papildnės.

PIRMININKAS. Ačiū už klausimus, nes čia toks daugiau pasisakymas buvo. (*Balsai salėje*) Gerąją prasmę patyrusių.

Svarstymo stadija. Norinčių kalbėti nėra. Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. 1 ir 2 straipsniai. Ar galime bendru sutarimu kiekvienam ir šių straipsnių pritarti? Norinčių kalbėti už ir prieš nėra.

Tada siūlau balsuoti. Kas už tai, kad Seimo nutarimas būtų priimtas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 123: už – 115, prieš – 1, susilaikė 7. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

20.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-9 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo. Pateikimo stadija. Atsižvelgiant į mūsų slapto balsavimo rezultatus, yra siūloma patvirtinti tokios

sudėties Seimo valdybą: S. Skvernelis – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas, R. Budbergytė – Pirmininko pavaduotoja, V. Čmilytė-Nielsen – Pirmininko pavaduotoja, O. Leiputė – Pirmininko pavaduotoja, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė – Pirmininko pavaduotoja, J. Olekas – Pirmininko pavaduotojas ir A. Širinskienė – Pirmininko pavaduotoja. Ar būtų norinčių... Nėra norinčių paklausti. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Nutarimo svarstymas. Norinčių kalbėti svarstymo stadijoje nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimo stadija. Ar būtų norinčių pasisakyti? Yra du straipsniai. 1 ir 2 straipsniai. Ar galime jiems pritarti? Nėra norinčių kalbėti už ir prieš, tai galime balsuoti. Kas už tai, kad būtų priimtas nutarimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 126, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Seimo nutarimas dėl Seimo valdybos sudarymo yra priimtas. (*Gongas*)

20.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projektas Nr. XVP-10 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projektas. Jį sudaro du straipsniai. Yra siūloma sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigą tokios sudėties: S. Skvernelis, R. Budbergytė, V. Čmilytė-Nielsen, O. Leiputė, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, J. Olekas, A. Širinskienė, D. Asanavičiūtė, T. Barauskas, V. Fiodorovas, I. Gelažnikienė, L. Kukuraitis, P. Kuzmickienė, M. Lingė, R. Motuzas, A. Norkienė, K. Podolskis, R. Puchovičius, E. Rudelienė, J. Šukevičienė, R. Žemaitaitis. Ar būtų norinčių paklausti? Nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta.

Svarstymo stadija. Ar būtų norinčių pasisakyti? Nėra. Ir priėmimo stadija. (*Balsai salėje*) Yra du straipsniai, 1 ir 2 straipsniai. Ar galime priimti pastraipsniui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Priimta. Balsuojame dėl Seimo nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 126 Seimo nariai, balsavo 126: už – 126, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ priimtas. (*Gongas*)

20.13 val.

Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, yra antradienio darbotvarkės projektas. Turėsime pabaigti šios pirmos dienos darbus. Siūlomas nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projektas. Dėl priimto nutarimo dėl Seimo valdybos pakeitimo, nes, tikėtina, pasikeis pareigos ir bus pirmasis pavaduotojas. Lygiai tas pats yra susiję su nutarimo dėl Seniūnų sueigos sudėties pakeitimu. Tada turime ambiciją patvirtinti nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektą, dėl komitetų sudėties. Ir, matyt, svarbiausias antradienio posėdžio darbotvarkės klausimas, tikimės, – Lietuvos Respublikos Prezidento dekretas „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“. Tuomet tradiciškai Seimo narių pareiškimai ir, jeigu bus, rezerviniai klausimai. Darbotvarkė nėra ilga, vėlgi pradėsime... pabaigsimės šios dienos posėdžio organizacinius darbus ir pradėsime labai svarbią Lietuvos Respublikos Vyriausybės formavimo procedūrą.

Ar galime pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Pareiškimai. Kol kas nėra norinčių pasisakyti, bet, matyt, čia ateities klausimas. (*Balsai salėje*) Ir norėčiau jus informuoti, kolegos, truputį dar prašau dėmesio paklausti, planuojame Seimo seniūnų sueigą padaryti pirmadienį 11 valandą, kad galėtume galutinai susidėlioti visus sprendimus dėl komitetų, komisijų. Susitiksime tuomet Konstitucijos salėje.

Antradienį tradiciškai, kaip jau buvo įprasta, 8 val. 30 min. Seniūnų sueiga prieš posėdį. Ir planuojame, jeigu kitokio patikslinimo nebus, taip ir bus, Seimo valdybos nariams rytoj 9 val. 30 min. susirinkti į Valdybos posėdį Seimo Pirmininko kabinete. Šį vakarą informacijos būtų tiek.

Skelbiu pirmąjį posėdį baigtą. Dėl istorijos galime užsiregistruoti. Registruojamės.

Gerbiami kolegos, noriu padėkoti jums visiems už ilgą, darbingą, bet labai sklandžią darbo dieną. Noriu palinkėti, kad tos dienos dvasia ir susitelkimas lydėtų mus visą kadenciją. Posėdis baigtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 2 STENOGRAMA

2024 m. lapkričio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Gerbiami kolegos, labas rytas. Prašome užimti savo vietas. Pradėsime šių metų lapkričio 19 dienos Seimo posėdį. (Gongas) Registruojamės.

Užsiregistravo 121 Seimo narys.

Gerbiami kolegos, šiandien sukanka lygiai tūkstantis dienų, kai Rusija pradėjo neišprovokuotą ir nepateisinamą plataus masto karą prieš Ukrainą. Nuo to laiko žuvo ir buvo sužeisti dešimtys tūkstančių žmonių, milijonai ukrainiečių buvo priversti palikti savo namus. Tačiau tai nepalaužė ukrainiečių ryžto kovoti iki pergalės, prie kurios turime prisidėti ir kiekvienas iš mūsų. Kviečiu visus žuvusius už Ukrainos laisvę pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Ačiū. Slava Ukraini! (Atsakas iš salės: „Herojam slava!“)

10.02 val.

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaikdinimas

Mieli kolegos, Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo šių metų lapkričio 14 dienos nutarimą Nr. XV-8 ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 178 straipsnio 1 dalimi, nusprendžia pripažinti, kad, atsiradus laisvoms Lietuvos Respublikos Seimo narių vietoms, Seimo nariais tampa kandidatų sąrašų, pagal kuriuos buvo išrinkti nebesantys Seimo nariai, pirmieji Seimo narių mandatų negavę kandidatai. Tai yra Rimas Jonas Jankūnas, išrinktas pagal Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos iškeltų kandidatų sąrašą, Vytautas Juozapaitis, išrinktas pagal Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų iškeltų kandidatų sąrašą, Rūta Miliūtė, išrinkta pagal Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ iškeltų kandidatų sąrašą, ir Paulius Visockas, išrinktas pagal Lietuvos socialdemokratų partijos iškeltų kandidatų sąrašą.

Kviečiu Konstitucinio Teismo pirmininką G. Godą.

G. GODA. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2024 m. lapkričio 15 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-305 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato pripažinimo Rimui Jonui Jankūnui, Vytautui Juozapaičiui, Rūtai Miliūtei ir Pauliui Visockui“, kuriuo nusprendė pripažinti, kad, atsiradus laisvoms Lietuvos Respublikos Seimo narių vietoms, Seimo nariais tampa kandidatų sąrašų, pagal kuriuos buvo išrinkti nebesantys Seimo nariai, pirmieji Seimo narių mandatų negavę kandidatai Rimas Jonas Jankūnas, Vytautas Juozapaitis, Rūta Miliūtė ir Paulius Visockas. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas paskelbtas Teisės aktų registre 2024 m. lapkričio 15 d., taigi jis įsigaliojo ir minėti Seimo nariai gali prisiekti Seimo plenariniame posėdyje.

Prieš priimdamas Seimo narių priesaiką, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta: „Išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja

tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.“

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas, ji nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištartimas ar priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai, teisiškai reikšmingas: duodamas priesaiką išrinktasis Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką, minėtas tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas, po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be pasakutinio priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui, kuris jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, pavardę. Vardinį priesaikos lapą priėmęs priesaiką asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime.

Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo narių priesaiką Seimo salėje visi stovi. Suprantama, ši pareiga netaikoma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Taigi norėčiau pradėti priesaikos priėmimo procedūrą. Prašome stoti. Kviečiu prisiekti Seimo narį Rimą Joną Jankūną.

R. J. JANKŪNAS. Aš, Rimas Jonas Jankūnas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys R. J. Jankūnas prisiekė 2024 m. lapkričio 19 d. Seimo plenariniame posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu prisiekusį Seimo narį R. J. Jankūną. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti Seimo narį Vytautą Juozapaitį.

V. JUOZAPAITIS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys V. Juozapaitis prisiekė 2024 m. lapkričio 19 d. Seimo plenariniame posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu prisiekusį Seimo narį V. Juozapaitį. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti Seimo narę Rūtą Miliūtę.

R. MILIŪTĖ. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė R. Miliūtė prisiekė 2024 m. lapkričio 19 d. Seimo plenariniame posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu prisiekusią Seimo narę R. Miliūtę. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti Seimo narį Paulių Visocką.

P. VIŠOCKAS. *Priesaika*

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narys P. Visockas prisiekė 2024 m. lapkričio 19 d. Seimo plenariniame posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu prisiekusį Seimo narį P. Visocką. (*Plojimai*)

Priesaikos priėmimo ceremonija šiandien baigta. Linkiu sėkmės naujai prisiekusiems Seimo nariams. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū Konstitucinio Teismo pirmininkui.

10.13 val.

Informaciniai pranešimai

Turime dviejų Seimo narių pareiškimus. Lietuvos Respublikos Seimo narės R. Miliūtės pareiškimas Demokratų frakcijos seniūnui L. Kukuraičiui: „Prašau priimti mane į Demokratų frakciją „Vardan Lietuvos“ nuo šių metų lapkričio 19 dienos.“

Ir Seimo nario V. Juozapaičio pareiškimas Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūnui M. Lingei: „Prašau priimti mane į Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją nuo šių metų lapkričio 19 dienos.“

10.14 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. lapkričio 19 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Mieli kolegos, dabar darbotvarkės tvirtinimas. Ar būtų norinčių pasisakyti? Prašau.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, matau darbotvarkėje keletą klausimų. Tai yra 1-6 klausimas – dėl Seimo komitetų narių skaičiaus, kitas – darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas. Pagal Lietuvos Respublikos Seimo statuto, tai yra mūsų, Seimo, Konstitucijos (taip trumpai), 44 straipsnio 4 dalį: „Komitetai sudaromi ne mažiau kaip iš 7 ir ne daugiau kaip iš 13 Seimo narių pagal proporcinio frakcijų atstovavimo principą. Konkretus kiekvieno komiteto narių skaičius nustatomas Seimo nutarimu.“

5 dalyje sakoma: po to, tai yra po to, kai mes nustatome konkretų skaičių Seimo nutarimu, „Po to Seniūnų sueiga patvirtina visuose komitetuose frakcijų ir Mišrios Seimo narių grupės atstovavimo normas laikydamasi proporcinio jų atstovavimo principo“. Dabar mes turime taip, kad Seniūnų sueiga jau yra viską patvirtinusi, kad šiandien viename ir tame pačiame posėdyje yra siūloma balsuoti dėl Seimo narių skaičiaus komitetuose ir Seimo komitetų sudėties patvirtinimo. Tai, mano supratimu, mes turėtume vadovautis Seimo statutu ir visų pirma...

PIRMININKAS. Siūlymas dėl darbotvarkės.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Siūlymas yra 1-7 klausimo apskritai nesvarstyti dėl to, kad tam reikėtų iš naujo Seniūnų sueigos. Tokia yra logika viso Seimo statuto. Pradžioje skaičių apsibrėžiame, nebandydami padaryti turgaus, bet tokio skaičiaus...

PIRMININKAS. Jūs frakcijos vardu prašote?

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Aš prašau frakcijos vardu, taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau būtų pasiūlymų dėl darbotvarkės? Gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš galbūt pagelbėsiu pradedantiesiems valdantiesiems. Jeigu norėsite labai preciziškai reaguoti į pono I. Vėgėlės pastabą, tai po narių skaičiaus patvirtinimo galite padaryti posėdžio nedidelę pertrauką, sukviesti seniūnus ir tada patvirtinti tas proporcijas iš naujo. Jeigu norite apsidrausti. Bet darbotvarkės nebūtina keisti.

PIRMININKAS. Tai yra susiję klausimai. Buvo siūlymas išbraukti iš darbotvarkės. Kas už tai, kad būtų išbrauktas iš darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo nutarimo projektas? Balsuojame.

Už balsavo 22, prieš – 52, susilaikė 42. Siūlymui nepritarta. Klausimas lieka plenarinio posėdžio darbotvarkėje.

Ar daugiau būtų norinčių pasiūlyti? Ne. Gal galime pritarti darbotvarkei bendru sutarimu. Ačiū, pritarta darbotvarkei bendru sutarimu.

Pirmininkavimą perduodu vicepirmininkui J. Olekui.

10.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projektas Nr. XVP-11 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Laba diena, gerbiami kolegos. Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projektas. Pranešėjas – S. Skvernelis. Prašom, Pirmininke.

S. SKVERNELIS. Teikiu Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projektą: „Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Seimo statuto 24 straipsnio 4 dalimi ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko teikimą, nutaria (nutarimo projektas yra iš dviejų straipsnių): 1 straipsnis. Paskirti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoją J. Oleką Seimo Pirmininko pirmuoju pavaduotoju. 2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.“

PIRMININKAS. Norinčių paklausti yra užsirašę devyni. Pirmas klausia S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, iš tikrųjų neturiu turbūt nieko prieš dėl jūsų pasirinkimo J. Oleką skirti pirmuoju Seimo Pirmininko pavaduotoju, bet man kelia nerimą išgirsta jūsų pozicija savaitgalį vienoje iš TV laidų apie tai, kad jūs nematytumėte problemų, kad, sustvarkęs (cituojau) „teisines problemas“, ponas R. Žemaitaitis galėtų irgi tapti vienu iš Seimo Pirmininko pavaduotojų. Tuo labiau kad, na, nežinau, Konstitucinis Teismas pasisakė aiškiai, Vilniaus apygardos teismas irgi įpareigojo prokurorę kreiptis dėl gerbiamojo R. Žemaitaičio neliečiamybės panaikinimo. Tai ar šis momentas nesukels kažkokio chaoso jūsų darbui su pavaduotojais pasikeitus jūsų pozicijai?

S. SKVERNELIS. Nutarimo projektas yra skirti J. Oleką pirmuoju pavaduotoju. Tikrai šitas sprendimas nepakeis jokių pozicijų, kas susiję su sėkmingu Seimo darbu.

PIRMININKAS. Ačiū Pirmininkui. Kitas klausia A. Anušauskas. Prašom. Atsiprašau, J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, matyt, dabar jūs formuojate posėdžių darbotvarkę, po to J. Olekas tai darys. Bet aš bijau, kad toks turinys, kokias mes matome pirmas darbotvarkes, gali nuvilti ir visuomenę. Atrodo, kad mes čia susirinkome tik postų dalintis. Kodėl neįrašomi nebaigti svarstyti projektai iš anos kadencijos, kur, sakykime, frakcijos balsavo bendru sutarimu ir kur sprendžia tam tikrus žmonėms rūpimus klausimus? Pavyzdžiui, aš paminėsiu kad ir du K. Starkevičiaus projektus: vienas leidžia ūkininkams išsipirkti įsiterpusią valstybinę žemę, kitas leidžia tėvui ir sūnui ūkininkams, turintiems atskirus ūkius, nepriklausomai gauti paramą. Tokių projektų su realiu turiniu yra ne vienas. Ar jūs tada viską norite nubraukti, kas iš anos kadencijos eina, tuos projektus, kur, aš manau, tikrai ne vienas yra žmonėms svarbus, ar jie vis dėlto atsidurs darbotvarkėse?

S. SKVERNELIS. Vėlgi sunku suvesti su J. Oleko skyrimu vicepirmininku, bet aš atsakysiu į klausimą. Tikrai darbotvarkė šiandien yra tokia, kokia jina būtina, kad galėtų Seimas pradėti dirbti, realiai pradėti dirbti komitetai. Turbūt irgi yra natūralus noras, kad komitetai galėtų peržiūrėti visus projektus, kurie jau pasiekę atitinkamas stadijas, ar tai yra pateikimo stadija, ar svarstymo stadija. Vėlgi natūralus noras yra tai, kad atitiktų šios koalicijos prioritetus. Ketvirtadienio darbotvarkė bus ir gausesnė, bus dar ir naujų pateikimų. Tikrai čia susiję turbūt su tuo kasdieniniu, tiksliau, tokiu iššūkiu kas ketverius metus, kad seimai keičiasi, ir tas valdžios perėmimas taip pat ir Seime turi būti sklandus. Ir tikrai čia nematau jokios grėsmės dėl tų projektų, kurie tikrai, kaip sakėte, reikalingi Lietuvos žmonėms – jie nekvestionuojami ir bus judama į priekį. O kur bus darbotvarkės kiti klausimai, tai Seimo komitetai apsispręs ir tuomet jau teiks mums per kitas stadijas Seime, svarstymo stadiją ar priėmimo stadiją, arba ne.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas klausia A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų norėjau užduoti klausimą ir pirmajam pavaduotojui, siūlomam pirmuoju pavaduotoju, bet, aš manau, klausimas bendras. Vis dėlto Audito komiteto pirmininko pozicija pagal ilgus metus susiklosčiusią tradiciją buvo siūloma mažumos atstovams arba opozicijos atstovams. Šiuo atveju nuostatos keičiamos, tai vis dėlto koks būtų jūsų atsakymas, kodėl?

S. SKVERNELIS. Noriu patikslinti, kad tradicijų buvo įvairių. Pirmas dalykas.

Antras argumentas, kuris buvo išsakytas praeitoje kadencijoje jūsų kolegų, buvo tikrai labai svarus, kad tam tikras laikotarpis, kur Audito komiteto veikla bus tiesiogiai susijusi su buvusios, dabartinės laikinosios, Vyriausybės ir buvusios daugumos atitinkamais sprendimais... neturėtų savęs audituoti. Yra siūloma praktika, kad būtų Statute numatyta pozicija arba opozicija, tai dėl Statuto nėra kokių nors prieštaravimų. Praeitoje kadencijoje taip pat nebuvo paskirta opozicijai –

buvo paskirta mažumos arba ne daugumos atstovams. Ir, bent jau mano nuomone, tai buvo dalykai, susiję su kompromisų paieška, galbūt ir Juozas daugiau galėtų atsakyti, nes dėl daugybės komitetų sudėčių yra surasti kompromisai pagal kiekvieno Seimo nario, deja, ne visų, bet pagal daugumos Seimo narių pageidavimus, tai yra kompleksinis sprendimas. Ir aš laikausi tos pačios pozicijos – jeigu mes valdančiojoje koalicijoje nuspręsimė ir taip nutarsime ir tai tenkins opoziciją, manyčiau, kad logiška po dvejų metų tą rotaciją padaryti ir atiduoti opozicijos atstovui vadovavimą šitam komitetui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas klausia Ž. Pavilionis. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Atsižvelgdamas į tai, kad yra nemažai naujų Seimo narių tam tikrų politinių grupių, kurių pozicija užsienio politikos klausimais yra, švelniai tariant, kontroversiška, kaip jūs galvojate, ar jums pavyks užtikrinti užsienio politikos tęstinumą tais neramiais laikais, kai atsiranda naujų lyderių svarbiose pasaulio sostinėse, kai kitose sostinėse vyksta labai rimti rinkimai, ir ta tradicija, kurią mes pradėjome tarp kairės ir dešinės dar nuo Gotlando salos, dar prieš Nepriklausomybės paskelbimą, bus tęsiama?

S. SKVERNELIS. Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Turbūt net abejonių negali būti, kad bus tęsiama. Net ir požiūris į tęstinumą ir sutelktumą tiek pozicijos, tiek opozicijos užsienio politikos klausimais atsispindi ir Užsienio reikalų komiteto narių kvotose. Tai taip pat yra kompromiso paieška atsižvelgiant ir į ilgametį glaudų bendradarbiavimą užsienio politikos klausimais.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas klausia K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Seimo Pirmininke, džiaugiuosi jūsų pasirinkimu, tai iš tikrųjų išmintingas pasirinkimas, nes J. Olekas yra patyręs politikas. Mano klausimas būtų dėl pačių darbotvarkių formavimo, nes čia kolega J. Razma kalbėjo apie turinį. Manau, kad turinį tikrai užpildysime. Kaip jūs galvojate, kuo skirsis darbotvarkės formavimas nuo buvusių darbotvarkės formuotojų? Ačiū.

S. SKVERNELIS. Jūs teisingai pasakėte. Taip, planuojame, kad patvirtinus vicepirmininką darbotvarkių formavimo atsakomybės klausimas daugiausia teks jam. Bet didelį skirtumą nuo buvusių turbūt būtų labai sunku surasti. Darbotvarkės turi atitikti Vyriausybės programą ir nustatytus prioritetus bei tinkamai reaguoti į išylančias šalies aktualijas. Tikrai norėtusi, kad darbotvarkėje rastų atspindėtų savo siūlymus ir pageidavimus kuo platesnis Seimo narių spektras: tiek opozicija, tiek pozicija. Kai mes taip pat čia diskutuosime, ar įtraukti į darbotvarkę, ar išbraukti iš darbotvarkės klausimą, tai, kas skambėjo praeitoje kadencijoje, turbūt mes visi prisiminsime, kad leiskime diskutuoti, tai yra leiskime darbotvarkės pildyti tais klausimais, kurie yra svarbūs, ir diskutuoti čia, Seimo salėje, nes čia yra politinių diskusijų pati svarbiausia vieta.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, aš norėčiau paklausti. Na, aišku, sunku pasakyti, kas bus, bet kaip jūs manote? Kai praeitoje kadencijoje jūs buvote opozicijoje, atsime-nate, kaip elgėsi valdantieji konservatoriai: pažeidinėjo Seimo statutą, opozicijos teises, opozicijai net iš salės teko išeiti. Kaip jūs galvojate, ar neatsitiks ir dabar, kaip toje patarlėje: bėgome nuo vilko, papuolėme ant meškos. Kokia jūsų nuomonė?

S. SKVERNELIS. Aš nenorėčiau, kad taip atsitiktų, ir kiek nuo manęs priklauso, tikrai stengsiuosi, kad taip nebūtų. Kaip mes čia demonstruosime politinių diskusijų kultūrą, kokią čia įdieg-sime, kaip mes elgsimės vienas kito atžvilgiu, tai toks bus ir Seimo vertinimas. Taip, tikrai, matyt, nebūkime naivūs, kad nebus emocijų, nebus aistrų, bet svarbu, kad jos neperžengtų elementarios etikos, padorumo ribų. O kiekvienas toks demaršas, opozicijos išėjimas iš Seimo posėdžių salės rodo, kad galbūt tų diskusijų vienu ar kitu rūpimu klausimu buvo per mažai. Nenorėčiau, kad būtų ta patarlė, kurią jūs pasakėte, bet čia priklauso ne vien nuo mano pastangų. Manau, kad ir pirmasis pavaduotojas taip pat tą darys, nes dabar komitetų skaičių, sudėtį formuojant tikrai bu-vo nelengvi sprendimai ir tame procese pirmu smuiku grojo kolega Juozas.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke, klausimai baigti. Kviečiu jus toliau tęsti pirmininkavimą posėdžiui.

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Tęsiame posėdį. Nutarimo projekto svarstymo stadija. Už-sirašiusių nėra. Tuomet Seimo nutarimo priėmimas. Nutarimą sudaro du straipsniai. 1 straipsnis

dėl J. Oleko paskyrimo pirmuoju pavaduotoju. 2 straipsnis dėl nutarimo įsigaliojimo. Ar galime pritarti pastraipsniui kiekvienam straipsniui bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Ir dėl motyvų yra norinčių pasisakyti. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Noriu įvertinti gerą pasirinkimą. Tikrai, gerbiamas Seimo Pirmininke, kaip ir minėjau, tai yra tikrai geras pasirinkimas, nes J. Olekas tikrai patyręs politikas, dirbęs ir atstovaujamojoje valdžioje, ir vykdomojoje, ir Europos Parlamente. Tai tikrai tas žmogus, kuris gali suvaldyti procesus, kuris tiksliai, aiškiai žino, ko reikėtų mūsų Seime, kokios darbotvarkės turi būti užpildytos turiniu. Taigi kviečiu kolegas balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Baškienė – už.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Nuoširdžiai dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Mielieji kolegos, išties daugelį metų pažinodama gerbiamą J. Oleką noriu labai atsakingai pareikšti, kad išreiškiame didelį pasitikėjimą ir tikėjimą. Manome, kad jūs ne tik užsiimsite Seimo valdybai nustatytomis veiklos sritimis, vykdydamas Seimo Pirmininko pavedimus, bet taip pat galvosite ir kartu kviesite mus visus prisidėti prie Seimo įvaizdžio formavimo. Jis labai svarbus mūsų parlamente, kad galiausiai iš buvusios kadencijos pasimokydami ir iš ankstesnių jūsų darbo veiklų pasimokydami galvosime ir pasieksime, kad Seimo įvaizdis didėtų. Ir jūs čia, tikimės, labai prie to prisidėsite taip pat.

Ačiū ir linkime sėkmės. Kviečiu balsuoti už J. Oleką.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Rima. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl nutarimo projekto priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 116 Seimo narių: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 3. Nutarimo projektas priimtas. (*Gongas*) Nutarimas priimtas, atsiprašau.

Sveikiname gerbiamą J. Oleką tapus Seimo Pirmininko pirmuoju pavaduotoju. (*Plojimai*)

Ir toliau pirmininkavimą perleidžiu Juozui.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū, gerbiama kolegos, už pasitikėjimą. Tai yra didelė garbė ir atsakomybė. Stengsiuosi pateisinti jūsų lūkesčius.

10.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 14 d. nutarimo Nr. XV-9 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-12 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 14 d. nutarimo Nr. XV-9 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-12. Pranešėjas – S. Skvernelis. Prašau, Pirmininke.

S. SKVERNELIS. Gerbiama kolegos, teikiamas nutarimo projektas, atsižvelgiant į prieš tai mūsų priimtą nutarimą dėl Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo skyrimo. Šiame nutarimo projekte yra du straipsniai. Tai yra keičiamos pareigybės, J. Olekas įvardijamas kaip Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas. Ir vėl 2 straipsnis tradicinis – nustatyti, kad nutarimas įsigalioja nuo jo paskelbimo.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Klausiančių nėra. Pereiname tada prie svarstymo stadijos. Svarstymo stadijoje užsirašiusių kalbėti taip pat nėra. Tada pereiname prie priėmimo stadijos. Du straipsniai: 1 ir 2 straipsniai. Ar galima pritarti pastraipsniui? Ačiū už pritarimą.

Tada balsuojame dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 119: 119 – už, prieš ir susilaikiusių nėra. Ačiū, priimtas. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

10.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 14 d. nutarimo Nr. XV-10 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-13 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dar kartą pakartosiu, kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 14 d. nutarimo Nr. XV-10 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-13. Pranešėjas – S. Skvernelis. Prašome, Pirmininke, žodis jums.

S. SKVERNELIS. Kolegos, teikiamas nutarimo projektas vėlgi susijęs su pareigybių pasikeitimu dėl Seniūnų sueigos sudėties patvirtinimo. Pakeitimo esmė – pakeisti kolegos J. Oleko pareigybę į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją. Tradiciškai 2 straipsnis – nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Klausiančių nėra. Po pateikimo pritarta.

Pereiname prie svarstymo. Svarstymo stadijoje užsirašiusių kalbėti nėra.

Pereiname prie priėmimo stadijos. Nutarimas iš dviejų straipsnių. Ar galime pastraipsniui priimti? Ačiū.

Tada priimdami visą nutarimą balsuojame. Ačiū.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 120: už – 120, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (Gongas)

10.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas Nr. XVP-14(2) (pateikimas)

Kitas nutarimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas Nr. XVP-14. Pranešėjas – S. Skvernelis. Pirmininke, žodis jums.

Matau stovintį kolegą E. Sabutį. Prašome.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Frakcijos vardu dėl šito klausimo prašome pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime sutarti padaryti pertrauką? (Balsai salėje: „Balsuojame.“) Balsuojame. Prašome balsuoti. Ačiū, kolegos.

Užsiregistravo 124 nariai, balsavo 123: už pertrauką – 85, prieš – 26, susilaikė 12. Pagal Statuto 109 straipsnį, reikia 1/3. Turime 1/3 narių. 30 minučių pertrauka.

10.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-16 (pateikimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas. Reikia luktelėti turbūt. (Balsai salėje)

Prašome. Dar kartą – E. Sabutis.

E. SABUTIS (LSDPF). Dėl šio klausimo LSDP frakcijos vardu prašome pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, frakcijos vardu prašymas teisėtas. Ar galime sutarti? (Balsai salėje) Yra frakcijos prašymas. Mes išspręsime šitą, po to imsime kitą. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti, kad ir dėl šio klausimo darome pusės valandos pertrauką? (Balsai salėje) Negalime. Balsuojame.

Ačiū, kolegos. Užsiregistravo 129, balsavo 129: už – 87, prieš – 26, susilaikė 16. Pagal Statuto 109 straipsnį 1/3 yra. 30 minučių pertrauka.

Toliau, matau, klausti ar pasisakyti nori kolegė R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū. Gerbiamas posėdžio pirmininke, pirmiausia jums pastaba, nes reikėjo leisti visiems pasisakyti per šoninį mikrofoną, tai mes būtume išsprendę dabar tokią, sakykime, ne visai gerai pavykusį sprendimą, nes dėl visų – ir dėl sudėties, ir dėl komitetų narių skaičiaus – paimta vienodo ilgio pertrauka, o turi būti taip, kad dėl skaičiaus, nes jau pasiūlė E. Sabutis, nors tos pertraukos visiškai nereikėjo, mes nubalsuotume, tarkime, bet dėl sudėties tai turi įvykti prieš tai Seniūnų sueiga, nes taip yra nustatyta Statute. Tai aš dabar nežinau, kaip po tos pusvalandžio pertraukos vėl bus suderinti tie du mūsų nutarimų projektai. Aš noriu, kad jūs dabar paskelbtumėte, kaip atrodo mūsų sprendimai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Po pusės valandos pertraukos mes tikrai atsakysime. Dabar negaliu atsakyti.

Kitas norintis replikuoti – A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šiandien yra tik rytinis posėdis, nėra vakarinio. Jeigu nesame jam pasiruošę, jūs išimate vieną klausimą po kito, tai gal apskritai šiandien posėdžio tada nebedarome ir sprendžiame klausimus ketvirtadienį? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, už jūsų repliką. Mes esame pasiruošę ir toliau darbuojamės. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, pirmininke. Kadangi šiandien 16 Seimo narių pasirašė dėl Laikinosios Šiaulių krašto bičiulių grupės įkūrimo, o dabar turime netikėtą, neplanuotą pertrauką, kviečiu Šiaulių krašto bičiulių grupės narius prie štai šio išėjimo ir baigsime procedūrinius dalykus. Kviečiu kolegas, kai tik tai posėdis dėl pertraukos baigsis, susirinkti ten.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, 30 minučių pertrauka. Prašau.

K. BILIUS (*NAF*). Noriu posėdžio pirmininkui ir Sekretariatui pasakyti, kad nuo posėdžio pradžios kortelę buvau įdėjęs, bet man rodo, kad nė vieno balsavimo nebalsuota. Kažkoks yra mano, K. Biliaus, kortelės gedimas.

PIRMININKAS. Gerai, prašome darbuotojų patikrinti.

10.44 val.

Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Mes nesiskirstome. Pertrauka dėl klausimų, bet dar turime rezervinį klausimą. Rezervinis 1 klausimas – Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – S. Skvernelis. Prašom, Pirmininke, žodis jums.

S. SKVERNELIS. Mielieji kolegos, noriu trumpai pristatyti ketvirtadienio posėdžių darbotvarkę.

Aš suprantu, kad per tą pauzę dabar prasidėjo dar galimybės ir dėl skaičių atrasti paskutinius kompromisus, kas labai stengėmės ir norėjome, kad tai būtų surasta, tai dabar ta galimybė yra. Ir dėl personalijų, prašytume pateikti personalijas į atitinkamus komitetus, kad galėtume patvirtinti sudėtį. Taip pat yra Seimo statuto nuostata, kad negali likti Seimo nariai be komitetų, tai šiandien ir bus padaryta.

Dabar dėl ketvirtadienio darbotvarkės. Pirmasis klausimas yra betarpiškai susijęs su šios dienos kitu mūsų darbotvarkės klausimu. Respublikos Prezidentas turėtų šiandien pateikti kandidato į Ministrus Pirmininkus kandidatūrą. Šios dienos procedūra yra labai aiški. Bus kandidato pasisakymas ir klausimai-atsakymai. Tuomet turėsime 2 darbo dienas, kad kandidatas aplankytų frakcijas ir frakcijos suformuotų savo poziciją. Jeigu taip pavyks padaryti, ko aš prašau visų frakcijų, tai ketvirtadienį pradėsime nuo Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ svarstymo ir priėmimo.

Taip pat, tikiuosi, trečiadienį komitetų posėdžiuose bus išrinkti komitetų pirmininkai ir pavaduotojai ir tas personalines sudėtis galėsime taip pat patvirtinti ketvirtadienio posėdyje. Po

to yra numatyta tradicinė Vyriausybės valanda. Matyt, Vyriausybei bus klausimų, laikinajai Vyriausybei.

Toliau popietinėje darbotvarkėje, popietiniame posėdyje yra ir labai svarbių įstatymų projektų. Seimo posėdis... Nesvarbu, kad prasidėjo ir mes turime naują kadenciją, tačiau Seimo statute yra įtvirtinti terminai, kada turi būti įvykdytas pirmasis valstybės biudžeto svarstymas ir su tuo susiję įstatymų projektai. Pagrindinis darbas bus skirtas būtent taip: 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto pirmasis svarstymas. Taip pat su tuo susiję ir Biudžeto sandaros įstatymas, ir kiti teisės aktų projektai.

Taip pat numatyta galimybė pateikti tam tikrus įstatymų projektus ir dabartinės Vyriausybės (laikinosios Vyriausybės) nariams. Tai yra susiję ir su Ekonomikos ir inovacijų ministerijos valdymo sritimi, Vidaus reikalų ministerijos, taip pat Aplinkos ministerijos valdymo sritimis.

Ketvirtadienio darbotvarkę planuojame baigti apie 16 val. 10 min. arba 16 val. 20 min.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Klausti nori J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmininke, tikrai sveikinu, jau ketvirtadienio vakariniame posėdyje yra nemažai Vyriausybės teikiamų projektų, biudžeto projektas. Tai tikrai dalykiškas požiūris. O klausimas būtų dėl kitos savaitės. Pasklido kažkokios žinios, kad kitą savaitę norite daryti be posėdžių, nors man atrodo, kad tai būtų per didelė prabanga, nes reikia formuoti kitas Seimo struktūras, yra, kaip minėjau, įvairių projektų. Tai ar tikrai kitą savaitę darysite be posėdžių?

S. SKVERNELIS. Yra toksai planas. Mes aptarėme Seniūnų sueigoje, bet Seimo valdyboje tada apsvaistysime ir priimsime sprendimus. Yra noras, kad tikrai komitetai pradėtų darbuotis, bus personalinės sudėtys, pažiūrėtų į tuos įstatymų projektus, kurie pasiekė kažkokią stadiją. Jei-gu šita pertrauka bus, jinai bus vienintelė šitoje sesijoje, nes po to dirbsime iki galo, iki sesijos pabaigos be pertraukų.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Daugiau klausimų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Ir dabar dar turime laiko. Taip pat turime Seimo narių pareiškimus. Ar yra kas nori pareikšti? J. Razma. Ne. Jeigu ne, atsiprašome. Posėdžio pertrauka iki 11 valandos. Ačiū.

Pertrauka

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Gerbiami kolegos, prašome užimti savo vietas, tęsiame plenarinį posėdį.

11.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XVP-15 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas. Pateikimas.

M. STOLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda. (*Plojimai*)

G. NAUSĖDA. Gerbiami Seimo nariai, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucija ir atsižvelgdamas į trijų politinių partijų išreikštą valią sudaryti valdančiąją koaliciją, teikiu G. Palucko kandidatūrą į Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pareigas.

Aktualiausias šių dienų klausimas – Lietuvos ir visos Europos saugumas. Privalome toliau remti Ukrainą, užtikrinti išipareigojimus partneriams ir stiprinti savo ginkluotąsias pajėgas. Būsimai Vyriausybei teks greitai, tiksliai ir kokybiškai įgyvendinti pasiektus susitarimus, taip pat tinkamai ir laiku aprūpinti mūsų karių. Gynybos finansavimo didinimas šiandien nebėra diskusijų klausimas. Tai konkreti užduotis būsimai Vyriausybei ir valdančiajai daugumai.

Mūsų šalies taip pat laukia išskirtinė atsakomybė – pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai. Lietuvos lyderystė gali lemti pasaulinės reikšmės strateginius sprendimus. Turime galimybę būti dar geriau girdimi visoje Europoje ir už jos ribų.

Lietuvos saugumas – tai ir stipri ekonomika, ir stiprūs žmonės. Nors laukiame tolesnio vėžlaus augimo, ši prielaida gali ir nepasitvirtinti. Todėl būsimai Vyriausybei teks užduotis ryžtingai įgyvendinti teisingesnę mokesčių politiką, užtikrinti geresnę finansavimo prieigą verslui, plėsti eksporto rinkas, skatinti investicijas. Dar vienos „Teltonikos“ istorijos tiesiog neturi ir negali būti. Reikės išjudinti ir smarkiai atsiliekančias nuo grafiko Europos Sąjungos investicijas.

Toliau augant ekonomikai, augs ir valstybės finansai, didės žmonių pajamos. Tačiau vien to neužtenka. Privalome jau dabar reaguoti į demografinius pokyčius. Būsimai Vyriausybei teks kurti modernią šeimų stiprinimo politiką, gerinti senjorų padėtį, užtikrinti kontroliuojamą migraciją, o kovai su atskirtimi naudoti visą turimą priemonių arsenalą.

Daug rūpesčių kelia ir sveikatos paslaugos: didelės eilės ir atstumai iki sveikatos priežiūros įstaigų, gydytojų trūkumas, mažai prieinami inovatyvūs vaistai, silpna prevencija. Oficialios deklaracijos, kad Lietuvoje sveikatos apsauga nemokama, vis labiau prasilenkia su realybe. Būtinai skubūs pokyčiai.

Nei mokytojų, nei mokinių, nei jų tėvų netenkina dabartinė švietimo būklė. Būsimai Vyriausybei teks uždavinys atkurti švietimo bendruomenės ir visuomenės pasitikėjimą. Bus reikalingi gerai parengti, pamatuoti, į švietimo kokybę ir regionų skirtumus orientuoti sprendimai.

Ypatingą dėmesį teks skirti ir prastėjančiai šalies infrastruktūros būklei. Būsima Vyriausybė turės ryžtingai spręsti Lietuvos kelių, tiltų ir kitos infrastruktūros problemą. Ir toliau būtina išlaikyti strateginę energetikos nepriklausomumo kryptį. Žalumas ir tvarumas turi išlikti Lietuvos energetikos, susisiekimo, aplinkos apsaugos ir žemės ūkio politikos ašimi. Galiausiai kviečiu stiprinti mūsų regionus, siekiant tolygios jų plėtros, vienodo paslaugų ir gyvenimo lygio. Lietuvai reikalinga bendra koordinuota ir aiškia atsakomybe grįsta nacionalinė regioninė politika.

Gerbiamieji, Lietuvos saugumas priklauso nuo stiprių valdžios institucijų, mūsų valstybei reikia stiprios Vyriausybės. Nors iššūkių laukia išties nemažai, tikiu, kad G. Palucko motyvacija, jo patirtis ir ministrų komanda, kuri bus suformuota, leis su pagarba išgirsti visus Lietuvos žmones, o jų problemas pripažinti ir atliepti. Tikiu konstruktyviu ir dialogu grįstu darbu. To nuoširdžiai linkiu mums visiems. Ačiū už dėmesį.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū. Gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos Prezidentui pristačius kandidatūrą, pretendentai suteikiama 30 minučių pasisakyti ir atsakyti į Seimo narių klausimus... 40 minučių. Kviečiame gerbiamą G. Palucką į tribūną. Prašau, žodis jums.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, nuoširdžiai dėkoju šalies Prezidentui ir jums visiems už galimybę šiandien čia stovėti, pristatyti save ir šiek tiek pakalbėti apie būsimos Vyriausybės tam tikras programines nuostatas bei prioritetus. Na, tai, kas kalbama spaudoje, labai dažnai prasilenkia su realybe. Daugelį jūsų pažįstu ne vienerius metus, su kai kuriais tenka pradėti dirbti jau antrą kadenciją, su kai kuriais, matyt, dar teks susipažinti. Tačiau jeigu jau kažką apie mane žinote, tai aš visada siekiu dialogo, pagarbaus bendravimo ir konsensuso tose srityse, kurios yra svarbios mūsų šaliai, mūsų šalies strateginiams projektams ir kryptims. Šio principo nesiurošiu keisti ir ateityje.

Kalbant apie mūsų šalies prioritetus, tai, kaip šalies Prezidentas įvardino, užduočių turėsime daug: tiek geopolitinė situacija, tiek šalies finansai, tiek viešųjų paslaugų kokybė, prieinamumas ir pasitikėjimas institucijomis. Neseniai nuskambėję skandalai dėl perteklinės biurokratijos nėra absoliučiai nieko naujo tiems, kas apskritai yra mėginę gyvenime kažką veikti privačia iniciatyva. Deja, perteklinis reguliavimas tampa mūsų ekonomikos stabdžiu. Tai bus vienas iš prioritetų būsimos Vyriausybės: prie Vyriausybės kanceliarijos bus įsteigta speciali komisija, kuri tą perteklinį reguliavimą ir biurokrtiją yra pasiruošusi sutramdyti. Nemaišykime mūsų valstybės tarnautojų pastangų ir kompetencijų su ydingomis tvarkomis. Kaip aš dažnai sakau, geras biurokratas yra aukso vertės, nes tas, kuris žino taisykles, kuria taisykles, gali taip pat ir tas taisykles pakeisti, jeigu turi tinkamą motyvaciją ir supranta, kokių tikslų yra siekiama.

Kalbant apie valstybės finansus, jeigu pasižiūrėsime į tą mūsų negailestingą statistiką, pamatysime, jog mūsų šalies išlaidos pajamas viršija beveik 28 %. Kai tai paverti 3 % nuo BVP, atrodo, jog tai yra ne kažkoks dramatiškas skaičius, bet kai valstybės skola auga 5 mlrd. per metus, tai jau yra šis tas. Skolos limitas mums bus reikalingas finansuojant mums gyvybiškai svarbius klausimus trumpuoju laikotarpiu. Gynybos, šalies saugumo klausimai yra bendras sutarimas, jis atspindi ir koalicinėje sutartyje, jis atspindėjo šalies Prezidento kalboje.

Kalbant apie švietimo sistemą, panašu, kad praėjusią kadenciją padarėme tiek permainų ir pokyčių, kad švietimo sistemai dar reikia prie to prisitaikyti. Tuos pokyčius, kaip žmonės sako, dar reikia suvalgyti. Todėl čia vis dėlto reikėtų atsargių judesių, atsargaus judėjimo ir nebetrikdyti švietimo bendruomenės, kuri iš naujos valdžios tikisi daugiau dialogo, daugiau pasvertų sprendimų ir sutelktų išteklių tiems pokyčiams, jeigu jiems bus pritarta ir apsispręsta.

Kalbant apie ekonomiką, mūsų šalies ekonomika gyveno aukso amžių, tačiau šiandien susiduriame su mažėjančiu našumu, augančiais kaštais, mažėjančiu konkurencingumu. Todėl ekonomikos per ateinantį laikotarpį neišvengiamai laukia tam tikra transformacija: investicijos į inovacijas, investicijos į kompetencijas, naujų rinkų paieška, našumo didinimas. Tam, be jokios abejonės, reikės ir valstybės pagalbos. Lietuva nėra kažkokia absoliuti išimtis – šiandien dėl investicijų, tiek užsienio, tiek vietos, kaunasi visos šalys, ir kaunasi nuožmiai. Jeigu palyginsite investicijų sąlygas – ne teisinį reguliavimą, bet kitus papildomus instrumentus: pasidalintą riziką, subsidijas, dotacijas, – kitos šalys turi gerokai rimtesnį pasiūlymų portfelį nei Lietuva. Prarasti investicijas Lietuvai reikėtų mažėjančias pajamas į biudžetą ir didelę socialinę įtampą. Dėl demografinių procesų, dėl besitraukiančios darbo rinkos per ateinančius penkerius ar dešimt metų mes turėsime labai rimtų uždavinių, kaip išlaikyti mūsų socialinės paramos sistemas, kaip išlaikyti pensijų pakeitimo normą ir panašius dalykus. Todėl šie uždaviniai krenta ant būsimos Vyriausybės pečių, tačiau ne tik – žiūrėdami į ateitį mes turime nutiesti labai rimtus bėgius mūsų ekonominiam augimui.

Keletą žodžių pasakysiu ir apie save, apie savo būdo bruožus, kurie, matyt, mums dirbant čia, Seime, ne visada ir atsiskleidžia. Kaip aš sakau, mane geriausiai pažįsta tie, kas su manimi yra žaidę krepšinį: mėgstu jėgos žaidimą, esu užsispyręs ir orientuotas į tikslą. Šiuos principus ruošiuosi perkelti ir į Vyriausybės veiklą, tačiau neatsisakydamas, kaip ir minėjau, dialogo ir ten, kur reikalingas platus sutarimas ir konsensusas.

Mačiau, kad yra užsirašiusių užduoti labai daug klausimų, ir norėčiau, kad visi ta galimybe galėtumėte pasinaudoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kandidate. Jūsų klausti nori užsirašę 38 nariai. Pirmoji klausia V. Čmilytė-Nielsen. Prašom, gerbiama Viktorija.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kandidate, rinkimų kampanijos metu nesunku buvo pastebėti, kad Socialdemokratų partija turėjo gana didelį Prezidento palankumą, prielankumą, ir, matyt, drauge su jumis Ekscelencija planavo kurti gerovės valstybę. Tačiau jums priėmus sprendimą sudaryti koaliciją su „Nemuno Aušra“ retorika iš prezidentūros pasikeitė ir jau nuskambėjo tokios mintys, kad, susvyravus pasitikėjimui besikuriančia koalicija, Prezidentas norėtų prisiimti atsakomybę už Krašto apsaugos ministeriją ir Užsienio reikalų ministeriją. Jūs atsakydamas patarėte nelankstyti Konstitucijos. Tokius žodžius, matyt, būtų sunku įsivaizduoti išgirsti bent jau prieš mėnesį iš jūsų ar V. Blinkevičiūtės. Ar galime daryti išvadą, kad medaus mėnuo tarp jūsų ir Prezidento, užsitikrinus tokią didelę daugumą bet kuriam veto atmesti, jau eina į pabaigą?

G. PALUCKAS (LSDPF). Man sunku komentuoti visas prielaidas, kurias jūs taip dosniai pažėrėte, ypač iš rinkimų kampanijos periodo, bet, kalbant apie valdžios institucijų arba valdžios grandžių tam tikrą santykį, jis pirmiausia turi būti pagarbus, jis turi būti konstruktyvus. Tačiau mes visi turime ir tam tikrus konstitucinius, matyt, įgaliojimus ir įpareigojimus atlikti vieną ar kitą veiksmą, todėl taip, kaip pasakyta Konstitucijoje, kad Ministras Pirmininkas teikia kandidatūras Prezidentui, aš esu pasiryžęs tą konstitucinę pareigą atlikti tinkamai ir savarankiškai. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas frakcijos vardu klausia M. Lingė. Prašau, žodis jums.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas pretendentė, kadangi teks užimti, ko gero, tikėkimės, Seimo daugumos palaikymą turite, pamatysime, šias pareigas, egzistuoja ir galioja šiuo metu 2022 m. kovo 30 d. toks Vyriausybės nutarimas, kuris numato ir yra įtraukęs į nepatikimų tiekėjų sąrašą tokias valstybes kaip Rusija, Kinija ir Baltarusija. Praeito Seimo metu, kadencijos metu, 35 kolegos bandė kvestionuoti Kinijos įtraukimą į nepatikimų programinę įrangą gaminančių tiekėjų ir prižiūrinių šalių sąrašą. Tarp jų suskaičiuoju bent šešis jūsų dabartinės koalicijos narius, kurie kvestionavo tą sprendimą, tai ir ponas R. Žemaitaitis, ir A. Skardžius, ir A. Gedvilas. Aš noriu klausti, ar jūs galite garantuoti, kad tas sąrašas išliks toks, koks jis yra, ar iš jo nebus siūloma išbraukti tokios valstybės kaip Kinija, kur ir buvo jos įtraukimas kvestionuotas, ir ar jūs pats dėl to neturėsite problemų, nes viešojoje erdvėje buvo skelbta apie jūsų verslus su Kinija?

G. PALUCKAS (LSDPF). Aš tikrai neturiu jokių verslų su Kinija. Kaip ir minėjau, tai, kas yra kalbama viešumoje, žiniasklaidoje ar socialiniuose tinkluose, labai dažnai yra tolokai nuo realybės. Tačiau kalbant apskritai apie mūsų, matyt, santykį su Kinija, jis nebus lengvas ir nebus paprastas dėl elementarių priežasčių – todėl, kad ši politika keičiasi ir Europos Sąjungos lygiu, nes Europos Sąjunga gins savo rinką, gins savo gamintojus ir stengsis išsaugoti mūsų verslų konkurencumą. Todėl tas santykis ateityje tikrai bus duobėtas ne tik dėl kokių nors vienos ar kitos šalies pasirinkimų, bet todėl, jog tam tikrą dinamiką užsako natūralūs ekonominiai procesai. Todėl, kalbant apie mūsų šalies poziciją, aš tikrai abejoju, ar ji gali šiuo klausimu keistis. Besikeičiant aplinkybėms protingi žmonės taip pat keičia savo nuomonę ir poziciją atsiradus naujų faktų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Motuzas, taip pat frakcijos vardu. Prašau.

R. MOTUZAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiamas pretendentė, mes šiandien išgirdome svarbiausius darbus, tačiau norėtume paklausti, kokie būtų jūsų veiklos prioritetai pirmąją veiklos mėnesį ir ar kasdieniai iššūkiai, rutina neužgoš jūsų numatytų veiklos prioritetų ir programinių tikslų? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Su rutina dar reikės, matyt, susipažinti. Bet kalbant apie tą pirmąją mėnesį nuo šios dienos, tai darbai yra labai aiškiai apibrėžti ir Konstitucijoje, beje. Tai yra komandos formavimas plačiąja prasme, Vyriausybės kabineto, po to užduotis yra Vyriausybės programos rengimas ir pateikimas Seimui. Taigi su šiais darbais pirmiausia reikia susitvarkyti, jie yra kritiškai svarbūs, nes apibrėš būsimos Vyriausybės veiklos metmenis visiems ketveriems metams. Lygiai taip pat iš dalies tai formuos ir Seimo darbotvarkę. Galų gale teisėkūros didžioji dalis ateina iš Vyriausybės institucijų.

O kalbant apie tas aktualijas ar tuos prioritetus, kuriems dėmesys turi būti nedelsiant, tai jau yra minėta biurokratijos našta, kuri, tiesą pasakius, slegia ne vieną verslo įmonę arba investicinį projektą. Tai, ką mes girdėjome pastarosiomis dienomis, aš bijau, jog šis viešumo užkratas gerąja prasme plės ir toliau, nes tie strategiškai svarbūs šaliai investiciniai projektai, jų nėra labai daug, bet visi jie susiduria su panašaus pobūdžio problemomis ir visi raštai yra rašyti ministerijoms ir savivaldybėms. Todėl tas viešumas iš tikrųjų duos ir tam tikrą postūmį, motyvaciją ir dinamiką galų gale sutelkti politinę valią ir tuos klausimus pradėti spręsti iš esmės.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Butkevičius, taip pat frakcijos vardu. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas pretendentė Gintautai, jūs kalbėjote apie viešųjų finansų valdymą ir tam skyrėte, matau, didžiulį dėmesį, pabrėždamas tai, kad po tikriausiai daugelio metų pirmą kartą ateinančiais metais pajamoms ir išlaidoms subalansuoti skolinsimės virš 5 mlrd. eurų. Bet aš matau dar tam tikras paslėptas bombas. Niekada tikriausiai nebuvo taip, kad planuodama kitų metų asignavimus (ypač – kai kalbame apie skolos aptarnavimo išlaidas vieną akcentą norėčiau paliesti) Finansų ministerija nurodo, kad skolos aptarnavimo išlaidas sudarys 593 mln., Valstybės kontrolė pabrėžia, kad bus 732 mln. 2026 metams Finansų ministerija nurodo 803 mln., o Valstybės kontrolė beveik 1 mlrd. skaičiuoja ir taip toliau. Man tiesiog atrodo, ar neiname Graikijos keliu, kai Graikijos valdžia tiesiog klastojo tam tikrus viešųjų finansų duomenis ir atvedė į tam tikrą krizę. Klausimas: ar jūs ruošiatės išsiaiškinti iki galo, ar nėra tam tikrų duomenų klastojimo dėl tokio Valstybės kontrolės ir Finansų ministerijos duomenų neatitikimo?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Čia yra labai konkretus klausimas. Tikrai su šia informacija reikės susipažinti išsamiau ir matysime, kokias galime iš to daryti išvadas. Tačiau aš gyvenime tikiu, jog žmonės elgiasi sąžiningai, ir pirmiausia stengiuosi parodyti pasitikėjimą. Labai retai gyvenime mane tie žmonės, kuriems rodau pasitikėjimą, nuvilia. Tačiau jeigu tokių, kaip jūs vadinate, bombų ar paslėptų kūrybinės, tam tikros finansinės apskaitos dalykų atsiras ir daugiau, tas pasitikėjimas tikrai gali imti svyruoti. Bet ši konkretų atvejį, aš net neabejoju, visi kartu išsiaiškinsime.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas klausia R. Puchovičius. Taip pat frakcijos vardu. Prašom.

R. PUCHOVIČ (NAF). Gerbiamas pretendente, ar elektros vartotojams bus sudaryta galimybė sugrįžti prie visuomeninio elektros tiekimo? Ar planuojate inicijuoti „Igničio“ veiklos auditą? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Kalbant apie visuomeninį tarifą, reikia, matyt, nepamiršti, jog keliems šimtams tūkstančių vartotojų iki 2026 m. sausio 1 d. dar priklauso pagal įstatymą būti tame, atleiskite už tą profesinį žargoną, *visuomeniniame tarife*. Tačiau žiūrint šiek tiek į ateitį iš tiesų reikėtų pagalvoti apie teisinio reguliavimo keitimą todėl, kad garantinis, šiandien garantinis elektros energijos tiekimas yra kaip baudžiamasis instrumentas tiems, kas nepasirenka arba neranda gero sprendimo rinkoje. Tai visuomeninis tarifas galėtų būti tranzitinis, tarpinis, vadinamasis būklės tarifas, kai rinka nesugeba pasiūlyti geresnio tarifo, o vadinamasis suvidurkintas 3 mėnesių plius reguliuojama pelno marža gali pateikti geresnį pasiūlymą.

Tai va, čia, aišku, reikia žiūrėti, ar tai dera su Europos Sąjungos direktyvomis, bet baudžiamasis tarifas, kuris šiandien egzistuoja, kuris varu suvaro vartotojus net jiems nepalankiomis sąlygomis į nepriklausomų tiekėjų, na, sąskaitas, tikrai nėra sąžiningas veikimas su žmonėmis, kurie per šiuos elektros energijos tiekimo liberalizavimo etapus turėjo tapti energetikais, turi sekti įvairiausius įkainius, turi, kaip sakyti, išmanyti energetikos sistemą iš esmės.

Šiandien VERT'o vadovai sako, kad daugiau kaip 400 tūkst. vartotojų realiai permoka už elektros energijos tiekimą. Tai ar valstybės institucijos turi koki nors vaidmenį, ar turi ką nors su tuo daryti, ar palikti viską nevaldomai rinkos valiai ir vartotojo kažkokiam informuotumui? Tie dalykai turi būti sprendžiami ir valstybės pastangomis, nes žmonės dirba savo darbus, turi savo reikalus ir jiems tikrai neturėtų būti gėda, kad jie nepastebėjo, jog tas tarifas jiems yra nepalankus, ir jie permoka pirmą, antrą, trečią mėnesį. Taigi dėl visuomeninio tarifo, kaip tokios tranzitinės būklės, reikės tikrai pagalvoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas klausėjas – V. Fiodorovas. Prašom, Viktorai.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu užduoti klausimą tokį patį, kokį uždaviau tuometei kandidatėi prieš ketverius metus, – apie asmeninę atsakomybę. Kadangi tiems prioritetams, kuriuos išvardinote, neužteks tikrai jūsų, dirbs ir komanda, ministrai (ministrų kandidatūras su Prezidentu, kaip suprantu, jūs esate, bent jau didžiąją dalį, aptaręs), mano klausimas: ar jūs, kaip premjeras, per tuos ketverius metus, jeigu dirbsite ketverius metus, prisiimsite asmeninę atsakomybę ir ne tik prisiimsite gerus ministrų darbus, bet ir tam tikras klaidas, ir už tas klaidas, nežinau, bus kažkokia atsakomybė jums asmeniškai arba tam pačiam ministrui? Nes per tuos praėjusius ketverius metus visko buvo: ir nepasitikėjimo tam tikro sektoriaus ministrais, ir visa kita, ir premjerės toks dingimas buvo. Tai ar jūs būsite tas ministras, kuris reikalaus atsakomybės, pats prisiims asmeninę atsakomybę, ar tas, kuris dengs ministrus, nepaisydamas, ar tai socialdemokratai, ar koalicijos partneriai?

G. PALUCKAS (LSDPF). Kalbant apie atsakomybę, aš jos tikrai nesibaidau ir nevengiu. Jeigu padarysiu klaidų, aš dėl jų nuoširdžiai atsiprašysiu. Jeigu bus klaidų tokių, dėl kurių atsiprašymo neužteks, teks priimti ir kitus sprendimus. Tačiau tikrai tikiuosi, jog suformuota komanda ir ministrų kabinetas taip pat jaus tą atsakomybę už priimtus sprendimus, už įgyvendinamus Vyriausybės programos prioritetus ir niekas už nieko nesislapstys todėl, kad to reikalauja pirmiausia politinė etika ir savigarba. Būti nuolat kieno nors dengiamam nėra mano kelias. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar klausia Seimo nariai pagal užsirašymo eilę. Frakcijų klausimai baigėsi. Kita klausia A. Bilotaitė. Prašom, Agne.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Paluckai, kokius sprendimus ketina siūlyti jūsų vadovaujama Vyriausybė, kad ateityje būtų išvengta nihilistinio požiūrio į Konstitucinio Teismo sprendimus, kad Konstituciją pažeidę asmenys negalėtų dalyvauti valstybės valdyme?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Šie sprendimai arba šių sprendimų iniciatyvos teisę turi ir Seimas. Tiek Konstitucijos keitimą arba Statuto tam tikras pataisas. Todėl aš net neabejoju, jeigu kolegos Seimo nariai jaučia tokį poreikį, tą iniciatyvą tikrai ir parodys. Tam tikri teisiniai kazusai ir kiti dalykai nėra jokia naujiena ir praėjusioje kadencijoje mes tuos klausimus tikrai sprendėme ne vieną kartą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Gedvilienė. Prašom. Žodis jums.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kandidate, po to, kai paskelbėte apie koaliciją su antisemito vadovaujama partija, pasipylė užsienio partnerių kritikos žinutės, nerimo žinutės. Jūs į tai sureagavote, apkaltindamas opoziciją antivalstybinį veikimu. Bet ar jums neatrodo, kad būtent jūsų sprendimas sukėlė tokią užsienio partnerių reakciją, ir ar jums neatrodo, kad būtent jūsų sprendimas dėl koalicijos su, kaip sakiau, antisemito vadovaujama partija yra antivalstybinis?

Papildydama klausimą, noriu paklausti, ar vis dėlto išdrįsite išeiti ir susitikti su aktyvia piliečių visuomene, kuri priversta antrą kartą rinktis, kad jūs išgirstumėte jų nerimo ir pagalbos žinutes? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Manau, kad demokratinėje valstybėje parlamentiinių partijų teisė formuoti koalicijas turi būti gerbiama. Ir niekas, tiesą pasakius, nėra tos teisės ginčijęs, kalbant su diplomatiniais atstovybių atstovais, ambasadoriais, mums giminingų partijų atstovais ir panašiai. Nerimas, be jokios abejonės, išlieka, kaip formuojant bet kokią, beje, koaliciją ar Vyriausybę, didesnis ar mažesnis, kalbant apie naujos Vyriausybės ir koalicijos nuostatas gyvybos srityje, pagalbos Ukrainai srityje, fiskalinės drausmės srityje, Europos politikos srityje. Todėl bendravimas su užsienio partneriais nėra čia jokia naujiena ar koks naujas iššūkis man.

O kalbant apie tai, jog vienas ar kitas opozicijos žingsnis gali ir erzinti, manau, jūs tai labai gerai suprantate. Nes mes irgi ką tik buvome opozicijoje ir tas statusas keitėsi. Todėl kartais sakydami, jog opozicijoje turiu savo ir geriausius draugus, ir geriausius priešus kartu, nėra nieko neįprasto, nes tas pasikeitęs statusas mus įpareigoja elgtis šiek tiek kitaip. Šiandien mūsų pozicija yra teikti pasiūlymus, turint daugumą juos realizuoti. Matyt, opozicijos prievolė yra teikti alternatyvas, kritikuoti, ryškinti tam tikrus pateiktų siūlymų trūkumus. Vis dėlto galiu nuraminti tarptautinę bendruomenę, jog nei Vyriausybėje, nei koalicijoje jokio antisemitizmo nėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar klausia A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiamas pretendentė, jūsų pirmtakė I. Šimonytė savo ketverių metų kadencijos metu ištara liūdnei nuskambėjusią frazę: tie, kuriems nepatinka ši valdžia, galės 2024 metais išsirinkti tuos, kurie patiks. Neabejotina, kad nepatenkintų jums taip pat atsiras. Sakykite, kaip jūs atsakysite tokiais atvejais ir kaip žvelgsite į savo oponentus ir kritikus?

Ir palinkėjimas formuojant ministrų kabinetą. Pasirinkite kompetentingus žmones, kad pačiam jums nereikėtų už juos atsakinėti į klausimus, nes buvo kartų, kada mes negalėjome gauti atsakymo. Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Prie kritikos aš, tiesą pasakius, esu pratęs ir gal daugiau jos sulaukiu nei pagyrų. Tai vertinu kaip visiškai normalų ir natūralų politikos išraiškos tam tikrą procesą ar formą. Tikiuosi, jog po ketverių metų žmonės bus patenkinti ne valdžia ar Ministro Pirmininko nuveiktais darbais, nes toks yra pagrindinis tikslas. Savo populiarumo ar jo trūkumo aš visiškai nesureikšminu, nes apskritai populiarumą vertinu kaip tam tikrą šalutinį politinės veiklos efektą. Mane labiau domina sudėtingų problemų sprendimas, sudėtingų klausimų nagrinėjimas ir galų gale profesinį pasitenkinimą jaučiu tada, kai pavyksta tuos sudėtingus klausimus išspręsti, o ne tada, kai prie mano *post*o socialiniuose tinkluose kažkas prideda daugybę patiktukų.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar klausia A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pretendentė, kol nebuvote kandidatas į premjerus, daug prikalbėjote apie paramą Ukrainai. Šiuo atveju mano klausimas būtų pirmiausia, ar paramą

Ukrainai išlaikysite to paties lygio, ar ją didinsite? Ir, atsiprašau, nežinau, ar jūs per trejus metus lankėtės Ukrainoje būdamas opozicijoje? Žinau, kad dalis žmonių tikrai važiavo remdami ukrainiečius. Ar jūsų vizitas į Ukrainą bus numatytas artimiausiu metu?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Iš tikrųjų, matyt, reikėtų dėti tam tikrą brūkšnį dėl tų spekuliacijų ir, beje, mano kai kurių nesėkmingų pasisakymų. Pagalba, parama Ukrainai ir bendradarbiavimas tiek tiesiogiai gynybos srityje, tiek investicijų į gynybos pramonę srityje tikrai išlieka prioritetas.

O kalbant apie vizitus į Ukrainą, jų buvo, ir jūs su frakcijos kolegomis tikrai galėtumėte tas detales patikslinti ir pagilinti, tiek į Kijevą, tiek į Lvivą. Santykius su Rados deputatais ir atskirais komitetais mes tikrai puoselėjame, nes manome, jog tai yra mūsų, na, net ne strateginio bendradarbiavimo, o draugystės tam tikra išraiška, stengiantis padėti Ukrainos žmonėms.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamasis pretendentė į premjerus, vertinu jūsų asmeninį bruožą ir siekį orientuotis į tikslą, bet kartu neatsisakyti ir dialogo. Greitai, tiksliai, kokybiškai spręsti problemas – taip linkėjo Prezidentas jums ir suformuotai būsimei Vyriausybei. Taip pat kalbėjo apie demografinius pokyčius, šeimų stiprinimo politiką. Jūs taip pat tai paminėjote.

Gerbiamas būsimoji premjere, sakykite, ar galėtumėte užtikrinti tą poziciją, kad įgyvendinant reformas, galbūt tam tikrus pokyčius, kurie neišvengiami, visų pirma, orientuosite Vyriausybę, kad priimant kiekvieną įstatymą būtų atsižvelgta į tai, kaip jis palies šeimas, kaip jis palies mažas pajamas gaunančius žmones? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Čia, matyt, mes diskutuojame apie teisėkūros kokybę ir bendruosius principus. Labai dažnai, deja, atsitinka taip, kad mes sugalvojame idėją, ją paverčiame teisės akto projektu, bet praleidžiame tą tam tikrą etapą, kai reikėtų pamatuoti, o kaip jis bus taikomas praktikoje, ir po to dar yra svarbus etapas – atgalinis ryšys. Juk mes visi pilni nuostabių, gerų idėjų, na, bet kartais nutinka, kad tas idėjas įgyvendinant jos ar iškreipiamos, ar mūsų įsivaizdavimas būna klaidingas. Tai štai čia tas visas ciklas: tiek idėja, tiek teisėkūros procesas, tiek pasekmių modeliavimas, tiek atgalinis ryšys, turės būti užtikrintas visose srityse, bet ypač tose, kurios yra jautriausios – šeimos politikos, socialinėje srityje, švietimo, medicinos. Be jokios abejonės, jūsų pastaba yra labai taikli.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar klausia D. Ulbinaitė. Prašau, Daiva.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū už galimybę. Gerbiamas kandidatė į Ministrus Pirmininkus, kadangi šitame poste itin svarbu tvirtas politinis stuburas ir vertybinė laikysena, tai aš noriu jūsų pasiteirauti, kaip jūs suprantate Konstitucijoje įtvirtintą atsakingo valdymo principą ir kaip jis dera su tuo, kad jūs, nepaisydamas nei Prezidento įvardintos klaidos, nei tautos mitingo už Seimo sienų, vis tiktai pasirinkote formuoti ir koaliciją, ir Vyriausybę su „Nemuno Aušra“?

Kitas dalykas, į kurį norėčiau išgirsti jūsų atsakymą, tai yra taip pat koks bus jūsų priešnuodis tam politinės koalicijos partnerių šantažui, nes akivaizdu, kad jau prie starto linijos jūs jo neatlaikėte? Bet pradėkime nuo to, kaip jūs suprantate Konstitucijoje įtvirtintą atsakingo valdymo principą.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Savo klausime jūs jau ir pateikėte tam tikrą apibendrinimą ir įvertinimą dėl koalicijos partnerių santykių. Kol kas tikrai galėčiau pasidžiaugti – jokio šantažo jokiam etape niekas nėra patyręs, tiesą pasakius. Deja, turiu ir įvairių prisiminimų iš kitų laikų, kai santykis tarp koalicijos partnerių buvo gerokai emocingesnis ir blogąja prasme intensyvesnis.

Tačiau, kalbant apie Konstitucijos nuostatas, vis dėlto aš nesu Konstitucijoje perskaitęs tokio skirsnio ar straipsnio, kuris draustų politinėms partijoms, parlamentinėms partijoms sudaryti koaliciją vardan savo programų įgyvendinimo siekio. Todėl kalbant apie konstitucinį atsakingo valdymo principą, aš niekaip nematau tiesioginės sąsajos tarp teisės formuoti koalicijas ir tam tikrų vidinių koalicinių santykių dinamikos.

Visko būna gyvenime. Tikiu, jog galbūt reikės ir pasistumdyti tam tikrais klausimais, tačiau džiaugiuosi, jog dėl veiklos prioritetų nėra jokio nesutarimo. Pagrindiniai veiklos prioritetai, kurie atsispindi kol kas šiek tiek abstrakčiai koalicinėje sutartyje, yra palaikomi visų trijų frakcijų.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas klausia A. Lydeka. Prašau, Arminai.

A. LYDEKA (*LSF*). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kandidate, noriu jūsų paklausti apie būsimą Lietuvos užsienio politiką. Koks jūsų, kaip būsimos Lietuvos premjero, požiūris į Palestinos nepriklausomybės pripažinimą? Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Subtilus klausimas, gerbiamas kolega. Jeigu tą atsakymą turėtų Europa, JAV ar kažkas pasaulyje, matyt, jis jau būtų išspręstas, tačiau aš asmeniškai tikrai palaikau dviejų valstybių principą. Šis principas yra sudėtingas dėl savo įgyvendinimo, ypač matant dabartines, na, pastarojo meto, jeigu leisite švelniai taip pavadinti, aktualijas. Todėl čia reikalingas visos tarptautinės bendruomenės sutarimas ir pastangos, jog ši dviejų valstybių koncepcija vis dėlto rastų kelią į įgyvendinimą. Kol kas, deja, mes matome judėjimą priešinga kryptimi ir tai tikrai nedžiugina.

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Klausia S. Kairys. Ruošiasi J. Razma.

S. KAIRYS (*LSF*). Ačiū už suteiktą žodį. Gerbiamas pretendentė į premjerus, kadangi mums teko krepšinio aikštelėje praleisti šiek tiek laiko, aš tikrai pritariu dėl tų vertybių ir asmens būdo savybių sporte, tačiau politikoje yra kiek kitaip. Aš kalbu apie tas vertybes, kurios yra apibrėžiamos kaip proceso depolitizavimas, sektoriaus savireguliacija, ištiestos rankos atstumo principas. Norėčiau paklausti dėl jūsų būsimosios ministrų kabineto. Vienas pretendentas į jį kalbėdamas apie prioritetinius savo darbus paminėjo, kad atliks Medijų rėmimo fondo auditą. Ar nemanote, kad tokia iniciatyva truputėlį prasilenkia su Visuomenės informavimo įstatymu, jame apibrėžtais principais ir kad tokiomis iniciatyvomis, kad tiesiog man kažkas netiko, mes labai artėjame prie Lenkijos praėjusią kadenciją ar prie Slovakijos, ar Vengrijos, kalbant apie žiniasklaidos politiką? Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Aš tikrai tokių požymių, jog mes artėtume prie tokios radiklios situacijos, kuri vienu metu buvo susiklosčiusi mūsų kaimyninėje valstybėje Lenkijoje, aš tikrai tokių požymių nematau. Tuo tarpu vieno ar kito pretendento į ministrus mintys, idėjos ar samprotavimai vis dėlto turės pereiti ir koalicijos testą, ir galų gale ir Ministro Pirmininko testą, rengiant Vyriausybės programą. Šių bendrų jūsų išvardintų principų tikrai niekas nesirengia pažeisti ar, sakykime, iškraipyti, nes tuo pasižymi bet kuri demokratinė visuomenė.

Iš tikrųjų, kultūros srityje aš matyčiau netgi didesnę Kultūros rėmimo fondo savarankiškumą ir didesnę profesinę savivaldą. Bet neužbėkime įvykiams už akių. Vyriausybės programą vis dėlto Seime taip pat reikės pristatyti ir mes apie tai diskutuosime. Pretendentai į ministrus savo dalį, kultūros dalį, taip pat pristatys. Bus galimybė užduoti tuos jau labai konkrečius klausimus, kiliančius iš aiškių Vyriausybės programos nuostatų.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma. Ruošiasi E. Rudelienė.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas pretendentė, turbūt sutiksite, kad politikams neretai iškyla problemų dėl tokių asmeninių ar verslo reikalų. Todėl tikiuosi, kad sutiksite pasidalinti detalesne informacija apie savo ir savo šeimos verslus. Kas yra kiti jūsų pagrindinės įmonės akcininkai? Kas lėmė tą jūsų akcijų vertės išaugimą kone dvigubai, atrodo, 2020–2021 metais? Ar įmonė dalyvauja viešuosiuose pirkimuose? Ar žmonos įmonės verslo partnerės laimėti viešieji pirkimai jums yra žinomi? Dabar rašo spauda. Ar kaip nors buvo analizuota, kas lėmė tokius laimėjimus? Ir dėl tų sklypų trečiosiose šalyse. Kaip manote, ar premjerui prie veido tinka būtent sklypai trečiosiose šalyse, ne Lietuvoje, ne Europos Sąjungoje, ne NATO šalyse?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Aš pamėginsiu kaip nors glaustai atsakyti į šiuos klausimus, nes kai kurie samprotavimai man tiesiog yra nežinomi. Viešuosiuose pirkimuose mano valdomos įmonės nedalyvauja, 99 % produkcijos yra eksportuojama. Tai yra aukštųjų technologijų įmonė, kurianti elektroniką ir programinę įrangą, naudojamą atsinaujinančios energetikos srityje. Įmonė įsteigta prieš 14 metų. Tos investicijos į tyrimus ir eksperimentinę plėtrą galų gale duoda rezultatų. Čia aš galiu tik pasidžiaugti, kad mes auginame Lietuvos ekonomiką eksportuodami didžiąją dalį savo produkcijos. Partneris yra privatus asmuo, nieko bendra neturintis nei su politika, nei su viešaisiais pirkimais, dešiniųjų pažiūrų. Mes dažnai diskutuojame apie tai. Kalbant apskritai apie kokią nors interesų konfliktą, na, aš jo šiandien tiesiog nematau. Savo verslų ar kokių nors savo interesų

aš tikrai neslepiu, mėgindamas perrašyti savo įmonių akcijas žmonoms ar panašiams, sakykime, įtaką darantiems subjektams. Elgiuosi sąžiningai ir skaidriai. (*Balsas salėje: „Kiek žmonių turi?“*) Žmonoms – iš mažosios, apibendrinant, apibendrinant. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Dėl sklypų irgi tikrai galiu, kaip sakyti, savo poziciją pateikti, nors žiniasklaidoje jau buvo viskas išanalizuota. Matote, vis tik ta ūkinė ir ekonominė veikla yra ir tam tikras gyvenimo palydovas per visus mano 45 metus. Visiškai nenuostabu, kad tam tikrų investicijų aš esu padaręs įvairiose pasaulio šalyse ir akcijų įsigijęs. Taigi visi šie dalykai atsispindi mano interesų, turto, pajamų deklaracijose. Aš tikrai nežinau, dėl ko turėčiau teisintis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Rudelienė. Ruošiasi A. Skardžius.

E. RUDELINĖ (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, jūs savo prisistatyme (gal neteisingai pacituosiu) paminėjote, kad reikia netrikdyti švietimo bendruomenės ir leisti sukramtyti tai, kas yra padaryta. Kitaip tariant, lyg būtų tai, ką mes, liberalai, savo rinkimų programoje sakėme, kad reikia tvarkos ir ramybės švietimo sistemoje. Bet jūsų koalicinėje sutartyje yra numatyta nemažai pokyčių. Tiesa, jie yra labai abstraktūs, jau šiandien kritikuojami švietimo bendruomenės ir sukelia tokią, sakyčiau, trikdymą. Tai vis dėlto bus ar nebus tų pokyčių? Čia toks vienas klausimas apie švietimą.

Ir dar, jeigu galite, labai trumpai. Prezidentas labai daug kalbėjo ir su jumis diskutavo apie Regionų ministeriją. Kol kas ji kaip ir nėra numatyta. Kokia yra jūsų nuomonė apie tai? Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Kalbant apie pokyčius švietimo srityje, kaip kas juos įsivaizduoja. Aš skaičiau tam tikrus pirmuosius atsiliepimus apie koalicinės sutarties nuostatas. Joje mes kalbame apie prioritetus. Vyriausybės programoje jie bus išskleisti ir tokių abstrakcijų tikrai neliks. Bet, aš manau, mes visi sutiksime, kad mokyklų, vaikų ir tėvų aprūpinimas mokomąja, ugdomąja medžiaga – vadovėliais – tikrai turėtų būti pagal atnaujintą programą ne iki 2029 metų. Kažkaip reikėtų pasistengti tą klausimą išspręsti greičiau. Tai yra reikalingas pokytis, reikalingi didesni finansai. Lygiai taip pat matyti, kad tam tikrais savo lūkesčiais ar nuostatomis dalinosi ne viena mokytojų profesinė bendruomenė, kalbėdama apie perteklinį biurokratizmą, apie popierizmą, apie nereikalingų ataskaitų rašymą ir panašiai. Čia irgi reikalingas tam tikras pokytis. Ar jį vadinai reforma? To aš nedrįščiau, bet šiuos dalykus mes esame pasiruošę spręsti.

Dėl ministerijos. Taip, tokios ministerijos poreikį aš tikrai matau. Ir dėl regioninių klausimų koordinavimo mes galime lenkti pirštus: tiek dėl infrastruktūros vystymo, tiek švietimo įstaigų, sakykime, integravimo, bendradarbiavimo valdant sveikatos sistemą. Tikrai poreikis horizontaliojo regioninio koordinavimo yra.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Skardžius, ruošiasi M. Maldeikis.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis pretendentė, neseniai valstybinės energetikos reguliuotojas pranešė kalėdinę „džiugią“ žinią: vartotojams brangsta elektra, brangsta dujos. Visa Europa dujas perka vasarą ir talpina į saugyklas, UAB „Ignitis“, vienintelis dujų tiekėjas Lietuvoje, perka dujas visą sezoną, niekaip nesusitaria su Inčukalnu, kad ten būtų talpinamas tas nedidelis buitiniams vartotojams skirtas kiekis, apie 200 mln. kub. metrų, o pirkdamas sezono metu, tai yra žiemą, taiko išvestines finansines priemones ir dėl to mūsų dujos yra brangios. Tai galbūt, gerbiamas premjere, imsitės kažkokių priemonių, kad išnaudotume Inčukalno dujų saugyklą? Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, kolega, už klausimą. Šiandien aš, čia stovėdamas, nesiimsiu improvizuoti sprendamas, kokie ateities kainų sandoriai yra geresni, pigesni, lyginant su dujų įsigijimu ir saugojimu saugykloje. Tą informaciją tikrai įmonė turės pateikti, nes tai jau ne pirmas atvejis, kai prisiimamos tam tikros rizikos, kurios paskui perkeliamos ant vartotojų pečių. Aš kalbu apie visai neseną laikotarpį, kai šiek tiek apsirikus dėl modeliavimų, mėginant nuspėti tam tikrą kainą ateityje, buvo nusipirkta labai brangiai, o paskui atitinkamai kažkaip tą kainą turėjome suvalgyti visi mes, vartotojai. Tai tokių dalykų būti negali. O jeigu įvyksta, kažkas turi prisiimti labai aiškia atsakomybę. Šiandien, mano žiniomis, už visas tokias padarytas klaidas niekas neatsa-

kingas, išskyrus vartotoją, kuris iš savo kišenės turi tas klaidas apmokėti. Tai prie šių klausimų, aš net neabejoju, grįš ir Seimas, ir Audito komitetas, vertindamas padėtį.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Maldeikis, ruošiasi B. Vėsaitė.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Laba diena, kandidate į premjerus. Tai tikrai padarė išpuodį, kad jūs atėjote be popieriuko. Žinodamas, kad pusvalandį reikės kalbėti, matydamas, kad jūs einate be popieriuko, aš galvojau, *wow*, tai yra pirmas kartas, kai matau, kad žmogus tikrai turi ką pasakyti, sužinosime labai daug konkrečių dalykų iš einančio į Ministro Pirmininko postą, net ir nereikia tam ruoštis. Deja, tai, ką išgirdau, daugiau toks aptakesnis kalbėjimas. Dėl to norėčiau sužinoti apie mokesčių ne reformą, pavadinkime tai ne reforma, nes jūs bijote, aš supratau, žodžio „reforma“, Socialdemokratų partija. Pavadinkime tai mokesčių ne reforma. Rinkimų laikotarpiu aš girdėjau, kad planuojama apie 3 mlrd., pavadinkime taip, pritraukti į biudžetą papildomų sumų. Aš neperskaičiau to koalicijos susitarime, tai galbūt jūs sukonkretintumėte, kokia yra jūsų vizija dėl tos mokesčių ne reformos, dėl nedidelių pasikeitimų, pritraukiant tuos 3 mlrd.? Nes tai, ką aš girdžiu, yra ten dešimčių milijonų klausimas, tai, ką mes ten kalbame apie turtinguosius, neturtinguosius. Bet jeigu mes kalbame iš tikrųjų apie 3 mlrd., tai noriu sužinoti konkrečiai, kaip tai atrodys, apie ką mes šnekame ir kaip jūs įsivaizduojate, iš kur tai bus, apie ką tai bus ir kaip tai bus? Labai ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Tikrai neslėpsiu, jog mes mokomės ir iš jūsų padarytų klaidų. Kai apie mokesčius yra kalbama aiškiai dar nesuformulavus nei pagrindinės mokesčių, sakykime, tos architektūros, nei sumodeliavus poveikio, galų gale, kai nuomonės išsiskiria Vyriausybėje ar komitete ir prasideda diskusija, tai žmonės varo į neviltį. Galų gale mokesčiai tai nėra mano – tai yra visų mokesčių mokėtojų kišenė, ir jeigu jau kiši ranką į tą kišenę, tai gerai būtų turėti labai aiškia poziciją ir argumentus, kodėl tai yra daroma ir kur tie pinigai bus naudojami. Bet čia galėčiau pasakyti keletą principų, kurie, beje, buvo ir aptarti koalicijos sutartyje, tai yra dėl persikirstymo didinimo kaip principo, kurio bus siekiama, ir dar vienas dalykas, kuris skambėjo ir rinkimų kampanijos metu, ir aš galiu pasakyti dabar – šiandien mūsų mokesčių sistema yra neteisinga. Tai yra mokesčių moralės klausimas. Yra tiesiog neteisinga, kai mažas ir vidutinės pajamas uždirbantis asmuo gyventojų pajamų mokesčio proporcingai sumoka daugiau nei tas, kurio pajamos iš visų šaltinių yra virš 20 tūkst. per mėnesį. Tai taip, tokių asmenų galbūt yra iki 10 tūkst., bet tos atskiros asmenų grupės ir sudaro tą iškreiptą mokesčių sistemos vaizdą.

Dar daugiau. Turime įvairiausių, keisčiausių ūkinės veiklos vykdymo formų, kur apstu įvairiausių lengvatinio mokestinio režimo... ar sąmoningai paliktų spragų. Matyt, visiems akivaizdu, kodėl uždarytų acinių bendrovių yra steigama 1,5 tūkst. per metus, o mažųjų bendrijų – 7–8 tūkst. Akivaizdu – nes ten taikoma mokesčių bazė yra susiaurinta. Jeigu kažkada buvo mintis įvesti į apyvertą tam tikrą lengvesnę ūkinės veiklos organizavimo formą – tvarka, bet ji tapo gąnėtina iškreipta ir mokesčių optimizavimo tikslais taikoma forma. Taigi 2025 metai bus dialogo, diskusijų ir pasiruošimo metai ir sprendimai dėl tam tikrų mokesčių korekcijų turės būti priimti per kitus metus.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Klausia B. Vėsaitė. Ruošiasi K. Mažeika.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Gerbiamas pretendente, Lietuvos pensininkai labai daug vilčių deda į šitą Vyriausybę, nes 40 % jų yra ties skurdo riba. Jūs man pasakykite, kada jie galėtų tikėtis didesnių pensijų, tai yra kuriais kadencijos metais mes jau galime prognozuoti, kad Lietuvos pensininkų pensijos pasieks būtent Europos Sąjungos pakeitimo normą?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, kolege. Tai yra labai aktualus klausimas, kurio sprendimas bus netrivialus ir neelementarus. Mes turime įvairių tendencijų, ir neigiamų taip pat, turint galvoje darbo rinkos tendencijas, turint galvoje senstančios visuomenės tendencijas, turint galvoje tam tikrus ekonominio augimo iššūkius, nes galų gale pensijos, kaip mes visi žinome, tai yra ir tam tikra ekonomikos išvestinė. Tai yra mūsų darbo rinka: kiek žmonių dirbs, kokie bus darbo užmokesčiai ir atitinkamai kokios bus pajamos mūsų Privalomojo sveikatos draudimo fondo. Todėl,

žiūrint į ateitį, šituos iššūkius įveikti bus kritiškai svarbu tam, kad pirmiausia užtikrintume dabartinę, esamą pajamų pakeitimo normą, dabartinį pensijų lygį. Antras dalykas, užtikrintume, jog pensijos augtų pagal tam tikras indeksavimo taisykles, kurios yra nustatytos įstatymų. Trečias dalykas – koreguoti privačius pensijų fondus, keisti reguliavimą, suartinant žmones su jų sukauptais pinigais. Ir, matyt, ketvirtas dalykas – atkreipti dėmesį reikės į tuos asmenis, kuriems yra absoliučiai sunkiausia, tai yra vienišus asmenis, kurie net negali sudėti, paprastai tariant, dviejų pensijų ir pamėginti taip padengti savo gyvenimo išlaidas. Todėl, kalbant apie ateitį, kada mes jau galėsime ženkliau ir tvirčiau daryti tuos žingsnius pralenkdami indeksavimo tvarką didindami pensijas, tai priklausys ir nuo mūsų pastangų, ir rezultatų ekonomikos srityje. Šiandien krikščionio rutulio aš neturiu, norėčiau matyti ateitį, gal tai lemtų ir tam tikrų klaidų išvengimą arba didesnę efektyvumą, tačiau šis iššūkis bet kuriai civilizui bendruomenei yra vienas esminių. Tai yra kad silpniausios visuomenės grupės turėtų galimybę gauti, turėti orias pajamas, leidžiančias pragyventi, o ne rikiuotųsi prie „Maisto banko“, kur šiaandien mes matome 450 tūkst. žmonių, periodiškai ateinančių pagalbos maisto produktais.

PIRMININKAS. Gerbiami Seimo nariai, pagal Statutą nustatytas 40 minučių laikas pasibaigė. Norinčių paklausti dar yra gerokai daugiau. Ar norėtumėte dar kurį laiką pratęsti galimybę paklausti? Jeigu kandidatui į Ministrus Pirmininkus jėgų dar yra...

G. PALUCKAS (LSDPF). Mes klausimus galime perkelti ir į susitikimus frakcijose.

PIRMININKAS. Ar galime sutarti, kad tada perkeliame diskusijas ir klausimus į frakcijas? (*Balsai salėje*) Ačiū, bendru sutarimu. Ačiū gerbiama G. Paluckui. (*Plojimai*) Jūs atsakėte į klausimus.

Aš tiesiog noriu dar priminti, gerbiami kolegos, grafiką, kurį jūs siūlote, susitikimų su kandidatu į Ministrus Pirmininkus: Liberalų sąjūdžio frakcija – lapkričio 19 dieną, antradienį, 13 valandą, III rūmai, 218B kabinetas; Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ – lapkričio 19 dieną, antradienį, 14 valandą, III rūmai, 108 kabinetas; Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – lapkričio 19 dieną, antradienį, 15 valandą, I rūmai, 115 kabinetas; Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – lapkričio 21 dieną, ketvirtadienį, 9 valandą, I rūmai, Lietuvos Tarybos salėje. Tokios frakcijos išreiškė norą susitikti su kandidatu į Ministrus Pirmininkus.

11.56 val.

Informaciniai pranešimai

Taip pat dar norėčiau paskelbti poros Seimo narių prašymus, pareiškimus.

Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos seniūnei A. Norkienei dedikuotas prašymas: „Prašau priimti mane į Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakciją. Seimo narys R. J. Jankūnas.“

Ir antras prašymas Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos Seime seniūnui dėl priėmimo į frakciją: „Prašau priimti mane į Socialdemokratų partijos frakciją.“ Pasirašo P. Visockas.

Per šoninį mikrofoną – A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, aš tiesiog norėčiau paprašyti. Buvo toks dalykas, kad mes rinkome parašus norinčių į Moterų grupę, ir dabar pasimetė šitie sąrašai. Tiesiog norėčiau paprašyti: kas galbūt turite, tiesiog paduokite Sekretariatui. Labai ačiū.

11.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas Nr. XVP-14(2) (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Ačiū kolegei Agnei. Tęsiame posėdį. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pateikimas. Pateikėjas – Seimo vicepirmininkas, pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“, kurį esame aptarę Seniūnų sueigoje. Jame numatyta, kad Aplinkos apsaugos komitete yra 9 nariai, Ateities komitete – 17, Audito – 7, Biudžeto ir finansų – 10, Ekonomikos – 13, Europos reikalų – 23, Kaimo reikalų – 8, Kultūros komitete – 7, Nacionalinio saugumo ir gynybos – 13, Socialinių reikalų ir darbo – 13, Sveikatos reikalų – 9, Švietimo ir mokslo komitete – 12, Teisės ir teisėtvarkos – 7, Užsienio reikalų – 11, Valstybės valdymo ir savivaldybių – 13, Žmogaus teisių – 7. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Juozai. Norinčių paklausti yra. Jūsų užsirašė paklausti R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas pirmasis pavaduotojau, paskelbėte skaičius, bet man dėl vieno komiteto tikrai kyla klausimas – dėl Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Visi prisistatydami, mūsų Seimo vadovybė ir pavaduotojai akcentavo teisėkūros proceso kokybę, teisės aktų, mūsų įstatymų kokybę, ir štai staiga Teisės ir teisėtvarkos komitete – 7 nariai, žinant, kad faktiškai visi teisės aktai, tai yra įstatymų projektai, pereina per šitą komitetą ir tikrai ten darbo krūvis yra labai didelis. Kodėl dabar toks sprendimas šioje kadencijoje turėti tokį *neskaitlingą* mūsų teisininkų (o jų Seime tikrai yra ne vienas) tą komitetą ir kodėl jis tampa toks susitraukęs?

J. OLEKAS (LSDPF). Svarbiausia, man atrodo, ne kiekis, o kokybė. Aš tikiu, kad kolegos, kurie dirbs, tą darbą atliks gerai. Toks mūsų buvo bendras pasidalinimas, kai mes žiūrėjome per visus komitetus, kokie yra darbo krūviai, kokie yra pageidavimai, kam reikia atstovauti. Pavyzdžiui, didžiausias Europos reikalų komitetas atrodo gal tikrai labai didelis, bet Europos reikalų komitete reikia aptarti visas Lietuvos pozicijas, reikės pirmininkauti, todėl jis turbūt išsiskiria iš kitų. Taip pat Ateities komitetas, kur mes matome mūsų viziją. O dėl darbinių reikalų toks yra Statutas, kuris numato skaičius, ir toks buvo mūsų bendras sutarimas.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Daugiau norinčių paklausti nėra.

Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti už yra. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Kadangi čia vis kyla to komiteto klausimas, tai, matyt, ir žiūrovams, ir dar kartą tą klausimą keliančiai frakcijai galiu tik pasakyti, kad jūs, matyt, išsidiskuokite savo prioritetus visų pirma viduje, nes pačioje pradžioje Valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija prašė ne Teisės ir teisėtvarkos komiteto, bet prašė kaip prioritetinio Kaimo reikalų komiteto. Labai geranoriškai ir įvertinant pono B. Ropės indėlį būnant Europos Parlamento nariu ta kvota buvo suformuota. Paskui atsirado prašymas Valstybės valdymo ir savivaldybių reikalų komiteto kaip prioritetinio. Ten kvota buvo taip pat suformuota. Vis dėlto pačiai frakcijai reikėtų suprasti, kad jūs esate 11 žmonių ir visų komitetų nedengiate.

Yra neįmanoma suformuoti pagal visus pageidavimus kvotų. Aš nelabai suprantu, kodėl, tarkime, tikrai žinomas žmogaus teisių gynėjas ponas I. Vėgėlė negali dirbti Žmogaus teisių komitete? Tiesiog aš prašyčiau ir supratimo, ir suvokimo to, kad jūsų prioritetai buvo įvardinti ir pagal juos buvo suformuotos kvotos. Dabar jūs, kai vieni prašymai yra įgyvendinti, pradedate reikalauti kitų, patys būdami tikrai labai *neskaitlinga* frakcija ir, deja, neturėdami kvotų dėl kiekvieno komiteto. Labai norėtusi ir to supratingumo, ir darnaus darbo, ir išties suvokimo, kad vis dėlto tikrai yra neįmanoma įgyvendinti visų 141 nario prašymų. Aš pati taip pat, suprasdama, kad neturime kvotų dėl TTK, išėjau dirbti į kitą komitetą, ir nieko neatsitiko.

PIRMININKAS. Ačiū kolegei Agnei. Motyvai prieš – I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš tiesiog reaguojau, nes išgirdau savo pavardę ir noriu sureaguoti ir paklausti: nuo kada ponias A. Širinskienė ar kas nors kitas gali Seimo nariui pasakyti, kokiame komitete jis turi būti? Pagal Seimo statutą labai aiškiai Seimo narys pateikia savo pageidavimą frakcijai, frakcija pateikia pageidavimą Seimo Pirmininkui ir viskas vyksta taip, kaip vyksta normaliu keliu.

O apskritai kalbant apie tą patį turinį, apie kurį mes dabar kalbame, iš tiesų tiek Audito komitetas, tiek Teisės ir teisėtvarkos komitetas, mano supratimu, yra netinkama naujam Seimui neakcentuoti tų komitetų, kurie yra programiniai komitetai jūsų pačių sudarytoje koalicinėje sutar-

tyje, tai yra tie komitetai, kurie yra prioritetiniai. Tai yra Seimo Pirmininkas kalbėjo apie teisės aktų skaidrumą, teisėkūros skaidrumą, apie būtinumą labai ryškiai tai daryti.

Toliau. Akivaizdu, kad kalbama apie skaidrumą ir audito reikalų, apie valstybės valdymą, todėl kiek keista, kad patys svarbiausi komitetai arba vieni svarbiausių komitetų turi tikrai tą minimalų 7 narių skaičių, ir akivaizdu, kad būtų protinga turėti jų ženkliai daugiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Aš tik norėjau paprašyti neklaidinti ir Lietuvos gyventojų, ir Seimo narių cituojant Seimo statutą ir būti korektiškiems. Taip, Seimo narys gali pageidauti būti paskirtas į tam tikrą komitetą, tačiau reikia paskaityti, ką Statutas rašo toliau. O jisai rašo tai, kad jeigu nėra tų kvotų, tada jisai skiriamas kitur. Realybė yra tokia.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar turėtume balsuoti po pateikimo. Pateikimo stadija. Nutarimo projektas iš dviejų straipsnių. Dėl 1 straipsnio. (*Balsai salėje*) Balsuojame už pritarimą arba ne po pateikimo. Prašau balsuoti.

Balsavo 127 Seimo nariai: už – 110, prieš – 3, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta. Svarstymo stadija.

Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų nėra. Ar galėtume abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Yra gautas Seimo narės L. Girskienės pasiūlymas dėl nutarimo, dėl dviejų komitetų narių skaičiaus padidrinimo: Audito komitetą – iki 8, Teisės ir teisėtvarkos taip pat iki 8, tačiau nėra siūlymo, ką sumažinti. Aš tikrai pritarčiau ir būčiau laimingas, jeigu būtų 143 Seimo nariai, bet, deja, yra 141. Šitas pasiūlymas tiesiog yra nesvarstomas. (*Balsai salėje*) Ar galėtume priėmimo stadijoje pritarti 1 straipsniui be pastabų? 2 straipsnis. Ar galėtume 2 straipsniui pritarti be pastabų? Pritarta.

Nėra užsirašiusių? (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl viso nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 128 Seimo nariai: už – 112, prieš – 3, susilaikė 13. Nutarimo projektas, atsiprašau, nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Mieli kolegos, Seimo posėdžio pirmininko teisėmis skelbiu 20 minučių techninę pertrauką, nes neužteko net ir pusvalandžio pertraukos tinkamai sudėlioti pavardes, narius į komitetus. Kad nebūtų padaryta klaidų, Sekretoriatas prašo ir aš, savo teise pasinaudodamas, skelbiu 20 minučių pertrauką.

Dabar dar yra kolegų, norinčių pasisakyti, turbūt paskelbti informacinį pranešimą.

R. KAUNAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kolegos, kas užsirašėte į Kauno krašto laikinąją grupę, prieikite kelioms minutėms čia, po stogeliu, o kas norite užsirašyti, prašau ateiti ten pat.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas kolega Vytautai Juozapaiti, prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kurie turi... Ar galima sekundę, 1 sekundę? Praėjusį posėdį buvo pasirašomi lapai į tarpparlamentines grupes, nė vieno to lapo nėra. Jie turėtų būti Sekretoriato, kad galėtų kiti Seimo nariai įsirašyti. Būkite malonūs, gražinkite Sekretariatui tuos visus lapus. (*Šurmuly salėje*) Jeigu jie nebus gražinti, bus iš naujo formuojamos tos grupės.

PIRMININKAS. Kolegos, gražinkite lapus, kurie dingę. Prašau, B. Vėsaitė.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, kas užsirašė į Reprodukcinės sveikatos laikinąją grupę, renkamės čia, prie tribūnos, dar bus galima įsirašyti ir išsirinkti pirmininką.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. 12 val. 30 min. tęsime posėdį. 12 val. 30 min.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tuoj tęsime plenarinį posėdį pagal darbotvarkę. Dar pora minučių, kol techniniai klausimai atsidurs bazėje.

Personalinė sudėtis. Yra daugybė siūlymų ir norų komitetų posėdžius organizuoti ir šian dien. Tai aš tiesiog norėčiau pakviesti ar nominuotus, ar galimus komitetų pirmininkus, kad pri eitų prie šoninio mikrofono ir paskelbtų aktualią informaciją, jeigu turi, dėl galimų posėdžių šian dien arba rytoj laiko. Tai dar 5 minutes užgaisime, bet atlikime tai.

Prašom. L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkui, Pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas šiandien renkasi 13 val. 30 min. Kvietimas. Jeigu patvirtins, rinksimės, jeigu nepatvirtins, bus kitaip. Kvietimas 13 val. 30 min. rinktis komiteto patalpose, tai yra III rūmuose, 613 kabinete.

PIRMININKAS. Ačiū. Kęstutis.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kultūros komitetas irgi renkasi 13 val. 30 min. preliminariai III rūmuose, 218 salėje, bet dar dėl salės patikslinsime.

PIRMININKAS. Ačiū. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Seimo Pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Didysis žmonijos genijus A. Einšteinas buvo teisus sakydamas, kad laikas yra reliatyvus. 20 minučių pertrauka pavirto į 46 minučių pertrauką be jokio atsiprašymo. Noriu pasakyti, kad teisus buvo ir I. Vėgėlė sakydamas, kad po 1-6 klausimo reikalinga pertrauka. Į tą I. Vėgėlės repliką jūs neįsiklausėte ir darote pertraukas neinformuodami. Noriu pasakyti J. Oleko, kaip pirmojo pavaduotojo, gėdai: prie J. Razmos ir prie R. Baškienės taip nebuvo.

PIRMININKAS. Noriu atsakyti gerbiamam Eugenijui. Tikrai, tenka atsiprašyti, tačiau, gerbiameji, personalinė sudėtis tvirtinama ir parenkama taip, kad tikrai būtų patenkinti Seimo nariai. Mes nedarome mechaninio sprendimo, ką galėjome padaryti, ir tada būtume sutaupe laiką. Šiandien jau būtumėte laisvi, bet turbūt būtų daug nelaimingų žmonių.

Dėl Statuto normų, ką paminėjo I. Vėgėlė, tai Statutas yra kaip visuma ir teisės normos aiškinamos sistemiškai. Jokių prieštaravimų Statutui nėra, visa tai, kas dabar vyksta, yra vykdoma griežtai laikantis Statuto.

O dėl patirčių, supraskime, mielas kolega, J. Olekas, man atrodo, pirmą kartą tampa pirmuoju vicepirmininku. Viskas yra išmokstama. Tiek aš, tiek jisai darysime pažangą, kalbant apie pačias procedūras.

K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Informuoju, kad Kaimo reikalų komiteto posėdis 14 val. 30 min. II rūmų 414 kabinete. Ačiū.

PIRMININKAS. Iš eilės – G. Jeglinskas.

G. JEGLINSKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas susitiks rytoj 10 valandą ryto III rūmuose, 5 aukšte. Informaciją gausite *e. mailu* šiek tiek vėliau. Ačiū.

PIRMININKAS. L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Eugenijau, prie J. Razmos dar ne taip būdavo. O Aplinkos komitetas renkasi šituose rūmuose, I rūmuose, 403 kabinete 13 val. 30 min.

PIRMININKAS. Visą laiką yra kur tobulėti, gerbiamas Jurgi. Manau, kad tai yra iššūkis. Pas-kui kadencija parodys, kaip kam sekėsi. Gerbiama Viktorija.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkui, gerbiamas Seimo Pirmininke. Tiesiog norėjau informuoti, kad esame sutarę su kandidatu į premjerus G. Palucku susitikti 13 valandą, kaip ir buvo galima pasirinkti. Mes išeisime, jau nebedalyvausime kitoje dalyje, tiesiog negalime keisti laiko.

PIRMININKAS. Dar turime laiko. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, Pirmininke. Audito komitetas kviečiamas rinktis į ERK'o salę 14 val. 30 min.

PIRMININKAS. Aušra Budbergytė. Atsiprašau, Rasa. Matote, painioju.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Europos reikalų komitetas kviečiamas rinktis į ERK'o salę 14 valandą.

D. ŽEBELIENĖ (*NAF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas renkasi rytoj 10 valandą III rūmuose, 8 aukšte. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Žmogaus teisių komitetas – rytoj 10 valandą Žmogaus teisių komiteto patalpose.

V. ALEKNAVIČIENĖ (*LSDPF*). Švietimo ir mokslo komitetas – šiandien 13 val. 30 min. III rūmuose prie 413 kabineto.

A. SYSAS (*LSDPF*). Biudžeto ir finansų komitetas – rytoj 10 valandą biudžeto salėje.

PIRMININKAS. Juliau.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komiteto posėdis šiandien 14 valandą komiteto salėje, atrodo, 457.

PIRMININKAS. R. Motuzas. Prašom, Remigijau.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Ačiū. Užsienio reikalų komitetui siūlytume rinktis šiandien 14 val. 30 min. tradicinėje salėje.

PIRMININKAS. Prašau, kolege.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (*NAF*). Sveikatos reikalų komitetas renkasi rytoj 10 valandą komiteto salėje.

PIRMININKAS. V. Grubliauskas.

V. GRUBLIAUSKAS (*LSDPF*). Ateities komitetas renkasi ateityje – rytoj, 15 valandą, ir turbūt Kazimiero Antanavičiaus salėje, todėl visus, neabejingus ateičiai, kviečiu žvelgti į ją atsakingai. Labai ačiū.

PIRMININKAS. A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Noriu pagarsinti mūsų Lietuvos Respublikos Seimo Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos pranešimą. Informuojame, kad mes, pagal Seimo statuto 41 straipsnį, skelbiamės opozicine frakcija.

PIRMININKAS. Ačiū Aušrinei. Dešinė pusė sustiprėjo.

12.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-16 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Tai tęsiame darbotvarkę. Darbotvarkės 1-7 klausimas yra Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“. Pranešėjas – Seimo pirmasis vicepirmininkas J. Olekas. Kol jis eina į tribūną, S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (*NAF*). Ačiū, Pirmininke. Ekonomikos komitetas – rytoj 10 valandą Antanavičiaus salėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašau, gerbiamas Juozai.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Organizuojant darbą, noriu pristatyti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“. Pastraipsniui. 1 straipsnis dėl šios sudėties Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos komiteto. Nariai. Aš nežinau, ar reikia skaityti, visi turbūt turime, ar ne? Tai, kolegos, visi turite, tai kviečiu pats pritarti.

PIRMININKAS. Norinčių pasisakyti nėra. Yra 17 straipsnių. Pateikimas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Svarstymo stadija. Nėra norinčių kalbėti, dalyvauti diskusijose. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimo stadija. 17-ka straipsnių. Ar galima pastraipsniui visiems pritarti iš karto bendru sutarimu? Ačiū. Motyvai už. Nėra. Prieš – A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Negalėjau nekalbėti šiandieną, nes rytas tikrai nustebino. Tiesiog žmogiškai buvau labai nustebinta kita prasme. Buvo liūdna, kad ta valdžia taip svaigina ir užsimirštama, kad yra ir kažkokios kitos bendražmogiškosios vertybės.

Pasakoma, kad pagal Statutą frakcijai priklauso trys kvotos pavaduotojų, bet pareiškiami: jeigu jau jūsų tų narių nėra tuose komitetuose, tai ir gyvuokite be tų pavaduotojų. Vis dėlto noriu

pasakyti, kad turbūt ne postai ir ne valdžia – mūsų, visų čia atėjusių, tikslas. Ką jūs pademonstravote, tai yra jūsų sprendimai, jūsų galbūt nauja politinė kultūra.

Bet noriu pasakyti, kad mūsų frakcija vis dėlto nusiteikusi dirbti konstruktyviai, sąžiningai, aktyviai ir ne tik dėl tų žmonių, kurie už mus balsavo. Mes nusiteikę dirbti dėl visos Lietuvos žmonių lūkesčių, ir tokiam darbui postai nieko nereikia.

Tad kviečiu ir visus kitus prisiminti priesaiką, dėl ko mes prisiekėme, ir kad dirbtume visi būtent dėl visų Lietuvos žmonių. O politinė kultūra... Jinai stebina, bet, matyt, pamatysime dar ne to. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Yra išsakyti motyvai prieš. Balsuojame dėl nutarimo priėmimo stadijoje.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 118 Seimo narių... Atsiprašau, balsavo 118 Seimo narių: už – 92, prieš nėra, susilaikė 26. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Ir tai buvo paskutinis darbotvarkės klausimas. Seimo posėdis baigtas. (*Gongas*)

Dar informaciniai pranešimai dėl komitetų veiklos. Juliau, prašau.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Atsiprašau kolegų. Pasirodo, kai kurie yra ir Europos reikalų komiteto nariai, ir tą pačią valandą vyks ERK'o posėdis. Tai TTK posėdis šiandien 14 val. 30 min. I rūmų 455 salėje, komiteto salėje.

A. RADVILAVIČIUS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos Seimo nariai, yra inicijuojama Laikinoji miškų puoselėjimo grupė. Norinčius prisijungti kviečiu susirinkti po stogeliu toje pusėje. Miškų puoselėjimo grupė.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 3 STENOGRAMA

2024 m. lapkričio 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Labas rytas, gerbiami kolegos. Užimkite savo vietas. Pradėsime Seimo rytinį plenarinį posėdį. Prašom registruotis.

Užsiregistravo 120 Seimo narių. Pradėsime rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*)

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. lapkričio 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dėl posėdžio darbotvarkės – kolegė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Gerą rytą, kolegos. Gerbiamas Pirmininke, norėčiau pasiūlyti išbraukti Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo projektą Nr. XIVP-4281 (nauja redakcija). Tiesiog šiame projekte tikrai daug pakeitimų. Jau pati nauja redakcija reiškia, kad keičiasi per 50 % reguliavimo. Matyt, naujai Vyriausybei būtų gerai peržiūrėti ir paskui pateikti. Tiesiog siūlome išbraukti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar čia prašoma frakcijos vardu, kolege? (*Balsas salėje*) Tuomet ir lydimasis turėtų... Ačiū.

V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Frakcijos vardu prašau iš rytinės darbotvarkės išbraukti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto svarstymą ir priėmimą ir perkelti jį į popietinį posėdį, o iš vakarinio posėdžio perkelti į rytinį posėdį generalinės prokurorės kreipimąsi dėl imuniteto naikinimo. Tikiuosi, kolegos, skaitėte Generalinės prokuratūros pateiktą medžiagą. Susipažinęs su ja, galbūt parlamentas prokurorų dėka atsikvošės.

PIRMININKAS. Ačiū už siūlymą. Neišgirdome argumentų, kodėl reikėtų išbraukti nutarimo dėl Ministro Pirmininko projektą. O dėl generalinės prokurorės galiu atsakyti, kad jau suderintas laikas, atsižvelgiant į generalinės prokurorės prašymą ir laiką, kuomet ji gali atvykti į Seimą. Bet mes apsispręsimе balsuodami dėl jūsų pasiūlymų.

Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nėra. Tuomet pirmasis pasiūlymas yra kolegės A. Širinskienės. Siūloma išbraukti Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo projektą Nr. XIVP-4281 ir su juo susijusį lydimąjį teisės aktą, projektą Nr. XIVP-4282. Kas už tai, kad išbrauktume, prašome balsuoti už. Kas prieš ar susilaiko?

Balsavo 126 Seimo nariai: už – 95, prieš – 28, susilaikė 3. Pritarta išbraukti du įstatymų projektus iš darbotvarkės.

Noriu pasitikslinti dėl kolegės V. Gailiaus siūlymo. Ar jūs prašėte frakcijos vardu? Ačiū. Antrasis siūlymas dėl darbotvarkės – perkelti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XVP-15 svarstymą į popietinę darbotvarkę. Kas už tai, kad būtų perkelta, balsuoja už, kas už tai, kad liktų darbotvarkėje, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 127 Seimo nariai: už – 30, prieš – 86, susilaikė 11. Siūlymui nepritarta.

O dėl generalinės prokurorės nebalsuosime, nes, kaip ir minėjau, yra atsižvelgta į galimybę ir laiką, kada generalinė prokurorė gali atvykti į Seimą.

Ar galime pritarti dienos darbotvarkei bendru sutarimu? Negirdžiu prieštaravimų. Ačiū. Greičiau reaguokime į siūlymus. Ar reikia balsuoti? Paskubėkime. Ar reikia balsuoti? Balsuojame. Kas už tai, kad patvirtintume darbotvarkę? Balsuojame.

Balsavo 125 Seimo nariai: už – 101, prieš – 9, susilaikė 15. Darbotvarkė patvirtinta.

10.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XVP-15 (svarstymas ir priėmimas)

Tęsiame posėdį. Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XVP-15 svarstymo, priėmimo stadijos. Dabar pagal Seimo statuto reikalavimus frakcijos išsakys savo išvadas. Pradėsime nuo didžiausios frakcijos. Kviečiu Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos atstovą pateikti savo frakcijos išvadą.

R. MOTUZAS (LSDPF). Gerbiami Seimo nariai, posėdžio dalyviai ir svečiai, Lietuvos socialdemokratų partijos vardu prašau jūsų palaikyti kolegos, jums visiems gerai pažįstamo G. Palucko, kandidatūrą į Lietuvos Respublikos Ministrus Pirmininkus. G. Palucką vertiname už jo visapusiškus akiratis, detalų ir skvarbų išsiginimą į problemas, išmintį bei taikų ir konstruktyvų būdą. Mes nė kiek neabejojame, kad G. Paluckas, išlaikydamas dialogo kultūrą, kuria jis pasižymi, puikiai susitvarkys su sudėtingiausiomis pareigomis, kurias einant tenka atremti sudėtingiausius iššūkius mūsų valstybėje. G. Paluckas savo atkakliu darbu dar praėjusios kadencijos Seime akivaizdžiai pademonstravo, kad ir būnant opozicijoje galima daug ką nuveikti ir įgyvendinti savo prioritetus.

Kasdienybė rodo, kad problemas mes visi žinome, kasdien apie tai labai daug kalbame, jas eskaluojame, tačiau vien to nepakanka. Vadovaudamas frakcijai Gintautas sakydavo: jei oponuojai ir dėl ko nors nesutinki, turi teikti alternatyvas ir paaiškinti, kodėl toks sprendimas geresnis ir kaip konkrečiai spręsti žmonių problemas. Laikydamasis tokios nuostatos Gintautas buvo vienas iš produktyviausių Seimo narių. Mes puikiai žinome, kad Gintautui yra svetimas smulkmeniškumas ir technokratinis valdymas ar sprendimų priėmimas. Jis paprastai kalba apie svarbius dalykus, apie tai, kas yra teisinga ir neteisinga, ir kas yra vertinga, ir kas yra svarbiausia.

Kaip buvęs ambasadorius vienoje iš didžiausių Skandinavijos valstybių – Švedijoje, galiu tik pritarti Gintauto ne kartą išsakytai nuostatai, jog visiems piliečiams lygios ir solidarios valstybės kūrimas prasideda nuo teisingų principų, o ne nuo pinigų gausos. Gerovės valstybės kuriasi ne iš pinigų gausos – viskas prasideda nuo teisingų principų, kurie lemia sėkmę. Taigi Gintautas savo politinėje veikloje visada vadovaujasi labai aiškiais principais. Priminsiu, kad dar praėjusių posėdžių metu pretendentas mus patikino, kad yra orientuotas į efektyvumą, rezultato siekimą ir kad būtent realus poreikis, keičiantis žmonių gyvenimus į gera, bus pagrindinis jo veiklos rodiklis. Tai yra išmintingo ir brandaus politiko požiūris.

Jeigu norime spręsti susikaupusias problemas svarbiausiuose mūsų valstybės sektoriuose, tokiuose kaip švietimas, sveikata, viešieji finansai, mums reikia ir valstybės vadovo, kuris būtų iš esmės susipažinęs su šiomis politikos sritimis, bet ir gebėtų sutelkti Vyriausybės narius ministrus, taip pat gebėtų užmegzti dialogą su bendruomenėmis ir kartu ieškoti pažangių, galbūt netikėtų bei drąsių sprendimų ir kurtų ateitį, kurioje mūsų piliečiai gyventų solidarioje, socialiai teisingoje ir pažangioje demokratinėje visuomenėje.

Gerbiami Seimo nariai, kolegos, Lietuvos socialdemokratų partijos vardu kviečiu jus palaikyti G. Palucko kandidatūrą į Ministrus Pirmininkus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Remigijau. Toliau frakcijos nuomonę išsakys Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija. Frakcijos seniūnas M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKD). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, ką tik šviežiai ir baigėsi mūsų susitikimas su kandidatu į premjerus G. Palucku. Turėjome valandą, turbūt tos valandos per mažą buvo, mačiau iš akių, tikrai dar ne vieną klausimą kolegos norėjo užduoti. Turėjome vaisingą ilgą pokalbį ir frakcija yra apsisprendusi nepalaikyti G. Palucko į premjero poziciją. Ir ne tik dėl to, kad tai yra valdančiųjų vienybės išbandymas, kad tai yra koalicijos klausimas, bet

retai taip susiklosto, kai neigiamos pozicijos priežasčių, priežasčių nepalaikyti atsiranda kur kas daugiau negu viena, dvi, trys – mes jas apibrėžėme bent septynias.

Taigi įgarsinti norėčiau pirmiausia sukompromituotą požiūrį į pažadų laikymąsi, į jų svarbą. Visa rinkiminė kampanija buvo grįsta melu, iš anksto žinant, kad V. Blinkevičiūtė nebus teikiama premjere.

Antra. Pasirinkimas formuoti koaliciją su „Nemuno Aušra“ kelia riziką dėl šalies saugumo ir jos interesų. Socialdemokratai turėjo ne vieną pasirinkimą, leidusį suformuoti veiklią Vyriausybę, bet „Nemuno Aušros“ pasirinkimas kelia ne tik reputacinę žalą, bet gali turėti neigiamų pasekmių, ypač Berlyno ar Vašingtono sprendimams dėl mums svarbių saugumo garantijų.

Trečia. Nėra tvirtos laikysenos dėl antidemokratinų režimų, neišgirdome ir labai aiškos pozicijos dėl Kinijos, neretai girdėjome abejonių dėl sankcijų nedemokratinėms režimams reikšmės. Pozicijų svyravimai, jų keitimas dėl pamatinių nacionaliniam saugumui svarbių klausimų kelia abejonių, ypač kai geopolitinė padėtis įtempta, Europoje vyksta karas, o mes nuolat susiduriame su realiomis grėsmėmis.

Teistumas korupcinėje byloje nėra tas standartas, kurį norėtume legitimuoti skirdami kandidatą į vienas aukščiausių ir svarbiausių pareigų valstybėje.

Penkta priežastis. Noras savo rankose išlaikyti įvairių įmonių akcijas gali tapti interesų konfliktų plikledžiu, ant kurio slidinės būsimasis premjeras ir kuris kurs nuolatinę tokių konfliktų regimybę.

Šešta. Stinga vadovaujamos darbo patirties valstybinėje sąrangoje. Socialdemokratai turi ne vieną politiką, sukaupusį solidžią valstybinio darbo patirtį tiek Lietuvoje, tiek tarptautinėje bendruomenėje.

Septinta priežastis, kuri kaip tik paaiškėjo šio susitikimo metu, – pasirodo, kad kandidatas visai neseniai buvo susitikęs su Birių krovinių terminalo atstovu ir kalbėjosi. Nei aiškino, nei vardino, kokiais tiksliai klausimais, bet tas susitikimas nėra deklaruotas, nebuvo deklaruotas. O žinodami, kad Birių krovinių terminalas yra pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, kad tai yra tiesiogiai su A. Lukašenkos režimu susijusi įmonė, „Belaruskalij“ ir verslo partneriai, suprantame, kad tų interesų, be abejo, gali būti pačių įvairiausių, ir traktuoti, kad tai yra bendro pobūdžio susitikimas, – tai tikrai mūsų frakcijos narių neįtikina.

Šiandien galiausiai žmonės antrą kartą renkasi į Nepriklausomybės aikštę išreikšti savo pozicijas, ką jie galvoja ne dėl rinkimų rezultatų baigties, bet išskirtinai dėl suformuotos koalicijos sudėties. Frakcijoje buvo išsakyta G. Palucko nusiteikimas ateiti į Nepriklausomybės aikštę. Norisi, kad būtų ne tik ateita, bet ir išgirsta aikštėje susirinkusių žmonių, pilietinės visuomenės balsas, nuomonė.

Dar kartą apibendrinamas pagarsinu, kad mūsų frakcija nepalaikys G. Palucko kandidatūros į premjerus.

PIRMININKAS. Ačiū frakcijos seniūnui. Toliau poziciją išsakys „Nemuno aušros“ frakcija. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, ištis šiaandien mes turime neeilinę dieną, ypač po praėjusios savaitės. Leisiu pacituoti vieną teiginį: jeigu nepatinka šita valdžia, po ketverių metų jūs galėsite išsirinkti kitą valdžią. Beje, visuomenė taip ir nusprendė: Liberalų sąjūdį – korumpuotą ir nuteistą politinę partiją, Tėvynės sąjungą, kuri pastaruosius ketverius metus pasižymėjo savo įžūliu bendravimu ir negebėjimu surasti normalių ryšių su visomis socialinėmis grupėmis, ir Laisvės partiją nusprendė nubausti. Nubaudė gana skaudžiai ir labai stipriai: iš 52 Seimo narių jų liko 28, vienos frakcijos išvis neliko, kita frakcija dėl Laisvės partijos išsisaugojo.

Mielieji mano, šiandieną girdžiu tribūnoje postringaujančius dešiniuosius, kad kokia šita koalicija yra nešvari ir negraži. Taip jau gyvenime atsitinka, kad konservatoriai ketverius metus dirbo su politine partija, nuteista stambaus kyšininkavimo byloje, įstatymų prekybos ir pinigų gryninimo byloje, ir dabar reiškia pretenzijas mums, centro kairėms koalicinėms jėgoms, kad kažkas

yra negerai. Per ketverius metus išplauni Liberalų sąjūdį, išplauni viskio dėžutę, išplauni jos pini-gus ir sakai – viskas čia yra gerai. Hmm, įdomus sutapimas.

Mes šiandien tvirtiname Ministrą Pirmininką, jam net neleidžiame išdirbti 100 dienų ir kves-tionuojame, koks jisai bus ir kaip jisai dirbs. Kolegos, G. Palucką mes pažįstame, bent jau aš as-meniškai pažįstu nuo 2007 metų rugpjūčio mėnesio, kai kartu startavome ir dirbome Vilniaus sa- vivaldybėje. Aš jį žinau kaip principingą, užsibrėžiantį ir siekiantį savo tikslų žmogų. Mačiau, kaip dirbo įmonių valdybose, aš tą mačiau. Mačiau, kaip dirbo administracijos direktoriumi. Aš tą irgi mačiau. Mačiau, kaip dirba ir eidamas kitas pareigas.

Dabar įdomiausias yra kitas dalykas. Mes kvestionuojame, kad žmonės renkasi į piketus, į mitingus, sako, prieš šitą valdžią. Ir turi žmonės rinktis, tai yra žmonių teisė tenai dalyvauti, žmo- nių teisė išreikšti savo poziciją ir išreikšti savo norą. Sveikintinas dalykas, kad tą žmonės daro. Bet neleisti Vyriausybei dirbti ir sakyti, kad premjeras iš karto yra šioks, toks, anoks ir kitoks, man šiandien nepriimtina.

Bet, mielieji konservatoriai ir liberalai, jūs savo tikrą veidą jau parodėte lapkričio 14 dieną, kai, duodant priesaiką Seimo nariui R. Žemaitaičiui, jūs visi pakilote ir išėjote iš Kovo 11-osios sa- lės. Jūs parodėte nepagarbą ne man – jūs nepagarbą parodėte šitai institucijai, jūs nepagarbą pa- rodėte žmonėms ir nepagarbą parodėte beveik virš pusės milijono gyventojų, kurie nusprendė, kad Lietuvoje atėjo laikas permainingoms. Susitaukite, mielieji mano, pradėkite gerbti naujai iš- rinktą valdžią. Jūsų patriarchas profesorius V. Landsbergis yra pasakęs: tie, kurie baubia, tie, ku- rie šaukia prieš išrinktą valdžią, tie eina prieš valstybę.

Dabar girdžiu – kažkam neaišku, kokia yra užsienio politika. Ar jūs kas nors girdėjote, kad nauja valdančioji dauguma pasiūlė ištوتي iš NATO, iš Europos Sąjungos? Ar kas nors pasiūlė nu- traukti kokias sutartis? Kolegos, ar mes tą siūlėme? Aš to negirdėjau. Ar kas nors dabar čia kves- tionuoja, kokie yra santykiai su Vokietija? Aš puikiai girdėjau būsimo premjero pokalbį su B. Pis- toriusu, aš puikiai girdėjau, kai buvo kalbama su ambasadoriais ir buvo aiškinama, kokia yra si- tuacija. Dabar jūs kvestionuojate kai kurių užsienio politikų išreikštas pozicijas. Ir ką gi mes ten matome? Ogi mes matome ne ką kita, o šiandien vieno Konservatorių partijos lyderio Ž. Pavilio- nio draugų, trijų draugų, išreikštą nuomonę. Ir dar, be kita ko, T. Dapkaus nuomonę, išreikštą viename Jungtinių Amerikos Valstijų spaudos leidinyje, kur toje pačioje byloje su „MG Baltic“ ir Liberalų sąjūdis kyšius dalinasi viskio dėžutėse. Ir jūs dar čia vaizduojate kažkokią užsienio poli- tiką? Jūs Lietuvą į gėdą įstūmėte, nes šiandien lenda jūsų susitarimai. Lenda, kad už Ž. Pavilio- nį būtent agitavo keturi užsienio komitetai pirmininkai. Jo lankstinuke mes matome jų nuotraukas, mes matome jų susitikimus.

Mielieji mano, turėkite savigarbos pralaimėti rinkimus ir turėkite pagarbos nugalėtojams su- teikti valdžią ir parodyti, ką jie dirba. Ir mes pažiūrėsime po 100 dienų, ko ši nauja valdančioji koalicija yra verta. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Ačiū R. Žemaitaičiui. (*Plojimai*) Toliau frakcijos nuomonę išsakys Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“. L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ palaiko teikiamo kandidato į Ministrus Pirmininkus kandidatūrą. Esame susi- tikę, diskutavome visą valandą ir tikrai aptartas be galo platus klausimų ratas. Labai imponuoja mūsų kandidato kompetencija, įsigilinimas ir toks detalus atsakymas apie įvairiausias valstybės valdymo sritis. Tai tikrai yra būtina kompetencija bet kuriam premjerui, ir džiugu, kad G. Paluc- kas tai demonstruoja.

Įtikina kandidato profesionalumas, dialogo kultūra, kurią demonstruoja savo nežinojimo pripažinimas ir sprendimo paieška, jeigu keliama klausimai, iš karto ieškoma sprendimo. Taip pat žadama bendra sprendimų paieška kartu su socialiniais partneriais, kartu su savivaldybėmis. Tu- rint galvoje, kiek yra savivaldybių, socialdemokratų valdomų savivaldybių, tai tikėtina, kad tikrai tas ryšys su šiuo premjeru bus labai nuoseklus ir savivaldybę stiprinantis, savivaldą stiprinantis. Tas yra būtina mūsų regioninei plėtrai ir taip pat įtikina.

Taip pat kas dar mums imponuoja, tai būtent tai, kad socialiniai partneriai, profsąjungos, nevyriausybines organizacijos ir visi kiti yra ne kartą bendravę su G. Palucku, turi ryšį ir atrodo, kad ta dialogo kultūra bus perkelta į Vyriausybę.

Gerbiami kolegos, laikas tikrai yra rimtas, sudėtingas ir reikia maksimalaus susitelkimo visų valdžios grandžių, tiek Seimo, tiek Vyriausybės ir Prezidento, tiek sprendžiant geopolitinius iššūkius, tiek nacionalinio saugumo, bet taip pat ir tuos vidinius, kurių mes, deja, turime, tai yra socialinius, sveikatos, švietimo ir kitus bei visuomenės susipriešinimą. Nuosekli, telkianti centro kairės koalicija jau savo sutartimi yra įsipareigojusi šiuos iššūkius spręsti. G. Paluckas pats dalyvavo sudarant šią koalicinę sutartį, tie įsipareigojimai yra prišimti.

Jau dabar G. Paluckas žengia pirmuosius žingsnius, kurie yra spręstini net jam dar nesant premjeru, kalba apie biurokratijos mažinimą iškilus problemoms, kalba apie šio biudžeto perskirstymą aktualiems klausimams, kurie dega, tai yra keliams, neformaliajam ugdymui ir kitiems, ir tikėtina, kad tie biudžeto perskirstymai bus padaryti dar 2025 metų biudžete, ir kitoms svarbioms sritims. Tai reiškia, kad turime kandidatą, kuris mato problemą, nori spręsti čia ir dabar ir pasitelkdamas partnerius.

Sėkmės kandidatui, jeigu bus patvirtintas, formuojant stiprią komandą. Ministrai ir viceministrų lygmuo yra esminis koalicijos sutarties, Vyriausybės programos įgyvendinimo ramstis. Suformuotai komandai tikrai pasiruošę mes, dirbdami čia, Seime, maksimaliai padėti, kad šie įsipareigojimai, kurie yra prišimti visai tautai, būtų įgyvendinti. Sėkmės kandidatui.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiavam seniūnui. Toliau frakcijos poziciją išsakys Liberalų frakcijos, atsiprašau, Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūnė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, antradienį Liberalų sąjūdžio frakcija buvo susitikusi su kandidatu į premjerus G. Palucku, aptarėme jo matymą dėl įvairių klausimų – nuo užsienio politikos iki žmogaus teisių. Dėl atskirų klausimų nuomonės išsiskiria, iš esmės yra dalykų, kur požiūriai yra panašūs arba sutampa, ypač kalbant apie būtinybę skirti dar daugiau dėmesio ir resursų saugumui ir gynybai ir galimybes šios kadencijos Seimui pasistūmėti į priekį žmogaus teisių srityje. Tačiau apie šiuos konkrečius dalykinius klausimus diskutuosime vėliau, jei jie atsiras Vyriausybės programoje ir konkrečiuose pasiūlymuose.

Šiandieną turime apsispręsti dėl kandidato tinkamumo eiti pareigas ir remtis galime jau priimtais sprendimais ir santykiu su ankstesniais pažadais. Ir pokalbio frakcijoje metu, ir anksčiau komentuojant vienu klausimu mūsų požiūriai su pretendentu išsiskiria iš esmės – dėl jo ir jo vedamos politinės jėgos sprendimo kviesti prie koalicijos jungtis „Nemuno Aušrą“. Mano įsitikinimu, premjero pozicija reikalauja daug išskirtinių savybių iš politiko, svarbiausios jų – duoto žodžio laikymasis ir gebėjimas įvertinti kontekstą ir ilgalaikes pasekmes prieš priimant sprendimą. Rinkimų kampanijos metu iš Socialdemokratų partijos lyderių ne kartą buvo nuskambėjęs pažadas tiek dėl to, kas vadovaus Vyriausybei pergalės atveju, tiek ir dėl to, kad su „Nemuno Aušra“ bendro darbo koalicijoje negali būti. Abu pažadai neištesėti. Ir jei pirmasis pažadas yra tam tikra prasme V. Blinkėvičiūtės, Socialdemokratų partijos ir jų rinkėjų tarpusavio santykio klausimas, antrasis sulaužytas pažadas paliečia jau visus Lietuvos rinkėjus. Aiški demokratinė žmonių valia, dalyvavusių Seimo rinkimuose, buvo ta, kad „Nemuno Aušra“ nedalyvautų formuojant koaliciją. Trys partijos: socialdemokratai, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai ir liberalai, kurie rinkimų metu aiškiai ir nedviprasmiškai atsiribojo nuo „Nemuno Aušros“, pažadėjo, kad ant neapykantos kalbos, melo ir nesantaikos kurstymo pastatyti retorikai nebus vietos naujoje valdančiojoje koalicijoje, kartu sudėjus gavo 92 mandatus.

Lietuvos žmonių valia šiuo klausimu yra aiški – šalia sulaužyto pažado ir aiškiai išreikštos demokratinės valios nepaisymo yra ir trečiasis aspektas: politikoje nuolat tenka ieškoti kompromisų su kitais ir kartais netgi nusižengti savo vertybėms. Tačiau politikos lyderio sprendimai turi būti racionaliai paaiškinami, nebuvo jokios racionalios būtinybės priimti sprendimą, kuris leidžia susvyruoti Lietuvos prestižui demokratiniam pasaulyje. Nėra nė vienos programinės socialde-

mokratų nuostatos, kurios be „Nemuno Aušros“ dalyvavimo jie negalėtų įgyvendinti. Šiame Seime yra dauguma dėl mokesčių kėlimo, net jei mums, liberalams, tai nepatinka. G. Paluckui nereikėjo rinktis iš darbo opozicijoje ir darbo su „Nemuno Aušra“, jis turėjo bent kelis koalicijos formavimo variantus.

Šiandieną prie Seimo vėl rinksis piliečiai, kuriems nepriimtinas žodžio nesilaikymas. Rinksis žmonės, kurie už LSDP balsavo būtent dėl pažado nedirbti su „Nemuno Aušra“. Jie neginčija rinkimų rezultatų, kaip klaidingai vertina G. Paluckas, jie jaučiasi pagrįstai apgauti. Mes nežinome, koks būtų rinkimų rezultatas, jeigu Socialdemokratų partija būtų pasakiusi atvirai: mūsų kandidatas į Ministrus Pirmininkus yra G. Paluckas ir pergalės atveju mes formuosime koaliciją su „Nemuno Aušra“. Bet žinome, kad demokratijos pamatai pradeda skilinėti tada, kai faktai suliejami su fikcija, kai melas pateikiamas kaip tiesa, kai politikai, duodantys priesaiką, į ją žiūri pro pirštus, kai politikai per rinkimus kalba vienus dalykus ir žodžius, kurių jie net neketina laikytis. Ir tą žino, skelbdami savo pažadus ir įsipareigojimus.

Simboliška, kad vos po poros valandų iš šios tribūnos į mus visus šiandien kreipsis generalinė prokurorė su prašymu panaikinti neliečiamybę jūsų, Gintautai Paluckai, partneriui R. Žemaitaičiui, tą pačią dieną, kai jūs stojate prieš Seimo narius ir prašote pritarimo jūsų kandidatūrai, kuri bent iš dalies pastatyta ant sulaužytų pažadų. Taigi šių pažadų nesilaikymas yra žala Lietuvos reputacijai darantis, vertybiškai nepateisinamas ir politiškai nereikalingas sprendimas, ir tai, kad G. Paluckas priėmė tokį sprendimą, mus verčia smarkiai abejoti jo tinkamumu eiti Vyriausybės vadovo pareigas, todėl mes, liberalai, šiai kandidatūrai nepritarsime. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai seniūnei.

Toliau frakcijos poziciją išsakys Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija. Gerbiama Aušrinė, prašau.

A. NORKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Mielie kolegos, mūsų Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija, Seime opozicijoje dirbanti frakcija, nusprendė nepalaikyti siūlomo kandidato į premjerus gerbiamo G. Palucko. Abejonių dėl šios kandidatūros esame išsakę dar rinkimų kampanijos metu. Manome, kad Vyriausybei vadovauti žmogus, turintis reputacijos dėmių, negalėtų. Manome, kad jei socialdemokratai nebūtų pakeitę savo pažadų gerbiama V. Blinkevičiūtę skirti į premjerus, mūsų sprendimas tikrai būtų buvęs kitoks. Nors frakcijos sprendimas yra priimtas neremti kandidato, bet frakcija tikrai visada palaikys ir remis projektus, kurie orientuoti į šeimos gerovės kūrimą, regionų plėtrą ir investicijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū seniūnei. Ir Mišrios Seimo narių grupės vardu – V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio Pirmininke. Gerbiami kolegos, Mišrios Seimo narių grupės toks žanras, kad bendros nuomonės priimti klausimais, matyt, nėra galimybės. Nesame įsipareigoję nei dėl partijos programos, nei vieni kitiems, todėl natūralu, kad Mišrioje grupėje nuomonės yra įvairios, matyt, ir sprendimai bus kiekvieno asmeniškai. Mano asmeninis sprendimas yra toksai: akivaizdu, kad G. Paluckas balsų Seime turi, akivaizdu, kad palaikymas yra, ir akivaizdu, kad, matyt, reikia suteikti galimybes įrodyti, ką jis gali padaryti. Taigi aš asmeniškai pats balsuosiu už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū Mišrios grupės seniūnui. Frakcijų pozicijos išsakytos.

Dabar bus rengiama diskusija ir turėsime galimybę pasisakyti. Žodis suteikiamas I. Ruginienei. Ruošiasi E. Gentvilas.

I. RUGINIENĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, pirmą kartą stoviu ir tikiuosi, kad ne paskutinį kartą, bet tikrai rimtas klausimas ir noriu kreiptis į jus. G. Paluckas prisistatydamas kalbėjo apie labai daug svarbių dalykų, bet noriu uždėti kelis akcentus.

Pirmas, jis aiškiai pasisakė apie išplėstinį dialogą, ir tai yra labai svarbu. Po pastarosios kadencijos yra nežmoniškai didelis nevyriausybinių organizacijų, profesinių sąjungų, darbdavių organizacijų subalansuoto socialinio dialogo lūkestis. Šiandien labai svarbu, kad mes turime kandidatą į premjerus, kuris supranta, kas yra socialinis dialogas, kuris supranta, kas yra šitų organizacijų stiprinimas ir kaip tai galima padaryti.

Kitas dalykas, kur labai svarbu uždėti akcentą, tai yra nacionalinis saugumas. Labai daug apie tai kalbama ir buvo kalbama praeitą kadenciją, tačiau mes kalbėdami susikoncentruodavome į išorines grėsmes, išorinių sienų stiprinimą, kas neabejotinai yra labai svarbu. Tačiau kuo išsiskiria G. Paluckas? Jis mato šitą klausimą plačiau ir tai negali nedžiuginti, nes saugumą mes suprantame kaip daug platesnį klausimą. Tai ne tik išorinių sienų stiprinimas ir kontaktas su užsienio šalimis, bet lygiai taip pat ir saugumo stiprinimas šalies viduje. Vadinasi, stiprus socialinis pagrindas ir jo užtikrinimas kiekvienam piliečiui lygiai taip pat prisideda prie šalies saugumo. Šitą dalyką su savo idėjomis, su savo parama ir Vyriausybės komanda būtent gali įvykdyti kandidatas į premjerus. Todėl labai prašau ir siūlau palaikyti tinkamą kandidatą G. Palucką. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege.

Toliau kalbės E. Gentvilas. Ruošiasi B. Vėsaitė.

E. GENTVILAS (LSF). Mieli kolegos, pradėsiu nuo to, kad pažinodamas G. Palucką, dar užvakar susitikome su juo frakcijoje, tikrai galiu pasakyti, kad dalykine prasme turbūt jis yra pasirengęs premjero pareigoms ir, jeigu jas eis, o turbūt eis šitas pareigas, gali būti, kad su jomis susitvarkys.

Tačiau R. Motuzas, Socialdemokratų frakcijos seniūnas, pristatydamas sakė, kad G. Paluckas yra gerai pažįstamas mums politikas. Atrodė taip, tačiau dabar pradedame matyti kitas G. Palucko spalvas – tai yra pažadai, į kuriuos paskui nusivalomos kojos. Turiu omenyje, kad G. Paluckas, be jokios abejonės, aktyviai bendradarbiavo kuriant apgavystę, kaip apgauti tautą, su V. Blinkevičiute, o paskui pačiam užimti jos vietą, ją paliekant dirbti Briuselyje. Lygiai taip pat G. Paluckas aktyviai dalyvavo formuluojant pažadus, kad su „Nemuno Aušra“ bendro darbo nebus. Čia ta apgavystė ir nauji G. Palucko bruožai, kurie man, kaip politikui, nepriimtini ir pradeda aiškėti.

Jeigu jūs stebitės, kad aš, kaip liberalas, kritikuoju G. Palucką dėl tų neištesėtų pažadų, tai pasižiūrėkite, ką sako socialdemokratų garbės pirmininkas, signataras V. P. Andriukaitis; pasižiūrėkite, ką pasakė ir toliau pažadėjo pusę metų nebekalbėti socialdemokratų vicepirmininkas L. Gudžinskas. Jeigu jūs saviškiams neužčiaupiate burnų, tai patikėkite, opozicija tikrai netylės ir kalbės apie tuos pažadus, kurių Gintautas ir kiti socialdemokratų neištesėjo.

Na, o šiaip ant koalicijos sutarties, kuria siūlomas kandidatas G. Paluckas į premjerus, yra teisiamo, tuoj, šiandien turbūt, neteksiančio neliečiamybės, šiandien ar kitame posėdyje, antisemitu R. Žemaitaičio parašas. Gintautai Paluckai, ar pačiam viskas gerai, kad paties kandidatūra yra siūloma štai tokių kandidatūrų? Buvo galima, jau čia buvo pasakyta, kad buvo galima išvengti, bet tai nebuvo daroma.

Gerbiamas Gintautai, šiandien tau gal ir neverta aiškintis liberalams, opozicijai. Tapsi premjeru labai greitai, viskas gerai, bet ateis diena X, kai tapus premjeru tau teks kalbėti apie šituos nemalonius dalykus su užsienio valstybių vadovais ir visa tai vyks Lietuvos valstybės reputacijos sąskaita. Manau, kad reikėtų pergaltuoti tuos dalykus, kaip paties kandidatūra yra siūloma antisemitu, Konstituciniame Teisme tokį verdiktą išgirdusio R. Žemaitaičio.

Ir dėl tautos valios, apie kurią daug kalbama, kad tu čia tautos valia, mes kitaip negalėjome suformuoti daugumos. Tai aš primenu tai, ką asmeniškai esu sakęs. Tautos valia yra tokia, kad G. Paluckas, 2019 metais, būdamas Vilniaus miesto vicemeru, dalyvaudamas savivaldos rinkimuose, negavo, nesurinko sąrašas 4 %. Tokia buvo vilniečių valia. 2020 metais G. Paluckas tautos valia nebuvo išrinktas Utenos vienmandatėje. 2024 metai, šių metų Seimo rinkimai, – vėl tautos valia, dar blogiau – net į antrą turą nepakliuvo G. Paluckas. Kartais, remiantis tautos valia, reikėtų pagaltuoti, kad ta tautos valia gali būti pateikta ir kitaip, ką aš ir dabar pateikiu. Aš tikrai nenoriu pasijuokti, kad, va, nebuvo išrinktas vienmandatėje. Bet tą tautos valią selektyviai pateikiate ir kartais patys užlipate ant grėblio, kuris man, kaip kaime užaugusiam vaikui, žinoma, kaip skaudžiai vožia kotu į kaktą.

Linkiu sėkmės, Gintautai. Mielas kolega, tapsite tuo premjeru, bet atlaikyti tuos iššūkius, pirmiausia, valstybės reputacijai kenksmingus iššūkius, bus labai skausminga ir, deja, tai skambės ir Lietuvos žiniasklaidoje. O dalykine prasme aš tikiu, kad susitvarkysite, mielas kolega, ir linkiu jums sėkmės. Tačiau balsuoti už negaliu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama E. Gentvilui. Kalbės B. Vėsaitė. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, aš G. Palucką pažįstu ne vieną dešimtmetį. Jis drauge su mumis užaugo Socialdemokratų partijoje. Tai iš tikrųjų užaugo dinamiškas, charizmatiškas lyderis, pasižymintis gera sveikata. Tai labai svarbu šalies premjerui. Dėl Gintauto profesionalumo turbūt niekas neabejoja, net kalbėję opozicionieriai. Puikiai susidoros su šiomis pareigomis. Nesvarbu, kad galbūt kažkada jaunystėje buvo paklydimų. Pasakykite, kurie iš mūsų nėra klydę, ypač tie, kurie buvo iškilę aukščiau? Visi esame gavę per galvas.

Dabar apie pažadus. Žiūrėkite, Gintas sukėlė daug lūkesčių regionams. Manau, kad tie pažadai dėl regionų vystymo tikrai bus vykdomi. Daug lūkesčių dėl didesnių pensijų turi pensininkai. Jis, atsakydamas į klausimus, tikrai labai profesionaliai ir tvariai įrodė, kad galima šioje valstybėje pensininkams pakelti pensijas, ypač tiems 40 % skurstančiųjų.

Dėl mažesnio susipriešinimo. Ar reikia dabar valstybei kviešti tuos mitingus, gerbiamieji konservatoriai? Taigi jūsų darbeliai. Mes viską puikiai suprantame. Jeigu bus vykdomi šios Vyriausybės pažadai, be abejo, tauta kitaip matys, kitoje šviesoje. Jeigu bus daugiau socialinio teisingumo, jeigu, tarkime, bus ranka rankon dirbama su prezidentūra, kuriant gerovės valstybę, manau, kad tie pažadai bus vykdomi. Tai yra Lietuvos visuomenei svarbiausia.

Taigi aš linkiu Gintautui suformuoti profesionalią ministrų komandą ir kurti gerovės valstybę.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Toliau kalbės Ž. Pavilionis. Ruošiasi T. Martinaitis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Kalbėsiu ne kaip partijos atstovas, bet kaip pilietis, žmogus ir buvęs diplomatas. Esu įsitikinęs, kad dauguma Seimo narių mane išgirs, taip pat ir kairioji pusė. Buvau minimas aš, buvo minimi mano draugai. Manau, kad kalbėsiu ne tik tų draugų, bet taip pat ir tų valstybių vardu, tai yra Vokietijos, Amerikos, Lenkijos. Jas gerai pažįstu, nes šioje Seimo salėje esu vienintelis karjeros diplomatas, gavęs ambasadoriaus rangą sunkiai dirbdamas 23 metus. Pažįstu tas valstybes, pažįstu tuos žmones ir problematiką.

Pradėsiu nuo Vokietijos. Bent keturios Vokietijos partijos bus ižeistos dėl šios dienos sprendimo. Bent keturios. Aš neskačiuoju AfD. Kodėl? Todėl, kad jos patikėjo Lietuvos lyderystei, čia, Lietuvoje, kuria pirmą savo pokario istorijoje brigadą. Ji bus skirta ne tik mums apginti, bet ir įrodyti, kad Vokietija kaip šalis gali apginti Europą, gali atkurti savo karinę galią, kurios gali labai prireikti, jeigu pokyčiai Vašingtone bus ne tokie, kaip ukrainiečiai ar mes norime. Mes spjauname į akis mūsų draugams, kurie eksperimentuoja, bando savo lyderystę čia, Lietuvoje. Manau, taip galvoja daugybė vokiečių, kurie negali taip viešai, kaip aš, šiandien išsakyti jums savo minčių dėl įvairių priežasčių. Bet tie, kurie dirba su vokiečiais, puikiai žino, kad jie taip galvoja.

Lenkija. Holokaustas palietė Lenkiją dar giliau arba lygiai taip pat giliai, kaip mus. Kai aš matau, kaip kai kurie Seimo nariai, esantys čia, šaiposi iš to vadinamojo incidento su R. Sikorskiu, kai jis išėjo iš studijos, tai jūs nesuprantate, kaip giliai paliečiate kiekvieno lenko jausmus. Lenkija tampa pagrindine karine galia mūsų regione. Jeigu, broliai ir seserys, mums bus blogai, lenkai mus gelbės. Šiuo metu mes labai rimtai paliečiame ir jų jausmus.

O dabar apie mano mylimą Ameriką. Aš ten dirbu penkerius metus. Patikėkite, pirmus trejus ar ketverius metus turėjau aiškinti Baltuosiuose rūmuose tai, kiek Lietuvoje yra išžudyta žydų, kas juos žudė, kodėl juos žudė. Ir tik tada, kada įvyko invazija į Krymą, Baltieji rūmai išgirdo mus. Ar jūs dabar galvojate, kiek mums reikės laiko išaiškinti grėsmes, kurios kyla mūsų valstybei? Nes dabar mes turėsime kiekvienas, ir aš pats tą darysiu, aiškinti grėsmes, kurias mes patys sukūrėme, priimdami į Vyriausybę antisemitinę partiją ir jos lyderį. Mes sugaišime laiką, kuris svarbus mūsų valstybės gynybai, aiškindamiesi dėl mūsų klaidų. Ir šiandien, mielieji socialdemokratai, aš manau, jūs darote labai rimtą partinę klaidą. Manau, kad dauguma jūsų mane girdite šiandien, aš esu įsitikinęs, nes tarp jūsų yra labai daug sąžiningų žmonių, su kuriais kartu kūrėme šią valstybę. Manau, Lietuva daro klaidą dėl to, kad mes, užuot išaiškinę savo grėsmes sąjungininkams, turėsime aiškintis dėl savo vidinių problemų. Ir manau, kad mes darome klaidą kaip europiečiai, nes mes šiandien esame europiečiai, kurie Europą sukūrė tam, kad antisemitizmo joje nebūtų. O mes darome tai, ką darė tie žmonės, kurie sugriovė Europą prieš Antrąjį pasaulinį karą.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamaam Ž. Pavilioniui. Žodis suteikiamas T. Martinaičiui. Tai bus paskutinis, užsirašęs kalbėti diskusijoje.

T. MARTINAITIS (*LSDPF*). Gerbiamas Seimo Pirmininke, kolegos Seimo nariai, brangūs Lietuvos žmonės! Aš, nors ir būdamas jaunas politikas, politikoje esu jau beveik dešimtmetį. Pradėjau savo veiklą nuo jaunimo organizacijų veiklos. Galiu drąsiai pasakyti, kad būtent G. Palucko pavyzdys taip pat prieš dešimtmetį vedė mane į priekį. Jis visada pasitikėjo jaunimu, jaunais žmonėmis ir būtent jo pavyzdys, asmeninis pavyzdys, asmeninis ryšys šiandien padarė tai, kad būtent Socialdemokratų frakcija yra gerokai atsijauninusi, atsinaujinusi. Neabejoju, kad su Gintauto lyderyste Vyriausybėje ir mūsų Socialdemokratų partija tikrai dar stipriau įsilies į tą Vakarų socialdemokratinį partijų šeimą. Mes dar geriau atstovausime socialdemokratinėms vertybėms ir būtent savo darbais galėsime įrodyti, kad esame verti žmonių pasitikėjimo.

Gintas pats asmeniškai, kurį, kaip sakiau, pažįstu jau daugiau negu dešimt metų, niekada nevengė lyderystės, nevengė tų sudėtingų sprendimų, tų reikalingų sprendimų ne tik mūsų organizacijai, bet ir mūsų šaliai. Taip pat prieš ne tiek jau daug metų stambūs pokyčiai mūsų politinėje organizacijoje įvyko būtent prisiimant G. Palucko lyderystę. Taip, už tai, už tuos pokyčius galbūt reikėjo atsakyti, taip, mes buvome netekę pasitikėjimo, bet neabejoju, kad tie žingsniai, kurie buvo padaryti prieš septynetą metų, būtent šiandien atvedė mus čia, kur šiandien esame.

Brangieji, buvo išdėstyta, kokie sudėtingi laikai šiandien yra mūsų valstybėje. Yra sakoma, kad būtent sudėtingi laikai ugdo stiprius lyderius. Neabejoju, kad būtent G. Paluckas su savo lyderyste gali būti tinkamas lyderis šiais laikais, todėl visus parlamento narius kviečiu palaikyti jo kandidatūrą. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Dabar suteikiamas žodis G. Paluckui 20 minučių atsakyti į diskusijoje kilusius klausimus, pareikšti savo nuomonę.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Mieli kolegos, tikrai nuoširdžiai dėkoju už, sakyčiau, gražius susitikimus, dalykiškus susitikimus, kurių metu turėjome galimybę aptarti visai šaliai svarbius klausimus, planus, idėjas, pasikeisti argumentais. Lygiai taip pat dėkoju ir už tam tikrą demokratijos šventę kai kuriose frakcijose, kur, mano įsitikinimu, tiesa šiek tiek buvo ištempta, prielaidos buvo per tirštos spalvos, kuriomis tapomos vienas ar kitos partijos ar vieni ar kiti įvykiai, na, buvo šiek tiek per ryškios. Mano įsitikinimu, mūsų diskusijų metu vis dar aidėjo tam tikri mūsų rinkiminiai mūšiai, ir tikrai nuoširdžiai tikiuosi, jog visai netrukus tų mūšių aidai nutils ir mes pereisime prie dalykinės darbotvarkės ir sprendimų tų klausimų, kurie yra svarbiausi Lietuvos visuomenei. Didžiuojusi, jog nuomonių įvairovė mūsų partijoje, diskusijų kultūra nėra parodinė ar butaforinė, didžiuojusi, jog galime kalbėti atvirai, ketiname tai daryti ir ateityje. Todėl dėkodamas už sudarytą galimybę pabendrauti ir pasikeisti nuomonėmis, argumentais prašau jūsų palaikymo. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū G. Paluckui. Gintautai, jums reikia dar grįžti atgal, nes užsirašė kolegos Seimo nariai paklausti jūsų klausimų vis dar kyla. Pirmas klausia T. Martinaitis. Ruošiasi E. Zingeris.

T. MARTINAITIS (*LSDPF*). Gerbiamas Gintai, dar kartelį ačiū, kad prisiėmėte tą atsakomybę, lyderystę vesti ne tiktai mūsų, kaip sakant, frakcijos darbus vykdančią Vyriausybę į priekį, bet taip pat ir mūsų valstybę. Žinau, kad jūs tikrai turite savo asmeniniame gyvenime tokių pavyzdžių, kad, na, norite daug pakeisti visko vienu metu. Daug tų iššūkių laukia, tarsi ir čia svarbu, ir čia svarbu, vis dėlto šią dieną mūsų Lietuvos žmonėms turbūt reikia ištransliuoti aiškią žinutę, kokie yra jūsų prioritetai. Galbūt galėtumėte išskirti, na, kokius tuos tris pagrindinius darbus siektumėte įgyvendinti būdamas Ministru Pirmininku ir kokie bus jūsų pirmieji darbo Vyriausybėje prioritetai? Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Na, pirmieji darbai yra suformuoti komandą, tą komandą, kuri gebėtų įgyvendinti Vyriausybės programą ir atliepti žmonių lūkesčius. Matyt, čia yra vienas sudėtingiausių uždavinių, nes, kaip žinome, tie žmogiškieji santykiai ar politinė konkurencija kai kada ima trukdyti net ir turint labai gražių ir gerų idėjų. Todėl į kabineto formavimo procesą žiūriu labai atsakingai, stengiamės konstruktyvų dialogą palaikyti ir su šalies Prezidentu ir pamėginti,

na, suformuoti tokius prioritetus, kurie būtų svarbūs visos šalies gyventojams ir galų gale turėtų platų palaikymą ir tarpinstitucinį sutarimą tarp Vyriausybės, Seimo ir Prezidento.

Na, kalbant apie neatidėliotinus darbus, jau esame apie tai šiek tiek diskutavę, tai pirmiausia yra biudžeto tam tikra analizė, revizija ir peržiūra. Ar procedūriškai tai pavyks padaryti iki Naujųjų metų, na, įvertinsime tą laiko galimybę, bet, be jokios abejonės, kitų metų I pusmetį turėsime tai daryti, kad atlieptume tuos lūkesčius, kaip ir minėjau, kuriuos yra išsakę dar rinkimų kampanijos metu daugybė žmonių, tai yra ir kelių infrastruktūra, tai yra neformaliojo ugdymo krepšelis, tai yra mažos pensinio amžiaus žmonių pajamos, ypač vienišų, ir panašiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Zingeris. Ruošiasi A. Bagdonas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas Gintautai, pone Paluckai, čia sėdi jūsų pusėje nemažai sąžiningų žmonių, kurie per jūsų partijos balsavimą susilaukė arba balsavo prieš sprendimą dėl koalicijos. Aš norėčiau jūsų pirmąsyk šioje salėje po 30 su viršum metų kaip žydų kilmės signataras paklausti ir pasakyti, kad... jokių būdu tai ne už nugaros sėdinčio Ž. Pavilionio klausimas, bet iš mano tautos gilumos kilęs klausimas. Jūs, sudarydamas pirmą Europoje tokią koaliciją, galvojate, kad vertybės ir tas metodas, kuris buvo patvirtintas, kad taip lengvai vartojant antisemitizmą galima patekti į šį parlamentą... jūs tada koalicijoje patvirtinote, kad Lietuvą gali tokie žmonės valdyti, jūs patvirtinote vienintelį atvejį, kad toks metodas yra leistinas. Kaip jūs galvojate tvarkytis su pasekmėmis? Jos nebus sukeltos Konservatorių partijos, o bus paklausimai iš tikrųjų pasaulyje ir tai grės mūsų geopolitiniam saugumui. Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Na, kartais mums iš savo kiemo žiūrint kai kurie epizodai, kai kurie įvykiai atrodo gerokai reikšmingesni, nei kai į juos žiūrima iš išorės. Aš tai sakau nuoširdžiai ir turėdamas tam tikrus argumentus, nes jau teko turėti tam tikrų dalykinių pokalbių ir su kitų šalių ambasadoriais, ir su partijų vadovais, todėl galiu atsakingai pasakyti, jog žiūrima į faktus, žiūrima ir laukiama Vyriausybės programos, žiūrima į išpareigojimus koalicinėje sutartyje. Mano įsitikinimu, mėginti personalizuoti arba, sakykime, tam tikrus su asmeniu siejamus įvykius pateikti kaip visos politinės organizacijos ar net koalicijos tam tikras problemas, manau, tai irgi yra tam tikros tiesos ištempimo epizodas.

Dar kartą galiu sąžiningai pasakyti: nei Vyriausybėje, nei Vyriausybės programoje, nei koaliciniame susitarime jokio antisemitizmo tikrai nėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega A. Bagdonas. Ruošiasi Seimo narys M. Maldeikis.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiamas pretendentė į premjerus, pastaruosius ketverius metus mes dirbome Ekonomikos komitete, todėl mano klausimai bus susieti su ekonomika ir, žinoma, vienas kaip liberalui labai svarbus – dėl žmogaus teisių.

Matome, kad kitų metų biudžete yra mažesnis finansavimas keliams. Kokia būtų jūsų pozicija peržiūrint kitų metų biudžetą?

Taip pat Ekonomikos komitete ne kartą kalbėjome apie finansavimo didinimą turizmo rinkodarai, nes kiekvienas euras yra investuotas į turizmą, ir jeigu į Lietuvą atvyksta turistų iš kitų šalių, jie, iš esmės išleisdami keturis kartus daugiau nei lietuviai, galėtų tikrai ženkliai papildyti bendrąjį vidaus produktą. Ir, žinoma, pridėtinės vertės mokesčio suvienodinimas tiek apgyvendinimo, tiek maitinimo sektoriuje iki 9 %.

Žinoma, pabaigoje paskutinis klausimas apie partnerystę arba civilinę sąjungą. Jūs balsavote už, dabar turite keturis kartus gausesnę frakciją. Ar palaikysite šioje kadencijoje šį klausimą ir ar per ketverius metus sugebėsime jį pagaliau priimti tiek dėl vienos lyties asmenų, tiek ir dėl skirtingų lyčių asmenų? Jis yra labai reikalingas daugeliui Lietuvos žmonių. Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Mes, jeigu aš teisingai prisimenu, ir susitikime su frakcija esame gana detalai šiuos klausimus aptarę. Pasistengsiu, kad tai netaptų itin techninio pobūdžio diskusija ir čia, salėje.

Tačiau kalbant apie susisiektą infrastruktūrą, situacija yra kritinė. Tai yra visiems, matyt, akivaizdu, ne tik Ekonomikos komitete dirbusiems asmenims, nes buvo viešai pristatoma ši informacija. Finansavimas yra nepakankamas. Dar blogiau, jog 2026 metais ir 2027 metais finansavimas keliams dar labiau mažėja, todėl čia, matyt, reikia užtikrinti ir tam tikras iniciatyvas, kurias

šis Seimas ir šis komitetas (turiu galvoje Ekonomikos komitetą) yra pateikęs. Tai yra, sakykime, Infrastruktūros fondo steigimo procedūrų užbaigimas ir papildymas reikalingais finansais, nes tai leis mums tas problemas įveikti greičiau, atitinkamai skiriant tam tikras savarankiškas pajamas tam fondui, kad būtų galimybė įvykdyti tam tikrus kreditorinius įsipareigojimus, kurių atsirastų konsoliduojant lėšas iš įvairių finansinių išteklių ir institucijų. Tai į šį iššūkį žiūrima labai rimtai, nes tai yra ir ekonomikos tam tikra sudėtinė dalis, nes neturėdami geros infrastruktūros kalbėti apie darbo vietų steigimą ar investicijų kryptį į regionus, matyt, irgi sunkiai galime. Todėl taip, tai yra vienas iš būsimos Vyriausybės prioritetų.

Kalbant apie turizmą, turizmas yra eksportas. Tai yra eksportas. Eksportas reiškia, kad pinigų mes atvežame čia, ir tai yra mūsų mažai ekonomikai labai svarbu. Tai yra, matyt, finansiškai šiek tiek smulkesnis klausimas, mes jį esame aptarę. Tas pakomitečio, komiteto pasiūlymas yra pateiktas dėl dabartinio biudžeto projekto ir tai bus įvertinta.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega M. Maldeikis. Ruošiasi A. Ažubalis.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Klausimas susijęs su tuo, apie ką mes kalbėjome su jumis ryte. Jūs pripažinote, kad susitikote su Birių krovinių terminalo atstovais, ir nedeklaravote šio susitikimo, nors turėjote. Ir tai susiję su tuo, ką mes turėjome rinkimų kampanijos metu. Tiek Seimo Pirmininkas ponas S. Skvernelis, tiek A. Širinskienė rinkimų kampanijos metu prisiminė, kad ta informacija, kuri buvo vadinamojoje pranešėjo komisijoje, yra reikšminga ir netgi kelia grėsmę nacionaliniam saugumui. Taip sakė Seimo Pirmininkas, jisai užsiminė.

Ar jūs pritartumėte, kad ta informacija turėtų būti paviešinta, kad mes turėtume žinoti procesus, kurie vyksta mūsų valstybės institucijose, kas susiję su nelegalia Baltarusijos trąšų verslo atstovų įtaka politiniams procesams Lietuvoje? Ar jūs pritartumėte tos informacijos išviešinimui? Taip arba ne?

G. PALUCKAS (LSDPF). Aš, tikėjausi, turiu teisę ir argumentuotai kažkiek pasisakyti, ne tik taip arba ne. Gerbiamas kolega, situacija dėl BKT, minimo terminalo, niekaip nesikeičia, tai yra nepatikimų juridinių asmenų, keliančių grėsmę nacionaliniam saugumui, sąrašė esanti įmonė, kuri savo klausimus ir pasekmes įtraukimo į tą sąrašą nagrinėja šiuo metu tarptautiniame arbitraže. Aš tikrai vargiai įsivaizduoju, kad ta pozicija galėtų kaip nors keistis naujosios Vyriausybės.

Kalbant apie pažymą, aš esu su ja susipažinęs, kai kurie galbūt epizodai yra tikrai įdomesni. Bet kalbant apie informacijos atskleidimą arba jos išviešinimą visada reikia galvoti, kaip ta informacija buvo surinkta, kokiais algoritmais, kokie pareigūnai tai darė, ar mes neatskleisime per daug ir neužkardysime arba neapsunkinsime darbo mūsų specialiosioms tarnyboms renkant tokio pobūdžio informaciją. Todėl reikia įvertinti visus aspektus, ne tik mūsų tam tikrus politinius apsišumdymus rinkimų kampanijos metu.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega A. Ažubalis. Ruošiasi D. Ulbinaitė.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiamas pretendentė, 2020 metais po sufalsifikuotų Baltarusijos prezidento rinkimų dėl Lietuvos lyderystės užsienio politikoje Baltarusijos vadinamasis prezidentas visur vadinamas save pasiskyrusiu prezidentu, *self-appointed president*. Šiuo metu mes matome tokią pat situaciją Sakartvele, kur matome, kaip pavogti rinkimai iš Gruzijos – Sakartvelo – žmonių. Ar jūs ir jūsų Vyriausybė pasirengę taip pat parodyti tokią lyderystę, kokią parodė prieš ketverius metus Lietuvos Vyriausybė ir parlamentas, kad vagys būtų labai atvirai įvardinti ir kad jie neturėtų jokio legitimumo pasaulinėje arenoje? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Jeigu užsienio politika ir pasižymėjo kokiais nors trūkumais, tai vienas iš pagrindinių buvo nuolatinis karingumas, nesiekiant, pirmiausia, platesnio konsensuso Seime dėl tam tikrų pozicijų, galų gale perlenkiant lazda diskutuojant ir su užsienio šalių kai kuriais diplomatais, dar daugiau, nuvykus į vietą, galbūt nevisiškai susipažinus su situacija, priimant tam tikrus sprendimus ir kalbant valstybės vardu. Dėl to, beje, buvo sulaukta kritikos ir iš šalies Prezidento, kai netgi asmeniškai po įvairiausių pareiškimų mūsų Užsienio reikalų komiteto vadovams, apsižodžiavusiems ir savo partijos viduje, na, teko prisiimti tam tikrą atsakomybę.

Todėl kalbant apie ateitį arba panašias situacijas, pirma, informaciją reikia surinkti visą. Antaras dalykas, reikia siekti vis dėlto ir tarppartinio sutarimo, nes užsienio politikoje labai svarbus

yra tam tikras konsensusas. Ir trečias dalykas – vengti priešiškamų ir asmeniškumų, kurie apskritai uždaro kelią dialogui. Kiekvienam likti prie savo tiesos diplomatijoje ar tarptautiniuose santykiuose nėra jokia vertybė.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegė D. Ulbinaitė. Ruošiasi V. Juozapaitis.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū už galimybę paklausti. Gerbiamas kandidate, man ir mano rinkėjams visgi lieka neaišku, kaip jūs suvokiate geopolitinius procesus ir grėsmių nacionaliniam saugumui poveikslą? Šiandien frakcijoje jūs pagaliau pripažinote, kad jūsų požiūris į Rusiją buvo klaida. Labai tikiuosi, kad šalies Ministras Pirmininkas Rusiją dabar jau nuo šiol laikys grėsme, bet taip ir neatsakėte, kokias dar matote pagrindines grėsmes nacionaliniam saugumui po Rusijos?

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiama kolege, aš suprantu, kad mano atsakymas galėjo jūsų ir netenkinti, tačiau šalies grėsmių nacionaliniam saugumui strategija yra priimtas teisės aktas, galiojantis ir taikomas visoms valdžios grandims ir institucijoms, todėl mėginti šiandien ir selektyviai išsirinkti kelias patinkančias ar akcentuojamas nacionalines grėsmes būtų neigimas paties teisės akto prasmės ir reikšmės. Aš suprantu, kad jūs norite paklausti labai tiesaus klausimo, ir aš pats sau jį užduosiu jūsų vardu: ką jūs galvojate apie Kiniją? Jūs, matyt, tai norite pasakyti. Ji yra įvardinta kaip nacionalinė grėsmė mūsų saugumui ir iš ten jos niekas neišbrauks dėl aibės priežasčių. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega V. Juozapaitis. Ruošiasi – I. Vėgėlė.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, šį rytą besikalbant frakcijoje, jūs taip labai jautriai sureagavote dėl savo koalicijos partnerių, kad jie viešojoje erdvėje yra vadinami rudmarškiniais, ir sakote, kad to negali būti ir panašiai. Visi mes suprantame, kas yra rudmarškiniai ir kokia yra aliuzija, juolab kad toji partija pati pasirinko savo uniformą ir tais marškinėliais visiems parodė, kas yra kas. Jau nekalbant apie fotografavimąsi po svastika, kur aiškinate, kad tai yra baltų simboliai, ką mes taip pat žinome. Bet žinome, kas ir kodėl panaudojo tuos kitus simbolius, kurie yra uždrausti pasaulyje. Aš suprantu, kad jums reikia išplauti tą visą dėlionę, kuri čia dabar parudavusi, ir vis dėlto pateisinti savo prieš tai išsakytą kitą nuomonę. Bet vis dėlto jūs šiandien teigiate, kad jūs tikite, ar tikėtės, kad tos partijos pirmininko problema yra jo asmeninė ir kad aplink visi kiti toje partijoje, kuri yra koalicijos dalis, žmonės neturi nieko bendra su tuo ir jie smerkia patį pirmininką. Tai buvo galima suprasti. Ar jūs tikrai galėtumėte tą patvirtinti? Ir ar apskritai yra smerktinas antisemitinis požiūris? Ar yra smerktinas chazmizmas visomis jo išraiškos priemonėmis? Ar yra smerktinas eidžizmas arba kitokie visokie dalykai, kaip ta pati ksenofobija, ar ne? Ar čia yra viskas gerai? Jūs laikotės puikiai, jūs atrodote, kalbate tikrai pavydėtinais santūriais, bet jūsų koalicijos partneriai jau šiandien parodė, kad bus visiškai priešingybė. Ir ar jūs prisiimsite tą atsakomybę ir už jų elgesį? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, tikrai tokio pobūdžio klausimus galima užduoti ir man, bet žinokite, ištistos rankos atstumu yra frakcija ar partija, kurią mes aptarinėjame. Ir tikrai tuos klausimus galima ir individualiai užduoti. Ar tikrai antisemitizmas yra visos partijos problema? Tačiau, jeigu jau galima priimti ar išsinešti tam tikrą epitetą iš mūsų diskusijos frakcijoje, tai aš jį prisimenu ne kaip jūs įvardinote, o gal labiau manęs įvardinimą kaip pernelyg ramaus.

Taip, aš labai atsakingai žiūriu į būsimas pareigas, labai atsakingai žiūriu į savo atsakomybę, nes man, kaip asmeniui, suplaukė visi, visokio pobūdžio klausimai. Ir galiu drąsiai pasakyti, jog įvairaus pobūdžio „-izmai“ yra smerkiami ir nepageidautini. Deja, jų pasitaiko ir kairėje, ir dešinėje, ir mes esame tai girdėję ne vieną kartą ir praėjusios kadencijos metu. Ir, deja, deja, bet turiu tokią nemalonų įtarimą, jog ir šios kadencijos metu girdėsime ne vieną apsižodžiavimą, nes tai, deja, yra mūsų tokios politinės kultūros dalis. O tą kultūrą formuojame kiekvienas, mes patys. Ir kiekvieną kartą, kai susilaikome nuo aštresnio žodžio, jau yra gerai. Kiekvienas pradėkime nuo savęs.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis, užsirašęs paklausti, kolega I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas Gintautai, mes esame pasiskelbę konstruktyvia opozicija, tai yra mes labai atidžiai skaitysime Vyriausybės programą, žiūrėsime ministrų kabinetą, kokį jūs siūlysite. Žiūrėsime, kokie teisės aktų projektų siūlymai ateis iš Vyriausybės, ir tik tada pritarsime arba nepritarsime minėtiems dalykams. Sąžiningai pasakysiu,

frakcijoje mums imponavo jūsų atsakymai, kai jūs atvykote į mūsų frakciją, tačiau dėl tos priežasties, kad mes nesame tikri, kad tai, kas buvo sakoma, bus įgyvendinta, mes šiame etape susilaikysime balsuodami dėl jūsų kandidatūros.

Ir, gerbiamas Gintautai, pastaruoju metu Lietuvą purto korupcijos skandalai, purto įvairių nusikaltimų skandalai arba ikiteisminio tyrimo skandalai. Žiūrėkite, turime „Foxpay“ su M. Navickiene, Š. Stepukonį turime, pedofilija net buvo atėjusi į Seimą. Ir žmonės nori ramybės, žmonės nori darbo, nori rūpesčio žmonėmis. Mano klausimas yra: ar jūs galėtumėte pažadėti, eidamas į premjerus, griežtai vertinti bet kokius korupcinius skandalus, kurie kiltų jūsų, jeigu jie kiltų, Vyriausybėje arba jos aplinkoje? Ar jūs galite pažadėti griežtai vertinti bet kokius ikiteisminius tyrimus, jeigu jie kiltų Vyriausybėje arba jos aplinkoje, na, ir stiprinti politikų atsakomybės reguliavimą ir jo įgyvendinimą? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš matau, kad ateidamas ar grįždamas į Teisės ir teisėtvarkos komitetą jūs jau turite nemenką darbotvarkę. Ir iš tikrųjų čia yra svarbu, kaip Vyriausybė bendradarbiauja su Seimu, kaip tie prioritetai, kuriuos galų gale ir Seimas ar Seimo komitetai mato, patenka į Vyriausybės institucijų koridorius, kokia yra Vyriausybės išvada dėl tų klausimų. Ir aš tikiu, jog kovodami su korupcija, kovodami už skaidrumą, mes rasime tikrai daug sąlyčio taškų ir išblaškysime tą tokį nedidelį įtarimą, kaip minėjote, dėl būsimos Vyriausybės veiklos rezultatų ar efektyvumo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Gintautai. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Prašome užimti savo vietą.

Mielieji kolegos, nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ priėmimas. Nutarimą sudaro du straipsniai. 1 straipsnis – pritarti G. Palucko teikiamai, atsiprašau, Respublikos Prezidento teikiamai G. Palucko kandidatūrai į Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pareigas. Ir atsižvelgta į Teisės departamento siūlymą papildyti 2 straipsniu, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo. Ar galėtume abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu?

J. RAZMA (TS-LKDF). Kai kurie mano kolegos, pirmininkavę ankstesnėje kadencijoje, darydavo tą pačią klaidą, kai prašydavo pritarti straipsniams, o paskui dėl viso kai kurie balsuodavome prieš. Tiesiog pagal Statutą yra tokia norma: teiraujamasi, ar niekas neprašo balsuoti atskirai dėl straipsnių. Jeigu niekas neprašo, iškart sprendžiame dėl viso nutarimo. Bet neprašykite, kad mes pritartume bendrai dėl 1 straipsnio. Ten yra esminis turinys.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, už jūsų patirtį ir pastabas. Pakartoju, ar yra prieštarausiančių ir norinčių balsuoti? Gerai, puiku. Balsuosime dėl kiekvieno straipsnio. (*Balsas salėje*) Tai yra reikalaujantis. Kolega Eugenijus visą laiką turi savo atskirąją nuomonę. Nieko tokio.

Taip, balsuojame dabar už 1 straipsnį. Kas pritariate nutarimo projekto 1 straipsniui, prašom balsuoti. Taip.

Balsavo 120 Seimo narių: 88 – už, 19 – prieš, 13 susilaikė. 1 straipsniui pritarta.

Balsuojame dėl 2 straipsnio.

Balsavo 123 Seimo nariai: 88 – už, 10 – prieš, 25 susilaikė. 2 straipsniui pritarta.

Dėl viso nutarimo motyvai už, motyvai prieš. Už pasisako O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Kviečiu balsuoti už G. Palucką, nes tai tikrai daug patirties turintis politikas. Labai kompetentingas, detalai besigilinantį į visas sritis, ne tik ekonominius klausimus, nepaisant to, kad praėjusią kadenciją dirbo tame komitete, bet ir švietimo, socialinių reikalų, sveikatos. Turintis teisingą požiūrį į lyčių lygybę, ir aš labai viliojusi, kad per ateinančius 4 metus skirtumai tarp moterų ir vyrų atlyginimų, šeimos ir karjeros derinimo galimybių tikrai sumažės.

Taip pat norėčiau pasakyti, kad tai labai progresyvus ir ypač *žingeidus* žmogus ir tai leidžia jam būti keliais žingsniais priekyje visų. Tai kviečiu palaikyti G. Palucką.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Už poną G. Palucką nebalsuosiu dėl visiems žinomų aplinkybių ir to melo rinkėjams, kur pono G. Palucko dalyvavimas yra gana reikšmingas.

Pirma, ne jo, o V. Blinkevičiūtės kandidatūrą Prezidentas turėjo ir tikėjosi pateikti Seimui. Antra, rinkėjams žadėjo nesudaryti koalicijos su antisemitine, populistine, visuomenę skaldančia partija, kurios lyderis savo pasisakymais kursto neapykantą. Trečias melas, per rinkimų kampaniją liejosi kritika, kaip čia konservatoriai nuvarė Lietuvą, kaip skubos tvarka reikės tvarkyti kitų metų biudžetą, nes laukia neva katastrofa. Tačiau ką girdime dabar? Biudžeto projektas, pasirodo, visai neblogas, tinkantis ir socialdemokratams.

O kaip su tais išdalintais jautriais pažadais? „Tarsimės“, – dabar dažniausiai girdimas G. Palucko žodis, kuris išvertus į žmonių kalbą reikštų „nieko nebus“.

Dirbdamas Seime, būsimasis premjeras rūpinosi, kaip žinome, plantacijomis Turkijoje ir Brazilijoje. Šiais metais įkūrė įmonę, naudojančią akumuliatorius iš Kinijos jo įmonėje gaminamoms baterijoms, o tik išrinktas į Seimą puolė aiškinti, kaip svarbu atkurti santykius su Kinija. Iš Kinijos tiekiami komponentai jo verslo įmonėms yra labai reikšmingi, nuo jų priklauso tų įmonių pelningumas ir G. Palucko gaunami dividendai, kurie sudaro gana žymią jo pajamų dalį. Tai kur garantija, kad būdamas premjeru jis dirbs ne savo verslams, o Lietuvai ir jos žmonėms?

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Mano kolega Jurgis, ko gero, baigęs demagogijos mokyklą, tik nežinau, kokią ten – carinę ar tarybinę. Gerbiamas, gerbiamas Jurgi, pamėginkite, pažiūrėkite savo akyse, gal kažkokį krislą...

I. Šimonytė pasakė: jeigu mano Vyriausybei kils koks nors nesklandumas, neaiškumas dėl ministro ar bus korupcinis dalykas, aš tučtuojau atsistatydinsiu. Taip jau jinai atsistatydino, kad vos į pirmalaikius rinkimus jūsų partijos neįvarė!

Antras dalykas, jau tokie jūs sąžiningi, tokie ne melagiai! Jūsų frakcijos narė R. Mikulėnienė slėpė K. Bartoševičiaus pedofilijos skandalą ikiteisminio tyrimo byloje, netgi „Signal“ programėlėje ištrynė žinutes. *Ale* kokie jūs sąžiningi, kokie jūs ne melagiai buvote, Dieve padėk!

Dabar jūs kritikuojate G. Palucką, kad jisai rūpinosi graikinių riešutų plantacija. *Nu*, bet jūsų G. Landsbergis ne kažkuo kitu rūpinosi, bet Graikijos vila rūpinosi. Nesugeba pateikti trečios sąskaitos, už ką apmokėjo! Jau jūs taip labai tokie sąžiningi, dori esate, kad rūpinotės G. Landsbergio mokykla, kur už vieną eurą sklypą gavo.

Nu, kolegos, aš dar kartą jums tiesiog noriu... Atsikvošėkite jūs, konservatoriai, dešinieji. Leiskite padirbti bent 100 dienų ir tada bus galima pakritikuoti. Pasižiūrėkite, ką jūs padarėte, ir tada kritikuokite kitus.

O aš vis dėlto kviečiu palaikyti G. Palucką. Ir jums, konservatoriams, būtų didelis plusas, jeigu jūs šiandieną ir pabalsuotumėte už G. Palucką.

PIRMININKAS. Ačiū R. Žemaitaičiui. Motyvai prieš – Seimo narys S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū, Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Pirmiausia, kiek tekę bendrauti su G. Palucku, tai neabejoju aš jo kompetencijomis, neabejoju jo supratimu, kalbant apie valstybės valdymą. Bet, na, visgi yra tas posakis – pasakyk, kas tavo draugai, pasakysiu, kas tu. Ir viena yra turbūt kalbėti apie galios (ar jėgos) žaidimą, kalbant apie krepšinį, visai kas kita yra kalbėti apie šias savybes, kalbant apie politiką.

Aš paminėsiu tikrai keletą dalykų. Pavyzdžiui, „Kaunas – Europos kultūros sostinė 2022“ ir V. Kentridžo viena pagrindinių parodų. Šiuo metu vykstantis Lietuvos kultūros sezonas Prancūzijoje jau trečią mėnesį. Kitais metais laukia Lietuvos prisistatymas Niujorke bienalėje „Performa“. Tokie iškilūs pasaulio menininkai kaip M. Šagalas ar S. Bakas Lietuvos muziejuose tapo kasdienybe. Ir raktas į tokios kultūrinės diplomatijos laimėjimus yra labai paprastas žodis – litvakai. Iš tikrųjų ant kortos pastatyta labai daug.

Jau neminėsiu ir nekalbėsiu apie Konstitucinio Teismo sprendimą, kuris yra daugiau nei aiškus, dėl pono R. Žemaitaičio. Net ir R. Paksas daugiau nieko neįrodė Europos Žmogaus Teisių Teisme, tikrai susimažino bausmės laiką. Nekalbėsiu apie tai, dėl ko ateina prokurorė po pietų į Lietuvos Respublikos Seimą. Nekalbėsiu net apie tai, kodėl koalicijoje buvo būtina juodu ant balto įrašyti terminą „antisemitizmas“, kad su juo bus kovojama, tai yra savaime suprantami dalykai.

Aš tiesiog noriu G. Paluckui palinkėti vieno dalyko. Nepaisant to, kad balsuosiu prieš, linkiu atsiminti, kad ne prieš mane kalbėjęs ponas R. Žemaitaitis, o jūs, Gintautai Paluckai, atstovaujate rinkimus laimėjusiai jėgai. Turite didelę atsakomybę, turite tą galią...

PIRMININKAS. Laikas!

S. KAIRYS (*LSF*). ...suteiktą Lietuvos piliečių. Tikrai linkiu išmintingai tą galią naudoti politikoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*NAF*). Gerbiami kolegos, per lemtingą balsavimą, be abejo, palaikysiu G. Palucko kandidatūrą. Nepaisant to, kad jis yra patyręs politikas, ateinančios kadencijos metu noriu jam palinkėti mokytis ne iš savo, o iš kitų klaidų, nekartoti to, ką mes matėme šioje salėje ir visoje Lietuvoje praėjusios kadencijos metu. Linkiu jam daugiau empatijos, supratimo, atjautos, išminties ir vienodo požiūrio į visus Lietuvos žmones, nepriklausomai nuo jų pažiūrų ir socialinės padėties. Kitaip tariant, viso to, ko Lietuvos politikoje mes jau seniai nesame matę ir labai pasiilgo me. Raginu visus balsuoti už.

Nepamirškime, esant sudėtingai dabartinei geopolitinei situacijai, mes negalime leisti toliau skaldyti mūsų visuomenės ir silpninti mūsų valstybės. Lietuvos valdžiai seniai reikia daugiau atsakomybės, profesionalumo ir proto. Man kiek keista girdėti nepritariančių kolegų pigų politikavimą, neišsakant jokių argumentų, nekalbant apie dalykinius aspektus. Susidaro įspūdis, lyg Lietuvoje nebūtų problemų ir neturėtume iššūkių.

Balsuokime ir palaikykime permainas, kurių taip seniai visi laukiame, kurių taip laukia Lietuvos žmonės. Lietuvos ekonominė politika, socialinė sritis, švietimas, sveikatos apsaugos sritis, užsienio politika ne tik reikalauja neatidėliotinių veiksmų, bet ir išsamaus audito, kas buvo padaryta. Tad drąsiai ir ryžtingai tik pirmyn. Už naują Vyriausybę ir už naujos politinės eros pradžią.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). A. Gedvilas sako, kad opozicijos priekaištai yra pigus politikavimas. Bandau įsivaizduoti premjerą G. Palucką, kuris susitiks su O. Šolcu, socialdemokratu, Vokietijos premjeru, kancleriu. Tas paklaus apie antisemitą jūsų politinėje daugumoje, o Gintautas sakys: Olafai, ko tu čia pigiai politikuoji, nustok. Linkiu, kad tų klausimų nebūtų, bet, deja, to pigaus politikavimo teks girdėti ir iš demokratinių valstybių, mūsų partnerių, vadovybės. Kaip aš sakiau, negaliu balsuoti dėl tų motyvų, kuriuos išsakiau.

Dar kitas dalykas. Kaip atsiskleidžia Gintauto persona jau po Seimo rinkimų? Kaip jau minėjau, apgaulė dėl V. Blinkevičiūtės, apgaulė dėl pažado, kad „Nemuno Aušros“ nebus. Bet pasirodė dar naujų dalykų – kiti kalti, aplinka kalta, tokie paksistiniai argumentai. Pavyzdžiui, kaltinimai, kad opozicija inicijuoja publikacijas Vakarų spaudoje. Kaip aš sakau, įsivaizduokite, koks galingas yra Ž. Pavilionis, kad publikacijų atsiranda „The New York Times“. Juk ambasados tam yra mūsų šalyje. Mūsų partnerių – demokratinių valstybių – ambasados ir diplomatai pateikia informaciją apie Lietuvą. Opozicijai čia net nereikia dirbti. Aš nenorėčiau, kad būtų tokių publikacijų Vakarų valstybių spaudoje, bet jų atsiranda ir, deja, atsiras. Arba kaltinimai, kad opozicija rengia mitingus prie Seimo, taip kvestionuodama rinkimų rezultatus. Gintautai, juk pačiam jau teko atsakyti, kad paties tokie komentarai buvo nesusipratimas.

Aš linkiu būsimam premjerui kuo mažiau prisišnekėti, kad paskui nereikėtų atsiprašyti ir sakyti, kad tai buvo nesusipratimas. Linkiu sėkmės darbe, o mano balsą kur nors kitur gausi. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pasisakymą. Motyvai už – J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Gerbiami Seimo nariai, visai neseniai Seimo narys iš dešinės kalbėjo apie jo mylimą Ameriką. Aš noriu pakalbėti apie mano mylimą Lietuvą. Rinkimų rezultatai parodė, kad Lietuvos žmonės, mano mylimos Lietuvos žmonės, laukia pokyčių ir tie pokyčiai dabar siejami su G. Palucko vadovavimu Vyriausybei. Manau, kad visi pavargo nuo nuolatinių gąsdinimų, nuo nuolatinių klišių kabinimo, nuo savinimosi meilės Lietuvai, tai aš labai siūlau palaikyti G. Palucką, kuris yra protingas, įsiklausantis, nebijantis iššūkių ir sugebantis prisiimti atsakomybę bei, kas, mano nuomone, yra labai svarbu, emociškai stabilus. Tai kviečiu palaikyti G. Palucko kandidatūrą.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir motyvai prieš – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Bičiuliai, negalvoju, kad apie patį G. Palucką man teks šiandien pasakyti prieš. Pasisakau prieš dėl koalicijos, nes apie mylimą Lietuvą galime pasakyti, kad mylimoje Lietuvoje tuo metu iki karo gyveno 200 tūkst. žydų kilmės žmonių, kuriuos Antrojo pasaulinio karo metais nužudė. Tai yra beveik didžiausias procentas Europoje, o mes sukūrėme tokį atvejį, kada per pastabas, pajuoką jų atžvilgiu mes patenkame į Seimą. Ne ponas G. Paluckas patenka į Seimą, bet čia sėdintis vienas žmogus, kuris vadovauja gana didelei dabartinei politinei jėgai. Tai mes Europoje užtvirtiname ir noriu pasakyti, kad europiečiai mums ateityje darys pastabas. Aš norėčiau paprašyti jūsų, kad Lietuvoje žmonės darytų pastabas dėl šito, tai yra mūsų vertybių apgynimo klausimas, o ne vien užsienio pastabos mums. Todėl aš šį kartą balsuosiu prieš, nes mes turime šimtametį Lietuvos palikimą, šimtus metų mes gyvenome kartu, įvyko didžiausia Europoje tragedija, 95 % Lietuvos žydų žuvo, jie iki karo buvo Lietuvos piliečiai. Mes turėtume taip balsuoti, lyg jie būtų dabar šalia mūsų gyvi, lyg Paneriai ir IX fortas būtų gyvi. Įdomu, ką šiandien pasakytų jie, tie šimtai tūkstančių žmonių? Aš tikiuosi jūsų įsiklausymo į Lietuvos vidinį vertybinį pasaulį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, motyvai už ir prieš išsakyti. Dabar balsuosime dėl nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto. Prašome balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 128 Seimo nariai: už pasisakė 88, prieš – 34, susilaikė 6. (*Plojimai*) Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Gerbiamas Gintautai, noriu pačiam palinkėti. Nuo šio momento tikrai ant paties pečių gula didžiulė, milžiniška atsakomybė. Kaip seksis dirbti jums ir naujai Vyriausybei, pajaus kiekvienas šalies gyventojas, tiek esantis čia, tiek ir gyvenantis bet kuriame Lietuvos taške. Aš mačiau šią dieną diskusiją, daugiau galvojau ne apie tai, ką dirbs ir kaip dirbs Vyriausybė, bet apie koalicijos formavimo peripetijas. Esminis dalykas, ko noriu palinkėti, neišsivelti į tuos karus, į kuriuos čia bandoma mus įsukti, o koncentruotis į darbus, kurių laukia kiekvienas Lietuvos žmogus. Sėkmingi darbai, ryžtingi darbai, kuriuos, tikiu, galite padaryti, ir bus patys svarbiausi. Pačiam kaip buvęs Ministras Pirmininkas linkiu išties išlaikyti tą orumą, šaltą protą ir ramybę, kokią demonstravote visos procedūros metu. Linkiu sveikatos, atsirinkti, kas yra tikras draugas, kas yra apsimekęs, turėti tvirtą atramą iš mūsų visų ir pirmiausia iš savo šeimos ir artimųjų, nes jie yra svarbiausi. (*Plojimai*)

Gerbiami kolegos, tęsiame mūsų darbotvarkėje numatytus klausimus. Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas Jurgis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikiuosi, Pirmininkas neišsižeis, jeigu dar vieną pastabą...

PIRMININKAS. Aš visą laiką...

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu jau pats Pirmininkas nori tarti žodį iš tribūnos, privalu užtikrinti, kad Seimas neliktų be posėdžio vadovo, galima pasikviesti savo pavaduotoją arba tiesiog sveikinti iš posėdžio pirmininko pozicijos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai ačiū už pastabą. Aš manau, kad pasveikinti Ministrą Pirmininką iš centrinės Seimo tribūnos yra didelė garbė. Seimas turbūt neliko be vadovo 30 sekundžių, bet kiekvieną jūsų pastabą tikrai vertiname ir stengsimės daryti išvadas. Kai po ketverių metų tvirtinsime kitą Ministrą Pirmininką, aš tikrai pasielsiu kitaip.

11.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-21(2) (pateikimas)

Gerbiami kolegos, tęsiame mūsų darbotvarkės klausimus. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Dėl vedimo tvarkos – kolegė Aušrinė.

A. NORKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu šiuo klausimu prašau pertraukos iki kito posėdžio. Priežastis labai paprasta: Seniūnų sueigoje matome, kad pagal proporcinį atstovavimą kiekvienai frakcijai pagal priklausančias kvotas mūsų frakcija, Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija, vietoj trijų skirtų kvotų turi tik dvi. Ir vieną mūsų kvotą dabar turi jūsų partijos vadovaujama Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“. Ačiū. Galbūt pavyktų išspręsti? Į popietinį posėdį...

PIRMININKAS. Ačiū. Siūlymas yra frakcijos vardu, dėl jo turėsime apsispręsti. Balsuojame, kas už tai, kad būtų padaryta pertrauka iki kito posėdžio. Prašom balsuoti.

Balsavo 122: už – 37, prieš – 78, susilaikė 7. Bus perkelta į vakarinį posėdį.

11.33 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44² straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-18 (pateikimas)

O dabar, kiek dar turime darbotvarkėje laiko, paimsime rezervinius klausimus dėl Seimo statuto, jeigu kolega pasiruošęs. Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 44² straipsnio pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, diskutuodami dėl mūsų komitetų sudėties, pirmininkų ir pavaduotojų, pamatėme, kad tokia tradicinė pareigybė Ateities komitete, kai pavaduotojai praeitoje kadencijoje buvo du, deja, nebuvo įtvirtinta Statute. Norėdama, kad mūsų priimti sprendimai atitiktų Statutą, teikiu pasiūlymą dėl 44 straipsnio 2 dalies, 44¹, kaip čia... išdėstyti nurodant, kad Ateities komiteto pirmininkas turi du pavaduotojus.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam pranešėjui. Norinčių paklausti nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 122 Seimo nariai: 122 – už, prieš ir susilaikiusių nėra. Po pateikimo pritarta. Siūloma svarstyti: pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymo data – gruodžio 3 diena. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-19 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo šių metų lapkričio 19 dienos nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo projektas. Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, norėdami atsižvelgti į visų frakcijų...

PIRMININKAS. Kolega, lukterkite. Dėl vedimo tvarkos.

D. VARNAS (NAF). Ne dėl vedimo tvarkos, bet sutriko, balsavimo įranga neveikia D. Varno.

PIRMININKAS. Jūs pasakykite savo sprendimą, mes į protokolą įtrauksime, kaip jūs balsavote.

D. VARNAS (NAF). Aš – už.

PIRMININKAS. Už. Prašau, Juozai.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, atsižvelgdami į keleto frakcijų pageidavimus, pirmiausia opozicinių frakcijų pageidavimus, norime siūlyti pataisyti, pakeisti Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičių, kad būtų patenkinti frakcijų narių poreikiai. Siūlome Teisės ir teisėtvarkos komitete padidinti skaičių dviem nariais ir sumažinti Nacionalinio saugumo ir gynybos, Užsienio reikalų ir Europos reikalų komitetų narių skaičių po vieną. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių paklausti nėra. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Užsirašiusių diskutuoti nėra, dėl motyvų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu?

Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. Ar yra prieštaraujančių dėl vieno ar kito straipsnio? Pasiūlymų negauta, prieštaraujančių nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame dėl nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 122 Seimo nariai: 116 – už, prieš nėra, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-20 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas iš rezervinės darbotvarkės – Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo šių metų lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-20. Vicepirmininkas yra tribūnoje. Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Nusprendėme dėl skaičiaus, o dabar yra dėl asmeninės sudėties. Jūs turbūt visi turite, bet aš galiu pasakyti, kad Europos reikalų komitete, 1 straipsnis... Ateities, atsiprašau, komitete, yra 1 straipsnis, atsisakė darbuotis G. Drukteinis, jį keičia M. Petrauskaitė, Socialdemokratų frakcija. Europos reikalų komitete kolegą M. Skamaraką keičia R. Motuzas, taip pat kolegę B. Vėsaitę keičia J. Šukevičienė.

Atitinkamai, 4 straipsnis, Nacionalinio saugumo komitete, kuris sumažėjo vienu nariu, nedirbs A. Širinskienė, Teisės ir teisėtvarkos komitetas pasipildė dviem nariais – A. Širinskiene ir I. Vėgėle, o iš Užsienio reikalų komiteto Aušra Norkienė pereina į Ekonomikos komitetą. Aušrinė, atsiprašau, pataisau.

A. NORKIENĖ (LVŽ-KŠSF). „Nemuno aušra“, bet Aušrinė Norkienė.

J. OLEKAS (LSDPF). Aušrinė Norkienė. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Norinčių paklausti nėra. Diskusijoje dalyvauti ir dėl motyvų kalbėti taip pat nėra. Ar po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Galima pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimo stadija. Dėl motyvų... Pastraipsniui, atsiprašau. Yra nuo 1 iki 7 straipsnio. Ar yra prieštaraujančių, kad galėtume priimti bendru sutarimu, nes pasiūlymų nė dėl vieno straipsnio nėra gauta? Prieštaraujančių nėra. Galime pritarti nuo 1 iki 7 straipsnio? Pritarta.

Balsuojame dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 123, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XVP-22 (pateikimas)

Ir kitas rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Norėčiau frakcijos vardu taip pat paprašyti pertraukos. Kadangi matome po Seniūnų sueigos, kad pagrindiniais nariais į NATO Parlamentinę Asamblėją, tikraisiais nariais į keturias vietas, yra skiriami tik valdančiųjų atstovai, kai dar vakar išsiųstame projekte Seniūnų sueigai buvo opozicijos atstovui, Tėvynės sąjungos atstovui, numatyta

vieta, tai tikrai siūlome, na, iki kito posėdžio sutvarkyti šią vietą, rasti, atkurti tai, kas ir priklausytų, kad NATO Parlamentinėje Asamblėjoje pagrindine sudėtimi būtų atstovaujama ir pozicijai, ir opozicijai.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ar balsuojame? Balsuojame ar pritariame? (*Balsai salėje*) Gerai, pritarta bendru sutarimu. Pertrauka iki kito posėdžio.

11.45 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar pagal darbotvarkę yra numatyti Seimo narių pareiškimai. Užsirašiusių... Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš paprašysiu susirinkti Tarpparlamentinių ryšių su Lenkijos Respublika grupę be 15 minučių antrą valandą, prieš posėdį, čia, salėje, be 15 minučių antrą. Užsirašę yra 49 žmonės. Tai prisiminkite, kas užsirašėte, ir susirinkime.

PIRMININKAS. Dar kolegos nori pareiškimų. Darbotvarkė nėra baigta. J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Labai atsiprašau, galvojau, kad jau pertrauką skelbiate, Pirmininke. Bet kai tik bus paskelbta pertrauka, aš kviečiu kartu su E. Zingeriu pačią didžiausią turbūt Tarpparlamentinių ryšių su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis grupę pasilikti čia ir išsirinkti savo vadovybę.

PIRMININKAS. Kolegos, visiems bus galima. Iš eilės – T. Tomilinas. Turime vietoj Seimo narių pareiškimų dar porą minučių. Prašau. Posėdžio pertrauka dar nėra paskelbta. (*Balsai salėje*)

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, prieš Vyriausybės posėdį kviečiu Pietų Korėjos grupę čia, *galiorkoje*.

PIRMININKAS. Kolegė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Nesigirdi. Aš labai prašau parlamentinės grupės su Lenkijos Seimu ir Senatu, kas užsirašė į tą grupę, dabar, prieš pertrauką, susitikti čia, mums iš dešinės, Pirmininkui iš kairės, prie centrinės tribūnos, aptarti ir vadovybės išrinkimo klausimus, ir kitus klausimus, kuriuos turiu pristatyti mieliems kolegoms. Labai ačiū. Prieš pertrauką prašau čia susirinkti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dar kartą primenu – pertraukos nėra. Mes dar turėsime vieną pateikimą.

E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Aš tradiciškai po pateikimo, kurį ponas Pirmininkas gerbiamas S. Skvernelis paskelbė, kviesčiau Izraelio grupę čia susirinkti. Ačiū.

I. BRAZIULIENĖ (*LSDPF*). 13 val. 50 min. tie parlamentarai, kurie užsirašėte į parlamentinę Armėnijos grupę, šitoje pusėje nuo Seimo tribūnos. Ačiū.

V. TURAUSKAITĖ (*LSDPF*). Seimo nariai, prijaučiantys žemaičių kalbą ir Žemaitiją, prašau prieš Vyriausybės valandą susirinkti čia, kampelyje.

PIRMININKAS. Ministrė A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Aš norėčiau pakviesti 14 val. parlamento narius: ir vyrus, ir moteris, kurie užsirašė į Parlamentinę moterų grupę, susirinkti Tarybos salėje. Yra ir vyrų užsirašiusių. Atsiprašau, 13 val.

PIRMININKAS. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Sūduvos krašto bičiulių grupės vardu kviečiu už 5 minučių (ir jūs, gerbiamas Pirmininke, matau, esate pasirašęs) čia, prie šalto, gaisaus vandens aparato susitikti ir aptarti darbus. Ačiū.

PIRMININKAS. L. Balsys.

L. BALSYS (*LSDPF*). Aš irgi kviečiu kolegas, kurie užsirašė į Jungtinės Karalystės ryšių grupę, dabar, prieš valandą, irgi čia.

PIRMININKAS. Gerai. Mieli kolegos, mes dar turime 10 minučių darbotvarkėje, tai aš paprašysiu, jeigu ministrė pasirengusi, iš vakarinės darbotvarkės pristatyti Transporto veiklos pagrindų įstatymo 2, 11, 19, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

11.47 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 19¹, 20 straipsnių ir 1 bei 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4293 (pateikimas)

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu įstatymo projektą, kuris yra parengtas atsižvelgus į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą dėl Europos Parlamento Tarybos direktyvos dėl keleivių duomenų įrašo, duomenų naudojimo, teroristinių nusikaltimų ir sunkių nusikaltimų prevencijos nustatymo ir tyrimo, patraukimo už juos baudžiamojon atsakomybės tikslais. Teismas pasisakė, kad bendras penkerių metų saugojimo terminas visiems duomenims, renkamiems iš visų skrydžių, yra neproporcingas. Būtinas individualizavimas tiek dėl duomenų saugojimo termino, tiek dėl tvarkomų duomenų apimtys. Pagal tai yra siūloma šitą terminą trumpinti iki trejų metų.

Noriu pažymėti, kad tikrai buvo derinti šitie dalykai su mūsų institucijomis, ir noriu dar kartą pažymėti, kad šis sprendimas nėra koks nors išeinantis iš Vidaus reikalų ministerijos, bet tai yra susiję su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimu, kad šitas penkerių metų terminas yra per ilgas, jį reikia trumpinti, o sutrumpinus iki trejų metų mūsų institucijos yra pateikusios argumentų, kad joms užteks tikrai suvaldyti visas rizikas, kurios gali būti susijusios su nusikalstamomis veikomis. Toks projektas ir tokia trumpa esmė. Mes turime įgyvendinti Europos Sąjungos Teismo sprendimus ir, matyt, tam reikia parlamento apsisprendimo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Yra norinčių jūsų paklausti. Vienas Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiamoji ministre, norėčiau jūsų paklausti, kodėl vis dėlto prireikė Teismo sprendimo, ar galima buvo apsieiti be jo? Ir kodėl tas terminas penkeri, treji metai? Kuo jūs argumentuotumėte tą laiko trukmės pokytį?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Pirmas dalykas, tai yra Europos Teisingumo Teismo sprendimas ir jie, matyt, vertina proporcingumą. Aš nesiryžčiau vertinti teismų sprendimų, jie priima juos atsižvelgdami į situaciją. Mano, kad trejų metų laikotarpis yra pakankamas, kad turėdami tuos duomenis išsiaiškintų, ar yra kokios nors rizikos, susijusios su nusikalstamomis veikomis arba terorizmu. Kadangi mes esame Europos Sąjungos šalis, tai turime atsižvelgti į tokių institucijų sprendimus ir juos įgyvendinti savo nacionalinėje teisėje.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Daugiau norinčių paklausti nėra. Ar galime?.. (*Balsai salėje*) Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Ar galime pritarti? Balsuojame.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 3. Pagrindiniu komitetu yra siūlomas Ekonomikos komitetas. Svarstymo data – gruodžio 17 diena. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

J. Sabatauskas dėl vedimo tvarkos.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš norėjau dėl komitetų dar pasiūlyti. Kadangi čia yra duomenų tvarkymo klausimas ir įvertinimas rizikos dėl labai sunkių nusikaltimų, kaip terorizmo ir pavojaus, tai aš siūlyčiau ir TTK kaip papildomą.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Mes pratęsiame balsavimo langą iki Vyriausybės valandos.

11.51 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio teritorijoje, pasirašyto 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-4265 (pateikimas)

Turime sveikatos apsaugos ministrą, kuris galėtų pateikti įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Res-

publikos pasienio teritorijoje, pasirašyto 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projektą.

A. PEČKAUSKAS. Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, turbūt pristatymas netgi buvo šiek tiek ilgesnis, negu užtruksiu aš pristatydamas patį projektą. Kaip ir buvo minėta, šio įstatymo tikslas yra ratifikuoti 2024 m. liepos 11 d. Joniškėje pasirašytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio teritorijoje, kuris pirmą kartą buvo pasirašytas 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolą. Kodėl gi prireikė jį pasirašyti iš naujo?

Kaip žinote, 2022 m. gruodžio 21 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą, kuris realiai įgalino atlikti Greitosios medicinos pagalbos tarnybos reorganizaciją, ją centralizuojant iš daugybės padalinių, penkių padalinių, ir ją paverčiant Greitosios medicinos pagalbos nacionaline tarnyba. Natūralu, kad anksčiau šioje sutartyje šias funkcijas atlikdavo Šiaulių greitosios medicinos pagalbos tarnyba, o jas centralizavus į vieną nacionalinę Greitosios medicinos pagalbos tarnybą prireikė atnaujinti šią sutartį.

Pagal šią sutartį, kad būtų aiškiau, tos pastotės, kurios yra arčiau Lietuvos–Latvijos pasienio zonos, Lietuvos pusėje, pagal susitarimą gali pagelbėti tais atvejais, jeigu Latvijos pusėje nutinka kokia nors nelaimė, kuomet yra reikalinga būtinoji pagalba. Tų atvejų, kuomet realiai yra vystoma veikla, nėra iš tikrųjų daug. Iš esmės kalbame turbūt apie techninio pobūdžio pakeitimą, atnaujinimą, kuris yra susijęs su Greitosios medicinos pagalbos tarnybos reforma.

Ačiū. Kviesčiau palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų užsirašė paklausti keturi Seimo nariai. Prašau, kolega V. Gailius. Ruošiasi R. Baškienė.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Ministre, ar jums yra pateikti ir žinomi statistiniai duomenys, kaip veikia susitarimai?

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū už klausimą. Kaip ir minėjau pristatymo metu, nuo 2018 metų, mano dabartiniais duomenimis, mano žiniomis, tokių atvejų, kuomet Lietuvos greitosios medicinos pagalbos automobiliams būtų reikėję skubėti į tą pusę, tikrai nebuvo.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė. Ruošiasi V. Ažuolas.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamasis ministre, tikėtina, kad sutarties atnaujinimas paspartins problemų sprendimą. Prašom pasakyti, ar šita sutartis galėjo būti pasirašyta anksčiau, ar būtinai reikėjo laukti būtent tos datos? Mes kalbame ir apie 2018 metus, kai visas poreikis ir pagėdavimas, Latvijos ir Lietuvos tarpparlamentinių grupių veikla būtent tai ir akcentavo.

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū už klausimą. Kaip jūs ir minėjote, pirmoji sutartis buvo pasirašyta 2018 metais. Matyt, komentuoti aplinkybių, kurios privertė tuo metu pasirašyti sutartį, aš tikrai negalėčiau, tačiau žiūrint į atnaujinimą, tai jis tikrai yra laiku. Mes galėjome atnaujinti tik tuo metu, kai teisiškai mūsų pusėje įvyko Greitosios medicinos pagalbos tarnybos pertvarka centralizuojant.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi J. Narkevičius.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Kadangi gyvenau pasienyje su Latvija, tai mano pirmas klausimas: tai kokia sutartis, jeigu nė vieno atvejo nebuvo? Tai gal tada sutartis tokia, kad niekada niekas nevažiuotų? Tai viena klausimo dalis.

Bet jeigu sutartis būtų koreguojama, kad į tuos iškvietimus reikėtų dažniau važiuoti, tai vienas pagrindinis klausimas – tada turėtų didėti brigadų skaičius pasienyje? Dabar susidaro tokia bėda: kai mes esame pasienyje, greitosios dažnai tenka laukti labai ilgai – ir valandą, ir dvi valandas. Tai jeigu ta brigada dar turės važiuoti į Latviją, tai pasienio gyventojai dar ilgiau lauks. Kaip išspręsti? Gal pasienyje planuojate didinti brigadų skaičių? Ačiū.

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū už klausimą. Matyt, reikėtų priminti ir tai, kad Greitosios medicinos pagalbos tarnybos pertvarkos kontekste brigadų skaičius yra didinamas. Matyt, paminėtina ir tai, kad per pastaruosius metus su trupučiu (metus ir keturis mėnesius, nuo tada, kai pradėjome) yra pastatyta bent 12 naujų pastorių Lietuvoje, vėlgi, vadovaujantis būtent tomis pilkosiomis

zonomis, žiūrint į Greitosios medicinos pagalbos tarnybos reagavimo laiką. Atitinkamai su naujomis pastotėmis auga ir brigadų skaičius. Tam finansavimas yra numatytas. Šiandieną Seimas turėtų kalbėti ir apie Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2025 metų projektą. Tenai taip pat atsispindi papildomos lėšos Greitosios medicinos pagalbos tarnybai, norint, kad tų brigadų būtų daugiau. Tai čia turbūt viena dalis.

O kita dalis – natūralu, jeigu to bendradarbiavimo susitarimo nebūtų, tai tie žmonės, kuriems nutiktų įvykiai ar nelaimingi atsitikimai pasienio zonoje, kaip tik būtų didesnėje nežinomybėje, negu yra dabar. Natūralu, kad tos pastotės, kurios šiuo metu yra žemėlapyje Lietuvos pusėje, tikrai žino, kad, jeigu būtų reikalinga reaguoti į kokius nors atvejus, nutikusius Latvijos pusėje, tai tikrai būtų taip ir padaryta.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis, norintis paklausti, – J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LVŽ-KŠSF). Labai ačiū. Tikriausiai tą temą reikėtų gvildinti dar smulkiau. Aš turiu omenyje pertvarkos realizavimą. Jūsų dabar paminėti teiginiai iš dalies neatitinka tikrovės, ypač dėl papildomų lėšų skyrimo naujoms pastotėms sukurti.

Bet mano klausimas yra susijęs su papildomomis lėšomis. Jeigu tai yra papildoma paslauga, netgi jeigu ir neprireikė, nebuvo poreikio ja naudotis, tačiau ar yra numatytos papildomos lėšos tarnybai tai paslaugai atlikti, jeigu bus tam tikras poreikis? Nekenkiant būtent paslaugos užtikrinimui viduje mūsų Lietuvos piliečiams?

A. PEČKAUSKAS. Čia, matyt, norėčiau pirmiausia galbūt nesutikti su jūsų teiginiu, kad reikalingas detalesnis gvildenimas, nes reorganizacijos kontekste kalbame turbūt apie 50 mln. eurų investicijų, kurios keliauja Greitosios medicinos pagalbos tarnybai. Kalbame ir apie automobilių atnaujinimą, kurių jau vieną dalį pristatėme turbūt prieš pusantro mėnesio, kita dalis turbūt atkeliaus artimiausiu metu. Taip pat kalbame apie IT sistemų atnaujinimą. Tai tikrai lėšos yra numatytos didelės, kai kalbame apie infrastruktūrą.

Bet kai atsakau į jūsų klausimą šios sutarties kontekste, kaip ir minėjau, iki šiol nebuvo atvejų, kad reikėtų Greitosios medicinos pagalbos tarnybai reaguoti į šiuos atvejus. Bet taip pat, matyt, primintina ir tai, kad Greitosios medicinos pagalbos tarnybos finansavimas yra vadinamasis kapitacinis. Vadinasi, kiek mes turime gyventojų Lietuvoje, tiek valstybės biudžeto asignavimų yra skiriama būtent būtinajai medicinos pagalbai užtikrinti. Tos lėšos turbūt keliauja ne tarnybai išlaikyti, bet būtent suteikti pagalbą tiems žmonėms. Tai šiuo metu matome, kad tie lėšų skaičiai yra augantys, ir, kaip ir minėjau, popietinėje posėdžio dalyje galėsite matyti ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto asignavimų pateikimą dėl 2025 metų.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Tai buvo paskutinis Seimo narys, kuris norėjo paklausti. Dėl motyvų nėra. Kolegos, gal galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Svarstymo data – gruodžio 10 diena.

Gerbiami kolegos, toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas vicepirmininkas J. Olekas. Turiu Vyriausybės valandą. Prieš ją viso Seimo vardu norėčiau pasveikinti Ministrę Pirmininkę I. Šimonytę, prieš kelias dienas šventusią gražų jubiliejų. (*Plojimai*)

12.01 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Laba diena dar kartą, kolegos, Vyriausybės nariai. Pradedame Vyriausybės valandą. Vyriausybės valandoje dalyvauja laikinai einanti Ministro Pirmininko pareigas I. Šimonytė ir laikinai einantys pareigas ministrai A. Bilotaitė, E. Dobrowolska, S. Kairys, D. Kreivys, G. Skaistė, M. Skuodis, V. Šilinskas, A. Pečkauskas, K. Starkevičius. Nedalyvauja: A. Armonaitė, S. Gentvilas, L. Kasčiūnas ir G. Landsbergis. O, L. Kasčiūnas atvyko iš komandiruotės Danijoje. A. Armonaitė – darbiname susitikime, o S. Gentvilas komandiruotėje Azerbaidžane, G. Landsbergis, kaip rašoma, dėl asmeninių priežasčių. Kolegos, frakcijos vardu pirmiausia klausia V. Ažuolas. Prašau, Valiau.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Mano klausimas bus premjerei. Turbūt labai skambus šiandien yra „Teltonikos“ pavyzdys, bet aš noriu įvykių eigą sudėlioti. Prieš dvejus metus prezidentūroje buvo Vyriausybės atstovų, politikų susitikimas. Jau tuomet Vyriausybės atstovai pasakė, kad Amerika iš Lietuvos vilioja įmones išsikelti į Ameriką. Ką nors reikia daryti, ko nors reikia imtis. Už kelių mėnesių keli komitetai buvo nuvykę į Marijampolę pas verslo atstovus, vykdančius plėtrą. Jie tuomet išsakė valdantiejiems, kad šie kaišioja daugiau pagalių ir realiai stabdo verslo plėtrą. Pavyzdys. Archeologas, radęs stikliuką, gali sustabdyti visas statybas, nes tokią naują tvarką padarė jūsų Vyriausybė. Dabar, išgirdę „Teltonikos“ pavyzdį, mes sužinome, kad jai taip pat buvo siūloma išsikelti į Ameriką.

Aš noriu paklausti. Ar čia jūsų Vyriausybės tokie tyčiniai veiksmai, kad priverstumėte juos į Ameriką išsikelti, neduodami elektros, darydami sąlygas (archeologo pavyzdys), kad sustabdytumėte statybas? Koks buvo viso šio dalyko tikslas? Pasakyti, kad jūs nežinojote, nematėte, negirdėjote...

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). ...kažkaip neįtikinamai skamba. Kodėl taip elgiasi jūsų Vyriausybė? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Neturiu menkiausios vilties, kad aš ką nors pasakysiu, kas jus kada nors įtikins. Tai aš net nebandysiu. Bet noriu jums pasakyti. Jeigu jūs esate skaitęs M. Dragio raportą arba pono E. Letos raportą, tai turbūt ten esate matęs, kad tai nėra kokia nors unikali Lietuvos problema. Tai yra Europos Sąjungos problema. Europos Sąjungos įmonės, ypač inovatyvios įmonės, Jungtinės Amerikos Valstijos vilioja. Pirmiausia vilioja, deja, galimybėmis pasikelti kapitalą, o ne elektros tiekimo ar kokiais nors kitais dalykais. Visko būna, kai yra vykdomi dideli projektai. Visko buvo ir anksčiau, ir dabar visko būna. Tam, kad to visko būtų mažiau, mes esame inicijavę ne vieną įstatymo pakeitimą, kuris būtų ir leidžia procesus ir procedūras paspartinti, bet akivaizdu, kad kada tai reikia įgyvendinti ant žemės, na, ištinka visokių dalykų. Aš tiesiog noriu jus patikinti, kad Vyriausybės kanceliarijoje, tiksliau sakant, mano patarėjų būryje, buvo žmogus, kuris buvo asmeniškai paskirtas koordinuoti arba stebėti, kaip vyksta sąlygų derinimas būtent šitai imonei. Taip, buvo tam tikrų problemų, sakyčiau, kad už tas problemas šiokią tokią atsakomybę turėtų prisiimti ir tie projektuotojai, kurie rengė projektą, bet aš nė kiek neabejoju, kad visos šitos problemos bus išspręstos. Šiaip jau per Vyriausybės kadenciją sėkmės pavyzdžių: ir didelių projektų, ir infrastruktūrinių, ir energetikos, ir karinės paskirties, buvo tikrai labai daug. Aš suprantu, kad jūs visada viską matysite toje pusėje, kur yra viskas juoda, o aš turbūt vis tiek bandysiu matyti taip, kaip yra, kad būna probleminių dalykų, būna dalykų, kurie galėjo būti padaryti geriau, bet būna dalykų ir yra dalykų, kurie buvo padaryti tikrai puikiai.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia V. Gailius. Prašau.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano kreipimasis į krašto apsaugos ministrą L. Kasčiūną. Laurynai, ačiū jums už visas šias iniciatyvas, kurias įgyvendinate kaip krašto apsaugos ministras, ačiū jums už jūsų aktyvią veiklą, įgyvendinant mūsų valstybės lūkesčius, ačiū už tą autoritetą ir lyderystę, kurią demonstruojate Europai. Kadangi tai yra klausimų formatas, tai ar turite asmeninio laiko?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Vitalijau, labai ačiū, labai malonu jus matyti vėl Seime, tikrai dirbsime kartu, esate patyręs politikas, tikras profesionalas, tai labai džiaugiuosi jus matydamas. Ne daug to laiko pastaruoju metu, bet va laukiame, čia dar pusantros savaitės ar bus šiek tiek daugiau, pradėsime sportuoti, tai judėsime į priekį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Toliau klausia A. Zuokas. Prašau.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, pirmininke. Norėčiau užduoti klausimą sveikatos apsaugos ministrui. Matyt, teko matyti socialiniuose tinkluose ir internetinėje spaudoje istoriją, kurią papasakojo pilietis A. Bukauskas, apie tai, kaip jis buvo tam tikrų Lazdynų ligoninės gydytojų gydomas, dėl jų tam tikro aplaidumo yra įsigalioję ir teismų sprendimai, ir istorija tikrai primena labiau gal besivystančios šalies sveikatos sistemą, o ne Lietuvos. Tai ar jums šitas atvejis yra žinomas, ar mi-

nisterija kaip nors sureagavo? Jeigu sureagavo, tai būtų įdomu žinoti, kaip, nes ši istorija, manau, yra didelis deguto šaukštas mūsų sveikatos sistemos pasiekimams.

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū už klausimą. Man pačiam ir kaip gydytojui, ir ypač kaip prieš turbūt kadenciją dalyvavusiam gydant tokius pacientus, tikrai yra labai liūdna ir labai nemalonu matyti tokias istorijas. Deja, tenka pripažinti, kad ir kokioje sistemoje mes dirbtume, ar tai būtų Vokietija, Norvegija ar kitos šalys, kurias vadiname išsivysčiusiomis, komplikacijų nutinka. Matyt, apmaudu, bet reikėtų suprasti, kad didžiausias dalykas, ką galime padaryti, tai turime išmokti duotas tų komplikacijų, tų nelaimingų įvykių pamokas ir priimti sisteminius sprendimus, kad tos tokios liūdnos istorijos nesikartotų. Kaip turbūt matėte ir viešojoje erdvėje, na, tai patvirtina, kad mes Lietuvoje turime visiškai veikiančią sistemą, vadinamąją žalos be kaltės modelio sistemą, kai asmenys, kuriems įvyksta, arba jie mano, kad įvyksta, vienokios ar kitokios gydymo komplikacijos, gali kreiptis, jų atvejai yra individualiai įvertinami, paskirstomas žalos atlyginimas tiek moralinės, tiek ir kitų turbūt lygių. Tai ta sistema yra veikianti.

O dėl konkretaus atvejo, matyt, daugiau komentuoti negaliu. Žinau pačią istoriją, kad labai detalai aprašytas visas procesas, suprantu, kad laikotarpis, kuomet šita istorija vystėsi, buvo COVID laikotarpis, žinau, kaip jūs ir minėjote, kad tiek ir Pacientų žalos komisija buvo įtraukta į procesą, tiek ir teisminės institucijos buvo įtrauktos. Kiek man žinoma, taip pat ir gydymo įstaiga, kurioje vyko šis įvykis, yra pasisakiusi, na, turbūt pripažindama ir suprasdama situacijos rimtumą ir priimdama atsakomybę už tai. Tai, matyt, tiek.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Toliau klausia A. Dudėnas.

A. DUDĖNAS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Norėjau paklausti energetikos ministro. Tikriausiai matėte spaudoje, žiniasklaidoje pasirodžiusią Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos informaciją iš pirmininko lūpų, kad bene pusė milijono Lietuvos gyventojų permoka už elektrą pasirinkę nepriklausomus tiekėjus. Kaip jūs manote, ar tai nėra šiek tiek pasekmė, kad, sakykime, praeitais sprendimais tie vartotojai buvo varu bandomis išvaryti pas nepriklausomus tiekėjus, ir dabar susidarė tokia situacija, kad tikrai didelė dalis gyventojų – aš pabrėšiu – beveik pusė milijono – permoka už elektrą. Kaip jūs manote, ar nereikėtų sudaryti galimybės vartotojams grįžti prie visuomeninio tiekimo?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Pirmiausia reikia suprasti, kaip atsirado šitas reguliavimas. Šitas reguliavimas yra atsiradęs dar prieš tai buvusioje kadencijoje. Kodėl jis atsirado? Todėl, kad yra europinės direktyvos, reglamentai, kurie reikalauja elektros rinkos liberalizavimo. Elektros rinkos liberalizavimas nenumato vaikščiojimo pirmyn atgal prie valstybinio reguliavimo, todėl aš manau, kad grįžimas prie visuomeninio tiekimo yra sudėtingas dalykas, nes už tai galime gauti pažeidimo procedūrą.

Dėl permokėjimo. Teisingai, nemaža gyventojų dalis ne permoka, bet paprasčiausiai nekeičia tiekėjų, nors tai galėtų padaryti, tam yra sudarytos visos sąlygos. Tam tikra konkurencija rinkoje yra ir planų pasirinkimas nuo biržinio iki kitokio tipo taip pat yra. Aš manau, turbūt čia reikia ir daugiau edukacijos, aš manau, VERT'o pirmininkas tai ir daro būtent ragindamas, šviesdamas gyventojus aktyviau dalyvauti elektros energetikos rinkoje.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Toliau klausia A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiama premjere, nors jūs jau faktiškai nebesate Vyriausybės vadovė, su kuo, žinoma, jus sveikinu, jūsų kadencijos metu sukurti skandalai tebedrebina Lietuvą ir tikiu, kad drebins dar ilgai. Prašau pasakyti gal atsisveikindama, ar jūs, ar jūsų partijos kolegos padėkojote „Teltonikos“ vadovui A. Paukščiui už tai, kad skandalingą informaciją jis paviešino po rinkimų, o ne prieš, nes jeigu ta informacija viešojoje erdvėje būtų atsiradusi anksčiau, tikriausiai rinkimuose būtų nekokie rezultatai. Kaip jūs jaučiatės dabar po viso šito? Ačiū. *(Juokas salėje)*

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ponas Gedvilai, aš tikrai žinau, kad jums mažiausiai gyvenime rūpi, kaip aš jaučiuosi, ir aš tikrai spėlioju, ką jūs darysite, kai aš čia nesėdėsiu ir jūs nebegalėsite manęs jau nieko paklausti. Tikrai šito laiko aš labai laikiu ir suprantu, kad jums bus labai liūdna.

Žiūrėkite, mes ketvirtais metais galime skaičiuoti visokiausius dalykus, kurie nepavyko, visokiausius dalykus, kurie buvo kontroversiški. Aš esu dėkinga ponui A. Paukščiui už tai, kad jis

apskritai šitą problemą iškėlė, nors ją buvo galima iškelti ir kitaip, bet aš neturiu jam jokių pretenzijų – jis verslo žmogus, jis nori spręsti savo klausimus. O jūs dar net kadencijos nepradėjote ir jau turite visą krūvą skandalų. Toks būtų mano atsakymas.

PIRMININKAS. Ačiū Pirmininkei. Toliau klausia D. Griškevičius. Prašau, Domai.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, pirmininke. Klausimą norėčiau užduoti kultūros ministrai S. Kairiui. Štai jisai nustebo, bet klausimas jums. Be abejo, jūs, kaip vis dar kultūros ministras, kaip Seimo narys, kaip galų gale Lietuvos pilietis, tikrai turite visą teisę vertinti įvairius politinius procesus. Pastaruoju metu esate užlipęs ant tokio, sakyčiau, moralinio kalno vertindamas įvairių koalicijų sudarymo peripetijų klausimus ir panašiai, bet vis dėlto mano klausimas yra: kaip jums atrodo iš moralinės pozicijos žiūrint, ar Seimo narys, šiuo atveju kultūros ministras, kuris yra narys Liberalų partijos, kuri yra, beje, teista korupcijos byloje, pats esate įsivėlęs į čekiukų skandalą, kuris, beje, išvertė švietimo ministrę, jūsų kolegę finansų ministrę gražino pinigus, jūs vienintelis likote faktiškai sausas tuo klausimu, kaip jūs vis dėlto vertinate iš moralinės pozicijos savo galimybes šnekėti ir kelti moralinius klausimus, turėdamas tokią savo asmeninę istoriją ir partijos? Ačiū.

S. KAIRYS (LSF). Turbūt kalbėti yra kiekvieno Seimo nario laisvė, teisė ir galų gale pareiga. Kitas dalykas, gerokai dideli skirtumai yra tarp to, į kokius moralinius klausimus įsivėlėte, tarkime, jūs, ir tie klausimai, kuriuos bandote man pateikti, kalbėdamas apie bylą, kuri jau paskutinį teismo sprendimą turėjo, viskas baigėsi. Kitas klausimas dėl tų pačių čekiukų. Dėl manęs nebuvo nei jokio tyrimo, nei kitų dalykų. O imant pačią savivaldybės situaciją, irgi teisėsauga, teismai į visus klausimus yra atsakę. Tvarką, net gerokai liberalesnę, jūs, kaip Seimo narys, patvirtinote ir įvedėte dabartiniams savivaldybių tarybų nariams. Tai toks būtų mano atsakymas. *(Balsas salėje)*

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Norėsiu klausti susisiekimo ministro gerbiamo M. Skuodžio. Iš tiesų per visą šią kadenciją teko ne kartą su jumis, jūsų komanda, „Via Lietuvos“ atstovais bendrauti, diskutuoti dėl kelio Vilnius–Trakai. Tą problemą, matyt, žinome visi, nes tuo keliu dažnai važiuojame ir matome, kokios ten spūstys susidaro. Dialogas tikrai buvo šioje kadencijoje. Žinau, kad šis kelias yra įtrauktas ministerijos pastangomis į pažangos priemonę, kuri vadinama, jeigu neklystu, „Gerinti susisiekimą kelių transportu“, ir žinau, kad paskutiniai derinimai turėjo būti Finansų ministerijoje. Tai ar tas procesas dabar jau yra baigtas, turime galutinai suderintą ir kaip toliau judėsime? Ačiū. Gal čia klausimas bus jau ne jums, bet bent jau kokią situaciją paliekate?

M. SKUODIS. Dėkui. Kolegos juokauja, sako, gerą situaciją paliekame. Jeigu žiūrėtume apskritai į prioritetiškumą (čia ir kitai Vyriausybei lygiai taip pat), iš Vilniaus mes turime ne tiek daug išvažiavimų. Nemenčinės plentas su Vyriausybės finansine parama tvarkomas. Aš labai dėkingas Gintarei. Mes pradedame ir Tarandės viaduko į Ukmergės pusę tvarkymą. Toliau, mes turime išvažiavimą ties Gariūnais ir turime Trakų plentą. Trakų plentas, visas iki pat Alytaus ir taip toliau, mūsų pastangomis įtrauktas ir į Europos Sąjungos karinio mobilumo žemėlapius. Tas leis ilgainiui turėti atitinkamą papildomą finansavimą. Dokumentuose mes, Vyriausybė, Susisiekimo ministerijoje tikrai tuos prioritetus sudėliosime ir aš net neabejoju, kad nauja Vyriausybė tęs tą kryptį, nes realiai dabar Gariūnai ir Trakai bus (na, ir Vilniaus miesto savivaldybei, net neabejoju) yra prioritetas dėl daugelio priežasčių: ir dėl karinio mobilumo, ir dėl visų kitų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Toliau klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Mano klausimas greičiausiai premjerei, nes šita Vyriausybė, teikdama prioritetą švietimui, šiuo metu švietimo, mokslo ir sporto ministro neturi.

Grįžtant prie tos situacijos, kuomet Švietimo, mokslo ir sporto ministerija su NŠA neapsižiūrėjusi, kad nelietuvių mokyklose dar papildomai reikėtų lietuvių kalbos patikrinimų pradinėje 4 klasėje, tą padarė lapkričio mėnesį. Kodėl dabar vaikai iš mokyklų bendruomenės už ministerijos ir NŠA žioplumą, veiksmų neatlikimą laiku turėtų mokėti stresu, nereikalingą įtampą ir taip toliau? Mano vertinimu, turėtų atšaukti šiais metais tą patikrinimą, pasirengti jam tinkamai, nes dabar visiškai neaišku... Tai yra aišku, kad vaikai, vos pradėję mokytis lietuvių kalbos 4 klasėje,

vienodai gerai kaip lietuvių šeimų vaikai neatliks tų pasiekimų. Tai aišku ir šiandien visiems, be tų patikrinimų, nereikalingų egzaminų vaikams. Tai koks čia tikslas yra? Parodyti, kaip blogai?

PIRMININKAS. Kolege, laikas klausti baigėsi.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Mano vertinimu, mokymui tikrai reikia skirti dėmesio ir vienas iš pagrindinių pasiūlymų skirti klases į grupes ir kiek įmanoma individualizuoti mokymą. O šį patikrinimą aš labai prašau vis dėlto padaryti bandomąjį arba, geriausiu atveju, atšaukti ir pasirengti jam tinkamai, o ne lapkričio mėnesį paskelbti, kad sausio 21 dieną jūsų lauks egzaminai.

PIRMININKAS. Kolege, jūsų laikas baigėsi.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ponia Rita, aš tikrai nenoriu jūsų įtarti, kad jūs kažkaip specialiai stengiatės apsaugoti lenkų tautinės mažumos vaikus nuo geresnio lietuvių kalbos mokėjimo. Man atrodo, čia ir yra didžiausia drama, kad mes tą rezultatą sužinome tada, kada įvyksta valstybiniai brandos egzaminai, ir tada neaišku, nei kuriuo metu mes čia turėjome kažką pamatyti, kodėl mes nepamatėme ir kaip čia apskritai šitaip atsitiko.

Man atrodo, tokie tarpiniai patikrinimai leidžia labai gerai pamatyti, kiek reikia įdėti papildomai pastangų tam, kad vaikai ištis pasiruoštų kitiems atsiskaitymams, nes paskui jau tas atsiskaitymas, kuris yra paskutinis, jau nelabai ką gali ir pakeisti. Niekas čia nenori nei tų vaikų traukti, nei kad jie stresuotų, nei kažkaip...

Aš suprantu, kad kiekvienas atsiskaitymas yra tam tikras stresas. Bet tam ir yra bendruomenė ir tam yra toks, mano supratimu, labai aiškus dalykas, kad mums reikia tiesiog pabandyti, pasimatuoti, kad mes žinotume, kur mes esame, ir žinotume, ką reikia taisyti. Antraip mes nieko nežinosime ir tada 12 klasėje vėl sužinosime, kad tautinių mažumų mokyklų vaikai ir vėl daug prasčiau negu lietuvių vaikai išlaikė valstybinį brandos egzaminą.

PIRMININKAS. Prašom. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Veikia?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Veikia, ačiū. Aš tik norėčiau šiek tiek pridurti prie to, ką sakė premjerė, kad šis patikrinimas niekaip neatsiliepia vaikų tolesniam mokymuisi. Jeigu 4 klasėje yra prastas rezultatas, tai nėra taip, kad užsitrenkia durys ir jis negali toliau mokytis. Tai yra, dar sykį kartoju, kaip padaryti nuotrauką. Aš labai prašau ir jūsų, miela Rita, ir mokyklų bendruomenių sudaryti tą vaizdą, kad tiesiog yra, nežinau, pamokos metu atliekamas testas, kuris parodo, kokia yra tikroji būklė, ir mes galėtume žinoti...

PIRMININKAS. Kolege, ačiū.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). ...ir mes galėtume žinoti, kokią pagalbą valstybė gali suteikti ar per klasių išskirstymą, ar per papildomus mokytojus geriau išmokti valstybinę kalbą, nes nuo jos, ko gero, priklauso kiekvieno Lietuvos piliečio sėkmė.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Diskusijas pratęsimė vėliau. Dabar klausia R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų buvęs ekonomikos ir inovacijų ministrei, bet kadangi jos nėra, aš manau, kad premjerė yra visiškai įsigilinsi į pastarųjų dienų visokius įvykius, turiu galvoje „Teltoniką“, kuri pažadino tokį ieškojimą platesnio požiūrio į apskritai Inovacijų įstatymo, didelių investicijų, žaliojo koridoriaus realizavimą.

Aš labai dėkingas, tiesą sakant, ministrui M. Skuodžiui, čia yra proga padėkoti, kadangi jis buvo šio įstatymo pataisos vienas iš autorių. Ir ji yra tikrai gera pataisa ir tinkamai priimama verslo. Bet tuomet neturėjome patirties. Dabar tą patirtį, kaip įgyvendinti tas nuostatas kompleksiskiau, tarpžinybiškiau, jau turime penkerių metų turbūt ir galime daryti kai kurias platesnes išvadas. Ko gero, galima teikti tam tikrus įstatymus arba poįstatyminius aktus, kuriuos reikia keisti.

Tai klausimas būtų toks, gerbiama premjere: ar ši Vyriausybė, kuri dabar labai, sakyčiau, įsigilinsi į šį įstatymą, galės pateikti ir pateiks reikiamus įstatymus...

PIRMININKAS. Laikas klausti...

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). ...dar būdama, kaip sakyti, savo darbo periode?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Čia priklausys nuo to, kaip greitai jūs patvirtinsite būsimos Vyriausybės programą. Spėju, kad patvirtinsite labai greitai, tai greičiausiai pateikti nespės, nes derinimo procedūros bet kuriuo atveju yra reglamentinės ir tiek, kiek projektai turi būti derinami, kiek

jie turi būti viešai paskelbti, kad visi galėtų pateikti pastabas, vis tiek yra šio toks laiko tarpas. Bet vieną problemą labai aiškiai būtent iš „Teltonikos“ atvejo esame identifikavę, kad kai yra sudaroma sutartis su didelio investicinio projekto investuotoju, yra sutariami tam tikri rodikliai ir tam tikri terminai tiems rodikliams pasiekti. Ir čia ir yra tas atvejis, kada akivaizdžiai matome, kad dėl priežasčių, kurias verslo atžvilgiu galime laikyti gana objektyviomis, nors yra tam tikrų niuansų. Aš tikrai nenoriu kaltinti nieko kito ir apskritai nieko nenoriu kaltinti, tiesiog noriu, kad tie sprendimai būtų greičiau priimti, bet reikia suprasti, kad projektas sudėtingas. Poreikiai, tarkime, tos pačios elektros, yra labai labai dideli. Mes kalbame apie didelį objektą ir galių poreikį, ir atitinkamai tinklų parengimą. Tokiu atveju turi būti galimybės tiesiog perderinti tuos terminus, per kuriuos investuotojas turi tuos bent jau pirminius rodiklius pasiekti. To dabar įstatymas nenumato ir akivaizdu, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija negalėtų pakeisti sutarties su „Teltonika“, bet manau, kad toks pakeitimas turėtų būti. Ir ne tik dėl „Teltonikos“, bet dėl visų investuotojų, kuriems tai būtų aktualu, nes, sakau, tokie pavyzdžiai, kad ir kokie nemalonūs ir skaudūs būtų, vis dėlto duoda tam tikras pamokas, kurios leidžia ir procedūras tvarkyti, o kai reikia, ir teisės aktus. Ir dėl to pirmadienį per susitarimą, į kurį mes buvome visi susirinkę, būtent tai ir buvo sutarta. Tas protokole yra fiksuota, protokolą yra viešas, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija parengs tokį įstatymo projektą, jį pateiks derinti, bet galbūt jį pateikti Seimui, jau, jeigu pritars, turės būsima Vyriausybė.

PIRMININKAS. Ačiū premjerei. Gerbiama Rita – po visų diskusijų, nes aš daviau jums laiko klausti dvigubai daugiau, negu priklausau. Dabar klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSG). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Išties mane nustebino gerbiamo energetikos ministro atsakymas kolegai, kad sukurta laisva elektros tiekimo rinka. Tai gal, gerbiamas ministre, pasižiūrėkite, kas yra tie nepriklausomi tiekėjai: „Ignitis“ – 70 % valstybinis, „Elektrum“ – 15, „Enefit“. Tai yra trijų valstybių valstybiniai tiekėjai. Tai apie rinką turbūt nereikėtų net kalbėti. Kadencija prabėgo, laisvosios rinkos nėra.

Bet mano klausimas susijęs su „Litgridu“. Kokius tikslus jūs keliate valstybinei įmonei, valdomai jūsų draugo R. Masiulio, kad didžiausia investicija su 3 mlrd. ir aukštosiomis technologijomis negauna 60 megavatų elektros? O Masiulis sako: na va, noriu duodu, noriu ne. Tai kieno šie laikai? Ar jie išparceliuoti jau yra, sakykime, pagal tą eilę, kuri buvo, kuris pirmesnis, tas greitesnis, kartu dar ir su valstybiniu reguliuotoju, kurio tvarkas jūs greičiausia patys ir patvirtinote? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Čia jūsų interpretacija, kuri visą laiką yra labai radikali ir labai toli nuo realybės. Kalbant... Atsakysiu į klausimą.

Kalbant dėl galių. Taip, konkrečioje pastotėje galių nebuvo, todėl ESO ir negalėjo „Teltonikai“ paskirti papildomų galių. Tam, kad papildomos galios atsirastų, reikalinga įgyvendinti projektą. Dėl to buvo ir sutarta su „Teltonika“, kad įmonė pasirinktų (*peks strek*) principą, ką pasirenka keturi penktadaliai visų įmonių. Įmonė pradėjo projektuoti, pamatė, kad procesas yra gana sudėtingas, ir susirinkime pirmadienį pasakė, kad perduoda projektą atgal „Litgridui“. „Litgridas“ taip, tą projektą pasiims, susidėlios projektą ir, aš manau, jį įgyvendins per maksimaliai trumpus terminus. Tik tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. (*Balsai salėje*) Taip, mes suteiksime jums žodį po atsakymo. Dabar klausia R. Baškienė ir paskui suteiksime jums reakcijai laiką. Prašau, gerbiamoji.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Norėčiau paklausti sveikatos apsaugos ministro. Suprantu, kad palieka labai daug neišspręstų klausimų ir jie bus perduodami naujai Vyriausybei. Tačiau galbūt jūs galėtumėte pakomentuoti problemą, kai į antro lygio regionines ligonines atvyksta gydytojai specialistai, kurių, beje, labai reikia, jų laukia gyventojai? Dėl griežto reikalavimo įsigyti įrangą, kuri atitiktų būtent tuos aukštus jau trečio lygio reikalavimus. Ir regioninės ligoninės, negalėdamos įsigyti tokios brangios įrangos (ji ne visada, beje, ir yra naudojama, tiesiog jos neprireikia tuo metu), deja, turės atsisakyti, kaip teigia tų ligonių gydytojai, būtent tų labai laukiamų specialistų paslaugų. Galbūt žinote, kaip šitą problemą spręsti, arba palinkėtumėte, kaip ją spręsti būsima Vyriausybei, būsima ministerijai?

A. PEČKAUSKAS. Ačiū už klausimą. Matyt, čia jūs kalbate apie kokią nors konkrečią situaciją, nes mes tikrai neturime į reikalavimus įrašytų kokių nors, na, pavadinkime taip, kosminės įrangos reikalavimų regioninėms ligoninėms. Čia aš kažko nesuprantu iš konteksto, arba kažkas, kas padėjo jums formuluoti klausimą, nebuvo iki galo tikslus, nes to nėra. Dažniausiai paslaugų teikimo aprašuose yra sudėlioti reikalavimai dėl įrangos tokios, kokia yra būtina tai paslaugai teikti, ar tai būtų regiono ligoninė, ar tai būtų universiteto lygmens ligoninė, ar tai būtų respublikinė ligoninė. Čia mes kokių nors neadekvačių sprendimų dėl to neturime ir iki manęs per šiuos trejus su puse metų tokių nuogastavimų tikrai nebuvo atėję. Jeigu galėtumėte konkrečią situaciją detalizuoti, galbūt galėtume paieškoti, ar ten tikrai nėra problemos.

Tai, matyt, vienas atsakymas, o kitas – supraskime ir tai, kad labai daug investicijų keliauja į sveikatos sektorių, kai mes kalbame apie įvairias reformas, apie pasirengimą grėsmėms, kalbame apie šimtus milijonų eurų, tikrai didelė dalis tų lėšų gali būti skirta ir įrangai įsigyti. Kai kalbame apie skubios pagalbos skyrius, apie intensyviosios terapijos skyrius, apie infekcinius klasterius, kai kalbame apie sveikatos centrų funkcionavimą, tai supraskime, kad tai yra papildomos lėšos. Gydytojų įstaigos savo, tai yra PSDF lėšų, už paslaugas uždirbtas lėšas ne visais atvejais turi skirti įrangai įsigyti. Tiesioginės sąsajos su galimybe įdarbinti vienokius ar kitokius darbuotojus šiuo atveju aš tikrai nedėčiau.

PIRMININKAS. Ačiū ministrui. Dabar suteiksiu trumpai žodį R. Tamašunienei. Replika per šoninį mikrofoną.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke, kad pasitaisėte. Buvo paminėtas mano vardas ir aš turiu teisę pasakyti repliką.

PIRMININKAS. Posėdžio pirmininkas turi teisę nuspręsti, kada ir kam suteikti žodį.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Turiu replikos teisę, nes mano vardas buvo paminėtas, aš dar turiu teisę kreiptis į Etikos komisiją. Aš noriu pasakyti, kad nuotrauka – tai nėra nuotrauka, tai yra pasiekimai. Matematika nekvestionuojama, nes tam pasirengta, niekas nekvestionuoja, o lietuvių kalbos ne lietuvių mokyklose patikrinimas – lapkričio mėnesį. Taip negali būti, tai yra klaida ir taip nedaroma.

PIRMININKAS. Toliau klausia L. Girskienė. Prašau, Ligita.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Norėsiu paklausti Ministrės Pirmininkės. XVIII Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane buvo integruota ir, kaip suprantu, Lietuvos reformų darbotvarkė. Vyriausybės ir ministrų strateginei darbotvarkei įgyvendinti buvo numatyta šiame plane daugiau negu 700 veiksmų ir 70 strateginių darbų, įvairių projektų. Didžiausią dėmesį buvo numatyta skirti penkioms reformoms – švietimo, sveikatos apsaugos, inovacijų, viešojo valdymo ir taip toliau. Kai kurios reformos buvo pradėtos įgyvendinti, tačiau man, pavyzdžiui, neaišku ir aš nežinau, kokioje stadijoje yra procesai. Jeigu yra pabaigta bent viena reforma, gal galite įvertinti, sėkmingai įgyvendinta ar ne?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, kad dėl tokių procesų labai sunku per tiek laiko pasakyti, kad viskas baigta ir kad galima įsivertinti. Jūs pati puikiai žinote, kad Seime buvo priimta nemažai įstatymų – ir dėl inovacijų politikos, ir dėl valstybės tarnybos reglamentavimo, ir atitinkamai darbo užmokesčio sistemų, apie švietimą jau nekalbu. Ta informacija apie strateginių projektų įgyvendinimą yra visada reguliariai Vyriausybės stebima. Aš spėčiau, kad ji netgi yra ir paskelbta kur nors Vyriausybės tinklalapyje. Aš tikrai paprašysiu savo kolegų, kad jums visa aktuali informacija būtų surinkta, pateikta, kad jūs galėtumėte studijuoti ir vertinti jau pagal savo įsivaizdavimą.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia D. Razmislevičius. Prašau.

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Aš norėčiau užduoti klausimą finansų ministrei dėl Valstybinio socialinio draudimo rezervinio fondo. Žinote, kad Vyriausybė suteikia galimybę visas rezervo lėšas investuoti, bet jūsų vadovaujama ministerija investavo ne visas lėšas. Noriu paklausti, kodėl ne visas lėšas? Aišku, kad likusi dalis, kuri nebuvo investuota, matyt, nukentėjo nuo infliacijos?

Dėl pasirinktų priemonių. Ar jūs manote, kad tos priemonės, į kurias investuota, buvo tinkamos? Gal dabar jūs elgtumėtės kitaip? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Visuomet galima, matyt, investuoti į bitkoiną ir tikėtis geriausios grąžos. Kita vertus, yra reguliavimas, kuris pasako, kokio dydžio riziką galima prisiimti, nes tai yra visgi mūsų pensininkų pinigai, todėl investicijos turi būti saugios. Yra reguliuojama, į kokio rizikingumo fondus galima investuoti, kurią to fondo apimtį galima investuoti, todėl investavimas atitiko nustatytus teisės aktus.

PIRMININKAS. Ačiū, ministrei. Toliau klausia T. Domarkas. Prašau.

T. DOMARKAS (NAF). Pirmiausia norėčiau paklausti nueinančios Vyriausybės. Galbūt labiausiai norėčiau padėkoti, kad skyrė papildomai 157 mln. eurų keliams. Tik norėčiau paklausti galbūt susisiekimo ministro, kaip jūs siūlote būsimai Vyriausybei spręsti klausimus dėl finansų, kuriuos jūs jau išnaudojote iš būsimo biudžeto dar šiais metais? Kokius turite šiuo atveju savo pasiūlymus?

M. SKUODIS. Man atrodo, kitų metų biudžete, kas jau kas, bet visos sudarytos sutartys yra finansiškai padengtos. Klausimas yra dėl darbų plėtros. Aš džiaugiuosi (džiaugiuosi kaip ministras, laikinai dar einantis pareigas) girdėdamas, kad biudžetą peržiūrint tą finansavimą bus bandoma bent šiek tiek padidinti. O kad darbai suplanuoti tiek žvyrkelių asfaltavimo, tiek strateginių projektų ir būtų galima daryti gerokai daugiau, tai tikrai faktas. Šiuo atveju, tikiuosi, ir bus rasti tie sprendimai.

Ir Vyriausybėje, tiesą pasakius, esame parengę tam tikrų žingsnių, kuriuos bus galima labai greitai priimti. Pavyzdžiui, išplėsti, ką reikia padaryti ir kas būtų teisinga, – sunkiasvorių vilkikų naudojamų, apmokamų kelių sąrašą. Jau būtų papildomai 20–30 mln. CO₂ dedamoji prie to paties apmokestinimo. Tai būtų vėlgi teisinga, vėl papildoma tam tikra suma, ir taip bus galima pažiūrėti, kaip dar ir pajamas padidinti, jeigu bus tokie sprendimai.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, norėčiau paklausti apie biurokratiją. Turbūt „Teltonikos“ pavyzdys – čia vienas iš tų žiedelių. O kitas pavyzdys kalbant netgi apie žemės ūkį. Turbūt gal girdėjote: Klaipėdoje ūkininkas keturias kiaules nuvežė paskersti ir dėl biurokratinių pinklių jis jas galiausiai turėjo užliuzuoti.

Vis dėlto norėčiau paklausti apie darbo grupę prie Vyriausybės biurokratijai mažinti. Ji turbūt veikė visą tą laikotarpį. Galbūt galite pasakyti, kiek kartų ji ten dirbo, ar buvo susitikusi, gal kokius tikslus buvo išsikėlus ir pasiekė? Ir galbūt kokias nors rekomendacijas ji ten pateikė ar įvertino? Galbūt jūs galite kažkaip apie tos grupės kokią nors darbo rezultatą pasakyti? Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Tikrai nežinau, apie kurią grupę jūs kalbate, nes buvo grupė, kuri buvo skirta specialiai švietimo sričiai. Išties darbas toje srityje buvo dėl biurokratijos švietime. Kažkokios kitos specialios grupės, apie kurią čia dabar labai daug kas kalba, saulėlydžio ar ten kokio nors dar saulės užtemimo, tikrai Vyriausybė neorganizavo, nes mes turime patirtį tokios grupės iš ankstesnių kadencijų.

Aš labai nuoširdžiai pasakysiu tiems žmonėms, kurie galvoja, kad taip galima visas problemas išspręsti. Kai ta grupė pradeda dirbti, tai atrodo, kad labai daug problemų išspręsi, bet jos atotrūkis nuo tų žmonių, kurie gamina šią biurokratiją, yra tokio didumo, kad grupė anksčiau ar vėliau jau pamato, kad ji tokius visiškai menkus dalykus svarsto – ten kokiame nors nutarime pakeisti vieną žodį. Ir ten kažkas labai dėl to pasidarys? Tikroji biurokratija darosi gana instituciniu lygmeniu. Dėl to čia buvo toks horizontalusis tikslas per visas institucijas.

Gaila, kad nėra Kazio. Kazys papasakotų, kiek jisai tų biurokratinių dalykų sugebėjo išravėti. Manau, kad jis tikrai galės tai surašyti ir raštu. Ir turbūt yra daugiau dalykų, kuriuos būtų galima padaryti.

Aš tikrai nežinau tos konkrečios istorijos, bet manau, kad visų tokių istorijų, kaip ir „Teltonikos“ ar bet kokios, ką ir sakiau, tiesiog reikia išmokti savo pamokas ir pasižiūrėti, ką galime padaryti, kad visiems būtų geriau. Todėl aš tikrai, nors ir kaip man būtų nesmagu ir nemalonu dabar visą laiką teisintis, vis tiek dėkoju tiems žmonėms, kurie šias problemas iškelia, nes jos tiesiog leidžia valstybės institucijoms dirbti geriau. Man atrodo, sakau, ne komisijomis tie klausimai yra sprendžiami. Mes, tiesą sakant, turėjome tikslus, juos matuodavome. Ekonomikos ir inovacijų mi-

nisterijos vėlgi galiu paprašyti atsiųsti ataskaitą apie administracinės naštos mažinimą kiekvienais metais. Kiekvienais metais tos ataskaitos buvo rengiamos. Kai kurios institucijos tikrai labai didelę pažangą padarė. Pavyzdžiui, Aplinkos ministerijos srityje labai daug tos administracinės naštos sumažėjo. Bet ne visur. Dar bus ką ir jums nuveikti.

PIRMININKAS. Ačiū premjerei. Toliau klausia R. J. Jankūnas. Prašom.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Laba diena. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti apie tokį keistą sveikatos priežiūrai skirtų lėšų paskirstymą, konkrečiai vakcinoms. Žiūrėkite, yra vakcinos nuo erkinio encefalito, faktiškai visiems reikia mokėti. Yra žmonių, kurie gyvena zonose, jiems tikslinga. Už gripo vakciną reikia mokėti visiems, išskyrus rizikos grupes, o koronaviruso vakcinos visiems yra nemokamos. Nemažai tenka utilizuoti ar padovanoti, prokuratūra net tyrimą pradėjusi.

Mano du klausimai. Kokia yra tokių sprendimų logika? Antras. Kokie yra šių metų duomenys? Kiek lėšų išleista vakcinoms nuo koronaviruso, kiek dozių nupirkta, kiek jų yra utilizuota ir kiek padovanota? Ačiū.

A. PEČKAUSKAS. Kaip suprantu, čia turbūt man klausimas. Labai ačiū už klausimą. Pradėkime, matyt, nuo vienos pusės, kokioms rizikos grupėms skiriamos vakcinos ir kad dėl finansavimo sprendimus priima Imunoprofilaktikos taryba. Jums turbūt puikiai žinomas toks formatas. Paskui turbūt atsižvelgia į Privalomojo sveikatos draudimo fondo galimybes ir tos lėšos yra skiriamos. Tiek jūsų minėtos vakcinos nuo erkinio encefalito, tiek nuo gripo, tiek nuo pneumokoko ir kitos – visos yra svarstomos būtent šiuo formatu ir tie sprendimai tenai priimami.

Kas susiję su vakcinomis nuo koronaviruso, ar ne, matyt, visiems puikiai žinoma, kad tos aplinkybės, kuomet buvo kovojama su COVID-19 pandemija, buvo visiškai kitos. Tai nebuvo taikos laikotarpis ir tie sprendimai, matyt, buvo priimami visai kitaip, siekiant išgelbėti tiek šalies ekonomiką, tiek žmonių gyvybes. Vien dėl šios ligos netekome tikrai ne 1 tūkst. Natūralu, kad tie sprendimai buvo priimami kitokie. Natūralu, kad kovidą vis labiau tampa normalia liga, patenka į įprastų ligų sąrašą. Net neabejoju, kad ir vakcinos nuo šios ligos artimoje ateityje turėtų patikti į tą patį mechanizmą, kaip yra priimami sprendimai ir dėl kitų vakcinų.

Dėl konkrečių skaičių. Tikrai, žinokite, aš jums pasakyti šiandien negaliu, tokiais skaičiais neoperuoju. Jeigu būtų poreikis, galite užklausti raštu ir jums ministerija pateiks tokius atsakymus.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia A. Busila. Prašau.

A. BUSILA (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Klausimas sveikatos apsaugos ministrui. Gerbiamas ministre, žinau, kad šiemet vyko derybos su profesinėmis sąjungomis. Jas galima pavadinti sėkmingomis: buvo susitarta dėl papildomų socialinių garantijų, dėl lėšų atlyginimams didinti. Kiek žinau, viešosioms įstaigoms numatyta tikrai ženkli suma. Tačiau klausimas dėl biudžetinių įstaigų, dėl visuomenės sveikatos biurų. Ten buvę kolegos sako, kad ministerijos išipareigojimai yra prisiimti, tačiau neskirta lėšų jiems įgyvendinti. Gal galite pasakyti, kokia yra situacija? Kaip reikėtų elgtis įstaigų vadovams, jeigu tų lėšų iš tikrųjų nėra? Ačiū.

A. PEČKAUSKAS. Ačiū, gerbiamas Andriau, už klausimą. Na, jūs pats buvote tos derybinės grupės narys (turbūt Sveikatos apsaugos ministerijos pusėje) ir visos detalės jums yra puikiai žinomos. Žinoma turbūt ir tai, kad valstybės biudžete, kuris artimiausiu metu bus svarstomas Seime, yra numatyta dalis lėšų ir biudžetinių įstaigų poreikiams. Jei kalbame apie visuomenės sveikatos biurus ir kitas sveikatos apsaugos sričiai pavaldžias biudžetines įstaigas, tai tų lėšų ten yra numatyta. Koks bus patvirtintas galutinis biudžetas, tai jau yra naujų valdančiųjų reikalas. Matyt, ir jūsų atsakomybė bus priimti tokius sprendimus, kad tos lėšos ten liktų tokios, kokios dabar yra suplanuotos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis užsirašė klausti B. Ropė. Prašau.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Noriu paklausti energetikos ministro dėl elektrą gaminančių vartotojų prijungimo prie elektros tinklų. Kaip žinome, tai yra naujinga žmogui, naudinga valstybei, naudinga Europai, todėl ir remiama tiek pagal Europos, tiek pagal nacionalines galimybes. Deja, ESO nėra prievolės prijungti gaminantį vartotoją, jeigu šis pareiškė norą. Yra tik prievolė išduoti sąlygas. Deja, labai dažnai būna, kad vieniems prie to paties tinklo išduodamos sąlygos nemokamai prisijungti, o iš kitų reikalaujama pridėti tūkstančius,

dešimt tūkstančių, netgi milijonus eurų, prijungiant 10 kilovatų elektrinę. Iš tikrųjų visiškai už tai neatlyginama ir didinamas turtas, būtent valstybinis turtas, ESO turtas. Ar tokią netvarką jūs ir toliau paliksite, ar ieškosite kokio sprendimo, kaip šias diskriminacines sąlygas pakeisti? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Netvarkos nėra mūsų valstybėje. Jeigu pažiūrėsime, tai prieš ketverius metus turėjome vos 8 tūkst. gaminančių vartotojų, dabar skaičius artėja prie 130 tūkst. gaminančių vartotojų. Tai galime konstatuoti, kad sąlygos yra labai labai geros, palyginus su aplinkinėmis šalimis, kuriose gaminančių vartotojų skaičiai yra dešimtim kartų mažesni, jeigu skaičiuotume gyventojus.

Kalbant apie problematiką, reikia nepamiršti, pirmas dalykas, kad bet kokia rekonstrukcija, jeigu ji būtų daroma ESO, visuomeninėmis lėšomis, tai gultų į visų mūsų vartotojų sąskaitą, jūs taip pat. Reguluotojas šiuo metu yra pradėjęs reguliavimo keitimo procedūrą, pagal kurią visi norintys įsirengti 10 kilovatų galios elektrinę turės tą galimybę, tačiau kaštai atitinkamai atsiguls horizontaliai visiems, kurie norės įsigyti tą elektrinę. Jie bus nedideli, tačiau, suteikiant tam tikrą galią, tu turėsi sumokėti. Paskui atitinkamai kiti, kurie norės prie tos pačios pastotės prisijungti, turės susimokėti tam tikras lėšas. Tai yra ateityje ne vienas susimokės, bet visi, kurie prisijungs prie šitos pastotės, turės susimokėti tam tikrą sumą. Sumos yra apskaičiuotos, jos tikrai bus gana nedidelės. Taigi reguliavimas čia yra net ne ministro, o reguliuotojo. Reguliotojas tuos žingsnius yra padaręs, jie yra panašūs į tuos, kurie buvo padaryti ne dėl elektrinių, o norint tai gauti, dar reikia įsivesti elektros galią. Tai šitas klausimas taip pat išspręstas, kaip ir daugelis energetikos klausimų, kurie buvo iškilę per šią kadenciją.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Dabar jau tikrai paskutinis klausia E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Klausimą turiu susisiekimui ministrui. „Teltonikos“ atvejis parodė, kad „Via Lietuva“ gali pristabdyti investicijas, verslą, gali sustoti visi projektai. Tai buvo vienietinis atvejis, jis greitai kaip ir išspręstas per viešumą. Bet ar buvo skaičiuota ir ar yra planuojama skaičiuoti ir žiūrėti į šitos problemos esmę? Kiek dar verslų Lietuvoje buvo galimai susidūrę su panašiomis problemomis? Pavyzdžiui, gal kokią nuovažą reikia įsirengti, gal vamzdį nutiesti per kelio apsaugos zoną, gal miesto teritorijoje yra magistralinio kelio atkarpa ir ten negali būti pastatytas naujas pastatas ar įsikurti verslas? Ar buvo skaičiuota ir žiūrėta į šią problemą iš esmės ir ar yra planuojama žiūrėti, kad tokie atvejai nepasikartotų sistemiškai, kad nebūtų sprendžiami vienkartinio būdu?

M. SKUODIS. Tai labai platus klausimas, net nežinau, kaip atsakyti. Pirmas dalykas, tie kečiai, kurie eina per miestus, turėtų būti savivaldybių nuosavybė, ir taškas. Tada būtų išspręsta labai labai daug klausimų. Man atrodo, prie tokios reformos reikės eiti, tai yra lygiai taip pat Prezidento palaikoma iniciatyva. Jau labai daug klausimų būtų išspręsta.

„Teltonikos“ atvejis jau, kiek tai susijęs su susisiekimu sritimi, baigtas. Tiesą pasakius, išsprendžiama labai daug klausimų dar iki tol, kol jie tampa vieši. Bet faktas, ko man labiausiai norėtusi dėl sisteminių sprendimų, tai: pirmas dalykas, kad įmonių, strateginių įmonių, vadovai pirmiausia išspręstų problemas, o ne nesusikalbėję tą atsakomybę visą laiką permetę Vyriausybei, ministrams spręsti ir panašiai. Aš čia jau pažangą matau. Tam tikrų žingsnių bus. O natūralu, kad dėl nuovažų ir kitų klausimų tikrai yra neišspręstų dalykų. Kai ką mes esame iš esmės pajudinę, palengvinę, bet turbūt čia yra toks ilgalaikis procesas, kai nuolat reikia ieškoti tų sprendimų ir juos rasti. Tikrai ir ministerijoje yra daug planų, ir toje pačioje „Via Lietuvoje“ yra daug planų, manau, kad dar ir su Seimo tokiu nauju požiūriu tikrai kai ką bus galima papildomai pajudinti.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, už atsakymą. Dėkoju Vyriausybės nariams už dalyvavimą Vyriausybės valandoje. Į visus klausimus, kuriuos norėjo užduoti Seimo nariai, atsakėte. Ačiū. Gražios tolesnės dienos.

O mes atliekame paskutinę šio posėdžio procedūrą, tai yra registruojamės.

Užsiregistravo 45 Seimo nariai. Rytinis posėdis baigtas. (Gongas)

Kaip minėjau, kolegos, tie, kas užsirašėte į Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Seimo tarpparlamentinę grupę, kviečiu čia, prie Seimo tribūnos, pasitarti dėl vadovybės rinkimo. Ačiū visiems.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 4 STENOGRAMA

2024 m. lapkričio 21 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja A. ŠIRINSKIENĖ

PIRMININKĖ (A. ŠIRINSKIENĖ, NAF). Gerbiami kolegos, pradedame lapkričio 21 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 96 Seimo nariai.

14.01 val.

Generalinės prokurorės Nidos Grunskienės pranešimas (dėl Seimo nario Remigijaus Žemaitaičio)

Darbotvarkės 2-1 klausimas yra generalinės prokurorės N. Grunskienės pranešimas dėl Seimo nario R. Žemaitaičio. Prašom, prokurore. Taip, prašom, kolega, dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Dėl vedimo tvarkos. Atsiprašau gerbiamos generalinės prokurorės. Aš spėju, kad čia nėra jokio formalaus pažeidimo, tačiau tokia interesų konflikto regimybė gali susidaryti, kai pristatomas klausimas dėl R. Žemaitaičio ir to sąrašo narys pirmininkauja posėdžiui. Jūs pati turite įvertinti tą aplinkybę.

PIRMININKĖ. Žinokite, pranešdama prokurorės pavardę aš greičiausiai jau kaip nors atlaikysiu tą jūsų regimybę. Prašom, prokurore.

N. GRUNSKIENĖ. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Vilniaus apygardos teismas 2024 m. lapkričio 18 d. nutartimi pavedė Lietuvos Respublikos generaliniam prokurorui kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimą dėl sutikimo leisti patraukti Lietuvos Respublikos Seimo narį R. Žemaitaitį, kaltinamąjį Vilniaus apygardos teisme nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje, baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę.

Šioje baudžiamojoje byloje R. Žemaitaičiui pareikšti kaltinimai dėl nusikaltimų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 170 straipsnio „Kurstymas prieš bet kokios tautos, rasės, etninę, religinę ar kitokią žmonių grupę“ 2 dalyje ir 170² straipsnio „Viešas pritarimas tarptautiniams nusikaltimams, SSRS ar nacistinės Vokietijos nusikaltimams, jų neigimas ar šiurkštus menkinimas“ 1 dalyje. R. Žemaitaitis kaltinamas tuo, kad būdamas valstybės politiku – Lietuvos Respublikos Seimo nariu – 2023 m. gegužės 8, gegužės 9, birželio 13, 14 ir 15 d. viešai tyčiojosi, niekino ir skatino neapykantą žmonių grupei ir jai priklausantiems asmenims dėl jų tautybės ir tokiais savo veiksmais padarė Baudžiamojo kodekso 170 straipsnio 2 dalyje numatytą tęstinį nusikaltimą. Be to, jis, būdamas valstybės politiku, Lietuvos Respublikos Seimo nariu, 2023 m. birželio 13, 14 ir 15 d. viešai šiurkščiai menkino nacistinės Vokietijos Lietuvos Respublikos teritorijoje įvykdytą žydų tautybės Lietuvos Respublikos gyventojų genocidą (Holokaustą), tai padarydamas užgauliu ir įžeidžiančiu būdu, ir tokiais savo veiksmais padarė Baudžiamojo kodekso 170² straipsnio 1 dalyje numatytą tęstinį nusikaltimą.

Detali informacija apie kaltinamajame akte nurodytų nusikaltimų padarymo būdus ir aplinkybes yra pateikta kreipimosi į Lietuvos Respublikos Seimą tekste, o esminiai duomenys apie nurodytų nusikaltimų veikų padarymo būdus bei aplinkybes yra šie. 2023 m. gegužės 8 d. socialinio tinklo „Facebook“ asmeninėje R. Žemaitaičio paskyroje buvo viešai paskelbti du tekstai su antisemitine skaičiuote ir teiginiais, kurie kaltinamajame akte vertinami kaip propaguojantys antisemitizmo normalizavimo idėją, viešas tyčiojimas, niekinimas ir neapykantos žmonių grupei ir jai priklausantiems asmenims dėl jų tautybės skatinimas bei antisemitinių idėjų reiškimas.

2023 m. gegužės 9 d. Lietuvos Respublikos Seime vykusio plenarinio Seimo posėdžio metu R. Žemaitaičio viešo pasisakymo dalis, kurioje Seimo narys cituoja išvakarėse jo vardo paskyroje paskelbtą įrašą, kaltinamajame akte kvalifikuojama kaip pakartotinis prieš žydų tautybės asmenis nukreiptos antisemitizmo normalizavimo idėjos skleidimas, neapykantos kalbos vartojimo normalizavimas, viešas tyčiojimas, niekinimas ir neapykantos žmonių grupei ir jai priklausantiems asmenims dėl jų tautybės skatinimas.

Tų pačių metų birželio 13 dieną socialinio tinklo „Facebook“ asmeninėje R. Žemaitaičio paskyroje viešai paskelbtas tekstas apie Lietuvos Respublikos Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės vizitą Izraelyje. Jame minimos 1941–1944 metų prieš Lietuvos gyventojus vykdytos represijos ir žudynės, Kaniūkų ir Pirčiupių kaimų gyventojų žudynės ir kiti istoriniai įvykiai. Taip pat ir kitą dieną, birželio 14-ąją, socialinio tinklo „Facebook“ asmeninėje R. Žemaitaičio paskyroje viešai paskelbtas tekstas, kuriuo komentuojamas tą pačią dieną portale „Delfi“ paskelbtas straipsnis, kaltinamajame akte vertinamas kaip viešas tyčiojimas, niekinimas ir neapykantos žmonių grupei ir jai priklausantiems asmenims dėl jų tautybės skatinimas.

2023 m. birželio 14 d., komentuojant tos pačios dienos publikaciją portale „Delfi“, socialinio tinklo „Facebook“ asmeninėje R. Žemaitaičio paskyroje viešai paskelbtas įrašas, kurio teiginiai apie 1941 m. birželio 15 d. vykusius Lietuvos gyventojų trėmimus, konkrečių žydų tautybės asmenų sąrašo paskelbimas bei atskirų asmenų duomenų viešinimas kaltinamajame akte vertinamas kaip niekinantis įvardintus įrašė tautinės bendruomenės narius, viešas tyčiojimas, niekinimas ir neapykantos žmonių grupei ir jai priklausantiems asmenims dėl jų tautybės skatinimas. Tą pačią dieną socialinio tinklo „Facebook“ asmeninėje R. Žemaitaičio paskyroje įvykusiame susirašinėjime su kitu asmeniu buvo viešai paskelbti teiginiai apie Lietuvos žmonių trėmimus bei NKVD darbuotojus, kurie kaltinamajame akte kvalifikuojami kaip neatitinkantys tiesos, nepagrįstai neigiamai apibūdinantys žydų tautybės žmones, visuomenės akyse sukeliantys priešišumą, provokuojantys nepakantumą šiai tautybei, taip viešai tyčiojantis, niekinantis ir skatinantis neapykantą žmonių grupei ir jai priklausantiems asmenims dėl jų tautybės.

2023 m. birželio 15 d. socialinio tinklo „Facebook“ asmeninėje R. Žemaitaičio paskyroje paskelbtas įrašas, kuriame minimos sovietų vykdytos represijos prieš Lietuvos gyventojus, Kaniūkų ir Pirčiupių kaimų gyventojų žudynės, paviešinta tikrovės neatitinkanti informacija apie trėmimus vykdžiusius asmenis, niekinama tautinės bendruomenės pirmininkė, kaltinamajame akte vertinamas kaip viešas tyčiojimas, niekinimas ir neapykantos žmonių grupei ir jai priklausantiems asmenims dėl jų tautybės skatinimas.

Kaltinamajame akte taip pat nurodoma, kad atskiri 2023 m. birželio 13, 14 ir 15 d. viešintų tekstų teiginiai, kuriuose nacistinės okupacijos metu Lietuvoje vykdytas žydų genocidas (Holokaustas) yra gretinamas bei lyginamas su kitų Lietuvos gyventojų žudynėmis, vertintini kaip viešai šurkščiai menkinantys nacistinės Vokietijos įvykdytą Lietuvos Respublikos teritorijoje prieš žydų tautybės Lietuvos Respublikos gyventojus genocidą (Holokaustą) darant tai užgauliu ir įžeidžiančiu būdu. Šiais savo veiksmais Seimo narys R. Žemaitaitis kaltinamas padaręs tęstines nusikalstamas veikas, numatytas Baudžiamojo kodekso 170 straipsnio 2 dalyje ir 170² straipsnio 1 dalyje.

Pažymėtina, kad ikiteisminio tyrimo metu R. Žemaitaičio teisinės neliečiamybės panaikinimo klausimas jau buvo sprendžiamas ir Seimas 2024 m. vasario 14 d. buvo panaikinęs Seimo nario R. Žemaitaičio teisinę neliečiamybę. Taip pat paminėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2024 m. balandžio 25 d. išvadoje konstatavo, kad Seimo nario R. Žemaitaičio veiksmai prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Šiais savo veiksmais Seimo narys R. Žemaitaitis sulaužė priesaiką ir šurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją.

2024 m. gegužės 2 d. Vyriausioji rinkimų komisija priėmė sprendimą panaikinti 2020–2024 metų kadencijos Seimo nario R. Žemaitaičio mandatą jam pačiam prašant. Baudžiamoji byla su kaltinamuoju aktu teisminei nagrinėjimui buvo perduota 2024 m. gegužės 8 d. Vilniaus apygardos teisme byla pradėta nagrinėti 2024 m. rugšėjo 3 d. Šiuo metu joje tęsiamas įrodymų tyrimas. Kaltinamajam R. Žemaitaičiui jokia kardomoji priemonė nepaskirta.

Nuo šių metų lapkričio 14 dienos R. Žemaitaitis yra naujos kadencijos Lietuvos Respublikos Seimo narys ir yra įgijęs Seimo nario asmens neliečiamybę. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir Lietuvos Respublikos Seimo statute įtvirtinta, kad Seimo narys be Seimo sutikimo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, suimamas, negali būti kitaip suvaržoma jo laisvė. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse įtvirtinta, kad jeigu atlikus visus nedraudžiamus proceso veiksmus nėra kompetentingos institucijos leidimo asmenį patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba asmuo turi imunitetą nuo baudžiamosios jurisdikcijos, baudžiamasis procesas turi būti nutrauktas.

Įvertinus jau nurodytas Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Seimo statuto ir Baudžiamojo proceso kodekso nuostatas, taip pat bylos faktines aplinkybes, tolesnis baudžiamasis procesas, tai yra baudžiamosios bylos nagrinėjimas Vilniaus apygardos teisme, imunitetą nuo baudžiamosios atsakomybės turinčio Seimo nario R. Žemaitaičio atžvilgiu negali būti tęsiamas nesant kompetentingos institucijos – Lietuvos Respublikos Seimo sutikimo patraukti šį asmenį baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi, Baudžiamojo proceso kodekso 3² straipsniu prašau leisti patraukti Seimo narį R. Žemaitaitį, kaltinamąjį Vilniaus apygardos teisme nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje, baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, išklausę generalinės prokurorės pranešimą, pagal Seimo statuto 23 straipsnio 2 dalį, kuri neseniai įsigaliojo, jeigu Seimo narys, išklausęs pranešimą, padaro pareiškimą, kad sutinka, kad jo neliečiamybė būtų panaikinta, tyrimo komisija dėl sutikimo nedaroma. Prašytume tada gerbiamą R. Žemaitaitį išreikšti savo poziciją, ar jisai sutinka, kad neliečiamybė būtų panaikinta.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamas Eugenijau Gentvilai, tu nesirūpink, nereikia Agnei nusišalinti. „Nemuno aušra“ yra labai tvarkinga ir teisinga partija ir frakcija. Savo noru, aš sakau, labai jūs kažkaip... akys jums labai stipriai dabar merkiiasi po pietų truputį. Nesinervinkite, Eugenijau, viskas yra gerai, žinote. Frakcija tvarkinga. Vadovaudamasis, gerbiama pirmininke, Seimo statuto tvarka, prašau nesudaryti komisijos ir savo noru dėl mano teisinės neliečiamybės išsprendimo klausimo... Ačiū, gerbiama pirmininke. *(Plojimai)*

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tokiu atveju komisija yra nesudaroma, o neliečiamybės atėmimo klausimas yra įrašomas į artimiausio Seimo posėdžio darbotvarkę ir mes galime pereiti prie kito darbotvarkės klausimo. Primenu, kad iš rytinės Seimo darbotvarkės... Ponas I. Vėgėlė per šoninį mikrofoną.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Aš dėl vedimo tvarkos ir motyvų norėjau paklausti, kas labai gerai išmano Statutą, ar iš tiesų mes, kaip Seimo nariai, neturėjome galimybės paklausti? Viskas gerai, taip?

PIRMININKĖ. Aš ponui I. Vėgelei pacituosiu Statutą, tai yra 23 straipsnio 2 dalį, joje yra rašoma, kad po savaitės diskusijoje dėl neliečiamybės dalyvauja ir Seimo narys, ir visi diskutuoja. Būtų smagu, kad skaitytume, kolegos, Statutą labai įdėmiai.

14.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-21(2) (pateikimo tęsinys)

Aš pereinu prie kito darbotvarkės klausimo, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-21, dėl kurio buvo paskelbta pertrauka. Matau kolegą D. Griškevičių prie šoninio mikrofono. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu norėtume paprašyti pusės valandos pertraukos būtent dėl šito klausimo.

PIRMININKĖ. Ar, kolegos, galėtume sutarti ir pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių. 30 minučių pertrauka.

14.16 val.

2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4221 (pirmasis svarstymas)

Toliau darbotvarkės 2-2.1 klausimas – 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4221. Pradedame pirmąjį šio projekto svarstymą. Kaip žinote, pagal Statutą pranešėjai yra visų komitetų pirmininkai, pasisako ir frakcijos bei kiti to pageidaujantys asmenys. (*Balsai salėje*) Prašome Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką į tribūną pristatyti šio komiteto nuomonę. Gerbiamasis A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, dar senos kadencijos, apsvaistė pateiktus pasiūlymus. Jų buvo pateikta labai daug, nevadinsime visų. Yra toks sprendimas: pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, teikiant Seimui antrajam svarstymui pataisytą įstatymo projektą, įvertinti Valstybės kontrolės 2024 m. lapkričio 7 d. išvadoje „Dėl struktūrinio postūmio užduoties“, Lietuvos banko 2024 m. lapkričio 8 d. išvadoje „Dėl Lietuvos Respublikos 2025 metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio poveikio patikėjimui finansų sistemos stabilumu ir kainų stabilumui“ pateiktas pastabas ir komiteto išvadą.

Atsižvelgdami į tai, kad, įvykus eiliniams Seimo rinkimams, išrinktas naujas Seimas ir bus patvirtinta nauja Vyriausybė, siūlome naujai patvirtintai Vyriausybei atidžiai apsvaistyti ir įvertinti institucijų, asociacijų, kitų suinteresuotų asmenų, Seimo komiteto, Seimo narių pasiūlymus dėl papildomų lėšų skyrimo, kuriam komitetas nepritaria. Dalis siūlomų finansavimo šaltinių, tokių kaip numatomos papildomai gauti pajamos, skolintos lėšos ar panašiai, nesiūlant sumažinti konkrečių išlaidų ar perskirstymo tarp asignavimų valdytojų, yra netinkami ir ženkliai blogintų 2025 metų valdžios sektoriaus balanso rodiklį. Ir spręsti dėl galimybės skirti lėšas įvertinant Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų valstybės biudžeto finansines galimybes, teikiant Seimui antrajam svarstymui pataisytą įstatymo projektą arba, įvertinus atnaujintus makroekonominis rodiklius, keičiant valstybės biudžetą kitais metais.

Svarstant Seimo narių ir Seimo komiteto pasiūlymus, atsižvelgta į tai, kad augant skolai ir su valdžios sektoriaus skolos tvarkymu susijusioms išlaidoms, atitinkamai mažės viešojo sektoriaus finansavimo galimybės. Ir į tai, kad jau šiuo metu didelė dalis ilgalaikių išpareigojimų nėra padengta tvariomis pajamomis, todėl papildomų išlaidų augimas turi būti atidžiai įvertintas, užtikrinant, kad tvarios pajamos ir pagal jas suplanuotos išlaidos leistų siekti subalansuoto biudžeto ir užtikrintų fiskalinių taisyklių laikymąsi tolesniais laikotarpiais. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiama kolegai. Matau J. Razmą prie šoninio mikrofono. Prašom, gerbiamas Jurgi.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, jeigu nebūtume paėmę pusvalandžio pertraukos ir būtume patvirtinę komitetų pirmininkus, turbūt turėtume aiškesnę situaciją. Dabar kas čia yra įgaliojti pateikti komitetų išvadas? Ponas A. Sysas anoje kadencijoje net nebuvo Biudžeto ir finansų komiteto narys. Ar dabar iš buvusių komitetų atstovų eis pristatyti išvadų, ar seniausi pagal amžių, kurie pirmininkavo naujųjų komitetų posėdžiams? Jūs paaiškinkite.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Jurgi, jūs esate ilgametis Seimo narys ir puikiai žinote, kad komitetui priima sprendimą, ką įgaliojti, ir tie įgaliojti asmenys paskaito. Tai čia nesikeičia tas įgaliojimas priklausomai nuo to, ar jie yra pirmininkai, ar nėra pirmininkai, ar jie pirmininkauja komisijai. Kurie ir nepirmininkauja, tiesiog jie yra įgaliojti asmenys, jie ir pristatys. Jeigu jus įgaliojo, jūs taip pat pristatysite.

Šiuo atveju tęsiame procedūrą toliau. Kolega L. Jonauskas. Prašom pristatyti komiteto išvadą.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Jeigu tinka, ir buvusio komiteto narys pristatys komiteto išvadą. Spalio 23 dieną Aplinkos apsaugos komitetas nagrinėjo Biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto ir Nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio projekto klausimus. Abiem klausimais buvo pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai dėkojame. Toliau – Ateities komiteto atstovas V. Grubliauskas. Šio komiteto išvada.

V. GRUBLIAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiama Seimo Pirmininko pavaduotoja, gerbiami kolegos, pirmiausia labai norėčiau nuraminti gerbiamą J. Razmą arba įkvėpti jam tikėjimo. Vakar aš pirmininkavau Ateities komiteto posėdžiui ir buvau vyriausias pagal amžių. Tai į vieną iš jūsų abejonių iš karto atsakau ir paguodžiu jus.

O kalbant apie Ateities komiteto išvadą, tai noriu ją pagarsinti. Ji skamba taip: pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui tobulinti šį projektą, atsižvelgiant į pasiūlymus, kuriems pritarė Ateities komitetas, bei Ateities komiteto patvirtintas išvadas. Balsavimo rezultatai: už... , prieš – 1, susilaikė 2. Lėmė pirmininko balsas. Tokios yra išvados. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju, kolega. Audito komitetui atstovauja ir išvadą pristato A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, Audito komitetas lapkričio 11 dieną savo posėdyje svarstė 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą Nr. XIVP-4221 ir komiteto išvadoje pasisakė dėl kelių aspektų.

Vienas iš siūlymų, kuriuos teikė Audito komitetas, tai yra didinti asignavimus Valstybės kontrolei. Poreikis yra 1 mln. 200 tūkst. didesnis, negu yra suplanuota. Buvo pritarta bendru sutarimu, kad asignavimams 2025 metams, kai yra suplanuota 9 mln. 84 tūkst., šis poreikis būtų padidintas 1 mln. 200 tūkst.; atitinkamai 2026 metams, kai yra suplanuota 8 mln. 815 tūkst., taip pat 1 mln. 200 tūkst.; ir 2027 metams, kai yra suplanuota 8 mln. 811 tūkst., taip pat dar 1 mln. 200 tūkst.

Dėl šių siūlymų balsavo už, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Tai buvo dėl pasiūlymų. Beje, reikia paminėti, kad pagrindinis komitetas nepritarė šiam siūlymui. Labai gaila, kad tokia valstybei svarbi institucija jiems yra nulinio vietoje.

Dėl paties biudžeto projekto. Komitete įvyko alternatyvus balsavimas. 3 komiteto nariai biudžeto projektui nepritarė, 2 komiteto nariai projektui pritarė. Bendras sprendimas dėl 2025–2027 metų biudžeto projekto – nepritarti ir siūlyti pagrindiniam komitetui grąžinti jį iniciatoriams tobulinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ekonomikos komiteto išvadą pristato S. Bucevičius. Prašom.

S. BUCEVIČIUS (*NAF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė iniciatorių pateiktą įstatymo projektą, bendru sutarimu pritarė jam. Yra pasiūlymų skirti papildomą finansavimą turizmo sektoriui vystyti. Taip pat komiteto pasiūlymai numatyti papildomą finansavimą Kelių priežiūros ir plėtros programai įgyvendinti, jiems komitetas, kaip ir minėjau, pritarė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiama R. Budbergytė pristatys Europos reikalų komiteto išvadą. Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Europos reikalų komitetas bendru sutarimu pritarė Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms pagal Europos reikalų komiteto sritis. Nutarta pasiūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui projektą tobulinti atsižvelgiant į Europos reikalų komiteto pateiktus siūlymus. Taip pat priminti pagrindiniam komitetui, kad, atsižvelgiant į komiteto 2024 m. spalio 23 d. priimtą sprendimą Nr. 100P-94, Seimo specializuoti komitetai, svarstydami Lietuvos Respublikos biudžeto įstatymo projektą arba šio įstatymo pakeitimo projektus, turi atsižvelgti į pastarąsias Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijas. Taip pat pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei atkreipti dėmesį, kad vidutiniu laikotarpiu yra svarbu siekti stabilizuoti Lietuvos valdžios sektoriaus skolos augimą, apdairiai valdyti biudžetą ir palaipsniui mažinti valdžios sektoriaus deficitą, kad būtų išlaikytas finansų tvarumas, laikantis finansinės drausmės taisyklių. Priminsiu, bendru sutarimu buvo priimtas šitas Europos reikalų komiteto sprendimas.

PIRMININKĖ. Dėkojame gerbiamai Rasai. Kultūros komiteto išvadą pristato V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke, už tokį netikėtą įvertinimą, kad man yra suteikta galimybė pristatyti praėjusios kadencijos dar mūsų komiteto posėdžio sprendimą.

Taigi, 2024 m. spalio 23 d. Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komitetas apsvarstė 2025–2027 metų biudžeto įstatymo projektą ir iš esmės jam pritarė, bet pasiūlė septynis momentus. Juos aš dabar ir įvardinsiu, nepaisydamas to, kad galbūt ne į visus arba į juos nebuvo atsižvelgta. Bet toks poreikis vis tiek niekur nedingo, juolab kad visi mano paminėsimi prašymai yra verifikuoti Kultūros ministerijos ir tai yra iš tikrųjų realūs poreikiai.

Taigi, yra pasiūlymas 2025 metams papildomai skirti muziejų veiklai skatinti 600 tūkst., taip pat 2025, 2026 ir 2027 metams Kultūros ministerijai papildomai skirti bibliotekų fondams formuoti, kas yra labai labai būtina. Ten atitinkamai 300 tūkst., 541 ir 732. Visi tie poreikiai buvo suformuluoti būtent bibliotekų asociacijų.

Taip pat pasiūlymas skirti papildomai 600 tūkst. prie pateiktos sumos įstatymo projekte kino valstybiniam finansavimui ir talentų ugdymo priemonei, atitinkamai 2026 metams skiriant 3 mln. 410 tūkst., 2027 metams – 4 mln. 122 tūkst., tai yra kasmet vis tvariai pridedant po 1 mln.

Ketvirtas pasiūlymas – 453 tūkst. eurų padidinti finansavimą Lietuvos nacionaliniam dailės muziejui. Reikia verkiant įrengti trečio aukšto gaisro sistemą. Kitu atveju gali įvykti nelaimė. Turėtume tikrai daugiau išlaidų, negu dabar sutaupyti.

Penktas pasiūlymas – skirti 2025 metams papildomą 724 tūkst. eurų finansavimą Nacionaliniam M. K. Čiurlionio dailės muziejui M. K. Čiurlionio kūrybai pristatyti Japonijoje. Primenu, kad 2025 metais mes ir pasaulis minėsime šio genijaus 150-ąsias gimimo metines.

Šeštas pasiūlymas – 2025 metams skirti papildomą 140 tūkst. eurų finansavimą Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai informacinių sistemų, tai yra LIBIS, VEPIS ir kitų, poreikiams užtikrinti. Tai yra labai labai svarbu. Taip pat dokumentams konservuoti, restauruoti siūloma padidinti finansavimą 38 tūkst. eurų.

Ir paskutinis, toks galbūt pramoginis, bet taip pat labai labai rimtas. Lietuvos nacionaliniam muziejui prašoma skirti finansavimą Gedimino kalno rekonstrukcijos darbams: 2025 metams – virš 700 tūkst. eurų, 2026 metams – jau 3 mln., beveik netoli 4 mln., 2027 metams – 4,2 mln. To reikia keltuvui, kuris veža arba kelia žmones į Gedimino kalną. Tas keltuvas jau yra pasenęs ir moraliai, ir fiziškai. Vieną dieną (o ta diena ateis labai greitai) jis tiesiog sustos. Šiuo metu į Gedimino kalną nėra jokių galimybių kaip nors patekti neįgaliesiems ar kitų poreikių turintiems žmonėms. Taigi šis prašymas yra būtinas. Kaip minėjau, siūloma išdėstyti 8 mln. eurų finansavimą per trejus metus. Ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkojame už išvados pristatymą. Kaimo reikalų komiteto išvadą pristatys Seimo narys V. Pranckietis. Gerai. Kolega K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ačiū buvusiam pirmininkui už pasitikėjimą. Kaimo reikalų komitetas spalio 23 dieną svarstė ir priėmė sprendimą pritarti Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektui ir komiteto išvadai pagal Kaimo reikalų komiteto kuruojamas sritis. Siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui įstatymo projektą tobulinti, atsižvelgiant į Kaimo reikalų komiteto pasiūlymus.

Yra keletas pasiūlymų. Pasiūlymas papildomai 2025 metams skirti 2 mln. eurų valstybės perduotoms savivaldybėms funkcijoms, tai yra žemės ūkio funkcijoms, vykdyti (savivaldybėse ir seniūnijose dirbančių žemės ūkio specialistų darbo užmokesčiui). Aišku, pasiūlėme ir lėšų šaltinį, tai yra Žemės ūkio ministerijoje numatyti asignavimai būtent kompensacijoms už kailinės žvėrininkystės veiklos nutraukimą. Bet žinome, kad nė vienos paraiškos, nė vieno prašymo nėra, tai tikrai lėšos būtų panaudotos racionaliai.

Kitas pasiūlymas – Žemės ūkio ministerijos asignavimams papildomai skirti 5,3 mln. eurų pieninių bulių veršeliams subsidijuoti. Taip pat siūlome šaltinį – valstybės biudžeto lėšas, skirtas netinkamam PVM'ui finansuoti (iš suplanuotų RRF'o lėšų šlapynėms atkurti). Ir formulė pridėta.

Kitas pasiūlymas yra papildomai skirti 12 mln. eurų kompensacijoms privačios žemės ir (ar) miško savininkams, valdytojams ir naudotojams už įvedamus apribojimus, tai yra draudimus, ūkinei veiklai. Apie tai diskutavome ir šioje salėje.

Paskutinis, ketvirtas, pasiūlymas yra numatyti 2024 metų valstybės biudžeto asignavimų perkėlimo į antruosius metus, tai yra į 2025 metus, išimtį, kai valstybės investicijos skiriamos me-

lioracijos investiciniams projektams. Tai irgi logiškas pasiūlymas. Už visą išvadą balsavo 5 Seimo nariai – visi balsavo už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū gerbiamam Kęstučiui. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą pristatyti yra pasirengęs A. Pocius. Prašome, kolega.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, mieli kolegos, kaip buvęs NSGK pirmininkas ir dabartinio komiteto narys pristatau Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto siūlymą. Taigi, vertindami dabartinę geopolitinę situaciją ir atsižvelgdami į Lietuvai kylančias grėsmes, dviejuose posėdžiuose – spalio 23 dieną ir spalio 30 dieną – komitete svarstėme 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą, kadangi komitetas dirba su daug institucijų ir asignavimų valdytojų, tai yra Vidaus reikalų ministerijos ir įstaigų prie Vidaus reikalų ministerijos: Policijos departamento, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Vadovybės apsaugos tarnybos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, Viešojo saugumo tarnybos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos, Migracijos departamento, taip pat Krašto apsaugos ministerijos, įskaitant Lietuvos kariuomenę, Valstybės saugumo departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro. Taigi komitetas, apsvarstęs visus siūlymus, siūlo pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui pritarti iniciatorių pateiktam 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Labai dėkojame gerbiamam Arvydui. Ir Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pristato Seimo narys L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas bendru sutarimu nutarė pritarti įstatymo projektui ir siūlyti Biudžeto ir finansų komitetui atsižvelgti į komiteto pasiūlymus.

Pirma, skirti papildomai, lyginant su įstatymo projektu, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai 1,3 mln. eurų vaikų dienos centrų veiklai, tai yra tęstinumui užtikrinti, kokybiškoms paslaugoms teikti, darbuotojų kvalifikacijai, darbo užmokesčiui. Dėl lėšų šaltinio spręsti pagrindiniam komitetui. Taip pat įvertinti ir spręsti dėl papildomų asignavimų, lyginant su įstatymo projektu, skyrimo, tai yra papildomų lėšų ir Policijos departamentui, ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai, Viešojo saugumo tarnybai, Aplinkos apsaugos departamentui ir pavaldžioms įstaigoms, Migracijos departamentui. Taip pat rekomenduoti Vyriausybei sudaryti darbo grupę iš statutinių pareigūnų darbo apmokėjimui kompleksškai peržiūrėti. Pritarta bendru komiteto narių sutarimu. Dėkui.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju, gerbiamas Linai. Ir Sveikatos reikalų komiteto išvadą pristatys Seimo narė L. Šukytė-Korsakė. Prašome.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Dėl 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XVP-4221 Sveikatos reikalų komitete svarstymas įvyko 2024 m. lapkričio 6 d. Sveikatos reikalų komiteto sprendimas – pritarti 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Labai jums ačiū. Švietimo ir mokslo komiteto išvadą pristatys Seimo narė V. Aleknavičienė. Prašau.

V. ALEKNAVIČIENĖ (LSDPF). Laba diena, Seimo pirmininke, kolegos. Pristatau Švietimo ir mokslo komiteto spalio 30 dienos sprendimą iš esmės pritarti 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

Pateikiame ir tris pasiūlymus. Tai yra neformaliojo vaikų švietimo programoms finansuoti iš valstybės biudžeto papildomai skirti 3 mln. eurų. Antras pasiūlymas – skirti 2025 metais trūksta mas lėšas STEAM centrų laborantams – 1 tūkst. 522 eurus, numatyti 2026 metų ir 2027 metų biudžete 4 tūkst. 566 eurų sumą STEAM centrų veiklai. Bei trečias pasiūlymas – papildomai skirti 2,1 mln. eurų mokykliniams autobusams įsigyti.

Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą prašom pristatyti gerbiamą J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas lapkričio 5 dieną svarstė biudžeto projektą ir priėmė tokį sprendimą: siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti Teisės ir teisėtvarkos komiteto sprendimams dėl Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto ir siūlyti Vyriausybei svarstyti papildomų asignavimų skyrimą Generalinei prokuratūrai.

Pirma. 2025 metais prokuratūros valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui – 4 mln. 800 tūkst. eurų. Antra. Europos deleguotųjų prokurorų socialinėms garantijoms užtikrinti 2025 metais – 40 tūkst., 2026 metais – 52 tūkst. ir 2027 metais – 65 tūkst. Trečia. Slapto kliento tyrimams – 7 tūkst. eurų kasmet, mikroklimato tyrimui – po 15 tūkst. kas dvejus metus. Lėšų šaltinis – 2025–2027 metų biudžeto lėšos, atsižvelgiant į tai, kad šiais metais teismams yra perduoti ikiteisminiai tyrimai, kur civiliniai ieškiniai yra didesnės negu 8 mln. eurų sumos, taip pat papildomai į biudžetą perduodamos lėšos ginant viešąjį interesą vadinamosiose čekiukų bylose.

Taip pat komitetas siūlo... Atkreipiamas dėmesys dėl Lietuvos teismų... Atsiprašau truputėlį, nes ne popieriuje... Atkreipiamas dėmesys į Lietuvos teismams aktualias nuostatas ir Teisėjų tarybos diskrecijos teisę svarstyti bei aprobuoti teismų biudžetų projektus. Tai susiję tiek su asignavimų perskirstymu tarp teismų, planuojant trejų metų biudžetą (antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų asignavimų limitų tikslinimas tarp teismų, pasikeitus aplinkybėms), tiek, jau patvirtinus biudžetą, asignavimų perskirstymu tarp teismų per biudžetinius metus Teisėjų tarybos teikimu. Pažymėtina, kad įstatymo projekte neliko iki tol biudžeto įstatymuose teismams galiojusios nuostatos, kuri leido Lietuvos Respublikos Vyriausybei Teisėjų tarybos teikimu du kartus per metus perskirstyti asignavimus tarp teismų.

Pažymėtina, kad teismai įgyvendina vieną tęstinės veiklos funkcijų vykdymo programą 13 tūkst... 13.001 „Teisingumo vykdymas“ ir vykdo vieną priemonę, todėl net tarp teismų asignavimai yra perskirstomi pagal vieną programą ir net vieną identišką priemonę, todėl nustačius galimybę perskirstyti programos asignavimus jie visada lieka tai pačiai teisingumo vykdymo veiklai finansuoti. Taip pat pažymėtina, kad 2024 metais Teisėjų taryba jau aprobavo net du asignavimų perskirstymo atvejus tarp teismų, kurių metu tarp teismų iš viso buvo perskirstyta 794 tūkst. eurų. Vienas iš tokių atvejų susijęs su Lietuvos Respublikos apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo pakeitimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymu, kuriuo nuo 2024 m. liepos 1 d. turėjusi įsigalioti apylinkių teismų reforma buvo nukelta į 2025 m. sausio 1 d. 2024 metų asignavimai teismams buvo aprobuoti jau 2023 metų pabaigoje, o nukėlus apylinkių teismų reformą turėjo būti skubiai perskirstomi. Pažymėtina, kad dėl iki 2025 m. sausio 1 d. atidėtos apylinkių teismų reformos Teisėjų taryba asignavimus tarp teismų galėjo perskirstyti tik vadovaudamasi nuostata dėl perskirstymo Teisėjų tarybos teikimu du kartus per metus.

Taigi, įstatymo projekto 13 straipsnio 1 dalyje yra numatytos Vyriausybei ir jos įgaliotai institucijai suteikiamos teisės dėl asignavimų perskirstymo. Pažymėtina, kad 2023 m. gruodžio 14 d. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje buvo numatyta, kad Vyriausybei arba jos įgaliotai institucijai tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymu gali būti suteikiamos papildomos teisės. Todėl, vadovaujantis... Atsiprašau, užstrigo.

Pasiūlymas dėl projekto 13 straipsnio 1 dalies – papildyti 5 punktu: „Teisėjų tarybos teikimu du kartus per metus perskirstyti pirmųjų biudžetinių metų asignavimus, šio įstatymo 3 priede teismams (išskyrus Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą) numatytus valstybės biudžeto asignavimus, tarp teismų (išskyrus Konstitucinį Teismą), atsižvelgiant į teismų programų įgyvendinimo duomenis.“

Visas komiteto pasiūlymas perskaitytas ir už šį komiteto sprendimą balsavo 3, susilaikė 3, komiteto pirmininko balsas buvo lemiamas.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Juliau. Užsienio reikalų komiteto atstovas Seimo narys E. Zingeris pristatys šio komiteto išvadą. Prašom.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Brangūs bičiuliai, Užsienio reikalų komitetas, spalio 30 dieną skrupulingai apsvaistęs šalies biudžetą, mums teiktus dėl ko-

miteto išvados punktus ir pagalbiniais komitetams punktus, kur mes buvome papildomas komitetas, sprendimu pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-4214. Pritarta bendru sutarimu.

Kartu mes norime pasakyti, kad, patobulinus pagal Užsienio reikalų komiteto pasiūlymus, siūlome ir pagrindiniam komitetui pritarti mūsų pasiūlymams, kurie buvo štai tokie, papildomi. Tai yra mes skiriame mūsų atstovus. Jūs žinote, kad mes turime mūsų atstovus Briuselyje, ir žinote, kad mes turime mūsų atstovę, Lietuvos Seimo atstovę, prie Amerikos Kongreso. Tai mes siūlome įsteigti tokią (ir taip buvo balsuota) Ukrainoje ir Vokietijos Federacinėje Respublikoje. Abi šalys jums atrodo aiškios. Kodėl mūsų Kanceliarijos atstovą siūlome nusiųsti ten dirbti? Kad ryšiai tarp Bundestago ir Rados būtų stipresni ir mes padėtume Radai pasiruošti Europos Sąjungos... jau mūsų pirmininkavimui Europos Sąjungai 2027 metais. Tai yra 260 tūkst. eurų siūlome mūsų Seimo dviem atstovams papildomai prie Ukrainos Rados ir Bundestago.

Migracijos departamentui, kadangi žinote, kokių baisų krūvį tenka patirti mūsų Migracijos departamentui dėl dirbtinių hibridinių antpuolių, organizuotų A. Lukašenkos režimo prieš mus ir prieš Lenkiją, ir prieš Latviją, ir prieš Suomiją, mes siūlome skirti 1 mln. 540 tūkst. eurų. Padėti mūsų Migracijos departamentui deramai atremti jiems netikėtai tenkančius iššūkius. Taip pat mano paminėtiems atstovams, kuriuos aš paminėjau, ir ką tik mano paminėtiems Migracijos departamentui ir Užsienio reikalų ministerijai 700 tūkst. padidinti jų biudžetą. Užsienio reikalų ministerijai irgi tenka didžiuliai iššūkiai.

Gerbiama pirmininke, aš perskaičiau mūsų komiteto išvadą, kuri buvo priimta bendru... Visi balsavo už, nebuvo nė vieno prieš, taigi mes siūlome šioje salėje taip pat paremti mūsų pasiūlymus. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Labai jums ačiū. Dar vienas komitetas. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą pristatys Seimo narys R. Juška. Labai prašom.

R. JUŠKA (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Lapkričio 6 dieną VVSK svarstė Biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą, pritarė suinteresuotų asmenų pasiūlymams. Aš paminėsiu, taupydamas laiką nevardinsiu sumų, jos yra pateiktos. Pirma, skirti didesnę finansavimą policijai ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui; skirti didesnę finansavimą kelių priežiūrai; skirti didesnę finansavimą savivaldybių vykdomoms ir valstybės dotuojamoms sveikatos priežiūros, švietimo ir žemės ūkio funkcijoms.

VVSK pritarė suinteresuotų asmenų pasiūlymams ir jų pagrindu suformulavo savo pasiūlymus. Taip pat yra trys pozicijos. Pirma, skirti didesnę finansavimą VTEK'ui. Argumentai yra pateikti. Antra, skirti didesnę finansavimą VRK. Argumentai pateikti. Trečia, skirti didesnę finansavimą Seimo kanceliarijai. Komitetų argumentai taip pat yra pateikti.

VVSK sprendimas – iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektui Nr. XIVP-4221 ir siūlyti jį tobulinti, atsižvelgiant į komiteto ir suinteresuotų subjektų pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Pritarta bendru sutarimu. Iš 12 komiteto narių dalyvavo 11. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju gerbiamam R. Juškai.

Žmogaus teisių komitetas. Seimo narys L. Šedvydis yra įgaliotas pristatyti išvadą. Prašom.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Lapkričio 6 dieną Žmogaus teisių komitetas susirinko į posėdį, kuriame svarstė biudžeto projektą, ir priėjo prie tokio sprendimo: pirmausia siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui pritarti iniciatorių pateiktam 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektui ir komiteto pasiūlymams. Iš esmės du pasiūlymai.

Pirmas – skirti papildomų lėšų Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai. Argumentai gana paprasti. 2025 metais Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisija planuoja atlikti Lietuvos teisės aktų atitikties Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatoms analizę bei suaugusių asmenų su negalia švietimo tyrimą, tačiau be tam skirtų lėšų komisija šių tyrimų atlikti neturės jokių galimybių, o pareiga Lietuvai teikti atitinkamas ataskaitas kyla iš ratifikuotos konvencijos.

Minėtos komisijos tyrimams atlikti papildomai reikalinga 20 tūkst. eurų suma. Be to, pačiai Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai skirti papildomai 28 ir 5 tūkst. eurų.

Antras pasiūlymas. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui yra priskirta naujų funkcijų, neskiriant tam papildomo finansavimo. Aukštos kvalifikacijos darbuotojų atlyginimai yra daug mažesni nei panašaus pobūdžio veiklą vykdančių įstaigų, pavyzdžiui, Lietuvos istorijos instituto darbuotojų, o tai neigiamai veikia darbuotojų motyvaciją. Todėl reikia skirti papildomą finansavimą centro darbuotojų darbo užmokesčiui ir tam siūloma iš valstybės biudžeto lėšų skirti 400 tūkst. eurų. Ir balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Labai ačiū kolegai L. Šedvydžiui už Žmogaus teisių komiteto išvados pristatymą.

Dar turiu ir reikėtų, matyt, pristatyti Jaunimo ir sporto reikalų komisijos išvadą, nes komisija dar nėra sudaryta. Tai ši komisija spalio 30 dieną svarstė Biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą ir jam pritarė bendru sutarimu. Tuo mes ir baigiame svarstyti, pristatyti komitetų ir komisijų išvadas.

Dabar pagal Seimo statuto 176 straipsnio 2 dalį turėtų būti išklausomos ir frakcijų bei paskirų Seimo narių nuomonės. Matau užsiregistravusius du Seimo narius. Pirmasis kalba Seimo narys A. Butkevičius Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu ir ruošiasi V. Ažuolas. Prašom, kolega.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos. Prasidėjus ateinančių metų biudžeto įstatymo svarstymui, vis dėlto Europos Komisija numatė jau naują tvarką visoms Europos Sąjungos šalims, kad biudžeto svarstymai būtų trimečiai svarstymai. Vadinasi, 2025, 2026 ir 2027 metų. Mano nuomone, komitetai turėjo apsvarstyti ir 2026, ir 2027 metų tiek išlaidas, tiek planuojamas pajamas. Kalbėdamas apie ateinančių metų biudžetą tiek išlaidų, tiek pajamų planavimą, noriu pasakyti, kad buvusi valdančioji dauguma taip ir nesuprato, kas yra valstybės biudžeto racionalus išlaidų planavimas, kas yra fiskalinės drausmės laikymasis ir koks yra viešųjų finansų efektyvus panaudojimas, siekiant Vyriausybės programoje numatytų tikslų įgyvendinimo.

Vis dėlto aš čia atsinešiau tokią storą *papkę*, bet šitoje *papkėje* daugiausia yra tam tikri pasiskaidymai nuo 2021 metų. Mes, kai kurie politikai, aiškinome, kad, jau formuojant 2022 metų biudžeto įstatymo projektą, per daug stipriai didinamos išlaidos, nesivadovaujant jokia racionalumu arba, teisingiau, negarantuojant ilgalaikėmis tvariomis pajamomis. Į tai buvo visiškai neatsižvelgta.

Ta pati istorija pasikartojo ir 2023 metais planuojant 2024 metų biudžeto išlaidas. Daugiausia buvo vadovojamasi tikriausiai principu: kuo daugiau duosiu, tuo geriau gyvensiu trumpuoju laikotarpiu arba, paprastai pasakius, kad pasiekėme tam tikrą ribą. Kalbėsiu jau faktų kalba, kur aiškiai matosi, kad ateinančių metų, jeigu kalbame apie ateinančius metus, fiskalinis deficitas, nors rodomas, kad yra 3 % nuo bendrojo vidaus produkto, iš tikrųjų yra didesnis. Jis yra didesnis dėl to, kad nesutampa informacija, pateikta Biudžeto ir finansų komitetui Valstybės kontrolės, kalbant apie skolos administravimo išlaidų planą. Finansų ministerija rodo, kad 2025 metais valstybės skolos aptarnavimo išlaidos bus 593 mln. eurų. Žinote, neatitikimas dažniausiai būdavo su Valstybės kontrole 20 mln., 30 mln., bet dabar Valstybės kontrolė rodo, kad 2025 metais skolos aptarnavimo išlaidas turėsime 732 mln. eurų. Vadinasi, arba Finansų ministerija klaidina, arba Valstybės kontrolė klaidina. Bet Valstybės kontrolė ir pakartotinai paklausta parašė, kad jie yra teisūs pateikdami tam tikrus skaičiavimus. Vadinasi, 139 mln. sumą dar numatę ir padidinę valstybės išlaidas, mes jau išeiname virš ribos 3 % fiskalinio deficito.

Kodėl tas yra svarbu? Dėl to, kad Europos Komisija nustatė visoms Europos Sąjungos šalims nuo ateinančių metų laikytis fiskalinės drausmės. O jeigu kalbėsime apie 2026 metų skolos aptarnavimo išlaidas, tai jos auga net iki beveik milijardo – 979 mln. eurų, o ministerija nurodo, kad bus 805 mln. Irgi neatitikimas.

O blogiausi metai, kadangi yra trimetis biudžetas pateiktas Seimo nariams, tai skolos aptarnavimo išlaidos pagal Valstybės kontrolės pateiktą išvadą – 1 mlrd. beveik 300 mln. eurų, o Finansų ministerija deklaruoja, kad bus 805 mln. eurų.

Kodėl tai pabrėžiu? Dėl to, kad išeina, mes matome, kad ketverių metų valstybės biudžeto išlaidų planavimas neatsakingas. Neįgyvendinę jokios mokesčių reformos, mes atsidūrėme stiprioje aklavietėje.

Dar kas labai svarbu pabrėžti (sakiau, kad kalbėsiu faktų kalba), Lietuvos banko irgi pateikta informacija Biudžeto ir finansų komitetui. Labai trumpai. Jie taip pat teikia išvadą, kad, kalbant apie planuojamas pajamas, ateinančių metų PVM'o planas irgi yra per daug optimistiškas ir, jų skaičiavimais, mes negausime nuo 60 mln. iki 70 mln. pridėtinės vertės mokesčio pajamų.

Keliaujame toliau. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas. Dėl pajamų Lietuvos bankas kalba apie tai, kad irgi pernelyg optimistinis planas tiek savivaldybėms, tiek ir valstybei. Jų labai tokiomis kukliais, atsargiais skaičiavimais (Lietuvos bankas visada riziką vertina atsargiai), manoma, kad irgi nebus surinkta pajamų pagal planą 30 mln. eurų.

Kitas dalykas, kas stebina, konservatoriai visada pasižymėdavo griežtos fiskalinės drausmės laikymusi. Atsimenu poną A. Kubilių, kuris buvo Seimo narys, dabar komisaras, nuolat reikėdavo atsakinėti į klausimus, kaip su fiskalinio deficito mažinimu ir taip toliau. Pažiūrėkime, Finansų ministerija, matydama, kad, matyt, bus blogai – 2025 metais galime ir viršyti 3 % fiskalinio deficito ribą, ką numato? Teikia pasiūlymą papildyti Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinį įstatymą, kuris galiotų ateinančiais 2025 metais.

Matau, laikas greitai bėga. Dabar labai trumpai pasakysiu apie 2026 metus. Jeigu, Seimo nariai, įsigilinate ir skaitėte, kad 2026 metų išlaidų planavimas pagal atskiras veiklos sritis, atlyginimai, investicijos, planuojama, nedidės nė vienu euru, pensijos irgi nedidės nė vienu euru, mokytojų atlyginimai – nė vienu euru, gydytojų atlyginimai – nė vienu euru.

Dar kartą pakartosiu: atėjome iki tam tikros ribos, kai viešieji finansai valdomi nesuvokiant ir nesuprantant, kokias galime sukelti pasekmes, mes jau dabar jas turime. Apie tai labai aiškiai kalbėjome dar su buvusiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku M. Majausku, kai būdavo galima tikrai argumentuotai diskutuoti, analizuoti, dar būdavo tam tikra informacija priimama, bet tu, kurie, matyt, priimdavo realią informaciją ir darydavo realias išvadas, šiandien jau Seime iš esmės buvusioje daugumoje nėra. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkojame gerbiamam A. Butkevičiui. Ir V. Ažuolas. Prašome.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Na, iš tikrųjų šis biudžetas yra toks labai simbolinis. Nekartosiu, ką pasakė Algirdas, labai daug dalykų. Bet ką gavo konservatoriai, atėję 2020 metais, va tuo metu, ir perėmę biudžetą iš to, ką atnešė valstiečiai.

Pavyzdys. Valstiečiai buvo įdėję finansavimą, kad visas aukštasis mokslas turėjo būti nemokamas visiems. Dvigubai daugiau pinigų buvo skirta. Jie pinigus paliko, įkainį padidino, nemokamo aukštojo mokslo nėra. Tai priklauso tik nuo politikų.

Kokią jie gavo valstybės skolą? Valstybės skola buvo apie 20 mlrd. Skolos aptarnavimas buvo sumažintas nuo 700 mln. iki 350 mln. Du kartus, ką padarė valstiečiai. Ką turime dabar? Dabar kokią atnešė biudžetą, valstybės skola bus 35 mlrd. Realiai beveik dvigubai. Skolos aptarnavimo išlaidos taip pat dvigubai – virš 700 mlrd. Čia yra toks sumanus, labai įdomus gebėjimas valdyti valstybę ir biudžetą. Bet, žinoma, visada galima nueiti lengviausiu keliu – įsirašyti į planą, kad panaudosi labai daug ES lėšų, bet nevykdyti to plano, kurį pats parašei. Parašai 3,5 mlrd., o faktas – 1 mlrd.

Tada ką turime šiandien? RRF'o lėšų išmokėta apie 20 %. Tai per likusius dvejus metus naujai valdančiajai daugumai reikės išmokėti 80 %. Čia reikės labai atsiraitojus rankoves dirbti. 2021–2027 metų ES lėšos. Išmokėta 8 %. Ketverių metų darbo rezultatas. Vadinasi, naujai valdančiajai daugumai reikės 90 % išmokėti. Žinoma, dar keleri metai užsimeta.

Dabar jau kažkaip skambiai šnekama, vėl pasigirsta kalbos: mokesčių reforma, mokesčių didinimas, nes kito kelio nebėra. Jeigu bus didinami mokesčiai, pakartosime tai, ką padarė A. Kubilius būdamas premjeru. A. Kubilius pelno mokestį padidino nuo 15 % iki 20 %, kas atsitiko? Pelno mokesčio surinkimas sugriuvo per pusę, du kartus sugriuvo. Tada atėjo A. Butkevičius dirbti premjeru, sumažino tą mokestį vėl atgal iki 15 %, pelno mokesčio surinkimas padidėjo dvigubai.

Taigi, naujieji politikai, valdantieji, neapsigaukite, finansuose neveikia buhalterija, kad pridėjau ir gavau daug. Finansuose dažnai atsitinka atvirkščias variantas: kuo didesni mokesčiai – tuo mažiau jų surinks. Tai dabar ką reikia padaryti? Sugebėti panaudoti visas ES lėšas, sudaryti verslui sąlygas investuoti, dirbti, užsidirbti ir mokėti mokesčius valstybei („Teltonikos“ ir kitų verslų pavyzdys), ir nedidinti mokesčių, gal geriau kartais pasiskolinti, bet nedidinti, nes ateisime į kitą situaciją.

Dabar ką mes turėsime? Dabar puikiai suprantame, atnešė vieni valdantieji – konservatoriai – biudžetą, grįžta į Vyriausybę, nauja Vyriausybė jį atneš patobulintą. Turbūt blogiausia, kas galėtų dabar atsitikti... Visos viltys yra į naują Vyriausybę. Institucijos, įstaigos. Pavyzdys: yra tokių institucijų, kurių darbo užmokesčio fondas yra 9 mėnesių, o 3 mėnesius – išeikite iš darbo faktiškai, *nu*, nes nėra darbo užmokesčio fondo. Tai visos viltys yra į naują Vyriausybę.

Blogiausia, kas atsitiktų, jeigu tas biudžetas būtų pakoreguotas tik simboliškai arba būtų priimtas sprendimas plaukti pasroviui. Gali ir taip atsitikti, visko yra buvę, taip sakant, Lietuvos parlamento istorijoje. Tikėkimės, kad to neatsitiks, kad tos korekcijos bus didesnės.

Ir, žinote, palinkėsiu dar vieno dalyko. Konservatoriai turėjo vieną šventą karvę, kuriai buvo leidžiama nemokėti mokesčių. Tai Lietuvos bankas. Jis uždirbdavo, pavyzdžiui, 280 mln. ir į biudžetą jam leisdavo neįnešti nė cento. O tada – dar įdomiau: jam leidžiama įnešti fiksuotą mokestį. Nesvarbu, kiek tu uždirbai, gali uždirbti 0,5 mlrd., tau leidžiama įnešti fiksuotą mokestį, o fiksuotas mokestis yra 13–14 mln. Kokia gera šventa karvė! Tai aš palinkėsiu tos šventos karvės nelaikyti šventa karve, o bent jau kaip urėdija – kiek uždirbo, tiek ir įnešė į biudžetą. Tai galimas ir toks variantas.

Tai tų galimybių, iš kur rasti pinigų, iš kur paimti pinigų, tikrai yra, tik reikia jomis pasinaudoti. Antra pakopa – 300 mln., trečia pakopa – 50 mln. Imkime ir darykime. Ir turbūt ko žmonės laukia? Tai žmonės nelaukia priežasčių, dėl ko nepadarėme ar dėl ko negalime padaryti. Žmonėms reikia sprendimų, o ne priežasčių, dėl ko nedarome.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiama V. Ažuolui. Daugiau pasisakyti nėra užsiregistravusių. Taigi, pagal mūsų Statutą, po pirmojo skaitymo biudžeto projektas grįžta į Vyriausybę, kur Vyriausybė įvertins visus pateiktus pasiūlymus ir pastabas. Atitinkamai pagal 177 straipsnio 2 dalį, nes yra įvykę eiliniai Seimo rinkimai, iki gruodžio 18 dienos turės įvykti antrasis svarstymas. Šį klausimą, kolegos, baigėme.

15.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XVP-22 (pateikimo tęsinys)

Dabar, kiek matau, yra pasibaigusios jau dvi pertraukos. Pirmiausia pradėsime, matyt, nuo anksčiau paimtos pertraukos, tai yra projekto, kurio dar nespėjome pasvarstyti. Tai yra rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XVP-22. Matau, kad kolegė O. Leiputė nori. Prašom, jūs turėsite...

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Taip, dėkui. Prašome pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime kolegės siūlymui pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti? Čia nebuvo dviejų, kolega. Čia antroji pertrauka ir pirma šitame posėdyje. Jūs, matyt, painiojate su kitu klausimu. Pritariame bendru sutarimu.

15.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-21(2) (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Tuomet antrasis klausimas po pertraukos, jau antrosios, yra likęs iš rytinės darbotvarkės Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-21(2). Prašome. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu jums pristatyti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektą. Turiu pastebėti, kad čia yra visi pirmininkai, bet nėra dalies pavaduotojų. Kai kurie pavaduotojai dar laikinai eina ministrų pareigas ir bus patvirtinti vėliau. Ateities komiteto, kaip informavau rytiniame posėdyje, dėl dar neįsigaliojusių Statuto nuostatų (Statute buvo numatytas tik vienas pavaduotojas, nors mes jau kurį laiką turėdavome du) yra ne visa sudėtis. Prašau palaikyti pateiktą projektą.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju. Užsirašęs klausti yra A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Kalbėti. Aš esu užsirašęs kalbėti.

PIRMININKĖ. Labai atsiprašau, tikrai nepastebėjau. Tuomet klausimų nėra. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Norite balsuoti? Kas pritariate nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektui Nr. XVP-21, prašome balsuoti.

Už balsavo 84, prieš – 1, susilaikė 20. Po pateikimo nutarimo projektui yra pritarta.

Tuomet einame į svarstymo stadiją. Svarstymo stadijoje aš taip pat nematau užsirašiusių kalbėti. Šiuo atveju turime vieną pasiūlymą, kurį reiktų apsvarstyti. Tai yra pasiūlymas dėl nutarimo projekto 3 straipsnio 1 dalies. Gal pasiūlymo autorius galėtų pristatyti? M. Lingė. Jeigu...

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip, jau įjungta. Ačiū. Aš norėčiau pristatyti pasiūlymą, kurį pasirašė grupė Seimo narių. Kadangi į Audito komiteto pirmininkus yra siūlomas, teikiamas komitete išrinktas Seimo daugumai priklausantis Seimo narys, tai tiesiog taip yra laužoma tokia jau nusistovėjusi tradicija, kai paprastai Audito komitete yra tvirtinamas atstovas iš opozicinės frakcijos. Tokia tradicija jau yra tapusi tiek demokratinės praktikos, tiek išraiškos forma. Tai padeda didinti tiek valdančiųjų veiklos kontrolę, tiek skaidrumą. Siūlytume tos tradicijos nelaužyti.

Kitas, ne mažiau svarbus, pasisakymas ir argumentai dėl pačios kandidatūros. Šį Seimo narį mes ilgus metus matydavome sistemingai atakuojantį Lietuvai ir Lietuvos energetikos nepriklausomybei svarbių projektų įgyvendinimą. Su šiuo asmeniu yra siejami ir šeimos verslai Baltarusijoje, ir šeimos interesai su „Gazpromo“ banko paskolomis. Net mūsų tarnybos yra pripažinusios, kad buvo proteguojamos tos įmonės, kuriose A. Skardžius turėjo asmeninių interesų. Tikrai manome, kad ši kandidatūra nėra tinkama būtent Audito komiteto pirmininko funkcijoms vykdyti tiek dėl tų pažeistų įvairiausių interesų, tiek dėl tų mano anksčiau paminėtų argumentų. Kviesčiau palaikyti šį pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Ačiū už pasiūlymo pristatymą. Matau, kad užsirašiusi už kalbėti D. Ulbinaitė. Prašom.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū posėdžio pirmininkei. Aš tik paantrindama kolegai Mindaugui noriu priminti 2014 metus. Iš tikrųjų atsiverčiau savo užrašus, kurie liudija, kad labiausiai pagalius į ratus LNG terminalui kaišiojo tuo metu socialdemokratas A. Skardžius. 2014 metų kovą–balandį SGD terminalas tapo jo inicijuoto parlamentinio tyrimo taikiniu ir po to, vos po trejų metų, 2017 metais paaiškėjo, kad A. Skardžiaus šeimos saulės baterijų projektą Baltarusijoje finansuoja „Gazpromo“ bankas, o Seimo Antikorupcijos komisija nustatė, kad parlamentaras, dirbdamas Ekonomikos komitete ir Energetikos komisijoje, rūpinosi atsinaujinančių išteklių energetika ir taip galėjo pažeisti viešųjų ir privačių interesų derinimo principus. Tačiau tuomet Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos balsų paremtas A. Skardžius apkaltos išvengė. Tai žmonių ir socialinių tinklų atmintyje išliko tik ilgai trukusio žurnalistinio tyrimo #parodykAkytes atgarsiai. Norėčiau tai priminti ir būtų labai įdomu, kokius energetinei nepriklausomybei svarbius projektus, dirbdamas Audito komitete, gerbiamas A. Skardžius dar imsis stabdyti?

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – Seimo narys R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Panašu, kad griūk negyvas! D. Ulbinaitė rėžė iš peties. Ta pati D. Ulbinaitė, kuri buvo D. Grybauskaitės patarėja, kuriai buvo iškelta baudžiamoji byla dėl galimai valstybės paslapties atskleidimo. Konservatorė partijoje taip stengėsi, taip dėjo visas pastangas, kad buvo pakeistas Baudžiamasis kodeksas būtent dėl jos. Klausykite, jūs įsivaizduojate, kad čia

visi atmintį prarado, ar jūs galvojate, kad čia bilobilo niekas neturi? Tai gal nusipirkite iš kanceliariinių išlaidų, Konservatorių partija, visiems šitų dalykų? Nepaisant to, su pakeistu Baudžiamuoju kodeksu jūs buvote išteisinta galų gale Aukščiausiąjame Teisme.

Dabar kalbate apie sudarytą komisiją. Apie kokią jūs komisiją kalbate, jeigu jūsų partijos tuometinis lyderis A. Kubilius atsisakė dalyvauti toje komisijoje dėl savo sūnaus ryšių su Baltarusijoje veikiančia įmone, Lietuvos įmone, kuri statė saulės jėgaines, ir tokiu atveju sugriovė komisiją ir per nauja turėjo būti tvirtinama komisija. Per nauja jos netvirtino, tik Konstitucinis Teismas pasakė, kad komisijos negalėjo būti vien dėl to, kad iš komisijos pasitraukė.

Trečias yra dalykas. Dabar trečias yra dalykas. Jūs kalbate apie Baltarusiją. Gal aš pamiršau ar kažkas ne taip, 2009 metais, gruodžio mėnesį, jūsų konservatorių lyderis A. Kubilius, nuvažiavęs į Baltarusiją, sudėliojo planą, kaip Astravo atominė elektrinė bus. Tai jūs vėl pamiršote? Tai žiūrėkite, aš iš savo kanceliariinių išlaidų jums tada nupirksiu bilobilo.

O dabar kitas niuansas. Pagal Seimo statutą yra aiškiai pasakyta: Audito komitetas gali priklaustyti opozicijai – pirmininkas arba pavaduotojas. Ir aš jums pacituosiu jūsų frakcijos Šveiką – I. Šimonytę. Ką jinai pasakė, kai 2020 metais reikėjo skirti Audito komiteto pirmininką? Pasakė, kad iš buvusios valdančiosios daugumos negalime skirti į Audito komiteto narius, nes jie tirs savo veiklą. Jūs ką tik pasakėte, kad reikės tirti dabartinės valdžios veiklą. Dabartinis Audito komitetas tirs būtent jūsų valdžios veiklą, nes jūs teiksite ataskaitą. Tai aš siūlau visus iš tikrųjų šiandien palaikyti A. Skardžių. Mes greitai pradėsime energetinius tyrimus, mes greitai pradėsime jūsų Vyriausybės blogus dalykus ir mes pažiūrėsime iš tikrųjų, kas valstybei daugiausia padarė žalos.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Pasisakymai už ir prieš baigti. Matau, buvęs Seimo Pirmininkas V. Pranckietis dėl vedimo tvarkos. Prašom.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Tikrai dėl vedimo tvarkos. Tai buvo motyvai už A. Skardžių.

PIRMININKĖ. Gerbiame kolegos, balsuojame dėl... Matyt, po balsavimo dar turėsime replikų, nes jos yra panašesnės. Balsuojame tuomet dėl Seimo narių M. Lingės ir jo kolegų pasiūlymo.

Balsavimą baigėme. Balsavo 110 Seimo narių: už – 34, prieš – 63 ir susilaikė 13. Pasiūlymas yra atmestas.

Dabar, matyt, replikos per šoninius mikrofonus. Ponia D. Ulbinaitė. Prašom.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Kadangi neįmanoma buvo suprasti, ką kalba gerbiamas R. Žemaitaitis, tai aš jam nieko nereplikuosiu. Nelabai suprantu, kodėl jis taip advokatauja ponui A. Skardžiui.

O dėl manęs pasisakė visi šalies teismai ir tikrai nebuvo nei valstybės paslapties, nei kokios nors nusikalstamos veikos. Tai prisiminkite tai visam laikui.

PIRMININKĖ. Ir per centrinį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Na, seniai teko girdėti tokį melą iš D. Grybauskaitės patarėjų, kurie organizavo Lietuvos naftos atidavimą LITASCO kompanijai trejiems metams. 2008... atsiprašau, 2012–2015 metais atidavė būtent LITASCO kompanijai, „Lukoilo“ kompanijai. Nežinau, ką gaudavo, bet „Lukoilas“ sprendė strateginius klausimus. Tai šie patarėjai, kurie ką tik kalbėjo melą... Dėl A. Skardžiaus nebuvo sudaryta apkaltos komisija, jokios apkaltos nebuvo, įtarimų nebuvo, bet jūsų kolega N. Rasburskis, Prezidentės patarėjas pirmojoje kadencijoje, finansavo šmeižto kampaniją, apie kurią jūs ką tik kalbėjote. Todėl „Independence“ laivas, kurio kaina 220 mln. eurų, mums kainuos 1,5–2 mlrd. Štai kaip yra plaunami pinigai per strateginius projektus. Nė karto nesakiau prieš „Independence“ nė žodžio, palaikiau pirmąjį terminalą, bet prieš kainą... Tai strateginiai projektai nėra pinigų plovykla, ponia Ulbinaite ir pone Linge, įsidėmėkite.

PIRMININKĖ. Gerai, kolegos, tada pereiname prie tolesnio svarstymo. Šitas pasiūlymas yra apsvaistytas, jam yra nepritarta. Dabar balsuojame po pasvarstymo, nes aš nematau užsirašiusių pasisakyti. Kas pritaria nutarimo projektui po svarstymo, balsuoja už, kas ne, balsuoja kitaip.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 81, prieš – 15, susilaikė 22. Nutarimo projektui yra pritarta.

Einame į priėmimo stadiją. Ir priėmimo stadijoje ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Pritarta. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsniui galime pritarti? Negalime. Tai balsuojame dėl 3 straipsnio.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 83, prieš – 23, susilaikė 9. Straipsniui yra pritarta. Kolegos, ar galėtume pritarti 4–17 straipsniams, kurie diskusijų nekėlė, bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Gali-me.“*) Pritariame tada šitiems straipsniams ir balsuojame dėl viso projekto.

Matau, kad yra užsirašiusių kalbėti dėl motyvų. Motyvai už – Seimo narys A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Ir gyvenime, ir politikoje labai svarbu principai ir sąžiningi argumentai. Teko spaudoje ir dabar girdėti opozicijos, kurios teises, be abejonės, reikia gerbti, bet gana spekuliatyvius argumentus dėl Audito komiteto pirmininko iš opozicijos. Auditas yra dėl praeities, ne dėl ateities, tai natūralu, kad dabartinė Audito komiteto sudėtis ir patvirtintas pirmininkas vadovaus procesui *minimum* dvejus metus ir tirs dabartinės, tai yra buvusios, Vyriausybės ir valstybės institucijų veiklą. Todėl logiška ir teisinga, kad šiuo atveju iš mažesnės frakcijos – ne tos, kuri delegavo Ministrą Pirmininką, – teikiamas kandidatas į komiteto pirmininko poziciją, tai yra sąžininga ir teisinga. Po dvejų metų, matyt, būtų galima grįžti, ar tikslinant Seimo statutą, ar tiesiog laikantis bendro principo ir teisingų argumentų keisti, nes tada, natūralu, atsirastų kitų dokumentų ir poreikis kontroliuoti dabartinę Vyriausybę. Tai todėl paraginčiau Seimo narius pritarti ir pateikiamais argumentais nesąžiningai ir neteisingai nespekuliuoti ir neiškraipyti bendrųjų principų, kaip yra ir kuo yra pagrįstas auditas ir parlamentinės kontrolės mechanizmai. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma – nuomonė prieš. J. Razmos nėra. Tada V. Čmilytė-Nielsen. Prašom, Pirmininke.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėjau nekalbėti šia tema, nes daug kas jau buvo pasakyta, bet norėjusi replikuoti A. Zuokui, kuris kalba apie sąžiningumą ir teisingumą.

Visų pirma, Audito komiteto pirmininko pozicija tradiciškai tekdavo opozicijos atstovui. Tai viena. Antra. Visiškai nėra jokios priežasties, kodėl opozicinės frakcijos atstovas negalėtų jam vadovauti ir šioje kadencijoje nuo pat pradžių, nes mes turime vieną frakciją, kuri buvo opozicijoje praėjusioje kadencijoje ir taip pat yra opozicijoje ir šioje kadencijoje. Tai yra Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija ir prie jos prisijungusi Lenkų rinkimų akcija. Taigi būtų sąžininga ir teisinga, jei jūs norėtumėte būti sąžiningi ir teisingi, suteikti galimybę būtent šios frakcijos atstovams audituoti, o ne tirti, audituoti tai, ką reikia audituoti. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visos nuomonės... Oi, dar, matau, užsirašiusių yra, atsirado bekalbant. K. Mažeika – nuomonė už.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai irgi nesirengiau kalbėti, bet kai pradeda kalbėti apie tradicijas, tai ir prisimeni tą Moterų grupę, kuri buvo įsteigta, ir lyg ir tradiciją, kad ji visada priklauso opozicijai. Tikrai turbūt nėra tam tikros logikos šiuo atveju.

Tikriausiai norėjau palinkėti opozicinės Konservatorių frakcijos seniūnui, kuris tikrai tokius dalykus čia pasakė, kalbėdamas apie galimus nusikaltimus, ir turbūt tikrai tai yra labai rimti dalykai. Man atrodo, kad žinojimas apie nusikaltimus ir nepranešimas tam tikroms institucijoms yra taip pat nusikaltimas, pone frakcijos seniūne. Jūs ten susiraukęs kampe sėdite.

Iš tikrųjų man tai yra labiau panašu į baimę, kad bus auditas tų darbų, kurie tikrai padarys gėdos jūsų partijai, jūsų valdančiajai daugumai, ir tada, manau, galėsime čia atsistoję per tą šoninę mikrofoną replikuoti ir tas šypsėnas rodyti. Tikrai, kolegos, turbūt yra aktualu, kad galbūt būtų keičiamas Seimo statutas ir tikrai tuos pirmus dvejus metus būtų galima matyti, audituoti, svarstyti tuos dar buvusios Vyriausybės darbus. Kviečiu palaikyti ir turbūt nelaužyti iečių ten, kur tikrai nėra konflikto.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau užsirašiusių nebematau. Gerbiamas Jurgis negrįžo. Turėtume priėmimo stadijoje balsuoti dėl nutarimo projekto. Prašom.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 121 Seimo narys: 82 – už, 10 – prieš, 29 susilaikė. Nutarimas yra priimtas. Linkime naujiems komitetų pirmininkams ir pavaduotojams sėkmės. (*Gongas*)

15.28 val.

Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 1, 2, 11, 13, 14, 17, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-4234, Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 1, 2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4235 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas yra... Kadangi matome dar laukiant gerbiamą viceministrę ir norėtusi jau jos daugiau nebetrunkdyti, tai darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Technologijų ir inovacijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4234 ir 2-7.2 klausimas – Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-4235. Prašom tada, viceministre. Dėl protokolo – klausimą pristatys viceministrė N. Morozaitė-Rasmussen. Prašom.

N. MOROZAITĖ-RASMUSSEN. Gerbiami Seimo nariai, šių projektų tikslai yra sukurti teisinį pagrindą Inovacijų agentūrai vertinti ir priimti sprendimą, ar ūkio subjektas, siekiantis gauti valstybės paramą, turi didelį ir inovacijomis grindžiamą verslo plėtros potencialą, kuris yra apibrėžtas Smulkiojo ir vidutinio verslo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje. Šiuo metu turime situaciją, kai startuolių priemonių atrankai yra naudojami kriterijai tik dėl įmonių dydžio ir amžiaus, nėra vienos tvarkos, kaip įvertinama, ar ūkio subjektas turi didelį ir inovacijomis grindžiamą verslo plėtros potencialą, ir yra rizika, kad tas pats ūkio subjektas pagal skirtingas priemones gali būti skirtingai įvertintas skirtingų institucijų. Todėl priėmus šį teisės aktą bus užtikrinta, jog startuoliams skirta parama būtų skirta būtent startuoliams.

Antras šio įstatymo tikslas yra įgyvendinti Europos Sąjungos dirbtinio intelekto akto nuostatas, susijusias su dviejų nacionalinių kompetentingų institucijų ir bendrojo kontaktinio punkto paskyrimu, taip pat apribotos bandomosios dirbtinio intelekto reglamentavimo aplinkos sukūrimu. Technologijų ir inovacijų įstatymu suteikiami įgaliojimai Inovacijų agentūrai, o Informacinės visuomenės paslaugų įstatymu suteikiami įgaliojimai Ryšių reguliavimo tarnybai. Priėmus įstatymų projektus bus įgyvendintos skubiausios Europos Sąjungos reglamento nuostatos dėl nacionalinių kompetentingų institucijų paskyrimo.

Taigi įstatymas nereforminis, jis įgyvendina aktualias Europos Sąjungos reglamento dalis, tai aktualu laiko požiūriu, kad Lietuva būtų konkurencinga, nebūtume, na, paskutiniai, o atvirkščiai – vieni pirmųjų ES bendrojoje rinkoje inovacijų srityje, ir būtų įgyvendintas reglamentas. Dėkoju už dėmesį ir būsimę dėkingi už palaikymą.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiausiai viceministrei. Matau, kad norinčių klausti užsirašiusių nėra. Tuomet vėlgi pasisakančių už ar prieš nėra. Gal galėtume pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Kadangi prieštaraujančių nėra, tai projektams Nr. XIVP-4234 ir Nr. XIVP-4235 yra pritarta bendru sutarimu. Galime grįžti prie biudžeto. *(Balsai salėje)*

N. MOROZAITĖ-RASMUSSEN. Nepaprastai dėkoju.

PIRMININKĖ. Paskubėjau, dar komitetus turėtume paskirti. Yra siūloma dėl Technologijų ir inovacijų įstatymo projekto Nr. XIVP-4234 ir lydimąjo paskirti Europos, atsiprašau, Ekonomikos komitetą kaip pagrindinį komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritariame. Ir tuomet siūlome svarstyti 2024 m. gruodžio 17 d. Ar datai galime pritarti bendru sutarimu? *(Balsai salėje)* Nėra prieštaraujančių, pritarta.

Seimo narys I. Vėgėlė per šoninį mikrofoną.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, aš buvau užsirašęs diskutuoti, paklausti, bet negavau... *(Balsai salėje)* O kaip Sekretoriatas rodo?

PIRMININKĖ. Kolega, čia yra pateikimo stadija, nėra diskusijų. Jūs pataikėte užsirašyti kažkur kitur. Tarp klausiančių jūsų nebuvo.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Jeigu leidžiate man užsirašyti, aš užsirašau.

PIRMININKĖ. Jūs, matyt, sumaišėte klausimus. *(Balsai salėje)* Tikrai atsiprašome. Kadangi yra jungtinis klausimas, jo mes nematėme sujunge. Tai čia jau yra programavimo sistemos tokia problema, kad tiesiog posėdžio pirmininkui nerodo, kai yra klausimai sujungti, antrojo klausimo. Kitą kartą tikrai atidžiau žiūrėsime.

15.34 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 1, 4, 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4222(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2.2 klausimas (grįžtame prie biudžeto lydimųjų) – Biudžeto sandaros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4222(2). Pranešėjas – A. Sysas. Labai dėkui, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė Biudžeto sandaros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritaria.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju, kolega. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiam įstatymo projektui po svarstymo? Motyvai už ir prieš? Nėra. Galime pritarti. Pritariame bendru sutarimu svarstymo stadijos projektui Nr. XIVP-4222.

15.35 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4223(2) (svarstymas)

Lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4223(2). Gerbiamas J. Sabatauskas pristatys Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas spalio 30 dieną svarstė projektą. Kadangi pastabų ir pasiūlymų nebuvo, už – 6, prieš nėra, susilaikiusių nėra, projektui pritarė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Nematau, kad būtų norinčių diskutuoti dėl šio projekto. Dėl motyvų už ir prieš taip pat nėra užsirašiusių. Ar galėtume pritarti projektui bendru sutarimu? Pritariame projektui Nr. XIVP-4223 bendru sutarimu.

15.36 val.

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 10 straipsnio pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-4224(2) (svarstymas)

Kitas įstatymo projektas – Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 10 straipsnio pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-4224(2). Gerbiamas J. Sabatauskas jau pasiruošęs su išvada.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Komitetas spalio 30 dieną svarstė šį projektą ir be jokių pakeitimų pritarė įstatymo projektui. Už – 6, nė vienas nebalsavo kitaip. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Juliau. Norinčių diskutuoti nematau. Už ir prieš taip pat nematau. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu projektui Nr. XIVP-4224.

15.37 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4225(2) (svarstymas)

Darbotvarkės klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-4225. Pristato A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė Gyventojų pajamų mokesčio kai kurių straipsnių pakeitimą. Buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento maža pastaba, jai pritarta. Ir šitam įstatymo projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Matau, kad diskutuoti nėra norinčių. Už ir prieš pasisakančių taip pat nematyti. Ar galime, kolegos, pritarti bendru sutarimu projektui Nr. XIVP-4225?

A. SYSAS (LSDPF). Pritariame.

PIRMININKĖ. Pritarta bendru sutarimu.

15.38 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4227(2) (svarstymas)

Kitas įstatymo projektas, kolega A. Sysas taip pat pristatys išvadą. Tai Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4227. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo papildymą. Pastabų negauta. Sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime pritarti, nes diskutuoti užsirašiusių nematau. Už ir prieš nėra. Bendru sutarimu. Balsai salėje, kad galima. Projektui Nr. XIVP-4227 yra pritarta.

15.39 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4228(2) (svarstymas)

Kelių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4228. Vėl kolega A. Sysas pristatys išvadą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas pritarė Respublikos kelių įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju už išvados pristatymą. Už ir prieš nėra. Diskutuoti taip pat niekas nenori. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu po svarstymo projektui Nr. XIVP-4228.

15.39 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4233(2) (svarstymas)

Valstybės tarnybos įstatymo projektas Nr. XIVP-4233. Seimo narys L. Kukuraitis turėtų pristatyti išvadą. Kolegos Lino nematyti. Ar kuris nors SRDK narys galėtų tai padaryti? Kadangi nėra, tai aš pristatysiu, kad SRDK projektą svarstė lapkričio 6 dieną. Sprendimas buvo pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir išvadoms. Yra pritarta bendru sutarimu, tai yra visų komiteto narių balsais už.

Diskusijoje norinčių dalyvauti nėra. Už ir prieš pasisakančių nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Projektui Nr. XIVP-4233 pritarta bendru sutarimu.

15.40 val.

2025 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4231(2) (svarstymas)

Kitas yra 2025 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4231. Pranešėja – L. Šukytė-Korsakė. Prašom. Sveikatos reikalų komiteto išvada.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. 2025 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4231 Sveikatos reikalų komitete svarstytas 2024 m. lapkričio 13 d. Sveikatos reikalų komiteto sprendimas

– pritarti 2025 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, gerbiama Lina.

Kita išvada yra Audito komiteto. Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, Audito komitetas lapkričio 11 dieną posėdyje svarstė 2025 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą Nr. XIVP-4231 ir priėmė sprendimą jam nepritarti. Balsavimo rezultatai: 2 – už, 2 – prieš, lėmė komiteto pirmininko balsas.

Pagrindiniai argumentai yra tie, kad numatomas ateinančių metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervas nuosekliai auga: 2024 metais jis buvo 470 mln., planuojama, kad 2025 metais sieks 625 mln. Tačiau tokio dydžio sukauptas rezervas nėra paremtas aiškiai įvardintais poreikiais ir aplinkybėmis, todėl lieka neaišku, kokio siektino dydžio jis turėtų būti ir ar jį reikia kaupti toliau. Kadangi yra įvairių aplinkybių, senstanti populiacija ir didėjantis ambulatorinių paslaugų teikimo mastas, įstatymo projekte suplanuotas išlaidų augimas kompensuojamųjų vaistų ir kitų priemonių įsigijimo poreikio toliau gali neužtikrinti. Na ir dar keletas priežasčių, dėl kurių aš netrukdsiu. Rezultatas yra nepritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamas kolega.

Biudžeto ir finansų komiteto išvadą pristato kolega A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas apsvairstė 2025 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir jam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju, kolega. Matau, kad diskutuoti nėra norinčių. Už ir prieš pasisakančių taip pat nėra. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu įstatymo projektui Nr. XIVP-4231.

15.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-4214(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dar vienas, jau ne lydimasis – savarankiškas yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas. Čia taip pat pranešėjai bus iš esmės iš visų komitetų. Ir biudžeto svarstymo tvarka. Prašome pirmąjį pranešėją, Biudžeto ir finansų komiteto atstovą A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pagrindinio komiteto išvada dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto. Nutarta pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Tai labai ačiū, gerbiamas kolega. Toliau Kaimo reikalų komiteto atstovas K. Mažeika pristatys išvadą.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tai komiteto sprendimas yra pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimas: už – 5, vienbalsiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aplinkos komiteto išvadą pristato gerbiamas L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas spalio 23 dieną nagrinėjo Nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo projektą. Projektui pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ateities komiteto išvadą pristato V. Grubliauskas. Prašom, kolega.

V. GRUBLIAUSKAS (LSDPF). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Ateities komiteto sprendimas yra siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui ir komiteto išvadoms, atsižvelgiant į Valstybės kontrolės valstybinio audito išvadą ir ataskaitą. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju. Audito komitetas. A. Skardžių prašome pristatyti išvadą.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, Seimo Audito komitetas bendru sutarimu pritarė Lietuvos Respublikos 2023 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo projektui.

Ir, na, kaip ir šios Vyriausybės pozicija yra tokia pat, kad galų gale reikėtų atsisakyti kalbėti apie pernai metų lapus. Mes kalbame 2024 metais apie 2023 metų ataskaitų rinkinį. Tai reikėtų pagalvoti komitetams ir naujajai daugumai, na, nebežaisti tokių betikslių žaidimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ekonomikos komiteto išvadą pristato Seimo narys S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Pirmininke, kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė įstatymo projektą. Atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės audito išvadą ir ataskaitą, siūlo pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju. Europos reikalų komiteto išvadą yra įgaliota pristatyti Seimo narė R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Europos reikalų komitetas pritarė pateiktam Nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo projektui už 2023 metus ir pateikė Europos reikalų komiteto išvadą: jai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame kolegei. Kultūros reikalų komiteto išvadą pristatys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Kultūros komitetas spalio 23 dieną apsvarstė šį klausimą. Balsavo 8 komiteto nariai, tai yra priimta vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkojame, kolegos. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atstovas. Išvadą pristato gerbiamas Seimo narys A. Pocius.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto sprendimas ir pasiūlymai – siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu, visi 9 dalyvavę posėdyje buvo už.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju kolegai. Kita išvada yra Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada. Gerbiamas L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas bendru sutarimu siūlo pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju kolegai. Sveikatos reikalų komiteto išvadą pristatys Seimo narė L. Šukytė-Korsakė. Prašom.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (NAF). Sveikatos reikalų komiteto sprendimas – pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Švietimo ir mokslo komiteto atstovė V. Aleknavičienė. Prašom.

V. ALEKNAVIČIENĖ (LSDPF). Švietimo ir mokslo komitetas siūlo pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui. Už balsavo 6, susilaikė – 4, prieš nebuvo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju jums. Kolega J. Sabatauskas pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. Nėra. Aš tuomet pristatysiu, matyt, ir kaip narė, ir kaip posėdžio pirmininkė. Teisės ir teisėtvarkos komitetas spalio 30 dieną svarstė Seimo nutarimo projektą ir jam pritarė bendru sutarimu, balsuodamas 6 balsais už.

Gerbiamas E. Zingeris pristatys Užsienio reikalų komiteto išvadą. Prašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Spalio 30 dieną mes irgi visi susirinkę pritarėme bendru sutarimu. Pritarta bendru sutarimu, niekas neprieštaravo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū jums. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą pristatys gerbiamas R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). VVSK svarstė Seimo nutarimo projektą. Pritarė bendru sutarimu. Dalyvavo 11 iš 12 komiteto narių.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju jums. Žmogaus teisių komiteto išvada bus paskutinė išvada dėl šio klausimo. Gerbiamas L. Šedvydis.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Žmogaus teisių komitetas lapkričio 6 dieną svarstė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą. Sprendimas – siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam nutarimo projektui. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar svarstymo stadija. Balsuoti nereikės dėl pačios nutarimo priėmimo specifikos.

Einame į priėmimo stadiją. Nematau užsirašiusių kalbėti. Pastraipsniui. Ar galime pritarti bendru sutarimu 1 ir 2 straipsniams? Girdžiu balsus, kad galime pritarti. Pritariame 1 ir 2 straipsniams.

Kadangi nėra užsirašiusių kalbėti, prašom balsuoti dėl Seimo nutarimo projekto, kuriuo tvirtinamas 2023 metų ataskaitų rinkinys. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Dėkoju, kolegos. Balsavo 88 Seimo nariai: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 1. Taigi nutarimas (projektas Nr. XIVP-4214) yra priimtas. (*Gongas*)

15.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XVP-22 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Dabar paskutinis, kiek matau, mūsų darbotvarkės klausimas – po pertraukos grįžtame prie Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto. Vyksta pateikimo tęsinys. Prašytume projektą pristatyti. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, po pasitarimų rastas sutarimas šiek tiek pataisyti pateiktą projektą, tai yra iš 1 straipsnio A. Butkevičių perkelti į 2 straipsnį dėl atstovavimo, o iš 2 straipsnio A. Ažubalį perkelti į 1 straipsnį ir turėti šešių narių delegaciją. Joje keturi bus pagrindiniai ir du pakaitiniai. Pagrindiniai būtų: L. Balsys, A. Ažubalis, J. Olekas ir R. Žemaitaitis, pakaitiniai... (*Balsai salėje*) Ir pakaitiniai: V. Čmilytė-Nielsen ir A. Butkevičius. Kviečiu pritarti projektui po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju kolegai, jis, aišku, pristatė projektą jau kartu ir su pasiūlymu. (*Balsai salėje*) Tai dabar yra klausimai ir matau užsirašiusį vienintelį Seimo narį. Taip, prašom. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš turiu klausimą gerbiamam pranešėjui. Žinant, kad NATO Parlamentinė Asamblėja jungia NATO šalių politikus, parlamentarus ir iš esmės yra institucija, kuri vykdo ir tam tikrus užsienio politikos reikalus, vis dėlto pono R. Žemaitaičio narystė jums nekelia abejonių? Aš suprantu visus tuos paaiškinimus, kad tai yra parlamentinė partija, bet kalbame apie konkretų žmogų ir šiuo atveju visas tas bylas, kurios jį supa?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Kolegos, mes kiekvienas galime turėti nuomonę vienas apie kitą, bet šiuo atveju yra vėlgi Statuto nuostatos, kad frakcijoms priklauso tam tikra narystė ir frakcija deleguoja savo atstovą. Mes nuspręsimė, ar tinka, ar ne.

PIRMININKĖ. Dėkojame kolegai už atsakymą. Daugiau klausiančiųjų nėra. Už ir prieš taip pat nėra. Ar galėtume po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Nori kolegos balsuoti, tai tada balsuojame. Čia ne dėl pasiūlymo balsuojame, o dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XVP-22 po pateikimo. Dėl pasiūlymo balsuosime svarstymo stadijoje. Dėkoju.

Balsuojant dalyvavo 86 Seimo nariai: už – 60, prieš – 2, susilaikė 24. Po pateikimo Seimo nutarimui yra pritarta.

Tuomet pradėdame svarstymo stadiją. Svarstymo stadijoje turime registruotą pasiūlymą. Tuomet prašyčiau Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją pristatyti tą pasiūlymą. Iš vietos, man atrodo, pasiūlymai pristatomi yra. Tai ir iš čia galite pristatyti, viskas gerai.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Daug tų vietų gerų. Kolegos, aš pristatydamas nutarimą jau sakiau, pakeitimų esmė yra, kad tarp pagrindinių delegacijos narių įrašomas A. Ažubalis, tarp pakaitinių narių įrašoma A. Butkevičiaus pavardė. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, matau, jog neturime užsirašiusių kalbėti už ar prieš pasiūlymą, tai ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu Seimo nario J. Oleko pasiūlymui ir tuomet toliau tęsiame nutarimo projekto svarstymą. Užsirašiusių kalbėti už ar prieš nutarimo projektą nėra. Palaukite, ar čia neužsirašė dabar kas nors, ar nenuskriausime ko nors? Man atrodė, kad kažkieno mačiau. Ne, nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Pritarta nutarimo projektui po svarstymo bendru sutarimu.

Priėmimo stadija. Balsuojame, matyt, pastraipsniui. Turime tris straipsnius. Ar galime pritarti 1–3 straipsniams? (*Balsai salėje*) Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl viso nutarimo dėl NATO Parlamentinės Asamblėjos projekto. Tai gal balsuojame? Balsuojame dėl Seimo nutarimo dėl NATO Parlamentinės Asamblėjos projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 68, prieš – 3, susilaikė 26. Nutarimas (projektas Nr. XVP-22) priimtas.

Kiek matau, tai yra mūsų paskutinis darbas, kuris šiandien buvo suplanuotas. Ir Seimo posėdį...

Nutarimas (projektas Nr. XVP-22) priimtas. (*Gongas*) Atsiprašau.

16.01 val.

Informaciniai pranešimai

Dar matau, kad yra atėjęs informacinis pranešimas, tai kol kas nebaigsime posėdžio. Tai yra išrinktas naujas Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotojas. Frakcija informuoja, kad į frakcijos seniūno pavaduotojus yra pateikta Seimo narė L. Girskienė.

Tuo šios dienos darbą baigiame. Kolegos, registruojamės.

Aš atsiprašau, dar Seimo narys gerbiamas L. Balsys. Prašom.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, turiu skelbimą. Jungtinės Karalystės grupė, matau, salėje yra žmonių, susirinkime tiesiog čia, kai baigsis posėdis, porai minučių, aptarsime, ką darome su grupe. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerai. Registracija.

Užsiregistravo 92 Seimo nariai. Šios dienos posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 5 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 3 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja O. LEIPUTĖ*

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Gerbiami kolegos, pradedame rytinį gruodžio 3 dienos plenarinį posėdį. (*Gongas*)

Pirmas darbas – registruojamės. Ačiū.

Iš viso registravosi 105 Seimo nariai.

Prieš tvirtinant šios dienos posėdžių darbotvarkę, gerbiamos kolegės ir kolegos, leiskite jūsų visų vardu pasveikinti lapkričio 29 dieną savo pusapvalio jubiliejaus sulaukusį mūsų kolegą V. Šeršniova. Vitalijau, kviečiame. (*Plojimai*)

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Laba diena visiems, pats dar mokinys, tradicijų nežinau. Labai džiugu dėl pasveikinimo. Visiems ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū Vitalijui.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 3 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Prašom, dėl vedimo tvarkos, Giedrimai. Dėl darbotvarkės, prašom. Minutėlę, minutėlę. Prašom. **G. JEGLINSKAS (DFVL).** Turime užregistruotą rezoliuciją dėl padėties Sakartvele ir Sakartvelo europinės ateities. Prašytume įtraukti į darbotvarkę.

PIRMININKAS. Galite pasakyti registracijos numerį?

G. JEGLINSKAS (DFVL). Užregistravome, tuoj bus numeris.

PIRMININKAS. Kai bus numeris, pasakykite.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Tikrai pasakysime numerį, kai bus. Užregistruosime į vakarinę dalį.

PIRMININKAS. Minutėlę...

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Noriu priminti kolegoms, kad, prieš registruojant bet kokią rezoliuciją plenariniame posėdyje, jai turi pritarti Užsienio reikalų komitetas.

PIRMININKAS. Man pranešė, kad tos rezoliucijos projekto Nr. XVP-38. Ar galėtume bendru sutarimu įtraukti šią rezoliuciją į vakarinio posėdžio darbotvarkę? Minutėlę, tuojau suteiksiu žodį. Neskubėkite. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, kolegos, savo praktikoje esame turėję tokių atvejų, kai užregistruojama rezoliucija ir po to atsiranda labai daug pataisų ir prasideda ginčai. Todėl karčios patirties pamokyti mes paprasčiausiai esame nutarę, kad visos rezoliucijos, kurios liečia užsienio politiką, pirmiausia keliauja į Užsienio reikalų komitetą, o gavus pritarimą ir išdiskutavus tarp frakcijų automatiškai eina į salę. Tai tiktai tiek.

PIRMININKAS. Labai ačiū už išmintingus patarimus. Dabar yra pasiūlymas įtraukti į rezervinius klausimus ir paskui žiūrėsime, ar komitetas galės susirinkti ir duoti savo išvadą.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, čia tikrai nėra jokių nuomonių dėl turinio turbūt, aš manau, kad čia nėra netgi menkiausios nuojautos, kad kas nors galėtų ypač skirtis, bet yra... Aš, kaip paskutinysis Užsienio reikalų komiteto pirmininkas iki perimant gerbiavam kolegai, noriu pasakyti, kad dešimtmečių tradicija buvo apsvastyti rezoliucijas Užsienio reikalų komitete. Aš tikrai abejočiau, kad būtų nors koks susidūrimas dėl idėjų šito teksto, todėl čia yra ne idėjinis klausimas, o paprasčiausiai techninis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dar kartą sakau, mes priimame jūsų gerus pastebėjimus, siūlome įtraukti į rezervinius klausimus. Jeigu komitetas susirinks ir apsvarstys, ir duos patarimą, mes galėsime žinoti vienokį ar kitokį sprendimą prieš svarstydami čia, plenarinių posėdžių salėje. Prašau, gerbiama Agne.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Aš tik, pirmininke, norėjau paantrinti, nes ištis per pietus gali susirinkti, niekas netrukdo registruoti antrąjį variantą ir tada dėl antrojo diskutuoti. Tai tiesiog...

PIRMININKAS. Labai ačiū už gerus patarimus. Kolegos, yra pateikta šios dienos darbotvarkė ir pasiūlymas į rezervinius klausimus įtraukti rezoliucijos projektą Nr. XVP-38. Pirmiausia dėl rezoliucijos įtraukimo į rezervą, po to balsuosime dėl visos.

Prašom balsuoti. Kas už tai, kad įtrauktume minėtą rezoliucijos projektą Nr. XVP-38 kaip rezervinį klausimą? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Balsuojame!“*) Balsuojame. Mato, kokie demokratiški mes.

Ačiū, gerbiama kolegos. Užsiregistravo 115: už – 108, prieš – 3, susilaikė 4. Rezoliuciją įtraukiame į rezervinius šios dienos klausimus.

Ar galima visą darbotvarkę patvirtinti bendru sutarimu? Ačiū, darbotvarkė patvirtinta.

10.06 val.

Valstybės socialinių fondų biudžetų 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4230(2) (svarstymas)

Pradedame svarstyti šios dienos darbotvarkės klausimus. Darbotvarkės 1 klausimas – Valstybės socialinių fondų biudžetų 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4230. Svarstymo stadija. Pirmas pranešėjas – L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė projektą ir kitų komitetų išvadas ir siūlo pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Komitetas papildomai siūlo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai įvertinti galimybes, kaip Valstybinio socialinio draudimo fondo veiklos įplaukų dalį, viršijančią šio fondo išlaidas, labiau panaudoti sprendžiant pensininkų skurdo ir pajamų normos dydžio pakeitimo problemas. Komiteto išvadai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Audito komiteto vardu – A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiamas pirmininke, gerbiama kolegos, Audito komitetas lapkričio 11 dieną svarstė šį įstatymo projektą ir priėmė sprendimą grąžinti jį iniciatoriams tobulinti. Už – 2, prieš – 3.

Pagrindiniai argumentai. ES Taryba šią vasarą akcentavo, kad senatvės pensininkų skurdo lygio mažinimo problema Lietuvoje iš esmės nesprendžiama. Socialinio draudimo pensijų sistema ir toliau išlieka nemotyvuojanti. Be to, Valstybės kontrolės išvadoje dėl struktūrinio pobūdžio užduoties taip pat akcentuojamas didesnis finansavimo poreikis pensijoms.

Paskutinis argumentas – Valstybinio socialinio draudimo rezervinis fondas kaupiamas toliau, nors atsižvelgiant į kitų šalių praktiką nėra iki šiol aišku, kokio optimalaus dydžio šis Rezervinis fondas mūsų šaliai yra reikalingas. 2024 metais jį sudarė 3,5 mlrd. eurų, 2025 metais planuojamas 4,2 mlrd., 2026 metais – 4,8, o 2027 metais – net 5,4 mlrd. eurų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Biudžeto ir finansų komiteto vardu – A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė Valstybės socialinių fondų biudžetų 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir daugumos balsais pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetų nuomonė išklausyta. Diskusijose kalbėti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų kalbėti taip pat... Yra. L. Kukuraitis dėl motyvų. Prašau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų socialinių fondų biudžetai yra pateikti subalansuoti, turi visi teigiamą išraišką, kaupiami rezervai. Tai, kas buvo paminėta Audito komiteto, kad pensininkų skurdas nesprendžiamas, tai, pagal vertinimus, kuriuos padarė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turimais savo vertinimo instrumentais, priemonėmis, tei-

giama, kad kitais metais turėtų mažėti tiek pensininkų santykinis skurdas, tiek absoliutus skurdas. Dėl to turėtume pritarti šiems biudžetams ir dar dėl to, kad pensijų augimas yra numatytas gana solidus, lyginant su darbo užmokesčiu.

Žinoma, kad pensininkų skurdas vis dėlto yra labai didelis, neadekvačiai didelis, ir turime visomis įmanomomis priemonėmis išspręsti, dėl to Socialinių reikalų ir darbo komiteto siūlymas yra, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įvertintų galimybes, kad tų viršplaninių pajamų, kurios ateina į „Sodros“ rezervą, kiekvienais metais daugiau skirtų būtent kovoti su pensininkų skurdu ir pensininkų gerovei didinti. Tikimės, kad per šiuos metus, ateinančius metus tai padarysime ir jau kitais metais turėsime dar geresnius sprendimus. Tai siūlome pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos, už pasisakymus. Balsavimas šiuo klausimu bus, kaip numatyta mūsų darbotvarkėje, 10 val. 45 min. su visais kitais balsavimais.

10.12 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4229(2) (svarstymas)

Pereiname prie kito klausimo – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4229. Pranešėjas Socialinių reikalų ir darbo komiteto vardu – L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas lapkričio 27 dieną apsvaustė Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymą ir bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Kviečiame pritarti ir Seimą.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama pranešėjui. Kitas pranešėjas – Audito komiteto vardu A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiama pirmininke, Audito komitetas pritarė šiam sprendimui: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Biudžeto ir finansų komiteto vardu A. Sysas. Toliau pirmininkaus gerbiama O. Leiputė. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaustė Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir jam pritarė balsų dauguma.

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Dėkoju Algirdui. Diskusijoje kalbėti neužsirašė niekas. Dėl motyvų taip pat nieko nėra. Tai balsuosime numatytu laiku.

10.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XVP-26(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Ir kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XVP-26. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Laba diena, gerbiama kolegos. Kaip žinote, praeitą posėdį sulaukėme Lietuvos Respublikos generalinės prokurorės N. Grunskienės pranešimo ir kreipimosi į Seimą. Vadovaudamiesi Seimo statutu, kadangi mūsų kolega Seimo narys R. Žemaitaitis pareiškė, kad jis sutinka dėl imuniteto panaikinimo, teikiame nutarimo projektą (1 straipsnis), kuriame skelbiama, kad sutinkame, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys R. Žemaitaitis būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas ar kitaip suvaržyta jo laisvė. Projektą teikia Seimo Pirmininkas S. Skvernelis ir aš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų paklausti užsirašė du Seimo nariai. Prašom. Pirmasis – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, ištis man norisi paklausti jūsų, ar šiuokart nėra po pralaimėtų rinkimų suvedinėjamos sąskaitos ir ar nėra išskirtinai taikomi dvejopi standartai persekiojant šiandieną lyderiaujančios partijos pirmininką? Kaip rodo porinkiminiai reitingai, „Nemuno Aušra“ pirmauja pagal socialines apklausas, partijos pirmininkas yra vienas iš lyderių, jeigu kalbėtume apie politines partijas, tai yra absoliučiai lyderis. Tad ar jums nekyla abejonių, gerbiamas pranešėjau, kad tai yra politinis persekiojimas tarsi kokioje sovietinėje ar ką tik postsovietinėje valstybėje? Ačiū.

J. OLEKAS (LSDPF). Man tokių abejonių nekyla. Aš tokios informacijos neturiu. Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo statuto tam tikrais straipsniais ir teikiame šitą nutarimo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas pranešėjau, aš norėjau jūsų paklausti, kas yra bendra tarp P. Gražulio ir R. Žemaitaičio? Su jais abiem nuolat norėjo politiškai susidoroti. Su P. Gražuliu pavyko susidoroti konservatoriams praeitoje kadencijoje, su R. Žemaitaičiu taip pat pavyko konservatoriams susidoroti. Tik, žiūrėkite, P. Gražuliui teisinės neliečiamybės Seimas neleido atimti turbūt keturis kartus, vieną kartą netgi 2016–2020 metų Seime, ir buvo išvengta jo persekiojimo. Gal ir šiuo atveju būtų geriausia taip pasielgti – neatimti tos teisinės neliečiamybės ir jūsų valdančioji dauguma galėtų ramiai dirbti visą laikotarpį? Ačiū.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą, bet vėlgi nesu koks nors santykių ekspertas, kad labai įsigilinčiau į tai, kas yra bendra tarp jūsų klausiamų asmenų. Jeigu jūs turite kokios informacijos, galėsite ją pateikti. Manau, kad mes vykdome iš tikrųjų tiek Generalinės prokuratūros prašymą atsižvelgdami į jį, tiek Lietuvos Respublikos Seimo statutą, ir todėl teikiame šį nutarimo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Daugiau klausti nėra užsirašiusių. Dėkui. Vadovaujantis Statuto 23 straipsniu, diskusijose dėl neliečiamybės atėmimo dalyvauja Seimo narys, kurio asmens neliečiamybės klausimas sprendžiamas, ir ne daugiau kaip po du Seimo narius, pasisakančius už ir prieš.

Į tribūną kviečiame R. Žemaitaitį. Pirmininkavimą perduodu J. Olekui.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų aš, palengvindamas darbą, ir pats sutikau, kad nesudarytų komisijos, bet nesutinku su Generalinės prokuratūros prokurorės kreipimusi ir generalinės prokurorės noru, nes tai yra absoliučiai politinė byla, tai yra absoliučiai politinis susidorojimas. Akivaizdu, kas vyksta dabar pasaulyje ir tarptautinėje bendruomenėje, jeigu matote. Aš prašyčiau, jeigu galima, paleisiu vaizdo įrašą, kurį didžioji dalis kai kurių Seimo narių jau matėte. Tai bus...

Rodomas filmo fragmentas:

– *Veskite prie sienos.*

– *Judinkitės, nagi! (Vaiko verksmas)*

Čia yra tikrais faktais paremtas filmas.

Rodomas filmo fragmentas:

– *Eik!*

– *Ką jūs darote? Juk pažadėjote neliesti moterų ir vaikų! Klausėte tik apie ginklus. Ką jūs darote?*

– *Nusiramink.*

Būtent Izraelio pareigūnai įsiveržia į Gazos Ruožą ir taip persekioja Gazos Ruože gyvenančius žmones, taip bando su jais susidoroti, dėl ko yra nužudoma visa šeima. Apie tai aš ir kalbu – apie brutalų Izraelio pareigūnų elgesį Gazos Ruože.

Mes tokį gyvenimą šiandien gyvename. Ar jūs norėtumėte, kad jūsų šeima ir jūsų vaikai taip pat būtų sunaikinami, sušaudomi ir nužudomi, jeigu jūs abejojate politinės bylos perspektyva?

Rodomas filmo fragmentas:

– Į vietas!

– Klausau. (Vaiko verksmas)

– Nusitaikyti.

– Prašau, juk žadėjote. Maldauju, nedarykite to. Jie vaikai, jie ne kovotojai. Prašau. (Vaikų verksmas)

Ir grįžkite į 1941 metus.

Rodomas filmo fragmentas:

– Ugnis!

– Jūs žadėjote! Ne!

– Feuer! (Vaiko verksmas)

Ką tik buvo sušaudyta visa Gazos Ruože esanti šeima.

Rodomas vaizdo įrašas anglų kalba

Štai mes matome, kaip Izraelio prezidento, premjero B. Netanjahu nurodymais liepiama susidoroti su Gazos Ruože esančiais žmonėmis – sprogdinami, šaudomi, persekiojami, kankinami. Vaikai uždaromi, vaikai atimami iš tėvų. Ir šiandien jie gali daryti, ką nori. Ir tai atrodo jums normalu XXI amžiuje? Ar mes galime tarptautinei bendruomenei leisti toleruoti B. Netanjahu veiksmus pasaulyje? Manau, kad ne. Pasižiūrėkite, kaip jie elgiasi su kitų tautybių žmonėmis. Kiek numesta bombų per šį laikotarpį į Gazos Ruožą, faktiškai prilygsta trims atominėms bomboms.

Rodomas vaizdo įrašas

(O šičia garsas... Yra prastai, matyt, su garsu, nežinau, kaip čia išėjo.)

O čia mes kalbame apie dvejopus standartus. Tai yra Raseiniai, savivaldos rinkimai, 2023 metai. Dalyvauja vėlgi Konservatorių partijos narys, buvęs Raseinių meras A. Bautronis. Ką jisai susirinkimo metu pasako gyventojams? Tuos, kurie nebalsuos už Konservatorių partiją, už mane, užkasiu žydų kapinėse. Jūs galvojate, kad buvo pradėta baudžiamoji byla? Jūs galvojate, kad buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas? Jūs galvojate, kad nors viena policijos institucija arba ikiteisminio tyrimo pareigūnai kreipėsi į policijos pareigūnus, kad tai vykėtų? Deja, ne. Ir tai kalba ne kas nors kitas, o kalba būtent konservatorių seniūnas.

Čiagi dar vienas iš tokių pavyzdžių.

Rodomas vaizdo įrašas:

F. KUKLIANSKY. Kad žmonės skirsto į rūšis, į rases ir taip toliau, kartais mane tas dirgina. Nors iš tikrųjų žmonės... yra rūšys, porūšiai, taip toliau. Žydas yra vienas iš porūšių.

F. Kukliansky, kuri sakė, kad R. Žemaitaitis įžeidinėja, nes vadina žydus porūšiais, net teismo metu prieš 2 savaites jinau brutaliai melavo.

Rodomas vaizdo įrašas:

F. KUKLIANSKY. Žinote, aš nežinau, ar tai yra gerai kalbėti labai atvirai? Bet aš jums pasakysiu... ---. Pasakykite.

F. KUKLIANSKY. ...labai atvirai, kad žydai nekenčia lietuvių daugiau negu lietuviai žydų.

Taigi yra klausimas, ką aš šiandieną tokio esu pasakęs ir dėl ko esu persekiojamas? F. Kukliansky pasakė, kad Lietuvos žydai nekenčia lietuvių labiau negu kad lietuviai žydų. Mes šian dien matome politinį susidorojimą su manimi.

Rodomas vaizdo įrašas

K. Masiulis, profesorius, konservatorius, partijos lyderis, dalyvaudamas laidoje „Naujoji diena“, visas žydų moteris išvadino prostitutėmis. Ir jūs galvojate, kad buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas? Ne, mielieji mano, nepradėtas, nes jis konservatorius, nes konservatoriams viskas yra galima. Ir būtent byla pradėta prieš mane vadovaujant jiems.

Ekrane rodoma žiniasklaidos straipsnio antraštė

A. Valinskas, dalyvaudamas „15min“ laidoje, pasiūlo pradėti šaudyti lenkus, pradedant po vieną lenką nuo W. Tomaszewskio. Šiandien byla nagrinėjama Žmogaus Teisių Teisme.

Rodomas vaizdo įrašas anglų kalba.

Ir J. Mekas. Paklauskite, ką J. Mekas kalba apie Palestiną, kalba apie Palestinos žmones. Tai yra iškiliausias mūsų meno žmogus, kuriam atidarytas muziejus, mes jį šloviname ir gerbiame. Ir ne kitaip, o būtent esant konservatorių Vyriausybei buvo suteikti visi, taip sakant, ditirambai tam žmogui, kuris aiškiai pasako, kad Izraelis naikina Palestiną, Izraelis naikina Gazos Ruože esančius žmones, jis aiškiai pasako, kad užimamos, okupuojamos teritorijos.

Tęsimas vaizdo įrašas anglų kalba

Kas norite, galite rasti visą jo vertimą ir visą pasakojimą būtent apie palestiniečių gyvenimą.

Tarptautinė organizacija „Apsaugokime vaikus“ išleido didžiausią metinį pranešimą – virš 600 lapų knygą, kurioje buvo apklausama, kaip jaučiasi Gazos Ruožo vaikai, palestiniečių vaikai, kada jie atskiriami nuo vaikų... jie šlapinasi į lovas, jie bijo eiti į mokyklą, jie yra persekiojami.

Ir šiandien čia visi sėdėdami jūs toleruojate vykdomą genocidą Gazos Ruože. Šiandien kiekvienam opozicionieriui, arba tam žmogui, kuris aiškina apie žmogaus teisių gynimą, visiškai giliai vienodai, kokios šiandien yra žmogaus teisės Gazos Ruože. Mes visi rūpinamės Sakartvelu, mes visi rūpinamės šiandien Ukraina, bet nė vienas mes negebame pagalvoti, kas šiandien vyksta Palestinoje, Gazos Ruože.

Mano mielieji, šiandieną Izraelis, B. Netanjahu... ne veltui aš pasakiau, dar vienas gyvulys, be V. Putino, yra B. Netanjahu, kuris brutaliais savo veiksmais Gazos Ruože žudo žmones. 44 tūkst. 834 nužudyti žmonės, iš jų virš 20 tūkst. nužudyta vaikų.

Jūs šiandien manote, kad tai yra ne politinė byla? Aš akivaizdžiai matau, kad tai yra kaip politinė byla. Tarptautinis baudžiamasis, Teisingumo Teismas prieš 2 savaites išdavė tarptautinį arešto orderį ir būtent išdavė arešto orderį dėl to, ką R. Žemaitaitis praėjusiais metais gegužės 9 dieną ir pasakė. Aš aiškiai pasakiau, kad B. Netanjahu ir visi kiti, kurie šiandien priima sprendimus, įsiverždami į Gazos Ruožą ir žudydami nekaltus žmones, griaudami civilinius objektus, griaudami ligonines, mokyklas ir kitas institucijas, tiesiogiai vykdo genocidą. Aš savo pasisakyme pasakiau, kad tai yra Holokaustas. Gerbiamieji mano, praėjusią savaitę Izraelio krašto apsaugos ministras, duodamas interviu pasaulio žiniasklaidos priemonėms, ką konstatavo? Šiandien būtent Izraelis vykdo masines žudynes. Ne R. Žemaitaitis pasakė, o pasakė būtent buvęs Izraelio krašto apsaugos ministras. Jisai pasakė, kad tai yra genocidas.

Mielieji mano, pagal tarptautinį išaiškinimą ir plačiąją prasme, Holokaustas ir yra viena iš genocido formų. Holokaustas šiandien yra suprantamas kaip... Plačiąją sąvoka, aišku, tai yra priskirta žydų tautai. Bet, be žydų tautos, Holokaustas yra priskirtas ir stalinistinėms represinėms priemonėms, Ganos žudynėms ir kitiems genocido atvejams. Ir mes šiandien kalbame apie nepolitinę bylą?

Ne, mielieji, aš nebijau stoti prieš teismą. Ne, mielieji, aš nebijau stoti prieš prokurorą. Nebijau aš stoti prieš F. Kukliansky, kuri brutaliai melavo duodama parodymus ir liudijimus teisme.

Klausimas yra tikrai kitas: ar mes šiandieną čia visi Seimo nariai suprantame, iki kokio lygio mes toliau važiuosime? Ar mes kiekvienas čia stovėdamas ir balsuodamas už mano neliečiamybę toliau leisime, kad šita neapykanta ir šitas klausimas būtų keliamas? Neapykantą kelia tikrai kai kurie asmenys, kurie nori savo asmeninės naudos.

Ir dar kartą pakartosiu: ne R. Žemaitaitis pasakė, kad žydas yra vienas iš porūšių, o tai pasakė F. Kukliansky, kuri yra žydų bendruomenės pirmininkė. Ne R. Žemaitaitis pasakė, kad Lietuvos žydai nekenčia lietuvių labiau negu lietuviai žydų. Niekada lietuvių tauta neturėjo konfrontacijos, niekada lietuvių tauta nebuvo susipykusi su žydų tauta. Aš, Remigijus Žemaitaitis, niekada gyvenime nesu įžeidęs nė vieno žydų tautybės žmogaus, išskyrus kalbėjau apie tuos, kurie buvo enkavėdistai ir kagėbistai. Tai yra tie asmenys, kurie tiesiogiai prisidėjo prie mūsų tautos žudymo, trėmimo ir kankinimų. Nebuvo vien žydai – tarp kagėbistų, enkavėdistų buvo begalė, daug ir kitų tautybių žmonių. Bet kadangi ponia iškėlė šitą klausimą, teko pasiknaisioti po istorinius šaltinius. Taip, R. Žemaitaitis padarė vieną klaidą dėl Kaniūkų gyvenvietės žudynių. Taip, aš tą pripažinau, taip, aš atsiprašiau, bet ką ir pasakė profesorius: tekstas ir visa surinkta informacija būtent ir kalba apie šitą dalyką, išskyrus tai, kad klaida buvo pavadinime.

Mielieji mano, pagalvokime iš esmės, kokią mes šiandien turime visuomenę, kokią mes turime valstybę ir kokią ateitį mes turėsime. Šiandieną tai yra lakmuso popierėlis – R. Žemaitaitis. Rytoj būsite kažkuris kitas asmuo.

Tai būtent prasidėjo prie konservatorių, dar kartą paminėsiu. A. Greitai, konservatorių partijos narys, pasiūlė: tuos, kurie klausosi rusiškos muzikos arba žiūri rusišką televiziją, reikėtų sušaudyti. Klausimas, sako: ar prie vaikų, ar pirma atims vaikus? Pirmoje dalyje matėme, kaip Izraelio pareigūnai sušaudė palestiniečių šeimą Gazos Ruože. Kas nors jų klausė, koks jų tikėjimas? Ar jų kas nors klausė, kokią neapykantą ar pyktį turi Izraelio tautai? Ne, jų neklausė. Juos tiesiog ėmė ir sušaudė. Šiandien mes turime tokių fašistuojančių politikų, fašistuojančių Konservatorių partijos gretose, kurie leidžia sau tokius dalykus kalbėti. Dar kartą paminėsiu. Trys Konservatorių partijos elito žiedai kalba (...): A. Greitai, kuris pasiūlė sušaudyti visus, kurie klausosi rusiškos muzikos arba televizijos; K. Masiulis, kuris laidoje iškoneveikė visas moteris žydes išvadinamas prostitutėmis; buvęs Raseinių meras ir seniūnas pasakė: užkasime visus, kurie nebalsuos už konservatorius. Tai jums yra normalu? Bent jau man tai yra nenormalu.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū. Kolegos, toliau tęsiame diskusijas šiuo klausimu. Pagal mūsų Statutą, du pasisako už, du – prieš. Pirmas už norėtų kalbėti A. Anušauskas. Prašau. Iš tribūnos, iš tribūnos. Diskusijoje kalbame iš tribūnos.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Už nutarimą, o ne už demagogiją pasisakau. Lietuva kol kas teisinė valstybė. Prokuratūra aiškiai nurodė, kokie kaltinimai yra ir bus tiriami – neapykantos kalba. To nepaslėpsi po vataboutizmu, kad visi aplinkui kalti. Nematau to drąsinimosi, kad nebijo neliečiamybės atėmimo. Matau tik pilnas politiko kelnės, kai reikia atsakyti už savo žodžius ir veiksmus.

Noriu paklausti kaip konservatorius, kuriuos taip dažnai minite. Na ir kaip su politinių priešų koordinatėmis, ar jau surinktos ir perduotos V. Putino karo nusikaltėliams, ar dar tik ruošiatės tai padaryti? Tuos žodžius girdėjome ne tik mes – girdėjo visa Lietuva. Aš manau, kad kiekvienam politikui, ir jums taip pat, reikia turėti ir atsakomybės, ir drąsos priimti tai, kas yra reikalinga už įžeidimus, už neapykantos kalbą. Demagogija to (dar kartą kartoju) nepaslėpsi.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš pasisako A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, „Nemuno Aušra“ nėra antisemitinė partija, jos pirmininkas R. Žemaitaitis nėra antisemitas. Politikas yra persekiojamas už tragiškų įvykių Artimuosiuose Rytuose, Gazos sektoriuje, vertinimą, politinį vertinimą. Prikibta prie tam tikros jo išsakytos galbūt folklorinės formuluotės. Tai ne dėžutė su 100 tūkst. eurų, gerbiamoji Čmilyte, tai ne „Foxpay“, tai ne „BaltCap“, gerbiamieji kolegos. Ten persekiojimo jokio nėra.

Tragiškai atrodo teiginiai, kad štai prokurorai kreipiasi. Ne pirmą dešimtmetį dirbu Seime, esu galbūt vienas iš ilgiausiai čia dirbančių. 2004 metais prokurorai atėjo į Seimą dėl V. P. Andriukaičio, A. Vidžiūno, V. Kvietkausko su aiškiais kriminaliniais pokalbiais, kurių mes buvome

priversti klausytis dar senojoje salėje – Kovo 11-osios salėje. Tačiau Seimas neleido jų patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Yra buvę įvairių atvejų. Turbūt ir ne vienas konservatorius jau mano minėtais atvejais išvengė atsakomybės. Šis Seimo nario neliečiamybės atsisakymas, leidžiant jį politiškai dėl jo pažiūrų, išsakytų nuomonių persekioti, yra toks Seimo nario mandato ir pačios Konstitucijos devalvavimas, žvelgiant į kontekstą, kas vyksta šiandieną Sakartvele, Moldovoje ar dar kur. Neatsakingas manipuliavimas jautria antisemitizmo tema kelia grėsmę ne tik tarptautinei Lietuvos reputacijai, bet ir visuomenės vienybei bei rimčiai. Rinkimus pralaimėjusių politinių partijų inicijuoti protestai, viešos akcijos bei kreipimaisi į tarptautines organizacijas, reikalaujant pasmerkti antisemitizmą Lietuvoje, neatspindi tikrosios situacijos ir yra pigus, valstybiškai neatsakingas politikavimas, žmonių skaldymas ir kiršinimas. Todėl, gerbiamieji kolegos, pagalvokite rimtai, į kokią situaciją šiandieną yra įstumta Lietuva dėl tokių neatsakingų čia sėdinčių mūsų kolegų veiksmų. Turbūt laikas parodys ir jiems reikės už tai atsakyti. Priimkite sprendimą kiekvienas pagal savo sąžinę. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Už pasisakys S. Kairys. Prašom.

S. KAIRYS (LSF). Na, mieli kolegos, tikrai neįtikėtina, kas pastaruoju metu vyksta Tautos atstovų parlamento rūmuose, kada niekaip neišeina pradėti kalbėti apie Vyriausybės programą, apie darbus, planus, apie visus rinkiminius pažadus, kam irgi, ir konstruktyviai dirbdami opozicijoje, esame pasiruošę, o vis esame vieno asmens kažkokių keistų ambicijų, kažkokio keisto kalbėjimo įkaitais. Aš tikrai nuoširdžiai tikėjau, nes kažkada, atsimenu vienus debatus, kai gerbiavam R. Žemaitaičiui buvo priminta, ką jis sakė 2017 metais, kai jis kalbėjo apie ir net inicijavo mirties bausmės grąžinimą Lietuvoje, kad tai buvo klaida, kad jis buvo atsiprašęs ir panašiai. Bet labai aiškiai matyti, kad žmogus pasiruošęs ir toliau aitrinti situaciją... (*Balsas salėje*) ...ir toliau aitrinti situaciją, trukdyti Seimo darbą, trukdyti Vyriausybės formavimą.

Jeigu ponui R. Žemaitaičiui pavyksta vedžioti už nosies kolegas Seimo narius, sudedant į vieną sakinį tiek teiginį, palaikantį Palestiną, o šalia teiginį, kuris yra akivaizdžiai antisemitinis, tai, gerbiamas Žemaitaiti, prokurorų, teisininkų ir teismų, aš tikiuosi, jūs už nosies nevedžiosite. Būtumėte tikrai žmogus pakelta galva... Praėjusį posėdį tikrai pasakėte, kad neverta įsteigti komisijos, kad ji, žodžiu, tirtų ir teiktų išvadas, o pats prisiimate atsakomybę ir ginsitės teisinėmis priemonėmis, tai šiandien matome šou su įvairiais vaizdeliais, pasitelkiant tokius irgi gerbiamus menininkus kaip J. Meką. Na, tai yra žema, tikrai linkiu Seimui kuo greičiau šitą cirką baigti ir pradėti tikrai rimtus darbus, kurių reikia valstybei, kurių reikia Lietuvai.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir prieš pasisako K. Neimantas. Prašau.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes esame visi liudininkai šiandien matomo politinio susidorojimo bei Konstitucinio Teismo sprendimo, kurie yra stipriai politizuoti. Aš norėčiau paminėti jums, kad šis balsavimas yra ne prieš Remigijų, – visų pirma, jis yra prieš jus visus, silpninantis jūsų imunitetą, parlamento imunitetą ir žodžio laisvę visoje Lietuvoje. Neturiu nieko prieš žydų tautą, priešingai, smerkiu bet kurios tautos, rasės niekinimą ar naikinimą, bet tikiuosi, kad vadovaudamasi šia praktika prokuratūra feisbuko paieškoje įsives šios ar kitos tautos pavadinimą ir visiems žmonėms pradės ikiteisminius tyrimus. Sportas, kovų sportas, taip pat turi taisykles: žmogus, gavęs nokdauną, nebėra spardomas ant žemės, būdamas be sąmonės. Tai, ką mes šiandien matome kare, tai būtent ir matome tokią situaciją, kai visi jau žinome, kas yra nugalėtojas, bet pralaimėtojas vis tiek yra spardomas, žudomas ir koneveikiamas. Taip pat ir karas turi savo taisykles.

Atsižvelgdamas į Tarptautinio baudžiamojo teismo sprendimą, buvusio Izraelio gynybos ministro pareiškimus ir kitus viešus pareiškimus, visus noriu paraginti nepritarti šiam sprendimui ir išlaikyti savo orumą. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Svarstymo stadiją baigėme.

Pereiname prie priėmimo stadijos. Priėmimo stadijoje, kolegos, galima pasisakyti už ir prieš: keturi – už, keturi – prieš. Pradėsime nuo tų, kurie pasisako už nutarimo priėmimą. Pirmas kalba J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš iki šiol neabejojau ir toliau neabejoju, kad Lietuva yra teisinė, demokratinė valstybė, kurioje teismai priima objektyvius sprendimus. Jeigu teisėsauga kartais nepagrįstai suformuluoja kaltinimus vienam ar kitam asmeniui, tai, pasinaudojant mūsų teismų sistemos galimybėmis, visada yra galimybė objektyviai apsiginti, įrodyti savo tiesą. Dėl to mes, mūsų frakcija, tiek ankstesnėse kadencijose, tiek ir šioje balsuojame, kad tenkintume prokurorų prašymus, kai yra kreipiamasi dėl Seimo nario imuniteto panaikinimo, nepaisydami to, ar tai būtų mūsų frakcijos atstovo atžvilgiu, ar kitos partijos atstovo atžvilgiu. Sakykime, praėjusios kadencijos pabaigoje prokurorai kreipėsi dėl A. Vyšniausko imuniteto. Mes balsavome, kad imunitetą panaikintų. Atrodė, kad ir valdantieji laikosi panašios pozicijos, kai paskelbė susitarimą, nes buvo pasakyta, kad tokie prokurorų prašymai visada bus tenkinami atitinkamai balsuojant, kad pats tas Seimo narys, kurio imunitetą prašoma panaikinti, prašys tą ir padaryti. Pirmoje stadijoje R. Žemaitaitis tarsi ir sutiko su tuo prašymu ir mes komisijos nebesudarėme, bet dabar, ką šiandien girdime, viskas apsukta. Čia kažkokie demagoginiai išvedžiojimai, kaltinimai politinė byla, bandoma sužadinti mūsų politinių konkurentų aistras užsipuolant konservatorius. Aš tikiuosi, kad visa tai nesutrikdys ir mes tvarkingai balsuosime, ir leisime teismams dirbti savo darbą.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš pasisako R. J. Jankūnas. Prašau. Kortelė turbūt negerai įdėta. Išvis neįdėta. Prašau.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Atsiprašau. Gerbiami kolegos, aišku, prokuratūra kreipiasi, reikia žiūrėti pagarbiai, tačiau norėtusi, kad visada būtų taikomi vienodi standartai, kad jų nebūtų dvejopų. Kurį laiką, man atrodo, šita konservatorių ir gerbiamo Remigijaus konfrontacija buvo abipusiškai naudinga. Viena pusė tuo grindė savo politinę kovą, kita irgi naudojosi žinodama, kaip didžioji Lietuvos dalis nemėgsta tos partijos, kuri visa tai kuria.

Prisiminkime nesenus kelerių metų įvykius, kai buvo kurstoma neapykanta prieš vieną žmonių grupę. Prisiminkime LRT „Lietuva kalba“ ir klausimą, ar jūs pasisakote už tai, kad būtų sukurtas pragaras nesiskiepijusiems suaugusiems uždraudžiant lankytis net maisto prekių parduotuvėse? Įrašykite vietoj nesiskiepijančių suaugusiųjų vieną tautybę. Iš principo suprasdama, kad prokuratūrą reikia gerbti, norėčiau, kad ateityje ir dabar nebūtų dvejopų standartų, ir siūlau Seimui nutraukti dalyvavimą tose istorijose, kuriose standartai dvejopi. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Už pasisako V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes ką tiktai stebėjome eilinį R. Žemaitaičio beneficiją ir tik tenka apgailestauti, kad Seimo salė tampa ta vieta, kur šis politinis veikėjas turi galimybę taip plačiai ir visomis ryškiomis spalvomis išsiskleisti. Jis ne kartą yra pasisakęs menkinamai apie Holokausto tragediją, kuri Lietuvoje buvo ypač skaudi, ne kartą jo kalbose yra skambėjęs buitinis antisemitizmas. Ir tai, kad jis šiandien tai dangsto Artimųjų Rytų tragediją, traukdamas atskirus epizodus, tik parodo jo baimę ir negebėjimą priimti atsakomybę už savo žodžius.

Bet kalbėti man norisi ne apie R. Žemaitaitį, nes apie jį kalbėti nėra ko, o kreiptis aš norėčiau į socialdemokratų ir demokratų lyderius, į žmones, kurie puikiai supranta žmogaus teisių svarbą, Lietuvos tarptautinės reputacijos reikšmę ir apskritai parlamento reikšmę, žodžių, kurie yra pasakomi šioje salėje, iš šios tribūnos, svarbą Lietuvos dabarčiai ir Lietuvos ateičiai. Ar komfortiškas buvimas valdžioje su plius 20 mandatų buvo vertas to, kad mes klausytume šiandien tokius R. Žemaitaičio pasisakymus, kad jis opozicijai saktų, kad užsičiauptume, ir grasintų? Ir tai tiktai gėlytės, tai tiktai pati pradžia. Man atrodo, kad tikrai nevertas, ir aš labai apgailestauju dar kartą, kad priėmėte tokį sprendimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau prieš kalbės V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Kai praeitoje kadencijoje liberalkonservatoriai politiškai susidorojo su R. Žemaitaičiu ir P. Gražuliu, nieko tai nestebino, tai buvo tarsi normali norma panaudoti tam teisėsaugą. Bet ką mes matome šiandien? Praeitoje kadencijoje valstiečiai išliko nuoseklūs ir nedalyvavo šiame politiniame susidorojime su Remigijumi. Bet kas įdomiausia dabar įvyks – tai šiame politiniame susidorojime su Remigijumi dalyvaus naujieji valdantieji. Žinoma, galbūt tai geras metodas – skaldyk ir valdyk – galvojant, kad taip pavyks „Nemuno aušrą“ suskaldyti, bet gal ir

nepavyks. Tad aš tikiuosi, kad vis dėlto tame politiniame susidorojime, pasitelkiant teisėsaugą, kurią kaip metodus naudoja liberalkonservatoriai, dabartiniai valdantieji nedalyvaus ir galėsite ramiai ketverius metus dirbti. To ir palinkėsiu jums.

PIRMININKAS. Toliau pasisako už E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Bičiuliai, būdamas čia virš 30 metų aš mačiau, kaip mes atstatome savo visus įmanomus stabdžius, susijusius su neapykantos platinimu. Tik Lietuvoje per paskutinius rinkimus buvo užpatentuotas sėkmingas metodas tapti populiariu, ištraukti ne apie Izraelį, o apie žydų tautą visus įmanomus stereotipus ir pažiūrėti, ar jie veikia. Ir štai šitos bakterijų kapinės buvo panaudotos. Bakterija buvo ištraukta ir paleista kaip didelis eksperimentas į lietuvių tautą. Tai mums klausimas yra toksai, kad Lietuva, panaudojus tokį metodą gerbiavam Remigijui, tampa vienintele Europos Sąjungos šalimi, kur per neapykantą vienai grupei, kurios 95 % žuvo, galima patekti į parlamentą ir patekti į parlamentą padidinus savo populiarumą. Jeigu jūs toliau naudosite šitą metodą, tai mes neteksime visų savo sąjungininkų ir pirmiausia lietuvių inteligentijos paramos, nes aš manau, kad tai yra ne tikai užsienio požiūrio į mus dalykas po Holokausto, bet tai yra mūsų vidaus dalykas, kokia branda yra lietuviškos visuomenės, kad įveiktume šitą platinamą neapykantą ir pajuokos, ne juoko, o pajuokos bakteriją. Aš manau, kad kiti lietuvių politikai neperims šito maro. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš pasisako R. Puchovičius. Prašau.

R. PUCHOVIČ (NAF). Laba diena, gerbiami kolegos. „Nemuno aušros“ frakcija nebalsuos už šitą politinį susidorojimą ir išeis iš salės. Kitiems siūlome irgi nedalyvauti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Už pasisako Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Tik kelis žodžius. Norėčiau priminti kolegoms prieš balsavimą apie tą bendruomenę, kurioje mes esame – Europos Sąjungoje ir NATO. Teisės viršenybė ten yra labai svarbi. Jeigu mes norime pradėti mūsų valstybės tarptautinę izoliaciją, palikime šį žmogų Seime. Jeigu mes norime, kad mūsų valstybė vis dėlto gebėtų gintis nuo to, kas yra aplinkui, darykime taip, kaip šis žmogus prašo.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš pasisako A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų stebėjau tas diskusijas, pasisakymus. Kas mane labiausiai nustebino, kad, užuot atrėmę, atsakę į tuos klausimus, kuriuos kėlė R. Žemaitaitis, toliau pylė purvą, visiškai nekreipė dėmesio į tai, kas yra pateikta kaip faktai. Turėkite sąžinės. Jeigu jūs galvojate, kad visi, stebintys transliaciją, ir tie, kurie, kaip sakyti, seka politinį gyvenimą, neskiria, nevertina faktų, tai labai apsirinkate. Ir labai keistai atrodome iš šono, kada pačių faktų, kurie yra nepaneigti, kurie yra publikacijose, kurie yra viešojoje erdvėje... mes apie juos neišdrįstame kalbėti, tačiau bandome prisimesti teisuoliais ir toliau juodinti ir politiškai susidoroti su R. Žemaitaičiu.

Gerbiami kolegos, tikrai pažiūrėkime į save iš šono ir elkimės adekvačiai. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, pasisakymai dėl balsavimo motyvų baigti. Laikas priimti sprendimus taip pat yra atėjęs. Turime balsuoti dėl nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Remigijų Žemaitaitį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“.

Nutarimas iš dviejų straipsnių. Ar galime pastraipsniui? 1 straipsnis. Nematau prieštaraujančių. 2 straipsnis. Taip pat. Dabar balsuosime už visą nutarimo projektą. Prašom. Balsavimas prasideda.

Šio nutarimo priėmimas

Ačiū. Balsavo 101 Seimo narys: už – 101, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (Gongas)

Kaip sakiau, atėjome... O! Prašom. Replika po balsavimo.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų norėtusi pasižiūrėti iš šono, kaip atrodome visuomenės akyse, kuomet proceso pradžioje išdidžiai yra ateinama, teigiama, jog

nebus trukdoma procesui, atsisakoma savo noru tos neliečiamybės ir visas procesas vyks sklandžiai ir lengvai, o gale yra giedamos tokios operos iš galinio suolo, kuomet reikia pasižiūrėti, kaip atrodome, elgtis adekvačiai ir taip toliau. Tai šis išėjimas, kuris buvo padarytas demonstratyviai net tuomet, kai pats asmuo sakė, kad procesui netrukdytų, va čia yra parodomoji akcija ir neadekvatus elgesys.

PIRMININKAS. Ačiū.

10.54 val.

Valstybės socialinių fondų biudžetų 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4230(2) (svarstymo tęsinys)

Kolegos, toliau tęsiame balsavimus. Grįžtame prie mūsų sprendimo dėl Valstybės socialinių fondų biudžetų 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4230. Svarstymo stadija. Balsavimas. Prašom balsuoti.

Ačiū. Balsavo 109: už – 106, prieš – 1, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo.

10.55 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4229(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas klausimas – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4229(2). Balsavimas. Prašom, kas pritariate – už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Ačiū. Balsavo 123 Seimo nariai: 119 – už, 1 – prieš, 3 susilaikė. Po svarstymo pritarta.

10.55 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44² straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-18(2) (svarstymas)

Pereiname prie kito darbotvarkės klausimo – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto straipsnio pakeitimo projekto Nr. XVP-18. Pranešėjas – J. Sabatauskas Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu. Gal kas? Prašau, gerbiamas V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė lapkričio 27 dieną. Komitetas svarstymo metu pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymui dėl projekto 1 straipsnio pavadinimo ir patobulintam projektui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijų nėra. Prašom balsuoti, kas pritariate po svarstymo, kas turite kitą nuomonę, balsuojame kitaip.

Balsavo 118: 118 – už, prieš, susilaikiusių nėra.

Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija siūlo taikyti skubos tvarką. Galime pritarti skubos tvarkai? Pritarta. Po svarstymo pritarta šiam sprendimui.

10.57 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170, 170¹, 492 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3848(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3848. Svarstymo stadija. Pranešėja – A. Širinskienė, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Vėl žiūrime į gerbiamą Gailių, gal jis galėtų pavaduoti kolegę? Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, lapkričio 27 dieną svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170, 170¹, 492 ir 590 straipsnių pakeitimo

įstatymo projektą. Komitetas pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadoms. Nepritarė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Europos Sąjungos teisės grupės pasiūlymams. Atsižvelgė į Nacionalinės sveikatos tarybos pasiūlymą, nepritarė Teisingumo ministerijos pasiūlymui. Atsižvelgė į Teisingumo ministerijos pasiūlymą dėl įstatymo nuostatų, pritarė Policijos departamento pasiūlymams ir bendru sutarimu pritarė patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Užsirašiusių kalbėti nėra. Ar galima po svarstymo bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

10.59 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4291(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – G. Jeglinskas, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Svarstymo stadija.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Gerbiamas vicepirmininke, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas lapkričio 27 dieną aptarė šį klausimą. Pritarėme patobulintam Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo straipsnių pakeitimui ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Ar po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta po svarstymo.

11.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Joniškio rajono savivaldybės mero rinkimų paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-4296(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Joniškio rajono savivaldybės mero rinkimų paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-4296(2). Pranešėja – D. Žebelienė, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

D. ŽEBELIENĖ (NAF). Kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, lapkričio 27 dieną svarstė Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Joniškio rajono savivaldybės mero rinkimų paskelbimo“ projektą Nr. XIVP-4296(2). Komiteto sprendimas – pritarti Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms, siūlyti projektą svarstyti skubos tvarka, įvertinus Rinkimų komisijos sudarymo terminus. Pritarta bendru sutarimu, dalyvaujant visiems 13 komiteto narių.

PIRMININKAS. Ačiū. Užsirašiusių diskutuoti taip pat nėra. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Galima. Po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

11.02 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1912 (pateikimas)

Kitas klausimas – Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1912. Pateikėjas – G. Paluckas. Prašom. Dirbame sparčiai, kaip jūs, premjere ir Seime, matote.

G. PALUCKAS (LSDPF). Šis įstatymo projektas atkeliauja iš praėjusios kadencijos. Nepaisant to, jog pirmą kartą jį pateikiant nebuvo pritarta, prašau dar kartą jį išigilinti, nes šiuo įstatymo projektu yra siūloma padidinti išmoką gimus vaikui nuo 11 bazinių socialinių išmokų dydžio iki 20.

Kodėl to reikia? Na, matyt, visiems yra labai akivaizdu, nes šeimos, turinčios vaikų, pagal statistiką labai sparčiai krenta į skurdo riziką patiriančių kategoriją. Šiandien vaikui gimus išmoka tikrai ne tai, kad nedengia, bet apskritai labai vargiai kompensuoja pirmąsias išlaidas gimus vaikui. Kolegos, prašau palaikyti šį įstatymo projektą. Įsigaliojimo datą, be abejo, reikės keisti. Aiški-

namajame rašte irgi šiek tiek yra senstėjęs informacija, bet jeigu sprendimą Seimas priimtų pavasario sesijoje, galėtų įsigaliooti nuo liepos 1 dienos. Atitinkamai reikėtų numatyti ir lėšų biudžete. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirma klausia R. Baškienė. Prašau, Rima.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamasis premjere, išties jūsų siūlomas įstatymo projektas laukiamas ir reikalingas nenuneigiamai. Tačiau jūs matote ir tai, kad bazinis dydis kasmet keičiasi. Kai jūs registravote įstatymo projektą, jis buvo gerokai mažesnis, dabar jau 61 euras, ir, sudauginus jūsų koeficientą, akivaizdu, šeimos jau gaus didesnę sumą. Tai pareikalaus iš valstybės biudžeto ir didesnių lėšų. Tikėtina, jūs jų irgi surasite ir numatysite, bet ar nemanote, kad šita priemonė yra tik viena iš priemonių, kurių labai laukia šeimos, kad reikėtų kompleksškai vertinti situaciją ir siūlyti galimai ir kitus būdus – ir Ligos ir motinystės įstatymo pataisas, ir paslaugų suteikimą šeimoms? Ir aš tikrai viltingai žvelgiu į jus tikėdamasi, kad jūsų Vyriausybė tuos sprendimus įgyvendins labai sparčiai ir pozityviai.

G. PALUCKAS (LSDPF). Miela kolege, ačiū už klausimą. Iš tiesų papildomos priemonės yra numatytos rengiamoje Vyriausybės programoje ir po to atsispindės programos įgyvendinimo priemonių plane. Tai šis sprendimas, kaip ir minėjau, siūlomas įstatymo pakeitimas, atkeliauja dar iš praėjusios kadencijos. Būtų gera pradžia, gražus žingsnis, bet, be abejo, mes šnekame apie kompleksines priemones, kurios padėtų šeimoms, auginančioms vaikus.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas klausia A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiamas kolega, pirmiausia labai sveikinu su šio įstatymo svarstymo pradžia, tačiau norisi sužinoti, kaip taip atsitiko, kad registracija buvo dar 2022 metų, tačiau šitas pakeitimas užtruko ir tik šiandieną svarstoma šioje salėje? Pagal aiškinamąjį raštą, nuo 2014–2020 metų vaikų gimstamumas reguliariai grėsmingai mažėja. Nors nėra duomenų, tačiau žinome, kad dar mažėjo ir praeitoje kadencijoje. Ar normalu, kad imtis priemonių mūsų valstybėje prirėkė dešimt metų, kad atstatytume teigiamą balansą? Ir ar, jūsų, kaip projekto autoriaus, nuomone, pakaks beveik dvigubai išmoką padidinti ir kiek (procentais), tikėtės, tai paveiks gimstamumo padidėjimą?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Kai klausėte, kas nutiko, tai galiu pasakyti: nutiko demokratija, tai yra teiktas pasiūlymas tuo metu nesurinko reikiamo balsų skaičiaus, todėl jisai grįžta į mūsų darbotvarkę dabar.

Kalbant apie gimstamumą, ši priemonė gimstamumo ženkliai nepadidins, nes, kaip ir šios srities moksliniai tyrimai rodo, gimstamumą didina galimybė derinti šeimos ir profesinį gyvenimą, viešosios paslaugos ir panašūs dalykai, kurie atsispindės Vyriausybės programoje. Tačiau mes, sprenddami šį klausimą ir pritardami šiam projektui, spėsime šeimų, auginančių vaikus, finansinės situacijos, skurdo rizikos klausimus, kurie, kaip ir minėjau, šeimose, auginančiose ypač du vaikus ir daugiau, yra itin itin ryškūs ir statistškai reikšmingi.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Iš tiesų, kolega, labai geras įstatymo projektas. Dar svarbu pabrėžti, kad išmoka skiriama ne tik šeimose gimusiems vaikams, bet taip pat įvaikintiems ir šeimynose globojamiems vaikams. Tas dydis reikšmingai prisidės prie tų mažų vaikučių gyvenimo ir aprūpinimo būtent tomis globos formomis.

Bet aš noriu paklausti. Kadangi tai dar jūsų, kaip premjero (šiandien jau mes vertiname), iš tribūnos įstatymo projekto pristatymas ir tikrai ta išmoka didės iki 1 tūkst. 220 eurų, ar neketinate didinti pačios bazinės socialinės išmokos dydžio? Tai taip pat yra viena iš dedamųjų kitų labai svarbių socialinių išmokų. Nepadidinę paties dydžio, mes kitas socialines grupes paliekame įstrigusias dėl tų pačių, sakykime, tų išmokų finansavimo skyrimo ribų. Ar jau jūs į priekį prieš Vyriausybės programą įgyvendinsite ketveriems metams ir šitą išmoką, ir bazinį socialinį dydį, ar tai vis dėlto, sakykime, šiandien toks pirmas žingsnis, o kompleksinių priemonių, taip pat ir gimstamumo skatinimo priemonių bus daugiau ir kitokių?

G. PALUCKAS (LSDPF). Kaip ir minėjau, gimstamumą skatinančių, arba šeimos politikos, priemonių tikrai bus ir daugiau Vyriausybės programoje, bet, kalbant apie bazinės socialinės išmokos dydį, kitų metų biudžeto projekte jis yra numatytas ir didėja iki 61 euro.

Kalbant apie ateitį, akivaizdu, jog BSI turi didėti kiekvienais metais, atitinkamai įvertinus ir infliaciją, ir valstybės galimybes didinti įvairias socialines finansinės pagalbos formas. Todėl čia yra tikrai pirmasis labai konkretus žingsnis, tačiau visi kiti tie žingsniai taip pat atsispindės ir Vyriausybės programos, ir kituose, ir ateinančiuose trimečio biudžeto projektuose.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, teisėkūros principai, Biudžeto sandaros įstatymas dėl šio įstatymo projekto reikalauja Vyriausybės, kaip biudžeto planuotojos, nuomonės. Tai kokia bus Vyriausybės nuomonė?

G. PALUCKAS (LSDPF). Aš tikiuosi, jog Seimas paprašys Vyriausybės išvados ir Vyriausybės išvada šiuo klausimu bus parengta.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas premjere, šio sprendimo reikėjo turbūt jau vakar, bet labai gerai, kad pristatėte dabar. Bet ar nebūtų galima jo priimti greičiau, taikyti jam skubos tvarką, kad jis įsigaliotų nuo sausio 1 dienos? Biudžetas dabar yra jūsų Vyriausybės rankose, galite tam tikrą minimalią korekciją padaryti ir vaikai nuo sausio 1 dienos jau galėtų būti laimingesni. Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Nežinau, čia, matyt, pasiūlymas. Kokia bus Seimo valia, taip ir dirbsime.

PIRMININKAS. Ačiū, pranešėjau. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už, prieš. Už pasisako K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, tai pirmas žingsnis sprendžiant demografines problemas. Aišku, tai yra tik viena iš priemonių, bet jeigu mes stovėsime vietoje, neisime į priekį... Pagalba šeimoms, kurios turėtų turėti daugiau vaikų, mano nuomone, yra labai reikalinga. Kviečiu kolegas balsuoti už šitą įstatymo projektą ir toliau ieškoti visų galimybių padėti šeimoms, kad didėtų gimstamumas ir spręstume demografines problemas. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš pasisakančių nėra. Balsuojame. Kas pritaria įstatymo projektui po pateikimo?

Balsavo 112 Seimo narių: už – 110, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Numatyta svarstyti pavasario sesijoje. Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Kitų pasiūlymų turite? Gerai, prašom iš eilės. Prašau. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš prašau Vyriausybės išvados dėl šito projekto.

PIRMININKAS. Gerai, išgirdome. Vyriausybės išvada. Toliau Seimo narys T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš noriu paprašyti užfiksuoti mano balsą už dėl darbotvarkės 1-2 ir 1-4 klausimų. Aš per vėlai supratau, kad neveikia kortelė.

PIRMININKAS. Gerai. Turbūt girdėjo Sekretoriatas. Prašau. A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiami kolegos, tenka tik nusistebėti, kad valdančiajai daugumai ne užteko drąsos šitą įstatymą priimti savo kadencijoje. Dabar jie palaikė. (*Balsai salėje*) Taip, buvusiai. Su tuo juos ir sveikinu.

PIRMININKAS. Ne, ne, mes priimsime, tikrai priimsime, nenusiminkite, valdančioji dauguma priims savo kadencijoje. Prašau. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Aš frakcijos vardu norėčiau pasiūlyti skubos tvarką dėl šio įstatymo projekto tam, kad jis būtų svarstomas dar šios rudens sesijos metu ir galėtų įsigalioti nuo sausio 1 dienos. Ačiū.

PIRMININKAS. Mes jau apsisprendėme dėl Vyriausybės išvados... arba dar tuomet reikėtų apsispręsti. Kolegos, eilės tvarka. Kas už tai, kad prašytume Vyriausybės išvados dėl šio įstatymo projekto. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Nematau, nematau. Ar galime sutarti? Jūsų garsus priimu kaip pritarimą bendru sutarimu prašyti Vyriausybės išvados. (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Balsuojame. Gerai. Dėl demokratijos balsuojame, ar reikia Vyriausybės išvados.

Balsavo 112: už – 102, prieš – 6, susilaikė 4. Pritarta prašyti Vyriausybės išvados. Kolegos, mums reikia pritarti, kad pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Kadangi prašome Vyriausybės išvados, tai turbūt dėl skubos tvarkos nereikia balsuoti, nes vis tiek reikia sulaukti Vyriausybės išvados. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijoje, kad mūsų kadencijoje būtų priimtas šis įstatymo projektas. Ačiū už supratimą.

11.15 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo XIII-198 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2525 (pateikimas)

Einame prie darbotvarkės 1-11 klausimo – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo XIII-198 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2525. Pranešėjas – taip pat G. Paluckas. Prašom. G. Paluckas. Benefisas – šiandien iš eilės vienas po kito einantys klausimai.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, siūlomu įstatymo projektu yra siekiama atskleisti valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčius visa apimtimi, nes šiandien informacinėse sistemose ir interneto puslapiuose yra skelbiama tik dalinė informacija. Tai, Specialiųjų tyrimų tarnybos nuomone, sudaro galimybes arba piktnaudžiauti, arba tam tikrą informaciją nuslėpti, kai tos pačios pareigybės asmenys galimai uždirba keletą kartų daugiau. Tai suponuoją, jog tam turi įtakos galbūt tų įstaigų vadovai, nesąžiningai skirstantys darbo užmokesčio fondą. Šiuo metu klausimas yra sprendžiamas Vyriausybės nutarimu, tačiau šiuo siūlymu yra siūloma perkelti šį įpareigojimą į įstatymo nuostatas, kad jos būtų taikomos plačiai, universaliai ir to nebūtų galima išvengti.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų paklausti nori R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas pranešėjau, pirmiausia dėl jūsų nurodyto tikslo, kad jūs norite užkirsti kelią fiktyviems įdarbinimams, tai, manau, ne darbo užmokestis užkirs kelią fiktyviems įdarbinimams, bet išvis viešinimas, kad pagal tokią pareigybę dirba konkretus asmuo. Kita vertus, jūs sakote, kad jūsų teikiamas įstatymo projektas išviešins, kiek konkretus žmogus, atlikdamas konkrečias pareigas, uždirba. Mano vertinimu, gal reikia patobulinti įstatymo projektą, nes priedų ir priemonių dalies neapima jūsų teikiamas įstatymas, o, aišku, bus bazinis dydis. O *summa summarum* paskui, pasirodo, darbo užmokesčiui konkreti biudžetinė įstaiga ar savivaldybė išleidžia daug daugiau, negu yra, jeigu mes paimsime pagal paviešintą informaciją, vidutinis tai pareigybei skiriamas darbo užmokestis. Tai vis dėlto aš norėčiau jūsų konkretumo, kaip jūs planuojate, kad tas paskelbimas konkrečios pareigybės ir darbo užmokesčio turėtų būti įgyvendintas?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege. Tai labai taiklus pastebėjimas, nes tas korekcijas, kas yra darbo užmokestis ir kas yra darbo užmokestis su priedais, tikrai reikės, matyt, jau numatyti komitete. Siūlymo tam tikri trūkumai išaiškėjo diskutuojant ir mūsų frakcijoje, ir su kai kuriais kolegomis. Todėl tas pastebėjimas yra tikrai taiklus ir šį klausimą reikės jau spręsti, jeigu bus pritarta po pateikimo komitete.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš irgi dėl šio įstatymo vykdymo, nes Teisės departamento išvadoje yra parašyta, kad akivaizdu, kad prieštarautų tiems dokumentams, pagal kuriuos Europoje yra išipareigojusi ir Lietuva, tai yra dėl privatumo apsaugos. Šiuo atveju galbūt jį reikėtų tobulinti taip, kad, be kolegės R. Tamašunienės minėtų priedų, būtų galima įrašyti tiesiog „etatas ir atlyginimas“? O atskirai būtų skelbiami, be abejonės, darbuotojų, kurie dirba tose įstaigose, sąrašai, nes biudžetininkai nėra politikai, jie yra privatūs asmenys.

G. PALUCKAS (LSDPF). Iš tiesų, Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas galioja Lietuvoje ir jisai turi būti taikomas. Todėl, kalbėdami apie įstatymo įgyvendinimo apimtį, turime suprasti, jog kalbame apie pareigybių darbo užmokesčio su priedais nurodymą, o ne apie konkretaus vardo, pavardės. Tai čia, matyt, jeigu kyla tokių Teisės departamento abejonų, komitete irgi tie dalykai gali būti išspręsti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia I. Vėgėlė. Prašau.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas Gintautai Paluckai, įstatymo projektas iš tiesų reikalingas, bet, mano supratimu, jis turi nemažai ydų. Jau minėta tai, kad kalbama ne apie darbo užmokestį, kuris yra nustatytas sutartyje, bet kalbama apie realiai išmokėtą darbo užmokestį su visais priedais. Vienas aspektas, ką jau gerbiama R. Tamašunienė minėjo ir aš apie šitą dalyką manau, kad tai turi būti labai aiškiai suformuota.

Kitas dalykas. Yra labai aiškiai Teisės departamento, ką ir sakė gerbiamas A. Anušauskas, ten labai politiškai suformuluota, sakykime, visų be išimties viešinti. Nereikia mums žinoti valytojos, ar ne, to aptarnaujančio personalo ar kokio nors kito techninio personalo algos – mums turbūt reikėtų žinoti tų pareigybių, kurios galėtų, kaip jūs sakote, STT kelti abejonių, ar ne, tų, kurios priima sprendimus. Aš tiesiog siūlyčiau tikrai labai stipriai tikslinti tą įstatymą. Pati idėja gera, bet įstatymą reikėtų gerokai tikslinti.

G. PALUCKAS (LSDPF). Dėl kai kurių argumentų mes jau šiek tiek apsikeitėme nuomonėmis. Iš tiesų tam tikro tikslinimo reikia, tačiau aš nesutikčiau su pozicija, kad užtenka skelbti tik vadovaujančių asmenų arba skyrių departamentų vedėjų lygmeniu, nes čia ir yra problema, kad kas yra skelbiama, dažniausiai yra gerai, o fiktyvus įdarbinimas arba įvairios darbo užmokesčio su priedais anomalijos atsiskleidžia ir iš žemesnių pareigybių, todėl su tuo yra susijusios ir STT pastabos. Šiandien mes tikrai turime daug įstaigų ir institucijų, kur būtent ir matome tą vadovaujančių pareigybių darbo užmokestį, o toliau, o toliau? O toliau nieko nėra. Tai štai čia yra pagrindinė priežastis, kodėl Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabos yra teikiamos tuo klausimu.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Jūsų dar paklausti nori V. Gailius. Prašau, Vitalijau.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, iš tikrųjų Teisės departamento išvados yra reikšmingos ir, aš tikiuosi, jūs su jomis esate susipažinęs. Ar iš tikrųjų jūs nematote Bendrojo duomenų apsaugos reglamento pažeidimo rizikos?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą, bet, kaip ir minėjau, aš tikrai nematau tokio pažeidimo rizikos, nes mes kalbame ne apie tai, kad asmenų vardą, pavardę nurodytume prie darbo užmokesčio. Tačiau jeigu šis klausimas reikalauja papildomų projekto korekcijų, jis tikrai gali būti išspręstas komitete.

PIRMININKAS. Ačiū, jūsų paklausti daugiau niekas nenori. Ar galime po pateikimo?.. Pasisakyti už nori A. Zuokas. Prašau.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų pritariu ir palaikau šią iniciatyvą. Priminsiu, kad Vilniaus miesto savivaldybė buvo pirmoji, kuri pradėjo skelbti gaunamus faktinius atlyginimus Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, taip pat savivaldybės įstaigų ir net savivaldybės įmonių. Aišku, šį įstatymo projektą reikės dar tobulinti, nes pati formuluotė neatspindi visų pajamų, kurios galimos arba kurias gali gauti. Šiuo atveju yra, iš praktikos galiu pasakyti, daug piktnaudžiavimo: priemonės, priedai, premijos, sutaupytas užmokesčio fondas ir daugelis kitų dalykų. Šiuo atveju dėl skaidrumo ir dėl viešosios kontrolės tokie duomenys turi būti viešai prieinami. BDAR'o reikalavimo – čia kai kurie kolegos bando sureikšminti – tikrai nereikia sureikšminti, nes dažniausiai BDAR'o sureikšminimu naudojasi tik tie, kurie nenori atvirumo ir skaidrumo. Yra aiškus farvateris, kurį galima tikrai naudoti siekiant būtent tų tikslų, kurių siekia ir G. Paluckas, ir bendrai mes, kaip įstatymų leidėjai. Valstybės tarnyboje, savivaldybių įmonėse ir įstaigose, taip pat pačioje savivaldybėje pagal etatus gaunamos pajamos turi būti prieinamos ir viešos. Šiuo atveju aš palaikau ir, tikiuosi, dar patobulinsime svarstymo stadijoje. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū už palaikymą ir pritarimą. Pateikimo stadijoje vienas – už, vienas – prieš. Prieš nėra. Tada ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Galime. Po pateikimo pritarta bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ir siūloma svarstyti pavasario sesijoje.

Kitas klausimas... Atsiprašau.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, nematau J. Sabatausko, mūsų pirminko. Vis tik siūlau Teisės ir teisėtvarkos komitetą kaip papildomą įdėti, nes čia yra asmens duomenys, BDAR'as ir visi kiti dalykai, kurie tikrai labai liečia teisinius dalykus. Ačiū.

PIRMININKAS. Teisės ir teisėtvarkos komitetas nori darbo. Ar galime bendru sutarimu pritari? Pritarta. Papildomas komitetas – taip pat ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

11.25 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4206 (pateikimas)

Kitas klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4206. Pateikimo stadija. Pranešėja – J. Rojaka. Prašau, žodis jums.

J. ROJAKA (DFVL). Gerbiami kolegos, šis įstatymo pakeitimo projektas siūlo atkreipti dėmesį į infliacijos pasekmes. Lietuvoje infliacija visą laiką yra gerokai didesnė negu Europos Sąjungoje ir daug klausimų kyla po tokio infliacijos pliūpsnio. Šiuo momentu mes vėl ką tik stebėjome vieną rekordiškai aukštą infliaciją tiek Europos Sąjungoje, tiek ir per visą Lietuvos istoriją ir galime šiuo momentu stebėti jos pasekmes. Tai yra didžiulė našta mažiausias pajamas uždirbančioms šeimoms, dažniausiai su problemomis susiduria senjorai, gausesnės šeimos, vieniši tėvai.

Šios didžiausios infliacijos viena iš pasekmių yra tai, kad šeimos negalėdavo leisti sau netgi maitintis tinkamai. Statistikos departamento, arba Valstybės duomenų agentūros, duomenimis, tokių šeimų, tokių namų ūkių skaičius išaugo nuo 10 %, skaičiuojant ne regione, bet visoje Lietuvoje, išskyrus sostinės regioną, iki beveik 40 %, tai yra keturis kartus. Tai yra iš tiesų labai didelis skaičius. „Maisto bankas“ taip pat fiksuoja labai didelį padidėjimą namų ūkių, kurie negali sau leisti prasimaitinti. Išmokos, kompensavimo mechanizmas, deja, bet nebuvo savalaikis ir pastaruoju metu vėlavo irgi maždaug apie metus, netgi pusantų metų.

Šis įstatymo projektas siūlo atkreipti dėmesį ir įveikinti šiuo metu jau turimus duomenis, kuriuos kaupia skirtingos institucijos. Bet šiuo momentu duomenys nėra įveiklinami ir nėra atliekamas monitoringas, nėra atliekamas stebėjimas ir dėl to nėra atliekami papildomi veiksmai. Įstatymo projektu siūloma, kad tokius duomenis galėtų stebėti ir teikti pasiūlymus tiek Vyriausybei, tiek ir Seimui STRATA, tai yra Vyriausybės strateginės analizės centras, kuris turi analitinius gebėjimus, o duomenis apie būtiniausius produktus ir paslaugas rinktų Valstybės duomenų centras.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų paklausti nori grupė Seimo narių. Pirma klausia G. Balčytytė. Prašau.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, Jekaterina, už pristatymą. Aš porą pastebėjimų prieš klausimą. Visų pirma, žinote, kad ir šiuo metu yra ne viena iniciatyva, tiek valstybinė, tiek privati, kuri vykdo kainų stebėseną būtent pagrindinių žemės ūkio produktų, tai maisto produktų. Tai, žinoma, įdomu, kuo tai skirsis ir ką naujo atneš. Taip pat būtų svarbu vengti funkcijų dubliavimo, nes turime Duomenų agentūrą, kuri renka kaip pirminio šaltinio duomenis, ir vis tikrai nesuteikti naujų papildomų funkcijų toms institucijoms, kurioms tai nėra būdinga, kartu ir pareikalaujant papildomų biudžeto lėšų.

Biurokratijos mažinimas – turbūt svarbus momentas, ar ne, verslui nenorėtume užkrauti papildomos naštos, tą ir jūsų Vyriausybė labai propaguoja. Taip pat žinome, kad verslas galėtų perkelti tas sudėtingas dalis kitiems produktams, o ne tam krepšeliui, kurio norite. Ir, žinoma, komercinės informacijos viešinimas ir dalijimasis tarp rinkos dalyvių tikrai turėtų konkurencijos ribojimo rizikų. Tad noriu sužinoti, kokią jūs problemą manote išspręsti šituo pasiūlymu ir kaip šis pasiūlymas padės ją išspręsti?

J. ROJAKA (DFVL). Dabartinė situacija yra tokia, kad netgi keli centrai – Žemės ūkio informacijos centras, Duomenų agentūra, Lietuvos bankas, tam tikra prasme ir Konkurencijos taryba – renka tuos duomenis, bet bendro vieno langelio principo ten, kur galutinis vartotojas galėtų susipažinti, analitikai galėtų lengvai pasinaudoti tais duomenimis, deja, mes neturime. Šiuo atveju ir siūloma visus duomenis akumuliuoti, stebėti ir žiūrėti į kainų formavimo etapus, nes vėlgi labai dažnai pastebime, kad infliacijai prasidėjus kainos pradeda kilti gerokai anksčiau, negu verslas netgi patiria išlaidų. Šis stebėsenos mechanizmo įgyvendinimas leistų skaidrinti situaciją, leistų skaidrinti rinką ir didinti sąžiningą konkurenciją.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia I. Vėgėlė. Prašau.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiama Jekaterina, ačiū už pasiūlymą. Tiesiog aš turbūt dubliuosiu panašų klausimą, kurį uždavė G. Balčytytė. Iš tiesų mano klausimas yra susijęs, kad verslai... Mes gyvename laisvojoje rinkoje ir laisvojoje rinkoje veikia konkurencijos teisė ir konkurencija. Tam mes turime specialias institucijas – Konkurencijos tarybą ir taip toliau, kurios prižiūri, kad nebūtų piktnaudžiaujama dominuojančia padėtimi, susitarimais ir taip toliau. Aš suprantu, kad reikia rinkti statistiką, tačiau mano pagrindinis klausimas yra dėl jūsų vieno sakinio, kuris, man atrodo, gana grubokai lenda į privačių asmenų reikalus. Tai yra Vyriausybės nustatyta tvarka rinkti duomenis iš privačių subjektų apie šiam tikslui reikalingų produktų ir paslaugų kainos dedamąsias dalis. Jūs norite suteikti teisę iš privačių asmenų žinoti jų kainodarą ir ją vos ne viešai skelbti valstybės institucijoje tam, kad kiti žinotų, kokia yra kitų subjektų kainodara? Mes juk lenkame į privačią rinką. Koks tikslas viso to?

J. ROJAKA (DFVL). Tikslas ir yra užtikrinti sąžiningą konkurenciją. O kalbant apie galimybę rinkti duomenis, tai šie duomenys iš tiesų jau yra akumuliuojami daugiausia Valstybės duomenų centre, bet tų dviejų institucijų sinergija – buvusio Statistikos departamento ir STRATA'os – duotų didesnę naudą Lietuvai negu šiuo momentu, kai institucijos veikia visiškai atskirai.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama pranešėja, aš sveikinu jus su tokio rimto projekto debiutu Seime. Pagaliau mes turbūt pereiname prie tokio normalaus režimo, kai aptariame realiai žmonių rūpimus klausimus. Su tuo visus sveikinu. Baigėsi tos didelės įtampos.

Mano klausimas šiaip išplaukia iš gerbiamo Igno pasisakymo. Kaip jūs, kaip ekonomistė, gerai žinoma ekonomistė, apskritai reaguosite į tą nuolatinį kaltinimą, kad čia mes bandome kištis į laisvąją rinką, į tų ortodoksinių ekonomistų aiškinimą, kad čia nieko negalima dėl kainų iš viso daryti ir niekas nieko nedaro pasaulyje, čia mes kažkuo išskirtiniai būsimė, nes realybėje akivaizdu, kad daryti reikia, kitos šalys daro ir mes tikrai neišrandame dviračio? Bet tą tokį ekonomisto atsakymą būtent dėl tokios standartinės nuomonės, kurią valstiečių atstovas I. Vėgėlė čia ką tik pademonstravo.

J. ROJAKA (DFVL). Ačiū už klausimą. Vėlgi, kalbant apie skirtingą šalių patirtį, reikėtų pripažinti, kad kitos šalys irgi taiko panašius mechanizmus. Jie stebi kainas, stebi kainų formavimą ir stebi infliacijos spiralės formavimo etapus.

Kalbant apie situaciją Lietuvoje, vėlgi jau dėl to, kad infliacija Lietuvoje kyla gerokai sparčiau negu kitose valstybėse, kyla daugybė klausimų, kodėl pas mus viskas taip vyksta. Vienintelis standartinis atsakymas, kad, na, atsiprašau, bet yra tokia nedidelė šalis, dėl to kainos kyla gerokai sparčiau, daugelio gyventojų tiesiog netenkina. Tai, kad mes pavėluotai stebime jau pasekmes infliacijos, didina problemas ir socialinėje srityje. Tam, kad mes galėtume koreguoti savo sprendimus, svarbius Lietuvos gyventojams sprendimus, tam, kad mes galėtume judėti greičiau prie gerovės valstybės, mes iš tiesų turėtume žinoti, kur mes šiandien esame, ir toks skaidrinimo mechanizmas, stebėsenos mechanizmas, turėtų mums leisti tą daryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Norėčiau paklausti, jūs labai daug akcentuojate infliacijos dydį ir kaip šios problemos sprendimo mechanizmą pasitelkiate šį instrumentą. Tai norėtusi, kad jūs ir įvardintumėte, kiek galėtų sumažinti ir kokią daryti įtaką infliacijai ir kainų mažėjimui šis pasiūlytas mechanizmas? Ar vis dėlto neatsitiks taip, kad tiesiog kuriami lūkesčiai, kurie nebus atliepti, ir tos kainos bus kaip ir buvusios? Tą rodė ir Lietuvos banko tyrimas, atlikus įvairias analizes, ypač mūsų didelės infliacijos laikotarpiu, ir buvo nustatyta, kad neatrasta tų dedamųjų, kuriuos keltų susirūpinimą ir būtų nepagrįstos. Tai ar yra skaičiuota, kiek tai būtų kaštų tokiai funkcijai palaikyti ir darbuotojams papildomai dirbant? Ar jūsų iniciatyva yra kaip nors paremta, kokios nors nesąžiningos kainodaros atvejais ir precedentaais?

J. ROJAKA (DFVL). Labai ačiū už klausimą. Kalbant apie išlaidas, kurių galėtų pareikalauti šis stebėsenos mechanizmo įvedimas, tai mes kalbame apie vieną etatą. Etato kainą galėtų patikslinti

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, bet tai tikrai nebūtų labai didelės išlaidos, jos atsipirktų tuo momentu, kai infliacija vėl pradės kilti.

Šiuo metu mes vėlgi stebime tam tikrą saugesnę zoną infliacijos, infliacija yra žema. Bet, kaip žinote, reikia ruošti rogutes vasarą. Nes vėlgi tai yra prevencinis metodas ir, deja, bet vienkartiniai tyrimai, kad ir kokia institucija juos atliktų, dažniausiai yra daromi *post factum*, tai yra po to, kai jau situacija pablogėjo ir pasekmės jau buvo negatyvios, ir jas pajuto didžioji dalis Lietuvos gyventojų. Norėčiau priminti, kad būtiniausios paslaugos ir prekės Lietuvoje irgi sudaro gan didelę dalį viso vartojimo krepšelio ir vien tiktai maisto kainą sudaro apie 20 %, kai Europos Sąjungoje vidurkis yra apie 14 %. Tai poveikis akivaizdžiai yra didesnis. Dėl šitų struktūrinių skirtumų mes turėtume skirti daugiau dėmesio klausimams, susijusiems su infliacija, negu kitos valstybės.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Toliau klausia A. Zuokas. Prašau.

A. ZUOKAS (MSNG). Norėčiau paklausti, nes jūs taip gražiai pristatėte rūpestį šeimomis arba asmenimis, kurie negali įpirkti produktų dėl kainų. Ar jūs tikrai manote, jeigu mes stebėseną sustiprinsime ir išleisime kokią nors dalį viešųjų lėšų tam, nuo to žmonės, kurie negali įpirkti maisto produktų, jausis geriau, jeigu mes paaiškinsime, kodėl taip yra? Ir dar, ar jūs tikrai nežinote fakto, kad infliacijos pagrindinė priežastis buvo energetinių resursų kainos Lietuvoje, kurios paveikė visą energetikos sektorių ir visą ekonomikos sektorių, įskaitant ir maisto? Tai dabar mes nagrinėsime svogūnų, dešros ir pieno kainas, tačiau jos kyla dėl pabrangusių, pavyzdžiui, elektros arba degalų, o jų mes nestebėsime? Ar čia nėra toks truputį, sakyčiau, vakar dienos sprendimas, kuris šiandien neaktualus?

J. ROJAKA (DFVL). Labai ačiū už klausimą. Kiekvienas ekonomistas puikiai įsivaizduoja, kaip formuojasi kainos, bet vėlgi tai daugeliui nepaaiškino, kodėl tas pats faktorius ir smarkiai pakilusios, tarkime, energetikos kainos tiek Lietuvai, tiek Europos Sąjungai taip skirtingai paveikė galutines prekių ir paslaugų kainas. Vėlgi tai, kad Lietuvoje poveikis buvo gerokai didesnis, jau kelia klausimų. Be to, šitas stebėjimo mechanizmas, kaip ir minėjau, yra prevencinio pobūdžio. Ir mes turėtume ruošti kitam ciklui.

Ir dar vienas dalykas. Mes šiuo metu, jeigu nesvarstome, tai svarstysime įvairių lengvatinių mechanizmų, tarifų įvedimą ir poveikį biudžetui. Tai vėlgi labai dažnai kalbėdami apie tarifo, lengvatinio tarifo įvedimą... Labai dažnai yra kalbama apie tai, kad tai neduoda jokio priedo galutiniam vartotojui, vartotojas nepajunta šitų dalykų. Labai svarbu turėti mechanizmą, kuris ir stebėtų kiekvieną dieną arba kiekvieną mėnesį reguliariai, kaip formuojasi ir kur visgi tos lengvatos nusėda, tam, kad mes galėtume jau labai tiksliai atsakyti, ar galutinis vartotojas jaučia, ar ne jaučia ir ar lengvatos yra prasmingos, ar neprasmingos. Tai šitas stebėjimo mechanizmas turėtų atliepti ne tiktai dabartinės aktualijos klausimus, bet ir žiūrėti į ateitį.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena, pranešėja. Man daugiausia rūpi pats duomenų panaudojimas. Jeigu mes visus surinktus duomenis išviešintume, Lietuvos yra tikrai palyginti nedidelė ekonomika, ir kai kurie Lietuvos regionai yra nedidelės ekonomikos rūšis, jeigu skaičiuotume žiedinę ekonomiką. Jeigu visi visi surinkti duomenys būtų išviešinti, ar tai nesudarytų prielaidų kokiam nors dideliame veikėjui ateiti į rinką, kurį laiką dempinguoti pagal turimus duomenis rinką trumpuoju laikotarpiu? O ilguoju laikotarpiu tas didelis atėjęs veikėjas užkeltų kainas dar daugiau pagal savo manipuluojamus duomenis. Tai čia yra didžiausias nuogąstavimas, kad gal ir reikia tų duomenų, bet tais duomenimis turėtų naudotis vykdomoji valdžia, turėtų naudotis įstatymų priėmėjai, tie, kam tie duomenys yra reikalingi, kitu atveju tai gali sudaryti dar didesnę bėdą, negu mes galime išspręsti.

J. ROJAKA (DFVL). Girdime jūsų susirūpinimą. Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų, tarkime, atkreipiant dėmesį į Žemės ūkio informacijos centrą, jis jau šiuo metu teikia visą išsukusią informaciją, kaip kyla kainos skirtingais kainų formavimo etapais, tarkime, perdirbėjų arba prekybos centruose, ir kokį poveikį tai turi galutiniam vartotojui. Tai kol kas dėl šitos nedidelės kategorijos grupės produktų nebuvo, deja, bent norinčių ateiti į rinką ir kažkaip užvaldyti būtent šitų produktų tiekimą.

Kalbant apie duomenų saugą, tai iš tiesų duomenys turėtų būti apsaugoti, jie šiuo metu jau, kaip ir minėjau, buvo surenkami Duomenų agentūros ir yra konfidencialūs. Bet dėl tam tikro didesnio informavimo tiek visuomenė, tiek ir tyrimų centrai, tiek Vyriausybė ir Seimas privalo tiesiog turėti šiuos duomenis tam, kad atliktų tam tikrus sprendimus iš anksto, o ne *post factum*.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėkoju signatarui Eugenijui už tokią galimybę. Dabar už ir prieš po pateikimo. Ačiū, gerbiama pranešėja, atsakėte į klausimus.

Už pasisako T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, yra ganėtinai skandalinga, kad paskutinis rimtas, išsamus Konkurencijos tarybos maisto kainų tyrimas buvo padarytas 2010 metais. Pernai buvo tik toks konstatavimas, kad Lietuvos banko išvados yra neblogos, ten dėl visko kalta energetika, ir tiek. Aš atkreipiu jūsų dėmesį, paskaitykite 2010 metų išvadas, ten jos buvo kur kas rimtesnės.

Kolegos, mes surenkame duomenis apie kainodarą, apie maržas, apie tai, kaip susidaro kainos, jos yra skelbiamos, tie duomenys skelbiami viešai. Atsiverskite Žemės ūkio informacijos centro interneto puslapį, ten viską matysite, viskas yra *online*. Va dabar galiu jums nuorodą atsiųsti, gerbiamas Ignai, jūs čia man mojuojate, kad nėra, bet viskas ten yra. Tačiau nėra smegenų centro vyriausybės, kuri tuos duomenis normaliai surinks į vieną vietą, pagalvos, ką su tuo daryti, pasiūlys mums politikos priemones dėl smulkiojo verslo, dėl konkurencijos skatinimo, dėl kitų dalykų. Nėra to. Ir ortodoksiniai ekonomistai, kurių, ačiū Dievui, jau šiame Seime ne tiek daug, tikrai patvirtins... (*Balsai salėje*) ...neortodoksiniai ekonomistai... kad stebėti kainas būtina ir daryti išvadas dėl protingos ekonominės politikos taip pat būtina.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų poziciją. Prieš pasisako E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Noriu pasakyti, kad aš nesu ortodoksinis ekonomistas, apskritai nesu ekonomistas, kaip ir T. Tomilinas nėra ekonomistas. Bet T. Tomilinas labai gerai išvardino, kad kas netingi, tas tiria kainodarą. Kas netingi, tas stebi kainų augimą: ir viešasis sektorius, ir Lietuvos bankas, Konkurencijos taryba gal per mažai. Karvių augintojai, pieno ūkių savininkai, J. Vilionio atstovaujami, reikalavo tirti pieno produktų kainodaros susiformavimą prekybos centruose, veikė *Pricer.lt* ir taip toliau. Sako, nėra smegenų Vyriausybėje.

Tai ką siūlo šitas įstatymas? Įvesti įstatymu numatytą stebėseną, kuri apsiriboja vieno etato atsiradimu, ir galvojama, kad dėl to atsiras smegenų Vyriausybėje? Gerbiamieji, manau, kad yra perteklinis šis įstatymas, jis nieko esmingai nenuspręs. Bijau, kad nebūtų einama kur nors toliau, pavyzdžiui, išsiaiškinus kainodarą, tą kainodarą kaip nors reglamentuoti, kištis į kainų reguliavimo procesą.

Gerbiama Jekaterina pasakė, kad mes numatysime lengvatinių tarifų įvedimą. Nežinau, čia PVM'as būtiniausių maisto produktų krepšeliui, matau, kai kurių politinių partijų programose yra. Aš asmeniškai tam nepritarčiau, normalu, bet ar tam reikia atskiro įstatymo priėmimo? Štai ką sakau – vienas etatas.

Matyt, aš čia pasirodysiu kaip koks ortodoksinis ekonomistas, bet, mano manymu, tai yra perteklinis dalykas – funkcijų, esančių rinkoje, tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje, dubliavimas. O šiaip man atrodo, kad tai yra toks meilės ir rūpesčio rinkėjams demonstravimas. Nežinau, turbūt yra dalis rinkėjų, kuriems patinka toks nuolatinis meilės ir rūpesčio demonstravimas. Aš tuo požiūriu, atsiprašau, toks nesu.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų poziciją. Kolegos, motyvai išsakyti. Balsuosime 12 val. 10 min., kada bus laikas balsuoti dėl projektų.

11.47 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1596 (pateikimas)

Kitas šios dienos darbotvarkės klausimas – Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1596. Pranešėjas – K. Mažeika. Pateikimas. Prašom.

O tą svarstys?.. Ai, balsuosime.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šis projektas mano buvo registruotas dar 2022 metais. Pagrindinė turbūt jo mintis buvo tai, kad lygiai prieš dešimt metų, tai yra 2012 metais, tuo metu teko pasidomėti Valstybės kontrolės audito išvadomis, ar užtikrinamas žuvų išteklių atkūrimas ir apsauga vidaus vandenyse. Tikrai tos išvados buvo gana įdomios ir kai kuriais atvejais labai stebinančios, kad vis dėlto nepakankamai racionaliai vyksta žuvinimas. Valstybiniai žuvų įveisimo planai rengiami neatsižvelgiant į vidaus vandenų, vandens telkinių tvarkymo tipinius planus ir mokslininkų rekomendacijas, į ankstesniais metais atliktus žuvų įveisimus, neturint duomenų apie žuvų išteklių būklę būtent vandens telkiniuose.

Iš tiesų situacija, kai trūksta pačių išteklių, kai Valstybinės žuvininkystės tarnybos padaliniai nepakankamai užaugina išteklių, vėliau priimti politiniai sprendimai, kad turi būti veisiama tik retų, nykstančių rūšių žuvis, o pačių populiariausių (arba reikalingiausių) žuvų išteklių, tai yra plėšriųjų žuvų, telkiniuose neveisiama dažnu atveju. Ir tie darbai, kurie buvo padaryti, tiksliau, priimti sprendimai uždaryti Šilavoto žuvininkystės ūkį ir Ignalinos žuvininkystės ūkio padalinį, tai yra politiniai sprendimai. Vėliau buvo privatizuoti tie padaliniai ir ten buvo būtent užsiimama žuvininkyste, išteklių auginimu. Vis dėlto tie sprendimai pastūmėjo rengti šį projektą.

Pagrindinis tikslas yra perduoti funkciją iš Žemės ūkio į Aplinkos ministeriją. Turbūt yra tų pavyzdžių, kad vienose rankose sutelkta tiek kompetencija, tiek lūkesčiai, tiek poreikiai, plius tų išteklių apsaugos užtikrinimas. Pasitarus su kolegomis, turbūt tikrai aktuali tema. Manau, kad Aplinkos apsaugos komitetas pagal savo kompetenciją galėtų šį klausimą išdiskutuoti. Manau, kad priimtas šis sprendimas tikrai atneštų teigiamą poveikį būtent vidaus vandenų ištekliams atkurti ir potencialiai palaikyti. Trumpai tiek. Jeigu bus klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų nori paklausti B. Ropė. Prašau, Broni.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Jūs paminėjote Ignalinos žuvininkystės centrą. Tai centras, kuris buvo įkurtas valstybės lėšomis. Čia buvo žuvinamos faktiškai visos to regiono ežerams reikalingos žuvų rūšys, bet dėl to, kad paprasčiausiai užmiršdavo finansuoti programas, tas centras negalėjo normaliai dirbti, žinoma, turėjo pakankamai nuostolių. Sprendimas buvo paprasčiausiai likviduoti, nors ir anksčiau buvo tokių pasiūlymų perduoti savivaldybei arba regionui. Tokiu atveju regionas galėtų pagal savo, sakykime, išgales vystyti šiuos darbus. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Tuose regionuose, kuriuose yra pagrindiniai ežerai, gana daug lėšų surenkama už leidimus žvejoti. Deja, grįžta labai maža dalis pinigų atgal būtent į žuvinimui, nes tie pinigai naudojami ir kitoms reikmėms, ir kituose regionuose. Kaip jūs galvojate bandyti spręsti šitą klausimą dėl lėšų grąžinimo toms vietovėms, kur jos surenkamos?

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą ir aktualiją. Tikrai prisiminus ir man tą padalinį yra labai gaila, nes tai yra unikalūs, savitake sistema paremtas ūkis, kur nereikėjo jokios papildomos energijos, siurblių ir viso kito, hidrologai natūraliai slenksčiais buvo suformavę. Tai buvo turbūt vienas iš unikaliausių ūkių Lietuvoje. Svarbu, kad čia buvo daugiausiai Lietuvoje išnaršinama ir užauginama lydekų mailiaus. Tai turbūt aktualu žvejams. Lygiai taip pat ir aplinkosaugininkai rekomenduoja ypač gausinti plėšriąsias žuvis Lietuvos ežeruose, nes jos yra mėgstamos žvejų, jų populiacija sunkiai atkuriamą, daugėjant kitų žuvų, jas tikrai reikia gausinti. Tai tikrai buvo svarbus dalykas. Labai gaila, kad buvo politinis sprendimas, finansai tam palaikyti tikrai nebuvo kažkokie reikšmingi.

O kalbant apie jūsų kitą klausimą, dėl pačios sistemos, tai yra turbūt atskiras, ne šio projekto klausimas, bet tikrai pritarčiau tai diskusijai. Tikrai yra šalių, Skandinavijos šalių, taip pat ir kitų Europos Sąjungos šalių praktika, kai atvykus prie to vandens telkinio (dabar visi turime išmaniųjų įrenginių, programėles) netgi yra pastatyti atsiskaitymo aparatai, kurie vis tik fiksuoja, kiek žvejų tame telkinyje žvejoja, kokia nauda, koks susidomėjimas tuo telkiniu. Automatiškai tam telkiniui daugiau finansų tiems ištekliams tenai palaikyti. Tai yra tos sistemos, kas buvo padaryta prieš ketverius metus, atlikta, ko nebuvo Lietuvoje, tai yra biometrinių duomenų visų eže-

rų, vandens telkinių skaitmenizavimas. Tai ir yra pirmas žingsnis link to, kad būtų galima sukurti tas programas. Gaila, kad per šiuos ketverius metus nieko į tą pusę nebuvo daugiau padaryta, bet tikimės, kad dabar tiek Aplinkos ministerija, tiek Aplinkos apsaugos komitetas tą klausimą tikrai išjudins. Galės žvejai ir regionai (į ką jūs atkreipėte dėmesį) tikrai matyti tą pokytį, kad vis tik jie rūpi.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, kaip suprantu, jūs po pateikimo prašysite Vyriausybės išvados. Kai įstatymo projekte kalbama apie funkcijų perskirstymą tarp Žemės ūkio ministerijos ir Aplinkos ministerijos, tai įstatymo projektas apima 2 pareigybių steigimą Aplinkos ministerijoje, paimant jas iš Žemės ūkio ministerijos. Mano klausimas labai paprastas. Beveik 130 pareigybių su šita funkcija nesusitvarkė, o 2 susitvarkys?

K. MAŽEIKI (DFVL). Ačiū, kolega, už klausimą. Gal jūs nesusipažinote iki galo, gal tik dabar permetėte akimis projektą, nes mes neperskirstome pareigybių. Vertinant pareigybes, tai jų yra tiek pat ir vienoje, ir kitoje ministerijoje. Čia kalbame apie politikos formavimą, tai yra turbūt esminis dalykas. Matyt, kad tos 130 pareigybių galbūt neturėjo tos tokios ryžtingos, kryptingos politinės kuravimo krypties, kad išėjo taip, kaip išėjo. Aišku, yra svarbu politiniai sprendimai, kad ministras čia priėmė sprendimą, kad vis dėlto reikia panaikinti tuos du padalinius, apie kuriuos mes čia kalbame ir kolega klausė. Turbūt regionams, manau, tai irgi didelis smūgis ir vis dėlto, imant aplinkosauginę prasmę, tikrai buvo padaryta žalingų žingsnių. Manome, kad vis dėlto tai turėtų būti vienose rankose: kur yra pinigai, ten turėtų būti nustatyta, kur jie turėtų būti išleisti, ir neturėtų būti susipriešinimo. Turbūt yra pavyzdžių, susijusių ir su kitomis funkcijomis.

Dėl Vyriausybės išvados manau, kad komitetas arba visas Seimas tikrai galės nuspręsti, kaip ta linkme, ar reikia, ar nereikia.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis klausia E. Kirkutis. Prašau.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Sveiki, pranešėjau. Atsiverčiau lyginamąjį variantą ir matau, kad prieš tai abi funkcijas atlikdavo Žemės ūkio ministerija kartu su Aplinkos ministerija. Kadangi žuvininkystė ne kartais, o dažnai susijusi ir su versline žuvininkyste, tai reglamentuoja labai daug Europos Sąjungos teisės aktų ir vis tiek verslinės žuvininkystės priežiūrą ir visą kontrolę atliks ta pati Žemės ūkio ministerija. Tai dabar, paskyrus dviejų ministerijų darbą dėl vieno tikslo į vieną ministeriją, ar neatsiras nesusišnekėjimo dviejose srityse ir ar neatsiras tarpusavyje ministerijų, ministrų išleidžiamų teisės aktų arba Vyriausybės išleidžiamų teisės aktų kolizijų ir nesusiderinimo, nesusišnekėjimo?

K. MAŽEIKI (DFVL). Ačiū, kolega, už klausimą. Atkreipiu dėmesį, turbūt 4 punkte jums irgi reikėtų paskaityti, kad „formuoti vidaus vandens žuvų išteklių išsaugojimo ir atkūrimo politiką“. Mes nekalbame apie verslinę žvejybą, kuri vidaus vandenyse ir taip yra uždrausta. Verslinė žvejyba yra tikrai tolimuosiuose vandenyse, jūroje, tai ją ir toliau kuruos ta pati Žuvininkystės tarnyba, kurios politiką formuos Žemės ūkio ministerija. Šiuo atveju kalbame apie vidaus vandenį, apie tai, kad dėl verslinės žvejybos turbūt nėra tokios valios šiame Seime ir, tikiuosi, nebus, kad vėl ją atkurtume, gražintume į ežerus, kalbame apie išteklių gausinimą, ką turbūt ne tik mėgėjai žvejai, bet ir mokslininkai akcentuoja. Mes būtent ir kalbame tikrai apie šitą vidaus vandens sritį be jokios kitos alternatyvos.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymus. Dėl vedimo tvarkos. Prašau...

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiami kolegos, turiu puikią progą kartu su kolega D. Griškevičiumi pristatyti iš naujojo Šiaulių universiteto atvykusius svečius. Prašau pasveikinti plovimais ir pasidžiaugti, kad vienoje vietoje tiek daug žmonių, besidominčių mūsų darbu. Ačiū. (*Plovimai*)

PIRMININKAS. Ačiū svečiams, sveikiname.

Motyvai už, prieš dėl šio įstatymo. Už – B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų manyčiau, kad reikėtų palaikyti šitą įstatymo projektą ir jį reikėtų pradėti nagrinėti, nes ištekliai yra svarbiausias dalykas. Gerai žinome, kad per paskutinius keletą ar keliolika metų vidaus vandens ištekliai yra tokie silpni ir tokie negausūs, nors mes ir gana nemažai galbūt padarėme uždrausdami kai kurias veiklos rūšis. Iš esmės

ežerai yra neišnaudojami kaip gamtos šaltiniai, nes ten tikrai būtų galima kur kas daugiau organizuoti žuvų auginimo, jų tiekimo į rinką vartotojams ir taip toliau. Tai yra labai svarbus, sakykime, maisto produktas, kuris tikrai gali gausiai papildyti mūsų stalus. Aš siūlau taip pat, kadangi tai plačiai susiję, kad būtų įtrauktas ir papildomas komitetas – Kaimo reikalų komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš nėra pasisakančių. Kolegos, balsuosime balsavimo metu ir tada apsispręsimė ir dėl komitetų, ir dėl Vyriausybės išvados, ir svarstymo laiko.

12.01 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 14³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3472(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 14³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3472. Pranešėjas – L. Jonauskas. Prašau.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kolegos, bičiuliai, svečiai balkonuose, noriu pristatyti Žuvininkystės įstatymo pataisas, kurios turėtų atgrasyti žvejus verslininkus nuo šiurkščių pažeidimų. Įstatymo pataisų esmė yra labai paprasta: šiuo metu vis dar pasitaiko itin šiurkščių žvejybos pažeidimų, kada žvejai verslininkai žvejoja ne toje vietoje, ne tais būdais, ne su tais įrankiais, ne tas žuvis ir taip toliau ir taip gamtai daro ypač didelę žalą, bet nei baudos, nei žala gamtai jų nesustabdo, todėl reikėtų įstatyme ir tam tikrų stipresnių priemonių. Tos priemonės yra jau dabar įtvirtintos, tai yra žvejybos teisės netekimas, tačiau, mano galva, šitos priemonės šiandien yra per silpnos ir, kaip minėjau, neatgraso nuo tų šiurkščių pažeidimų.

Mano siūlymas yra šiek tiek sugriežtinti. Tarkime, jeigu yra pirmas verslinės žuklės pažeidimas ir už jį teisės žvejoti netenkama 1 mėnesį, tą teisės atėmimą pailginti 3 mėnesiams, jeigu tai yra antras pažeidimas, žvejai verslininkai teisės netektų nebe 3 mėnesiams, o visiems metams, ir jeigu verslinės žuklės pažeidimas yra didelis, kada gamtai yra padaroma itin didelė žala, daugiau negu 100 bazinių socialinių išmokų dydžio, tada teisės žvejoti verslininkai netektų vieniems metams. Kviečiu ir prašau pritarti. Jeigu bus klausimų, atsakysiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų paklausti nori A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiamas kolega, jūsų rūpestis aplinkosauga yra tikrai matomas. Tačiau aš noriu tik priminti, kad per šią kadenciją mes jau kėlėme baudas, mes taip pat atėmėme ir įrankių nemažai, turbūt iš žvejų atėmėme du trečdalius įrankių, su kuriais jie galėtų tas žuvis gaudyti ir užsiimti tuo tradiciniu amatu. Ar nemanote, kad, na, šie padidininiai yra pertekliniai tiesiog, kad jau užtenka to, kas yra priimta iki šiol, nes turbūt kontrolės labiau trūksta, o ne baudų dydžio? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, kolega, labai geras klausimas, bet tikrai tų priemonių šiandien neužtenka ir, kaip sakiau, jos nėra adekvačios. Paimkime tuos atvejus, kada žvejai verslininkai padaro itin didelę žalą gamtai, o jūs pamenate puikiai, juo labiau iš to krašto esate, kada vienas žinomas su politikais susijęs asmuo gamtai padarė daugiau negu 50 tūkst. eurų žalos ir jis po mėnesio kaip niekur nieko toliau žvejojo ir, manau, ieškojo būdų, kaip toliau nesąžiningais būdais, įrankiais, priemonėmis ir kitais veiksmais tą žalą kompensuoti. Manau, kad tikrai projektas vertas dėmesio ir yra savalaikis.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų atsakymai sukėlė norą dar paklausti. Dar nori paklausti jūsų. Prašom, lyg K. Mažeika. Prašau, Kęstuti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, tikrai diskutuotinas projektas ir klausimas. Tikrai mano siūlymas, vis tik turbūt svarbu, ką žvejai, ir mėgėjai, ir specialistai, kurie stebi žuvų migraciją, dėl žvejybos būtent žuvų migracijos takuose, konkrečiai – Kuršių mariose, kur ta verslinė žvejyba, na, ypač lašišų, šlakų migracijos metu, matome, suintensyvėja... Ar nemanote, kad vis tik galbūt reikėtų lygiagrečiai diskutuoti, kad svarbiausia būtent būtų apsaugoti tas neršti plaukiančias žuvis, ir tada tą apsaugą būtų galima koncentruoti, nes kitu atveju, matome, tikrai išsklaidyta aplinkosauga, tai yra jokios aplinkosaugos? Tai šiuo atveju galbūt kai kuriose vietose reikėtų dėti stipresnius akcentus. Ačiū.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Labai taiklus klausimas. Manau, kad į dalį jo atsakysiu pateikdamas kitą įstatymą, kai kalbėsime apie perteklines funkcijas aplinkosaugininkams ir tuos atvejus, kai aplinkosaugininkai turėtų skirti daugiau dėmesio ir daugiau dirbti.

O kalbant apie saugomas, retas žuvis, tai iš tikrųjų jūs esate teisus, vien tos migruojančios lašišos tikrai masina įvairaus plauko pažeidėjus, brakonierius ir taip toliau, nes puikiai suprantame, kad neršti plaukianti lašiša juodojoje rinkoje kainuoja net iki kelių šimtų eurų, kai kalbama ir apie ikrus, ir apie pačią žuvį, ir taip toliau. Man atrodo, kad čia yra gera vieta pažeidėjams pelnytis, o mūsų tikslas ir mūsų siekis turėtų būti apsaugoti šitas saugomas rūšis ne tiktai žuvų, bet ir apskritai visas saugomas rūšis.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas kolega, nuo 2014 metų uždrausta verslinė žvejyba Lietuvos ežeruose. Praėjusioje kadencijoje labai stipriai apribota, kaip jau minėta, verslinė žvejyba Kuršių mariose ir visą laiką mes atakuojame tą verslą. Bet aš nelabai prieštarauju tam – reikia griežtinti, tik, žiūrėkime, neperlenkime lazdos.

Praėjusią savaitę Minijos baseine sugautas brakonierius, pas kurį atrasta 16 šlakių. Kadangi tai yra draustinio teritorija, trigubinasi bauda – 47 eurai. Tūkstančius eurų jam gresia susimokėti. Štai kur yra daromi didžiuliai nuostoliai, didžiulė žala mūsų žuvų ištekliais. Tai ne vienintelis brakonierius, galiu garantuoti, Minijos baseine arba visame lašišų ėjimo take. Kaip jūs galvojate į tuos individus nukreipti, kad iš jų būtų išieškota žala realiai, nes aš pats pažįstu, pridaviau aplinkosaugininkams vieną šlakių brakonierių, iš kurio nėra ko išieškoti. Jis buvo nudobęs devynis šlakius su šakėmis, o tas šakes pavogė iš mano sodybos. Kaip su tais kovoti?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Supratau, geras klausimas. Pakartosiu: pristatydamas kitą iš eilės einantį įstatymo projektą, atsakysiu jums į šitą klausimą detaliau. O atsakysiu dėl verslo. Tikrai verslo niekas nespaudžia, o kaip tik atvirkščiai. Jeigu neliks tų nesažiningų verslininkų, tai žvejams verslininkams, kurie sąžiningai žvejoja ir taip toliau, bus ir daugiau žuvies, ir daugiau galimybių, ir galės daugiau uždirbti. Tai mano atsakymas paprastas. Į kitą dalį atsakysiu, pristatydamas kitą projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Užsirašiusių diskutuoti nėra. Ar galime pritarti? Ne. Balsuosime dar už keleto minučių balsavimo laiką.

Tada dėl vedimo tvarkos. Prašau.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Norėčiau pasveikinti į Seimą atvykusius Lukšių Vinco Grybo gimnazijos moksleivius. (*Plojimai*)

12.08 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3452(2) (*pateikimas*)

PIRMININKAS. Sveikiname svečius. Kitas klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3452. Pranešėjas – L. Jonauskas. Žadėjo atsakyti ir į dalį kitų klausimų. Prašau.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke, dar kartelį. Pristatydamas šito įstatymo pataisas kartu atsakysiu į klausimus kolegai K. Mažeikai ir E. Gentvilui apie tą pareigūnų trūkumą.

Reikia pripažinti, iš tikrųjų prieš beveik metus Seimas padarė klaidą ir ta klaida yra tokia, kad buvo suteikta savarankiška teisė aplinkosaugininkams tikrinti lengvųjų automobilių išmetimus. Tai iš tikrųjų įsiutino visuomenę, tai dalį visuomenės išgąsdino ir žmonės pradėjo, man atrodo, pagrįstai nerimauti dėl to, kad jie bus stabdomi tamsiuoju metu, galbūt nepažins aplinkosaugininkų, kad tos sankcijos yra galbūt per griežtos, kad iš karto neteks techninės apžiūros ir taip toliau. Į tuos dalykus reikia atkreipti dėmesį.

Taip pat reikia atkreipti dėmesį ir į tai, kad šiandien aplinkosauga turi per daug funkcijų ir per mažai skiria laiko žiūrėdama ir kontroliuodama tas sritis, kurios gamtai daro didesnę žalą. Tai yra kol miestuose vyksta parodomosios akcijos, kol miestuose aplinkosaugininkai didelė-

mis grupėmis dalyvauja įvairiuose reiduose, tikrieji pažeidėjai pelnosi iš mūsų gamtos, sveikatos. Iš tikrųjų tuos pažeidėjus reikėtų labiau kontroliuoti, o ne miestuose gąsdinti žmones.

Aplinkosaugos situacija šiandien yra tokia, kad iš tikrųjų ir kolegos Seimo nariai, užduodami klausimus apie aplinkosaugos funkcijas ir veiklas, teisingai pastebi, kad trūksta pareigūnų. Šiandien Aplinkos apsaugos departamente yra apie 50 laisvų etatų ir niekas nenori dirbti Aplinkos apsaugos departamente. Daugiau negu pusė konkursų neįvyksta, nes atlyginimai yra maži ir net neatsiranda pretendenti į šias darbo vietas, o likę pareigūnai tuo tarpu yra varomi daryti tų parodomųjų akcijų, kurios, manau, tikrai yra perteklinės.

Funkciją tikrinti automobilių išmetimą aplinkosaugininkai visą laiką turėjo ir ta funkcija galėjo naudotis ir naudodavosi kartu su kitomis kompetentingomis institucijomis. Mano siūlymas grąžinti tai tvarkai senesnę dalį, bent jau dėl lengvųjų automobilių, tai yra neleisti vieniems aplinkosaugininkams tikrinti lengvųjų automobilių išmetimo – tą galės daryti, kaip ir anksčiau, su kompetentingomis institucijomis, – o palikti teisę savarankiškai tikrinti sunkiasvoro transporto priemones, kurios iš tikrųjų yra daug taršesnės negu lengvieji automobiliai. Labai prašau jūsų pritarimo ir leisti toliau svarstyti šį įstatymą Seime. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už išsamų pristatymą. Klausti jūsų nori A. Zuokas. Prašau, Artūrai.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų gera iniciatyva. Tikrai nuo pat pradžios tai kėlė abejonių ir, suprantama, piktino žmones. Tačiau mano klausimas būtų: ar palikdami vis dėlto, tai yra išbraukdami lengvuosius automobilius, palikdami vis dėlto sunkiuosius automobilius, komercinius automobilius, mes nepadarome tokio pusėtino darbo?

Matyt, būtų šiandien ženkliai optimaliau svarstyti, pavyzdžiui, paslaugos pirkimą iš tų pačių servisų, nes Lietuva surenka apie 30 mln. eurų per metus iš vadinamojo taršos mokesčio arba registracijos mokesčio ir beveik kiekvienas automobilis kas metus apsilanko privačiuose servisuose. Mes perkame tą paslaugą ir tokiu būdu turime duomenis tiek „Regitroje“ arba, sakykime, Susisiekimo ministerijoje ir realiai išsprendžiame taršių automobilių problemą. Ir, aišku, aplinkosaugos atstovai galės užsiimti realiomis problemomis, kam dabar trūksta darbo jėgos, o ne būti dar vienais inspektorais gatvėje. Dėkui.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Artūrai. Tikrai labai geras klausimas. Aš irgi pritariu tam, kad įstatymo pataisos, kurios jau veikia, neturėtų būti baudžiamųjų sankcijų tipo, o turėtų skatinti žmones pačius pereiti prie mažataršio arba visai netaršaus transporto, kaip ir jūs eksploatuojate tokias elektrines transporto priemones. Šiuo atveju, matyt, reikėtų pažiūrėti į kitus dalykus ir mažiau persekioti žmones. Skatinti ne baudomis, o kitomis priemonėmis žmones įsigyti mažataršes ar netaršias transporto priemones.

O atsakant į klausimą dėl autoservisų, matyt, kad visos iniciatyvos gali būti svarstomos ir gali turėti tam tikrą efektą. Bet pasakysiu statistiką: per paskutinius 3 mėnesius, kai Aplinkos apsaugos departamentas organizavo taršos patikrinimus įvairiuose miestuose, iš 500 automobilių nustatyta lygiai nulis pažeidimų. Štai tokia yra ta statistika. Ji, man atrodo, dar labiau parodo, kad visos tos parodomosios akcijos yra tik žmonių vaikymas ir resursų naudojimas tuščiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas klausia V. Ažuolas. Prašau. V. Ažuolo nematome salėje. Tada klausia D. Razmislevičius. Prašau.

D. RAZMISLEVIČIUS (LSDPF). Taip, kolega, ačiū. Aš visiškai pritariu, kad aplinkosaugininkai neturėtų gąsdinti žmonių gatvėje – jie būtent turėtų dirbti aplinkosaugos srityje. Visiškai tam pritariu. Noriu paklausti. Jūs iš dalies jau atsakėte, bet gal kaip tik reikėtų labiau skatinti persėsti vairuotojus, dar labiau skatinti persėsti į elektromobilius?

Kita dar klausimo dalis dėl jūsų minėtų... būtent, kad yra aplinkosaugininkų trūkumas. Gal jūs galite įvardinti priežastis? Keletą irgi įvardinote. Bet kaip paskatinti, kad tų aplinkosaugos specialistų būtų kuo daugiau? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Tos priežastys aiškios. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų jau atsakiau. Atlyginimai sektoriuje yra tokie maži, kad niekas nenori čia dirbti, kaip ir minėjau, daugiau negu pusė konkursų neįvyksta, nes neatsiranda pretendenti, norinčių dirbti sektoriuje. Keistai, aišku,

skambėtų, gaila, kad dabartinio aplinkos ministro jau nebėra salėje, jis, mačiau, užsirašęs irgi kalbėti buvo dėl įstatymo, bet pacituosiu jį. Iš tikrųjų ta statistika tokia yra negailestinga, didžiųjų miestų gyventojai gyvena pusmečiu trumpiau negu regionuose, gyvenimo trukmė yra mažesnė ir tai yra iš dalies dėl taršos. Tai tas automobilių toks stabdymas ir koncentracija į automobilių patikras tikrai to klausimo neišspręs iš esmės. Reikėtų kalbėti apie nemokamą visuomeninį transportą, apie elektromobilių įkrovimo stoteles prie daugiabučių namų ir taip toliau, kalbėti apie tas skatinančiąsias priemones, apie kurias ir kalbėjau, kad žmonės būtų paskatinti įsigyti tas transporto priemones, kurios mažiau terštų, o ne būtų baudžiami už tai, kad jie yra įkalinti tokia santykiname skurde.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, aš iki šiol jus mačiau tokį kaip nuoseklų aplinkosaugininką, bet su tuo projektu jūs savotiškai atrodote. Čia jūsų išvedžiojimai, kad trūksta aplinkosaugos darbuotojų, kad maži atlyginimai, dabar tapote Aplinkosaugos komiteto pirmininku, tai rūpinkitės, kad viskas ten susitvarkytų. O dabar jūs tuo motyvuodamas norite atimti tą prievolę, kad jie tikrintų taršius automobilius. Ar jums pačiam neteko stovėti kamštyje kur nors ir uostyti tą skleidžiamą kvapą? Jūs vėl išvedžiojate, kad geriau, kad tokie žmonės nusipirktų naujus, nedaršius automobilius. Jūs realiai įsivaizduojate, kad taip įvyks?

Ir kodėl jūs nepasitikite aplinkosaugininkais? Sakote, su policija jie ir toliau galės tikrinti, vieni ne. Kodėl jų tikrinimą vadinate parodomosiomis akcijomis? Jeigu jos parodomosios, tai vėlgi kaip parlamentinės kontrolės vykdytojas pasirūpinkite, kad tai būtų tikros, prasmingos akcijos. Gal atsiimkite tą projektą ir užsiimkite tos srities sutvarkymu, kur matote problemą?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Jurgi. Klausimą jūs turėtumėte užduoti savo ministrui, savo valdančiajai daugumai, kuri per šituos ketverius metus ne kažin ką aplinkosaugos srityje ir nuveikė. Ir ta visa situacija nėra dėl to, kad aš esu Aplinkos komiteto pirmininkas lygiai savaite, o dėl to, kad jūsų priemonės buvo netikslios, negeros, neapskaičiuotos, neapgaltos ir taip toliau. Tos parodomosios akcijos, kurios šiandien vyksta miestuose ir gąsdina žmones, yra jūsų dėka. Man atrodo, kad jos turėtų baigtis, o aplinkosaugininkai užsiiminėti rimtais darbais, o ne žmonių gąsdinimu.

Aš dar kartą atsakau lygiai taip pat užduodamas jums klausimą. Kodėl jūs sakote, kad aplinkosauga turėtų būti nukreipta nuo didžiausių pažeidėjų, nuo korporacijų ir taip toliau, ir siunčiama į miestus, kur tų pažeidimų nėra? Jūs net negirdėjote mano statistikos, bet prieš tai reikėtų išgirsti užduodant klausimą: iš 500 patikrintų automobilių nustatytas lygiai nulis pažeidimų. Tai štai ir atsakymas yra, kur yra aplinkosauga netinkamai nukreipiama ir kur tos funkcijos yra per teklinės, už jas aplinkosaugininkams dar nesumoka. Reikėtų dėmesį kreipti ten, kur iš tikrųjų... Praeitą savaitę E. Gentvilas minėjo brakonierius. Praeitą savaitę užpultas Vilniuje, Vilniaus mieste, aplinkosaugininkas: skandintas, muštas, sužalotas, turėjo gydytis ir taip toliau. Taigi brakonierių veiksmai tampa nežabojami. Čia reikėtų nukreipti aplinkosaugininkų dėmesį, o ne toliau įsivaizduoti, kad viskas yra gerai, ir tuos aplinkosaugininkus laikyti miestuose, kur tų pažeidimų tikrai nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis klausia B. Ropė.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų labai džiugu, kad jūs, būdamas gamtosaugininkas, siūlote tokį sprendimą – naikinti vieną iš reformų, kuri dažnai buvo daroma buvusios daugumos – padarykime, paskui pažiūrėsime, kaip veiks. Aš norėčiau, kad jūs savo kadencijoje nedarytumėte tokių klaidų, o iš pradžių paanalizuotumėte, pažiūrėtumėte ir po to tikėtai sprendimus priimtumėte. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Manau, kad prievolė tikrinti blogus automobilius, išmetimus lieka, ir gamtosaugininkai galės tikrinti, bet ne taip, kaip buvo numatyta. Ir dar norėčiau paklausti. Yra nustatyta, kad, sakykime, jeigu aš pasitaisiau sugedusią transporto priemonę, galiu tik du kartus nuvaryti į Techninės apžiūros centrą. Ar tai yra teisingai padaryta? Kažkokia irgi nesąmonė. Ar nemanoma, kad reikia apie tai irgi kalbėti?

Ir trečias dalykas dėl gamtosaugininkų trūkumo. Kiek aš žinau, darbo užmokesčio fondas įstaigoms planuojamas pagal etatų skaičių. Ar nėra taip, kad iš dalies etatai laikomi neužimti, kad padidintų kitiems atlyginimus, nes atlyginimai iš tikrųjų, kaip jūs sakote, labai maži? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, kolega. Labai geri klausimai. Iš dalies ir pats jūs į juos atsakėte. Dalį atsakymo galima adresuoti ir kolegai, prieš tai uždavusiam man klausimą. Teisingos įžvalgos. Aš manau, kad daugelį dalykų mes dar turėsime pasižiūrėti ir daugelį tų funkcijų patikrinti, ar tikrai efektyviai išnaudojame valstybinius resursus, kaip tie etatai yra išnaudojami ir taip toliau. Gera pradžia – pusė darbo, bet tikrai dar lauks nemažai pastangų ir įdirbio. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar balsuosime po pateikimo. Yra norinčių pasisakyti už. K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Taip, kolegų, transporto tarša yra didžiausia turbūt iš visų šaltinių. Tikrai pasakoma A, bet reikia pasakyti ir B, kad vis tik didžiausia tarša yra sunkiasvorių automobilių ir dažnai tai yra tolimųjų reisų, jie per Lietuvą tikrai pravažiuoja. Turbūt valdantieji čia ir Jurgis bandė taip pirštu rodyti ir gėdyti, tai, Jurgi, ką ši dauguma padarė, kad *e. tolling* sistema veiktų? Tai turbūt klausimas jums, į kurį jūs galėsite atsakyti.

Kitas dalykas. Kai aplinkosaugininkai dalyvauja toje parodomojoje akcijoje, kurią būtų galima labiau pavadinti parodija, nes iš tiek šimtų patikrintų automobilių nė vieno nebuvo surasta kažkokio teršiančio, tai vis tik yra atsakymas, kad ta akcija, kuri Lietuvos regionuose yra po keleto dienų, apie kurią yra pranešama iš anksto, kai visi vairuotojai tuos automobilius gali toms kelioms dienoms ramiai palikti garažuose... Tai yra turbūt ir atsakymas, kad tai yra tikrai ne tas būdas. Kai matome miestų centruose degančius sąvartynus arba net nelegalius sąvartynus, kai pramonės tarša iš esmės nėra kontroliuojama, tai tokios akcijos turbūt labiau pykdo visuomenę, nei parodo, kad reikia kažkaip transformuotis.

Gerbiamieji, iš tikrųjų turbūt leiskime aplinkosaugininkams dirbti savo darbą, koncentruokime į tuos iškeltus tikslus, o ne pasakykime, kad jūs esate atsakingi už 50 įvairių funkcijų po 3 dienas per savaitę ir per metus ten tų funkcijų gausybė. Vis tik turbūt atsižvelkime į realybę, atsižręskime ir turbūt baikime juokinti visuomenę tokiomis parodomosiomis akcijomis. Kviečiu tikrai palaikyti šį projektą ir tą diskusiją pratęsti turbūt užbaigiant tai, kad ta klaida buvo padaryta praėjusios kadencijos pradžioje.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų poziciją. Prieš – S. Gentvilas. Nėra. Tada prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vis dėlto aš siūlau atsakyti į klausimą, ar čia yra siūloma keisti įstatymo problemą, ar jo įgyvendinimo problemą. Jeigu jį įgyvendindami aplinkosaugininkai čia kažkokias parodomąsias akcijas daro, iš eilės visus tikrina, tai yra nesąmonė. Vis dėlto turėtų kažkaip pasižiūrėti ir galima matyti, kuris automobilis ryškiai teršdamas važiuoja, o kuris tvarkingai važiuoja. Čia reikia su tais dalykais tvarkytis. Ir niekas nesako, kad aplinkosaugininkai turi mesti kitus darbus ir visi pulti tikrinti tik lengvųjų automobilių taršos. Aš manau, kad yra galimybių su tais dalykais susitvarkyti.

O dabar, jeigu mes panaikiname tą tikrinimo prievolę, tai kokią žinią paleidžiame tiems, kurie šiandien važinėja automobiliais, kai patys mato, jog jie akivaizdžiai turi perteklinį teršimą? Jiems paleidžiama žinia, kad jūsų niekas netikrins, toliau ramiai tokie važinėkite. Aš nemanau, kad tai yra gerai ir teisinga žinia.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės už, prieš išsakytos. Pradedame balsavimą dėl šio klausimo. Kas už, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 109 Seimo nariai, balsavo 108: už – 85, prieš – 3, susilaikė 20. Pateiktam įstatymui pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Pritarta, taip? Pritarta. Per šoninį mikrofoną, prašau, kolege.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Pirmininke, aš dėl protokolo noriu, kad mano balsą įskaitytų už.

PIRMININKAS. Ačiū. Per kitą mikrofoną, prašau, L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Pirmininke, noriu vis dėlto paprašyti, kad pagrindinis komitetas būtų Aplinkos apsaugos komitetas.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu sutarti, kad pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas, o papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas? (*Balsai salėje*) Gerai.

12.26 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4206 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas, dėl kurio taip pat turime apsispręsti balsuodami, tai yra Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4206. Motyvai buvo išsakyti. Kas už, kas prieš ir kas susilaikote? Prašom išreikšti savo nuomonę balsuojant.

Užsiregistravo 112, balsavo 109: už – 83, prieš – 5, susilaikė 21. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų nesiūloma. Svarstyti – pavasario sesijoje. Galima pritarti? Pritarta.

12.27 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1596 (pateikimo tęsinys)

Kitas – Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1596. Prašom balsuoti.

Už balsavo 103, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Papildomu komitetu buvo prašyta skirti Kaimo reikalų komitetą ir buvo prašyta Vyriausybės išvados. Ar galime mes sutarti, kad prašome? (*Balsai salėje*) Taip? Galime. Svarstymo data – pavasario sesija. Prašom, T. Tomilinas norėjo.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, norėjau paprašyti dėl anksčiau svarstyto Vartotojų teisių klausimo dar pridėti papildomą komitetą – Ekonomikos komitetą. (*Balsai salėje*) Taip.

PIRMININKAS. Dėl kokio įstatymo?

T. TOMILINAS (DFVL). Vartotojų teisių apsaugos. Mes ką tik dėl jo balsavome.

PIRMININKAS. Vartotojų teisių?

T. TOMILINAS (DFVL). Mhm, turbūt darbotvarkės 1-12 klausimas.

PIRMININKAS. Dėl Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. (*Balsai salėje*) Ar galima pritarti? Pritarta. Ačiū.

Toliau pirmininkauti...

12.29 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 14³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3472(2) (pateikimo tęsinys)

Dėl Žuvininkystės įstatymo balsavome? Nebalsavome. Dar balsuojame dėl Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 14³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3472. Prašom balsuoti. Ačiū. Už – 102, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis komitetas numatytas Aplinkos apsaugos komitetas. Svarstymas – pavasario sesijoje. Kitų pasiūlymų nėra. Pritarta.

Toliau pirmininkauti kviečiu O. Leiputę.

12.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XVP-40 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Dėkoju. Kviečiame pranešėją J. Oleką pristatyti rezervinį 4 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projektą Nr. XVP-40.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Dar kartą laba diena, kolegos. Noriu pristatyti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projektą. Gavome visų frakcijų pasiūlymus. Nutarimas iš dviejų straipsnių. Į Etikos ir procedūrų komisiją siūlomi šie nariai: D. Asanavičiūtė, A. Bagdonas, I. Braziulienė, V. Fiodorovas, D. Griškevičius, A. Norkienė, D. Petkevičienė, A. Radvilavičius, J. Razma, Š. Šukevičius ir L. Vaitiekūnienė. Nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Iš karto pereiname į svarstymo stadiją. Norinčių diskutuoti nėra. Priėmimas. Yra du straipsniai. Ar yra prieštaraujančių, ar galime pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui? Nėra. Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio irgi nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl viso irgi nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ projektas Nr. XVP-39 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ projektas Nr. XVP-39. Pranešėjas – pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ projektą. Į komisiją frakcijų teikimu siūlomi šie nariai: D. Asanavičiūtė, R. Baranovas, L. Girskienė, V. Jucius, J. Olekas, A. Pocius, V. Pranckietis, L. Savickas ir J. Zailskienė. Nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Norinčių klausti nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Pereiname į svarstymo stadiją. 1 straipsnis. Galime pritarti? Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Pereiname į priėmimo stadiją. 1 straipsnis. Prieštaraujančių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Priėmimo stadija. Balsuojame. Dėl viso kalbėti nėra norinčių. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108, visi 108 – už. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkaus J. Olekas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū, kolegos, už pritarimą. Dabar turime keletą minučių laisvo laiko iki pertraukos. Gal galime paimti iš popietinės posėdžio darbotvarkės keletą klausimų?

12.35 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-27, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-28 (pateikimas)

Žinau, kad kolegė G. Skaistė yra pasirengusi pristatyti Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-27. Prašau, Gintare. (*Balsai salėje*) Dėl gyven-tojų pajamų, taip, pirmiausia? (*Balsai salėje*)

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Teikiu Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kurio tikslas – sudaryti teises prielaidas darbo užmokesčiui didinti valstybiniuose mokslinių tyrimų institutuose dirbantiems mokslo darbuotojams. Pareiginės algos koeficientų intervalo apatinės ir viršutinės ribos visoms pareigybių grupėms yra didinamos 8 % nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. Šios lėšos jau yra įskaitytos į 2025–2027 metų valstybės biudžeto projektą, kur bendrai visam valstybinių mokslo ir studijų institucijų, institutų, universitetų ir kolegijų akademiniam ir neakademiniam darbo užmokesčiui didinti nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. yra numatyta 18,8 mln. eurų. Tai šis konkretus įstatymas susijęs būtent su koeficientų padidiniu valstybiniuose mokslinių tyrimų institutuose dirbantiems mokslo darbuotojams. Konkrečiai šitam įstatymui įgyvendinti reikės 2,3 mln. eurų, tai yra numatyta bendroje lėšų dalyje, kur 18,8 mln. eurų numatyta biudžeto projekte. Šiam konkrečiam įstatymui yra numatyta 2,3. Nuo rugsėjo 1 dienos darbo užmokestis augtų 8 %, taip pat, kaip ir visiems kitiems mokslo darbuotojams.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausiančių nėra. Kas norėtų pasisakyti, pritarti ar prieštarauti? Nėra. Galima tada pritarti bendru sutarimu? Po pateikimo bendru sutarimu pritarta įstatymo projektui. Pagrindinis komitetas yra numatytas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti šių metų gruodžio 12 dieną. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta abiem projektams – Nr. XVP-27 ir Nr. XVP-28.

12.38 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo“ projektas Nr. XVP-29 (pateikimas)

Kitas klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo“ projektas Nr. XVP-29. Pranešėja – G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šių metų spalio 1 dieną Užsienio reikalų ministerija priėmė sprendimą dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo tikslingumo. Sprendimas priimtas įvertinus geopolitinę situaciją, Baltarusijos bendrininkavimą su Rusija, tęsiančia beprecedentę karinę agresiją prieš Ukrainą, ir šurkščius tarptautinės teisės pažeidimus bei beprecedentę, kaip minėjau, karinę agresiją. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad šių metų spalio 1 dieną priimtu įstatymu denonsuota analogiška sutartis su Rusija, o kadangi Baltarusija yra traktuojama analogiškai kaip Rusija, siūloma denonsuoti ir šią sutartį. Taip pat pažymėtina, kad Baltarusija neseniai priėmė vienašalį sprendimą laikinai stabdyti dalies sutarties straipsnių nuostatų taikymą.

Kadangi ši sutartis, kaip tarptautinė ilgalaikė ekonominė sutartis, buvo ratifikuota Seime, todėl ji gali būti nutraukta tik Seimo sprendimu. Ir taip pat primintina, kad Lietuva 2022 metais nutraukė keitimąsi informacija mokesčių tikslais su Baltarusija, įvertinusi 2022 m. birželio 21 d. patvirtintą Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos ataskaitą Europos Vadovų Tarybai mokesčių klausimais, kurioje pažymėta, kad Rusijos ir Baltarusijos veiksmai labai pakenkė bendradarbiavimo su jomis aplinkai apmokestinimo srityje, dėl ko Europos Sąjungos valstybės nutarė nutraukti bet kokią keitimąsi informacija mokesčių tikslais su šiomis dviem šalimis. Tai siūloma denonsuoti ir šią sutartį, kaip ir buvo padaryta su sutartimi su Rusija.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Klausti norinčių nėra, pasisakančių už ir prieš taip pat nėra. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti pateiktam įstatymo projektui? Galime. Tai po pateikimo įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo“ projektui pritarta bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Užsienio reikalų komitetas ir svarstyti siūloma gruodžio 17 dieną. Ar galime pritarti? Pritarta.

12.41 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-25 (pateikimas)

Tada dar turime klausimą – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektą Nr. XVP-25. Pranešėja – G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šių metų gegužės 17 dieną Strasbūre pasirašyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutartis dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos, kuri, kaip ilgalaikė tarptautinė ekonominė sutartis, turi būti ratifikuota Lietuvos Respublikos Seime. Todėl šio projekto tikslas – ratifikuoti sutartį, taip sudarant sąlygas jai įsigaliooti.

Pradėjus taikyti sutarties nuostatas Lietuvoje ir San Marine būtų sudarytos palankios mokestinės sąlygos Lietuvos ir San Marino ekonominio bendradarbiavimo plėtrai, nes būtų užtikrintas teisinis tikrumas dėl sutarties šalių gyventojų ir įmonių kitoje sutarties šalyje gaunamų pajamų apmokestinimo tvarkos, taikomos palankesnės pajamų dvigubo apmokestinimo panaikinimo sąlygos ir nustatytos dvišalio administracinio bendradarbiavimo gairės.

Šiuo metu Lietuvoje taikomos 58 dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartys, įskaitant ir šiuo metu vis dar taikomą sutartį su Rusija, kuri bus nebetaikoma nuo 2026 metų, ir Baltarusija, kur įstatymą pateikiau ką tik. Siūlome ratifikuoti tą tarptautinį susitarimą, kuris pasirašytas su San Marinu gegužės 17 dieną.

PIRMININKAS. Ačiū, jūsų paklausti niekas nenori. Pasisakančių už, prieš taip pat nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Bendru sutarimu yra pritarta pateiktam įstatymo projektui. Pagrindiniu komitetu siūlomas Užsienio reikalų komitetas ir siūloma svarstyti šių metų gruodžio 17 dieną.

12.44 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar, bičiuliai, dar turime vieną klausimą... Prašau? Turime vieną klausimą, tai yra kiekvieną mėnesį išsirenkame skaičiavimo grupę. Kadangi netikėtai prasidėjo gruodžio mėnuo, mums reikia išsirinkti naują balsų skaičiavimo grupę šiam mėnesiui. Į šią grupę siūloma: V. Alekna, A. Anušauskas, L. Asadauskaitė-Zadneprovskienė, V. Ažuolas, Z. Balčytis, K. Bilius ir V. Sinica. Ar galėtume pritarti komisijai? Balsų skaičiavimo grupei pritarta.

Ir lieka svarbus rytinio posėdžio klausimas, tai yra Seimo narių pareiškimai. Savo nuomonę pareikšti užsirašęs V. Ažuolas. V. Ažuolo nėra – pareiškimą nėra. Tada suteiksiu žodį turbūt dėl įvairių svarbių klausimų kitiems Seimo nariams. Pradedame iš kairės.

D. ASANAČIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kviečiu tuos, kurie užsirašė į draugystės su Airijos parlamentu grupę, susitikti ir greitai išsirinkti pirmininką, pavaduotoją čia, prie tų durų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom toliau kairėje pusėje.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, kviečiu visus, užsirašius į Tarpparlamentinių ryšių su Japonija grupę (turime netgi du sąrašus, kai kas dubliuojasi), susirinkti čia prasidėjus pietų pertraukai 13 valandą. Susirinkime kažkur čia, išsirinksime pirmininką ir apsvarstysime kitus klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau, gerbiamas V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Ta pati situacija yra su Vakarų Balkanų dviem sąrašais. URK'as, kalbėjau, negali svarstyti klausimo, kol egzistuoja du skirtingi sąrašai. Siūlyčiau čia, prie tribūnos,

susirinkti visiems žmonėms, užsirašiusiems į Vakarų Balkanų grupę, ir tada nuspręsti, ką mes pasiūlysim URK'ui tvirtinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gražus sutarimas. Iš kitos pusės. Prašau, S. Čaplinskas.

S. ČAPLINSKAS (*LSDPF*). Dėkui, pirmininke. Gerbiami kolegos, lygiai taip pat užsirašę į Europos Šiaurės šalių grupę galbūt čia ir susirinkime.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau, Jūrate.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Kviečiu Tarpparlamentinių ryšių su Vengrija grupę susirinkti čia, prie laiptukų, ir Savivaldybių, kurias jungia Nemunas, bičiulių grupę.

PIRMININKAS. Gerai. Prašom.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, kurie esate užsirašę į Neringos bičiulių parlamentinę grupę, kviečiu visus centre susirinkti ir išsirinkti tiek pirmininką, tiek du pavaduotojus. Jus visus norės pasveikinti Neringos meras, kuris yra atvykęs čia, į parlamentą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, prašom dėmesio! Labai daug kvietimų. Prašau, Rita.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Aš prašau dabar mūsų salės gale susirinkti į Laikinąją maldos grupę besijungiančius Seimo narius, kad mes išsirinktume vadovybę.

PIRMININKAS. Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Labai svarbu iki Kalėdų suspėti. Labai prašyčiau dalyvauti.

PIRMININKAS. Ačiū už kvietimą. Prašau, Vytautai.

V. GRUBLIAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Kviečiu visus, užsirašiusius į Lietuvos ir Turkijos Respublikos tarpparlamentinių ryšių grupę, susirinkti čia, už mano nugaros, prie kavos aparato, tiksliai šitoje pusėje. Laukiu. Kolegos, taip pat reikia išsirinkti vadovybę. Ačiū. Turkijos Respublikos.

PIRMININKAS. Prašau, Andrius.

A. BUSILA (*LSDPF*). Gerbiami Seimo nariai, kurie esate užsirašę į Rytų Afrikos tarpparlamentinių ryšių darbo grupę, prašau rinktis už Socialdemokratų frakcijos po stogeliu.

PIRMININKAS. Ačiū. M. Petrauskaitė.

M. PETRAUSKAITĖ (*LSDPF*). Kas esate užsirašę į Panevėžio krašto grupę, 13 val. 55 min. renkames čia.

PIRMININKAS. Ačiū. Panevėžiečiai, dėmesio! Prašau. S. Luščikas.

S. LUŠČIKAS (*LSDPF*). Sveiki. Kas esate užsirašę į Ukrainos tarpparlamentinę grupę, 13 val. 50 min. renkames čia, šitoje vietoje. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi pranešimai paskelbti. Skelbiu rytinio posėdžio pabaigą. (*Gongas*) Kitas posėdis 14 valandą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 6 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 3 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos
R. BUDBERGYTĖ ir A. ŠIRINSKIENĖ*

PIRMININKĖ (A. ŠIRINSKIENĖ, NAF). Mielai kolegos, pradedame vakarinį gruodžio 3 dienos posėdį. (Gongas) Registruojamės. Posėdyje dalyvauja ir užsiregistravo 75 Seimo nariai.

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arūno Budrio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4245 (pateikimas)

Darbotvarkės 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Arūno Budrio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4245. Teisėją kandidatą pristatys pranešėjas Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas A. Kabišaitis. Prašom.

Dar per šoninį mikrofoną gerbiamas V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mums per pertrauką nepavyko dekonfliktuoti Vakarų Balkanų dviejų sąrašų ir procesas nevyksta, Užsienio reikalų komitetas negali priimti jokio sprendimo. Jeigu būtų galima Vakarų Balkanų grupei susirinkti 1 minutei čia, ties salės viduriu, mes tiesiog išspręstume tą klausimą. Tada rytoj komitetas priimtų reikalingą nutarimą. Kadangi yra du sąrašai, aš nežinau, kas yra kito sąrašo viršuje. Jeigu būtų galima, jeigu, pirmininke, leistumėte mums trumpai susitikti...

PIRMININKĖ. Bet čia ne komiteto posėdis, kurį Seimas turi leisti. Aš manau, jūs darbine tvarka tiesiog prie kurios nors kolonos susirinkę tuos parašus ir susitvarkysite.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Linkime sėkmės. Gerbiamas patarėjau, prašau.

A. KABIŠAITIS. Kad dėl kiekvieno iš kandidatų, kuriuos pristatysiu ir kurie prisistatys, nereikėtų kalbėti, tai norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad visi trys kandidatai, kuriuos Prezidentas teikia jums skirti į Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą, yra perėję ilgas ir sudėtingas atrankos procedūras. Jie buvo atrinkti Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos. Vėliau Prezidento teikimu patarė jų teikimui jums skirti taip pat konstitucinė institucija – Teisėjų taryba.

Dabar grįžtant prie konkretaus pretendento. Lietuvos Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 73 straipsniu ir atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2024 m. spalio 16 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui skirti Vilniaus apygardos teismo teisėją A. Budrį Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju.

Pretendentas turi ilgametę teisinio darbo patirtį. Pastaruosius daugiau kaip 13 metų dirbo teisėju, pradžioje apylinkės teisme, o vėliau Vilniaus apygardos teisme, nagrinėjo baudžiamąsias ir administracinių teisės pažeidimų bylas. A. Budrys kolegų teisėjų ir kitų teisininkų yra vertinamas už aukštą kompetenciją, pareigingumą ir teisėjo veiklos organizavimo gebėjimus. Dirbdamas Vilniaus apygardos teisme, teisėjas nuo 2018 metų spalio mėnesio iki 2023 metų spalio mėnesio ėjo šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas. Pretendentas pripažintas vienu iš tinkamiausių 6 balsais už, iš 6 balsavusiųjų Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos narių. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija, atlikusi neeilinį teisėjo A. Budrio veiklos vertinimą, jo profesinę veiklą ir teisinio darbo kokybę pripažino puikia.

Pretendentas yra aktyvus Lietuvos teisėjų bendruomenės narys, yra buvęs Pretendentų į teisėjus egzaminų komisijos nariu, šiuo metu yra Baudžiamojo kodekso priežiūros komiteto narys, darbo grupės Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso peržiūrai atlikti ir pasiūlymams parengti narys. Vilniaus universiteto Teisės fakulteto socialinis partneris, intensyviai dirba kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos veiksmų sankcionavimo srityje. Teisėjas moka kelias užsienio kalbas, nuolat kelia kvalifikaciją tiek nacionaliniuose, tiek tarptautiniuose mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo renginiuose. Respublikos Prezidento vertinimu, teisėjo A. Budrio turima kvalifikacija, aukšta bylų nagrinėjimo kokybė ir turimos asmeninės savybės rodo jį galint užimti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju gerbiamam patarėjui. Tai mes tada pretendentą prašysime ir, matyt, Seimo nariai turės klausimų.

A. BUDRYS. Laba diena. Dėkoju, posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį ir ačiū Prezidento vyriausiajam patarėjui už mano kandidatūros pristatymą.

Gerbiami Seimo nariai, praėjau ilgą ir sudėtingą atrankos procedūrą ir stoviu čia prieš jus kaip kandidatas į itin atsakingas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas. Pirmiausia dėkoju Jo Ekscelencijai Respublikos Prezidentui už išreikštą pasitikėjimą manimi teikiant mane į šias pareigas, kurios tikrai yra didelis iššūkis man pačiam, kaip turbūt būtų ir bet kuriam kitam teisėjui ar teisininkui. Kita vertus, teismų sistemoje dirbu jau apie 25 metus, mačiau, kaip teismų sistema evoliucionavo, dirbdamas įvairiuose teismuose įgijau daug žinių ir praktinės patirties teisės taikymo srityje. Patyriau įvairių profesinių iššūkių, dirbau pirmosios instancijos ir apeliacinės instancijos teismų teisėju, apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku, egzaminavau pretendentes į teisėjus ir dar daugelį kitų iššūkių, kuriuos, mano manymu, sėkmingai įveikiau.

Įvertinęs tai, taip pat paskatintas kolegų palaikymo, nusprendžiau pretenduoti į Aukščiausiojo Teismo teisėjus. Aišku, tapimas aukštesnio teismo teisėju man nėra tikslas savaime, tai tik priemonė siekti tikslų, aktyvaus ir reikšmingo dalyvavimo visuomenės ir valstybės gyvenime, panaudojant savo įgytas profesines žinias, darbinę ir gyvenimo patirtį bei, žinoma, asmenines savybes. Nepaisant to, kad, be teisės studijų, dar baigiau ir filosofijos studijas, esu išimtinai baudžiamosios teisės praktikas, jau 20-us metus dirbu su baudžiamosiomis bylomis tiek pirmojoje, tiek apeliacinėje instancijose. Paskutinius šešerius metus gana intensyviai dirbu kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos veiksmų sankcionavimo srityje, kas yra gana specifinė, mažiau žinoma sritis.

Esu profesionalus, nešališkas, sąžiningas, sugebantis dirbti komandoje, nuolat besimokantis ir tobulėjantis žmogus, visada sau keliu aukštus reikalavimus. Manau, kad Aukščiausiasis Teismas į savo gretas nori pritraukti būtent tokių žmonių. Tikiu, kad mano įgyta darbo patirtis, kvalifikacija bei asmeninės savybės pagrindžia mano pasirengimą priimti naujus iššūkius, o kartu būti ir labai naudingam dirbant bei sprendžiant bylas Aukščiausiajame Teisme.

Baigdamas pacituosiu vieno pasaulyje žinomo teisėjo žodžius. Jis yra pasakęs, kad galia, kuri suteikiama teisėjui, iš tikrųjų yra vergo jungas. Bet tai yra ypatinga vergovės rūšis, nes jos tikslas yra tarnauti laisvei, orumui ir teisingumui. Tai yra pažadas, kuris turi kasdien lydėti teisėją į teismo salę. Visa širdimi pritariu tokiam požiūriui į teisėjo profesiją. Mano nuomone, teisėjo vaidmuo visuomenėje turėtų būti misija, o teisėjavimas – ne vien darbas, bet ir gyvenimo būdas. Tikiu, kad toks mano požiūris į teisėjo profesiją ir jos svarbos suvokimas leidžia daryti išvadą, kad esu pasiruošęs prisiimti kasacinės instancijos teismo teisėjui tenkančią atsakomybę.

Gerbiami Seimo nariai, aš puikiai suprantu pareigų, į kurias pretenduoju, atsakomybės lygį. Nepaisant to, esu pasiruošęs pateisinti man išreikštą pasitikėjimą ir nenuvilti nei mane teikiančių, nei skiriančių institucijų, teismų bendruomenės, o juo labiau visos visuomenės, savo pareigas atlikti garbingai, vykdyti teisingumą, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus. Todėl prašau jūsų skirti mane Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju. Ačiū. Esu pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamam kandidatui. Yra užsiregistravę paklausti trys Seimo nariai. Gerbiamas V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendente, jūsų kompetencija, patirtimi, atsakingu darbu tikrai neabejojame, ir labai smagu matyti pristatyme informaciją apie tai, kad jūs dirbate Baudžiamojo proceso ir Baudžiamojo kodekso priežiūros komisijose. Ta jūsų patirtis turbūt neįkainojama šiose komisijose. Bet mano klausimas toks praktinis. Kadangi Teisės ir teisėtvarkos komitetą pasiekė Baudžiamojo proceso ir Kodekso pataisos, ir didelės apimties pataisos, ar šiandien šitie institutai Lietuvoje veikia?

A. BUDRYS. Visi institutai veikia. Pataisų paketas iš tikrųjų pasiekė turbūt Teisės ir teisėtvarkos komitetą neseniai, prieš mėnesį, gal šiek tiek daugiau. Ilga kalba iš tikrųjų apie tas pataisas, ten yra tikrai labai svarbių pataisų, kuriomis mes siekiame paspartinti teismų darbą. Buvo labai daug diskusijų su advokatūra, su kitomis institucijomis, ikiteisminių tyrimų institucijomis, policija, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba. Iš tikrųjų sunku rasti tą bendrą dėmenį, kuris tiktų visiems. Jeigu teismai nori sparčiau, vadinasi, kažkur kitur reikia tą darbą padaryti, vadinasi, policijoje, prokuratūroje pagaliau. O jeigu jie nori greičiau, tada tenka teisme tą daryti. Ta balanso paieška iš tikrųjų vyksta šiuo metu, ir aš tikiuosi, kad tos pataisos, nepaisant to, kad pasikeitė Seimas, tikrai bus toliau svarstomos, galbūt bus ir priimtose. Labai to prašau jūsų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis pretendente, išties jūs turite platų akiratį, didelę patirtį, tad norėčiau paklausti jūsų, vis dėlto pretenduojant į šį labai atsakingą postą, kaip jūs vertinate, kad štai toks neatsakingas manipuliavimas jautria antisemitine tema kelia grėsmę ne tik tarptautinei Lietuvos reputacijai, bet ir kiršina visuomenę? Ar asmenys, padarę žalą Lietuvos įvaizdžiui, galbūt Lietuvos ekonominiams interesams, turėtų atsakyti už šiuos veiksmus? Ačiū.

A. BUDRYS. Geras klausimas, aišku. Gal nelabai... Aš, kaip pilietis, kaip žmogus, aišku, turiu nuomonę ir supratimą apie tam tikrus dalykus, kas vyksta valstybėje. Bet kokiu atveju, nors aš nesu paskirtas į Aukščiausiąjį Teismą, bet aš esu teisėjas ir man etika neleidžia komentuoti dabartinių įvykių, kurie vyksta čia, nes kas ten žino, kokių tų bylų gali atsirasti ir kokias bylas man gali tekti nagrinėti ar apygardos teisme, ar paskyrus į Aukščiausiąjį Teismą. Tad man išsakyti savo poziciją viešai nepriderėtų. Atsiprašau, taip jau tiesiogiai negaliu atsakyti į jūsų tą klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia Seimo narys L. Urmanavičius.

L. URMANAVIČIUS (*DFVL*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendente, aš noriu paklausti. Jūs daug kalbėjote apie iššūkius ir savo darbą įvairių instancijų teismuose. Kokie buvo konkrečiai jūsų iššūkiai pirmosios instancijos teisme ir su kokiais šiandien susiduria teisėjai, dirbdami tame pirmos instancijos teisme?

A. BUDRYS. Čia daug kalbos. Pasakysiu labiausiai man įsiminusį iššūkį. Kai atėjau jaunas teisėjas, pradėjau dirbti, paskyrė mane dirbti ikiteisminio tyrimo teisėju ir man reikėdavo sankcionuoti įvairius veiksmus. Ateidavo prokurorai, tyrėjai. Aš nebuvau dirbęs tose institucijose ir jaučiau, kad mane čia ir taip maigo, ir taip bando ir tokį, ir tokį veiksmą man pasiūlyti, kad aš patvirtinčiau. Tai tikrai man reikėjo daug kantrybės ir ištvermės atsispirti jų prašymams, jų vilionėms ir netvirtinti to, ko nereikia, to, kas yra pertekliniai, nes ikiteisminio tyrimo teisėjo darbas yra labai jautrus žmogaus teisėms šiuo atveju, kai tu sankcionuoji įvairias kratas, įvairius telefoninius pokalbius ir panašiai. Tai tą jaučiau, tai buvo didelis iššūkis suvaldyti. Ne veltui vėliau, rodos, po kelių metų ar vėliau, netgi teismuose įvedė praktiką, kad jauni teisėjai nepradėtų dirbti nuo ikiteisminio tyrimo teisėjo pareigų, nes labai sunku jiems bendradarbiauti su prokuratūra, su institucijomis, kurios turi patirties.

O su iššūkiais tai teismai susiduria. Labai rimtas iššūkis yra, aišku, teismo personalas, nes teisėjas vienas... Jis net nėra vienas karys lauke. Jis turi komandą: yra sekretorius, yra teismo areštinės, yra padėjėjai. Labai, be galo sudėtinga pritraukti kompetentingų žmonių. O jų tikrai reikia, nes bylų vykdymas, terminai, ten bet koks praleidimas, pamiršimas, kažko nesusiūrėjimas kainuoja, gali kainuoti valstybei pinigų. Gali kainuoti ne tik teismų reputaciją, pasitikėjimo teismais mažėjimą, bet ir realius pinigus. Tai tie iššūkiai egzistuoja. Mes turime kaip įmanoma labiau

stiprinti savo bendruomenę, teismų bendruomenę, ne tik teisėjus. Su teisėjais galbūt dabar reikalaui ganėtinai pradėjo taisyti į geresniąją pusę. Bet padėjėjai, darbuotojai – tai yra rimta problema, išlikusi iki šiol.

PIRMININKĖ. Dėkojame pretendentui už išsamius atsakymus. Dėkui.

14.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Irmanto Šulco skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4246 (pateikimas)

Popietinės darbotvarkės 2 klausimas yra taip pat Seimo nutarimas, kuriuo siekiama paskirti I. Šulcą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju. Pranešėjas – A. Kabišaitis, Prezidento vyriausiasis patarėjas.

A. KABIŠAITIS. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 73 straipsniu ir atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2024 m. spalio 16 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją I. Šulcą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju.

Pretendentas yra itin profesionalus teisėjas, teisėjo darbo patirtį sukaupęs tiek pirmosios instancijos, tiek ir apeliacinės instancijos teismuose. Profesinė teisėjo darbo patirtis, ryžtas nuolat tobulėti bei reiklumas sau yra kasacinės instancijos teisėjo darbe reikalingos savybės, kurias turi pretendentas.

Pretendentas pripažintas vienu iš tinkamiausių 5 balsais už iš 5 balsavusių Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos narių. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija, atlikusi neeilinį teisėjo I. Šulco veiklos vertinimą, teisėjo profesinę veiklą ir teisinio darbo kokybę pripažino labai gera.

Dar iki tapdamas teisėju I. Šulcas įgijo įvairios teisinio darbo patirties. Teisėjo darbą pradėjo 2012 metais Vilniaus miesto apylinkės teisme, vėliau dirbo teisėju Vilniaus apygardos teisme. Nuo 2022 metų iki šiol dirba teisėju Lietuvos apeliaciniame teisme. Pretendentas turi ir pedagoginio darbo patirties, pats aktyviai kelia kvalifikaciją nacionaliniuose ir tarptautiniuose mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo renginiuose. Yra Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos narys, publikavęs 11 straipsnių teisininkų profesiniame žurnale „Juristas“. Nuo 2018 metų yra teismo mediatorius, taip pat Teisminės mediacijos komisijos narys.

Respublikos Prezidento vertinimu, teisėjo I. Šulco patirtis dirbant teisėju skirtinguose teismuose, jo turimas vertybėmis grįstas požiūris į teisėjo darbą, kasacinės instancijos teismo veiklos tobulinimo koncepciją, be kita ko, ir turimos teisėkūros tobulinimo idėjos yra pagrindas jį skirti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjui. Tuomet prašysime kandidatą taip pat trumpai prisistatyti ir atsakyti į klausimus. Prašom.

I. ŠULCAS. Laba diena visiems. Posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, didelė atsakomybė, o kartu ir tam tikras įvertinimas būti čia ir dalyvauti skyrimo į aukščiausios grandies teismo, tai yra Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, teisėjo pareigas procedūroje. Ačiū Lietuvos Respublikos Prezidento patarėjui už pristatymą. Pasisakyti norėčiau ir aš pats. Esu Irmantas Šulcas, šiuo metu Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas. Teismų sistemoje esu jau daugiau kaip 20 metų. Kelia joje pradėjau dirbdamas teisėjo padėjėju, vėliau buvau paskirtas teisėju, kuriuo esu jau daugiau kaip 12 metų. Visą laiką, kitaip negu mano kolega, dirbau su civilinėmis bylomis. Darbas visų grandžių teismuose, tai yra tiek apylinkės teisme, tiek Vilniaus apygardos teisme, tiek šiuo metu Lietuvos apeliaciniame teisme, leido man susipažinti iš esmės su visų bylų kategorijų ypatumais, taip pat jų nagrinėjimo specifika.

Kaip jau buvo minėta, turiu patirties ir mokslinėje, ir pedagoginėje veikloje: buvau lektoriumi, vedžiau paskaitas, seminarus studentams, recenzavau jų magistro baigiamuosius darbus. Savo kvalifikaciją nuolat keliu dalyvaudamas tarptautiniuose ir nacionaliniuose mokymuose. Iškir-

čiau savo dalyvavimą tarptautinėje teisėjų mainų programoje. Už savo darbą iš Vilniaus apygardos teismo esu gavęs padėkų už darbą apylinkės teisme ir apygardos teisme.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išskirtinis teisingumo stuburas, pateikiantis atsakymus į sudėtingus, visai visuomenei svarbius teisės klausimus. Šis teismas turi būti teismų sistemos lyderis, o kartu ir pavyzdys visai teismų sistemai. Kasacijos procesas yra tvarka, pagal kurią nagrinėjamos bylos kasaciniame teisme. Tai yra itin svarbi kasacijos instituto dalis.

Studijų metu mano magistro baigiamojo darbo tema buvo „Civilinių bylų nagrinėjimo kasaciniame teisme ypatumai“. Rašytas ir sėkmingai apgintas magistro baigiamasis darbas leido man papildomai, dar labiau įsigilinti ir tyrinėti kasacijos institutą, išskirti tai, kur šį institutą dar būtų galima tobulinti, kur kyla tam tikrų klausimų.

Pretendavimas į Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą, tai yra Lietuvos aukščiausios grandies teismą, yra nuoseklus mano darbo teismuose ir patirties kaupimo kelias. Teisėjų atrankos komisijos medžiagoje yra išskirtos šios mano asmeninės savybės: sąžiningumas, kruopštumas, atsakingumas, itin didelė pagarba žmogaus teisėms. Šios savybės mane lydi ne tik darbe, bet ir asmeniniame gyvenime. Atkreiptas dėmesys į mano profesionalumą, keliamus aukštus reikalavimus tiek sau, tiek kitiems, priimamų sprendimų išsamų motyvavimą. Suprantu ir ypač vertinu mėgstamą ir ypač atsakingą teisėjo darbą. Dirbdamas žmonėms, visuomenei ir valstybei, visada stengiuosi, kad bylos būtų nagrinėjamos teisingai, kokybiškai ir operatyviai. Didelį dėmesį skiriu pasirengimui byloms nagrinėti, dedu maksimalias pastangas, kad priimamas sprendimas būtų aiškus ir suprantamas ne tik teisės srities specialistams, bet ir visiems žmonėms.

Gerbiami Seimo nariai, tvirtai tikiu, kad mano sukaupta patirtis ir asmeninės savybės leistų sėkmingai įsiliesti į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo kolektyvą ir būtų naudinga aukščiausios grandies teisme. Todėl prašau paskirti mane Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkojame kandidatui už prisistatymą. Aš matau, kad yra du klausiantys Seimo nariai. Pirmasis – Seimo narys A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pretendentė, savo laiku, prieš penkerius metus, teko peržiūrėti apygardos teismuose archyvus dėl kaltinimų karo ir genocido nusikaltimais. Nežinau, ar į jūsų rankas tokie teisminiai tyrimai buvo patekę, ar ne, bet mano klausimas apie tai. Žinote, per nepriklausomos Lietuvos laikotarpį buvo iškeltos tik 38 bylos 51 asmeniui, nes kiti tiesiog buvo mirę, ir tik 12 iš jų buvo nuteisti realiomis laisvės atėmimo bausmėmis. Jūsų, kaip jau teisės specialisto, manymu, ar mūsų įstatymai yra tokie „neįgalūs“, neišbaigti, kai nagrinėjame šitas bylas, nes jos apsuka visą teismų ratą – kasacines, visas institucijas, apeliacines, ir galiausiai vis tiek dažniausiai pasibaigia tuo nuosprendžiu, kuris buvo priimtas apygardos teisme? Ką čia galima daryti, nes karo nusikaltimų, kaip sakoma, aplinkui, pas mus tikrai nemažėja ir Lietuva gali būti įtraukta į jų tyrimą?

I. ŠULCAS. Ačiū už klausimą. Kaip minėjau savo kalboje, visų pirma aš esu ir visą laiką buvau Civilinių bylų skyriaus teisėjas, todėl man iš praktinės pozicijos būtų gana sunku atsakyti į jūsų keliamą klausimą. Aš tvirtai tikiu, kad jeigu tie tam tikri sprendimai jau yra priimti ir jie yra įsiteisėję, tai kiekvienu konkrečiu atveju buvo padaryta viskas, laikantis įstatymų ir formuojamos teismų praktikos. Iš praktinės pozicijos, kadangi asmeniškai, kaip minėjau, nesusiduriu su tokio- mis bylomis, man būtų ištis nekompetentinga pasisakyti apie tuos nuosprendžius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia Seimo narys B. Ropė. Prašom.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pretendentė, jūs prisistatydamas sakėte, kad stengiatės, kad būtų priimti sprendimai teisingi, kokybiški ir suprantami ne vien tik tai teisėjams, bet ir daugiau žmonių. Tai iš tikrųjų labai svarbu ir žavi, bet, kalbant su paprastais piliečiais, jie labai dažnai klausia, kaip čia yra, kad vienas teismas priima toje pačioje byloje vienokį sprendimą, kitas – kitokį, trečias – dar trečiokį. Iš tikrųjų žmonės galvoja, kad kažkas vyksta ne taip, kaip turėtų vykti.

Mano klausimas būtų galbūt toks: ar jums, 20 metų dirbant teisėju, kaip minėjote, neteko patirti, kad jūsų, sakykime, sprendimas būtų pakeistas? Kaip jūs į tai reagavote, kokias darėte išvadas ir kaip manytumėte, ar ateityje tai tobulintinas klausimas, ar kažkas kitaip? Ačiū.

I. ŠULCAS. Ačiū už itin platų ir itin svarbų klausimą. Iš tiesų turime teismų instancinę sistemą. Kada byla yra sprendžiama pirmosios instancijos teisme ir yra išsprendžiama, vėliau tą sprendimą mes galime skusti apeliacine tvarka, dar vėliau, jeigu būtų priimtas kasacinis skundas, galima dar ir kasacija. Pirmosios instancijos ir apeliacinės instancijos teismų priimami sprendimai iš tiesų gali skirtis. Dėl ko jie gali skirtis? Dėl to, kad byla pirmosios instancijos teisme yra nagrinėjama vieno teisėjo. Pavyzdžiui, jeigu kalbame apie civilines bylas, kai kuriais atvejais gali būti sudaryta ir kolegija. Apeliacine tvarka jau dažniausiai nagrinėja trijų teisėjų kolegija. Skirtingo sprendimo priėmimas apeliacinės instancijos teisme reiškia tik tai, kad teismų sistema apskritai veikia. Galbūt yra padaryta kažkokia klaida, kuri yra aukštesniojo teismo ištaisoma, galbūt yra išaiškinama kažkas papildomai. Iš tikrųjų vien ta aplinkybė, kad pirmoji instancija priima vienokį sprendimą, savaime tikrai negarantuoja, kad tas sprendimas išliks ir aukštesniojoje instancijoje, nes vis dėlto mes kalbame apie teisėjų, teismų nepriklausomumą, kalbame apie teismų sistemą, kurios pagrindinis tikslas ir yra ištaisyti padarytas klaidas. Tokie atvejai, kai yra priimami skirtingi sprendimai atitinkamų instancijų, iš tiesų yra galimi.

Dabar kalbant apie mane patį. Kadangi teisėjas esu jau daugiau kaip 12 metų, iš tiesų yra buvę tų atvejų, kai aukštesnės instancijos teismo sprendimas pakeičia arba panaikina mano sprendimą, tai tokia yra ta tvarka. Tikrai perskaitau tuos sprendimus, bandau įsigilinti, kur padariau klaidą, kaip galėčiau dar patobulėti iš to atitinkamo aukštesnės instancijos teismo sprendimo, kad, jeigu buvo padaryta klaida, daugiau jos nedaryčiau. Bet kartais sprendimai yra keičiami ir dėl to, kad vienus ar kitus įrodymus vienas teisėjas ar jau aukštesniojo teismo teisėjų kolegija įvertina skirtingai. Tai vėlgi jeigu tie įrodymai yra įvertinami skirtingai, tai gali atitinkamai lemti ir teismo sprendimo pakeitimą. Tai atsakymas būtų toks.

PIRMININKĖ. Dėkojame už išsamius atsakymus ir už prisistatymą.

I. ŠULCAS. Ačiū.

14.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-4247 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Tuomet turime trečią nutarimą ir trečią kandidatę. Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas. Ir vėlgi pranešėjas – A. Kabišaitis, vyriausiasis patarėjas.

A. KABIŠAITIS. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimi, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 73 straipsniu ir atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2024 m. spalio 16 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui skirti E. Zemlytę Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja. Pretendentė yra socialinių mokslų teisės krypties daktarė ir turi daugiau kaip 12 metų mokslinio ir pedagoginio darbo patirtį. Šiuo metu eina asistentės pareigas Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Privatinės teisės katedroje. Pretendentė yra reikšmingų mokslinių publikacijų autorė lietuvių ir anglų kalbomis, taip pat daugelį kartų buvo disertacijų ir magistro darbų vertintoja Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos organizuojamuose konkursuose. Veda mokymus advokatams, antstoliams, notarams ir kitiems teisininkams, yra notarų kvalifikacinio egzamino komisijos narė. E. Zemlytė turi ne tik mokslinio ir pedagoginio, bet ir praktinio teisinio darbo patirties: dirbo akcinės bendrovės teisininke, teisininke advokatų kontoroje, o vėliau ir iki šiol – advokate įvairiose advokatų kontorose ir profesinėse bendrijose. Greta advokato profesinės veiklos E. Zemlytė ne vienerius metus dirba arbitre, yra įrašyta į Vilniaus komercinio arbitražo teismo rekomenduojamų arbitrų sąrašą.

Pretendentės turimos teorinės ir teisės taikymo praktinės žinios bei patirtis, darbštumas ir nuosekli veikla civilinės teisės ir civilinio proceso teisės srityje išskirtinai pastebima kolegų teisininkų ir mokslininkų. Pretendentė kaip viena iš tinkamiausių pripažinta 5 balsais už iš 6 balsavusių Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos narių. Pati pretendentė kvalifikaciją kelia nacionaliniuose ir tarptautiniuose renginiuose, skaito literatūrą keliomis užsienio kalbomis.

Valstybės vadovas, įvertinęs E. Zemlytės turimas kompetencijas, būtent civilinio proceso teisės žinias, gebėjimą atlikti teisinę analizę, mokslininkų poreikį kasacinės instancijos teisme, kviečia Seimą skirti E. Zemlytę Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkojame gerbiamaam patarėjui ir prašome gerbiama E. Zemlytę tada prisistatyti ir atsakyti į klausimus.

E. ZEMLYTĖ. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai ir narės, ponai ir ponios, labai dėkoju už suteiktą galimybę prisistatyti jums šiandien kaip kandidatėi į garbingas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas. Labai vertinu, nuoširdžiai vertinu pasitikėjimą, kurį išreiškė Jo Ekselencija Lietuvos Respublikos Prezidentas, teikdamas mano kandidatūrą šioms pareigoms, taip pat ir Teisėjų taryba, kuri patarė teikti mano kandidatūrą.

Išties gerbiamas Prezidento vyriausiasis patarėjas mano aktualios biografijos pagrindinius faktus pristatė, nenorėčiau kartotis, tačiau keletą momentų norėčiau papildomai paminėti ir akcentuoti. Nors nesu teisėja, pretenduoju į šias pareigas kaip akademinės bendruomenės narė, tačiau daugelį metų, nuo pat mano praktinio darbo pradžios, iš esmės visas mano darbas yra susijęs su teismais ir ginčų nagrinėjimu.

Mano kaip teisininkės kelias prasidėjo 2000 metais, kai pradėjau studijuoti Vilniaus universiteto Teisės fakultete. Buvome sąlyginai laiminga karta, kadangi kaip tik tuo metu buvo priimami naujus privatinės teisės pagrindus paklojantys pagrindiniai įstatymai, tai yra naujasis Civilinis kodeksas, Civilinio proceso kodeksas, ir dėstė mums ne bet kas, bet dėstytojai, žmonės, kurie būtent ir prisidėjo prie šitos naujos teisinės sistemos kūrimo, prie labai svarbios Lietuvai reformos. Matyt, jų aistra ir užsidegimas mane labiausiai motyvavo pasirinkti būtent privatinės teisės sritį kaip specializaciją dar universitete, į ją įtraukiant, žinoma, ir privatinių ginčų sprendimą.

Baigusi fakultetą, studijas tęsiau, tiesa, po kelerių metų, padariusi nedidelę pertrauką, doktorantūros studijose, pasirinkusi tyrimų sritį – proceso teisę, ginčų nagrinėjimą arbitraže ir teisme, kiek tai susiję su arbitražiniu nagrinėjimu. Studijuodama doktorantūroje, mokslinius tyrimus atlikau ir užsienio mokslo bei studijų įstaigose Belgijoje, Vokietijoje. Tai man padėjo, aišku, įsitikinti tarptautinės lyginamosios perspektyvos verte, sprendžiant kompleksinius sudėtingus teisinius klausimus.

Nuo 2012 metų pradėjau labai mielą savo širdžiai veiklą, suteikiančią prasmę, joje matau didelę prasmę, tai yra darbą su studentais, dėstymą ir mokslinę veiklą universitete. Mano sritis yra civilinis procesas, teismų veikla, ginčų nagrinėjimas teisme, arbitraže, taip pat tam tikri materialinės privatinės teisės klausimai, šiuos dalykus tyrinėju ir dėstau studentams.

Kaip ir buvo minėta mane pristatant, taip pat užsiimu ir praktine veikla, esu advokatė. Praktinė veikla man leidžia prisiliesti, pamatyti, kaip teisė veikia praktikoje ir būtent ginčų nagrinėjimo srityje. Ginčų nagrinėjimo sritis yra mano specializacija nuo pat pradžių, atstovavimas teismuose ir arbitraže. Jis leidžia pamatyti, kaip teisės norma yra pritaikoma, kokia yra pasekmė, labai betarpiškai, tai yra nuo pradžios iki pabaigos. Šios dvi sritys, akademinė ir mokslinė veikla, viena kitą nuolat papildo.

O nuo 2015 metų mano profesinė veikla taip pat pakrypo dar kita linkme, tai yra ginčų arbitravimas, kai šalys pačios pasirenka, kad ginčo nenagrinėtų teismas – jį nagrinėtų privatus asmuo arbitras. Taigi nuo 2015 metų esu skiriama arbitre nagrinėti privatinis šalių ginčus. Arbitras, be abejonės, neveikia valstybės vardu, arbitras yra privatus asmuo. Bet vienas labai svarbus elementas sutampa teismo ir arbitražo procese, tai yra arbitro nepriklausomumas ir nešališkumas, kurio forma ir turinys visiškai sutampa su tais reikalavimais, kurie yra keliami teisėjui. Taigi didesniąją mano praktinio darbo dalį nuo 2015 metų užima būtent arbitravimas greta atstovavimo teismuose.

Taigi iš esmės visa mano tiek akademinė, tiek praktinė veikla daugelį metų yra susijusi su bylų nagrinėjimu atliekant vieną ar kitą vaidmenį, su kompleksiniais sudėtingais teisiniais klausimais, jų sprendimo paieškomis tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmeniu. Mane taip pat visuomet domina ne tikrai konkretaus ginčo sprendimas, teisės normų pritaikymo, įrodinėjimo taisyklės, bet ir teismo, kaip fenomeno, kaip institucijos, paskirtis ir statusas mūsų valstybėje ir mūsų

visuomenėje. Manau, kad mano sukaupta patirtis galėtų būti naudinga, būtų naudinga man dirbant šį garbingą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo darbą. Esu įsitikinusi, kad šią sukaupią patirtį būtent ir galėčiau geriausiai panaudoti dirbdama valstybės, visuomenės ir žmonių labui. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkojame pretendentei. Matau, kad jau penki Seimo nariai yra užsirašę paklausti. Pirmasis klausia Seimo narys V. Gailius. Prašau.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pretendente, jūsų akademinė veikla niekam nekelia abejonių. Prieš posėdį girdėjome labai šiltų atsiliepimų iš jūsų buvusių studentų, šiandien dirbančių Seime. Aš džiaugiuosi ta demokratine procedūra, šiandien vykstančia Seime, kadangi 30 %, tokia yra europinė patirtis, mokslininkų pretenduoja į aukščiausias teismines institucijas. Tikiuosi, mes jums padedant taip pat pasieksime tą rekomenduojamą procentinę dalį.

Mano klausimas jums. Ar jūs, kaip mokslininkė, manytumėte, kad ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų ir pirmininkų skyrimo procedūra turėtų persikelti į parlamentą?

E. ZEMLYTĖ. Na, sudėtingas, gal ne tiek sudėtingas klausimas, kiek galbūt šiek tiek politinio pobūdžio. Aš manau, kad vis tiek svarbiausias etapas skiriant teisėjus į pareigas yra visa vertinimo procedūra, kurią kiekvienas kandidatas privalo pereiti nuo bendrųjų kompetencijų vertinimo iki teisinės kvalifikacijos. Tad galbūt atsakymas galėtų būti – ir taip, ir ne. Iš tiesų galėtų būti tokia analogiška procedūra, atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas užsima labai svarbiu teisės aiškinimu būtent administracinės teisės srityje. Tad aš kaip ir nematyčiau didelės reformos poreikio, bet nematyčiau ir galbūt labai didelių argumentų prieš, kodėl taip negalėtų būti.

PIRMININKĖ. Labai dėkojame. Seimo narys I. Vėgėlė klausia.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Gerbiama pretendente, aš susipažinau su jūsų biografija ir matau, kad jūs esate dirbusi ne vienoje advokatų kontoroje, net keturiose. Iš tiesų net ir tampant advokatu reikia nueiti tam tikrą kelią, reikia pabūti padėjėju. Jūs pretenduojate į teisėjus, Aukščiausiojo Teismo teisėjus, net nepabuvusi teisėjo padėjėja arba teisėja bet kokiame kitame teisme.

Ir čia pažiūriu kitų kandidatų... Tai tiek gerbiamas A. Budrys, Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas, tiek ir gerbiamas I. Šulcas buvęs ir teisėju, ir taip pat dirbęs tam tikrą lektoriaus darbą. Jūs ateinate čia kaip iš akademinio tariamai pasaulio, bet tas, žinote, akademinis pasaulis – paprastai Aukščiausiojo Teismo teisėju skiriame profesorius, docentus, labai pasižymėjusius profesorius praktikus.

Šioje situacijoje mano klausimas yra galbūt susijęs su tuo, kad... Pažiūrėjau, Pretendentų į teisėjus atrankos komisijoje jūs buvote šešta kandidatė iš šešių. Klausimas susijęs su tuo, kaip jums atrodo, kai jus jūsų teisėjai, patys kolegos, atrankoje esantys, vertina jūsų kompetencijas taip, ką jūs pasakytumėte, ką jūs atnešite naujo, kodėl jūs galite su tokia savo biografija iš karto pretenduoti į pačias pačias aukščiausias ir reikšmingiausias Lietuvos Respublikoje teisėjo pareigas? Ačiū.

E. ZEMLYTĖ. Labai dėkoju. Aš visų pirma norėčiau patikslinti, kad Teisėjų atrankos komisijos sudarytame sąraše aš buvau trečia kandidatė iš šešių. Antrą ir trečią vietas skyrė, ten 0,0, kelios dešimtosios, iš esmės mes – antra ir trečia vieta – buvome įvertinti vienodai. Tai čia, matyt, pirmas būtų patikslinimas.

Antras patikslinimas. Vėlgi dėl advokatų kontorų aš norėčiau taip pat paminėti, kad aš gana stabilus ir lojalus žmogus, aš kontorų tiek nekeičiau, kontoros keitė pavadinimus, ir tai buvo susiję su kontorų pokyčiais. Iš esmės dirbau su profesoriumi V. Mikelėnu beveik 11 metų ir mūsų Ginčų nagrinėjimo skyrius buvo jo vadovaujamas, tiesiog tai buvo kontorų susijungimai ar pavadinimų keitimai.

Ir dėl teisėjo praktikos. Aš labai suprantu jūsų klausimą ir jisai yra absoliučiai natūralus, ir suprantu, kad jisai domina. Iš esmės ne veltui įstatyme yra numatyta ir akademinės bendruomenės narių galimybė pretenduoti į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pareigas. Taigi ir įstatymas nepreziūuoja, kad ta patirtis yra būtina. Vėlgi tai yra formalus atitikimas, bet aš, aišku, norėčiau paaiškinti ir turinį, dėl to ir savo prisistatyme pabrėžiau, kad mano visa veikla, tiek praktinė, tiek

akademinė, yra susijusi su ginčų nagrinėjimu ir glaudžiai susijusi su tuo, ką daro teismai. Bet svarbiausias dalykas, kad mano veikla yra labiausiai susijusi su sudėtingų ir kompleksinių klausimų sprendimu, kurie būtent ir yra sprendžiami Lietuvos Aukščiausiojo Teismo. Tarkime, bendrosios kompetencijos žemesniųjų instancijų teismai, kurių paskirtis yra užtikrinti teisminės gynybos prieinamumo principą ir jų, be abejonės, yra esminė funkcija Lietuvoje, tačiau darbo specifika tenai yra skirtinga. Todėl aš pretenduoju būtent į kasacinę instanciją, kuri labiausiai siejasi su mano sukaupta patirtimi ir kur matau save ir savo gebėjimus geriausiai būsiant panaudotus. Man atrodo, į visas dalis atsakiau. Jeigu ką nors pamiršau pakomentuoti iš jūsų ilgo klausimo, tai mielai papildysiu.

PIRMININKĖ. Tikrai viską kruopščiai atsakėte. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pretendente, šių metų pradžioje teko skaityti jūsų Advokatų profesinės bendrijos partnerio pono P. Miliausko komentarus apie laikinąsias apsaugos priemones energetikos srityje. Dirbant vykdomojoje valdžioje teko ne kartą susidurti, kai verslas dėl pirkimų konkuruoja, vieni kitiems bylas kelia ir įsivelia teismų karuselė, kuri labai stabdo projektus, tenka priiminėti įstatymus, numatyti įvairias išlygas, didesnes apsaugos priemones. Jūsų požiūris į tas laikinąsias apsaugos priemones, jų taikymą, adekvatumą, čia tobulintina sritis – mažinti, didinti, kaip išeiti iš šitos teismų karuselės?

E. ZEMLYTĖ. Populiariai aš sakau: į teisinius ginčus įsivėlęs žmogus ar įmonė jau tam tikra prasme yra pralaimėję. Tai iš esmės procesas yra dvišalis ir turime sverti visą laiką dviejų šalių interesus. Su laikinosiomis apsaugos priemonėmis yra taip, kad dažniausiai suprantame jų vertę ir naudą tik tada, kai jau baigiasi visas procesas. Suprantame, kas laimėjo tą ginčą, ir tada galime pasakyti *post factum*, kad taip, reikėjo tų priemonių, nes kitaip mes dabar to sprendimo negalėtume įgyvendinti. Ir atvirkščiai, jeigu ieškinys yra atmestas, sakome: nereikėjo taikyti tų laikinųjų apsaugos priemonių ir dėl jų galbūt labai smarkiai nukentėjo verslo ar koks nors asmeninis asmens turtinis ar neturtinis interesas, visoks jisai gali būti. Bet laikinosios apsaugos priemonės yra būtinos tam, kad galėtume užtikrinti būsimo teismo sprendimo vykdymą ir kad kaip tik nepadarytume teismų vieta, kur yra nagrinėjami popieriniai ginčai ir ginčo šalis gauna sprendimą, gauna žodžius, kas turi būti padaryta, bet jau to sprendimo neįmanoma vykdyti ir reikia pradėti naują bylą. Laikinosios apsaugos priemonės, be abejonės, yra reikalingos. Manau, kad nuo mano praktikos pradžios tai yra vienas iš tų institutų, kuris labiausiai keitėsi, ir jisai keitėsi šiaip teigiama linkme, atitinkamai panaikinant perteklinius reikalavimus, kai galima greičiau gauti. Specifinės taisyklės yra taikomos viešųjų pirkimų ginčiuose, bet apskritai neturėti laikinųjų apsaugos priemonių tai yra tarptautiniu mastu žinomas institutas ir taikomas. Tiesiog kartais *post factum* yra pastebima, kad vis dėlto jų galbūt ir nereikėjo, bet atitinkamai teisė numato galimybę asmeniui reikalauti žalos atlyginimo dėl to, kad laikinosios apsaugos priemonės neteisėtai buvo pritaikytos. Įstatymų leidėjas yra kaip ir subalansavęs šalių interesus, nes čia šiuo atveju, kadangi kiekvienas ginčas yra dvišalis, tas interesų balansavimas kartais praktikoje galbūt ir nėra iki galo teisingas. Tai čia tokia kaina, kurią mes mokame už teisingumą ir siekį suderinti interesus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia Seimo narys A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji pretendente, kadangi esate stovėjusi ir kitoje barjero pusėje – dirbote advokate, gal jūs galėtumėte atsakyti į klausimą, kodėl šiandien Lietuvoje mažiausią pasitikėjimą tarp institucijų turi teismai? Kur čia priežastis? Bet teismai, kaip rodo apklausos, apibendrintai ten, matyt, eina visos teismų grandys. Kodėl taip atsitiko Lietuvoje, kad, kai mes kūrėme naują sistemą, nauji žmonės atėję papildė, jūsų bendraamžiai, ir žmonės nepasitiki teismais? Ačiū.

E. ZEMLYTĖ. Labai dėkoju jums už tokį taiklų klausimą, kuris iš tiesų mane labai domina nuo pat studijų metų. Aš kaip šiandien atsimenu profesoriaus V. Mikelėno žodžius, kai jisai sakė: neįmanoma, kad teismais pasitikėtų visi, todėl, kad viena šalis ginčą pralaimi. Tiesiog natūrali emocinė reakcija yra tokia, kad čia turbūt ir neturėtume tikėtis kokio nors labai išpūdingo pasitikėjimo rodiklio, bet aišku, kad jisai Lietuvoje yra per žemas. Manau, tai yra susiję su tam tikrais įvykiais, prieš kelerius metus sukrėtusiais teismų sistema.

Vėlgi kitas dalykas dėl teismų, kad iš tiesų dėl pasitikėjimo teismais turi dirbti ne tik teisėjai, kad visuomenė pasitikėtų teismais, nes teisėjas negali prieiti konkrečiai žmogui paaiškinti. Jisai surašo sprendimą ir tą sprendimą jau aiškina kiti asmenys. Čia labai svarbų vaidmenį, manau, atlieka ir advokatai, kurie komentuoja, ar teismo sprendimas yra teisingas, ar neteisingas, galbūt yra tam tikro subjektyvumo komentuojant tam tikrus sprendimus. Tarkime, galbūt tikrai galėtų prisidėti ir kitos visuomenės grupės. Bet aš galiu pasakyti gera, tokia džiugia nata: nuo to laiko, kai aš pradėjau praktinį darbą, teismai labai pasikeitė, mano požiūriu, į teigiamą pusę tiek dėl bendravimo su bylininkais ir interesantais, tiek dėl skaidrumo reikalavimų ir atvirumo. Aš tikrai labai nuoširdžiai tikiu, kad situacija keisis, bet, be abejonės, ir kitos visuomenės grupės, kurios yra tarpininkai tarp teismo ir žmogaus, labai tikiuosi, kad prisidės prie pasitikėjimo kėlimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Į visus klausimus yra atsakyta. Šiuo atveju mes nebalsuojame dėl kandidatų. Klausimas yra numatytas svarstyti komitete ir po to salėje bus svarstomas gruodžio 17 dieną. Pagrindinis komitetas, kaip ir paprastai dėl teisėjų skyrimo, yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Be abejo, dėl visų trijų. Dėkojame dar kartą kandidatams.

14.56 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 54, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VI¹ skyriaus pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-4009GR), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 18, 20, 25, 27, 28, 30, 31, 39 ir 45 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42¹ straipsniu įstatymas (projektas Nr. XIVP-4010GR), Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8, 9, 10, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-4011GR), Administracinių nusižengimų kodekso 110, 112, 113, 113¹, 351 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-4012GR) (*pateikimas*)

Tuomet kitas darbotvarkės klausimas, netgi klausimų grupė, nes yra vetuoti keturi teisės aktai, trys kaip lydimieji. Tai Žemės įstatymo kai kurių straipsnių ir vieno skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-4009 ir atitinkamai trys lydimieji teisės aktai. Tai prašysime taip pat... (*Balsai salėje*) Keturi. Ne, Sveikatos sistemos nėra. Yra trys lydimieji. Tai šiuo atveju prašysime gerbiama A. Kabišaitį pristatyti pirmąjį veto dėl Žemės įstatymo.

A. KABIŠAITIS. Ačiū už suteiktą žodį. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 71 straipsnio 1 dalimi, grąžina Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo pakeitimo įstatymą Nr. XIVP-3124, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymą Nr. XIVP-3125, Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo pakeitimo įstatymą Nr. XIVP-3126 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymą Nr. XIVP-3127.

Lietuvos Respublikos Seimas 2024 m. lapkričio 12 d. priimdamas Žemės įstatymo pakeitimo įstatymą, bazinio įstatymo 54 straipsnio pakeitimą ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo 110 straipsnio pakeitimą nustatė, kad administracinė atsakomybė atsiranda ir baudos skiriamos fiziniams ir juridiniams asmenims tik tais atvejais, kai savavališkai užimama arba naudojama valstybinė žemė, miškas, vandens telkiniai. Šiuo metu galiojančios teisės normos numato administracinę atsakomybę tiek už valstybinės, tiek už privačios žemės, miško, vandens telkinių savavališką užėmimą ir naudojimą. Kitaip tariant, Seimas, priimdamas pakeitimus, susiaurino administracinės atsakomybės ribas.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją nuosavybė yra neliečiama, nuosavybės teises saugo įstatymai, o įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs. Šias nuostatas savo oficialiojoje doktrinoje išaiškino ir išplėtojo Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas. Valstybė turi priedermę leisti atitinkamus įstatymus ir jais remdamasi ginti nuosavybę. Konstitucinis visų asmenų lygybės principas, kurio turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą, įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai.

Lietuvos teisinėje sistemoje yra būdingas vienodos teisinės apsaugos suteikimas tiek turtui, kuris priklauso valstybei, tiek turtui, kuris priklauso visiems kitiems juridiniams ar fiziniams asmenims. Vien tik turto priklausymas nuosavybės teise valstybei savaime nereiškia, kad kėsiniamas į tokį turtą daro didesnę žalą viešajam interesui, todėl nevienodas valstybinės ir nevalstybinės žemės traktavimas yra nesuderinamas su konstituciniu visų asmenų lygybės principu. Argumentu nustatyti skirtingą teisinį reguliavimą priklausomai nuo nuosavybės teisės subjekto negali būti ir turimų finansinių ar žmogiškųjų išteklių stygius.

Siekdamas išvengti neigiamų teisinių pasekmių, kurios galėtų kilti teisėtiems nevalstybinės žemės savininkams, valdytojams ar naudotojams, Respublikos Prezidentas, grąžindamas priimtus įstatymus, teikia siūlymus, kuriais siekia palikti galioti šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą ir užtikrinti, kad vienodai būtų saugoma tiek valstybinė, tiek ir nevalstybinė žemė, miškai ir vandens telkiniai. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju Prezidento patarėjui. Matau užsirašiusius du Seimo narius klausti. Pirmas – S. Gentvilas. Prašau. Nematau, nėra salėje. Tai L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Laba diena, aš čia. Iš tikrųjų manau, kad šitas įstatymo pakeitimas buvo darytas todėl, kad yra susijęs su valstybei svarbiais projektais, ar ne, jų įgyvendinimu. Kaip jums atrodo, ar Prezidentas pasakė savo nuomonę būtent vertindamas valstybei svarbių projektų įgyvendinimą su šito įstatymo pakeitimais?

A. KABIŠAITIS. Respublikos Prezidentas, negrąžindamas tuo pagrindu, kas būtų susiję su svarbiais projektais, iš principo pasakė, kad tenai jis nemato kokių nors pažeidimų ar teisėkūros trūkumų. Teisėkūros trūkumus matė tikrai tuos, kad, kai mes išskiriame, skirtingą gynybą suteikiame valstybinei ir nevalstybinei žemei, tada išeitų, kad mes, skirdami didesnę apsaugą valstybinei žemei, iš principo, na, pažeidžiame interesus privačios žemės savininkų, valdytojų ir naudotojų, nes jie jau būtų priversti gintis savo jėgomis, tai yra kreipdamiesi į teismą dėl kiekvieno pažeidimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau klausimų nėra. Kalbėti už ir prieš norinčių taip pat nėra. Balsuosime 15 val. 30 min.

15.00 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 8 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-4178GR) (pateikimas)

Tuomet prašysime pristatyti antrąjį Prezidento dekretą – dėl Sveikatos sistemos įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-4178. Prašom. Prezidento vyriausioji patarėja I. Segalovičienė.

I. SEGALOVIČIENĖ. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Prezidento veto tikslas – grąžinti Seimui svarstyti posėdžio pirmininkės pristatytą jau kadenciją baigusio Seimo priimtą įstatymą, kurio nuostatos, Prezidento įsitikinimu, kelia iš tikrųjų reikšmingų rizikų Lietuvos sveikatos sistemai.

Šalies vadovo sprendimą vetuoti šį įstatymą lėmė keli motyvai. Pirmas. Nebuvo sukurtas efektyvus Seimui grąžinamo įstatymo nuostatų įgyvendinimo kontrolės teisinio reguliavimo mechanizmas. Po šio įstatymo priėmimo Seimas balsavo dėl kartu su įstatymu pateikto įgyvendinamojo įstatymo projekto priėmimo, tačiau įgyvendinamasis įstatymas taip ir liko nepriimtas. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad atitinkamai nebuvo sukurtas ir efektyvus įgyvendinimo kontrolės teisinis reguliavimas. Nenustačius veiksmingų kontrolės mechanizmų, iš tiesų išlieka labai didelė rizika dėl piktnaudžiavimo. Maža to, nebuvo atliktas ir šių įstatymų antikorporcinis vertinimas.

Pažymėtina ir tai, kad šio įstatymo ir įgyvendinamojo įstatymo (jis nebuvo priimtas) siūlomi įsigaliojimo terminai skyrėsi. Šio įstatymo įsigaliojimo data yra sausio 1 diena, tuo tarpu įgyvendinamasis įstatymas turėjo įsigalioti tik liepos 1 dieną. Taigi, net jei ir būtų priimtas įgyvendinamasis įstatymas, būtų labai rimtas laiko tarpas, kuomet išduotų siuntimų priežiūra ir kontrolė

nebūtų buvusi pradėta vykdyti. Toks siūlymas tikrai kelia pagrįstų abejonių dėl Seimui grąžinto įstatymo atsakingo ir skaidraus valdymo principų taikymo. Į tai negalime nereaguoti.

Antras svarbus motyvas, pasak Prezidento, yra teisėkūros kokybė. Svarbu pabrėžti, kad priimant įstatymą nebuvo įvertintas įstatymo poveikis Privalomajam sveikatos draudimo fondui, nepateikti jokie ekonominiai kaštų ir naudos skaičiavimai ir prognozės dėl įstatymo įgyvendinimo. Svarstymo Seime metu buvo keltas klausimas dėl būtinybės prašyti Vyriausybės išvados, tačiau to nebuvo padaryta. Taigi įstatymas tikrai priimtas be valstybės vykdomosios valdžios nuomonės, oficialios nuomonės, ir pozicijos. Todėl iki šiol lieka neaišku, ar antrinio ir tretinio lygio sveikatos sistemos įstaigos iš tiesų yra pasiruošusios suvaldyti srautus, priimti tuos neprognozuojamus srautus pacientų, kurie ateis į sistemą gauti antrinės ir tretinės sveikatos priežiūros paslaugų.

Trečias labai svarbus, turbūt esminis motyvas. Nekontroliojamas siuntimų antrinės ir tretinės sveikatos priežiūros paslaugoms gauti kiekis, labai tikėtina, išbalansuotų pačią sveikatos sistemą, nacionalinę sveikatos sistemą. Įsigaliojęs įstatymas iš tiesų, atrodo, keičia nedaug, bet esmingai keistų pačią sveikatos sistemą. Lietuvos nacionalinė sveikatos sistema šiandien yra sudaryta tuo pagrindu, kad būtų užtikrintas bendras sveikatos reikalų tvarkymas šalyje, socialinis teisingumas, efektyvus išteklių valdymas ir jų integravimas į bendrą sistemą, jų planavimas ir naudojimas, atsižvelgiant į nacionalinius strateginius sveikatos tikslus ir pažangos uždavinius, užtikrinamas koordinuotas procesas ir, kas svarbiausia, kontrolė. Tuo tarpu, priėmus įstatymą, bet nepriėmus įgyvendinamojo įstatymo, Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemai nepriklausančios įstaigos ir jų gydytojai, išdavę siuntimus, nebus iš esmės jokia forma kontroliuojami, nes Ligoninių kasos siuntimų išdavimą kontroliuoja tik Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigos: patį paslaugų kiekį, kokybę ir atitiktį jos taikomiems reikalavimams. Todėl ne LNSS įstaigose išduoti siuntimai antrinei ir tretinei sveikatos priežiūros paslaugai gauti, nekontroliuojamas jų kiekis, labai tikėtina, išbalansuotų pačią sistemą, ypač išteklių planavimą ir teisingą jų paskirstymą, kas sutrikdytų valstybės laiduojamų nemokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

Ir galiausiai, gerbiamieji, paskutinis Prezidento motyvas yra tas, kad šis įstatymas, jeigu jis būtų priimtas, gali iš tiesų dar labiau padidinti sveikatos nelygybę. Gerbiamieji, sveikatos nelygybė jau dabar Lietuvoje yra iš tikrųjų labai didelė. Vienas pagrindinių tai patvirtinančių rodiklių yra sveikatos priežiūros išlaidų dalis iš savo kišenės (angliškai *out of pocket expenditure*), kuris rodo labai prastą Lietuvos situaciją. Aktualiausi 2022 metų Eurostato duomenys mums rodo, kad Lietuva jau pasiekė 32 % rodiklį. Tai yra ketvirtas Europos Sąjungoje rezultatas po Serbijos, Belgijos... Bulgarijos, atsiprašau, ir Graikijos, o Pasaulio sveikatos organizacija sako, kad 15 % tai yra tas rekomenduotinas dydis. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tikrai dominuoja, gana ryškiai, žmonių mokėjimai iš savo kišenės. Palyginkime: Estijoje šitas rodiklis yra 23 %, Čekijoje – 14 %, Švedijoje – 13 %, Vokietijoje – 11 %. Iš tiesų tai yra mums labai rimtas signalas, kad viešojo ir privataus finansavimo santykis yra keliantis labai didelį susirūpinimą ir kviečiantis imtis sprendimų. Sveikatos paslaugų prieinamumas šiuo metu tikrai nėra geras, ir jeigu mes priimtume šitą įstatymą, tikrai galėtume padidinti sveikatos nelygybę dar labiau.

Įstatyme nėra numatyta kaip nors valdyti tokių ne LNSS įstaigų išduotų siuntimų kiekio ir pagrįstumo. Tai tikrai galėtų atnešti didelių rizikų, ir rizikų ne tik pačioms įstaigoms, bet ir žmonėms gali tekti patirti papildomų išlaidų iš savo kišenės sveikatos priežiūros paslaugoms. Todėl, Prezidento įsitikinimu, negalime leisti šiuo įstatymu dar labiau išbalansuoti mūsų sveikatos sistemos. Turime užtikrinti sveikatos sistemos išteklių teisingą paskirstymą ir užkardyti galimą paslaugų sutrikdymą.

Taigi, remdamasis šiais motyvais, Prezidentas G. Nausėda siūlo pristatyti Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymą laikyti nepriimtu. Gerbiami Seimo nariai, kviečiu palaikyti Prezidento veto. Ačiū, esu pasiruošusi atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Labai jums dėkoju. Turime penkis klausiančius Seimo narius. Prašom. Seimo narys R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Atsiprašau, aš norėjau kalbėti užsirašyti, ne klausti.

PIRMININKĖ. Čia ne tas žanras. Tiesiog diskusija, matyt, ne šiandien vyks. Jūs atsisakote klausti tuomet? Jūs dėl motyvų galite įsirašyti, dar galimybė yra. Tuomet Seimo narys J. Olekas klausia.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Ačiū, gerbiama pranešėja. Man atrodo, kad jūs labai aiškiai išdėstėte motyvus, dėl ko Prezidentas vetavo. Aš galiu sutikti dėl pirmosios dalies, kad buvusi dauguma neteisingai padarė, netvarkingai, nepateikdama įstatymo įsigaliojimo. Bet ar jums žinoma, kad Ligonių kasos lyg buvo pateikusios skaičiavimą, kad jos galvoja, kad net sutaupys lėšų, kada turės tokią galimybę, nes gydytojas, turintis licenciją, dirbantis ir matantis, kad pacientui reikia pagalbos, dabar negali to suteikti. Tai ar teisingai supratau, kad sutvarkę visus teisinius dalykus mes iš tikrųjų galėtume sudaryti galimybę, kad ir privačiai dirbantis gydytojas galėtų nukreipti pacientą ar išrašyti jam vaistus, jeigu jam to reikia? Ačiū už atsakymą.

I. SEGALOVICIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Su įstatymu susijusiuose dokumentuose, aiškinamajame rašte nebuvo jokių ekonominių skaičiavimų ir tikrai nėra oficialių duomenų ir vertinimo, todėl, na, tikrai kelia pagrįstų klausimų šitas aspektas. Be jokios abejonės, Vyriausybės ir gerbiamų Seimo narių iniciatyva šitas įstatymas tikrai gali būti taisomas, bet tikrai kviestume pasižiūrėti ir iš esmės, tai yra ne tik kokių teigiamų pasekmių galėtų turėti, bet ir kokių ilgalaikių pasekmių, ypač neigiamų, galėtų turėti ilgalaikėje perspektyvoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*NAF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamoji vyriausioji Prezidento patarėja, na, apie buvusią arba nueinančią valdžią turbūt neverta net ir kalbėti, kodėl jie šiuo klausimu pastatė vežimą prieš arkli, bet vis dėlto jūsų įžvalgos, kaip reikėtų tas eiles mažinti? Aš suprantu, krūvis bus didesnis, na, sakykime, visai sistemai, antrinei, tretinei medicinos sistemai, bet eilės? Žmonėms reikia, kad būtų paslauga prieinama. Tą garantuoja ir Konstitucija, ir visi teisės aktai. Jie pabandė savaip. Tai dabar jūs sakote, kad poįstatyminiai aktai vėlavo, bet jeigu mes dar atidėsime kurį laiką, tai vėlgi bus piliečiai nepatenkinti negaudami jiems garantuotų paslaugų. Labai ačiū.

I. SEGALOVICIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Iš tiesų toks įstatymas, koks jis buvo priimtas, be įgyvendinamųjų įstatymo dokumentų, tikrai nesuponuoja niekaip manyti, kad eilės galėtų mažėti, atvirkščiai – gali susidaryti ir tokia situacija, kad eilės gali ir padidėti todėl, kad nekontroliuojamas, nepagrįstas siuntimas į pačias brangiausias antrines ir tretines paslaugas ten, kur... žinome, kad ir tretinių, ir antrinių paslaugų tikrai labai labai daug turime ir viešajame sektoriuje, gali sudaryti neproporcingas eiles ir pati sveikatos, nacionalinės sveikatos sistema negalėtų numatyti tų papildomų srautų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pranešėja, suprantu, kad priėmus šį įstatymą nei daugiau gydytojų, nei slaugytojų nepadaugėtų, ir todėl šitas įstatymas tikrai jokių būdu nesumažintų eilių. Mano klausimas būtų, kodėl, jūsų nuomone (aš remiu tai, ką siūlo Prezidentas, nebalsavau už šitą įstatymą), buvo pasirinktas vienas iš paskutinių posėdžių šitam įstatymui priimti, nors buvo ketveri metai šitai problemai išspręsti, kaip jūs galvojate?

I. SEGALOVICIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų sunku atsakyti, turbūt atsakymas galėtų būti labai platus ir tų versijų gali būti labai įvairių – nuo to, kad galbūt norėta iš tikrųjų nuširdžiai sumažinti eiles, o galbūt kitoje to viso atsakymų spektro pusėje galėtų būti ir kiti motyvai. Į ką mes atkreipėme dėmesį iš tiesų, kad, na, tai, kad įstatymas buvo neišdiskutuotas, neturime nė Vyriausybės nuomonės, nepadarytas antikorupcinis vertinimas, uždega tikrai raudoną lemputę šitam teisės aktui ir jo poveikiui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinė klausia Seimo narė B. Vėsaitė. Prašom.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Gerbiama pranešėja, 100 % pritariu Prezidento abejonėms todėl, kad dideliu greičiu vyksta viešųjų sveikatos paslaugų privatizavimas. Mano klausimas būtų toks: galvojant, kaip pristabdyti gydytojų migraciją iš viešųjų įstaigų į privačias, galbūt mes turėtume giliau

apsvarstyti, ką daryti ribojant būtent privačių įstaigų finansavimą ir kartu didinant gydytojų, dirbančių viešosiose įstaigose, atlyginimus?

I. SEGALOVICIENĖ. Ačiū už klausimą. Kaip ir savo pristatyme paminėjau, tikrai skaičiai, rodiklis, būtent sveikatos priežiūros išlaidų dalis, kurią žmonės moka iš savo kišenės, šiandien yra jau grėsmingai didelė. Akivaizdu, kad sistema yra išbalansuota ir ją reikia sudėti į savas vietas. Iš tiesų tų priemonių reikia nemažai, bet turbūt klausimas būtų ir jį reikia kelti taip: ne riboti privačių sektorių, bet sudaryti viešajam ir privačiam sektoriams lygias konkurencines sąlygas. Tai yra tikrai labai svarbus aspektas. Akivaizdu, kad itin reikšmingą dalį visoje šitoje dėlionėje užima ne tik tai siuntimai, bet ir kiti reikalavimai, kurie yra taikomi sveikatos priežiūros įstaigoms, ar jie yra vienodi visiems.

Lygiai taip pat svarbus aspektas, kurį reikia svarstyti ir priimti tikrai principingus sprendimus, tai yra priemokų už sveikatos paslaugas klausimas. Turime sau kelti klausimą, kokia priemokų sistema Lietuvoje turi būti: ar lygi, nepaisant, privataus ar viešojo sektoriaus ta paslauga teikiama, ar kažkoks kitas modelis. Čia yra turbūt tos pagrindinės dalys, dėl kurių ir turėsime svarstyti, dirbti ir apsispręsti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau užsirašiusių klausti nėra. Dėl motyvų kalbėti norinčių taip pat neturime. Balsavimas bus maždaug už 13 minučių, kai išklausysime dar dviejų teisės aktų pristatymą. Tai yra projektas Nr. XVP-23 ir lydimasis projektas Nr. XVP-24 – Kelių priežiūros ir Kelių įstatymų pakeitimai. Matau, kad pranešėjas Prezidento patarėjas R. Dilba jau yra, tai maloniai prašom pristatyti.

Per šoninį mikrofoną gerbiama D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pasveikinti čia, Seime, Airijos Monahano mieste įsikūrusios lituanistinės mokyklos „Lietuvos vaikai“ mokinį ir mokytojus. Sveiki atvykę į Lietuvą. Ačiū, kad mus aplankėte. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkui jums. Prašom, gerbiamas patarėjas.

15.18 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-23, Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-24 (*pateikimas*)

R. DILBA. Labai dėkui. Gerbiami Seimo nariai, vadovaujantis šių metų lapkričio 22 dienos Respublikos Prezidento dekretu, yra teikiami du įstatymų pakeitimai. Tai yra Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimas ir Kelių įstatymo pakeitimas. Šių teikiamų įstatymų projektų tikslas yra palengvinti ir pagerinti sąlygas savivaldybėms tvarkyti savo kelių ir susijusią infrastruktūrą. Reikėtų pažymėti, kad šie įstatymų pakeitimai iš esmės nedidina paties Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo, todėl neturi poveikio fiskalinei drausmei, tačiau sudaro sąlygas ateityje iš tikrųjų siekti didesnio kelių finansavimo.

Keli metai iš eilės didėjant šalies biudžeto sumai, pačiam biudžetui, skiriamam valstybinės reikšmės strateginiams kelių objektams tvarkyti, lėšų suma, skirta vietinės reikšmės kelių tvarkybai, ne didėjo, o, atsižvelgiant į infliaciją, *de facto* ir mažėjo. Prezidentui su komanda lankantis regionuose tikrai įsitikinta ir buvo išgirstas savivaldybių balsas, kad jos patiria didelę biurokratinių trukdžių problemą, ypač kai yra siekiama tvarkyti ne tik kelių infrastruktūrą, bet ir susijusią infrastruktūrą, kuri yra kelio apsaugos zonoje arba kelio žemėje. Pavyzdžiui, dėl vandentiekio arba šilumos trasų, kurios eina per kelią, per kelio žemę, pati savivaldybė negalėdavo iš karto imtis spręsti infrastruktūrinių problemų – turėdavo laukti, kol gaus suderinimus iš įmonės „Via Lietuva“. Tai iš tikrųjų užtrukdavo ir procesai tapdavo ypač ilgi.

Taigi, kokie yra siūlymai dėl šių įstatymų pakeitimų? Pirmiausia yra siūloma panaikinti ribojimą savivaldybėms dėl Kelių plėtros ir priežiūros programos lėšų investavimo. Siūloma atsiskyti imperatyvios nuostatos, kad ne mažiau kaip 50 % skiriamų lėšų turi būti skirta kapitaliniam remontui atlikti. Iš tikrųjų šis aspektas yra išdiskutuotas tiek su specialistais, tiek su inžinieriais.

Iš tikrųjų atėjo turbūt tas laikas, kada galima pasitikėti savivaldybėmis, jos savo lygmens kelius galės tvarkyti be šio vadinamojo apribojimo, vadinasi, tikėtina, kad už tą pačią lėšų sumą galės atlikti daugiau darbų. Galbūt būtent šiek tiek su mažesniais reikalavimais, tačiau sudarys galimybę sutvarkyti didesnę kelių kilometrų skaičių.

Antras pakeitimas. Yra siekiama savivaldybėms suteikti daugiau laiko registruoti visus savo kelius Nekilnojamojo turto registre ir skaičiuoti būtent kiekvienai savivaldybei tenkančią kelių plėtros ir priežiūros dalį. Iš tikrųjų pačios savivaldybės turėtų būti suinteresuotos kuo greičiau atlikti vadinamąją kelių inventorizaciją, tačiau matome, kad dar daug savivaldybių yra to nepadariusios, ir numatoma nukelti terminą iki 2027 metų.

Trečias pokytis, kuris yra siūlomas, tai yra per dvejus metus padidinti vietinės reikšmės keliams skiriamo Kelių plėtros ir priežiūros programos biudžeto dalį 10 %, paskirstant juos per dvejus metus, tai yra didinant kiekvienais metais, ateinančiais 2025 metais – 5 %, 2026 metais – dar 5 %. Iš viso 2026 metais papildomai savivaldybės iš Kelių plėtros ir priežiūros programos gautų apie 54 mln. eurų ir procentas padidėtų apie 43 %, lyginant su valstybinės reikšmės keliams tenkančiomis lėšomis.

Ketvirtas pakeitimas. Yra siekiama suteikti daugiau savarankiškumo savivaldybėms tvarkyti miestuose ir miesteliuose esančius valstybinių rajoninių kelių ruožus. Kol kas pirmajame etape kalbama apie 800 kilometrų per visą šalį, tai vidutiniškai kiekvienai savivaldybei tenka maždaug 16 kilometrų kelių ruožai būtent miestų ir miestelių teritorijose, tai yra ten, kur savivaldybės galėtų turėti laisvę veikti daug greičiau, daug efektyviau ir prisiimti atsakomybę už miestuose, miesteliuose esančią kelių infrastruktūrą. Taip pat, kaip kalbame, finansavimas lygiagrečiai irgi didėtų 10 %.

Galiausiai vienas iš turbūt paskutinių šių įstatymų pakeitimų aspektų yra suteikti galimybę, kad mokesčiai, tai yra vinjetės už naudojimąsi keliais didžiagabaričiams, sunkiasvoriams, už eismo ribojimus, taptų „Via Lietuvos“ savarankiškais pajamomis. Kaip žinoma, jau nuo praeitų metų įmonė yra akcinė bendrovė. Iš tikrųjų siekiant, į ateitį galvojant apie Kelių fondą, tai iš tikrųjų pačios įmonės savarankiškų pajamų didinimas, kuris būtų nukreiptas į naujų kelių projektų įgyvendinimą, būtų pirmas ir labai tikslingas žingsnis.

Taigi, tikimės, kad priimti siūlomi pakeitimai duos teigiamą efektą: kelių tvarkymas miestuose ir miesteliuose kainuos mažiau, už tą pačią sumą bus galima padaryti daugiau darbų, sumažės biurokratija, nereikės laukti savivaldybėms perteklinių derinimų su „Via Lietuva“ ir bus grąžintas būtent savivaldybėms tenkantis didesnis procentas nuo Kelių plėtros ir priežiūros programos lėšų tam, kad galėtų, prisiimdamos didesnę atsakomybę už kelių tinklą, turėti lėšų jiems ir tvarkyti.

Įstatymų projektiniai siūlymai buvo derinti ir diskutuoti ilgą laiką tiek su ministerijomis, tiek su „Via Lietuva“ ir su savivaldybių asociacija, ir savivaldybių merais. Kviečiame Seimo narius pritarti įstatymo projektui po svarstymo. Mielai atakysiu į klausimus, jeigu tokių būtų.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju už išsamų pristatymą. Ir tuomet klausimai. Matau, Seimo narė R. Baškienė. Maloniai prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, Jūs siūlote įstatymo įsigaliojimą jau nuo kitų metų sausio 1 dienos. Aišku, labai svarbu ir aktualu, nes šiuo teikiamu įstatymo projektu jūs teikiate daug naudingų, reikalingų pataisų, tačiau tikriausiai atkreipiate dėmesį į Teisės departamento išvadą ir į teiginį, kad jau suformuotas valstybės biudžetas. Ir šitos datos sutapimas: sausio 1 dienos ir valstybės biudžeto svarstymas lyg mažai sąveikauja tarpusavyje. Tai būtų vienas dalykas.

Antras klausimas ir pastebėjimas būtų, ar tikrai Lietuvos savivaldybių asociacijos nuomonę išgirdote? Ir ar merai būtent tokiam teisiniam reguliavimui, kurį siūlote, pritaria? Ačiū.

R. DILBA. Dėkui labai už klausimą. Iš tikrųjų dar kartą, kaip ir minėjau pradžioje, šiuo pasiūlymu nedidiname paties biudžeto ir nedarome, taip sakant, spaudimo biudžetui ir fiskalinei drausmei. Mes tikrai ką siūlome, tai yra perskirstyti to biudžeto, kelių biudžeto, viduje esančią proporciją. Ir paprastai po patvirtinto biudžeto kitų metų kalendoriniais metais Vyriausybei yra

teikiama būtent Kelių plėtros ir priežiūros programos sąmata ir joje jau yra detalizuojama konkrečiai, kokioms veikloms yra numatomos paskirstyti tos lėšos. Tai čia matome, kad niekaip nepaveikiame, kaip sakant, biudžeto dydžio, o tiesiog tikrai savivaldybių naudai padidiname proporciją. Tai yra vienas turbūt aspektas, atsakant į jūsų klausimą.

O kitas dėl savivaldybių, tai taip. Su pačiu Savivaldybių asociacijos prezidentu dar ir prieš perrinkimą kalbėjome ir gavome jo pritarimą, po perrinkimo irgi buvo jo teigiama pozicija. Tikrai daugelį metų esame apklausę Regionų forume. Iš tikrųjų tokius pritarimus gavome, nes liečia tikrai labai nedidelę tą, kaip sakyti, kilometrų kelių skaičių. Bet pradedame ne nuo drastiško pakeitimo, o palaipsniui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia Seimo narys A. Zuokas. Bet aš jo nematau, nėra salėje. Tuomet Seimo narė R. Tamašunienė. (*Skambina varpeliu*)

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, iš tiesų aš visada esu už, kad padidintume vietinės reikšmės keliams finansavimą. Bet teisingai pastebėjo kolegė Rima, kad nedidiname bendro KPP programos lėšų krepšelio, tai mes paliekame kurias nors kelių kategorijas be tinkamos priežiūros. Nekalbu apie naujus infrastruktūrinius kelių gerinimo projektus. Mano klausimas yra: jeigu tai yra krašto ar rajoninis kelias, tam tikras atkarpos, tai yra per miestelius, greičiausiai perims savivaldybės, įrengs jau tikriausiai iš savo lėšų visą reikalingą infrastruktūrą, nes tas, kas atiteks procentine išraiška, tikrai tų lėšų nepakaks. Bet kaip bus su priežiūra? Kaip bus su priežiūra, jeigu viena didžioji dalis kelio, tarkime, krašto kelio, priklausys „Via Lietuvai“? Jinai pavalyt iki miestelio, o paskui tą atkarpą per tą miestelį pravažiuos ir vėl ta plūga nuleis jau už miestelio ribos, nes kelio kategorija nuo to, kad mes paskirstome savininką, neturėtų pakisti. Vis tiek to kelio svarba ir reikšmė, ir kartu to pasekmės, kaip priežiūros intensyvumas, atnaujinimas, turėtų būti, mano vertinimu, drauge.

R. DILBA. Labai dėkui. Labai svarbus ir taiklus klausimas. Pirmiausia vėlgi prisimename, kad mes šituo siūlymu neužkrauname tikrai atsakomybės savivaldybėms, vadinasi, neperduodame tikrai kelių ir čia sustojame. Mes, kaip ir minėjau, didiname finansavimą, tai reiškia 54 mln. dides proporcingai pagal perimtų kelių skaičių, plius atsiras dar nuo 2027 metų ir savanoriškas dalyvavimas tokioje kelių perėmimo programoje su papildomu finansavimu. Tai vienas momentas.

Antras momentas, kalbame tik apie rajoninius kelius, apie krašto ne šiuo etapu. Rajoniniai keliai iš tikrųjų yra įvairios būklės. Tikrai juos, aišku, dabar taip vienu metu labai sunku suinventorizuoti, kai kuriose savivaldybėse tikrai jie bus geresni, kai kuriose mažiau geri.

Dėl priežiūros. Priežiūra iš tikrųjų bus vykdoma, vėlgi palikta laisvė, bus galima vykdyti tiek pačiai savivaldybei, tiek sudarant bendradarbiavimo sutartį su „Kelių priežiūra“. „Kelių priežiūra“, kalbėjome, tikrai neatsisakytų tą darbą atlikti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitas klausiantis – Seimo narys V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų yra ir gerų punktų, ką siūlote, bet, kaip sako, šaukštas deguto gali visą medaus statinę sugadinti, taip ir dabar. Ne veltui Lietuvoje keliai yra paskirstyti į regioninius, kuriais rūpinasi „Via Lietuva“, ir savivaldybinius. Tai aš dabar paprastą situaciją jums noriu nupiešti: sniego prisnigo, dabar už regioninius kelius „Kelių priežiūra“ atsakinga. Ir yra valandos, per kiek laiko nuvalyti viską. Netgi Vilniuje – tu nuvažiuoji į Vilniaus prižiūrimą, – jie yra tragiški. Tai dabar tokį kelią atidavus, pavyzdžiui, Vilniui, jis taip pat taps tragiškas. Tai kodėl jūs norite rizikuoti saugumu, kelių priežiūra ir kitais dalykais? Tą mintį buvo atnešę netgi į 2016–2020 metų kadencijos Seimą ir mes pasakėme griežtą ne. Kodėl? Pasakėme – taip, gerai, suremontuokime kelią, jį padarykime geros būklės ir tada perduokime savivaldybei, o ne numeskime blogą kelią, tegu rūpestis ant jų pečių. Tai kodėl toks yra tikslas? Nes tas kelių procentų finansavimo padidėjimas yra ašaros. Už tas ašaras tu nei sniego nenuvalysi, nei druskos pabarstysi. Tai kam tą reikia daryti?

R. DILBA. Labai dėkui už klausimą. Vėlgi finansavimas, sakome, iš tikrųjų taip, yra nepakankamas. Tikrai tikimės, kad su Kelių fondo idėja apskritai finansavimas didės. Kuo labiau didės bendras finansavimas, tuo savivaldybės, irgi padidinus procentą, gaus daugiau lėšų. Vienas dalykas – užkoduojame būtent didesnę finansavimą savivaldybėms.

Antras dalykas – iš tikrųjų su tokiu kad ir nedideliu finansavimu, bet mes vėlgi perduodame Lietuvos mastu palyginti tikrai nedidelę dalį kelių, tai yra tik 800 kilometrų per visą Lietuvą. Kaip ir sakiau, apie 16 kilometrų pasiskirsto kiekvienoje savivaldybėje.

Ir trečias dalykas – pačios savivaldybės ir vietos savivaldybių atstovai kalba, kad kartais jiems yra daug operatyviau ir greičiau nusivalyti kelią patiems, negu laukti „Kelių priežiūros“. Ir čia iš tikrųjų atveriamė galimybę pačioms savivaldybėms rinktis: arba pačioms organizuoti kelio valymą, arba sudaryti sutartį su „Kelių priežiūra“, tuomet jau jinau tą darbą atliktų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinė klausianti yra Seimo narė B. Vėsaitė. Labai atsiprašome, ne tą klausiančiųjų lentelę gavome. Seimo narys E. Kirkutis. Labai atsiprašau.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Mano klausimas yra toksai: kadangi nedidėja, na, proporciškai dalimi tikrai nedaug didėja finansavimas, ar techniškai skaičiuojant buvo skaičiuota, per kiek laiko tas visas perėmimas pereitų? Ir ar nebūtų tiesiog atsakomybės permetimas į savivaldybės ir savivaldybių biudžetus? Matome, kad krašto keliams per „Via Lietuvą“, per Susisiekimo ministeriją nepavyksta niekaip susitvarkyti ir apeliuojama į savarankiškus savivaldybių biudžetus, kad savarankiški savivaldybių biudžetai būtų apkrauti dar viena funkcija – gyventojų reikalavimu tvarkyti magistralinių kelių atkarpas, na, regioninių, paversime iš vieno į kitą, ir ar nepadarysime dar didesnę naštą savivaldybėms ir merams ant pečių, norėdami būti geri? Nors tai yra valstybinės reikšmės ir yra apeliuojama būtent į saugumą. Kaip minėjo kolegos Rita ir Valius, pavyzdžiui, toliausiai esantis, toli nuo miesto, rajono centro esantis miestelis, kuris turi kokių 200 metrų kelią, kuris pavirs į, na, savivaldybės turtą, jis tikrai nebus taip prižiūrėtas, kaip kad regioninis kelias, kuriuo važiuoja tikrai 100 automobilių. Tai padarys papildomą biurokratinę naštą, nes reikės dėl tų 200 metrų vykdyti viešąjį konkursą. Negalės tiesiog atiduoti, gali laimėti bet kas gi, kas mažiausią kainą pasiūlys. Ar nuo to nenukentės gyventojai? Tai tikrai tikrai pačiose pavojingiausiose vietose. Tai yra miesteliai, kur yra žmonių koncentracija, kur daugiausiai žmonės juda automobiliais. Ar nepasidarys ten pavojus ir nepadidės avaringumas keliuose?

R. DILBA. Taip, dėkui už klausimus. Ir iš tikrųjų apie šitas temas buvo kalbėta vėlgi su savivaldybių atstovais, važiuojant irgi regionuose. Tai dar kartą primenu, kad mūsų pagrindinis iš tikrųjų visų turbūt čia tikslas... Matome ilgametį vadinamąjį kelių infrastruktūros *nedaifinansavimą*. Mes šituo įstatymo pakeitimu užkoduojame didesnę procentą, skiriamą savivaldybių keliams. Tai tikrai nuo Seimo valios priklausys. Jeigu finansavimas keliams didės pagal procentinį skaičiavimą, savivaldybės gaus jau tada ne kiekvienais metais po 27 mln., bet daug daugiau. Už tas lėšas, kaip ir minėjau, galės laisvai pasirinkti, ar pačios tvarkysis kelius, ar tęs bendradarbiavimą su kelių priežiūra, jeigu tokia kokybė ir greitis jas tenkina.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir Seimo narys L. Urmanavičius.

L. URMANAVIČIUS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų, tikrai sveikintina iniciatyva atidėti terminus tiek dėl vietinių kelių, tiek dėl gatvių registravimo, nes tikrai savivaldybės susiduria su labai daug iššūkių dėl pačios žemės, žemės reformos ir žemės klausimų tvarkymo. Aš tikrai noriu... Susidaro toks išpūdis, kad lyg mes... Ko nepadaro akcinė bendrovė „Via Lietuva“, nes infrastruktūrinių problemų sprendimas... Vienaip ar kitaip ta gatvės atkarpa iš vienos pusės prasidės regioniniu arba krašto keliu ir baigsis. Vis tiek vienaip ar kitaip reikės derinti projektus, viską, infrastruktūrinius dalykus su ta pačia akcine bendrove „Via Lietuva“. Ar mes tuo ne tik kad perduodame atsakomybę, tuo pačiu nudėvėtą turtą, bet ir sakome: savivaldybės, susitvarkykite, nes valstybė nepajėgia su tuo susitvarkyti? Toks turbūt būtų klausimas.

R. DILBA. Tai, be abejo, iš tikrųjų šitie aspektai tikrai buvo vertinti ir tikrai nebūtumėme turbūt tokio įstatymo pakeitimo teikę, jeigu nebūtumėme plačiai derinęsi su savivaldybių merais. Matome, kad daugiau nusiskundimų girdėdavome iš merų, kad jie neturi galimybės patys greitai reaguoti į... Galbūt kur nors ar stotelę reikia rengti prie rajoninio kelio, miestelyje ar panašiai. Tai čia kaip tik matome tokios biurokratinės naštos mažinimą, nes tikrai reikės daug mažiau derintis su „Via Lietuva“.

PIRMININKĖ. Dėkojame už atsakymą. Seimo narys B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas vyriausiasis patarėjas, iš tikrųjų galbūt jūs jau turite kažkiek suskaičiavę, ko gi daugiau perduodate – darbų ar pinigų? Man teko dalyvauti

kuriant šitą metodiką, tai jinai buvo praktiškai visai kitokia – buvo savivaldos kelių pagrindu pastatyta, o valstybės kelių buvo atskira sistema. Iš tikrųjų, jinai veikia neblogai, bet paskui kiekvieną sykį vis buvo noras perimti pinigus, paliekant teises ir vykdant papildomą kontrolę. Jūsų žiniai, iki 2000-ųjų metų miestų gatvės buvo tiesiamos, asfaltuojamos nedarant pagrindų. Reikia iš esmės visas centrines dabar perdaryti. „Via Lietuva“ tai puikiausiai supranta. Jie uždės kontrolę ir pradės iš savivaldybių reikalauti, kad tam tikrais terminais bus padaryta. Todėl, manau, dabar būtų logiška (labai čia jūsų gera iniciatyva) padidinti finansavimą, priimti sprendimą tik padidinti finansavimą, o antrą klausimą svarstyti ateityje. Dabar jau gandas nuėjęs ir jau keli metai nieko nedaroma tuose keliuose. Ačiū.

R. DILBA. Siekdami iš tikrųjų subalansuoti visą paketą, čia mes esame įgiję ir dar tą aspektą, apie kurį gal netiesiogiai reikėtų kalbėti, būtent apie to kapitalinio remonto atsisakymą. Tai, kaip ir kalbėjome, padidina galimybę savivaldybėms su esamomis lėšomis įgyvendinti didesnę kilometrų skaičių, netaikyti tų valstybinės reikšmės keliams taikomų reikalavimų. Dabar vėlgi, na, suteikti daugiau finansavimo, bet savivaldybėms neprisiimti įsipareigojimų, kai girdime, kad savivaldybės irgi nori turėti daugiau laisvės reaguoti į susidarancias šilumos trasų tvarkymo problemas ir panašiai. Tam, kad greičiau spręstų tas problemas, jos galėtų nederinti šalia tų kelių, kuriuos perima „Via Lietuva“.

Turbūt paskutinis aspektas, kuris čia yra svarbus. Ta kelių būklė, kaip sakėme, tikrai yra įvairi, bet jeigu tas rajoninis kelias taptų daug intensyvesnis, pagal visus parametrus, jį būtų galima perkvalifikuoti į krašto kelią, kuris jau tuomet vėl atitektų „Via Lietuvai“. Tai būtent nuo esamo intensyvumo priklauso kelio parametrai. Jeigu kelias tampa intensyvesnis ir svarbesnis, tuomet jisai gali grįžti į „Via Lietuvos“ biudžetą.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju. Klausimus baigsime. Jau ir taip šiek tiek ilgiau sau leidome klausti patarėją, nes yra sujungti du klausimai, ir lydimasis kartu. Dėkoju.

Tuomet motyvai už ir prieš. Prieš motyvų nėra. Motyvai už – A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, siūlomi pakeitimai suteiks savivaldybėms daugiau savarankiškumo ir galimybių efektyviau spręsti vietinės reikšmės kelių ir infrastruktūros problemas, mažins biurokratinį trikdžius ir perteklinius reikalavimus. Taip pat bus užtikrintas proporcingesnis Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimas, leidžiantis vietinės reikšmės keliams sulaukti reikalingų investicijų. Kviečiu palaikyti pateiktą įstatymo projektą, kuris leis efektyviau panaudoti gaunamas kelių priežiūrai skiriamas lėšas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų prieš, kaip minėjau, nėra. Šiuo atveju jau yra balsavimo langas, 15 val. 30 min. Galime balsuoti. Gal galime, kolegos, bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti. Kas už tai, kad pritartume Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-23? Taip pat ir lydimajam.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 115, prieš – 1, susilaikė 3. Taigi projektui po pateikimo yra pritarta. Pagrindinis komitetas dėl abiejų projektų yra Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 17 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Tuomet grįžtame prie veto svarstymo. Pirmasis buvo dėl Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto ir lydimųjų. Dėl kiekvieno lydimąjo projekto balsuosime atskirai.

15.44 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 54, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VI¹ skyriaus pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-4009GR) (pateikimo tęsinys)

Pirmiausia balsavimas yra dėl Žemės įstatymo projekto Nr. XIVP-4009. Aš tiktai priminsiu, kad pagal Statuto 165 straipsnio 2 dalį turėtų būti vykdomas alternatyvus balsavimas ir Seimas savo balsavimu turi nuspręsti, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu. Kaip žinote, kolegos, dėl šito projekto Prezidentas pasiūlymų neturi. Buvo jo prašymas jį lai-

kyti nepriimtu. Ir alternatyviai balsuojame: kas balsuoja už, tai bus – svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, kas balsuoja prieš, – laikyti nepriimtu. Jeigu už – svarstyti iš naujo, prieš – laikyti nepriimtu.

Už – 52, prieš – 69. Taigi, įstatymas yra laikomas nepriimtu. (*Balsai salėje*) Manau, kad visi suprato, nes buvo gana aiškiai paaiškintas balsavimas. Sprendimas, kolegų, yra priimtas. (*Gongas*) Įstatymas laikomas nepriimtu.

Toliau. (*Balsai salėje*) Kolegos, tikrai aš girdėjau klausimų. Ar supratote, dėl ko balsavote, viskas aišku visiems buvo? Tuomet pasirinkimas labai menkas ir dėl lydimųjų yra.

15.47 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 18, 20, 25, 27, 28, 30, 31, 39 ir 45 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42¹ straipsniu įstatymas (projektas Nr. XIVP-4010GR) (pateikimo tęsinys)

Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. XIVP-4010. Irgi atitinkamai: kas už – laikome nepriimtu... Atsiprašau, kas už, laikome, kad reikia svarstyti iš naujo, kas prieš, laikome nepriimtu.

Už – 36, prieš – 84. Taip pat yra laikomas nepriimtu.

15.48 val.

Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8, 9, 10, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-4011GR) (pateikimo tęsinys)

Toliau yra Žemės reformos įstatymas. Taip pat ta pati balsavimo taisyklė: kas už, tai laikome, kad jisai yra grąžintas, ir svarstome iš naujo, kas prieš, laikome nepriimtu.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 48, prieš – 73. Taip pat nepriimtas.

15.49 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 110, 112, 113, 113¹, 351 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-4012GR) (pateikimo tęsinys)

Ir Administracinių nusižengimų kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4012. Taisyklė ta pati: kas už, tai grąžinta svarstyti iš naujo, kas prieš, laikome nepriimtu.

Analogiška situacija – įstatymas yra nepriimtas. Balsavo 118: už – 31, prieš – 87.

15.50 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 8 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-4178GR) (pateikimo tęsinys)

Ir tuomet yra trečiasis veto... atsiprašau, tai yra antrasis, tai veto dėl Sveikatos sistemos įstatymo. Ir balsavimas analogiškas: kas už, tai laikome, kad jis grąžintas iš naujo svarstyti, kas prieš, laikome nepriimtu.

Kolegos, įstatymas taip pat laikomas nepriimtu. Už – tik 30, prieš – 91.

Toliau pirmininkaus Seimo narė R. Budbergytė.

15.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ projektas Nr. XVP-43 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ (R. BUDBERGYTĖ, LSDPF). Gerbiami kolegos, yra registruotas Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ ir mes jį turėtume dabar apsvarstyti. Kviečiame gerbiamą J. Oleką. Gerbiamas Juozai Olekai, prašom į tribūną dėl komisijų. Komisijos.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, noriu pristatyti jums visų frakcijų ilgai tartą, bet sutartą komisijų sudėtį. Čia jums teikiamos devynios komisijos, devyni straipsniai. Delegatai arba komisijų nariai yra paskirti, pasiūlyti frakcijų, todėl siūlau pritarti pateiktai komisijų sudėčiai.

PIRMININKĖ. Matau, nėra užsirašiusių paklausti. Kolegos, gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Jūs norite balsuoti? Gerai, balsuojame, kolegos, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 108: susilaikė 5, prieš nebuvo nė vieno... Atsiprašau, balsavo 113 ir buvo pritarta 108 balsais.

Tuomet galime pereiti prie šio Seimo nutarimo projekto svarstymo stadijos. Ar yra užsirašiusių diskutuoti? Diskutuoti nėra užsirašiusių. Ar galėtume dabar galbūt pritarti bendru sutarimu? Gerbiamas Eugenijau? Pritariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame. Ačiū, kolegos, pritariame bendru sutarimu.

Ir tuomet einame į priėmimo stadiją. Einame pastraipsniui. Yra dešimt straipsnių, gal galime iš karto už visus pabalsuoti bendru sutarimu? Galima, kolegos? (*Balsai salėje*: „Galima.“) Tuomet labai ačiū, bendru sutarimu mes pritārėme šio Seimo nutarimo straipsniams. Dabar balsuojame dėl viso. Ar galima?.. Balsuojame už arba prieš.

Šio nutarimo priėmimas

Kolegos, balsavo 122: už balsavo 117 ir 5 susilaikė. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ yra priimtas. (*Gongas*)

15.56 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2803 1 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4292(2) (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2803 1 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – M. Lingė. Prašau į tribūną.

Dėl vedimo tvarkos. Taip, prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, 1-16 klausimas buvo projektas dėl komisijų sudarymo. Tai mano pavardė yra su klaida. Tiesiog prašau, kad pataisytų.

PIRMININKĖ. Taip, labai ačiū. Atsiprašome ir būtinai pataisysime, gerbiama kolege. Atsiprašome.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, noriu trumpai pristatyti visai techninį pasiūlymą. Yra poreikis patobulinti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektą, kadangi dar praėjusios kadencijos Seimas pavasario sesijoje, baigdamas pavasario sesiją, priėmė du atskirus Gyventojų pajamų įstatymus, kurie koregavo 2 straipsnio 39 dalį, ir abu įstatymai įsigalioja tą pačią dieną. Numatyta, kad kitų metų sausio 1 dieną įsigaliojotų dvi skirtingos to straipsnio redakcijos. Kad taip nenutiktų, kad sausio 1 dieną įsigaliojotų viena redakcija, yra siūlomas keitimas, kuris nukeltų 1 dieną antrojo įstatymo įsigaliojimą ir taip būtų teisiškai išspręsta ši kolizija. Teisės departamentas taip pat neturi jokių teisėkūros pastebėjimų dėl technikos. Kviesčiau ir jus pritarti.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti I. Vėgėlė. Nebenori. Tuomet, kolegos, kadangi nėra norinčių paklausti, motyvai. A. Sysas. Prašau, motyvai už.

A. SYSAS (*LSDPF*). Kadangi nėra klausiančių, tai ir motyvai už.

PIRMININKĖ. Tuomet ačiū. Kolegos, balsuojame. Pateikimas.

Balsavo 113: už – 111, susilaikė 2 vis dėlto. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas... Nėra papildomų komitetų. Niekas nenorite pasiūlyti. Ačiū, kad nenorite. Siūloma svarstyti gruodžio 10 dieną.

15.59 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4218 (pateikimas)

Tuomet darbotvarkės 2-11 klausimas – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4218. Prašau, K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Siekiant suvienodinti valstybės pareigūnų socialines garantijas ir atsižvelgiant į tai, kad valstybės pareigūno statusas yra ypatingas ir jam nustatytos garantijos yra artimesnės valstybės tarnautojams nustatytoms garantijoms, siūloma išplėsti ir socialinių garantijų taikymą valstybės pareigūnui – Etninės kultūros globos tarybos pirmininkui. Analogiškai įstatymai jau yra perėję pateikimo stadiją, tai yra analogiškai įstatymų projektai buvo susiję su Kultūros paveldo komisija ir Lietuvos radijo ir televizijos komisija. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti. R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Gerbiamas, energingasis, mielas kolega, iš tiesų jūs labai gražiai akcentavote, bet aš vis dėlto noriu patikslinti, ar tikrai visos Seimui atskaitingos institucijos turi vienas sąlygas? Jūs minėjote, kad kiti įstatymų projektai jau pateikti. Tai, žodžiu, dabar planuojama, kad neliks tokių Seimui atskaitingų institucijų, kurios, na, būtų nepastebėtos ir socialinės garantijos liktų netapačios?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Taip, tai yra po šio įstatymo projekto pateikimo, manau, tokių įstatymų, kurios sukurtos būtent kaip ekspertinio vertinimo komisijos, nebeliks kitų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Na, negaliu nesureaguoti į tokį emocingą pristatymą ir nepasidžiaugti. Aš tik noriu patikslinti, kad tie įstatymai, kurie buvo paminėti, Etninės... Atsiprašau, Kultūros paveldo tarybos, taip pat žurnalistų etikos inspektoriaus ir Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko socialinės garantijos buvo jau, na, priimtose arba pakoreguotos praėjusioje kadencijoje ir kaip tik šis Etninės kultūros globos tarybos tiesiog liko netyčia, nes neapsižiūrėta buvo. Gerbiamas Kęstutis apsižiūrėjo ir pateikė, o tie visi kiti įstatymai ne tik kad yra pateikti, jie yra priimti, taigi čia reikėtų, na, gal skubos nereikia, bet išties jokių abejonių dėl šito įstatymo priėmimo būti negali. Taigi, pritariu gerbiamam K. Vilkauskui ir sveikinu jo labai gerą emociją. Taip ir toliau. Ir visi taip toliau. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Balsuojame, kolegos.

Balsavo 113: už – 112, susilaikė 1.

Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 19 dieną.

16.03 val.

Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Dabar einame prie rezervinio 5 klausimo dėl kito ketvirtadienio darbotvarkės. Į tribūną kviečiu J. Oleką. Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, jums yra pateikta ketvirtadienio darbotvarkė, į kurią įtraukti iš tikrųjų klausimai, susiję su svarbiausiu mūsų turbūt šios sesijos klausimu, tai yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos projekto svarstymu, mūsų pačių darbo organizavimui labai svarbaus nutarimo dėl Seimo kanclerio skyrimo projektu, Statuto pakeitimai, mūsų kalbėta, dėl komitetų pirmininkų pavaduotojų, pirmalaikių Joniškio rajono savivaldybės mero rinkimų paskelbimo, taip pat klausimai, kuriuos čia šiandien svarstėme, dėl pateikto Prezidento veto, dėl krašto apsaugos sistemos kai kurių įstatymų pakeitimų ir dar keletas mūsų delegacijų ir komitetų pirmininkų ir pavaduotojų išrinkimo. Tai tokia būtų mūsų ateinančio ketvirtadienio darbotvarkė. Gana intensyvi, bet įveikiama.

PIRMININKĖ. Ar yra norinčių paklausti? Nėra, nematau. Yra? A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, dar kartelį. Gerbiamas Seimo pirmasis vicepirmininke, aš vis dėlto norėčiau paklausti dėl pavaduotojų. Liberalų sąjūdžiui pagal kvotas yra numatyti trys pavaduotojai, tačiau jūs skiriate du pavaduotojus ten, kur apskritai Liberalų sąjūdžio frakcijos narių nėra tose komisijose. Kaip manote, ar jūs tikrai elgiatės korektiškai taip darydami? Ačiū.

J. OLEKAS (LSDPF). Mes pasiūlėme galimybę užimti vietas Liberalų sąjūdžiui tose komisijose. Nėra tokio pasiūlymo, kad nebūtų nario ir siūloma pavaduotojo vieta. Jeigu jūs nesiūlysite, tada, be abejo, čia jūsų laisva valia apsispręsti, ar siūlyti, ar nesiūlyti, bet kvotą jūs turėsite.

PIRMININKĖ. Kolegos, daugiau norinčių paklausti nematau. Ar mes galėtume bendru sutarimu pritarti šitam Seimo nutarimo projektui? Ai, ketvirtadienio darbotvarkei. Atsiprašau. Ar galėtume? Pritariame, taip. Labai ačiū.

16.06 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl padėties Sakartvele ir Sakartvelo europinės ateities“ projektas Nr. XVP-38(2) (pateikimas ir svarstymas)

Tolesnis klausimas – rezoliucija. Seimo rezoliucijos „Dėl padėties Sakartvele ir Sakartvelo europinės ateities“ projektas Nr. XVP-38. Kviesčiau į tribūną pranešėją G. Jeglinską arba R. Motuzą. Prašau, kuris norėtųmėte. Remigijau?

R. MOTUZAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, iš tiesų žinome, kad visiškai neseniai, spalio 26 dieną, Sakartvele vyko rinkimai, kurie sukėlė didelį nerimą. Mes žinome, kad rinkimai tiek pačios Sakartvelo visuomenės, bendruomenių buvo įvertinti kaip nesąžiningi, suklauti rinkimai. Taip įvertino ir visos Europos Sąjungos institucijos: Europos Vadovų Taryba, Europos išorinių veiksmų tarnyba ir kitos institucijos. Europos Parlamentas, kaip žinote, irgi praėjusią savaitę priėmė tokią rezoliuciją. Situacija paaštrėjo, lyg ir buvo atslūgusi, kai praėjusią savaitę, lapkričio 28 dieną, Ministras Pirmininkas padarė pareiškimą, kad Sakartvelas atideda savo integraciją iki 2028 metų. Tai sukėlė visuomenės nepasitikėjimą, žmonės išėjo į gatves. Situacija yra gana sudėtinga (mes apie ją kalbėjome Užsienio reikalų komitete): naudojamos ašarinės dujos, smurtauojama prieš gyventojus ir panašiai. Kaip matome šiandien, valdžios palaikymo pilietinė visuomenė neturi. Vyriausybė ir naujas parlamentas grasina, kad bus uždrausta opozicija, kad bus susidorojama. Turime daugybę sulaikymų. Į tai reaguoja, be jokios abejonės, ir diplomatai – per 200 diplomatų padarė pareiškimą, kad suspenduoja savo darbą diplomatinėje tarnyboje, du ambasadoriai, valstybės tarnautojai. Nei užvakar, nei vakar nedirbo universitetai, mokyklos.

Kodėl mes priimame šią rezoliuciją? Pirmiausia, kad Sakartvelo žmonėms reikia mūsų palaikymo. Sakartvelas to laukia. Laukia visuomenė, laukia visuomeninės organizacijos, kad nebūtų vieni. Todėl teikiame rezoliuciją, tiesa, ją pateikėme ryte, bet iškilo, kad nebuvo aptarta Užsienio reikalų komitete. Mes pietų metu susirinkome, labai gerai diskutavome, nušlifavome aštrius kampus, kurie galėtų sukelti nepasitenkinimą Sakartvelo vyriausybės, kad rezoliucija būtų neutrali. Mes tiesiog rašome, kad palaikome pilietinę visuomenę, kad remiame Sakartvelo europinę integraciją ir kad piliečiai turi teisę burtis, išreikšti savo valią ir turi teisę į demokratinius rinkimus. Ir pabrėžiame, kad ir toliau mes palaikysime Sakartvelo žmonių integracijos į Europos Sąjungą aspiracijas, nors progresas integracijos keliais išlieka sustabdytas, kol nebus iš esmės išspręstos pagrindinės problemos, susijusios su fundamentaliais Europos Sąjungos plėtros kriterijais. Prašytume rezoliucijai pritarti, nes tai yra simbolinė parama visai Sakartvelo visuomenei jos kelyje į europinę integraciją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Jūsų nori paklausti nemažai kolegų. Pirmas – Ž. Pavilionis. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš visų pirma norėjau padėkoti pirmininkui už tą gerą dviasią komitete ir gebėjimą tikrai tuos visus kampus nuglaistyti. Norėjau tiesiog paklausti taip simboliškai: kodėl jūs manote, kad būtų svarbu, jog Seimas kuo vieningiau, gal net vienbalsiai balsuotų už šią rezoliuciją, kodėl ta partinė vienybė yra tokia svarbi, kaip jūs galvojate, ambasadoriau?

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Aš manau, kad vienybė yra nepaprastai svarbi dėl to, kad mes buvome kažkada panašiam kelyje kaip Sakartvelas. Ir būtent Lietuvos vienybė turbūt lėmė tai, kad mes neskausmingaiėjome Europos integracijos, NATO ir kitų europinių organizacijų keliu ir šiandien esame pilietinė, demokratinė visuomenė. Sakartvelas visada rėmėsi mūsų pavyzdžiu. Mes tikrai turime daug ryšių – ir verslo, prekybinių, ekonominių, ir tarpparlamentinę grupę. Ir, kaip visada pažymi Sakartvelo diplomatai, jie visada mokėsi iš mūsų europinės integracijos. Ačiū.

PIRMININKĖ. V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Gerbiamas kolega, aš suprantu, kas parašė šią rezoliuciją, tik man labai gaila, kad konservatoriai pakišo jus, liepė jums pasirašyti po šia rezoliucija ir vieningo balsavimo tikrai nebus. Bet kodėl jūs negalvojate, kad ši rezoliucija sugriaus santykius su Sakartvelu? Jiems draudžiama turėti Užsienio agentų įstatymą, tokį pat, kokį turi Amerika ir neseniai priėmė Prancūzija. Mes jiems draudžiame, nes tada jie negalės įstoti į Europos Sąjungą. Tada mes jiems draudžiame ginti nepilnamečius, nors tokį pat įstatymą mes Seime atmetėme Lietuvoje, kai atnešė E. Dobrowolska. Kaip jūs galvojate, ar kartvelai negerbs savęs ir negins nepilnamečių? Kodėl toks tikslas?

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, mes nedraudžiame, mes tik pasakome savo nuomonę. Aš galiu drąsiai pasakyti, kad praktiškai Rusija grimzdo į autokratinį režimą, nes aš tuo metu buvau, kai atvykau dirbti diplomatinio atstovu, buvo priimtas Užsienio agentų įstatymas, kuris sužlugdė visą pilietinę visuomenę ir visas nevyriausybinės organizacijas. Netgi, sakykime, darant visuomenines apklausas, nevyriausybinių organizacijų „Lavado“ pirma pakiša mikrofoną atsakymui, turi sakyti, kad esu užsienio agentas ir taip toliau. Tai lygiai taip pat buvo ir „Memorialas“, ir kitos organizacijos, kurios siekė istorinės atminties įamžinimo ir panašiai. Mes nedraudžiame, mes tik pasakome rezoliucijoje savo nuomonę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Mes gerai pabalsavome, kad įstatymas būtų nepriimtas. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui. Tikrai palaikau rezoliuciją. Ir, kiek teko būti Tbilisyje, su ankstesniais ministrais bendrauti, mes visada kalbėjome apie eurointegraciją. Jie niekada to neneigė, neneigė to prieš metus, neneigė prieš dvejus metus. Ir iš tikrųjų mes norėtume išlaikyti šį kursą, paremti jį, paremti Sakartvelo žmonių siekį. Šiuo atveju aš tiesiog noriu pritarti, priminti, kad mes ne šiaip sau remiame, mes į Sakartvelą siunčiame ir savo karius, na, jų nedaug, bet jie moko ir jų kariuomenę kartu su amerikiečiais. Tai nėra taip, kad mes kažkur esame nusišalinę. Dėkui.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Ačiū už nuomonę.

PIRMININKĖ. V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Visų pirma norėčiau padėkoti Užsienio reikalų komiteto pirmininkui ir visam komitetui, žinoma, ir šios rezoliucijos iniciatoriams, rengėjams už principingą, drąsų tekstą. Manau, labai svarbu dabartiniu laikotarpiu Lietuvai išreikšti palaikymą Sakartvelui ir Sakartvelo europinei kryptiai. Tai pat noriu pasidžiaugti tuo, kad šiame tekste atsispindi svarbūs momentai, svarbūs akcentai. Mes šiame tekste iš esmės pasmerkėme tuos nedemokratinis, antidemokratinis teisės aktus, kurie buvo priimti dar visai neseniai Sakartvelo parlamente, tarp jų – ir dėl šeimos vertybių, ir nepilnamečių apsaugos.

Matydama „Nemuno aušros“ kolegų pasirašytą šios rezoliucijos teksto palaikymą, labai tikiuosi, kad mūsų parlamente niekada neateis laikas, kad būtų siūlomi tokie siūlymai.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Jankūnas. Prašom.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš norėčiau paklausti dėl to, kad man rūpi Lietuvos politikos nuoseklumas, gal aš kažką pamiršau. Mes prisimename 2022 metų pradžioje Kanados policijos brutalų susidorojimą su sunkvežimių konvojumi. Taip pat prisimename demonstrantus, Prancūzijos policijos susidorojimą su demonstrantais 2023 metais. Ar buvo kokių rezoliucijų?

Ir greta du kiti klausimai. Kokiais duomenimis remdamiesi, mes tvirtiname, kad rinkimai Gruzijoje nebuvo laisvi ir sąžiningi? Ar mes tokių turime? Ir taip pat kuo mes remdamiesi konstatuojame, kad tie protestai taikūs? Kai pasižiūrime į CNN reportažus, nuotraukas ir palyginame

su tuo, kas vyko 2021 metų rugpjūtį prie Lietuvos Seimo, tai panašu, kad taikūs protestai buvo Lietuvoje, o žmonės ir toliau tampomi po teismus. Ačiū.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, kad rinkimai buvo neteisėti, suklas-toti rinkimai, tai pripažįsta visos tarptautinės organizacijos ir stebėtojai. Mes tikrai žinome, tai yra ne taip, kad vienetiniai atvejai, kaip pas mus būna neaiškumų, bet ten yra po kelis šimtus tūk-s-tančių.

Kita vertus, aš dar savaitgalį atsiverčiau jų pačių spaudą ir pažiūrėjau prieš rinkimus, prieš mėnesį, koks yra palaikymas. „Sakartvelo svajonės“ reitingai buvo 30 %, opozicinių partijų, ku-rios būtų suformavusios daugumą, žymiai didesni. Ir štai, sakykime, pasibaigus rinkimams, atsi-randa 55 %, bet yra fiksuoti labai konkretūs pažeidimai ir panašiai. Aš sakyčiau, kad iš tiesų šian-dien, kaip minėjau, yra visai skirtinga situacija tokiose valstybėse kaip Prancūzija ir panašiai.

Jie liko vieni, Sakartvelo žmonės. Apie 80 % žmonių yra pareiškę norą tapti Europos Sąjun-gos nariais, yra pritareę europinei integracijai. Ir aš manau, kad jie turi kelią, teisę gyventi demok-ratinėje, pilietinėje visuomenėje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia D. Bradauskas.

D. BRADAUSKAS (*NAF*). Gerbiama pirmininke, gerbiamas pranešėjas, aš taip pat labai norė-čiau matyti Sakartvelą Europos Sąjungos nare, NATO nare. Tai yra nuostabi šalis, nuostabūs žmonės. Aš esu daug bendravęs ir su opozicinės partijos lyderiais, ir su dabartiniais valdančiais, ką tik išrinktais. Ir, žinote, man susidaro toks įspūdis, ar ne per daug mes kišamės į kitų ša-lių reikalus? Galbūt palikime jiems patiems spręsti. O iš tikrųjų čia prieš tai kolega gerus klausi-mus uždavė, atsakymai jau buvo. Tai iš tikrųjų ar nėra paralelių, kad vieniems taikome vienokius standartus, kitiems taikome kitokius standartus, kai yra būtent malšinamos ar riaušės, ar mitin-gai, ar kiti dalykai? Ačiū.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Ačiū. Mes... Kaip minėjau, pietų pertraukos metu buvo susirinkęs Už-sienio reikalų komitetas. Pagrindinis mūsų uždavinys buvo redaguoti tekstą taip, išbraukti gal-būt visus tokius aštresnius pasakymus, kad tai neatrodytų, kad mes mokomės ar kišamės į vi-daus reikalus. Kaip aš minėjau, šiuo metu žmonės paromis šala, žmonės paromis protestuoja. Tai jau yra, sakykime, ant Maidano ribos. Jiems yra labai svarbus tokių valstybių, kaip mūsų valsty-bė, palaikymas. Tai yra ne kišimasis, o tiesiog visuomenės ir jos lūkesčių palaikymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Aš siūlau baigti klausimus ir eiti prie diskusijos. Užsirašęs kalbėti Ž. Pa-vilionis. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Aš tikrai tik labai trumpai ir draugiškai. Visų pirma, rezoliuciją pa-rengė kairioji pusė, mes ją pamatėme tik posėdžio metu, todėl taip ir sureagavome. Ačiū už tai, kad buvo galimybė padirbėti prie teksto. O šiaip visi seimai nuo Rožių revoliucijos remia Sakart-velo kelią į Europos Sąjungą ir NATO, kad ir kokia valdžia čia būtų.

Vienintelis mano prašymas. Kelias bus tikrai ilgas ir sunkus. Kiekviena partija turi savo par-tinius institutus, savo žmones, kurie galėtų toms partijoms padėti. Labai prašau, tiesą pasakius, ne tik balsuoti už tą rezoliuciją, bet ir panaudoti visą tą laiką dirbant kiekvienam su savo spalva su tos šalies jaunimu, tikrai nuoširdžiai norinčiu būti tokiais kaip mes. Sakyčiau, pasiųskime tą vienybės žinią, kuri galbūt kartvelus į tą europietišką ar transatlantinę ateitį nuneš.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu į tribūną E. Zingerį.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mieli bičiuliai, atsimenu visą tą kelią nuo 1990 metų, mūsų kelią. Mūsų kelią į nepriklausomybę ir mūsų įtvirtinimą 2004 metais, taip, Euro-pos Sąjungoje ir NATO. Bet mes niekada nebuvome pripažinti Sovietų Sąjungos dalimi. Ir tai mums labai palengvino. Aš atsimenu pripažinimo mūsų Islandijoje, kaip jie mums ištiesė ranką. Jie patikėjo, kad mes norime laisvės. Dabar, po 35 metų, mes tikime, kad tokios pačios laisvės no-ri Sakartvelas.

80 %. Aš nežinau, ar mes turime. Aš noriu paklausti gerbiamo Pirmininko, ar mes turime 80 % palaikančių Europos Sąjungą? Gal ir turime. Europos Sąjungą Sakartvele palaiko 80 %. Tai yra milžiniškas skaičius. Ir tie protestai dabar nėra opozicijos organizuoti. Jūs nematote nė vieno kalbančio opozicijos atstovo. Nė vieno! Tai yra žmonės. Ir tuos žmones veda legitimi prezidentė.

Jinai, priėjusi prie policijos skydų, paprašė nuleisti policijos skydą ir pasakė: aš esu šalies prezidentė, bet gruodžio 13 dieną aš nepasitraukiau iš šalies prezidento posto, nes manau, kad turi įvykti laisvi rinkimai. Ta salė štai čia, Seime, yra pilna, o ten yra pustuštė, neateina, opozicija atsisakė būti, nes rinkimai su didžiuliu klausku. Tai mes pakartojome ir šiame tekste. Atvirai šnekant, ne viršijome, o susilyginome, gerbiama pirmininke, su Europos Parlamento rezoliucijos tekstu.

Taigi šiame tekste nėra nieko ypač revoliucingo. Tautos laisvės palaikymas. To paties likimo mes linkime ir Moldovai, kad per būsimus rinkimus irgi išvengtų to siaubingo kišimosi į Moldovos vidaus reikalus. Kai kurie kolegos (aš juos gerbiu) čia sako: mes neturime kištis. Tai ką daryti moldavams, kai tiesiog iš bankų siunčiami bankų pervedimai Moldovos gyventojai iš Maskvos? Matyt, bijo, kad nepavogtų pakeliui tų pinigų tie garbingi žmonės, kurie veža į Moldovą. Taip pat atsisiunčia virš 100 tūkst. pervedimų į Moldovą. Tas, kas kišasi, yra Rytuose, o mes gerbiame jų apsisprendimą būti su mumis kartu ateityje Europos Sąjungoje. Tai labai jums ačiū. Aš labai dėkingas, kad per pirmąjį tokį išbandymą, gerbiamas pirmininke, per pirmą išbandymą mūsų komitetas parodė visišką vienybę ir norą kartu tęsti užsienio politiką, ką per tuos visus 34 metus mes ir darėme, politiką į Vakarus, politiką į Europos Sąjungą ir NATO. Labai jums ačiū, pone Jeglinskai, kad jūs inicijavote. Dėkui jums.

PIRMININKĖ. Labai jums ačiū. Ir dabar dėl vedimo tvarkos – G. Jeglinskas.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Gerbiama posėdžio pirmininke, norėtume frakcijos vardu paprašyti pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos taip pat – J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiavam kolegai G. Jeglinskui norėčiau pasakyti, kad svarstant rezoliucijas pertraukos negalimos, tiesiog visas procesas turi vykti iki galo. Deja, mes jau ne vienoje kadencijoje tą esame aiškinęsi.

PIRMININKĖ. Statuto žinovai sako, kad ir rezoliucijų svarstymo metu gali taip pat būti paimitos pertraukos. Tuomet balsuojame. (*Balsai salėje*)

J. RAZMA (TS-LKDF). Parodykite, ten yra aprašytas vientisas procesas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, pašau tylos ir prašau balsuoti dėl pertraukos iki kito posėdžio. (*Balsai salėje: „Negalime!“*) Aš labai atsiprašau, bet, Audroniau, aš nesuteikiau jums žodžio, būtų gerai, kad nekalbėtumėte. Tiesiog, jeigu aš klystu, tuomet jūs galite visada kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją ir išsiaiškinti šitą statutinę normą. O tai, kad nebuvo kada nors praeityje tokio precedento, tai nereiškia, kad jo negali būti. Na, ir aš tiesiog sakau, kad šiuo atveju, matyt, mes balsuodami pasielgėme teisingai.

Rezultatai. Balsavo 88: už – 64, prieš – 20 ir susilaikė 4. Taigi, pertraukai iki kito posėdžio yra pritarta. Labai ačiū. Matau, Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš tiesiog noriu atkreipti dėmesį, kad turbūt pirmą kartą Seimo istorijoje, bent jau per mano buvimą, mes, kaip Seimas, nesugebėjome sureaguoti į įvykius, kurie yra labai liūdni: žmonės daužomi, prieš juos naudojami smurtas. Šita rezoliucija turėjo būti skiriama būtent tam, kad tą smurtą sustabdytų. Rezoliucijai buvo pritarta bendru sutarimu Užsienio reikalų komitete po ilgų svarstymų, rezoliucijos projektas pateiktas kairiosios pusės, bet, matyt, kairioji pusė yra tokia nevieninga, kad pirmą kartą šitą vienybę užsienio politikoje jinai pati sulaužė. Gėda.

PIRMININKĖ. V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Na, aš suprantu konservatorių baimę. Nueidamas ministras G. Landsbergis nori kuo daugiau sugriauti santykių, šiuo atveju ir su Sakartvelu. Tikiuosi, kad ketvirtadienį gal nebeliks tos rezoliucijos. Na, neišgyvenkite, deja, bet taip. O, valdantieji, deja, konservatoriai jus pakišo.

PIRMININKĖ. M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kolegos, taip, lygioje vietoje, kai esame stebimi – ne tik tai, kas vyksta čia, Lietuvoje, stebi mūsų procesus, bet ir tarptautinėje erdvėje atidžiai stebi ir žiūri, kaip mes vertiname tai, kas vyksta, ir kokie esame solidarūs, – taip be jokios priežasties, neįvardinus, kodėl yra stabdoma, koks poreikis yra, ar kažkoks sakinytis neįtikino, ar kažkokia detalė redakcinė...

Dabar įvardinkite priežastį, kam reikalinga pertrauka ir koks tolesnis rezoliucijos likimas pagal jūsų planą.

PIRMININKĖ. E. Zingeris. Prašau.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Tai buvo iš tikrųjų netikėta. Aš buvau Europos Tarybos stebėtojas Sakartvele ir tik iš jo iš esmės atvažiavau. Šalies prezidentė prašė mūsų sureaguoti. Aš buvau susitikimuose su ja. Man iš esmės nelabai suprantama, kaip galima pasiūlius ir aptarus viską... Čiagi ne reklaminis šou – čia yra mūsų ištikimybės Europos Sąjungai ir kertiniams laisvės idealams įrodymai. Kodėl mes čia turime daryti kokius nors dalykus? Aš esu pirmąsyk gerokai nustebęs, kodėl taip daroma. Iš esmės neatsimenu, kad tai būtų daryta anksčiau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*NAF*). Aš tikrai manau, kad niekas neabejoja mūsų visų parama demokratiškai Gruzijai ir Gruzijos žmonėms, tarp jų prezidentei, bet jeigu žiūrėtume Statuto normas, nes čia labai buvo mojuojančių Statutu, tai 2 valandos nuo registravimo buvo nepraėjusios. Kai jūs rašysite skundus dėl pertraukos, pridėkite šitą klausimą dėl 2 valandų, kada netgi nebuvo galima svarstyti, bet buvo vieno komiteto pirmininko pasiūlymas frakcijos vardu ir pertrauka yra paimta. Matyt, kolegos, tiesiog labai ramiai dar padiskutuosime, matyt, patobulinsite tekstą ir priimsite sprendimus.

PIRMININKĖ. Prašau, Viktorija.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Miela Agne, aš neabejoju pono R. Motuzo, Užsienio reikalų komiteto pirmininko, pono G. Jeglinsko, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko, nusiteikimu remti Sakartvelą, bet aš abejoju jūsų nusiteikimu, nes šis sprendimas priimtas po to, kai jūs apėjote savo frakciją ir pašnibždėjote kiekvienam jos nariui. Aš labai norėčiau, kad mes Seime reaguotume aktyviai ir tiesiog konstatuotume, kad šis Seimas irgi jau tampa valdomas ponios A. Širinskienės šnabždesiais. Na, neleiskime tam atsitikti, ypač tokiais svarbiais klausimais kaip palaikymas mums draugiškoms šalims užsienio reikalų srityje, kur visada buvome vieningi.

PIRMININKĖ. R. Motuzas, prašau.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Labai ačiū. Aš dar kartą, kadangi kalbėjau ir galvoju, kad tikrai rezoliucija yra reikalinga... Galbūt buvo šiek tiek skubotumo, kadangi pateikėme ryte, bet tikrai rytoj mes dar turime Užsienio reikalų komiteto posėdį ir tikrai aš pasižadu, kad ketvirtadienį mes tada vėl pateiksime rezoliuciją, ir aš manau, kad ji bus tikrai priimta.

PIRMININKĖ. J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Jeigu ponias A. Širinskienė būtų prieš svarstant klausimą pastebėjusi, kad nėra 2 valandos praėję po registravimo, aš būčiau visiškai sutikęs ir tai būtų visiškai teisėta pastaba. Galbūt mes būtume padarę pertrauką ir išsprendę tą klausimą. Bet dar kartą akcentuoju, kad, kai Seime yra tam tikros specialios procedūros, kaip rezoliucijos priėmimas, biudžeto svarstymas, ir kai ten pertraukų paėmimas nėra numatytas, negalima vadovautis tomis normomis, kurios taikomos svarstant teisės aktų projektus, ir čia jas bandyti įvesti. Yra, beje, mano projektas dėl rezoliucijos svarstymo, kuriame yra pasiūlyta taikyti tokią pat tvarką kaip ypatingos skubos tvarkos teisės aktams. Tada, jeigu tą projektą priimsite – viskas: ir pertraukų galės būti, ir pasiūlymai svarstomi, bet tam reikia dar užbaigti tuos sprendimus.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*NAF*). Aš tiesiog, kadangi čia buvo paminėta mano pavardė ir kalbėta apie Seimo valdymą, atsakysiu tam šnekėjusiam žmogui, kad vis dėlto praėjusioje kadencijoje, gerbiama Pirmininke, Seimas, matyt, buvo valdomas iš kameros Lukiškėse ir jūsų toje pačioje byloje nuteistas asmuo buvo Seimo narys, tos pačios korupcinės bylos partneris. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Viktorija, prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Gerbiama Agne, jūs praeitoje kadencijoje dirbote ir žinote, kiek rezoliucijų dėl palaikymo Ukrainai priėmė šis Seimas be jokių stabdymų, pertraukų ėmimų ir be jokių redagavimų, nes mes buvome vieningi svarbiausiais klausimais. Apie tai aš kalbu.

PIRMININKĖ. Prašau, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Aš kviečiu prisiminti posėdžio pradžią, ne po pietinio, o rytinio posėdžio pradžią, kai buvo kalbama, ar reikia, ar nereikia įtraukti šią rezoliuciją į Seimo posėdžių darbotvarkę, kad paprastai pirmiausia suderinamas tekstas Užsienio reikalų komitete. Tada gana aistringai visa jūsų frakcija, visi kolegų balsavote, kad būtinai reikia įtraukti rezoliuciją tokio teksto, kokia jina yra, į darbotvarkę. Man atrodo, kad čia yra veidmainystė. Jūs jau sykį apsisprendėte, kad jums tinka. Dabar jums netinka ir yra tikrai labai žalinga mūsų partnerių ir mūsų draugų Gruzijoje, Sakartvele, atžvilgiu daryti tokius kažkokius virazus, nes tada nebeaišku, kokią mes čia signalą siunčiame.

PIRMININKĖ. Prašau, dabar žinokite, kolegų, tikrai stovi trys paskutiniai, būkime racionalūs, gerai? Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Žiūrėkite, kolegų. Man atrodo, pirmiausiai mums visiems reikia tiesiog *nuimti garą, gazą*, kiti pasakytų, nes aš tikrai priminsiu pačią priešistorę. (Jūs man nerodykite pirštais, kur man žiūrėti, gerai, gerbiamas Kreivy.) Aš tikrai noriu pasakyti, kad *nuimkime gazą*. Jūs rytinio posėdžio metu kėlėte daug procedūrinių, atkreipiu dėmesį, klausimų dėl šito klausimo įtraukimo peripetijų. Klausimas yra pateiktas. Man atrodo, dėl turinio niekas nesiginčijame, visi sutariame ir tą padarysime ketvirtadienį. Dabar mes turime procedūrinę nuostatą, dėl ko paprašėme svarstymo stadijos pertraukos, ir grįšime ketvirtadienį. Man atrodo, mes dabar čia lygioje vietoje tikrai nesipykime, nebadykime vieni į kitus pirštu, nes ketvirtadienį priimsime šią reikalingą rezoliuciją.

PIRMININKĖ. Prašau, Audroniau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiama posėdžio pirmininke ir kolegų, cituoju: „184 straipsnis. Seimo sprendimai po rezoliucijos projekto svarstymo. Po rezoliucijos projekto svarstymo Seimas nusprendžia, ar: pirma, priimti rezoliuciją be pataisų; antra, redaguoti rezoliucijos projektą; trečia, atmesti rezoliucijos projektą arba pavesti parengti naują.“ Viskas, jokių pertraukų, kolegų, nėra. Mes apie 2 valandas galime kalbėti visai, bet pertraukų nėra.

PIRMININKĖ. Kolegų, aš noriu pacituoti 109 straipsnį „Klausimo svarstymo pertrauka ir svarstymo atidėjimas“. 1 dalis. Svarstant kiekvieną klausimą, iki balsavimo pradžios posėdžio pirmininko reikalavimu, pagrindinio komiteto reikalavimu, taip pat frakcijos reikalavimu (o čia prašė frakcija, kiek pamenu, taip?), kurį paremia ne mažiau kaip 1/3 posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, arba opozicinės frakcijos reikalavimu, kurį paremia ne mažiau kaip 1/5 posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, daroma neeilinė, ne trumpesnė kaip 30 minučių ir ne ilgesnė kaip 1 valanda, klausimo svarstymo pertrauka arba klausimo svarstymas atidedamas kitam artimiausiam posėdžiui. Jeigu artimiausias posėdis rengiamas kitą dieną, klausimo svarstymas atidedamas vienam iš tos dienos posėdžių. (*Balsai salėje*)

Taip, gerbiamas Eugenijau, jūs paskutinis. Prašau. (*Balsai salėje*)

E. GENTVILAS (LSF). Mieli kolegų, tikrai nesivelsiu į procedūrinius dalykus. Bet mes pagalvokime – vyksta kažkas panašaus į revoliuciją, vyksta kažkas panašaus už savo šalies išgyvenimą. Lietuviai esame ta tauta, kurių balso Sakartvelo žmonės, norintys eiti į Europą, laukia, ir jie šiąnakt nesulauks, šį vakarą jie neišgirs to balso dėl kažkokių vidinių žaidimų. Šiąnakt vėl kokiai nors gulinčiai protestuotojai prabėgantis pro šalį policininkas spirs į galvą, penkiems sulaužys šonkaulius, areštuos 100 žmonių, o Lietuvos parlamentas tyli. Na, ar mes pagalvojame, kaip buvo 90-aisiais metais, kai mes laukdavome bet kokio signalo, palaikančio Lietuvą? Na, nedarykime tokių klaidų, nepaisant to, ko jos nulemtos, ar procedūrinių dalykų, ar kokių. Bet tai yra politinis suklydimas, kad mes nereaguojame greitai ir tvirtai į tai, kas vyksta Sakartvele.

16.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projektas Nr. XVP-45(3) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Aš labai atsiprašau, aš jau sakiau, kad kalba paskutiniai trys. Kolegų, gerbkime vienas kitą ir einame prie kito, paskutinio, mūsų darbotvarkės klausimo. Dar turime vieną

Seimo nutarimą, nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projektą. Į tribūną kviečiu J. Oleką. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, jums teikiamas nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projektas. Jis nėra visiškai pilnas, nes kai kurios frakcijos dar nėra pateikusios savo žmonių. Bet kad galėtume pradėti veikti ir dirbuotis, siūlau dabar patvirtinti tokios sudėties, o tos frakcijos, kurios pateiks savo narius vėliau, mes tada papildysime delegacijas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausti jūsų niekas nenori. Tuomet dėl motyvų irgi nėra nė vieno užsirašiusio kalbėti. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū, kolegos, matau, pritariame.

Tuomet einame į svarstymo stadiją. Taip pat nėra užsirašiusių kalbėti. Ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Labai ačiū, kolegos.

Einame į priėmimo stadiją. Turime dešimt straipsnių. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Labai ačiū, kolegos. Tuomet kviečiu balsuoti už... Dar labai atsiprašau, kolegos man priminė, kad aš nepratęsiau balsavimo lango iki posėdžio pabaigos. Atleiskite man šią klaidą. Dabar pratęsiu. Prašom balsuoti už šį Seimo nutarimo projektą dėl delegacijų.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 98, susilaikė 2. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Prašom, gerbiamas Jurgi.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš apgailestauju, kad posėdžio pirmininkė šiandien pažeisdama Statutą paskelbė rezoliucijos pateikimą, nors nuo registracijos buvo praėjusi net nepilna valanda. Kiek žinau, jus Posėdžių sekretoriatas įspėjo, kad negali būti pateikta, bet jūs vis tiek tą darėte. Todėl sukėlėte visą tą sumaištį. Jeigu būtumėte paskelbusi, pavyzdžiui, valandos pertrauką, galbūt frakcijų atstovai būtų išsiaiškinę dėl to turinio ir mes galėjome darniai viską priimti. Dabar net neaišku, kokia yra situacija. Jeigu pateikimas neteisėtas, bet mes vis tiek priėjome iki svarstymo stadijos su šia rezoliucija, tai kur mes esame, ar svarstymo stadijoje, ar reikia konstatuoti, kad pateikimas neteisėtas ir turime grįžti į pateikimo stadiją?

PIRMININKĖ. Labai ačiū, kolega. Aš tiesiog tikrai galvoju, kad čia nėra taip labai viskas aišku ir labai paprasta, kaip jūs čia bandėte pateikti. Dabar suteikiu žodį T. Tomilinui.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos iš dešinės, mes, bent jau aš savo vardu labai prašau jūsų susilaikyti nuo tarptautinių interviu, nuo Lietuvos valdžios veiksmų smerkimo. Tiesiog padarykime normalią rezoliuciją iki ketvirtadienio kartu. Kokią pritaikysime procedūrą? Tai paprasta procedūra. Rezoliuciją galima taisyti. Yra tokia Seimo procedūra, kai mes kartu taisome rezoliucijas. Žinoma, tai vyks Užsienio reikalų komitete. Visa tai darysime. Tiesiog nepradėkite dabar eskaluoti tos temos ir nepakenkite Sakartvelo žmonių demokratiniam siekiui. Tai mes iki ketvirtadienio susitarsime su jumis dėl geriausio teksto. Dabar mes imame pertrauką. Statuto norma yra išaiškinta, kokių pagrindų tai yra daroma. Yra bendra Statuto norma apie pertraukas ir neprikišinėkite savo paprotinės teisės Seimui. Taip, anksčiau taip nėra buvę, nebuvo daroma, bet yra tokia norma ir ja mes pasinaudojome.

PIRMININKĖ. Kolegos, labai prašau ramiai elgtis. Gera? Aš suteikiu žodį gerbiamai V. Čmilytei-Nielsen. Nurimstame. Žinokite, einame į pabaigą. Tuo pabaigsiame ir bus visiems ramus vakaras.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš, kaip atsakinga už užsienio politiką, norėčiau, viena vertus, Tomui atsakyti, kad tikrai niekas nenori gadinti Lietuvos reputacijos. Tikrai mes kalbėdami su užsienio partneriais visi esame vienoje pusėje, bet noriu atkreipti dėmesį į tai, kad visos akys bus nukreiptos į tai, kaip bus keičiamas rezoliucijos tekstas ir dėl kokių nuostatų jūsų koalicijos partneriai laužys jums rankas.

PIRMININKĖ. Kolegos, mes pabaigėme visus mūsų darbotvarkės klausimus. Ar norime registruotis? Žinoma. Registruojamės tuomet.

Užsiregistravo 92 iš mūsų visos didesnės... didesnio skaičiaus žmonių. Aš labai visiems dėkoju už gerą, efektyvų darbą ir linkiu gero vakaro. Viso geriausio, kolegos. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 7 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 5 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Gerbiami kolegos, prašome užimti savo vietas. Pradedame Seimo gruodžio 5 dienos rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 119 Seimo narių.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 5 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pradėsime darbotvarkės tvirtinimą. Ar būtų siūlymų dėl šios dienos Seimo plenarinio posėdžio darbotvarkės? R. Motuzas.

R. MOTUZAS (LSDPF). Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, jūs matote, darbotvarkėje yra du klausimai dėl padėties Sakartvele ir Sakartvelo europinės ateities. Vakar buvome susirinkę Užsienio reikalų komiteto, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto darbuotojai ir kartu parengėme atnaujintą rezoliuciją dėl padėties Sakartvele ir Sakartvelo europinės ateities projektą. Atsižvelgdami į tai, ką išdėsčiau, prašome iš darbotvarkės išbraukti projektą Nr. XVP-38(2).

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Maniau, kad siūlysite išbraukti Nr. XVP-47 projektą, nes dėl projekto Nr. XVP-38 užvakar padaryta pertrauka iki kito posėdžio. Pagal Statutą išbraukti negalima, jeigu padaryta pertrauka iki kito posėdžio, turi būti svarstoma kitame posėdyje. Paskui ten gali būti daromos pertraukos ar kaip nors.

PIRMININKAS. Ačiū Eugenijui. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai šiuo atveju aš paprieštarausiu opozicijos kolegai dėl anos rezoliucijos pateikimo ir svarstymo, vis dėlto reikia konstatuoti, kad buvo esminis pažeidimas, ji buvo pateikiama nepraėjus 2 valandoms po registracijos, ir visas tas procesas yra neteisėtas. Taigi, kad tikrai mums nėra galimybės grįžti prie svarstymo stadijos ir tikslinga ją išbraukti, jeigu yra naujas variantas.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiavam Jurgiui. Daugiau dėl darbotvarkės klausimų nėra. Siūlau balsuoti, ar išbraukti iš šios dienos plenarinio posėdžio darbotvarkės rezoliucijos projektą Nr. XVP-38. Kas už, prašome balsuoti.

Užsiregistravo 124 Seimo nariai: už – 119, prieš – 2. Klausimas yra išbrauktas iš darbotvarkės. Ar galima darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XVP-46 (pateikimas)

Darbotvarkės 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas. Dėl vedimo tvarkos – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Frakcijos vardu prašome pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti siūlymui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.04 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl padėties Sakartvele ir Sakartvelo europinės ateities“ projektas Nr. XVP-47 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, yra pasiūlymas kaip antrą klausimą svarstyti jau minėtos kitos redakcijos Seimo rezoliucijos „Dėl padėties Sakartvele ir Sakartvelo europinės ateities“ projektą. Turime pusės valandos tarpą. Ir norėčiau dar Seimo atsiklausti, ar galėtume dėl šios rezoliucijos balsuoti iš karto, o ne Seimo numatytu balsavimo metu? Prieštaraujančių nėra. Prašau gerbiamą R. Motuzą pateikti rezoliucijos projektą.

R. MOTUZAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, dėkoju už suteiktą žodį. Kaip jau minėjau, vakar Užsienio reikalų komiteto nariai, kartu dalyvaujant ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkui bei nariams ir kitų institucijų atstovams, išsamiai aptarė rezoliucijos projektą.

Išgryninome kiekvieną žodį, frazę, kad nekiltų neaiškumų, ir šiandien teikiame rezoliucijos projektą, kuriuo kviečiame paremti Sakartvelo žmonių europinius siekius ir norą gyventi demokratinėje valstybėje; pasmerkti smurtą prieš taikius protestuotojus Tbilisyje ir kitose šalies vietose, pilietinės visuomenės ir žiniasklaidos atstovų gąsdinimą ir neteisėtą sulaikymą; konstatuoti, kad įvykę rinkimai neatitinka demokratiniais rinkimams keliamų tarptautinių standartų, todėl palaikome Europos Parlamento raginimą Sakartvele surengti naujus parlamento rinkimus. Taip pat raginame demokratinį valstybių nacionalinius parlamentus griežtai pasmerkti Sakartvelo vyriausybės smurtą prieš taikius protestuojančius Sakartvelo piliečius, vietos ir užsienio žurnalistus. Taip pat raginame Europos Sąjungą ir valstybes nares taikyti asmenines sankcijas Sakartvelo pareigūnams ir politiniams lyderiams, tiesiogiai atsakingiems už smurtines represijas prieš šalies civilius gyventojus. Pabrėžiame, kad Seimas ir toliau palaikys Sakartvelo žmonių integracijos į Europos Sąjungą aspiracijas, nors integracijos kelio progresas ir lieka sustabdytas.

Kviečiu pritarti rezoliucijos projektui ir parodyti Sakartvelo žmonėms, kad jie nėra vieni, kad Lietuva visada buvo, yra ir bus draugas, į kurio petį bet kada gali atsiremti. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam pranešėjui. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke, ir ačiū už jūsų lyderystę sutelkiant visas partijas pritarti šitam naujam tekstui, naujai redakcijai. Ar jūs galite patvirtinti, kad iš esmės vienas iš svarbiausių veiksnių siekiant ir pasiekiant tą sutarimą buvo pozicija būtent mūsų Prezidento, kuris aiškiai palaiko Europos Parlamento kreipimąsi surengti naujus rinkimus Sakartvele?

R. MOTUZAS (LSDPF). Taip, iš tikrųjų tai Prezidentas jau pareiškė sekmadienį, kaip matėme prezidentūros pareiškiame. Prezidentas iš tikrųjų labai palaiko, rytoj susitinka su Baltijos valstybių kolegomis ir aptars galimybę turbūt ir nuvykti į Sakartvelą. Iš tikrųjų Prezidento institucija palaiko Europos raginimą surengti Sakartvele naujus parlamento rinkimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia Seimo narys V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas kolega, aš galvojau, kad jūs tikrai pataisysite, bet realiai nieko gero jūs čia nepataisėte. Jūs man pasakykite vieną dalyką. Jūs suprantate, kas bus po šios rezoliucijos patvirtinimo? Mes santykius dar labiau sugadinsime. Nauji rinkimai neįvyks, liks tai, kas yra dabar parlamente, ateis kitas prezidentas, ir kaip mes tada dirbsime su Sakartvelu?

Aš noriu jūsų techninio klausimo paklausti. Jūs rezoliucijoje rašėte, kad jie negalės stoti į Europos Sąjungą, nes yra įstatymas dėl šeimos vertybių, nepilnamečių apsaugos. Toks pat įstatymas yra Lietuvoje ir galioja daug metų. E. Dobrowolska norėjo jį pakeisti, bet net konservatoriai tam nepritarė, kad ta apsauga būtų nepilnamečiams panaikinta. O mes dabar sakome, kad kartvelai savo nepilnamečių negali ginti nuo neigiamos informacijos, nors Lietuva gali. Sakyčiau, tai yra pasityčiojimas iš kartvelų tautos neleisti ginti nepilnamečių. Tai kodėl va tokie punktai sugadina visą šią rezoliuciją?

R. MOTUZAS (LSDPF). Aš norėčiau pažymėti, kad mes turbūt kiekvienas savaip skaitome ir kiekvienas savaip interpretuojame. Jūs cituojate tą dalį, kurioje rašome, kad Lietuvos Respublikos

Seimas, remdamasis, atsižvelgdamas... ir kur mes minime Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnį ir mes tiesiog išvardiname tos sutarties nuostatas. Jokio auklėjimo, kaip jūs sakote, jokio pamokymo nėra.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Na, yra, dėl to negali stoti, dėl to negali stoti.

PIRMININKAS. Toliau klausia Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas komiteto pirmininke, nereikia bijoti sugadinti santykių su šita Sakartvelo valdžia, kuri remiasi rusiškais pinigais ir antieuropietiškais lozungais. Tai V. Ažuolas, jeigu nori, jis gali palaikyti. Giminytės atrastum tarp B. Ivanišvilio ir R. Karbauskio pagal kapitalo kilmę ir taip toliau. Gal dėl to bijo gadinti santykius. Aš tai nebijočiau.

Mano klausimas labai konkretus: kas yra pakeista, lyginant su užvakar svarstyta rezoliucija? Ir čia aš dar pridėčiau: jeigu tą rezoliuciją pripažinome neteisėtai svarstyta, tai tada aš sutinku, dėl to prieš tai replikavau, kad šiandien reikia išbraukti. Aš traktavimo klausimą tik kėliau, klausimas buvo dėl galimų buvusių pakeitimų.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Ačiū, labai ačiū, gerbiamas kolega. Pirminiame rezoliucijos projekte buvo trečias puslapis: „Primindamas, kad protestai prasidėjo dėl rinkimų klastojimo...“ Iš tikrųjų, protestų banga kilo po to, kai Ministras Pirmininkas pareiškė, kad sustabdo eurointegracijos siekius, dėl to tekste pridedame: „Primindamas, kad Tbilisyje prasidėjo protestai dėl rinkimų klastojimo“ (pridedame) „ir Sakartvelo eurointegracinio siekio sustabdymo“ (pridedame).

Toliau. Kadangi buvo jau ir aną kartą, kad mes raginame tiesiogiai ir galbūt kaip valstybė viena kišamės į Sakartvelo reikalus, dėl to ketvirtame puslapyje, kur rašome „konstatuoja“, mes neberašome, kad „kuo skubiau siūlome surengti naujus parlamento rinkimus“. Vietoj to mes rašome, kad „palaikome Europos Parlamento raginimą Sakartvele surengti naujus parlamento rinkimus“, netiesmukai patys palaikome Europos Sąjungos raginimą.

Taip pat mes... „Griežtai smerkia opozicijos lyderių gąsdinimą.“ Tuo metu nebuvo, mes tiesiog išbraukiame, nes mes turime faktų, kad yra gąsdinama ir persekiojama pilietinė visuomenė ir žiniasklaidos atstovai.

Toliau, ketvirtame lape, kur buvo „ragina Europos Parlamentą, vyriausybių narių nacionalinius parlamentus“, mes išbraukiame, nes iš tikrųjų patys savęs negalime įpareigoti, išbraukiame taip pat naujai išrinktą Lietuvos Respublikos Seimą ir būsimą Respublikos Vyriausybę. Čia turbūt buvo tokia likusi redakcinio pobūdžio, kad mes ir taip savo rezoliucija jau raginame Seimą, o manome, kad Vyriausybė yra nedaloma mūsų valstybės dalis, ir veikiame kartu.

Na, ir paskutinė pastraipa pabrėžia (antras nuo galo) dėl vizų liberalizavimo. Mes darome šiek tiek tokią išlygą, mes rašome: „peržiūrėti Sakartvelo bevizio režimo statusą ir galimai tokį režimą sustabdyti“, mes pridedame: „jei ir toliau nebus laikomasi Europos Sąjungos demokratinio valdymo ir laisvių standartų“, nes piliečiai yra nekalti, jeigu mes sustabdome vizų režimą, jeigu nebus laikomasi. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia J. Olekas. Ruošiasi E. Zingeris.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, dėkoju už jūsų sutelktą darbą ir rezoliucijos pataisymą. Aš manau, kad tai, ką jūs padarėte per šias kelias valandas, ar per tą tarpą, kada mes stabtelėjome, iš tikrųjų pagerino rezoliuciją. Ko gero, šiandien Seime mes sulauksime žymiai stipresnio palaikymo, nes manau, kad tie patikslinimai, kurie buvo atlikti, yra reikalingi, vertingi, ypač jūsų paminėti paskutiniai patikslinimai dėl vizų režimo. Mes norime, kad kartvelų tauta ir toliau galėtų bendrauti su Europos institucijomis, galėtų atvykti į Europos Sąjungą, mes palaikome jų siekį tapti Europos Sąjungos nariais, todėl čia tie dalykai, man atrodo, teisingiau atsispindi. Mano gal toks klausimas galėtų būti: ar jūs sutinkate, kad buvo verta stabtelėti, pataisyti ir šiandien priimti žymiai tikslesnį rezoliucijos tekstą? Ačiū.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Ačiū. Sutinku, gal buvo iš tikrųjų kiek skubotai, nes mes tą pačią dieną įregistravome, tą pačią dieną redagavome ir tą pačią dieną svarstėme. Aišku, visada tokie dalykai turėtų susigulėti. Be to, yra ir redakciniai reikalavimai, ir tarptautinė teisė, ir panašiai. Sutinku. Tai iš dalies yra ir pamoka, kad kitą kartą turime atidžiau rengti tokius dokumentus.

PIRMININKAS. Ačiū. Nors svarstymo laikas baigėsi, vis dėlto du kolegos liko nepaklause, tai suteikiame galimybę jiems paklausti. E. Zingeris. Ruošiasi D. Gaižauskas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Didžiai gerbiamas kolega, kadangi visa mūsų 34 metų užsienio politikos esmė buvo užsienio politikos tęstinumas, tai nepaprastai džiugu, kad šioje rezoliucijoje tai atsispindi. Užsienio reikalų komitetas dėl Sakartvelo visai neseniai buvo priėmęs savo atskirąją nuomonę, kuri yra visiškai identiška tai, kuri yra šioje rezoliucijoje. Tai buvo prieš mėnesį. Užsienio reikalų komiteto atskira rezoliucija, susijusi viduje ir su Sakartvelo punktais.

Dabar klausimas jums, jūsų asmeninė nuomonė. Būsimos rezoliucijos, susijusios su užsienio reikalais (nors Seimo nariai gali pateikti ir atskiras rezoliucijas), turėtų eiti per Užsienio reikalų komitetą. Aš manau, galbūt išgirsime bendrą visų frakcijų nuomonę, kad taip, ko gero, turėtų būti.

Ir antras klausimas dėl pačios prezidentės. Mes raginame... Mes to nepakeitėme, tiesa?

R. MOTUZAS (LSDPF). Nepakeitėme.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Nepakeitėme. Mes raginame, kad gerbiama prezidentė S. Zurabišvili turėtų dalyvauti tarptautiniame darbe...

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

E. ZINGERIS (TS-LKDF). ...jina turėtų vadovauti. Mano klausimas yra dėl jos apsaugos, gerbiamas pirmininke. Mūsų visų nuomonės sutapo. Bet kaip mes ją galime apsaugoti nuo galimų represijų po gruodžio 13 dienos, kai baigsis jos terminas? Ir kokia...

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

R. MOTUZAS (LSDPF). Ačiū. Pritariu. Manau, visi laikysimės to, kad ateityje rezoliucijos bus rengiamos ir pateikiamos Užsienio reikalų komitetui pritarus.

Dėl prezidentės. Kaip žinote, palaikymas yra – jau mano minėtas Prezidento skambutis ir intencija palaikyti. Manau, dabar neskubinkime įvykių, žiūrėkime, ką parodys situacija Sakartvele, kai vyks rinkimai gruodžio 13–14 dienomis. Bet mes kol kas palaikome. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas kolega, visos rezoliucijos ištis svarbios, bet ne visos sulaukia tiek dėmesio. Būtent šis atvejis, kuris vyksta šiuo metu, situacija Sakartvele ištis visam pasauliui...

PIRMININKAS. Mielai kolegos, triukšmas salėje!

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). ...galima taip sakyti, demokratiniam pasauliui labai svarbi. Labai noriu aiškiai pasakyti, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga aiškiai palaiko Sakartvelo integraciją į Europos Sąjungą, kelią į NATO. Net nekvestionuojame to. Tikrai visą laiką palaikysime. Tačiau labai puikiai jaučiame, kad į tokius rezoliucijų tekstus vis dėlto įsimaišė... kaip E. Gentvilas pasakė, vis Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą kiša, bet būtent teistos partijos atstovai, tai Liberalų sąjungos, arba kai tam tikri konservatorių tekstai įmaišomi į rezoliucijas... dabar jūs aiškinate, kad atsižvelgėte, ir įrašėte tokius įstatymus, kurie pas mus čia net dėl ideologinių motyvų kelia konfliktus. Kai jie susimaišo su tikrai šventu faktu, kad mes tikrai prieš smurtą, prieš...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, klausimas turi būti.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Klausimas yra toks: ar kai ateityje rengsite tokius svarbius tekstus, dėl kurių dabar net nekyla rankos nei balsuoti, nei nebalsuoti, nes įmaišyti būtent konservatoriškos ir liberalios partijos, tos teistos partijos, tekstai...

R. MOTUZAS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Kaip minėjau, dėl to, sakysime, ir paprašėme išbraukti, nes klausimas yra gana jautrus. Bet aš nesutikčiau, kad tai yra konservatoriškas tekstas, nes iš tikrųjų pradžią tai rezoliucijai davėme būtent mes, valdančiųjų atstovai, G. Jeglinskas ir aš asmeniškai. Dėl to mes nesutiktume, kad tai buvo konservatoriškas koks nors primetimas. Tikrai mes kartu dirbome, nes Užsienio reikalų komitete yra visų deleguotų partijų atstovai – ir „Nemuno Aušros“, ir „Vardan Lietuvos“, ir Konservatorių, ir Liberalų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. E. Gentvilas. Paminėta pavardė buvo, sako.

E. GENTVILAS (LSF). Kadangi paminėta pavardė ir dar liberalios partijos tekstas integruotas, tai noriu pasakyti: mūsų partijos nė vienas atstovas, deja, nepasirašė, nes mūsų žmogus, komiteto narys, šiuo metu yra komandiruotėje. Gaila, kad nedavėte pasirašyti, pavyzdžiui, mūsų frakcijos seniūnei, bet tiek to. Nepaisydami to, mes balsuosime.

R. MOTUZAS (LSDPF). Pasitaisysime.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū už pateikimą. Dabar yra svarstymas. Dalyvauti diskusijoje užsirašė keturi Seimo nariai. Prašau. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Bičiuliai, prašyčiau... Aš turėčiau turbūt atsiprašyti šitoje salėje dėl dviejų dalykų: pirmąkart, kad aš esu turbūt žydų kilmės žmogus, antrąkart, kad aš esu konservatorius. Jau dukart tenka atsiprašyti po jūsų paskutinių pastabų, turiu galvoje pono D. Gaižausko paskutines pastabas. Europos Parlamento tekstas, kuris buvo priimtas ir kuris atsispindi šitoje rezoliucijoje, gerbiamas pirmininke, yra ne vienu konservatorių priimtas, o visų esančių tenai partijų. Iš esmės vieningai priimtas tekstas, išskyrus galbūt poną P. Gražulį ir dar keletą žmonių.

Mes turime šiandien aidą to, kas priimta Europos Parlamente, papildomą susirūpinimą prezidento S. Zurabišvili, ir šitas tekstas atspindi Sakartvelo laisvės siekį. Ar mums Latvijos, Lietuvos, Estijos, Lenkijos laisvės siekis buvo nesvarbus? Integracija į Vakarus nesvarbi? Tos integracijos pristabdymas, paskelbtas *premier* ministro, nesvarbus, turiu galvoje dabartinę Vyriausybę? Įstatymas dėl užsienio agentų – kur keturis kartus Europos Sąjungos vadovybė paprašė šito įstatymo nepriimti Sakartvelo valdžios ir vis tiek jį priėmė? Buvo toks kontekstas. Tai šitame kontekste argi mes neturėjome pasakyti savo žodžio? Ar tai yra konservatorių ir liberalų žodis, ar tai yra visos Vidurio Europos įgyvendintos per Sąjūdžio laikus integracijos į Vakarus pagrindinė idėja?

Mes pasisakome prieš tuos, kurie priešinasi šitai idėjai. Tai jeigu yra ši Vyriausybė, „Georgian Dream“ imituoja, imituoja ir sako, kad Sakartvelo tauta nenori būti Europos Sąjungos ir NATO dalis, o jų Konstitucijoje tai yra įrašyta, tai mes būkime vieningi dėl Sakartvelo Konstitucijos ir dėl mūsų Sąjūdžio laikais prisiemtų idealų, kad mes esame Vakarų dalis ir kad mes ištiesiame ranką ir Moldovai, ir Sakartvelui. Aš tik priminčiau, kad 2013 metais Lietuva inicijavo Asociacijos sutartį, kurią pasirašė ir Sakartvelas, ir Moldova, o V. Janukovyčius nepasirašė, ir tada prasidėjo Maidanas. Šitos sutartys buvo pasirašytos 2013 m. lapkričio 28 d. Tai buvo įskaityta pasaulyje kaip mūsų, Lietuvos valstybės, įnašas į Europos statybas. Negriaukime Europos statybų, būkime tokie patys, kokie mes buvome 1990 m. kovo 11 d. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam kolegai Emanueliui. Toliau diskusijoje kalbės Ž. Pavilionis. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Kolegos, Lietuvos kelias į Vakarus buvo grįstas iš esmės vienu sėkmės raktu – vienybe. Dar Gotlando saloje, prieš paskelbiant nepriklausomybę, ir kairė, ir dešinė – visos mūsų pusės susitiko ir pasirašė tą deklaraciją, kuri atvėrė kelią į istorinį balsavimą. Būtent dėl to, kad kairė ir dešinė laikėsi kartu, mes išokome į Europos Sąjungos ir NATO plėtros traukinį. Mus visą laiką bandė skaldyti, bet jiems tai nepavyko. Ne visos tautos turi šią savybę – vieningai laikytis užsienio ir saugumo politikos klausimais. Ir ši rezoliucija yra pavyzdys, gražus pavyzdys, kai iš tikrųjų ir kairė, ir dešinė dirbo kartu, ir ne tik partijos, nes partijos – visos partijos – du kartus pritarė šitam tekstui Užsienio reikalų komitete, bet ir visos institucijos: ir prezidentūra, ir Vyriausybė, ir Seimas. Todėl šiandien tie, kurie kritikuoja šią vienybę, kurią vadina į dešinę pusę įsimaišiusiais, man, tiesą pasakius, labai primena „Gruzijos svajonės“ žargoną: „Gruzijos svajonės“ didvyriai opoziciją vadina radikalia, ją norima sunaikinti, jos lyderiai yra mušami, jų būstinėse šiuo metu yra vykdomi reidai. Per valstybinę televiziją kalba tik viena partija. Moterys daužomos gatvėje. Pažiūrėkite į tuos veidus, kurie plinta dabar socialinėje erdvėje. Kolegos, labai prašau, jūsų balsavimas šiandien bus lakmuso popierius, už kokią Lietuvą jūs balsuojate. Jeigu jūs balsuojate už tokią Lietuvą, kokią nori „Gruzijos svajonė“ košmarą, tiesą pasakius, sukurti Gruzijoje, tai parodys jūsų balsavimas šiandien.

PIRMININKAS. Labai ačiū, kolega. Toliau pasisakys V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų ši rezoliucija yra labai geras totalios veidmainystės pavyzdys. Paruošė komitetas. Ne komitetas – URM'as paruošė su G. Landsbergiu priešakyje. Tada bandėme taisyti – pritaissėme nesąmonių. Dabar *à la* ištaisėme, bet vis tiek veidmainystė ir dvejopi standartai ten palikti. Žinote, kas yra įdomiausia? Aš savo artimoje aplinkoje turiu gruzinų, virš 30 metų jie yra mano aplinkoje. Aš žinau, kaip gyvena Gruzijos žmonės, kodėl jie balsavo už „Gruzijos svajonę“, kodėl jie nebenori matyti tų politikų, kurie buvo anksčiau, kurie prastūmė

Stambulo konvencijas, įvairias nesąmones, kurie griovė valstybę. Aš žinau, kodėl. Ir dabar mes sakome, kad Gruzija negali turėti užsienio agentų įstatymo, lygiai tokio pat, kokį turi Prancūzija, kuri neseniai priėmė. Mes nerašome jokių rezoliucijų, kodėl prancūzai tai padarė, kokie jie būs, kokie jie negeri, jie dėl to negali būti Europos Sąjungoje. Kažkaip nėra tokių rezoliucijų.

Tada pažiūrėkime į Nepilnamečių apsaugos įstatymą. Lietuvoje Nepilnamečių apsaugos įstatymas galioja labai seniai. E. Dobrowolska praeitoje kadencijoje atnešė, kad reikia tą apsaugą panaikinti ir atšaukti, tai netgi konservatoriai ir buvęs Seimas balsavo prieš tos nepilnamečių apsaugos panaikinimą. Taip, nubalsavome, nepanaikinome, ta apsauga liko. O ką mes sakome? Kartvelai, jeigu yra šis įstatymas pas juos, dėl to negali stoti į Europos Sąjungą. Ar jūs išivaizduojate, ko jūs prašote kartvelų? Kartvelams vaikai yra šventa ir jie už vaikus atiduos viską, kad juos apsaugotų. Ir jie priėmė tą įstatymą, kad apsaugotų nepilnamečius. O mes dabar juos šantažuojame ir sakome: jūs tada negalite būti Europos Sąjungą.

Aš suprantu, kad konservatoriai puikiai moka įpiršti kitiems, padėti kitų parašus ir padaryti kažką, kad sugriautų, – gerai, bet balsuosite jūs kiekvienas. Balsuos ne tik ta pusė – jūs kiekvienas balsuosite. Aišku, dalis išvis nedalyvaus balsavime, nes negali pritarti tokiems dalykams, bet šiame balsavime reikia dalyvauti, nes tokie punktai, kokie liko šioje rezoliucijoje, ir sugadina visą rezoliuciją. Ir sakyti, kad mes, balsuodami už vienus punktus, pritariame, už kitus – gal ir nepritariame, tai ne pasiteisinimas. Balsuoji – arba pritari viskam, kas ten parašyta, arba nepritari. Tai tada susilaikyk, jei yra punktų, kuriems tu nepritari. Bet eisime toliau. Kaip jūs manote, įvyks Gruzijoje nauji rinkimai? Neįvyks. Tikrai neįvyks. Jeigu net įvyktų, žmonės turbūt greičiausiai pabalsuotų už „Gruzijos svajonę“. Deja, jų tokia valia, jie taip nusprendė, jie taip pasirinko.

Dabar pasigirsta visokių papasakojimų, kad prezidentė, kurios įgaliojimai baigėsi, turėtų toliau likti prezidente. Tai ką, mes siūlome nesilaikyti Gruzijos Konstitucijos? Jie turėtų nesilaikyti, kas Konstitucijoje parašyta? Ar mes suvokiame, ką mes siūlome? Gerai. Kažkas sako, kad Lietuva turėtų būti ta prieglauda, kur mes priglaudžiame su viskas įskaičiuota kažką, nelaimėjusį rinkimų. Dabar priglausime tą, kurio, kaip sakoma, pagal Konstituciją baigėsi įgaliojimai. Gerai, mes ta prieglauda galime būti, bet geriausia, kad ta prieglauda būtų pas G. Landsbergį Graikijoje. Tėnai šilta, gera, viskas įskaičiuota. Jis, kuris kovoja už tas prieglaudas, tegu ir vežasi tenai visus savo tuos, ką nori priglausti. Kodėl Lietuva turi juos išlaikyti? Kas mes tokie esame?

Bet žinote, labai gerai, yra labai geras pavyzdys, kai buvo prezidentas Dž. Baidenas (dar yra) ir išrinko D. Trampą. Visi rėkė, koks blogas D. Trampas. O kai jį išrinko, ore *persimaudinėja* kedus ir žiniasklaida, ir politikai. Tai labai gerai. Nubalsuokite už šią rezoliuciją, praeis kažkiek laiko, pateiksime naują rezoliuciją: atsiprašome, mes truputį suklydome, prisibalsavome, bet dabar jau tinka ši vyriausybė ir gruzinų apsisprendimas. Gerai, varykime, darykime, kažkoks cirkas vis tiek turi būti!

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusija baigta. Rezoliucijos priėmimas. Ar dėl motyvų yra norinčių pasisakyti? Yra. Motyvai už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nenorėčiau komentuoti prieš tai pasisakiusiojo kalbos, bet vis dėlto vis jojama ant to paties arklio ir galvojama, kad įtikins vien minėdamas vieną pavardę. Bet Sakartvelas pareiškė savo norą savo laiku tapti Europos Sąjungos nare. Reikalavimai narėms yra išsakyti, ir gana aiškūs, jie tą žinojo ir žino. Ir tikrai nemenki tie reikalavimai.

Lyginti Sakartvelą su Europos Sąjungos šalimis, žinoma, galima, bet tai yra tikrai, sakyčiau, toks diskusinis dalykas, kuris neturi jokios praktinės reikšmės. Stoją į Europos Sąjungą, nori įstoti, norėjo įstoti į Europos Sąjungą būtent Sakartvelas ir dauguma kartvelų tautos palaikė šį sprendimą, įrašė į savo Konstituciją. Mes palaikome jų Konstitucijoje įrašytą kryptį, ne ką nors kita.

Išsakydami savo poziciją, aš manau, mes tą turime padaryti aiškiai, nedviprasmiškai, kad mus suprastų iš pusės žodžio, o ne aplinkui iš kažkokių užuominų. Aš manau, kad ta rezoliucija dabar tikrai yra ir subalansuota, ir ganėtinai aiški. Kolegos iš kairės, aš suprantu, kad dalis mažumos, mažumoje esančios frakcijos nenori jos palaikyti, bet vis dėlto jau pasitikėkite savo kolegomis iš kairės, būtent jie ir rengė šią rezoliuciją.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų man labai įdomūs dvejopi standartai. Gal gali dešinė pusė, kuri įbruko tą rezoliuciją, pasakyti? Kai Lietuva stojo į Europos Sąjungą, ar Lietuvai buvo uždrausta turėti tokius pat įstatymus, kurie yra kitose Europos Sąjungos valstybėse? Niekas mums nedraudė turėti lygiai tokių pat įstatymų. O dabar mes sakome, kad tų įstatymų, kurie yra Prancūzijoje, kurie yra Lietuvoje, kurie nepilnamečius gina, Gruzija negali turėti. Tai ką, čia dvejopi standartai galioja, vienoms ir kitoms šalims? Mes dėl to sakome, kad jie negali įstoti? Tai kokius čia vėjus mes darome? Aš džiaugiuosi, kad dabar atsirado tokia vyriausybė, kuri nesileidžia žeminama Gruzijoje. Jie turi orumo ir pagarbos sau ir nesitaikstys su dvejopais standartais, ką jiems liepia daryti. Kai Europos Sąjunga nebetaikys dvejopų standartų, leis turėti tokius pat įstatymus, kurie yra kitose Europos Sąjungos valstybėse, tada galėsime toliau šnekėti apie stojimą. Bet kas dabar balsuosite už šią rezoliuciją, tai jūs balsuojate už dvejopus standartus. Tai pirmyn.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Aš tiesiog norėčiau, kad kolegos dar kartą gerai pagalvotų, ypač apie tuos teiginius, kuriuos išsakė V. Ažuolas, nes iš esmės jisai atkartoją Kremliaus argumentus dėl užsienio agentų įstatymo, kuriuos nuolat „Gruzijos svajonė“ kartoja. Jeigu jūs norite rusiškos Sakartvelo ateities versijos, balsuokite taip, kaip prašo V. Ažuolas. Jeigu jūs norite europinės perspektyvos, jeigu jūs norite, kad Sakartvelas įstotų į Europos Sąjungą ir NATO, balsuokite taip, kaip pasiūlė šios rezoliucijos autoriai.

PIRMININKAS. Motyvai už – R. Baranovas.

R. BARANOVAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, na, du dalykus norėčiau pasakyti. Pirmas yra apeliuojant į tai, ką sako Seimo narys gerbiamas V. Ažuolas. Jūs visi dar galite spėti perskaityti, antrame puslapyje yra ta dalis, apie kurią jisai nuolatos kalba, ir ten yra sakoma: primindamas, Seimas, primindamas, kad dėl tų dviejų įstatymų Sakartvelo integracijos procesas buvo sustabdytas. Tai yra faktas, tai nėra Seimo kažkokia fantazija ar Seimo preskripcija, tai yra faktas, dėl šių dviejų įstatymų buvo sustabdytas stojimo procesas.

Dabar kitas dalykas. Pati esmė ir šerdis ir tų įvykių, ir rezoliucijos yra tai, kad mes, na, šiandien pasisakome dėl šalies narės į Europos Sąjungą, Sąjungą, kurios nariai mes patys esame. Ir „Kartvelų svajonė“ visą laiką sakė, kad jie yra už eurointegraciją, ir dabar jie tą patį sako, ar ne? Ir prieš rinkimus, ir dabar, netgi kai jie sako, kad stabdo tik trumpam, ar ne, tas derybas, jie vėl kartoja tą patį. Bet tai yra melas, paprastai kalbant. Tiek jų vykdoma politika yra nesuderinama su eurointegracija, tiek tas jų pareiškimas, tiek tai, kas dabar vyksta Sakartvele, yra nesuderinama su jų stojimu į Europos Sąjungą.

Dabar Sakartvelo Konstitucijoje yra, na, juodu ant balto parašyta, kad visos institucijos pagal savo kompetenciją turi imtis visų priemonių, kurios užtikrintų Sakartvelo stojimą į Europos Sąjungą, ar ne? Dėl to ir išėjo žmonės protestuoti. Šiandien protestuoja ir žmonės, kurie balsavo už „Kartvelų svajonę“, ne tik tie opozicionieriai. Ir būtent po to, kai buvo paskelbta, kad stabdomas procesas, tie protestai ir įsisiūbavo iki dabartinio lygio. Tad labai kviečiu balsuoti už ir pasisakyti dėl valstybės, kuri, tikimės, bus ateityje mūsų europinėje šeimoje.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, ištis nebuvau užsirašęs pradžioje, kad sakysiu, kalbėsiu prieš. Gaila, nėra kito pasisakymo, kad aš išvis nebalsuosiu. Bet kai kalbame apie šią rezoliuciją ir kalbame apie demokratijos stiprinimą, pabrėžiame, kad mes prieš smurtą, kurį naudoja Sakartvele dabartinė valdžia prieš taikius protestuotojus, ir mes kalbame apie demokratiją čia, Seime, žiūrėkite, ką sako dešinieji.

Dešinieji visiškai to beveik neakcentuoja, bet akcentuoja jiems, jų ideologijai svarbius įstatymų projektus, tokius kaip, dabar mes kalbame ir Valius ką pasakė, Stambulo konvencija ar agentų įstatymas. Jis pasakė savo nuomonę ir faktus. Ir ką aš išgirdau, dėl to ir pasisakiau.

M. Maldeikis. Kai kalba V. Ažuolas, aš išgirdau, kad jis sako: asile tu. Įsivaizduojate, mes šnekame prieš smurtą ir taip toliau, o čia mes vartojame visiškai kitas sąvokas. Ir dabar... Tai yra veidmainiai. Ir dar syki sakau, kai mes kalbame apie šią rezoliuciją, mes įsiklausykime, ką mes

norime pabrėžti. Mes pasisakome prieš smurtą, už demokratijos kelią ir panašiai, nors pačiame mūsų parlamente mes turime visiškai apipuvusią kai kurią dalį, kurią kai kurie nariai išnaudoja netgi pasisakymų metu, neleidžia išsakyti savo pozicijos.

Aš asmeniškai susilaikysiu, nors palaikau kartvelų kryptį į Europos Sąjungą ir NATO ir prieš smurtą, bet dėl tam tikrų sakinių dalių, kurias įvėlė būtent konservatoriai, na, negaliu balsuoti ir tą labai aiškiai poziciją išreiškiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir motyvai už – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Na, kolegos, kadangi diskusija tokia audringa, tai tikrai rodo, kad aptariamas klausimas iš tikrųjų labai svarbus. Ir ne vien čia apie Sakartvelą, bet apskritai turbūt apie laisvės, demokratijos principus ir su tuo susijusius dalykus.

Noriu padėkoti šitos rezoliucijos iniciatoriams, daugumos atstovams. Ir Užsienio reikalų komitete, kuriame yra beveik visų frakcijų atstovai, sutariama dėl bendro kompromisinio varianto. Manau, kad jeigu būtų iš karto taip Užsienio reikalų komitete apsvaistytas ir pateiktas suderintas bendrai variantas, galbūt mes išvengtume ir tam tikrų nereikalingų debatų. Bet vis dėlto šiandieną matant įvykius Sakartvele ir turint tikrai glaudų ryšį su šita valstybe, su tos valstybės žmonėmis, Lietuva istoriškai palaikė glaudžius, draugiškus, bičiuliškus santykius. Puikiai atsimerame 2008 metus, kada tūkstančiais ėjome į gatves palaikydami juos ne vien tik kaip pilietinę visuomenę, bet ir politiniu lygiu prieš Rusijos agresiją, tai šiandieną girdėti šituos pasvarstymus, pasvaičiojimus pagal rusišką, putinišką naratyvą iš tikrųjų yra labai apmaudu. Nežinau, apie kokį valdžios orumą ten kalba V. Ažuolas, ar orumas yra spardyti moterims galvą, ar orumas yra vaikyti atėjusius pasakyti savo nuomonę žmones dujomis, bananais ir visa kuo kitu? Man atrodo, ne. Pasakyti savo nuomonę turi kiekvienas. Tai, kas šiandieną įvyko Gruzijoje (Sakartvele), neatsitiko per keletą dienų, 12 metų sistemingai eita į šį kelią. Apmaudžiausia, kad tie „Gruzijos svajonės“ politikai nėra sovietinio raugo, bent taip atrodytų iš pirmo vaizdo. Jie yra jauni vakariečiai, kalbantys daugeliu kalbų, išsilavinimą įgiję Vakarų universitetuose. Kas yra atsitikę...

PIRMININKAS. Kolege, laikas!

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). ...kad šitos šliaužiančios okupacijos stumiant Gruziją (Sakartvelą) į Rusijos pusę, sunku pasakyti...

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). ...bet aš tik noriu pasakyti, kad labai trupu ir kad mes turime saugoti šitas laisvės ir demokratijos vertybes ir Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai kolegei. Mielai Seimo nariai, motyvai už, prieš išsakyti. Kviečiu priimti rezoliuciją be pataisų. Prašome balsuoti. Viskas, vyksta balsavimas. Vyksta balsavimas.

Noriu priminti Statuto reikalavimą, kad balsavimo metu Seimo nariai nevaikšto po salę. (*Plojimai, balsai salėje*)

Šios rezoliucijos priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 110 Seimo narių: 109 – už, 1 – prieš. Seimo rezoliucija priimta. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Kadangi buvo paminėta mano pavardė. Suprantu, kad konservatoriai turi tik vieną klišę – kas nepritaria konservatoriams, visi *vatnikai*. Bet, kolega, žinokite, sakyčiau, išdrįskite balsuoti prieš konservatorių nesąmones, nesvarbu, kad jus *vatnikais* pavadins, nesusitapatinkite su jais.

PIRMININKAS. Ačiū. Praėjo pusės valandos pertrauka.

Dėl vedimo tvarkos – I. Vėgėlė. Prašau.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas Pirmininke, yra 184 straipsnis. Apie tą rezoliucijos priėmimo procedūrą kalbėjome labai detalai aname posėdyje. Yra aiškos trys alternatyvos: atmesti, pritarti, perduoti redaguoti. Mes dabar paėmėme vieną, nubalsavome už arba prieš, kai Seimo statute labai aiškiai sakomos trys alternatyvos, kaip turėtų būti balsuojama, ir niekur nepasakyta, kad pradžioje balsuojama už, o tada, jei nepritariama, einama tolyn.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Vėlgi kviečiu skaityti Statutą kaip visą visumą ir vientisą teisės aktą ir vertinti normas. Galiu tik paaiškinti, kad jeigu nebūtų pritarta pirmam siūlymui, tuomet atsirastų kitos alternatyvos. Bet kokių atveju, jeigu jūs manote, kad yra nesilaikoma Statuto, mes turime suformuoti Etikos ir procedūrų komisiją ir mielai prašome vadovautis Statutu ir į ją kreiptis.

10.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XVP-46 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XVP-46. Tikslai primenu procedūrą: Ministras Pirmininkas pateiks programą. Kalbėti gali iki 40 minučių, paskui bus pusantros valandos skiriama klausimams, atsakymams.

Kol pradėsime klausimą, noriu pagarsinti Respublikos Prezidento šių metų gruodžio 4 dienos dekretą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės sudėties“ Nr. 1K-173: „Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 4 punktu ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko Gintauto Palucko šių metų gruodžio 4 dienos teikimą, 1 straipsnis, tvirtinu tokios sudėties Lietuvos Respublikos Vyriausybę: Šarūnas Birutis – kultūros ministras; Kęstutis Budrys – užsienio reikalų ministras; Ignas Hofmanas – žemės ūkio ministras; Marija Jakubauskienė – sveikatos apsaugos ministrė; Vladislav Kondratovič – vidaus reikalų ministras; Raminta Popovienė – švietimo, mokslo ir sporto ministrė; Inga Ruginienė – socialinės apsaugos ir darbo ministrė; Eugenijus Sabutis – susisiekimo ministras; Lukas Savickas – ekonomikos ir inovacijų ministras; Rimantas Šadžius – finansų ministras; Dovilė Šakalienė – krašto apsaugos ministrė; Žygimantas Vaičiūnas – energetikos ministras.“

Prašau Ministrą Pirmininką G. Palucką į tribūną.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, su dideliu džiaugsmu pristatysiu XIX Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą ir lygiai taip pat tikiuosi, jog su ne mažesniu džiaugsmu atsiskaitysiu už ją ir už jos pasiekimus.

Kai kurie kolegos priekaištavo, kad aš nuolat kalbu iš galvos, iš minties ir neužsirašau, tai šįkart aš užsirašiau. Turėsime, taip sakant, gerą laiką diskutuoti ir pirmiausia išklaudydami visą pristatymą. Bet kai kurie epitetai dėl naujos Vyriausybės programos jau yra nuskambėję viešai, įvertinus jos pateiktą projektą. Kai kas ją vadina didelės valstybės programa. Didelės valstybės programa, matyt, suponuoja, jog yra ir mažos valstybės tam tikra programa. Ir tai jau yra filosofinis, politinis, ekonominis tam tikras skirtumas, nes maža valstybė ir tokios Vyriausybės programa aiškiai sako, jog sudėtingus krizinius atvejus, sudėtingas problemas didžiąja dalimi mes paliekame spręsti patiems visuomenės nariams, žmonėms susidoroti su kylančiais iššūkiais, tais, su kuriais mes galime susidoroti tik kartu solidarėmis bendromis pastangomis. Todėl tikrai tuo epitetu aš labai džiaugiuosi ir didžiuojuosi, nes iš tikrųjų ši Vyriausybės programa yra didelės valstybės programa, o didelė valstybė turi didelę širdį, į kurią telpa visos rūpestis ir empatija, reikalinga mūsų žmonėms.

Sudėtinga geopolitinė situacija, iki pamatų sudrebinta tarptautinė tvarka, gilėjanti klimato krizė, neprognozuojama dirbtinio intelekto plėtra, nevaržomai auganti didžiųjų pasaulinių bendrovių įtaka, pasaulyje plintančių ligų grėsmė, nuolat brangstantis pragyvenimas – tokiomis aplinkybėmis Lietuvos žmonių išreikšta politinė valia, nedviprasmiškai signalizuojanti politinio atsinaujinimo lūkestį, yra neginčijamas įpareigojimas ir imperatyvas ateinančiai Vyriausybei išmintingai bei efektyviai spręsti šio laikmečio iššūkius ir toliau tvirtinti ir puoselėti mūsų bendrus namus – Lietuvą. XIX Vyriausybės tikslas yra grąžinti valstybę į darnaus ir tvaraus vystymosi vėžes, rūpintis ja kaip visų piliečių bendruoju geriu.

Vadovaudamiesi teisėtais žmonių lūkesčiais, kylančiais iš Konstitucijos ir žmonių politinės valios, ir remdamiesi solidarumo, lygybės, teisingumo ir pažangos vertybėmis, formuluoju šias pagrindines XIX Vyriausybės veiklos kryptis: auginsime Lietuvos ekonomiką ir stiprinsime

viešųjų finansų sistemą, skatinsime ekonomiką transformuojančius vietos ir užsienio investuotojų projektus, vykdysime aktyvią investicijų ir darbo vietų kūrimo politiką, mažinsime administracinę bei teisinio reguliavimo našta investuotojams, ypatingą dėmesį skirsime tolygiai regionų plėtrai, užtikrinsime, kad Lietuvos tradicinė apdirbamoji pramonė galėtų atnaujinti savo gamybos potencialą pasitelkdama valstybės garantuojamus finansinius ir teisinius paramos instrumentus.

Stiprinsime valstybės finansinius pajėgumus, mokesčių sistema bus efektyvi, skaidri ir socialiai teisinga, didžiausias pajamas apmokestinsime progresiniais tarifais, nepriklausomai nuo jų rūšies, apsaugant mažų pajamų gavėjus nuo papildomų mokesčių ir užtikrinant mokesčių sistemos konkurencingumą. Pažabosime kainų poveikį žmonių gyvenimui didindami jų pajamas, gerinsime sąlygas kurti šeimą ir auginti vaikus Lietuvoje, užtikrinsime viešo ir privataus sektoriaus atlyginimų augimą, mažinsime skurdą ir pajamų nelygybę. Stiprinsime socialinį dialogą ir skatinsime socialinius partnerius susitarti dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio, palengvinsime sąlygas šeimoms įsigyti būstą, ženkliai didinsime neformaliojo vaikų ugdymo krepšelį, sparčiau indeksuosime vaiko pinigus.

Užtikrinsime kokybišką ir prieinamą sveikatos apsaugą ir švietimą. Imsimės priemonių, ilginančių vidutinę kokybiško ir sveiko gyvenimo trukmę. Skatinsime sveiką gyvenseną ir mitybą bei judėjimą. Didinsime valstybės įnašą į Privalomojo sveikatos draudimo fondą. Mažinsime medikų administracinę našta ir eiles pas gydytojus. Stabdysime „slenkančią“ sveikatos paslaugų privatizaciją, užtikrinsime pakankamą sveikatos priežiūros įstaigų tinklą regionuose. Plėsimės psichikos sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą.

Užtikrinsime lygias galimybes gauti kokybišką švietimą. Mažinsime mokytojų trūkumą, vykdysime valstybės vardu duotus išipareigojimus kelti atlyginimus ir gerinti darbo sąlygas. Sureguliuosime pelno siekiančių ugdymo įstaigų veiklą, taikydami joms tuos pačius reikalavimus kaip ir valstybinėms ugdymo įstaigoms. Gerinsime aukštojo mokslo kokybę, investuosime į mokslinius tyrimus.

Apsaugosime gyventojus nuo išorės grėsmių, užtikrinsime tvarų krašto apsaugos finansavimą, ne mažesnę nei 3,5 % nuo bendrojo vidaus produkto, atitinkantį karinį patarimą bei garantuojantį Lietuvos pasirengimą efektyviai gynybai. Inicijuosime suformavimą Europos Sąjungos lygiu finansinio instrumento, skirto solidarai atliepti išaugusią grėsmę Europos saugumui. Užtikrinsime nuolatinį Vokietijos brigados dislokavimą Lietuvoje 2027 metais. Stiprinsime Lietuvos kariuomenės pajėgumus, prioritetą skirdami nacionalinės divizijos sukūrimui. Bendradarbiausime su NATO partneriais, stiprindami kolektyvinės gynybos pajėgumus. Išplėsimės karinę paramą Ukrainai, siekdami, kad ji sudarytų ne mažiau nei 0,25 % nuo bendrojo vidaus produkto. Skirsime išskirtinį prioritetą nacionalinės gynybos pramonės ir technologijų plėtrai ir gynybos pramonės ekosistemos suformavimui rytinėje ir šiaurinėje NATO ir ES (Europos Sąjungos) erdvėje. Skirsime dėmesį civilinei gynybai, kaip neatsiejamai valstybės ir visuomenės pasirengimo krašto gynybai daliai.

Vykdysime aktyvią, konstruktyvią ir nuspėjamą užsienio politiką. Remsime Ukrainą iki pergalės ir po jos. Teiksime Ukrainai visokeriopą paramą, jai siekiant greitesnės ES narystės bei narystės NATO. Sieksime, kad Europos Sąjungos, NATO valstybių ir kitų mūsų sąjungininkų pozicija Rusijos klausimu išliktų vieninga ir atitiktų ilgalaikius Europos saugumo interesus. Stiprinsime bendradarbiavimą su JAV. Sieksime Lietuvos ir Vokietijos strateginės partnerystės visose srityse. Plėtosime strateginę partnerystę su Lenkija. Lietuva taps sankcijų politikos ir režimo demokratizacijos, kompetencijų centru sąjungininkams. Užtikrinsime sklandų Lietuvos pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai 2027 metais. Stiprinsime diplomatinę tarnybą.

Puoselėsime atvirą demokratinės Lietuvos kultūrą ir pilietinę tapatybę. Didinsime kultūros įtraukumą, prieinamumą ir pasiekiamumą visoje Lietuvoje. Plėsimės Kultūros paso programą, įtraukdami darželinukus ir senjorus. Sieksime, kad valstybinės įstaigos mokėtų teisingą atlygį už kūrybinį darbą. Stiprinsime vietos savivaldą, jos savarankiškumą ir bendruomenių iniciatyvas. Įgyvendinsime priemones, užtikrinančias efektyvią kovą prieš smurtą artimoje aplinkoje. Kovosime su antisemitizmu, ksenofobija ir bet kokios formos neapykantos kurstymu.

Užtikrinsime sklandų valstybės valdymą. Stiprinsime savivaldą ir regioninę plėtrą, mažinsime ekonominius vystymosi skirtumus. Steigsime Regionų ministeriją. Auginsime viešajame sektoriuje dirbančių asmenų kompetencijas. Sukursime paskatų ir talentų pritraukimo sistemą valstybės tarnyboje. Peržiūrėsime ankstesnių valstybės tarnybos reformų rezultatus ir, siekdami pašalinti rastus trūkumus, pakoreguosime atitinkamus įstatymus bei praktikas. Stiprinsime viešąją tvarką. Atkursime visuomenės pasitikėjimą Lietuvos teismų sistema. Pasirūpinsime, kad kokybiška teisinė pagalba būtų pasiekama kiekvienam. Tobulinsime teisėsaugos sistemos institucijų darbą. Stiprinsime prokuratūros veiklą. Investuosime į statutinių pareigūnų darbo sąlygas ir kvalifikaciją.

Gerinsime kelių būklę visoje Lietuvoje. Įkursime Kelių fondą. Skirsime didesnę dėmesį per gyvenvietes einančių žvyrkelių asfaltavimui. Stabdysime Lietuvos pašto paslaugų privatizaciją. Plėsimės tarp miestinių autobusų ir geležinkelių maršrutų tinklą. Diegsime išmaniąsias technologines sistemas keliuose.

Investuosime į tvarią energetiką. Sieksime prieinamos šilumos kainos visiems. Ginsime vartotojus nuo energetikos įmonių manipuliavimo paslaugų kainomis. Suteiksime daugiau galių valstybiniam energetikos reguliuotojui. Elektros rinkoje esantiems vartotojams užtikrinsime galimybes greitai ir netrukdomai keisti nepriklausomus elektros energijos tiekėjus ir sudaryti sutartis su keliais tiekėjais vienu metu. Nustatysime sąlygas, pagal kurias smulkiesiems ir pažeidžiamiesiems buitiniams vartotojams leisime naudotis visuomeniniu tiekimu.

Tausosime aplinką, kursime gyvybingą kaimą, konkurencingą ir tvarų žemės ūkį. Diegsime priemones, skatinančias didinti Lietuvos miškingumą. Griežtai apribosime plynuosius kirtimus saugomose teritorijose. Rūpinsimės biologinės įvairovės išsaugojimu, tradicinių ūkininkavimo praktikų palaikymu ir tvariu išteklių valdymu. Įgyvendinsime šalies daugiabučių renovacijos proveržio strategiją, ambicingą žiedinės ekonomikos kūrimo planą, mažinsime oro ir vandens taršos lygį. Trumpinsime maisto tiekimo grandines, kad sudarytume kuo palankesnes sąlygas Lietuvos ūkininkams parduoti produktus tiesiogiai vartotojams, be tarpininkų. Siūlysime inovatyvias priemones žemės ūkio produktams perdirbti į aukštesnės pridėtinės vertės produktus.

Kiekvienas iš minėtų prioritetų turi ir tam tikrą aukštesnę detalumo lygį, ir tam tikrų pasiūlymų, kuriuos aš taip pat trumpai pagarsinsiu. Auginsime Lietuvos ekonomiką. Puoselėsime valstybės institucijų ir verslo bendruomenės dialogą, stiprindami tarpusavio pasitikėjimą. Darysime efektyvesnę tarpinstitucinį bendradarbiavimą, būtiną sprendžiant dėl verslo investicijų kylančius iššūkius. Prie Vyriausybės įkursime specialią komisiją, kuri nagrinės realius atvejus, ieškodama verslui reikalingų sprendimų. Sudarysime lygiavertes sąlygas Lietuvos ir užsienio investuotojams. „Investuok Lietuvoje“ vienodomis sąlygomis aptarnaus tiek užsienio, tiek nacionalinius investuotojus, investuojančius pagal „Žaliojo koridoriaus“ sąlygas į stambius investicinius projektus.

Siekdami mažinti administracinę našlą verslui ir gyventojams, užtikrinsime viešojo sektoriaus lyderystę įgyvendinant skaitmeninę transformaciją ir centralizuotą skaitmeninės transformacijos politikos formavimą. Gerinsime e. valdžios paslaugas. Ypatingą dėmesį skirsime tolygiai regionų plėtrai, gerai apmokamoms darbo vietoms išlaikyti, kurti ir stipriems, tarptautiniu mastu konkurencingiems, ekonomiką transformuojantiems sektoriams vystyti.

Naudodamiesi Europos Komisijos sudarytomis galimybėmis, kursime specialius valstybės subsidijų instrumentus itin stambioms investicijoms strateginiuose ekonomikos sektoriuose remti, sekdami kitų mūsų regiono valstybių pavyzdžiu. Sieksime, kad būtų įgyvendinamos amžėjančios visuomenės poreikiams skirtos sidabrinės ekonomikos priemonės, kurios apimtų galimybių senjorams išlikti darbo rinkoje plėtrą: lankstesnę darbo grafiką, perkvalifikavimo programas, mokesčių lengvatas darbdaviams, įdarbinantiems vyresnio amžiaus žmones, taip pat sveikatinimo, sveikatos priežiūros, reabilitacijos ir socialinės pagalbos sprendimus, aktualius dirbantiems senjorams.

Kartu su verslu parengsime ir įgyvendinsime sektorinius susitarimus perspektyviausiems ekonomikos sektoriams. Skirsime daugiau resursų naujų kryptų investicijų paieškai.

Ypatingą dėmesį skirsime gyvybės mokslų sričiai, siekdami, kad iki 2030 metų jos dalis mūsų šalies BVP pasiektų 5 % ar didesnę rodiklį. Siekdami pagerinti infrastruktūrą dėl investicijų, vykdysime integruotą ir veiksmingą mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklą finansa-

vimą, ypač sumaniosios specializacijos kryptis. Siekdami, kad 2030 metų pabaigoje valstybės biudžeto asignavimai MTEP veiklai aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuje siektų ne mažiau kaip 1 % nuo BVP, kasmet didinsime valstybės finansavimą.

Padėsime verslui persiorientuoti į klimatui neutralią ekonomiką, remsime žiedinės ekonomikos ir tvarumo technologijas, skaitmeninimo sprendimus antrinių žaliavų panaudojimo prekyboje, užtikrindami, kad Lietuvos žiediškumo rodiklis pasiektų Europos Sąjungos vidurkį.

Užtikrinsime tvarią institucinę sąrangą viešojo sektoriaus skaitmeninei transformacijai įgyvendinti ir sieksime, kad skaitmeninė politika būtų formuojama centralizuotai. Gerinsime e. valdžios paslaugas ne tiesiog suskaitmenindami biurokratinį procesą, o iš esmės peržiūrėdami procedūrų tikslingumą ir jas optimizuodami. Kryptingai remsime aukštos pridėtinės vertės skaitmeninius produktus ir paslaugas eksportuojančias įmones ir startuolių kūrimąsi. Atversime ir įveiklinsime duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, viešojo valdymo sprendimams priimti, taip siekdami didesnės tų sprendimų kokybės ir efektyvumo.

Skatinsime eksporto iniciatyvas, integraciją į tarptautinės vertės grandines bei technologijų ir inovacijų tinklus, stiprinsime ekonominę diplomatiją. Didinsime pasiūlą paskatų ir instrumentų, padedančių įsijungti į Europos Sąjungos ir tarptautinius aljansus, strategines vertės kūrimo grandines, inovacijų partnerystes, dalyvauti tarptautinėse mokslo, technologijų ir inovacijų programose bei tarptautiniuose žaliuosiuose, inovatyviuose viešuosiuose ir ikiprekybiniuose pirkimuose.

Stiprinsime Lietuvos viešųjų finansų sistemą. Didinsime pajamų mokesčių progresyvumą ir įgyvendinsime solidarumo bei teisingos mokestinės naštos paskirstymo principą. Siūloma siesti gyventojų pajamų mokesčio tarifą su gyventojų gaunamu pajamų dydžiu, nepriklausomai nuo šių pajamų šaltinio. Labiausiai pasiturintys asmenys turėtų daug svariau prisidėti prie viešųjų paslaugų finansavimo ir valstybės kūrimo. Dėsim ypatingas pastangas užkirsti kelią pridėtinės vertės mokesčio grobstymui ir griežtinsime atsakomybę už šešėlinę veiklą. Peržiūrėsime mokesčių lengvatas. Didelė dalis šių lengvatų yra reikalingos, nes leidžia didinti į rankas gaunamas pajamas mažiausiai uždirbantiems asmenims, bet kai kurios lengvatos yra nepagrįstos ir iškreipia mokestinės politikos teisingumą.

Mažinsime atskirtį ir kursime orias darbo sąlygas. Stiprinsime kolektyvinius darbo santykius, darbuotojų teises, peržiūrėdami Darbo kodeksą, pirmenybę teikdami darbuotojų, kaip silpnės darbo santykių pusės, teisių apsaugai, įskaitant netipines užimtumo formas. Skatinsime darbdavius, kurie sąžiningai elgiasi ir tariausi su savo darbuotojais, pavyzdžiui, sudarydami galimybes perkančiajai organizacijai įtraukti į kriterijus kolektyvinės sutarties reikalavimą. Inicijuosime šakinių kolektyvinių sutarčių atsiradimą, skatinsime kolektyvinius susitarimus dėl suminės darbo laiko apskaitos ir pamaininio darbo įmonėse ir sektoriuose. Vykdydysime įsipareigojimus didinti viešojo sektoriaus darbuotojų algas per kolektyvines sutartis ir tobulinsime bazinio dydžio indeksavimo formulę.

Stiprinsime socialinių paslaugų poreikio nustatymo mechanizmo reguliavimą, kad žmonės neliktų be paslaugų dėl formalių biurokratinių priežasčių. Siekdami mažinti socialinę atskirtį, keisime pašalpos dydžio skaičiavimo kriterijų į ekvivalentines skales. Piniginės socialinės paramos įstatyme keisime šeimos turimo turto vertės normatyvą. Mažinsime maisto švaistymą ir didinsime maisto produktų prieinamumą nepasiturintiems gyventojams, keisdami paskutinės dienos galiojimo maisto pardavimo tvarką. Kursime saugias darbo sąlygas socialiniams darbuotojams, rūpinsimės jų derama kvalifikacija ir atlygiu, stiprinsime socialinių darbuotojų profesinę savivaldą, sukursime socialinių paslaugų darbuotojų saugos standartą ir užtikrinsime, kad jis veiktų visoje Lietuvoje. Gražinsime 30 % darbo užmokesčio priedą, viršijantį minimalius darbo užmokesčio koeficientus, sujungsime globos ir slaugos paslaugas į visiems prieinamas ilgalaikes priežiūros paslaugas, spręsimės dėl trūkstamo finansavimo socialinei globai.

Spartinsime senatvės pensijų didinimą, „Sodros“ pensija bus ir toliau indeksuojama, atsižvelgiant į darbo užmokesčio augimą, siekiant priartinti pajamų pakeitimo normą prie Europos Sąjungos šalių vidurkio. Nustatysime socialiai priimtina balansą tarp „Sodros“ rezervo kaupimo

ir pensijų didinimo, sieksime sugrąžinti XVIII Vyriausybės panaikintą nuostatą, kad pensijos dydis priklauso nuo turimo darbo stažo. Mažindami pensininkų absoliutų skurdą, pagrindinės pensijų dalies dydį artinsime prie minimalaus vartojimo poreikio dydžio. Panaikinsime automatinį įtraukimą į II pensijų pakopą, kiekvienam sudarysime galimybes neribotam laikui sustabdyti II pensijų pakopos įmokas, sulaukusiems pensinio amžiaus žmonėms sudarysime galimybę laisvai pasirinkti pensijų fondų išmokų formas. Svarstysime socialinio draudimo sistemos tobulinimo alternatyvas, pavyzdžiui, asmeninių virtualių sąskaitų sistemą I pakopoje. Peržiūrėsime negalios ir dalyvumo nustatymo mechanizmą, puoselėsime pasitikėjimo kultūrą, mažinsime biurokratinę naštą ir prievolos pakartotinai įrodyti akivaizdžią negalią. Užtikrinsime pagalbą darbdaviams, investuojantiems į tinkamą sąlygų pritaikymą darbuotojams su negalia – ne tik naujai įdarbintiems asmenims, bet ir kitiems darbuotojams.

Gerinsime sąlygas kurti šeimą ir auginti vaikus Lietuvoje. Užtikrinsime didesnę finansinę paramą šeimoms, sieksime didinti vaiko priežiūros išmokas, didinsime vaiko pinigus, plėsime paramą didesnius socialinius išpareigojimus turinčioms šeimoms – daugiavaikėms, vaikus su negalia auginančioms, vienišų tėvų šeimoms. Per kelerius metus įvesime nemokamą (apmokamą iš biudžeto) pradinį klasių mokinių maitinimą, svarstysime dalies būsto paskolų palūkanų kompensavimą gimus vaikui ar įsivaikinus, plėsime Regioninio būsto jaunoms šeimoms programą. Didinsime vaiko dienos centrų, jaunimo centrų ir erdvių finansavimą, užtikrinsime, kad jų tinklas apimtų visą šalies teritoriją ir atitiktų realius vaikų poreikius. Skirsime reikiamą pagalbą nevaisingoms šeimoms, įskaitant dalinį ar visišką pagalbinių apvaisinimo finansavimą. Plėsime universalią paramą kiekvienam vaikui, mažinsime mokestinę naštą vaikų auginančioms šeimoms ir sudarysime galimybę dirbti abiem tėvams, užtikrindami jų mažamečiams vaikams tinkamą nemokamą priežiūrą ikimokyklinėse įstaigose ir aktyvaus laisvalaikio organizavimą. Įgyvendinsime Europos jaunimo ir vaiko garantijas, dėsime pastangas kuo sparčiau jas perkelti į Lietuvos teisėkūrą. Investuosime į vaikų ir paauglių sveikatą, užtikrinsime vaikų raidos ir vystymosi stebėseną, galimų sveikatos sutrikimų korekciją ir profilaktiką. Vykdydysime sveikų vaikų darželių ir mokyklų iniciatyvas, sveiko maisto prieinamumo vaikams, fizinio aktyvumo ir lavinimo programas, laidojančias visiems vaikams galimybę išmokti plaukti.

Ilginsime vidutinę kokybiško ir sveiko gyvenimo trukmę. Visuose etapuose atsižvelgsime į pacientų ir jų atstovų nuomonę, užtikrinsime įrodymais pagrįstos medicinos principų taikymą ir sveikatos priežiūros specialistų dalyvavimą priimant sprendimus dėl paslaugų tobulinimo bei plėtos. Parengsime ir įgyvendinsime sveikatos sistemos biurokratinės naštos ir perteklinio reguliavimo mažinimo veiksmų planą. Užtikrinsime, kad privačios gydymo įstaigos, sudariusios sutartis su Valstybine ligonių kasa, be papildomų priemonių teiktų ir visuomenei būtinas paslaugas, kai jų visa apimtimi negali suteikti viešosios asmens sveikatos priežiūros įstaigos. Sieksime panaikinti žalos be kaltės modelio privilegijas privačioms sveikatos priežiūros įstaigoms ir sieksime proporcingo draudimo įmokų mokėjimo.

Skatinsime sveikatos stiprinimo paslaugas. Skatinsime sveikatingumo paslaugų srities vystymą, viešojo ir privataus sektorių partnerystę ugdant sportą ir sveikatą, ankstyvąjį ir visą gyvenimą trunkantį sveikatos raštingumo ugdymą. Rengsime sveikų miestų, sveikų mokyklų, sveikų darželių, sveikų darbuočių iniciatyvas. Ugdydami sveikatos raštingumą įtrauksime švietimo įstaigas, šalies bibliotekas, visuomenės sveikatos biurus bei nevyriausybines organizacijas. Stiprinsime sveikos gyvensenos specialistų tinklą, jų ryšį su pirminės sveikatos priežiūros įstaigomis ir visuomenės sveikatos biurais. Skatinsime sveikatai palankaus maisto vartojimo kultūrą. Užtikrinsime tinkamą Lietuvos gyventojų informavimą sveikatingumo, sveikatai palankios mitybos klausimais, sumažinsime pridėtinės vertės mokestį šviežioms daržovėms ir vaisiams. Įgalinsime šeimos gydytojus visa apimtimi teikti pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugas naikindami biurokratinės ir administracinės kliūtis. Naikinsime regionų netolygumus maksimaliai išnaudodami nuotolines gydytojas–pacientas bei gydytojas–gydytojas konsultacijas ir įvesime apmokėjimą už jas. Tais atvejais, kai nuotolinės konsultacijos negalimos, užtikrinsime fizinių vizitų prieinamumą, panaudosime e. sveikatos vizitų registracijos bei stebėsenos resursus eilėms valdyti.

Sutvarkysime e. sveikatos sistemą, siekdami į sveikatos specialistą orientuotos e. sveikatos sistemos, kuri užtikrina medikų poreikį turėti savalaikę, tikslią, koncentruotą sveikatos informaciją apie pacientą, mažina medikų administracinę krūvį, siekdami į pacientą orientuotos e. sveikatos sistemos, kuri užtikrina paciento poreikį turėti paprastai suprantamą informaciją apie savo sveikatą, siekdami į tikslus pirminius sveikatos duomenis orientuotos e. sveikatos sistemos, kuri yra tinkama paslaugų prieinamumui bei efektyvumui vertinti, taip pat ir moksliniams tyrimams bei inovatyvioms sveikatos paslaugoms bei priemonėms kurti. Sieksime sveikatos sistemos žmoniškųjų resursų tvarumo bei transformacijos, didinsime sveikatos priežiūros darbuotojų veiklos efektyvumą, plėsimė sveikatos koordinatorių, administravimo, dokumentacijos pildymo funkcijas ir sieksime, kad medicinos darbuotojai atliktų tik sveikatos priežiūros, gydymo, slaugos funkcijas.

Įgyvendinsime Lietuvos ir užsienio slaugytojų, kito trūkstamo sveikatos sistemos personalo pritraukimo, išmaniųjų vidurinėsios grandies specialistų rengimo bei medicinos specialistų atliekamų funkcijų persikirstymo priemones. Keisime teisės aktus ir sudarysime sąlygas slaugytojų padėjėjus bei kitą sudėtingo mokymo nereikalaujantį medicinos personalą išmokyti darbo vietos principu. Finansuosime papildomas rezidentūros studijų vietas, kad visos rezidentūros studijos taptų valstybės finansuojamos. Parengsime regionų medikų trūkumo mažinimo programą užtikrindami studentų iš regionų socialinius poreikius studijų metu. Užtikrinsime, kad jauniešiams medicinos specialistams būtų patrauklu dirbti visoje Lietuvoje.

Užtikrinsime lygias galimybes gauti kokybišką švietimą ir lygiateisiškumą visose ugdymo srityse. Sukursime universalią, visų dalyvių atžvilgiu sąžiningą švietimo sistemą, suteikiančią lygias galimybes augti ir tobulėti visiems Lietuvos vaikams, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ir tėvų finansinės padėties. Užtikrinsime sklandų perėjimą prie visuotinio vaikų nuo dvejų metų amžiaus ikimokyklinio ugdymo. Privačioms švietimo įstaigoms, kurios gauna finansavimą iš valstybės, taikysime tokius pat kokybės ir kiekybės reikalavimus kaip ir valstybinėms. Sieksime, kad mokyklų atrankos netaptų kliūtimi, neleidžiančia vaikui įgyti kokybiško išsilavinimo kuo arčiau gyvenamosios vietos.

Sukursime bendrą priėmimo į bendrojo ugdymo mokyklas sistemą, nepriklausomai nuo mokyklos steigėjo ar savininko, išskyrus religinių bendruomenių ugdymo įstaigas. Skirsime dėmesį visos dienos mokyklos paslaugų plėtrai. Siekdami išlaikyti mokyklas kaimuose ir mažuose miesteliuose, įvertinsime ir koreguosime vykdomą tinklo pertvarką. Siekdami išlaikyti mokyklas miesteliuose... Mokykla turi užtikrinti vientisą bendrąjį lavinimą, apimantį visas ugdymo pakopas ir susietą su priešmokykliniu ugdymu.

Atnaujinsime ir išplėsimė Geltonųjų autobusų programą. Tęsimė skaitmeninimą švietimo srityje, suteiksime galimybę pasirinkti mokymosi medžiagos tipą – skaitmeninius vadovėlius arba popierinę mokymosi medžiagą. Plėtodami ugdymo turinį, užtikrinsime, kad šis procesas būtų atviras ir kad jame dalyvautų mokslininkai, menininkai, geriausi mokytojai, mokiniai ir nevyriausybinės organizacijos.

Sieksime, kad aukštasis mokslas netaptų nepakeliama finansine našta ar vien pasiturinčiųjų privilegija. Nuosekliai didinsime stipendijas ir keisime paramos skyrimo sistemą, kad tiek pažangiausi, tiek nepasiturintys studentai galėtų gauti minimalųjį gyvenimo lygį atitinkančią paramą.

Skatinsime savivaldybių ir bendruomenių kūno kultūros ir fizinio aktyvumo iniciatyvas, mėgėjiškas sporto šakų rungtis. Sudarysime sąlygas sparčiau vystyti sporto klubams, visapusiškai remsime vaikų ir jaunimo sveikatinimo sąjūdį, šiuolaikinius patrauklius renginius, sveiką gyvenseną.

Apsaugosime gyventojus nuo išorės grėsmių. Atsižvelgdami į besitęsiančią Rusijos karinę invaziją į Ukrainą ir siekdami užtikrinti patikimą pasirengimą valstybės gynybai kartu su sąjungininkais, taip pat visuotinės gynybos įgyvendinimą, užtikrinsime tvarų krašto apsaugos finansavimą, ne mažesnę nei 3,5 % nuo bendrojo vidaus produkto, atitinkančią karinį patarimą ir garantuojantį Lietuvos pasirengimą efektyviai gintis.

Nacionalinė gynybos pramonė yra svarbus valstybės apginkavimo ramstis. Teiksime išskirtinį prioritetą nacionalinės gynybos pramonės ir technologijų plėtrai bei gynybos pramonės eko-

sistemos formavimui, taikysime skatinimo priemones gynybos inovacijoms Lietuvos ūkio sektoriuje ir jų jungtims su sąjungininkų gynybos pramone bei inovacijomis. Saugumo ir gynybos paramos Ukrainai teikimas yra Lietuvos gyvybinis interesas, todėl sieksime numatyti ne mažesnę nei 0,25 % finansavimą nuo bendrojo vidaus produkto.

Vykdysime aktyvią, konstruktyvią ir nuspėjamą užsienio politiką. Mes ir toliau remsime Ukrainos suverenitetą ir teritorinį vientisumą, apibrėžiamą tarptautiniu mastu pripažintų sienų. Sieksime, kad Lietuva aktyviai dalyvautų rengiant Ukrainos atstatymo planą ir svariai įsitrauktų atstatant Ukrainą nelaukiant karo pabaigos. Formuosime užsienio politiką, grindžiamą laisvės, demokratijos, tarptautinės teisės viršenybės ir žmogaus teisių principais.

Pasisakome už veiksmingą, ryžtingą ir vieningą Europos Sąjungą. Esame įsitikinę, kad dabartinė Europos Sąjungos sąranga ir sprendimų priėmimo procesas nebeatitinka naujos geopolitinės tikrovės. Stiprinsime bendradarbiavimą su JAV. Plėtosime strateginę partnerystę su Lenkija. Sieksime Lietuvos ir Vokietijos strateginės partnerystės visose srityse. Švedijai ir Suomijai įstojus į NATO, sieksime, kad NATO integraciją lydėtų ir gilesnė ekonominė, infrastruktūrinė ir kultūrinė regioninė integracija.

Plėsimė diplomatinį atstovybių tinklą Lietuvai strategiškai svarbiose valstybėse ar regionuose. Sieksime diplomatinės tarnybos depolitizavimo, skaidrumo, atvirumo bei lankstumo. Skirsime dėmesį ekonominei ir kultūrinei diplomacijai, sieksime didinti kultūros kūrėjų ir organizacijų potencialo sklaidą šalyse partnerėse. Sieksime, kad visose Lietuvos verslui svarbiose rinkose dirbtų komercijos atašė arba diplomatai ekonomistai, o ten, kur reikia, būtų pasitelkiami specializuoti atašė. Sudarysime galimybes Lietuvos diplomatinėse atstovybėse už konkurencingą atlyginimą įdarbinti vietos profesionalus ekonominėms funkcijoms vykdyti.

Puoselėsime atvirą demokratinę Lietuvos kultūrą ir pilietinę tapatybę. Ugdysime kalbos kultūrą. Remdamiesi Šiaurės šalių patirtimi, dėmesį sutelksime į institucijų biurokratinės kalbos supaprastinimą, o ne kasdienės kalbos inspektavimą ir baudų skyrimą. Plėtodami nacionalinę atminties politiką, švelninsime įtampas dėl istorinės atminties vertinimų, sieksime glaudesnio institucijų ir visuomenės bendradarbiavimo ir sutarimo. Tam pasitelksime visuomenę vienijančias asmenybes ir simbolius. Akcentuosime europinę Lietuvos kultūros tapatybę, Lietuvos dalyvavimą bendruose europiniuose kultūros, meno, mokslo procesuose, stiprinsime menininkų bendruomenes, meno kūrėjų sąjungas, skėtines organizacijas ir kūrybinių rezidencijų centrus, kad kūrėjai turėtų visas galimybes aktyviai įsitraukti į meno šakų ir kultūros plėtotę.

Stiprinsime Lietuvos kultūros tarybą ir jos administruojamus kultūros finansavimo, menininkų, jų organizacijų ir skėtinių organizacijų instrumentus. Peržiūrėsime valstybės kultūros politikos gaires ir strateginius kultūros politikos tikslus, įtraukdami į juos visų, o ne tik valstybinių biudžetinių įstaigų, kultūros lauko sektorių ir meno sričių interesus.

Užtikrinsime kultūros prieinamumą. Lietuvoje susiformavęs valstybinių kultūros įstaigų tinklas koncentruojasi sostinėje, nors joje gyvena tik penktadalis Lietuvos gyventojų. Savivaldybėms valstybės dėmesio stoką šioje srityje tenka kompensuoti savo lėšomis. Glaudžiai bendradarbiaudami su savivaldybėmis, sieksime kultūros finansavimo tolygumo visoje Lietuvoje ir efektyvaus valstybės ir vietos savivaldos funkcijų padalijimo, išlaikydami savivaldybių savarankiškumą ir valstybės tikslų kultūroje įgyvendinimą.

Iš esmės atnaujinsime ir išplėsime Tolygios kultūrinės raidos programą. Stiprinsime valstybės indėlį įgyvendinant atskiras funkcijas. Skatinsime proporcingą gyventojų skaičių savivaldybėse atitinkantį savivaldos indėlį į kultūrą. Plėtosime išvažiuojamųjų nacionalinių renginių programas, įskaitant profesionalių atlikėjų pasirodymus savivaldybėse. Didinsime profesionaliojo meno ir susijusio aukštos kultūrinės vertės turinio integraciją į formalųjį ir neformalųjį ugdymą.

Ekonomikos ir inovacijų srityje dėmesį skirsime kultūros ir kūrybinių industrijų ekonominiam potencialui didinti, kūrybiniam verslui, kultūriniam turizmui skatinti. Aplinkos apsaugos srityje skatinsime kultūros sektoriaus žaliosios transformacijos procesus.

Lietuva – viena iš nedaugelio Europos Sąjungos šalių, iš esmės nepadariusi pažangos lyčių lygybės srityje nuo tada, kai pradėtas skelbti Europos Sąjungos šios srities indeksas. Siekdami

mažinti atlyginimų, mokamų vyrams ir moterims už tą patį darbą, skirtumus, įgyvendinsime Europos Sąjungos direktyvą dėl privalomo darbo užmokesčio skaidrumo priemonių. Plėsimė arsenalą priemonių, kurios padėtų geriau derinti darbą su išipareigojimais šeimai. Taikysime aktyviais darbo rinkos poreikiais, o ne lyčių stereotipais pagrįstas priemones.

Kovosime prieš smurtą dėl lyties, stiprinsime teisinius mechanizmus, skirtus spręsti smurto artimoje aplinkoje ir smurto dėl lyties problemas. Ypatingą dėmesį skirsime pagalbos teikimui asmenims, turintiems negalią ir patyrusiems smurtą ar patiriantiems smurto artimoje aplinkoje pavojų. Mažinsime neigiamą smurto artimoje aplinkoje poveikį darbo rinkai. Atsižvelgdami į užsienio šalių gerąją praktiką, sieksime įteisinti mokamas tikslines atostogas nukentėjusiems asmenims. Skirsime deramą dėmesį kovai su neapykantos nusikaltimais, nukreiptais prieš LGBT asmenis, taip pat su kitomis socialinės ir institucinės diskriminacijos šių asmenų atžvilgiu formomis.

Stiprinsime viešąją tvarką. Įkursime Viešojo saugumo kolegiją ir gerinsime pareigūnų profesionalumo ir parengties lygį. Sieksime nuosekliai ir tolygiai didinti statutinių pareigūnų darbo užmokestį visose pareigūnų grandyse bei įtvirtinti teises ir finansines sąlygas, ir pradedančio tarnybą statutinio pareigūno darbo užmokestis būtų ne mažesnis nei pastarųjų kalendorinių metų vidutinis šalies darbo užmokestis, o pareigūnų socialinės garantijos atitiktų jų statusą. Sieksime sudaryti sąlygas ir statutiniams pareigūnams lanksčiau derinti tarnybą bei šeiminių gyvenimą. Gerinsime policijos pareigūnų atranką į tarnybą, jų mokymą, profesinę kvalifikaciją, sąlygas policijai aktyviai bendradarbiauti su nevyriausybinėmis organizacijomis ir gyventojais.

Reformuosime nepilnamečių teisinės atsakomybės sistemą, pagal geriausius kitų šalių pavyzdžius sukurdami sąlygas realiems elgesio pokyčiams. Tobulinsime policijos ir vietos bendruomenių bendradarbiavimą, ypatingą dėmesį skirdami nepilnamečių daromų nusikaltimų prevencijai, ir stiprinsime bendruomenės pareigūnų institutą.

Peržiūrėsime bausmių vykdymo politiką. Esame už tai, kad bausmės proporcingumo principas būtų nuosekliai taikomas formuojant ir vykdant baudžiamąją politiką. Tai leistų kryptingai mažinti kalinių skaičių, kuris šiuo metu yra vienas didžiausių visoje Europos Sąjungoje. Formuosime bausmių vykdymo politiką, nukreiptą į atsakomybės neišvengiamumą bei padarytos žalos kompensavimą visuomenei naudingu darbu.

Užtikrinsime sumanų valstybės valdymą, stiprią savivaldą ir regioninę plėtrą. Peržiūrėsime įvykdytą valstybės tarnybos reformą, grąžinsime esminius karjeros sistemos bruožus valstybės tarnybos sistemai. Parengsime programą „Talentai Lietuvai“, pagal kurią studentai, pasirašę trišalę sutartį su vietos savivaldybe ir švietimo įstaiga, turėtų galimybę gauti stipendiją ir išipareigotų po studijų tam tikrą apibrėžtą laikotarpį dirbti savivaldybėje.

Didinsime savivaldybių ekonominę ir finansinę savarankiškumą. Sieksime, kad visa apimtimi būtų užtikrintas valstybinių, valstybės perduotų savivaldybėms funkcijų finansavimas, o sušaubtos valstybės biudžeto tikslinės paskirties lėšos liktų savivaldybėms ir būtų naudojamos kitais metais. Įtvirtinsime nuoseklų regioninės politikos prioritetų sektorių koordinavimą ir tikslų užtikrinimą per institucinę lyderystę. Sukursime savivaldybių investicinius poreikius atliepanti finansinį instrumentą, per kurį valstybė galėtų teikti paskolas ir paskolų garantijas palankesnėmis nei rinkos sąlygomis. Siekdami efektyvesnio nacionalinio regioninės politikos formavimo ir horizontalaus politikos įgyvendinimo koordinavimo, regionų plėtros tarybų ir savivaldos savarankiškumo didinimo, steigime Regionų ministeriją, jai priskirsime regionų plėtrai skirtų valstybės lėšų valdymą.

Užtikrinsime efektyvų teisingumą. Siekdami teisėjų korpusą formuoti teisiųjų, dalykinių žinių ir kompetencijų pagrindu, įdiegsime naujoves teisėjų atrankos ir karjeros srityje, nustatydami, kad atrankos procedūrose esminiu karjeros siekiančių teisėjų kompetencijos vertinimo kriterijumi taptų žinių patikra. Užtikrinsime, kad į teisėjų atrankos vykdymo procesą būtų įtraukti nepriklausomi ekspertai, į Teisėjų atrankos komisiją galėsiantys patekti tik viešojo konkurso būdu. Toliau tobulinsime bylų skirstymo procesą, padėsiantį realiai užtikrinti tolygius darbo krūvius visų teisėjų, įvertinant ne tik nagrinėjamų bylų kiekį, bet ir jų sudėtingumą.

Užtikrinsime tarėjų instituto teismuose atsiradimą, pirmiausia bylose, kuriose nagrinėjami sunkūs korupcinio pobūdžio nusikaltimai. Spręsime problemas dėl nepagrįsto ikiteisminių tyri-

mų pradėjimo ar jų nepradėjimo ir nustatysime konkrečią teisėsaugos subjekto atsakomybę už nepagrįstą ar neteisėtą persekiojimą ir bet koki žmogaus teisių ribojimą. Asmens teisių ir laisvių bei privataus gyvenimo apsaugos priežiūrai ir kriminalinės žvalgybos priemonių taikymo proporcingumo kontrolei užtikrinti Žvalgybos kontrolieriaus tarnybai priskirsime kriminalinės žvalgybos kontrolės funkcijas.

Gerinsime kelių būklę visoje Lietuvoje. Įdiegsime naują tvarų kelių priežiūros ir plėtros finansavimo modelį. Kurdami naują finansavimo modelį užtikrinsime, kad pradėtų veikti moderni atstuminė kelių rinkliavos sistema *e. tollingas*. Nustatysime tinkamą ir kitų šalių praktiką atitinkantį rinkliavos dydį. Peržiūrėsime ir atnaujinsime Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo modelį, jo lėšomis turi būti prižiūrimas ir palaikomas esamas valstybės ir vietinės reikšmės kelių tinklas, vykdomas jo remontas ir priežiūra, vykdoma intensyvesnė tiltų ir viadukų renovacija, vykdoma žvyro dangos kelių asfaltavimo programa. Keisdami KPPP modelį padidinsime savivaldybėms tenkančių lėšų proporciją ir pradėsime dalies valstybinės reikšmės kelių perdavimą savivaldybėms. Parengsime naują ilgalaikę valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros strategiją, nes Valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros 2022–2035 metų strateginės gairės jau neatitinka realios situacijos.

Plėtodami vietinio keleivinių traukinių susisiekimo maršrutus, didžiausią dėmesį sutelksime į miestų sujungimą visoje šalies teritorijoje, užtikrinsime tvarų susisiekimą regionų gyventojams ir galimybes pasiekti didesniuose miestuose esančias švietimo ir sveikatos įstaigas bei darbo vietas.

Investuosime į tvarią energetiką. Plėtosime atsinaujinančių išteklių energetiką. Ilgainiui energetikos sektoriuje turi būti iki technologinio minimumo, reikalingo elektros tinklo stabilumui ir patikimumui išlaikyti, sumažintas iškastinio kuro naudojimas. Absoliuti pirmenybė bus teikiama žaliajai energijai iš saulės, vėjo, vandens, biomasės ir kitų atsinaujinančių šaltinių. Nuo elektros energijos dvipusės apskaitos būdo prie vadinamojo grynojo atsiskaitymo ar kitokios apskaitos sistemos būtų pereinama tik po įvairiapusio socioekonominio įvertinimo. Fiziniais asmenims bet kokius pokyčius atliksime laipsniškai, kad fiziniai asmenys galėtų tam tinkamai pasiręsti ir tai nedarytų neigiamos įtakos saulės elektrinių plėtrai, o jau įrengtos saulės elektrinės visiškai atsipirktų iki naujų apskaitos sistemų įvedimo.

Spartinsime įgyvendinimą ir užtikrinsime, kad būtų nutiesta „Harmony Link“ sausumos elektros linija į Lenkiją šalia „Rail Baltics“ trasos. Inicijuosime jūrinio elektros kabelio nutiesimą į Vokietiją, plėtosime elektros akumuliacinio pajėgumus Kruonio hidroakumuliacinėje elektrinėje. Skirsime daugiau valstybės resursų, finansinės paramos, rezervinės galios ESO tinkluose tam, kad savivaldybės turėtų galimybę vystyti kuo daugiau atsinaujinančių išteklių plėtros projektų.

Tausosime aplinką. Nors Europos klimato teisės akte nustatytas terminas yra 2050 metai, Lietuva siekia paspartinti šį procesą ir terminą pasiekti anksčiau. Klimato neutralumas ne tik prisidės prie pasaulinių aplinkosaugos tikslų, bet ir sustiprins Lietuvos energetinį savarankiškumą, inovacijų diegimą bei ekonominį konkurencingumą. Siekdami šių tikslų eisime klimatui žalingų iškastinio kuro subsidijų mažinimo ir atsisakymo keliu. Transformuosime pramonę įdiegdami griežtesnius anglies dvideginio mažinimo reikalavimus ir remdami žiedinės ekonomikos modelius. Sieksime, kad iki 2030 metų būtų sumažintas spartus biologinės įvairovės nykimas ir būtų pasiektas biologinės įvairovės atsigavimas, o iki 2050 metų ekosistemų būklė Lietuvoje būtų atkurta tiek, kad jos tvariai funkcionuotų.

Žemės ūkio srityje kursime gyvybingą kaimą, konkurencingą ir tvarų žemės ūkį. Teisės aktais pripažinsime žemės ūkį strategiškai svarbiu šalies sektoriumi nacionaliniam saugumui užtikrinti. Parengsime ir patvirtinsime horizontalią tarpinstitucinę darnios bioekonomikos plėtros strategiją, transformuodami mūsų pirminės gamybos bei perdirbimo sektorius į aukščiausią pridėtinę vertę kuriančią bei ženkliai prie BVP augimo prisidedančią ekonomikos dalį. Finansavimo prioritetu laikysime projektus, kurie bus subalansuoti ekonominiu, socialiniu bei aplinkosauginiu aspektu. Taip parodysime lyderystę, kad aplinkai draugiškos investicijos gali kurti ženkliai ekonominę naudą ir spręsti įsisenėjusias socialines problemas – darbo vietų regionuose, sveikos visuomenės ir kitas. Skatinsime labiau aplinką tausojančias veiklas, siekiant su mažiau užauginti dau-

giau, plėtosime nacionalinę ūkinių gyvūnų veislininkystę. Mūsų tikslas yra didinti ir skatinti gyvulininkystės plėtrą Lietuvoje, efektyvinant veiklos procesus ir išnaudojant visą pridėtinę vertę organinių trąšų, biodujų gamybos bei humusingo dirvožemio atkūrimo kontekste. Užtikrinsime teisingesnę išmokų sklaidą bei investicinės paramos prieinamumą ir teisingą paskirstymą mažiems ir vidutinio dydžio ūkiams bei jauniems ūkininkams. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū Ministrui Pirmininkui. Jūs galite užimti poziciją tenai. Noriu tik priminti, gerbiami kolegos, kad paklausti, užduoti klausimus galima ir Ministrui Pirmininkui, ir visiems paskirtiesiems ministrams.

Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas vicepirmininkas, pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Laba diena, gerbiami kolegos. Noriu priminti, kad Vyriausybės programos pateikimo metu atsakymams į klausimus iš viso skiriame pusantros valandos ir, kaip Pirmininkas sakė, klausimai gali būti užduoti tiek Ministrui Pirmininkui, tiek bet kuriam ministrui.

Pirmasis klausia M. Lingė Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kadangi programa prasideda nuo pradžios, tai reikia ir klausti nuo pavadinimo. Gerbiamas premjere, jūs pavadinate programą „Valstybė, kuri veikia“, tačiau ar dėl gausybės įvairių išlaidų didinimo, lengvatų plėtimo ir pajamų šaltinio nebuvimo nebus taip, kad kitai Vyriausybei teks uždavynys kurti programą „Valstybė, kuri nebankrutuoja“? Ir kita klausimo dalis būtų dėl to programos pavadinimo. Ar jums neatrodo, kad programuojama, suponuojama, kad per nepriklausomybės laikotarpį įvykusi valstybės transformacija, raida tarsi neveikia, jeigu valstybę reikia įgalinti veikti? Ar tai neatliepia ir plačiai Kremliaus skleistos propagandos, kad Lietuva yra neįvykusi valstybė?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Nežinau, kodėl visi klausimai pastarosiomis dienomis kažkaip siejami su Kremliumi ir panašiais dalykais. Tai yra tiesiog labai keistas naratyvas. Aš manau, kad mūsų diskusijų politinėje kultūroje vis dėlto turėtume išlaikyti tam tikrą dalykiškumą.

Jūs puikiai suprantate, jog nė viena Vyriausybė nesistengia ir nenori nuręžti ar sumenkinti buvusių vyriausybių pasiekimų ir nuopelnų. Kaip Lietuva mes įveikėme tikrai didelį kelią ir pasiekimai yra akivaizdūs. Mes matome, lygindami save su kitomis šalimis, kurioms galbūt pasisekė mažiau, kurios išsivadavo iš sovietinio bloko, kad tokios sparčios raidos ir transformacijos tikrai neturėjo. Tam pasitarnavo, be jokios abejonės, ir mūsų politinės sistemos stabilumas. Nors mes ir pasipešame, ir pasiginčijame, tačiau įvertinę vėlgi kontekstą matome, kad sugebame, kai valstybei reikia, suremti pečius.

Kalbant apie išteklių poreikį, be jokios abejonės, jis yra ženklus ir jis visada buvo ženklus, nes poreikiai visada buvo didesni nei galimybės, todėl mes šnekame ir apie tvarius finansavimo šaltinius, tam tikras mokesčių korekcijas, valstybės kūrimo ir, sakykime, viešųjų paslaugų išlaidų naštos perskirstymą tarp atskirų visuomenės grupių. Šiandien jūs taip pat puikiai žinote, jog mes turime regresinę mokesčių sistemą, kai tikrai dideles pajamas turintys asmenys iš įvairių šaltinių moka mažesnę proporcinę dalį mokesčių pavidalu nei tie, kurie uždirba vidutines pajamas. Todėl kalbant apie Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių finansavimą, be jokios abejonės, iššūkių bus. Tačiau lygiai taip pat, kalbėdami apie veikiančią valstybę, turime nepamiršti, jog tam reikalingi ir kiti atributai: tai yra dialogas, tai yra pagarba, tai yra išsiklausymas, tai yra perteklinio reguliavimo atsisakymas, tai yra biurokratinės naštos mažinimas, tai yra didesnis viešojo sektoriaus efektyvumas, kuris dažnai reikalauja ne tiesiog daugiau pinigų, o tiesiog elementaraus, žmogiško, suprantamo požiūrio.

Tikrai niekas nesistengia pasakyti, jog Lietuvoje niekas neveikia, tačiau akivaizdu, jog yra apstu dalykų, kuriuos mes visi kartu čia, Seime ir Vyriausybėje, turime taisyti. Ir tokie dalykai vienas po kito lenda į viešumą. Aš net nekalbu apie pagarsėjusius investicijų arba investicinių projektų tam tikrus nesklandumus juos įgyvendinant. Aš kalbu ir apie viešąjį sektorių, apie švietimą, apie sveikatos paslaugų teikimą. Daugybė, daugybė tos profesinės bendruomenės narių aiš-

kiai sako: suprantame, kad su finansais visada bus įtempta, bet bent jau tą biurokratiją sumažinkite, tą perteklinį reguliavimą sumažinkite, sutvarkykite dalykus, kurie nuo tiesioginio finansavimo ne visada ir priklauso.

Todėl, neneigdamas kitų vyriausybių pasiekimų, noriu pasakyti, jog ši Vyriausybė tikrai kurs valstybę, kuri veikia.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia R. Motuzas Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu. Prašau.

R. MOTUZAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Ministre Pirmininke, labai gerai iš tikrųjų, kad jūs išdėstėte labai aiškius prioritetus. Yra išskirti svarbiausi prioritetai ir kad savo veiklą pradėsite nuo labai konkrečių visos Lietuvos gerovę užtikrinančių sprendimų. Labai ačiū.

Tačiau yra klausimas. Žmonės pasigedo darnos. Kaip būtų galima... Ar užtikrins jūsų Vyriausybė, kad viešai nebūtų demonstruojamas susipriešinimas tarp aukščiausių šalies institucijų, kad būtų viešai svarstoma vietoje pakeičiant kasdienį darbą, kam reikia atšalti, atšalti, kas kažkur turi važiuoti į Briuselį ar dar kažkur, ir ar bus užtikrinta ta darna ir svarbiausių uždavinių įgyvendinimas?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Iš tikrųjų mūsų politinėje sistemoje arba mūsų politinėje kultūroje mes tikrai turime nemažai progų susipykti, nemažai progų vieni kitiems išsakyti priekaištų, tačiau, jeigu norime judėti į priekį ir keisti tą politinę kultūrą, matyt, visi turime pradėti nuo savęs, nuo savo įpročių, nuo savo gebėjimų ieškoti tam tikro kompromiso arba bendrystės, arba, galų gale, remtis racionaliais argumentais nepereinant į asmeniškumus. Čia, matyt, galiu kol kas referuoti tik apie save. Aš esu pasiryžęs ir pasirengęs tokiam tvariam bendradarbiavimui ir tokio bendradarbiavimo užtikrinimui tarp institucijų. Tikiu, jog šią savo spinduliuojamą kultūrą, jeigu taip leisite pasakyti, atnešiu ir į visą ministrų kabinetą, ir mūsų siekis bus vis dėlto diskutuoti su visais pagarbiai, net jeigu nuomonės kartais ir išsiskiria. Gali būti vienas kitam pagarbūs ir nesutardami.

Tačiau vienas, matyt, iš pagrindinių siekių yra tas tarpinstitucinis klausimų sprendimas, derinimas nepereinant, kaip ir minėjote, į kažkokių asmeniškumus. Tuo, deja, pasižymėjo praėjęs laikotarpis. Reikia mokytis ir iš kitų klaidų. Tas pamokas, aš tikiu, mes visi jau esame išmokę. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Čmilytė-Nielsen Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Ministre Pirmininke, iš tiesų žvelgiant į naują valdančiąją koaliciją susidaro toks labai dvejopas išpūdis – tarsi yra dvi paralelinės realybės. Yra tas simpatiškas, kultūringasis koalicijos veidas (na, šiuo atveju) – jūs, kalbantis apie geresnį susiklausymą, bendravimo kultūrą, dialogo kultūrą, ir yra jūsų kolegos, kurie šiek tiek kitaip šneka ir tai daro kasdieną, bet jūs lyg esate linkę šią realybę ignoruoti. Ji visgi vis primena apie save.

Bet, kalbėdami apie Vyriausybės programą, iš tiesų labai aiškiai matome pasiryžimą didinti, galima sakyti, viską. Kaip jau yra nuskambėję, prioritetas šiuo atveju yra viskas. Kokias visuomenės grupes jūs visų pirma ketinate apmokestinti, kad šie išipareigojimai, kurie Vyriausybės programoje dar kartą yra nuskambėję, galėtų būti įgyvendinti?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Jeigu leisite, pradėsiu nuo trumpos replikos. Mes esame lygūs įvairovėje. Turime, kaip sakyti, įvairius savo bendravimo įpročius, būdus. Mėginame ir valdančiojoje koalicijoje, ir čia, Seime, beje, visi rasti tam tikrą santykį ir su gyvenimu. Kai kada tai virsta konfliktais, kai kada įtampomis, kai kada kokiais nors pareiškimais feisbuke, bet visi stengiamės, nuoširdžiai dedame tas pastangas. Tikiu, kad tos pastangos visų yra abipusės, ar ne? Tikėkimės, kad šis laikotarpis, ateinantys ketveri metai, bus sklandesni, ramesni, be epitetų, be užgauliojimų ir panašių dalykų. Čia galiu palinkėti tiek sau, tiek mums visiems.

Kalbėdami apie išteklius arba, sakykime, tą, matyt, mokestinę sistemą, arba tam tikras pertvarkas, jūs, tikiuosi, neišsižėsite, mes mokomės ir iš kitų klaidų, kai pradėdame samprotauti, improvizuoti, bus toks mokestis, anoks. Paskui tas mokesčių įstatymo projektas net nepasiekia Seimo salės, nes pakeliui, pasirodo, juk neįvyko diskusija ar tarp koalicijos partnerių, ar su visuome-

ne, ar su verslo bendruomene, ar, sakykime, su vartotojų visuomene. Taigi 2025 metai bus skirti diskusijoms. Tam, kad būtų įvertinta bet kokia mokesčių korekcija, tai yra tiek verslo konkurencingumui, tiek visuomenės perkamajai galiai, tiek vartojimo įpročiams ir panašioms dalykams. Todėl, dar kartą sakau, ši Vyriausybė yra išipareigojusi didinti perskirstymą, tačiau jis turi būti adekvatus, pasvertas. Kiekvienas žmogus turi suprasti, kiek iš jo kišenės valstybės vardu yra reikalaujama ir kas bus už tuos pinigus daroma. Taip formuojamas pasitikėjimas. Kitu atveju, nesant to pasitikėjimo, nebus plataus konsensuso, palaikymo ir supratimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Toliau Seimo nariai klausia asmeniškai. Priminsiu, kad klausti yra skirta 1 minutė, atsakyti – iki 3 minučių. Toliau klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas energetikos ministre, vienas kontroversiškiausių praėjusios Vyriausybės ir valdančiosios daugumos sprendimų buvo elektros energijos rinkos liberalizavimas, kuris ilgainiui pademonstravo begalę trūkumų, nenaudingų elektros vartotojams. Nueinančiai Vyriausybei nepavyko sukurti laisvos elektros rinkos, ir tai yra faktas. Užvakar viešojoje erdvėje buvo pasirodžiusi informacija, kad net 750 tūkst. Lietuvos vartotojų permoka už elektrą. Vyriausybės programoje yra kalbama apie galimybę daliai vartotojų grįžti į visuomeninį tiekimą. Tačiau prašau pasakyti, kokią dalį tai palies? Ar neketinate iš esmės peržiūrėti elektros rinkos liberalizavimo proceso? Kaip ketinate spręsti jums paliktą problemą, kuri daro ženkliai įtaką vartotojų aukštoms elektros kainoms? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų tema labai aktuali ir svarbi šimtams tūkstančių Lietuvos gyventojų. Pirmiausia dėl visuomeninio tiekimo. Kalbame būtent apie vadinamąjį trečiąjį liberalizavimo etapą, kuriame dabar yra likę apie 450 tūkst. vartotojų. Iki šiol šis etapas buvo atidėliojamas, bet problema nebuvo sprendžiama iš esmės. Siūlysiu, kad didžioji dalis vartotojų, galbūt ir absoliuti dalis šių vartotojų, turėtų galimybę likti prie visuomeninio tiekimo. Jiems nebūtų privaloma rinktis nepriklausomo elektros energijos tiekėjo. Čia yra pirmasis aspektas.

Antrasis aspektas, kaip jūs minėjote, dėl vartotojų, kurie permoka nepriklausomiems elektros energijos tiekėjams. Šiuo klausimu, aišku, buvo ir tiekėjų komunikacija, kad čia patys vartotojai nėra išprusę ar kiti dalykai. Bet esminis dalykas yra tas, kad patys tiekėjai turėtų automatiškai siūlyti tuo metu esančius palankiausius planus. Kai kurie tiekėjai tai jau daro. Ne visi tiekėjai tai daro, todėl mes ir turime tą kainos permoką. Ieškosime būdų ir sprendimų, kad nepriklausomi tiekėjai galėtų automatiškai pasiūlyti geriausius rinkoje esančius planus. Tokie būtų pagrindiniai aspektai.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis energetikos ministre, labai malonu jus vėl matyti sugrįžus į šį labai atsakingą postą, nes energetika kažkaip buvo palikta kaip vaikas be priežiūros ketverius metus. Mano klausimas iš programos – 595 punktas: remsime vėjo energetikos plėtrą jūroje tuo atveju, jeigu tai nedidins elektros energijos kainos pramonei ir vartotojams. Žinia, vienas parkas buvo su vystymo mokesčiu, rodos, valstybei buvo pažadėta 20 mln., o antrasis parkas jau atvirkščiai – 15 metų ir iš vartotojų kišenės bus prašoma remti tokiu gana aukštu – 107 eurų už megavatvalandę, sakykime, mokesčiu. Tai yra gana didelis mokestis. Kaip elgsitės su tuo parku, kuris tiesiog buvo be konkurso arba labai keista konkurso forma, kai vienas dalyvis konkuruoja pats su savimi ir dar konkursas nėra pasibaigęs? Ar tiesiog sudarysite realią konkurenciją, ar bus kitaip, nes prognozuojama kaina...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

A. SKARDŽIUS (NAF). ...2032 metais 50 eurų? Tai bus permokama beveik dvigubai. Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui, tikrai labai geras klausimas. Iš tiesų situacija dėl atsinaujinančios energetikos plėtros yra tokia, kad daugelis projektų šiuo metu stoja. Tai reikia pripažinti. Vėjo energetika jūroje strateginiu požiūriu reikalinga, be abejo. Klausimas yra dėl kainos, kiek už tai galima papildomai mokėti, todėl į programą įtraukta nuostata, kad pirmiausia, pirmasis principas, aišku, turėtų būti vykdoma maksimali konkurencija. Taigi, reikia užtikrinti maksimalią konkurenciją, kad nebūtinai būtų taip, kaip dabar sukurtos sąlygos, aišku, vienam dalyviui laimėti šį konkursą, o kad būtų maksimali konkurencija.

Antrasis apsekas. Netgi ir turint tą konkurenciją, reikia vertinti kainą. Referencija yra būtent į kitus atsinaujinančios energijos išteklių projektus sausumoje, būtent saulės ir vėjo projektus. Pirmiausia, turėtų būti išnaudojamos tų projektų plėtros galimybės. Tiesiog mes sakome programoje, kad racionaliai vertinsime šiuos projektus. Žinia, paskutinis konkursas buvo paskelbtas lapkričio 18 dieną. Yra tokia įdomi situacija, kai kadencijos pabaigoje yra paskelbiami konkursai, o politinę atsakomybę ir praktinę atsakomybę turės prisiimti kita Vyriausybė. Bet tikrai pažadu, kad sprendimai bus racionalūs ir kad nedidins naštos tiek verslui, tiek gyventojams.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, už atsakymą. Toliau klausia A. Butkevičius. Prašom, Algirdai.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų premjerui, gal ir finansų ministras galėtų įsijungti, kai bus atsakoma į užduotą klausimą. Vis dėlto aš manau, kad naujos Vyriausybės laukia didelis rūpestis. Vien įvertinę Europos Sąjungos ekonominę ir finansinę situaciją, mes puikiai matome Prancūziją, kur politinė ir finansinė krizė, Vokietiją, kur ekonominė krizė. Jeigu paskaitysime – tikriausiai Vyriausybės nariai jau gal ir perskaitė? – M. Dragio konkurencingumo planą, kurį pateikė rugsėjo mėnesį Europos Komisijai, kuri komforto zonoje užsibuvo beveik dešimt metų, tai aiškiai rašoma, kad bendrosios rinkos neturime, nors rinka yra pati didžiausia, vienos pramonės strategijos neturime, užsienio prekybos strategijos nėra, skaitmenizavimo revoliuciją pramiegojome, pagal investicijas į naujas technologijas praktiškai atsiliekame nuo JAV ir Kinijos dešimčia metų, o konkurencingumo krizė tik gilėja. Bet dėl konkurencingumo krizės Lietuvoje, jeigu vertinsime Lietuvą, tai Lietuva yra 21 vietoje iš 27 Europos Sąjungos šalių.

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Kokie bus pirmi penki žingsniai, kad šitoje situacijoje spręstumėte ekonomines ir finansines problemas?

G. PALUCKAS (LSDPF). Finansų ministras, matyt, papildys. Aš daugiau gal pasidalinsiu mintimis apie bendrą šalies ūkio konkurencingumą tiek pasaulio, tiek Europos kontekste. Visos šios išvalgos yra tikrai teisingos ir fundamentalios. Vienai Lietuvai įveikti šias problemas tikrai nebus lengva, turint galvoje, kad mes taip pat esame Europos Sąjungos nariai ir kad teisinis reguliavimas, kuris yra taikomas ekonomikai, verslui, rinkai, ateina ne tik iš Vilniaus koridorių, bet ir iš Briuselio. Todėl tie iššūkiai tikrai bus nemenki.

Bet, kalbant apie, matyt, rimčiausius dalykus, per pastaruosius 15 metų mūsų ekonomikos struktūra iš esmės nesikeitė. Turėjome 40 % mažos pridėtinės vertės ekonomikos dalį, 40 % – mažos vidutinės, 15 % – vidutinės aukštesnės ir tik 5 % – aukštos verslų sukuriamos pridėtinės vertės. Tai čia yra, matyt, pagrindinis iššūkis, kaip padidinti visų šitų sudedamųjų dalių pridėtinę vertę, ir čia Vyriausybės programoje yra skiriamas nemenkas dėmesys. Kaip pavyzdį paimkime tą pačią pirminę žemės ūkio gamybą kartu su perdirbimo sektoriumi. Vėlgi mes turime problemą, kad iš hektaro sukuriame du su puse karto mažiau vertės nei vidutiniškai Europos Sąjungoje, vadinasi, čia turime tiek viešojo reguliavimo priemonėmis, paramos schemomis ir kitais dalykais skatinti pridėtinės vertės kūrimą. Lygiai taip pat, jeigu norime padidinti aukščiausios pridėtinės vertės sektorių ekonomikos svorį ir dydį, turime žiūrėti į skaitmeninių paslaugų sektorių, į puslaidininkių pramonę, į bioinžinerijos, bioekonomikos pramonės.

Čia lygiai taip pat yra kalbama Vyriausybės programoje apie numatymą tam tikrų priemonių, kurios leistų dėl tų investicijų, dėl tų talentų pakovoti rimčiau, nes šiandien, nepaisant to, jog Lietuva tikrai stengiasi, mes ne tik regione, bet ir Europos Sąjungoje, ypač JAV, turime itin gilių ir daug, didelės apimties subsidijavimo visokių schemų, dotacijų schemų, kuriomis irgi yra kovojama už tų investicijų pritraukimą. Todėl čia, matyt, reikės rimtai kovoti tiek su biurokratija, pertekliniu reguliavimu, kuris stabdo ir mažina greitį tokių investicijų pritraukimo ir sektorių vystymosi, taip pat kalbėti apie paramos priemonių, subsidijų tam tikrų priemonių, sakykime, plėtrą ir taiklesnį taikymą, kad tie sektoriai vystytųsi sparčiau, ir apskritai inovacijas į eksperimentinę plėtrą. Matyt, reikės ir privataus sektoriaus prisidėjimo, nes šiandien privačios investicijos į inovacijas, į pridėtinę vertę yra vienos mažiausių, deja, Europos Sąjungoje. Ir apskritai tik valstybės pastangomis šiandien... matome, realiosios verslo investicijos yra mažos ir valstybės pastangomis

tos investicijos saugo ekonominį augimą, vidaus vartojimas kompensuoja eksporto susitraukimą ir panašiai. Čia tie iššūkiai tikrai yra fundamentalūs. Ačiū už klausimą.

R. ŠADŽIUS. Galbūt labai trumpai papildydamas, sakyčiau, kad programoje yra numatyti įrankiai, kuriuos, tikiuosi, Vyriausybė įveiklins, kurie padėtų mums, viena vertus, pasitvarkyti šalyje, o antra vertus, integruotis labiau į bendrąją rinką, kurią M. Dragis sukritikavo gana smarkiai, bet mes kartais atsilieiname integruodamiesi į ją. Aš, pavyzdžiui, turėčiau omenyje finansinių paslaugų ir kapitalo bendrąją rinką ar Kapitalo rinkų sąjungą, projektą, kuris Europoje vyksta, tačiau vyksta gana lėtai ir Lietuva ten tikrai nėra pirmūnė. Antra vertus, mes turime labai gerą iniciatyvą integruoti Lietuvos kapitalo rinką su kitų Baltijos šalių, tai darant, pavyzdžiui, lygia-grečiu panašių įstatymų leidybos metodu, suderinant įmonių teisę. Vyriausybės programos projekte taip pat yra numatyta įmonių teisės analizė, kurią mes stengsimės atlikti, ir būtent su šituo tikslu, stengiantis suderinti su kaimyninių šalių įmonių teise, aš manau, tas veiktų.

Vienas labai svarbus instrumentas, kurį aš tikrai išskirčiau ir pabrėžčiau, tai yra Valstybinis plėtros bankas, kuris yra kuriamas, ir praėjusi Vyriausybė per praėjusį laikotarpį taip pat įnešė ženklų indėlį stiprindama šitą instituciją, taip pat organizacinę struktūrą ir didindama įstatinį kapitalą. Aš manau, šitą darbą reikia tęsti. Valstybinis plėtros bankas galėtų būti vienas iš labai svarbių įrankių valstybės rankose skatinant ekonomikos plėtrą.

Paskutinis dalykas, kurį paminėčiau, ir tai taip pat yra pažymėta Vyriausybės programoje, mes mėginsime ir mokestinėmis priemonėmis, mokesčių, mokestinės aplinkos verslui priemonėmis skatinti ir įmonių modernizaciją, ir tai, kad privatus verslas finansuotų mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, kas Lietuvoje šiandien, deja, faktiškai nevyksta. Tai tokių priemonių mes imsime, Vyriausybės programoje jos yra atspindėtos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Toliau klausia J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, ačiū už programos pristatymą. Mes turime galimybę pagyventi nerealių, gražių svajonių šalyje.

O mano konkretus klausimas būtų dėl vieno konkretaus punkto, beje, dėl to paties, dėl kurio klausė A. Skardžius, – 595-o. Kai aš skaitau tą punktą, kuriame sakoma, kad vėjo jėgainių jūroje kaina turi būti mažesnė už sausumos, kad sausumos jėgainės greičiau pastatomos, akivaizdu, kad yra ketinimų stabdyti vėjo jėgainių jūroje projektus. Tai aš noriu paklausti, ar šis punktas neatsirado jūsų koalicijos partnerio „Nemuno Aušros“ iniciatyva įrašytas, nes žinome, kad tos partijos atstovas A. Skardžius tam tikrą laikotarpį aktyviai reiškėsi sausumos jėgainių plėtros srityje, žinome, kad R. Pakso žentas taip pat dirba sausumos jėgainių statymo srityje, o tos partijos ryšiai su minėtu asmeniu taip pat yra akivaizdūs? Ar neįžiūrėte, kad čia yra lobistinės įtakos sąlygotas punktas...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

J. RAZMA (TS-LKDF). ...ir ar tikrai manote jį tokį ir įgyvendinti?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Tos prielaidos yra iš esmės, mano galva, klaidingos, nes tai yra Vyriausybės programa ir tai yra bendras valdančiosios koalicijos, sakykime taip, projektas ar produktas.

O kalbant apie konkrečią nuostatą, elektros energijos kilovatvalandės kainą kažkas turės apmokėti, vartotojai turės sumokėti, todėl siekis, kad ta elektros energija nebūtų brangesnė, yra visiškai normalus ir natūralus. Todėl kalbant apie bet kokią generacijos šaltinį reikia suprasti, kaip mes tą elektros energijos kainą sugebėsime kompensuoti jos poveikiu. Taip, kai kurie atsinaujinančios energetikos šaltiniai yra brangesni, bet kompensavimo priemonėmis, kainodaros schemomis, kitais dalykais galime pasiekti, jog tai tiesiogiai ant vartotojų pečių neguls arba guls taip, kad ji bus paskirstyta platesnei visuomenei, o ne tik pačioms silpniausiosioms visuomenės grupėms.

Todėl sakyti, jog kažkas nori stabdyti atsinaujinančios energetikos plėtrą ar atskirų žaliųjų generavimo šaltinių plėtrą, man neapsiverstų liežuvis, nes prieš keletą minučių perskaičiau labai rimtus Vyriausybės išipareigojimus skatinti, ne stabdyti, o skatinti būtent atsinaujinančios energetikos dalį visoje energetikos sistemoje apskritai siekiant, jog iškastinio kuro čia liktų tikrai minimaliai, kiek reikalauja technologiniai procesai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Man iš tiesų gėda klausytis opozicijos skleidžiamų melagienų. Bet mano klausimas tikrai bus ne apie tai. Norėčiau gerbiamos sveikatos apsaugos ministrės paklausti, nes iš tiesų per jūsų kadenciją, matyt, bus du iššūkiai – bus eilės ir bus kainos. Tai, matyt, apie kainas. Kokias priemones matytumėte dėl farmacijos rinkos šiek tiek reguliuojant kainas, kurio mis žmonės tikrai skundžiasi išsigydami vaistų, kokias priemones galbūt numatote kainoms mažinti, kokios strategijos laikysitės? Norėtusi tokio didesnio programos išplėtimo ir būčiau labai dėkinga už patikslinimus.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Iš tiesų būtinųjų vaistų prieinamumas Lietuvos gyventojams yra labai svarbus mūsų sveikatos dalies prioritetas ir tikrai esame numatę nemažai priemonių, kurias įdiegsime į programos įgyvendinimo planą parengę, įvertinę dabartinę situaciją, susipažinę su realia, adekvačia situacija ir įvertinę galimybes. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, už atsakymą. Toliau klausia V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamas premjere, jūs tikrai labai gražiai perskaitėte visą programą, matyt, yra būdas ir sužinoti, kas ką įdėjo į tą programą. Jūs daug akcentavote ir kalbos kultūros pagrindus, tas yra tikrai labai labai sveikintina. Bet vis dėlto išdrįsiu pasakyti, kad toje programoje lietuvių kalbos specialistai turbūt atrastų tokių kablelių (na, netiesiogine to žodžio prasme), kuriuos reiktų taisyti, ir jeigu jau mes kalbame apie kultūrą, apie kalbos kultūrą, tai viskas turėtų būti ir nepriekaištinga. Kaip teisės aktas, tai turėtų būti dėstoma pavyzdine kalba, pavyzdžiui, laiko aplinkybė nepainiojama su tikslo aplinkybe, tinkamai vartojamos padalyvio konstrukcijos, na, ir tokios smulkmenos, bet jos pasako ir apie tuos, kurie rašo tokius raštus, ar jie tikrai supranta, ką rašo. Bet dar aš noriu pasakyti, kad jūs apie baudas pasakėte. Tai už lietuvių kalbos vartojimą, bet ne už klaidas. Aš primenu, kad baudos yra panaikintos jau užpraeitoje kadencijoje – ne praeitoje kadencijoje. Jų nėra.

Dėl kultūros dalies priekaištų aš neturiu, nes 373 ir 434 punktai surašyti tiesiog...

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...iš Kultūros politikos pagrindų įstatymo, kas yra labai gerai, ir iš aiškinamojo rašto. Bet aš noriu paklausti dėl labai svarbios aplinkybės. Čia sėdi gerbiamas ministras R. Šadžius ir gerbiamas ministras Š. Birutis, kurie 2014 metais...

PIRMININKAS. Kolega, jūs viršijate klausti skirtą laiką. Prašau baigti.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Pabaigti galima ar ne?

PIRMININKAS. Galima, bet...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Galima. Ačiū.

PIRMININKAS. Liko 3 sekundės.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ne, 3 sekundžių neužteks. Tuomet kultūros ministro Š. Biručio pastangomis buvo stengiamasi pakelti atlygius kultūros darbuotojams, tačiau tuometinė Socialdemokratų frakcija premjero A. Butkevičiaus...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs dvigubai viršijote laiką. Neliks paklausti gerbiama A. Anušauskui.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...ir R. Šadžiaus, jie tuos dalykus...

PIRMININKAS. Premjere...

G. PALUCKAS (LSDPF). Man atrodo, aš supratau klausimo esmę: kur pinigai kultūrai, nes tie veikiantys asmenys tada ne viską numatė kultūrai? Ar aš taip supratau? Nes nepavyko jums užduoti tiesiog viso klausimo.

PIRMININKAS. Toliau klausia L. Balsys. Prašau, Linai.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas premjere ir ministrai, be abejonės, mano du trumpi klausimai: vienas dėl žemės ūkio, kitas dėl energetikos.

Dėl žemės ūkio. 15 straipsnyje teigiate, kad „rūpinsimės tradicinių ūkininkavimo praktikų palaikymu“. Čia kuo? Nes vienam žmogui smulkus, gražus, švarus, ekologiškas ūkis yra lietuviška tradicinė praktika, kitam stambus, chemizuotas, industrializuotas, bendrovės tipo ūkis yra tradicinė praktika. Tai čia ką akcentuosite?

Ir dėl energetikos. Beveik visas XI skyrius skirtas atsinaujinančiai energetikai, tai yra labai gerai, kaip energetikos pamatui, bet visai kitame skyriuje, ar tik ne užsienio politikos, kalbate apie kažkokių modulinį branduolinių reaktorių įsigijimą ir plėtojimą Lietuvoje. Kaip čia sugyvens šie du dalykai, nes jeigu ateis branduoliniai reaktoriai, tai išeis visos smulkios Lietuvos žmonių investicijos į atsinaujinančią energetiką? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Aš pamėginsiu atsakyti į tą energetikos klausimo dalį, o žemės ūkio ministras tikrai atlieps ir pasirengs, kas yra tradicinis ūkininkavimo būdas, kas netradicinis ir kaip čia interpretuoti.

Kalbant apie ketvirtos kartos modulinį branduolinį reaktorių, tokią galimybę šiandien numato, pirmiausia diskutuoti apie tai, mūsų Nacionalinė energetikos strategija, kurioje yra numatoma, jog nuo 2035 metų būtų galima svarstyti įvedimo į energetikos rinką tokių mažųjų reaktorių, kurių generacinė galia yra iki 300 megavatų. Kitaip tariant, jie galėtų pakeisti ir tam tikrus dujinius generatorius, kurie vis tiek reikalingi sistemos stabilumui palaikyti.

Kalbėdami apie ketvirtos kartos branduolinę energetiką, turėtume sau kelti ir platesnius tikslus, nes kalbant apie šios technologijos vystymą ir vystymąsi reikia nepamiršti, jog ten kaip kuras gali būti naudojamos dabartinės radioaktyviosios atliekos, kurių Lietuvoje yra apstu ir joms saugoti mes išleisime ne vieną šimtą milijonų eurų, o gal net ir milijardą. Todėl turime galvoje, jog specialus fondas, kuriame kaupiami tam tikri atskaitymai radioaktyviųjų atliekų atliekynui tvarkyti, pildomas 2014 metų kainomis ir taip lėtai, jog tikrai neatliepia poreikio. Jeigu atsirastų technologija, kuri tas atliekas naudotų kaip kurą ir atitinkamai ne sumažintų mūsų atsinaujinančios energetikos dalį energetikos sistemoje, o gal net ir papildytų, chemijos pramonės tam tikrus poreikius atlieptų, nes tokie reaktoriai gali tai padaryti, tai būtų laimėjimas – ne pralaimėjimas. Ačiū.

I. HOFMANAS. Dėl žemės ūkio. Ačiū už klausimą. Jūs teisingai pastebėjote, kad tradicinio ūkininkavimo sąvoka gali apimti kur kas plačiau – nuo ekstensyvaus ūkininkavimo iki intensyvaus, bet šiame punkte, dėl kurio jūs klausėte, šiame kontekste labiau turimas omenyje ekstensyvus ūkininkavimas, bet tai nereiškia, kad tai yra ekologinis ūkininkavimas. Aš jums noriu duoti tokią nedidelę pastabą: nevartokite tokio žodžio „chemizuotas“, nes tai skamba labai neprofesionaliai. Kai jūs susergate, turbūt irgi nesigydote vien tiktai žolelėmis ir užkalbėjimais. Augalai lygiai taip pat serga ir tam yra naudojami augalų apsaugos produktai. Turbūt atsakiau.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Aš krašto apsaugos ministrei, būsimai. Programoje yra įrašyta, kad parama Ukrainai ne mažiau 0,25 BVP ir įrašyta labai konkrečiai „karinė parama“. Iki šiol buvo galimybė naudoti ir kai kuriuos jau pakeičiamus Lietuvos kariuomenės resursus, naujais pirkimais pakeičiamus, buvo šis tas įsigijama už biudžetines lėšas. Jūsų nuomone, ar nereikėtų šio punkto išskirti kaip atskiros finansavimo biudžete, nes šie pinigai, apie 190 mln. eurų, vis dėlto eina grynai iš Lietuvos krašto apsaugos biudžetinio finansavimo?

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Dėkoju už klausimą. Tikrai geras klausimas. Pirmiausia noriu padėkoti už tikrai geranorišką bendradarbiavimą ir man atrodo, kad kalbant apie krašto apsaugą tas komandinis darbas yra labai svarbus. Jūsų, kaip neseniai pareigas ėjusio ministro, pagalba ir patarimai, be jokios abejonės, bus naudingi. Šiuo atveju, manau, labai svarbu būtų turėti komandinį susitarimą su premjeru ir su finansų ministru, kaip galėtume geriau tai sudėlioti, turint omenyje, kad šio konkretaus 2025 metų biudžeto korekcijai greičiausiai mes turėsime 24 valandas arba galbūt keletą dienų. Matyt, tokių esminių labai struktūrinių pertvarkymų jau nepavyks padaryti. Orientuosimės tiesiog į tai, kad galėtume turinio prasme užtikrinti Ukrainai tos pagalbos tiekimą. Prieš gerą dešimtį dienų turėjau susitikimą su Ukrainos gynybos ministru ponu R. Umerovu ir aptarėme, kad apskritai pagalbos Ukrainai teikimą reikėtų sistematizuoti, tiksliau įvertinti, kas jau buvo suteikta, kas yra pažadėta, ir sudėlioti tą ateities planą, kuris labai taikliai ir tiksliai atitiktų Ukrainos poreikius. Tikrai, matyt, turėsime atsižvelgti į jų pageidavimus ir per artimiausias keletą savaičių turėsime susitikimus, kurių metu detalizuosime. Bet vėlgi, dar kartą dėkui už bendradarbiavimą, tikiuosi, galėsime tęsti ir toliau.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia O. Leiputė. Prašau. Orinta Leipute, jūsų klausimas.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas būtų sveikatos apsaugos ministrei. Programoje yra akcentuojama būtent kokybiška ir prieinama sveikatos apsauga, yra užsibrėžtas tikslas ilginti vidutinę kokybiško gyvenimo trukmę. Galbūt galėtumėte paplėtoti? Turbūt visiems yra žinoma, kad yra prevencinės programos, tačiau jos nėra išnaudojamos, jomis nėra naudojamosi taip, kaip būtų galima. Tik 30 %, *maximum* 40 %. Lygiai taip pat žinome, kad visuomenės psichinė sveikata prastėja. Gal galėtumėte pakomentuoti, ką planuojate daryti ir kas yra numatyta, kad to nebūtų?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Iš tiesų, mūsų programos prioritetas yra visos visuomenės sveikata ir tą visuomenės sveikatą ir gyventojų poreikius mes atliepsime remdamiesi moksliniais įrodymais pagrįstomis praktikomis ir intervencijomis. Pirmiausia atkreipsime dėmesį į populiacijos dalį, kuri neturi kol kas ligų, ir stiprinsime sveikatą.

Esame numatę dirbti remdamiesi sveikata ir įgyvendindami visų politikų principus, atsižvelgdami į įvairiausius sveikatą lemiančius veiksnius, įskaitant ir socialinius veiksnius, kurie yra už sveikatos sistemos ribų. Tam pasitelksime bendradarbiavimą su visuomenės sveikatos priežiūros įstaigomis ir su švietimo sistemos įstaigomis, ir kitomis įstaigomis.

Toliau mes pereiname prie ankstyvos pirminės rizikos vertinimo, antrinės prevencinės programos, kurios yra skirtos aukšta rizika pasižymintiems žmonėms, širdies, kraujagyslių sistemos, onkologinių ligų prevencinės programos. Tai iš tiesų didelį dėmesį skirsime e. sveikatos klausimui, stiprinti, pertvarkyti sistemai, kad turėtume patikimus pirminius duomenis, galėtume valdyti ir suprasti situaciją ir visus savo sprendimus, be abejonės, tuomet pagrįsime realiais duomenimis.

Žinoma, prevencinės programos yra susijusios su medicinos klasterių veikla. Mes matome ir epidemiologiniai duomenys rodo, kad mirtingumas po truputį mažėja. Tęsime darbus ir stiprinsime klasterių veiklą. Ir, be abejonės, tretinė prevencija, negalios naštos mažinimas, gyvenimo kokybės gerinimas ir ilgalaikės priežiūros klausimai yra mūsų programos prioritetas. Taip mes apimsime visus gyventojus ir jų sveikatos poreikius atliepsime per labai konkrečias priemones.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Matau vidaus reikalų ministrą. Gerbiamas ministre, teisingumo srities programinės nuostatos. Man kyla klausimų dėl ikiteisminio tyrimo ir dėl kriminalinės žvalgybos. Planuojate spręsti ikiteisminio tyrimo pradžios ir (...) pradėti klausimus. Ar šitie klausimai bus sprendžiami Vidaus reikalų ministerijai perimant šias funkcijas iš prokuratūros?

Ir kitas klausimas. Planuojate griežtesnę kriminalinės žvalgybos kontrolę ir atsisakyti kriminalinės žvalgybos duomenų panaudojimo korupcijos prevencijos ar kriminalinės žvalgybos subjektų bendradarbiavimo srityje. Ar tai reiškia, kad kriminalinės žvalgybos subjektai šiame kontekste nebebendradarbiaus ir duomenys korupcijos prevencijai nebebus naudojami? Mano klausimas toks.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Taip, iš tikrųjų paliestos temos yra labai jautrios, labai svarbios mūsų valstybės saugumui ir bet koks staigus pakeitimas gali sugriauti turimus procesus. Bet manyčiau, kad kiekviena sritis turi tobulinimo galimybes. (...) jūsų paminėtos sritys, galimai tie sprendimai gali būti panašūs. Bet natūralu, kad ir naudojama informacija turi būti griežtai reglamentuota, vietomis galima matyti, kad ta informacija ne visada galbūt buvo naudojama pagal tą paskirtį. Tikrai susitiksime su žvalgybos, kriminalinės žvalgybos atstovais. Reikės kalbėtis ir su Teisingumo ministerija apie procesų perdavimą, nes dažnai matome, kad estafetės lazdelė neperduodama ir yra tokių tuščių vietų, ir dėl to stringa procesai.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia R. Sinkevičius. Prašau, Rimantai.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų paskirtai sveikatos apsaugos ministrei. Kaip tik Vyriausybės programoje yra nemažas skirsnis jūsų veiklos perspektyvai. Žinote, bet šiandien po visų tų reformų, kurios iš dalies buvo vykusios, nevykusios, galbūt ir sunku jas dabar man vertinti iš savo kėdės žiūrint, norėtusi išgirsti, kas labiausiai neramina gyventojus. Tai yra didžiulės eilės patekti pas specialistus. Ir kaip jas sumažinti, ir

koku greičiu tai galima padaryti, kiek tas procesas greitas? Aš suprantu, kad ta transformacija nebus rytojaus dieną ar poryt. Kokius darbus jūs planuojate pirmiausia, siekdami mažinti pacien-
tų eiles patekti pas gydytojus?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Iš tiesų gyventojų laukimo eilės gauti svei-
katos priežiūros paslaugas, specializuotas paslaugas, tai yra pas gydytojus specialistus, yra viena
didžiausių problemų ir vienas svarbiausių mūsų programos prioritetų. Iš tiesų eilių mažinimo
klausimui mes skirsime prioritetą ir mūsų pirmi trys darbai, greito veikimo darbai, yra eilių ma-
žinimas, psichikos sveikata ir būtinųjų vaistų prieinamumas.

Dabar kalbant truputį konkrečiau ir specifiškiau, problema yra gili ir ilgalaikė, tai greitų
sprendimų, ypač greitų turbūt neturėtume tikėtis. Visgi pirmiausia mes turime kalbėti apie eilių
susidarymo priežastis, kodėl jos yra. Ir tai yra darbo organizavimo klausimai, finansavimo klau-
simai, tai yra žmogiškųjų išteklių prieinamumo klausimai, sutvarkymo klausimai. Priežastys gali
būti taip pat kompleksinės. Pirmas mūsų žingsnis – identifikuoti priežastis, iš kur tos eilės atsi-
randa. Mes turime įtarimą ir supratimą, tačiau mums reikia patikimai įsivertinti. Jos yra netoly-
gios miestuose ir regionuose, netolygios pagal gydytojų specializacijas ir taip toliau. Tai mums
reikia įsivertinti *status quo*. Tada, be abejonės, mes parengsime planą, kaip mes mažinsime eiles ir
nustatysime stebėsenos rodiklius, kuriuos stebėdami, monitoruodami mes vertinsime, kaip vyks-
ta pokyčiai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Toliau klausia Ž. Pavilionis. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Norėčiau klausimą premjerui. Praeitais kairiosios Vy-
riausybės premjeras per ketverius metus nesugebėjo nė vieno karto apsilankyti Vašingtone. Skai-
čiau jūsų programą. Gal blogai skaičiau, bet niekur neradau tokių magiškų žodžių, kuriuos praei-
ta Vyriausybė ar koalicija vartojo kiekvieną kartą, kad JAV yra pagrindinė strateginė partnerė,
svarbiausia strateginė partnerė. Matau tik, kad ji yra svarbi, bet ne svarbiausia. Žinant, kad Ame-
rikoje ir Vašingtone šiuo metu vyksta tam tikri tektoniniai lūžiai, kurie gali nulemti mūsų visų li-
kimą, kada, premjere, būsite Vašingtone?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Tektoniniai lūžiai, jeigu pažiūrėsime, pastaruoju
metu, tiesą pasakius, vyksta visur: Vokietijoje, Prancūzijoje, mūsų Rytų partnerystės šalyse, JAV
patiria demokratinius išbandymus. Matyt, susitaikyti reikia su rinkimų rezultatais ir tai priimti.
Į Vašingtoną važiuosime tada, kai tą vizitą suorganizuosime. Nežinau, gal jūs buvote išėjęs iš sa-
lės, kai aš tą saugumo ir užsienio politikos dalį kaip tik citavau, kur JAV yra mūsų strateginė par-
tnerė ir mes tą strateginę partnerystę visomis išgalėmis stiprinsime. Jeigu prie to stiprinimo prisi-
dės ir mano vizitas Vašingtone, tai jis įvyks taip greitai, kaip tik reikia. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Gerbiamas premjere, norėčiau jūsų paklausti. Jūs praeitą kadenciją
dirbote Seime Europos reikalų komitete ir esate gerai susipažinęs su procedūromis. Aš noriu jūsų
paklausti, išgirsti iš jūsų patikinimą, kad jūs, kaip premjeras, prisiimate atsakomybę užtikrinti,
kad jūsų kabineto Vyriausybės ministrai tikrai tinkamu būdu ištrauktų į šitą labai svarbų proce-
są rengiant derybines pozicijas ir joms atstovaujant Europos Sąjungos institucijose. Bet kas yra
labai svarbu, kad jų pateikimas Seimo Europos reikalų komitete irgi būtų užtikrintas ministrų
lygmeniu ir kad jie atėję galėtų atsakyti į klausimus, o ne taip, kaip tikrai teko dabar įsitikinti, kad
labai mažai tikslų atsakymų teko sulaukti per porą posėdžių iš tų, kurie grįžta arba teikia ir atsi-
skaito už...

PIRMININKAS. Kolege, laikas!

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Tai labai tikiuosi.

G. PALUCKAS (LSDPF). Čia, matyt, daugiau palinkėjimas nei klausimas, bet iš tiesų yra, tai
yra labai labai rimtas klausimas, nes Seimo, Prezidento, Vyriausybės suformuotoms valstybės po-
zicijoms atstovavimas tinkamu politiniu lygmeniu yra labai svarbu. Todėl, nors šiandien kai kas
sako, jog aritmetika Seime nėra svarbi ir panašiai, bet praėjusį laikotarpį aš mačiau daug ministrų
ir Ministrę Pirmininkę, kaip sakyti, pagal prievolę būnant salėje ir negalint ir išvykti ar išskristi
galbūt į Briuselį atstovauti todėl, kad negali priimti čia sprendimų. Aš tikiuosi, jog šią kadenciją
tiek politinės valios užteks, tiek aritmetikos, kad tie ministrai, kurie yra Seimo nariai, lygiai taip

pat galėtų važiuoti į Briuselį atstovauti Lietuvos pozicijoms ir atstovauti aukščiausiu politiniu lygmeniu, o ne siunčiant žemesnio rango politinio pasitikėjimo ar kanceliarijos tarnautojus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia M. Gedvilas. Prašau.

M. GEDVILAS (NAF). Gerbiamas premjere, statybos sektoriuje sukurama daugiau nei 7 % bendrojo vidaus produkto. Ar nebūtų tikslinga įkurti Statybos ministeriją? Kokie jūsų planai?

G. PALUCKAS (LSDPF). Na, čia tokia jau, sakyčiau, diskusija su barzda. Aplinkos ministerijoje – ir aplinkosaugos, ir urbanizacijos klausimai, kurie dažnai vienas su kitu draugauja iš dalies arba turi tam tikrų klausimų ar iššūkių vienas kitam. Iš tiesų, kalbant apie Vyriausybės institucijų reformą, kol kas, kaip žinote, yra apsispręsta tik dėl Regionų ministerijos. Ar čia galėtų būti tam tikros urbanistinio planavimo funkcijos, galėtume diskutuoti. Bet apskritai statybų sektorius tikrai irgi reikalauja papildomo dėmesio dėl perteklinės biurokratijos arba įvairiausių taisyklių, neskaidrių taisyklių, pagal kurias vieni randa naudą, kiti – atvirkščiai, pasiklysta. Tuos dalykus mes, matyt, išdiskutuosime ir Regionų ministerijos steigimo kontekste, ir kalbėdami apie tam tikrą funkcijų perdalijimą ir teritorijų planavimo ir statybų reguliavimo biurokratinės naštos mažinimą.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia M. Petrauskaitė. Prašau.

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, ačiū už suteiktą žodį. Iš tiesų labai džiugu, kad daug dėmesio Vyriausybės programoje yra skiriama ir nevyriausybiniams. Matyt, visi čia sėdintys supranta tų 120 tūkst. žmonių kuriamą pridėtinę vertę mūsų šaliai. Iš tiesų visose šalyse, kuriose stiprus NVO sektorius, stipri ir gerovės valstybė. Man labai džiugu, kad Vyriausybės programoje nevyriausybinių organizacijų yra paminėtos net daugiau kaip 20 kartų. Tai rodo akivaizdų požiūrį ir šio sektoriaus svarbą.

Bet mano klausimas būtų gerbiamam Ministrui Pirmininkui. Ar iš tiesų tai bus tik formalus paminėjimas, ar tikrai yra planuojami ir vyks reguliarūs susitikimai su nevyriausybėmis organizacijomis? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Matyt, ne veltui Vyriausybės programoje įvairiose viešosios politikos srityse ir siūlymuose nevyriausybinių organizacijų vaidmuo yra pabrėžtas ir pažymėtas. Tai išplaukia iš naujos Vyriausybės atnešamos dialogo kultūros. Keitimasis nuomonėmis, tikrosios situacijos žinojimas, požiūrių derinimas – šiame procese nevyriausybinių organizacijų vaidmuo yra labai svarbus, ar tai būtų socialiniai reikalai, ar tai būtų žemės ūkio sektoriaus, ar kaimo reikalai. Čia tas žinojimas, na, mes nė vienas nežinome visko, todėl nevyriausybinių organizacijų atnešama papildoma informacija ir dalyvavimas priimant sprendimus vėlgi didina teisėkūros kokybę. Didina ir pasitikėjimą institucijomis, kad jos galų gale priima tuos sprendimus, kurie buvo aptarti, kurie yra reikalingi, kurie yra taiklūs sprendžiant tas problemas, kurias atneša patys žmonės per nevyriausybines organizacijas iki paties aukščiausio teisėkūros institucijų lygmens.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia I. Gelažnikienė.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Ačiū už suteiktą žodį. Mano klausimas būtų gerbiamam Ministrui Pirmininkui. Čia bus tarsi tęsinys prieš tai kolegės užduoto klausimo. Iš tiesų, programa yra išsami, nuosekli, gili, reikėtų sakyti, bet, žinote, ją įgyvendinsiančiam Vyriausybės kabinetui reikės padaryti labai daug sprendimų, kurie turės įtaką mūsų visuomenės gyvenimui, tai yra verslui, nevyriausybiniams organizacijoms, fiziniams asmenims. Iki šiol iš verslo atstovų, sąjungų, asociacijų teko girdėti, kad tai, ką diskutuoja Vyriausybė, arba galbūt iš pavienių susitikimų su Vyriausybės atstovais, niekada nenugula į realybę arba nebūna išgirsti. Labai norėčiau jūsų, Ministrė Pirmininke, tokio, nežinau, tikriausiai garbės žodžio, kokia kultūra bus formuojama priimant vienokius ar kitokius vyriausybinius sprendimus? Kaip tai bus daroma?

PIRMININKAS. Kolege, laikas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Nepaisant to, kad mes turime tuos formaluosius teisėkūros iniciatyvų derinimo, teisės aktų projektų derinimo su visuomene, su interesų grupėmis instrumentus, akivaizdu, reikalingas tas nuoširdus papildomas žingsnis. Kai kada ta informacija nesuvaikšto, kai kada tos informacijos negauna arba, sakykime, kai kurios nevyriausybinių organizacijų ar kokios nors asocijuotos struktūros proaktyviai nieieško arba kai kuriais atvejais neranda dėl tam tikro savo institucinio silpnumo. Todėl čia tiek Vyriausybė kaip subjektas,

ties ministerijos, tiek kitos institucijos tikrai turės tą dialogo kultūrą stiprinti valios pastangomis. Ne tik taisyklėmis ar kokiais nors siaurais administraciniais sprendimais, bet ir tiesiog nuoširdžiu noru ir poreikiu išgirsti tą informaciją, proaktyviai kviečiant vieną ar kitą aktyvią visuomeninę organizaciją, kviečiantis aktyviai vieną ar kitą, nežinau, verslui ar kitam sektoriui atstovaujančią asocijuotą struktūrą ir panašiai, kad tas teisinis reguliavimas būtų kokybiškesnis, kad tos iniciatyvos būtų išsamesnės ar atliepančios realius poreikius. Galų gale mes visą šitą teisėkūrą juk ir organizuojame ne tam, kad ji būtų mums kažkuo aktuali, o kad atlieptų rimtas problemas.

O kalbant šiek tiek apie gilesnes teisėkūros bėdas, taip, turime problemų su vadinamuoju rengiamų teisės aktų projektų *ex ante* vertinimu, kai per mažai yra modeliujamos būsimos pasekmės ir kai aiškinamuosiuose raštuos yra nurodoma, jog įtakos neturės, turės minimalią ar panašiai, kai tiesiog yra neatlikti namų darbai. Ir atitinkamai yra dėl vertinimo *ex post*, tai yra kokią, priėmus vieną ar kitą sprendimą, jis turėjo įtaką per tam tikrą laiko tarpą. Čia šitos dvi viso proceso sudedamosios dalys yra per silpnos, todėl mes ir neturime itin geros, kokybiškos teisėkūros, einama po 5–7 kartus tuos pačius teisės aktus keisti. Čia turime didžiulę naštą ir Seimui, ir atitinkamai visuomenei, nes mėginame vis prisitaikyti prie vis kintančių teisės aktų. Šituos dalykus tikrai reikės sutvarkyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia R. Baškienė. Prašau, Rima.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju už galimybę paklausti. Gerbiamas premjere, dėkoju už pateiktą programą. Ji ištis labai plati, išsami. Skaitėme ir suprantame jūsų siekį atliepti Lietuvos žmonių labai plačius lūkesčius ir įvairiausias temas. Ji ištis nuteikia viltingai. Labai džiugu, kad šitoje programoje jūs skiriate daug dėmesio ir ekonomikai, ir socialinei politikai, ir šeimos politikai. Beje, kai kurios partijos šeimos politiką pasisavino kaip savo nuosavybę, tad džiugu, kad programoje jūs parodote, kad tai yra ir būsimos Vyriausybės, dabartinės Vyriausybės, pozicijos laukas. Tačiau šalia kultūrai skiriamo nemažo dėmesio programoje neatsispindi pamatinės kultūros šaknys, o jos yra tautodailė ir etninė kultūra. Šito labai tikėjosi gausios bendruomenės, etninės kultūros ir tautodailės sąjungos. Prašau pasakyti, jeigu viso to neatsirado programoje, gal gali tikėtis šitos bendruomenės, kad tos temos atsispindės programinių nuostatų įgyvendinimo srityse ir kad jos neliks pamirštos?

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiama kolege, ačiū už pastabą ir klausimą, iš šios pastabos išplaukiantį. Iš tiesų galiu pažadėti, nes ši nuostata, grupės, rengusios Vyriausybės programą, nuomone, atsispindi šiek tiek kitose nuostatose, kurios yra abstraktesnio pobūdžio. Tai iš tikrųjų yra labai taiklus pastebėjimas, kad labai konkrečiai priemonių plane – Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plane – turi atsispindėti dėmesys etnokultūrai ir toms organizacijoms, kurios tame lauke veikia.

O kalbėdamas apskritai apie kultūrą, aš manau, ateis laikas, kai visos vyriausybės savo programas pradės nuo kultūros, nes kultūra esame mes. Mes iš jos kylame, mes ją formuojame ir kultūra remiasi visos tautos. Didelės tautos gali savo ekspansiją ar išlikimą užtikrinti ekonominėmis, karinėmis priemonėmis, o mažos tautos išlikti gali tik per kultūros stiprybę. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere, už tokį gražų žodį kultūrai. Toliau klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Premjere, mano klausimas paprastas – daugiausiai dėl jūsų požiūrio į regionus. Programoje kalbate apie tolygią regionų plėtrą, o tai visiškai susiję su viešosiomis paslaugomis, kurios yra teikiamos būtent regionuose. Mano klausimas yra toksai: ar dėl tokių paslaugų, kaip sveikatos, ligoninių, pirminės sveikatos priežiūros centrų, švietimo, mokyklų, susisiekimo autobusais, traukiniais, socialinės paslaugos, ir toliau reikės kovoti savivaldybių atstovams, ar vis dėlto kovoti nebereikės ir atsiras bendras sutarimas, kad tas aklas optimizavimas ne visais atvejais yra ta išeitis, kuria reikia naudotis?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Iš tikrųjų labai nuoširdžiai tikiuosi, jog kovoti nereikės, o labai pavyks bendradarbiauti. Iš tiesų, matyt, mūsų požiūris į regioninę politiką ir į regionuose gyvenančių žmonių prieinamų viešųjų paslaugų spektrą, ir į panašius dalykus nesiskiria. Jeigu mes nesusirūpinsime regionine politika, tai nukeliausime į tą vadinamąją dviejų su puse miestų viziją, kai visa Lietuva telkiasi aplink du su puse ekonominių, sakykime,

centrų, o visa kita Lietuvos dalis bus nedengiama nei viešojo transporto, nei sveikatos priežiūros paslaugų, nei švietimo paslaugų, todėl čia, aš manau, mes esame tikrai bendraminčiai ir kovoti neteks, o daugeliu atvejų bus bendrystė.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia K. Podolskis. Prašau.

K. PODOLSKIS (*LSDPF*). Ačiū. Klausimas gerbiamam premjerui. Gerai nuteikia parengta solidi Vyriausybės programa, orientuota į žmonių socialinę gerovę, investicijas į saugumą, viešųjų paslaugų stiprinimą. Kiekvienoje srityje yra tiek svarbių darbų, kad visus ketverius metus ministrų kabineto laukia tikrai nemažai iššūkių. Mano klausimas dėl rezultatų trumpuoju laikotarpiu. Gyventojai iš naujų vyriausybių visada laukia greitų pokyčių. Kokius būtinus darbus, sprendimus galėtumėte įvardinti, kurių naudą žmonės galėtų pajusti per ateinančias 100 naujos Vyriausybės darbo dienų? Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Matyt, pirmasis darbas, kaip ir jau buvo minėta, yra pateikto 2025 metų biudžeto projekto tam tikra nedidelė revizija, nes tam mes turėsime laiko lygiai 24 valandas. Tai, matyt, pagal procedūras. Tai štai čia, matyt, turi atsispindėti ir tie išsakyti jau ne vieną kartą visuomenės poreikiai, tai yra tiek dėl šalies gynybos, tiek dėl kelių, ypač žvyrkelių, kurių programa buvo patvirtinta visai neseniai ir taip gana iškilmingai, nenumatant tam lėšų, tiek dėl neformaliojo ugdymo krepšelio ir panašių dalykų. Todėl čia, matyt, bus pirmasis darbas, kurį reikės padaryti.

Antras dalykas, kuris irgi tikrai nelauks, tai vis tikrai kilus, na, sakyčiau, skandalų dėl investicijų pritraukimo, mes vieną po kito matome lendančius atvejus, kai įvairiose srityse, ar tai būtų investicijos, ar tai būtų statybos, ar teritorijų planavimas, ar tai būtų paslaugos, teikiamos švietimo ir sveikatos srityse, yra to perteklinio reguliavimo ir biurokratijos. Tai iš tikrųjų visuomenė tikisi bent pirmųjų žingsnių. Kokiais instrumentais, kaip bus tai daroma, kur galų gale galime tą informaciją pateikti vieno langelio principu, kad kas nors į tai sureaguotų ir atitinkamai duotų pavedimus tą situaciją spręsti, ar tai būtų ministerijos, ar galbūt reikia įstatymo keitimo ir galbūt reikia teisėkūrinės iniciatyvos ir tai gali padaryti patys Seimo nariai, tačiau kažkas turi imti ir tą klausimą spręsti.

Na, o kalbant apie šiek tiek vėlesnius arba tolesnius darbus, tiksliau, kur rezultatai bus matomi šiek tiek toliau, be abejo, tai yra švietimas, švietimo ir sveikatos sektoriai, kurių teikiamų paslaugų prieinamumas šiandien, ypač regionuose, mažėja. Jeigu nebus daromos tam tikros korekcijos, pavyzdžiui, dėl klasių komplektavimo ir finansavimo arba tam tikrų paslaugų ar skyrių uždarymo regioninėse ligoninėse, remiantis tokiu, sakyčiau, buhalteriniu išskaičiavimu, o ne teikiamos paslaugos kokybės išskaičiavimu, tikrai turėsime iš to išplaukiančių didelių problemų ir pasekmių. Todėl čia tie darbai yra daromi nedelsiant, nors rezultatai bus matomi šiek tiek gal ir vėliau.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Grubliauskas.

V. GRUBLIAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas premjere, noriu jūsų paklausti šiek tiek iš jūrinės temos, kuri dar čia iki šiol neskambėjo, ir akcentuoti keletą jūrinės valstybės akcentų. Mes kaip ir galime pasidžiaugti, Lietuvoje turime tarsi tris jūrų uostus, tai Būtingės terminalą, Šventosios uostą ir, be abejo, Klaipėdos valstybinį jūrų uostą. Mano klausimas būtų jums kaip premjerui būtent iš klaipėdiečio, buvusio ilgamečio miesto mero pozicijų apie Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir savivaldos santykius. Kaip jūs manote, ar nevertėtų stiprinti tų ryšių ir stiprinti savivaldos įtakos ir galimybių daryti įtaką uosto veiklai? Aš visada mėgdavau sakyti tokią formuluotę, kad padarykime miestą suinteresuotą uosto sėkme ir ieškokime sprendimų, kad uostas būtų suinteresuotas miesto sėkme. Ar manytumėte jūs, kad reikėtų plėtoti šitą ryšį ir ieškoti didesnių įtraukties galimybių?

Ir klausimas galbūt mano toks, atliepiantis kolegos klausimą apie vizitą už Atlanto, kada planuotumėte vizitą į Klaipėdą, į Klaipėdos uostą? Ačiū.

PIRMININKAS. Ir tada burlaiviu.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Vizitų grafikas, matau, pildomas, ir tarptautinių, ir vietinių. Bet iš tikrųjų čia labai taiklus ir geras pastebėjimas, kaip taip gali būti, kad mes girdime nuolat apie įvai-

rias trintis arba išsiskiriančius interesus tarp uosto administracijos ir savivaldos. Atrodo, juk tai yra ta pati teritorija, visi yra suinteresuoti, kad ten viskas būtų vystoma sklandžiai, daromos investicijos, kad žmonės pajustų jų naudą, kad būtų užtikrinami aplinkosauginiai reikalavimai ir panašiai. Todėl tas bendradarbiavimas arba radimas algoritmo, kaip tuos sprendimus laiku pasverti, diskutuojant priimti, tikrai yra kritiškai reikalingas, nes ir uostas turi savo plėtros planą, ir atitinkamai numatomos milžiniškos investicijos į pietinę dalį, numatomi atsinaujinančios energetikos tam tikri projektai. Ir čia su miestu reikia rasti sutarimą. Kita vertus, miestas taip pat turi svertų: jeigu ir nepristabdyti, tai bent jau tas nepasitenkinimas gali turėti labai apčiuopiamą išraišką. Todėl tikrai susisiekimo ministras pirmiausia savo darbą, aš tikiu, atliks ir paieškos tų gyvenimo mechanizmų. O aš pasiruošęs nuvažiuoti į Klaipėdą ir susitikti su uosto infrastruktūros valdytoju ir su savivalda, suderinus vizito detales ir grafikus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere, išgirdome jūsų pažadą ir atsakymą. Bet pratęsimė Klaipėdos temą. Toliau klausia A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas premjere, iš tikrųjų pradėdamas kandidatuoti pradėjote nuo iliuzijų dėl to krepšinio failo ir tada suvirpinote mano širdį. Dabar šiandien, matydamas tą gausybę pakeistų pozicijų, galbūt jau pradžioje netesėtų pažadų ir matydamas jau vieną komandą už jūsų nugaros, keliu klausimą, ar netaps tas pirmasis komandos susirinkimas dar vienu neįgyvendintu lūkesčiu kalbant apie krepšinį.

O pereinant prie klausimo, visos rinkiminės kampanijos metu buvo tikrai labai daug kalbama apie tai, kad bus sudarytos galimybės pasitraukti iš II pensijų pakopos, atsiimti pinigus. Tą žadėjo, ko gero, visi jūsų koalicijos partneriai, sakykime taip, skirtingu lygmeniu. Tačiau šiandien programoje mes matome tik tai, kad bus panaikintas priverstinis įtraukimas ir bus galima neribotai susistabdyti.

Aš norėčiau paklausti, kaip jūs šitame kontekste, kai vieni jau kaupia ir turės galimybę galbūt tik susistabdyti, užtikrinsite konstitucinę žmonių lygybę pagal įstatymą, nes čia du visiškai skirtingi mechanizmai? Vieni jau yra, kitiems kažkaip čia kitaip planuojate viską padaryti, vėl atitraukdami nuo pažadų, kuriuos žarstėte.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš irgi, matyt, pasidalinsiu pastebėjimu. Iš pradžių replika dėl krepšinio. Esu žaidęs krepšinio komandose ir turėjau visus numerius nuo penkto iki pirmo. Taip gyvenimas, kaip sakoma, blaškė. Todėl nieko nuostabaus, kad kartais politinės aplinkybės pastato į tam tikras pozicijas, kurias kiekvienas tomis aplinkybėmis, matyt, gali atlikti geriausiai. Tai aš net neabejoju, kad Seimo komandoje mes tomis pozicijomis, krepšinio komandoje, keisimės, kad aploštume latvius ir estus. Čia mūsų pagrindinis tikslas.

O šiek tiek kalbant apie pensijų kaupimą, iš tiesų tų teisės aktų projektų, kurie jau įregistruoti ir reikės priimti sprendimus, mes į programą ir nerašėme. Galų gale Konstitucinis Teismas yra pasisakęs dėl galimybės pasitraukti esant tam tikroms aplinkybėms ar aplinkybių sąrašui. Tas teisės akto projektas, ir ne vienas jų yra, atrodo, trys ar keturi yra įregistruoti ir jie bus jungiami į vieną, atitinkamai papildomas tomis nuostatomis, kurias mes esame išsakę ne kartą. Čia yra pažymimi tik esminiai punktai, kurie papildo, tai yra dėl automatinio įtraukimo atsisakymo ir atitinkamai sukakus pensiniam amžiui dėl alternatyvų pasirenkant išmokos formą. Šiandien ji yra apribota įstatymu pagal sukaupytą pinigų sumą – ar anuitetas, periodinė išmoka, vienkartinė. Mes manome, kad vis dėlto žmogus turi turėti visą informaciją, gaudamas finansinę konsultaciją, ir priimti sprendimą, ar jam reikia visos apimties sumą atsiimti, ar jisai sutinka su periodinėmis išmokomis. Galbūt jam iš tikrųjų naudinga pasirašyti anuitetą. Bet jis negali būti užrakintas vienu iš pasirinkimų tik todėl, kad yra sukaupta tam tikra pinigų suma jo fondo sąskaitoje.

Taigi nuo pažado mes tikrai čia neatsitraukiame. Tie teisės aktų projektai yra įregistruoti ir jie bus sujungiami į vieną bendrą valią, kuri artimiausiu metu pasieks Seimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia K. Bilius. Prašau.

K. BILIUS (*NAF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama premjero norėčiau paklausti, nes jūs, prisistatydami kaip premjeras, sakėte, kad mėgstate pasistumdyti krepšinio aikštelėje, o Vyriausybės programoje apie sporto dalį tikrai nėra daug kalbama. Žinome, kad 2016–2020 metų kadencijoje bu-

vo uždarytas ar likviduotas Kūno kultūros ir sporto departamentas. Jo įkėlimas į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją vis tikrai neteikia visai sporto visuomenei tos situacijos, kurios tikėjosi. Dabartinė Nacionalinė sporto agentūra... tiek federacijų, tiek Tautinio olimpinio komiteto, tiek sporto klubų irgi netenkina nei darbas, nei ta situacija. Sakykite, rinkimų metu buvo kalbama, kad galbūt galimai reikėtų atkurti Kūno kultūros ir sporto departamentą arba tokią instituciją, kuri turėtų statusą kaip Vyriausybės. Ar jus tenkina Nacionalinės sporto agentūros darbas, ar vis dėlto, nematau aš, kalbama apie Sporto departamento, kaip tokios institucijos, atkūrimą? Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Iš tikrųjų svarbiausia ne tai, ar mane asmeniškai tenkina, o ar tenkina sporto bendruomenę, ar tenkina aukšto meistriškumo sportininkus rengiančių federacijų interesus. Galų gale mes juk tikimės tam tikrų pasiekimų ir norime didžiuotis tais pasiekimais, ar ne? Čia yra išsipareigojimas, kuris, beje, yra ir programoje, tai yra parengti kartu su sporto bendruomene sporto strategiją, kurios stokojame, ir tas išsipareigojimas ateina, kaip ir minėjote... Beje, man atrodo, daugelis partijų yra pasirašiusios tam tikrą susitarimą su Tautiniu olimpinio komitetu, su federacijomis siekti tos sporto strategijos, kuri atspindėtų būtent ir šį klausimą dėl departamento, agentūros veiklos galimos pertvarkos. Todėl, neužbėgant įvykiams už akių, šie dalykai gali atsirasti Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plane kaip atskiros priemonės su tam tikrais terminais ir panašiais dalykais.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia B. Vėsaitė.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Mano klausimas yra paskirtajai sveikatos ministrei. Klausimas yra labai aktualus. Turbūt, gerbiama ministre, žinote, kad nuo Naujųjų metų, jeigu neturi galiojančios medicininės pažymos, negali vairuoti automobilio. Ir, žinokite, šis įsakymas yra pasirašomas sveikatos ministro. Tiesą sakant, kai kurie ekspertai sako, kad tai yra paprasčiausias pasipinigavimas.

Bet aš dėl pensininkų. Žiūrėkite, kaina yra to sveikatos pažymėjimo gavimo nuo 60 iki 20 eurų. Dabar sakykite, ar nebūtų galima iš Sveikatos fondo, iš Sveikatos draudimo fondo bent pensininkams padengti tas išlaidas, nes, tarkime, regioninis pensininkas kelis kartus turi atvažiuoti į tą sveikatos įstaigą ir pasitikrinti pas specialistus, tai jam ne 60 išeina, beveik 100 eurų.

PIRMININKAS. Kolege, laikas! Klausimas.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Iš tiesų girdžiu jūsų susirūpinimą vyresnio amžiaus žmonių sveikata. Mūsų senstančioje visuomenėje žmonių dalyvavimas socialiniame gyvenime yra labai svarbus. Na, deja, turbūt nėra numatyta tokios priemonės iš sveikatos biudžeto apmokėti. Bet mes turbūt galėtume kalbėti apie kitas įgalinimo priemones – ir sveikatos stiprinimo, ir palaikymo priemones, kurios būtų naudojamos vyresnio amžiaus žmonėms, kad maksimaliai išlaikytų juos aktyvius savo senėjimo procese. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia P. Kuzmickienė. Prašau, kolege.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Žinoma, klausimą turėčiau teisingumo ministrui, bet mes jo šiandien neturime, tai, premjere, klausimas jums. Atidžiai skaitant jūsų pateiktą programą, 344 punkte jūs rašote, kad sieksite teisingumo karo nusikaltėliams. Esu nuoširdžiai nustebusi, kuo ketina rūpintis ši Vyriausybė, ir suprantu tai kaip didelį akibrokštą. Visą kadenciją siekėme užtikrinti V. Putino Rusijos atsakomybę už karo nusikaltimus, rūpinomės Specialiuoju tribunolu agresijos nusikaltimui prieš Ukrainą tirti. Kyla klausimas dėl teisingumo sąvokos supratimo ir kam reikia teisingumo: ar nusikaltėliams, ar jų aukoms?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiama kolege, žiūrėdama, matyt, į tam tikras formuluotes, jūs puikiai suprantate, kad tos formuluotės po to yra plečiamos Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plane, kur yra numatomos konkretesnės tam tikros tiek priemonės, tiek jų įgyvendinimo terminai ir kiti dalykai. Šiandien, matyt, tos interpretacijos, kurios skamba iš jūsų lūpų, man tikrai yra svetimos. Mėginti aiškinti, jog šiomis nuostatomis yra siekiama padėti ar užtikrinti, nežinau, teises karo nusikaltėliams, o ne jų aukoms. Aš tiesiog net negaliu kaip nors plačiau komentuoti ar interpretuoti, tikrai ne, net nesiimsiu plačiau vystyti šitos minties. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Gedvilienė. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas Ministras Pirmininke, dėl aplinkosaugos dalies. Labai išsami ir ambicinga jūsų programa miškų valdymo srityje. Matyti, kad kai kurių dalykų tikrai ne-

pavyks įgyvendinti, jau dabar tą galima pasakyti. Tikrai tas parodo, kad jūs neturite asmens, kuris atsakingas būtent už šitą sritį, nes turbūt būtų sunku prisiimti tokią atsakomybę ir tokius pažadus įgyvendinti.

Bet mano klausimas truputėlį dėl kitos dalies, dėl statybų sektoriaus. Tai yra tikrai svarbus sektorius ir iš 120 punktų aplinkosauginės dalies ar visos programos statybų sektoriui yra tik du punktai numatyti, ir tie labai abstraktūs. Kokią žinią jūs siunčiate šitam svarbiam sektoriui ir ar tai reiškia, kad Vyriausybė atsitraukia nuo statybos klausimų valdymo, kontrolės ir sprendimų priėmimo ir palieka tikrai ministro kompetencijos lygmeniu? Norisi, kad kokia nors būtų aiški žinia pasakyta šitam sektoriui.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Pirmiausia noriu palinkėti daugiau tikėjimo, nes aplinkosaugos srityje iš tikrųjų pasiekti tikslus, įgyvendinti yra sunku ne tik šalims narėms, bet ir visai Europos Sąjungai, kuri dažnai išsikelia tokius tam tikrus tikslus, kurie vadinami utopijomis ir panašiai. Bet kai kada siekti svajonės yra sveika, nes pakeliui pasieki tikrai labai rimtų dalykų, net jeigu pagrindinio, sakykime, išsikeltą tikslo ir nepavyksta per tam tikrą apibrėžtą laikotarpį pasiekti.

Kalbant apie statybų sektorių. Iš tikrųjų statybų sektorius per pastarąjį laikotarpį patyrė aibę teisinio reguliavimo pakeitimų: Teritorijų planavimo įstatymas, statybų reguliavimas, ir dabar naujai Vyriausybei iš karto nerti vėl su naujais tam tikrais pakeitimais, matyt, derėtų kai kada ir susilaikyti objektyviai.

Kalbant apie biurokratinę naštą, tikrai ji bus mažinama ir bus peržiūrima – ir statybos išdavimų terminai, ir atitinkami reikalavimai, kurie stabdo objektų atidavimą atitinkamoms institucijoms, ir panašūs klausimai tikrai bus nagrinėjami per Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių planą. Nors tų punktų nėra daug, bet ten atsiras tos priemonės.

Dar kartą sakau, ši Vyriausybė nesiruošia radikaliai daryti kokių nors reformų dėl reformų, nes jos įvairiuose sektoriuose yra tiesiog nesibaigiančios ir nuolatinės. Daugybė tuose sektoriuose veikiančių asmenų, asmenų grupių, institucijų ar įstaigų jau yra tiesiog pavargę nuo nuolatinio poreikio prisitaikyti prie keičiamo teisinio reguliavimo. Jis iš esmės gal labai nieko ir nepakeičia, bet vėl kelia administracinę naštą, vėl į šitą reikia įsiskaityti, prisitaikyti, persikelti į savo praktikas ir panašiai. Tai stengiamės, kad mažiau būtų daugiau šiuo atveju.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas premjere, klausiant jūsų Vyriausybės programos, nuo žodžių „sieksime“ ir „gerinsime“ šiek tiek galva apsvaigo, kaip geros žolės parūkius, nors jos nerūkau.

Klausimas būtų apie Regionų ministeriją. Ar iš tikrųjų buvo atlikta analizė, kaštų analizė, alternatyvų vertinimas dėl tokios ministerijos poreikio? Mančiau, kad moderni valstybė šiandien turėtų kalbėti, pavyzdžiui, apie dirbtinio intelekto pritaikymo viešajame sektoriuje ministeriją. Paskirti ministrą virtualų DI ir duoti jam gerus viceministrus, nereikėtų ginčytis ir tarp koalicijos partnerių, kas tą postą užimtų, ir suformuluoti tris uždavinius: švietimo, sveikatos ir regiono problemų sprendimas. Neabejoju, kad tai būtų efektyvesnis kelias negu Regionų ministerijos steigimas. Tai ar vertinate alternatyvas? Dėkui.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų ir alternatyvas šiek tiek vertinome, ir tarptautinę praktiką, nes tokio pobūdžio ministerija, tai yra Regionų ministerija, kuri kuruoja horizontaliai ne vieną klausimą, yra labai pasiteisinusi į mus panašioje šalyje – Estijoje. Buvo estų ministro vizitas visai neseniai. Išgirdę apie tokios ministerijos steigimą, jie labai skatina tai daryti ir yra pasirengę pasidalinti ta savo gerąja praktika, kuri veikia tam, kad nebūtų daromos tam tikros klaidos.

Atsiliepiant į kitus jūsų pasiūlymus, jie yra tikrai toliaregiški ir savalaikiai. Skaitmenizacijos ministerija vienokia ar kitokia forma yra minima ir Vyriausybės programoje kaip centralizuotas skaitmeninės transformacijos ir skaitmeninimo politikos formavimo instrumentas. Taip, dėl ministerijos statuso kol kas nekalbama. Yra pasiūlymų Seime turėti tokį skaitmenizacijos komitetą, bet prie Vyriausybės kanceliarijos nuolat veikianti skaitmenizacijos arba skaitmeninės transfor-

macijos komisija tikrai bus. Ji savo ruožtu stengsis koordinuoti ir koncentruoti teisėkūrinės iniciatyvas, kurios tą ekonomikos transformaciją ir viešojo sektoriaus transformaciją per skaitmeninimą turės prižiūrėti tam, kad būtų sutelktos pastangos, kad nebūtų ištekčiai išbarstyti ir galų gale būtų aiškiai apibrėžti siektini rodikliai, kurie nepriklausytų nuo žinybiškumo, o būtų šalies nacionaliniu mastu patvirtinti.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Kolegos, klausimams liko 12 minučių ir 30 sekundžių, tai klausiantieji, jeigu norite, kad ir jūsų frakcijos kolegos paklaustų, bandykite paskubėti.

Dabar klausia E. Rudelienė. Prašau.

E. RUDELINĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas premjere, pristatydamas programą sakėte, minėjote tokius žodžius: „didelę širdį ir empatiją turinti valstybė“. Daugybę kartų jūsų pasisakyme ir apskritai programoje yra tokie žodžiai kaip „sieksime, plėsime, didinsime, gerinsime, auginsime“, kalbant apie valstybės išlaidas arba apie paslaugas, kurioms taip pat reikalingi finansai. Ar ta valstybės didelė širdis kartu su ranka neatsisuks pirmiausia į vidutines pajamas gaunančius šalies gyventojus? Nes tai, ką girdime iš jūsų kolegų, kad, susumavus visas pajamų rūšis, 30 tūkst. per metus visų pajamų rūšių, tai ir yra vidutines pajamas gaunantys žmonės. Ir jeigu kalbate apie mažiausias pajamas gaunančius žmones, tai kodėl 140 punkte ambicija yra tokia sumažinta ir MMA, ir NPD yra siekiama tiktai priartinti, o ne sulyginti? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Gerbiama kolege, iš tikrųjų kalbant apie NPD ir MMA artinimą, tai čia yra procesas, mes gi visi tai suprantame. Tas procesas gali vykti sparčiau ir suartinti, sugretinti tiek, kad skirtumo nebūtų, arba tai gali būti toks inkrementinis procesas, kuris gali vykti ketverius metus, priklausomai nuo valstybės finansinių išteklių. Galų gale mažinti biudžeto pajamas ir kartu didinti išlaidas nėra labai tvari finansų politika.

Šiandien mes turime situaciją, kai iš tikrųjų reikia rūpintis mažiausias pajamas turinčiais asmenimis, bet lygiai taip pat pažiūrėti, kaip jūs sakote, kad papildoma mokestinė našta negultų ant vidutines pajamas gaunančių asmenų. Kodėl tai yra svarbu? Todėl, kad šiandien būtent vidutines pajamas uždirbantys asmenys pagal jų pajamų struktūrą ir atitinkamai sumokamą gyventojų pajamų mokestį... ir matyti tas toks „pilvelis“, kai moka būtent ta asmenų kategorija.

Dar daugiau. Vidutines pajamas uždirbantys asmenys sumoka du kartus. Jie moka ir mokesčius, bet dėl savo užimtumo, dėl visokių šeimos auginimo įsipareigojimų labai dažnai jie už viešąsias paslaugas, ar už švietimą, ar už sveikatą, moka dar kartą iš savo kišenės. Todėl, sutelkdami didesnius išteklius per didesnes pajamas uždirbančių asmenų prisidėjimą, mes palengvintume situaciją vidutines pajamas uždirbančių asmenų grupei. Todėl tokio siekio kaip nors bausti ar priversti nešti didesnę valstybės išlaikymo našta vidutines pajamas gaunantiems asmenims tikrai nėra ir programoje aš to niekaip neįskaityau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū premjerui.

Dėl vedimo tvarkos – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kadangi pagarsinote, kad tiek nedaug beliko klausinėti šios naujos Vyriausybės ir Ministro Pirmininko, tai būtų siūlymas pratęsti Vyriausybės valandos sąskaita ir ilgiau paklausinėti, nes dar tikrai labai nemažai kolegų yra užsirašiusių ir norinčių paklausti.

PIRMININKAS. Bet mes norime ir nueinančios Vyriausybės paskutinį kartą paklausti. Gerai, pasitikrinsime balsuodami. Tuoj, minutėlę.

Dabar klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už žodį. Mano klausimas turbūt bus premjerui. Vakar iš Prezidento pasisakymų buvo galima suprasti, kad dviejų jūsų kolegų čia šiandien nėra iš esmės dėl to, kad nebuvo gauti aiškūs atsakymai apie jų pozicijas, nuomones apie Lietuvos pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai.

Aš pasižiūrėjau programą. Čia iš esmės apie pirmininkavimą yra kalbama trijose vietose ir tik labai labai paprastai, kad tiesiog bus užtikrintas sklandus pirmininkavimo procesas, kad bus sutelktos institucijos sklandžiam pirmininkavimo procesui. Vienintelę mažytę užuominą apie turinį, kalbant apie pirmininkavimą, mano dideliame džiugesiu, radau kultūros dalyje, kur yra sakoma, kad išnaudosime kultūros srities potencialą, kai kalbama apie pirmininkavimą. Jeigu mi-

nistrai, susitikdami su Prezidentu, įvardino kokią nors savo nuomonę, savo sritis, kodėl tai neat-sidūrė programoje?

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

S. KAIRYS (LSF). Ir ar išvis ministrai buvo įtraukti į programos kūrimo procesą?

PIRMININKAS. Vėl neduodate kitiems paklausti.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš pamėginsiu į jį atsakyti, jei-gu galima.

Kalbant apie 2027 metų Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungai turinį, tai, matyt, mes jo dar tikrai turėsime šiek tiek palaukti. Be abejo, mes, kaip Lietuva, taip pat galime pasirinkti tam tikrą savo prioritetą, derindami su Europos Sąjungos institucijomis, bet aš neabejoju, jog kokio nors stebuklo čia tikrai nebus ir saugumas bei konkurencingumas bus ant stalo ateinančius keletą metų. Todėl žiūrėsime, koks tas turinys nusistovės iki 2027 metų.

Bet Prezidento klausimai yra užduodami ne veltui. Pirmiausia, Lietuva pirmininkaus ir mi-nistrų vaidmuo pirmininkaujant Ministrų taryboms tikrai yra svarbus ir mes tikrai negalime nu-leisti kartelės. Esame jau tai patyrę vieną kartą. Turiu galvoje, kad Vyriausybė susitvarkė puikiai, todėl ir šiai Vyriausybei yra Prezidento numatomi tam tikri lūkesčiai.

Kalbant apie individualius pokalbius su Prezidentu, turiu galvoje, kandidatų į ministrus, aš tikrai jų nekomentuosiu, nes tai yra *tête-à-tête* pokalbiai, bet galiu tikrai pasakyti paprastą dalyką: nė vienas ministras į absoliučiai visus klausimus niekada neturi atsakymų. Tai yra normali disku-sija, normalus procesas, kai yra ir dalinamasi idėjomis, programinėmis nuostatomis, yra išklauso-mas Prezidentas, jo komandos nuomonė ir atitinkamai priimami tokie sprendimai, kurie yra ge-riausi ir naudingiausi Lietuvai.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia J. Zailskienė. Prašau.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ministre Pirmininke, noriu pagirti, kad programa tikrai labai ambicinga ir, kas svarbiausia, orientuota į kiekvieną Lietuvos gyventoją, siekiant teisingumo.

Noriu paklausti jūsų tokio klausimo. Švietimo bendruomenė regionuose labai laukia poky-čių. Buvusios valdančiosios daugumos Vyriausybė priėmusi tokius sprendimus, kad trūkstant vieno mokinio klasės negalima registruoti, negalima komplektuoti. Kaimo gimnazijoms užkelta kartelė, kad klasėje turi būti 21 mokinys, irgi yra labai aukšta. Negana to, savivaldybėms nesuda-ryta galimybė pačioms nuspręsti, ar finansuoti komplektus, ar nefinansuoti. Ar planuojate poky-čius šioje srityje? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Iš tikrųjų, pokytis šioje srityje bus ir jis bus greitas ir adekvatus. Turiu galvoje, po diskusijų ir su Savivaldybių asociacija, ir su ne vienu savivaldybių meru yra akivaizdu, jog savivaldybės yra pasiruošusios pasidalinti ta švie-timo tinklo optimizavimo atsakomybe kartu su ministerija. Vadinasi, savivaldybės taryba, nu-sprendusi prisidėti prie, kaip sakyti, klasės komplekto finansavimo, turėtų teisę tai padaryti ir neturėtų būti taikoma drakoniška nuostata, kad jeigu kokios nors kartelės nepasiekei, iš karto nubraukiamas visas klasės komplekto finansavimas. Tai tiesiog nėra bendradarbiavimo dvasia, tai nėra dialogas – tai yra drakoniškos priemonės, kuriomis siekiama, sakyčiau, prievarta priversti net ir gyvybingas tam tikras mokyklas arba turinčias perspektyvą optimizuotis, prisijungti ar užsidaryti. Tai čia vis dėlto to bendradarbiavimo dvasios stokojama. Priimti savivaldybės siūlomą jų atsakomybės dalį reikia, todėl čia pokytį teks padaryti.

PIRMININKAS. Bičiuliai, lieka paskutiniai du klausimai. Aš nesiūlysiu balsuoti dėl pratėsi-mo, nes 13 valandą yra sutarta, kad dalis ministrų eis į Liberalų sąjūdžio frakciją. Jau sutarta dėl to, kad atsakinės frakcijos. Klausia L. Šedvydis.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Klausimą norėčiau užduoti sveikatos apsaugos ministrei. Labai džiū-gu, kad programoje mes randame gana daug dėmesio psichinės sveikatos klausimams. Šiuo metu psichologų paslaugos ir konsultacijos, ypač poliklinikose, sunkiai prieinamos, jų apimtis ribota konsultacijų skaičiumi, ypač žmonėms su ribotais ištekiais. Ar, jūsų nuomone, per būsimą kaden-ciją pavyks padidinti psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą ir kokybę? Kokias matytumėte konkrečias priemones?

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Iš tiesų psichikos sveikatos klausimai, ir gyventojų psichikos sveikata, ir paslaugų prieinamumas, yra labai svarbus prioritetas iš tų, kuriuos mes turėsime pirmame savo skubių darbų trejetuke. Mes esame numatę, žinoma, plėsti ambulatorines paslaugas, pirminės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir esame numatę žingsnius, kaip galėtume didinti psichologinių paslaugų prieinamumą. Tai priemonių plane aptarsime, sudarydami, kaip sakyti, konsensusą tarp visų, ir paslaugų gavėjų, ir paslaugų teikėjų, rasdami subalansuotą požiūrį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Mano klausimas yra skiriamas būsimam vidaus reikalų ministrui. Taip, labai detalai susipažinau su Vyriausybės programa. Man kilo klausimas dėl migracijos. Kaip žinome, migracija yra labai svarbi tema ne tik nacionaliniu lygmeniu, bet ir europiniu lygmeniu.

Mano klausimas dėl priemonių. Labai abstrakčiai yra paminėta, kad bus imtasi kažkokių priemonių, bet nelabai aišku, kokios tai priemonės, kokie sprendimai. Taip pat užsiminta apie kvotas. Bet noriu pažymėti, kad kvotos jau yra priimtos, įtvirtintos įstatymu, dabar artimiausiu metu jau bus patvirtintas atitinkamas procentas. Gerbiamas pretendente, klausimas yra toks: koks jūsų požiūris į nelegalią migraciją? Kokie konkretūs sprendimai? Ar palaikote jau esamus sprendimus? Kaip ateityje dirbsite tiek nacionaliniu lygmeniu, tiek europiniu lygmeniu?

Kitas klausimas – dėl darbo migracijos, dėl sprendimų, susijusių su saugumu.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, laikas.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Būtų labai svarbu susipažinti, nes tai yra strateginis valstybės klausimas. Ačiū.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų vienas iš saugios valstybės pagrindų yra būtent sienos apsauga ir nelegalios migracijos sutramdymas. Mano požiūris yra toks, kad saugi siena ir tokios imigracijos sutramdymas yra garantas to, kad valstybė yra saugi ir gali normaliai veikti. Aišku, priemonės, naudojamos tokiai veiklai, sienai apsaugoti, turi būti pamatuotos. Bet pirmiausia, suprantama, yra mūsų visų saugus miegas, tai yra vienas iš svarbiausių momentų.

Kalbant apie migraciją... Kalbant apie darbuotojų pritraukimą iš trečiųjų šalių, taip, mes matome, visoje toje ekosistemoje tikrai reikia rasti balansą, kad būtų apsaugota ir darbuotojų rinka mūsų Lietuvoje, kad tai nebūtų dempinguojama. Nebūtų dempinguojama dabartinė situacija rinkoje, leidimas atvykti darbuotojams iš trečiųjų šalių nebūtų naudojamas darbo apmokėjimo sistemai sumažinti. Bet tikrai taip pat matome, kad aukštųjų specialistų (jų irgi jau trūksta) pritraukimas yra svarbus tam, kad visas ekonomikos mechanizmas suktųsi kaip laikrodis. Be šito mes neapsieisime.

Kvotų nustatymas ir jų panaudojimas. Aš manau, čia atvira diskusija, joje turėtų dalyvauti visos suinteresuotos šalys, tai ir profsąjungos, ir darbdaviai, ir valstybės institucijos, tam, kad rastume tą tikrą, tinkamą skaičių, atitinkantį visus parametrus.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, išnaudojome Statuto numatytą 1 val. 30 min. Paklausė 34 visų frakcijų atstovai. Dabar 13 valandą yra kai kurių ministrų susitikimas su liberalais.

Dėl vedimo tvarkos – R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Pirmiausia posėdžio pirmininkui didelė pastaba, nes yra nepagarbus elgesys: jeigu aš noriu pasisakyti dėl vedimo tvarkos, jūs visada mane pralaikote, kiek tik jūs pageidaujate. Prašome pirmininkauti taip, kaip yra nustatyta Statute. Vienas momentas.

Antras momentas. Norėjau jus pagirti, kad jūs iš tiesų leidote ir ilgiau paklausti, ir nesilaikyti laiko reglamento, ir pagirti premjerą, kuris išsamiai atsako į klausimus, ir dėl tos priežasties, kad labai daug klausiančiųjų buvo net tų, kurie rengė, rašė programą, paprašyti pratęsti laiką, leisti paklausti labai jau negausiai likusiai Seimo narių grupei ir išsamiai apsvarstyti, leisti paklausti visiems, kas norėjo, dėl programos. Frakcijos vardu prašau pratęsti laiką, tikriausiai Vyriausybės valandos, pusvalandžio sąskaita, kaip siūlė kiti kolegos iš opozicijos. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, aš tik noriu patikslinti jus, kad aš labai stengiausi reguliuoti laiką. Pažiūrėkite, 34 paklausė per 1 val. 30 min., tai vienas klausimas ir atsakymas netruko ir

3 min., kai Statutas numato beveik 4 min. Bet jeigu reikia, galime pabalsuoti. (*Balsai salėje*) Prašau, Simonai.

S. KAIRYS (LSF). Labai trumpa reakcija, nes buvo paminėta Liberalų sąjūdžio frakcija. Tai turbūt ne tas yra argumentas, nes į tų ministrų, kurie turėtų frakcijos posėdyje dalyvauti, tikrai manau, į jų klausimus čia galės atsakyti ir premjeras. Kita vertus, frakcija gali šiek tiek ir palaukti. Šiuo atveju manau, kad reikėtų pabaigti visiems klausiti Vyriausybės.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerai. Aš noriu, kad kai prasidės pertrauka, esu įpareigotas rinkti Moldovos, Azerbaidžano ir Uzbekijos grupes.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu turime siūlymą pratęsti sesiją turimų klausimų ir atsakymų. Tada siūlau balsuoti. Prašom balsuoti. Kas už tai, kad pratęstume, balsuoja už, kas už tai, kad nepratęstume, balsuoja kitaip – prieš.

Nepratešiam: 24 – už, 27 – prieš, 3 susilaikė. Ačiū paskirtajai Vyriausybei.

Kol susirinks, ateis į postus, į vietą laikinoji Vyriausybė, primenu, kad yra grafikas Vyriausybės narių susitikimų su frakcijomis.

13.03 val.

Seimo narių pareiškimai

Kol tai vyks, aš gal pakviesiu kolegą V. Juozapaitį perskaityti pranešimą, nes dabar kaip tik 13 valanda, kada jums buvo skirtas laikas. (*Balsas salėje*) Na taip.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia dar vyksta triukšmas kaip Stambulo turguje, o čia vis dėlto yra Lietuvos parlamentas, jeigu galima, šiek tiek pagarbos bent jau sau, jeigu negerbiate kalbančiųjų.

Aš norėjau pakalbėti apie naujosios valdančiosios daugumos tą elgesį. Aš atsiprašau, žinoma, gerbiamas posėdžio pirmininke, kad aš šiek tiek uždelsiau suformuluodamas savo klausimą, bet šiandien yra ypatingos svarbos diena ir ypač svarbu yra tiek suformuluoti, tiek pateikti klausimą ir išgirsti atsakymą. Aš suprantu, kad jūs – nepatyręs posėdžio pirmininkas, bet vis dėlto ėmėtės tos iniciatyvos ir man bekalbant kalbėjote *ant viršaus*, trukdydamas man suformuluoti. Taip aš nepadariau to, ką norėjau padaryti. Bet vis dėlto aš dabar tiesiog dėl įrašo pasakysiu, ką aš norėjau pasakyti, jeigu premjeras paskui pažiūrės. Aš tik norėjau... (*Šurmuly, balsai salėje*) Gal galima?.. Pirmininke, galima pasakyti, kad tyliau šiek tiek, gerai?

PIRMININKAS. Prašom toliau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Na, gerai, tai gal šį kartą aš pabaigsiu savo pasisakymą, nes čia yra ištis susirinkę žmonės, kurie turbūt nesuvokia, kur jie pateko. Gerbiami kolegos... Na, neįtikėtina. Esu Seime jau ketvirtą kadenciją, žinoma, visokio buvo čia triukšmo ir ko tik nebuvo, bet vis dėlto nuo pirmos dienos užčiaupti opozicijai balsą, na, nebuvo pati geriausia tradicija ir niekada to nėra buvę.

Aš norėjau priminti vieną dešimties metų istoriją, kai čia sėdėję garbūs ministrai, finansų ministras R. Šadžius ir ministras Š. Birutis, 2014 metais, būtent būdami tuomet valdančiojoje daugumoje... ministras Š. Birutis iškėlė tokią, na, iniciatyvą kultūros darbuotojams pakelti atlyginimus, pridėti ir taip toliau, bet finansų ministras R. Šadžius tada kategoriškai pasipriešino ir tuometinė socialdemokratų valdančioji dauguma ir frakcija balsavo prieš, skirtingai nuo tuomet opozicijoje buvusių Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų, kurie būtent su tuomet Š. Biručio atstovaujama Darbo frakcija, Darbo partijos frakcija, pabalsavo už. Tai aš ir norėjau paklausti gerbiamo finansų ministro, jau turbūt ketvirtą ar trečią kartą tapsiančio finansų ministru, ar pasikeitė jo požiūris į kultūros politiką, į jos finansavimą, nes tuomet ištis buvo neįtikėtinas akibrokštas, kai opozicijos balsais teko gelbėti kultūros lauko, kultūros sektoriuje dirbančių žmonių būvį ir jų materialinį būvį.

Tai va. Tai toks *déjà vu*: lyg ir nauja Vyriausybė, bet veikėjai tie patys. Tai kur yra garantija, kad tas veikimas nebus toks pat kaip prieš dešimtmetį, juolab kad jau nuo pirmųjų dienų valdantieji, deformavę valdančiąją daugumą, parodė, kad jų duoti žodžiai, na, ne visada atitinka tikrovę? Tai aš labai labai tikiuosi, kad mums neteks čia kariauti dėl finansavimo vienai ar kitai socia-

linei grupei, kad tie principai arba tie lozungai, kurie šiandien nuskambėjo iš tribūnos gerbiamo paskirtojo premjero kalboje, bus įgyvendinti ir kad mes ištis daugiau nelaužysime iečių, jeigu ten sekundę kitą žmogus norės paklausti, o valdantieji neužčiaups opozicijos balso. To aš jums labai nuoširdžiai linkiu ir ačiū visiems, kas klausė ir kas išklausė.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų pareiškimą. Tik priminsiu kaip pirmininkas, kad jūs viršijote daugiau kaip dvigubai savo klausimo laiką.

13.08 val.

Vyriausybės valanda

Tai prasideda Vyriausybės valanda. Prašom, yra užsirašiusių. Pirmoji klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašau, klausimas.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Na, gal aš ne tiek klausimą, kiek padėkojimą norėčiau šitai Vyriausybei išsakyti pasinaudodama proga. Vis tik tai šiandieną, skaitant ateinančios Vyriausybės programą ir išsipareigojimus, tikrai susidaro įspūdis apskritai, kad tai yra aukštų lūkesčių programa. Kita vertus, yra labai daug tāsos, ką darė nueinanti Vyriausybė, ypač žiūrint ir į švietimo sektorių, nepaisant to, kad problemų tikrai yra, niekas jų neneigia ir jų bus visada, kad ir kas būtų ministru ar kad ir kokia Vyriausybė būtų. Bet vis tik tai tikrai daug klausimų yra jau išspręsta ir tie punktai, kurie ateinančios Vyriausybės programoje yra įrašyti, jau yra vykdomi.

Tai tiesiog naudodamasi proga ir dėkoju už šituos ketverius tikrai labai nelengvus metus. Dėkui ir premjerei, ir kiekvienam ministrui už jūsų darbą, už jūsų energiją, už jūsų *padėtus* nervus, ir ačiū ne tik tai tiems, kurie esate šiandieną čia, bet ir tiems, kurie vienu ar kitu etapu šitoje Vyriausybėje darbavosi. Tai labai jums ačiū ir sėkmių kituose reikaluose.

PIRMININKAS. Ačiū. Tai klausimo lyg ir nėra. Mes jungiamės prie sveikinimų, ačiū už darbą, bet norime dar jūsų paklausti. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Labai gaila, kad nėra užsienio reikalų ministro, tai gal premjerė galės atsakyti, kas užsienio reikalų ministrui liepė sudirbti santykius su Kinija, išsiunčiant ambasadas, dar kažkokių sankcijų pritaikyti? Ar čia premjerės nurodymu, ar čia džiazuoja ministras, kuris iš visur pabėga ir jau tuoj Graikijoje bus?

Antras klausimas. Žemdirbiai už 2023 metus mokėjo socialinio draudimo įmokas ir tikėjosi gauti socialines garantijas. Po protesto Vilniuje jiems Vyriausybės buvo pažadėta, kad ši problema nekels jokių tokių dalykų ir jie socialines garantijas gaus. Bet ką tik iš jūsų Vyriausybės gavo atsakymą, kad tie jų sumokėti socialinio draudimo mokesčiai nebus įskaityti ir visos socialinės garantijos už 2023 metus iš jų bus atimtos. Kodėl taip atkeršijote žemdirbiams? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Į antrą klausimą atsakys V. Šilinskas, nes aš nesu tikra, kad aš žinau, apie kokį raštą jūs kalbate. O dėl pirmo klausimo aš siūlyčiau jums pagūglinti. Jeigu nemokate, tai čia, salėje, yra kolegijų, kurios profesionaliai gali patarti ir pagūglinti, ką tuo klausimu sakė dartinis šito Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, nes kad ir ką aš pasakyčiau apie Užsienio reikalų ministeriją, jūs mane kaltinsite šališkumu ar kažkokiais nurodymais, ar dar kokiais vapesiais, kuriais jūs tikrai pasižymite. Bet jūs tiesiog paklauskite žmogaus, kuris įsigilinęs į situaciją ir žino, kas atsitiko, ir žino, kad taip atsitiko ne be priežasties. Pataupykite savo visą šitą gražbylystę G. Landsbergio atžvilgiu kažkokiems kontekstams, kuriems bent jau yra kažkoks pagrindas.

V. ŠILINSKAS. Dėl antrojo klausimo. Problemą žinome. Situacija yra tokia, kad reglamentavimas nesikeitė, bet yra nauja tai, kad „Sodra“ pradėjo žiūrėti ne tik į jai teikiamus duomenis apie gaunamas pajamas, bet ir Mokesčių inspekcijai. Matome, kad yra nedidelė dalis dirbančiųjų, kurie Mokesčių inspekcijai nurodė, kad jie jokių apmokestinamųjų pajamų neturėjo – nulis, o „Sodrai“ nurodė, kad turėjo, kad galėtų susimokėti įmokas ir gauti iš „Sodros“ išmokas.

Šitiems asmenims buvo išsiųsti pranešimai ir paprašyta pataisyti klaidą, priklausomai nuo to, kur ta klaida yra padaryta: ar duomenys neteisingai buvo deklaruoti Mokesčių inspekcijai, ar neteisingai deklaruoti „Sodrai“. Jeigu liks Mokesčių inspekcijai nuliai, vadinasi, „Sodrai“ buvo

padarytos permokos ir žmonės atgaus „Sodrai“ permokėtas sumas. Situacija šiuo metu yra tokia. (*Balsas salėje*) Tiesiog sakau, kad reglamentavimas nesikeitė. Yra nauja, kad institucijos pradėjo žiūrėti, kokius duomenis apie gautas pajamas ir sumokėtus mokesčius asmenys teikia, ir pastebėjo, kad yra nedidelė dalis asmenų, kurie teikia skirtingus duomenis. Tokiais atvejais yra būtina tas klaidas ištaisyti. Žmonės buvo apie tai informuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Premjerė dar nori papildyti.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš norėčiau papildyti, nes jeigu Mokesčių inspekcijai deklaruojami nuliai, vadinasi, nemokami tie mokesčiai, kuriuos priklauso mokėti į valstybės arba savivaldybės biudžetus. Čia jau žmonės turi apsispręsti: arba jie pajamų turėjo ir tada susimoka visus mokesčius, arba jeigu tiesiog bando pasinaudoti tam tikra sistemos spraga tam, kad galėtų turėti lūkesčių dėl išmokų, tai taip neturi būti. Tada yra „Sodros“ įmokų permoka ir jinai bus grąžinta.

PIRMININKAS. Ačiū premjeri. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*NAF*). Gerbiami kol kas dar veikiančio ministrų kabineto nariai, turbūt prisimenate, kaip dažnai šioje salėje dėl opozicijos pasiūlymų iš jūsų pusės buvo girdimas tik vienas paruoštukas – biudžete pinigų tam nėra arba nurodykite papildomus finansavimo šaltinius. Tikiuosi, kad dabar turėsite nemažai laiko susipažinti su teikiama Vyriausybės programa, kurioje vis dėlto atsirado vietos ir finansavimo anksčiau teiktiems ir jūsų atmestiems projektams. Gal tai buvo ne pajamų ir išlaidų problema? Gal vis dėlto žmogiškesnio požiūrio į Lietuvos gyventojus problema ir visos valstybės gyvenimo klausimą, ko jums taip iki šiol trūko, ir gal dabar galėsite pasimokyti, nes tam turėsite, manau, gerą laiką?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš turėsiu gerą laiką vien dėl to, kad tai yra paskutinė Vyriausybės valanda, kai jūs galite man užduoti kokį nors glitų klausimą. Aš tikrai turėsiu gerą laiką, aš jums pažadu. Bet, žinokite, lėšos projektams atsiranda ne Vyriausybės programose, ne priemonių planuose, ne kažkokiose lentelėse, pažaduose – geriau, labiau, daugiau, ko tikrai yra labai daug Vyriausybės programoje.

Man labai patinka Vyriausybės programa vienu požiūriu – per visus rinkimus jūs raudojote kruvinomis ašaromis, kaip viskas Lietuvoje yra sugriuvę, o kai paskaitai Vyriausybės programą, pasirodo, kad nė velnio. Pasirodo, kad dauguma darbų bus tęsiami ir tų darbų kryptys bus labai panašios.

Kiek ir kokio masto bus galima įgyvendinti tas ambicijas, tikrai nulems ne tai, kas yra dabar gražių žodžių tekste, taip sakant, parašyta, o tai, kokia bus faktinė ekonomikos padėtis ir koks bus biudžetas. Bet aš tamstai noriu priminti, kad tokie labai svarbūs valstybei tikslai kaip gynyba, pedagogų darbo užmokestis, mokslinių tyrimų investicijos – per Vyriausybės kadenciją finansavimas šitiems dalykams padidėjo kartais, net ne procentais. Žinote, manau, kad mums ko nepritrūko, tai prioritetų suvokimo, ir tikiuosi, kad nepritrūks ir būsimai Vyriausybei.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKĄ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas aplinkos ministru. Iš tiesų, ministre, ši kadencija, kadencijos pradžia buvo tokia apie stumbrus ir pabaiga apie stumbrus, tai tokia stumbrinė išeina kadencija. Bet neturint kito, naujo aplinkos ministro kol kas neturime, jūs daug kalbate apie saugomas teritorijas, apie kažkokią grėsmę, baimes. Kaip jūs manote, ministre, ar tas stumbras, kuris buvo nelegaliai sumedžiotas kadencijos pradžioje, lyg už 36 tūkst. ir atpirko tą žalą gamtai? Ar kadencijos pabaigoje sumedžiotas stumbras, kur investuota 15 mln. į aptvarus, bet ar tame aptvare nėra vietos stumbrui, kuris čia dabar laisvėje, rezervate vaikšto, jį reikia nušauti pagal jūsų specialistų paliepimą? Ar kaip čia yra dabar su tais stumbrais? Tai gal galite atsakyti? Ar jų čia tiek Lietuvoje yra, kad jau dabar reikia medžioti kadencijos pabaigoje? Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju už klausimą. Siūlyčiau sensacijų neieškoti. Stumbrų populiacija Lietuvoje stipriai atsikūrusi. Būtent per jūsų Kaimo reikalų komitetą nuolatos gaunami skundai dėl Kėdainių krašto ūkininkų nuostolių. Beje, vakar kartu su K. Starkevičiumi patvirtinta nauja žalos nustatymo metodika leis ūkininkams gauti didesnes kompensacijas už stumbrų žalą. Bet ko visuomenė gal nelabai supranta, kad stumbrai Lietuvoje serga genetinėmis ligomis, nes yra labai

siaura populiacija, dažni apsigimimai ir maždaug po 10–15 stumbrų kiekvienais metais yra išimami iš stumbrų grupės, tai daro mūsų tarnybos – ne privatūs medžiotojai. Tai yra tam, kad išsilaikytų sveika stumbrų populiacija, reguliavimas stumbrų, kad to kryžminimosi būtų kuo mažiau.

Tiesą sakant, dabar stumbrai Lietuvoje yra Kėdainiuose, Telšiuose ir Dzūkijoje. Mes matome, kad populiacija palietė 300–400 stumbrų lygį, jis jau Lietuvoje yra ribinis, ir mes galėtume net pervežti juos, tarkim, į kokią Lenkiją ar Ukrainą, kur jų irgi yra natūrali buveinė. Tai neieškočiau čia sensacijų, nes ir prie jūsų vykdavo stumbrų išėmimas. Tai normali stumbrų populiacijos reguliavimo praktika.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš, pasinaudodamas proga, be jokios abejonės, noriu padėkoti visai darbą baigiančiai Vyriausybei už tą tikrai nelengvą kadenciją, už tikrai didelius darbus, kurie buvo nudirbti įvairiausiose srityse. Norėčiau, aišku, atkreipti klaipėdietiškai dėmesį į tuos projektus, kurie lietė Klaipėdą, tai ir susisiekimio sritis, kur gavome to dėmesio, kurio anksčiau Klaipėdos kraštas negaudavo, ir Vidaus reikalų ministerija pabaigė dar prieš tai buvusios Vyriausybės darbus, kai komisariatai buvo statomi, o parkingai nestatomi ir dėl to tiek policijos darbuotojų, tiek jų klientų automobiliai buvo statomi žmonių kiemuose. Tai parkingas yra statomas ir juda į pabaigą. Tai tikrai klaipėdiečių akis nuolatos džiugina. Ir ypač sveikatos sričiai, tai yra gerbiama ministrai, esama, buvusiam, už tai, kad buvo sukurtas trečio lygio ligoninės centras.

Labai džiaugiuosi, kad kai kurie dalykai atsispindi dabar naujos Vyriausybės programoje, tai tas vadybinis, vadybininkų koordinatorių modelis tapo atspirtimi. Klaipėdos pavyzdys tapo atspirtimi naujos Vyriausybės programai. Aš norėjau paklausti ministro: gal jūs galėtumėte pasidalinti, nes girdžiu, kad yra sektorių Klaipėdos ligoninėje, kaip suvaldyti eiles, jau sėkmingų pavyzdžių, su nauja Vyriausybe, palinkėdamas ko nors ir parodydamas pavyzdžių, kaip tai daryti, kad vis dėlto tos eilės mažėtų, per Klaipėdos ligoninės prizmę?

A. PEČKAUSKAS. Ačiū. Ačiū už klausimą ir už padėkas. Turbūt malonu visada girdėti, kad darbai yra matomi. Taip, geros žinios turbūt, kad Klaipėdos universiteto ligoninė, nors tiek linčiuota, išlipo iš tos situacijos ir pradėjo generuoti finansinį pelną, tai čia žiūrint iš to makrolygmens. Jeigu žiūrėtume į eiles, ką jūs minėjote, natūralu, kad sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas yra klausimas, kuris bet kurios Vyriausybės programoje bus. Natūralu, kad ir mūsų darbotvarkėje jis buvo gana aukštai ir tos eilės, matyt, vis tiek išlieka aktualios visiems Lietuvos žmonėms. Aišku, turbūt išlieka ir filosofinis klausimas: o kokios jos turi būti, kad visuomenė būtų patenkinta? Kad reikia gerinti prieinamumą, matyt, sutinkame visi. Taip, Klaipėdos universiteto ligoninė turbūt keitė savo valdysenos struktūrą, įterpdama didesnę dalį kompetencijų, vadybinių kompetencijų į procesus. Kaip matyti, šioje gydymo įstaigoje buvo didelė problema dėl kardiologinių paslaugų prieinamumo, tai akivaizdžiai matome, kad situacija gerėja. Tikrai, eilės trumpėja, gydymo įstaiga pradėjo proaktyviai, kaip čia, nepaleisti pacientų, kurie kreipiasi į pačią gydymo įstaigą. Manau, kad tas proaktyvus gydymo įstaigos veikimas tikrai yra geras pavyzdys, kurį turėtų visos sveikatos sistemos vadybininkai matyti. Ir aš manau, kad tikrai tai galėtų būti ir palinkėjimas naujai Sveikatos apsaugos ministerijos vadovybei, kad, sprendami prieinamumo klausimą, būtent žiūrėtų per vadybinę prizmę, siekdami gerinti prieinamumą. Dar kartą dėkui už klausimą ir už palinkėjimus.

PIRMININKAS. Toliau klausia B. Ropė. Prašau.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Turiu du klausimus, vieną – vidaus reikalų ministrei, kitą – žemės ūkio ministrai. Gerbiama ministre, sakykite, kodėl Lietuvoje skirtumai tarp regionų yra tokie dideli? Pavyzdžiui, tarp Vilniaus regiono ir Tauragės ar Utenos siekia daugiau kaip tris kartus. Ir per paskutinius ketverius metus tas skirtumas tik didėjo. Kokios pagrindinės priežastys, kaip jūs galvojate?

Ir antrą klausimą noriu užduoti žemės ūkio ministrai, kolegai K. Starkevičiui. Aš daug kartų kreipiausi į prieš jus buvusį ministrą poną K. Navicką, siūlydamas kuo greičiau Lietuvoje priimti reikiamus sprendimus, kad žemdirbiams supirkimo kainos padengtų bent savikainą. Ir visada buvo atsakymai, kad to negalima, to nepasieksime. Šiuo metu nauja Vyriausybė įsirašė į progra-

mą, kad, pasinaudodama kitų Europos Sąjungos šalių patirtimi, būtent įgyvendins šitą dalyką, kad žemdirbiai gautų bent savikainą. Kokia jūsų nuomonė, ar tai reikalingas sprendimas ir ar jūs jį palaikysite kaip Kaimo reikalų komiteto narys? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį, kad kalbant apie europinį finansavimą, lėšas, kurios yra rekordinės, kurios tenka mūsų regionams, tai 1,6 mlrd. eurų, ir mes tą pasiekėme – 30 % sutarimą. Matyt, klausimas yra ne tik centrinei valdžiai, bet ir valdžiai, kuri yra vietos lygmeniu, dėl jų atitinkamų priemonių, pritraukiant verslą, sudarant visas sąlygas, kad būtų kuo mažiau biurokratizmo ir kitų dalykų. Ir šiuo atveju, matyt, klausimas yra tas, ar iš tikrųjų pakanka tų visų priemonių ir veiksmų. Matyt, nepadarysime, kad visur bus vienodas lygis ir vienoda situacija, nes kiekvienas regionas turi savo specifiką ir savo skirtingą situaciją. Kaip matau, šios Vyriausybės, naujos Vyriausybės, vienas iš prioritetų yra Regionų ministerija. Tuo pagrindu jinai, kaip suprantu, ir inicijuojama? Linkiu sėkmės ir norėčiau palinkėti, kad tai nebūtų tokia siaura sritis, vien tiktai regionai. Nes yra ne tik regionai, bet ir visas viešasis valdymas. Ir galvojant apie šiandienos geopolitinę situaciją, apie saugumo iššūkius, matyt, norėtusi, kad ir šitie dalykai Vidaus reikalų ministerijos kontekste nebūtų pamiršami. Nes grėsmės ir saugumas yra, matyt, svarbiausi dalykai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šukys.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dar aš atsakysiu.

PIRMININKAS. Prašom. Atsiprašau. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų, kainų reguliavimas čia kiekvieną kadenciją, ypač pradžioje, būna labai populiarus, kad čia mes rasime pinigų, kompensuosime. Tačiau žemės ūkio sektorius ir ūkininkai puikiai šiandien supranta, kad savikaina labai priklauso ir nuo gamybos kaštų, ir nuo pasaulinių rinkų tendencijų. Šiuo metu pasižiūrėkime kad ir pieno rinką – pieno kainos Lietuvoje yra vienos aukščiausių iš Europos Sąjungos šalių. Ir kiaulių mėsos kainos taip pat yra vienos iš aukščiausių. Puikiai suprantame, kad tuo metu, kada kainos yra aukščiausios, reikia kaupti tuos lašinius, ūkiškai tariant, o kada ateina krizė, tai juos ir panaudoti.

O dėl to, ar čia bus kokių nors pinigų, aš, atvirai pasakius, netikiu, kad atsiras pinigų toms kainoms kompensuoti žemiau savikainos. Čia dabar tiktai yra tokios kalbos. Mes komitete diskutavome, kad apie 12 mln. pieno sektoriui, kad čia pinigų. Vakar komitete ir sakome, aš netikiu, kad Vyriausybė ir skirs tuos 12 mln. dabar, nors prieš tai per rinkimus buvo žadėta. Būkime realistai, suprantantys situaciją, ir nedalinkime tuščių pažadų.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia R. Šukys.

R. ŠUKYS (NAF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas galbūt būtų vidaus reikalų ministrei. Šiandien popietiniame posėdyje mes svarstysime Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto įregistruotą pataisą dėl Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 10 dalies pakeitimo, kur siūloma nukelti nuostatas, numatytas šiame straipsnyje, įsigaliojimą. Jis buvo anksčiau numatytas 2025 m. sausio 1 d., siūloma nukelti iki birželio 30 dienos.

Aš priminsiu, apie ką. Ten buvo numatyta, kad Vyriausybė, ministerijos ir savivaldybės institucijos peržiūri joms pavaldžioms ar atskaitingoms biudžetinėms įstaigoms, viešosioms įstaigoms, valstybės ar savivaldybės įmonėms iki šio įstatymo įsigaliojimo suteiktus viešojo administravimo įgaliojimus. Atitinkamai juos turi perduoti iki šitos datos, priimti reikalingus teisės aktus toms institucijoms, kurios Viešojo administravimo įstatyme yra numatytos.

Norėčiau paklausti, kas būtent, ar Vyriausybė, ar ministerijos, ar savivaldos institucijos neatliks kažkokių veiksmų? Dėl kokių priežasčių neatliks? Na, ir ar tas siūlomas birželio 30 dienos terminas, iki kurio siūloma nukelti, iš tiesų yra realus, o gal nereikia iš viso nukelti?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Situacija yra susijusi su tuo, kad savivalda nespėjo atitinkamai pasiruošti, todėl ir siūlomas tas termino nukėlimas. Tai tiek galiu pakomentuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Šį kartą tikrai neapsiribosiu klausimu ir pasakysiu ačiū. Nors dirbau praėjusią kadenciją opozicijoje, bet, aš manau, nueinančiai Vyriausybei, reikia pripažinti, tikrai nelengvais laikais teko dirbti ir todėl tikrai kiekvienam iš jūsų,

nepaisant, kokie kartais buvo galbūt santykiai ar pasisakymai vienu ar kitu klausimu, tikrai, manau, bendražmogiškai reikia padėkoti už jūsų atliktą darbą.

Be abejo, esame politikai, turime skirtingus požiūrius, nėra vieno teisingo sprendimo, tie būdai problemos sprendimų gali būti įvairūs, ir čia turbūt mes ne visada sutarėme ir ne visada ateityje sutarsime, kaip tas problemas spręsti. Tačiau bet kuriuo atveju tikrai ypač didelis ačiū keliauja vis dėlto ir premjerei, kuri turbūt, mano akimis, dirbo vieną apskritai sunkiausių Lietuvoje darbų – premjero. Žinome, kokia tai atsakomybė gula ant pečių. Todėl tikrai linkiu jums visiems sėkmės, kad ir kokią kelią pasirinksite ateityje, ir, be abejo, jūsų šeimos nariams. Sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū už gražius žodžius. Toliau klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Man belieka tik padėkoti ką tik kalbėjusiam gerbiama kolegai už tą ir politinę kultūrą, ir šiaip už tą žmogišką požiūrį, skirtingai nuo veikėjų, kurie visą laiką jaučia malonumą besityčiodami iš bet ko, iš ko galima pasityti.

Aš taip pat prisiedu prie tų sveikinimų, palinkėjimų. Iš tikrųjų ši Vyriausybė, nueinanti, baigianti savo kadenciją Vyriausybė, čia daug kas šaiposi iš to pasakymo, bet tai buvo geriausia, kas galėjo nutikti Lietuvai, turint mintyje ir tą laikotarpį, į kurį mes buvome dabar patekę per tuos ketverius metus. Žinoma, galbūt kada nors ir kiti turės progą išbandyti savo kompetencijas ir savo kantrybę, ir šiaip žmogiškumą tokiomis sąlygomis. Bet tai, ką patyrė būtent šios garbios moterys ir vyrai, tai buvo tikrai neįtikėtina.

Ir paskutinis. Paskutinė padėka už M. K. Čiurlionį, už tai, kad mums pavyko vis dėlto gerbiamos premjerės dėka suburti ir sukurti tą tarpinstitucinę komisiją, kuri išties padarė didžiulį darbą ir jau davė tą toną ir tą kelią, nuo kurio, aš jau tikiuosi, atėjusi naujoji valdančioji dauguma neturės, na, kokių nors užmačių pasitraukti. Ir sveikinu susisiekimo ministrą, kuris palūžo vis dėlto ir sutiko (ar... nežinau, kaip jūs balsavote), bet tai, kad oro uostui vis dėlto suteiktas „Čiurlionio“ vardas, kad ir kaip ten kas ištartų jį ar panašiai, tai yra mūsų pasididžiavimas išties ir tai yra galimybė žmonėms, kurie nebuvo girdėję M. K. Čiurlionio (o tokių yra, ir čia – taip pat), kad jiems bus galimybė pasidomėti, pasigūglinti, kaip sako premjerė, iš tikrųjų tai yra nesudėtinga. Nepasigūglinti čia šiandien, kitame kontekste. Bet išties tai yra, na, pagarbos tikrai verti dalykai, kurie išliks istorijoje, tai yra svarbiausia.

Taigi, jūsų Vyriausybė, tai yra mūsų Vyriausybė, išliks istorijoje.

PIRMININKAS. Jau dvigubai viršytas laikas. Bet na... Ačiū jums.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Na, kantrybės, gerbiamas pirmininke, kantrybės. Jūs gi puikus mikrochirurgas buvote, o dabar kaip su kirviu duodate.

PIRMININKAS. Klausia Z. Balčytis. Nematome jo. Tada klausia D. Ulbinaitė.

D. ULBINAITĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už galimybę paklausti. Tai aš norėčiau paklausti premjerės ir vidaus reikalų ministrės. Premjere, vakar Baltarusijos kalio trąšų gamintoja „Belaruskalij“ teigė, kad pateikusi ieškinį Lietuvai tarptautiniame arbitraže. Kaip jūs, ar ramiai paliekatė naują Vyriausybę Lietuvos interesams atstovauti tarptautiniame arbitraže? Prisimenant tai, turint omenyje, kad naujasis Ministras Pirmininkas jau prieš kelis mėnesius susitiko su Birių krovinių terminalo atstovais...

Gal iš karto paklausiu vidaus reikalų ministrės, kuri visą kadenciją čia buvo ir kritikuojama dėl civilinės saugos. Bet akivaizdu, kad atgaivinta civilinė sauga bus turbūt svariausias indėlis į perduodamą portfelį ministrui. Visi čia nerimavo dėl priedangų įrengimo. Gal galite smulkiau pasakyti, kaip vyksta šitie darbai? Kaip suprantu, savivaldybės jau gal net gali pretenduoti ir į lėšas, skirtas priedangoms įrengti? Tai atsiprašau, kad du klausimai, bet kadangi čia taip sudėtinga su paklausimu, tai naudojuosi proga.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Tai nėra čia kažkokia naujiena, nes tas, na, grasinimas dėl arbitražinės bylos iškėlimo buvo nuo pat tada, kai buvo sustabdytas „Belaruskalij“ trąšų tranzitas. Ilgą laiką buvo justi, aš sakýčiau, toks tam tikras ir vilkinimas iš ieškovų pusės tą ieškinį galiausiai pateikiant. Tai, na, jie paskelbė, kad tą ieškinį pateikė.

Kadangi arbitražas yra procesas, kuriame yra daug konfidencialios informacijos, tai aš daug nedaugžodžiausiu, bet tiesiog atkreipsiu dėmesį, kad kyla klausimas dėl prekių, kurios yra sank-

cionuotos Europos Sąjungos, ir subjektų, kurie yra sankcionuoti Jungtinių Amerikos Valstijų. Taip pat kalbama apie sprendimus, kurie yra ne tik priimti Vyriausybės Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos, bet verifikuoti visuose Lietuvos Respublikos teismuose, tai yra su priimtais galutiniais sprendimais.

Na, ir aš nė kiek neabejoju, kad paskirtasis Ministras Pirmininkas, kai jau bus veikiantis Ministras Pirmininkas, turės galimybę susipažinti taip pat ir su ta informacija, kurios atskleisti dėl savaime suprantamų priežasčių aš šitoje salėje negaliu, bet kuri yra tikrai svarbi ginant Lietuvos interesus šiuo klausimu.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Tai labai ačiū už klausimą. Dėl civilinės saugos tai tikrai galiu pasakyti, kad mes atgaiviname civilinę saugą, buvo parengta ir patvirtinta parlamente Civilinės saugos programa. Priedangoms iki 2030 metų iš viso yra numatyta 77 mln., kitais metais yra numatyta 12 mln. eurų. Jau yra iš tikrųjų paskelbtos atitinkamos sąlygos ir konkursų tvarka gauti finansavimą priedangoms sutvarkyti ir savivaldybės gali aplikuoti, tai tikrai raginu tą padaryti.

Kalbant apie priedangų skaičių, tai šiuo metu mes turime apie 6 tūkst. priedangų visoje Lietuvoje ir dabar labai svarbu, kad tas procesas judėtų ir tos priedangos būtų įrengtos. Esame susidėlioję dalykus, kad tos priedangos bus suskirstytos į tris skirtingus lygmenis, jos bus sertifikuojamos. Taigi, darbų tikrai yra labai daug ir tikrai labai svarbu, kad tie civilinės saugos pamatai, kurie buvo pastatyti, toliau judėtų ir mes nepamirštumėme šito civilinės saugos prioriteto. Nes paskui atsitiks taip, kaip mums teko: visą nepriklausomybės laikotarpį civilinei saugai nebuvo skiriama jokie dėmesio, tik paskui staiga atsibudome ir pradėjome iš tikrųjų ieškoti sprendimų. Linkiu, kad taip neatsitiktų ir civilinė sauga tikrai taptų ta civiline gynyba.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiami kolegos. Aš noriu padėkoti premjerei, Vyriausybės nariams už atsakymus, už jūsų tarnystę Lietuvai, palinkėti geros kloties ateityje, tiek tarnaujant Lietuvai, tiek asmeniniame gyvenime. Tikiu, kad viskas klosis į gera. (*Balsai salėje*) Kolegos nepyksta, kad mes nepratęšėme klausimų paskirtajai Vyriausybei, turėjome galimybę su jumis susitikti, paklausti ir padėkoti už darbą.

Dėl vedimo tvarkos – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Prisidedu prie jūsų padėkų. Tikiuosi, turiu viltį, kad ateityje, jeigu dar bus tokia galimybė, ministrų kabinetas, buvę ministrai, dirbs kokybiškiau. Nors salė šiek tiek ištuštėjo, bet, pagal Seimo statuto 81 straipsnį, kviečiu registruotis į Tarpparlamentinių ryšių su Saudo Arabijos Karalyste grupę. Kas norės, galės užsirašyti. Šiaip jau nemaža dalis ir užsirašiusių. Kviečiu po registravimosi vakariniame posėdyje susirinkti salės kampe ir apsvarstyti galimybę dirbti šioje grupėje.

PIRMININKAS. Ačiū, išgirdome. Toliau kolega...

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Vitalijus. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašau.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Ta pačia tema. Salė gal ir tuščia, bet gal pamatys per televiziją. Kolegos, dėl Tarpparlamentinių ryšių su Maroko Karalyste grupės. Kviečiu susitikti 13 val. 50 min. po balkonu, per vidurį.

PIRMININKAS. Ačiū. Čia kalbėjo V. Šeršniovas. Ir J. Šukevičienė. Prašau.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Labai ačiū. Aš savo ruožtu norėčiau pakviesti Tarpparlamentinių ryšių su Prancūzijos Respublika grupės narius čia susirinkti taip pat 13 val. 50 min. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau nėra norinčių kalbėti. Skelbiu rytinio posėdžio pabaigą. Registruojamės, kad būtų... Popietinis posėdis prasidės 14 valandą, kaip buvome numatę. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 8 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 5 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja O. LEIPUTĖ

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Gerbiami kolegos, kviečiu užimti savo vietas, pradėsime gruodžio 5 dienos popietinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Dėkojame.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XVP-42 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XVP-42. Prie šoninio mikrofono matau du kolegas. Prašom, pirmoji – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Gerbiama posėdžio pirmininke, labai ačiū už suteiktą žodį. Frakcijos vardu norėtume pusės valandos pertraukos dėl šio klausimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar galėtume bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, ačiū. Antrasis – kolega B. Ropė. Palaukite.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Tarpparlamentinių ryšių su Bulgarijos Respublika grupę kviečiu iš karto po balsavimo susitikti čia, viršuje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume tada iš karto sutarti, kad šiek tiek paankstiname balsavimo langą ir pradedame balsuoti dabar? Nėra prieštaraujančių? (*Balsas salėje*) Po kiekvieno, tai prašom kolegas perspėti, jeigu ko nors nėra salėje. Ačiū.

Dėl vedimo tvarkos – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš irgi norėčiau pakviesti Tarpparlamentinių ryšių su Kazachstano Respublika grupės narius susirinkti iš karto po balsavimo toje mūsų patalpoje, kuri yra už lango, prie kavos. Ačiū. Kazachstano grupės.

PIRMININKĖ. Dar kartelį norėčiau atkreipti dėmesį: dabar bus priėmimai, todėl, kolegos, prašom užimti savo darbo vietas salėje.

14.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Joniškio rajono savivaldybės mero rinkimų paskelbimo“ projektas Nr. XIVP-4296(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pirmalaikių Joniškio rajono savivaldybės mero rinkimų paskelbimo“ projektas. Pranešėja... (*Balsai salėje*) Atsiprašau. Dėl motyvų nėra. Yra trys straipsniai. Ar galima visiems pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galima. Prieštaraujančių nėra? Balsuojame dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 85: balsavo 85, visi už. Seimo nutarimas „Dėl pirmalaikių Joniškio rajono savivaldybės mero rinkimų paskelbimo“ priimtas. (*Gongas*)

14.04 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 1, 4, 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4222(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 1, 4, 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4222. Yra penki straipsniai, dėl jų pasiūlymų ir pastabų nebuvo. Ar galėtume visiems pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 83, prieš nėra, susilaikė 4. Biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.06 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4223(2) (priėmimas)

Darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4223. Vieno straipsnio pakeitimas. Motyvų nėra. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 92: už – 91, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Administracinių nusižengimų kodekso 186 straipsnio pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.07 val.

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 10 straipsnio pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-4224(2) (priėmimas)

Darbotvarkės klausimas – Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 10 straipsnio pakeitimo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-4224. Vienas straipsnis. Yra užsirašiusių kalbėti prieš. Prašom, E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (*LVŽ-KŠSF*). Šiuo įstatymo pakeitimu yra prašoma 3 ir 6 punktų netaikyti 2025–2027 metų biudžetui. Tai dabar klausimas, čia yra fiskalinės drausmės nesilaikymas ir šitą priėmus Lietuva galės laisvai skolintis virš 3 %? Tai kiek mes Lietuvą galime praskolinti?

PIRMININKĖ. Ačiū, daugiau norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 89, prieš – 2... Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.09 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4225(2) (priėmimas)

Darbotvarkės klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4225. Trys straipsniai. Pastabų ir pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 101, balsavo 101: už – 100, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.10 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4227(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3420 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4227. Vienas straipsnis. Be pastabų. Ar galima pritarti bendru sutarimu, nes norinčių kalbėti prieš, už nėra? Galima. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 99, susilaikė 1. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.11 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4228(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4228. Vienas straipsnis. Norinčių išsakyti motyvus nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 104. Kelių įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.12 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4233(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4233. Du straipsniai. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 105. Valstybės tarnybos įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.13 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44² straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-18(2) (*priėmimas*)

Grįžtame prie Statuto. Primenu, kad balsuojant reikės ne mažiau kaip 71 balso. Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44² straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-18. Vienas straipsnis. Pasisakyti prieš ir už norinčių nėra. Balsuojame.

Šio statuto priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110, visi – už. Seimo statutas priimtas. (*Gongas*)

14.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-51 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 1 klausimas bus Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo projektas. Prašom pranešėją pirmąjį pavaduotoją J. Oleką į tribūną.

J. OLEKAS (LSDPF). Teikiu Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimą. 1 straipsnyje išdėstyti nariai, kurie sudarys Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisiją, 2 straipsnyje pateikti Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos nariai. Ir 3 straipsnis – išgaliojimas nuo paskelbimo dienos.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Tarp norinčių klausti yra užsirašęs E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Čia reiktų pridėti: pasipiktinęs E. Gentvilas. Gerbiamas Juozai, jūs pirmininkavote Seniūnų sueigos posėdžiui, kuriame, ignoruodamas tai, kad Liberalų sąjūdžio kvota yra didesnė Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijoje negu Valstiečių, žaliųjų frakcijos kvota, na, vis dėlto nusprendėte valstiečiui atiduoti šitą. Kokie jūsų argumentai, kad ignoruojate vieną opozicinę frakciją, šiuo atveju Liberalų sąjūdį, kuris teikė mano kandidatūrą, o atiduodate savo kažkokių, nežinau, simpatijų pagrindu kitai opozicinei Valstiečių, žaliųjų frakcijai, kuri turi mažesnę teisę, mažesnę kvotą turėti atstovą šioje komisijoje? Tai kaip jūs paaikšintumėte tuomet, ar už to tikrai slypi, kaip buvusi Seimo Pirmininkė išvelgia, koks nors atsidėkojimas Valstiečių, žaliųjų frakcijai arba kerštas E. Gentvilui, kad kartais paburbuliuoja ant socialdemokratų? Kokie jūsų argumentai buvo?

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai mano simpatijos tenka signatarui E. Gentvilui. Ir tikrai tokia, sakyčiau, nelengva dalia sudėlioti tuos procentus, nes frakcijų dydžiai labai skirtingi, ypač mažesnėse komisijose visur maždaug tenka šimtosiomis dalimis skaičiuoti. Šiuo atveju 0,05 skyrė Liberalų sąjūdžio frakciją nuo Valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos atstovo, bet turiu pasakyti, kad ir kitose komisijose yra po tam tikrą trūkumą, pavyzdžiui, tenka frakcijai 0,71 % dalis. Kai sudėlioji įvairias komisijas, pasirodo, kad vis tiek kažkam visada trūksta, nors pagal mūsų Statutą apskritai ta vieta ir priklausytų. Tai dėliojome ir vienoje komisijoje, ir kitoje, vienoje teko vieniems, kitoje – kitiems. Pavyzdžiui, Socialdemokratų partijos frakcija, turėdama 1,84, gavo tikrai vieną pagrindinį narį ir jau tą kitą atsitraukė kaip pakaitinį...

Tai čia tokia ta aritmetika, kuri skausminga, bet aš tikiu, kad mes visi dirbsime kartu kiek galima efektyviau. Jeigu matysime, kad galbūt kažkur reikia pasikeisti, galbūt per kadenciją kokių nors pakeitimų bus, kad išlygintų tuos visus aritmetinius trūkumus, kurie buvo. Tai tikrai kviečiu palaikyti ir manau, kad bendromis pastangomis padarysime Lietuvai gerų darbų.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti po pateikimo? Ne, nes nori kalbėti, išsakyti motyvus prieš. Tai E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Tikrai kviečiu nepalaikyti. Tikrai nesu nei įsiutęs, nei įsižeidęs, tiesiog aš manau, kad mes, kaip frakcija, turėjome didesnę teisę. Tai yra didesnė kvota. Mūsų frakcijoje yra 12 asmenų, kolegų savo jungtinėje frakcijoje turi 11 asmenų. Jų kvota yra mažesnė. Aš norėčiau, kad būtų išiklausoma į opozicijos pageidavimus pagal jų frakcijų dydį ir taip toliau.

Ir ne vieta čia dejuoti, kad vargšai socialdemokratai, turėdami 1,84 kvotos, turi tik vieną. Čia jūsų reikalas, jūsų valia, turbūt jūsų apsisprendimas arba jūsų derybinė pozicija. Manęs ji nei pykdo, nei tiesą sakant, jaudina. Jūs savo daugumoje kaip sutarėte, taip ir darykite, o opozicijos teisių norėčiau, kad nepažeidintumėte. Laikau, kad tai yra pažeista opozicinės Liberalų sąjūdžio frakcijos teisė apsispręsti, kur deleguoti savo narius, ir aš nebalsuosiu. Nežinau, su frakcija nesitarėme, bet turbūt irgi turime tą bendrą pojūtį – opozicinės Liberalų sąjūdžio frakcijos teisė buvo paminta. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, Eugenijau Gentvilai. Mes jus girdime. Balsuojame. Atsiprašau. Nori motyvus už išsakyti J. Olekas. Atsiprašau, balsavimas stabdomas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš dar kartą tikrai noriu patvirtinti, kad neturime jokio nė mažiausio nusistatymo prieš kolegas iš Liberalų sąjūdžio frakcijos. Bet, kaip minėjau, mėgstantis aritmetiką, pradinėse klasėse visada žinojau, kad yra tam tikros liekanos arba trūkumai, ir jeigu sudėtume bendrą sumą, tai kartais tie skaičiai ir prasilenkia. Todėl tikrai kviečiu palaikyti šį mūsų pasiūlytą teikimą Seniūnų sueigoje, nes reikia efektyvaus darbo. Manau, kad kolegos liberalai tikrai turės galimybę kitose komisijose ir kitose delegacijose save realizuoti ir bendra opozicijos pozicija niekaip nebus sutrikdyta. Jeigu ne vienos, tai kitos opozicinės frakcijos atstovai turės visą informaciją ir galės pasidalinti su kolegomis ir taip tikrai mes turėsime efektyvų Seimo darbą, nors, sakau, kai kuriose komisijose nebūsime visi patenkinti. Man atrodo, kažkas čia šiandien kalbėjo viename pasisakyme, kad derybų rezultatas yra geriausias tada, kada visi turi tam tikrų pretenzijų, o nėra, kad vienas patenkintas, o kiti yra nuskriausti. Šiuo atveju aš manau, kad taip yra ir tvirtinant šią komisiją, ir visas kitas komisijas ir delegacijas, todėl kviečiu palaikyti pateiktą mūsų nutarimo projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū Juozui už motyvus. Balsuojame po pateikimo.

Užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 82, prieš – 14, susilaikė 10.

Replika po balsavimo – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Visiškai sutinku su J. Oleku. Pasakymas, kad visi turi būti kiek nors nepatenkinti, tada yra gerai, bet kažkodėl D. Gaižauskas tai patenkintas...

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kadangi buvo paminėta pavardė, D. Gaižauskas. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip gali būti nepatenkintas, kai papuoli į Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisiją – ten, kur galbūt stipriausios mano kompetencijos. Jeigu ir jūs dėl to patenkintas, tai malonu.

PIRMININKĖ. Džiaugiamės, kad kuo toliau, tuo daugiau yra patenkinčių. Svarstymo stadija.

J. Olekas per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Kadangi mano vardas buvo paminėtas. Aš manau, kad jeigu tikrai 1 iš 141, tai jau beveik idealus variantas.

PIRMININKĖ. Dėkoju Juozui. Gal daugiau neminėkite.

Svarstymo stadijoje norinčių pasisakyti už ir prieš nėra. Ar galėtume bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Balsuojame. Yra trys... Atsiprašome, truputėlį paskubėjau. Naujos patirtys. Yra trys straipsniai. Ar galėtume visiems trims pritarti? (*Balsai salėje*) Galime? (*Balsai salėje*) Ne? Tada pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 104, balsavo 102: už – 79, prieš – 14, susilaikė 9. 1 straipsniui pritarta.

2 straipsnis. Ar galima pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 102: už – 82, prieš – 9, susilaikė 11. Pritarta.

3 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu, ar balsuojame? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 84, prieš – 9, susilaikė 11. Seimo nutarimas dėl... (*Balsai salėje*) Atsiprašau. 3 straipsniui pritarta.

Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 104: už – 82, prieš – 13, susilaikė 9. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Per šoninį mikrofoną – J. Zailskienė. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Trumpam kviečiame viršuje susitikti Balkanų grupę ir Kroatijos grupę. (*Balsai salėje*) Galiu pasakyti: J. Zailskienė, K. Vilkauskas, T. Martinaitis, R. Janušonienė, G. Drukteinis, A. Skardžius, V. Rakutis, D. Gaižauskas. (*Balsai salėje*) Tikrai nežino, ateina du. Vieną kartą jau taip buvo.

PIRMININKĖ. Gerbiama Jūrate, kadangi yra balsavimo langas, prašom nieko niekur nesirinkti. Po balsavimų.

14.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-50 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Dar kartą laba diena, gerbiami kolegos. Džiaugiuosi, kad komisijos pradėjo efektyviai dirbti ir jau nemažai jų susirinko ir išrinko savo vadovybę. Teikiu jums Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektą.

Informuoju, kad Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos pirmininku komisija išsirinko V. Jucių, o pavaduotoju – Seimo narį V. Pranckietį. Antikorupcijos komisijos pirmininkas – Seimo narys A. Anušauskas, pavaduotoja – Seimo narė R. Janušonienė. Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos pirmininku išrinktas A. Gedvilas, pavaduotoju – R. Sinkevičius. Etikos ir procedūrų komisijos pirmininke išrinkta A. Norkienė, pavaduotoja – Seimo narė L. Vaitiekūnienė. Seimo, atsiprašau... Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininke išrinkta L. Asadauskaitė-Zadneprovskienė, pavaduotoju – Seimo narys K. Bilius. Jūrinių reikalų komisijos pirmininku išrinktas R. Kaunas, pavaduotoju – T. Domarkas. Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos pirmininku – D. Jakavičius, pavaduotoja – Seimo narė P. Kuzmickienė. Neįgaliųjų teisių komisijos pirmininke išrinkta Seimo narė I. Kižienė, pavaduotoja – Seimo narė R. Tamašunienė. Peticijų komisijos pirmininku išrinktas Seimo narys T. Prajara. Priklausomybių prevencijos komisijos pirmininku išrinktas S. Čaplinskas. Seimo savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininke išrinkta Seimo narė J. Rojaka, pavaduotoja – Seimo narė M. Petrauskaitė. Šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Jūsų klausti buvo užsirašiusių, bet atsisakė. Dėl motyvų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Norinčių pasisakyti nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Prieštaraujančių nėra. Ačiū. Pritarta.

Priėmimo stadija. Balsuojame. Atsiprašau, turiu paminėti, kad yra 12 straipsnių. Ar galime visiems pritarti bendru sutarimu? Galima. Prieštaraujančių nėra, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 103, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

14.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XVP-42 (pateikimo tęsinys)

Kadangi jau praėjo pusvalandžio pertraukos laikas, tai grįžtame į popietinės darbotvarkės pradžią. Į tribūną kviečiame pranešėją Seimo Pirmininką S. Skvernelį pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektą Nr. XVP-42. Kandidatui pristatyti skiriama 10 minučių.

S. SKVERNELIS. Vadovaudamasis Statute suteiktomis teisėmis, noriu pristatyti A. Stončaičio kandidatūrą į Seimo kanclerio pareigas. A. Stončaitis nuo pat savo karjeros pradžios atsidavimu darbui rodė vieną šiandien jau retą savybę – nuoširdžią tarnystę Lietuvai ir jos žmonėms. Būtent, pabrėžiu, tarnystę – ne darbą, o tarnystę. Ir tokių žmonių, kurie visą savo gyvenimo darbinę dalį tarnavo valstybei, nėra šiuo metu labai daug. Mačiau jo atsidavimą darbui, sau keliamus aukštus reikalavimus, tiek skaidrumo, nepriekaištingos reputacijos ir profesionalumo standartus.

Algirdas yra telkiantis žmogus, kuriantis gerą atmosferą kolektyve. Pats įsitikinau, kad dirba produktyviai, efektyviai, ieško galimybių bendradarbiauti, o ne konfrontuoti. Dar viena savybė, kuri šiai pozicijai yra itin svarbi – A. Stončaitis geba ir imasi spręsti žemiškas problemas, o ne politikuoti ir veltis į niekur nevedančias diskusijas. O tų žemiškų problemų turime daugybę čia, Seime, pradedant nuo infrastruktūrinių dalykų, nuo tekančių stogų ir apačioje padėtų kibirų, nuo sulūžusių baldų, nuo kompiuterinės ir kitokios technikos. Nepaisant visų geopolitinių grėsmių, mes šiandien vis dar įsigyjame telekomunikacinės įrangos, nors jau seniai mūsų institucijos rekomendavo, kad tai yra pavojus nacionaliniam saugumui.

Paprastas pavyzdys, kuris geriausiai atspindi žemiškas problemas. Mes turime bent tris svarbias datas, kurios yra minimos Seime. Tai yra Sausio 13-oji, Kovo 11-oji ir Birželio 14-oji. Susiformavusi bloga ilgametė tradicija, kad šioms iškilmingoms datoms paminėti nėra numatomas biudžetas. Tiesiog taip natūraliai. Kiek tenka bendrauti su tais žmonėmis, kurie čia dirba ir organizuoja tuos renginius, jiems vis reikia vaikščioti ištiesus ranką, kad galėtume paminėti svarbias mūsų valstybės datas.

Kitų metų Kovo 11-ąją bus 35 metai, kai atkūrėme mūsų valstybę. Šiandien yra visiška tylą. Mes nesirengiame ir negalvojame, kaip tai paminėti. Noriu priminti, kolegos, kad 30-mečio paminėti neturėjome galimybių dėl prasidėjusios pandemijos.

Aikštė prie Seimo, kažkada buvęs fontanas – praeitą kadenciją turbūt visuose Valdybos posėdžiuose mes minėjome ir diskutavome, kad reikia problemą spręsti, bet problema yra vietoje.

Pasakyti, kad kandidatas į kanclerio pareigas yra sukaupęs beveik 30 metų darbo teisės saugose patirtį, būtų tikslu, bet labai paviršutiniška. Noriu pabrėžti galbūt mažai kam žinomus biografijos faktus. A. Stončaitis buvo vienas iš Sąjūdžio grupės kūrėjų teisės saugos sistemoje. Tuometiniame Kriminalinės milicijos Paieškos skyriuje susibūrė jaunų kriminalistų kolektyvas, kuris pradėjo kelti teisės saugos depolitizavimo klausimą, burtis aktyviai po Sąjūdžio vėliava ir atriboti sistemą nuo vienos politinės partijos įtakos, tai yra pradėti sistemos depolitizavimą. Turbūt šiandien mažai kam reikia aiškinti, kiek reikėjo drąsos tokiam žingsniui padaryti. Puikiai suprantame, tai buvo 1989 metai, kai visa represinė sistema buvo visos galios.

Buvo ir kitų alternatyvų. Mes turime daugybę iškilių visuomenės ir politikos atstovų, kurie partinės mokyklos užuovėjoje ar kitose struktūrose prisitaikę laukė, kuo visa tai pasibaigs. O pasibaigus mūsų pergale, tapo uoliausiais patriotais, labai dažnai nevengiančiais niekinti tų žmonių, kurie iš tiesų savo darbu, o ne žodžiais prisidėjo prie valstybės atkūrimo.

A. Stončaitis buvo tas žmogus, kuris nuo sausio įvykių iki pat pučo pabaigos ir dienas, ir naktis praleido tarnyboje. Čia yra du signatarai – E. Gentvilas ir E. Zingeris, kurie taip pat, kaip ir daugelis kitų, čia buvo ginami tos pačios policijos, besikuriančios Lietuvos policijos. O kriminalinės policijos indėlis sausio įvykių metu buvo ypatingas. Mažai dar išnagrinėtas, mažai žinomas, bet turėtos informacijos pateikimas laiku tiek valstybės vadovams, tiek gynėjams tikrai padėjo išvengti daugybės galimų aukų ir provokacijų. A. Stončaičiui yra suteiktas laisvės gynėjo teisinis statusas.

Dirbdamas teisės saugose, didelį dėmesį skyrė kovai su korupcija, kad viešumoje šiam sektoriui nekiltų nė mažiausios abejonės dėl skaidrumo, darbo organizavimo, įtakos priimant sprendimus. Taip pat noriu paminėti, kad A. Stončaičio biografijoje yra darbas ypač svarbioje Vidaus reikalų ministerijos Kontržvalgybos valdyboje. Valdyba buvo sukurta tam, kad sugebėtų išskaidrinti besikuriančios teisės saugos, nepriklausomos teisės saugos, sistemą nuo tų ydų, kurias jinai paveldėjo iš sovietinės sistemos.

Vėliau jo karjera sekė įvairiose kanclerio pozicijose. Būdamas Policijos departamento generalinio komisaro pavaduotoju, atsakingu už finansus, materialinį aprūpinimą, žmogiškuosius išteklius, kartu su mumis padarė labai daug. Noriu priminti, kad pirmieji iššūkiai buvo ekonominė krizė, kai buvo drastiškai mažinamas policijos biudžetas, kaip ir kitų institucijų. Tačiau policija sugebėjo ne tik vykdyti visas savo funkcijas ir užtikrinti mūsų saugumą, bet daug dėmesio skyrė modernizacijai, technologiniam pertvarkymui, pačios darbo filosofijos pakeitimui, pareigūnų aprūpinimui ir atlyginimų kėlimui.

Teko darbuotis kartu su juo, kancleriu, būnant vidaus reikalų ministru. Atėjome į ministeriją tuomet, kai ją buvo supurtęs korupcijos skandalas, ir reikėjo atkurti pasitikėjimą Vidaus reikalų

ministerija, sukurti skaidrias sistemas, kurios galėtų užkardyti panašius atvejus ateityje. Patirtis Vyriausybės kanclerio pozicijoje – turbūt daugeliui iš čia esančių teko bendrauti ir matyti jo veiklą kalbant apie procesų optimizavimą, teisėkūros problemų sprendimą, sutelktą darbą kartu su Vyriausybe ir Seimu ir koordinuojant horizontaliai tarpvyriausybinius sprendimus, kai kalbama apie ministerijų veiklą.

Praeitą kadenciją kolega buvo Seimo nariu: darbavosi Antikorupcijos komisijoje, dirbo Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitete. Neabejoju, kad jo patirtis, ekspertinės žinios ir asmeninės savybės prisidės prie sklandaus Kanceliarijos darbo organizavimo, sustiprins šios institucijos įvairumą, padės rūpintis visos Kanceliarijos darbuotojų gerove. Šiandien ryte teko diskutuoti su gerbiamu Jurgiu radijuje apie kandidatūrą, ir vienas trūkumas, kuris buvo išsakytas, yra nepašalinamas. Man taip pat gyvenime teko ne kartą susidurti su tuo būnant nominuojamam į įvairias pareigas, sakydavo, jis yra per jaunas, dar tegul palaukia. Bet aš turėjau argumentą – šitą savo savybę metams bėgant aš tikrai panaikinsiu. Gerbiamas Algirdai, kolegos Jurgio argumentas, kad tu esi per senas, deja, neištaisomas.

Bet aš noriu pabrėžti esminį dalyką: mes turime sukaupę rezervą žmonių, turinčių milžinišką patirtį, tarnavusių valstybei. Šiandien galbūt per didelė prabanga mums jį nurašyti į paraštes dėl to, kad jisai yra mažiau modernus, kažkieno išsivaizdavimu, per senas ar negebantis čia labai gražiai pasakoti apie procesus, procesų valdymą ir panašius dalykus. Alternatyvų buvo praeitame Seime – mes turėjome tikrai puikų žmogų, puikų kanclerį, kuris buvo stiprus mokslininkas, bet nebuvo jo galbūt tų kitų savybių, kurių reikėjo užtikrinti kasdienei Kanceliarijos veiklai. Jūs matėte Algirdą, dirbantį Seime, jūs matėte, kad nebuvo skirstomi kolegos į poziciją, opoziciją pagal partiškumą. Jis tikrai rasdavo kompromisą, galimybių bendrauti. Tai yra šiltas žmogus, atvira bendraujantis žmogus. Net neabejoju, jeigu jisai gaus Seimo pasitikėjimą, toks ir liks. Dėl to atmosfera, darbo atmosfera, bus geresnė tiek Kanceliarijos darbuotojams, tiek ir mums, Seimo nariams.

Dėl to kviečiu palaikyti šią kandidatūrą ir kada bus slaptas balsavimas, pritarti A. Stončaičio kandidatūrai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame Seimo Pirmininkui. Dabar kviečiame į tribūną A. Stončaitį. Jam pristatyti skiriama 10 minučių, vėliau klausimams – 15 minučių. Prašom, Algirdai.

A. STONČAITIS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, aš dėkoju už galimybę prisistatyti kaip kandidatui į Lietuvos Respublikos Seimo kanclerio pareigybę. Iš tikrųjų manau, kad visgi šita pareigybė yra gana reikšminga valstybės valdymo sistemoje, nuo jos iš dalies priklauso, kaip sklandžiai veiks pirmiausia Seimo kanceliarija, kartu ir visa mūsų teisėkūros sistema. Todėl suprantu, kokia pakankamai didelė atsakomybė, šiandien tenkanti jums priimant sprendimą, kam patikėti šitas atsakingas pareigas.

Noriu trumpai pristatyti savo profesinę patirtį, vertybes ir viziją, kurias įgyvendinčiau eidamas šias pareigas. Kaip ir buvo paminėta Seimo Pirmininko pristatyme, daugiau negu 30 metų, dirbdamas viešojo administravimo srityje, visada vadovavausi principu, kad valstybės tarnautojas privalo būti skaidrumo, atsakomybės ir atsidavimo darbui pavyzdys. Mano profesinis kelias nuo darbo įvairiausiose viešojo administravimo institucijose iki aukščiausių vadovaujamų pareigų valstybės tarnyboje suteikia galimybę ne tik gilintis į valstybės institucijų veiklos mechanizmus, bet ir suprasti, kokie yra žmonių lūkesčiai pačiai valstybės tarnybai ir kokie yra žmonių valstybės tarnybos vertinimo kriterijai. Visuomet dirbau su mintimi, kad valstybė turi veikti žmonių naudai. Kiekvienas teisės aktas, kiekviena reforma ir procesas turi turėti aiškų tikslą pagerinti Lietuvos piliečių gyvenimą. Šį principą įgyvendinau ne tik vadovaudamas strateginiams darbams, bet ir rūpindamasis, kad sprendimų priėmimo procesai būtų skaidrūs, o viešojo administravimo aparatas dirbtų efektyviai ir atsakingai.

Mano darbo patirtis yra ilgi metai vadovo pozicijoje teisėsaugoje, Vidaus reikalų ministerijos ir Vyriausybės kanclerio patirtis, Seimo nario kadencija ir ketveri metai pirmininkavimo Seimo Antikorupcijos komisijai bei darbas Teisės ir teisėtvarkos komitete. Tikiu, kad mano gyvenimiška ir darbo patirtis leistų sėkmingai eiti ir Seimo kanclerio pareigas. Galiu nuoširdžiai pasakyti, kad

noriu ir galiu savo gebėjimais tinkamai toliau tarnauti valstybei ir Lietuvos žmonėms. Visada buvau aktyvus ir iniciatyvus. Esu, manau, įsiklausantis, girdintis kitų nuomonę ir gebantis dirbti komandoje.

Puikiai suprantu, kad Seimo kanceliarija yra giliai vadybiška, bet kartu ir pakankamai politiška. Aktyvus Seimo veikimas yra didžiulė valstybės vertybė, visos valstybės atspindys. Manau, kad šiandien Seimo kanceliarija, kaip institucija, visgi susiduria su tam tikrais iššūkiais, ir tai yra absoliučiai, visiškai normalu ir suprantama. Ypač svarbu yra tobulinti ir plėsti darbuotojų motyvavimo sistemą, pritraukti naujas metodikas ir šiuolaikiškesnius darbo įrankius, tokius kaip dirbtinis intelektas. Tai kartu būtų aktualu ir visam Seimui.

Manau, kad tikrai būtina kartu rasti sprendimus dėl Seimo kanceliarijos darbuotojų tinkamo darbo užmokesčio ir gilesnio motyvavimo sistemos priemonių sukūrimo ir įgyvendinimo. Tikrai, matyt, yra visiškai nenormalu ir neturėtų galbūt toliau taip tęstis, kad būtent Seimo kanceliarijos darbuotojų atlyginimai faktiškai visą laikotarpį, o ir šiuo metu yra mažiausi, lyginant su Vyriausybės kanceliarijos ir Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos darbuotojais. Manau, kad tai yra tikrai skubiai taisytina padėtis ir čia sprendimus tikrai reikia rasti.

Ypatingą dėmesį reikia skirti skaitmenizacijai, ekspertiniam lygiui išlaikyti bei Kanceliarijos veiklai tobulinti šioje srityje. Būtinai ne tik atskiras, bet ir kompleksinis Seimo kanceliarijos administruojamų bei eksploatuojamų IT sistemų įvertinimas ir kryptinga jų plėtra, tarp jų, pavyzdžiui, ir balsavimo sistemos atnaujinimas šitoje salėje, kur šiandieną esame.

Labai aktualu sudaryti ir užtikrinti tinkamas darbo sąlygas, kaip efektyviau dirbti Seimo nariams. Darbo sąlygos, transportas, kaip minėjau, IT sektoriaus raida, aprūpinimas, saugios darbo aplinkos kūrimas – tai tik nedaugelis sričių, kur mums kartu su Seimo valdyba reikėtų priimti sprendimus. Argi normalu, kad iš 25 eksploatuojamų automobilių Seime nėra nė vieno naujesnio kaip dešimties metų? Dešimties metų yra pati naujausia transporto priemonė. Ar galima rasti kitų kelių? Galima, aš manau, tik sprendimus reikia priimti. Kažkodėl yra vėl numatyta kitais metais atnaujinti nuperkant penkias naujas transporto priemones. Ką tai duoda? Taigi tada jau esi pasmerktas toliau jas vėl eksploatuoti 15 metų, remontuoti, tokiomis važinėti, užuot veiklos nuomos pagrindu už tuos pačius pinigėlius atnaujintum labai ženkliai, žymiai daugiau negu pusę to paties parko ir taip nuolat turėtum naujas susisiekimo transporto priemones kaip darbo priemones. Tokių sprendimų tikrai yra daug.

Lygiai taip pat su remontais. Padirbęs čia ketverius metus eini ir matai, kad vienur yra prilipdoma, kitur priklijuojama, trečiur nuplėšiama, tačiau vaizdelis... daugelio patalpų, matyt, kaip čia pasakius, norėtusi, kad galbūt galėtų būti ir kitas vaizdas šalies parlamente. Lygiai tas pat turėtų būti ir su Seimo viešbučiu. Remontuojame, remontuojame, bet kaip nesikeičia, taip nesikeičia. Manau, kad reikia priimti sprendimus ir galima tą padaryti.

Būtinai elementarus ir Kanceliarijos struktūros pakeitimai. Aš tikrai išanalizavau buvusio kanclerio čia pasisakymus. Neatitinka elementarių vadybos dėsnių, kai įstaigos vadovas, Seimo kancleris, turi tiesiogiai pavaldžius 45 įvairaus lygio vadovus, sau tiesiogiai pavaldžius. Nereikia būti dideliu vadybininku, kad matytum, kad reikia truputį kitus principus taikyti. Kažkodėl nesuprantama, kad keičiant Valstybės tarnybos įstatymus nebuvo numatyta nė vieno Seimo kanclerio pavaduotojo. Toliau, mielieji, tikrai čia reikėtų glaudžiai dirbuotis kartu su Valdyba, su jumis ir rasti tuos pakeitimus, kuriuos reikia padaryti, ir jie turi būti padaryti.

Vadovaudamas Vyriausybės kanceliarijai, kituose darbuose tikrai išmokau trijų svarbiausių dalykų, kuriuos ketinu taikyti ir Seimo kanclerio darbe. Pirmiausia aiškus prioritetų nustatymas ir strateginis planavimas, sklandus procesų valdymas ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo stiprinimas. Mano vertybės ir principai – skaidrumas ir atsakomybė, efektyvumas ir inovatyvumas, kolegiskumas ir komandinio darbo stiprinimas.

Iš anksto dėkoju visiems, kurie paremsite mano kandidatūrą į Seimo kanclerio pareigas. Labai norėtusi, kad būčiau paskirtas ir valdančiųjų, ir opozicijos frakcijų narių Seime balsais, taip išreiškiant pasitikėjimą ir būsimą platų bendradarbiavimą. Patikinu jus visus, kad visomis jėgomis ir gebėjimais stengčiausi, kad jūsų išreikštas pasitikėjimas didėtų, augtų ir stiprėtų. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame kalbėjusiam kandidatui. Lygiai 10 minučių, kaip laikrodukas. Yra norinčių paklausti. Dabar yra galimybė užduoti klausimus. Pirmasis klausia M. Lingė. Tam skirta 15 minučių.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tikiuosi, ne mano klausimui skirta 15 minučių?

PIRMININKĖ. Ne, visiems.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kandidate, ar nenukens taip, kad jau nuo kito ketvirtadienio Seimo kanceliarija pradės naują savo etapą ir kur kas geriau seksis tiems darbuotojams, kurie savo atlapuose turės įsegtą „Vardan Lietuvos“ ženklelį? Kaip manote, ar 22 darbo dienos – ne tik darbo dienos, apskritai kalendorinės dienos – yra pakankamos politiškai atvėsti? Ir toks bendresnis klausimas. Statutas numato būti politiškai neutraliam. Kaip pavyks, jūsų manymu, *de facto* užtikrinti politinį neutralumą?

A. STONČAITIS. Labai ačiū už klausimą. Pirmiausia, nes tikrai teko galimybė pereitą kadenciją darbuotis kaip Seimo nariui su daugeliu iš jūsų kartu, taip pat ir su jumis, gerbiamas Mindaugai, ir Antikorupcijos komisijoje, ir kitais formatais, aš manau, kad tikrai turėjote susidaryti nuomonę, kad per visus ketverius metus vadovaujant Antikorupcijos komisijos posėdžiams, tikiuosi, nebuvo parodyta nė menkiausios kokios nors takoskyros tarp priklausomumo vienai ar kitai Seimo narių frakcijai. Tai yra požiūris, tai yra mano principai, kadangi taip yra numatoma elgtis, ir aš taip elgiausi, ir tai aš sugebu daryti.

Dabar dėl formaliosios pusės. Iš tikrųjų aš esu sustabdęs narystę partijoje, taigi formalioji pusė yra išlaikyta, bet neformalioji pusė, patikėkite, aš jus užtikrinu, kad jokio partinio angažuotumo, jokio angažuotumo kieno nors atžvilgiu tikrai niekada sau neleidau ir niekada neleisčiau.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Dar istoriškai kunigaikštis Algirdas valdė Lietuvą savo išmintingais, protingais sprendimais, laikėsi disciplinos ir tvarkos. Manau, kad gerbiamas kolega kandidatas į Seimo kanclerius irgi pasižymi tokiomis savybėmis: išmintis, drausmė, disciplina, platus požiūris. Aš manau, kad visus klausimus, kuriuos jis išvardino, sėkmingai ir spęs.

Taigi, kaip yra kitas posakis, kad teatras prasideda nuo rūbinės, tai tokie pradiniai ūkiniai klausimai. Vis dėlto ar nemanote, gerbiamas pretendente, kad reikėtų spręsti tokius aktualius klausimus, ypač kadencijos pradžioje kylančius Seimo nariams, dėl kabinetų skyrimo ir viešbučio skyrimo tvarkos? Ar galite duoti pažadą, kad taip įvyks ir tokia tvarka atsiras, ir nereikės naujiems Seimo nariams kaip nors atsitiktiniu būdu spręsti tuos klausimus? Ačiū.

A. STONČAITIS. Labai ačiū už klausimą. Be abejo, klausimas yra praktinis. Asmeniškai pats su viešbučio klausimais mažai buvau susidūręs, kadangi nei jis man priklausė, nei aš kada pretendavau, nes pats esu vilnietis. Bet tų klausimų, visgi atrodytų, na, neturėtų kilti, tačiau jų visgi kyla. Ir aš manau, kad kyla dėl to, kad nėra aiškaus sutarimo, kokiais kriterijais vadovaujantis yra parenkami kabinetai, kokiais kriterijais vadovaujantis yra daromos kokios nors tvarkos Seimo viešbutyje. Manau, kad mes kartu tai aptarsime, juos nustatysime, jais vadovausimės ir tikrai tada, nežinau, net į viešąją erdvę... kartais taip truputį atrodo net keistokai, kad viešojoje erdvėje yra dalinamasi, kad nerandama sutarimo, kaip paskirti kabinetus ar dar kokius nors ūkinius klausimus išspręsti. Reikalingi aiškūs, suprantami kriterijai, kuriais vadovaujantis ir yra priimami sprendimai. Manau, kad tą padaryt tikrai galime ir tą reikėjo jau senybėse padaryti, ir padarysime.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Šiaip kolegų žiniai turiu pasakyti, kad su Algirdu teko dirbti Antikorupcijos komisijoje praėjusią kadenciją, ir tikrai galiu paliudyti, kad nebuvo jokio Algirdo angažavimosi kaip Antikorupcijos komisijos pirmininko, kad ten ryškiai skaidytų į savus, svetimus, opoziciją, valdančiuosius ir taip toliau. Pagarba jums už tai.

Tačiau jūs buvote ir Vyriausybės kancleriu ir iš to laiko jus persekioja du dalykai, ir dėl jų, natūralu, būdamas opozicijoje, aš turiu paklausti. 2018 m. spalio 5 d. vyko Vyriausybės pasitarimas, kuriame buvo kažkas pasakyta, papasakota, ir paskui dingo to pasitarimo garso įrašas. Teismuose žurnalistų bendruomenė bandė išsiaiškinti, deja, jūs visus galus į vandenį sukišote. Tai vienas klausimas: kaip ten buvo?

Ir kitas dalykas. Specialiosios tarnybos, jums dirbant Vyriausybės kancleriu, pasiūlė jums patikrinti melo detektoriumi, jūs atsisakėte tai padaryti. Esame aptarinėję tuos dalykus, tai norėčiau, kad viešai irgi pasakytumėte tas aplinkybes ir savo motyvus, kodėl nesutikote su specialijų tarnybų pasiūlymu patikrinti melo detektoriumi. Ačiū.

A. STONČAITIS. Ačiū už klausimus, visi klausimai yra geri. Pradėčiau nuo antrosios dalies. Mieli kolegos, aš manau, kad vis dėlto nereikėtų ieškoti juodos katės tamsiame kambaryje, tuo labiau kad tos katės ten galbūt nėra. Šis klausimas jau taip plačiai buvo išdiskutuotas absoliučiai visais lygiais, jau buvo paklause visų: Saugumo departamento direktoriaus ir visų. Aiškiai buvo suformuluotas atsakymas, kad nebuvo pasiūlymo tą daryti ir dėl to tai nebuvo daryta. Daugiau jokių naujų aplinkybių šiuo klausimu nėra.

Dabar dėl tų įrašų. Vėl tai yra geras pavyzdys, kad reikia stengtis, kad viskas būtų aiškiai reglamentuota. Aš jums galiu labai nuoširdžiai pasakyti, kad to įrašo, kuris buvo tada, nė nebuvo, kadangi jo saugoti nereikėjo, automatiškaiėjo toliau rašymai, užrašymai, taip. Bet ten paprasčiausiai nebuvo jokios paslapties, kaip dirbtinai buvo sudaryta žinia, kad buvo kažin kokia paslaptis, kurios nenorima paviesti. Nebuvo tos ten paslapties. Bet kad buvo tokios procedūros tada, kad būtent tokių pasitarimų nesaugomi įrašai, tokios buvo. Dabar aš nežinau, gal, matyt, po šito...

Tiesa, dar mes darbavomės toliau Vyriausybėje, buvo tos tvarkos pakeistos, buvo aiškiai su-reglamentuota, kad visgi ir šie įrašai yra saugomi. Matyt, tokių problemų niekada ir nebus. Tai nepamirškime, kad praeitoje kadencijoje Seime lygiai taip pat kilo diskusijų, kam mes archyvuojame, kiek archyvuojame, kiek saugome visus šiuos dalykus? Manau, kad Seime aptarti procesai yra galbūt ir giliau tiesiog, ir... Bet visgi laikausi nuomonės, kad reikia stengtis, kad dviprasmybių neliktų niekam: nei sprendimo priėmėjui, nei paskui naudos gavėjui. O naudos gavėjas, be abejo, visur yra viešasis interesas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiame klausti A. Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Dėkui, gerbiama pirmininke. Aš tik ponui E. Gentvilui irgi atsakysiu tą patį. Man atrodo, kad mes VSD direktorių tuomet kartu apklausėme ir girdėjome vienodai. Man labai keista, kad negirdėjus atsakymo, kad buvo kokių nors klausimų, kaip tik buvo paneigimas, dabar atsiranda klausimų. Bet čia nieko.

Aš tiesiog turiu klausimą gerbiamam kolegai, su kuriuo tikrai teko dirbti iš esmės aštuone-rius metus. Ir dirbti labai įvairiais formatais, pradedant Vyriausybės kanceliarijos formatu, kai jis buvo Vyriausybės kancleris, paskui mes buvome kabinetų kaimynai, dirbome toje pačioje komisijoje, ir tikrai aš mačiau principingą politiką, kuris visus vertina vienodai.

Norėčiau paklausti, kaip jūs vertinsite tą situaciją, kuri yra dabar Kanceliarijoje, kai Kanceliarija negali pateikti ar nenori pateikti įrašų apie tai, ar I. Trinkūnaitė ir V. Germanas buvo Seime? Ir niekaip visuomenei ir, kas svarbiausia, žiniasklaidai negali atsakyti, ar žmonės, kurie yra susiję su Konservatorių partija, kurių kai kurie jau turi ikiteisminius tyrimus savo atžvilgiu, buvo ar nebuvo? Tai kaip jūs tobulinsite Kanceliarijos darbą ir ar jūs tikrai galėtumėte pažadėti, kad tokie įtartini atvejai bus išviešinami?

A. STONČAITIS. Ačiū už klausimą, gerbiama Agnė. Iš tikrųjų, matant viešojoje erdvėje tą polemiką, kai nepateikiamos tokios žinios, žmogiškai pasakysiu, mane tiesiog truputį stebino. Kadangi vėl, kur čia sudaroma ta paslaptis, aš asmeniškai labai sunkiai įsivaizduoju. Ir sunkiai įsivaizduoju, kodėl ta informacija neteiktina turėtų būti? Taip. Vėl reikėtų čia reglamentavimo. Yra kai kurie dalykai, matyt. Nepamirškime, be abejo, kad visi komitetai ir komisijos, veikiančios Seime, yra svarbios. Tačiau mes turime Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, na, galbūt kai kuriuose irgi, kur yra uždari posėdžiai arba veikia laikinai sudarytos Seimo tyrimo grupės... Taip, gali būti tokių atvejų, kad ir šitie pakviesti asmenys neturėtų būti išviešinti, bet tai turėtų būti jau aprašyta procedūrose, kada, kieno sprendimu ir kokioms sąlygoms esant tai turėtų būti padaryta.

O iš tikrųjų, kai tikrai deklaruojame ir kitų principų negali būti, kad Seimo, Seimo komisijų, komitetų darbai yra vieši, turi būti viskas skaidrus, vieša ir ypač viešojo intereso tenkinimas, tai nemanau, kad aš rasčiau argumentų palaikyti, kad ta informacija neturėtų būti pateikiama. Bet čia reikalingas, be abejo, sutarimas kartu su Seimu, nes čia nėra koks nors tik Kanceliarijos reika-

las – tai yra visgi Seimo bendro sutarimo reikalas, bet tą padaryti mes turėtume. Ir nemanau, kad čia yra jau toks sunkus sprendimas, kurio Seimo kanceliarija, Seimo kancleris kartu su Valdyba ir Seimu neįveiktų. Toks ir būtų mano atsakymas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiamas pretendentė, puikiai žinodamas jūsų politinę patirtį, labai pozityviai vertinu jūsų kandidatūrą. Bet noriu paklausti. Mes puikiai žinome, kad Seimo kanceliarijos darbuotojai tarp trijų pagrindinių valstybės institucijų užima paskutinę vietą pagal darbo užmokesčio lygį. Tai ką mes galėtume šioje srityje padaryti? Ir taip pat žinau, kad jūs, kaip ir aš, turėjote gana skeptišką nuomonę apie valstybės tarnybos pokyčius, kurie buvo padaryti praeitame Seime. Labai daug Seimo kanceliarijos darbuotojų, ten kokie nors finansininkai, Posėdžių sekretoriato darbuotojai tikrai rizikuoja būti išvalstybinti. Tai galbūt mes vis dėlto koreguosime šią politiką ir padarysime taip, kad žmonių teisėti lūkesčiai, kai jie norėjo būti valstybės tarnautojais, o staiga dabar verčiami būti paslaugų teikėjais, būtų patenkinti?

A. STONČAITIS. Ačiū už klausimą, gerbiamas Tomai. Be abejo, kad Valstybės tarnybos įstatymo pataisos bus Seimo išskirtinė kompetencija su ministerijų siūlymais, su diskusijomis komitetuose. Aš visą laiką laikausi principo, kad negali kenkti savo veikla, savo sprendimais institucijai ir negali savo sprendimais ir savo veiksmais kenkti darbuotojui. Tai yra šventos tiesos.

Iš kitos pusės, supraskime, kad jeigu yra priimami įstatymai, jie privalo būti ir įvykdyti. Todėl aktyviai, jeigu bus keitimų, jungsimės ir mes, kaip Seimo kanceliarija, kartu su Valdyba teikdami pasiūlymus. Ir visgi mes turime apmąstyti, kokią naudą atneša valstybei tarnautojai, lygiai taip pat pakeitimas. Tai yra vienas dalykas.

Kitas dalykas. Aš sakiau, kad yra keista ir nesuprantama, kad nuo pat pradžių Seimo kanceliarijos darbuotojai, lyginant su visomis trimis kanceliarijomis, yra mažiausiai apmokami. Na, taip paprasčiausiai negali būti, tiesiog negali būti. Ir ką reikia daryti? Na, buvo keistoka kažkada girdėti, kai kažkas sakė, kad galbūt ne Seimo kancleris turėtų eiti į Finansų ministeriją derėtis dėl biudžeto. Turi Seimo kancleris eiti suderinęs, be abejo, poziciją su Valdyba, su Seimo Pirmininku ir su Seimu, bet reikia eiti apginti.

Ir dabar kitais metais, aš tikiuosi, bus visgi peržiūrimas biudžetas ir bus atsižvelgta į realius poreikius, kuriuos pateiksime, nes, pagalvokite, kitiems metams yra numatyta 450 tūkst. per vertinimus galbūt algoms pakelti. Bet kiekvienam iš šitos sumos, vertinant statistiškai, išeitų tikrai 6–7 % viso labo, kai bendras atlyginimų kilimas Respublikoje, matyt, yra ženkliai didesnis. Taigi, mes ne pakelsime, bet tokiais tempais nepasivysime netgi to paties minimalaus vidutinio didėjimo, bet supraskime, kad čionai tikrai ne vien tikrai kancleris. Aš dėčiau visas pastangas, kad keistųsi padėtis, bet, be abejo, rasdamas pritarimą Valdyboje ir Seime.

PIRMININKĖ. Dėkojame kandidatui į Seimo kanclerio pareigas A. Stončaičiui. Klausimo svarstymo laikas yra baigtas. Pratesti jūs galėsite frakcijose Statuto nustatyta tvarka. Planuojama svarstymo data – gruodžio 10 diena. Ačiū.

Per šoninį mikrofoną – A. Gedvilienė. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). ...kad būtų pratęstas laikas klausinėjant kandidatą į kanclerius. Vis dėlto labai rimta pozicija, mums visiems labai aktualus kandidatas ir norisi išgirsti atsakymus į klausimus, tai bent dar keliems... Tuo labiau kad opozicija irgi turėtų galimybę daugiau klausimų paklausti. Jeigu neprieštarautumėte, bent 5 minutes, nes tikrai buvo nesuvaldyta. Tik penki žmonės paklausė, 15 minučių atsakinėti. Mes tikrai norėtume, kad būtų labai aiškiai 1 minutė klausti, 2 – atsakyti, nes čia labai platūs atsakymai buvo. Tikrai be jokių pykčių, bet norėtume galimybės užduoti tuos klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. A. Anušauskas per šoninį mikrofoną.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, jeigu klausimai trunka ne minutę, o pusantros minutės, tai, aišku, reikėtų pratęsti, nes reglamentas yra bendras visiems, visi nori paklausti. Tuo labiau kad kandidatas, manau, sutinka atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame A. Anušauskui už pasisakymą per šoninį mikrofoną.

Gerbiami kolegos, ateityje prašome užduoti klausimą per minutę, o, gerbiami kandidatai, kurie stovės tribūnoje ir atsakinės į klausimus, prašome laikytis reglamento ir atsakyti per 3 mi-

notes, kaip tai yra numatyta Statute. O šiandien pagal Statuto nustatytą tvarką klausimo svarstymo laikas yra baigtas. Labai kviečiame tai daryti savo frakcijose. Ačiū.

15.12 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4107(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-4107... (*Balsas salėje*) Gerbiamas kolega, jūs stovėdamas prie mikrofono to nepasiūlėte, o balsuoti iš vietos, rinkti nederėtų. Ačiū.

Aš jau pradėjau skelbti kitą darbotvarkės klausimą. Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašome K. Mažeiką į tribūną. Priėmimo stadija. Dėl 1 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima, ačiū. Pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento trys pastabos, kurioms pagrindinis komitetas pritaria. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prašo balsuoti. Prašome balsuoti dėl viso 2 straipsnio su Teisės departamento pastabomis.

Dėkojame. Užsiregistravo 89, balsavo 88: už – 84, prieš – 0, susilaikė 4. Pritarta.

Dabar prašome balsuoti dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 91, balsavo 90: už – 88, prieš nėra, susilaikė 2. Žuvininkystės įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš dėkoju už sklandų procesą, tačiau norėčiau, suprasdamas, kad vis dėlto pirmieji posėdžiai, galbūt ne viskas vyksta sklandžiai, vis dėlto visų pirmininkų norėčiau paprašyti. Turite balsų atmesti bet kuriems opozicijos prašymams: ir dėl pertraukų, ir dėl pratęsimo, ir dėl kitų dalykų, bet kai frakcijos teikia siūlymus, na, būkite malonūs, atlikite viską pagal procedūras, teikite tuos siūlymus, balsuokime ir judėkime toliau.

PIRMININKĖ. Dėkojame už nuomonę. Jeigu yra kokių nors pretenzijų, galite kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją. Bet ačiū už supratimą. (*Balsai salėje*)

15.15 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4049(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4049. (*Balsai salėje*)

Vienas straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų nėra. Norinčių pasisakyti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 84, balsavo 84: už – 82, prieš nėra, susilaikė 2. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.16 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3975(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3975.

Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių? Nėra. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastabų, kurioms komitetas pritarė. Ar galime pritarti

bendru sutarimu 2 straipsniui su Teisės departamento pastabomis? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 93, balsavo 93, už – visi 93. Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.17 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 23, 28, 29, 38, 54, 61, 63¹ ir 65¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4256(2), Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3, 5, 7, 13, 23¹, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4257(2), Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4258(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 23, 28, 29, 38, 54, 61, 63¹ ir 65¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4256. Pranešėjas – G. Jeglinskas. Svarstymo stadija.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Komitetas projektą svarstė lapkričio 27 dieną. Buvo gauti dviejų Seimo narių pasiūlymai, kuriems komitetas pritarė. Taip pat pritarė visoms Teisės departamento pastaboms. Bendru sutarimu pritarė visam patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Turbūt pakomentavote dėl visų trijų, taip pat ir dėl susijusių?

G. JEGLINSKAS (DFVL). Visiškai teisingai, visi susiję čia yra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Išvada dėl visų, taip?

G. JEGLINSKAS (DFVL). Taip, dėl visų išvada.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl motyvų už ir prieš nėra užsirašiusių. Balsuojame.

Užsiregistravo 93, balsavo 93, visi – už. Projektams po svarstymo pritarta.

15.19 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2368 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4259(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2368 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4259. Svarstymo stadija. Pranešėjas – G. Jeglinskas.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Sveiki dar kartą. Dar vienas įstatymas. Komitetas projektą svarstė lapkričio 27 dieną. Tai grynai techninis projektas, skirtas dviejų įstatymų įsigaliojimo datai suderinti. Priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Užsirašiusių dėl motyvų už ir prieš nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 96, balsavo 96: už – 95, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo.

15.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-54 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas. Pranešėjas – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, teikiu nutarimo projektą, kuriame yra nurodyta Ateities komiteto vadovybė, kurią išsirinko komitetas. Pirmininkas – V. Grubliauskas, pavaduotojais

išrinkti Seimo narys E. Kirkutis ir Seimo narys T. Sadauskis. Įsigalioja nuo paskelbimo dienos. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Užsirašiusių kalbėti nėra. Yra du straipsniai. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galima. Ačiū.

Svarstymo stadija. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimo stadija. Balsuojame. Atsiprašau, du straipsniai. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 98, balsavo 97: už – 97, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

15.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-53 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XVP-53. Pranešėjas – pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Šiame nutarime yra papildomos atskiros delegacijos pagal frakcijų pateiktus pasiūlymus, todėl siūlau visiems pritarti projektui po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Užsirašiusių klausti nėra. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta.

Dėl svarstymo nėra užsirašiusių. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta po svarstymo.

Priėmimas. Yra devyni straipsniai. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? Ačiū, pritarta. Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 100, balsavo 99: už – 98, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

15.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-52(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-52. Prašom pirmąjį pavaduotoją J. Oleką pristatyti klausimą.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, kai kurios delegacijos susirinko, turėjo galimybę ir išrinko savo vadovybę, todėl kviečiu pritarti nutarimo projektui po pateikimo – suformuotam delegacijų pirmininkų ir pavaduotojų korpusui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių klausti nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Pritarta. Svarstymo stadijoje ar galima pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Priėmimo stadija. Yra 11 straipsnių. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 100, balsavo 98: už – 98, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

15.26 val.

Seimo savaitės (2024-12-09 – 2024-12-13) – 2024 m. gruodžio 10 d. (antradienio) ir 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės klausimas dėl kitos savaitės darbotvarkės. Pranešėjas – pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, laukia intensyvi kita savaitė. Antradienį yra numatyta svarstyti nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektą. Ačiū, kad po pateikimo pritarėte. Slaptas balsavimas numatytas 13 valandą. Toliau yra priėmimai: 2025 metų privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių, Valstybės socialinių fondų biudžetų rodiklių, Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymai. Taip pat daug įstatymų, kuriuos mes priėmėme po pateikimo. Numatyta svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimą dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo. Taip pat yra teisėjų skyrimo į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus projektai, Prezidento dekretai, kuriuos mes turime apsvarstyti. Tai būtų antradienį.

Ketvirtadienį yra numatytas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projekto svarstymas ir priėmimas, Vyriausybės narių priesaika ir daug įstatymų, kuriuos mes jau čia svarstėme, priėmimas arba svarstymas po pateikimo. Tokia būtų mūsų kitos savaitės darbotvarkė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nori paklausti K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Yra užregistruotas ir nepateikiamas Įsiterpusios žemės pardavimo įstatymas. Aš dabar važiuosiu susitikti su žemdirbiais, kokią man žinią pasakyti, ar jisai bus svarstomas, ar nebus svarstomas ir kokios priežastys, kodėl jisai neįtraukiamas į darbotvarkę?

J. OLEKAS (LSDPF). O čia buvo teikimas?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia teikimas buvo dar, dar, dar... Teikimas buvo, nežinau, spalio ar lapkričio pradžioje.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, aš pasitikslinsiu ir mes galbūt Seniūnų sueigoje antradienį galėsime apsvarstyti, ar įtraukti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerai.

J. OLEKAS (LSDPF). Nežinau priežasčių, kodėl nebuvo įtrauktas anksčiau, bet pasidomėsiu ir būtinai tą...

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame pristačiusiajam kitos savaitės darbotvarkę. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, galime, pritarta.

15.29 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-33 (pateikimas)

Darbotvarkės klausimas – Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-33. Pranešėjas – R. Juška. Pateikimas.

R. JUŠKA (LSF). Gerbiami kolegos, jeigu labai trumpai, tai daugiau techninio pobūdžio įstatymo pakeitimas, nukeliant įsigaliojimo datą. Informacija: dar 2020 m. gegužės 28 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Viešojo administravimo įstatymo pakeitimą, kuriais šis įstatymas buvo išdėstytas nauja redakcija. Viena svarbesnių naujovių – tai pakeisti reikalavimai, kaip suteikiami viešojo administravimo įgaliojimai. Buvo patikslinta, kokios funkcijos yra laikomos viešuoju administravimu, nustatyta, kokių teisinių formų juridiniams asmenims ar tam tikriems fiziniams asmenims kokiais teisės aktais ir kokia apimtimi šios funkcijos gali būti pavedamos.

Įgyvendinant priimtą įstatymą turėjo būti peržiūrėti tie sprendimai, kuriais Vyriausybei, ministerijoms ir savivaldybių institucijoms pavaldžioms ar atskaitingoms biudžetinėms įstaigoms,

viešosioms įstaigoms, valstybės ar savivaldybių įmonėms pavestos viešojo administravimo funkcijos atitinka naujus reikalavimus. Jeigu bus nustatyta, kad viešojo administravimo funkcijos minėtiems viešiesiems juridiniams asmenims yra pavestos ne pagal naujai nustatytus reikalavimus, turi būti inicijuoti Viešojo administravimo įstatymą atitinkantys šių sprendimų pakeitimai.

Praktikoje įgyvendinant šiuos pokyčius susidurta su sunkumais. Sprendimų dėl viešojo administravimo funkcijų perdavimo ar keitimo dažnai nepavyksta priimti greitai, nes jie būna susiję ir su struktūrine juridinių asmenų pertvarka ar reorganizacija. Tai sudėtingi procesai, dažnai apimantys ne vieną valstybės veiklos sritį ir reikalaujantys kompleksinio teisės aktų keitimo, todėl, norint tinkamai įgyvendinti naujus Viešojo administravimo įstatymo reikalavimus, tam reikia skirti daugiau laiko.

Atsižvelgiant į tai, yra teikiamas Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektas, kuriuo siūloma nustatyti naują viešojo administravimo funkcijų peržiūros ir reikiamų teisės aktų projektų parengimo terminą iki 2026 m. birželio 30 d.

Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų klausiti norėtų A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Gerbiamas buvęs komiteto pirmininke, išties aš jaučiuosi gana nejaukiai šitą projektą matydama, nes iš esmės tai yra ministerijos, kuriai vadovavo A. Bilotaitė, neveikimo pasekmė, nes įgyvendinti buvo ketveri kadencijos metai. Įstatymo projektas priimtas 2020-ųjų viduryje ir dabar mes matome įstatymo įsigaliojimo atidėjimą realiai pusantrų metų. Tai kaip jūs vertinate tą pusantrų metų terminą ir kodėl jisai atsirado, o ne, tarkime, metai, ne metai ir 2 mėnesiai, ne pusė metų, nes išties atrodo, kad įstatymo įsigaliojimas tiesiog sabotuojamas, ir sabotuotas buvo konservatorių?

R. JUŠKA (LSF). Taip. O aš labai nejaukiai, gerbiama Agnė, jaučiuosi žiūrėdamas į savivaldybes, kurių vakar dar 21 buvo nepasiruošusios ir net nepradėjusios. Mes, komitete sulaukę Lietuvos savivaldybių asociacijos kreipimosi, komitete sulaukę kreipimosi iš tų savivaldybių, įregistruojame pataisą, kad nebūtų to chaoso, kuris laukia nuo sausio 1 dienos.

Kaip būna įprasta kaltinant kitus, norėčiau, kad ir į save kiekvienas pažiūrėtų. Tarp tų 21 savivaldybės paminėčiau ir vienmandatininkus, esančius čia, salėje, kurie užėmė vadovaujamus postus tose savivaldybėse, tokiose kaip Kelmės savivaldybė, Šilalės savivaldybė, kodėl nieko nedarė ketverius metus. Aš tai suprantu labai paprastai. Vienas iš argumentų – per tuos ketverius metus buvo dveji metai pandemijos, tam tikras atotrūkis ir darbas nuotoliu pačiose savivaldybėse.

Kitas, manyčiau, yra labai svarbus žmogiškasis faktorius. Tie, kurie esame savivaldybėse dirbę, esame praktikai, tai turbūt galima susieti ir su rinkimais, nes anos kadencijos pabaigoje savivaldybių tarybos, savivaldybių merai, pažiūrėję, kad įstatymas įsigalioja po ketverių metų, daugelis iš jų suprato ir nieko nedarė, nes daug laiko ir mintis ta, kad jau galbūt man nereikės daryti. Naujai išrinktos savivaldybių tarybos, nauji merai ėmėsi tų darbų, kurie būtini esamu laikotarpiu, ir nepažvelgė atgal, kokie prieš dvejus trejus metus įstatymai buvo priimti ir ką reikia daryti. Kadangi nuolat apeliuojama į tai, dėl kokios priežasties, tai mes su dabartine komiteto pirmininke, kad iki sausio 1 dienos spėtume priimti šį pakeitimą, ir registruojame tą pataisą. O kadangi pusė Seimo narių yra vienmandatininkai, kad nebūtų kaltinama viena ar kita pusė, aš išvardinsiu tas savivaldybes iki vakar dienos. Dar dalis yra...

PIRMININKĖ. Labai atsiprašau, gerbiamas kolega, gal jūs nevardinkite savivaldybių. Mes ką tik gavome pastabą, kad per ilgai užtrunkame. Jūs jau viršijote 3 minučių atsakymo laiką. Labai trumpai pabaikite sakinį ir ateityje...

R. JUŠKA (LSF). 10 minučių skirta.

PIRMININKĖ. Atsakyti 3 minutės. Paklausti norinčių yra daugiau. Prašom pabaigti sakinį ir mintį.

R. JUŠKA (LSF). Aš pabaigiau.

PIRMININKĖ. Dėkui. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Jau Agnė vieną klausimo dalį labai teisingai paklausė, nes vis dėlto buvo ketveri metai ir tų priežasčių galime rasti labai daug, kodėl mes neįgyvendinome įstatymo per ketverius metus. Tai liečia ir Vyriausybę, ministerijas, savivaldybes.

Tikrai dar keistesnis klausimas: kaip įvyko Valstybės tarnybos įstatymo išstarnybinimo dalies įgyvendinimas kai kuriose ministerijose, savivaldybėse, jeigu pagal šį įstatymą mes iki šiol neatiskiriame, kas yra viešojo paslauga ir kas yra vidaus administravimo paslauga? Tai kaip galėjo savivaldybės ar ten prokuratūros, visur ten, kur valstybės tarnautojai buvo priskirti, kad jie ne valstybės tarnautojo funkcijas vykdo, o tik vidaus administravimo funkcijas... atimtas iš jų iš esmės valstybės tarnautojo statusas, jeigu šis įstatymas neišgaliojo ir neįvykdytas visas?

Mano vertinimu, negalima statyti vežimo prieš arkli, todėl ir Valstybės tarnybos įstatymas taip pat turi būt atidėtas, kaip ir šis įstatymas. Kaip jūs galvojate šiuo klausimu? Ačiū.

PIRMININKĖ. Aš taip pat dar kartą kartoju: užduokite klausimą, pabandykite spėti per minutę. Jums dabar atsakyti iki 3 minučių. Gal galite ir trumpiau atsakyti.

R. JUŠKA (LSF). Gerbiama kolege, aš puikiai suprantu, nes mes tame pačiame komitete ir diskutavome apie tariamai vadinamąjį tą išstarnybinimą. Jūsų noras susieti su Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo termino atidėjimu man yra suprantamas, bet aš pasakiau ir priežastis – 21 savivaldybė. Jos to neatliko, todėl mes, atsižvelgdami į Savivaldybių asociacijos prašymą, į savivaldybių prašymą, įregistravome šią pataisą ir prašome Seimo atidėjimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia R. Šukys.

R. ŠUKYS (NAF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš irgi turiu klausimą pranešėjui, kurį uždaviau ir čia per Vyriausybės valandą vidaus reikalų ministrei poniai A. Bilotaitei. Ar tikrai vien savivaldybės, kurias jūs įvardinate, 21, yra nepasirengusios, ar yra ir ministerijų, kurios ko nors nepadarė? Norėčiau žinoti. Ir tada to paties klausimo pratęsimas. Ar tas pusantrų metų terminas yra realus, ar vėl nereikės pratęsti? Gal iš karto nustatome pratęsimą normaliai realiam terminui?

R. JUŠKA (LSF). Gerbiamas Raimondai, prieš teikdami šiandien Seimui šio klausimo pateikimą, vakar tiesiogiai buvome susijungę biure Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto. Dalyvavo kartu ir pirmininkė. Vakaramums pateikta pati paskutinė ir naujausia informacija, tai liečia tik 21 savivaldybę. Ką jūs kalbate ir norite pritempti valstybines institucijas, to nėra. Mums taip vakar buvo pasakyta. Grynai gelbstime savivaldybes. Ir kartoju tai jau trečią kartą. Tokia informacija pateikta mums, vakar – komiteto nariams, ja dalinuosi šiandien ir su jumis.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Motyvai už ir prieš. Prašom, už – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Kolegos, ką tik buvo pristatytas ištis labai svarbus įstatymo projektas, kuriuo siekiama užtikrinti nuoseklų viešojo sektoriaus įstaigų funkcijų gryninimo procesą ir taip prisidėti prie bendro viešojo sektoriaus efektyvumo ir skaidrumo didinimo. Turiu pažymėti, kad valstybės ir savivaldybių įstaigos ir valdomos įmonės, kurių funkcijos yra peržiūrimos ir gryninamos, veikia labai įvairiose valstybės veiklos srityse ir sprendimai, reikalingi įgyvendinant viešojo administravimo nuostatas, gali būti lydimi įvairių kompleksinių ir sudėtingų teisėkūros iniciatyvų.

Kaip jau supratote, negalime atmesti ir kito elemento. Tikrai buvo pakankamai daug laiko, tačiau kai kurios savivaldybės galbūt iš nežinojimo, kai kurios savivaldybės galbūt piktybiškai tikėdamosi, kad pasikeis reglamentavimas, sąmoningai, matyt, tų procesų neinicijavo ir nepradėjo. Tai šiandienos sprendimas duotų ženklą, kad tas procesas nepasikeis, ir tie metai, pusantrų, kurie yra skirti, yra tikrai pakankamas laiko tarpas susitvarkyti. Ką parodė ir ministerinis lygmuo, kur čia buvo užduotas klausimas, kur tos funkcijos yra išgrynintos.

Kad ir kokios tos priežastys būtų, akivaizdu, kad šiandien turime pripažinti, kad viešojo administravimo funkcijų peržiūrai ir tokioms teisėkūros iniciatyvoms reikia šiek tiek daugiau laiko. Tą laiką turime skirti aiškiai pasiūsdami ženklą, kad kitaip nebus, ir tikėdamiesi, kad tas sprendimas bus įgyvendintas. Noriu atkreipti dėmesį, kad šitas pristatytas pasiūlymas iš principo prisidės ir prie nuoseklaus valstybės ir savivaldybių pertvarkos proceso, kuris vykdomas ir įgyvendinant EBPO rekomendacijas Lietuvai, kurios yra teikiamos dėl geresnio įmonių valdymo valstybės sektoriuje. Tikrai raginu palaikyti už. Čia nei valdančiųjų, nei opozicijos sprendimas – sprendimas, kuris yra reikalingas savivaldybėms tam, kad mes tuos procesus užbaigtume.

PIRMININKĖ. Ačiū A. Petrošiui. Motyvai prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Man asmeniškai gėda už kol kas dar ministrę A. Bilotaitę, kuri turėjo ketverius metus laiko koordinuoti ir matyti savivaldybių problemoms. Negana to, kad nematė, nes, matyt, visą laiką atėmė feisbuko postai ir savireklama, dabar netgi pati ministrė ne tai, kad neatneša projekto į salę, neatsiprašo ir nepaaiškina situacijos – jos kažkodėl nesimato netgi plenarinių posėdžių salėje. Tikrai yra labai negarbinga ir neatsakinga. Tai yra vienas dalykas.

Kitas dalykas, aš tikrai suprantu, kad mes neturime kitos išeities, kaip nukelti, bet manyčiau, kad vis dėlto pusantrų metų laikotarpis, žinant, kad savivaldybės jau 2020 metais žinojo, kad yra būtinas funkcijų įvertinimas, tikrai yra nepagrįstai ilgas. Linkiu ir kitiems ministrams, kurie bus ateityje, šiek tiek atsakingiau žiūrėti į pasibaigiančius įsigaliojimo terminus ir Seimą įspėti anksčiau. Vis dėlto turiu pripažinti, kad, norint ir prašant kaip nors tęsti terminus, juos reikėtų motyvuoti. Gaila, bet aš iš pranešėjo neišgirdau, kodėl būtent reikia pusantrų metų termino, o ne, tarkime, metų ir 6 mėnesių, metų ir 7 mėnesių, o galbūt 9 mėnesių užtektų. Tai šiuo atveju to pagrįstumo iš tikrųjų trūksta.

PIRMININKĖ. Dėkojame Agnei. Ar galėtume po pateikimo? (*Balsai salėje*) Kadangi buvo motyvai prieš, turėtume balsuoti. Balsuojame.

Užsiregistravo 81, balsavo 81: už – 76, prieš – 1, susilaikė 4. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ar galima priartinti bendru sutarimu? Galima. Siūloma svarstyti gruodžio 17 dieną. Galima pritarti datai? Dėkui.

15.45 val.

Informaciniai pranešimai

Paskutinis šios dienos klausimas. Pagal Seimo statutą, Seimo posėdžio pirmininkas Seimo posėdžio metu praneša Seimo nariams apie įsikūrusią Seimo tarpparlamentinių ryšių grupę, jos pirmininką, pirmininko pavaduotoją. Seimo posėdžio pirmininkui paskelbus apie įsikūrusią Seimo tarpparlamentinių ryšių grupę, laikoma, kad ji yra įregistruota. Tai pradedame skaityti. Tarpparlamentinių ryšių su Kroatijos Respublika grupę, kurios pirmininku išrinktas V. Rakutis, pavaduotoju – K. Vilkauskas, skelbiame įsikūrusia. Kita grupė – Tarpparlamentinių ryšių su Bulgarijos Respublika grupė. Pirmininku išrinktas B. Ropė, pavaduotoja – D. Petkevičienė. Skelbiame, kad grupė įsikūrė. Kita grupė – Tarpparlamentinių ryšių su Uzbekistano Respublika grupė. Pirmininkas – K. Mažeika, pavaduotojas – K. Starkevičius. Įsikūrė. Kita – Tarpparlamentinių ryšių su Moldovos Respublika grupė. Pirmininkas – K. Starkevičius, pavaduotojas – R. Sinkevičius. Įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Azerbaidžano Respublika grupė. Pirmininku išrinktas K. Starkevičius, pavaduotoja – O. Leiputė. Įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Maroko Karalyste grupė. Pirmininkas – V. Šeršniovas, pavaduotoja – A. Norkienė. Įsikūrė.

Tarpparlamentinių ryšių su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis grupė. Pirmininku išrinktas J. Olekas, pavaduotoju – E. Zingeris. Įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Kirgizijos Respublika grupė. Pirmininkas – V. Šeršniovas, pavaduotojas – S. Luščikas. Įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Egipto Arabų Respublika, Jordanijos Hašimitų Karalyste ir Libano Respublika grupė. Pirmininkas – G. Drukteinis, pavaduotoja – R. Janušonienė. Įsikūrė. Kita – Ryšių su Irako Respublika grupė. Pirmininkas – G. Drukteinis, pavaduotoja – R. Janušonienė. Įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Beniliukso šalimis grupė. Pirmininkas – V. Rakutis, pavaduotojas – A. Lydeka. Įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Vokietijos Federacine Respublika grupė. Pirmininkė – V. Aleknavičienė, pavaduotojai du – E. Zingeris ir T. Martinaitis. Grupė įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Vengrija grupė. Pirmininkė – J. Zailskienė, pavaduotojas – M. Katelėnas. Grupė įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Turkijos Respublika grupė. Pirmininkas – V. Grubliauskas, pavaduotojas – D. Bradauskas. Įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Ukraina grupė. Grupės pirmininku išrinktas S. Luščikas, pavaduotoju – K. Bilius. Grupė įsikūrė.

Tarpparlamentinių ryšių su Lenkijos Respublikos Seimu ir Senatu grupė. Pirmininku išrinktas A. Sysas, pavaduotojais – J. Narkevičius ir D. Ulbinaitė. Įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su

Korėjos Respublika grupė. Grupės pirmininku išrinktas T. Tomilinas, pavaduotoju – A. Petrošius. Įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Jungtiniais Arabų Emyratais grupė. Pirmininke išrinkta M. Petrauskaitė, pavaduotoju – R. Puchovičius. Grupė įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste grupė. Pirmininku išrinktas L. Balsys, pavaduotoja – D. Asanavičiūtė. Grupė įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Japonija grupė. Pirmininku išrinktas A. Valinskas, pavaduotojai du – A. Sysas ir K. Neimantas. Grupė įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Armėnija grupė. Pirmininke išrinkta I. Braziulienė, pavaduotoju – J. Narkevičius. Grupė įsikūrė. Tarpparlamentinių ryšių su Airijos Respublika grupė. Pirmininke išrinkta D. Asanavičiūtė, pavaduotoju – A. Bagdonas. Grupė įsikūrė.

Visi darbotvarkės klausimai aptarti, kviečiu registruotis.

Posėdis baigtas. (*Gongas*) Gražios rytdienos ir savaitgalio. Per šoninį mikrofoną... (*Balsas salėje: „Ne, viskas, posėdis baigėsi.“*)

Viskas, posėdis buvo baigtas. (*Balsas salėje: „Ijunkite mikrofoną. Gerbiamieji Kriminalinės žvalgybos kontrolės komisijos nariai, renkamės pirmam posėdžiui 520 kabinete, III rūmuose.“*)

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, primenu, Kazachstano grupės nariai liekame čia, tame šone, ir padarome pirmąjį susirinkimą. Ačiū.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 9 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Labas rytas, gerbiami kolegos. Prašome baigti diskusijas, užimti savo vietas. Pradėsime rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašom registruotis.

Užsiregistravo iš viso 107 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, norėčiau paskelbti Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario Liudo Mažylio įgaliojimų pripažinimo nutrūkusiais ir Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato pripažinimo Jurgitai Sejonienei“:

„Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 176 straipsnio 1 dalimi, 2 dalies 1 punktu ir atsižvelgdama į 2024 m. gruodžio 4 d. gautą Lietuvos Respublikos Seimo nario Liudo Mažylio pareiškimą atsistatydinti, nusprendžia:

1. Pripažinti Lietuvos Respublikos Seimo nario Liudo Mažylio, išrinkto daugiamandatėje rinkimų apygardoje pagal Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų iškeltų kandidatų sąrašą, įgaliojimus nutrūkusiais.

2. Pripažinti Liudui Mažyliui išduotą Seimo nario pažymėjimą negaliojančiu.

3. Pripažinti, kad, atsiradus laisvai Seimo nario vietai, Seimo nariu tampa Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatų sąrašo, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo narys, pirmasis Seimo nario mandato negavęs kandidatas – Jurgita Sejonienė.“

Į tribūną kviečiu Konstitucinio Teismo pirmininką.

10.01 val.

Lietuvos Respublikos Seimo narės Jurgitos Sejonienės prisaikdinimas

G. GODA. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Seimo Pirmininkas jau paskelbė, kad Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2024 m. gruodžio 5 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-316 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario Liudo Mažylio įgaliojimų pripažinimo nutrūkusiais ir Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato pripažinimo Jurgitai Sejonienei“, kuriuo nusprendė pripažinti, kad, atsiradus laisvai Seimo nario vietai, Seimo nariu tampa Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatų sąrašo, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo narys, pirmasis Seimo nario mandato negavęs kandidatas – Jurgita Sejonienė. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas paskelbtas Teisės aktų registre 2024 m. gruodžio 5 d. Taigi, jis įsigaliojo ir minėta Seimo narė gali prisiekti Seimo plenariniame posėdyje.

Prieš priimdamas Seimo nario priesaiką, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta: išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas. Ji nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištartimas ar priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai, teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktasis Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos

jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos išgaaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką, minėtas tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas. Po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį, Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui, kurį jis patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, pavardę. Vardinį priesaikos lapą priėmęs priesaiką asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime. Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo narių priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Suprantama, ši pareiga netaikoma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Taigi norėčiau pradėti priesaikos priėmimo procedūrą. Prašom stoti. Kviečiu prisiekti Seimo narę Jurgitą Sejonienę.

J. SEJONIENĖ. Aš, Jurgita Sejonienė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

G. GODA. Skelbiu, kad Seimo narė J. Sejonienė prisiekė 2024 m. gruodžio 10 d. Seimo plenaryje posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu prisiekusią Seimo narę J. Sejonienę. (*Plojimai*)

10.06 val.

Informaciniai pranešimai

PIRMININKAS. Sveikiname prisiekusią kolegę. Taip pat noriu paskelbti J. Sejonienės pareiškimą dėl priėmimo į Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją: „Prašau priimti mane į Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją nuo šių metų gruodžio 10 dienos.“ Pagausėjo frakcija.

Kadangi yra įvykusių objektyvių pasikeitimų balsų skaičiavimo grupėje, tai norėčiau taip pat paskelbti balsų skaičiavimo grupę: V. Alekna, D. Asanavičiūtė, V. Ažuolas, Z. Balčytis, L. Balys, K. Bilius ir V. Sinica.

10.08 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 10 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Mieli kolegos, kitas mūsų darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar būtų pasiūlymų? M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Frakcijos vardu mes prašytume iš mūsų pačių opozicinės darbotvarkės vieną projektą išbraukti, 2-8 klausimą – Klimato kaitos valdymo įstatymo projektą. Tiesiog matytume kitokią šio klausimo eigą.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ar būtų daugiau siūlymų dėl darbotvarkės? Nėra. Ar galime šios dienos darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta bendru sutarimu.

10.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XVP-42 (svarstymas)

Pirmasis darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas. Svarstymo stadija.

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, norėčiau paprašyti pusvalandžio pertraukos dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XVP-42.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu prašote?

I. GELAŽNIKIENĖ (*LSDPF*). Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Tuomet kitas darbotvarkės klausimas yra keli priėmimai. Gerbiami kolegos, aš norėčiau jūsų atsiklausti. Kadangi turime pusvalandžio pertrauką, ar galėtume kitus klausimus priimti iš karto po kiekvieno klausimo, nelaukdami balsavimo lango? Ar galime sutarti bendru sutarimu? Ačiū.

10.10 val.

2025 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4231(2) (priėmimas)

Darbotvarkės klausimas dėl 2025 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto. Projektą sudaro vienas straipsnis ir vienas priedas. Pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime pritarti? Nėra prieštaraujančių Seimo narių – bendru sutarimu.

Dėl motyvų dėl viso įstatymo už – kolegė B. Vėsaitė.

B. VĖSAITĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, iš esmės tai nieko kito nebelieka kaip tikrai pritarti šitam įstatymo projektui, bet aš tiesiog norėčiau atkreipti dėmesį. Kadangi įsigalioja taisyklė, kad vairuotojo pažymėjimai negalioja be medicininės pažymos, o, tarkime, pensinio amžiaus žmonėms tai yra didžiulis iššūkis, nes, norint medicininę pažymą gauti, jinais kainuoja pinigus, tai noriu atkreipti būtent sveikatininkų dėmesį, kad galbūt reikėtų pakoreguoti įkainius. Mano siūlymas, tiesą sakant, kadangi mūsų pensininkai sveikatos draudimu yra draudžiami iš valstybės lėšų, kad šitos pažymos gavimas būtų nemokamas. Toks ir būtų pasiūlymas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Tai nėra visiškai šio įstatymo reguliavimo dalykas, bet yra įgarsinta, lūkesčiai institucijų, matyt, bus išgirsti ir bus galima tam tikroms institucijoms priimti sprendimus.

Toliau dėl motyvų už – kolega S. Čaplinskas. Nėra salėje, tai ir nekalba.

Tada balsuokime, ar galime pritarti įstatymo projektui. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymui pritarta. (*Gongas*)

10.13 val.

Valstybės socialinių fondų biudžetų 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4230(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės socialinių fondų biudžetų 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4230. Įstatymą sudaro trylika straipsnių ir šeši priedai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu, ar nėra prieštaraujančių dėl visų straipsnių ir priedų? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų už – kolega L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju, Pirmininke. Tikrai kviečiu pritarti šiam Socialinių fondų biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatymui. Džiugu, kad nuo socialinio modelio laikų Socialinio draudimo fondas tampa turbūt pačiu pajėgiausiu finansiniu fondu mūsų valstybėje. Nepaisant to, kad pensijos indeksuojamos darbo užmokesčio augimo tempu, fondams pavyksta surinkti rezervus. Rezervai yra labai solidūs. Tos pertvarkos, kurios įvyko, tai yra „Sodros“ skolų panaikinimas, dalies pensijų perkėlimas į valstybės biudžetą, atrodo, būtent suformuoja tokią struktūrą, kuri gali atliepti daugelio lūkesčius tiek šiandien, tiek ateityje. Deja, situacija tų žmonių, kuriems išmokamos išmokos iš fondo, tai yra senjorų ir žmonių su negalia, vis dar tokia, kad jie turi vieną iš didžiausių skurdo lygių, kuriuos esame turėję. Turime žiūrėti, kaip dalis tų perteklinių lėšų, kurios kasmet yra įnešamos į „Sodros“ biudžetą, nueitų šios asmenų grupės skurdui ir nelygybei mažin-

ti. Dėl to pritariame tam ir kviečiame ateities Vyriausybę ir Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją pateikti siūlymus, kad tos perteklinės lėšos nueitų skurdui ir nelygybei mažinti ir turėtume kur kas solidaresnę visuomenę. Labai ačiū. Pritarkime. Biudžetai subalansuoti ir spęs daug svarbių socialinių klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš tiesiog siūlau arba susilaikyti, arba balsuoti prieš dėl vienos aiškios priežasties – mes labai kaupiame Valstybinio socialinio draudimo rezervinį fondą. Planuota, kad Rezervinis fondas kaupsis: 2024 metais mes turime 3,5 mlrd., 2025 metais – 4,2 mlrd., 2026 metais – 4,8 mlrd. ir 2027 metų planas – 5,4 mlrd. eurų „Sodros“ rezerve. Mes visada kėlėme klausimą, ką daryti su tuo „Sodros“ rezervu ir ar jis reikalingas tokio dydžio? Mano įsitikinimu, jis tokio dydžio nereikalingas. Apie tai kalba, lygiai tą patį mini Audito komitetas. Mes šituos pinigus galėtume panaudoti pensijoms, mes šituos pinigus galėtume panaudoti tėvams, auginantiesiems vaikus, šeimoms paremti ir tai yra nepanaudojami biudžeto pinigai, kurių labai trūksta įgyvendinant programą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiami kolegos, kaip buvusi ilgametė Socialinių reikalų ir darbo komiteto narė iki šiol aš ištis noriu pasidžiaugti Socialinio draudimo fondo valdybos žmoniėmis, kurie atsakingai dirbo tą darbą. Ilgalaikių, sakyčiau, ir nuoseklių įvairių vyriausybių – ir šios, dar esančios, ir anksčiau buvusių – pozicija dėl socialinės politikos, kuri svarbi ir reikalinga, pastebėjimas apie rezervo reikalingumą... Jis, be abejo, reikalingas, o lėšų panaudojimo galimybės vienoje ar kitoje srityje, kaip toliau naudosis, ištis galimos, bet visada remkimės skaičiais. Šiandien mes matome pensijų indeksavimo koeficiento augimą, bazinės pensijos dydžio augimą, gana ženklų, – 28 eurai tikrai bazinis dydis, bet didėja ir kiti – našlių pensijos dydis. Visada norisi daugiau, bet tai jau yra didėjimas ir pensijos apskaitos vieneto dydis. Tai, aš manau, pozicijų ir veiklos ateities Vyriausybė tikrai turės ganėtinai daug ir galimybių tobulinti daug, tačiau dabartiniame pateiktame valstybės socialinių fondų biudžetui tikrai siūlau pritarti ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia, kolegos, kurie ką tik, naujai atėjote į Seimą, norėčiau priminti, kad Valstybinio socialinio draudimo fondas išmoka tikrai tas išmokas, kurios yra draudiminės, tai yra ligos, pensijas, draudimo nuo nedarbo, o ne išmokas vaikams, tėvams ar dar kam nors. Nedarykime klaidos – kalbėkime apie tai, kam šitas draudimas yra skirtas.

Reikia pasidžiaugti, kad, skirtingai nuo valstybės biudžeto, rodos, 2025 metais biudžetas nėra deficitinis. Jis turi... Pajamų netgi daugiau bus surinkta negu išlaidų. Vienintelis minusas, kuris man nepatinka šiame biudžete, kad papildomai pensijoms didinti mes neskiriame tų lėšų, kurių bus surinkta daugiau kaip pajamų negu išlaidų... Tai leidžia mūsų įstatymas. Deja, dėl valstybės, valdžios deficito, kuris yra 3 %, visos lėšos, kurių bus surinkta daugiau, negu išleista, yra skirtos išlaikyti tam, kad nebūtų viršytas deficitas. Čia yra mūsų visų pastangų klausimas, ar mes surinktas lėšas panaudosime ne tik kaupti rezervui, kuris reikalingas ir skolintis, ir kitiems dalykams, nes tai susiję indai, bet ir pensijoms didinti, nes šiandien mes turime galvoti apie tą skurdą, kurį patiria pensininkai, ir kaip mes jį galėtume spręsti. Aš manau, galbūt metų viduryje matydami rezultatus mes galėsime pakoreguoti ir bent dalį lėšų, kurios viršys išlaidas, skirti ir pensijoms didinti. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš irgi pasisakau už ir kviečiu balsuoti už šį įstatymo projektą. Kalbant apie Rezervinį fondą, gerbiama kolegai noriu pasakyti, kad mes ir komitete svarstėme apie rezervo tikslingumą ir racionalumą, ar tikrai nėra tai per daug, bet šiuo metu tai nustato teisės aktai. Ateityje, manau, tikrai būtų galima svarstyti, ar tas toks didelis Rezervinis fondas yra racionalus. Bet čia jau teisininkų ir kitų, ir mūsų visų apsisprendimas. Šiuo metu aš kviečiu balsuoti ir palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti ir balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių: už – 104, prieš – 3, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.21 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4229(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4229. Projektą sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu, ar nėra prieštaraujančių? Nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Prašom apsispręsti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116 Seimo narių: už – 110, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.23 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4288(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4288. Pranešėjas – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų vienas svarbių, dar labiau Šaulių sąjungą stiprinančių projektų. Ten yra keli momentai ir dėl darbo užmokesčio, bet labai svarbu, kad kuriami specializuoti šauliai. Tai reikštų, kad, šalia kovinių, šalia komendantinių šaulių, atsiranda ir kitokio pobūdžio – specializuoti šauliai, kurie integruojasi į mūsų gynybos planavimą. Tikrai po geros diskusijos NSGK bendru sutarimu pritarė šitam dalykui ir galime judėti į priekį. Tikimės Seimo palaikymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Diskusijoje nori dalyvauti T. Martinaitis. Prašom į tribūną.

T. MARTINAITIS (*LSDPF*). Gerbiami Seimo nariai, gerbiami kolegos, iš tikrųjų pranešėjas trumpai pristatė įstatymo projektą. Šiandien matome, vis dėlto kokiomis realijomis gyvename, kokia šiandien saugumo situacija. Stipri pilietinė visuomenė yra tikras mūsų saugumo garantas. Man pačiam asmeniškai teko aktyviai veikti Šaulių sąjungos veikloje. Tikrai matau, kiek ten yra daug pilietiškai nusiteikusių žmonių, žmonių, kurie išaušus dienai x ieško įvairiausių galimybių padėti ginti mūsų šalį, užtikrinti mūsų valstybės saugumą. Tikrai jus visus raginu vieningai pritarti šiam projektui, kad galėtume dar labiau stiprinti organizaciją, kuri prisiima atsakomybę, nebijo pavojaus akivaizdoje prisiimti rizikų ir deda visas pastangas, kad gautų tinkamų įgūdžių tinkamai ginti savo šalį. Tai tikrai labai svarbus projektas ir labai visus jus raginu palaikyti, stiprinti organizaciją, nes būtent stipri Šaulių sąjunga gali užtikrinti mūsų valstybės saugumą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau norinčių diskutuoti neužsirašė.

Dėl motyvų taip pat nėra. Prašom apsispręsti svarstymo stadijoje.

Balsavo 110 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Po svarstymo pritarta.

10.26 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio teritorijoje, pasirašyto 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-4265(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos

pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio teritorijoje, pasirašyto 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-4265. Pranešėja – J. Šukevičienė.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio teritorijoje, pasirašyto 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projektą svarstė 2024 m. gruodžio 4 d. ir bendru sutarimu priėmė sprendimą: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Diskusijose norinčių kalbėti neužsirašė. Dėl motyvų taip pat nėra. Galime apsispręsti? Prašom balsuoti.

Balsavo 111 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Po svarstymo pritarta įstatymo projektui.

10.29 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2803 1 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4292(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2803 1 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4292. Pranešėjas – A. Sysas. Nėra kolegos. Gal galėtų komiteto pirmininko pavaduotojas? Atsiprašau, atėjo kolega A. Sysas, pirmininkas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Atsiprašau. Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaustė Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimą ir bendru sutarimu jam pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat. Prašom, apsispręskime balsuodami.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 115, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

10.31 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4295(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4295. Pranešėjas – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Akcizų įstatymo 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Biudžeto ir finansų komiteto sprendimas ir pasiūlymai – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti neužsirašė niekas. Dėl motyvų taip pat nieko nėra. Prašom, apsispręskime balsuodami.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 111, prieš ir susilaikiusių nėra. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

10.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl valstybės pripažinimo suteikimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“ projektas Nr. XIVP-4086(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl valstybės pripažinimo suteikimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“ projektas Nr. XIVP-4086. Pranešėjas – L. Šedvydis. Kolega

greičiausiai dalyvauja forume Žmogaus teisių dienos proga. Kas iš komiteto galėtų? Gal, kolegos, tada A. Valinskas? Atsiprašau, A. Nedzinskas. Prašom. A. Nedzinskas.

A. NEDZINSKAS (*LSDPF*). 2024 m. lapkričio 4 d. komiteto posėdyje dalyvavo mūsų kolegos nariai ir išvada yra bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų. Motyvai už – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šis klausimas dėl valstybės pripažinimo suteikimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“ tęsiasi jau ne pirmą kadenciją ir dažnai apauga nereikalingomis batalijomis, tokiomis, sakyčiau, „vertybinėmis“ diskusijomis, nors iš esmės klausimas yra formalus, klausimas yra žmogaus teisių srities. Ir šiandieną, Tarptautinę žmogaus teisių dieną, manau, labai tiktų, kad Seimas priimtų būtent vieną tokį sprendimą – svarstymo stadijoje pritartų pateiktam nutarimo projektui. Sklandžiai judėtume link priėmimo ir galų gale išspręstume klausimą, kuris yra ir požiūrio į teisę, ir požiūrio į žmogaus teises, ir požiūrio į religijos laisvę klausimas. Labai kviečiu kolegas šiandieną šiam klausimui pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Nesu prieš kokią nors konkrečią bendruomenę, bet šiuo atveju pripažinti šiuolaikinę pagonių grupę rekonstrukcine bendruomene, kuri puoselėja senovės baltų etnokultūrą... Iš tikrųjų verta ir Kultūros ministerijos finansinės paramos, ir baltiškosios etnokultūros puoselėjimo, tačiau aš noriu pabrėžti, kad tai vis dėlto nėra religija. Ir tik atitikti kažkokius formalius skaičius, numatytus metus – nuo to religija netampama. Dėl to man atrodo, kad mes čia, Seime, įstatydami save į tokius rėmus, kuriame religinės tapatybės konflikto galimybę. Man atrodo, Lietuva seniai jau pasisakiusi, pakrikštyta, ir karaliaus Mindaugo pasirinktas kelias yra mūsų istorinis kelias. Dabar mesti kelią dėl takelio aš tikrai nekviesčiau, todėl labai prašau nebaluoti, nepalaikyti šio sprendimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Prašome apsispręsti ir balsuoti.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 71, prieš – 8, susilaikė 26. Po svarstymo yra pritarta.

10.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų paskelbimo Vaclovo Into metais“ projektas Nr. XIVP-4261 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2025 metų paskelbimo Vaclovo Into metais“ projektas Nr. XIVP-4261. Pranešėja – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Sveiki, kolegos. Komitete priėmėme bendru sutarimu sprendimą, kad nepritariame siūlymui skelbti kitus metus Vaclovo Into metais. Bet ne dėl to, kad kažkaip manytume, kad V. Into indėlis yra menkas ar netinkamas, anaipatol, tikrai visi žinome šią asmenybę ir jo nuveiktus darbus, tačiau Seime esame priėmę sprendimą, kad jubiliejiniais metais skelbiame metus likus ne mažiau negu dviem metams. Kitaip tariant, dėl 2025 metų sprendimas yra priimtas 2022 metais. 2025 metai Seimo skelbiami Motiejaus Kazimiero Sarbievičiaus ir Baroko literatūros, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio bei Lėktuvo „ANBO“ ir Lietuvos aviacijos kūrėjų metais. Treji metai.

Kita vertus, prieš metus esame priėmę rezoliuciją dėl kitų minėtinų datų. Greta daugybės kitų 2025 minimų metų yra paminėtas ir V. Intas, tačiau siūlome, kad šiuos metus minėti įtrauktų Vyriausybės ir įvairios institucijos, nevyriausybinius sektorius. Dėl 2025 metų Seimas yra apsisprendęs, ir tikimės, kad ir toliau bus laikomasi tos sutartos tvarkos, kad būtų iš anksto planuojama ir ne daugiau nei treji jubiliejiniai per metus būtų skelbiami. Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei atmesti nutarimo projektą? (*Balsai salėje: „Galime!“, „Balsuojame!“*). Balsuojame. Yra norinčių balsuoti. Balsuojame dėl pagrindinio komiteto siūlymo atmesti nutarimo projektą. Balsuojame dėl komiteto siūlymo.

Balsavo 106 Seimo nariai: pasisakė už – 92, prieš – 8, susilaikė 6. Nutarimo projektas atmetas.

10.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XVP-42 (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, praėjo pusės valandos pertrauka, todėl norime pateikti kitą darbotvarkės klausimą. Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas. Svarstymo stadija. Pagal Statuto 202 straipsnį, išklausysime frakcijų nuomonių. Lietuvos socialdemokratų frakcijos vardu ar būtų kas išsakytų nuomonę dėl kandidatūros? Seniūnas R. Motuzas.

R. MOTUZAS (LSDPF). Labai ačiū. Socialdemokratų frakcija šiandien susitiko su pretendentu į Seimo kanclerius A. Stončaičiu ir turėjome tikrai dalykišką pokalbį. Socialdemokratų partija priitarė, nes A. Stončaitis turi didelę administracinio darbo patirtį. Šiandien mus taip pat nudžiugino, kad yra pasirengęs optimizuoti ir Kanceliarijos veiklą ne tik ūkiniais klausimais, tai yra mato ir darbuotojų optimizavimo problemas, ir atlyginimų problemas, ir, žinoma, darbo sąlygų pagerinimą ir Kanceliarijai, ir Seimo nariams. Todėl mes manome, kad tikrai pats laikas yra iš tikrųjų sustiprinti tą veiklos sritį Seime ir siūlytume palaikyti A. Stončaičio kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū frakcijos seniūnui. Toliau, pagal frakcijų dydžius, antra frakcija yra Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija. Ar būtų frakcijos nuomonė? Prašau, Seimo narė D. Ulbinaitė.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Čia reikia kažką paspausti, ar ne? Taip, frakcijos vardu. Taip, nuomonė. Taip. Ne dabar. Tai galiu? Bet čia frakcijos vardu. Ačiū, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį.

Gerbiami kolegos, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija susitiko su kandidatu į Seimo kanclerius. Tikrai į kai kuriuos klausimus gavome labai aiškius atsakymus, tačiau keletas abejonių liko neišsklaidytų ir matome kelias rizikas dėl A. Stončaičio skyrimo Seimo kancleriu.

Pirmiausia, mūsų frakcija mano, kad Seimo kancleris yra neutrali vadybinė, o ne politinė pareigybė. Na, o čia, akivaizdžiai mes matome tokį politinį paskyrimą. Nors kandidatas tikrai tvirtino ir dievagojosi, kad atšalimo nereikia ir nebus angažuotas niekieno atžvilgiu, visgi, priklausomybė ir ta, kaip čia vaizdingiau pasakyti, politinė bambagyslė prie kai kurių asmenų ir politinių jėgų yra akivaizdi ir tas akivaizdus politinis angažuotumas tikrai matosi.

Antra abejonė ir rizika, kurią mes matome, tai yra vis dėlto abejonės dėl žiniasklaidoje paskelbtų įtartinų ryšių ar galimo piktnaudžiavimo tarnyba. Jos taip ir liko neišsklaidytos, nors tikrai paneigta, kad tikrai neigė kandidatas, kad jam buvo siūloma tikrintis melo detektoriumi. Visgi neatsakyta, kas kėlė abejonių saugumo tarnyboms išduodant leidimą darbui su slapta informacija ir kodėl tas procesas užtruko. Matome rizikas, kad tie įtartinai ryšiai gali apraizgyti ir Seimą.

Na, ir trečias dalykas, trečia rizika, kurią matome, tai yra atgarsiai, atsiliepimai iš ten, kur gerbiamas A. Stončaitis dirbo anksčiau. Tai verčia abejoti jo modernios vadybos gebėjimais. Būtų labai gaila, jeigu vietoj modernios vadybos Seime turėtume nomenklatūrinėmis tradicijomis grįstą darbo kultūrą. Tačiau mes visi nuoširdžiai linkime kandidatui savo darbu išsklaidyti visas mūsų abejones ir įrodyti, kad mūsų nuogastavimai buvo nepagrįsti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Toliau frakcijos nuomonę kviečiame išsakyti „Nemuno aušros“ atstovą, ar seniūną, ar atstovą.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, turime unikalią situaciją, kai Seimo Pirmininkas pateikė buvusį Seimo narį. Kažkada Seimo kancleriu buvo J. Razma, irgi buvęs Seimo nariu, bet tai buvo labai labai seniai. (*Balsas salėje*) Taip, įgaliojimai ne tie. Aš tikrai džiaugiuosi tokiu sprendimu. Visą laiką Seimo kanclerį mes paskirdavome iš šalies. Paskirdavome asmenį, kuris nedirbęs Seime, nedirbęs Seimo nariu ir neatlikęs šių pareigų. Ko gero, norint teisingai ir tvarkingai atlikti Seimo kanclerio pareigas, reikia tikrai pabūti Seimo nariu, kad suprastumei, kaip dirba padėjėjų korpusas, kaip dirba komitetų korpusas, kaip dirba sekretoriatai ir koks yra visas procesas. Kai būni Seimo nariu, tu realiai pradedi matyti, kad mes turi

me problemų dėl patarėjų, mes turime problemų dėl Kanceliarijos, mes turime problemų dėl org. technikos, mes turime problemų dėl kabinetų ir panašiai. Ko gero, nėra nieko geriau, kai žmogus yra būtent iš tos srities.

Girdėjome kolegų iš dešinės čia išsakytą tam tikrą kritiką dėl susietumo ir panašiai. Ko aš norėčiau jums palinkėti? Paimkite veidrodį ir pažiūrėkite, ką jūs darėte. Praėjusią kadenciją Liberalų sąjūdis pateikė savo partietį, savo bičiulį, savo draugą į Seimo kanclerius. Ir kiek jis išbuvo? (*Balsas salėje*) Kaip ne jūs? Jūsų buvęs bičiulis. (*Balsas salėje*) Žiūrėkite, buvo jūsų bičiulis. Kiek jis išbuvo Seimo kancleriu? Po pusės kadencijos teko atsisveikinti. Buvo jūsų. Dar kartą, jeigu norėsi, aš atnešiu tau ištraukas ir susirašinėjimus, su kuria partija būtent jis dalyvavo. Tikrai galėsi pasižiūrėti. Tai viena.

Kitas dalykas, dėl ko reikėtų ir kviečiu, agituojau balsuoti už A. Stončaitį, jis buvo ir Vyriausybės kancleriu. Vadinas, kai bus sprendžiamas klausimas dėl Seimo situacijos, apskritai dėl finansavimo, dėl biudžeto ir kitų panašių dalykų, tai koridoriai jam bus žinomi.

Mieli kolegos, tikrai turime retą atvejį, kai galime turėti kanclerį, kuris, dar kartą sakau, išmano darbą, dirbo tą darbą ir jį supranta. Tai mums yra ištis labai svarbu. Tiems, kurie esate Seimo nariai pirmą kadenciją, nauji Seimo nariai, jums dar atrodo, kad čia viskas gražu, tvarkinga ir panašiai. Kai įsivažiuosite, po pusės metų, jūs pamatysite, kiek iš esmės Seimo kancleris atlieka darbo. Ypač komitetų pirmininkai ir jų pavaduotojai, tai yra su biurų darbuotojais. Tikrai labai nenorėčiau ir tikrai linkiu Algirdui, kad neatsitiktų taip, kaip atsitiko viename komitete. Pasikeitęs valdančiąjais daugumai 2012 metais, biuro vedėja komiteto pirmininkui pasakė: mes čia esame amžinai, jūs esate laikinai. Komiteto pirmininkas net biuro darbuotojams negalėdavo suformuluoti pavedimo, ką reikia atlikti. Kaip galima sinchroniškai arba tvarkingai dirbti, jeigu biuro darbuotojai (būdavo tokių atvejų) net nedirba su komiteto pirmininku. Mieli kolegos, tikrai kviečiu palaikyti ir balsuoti už. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Kita – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“. L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, gerbiami Lietuvos žmonės, šiandien esame kviečiami priimti sprendimą, kuris lems, kaip sklandžiai ir efektyviai mūsų visų Seimas dirbs ateityje. Pristatydamas A. Stončaitį, kaip kandidatą į Seimo kanclerio pareigas, noriu ne tik pabrėžti jo darbinę patirtį, bet ir atskleisti jo asmenybę, vertybes, kurios daro jį išskirtiniu kandidatu į šias pareigas.

Tie, kurie yra dirbę su A. Stončaičiu (džiaugiuosi, kad man yra tekusi tokia garbė), žino, kad jis yra žmogus, pasižymintis gebėjimu sukurti darbingą, profesionalią ir pagarbią atmosferą kolektyve. Jis yra žinomas dėl savo kruopštumo ir atsakingumo. Kiekvienas darbas, kurį jis prisiima, yra atliekamas iki galo, su dideliu atidumu detalėms. Kartais man atrodydavo, kad gal net per didelis atidumas detalėms, bet Algirdas visą laiką būdavo iki rezultato pasiekimo.

Dėl diplomatinio gebėjimo. Algirdas visada išsiskyrė gebėjimu kurti ryšius tarp skirtingų žmonių ir institucijų, sprendžiant pačius sudėtingiausius klausimus, ir tvirtais moraliniais principais. Jo veikla visuomet buvo grindžiama sąžiningumu, skaidrumu ir tarnavimu valstybei. A. Stončaitis turi daugiau nei 40 metų darbo patirtį.

Norėčiau išryškinti keletą jo karjeros momentų, kurie turi reikšmingos įtakos jo, kaip galimai būsimo Seimo kanclerio, darbams. Pirmiausia tai didžiulė ir įvairiapusė valstybės tarnybos patirtis. Tiek metų dirbdamas įvairiose valstybės tarnybos pozicijose Algirdas iš pagrindų supranta valstybės tarnybos ir viešojo sektoriaus esmę, šio sektoriaus procesus, biurokratinę struktūrą ir geriausias viešojo sektoriaus valdymo praktikas. Tai padės jam užtikrinti, kad Seimo kanceliarija dirbtų pagal geriausius standartus, būtų efektyvi, atitinkanti šiuolaikinius administracinius standartus ir, svarbiausia, geriausiai išreiškianti savo paskirtį.

Antra, tai yra kandidato vadovavimo patirtis. Eidamas įvairiausias vadovo pareigas, taip pat ir Vidaus reikalų ministerijos, ir Vyriausybės kanclerio, Algirdas buvo atsakingas už koordinavimą tarp ministerijų, strateginių sprendimų įgyvendinimą ir administracinio aparato efektyvumo užtikrinimą. Ši patirtis aiškiai rodo gebėjimą valdyti kompleksinius procesus, kurie yra būtini Seimo administracinei veiklai užtikrinti.

Trečia, tai yra patirtis dirbant ministerijoje ir Vyriausybėje. Seimui glaudžiai bendradarbiaujant su Vyriausybe ir įvairiomis ministerijomis, A. Stončaičio gilus šių institucijų veikimo pažinimas sukuria geriausio tarpusavio bendradarbiavimo prielaidas, kurių reikia mums visiems – tiek Seimui, tiek Vyriausybei.

Na, ir ketvirta, Algirdo, kaip Seimo nario, patirtis. Kaip Seimo narys A. Stončaitis turėjo galimybę iš arti susipažinti su įstatymų leidybos procesu, frakcijų, komitetų ir parlamento darbo tvarka. Dalyvavimas rengiant ir svarstant įstatymus suteikė jam praktinį supratimą, kaip įstatymai kuriami ir kokios Kanceliarijos pagalbos labiausiai reikia mums visiems, Seimo nariams, teisėkūros etapuose. Vadovavimas Antikorupcijos komisijai jam leido aiškiai identifikuoti sritis, kuriose reikia daugiau administracinės ar analitinės pagalbos iš Kanceliarijos darbuotojų ir įvairių skyrių. Taip pat jis galėjo pats patirti ir stebėti, kur komunikacijos ar skaitmenizavimo procesai Seime yra nepakankami ar per lėtai įgyvendinami. Būdamas Seimo nariu, jis sukaupė patirties bendraudamas su kitais politikais, su frakcijomis, taip pat kai buvo sprendžiami konfliktai ir derinamos pozicijos. Tai visos šios patirtys: tiek vidaus reikalų sistemos, tiek Vyriausybės, tiek Seimo, ir įgūdžiai Algirdui padės užtikrinti efektyvią komunikaciją ir bendrą darbą tarp Kanceliarijos ir Seimo narių.

Gerbiami kolegos, A. Stončaitis yra ne tik aukštos kvalifikacijos specialistas, bet ir žmogus, kuriuo galime pasitikėti. Rinkdamiesi jį, renkamės profesionalumą, atsakomybę, labai linkime, kad ir pažangą. Kviečiu jus balsuoti už šią stiprią ir patikimą kandidatūrą. Dėkui visiems už dėmesį ir palaikymą.

PIRMININKAS. Ačiū frakcijos seniūnui. Toliau frakcijos vardu nuomonę išreikš Liberalų sąjūdžio frakcija. Ar būtų atstovas? Nėra. Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos nuomonė? Ačiū, nėra. Jeigu pageidavimas yra, Mišrios Seimo narių grupės atstovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Apie kolegą iš praėjusios kadencijos galiu pasakyti tik gerus žodžius. Žinote, mūsų požiūris bent jau diskusijose, kurias mes turėjome praėjusią kadenciją dėl tuometinio kanclerio darbo, tikrai sutampa. Seimo kanceliarija nėra kažkoks atskiras, savaime sau dirbantis institutas. Seimo kanceliarija yra tas institutas, kuris turi padėti Seimo nariams leisti įstatymus, dirbti kartu, ieškoti sinergijos. To man trūko praėjusią kadenciją, to aš tikiuosi iš, tikiuosi, būsimo kanclerio.

Na, o žinote, kabintis prie darbo patirties trūkumo faktiškai neįmanoma. Sėkmingas darbas užimant Vyriausybės kanclerio poziciją – įrodymas, kad su šiuo darbu jis tikrai susitvarkys puikiai. Buvo geras kolega praėjusią kadenciją Seime, tikiu, kad bus geras kancleris šią kadenciją. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama Viktorui. Diskusijoje užsirašė ir dar liko nekalbėję keturi Seimo nariai. Tai J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų mes svarstome labai svarbų kandidatą į labai svarbią Seimo pareigybę, turbūt pačią svarbiausią pareigybę Seime, būtent kanclerio pareigybę. Šiuo metu mes turime, man atrodo, labai vertą ir gerą kandidatą šiai pareigybei užimti – buvusį mūsų kolegą A. Stončaitį. Man asmeniškai teko eiti įvairias pareigas vyriausybėse ir susitikti darbine tvarka su gerbiama A. Stončaičiu, kai jisai buvo Vidaus reikalų ministerijos kancleriu. Tuo metu užsimezgė, sakyčiau, labai produktyvi ir gera tokia bendradarbiavimo draugystė tarp Krašto apsaugos ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos ir tas bendradarbiavimas buvo grįstas būtent profesionaliu kanclerių lygio bendradarbiavimu, nes iš tikrųjų reikia pažinti sistemą, reikia turėti tam tikrų vadybinių turbūt ir gebėjimų, ir įgimtų savybių. Šiandien dar kartą tą galėjome prisiminti, įsitikinti, kai gerbiamas A. Stončaitis buvo Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijoje ir atsakydamas į klausimus, prisistatydamas labai aiškiai kalbėjo ne apie kažkokius praeities valdymo metodus, kaip čia kolegė minėjo, kad galbūt kas nors grės, bet kaip suvaldyti tokią svarbią instituciją su daug darbuotojų žvelgiant į ateitį, į tuos iššūkius, kurie ateina: į dirbtinio intelekto ir kitų technologinių naujovių dalykus, ir užtikrinti gerą darbą.

Manau, kad kanclerio pareiga ir tas matymas, kurį demonstravo ir čia iš tos tribūnos atsakinėdamas, prisistatydamas gerbiamas A. Stončaitis, iš tikrųjų rodo, kad žmogus labai gerai supran-

ta ir vadybinius dalykus, ir turi to politinio darbo patirties čia, Seime, ypač teisėkūros proceso dalyje. Turbūt kiekvienam mums, kuris ateina ir darbuojasi Seime, reikia ir normalių darbo sąlygų, mums reikia ryšio tarp komitetų ir komisijų užtikrinimo, jų technologinio aprūpinimo, kad galėtume iš tikrųjų bendradarbiauti ir turėti tą tokią vieningą aplinką čia, Lietuvos Respublikos Seime, ir lygiai taip pat atstovauti Seimui kitose valstybinėse institucijose.

Man šiandien labai patiko ir tokį gerą išpūdį padarė tai, kad A. Stončaitis užsibrėžęs sau tikslą jau paversti Seimą tokia lyderiaujančia, patrauklia institucija, kurioje galėtų ir norėtų dirbti kiekvienas Lietuvos pilietis. Buvo kalbama labai intensyviai apie mūsų patarėjų, darbuotojų, Seimo darbo sąlygas, apie politikų darbo sąlygas, apie patarėjų darbo užmokestį, jo vietą bendroje valstybinėje hierarchijoje, lyginant kitas institucijas. Tai aš viliuosi ir tikiuosi, kad visos čia ir opozicijos frakcijos išsakytos galbūt tam tikros pretenzijos ar viltys tikrai bus išpildytos ir turėsime normalų, funkcionalų darbą, geras darbo sąlygas. Todėl asmeniškai labai nuoširdžiai kviečiu visus palaikyti šią kandidatūrą, sudaryti galimybę įrodyti, kad iš tikrųjų darbas Seime tiek politikams, tiek Seimo darbuotojams būtų patrauklus, priimtinas ir, svarbiausia, efektyvus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Juozai. Ir kitas diskusijoje pasisakys D. Bradauskas. Prašom.

D. BRADAUSKAS (NAF). Gerbiami kolegos, aš esu vienas iš nedaugelio šitoje salėje, kurie Algirdą pažįsta labai seniai, nuo tų laikų, kai dar jis buvo generalinio komisaro pavaduotoju, aš buvau VMI vadovo pavaduotoju. Labai daug teko bendradarbiauti iš tikrųjų ir daugeliu atvejų būtent sprendžiant administracinius klausimus Algirdas mums buvo pavyzdys. Todėl aš trumpai, čia daug gerų žodžių jau buvo pasakyta, tiesiog siūlau balsuoti ir pasirinkti jo kandidatūrą kancieriui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašę Seimo nariai pakalbėjo. Dabar pagal Seimo statuto suteiktas galimybes, jeigu yra pageidavimas, kandidatas taip pat gali pasisakyti. Prašau, gerbiamas Algirdai.

A. STONČAITIS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, aš tikrai dėkoju visoms frakcijoms, su kuriomis turėjau galimybę ir vakar, ir šiandieną bendrauti ir pristatyti matymus, kaip, galvočiau, efektyvinti pirmiausia Kanceliarijos veiklą. Tikrai daug kur buvo užduodama klausimų, kur yra Kanceliarijos veiklos ribos, kur Seimo, Seimo narių veiklos ribos. Manau, tikrai vieningai sutarėme, kad tų kažkokių raudonų ribų neturėtų būti braižoma. Turėtume dirbti ir vieningai siekti procesų, kurie numatyti Lietuvos Respublikos Seimui, pirmiausia teisėkūrinio sklandaus ir gero proceso, kokybiško įgyvendinimo. Tikrai išgirdau tokias jūsų išsakytas pastabas ir pasiūlymus. Stengsimės reaguoti. Kai kuriuos pakeitimus galbūt galima gana greitai padaryti, dėl kai kurių tikrai reikės ir iniciatyvų, teisinių pakeitimų, bet tai tikrai padaroma.

Svarbiausia, dėkoju visoms frakcijoms, kad visur aš radau geranoriškumą. Be abejo, kai kur yra politiniai dalykai, tai suprantama, tačiau nė vienoje frakcijoje aš tikrai nemačiau jokio priešiško nusiteikimo, o mačiau nusiteikimą bendradarbiauti. Todėl, mieli Seimo nariai, tikrai užtikrinu, kad, kiek galėsiu, visas pastangas telksiu siekdamas sutelkti kolektyvą Kanceliarijos darbui, Seimo narių pagalbai, jūsų darbo ir poilsio sąlygoms užtikrinti, institucijos prestižui pakelti, bendradarbiavimui, Seimo kanceliarijai ir Seimo vietai pakelti žmonėms ir institucijoms tai vertinant. Todėl dar kartą dėkoju už susitikimuose išsakytus palinkėjimus. Ačiū jums visiems, kurie palaikysite mano kandidatūrą, ačiū, be abejo, ir visiems, kurie nepalaikysite. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam A. Stončaičiui.

Priėmimo stadija. Nutarimo projektas iš dviejų straipsnių. Apsispręsime slapto balsavimu. Mes turime pasitvirtinti balsavimo biuletenį. Tradicinis balsavimo biuletenis: už, prieš, susilaukau. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dar noriu priminti, ką ryte minėjau, dėl pasikeitusios balsų skaičiavimo grupės, kad į slaptą balsavimą, dėl kurio laiko mes apsispręsime, susirinktų tie, kurie yra jau pakeistoje grupėje.

Dėl motyvų už – J. Olekas. Gerbiamas Juozai, jūsų motyvai už. Iš vietos.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu paraginti visus pritarti gerbiamo A. Stončaičio kandidatūrai. Kai kuriuos motyvus aš jau išsčiau kalbėdamas svarstymo metu, bet iš tikrųjų, manau, labai svarbu, kad mūsų Seimas, pirmiausia Kanceliarija, dirbtų

kaip laikrodis, kad visi galėtume laiku turėti informaciją ir turėti normalias darbo sąlygas. Dar kartą pabrėžiu, kam galbūt nepasakiau anksčiau, iš tikrųjų tą tokį šeimynišką, sakyčiau, požiūrį į aplinką, kurioje darbuojamės mes patys ir mūsų patarėjai, Kanceliarijos darbuotojai, kad darbo sąlygos būtų užtikrintos. Aš manau, būtent A. Stončaičio patirtis šioje srityje yra labai vertinga ir mes turėtume tikėtis, kad pagaliau ilgesniam laikui Seimo kanceliarijos darbuotojai turės savo vadovą, kad mes visi galėsime bendromis pastangomis užtikrinti efektyvų teisėkūros procesą, todėl kviečiu palaikyti gerbiamo A. Stončaičio kandidatūrą. (*Balsas salėje: „Valio, palaikykime!“*)

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat motyvai už – J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš kviečiu palaikyti gerbiamo A. Stončaičio kandidatūrą dėl kelių priežasčių. Pirmiausia, teikia Seimo Pirmininkas, vadinasi, pasitiki ir tiki, kad būsimas kancleris viską padarys gerai. Antras dalykas, jau būtina patvirtinti kanclerį, nes, akivaizdu, problemos bado akis. Man atrodo, kiekvienas naujai atėjęs Seimo narys pamatė, kad yra tam tikrų problemų: neparengta darbo vieta, per mažai informacinių technologijų ir kitų darbuotojų, kad suspėtų laiku parengti darbo vietas, kabinetai irgi lygiai taip pat buvo neparengti. Problemėlių yra. Manau, kad būsimasis kancleris sudėlios sistemą taip, kad darbuotojai dirbtų atsakingai, bet labai linkiu, kad darbe pamatytų visus – nuo vairuotojo, kuriam reikia dar ir už viršvalandžius mokėti, iki paties Seimo Pirmininko. Taigi linkiu sėkmės dirbant šį darbą ir matyti kiekvieną žmogų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Motyvai už – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*NAF*). Aš taip pat norėčiau palinkėti kolegai A. Stončaičiui sėkmės ir labai viliosiu, kad mes pritarsime jo kandidatūrai, nes teko matyti jį dirbantį ir Vyriausybės kancleriu, teko pažinoti kaip kolegą Seimo narį. Tikrai kompetencija ir nešališkumu aš neturiu pagrindo abejoti. Neabejoju, kad jisai tikrai gebės pasirūpinti ir puikiai išmano Seimo kanceliarijos darbą, pats buvęs Seimo nariu, galų gale su ta pačia Kancelarija bendradarbiavęs ir kaip ministerijos darbuotojas ar Vyriausybės darbuotojas. Linkiu sėkmės.

Tik noriu šiek tiek replikuoti kolegoms konservatoriams: vis dėlto, kai turėjote kanclerį J. Razmą, jisai jums atrodė visiškai apolitiškas ir su jūsų partija nieko bendro neturintis. Tai iš tiesų labai norėjusi, kad tie standartai būtų visiems vienodi – ir saviems, ir kai jūs vertinate kitus kolegas, ateinančius dirbti į Seimą.

PIRMININKAS. Ačiū kolegei. Kadangi kolegos Jurgio pavardė buvo paminėta ir, sako, nebe pirmą kartą, tai turi teisę atsakyti.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kurie čia mini mano pavardę kanclerio kontekste, priminsiu, kad tai 1996–2000 metai, kai buvo visai kitas reglamentavimas ir kancleris tada buvo tai, kas šiandien yra Seimo Pirmininko pavaduotojas, kuriojantis Seimo kanceliariją, o Kancelarijai vadovavo Kanceliarijos vadovas, tai nereikėtų dabar spekuliuoti ta buvusia mano pareigybe.

PIRMININKAS. Ačiū už istorinį priminimą. Toliau motyvai už – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Su Algirdu teko dirbti praėjusią kadenciją Seime, taip pat teko susidurti netiesiogiai, per darbą Vyriausybės kancleriu, kai dirbau savivaldybėje. Tikrai buvo geri atsiliepimai.

Man atrodo, ką svarbu dar kartą pabrėžti, nors jau šiandien skambėjo ne kartą, Algirdas yra orientuotas į tikslą. Man atrodo, šiuo atveju tai yra labai svarbi aplinkybė, nes norint padaryti tuos reikalingus pokyčius, apie kuriuos čia kalba Seimas, kiek tenka girdėti, nors ir nebuvau Seime anksčiau kiekvieną dieną, aš manau, tikrai turi Algirdas potencialo pagaliau tuos teigiamus pokyčius padaryti. To tikrai kolegai ir linkiu.

Dar kita labai svarbi savybė, reikalinga einant šias pareigas, tai yra gebėjimas diskutuoti ir nebūtinai palaikant vieną ar kitą idėją, bet tikrai gebant išklaisyti argumentus priešininko, pavadinkime, pozicijos klausimu. Tas tikrai mane visada žavėjo, tai aš net neabejoju, kad šios savybės jam tikrai pravers.

Kitas dalykas. Tikrai labai svarbu, mes šiandien ne vienas pasakėme, kad jisai buvo Seimo nariu. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad jis žino, su kokiomis problemomis kiekvieną dieną susiduria

Seimo nariai. Ir neabejoju, dėl to tikrai padės tas problemas spręsti, todėl linkiu visokeriopos sėkmės. Kaip žinote, Seimo sienos visada turi ausis, tikrai vertins jūsų veiklą per didinamąjį stiklą, dvigubai daugiau negu kitą kandidatą, tuo net neabejoju. Bet tikrai, žinant jus, neabejoju, kad susitvarkysite. Sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Dabar norėčiau Seimo pritarimo dėl slapto balsavimo laiko. Ar galėtume sutarti, kad slaptas balsavimas būtų nuo 11 val. 30 min. iki 11 val. 50 min.? Ar galėtume pritarti? Ačiū. Seimo posėdžio pertrauka bus skelbiama nuo 11 val. 30 min. iki 12 valandos.

11.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-65 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar dar turime laiko rezerviniams klausimams. Norėčiau pakviesti į tribūną gerbiamą J. Oleką, Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją, pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. XVP-65.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, įvyksta pakeitimų mūsų komitetuose, delegacijose ir sudėtyse. Čia šiuo metu kalbame apie komitetą? Apie komitetą, nes mūsų Seimą paliko aktyvus narys L. Mažylis ir šiandien ką tik prisiekė aktyvi narė J. Sejonienė, tai Sveikatos reikalų komitete darome šiuos pakeitimus, pagal frakcijos teikimą. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių paklausti nėra. Dėl motyvų pasisakyti taip pat nėra. Ar galime pritarti po pateikimo? Nėra prieštaraujančių. Pritarta bendru sutarimu. Svarstymo stadija. Diskutuoti neužsirašė nė vienas. Dėl motyvų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Nėra prieštaraujančių? Nėra. Pritarta.

Priėmimas. Projektą sudaro du straipsniai. Ar galime pritarti abiem straipsniams bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? Nėra. Tada prašome apsispręsti dėl viso nutarimo, balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso balsavo 98 Seimo nariai: už – 94, prieš – 1, susilaikė 3. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

11.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-67 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-67. Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, čia taip pat vyksta pakeitimų komisijose. Peticijų komisija šiek tiek sumažėja pasitraukus L. Mažyliui, o Seimo savižudybių ir smurto prevencijos komisijoje L. Mažylį keičia J. Sejonienė. Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijoje, frakcijos vardu, teikimu, T. Tomiliną keičia G. Jeglinskas.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių paklausti nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta po pateikimo. Svarstymo stadija. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių? Pritarta.

Ir priėmimo stadija. Projektą sudaro keturi straipsniai. Ar galėtume visiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ar būtų prieštaraujančių? Nėra. Siūlau apsispręsti balsuojant.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-66 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-66. Taip pat gerbiamas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Kaip šiandien aptarėme Seniūnų suėigoje, NATO parlamentinę delegaciją siūloma papildyti dar vienu nariu, todėl kviečiu pritarti pateiktam nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Gerbiamas Juozai, ne tą pristatėte. (*Balsai salėje*)

J. OLEKAS (LSDPF). Gerai. Atsiprašau, gerbiamas Pirmininke. Čia gerbiama J. Sejonienė vėl keičia L. Mažylį Lietuvos Seimo delegacijoje Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių asamblėjoje.

PIRMININKAS. Norinčių jūsų paklausti nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Ar galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Svarstymo stadija. Užsirašiusių diskutuoti nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Prieštaraujančių nėra, pritarta.

Priėmimo stadija. Nutarimo projektą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl motyvų norinčių kalbėti nėra. Prašome apsispręsti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 101, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-64 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-64. Gerbiamas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Labai džiugu, kad mūsų komisijos pradėjo aktyviai darbuotis. Susirinkusi Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisija išsirinko savo pirmininku D. Razmislevičių, pavaduotoju – Seimo narį D. Gaižauską. Nutarimą siūlome patvirtinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių jūsų paklausti nėra, diskutuoti taip pat nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. (*Balsai salėje*) Yra. Balsuojame dėl nutarimo projekto. Pateikimo stadija.

Iš viso balsavo 104 Seimo nariai: 91 – už, prieš – 4, susilaikė 9. Po pateikimo pritarta.

Svarstymo stadija. Nėra norinčių kalbėti. Ar turime balsuoti, ar bendru sutarimu svarstymo stadijoje? Nėra prieštaraujančių. Galime pritarti bendru sutarimu.

Priėmimas. Nutarimo projektą sudaro du straipsniai. Ar galėtume abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ar prieštaraujančių yra? Nėra. Ačiū. Dėl viso turbūt nėra norinčių kalbėti? Siūlau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 97, prieš nėra, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-68 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-68. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Šiuo nutarimu mes papildome delegaciją trijų frakcijų atstovais, tai yra A. Butkevičiumi, V. Čmilyte-Nielsen ir D. Gaižausku. Siūlau pritariti pateiktam nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių paklausti ar diskusijoje kalbėti nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta po pateikimo.

Svarstymo stadija. Norinčių diskutuoti nėra, dėl motyvų taip pat nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta.

Ir priėmimo stadija. Nutarimo projektą sudaro du straipsniai. Ar galėtume straipsniams pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta. Balsuojame dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Ačiū. Balsavo 105 Seimo nariai: 99 – už, prieš nebuvo, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)
Ir dar turime šiek tiek laiko. Gal galėtume dar vieną darbotvarkės klausimą pateikti?

11.22 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 486 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-17 (pateikimas)

Tai yra Administracinių nusižengimų kodekso 486 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-17. Pranešėjas – Seimo narys A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, grupė Seimo narių teikia jums Administracinių nusižengimų kodekso 486 straipsnio pakeitimą, o tiksliau – papildymą.

Apie ką šis straipsnis? Šis straipsnis numato galimybę policijos pareigūnams imtis tam tikrų sankcijų, priemonių, tai yra skirti baudas tiems turto savininkams, kurie savo butą ar patalpą naudoja azartinių lošimų, ištvirkavimo ar alkoholinių gėrimų vartojimo lindynėms. Tačiau šiame įstatymo straipsnyje nėra nieko kalbama apie psichotropines medžiagas ir narkotikus. Ši įstatymo pataisa iš esmės ir gimė po bendravimo su policijos pareigūnais. Jiems kaip tik reikia instrumentų, kurie leistų efektyviau kovoti su šiandienine, matyt, didžiausia problema, tai yra plintančiu narkotikų vartojimu arba psichotropinių medžiagų vartojimu.

Kartu su šiuo įstatymu mes siūlome padidinti baudas, kurias būtų galima skirti. Šiuo metu tai yra nuo 30 iki 60 eurų (pirmą kartą 30, po to – 60). Tai, žinote, Vilniaus mieste parkavimas kainuoja brangiau. Tai šiuo atveju, kad turto savininkams būtų galima pirmą kartą skirti nuo 100 iki 300, o jeigu pakartotinis nusižengimas – nuo 300 iki 700 eurų.

Tokia praktika yra gana dažna, ypač didesniuose miestuose, kad tam tikri turto turėtojai specializuojasi nuomodami butus, kuriuose vyksta būtent tokia veikla. Tai tampa lindynėmis arba narkotikams vartoti, arba teikti seksualines paslaugas, arba alkoholiui. Be abejo, kaimynams tai tampa didele problema, o policija šiuo atveju net negali imtis jokių veiksmų. Tai būtent yra tokia šio įstatymo pasiūlymo esmė – papildyti, kad lindynėse, kuriose vartojami narkotikai arba psichotropinės medžiagos, policija lygiai taip pat galėtų bausti.

Mielai atsakysiu į klausimus, jeigu tokių būtų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Artūrai. Jūsų paklausti užsirašė septyni Seimo nariai. Klausia R. Baškienė. Ruošiasi J. Sabatauskas. Nėra. Tuomet klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi V. Gailius.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, jau man klausimas. Gerbiamas kolega, aiškinamajame rašte jūs rašote visai ką kita, negu taisote projekte. Jūs rašote apie taškus, kuriuose prekiaujama psichot-

ropinėmis ar narkotinėmis medžiagomis. Čia straipsnis yra dėl lindynių laikymo. Tuose taškuose nėra lindynių. Aš suprantu problemą, bet jūs taisote visai ne tą įstatymo vietą, kurią reikėtų taisyti. Vienas momentas.

Antras dalykas. Jeigu kalbate apie lindynes, tai dažniausiai tai yra (atsiprašau) asocialių asmenų, dažniausiai skvoterių, neteisėtai užimamos kitos patalpos tų asmenų, kurie realiai nesugeba sumokėti baudų. Jūs trigubai didinate baudas.

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Vakar paskelbtas skolų žemėlapis. Vadinasi, šiuo atveju jis bus dar labiau paraudonintas. Aš manyčiau, jūs taisote visai ne tą vietą, kurią reikėtų taisyti.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, Pirmininke. Atsakysiu, kad ši įstatymo pataisa arba papildymas parengtas bendraujant su praktikais, tai yra policijos pareigūnais. Nereikėtų manyti, kad lindynės yra tik asocialių žmonių arba žmonių, kurie, sakykime, turi jau tokį gyvenimo būdą, vietos. Šiandieną Vilniaus mieste yra nuomos tinklų. Turto savininkai, supirkę labai pigius butus, juos nuomoja. Juose vyksta tų pačių narkotinių medžiagų platinimas, vartojimas, alkoholio pardavimas ir panašiai. Svarbu, kad jie gauna tik nuomos pajamas. Policija, fiksuodama lindynę (toks terminas man irgi truputėlį kaip ir keistokas, bet toks terminas yra įstatyme)... paverčia turtą lindynėmis ir policija negali imtis jokių veiksmų prieš juos. Jeigu ten, pavyzdžiui, kas nors žolę rūko arba vartoja kitus narkotikus, jie net negali nubausti turto savininko. Taip, lindynės yra tokios, kur yra asocialių žmonių, galbūt sunkiai galinčių apmokėti, bet vis tiek spaudimo priemonė jiems reikalinga. Bet čia aš kalbu apie tuos, kurie iš to jau daro organizuotą verslą.

PIRMININKAS. Kolegos, mes turime padaryti techninę pertrauką dėl šio klausimo. Pratęsimė jau po slapto balsavimo. Šiuo metu skelbiu Seimo posėdžio pertrauką.

Pertrauka

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Prašome užimti savo darbo vietas ir tęsime toliau rytinį posėdį.

12.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-34 (pateikimas)

Dar vyksta balsų skaičiavimas, todėl dabar kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-34. Pranešėja – gerbiama I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministro Pirmininko potvarkiu sudaryta speciali darbo grupė organizavo kandidatų atranką į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus. Čia yra tokia situacija, kad reikia padaryti du paskyrimus. Vienas paskyrimas yra kadencijai iki 2025 m. rugpjūčio 31 d., vakansija atsirado mūsų deleguotam R. Norkui tapus generaliniu advokatu Europos Sąjungos Teisingumo Teisme ir iki kadencijos pabaigos mes turime paskirti teisėją. Atitinkamai jau atskira atranka į tą konkursą buvo, kai baigsis kitų metų rugpjūčio 31 dieną 26 Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjų, įskaitant atitinkamai ir Lietuvos paskirtųjų teisėjų, kadencijos, tai jau būtų teikimas naujai kadencijai.

Atranka buvo organizuota pagal skaidrų procesą, buvo įvykdyti posėdžiai, susitikimai su pretendентаis. Atranka, žinoma, buvo vieša. Atsižvelgiant į atrankos rezultatus, komisijos nustatytus pretendentų įvertinimus, buvo parengti pasiūlymai, pretendentų eilė. Atitinkamai yra siūloma į tą pirmąją poziciją iki 2025 m. rugpjūčio 31 d. skirti gerbiamą D. Jočienę, surinkusią per atranką daugiausia balų, o tada – jau į dvi pozicijas šešerių metų kadencijai, kuri prasidės ateinančių metų rugsėjo 1 dieną, surinkusius daugiausia balų per atranką D. Jočienę ir S. L. Kalėdą, kuris šiuo metu eina mūsų deleguoto teisėjo pareigas.

Taigi, kaip paprastai tokiais atvejais būna, aš tiktai pristatau kandidatus, o jau klausimai paprastai būna patiems kandidatams, kurie turbūt apie save gali daugiau Seimo nariams papasakoti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū premjerei. Dabar į klausimus turėtų atsakyti ir galėtų atsakyti gerbiama pretendėntė. Prašom.

D. JOČIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Nežinau, ar reikia trumpai prisistatyti? (*Balsai salėje*) Reikia? Esu Danutė Jočienė, šiuo metu dirbu Lietuvos Respublikos Aukščiausiąjame Teisme, pretenduoju į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjo poziciją. Kaip pristatė gerbiama premjerė, tai yra likusiai kadencijos daliai, tai yra turbūt likusiems keliems mėnesiams, ir tada naujai šešerių metų kadencijai, kuri prasidėtų nuo kitų metų rugsėjo 1 dienos.

Kodėl aš sugalvojau kandidatuoti į šią europinę poziciją? Tiesiog atsižvelgiau į savo turimą jau 30 metų teisminio darbo patirtį ir teisinio darbo patirtį, taip pat į savo tarptautinę patirtį Europos Žmogaus Teisių Teisme. Pagalvojau, kad tiesiog tai yra tokia dar galimybė, sakykime, išbandyti savo jėgas ir kitame europiniame teisme, tai šiuo atveju viename iš Europos Sąjungos teismų. Aišku, apsisprendimą, kaip aš ir sakiau, lėmė turbūt daugiausia mano europinio darbo patirtis Europos Žmogaus Teisių Teisme, tai tiek ir sugebėjimas bylas ruošti ir nagrinėti anglų ir prancūzų kalbomis, taip pat ir mano turbūt turimos tiek tarptautinės teisės, tiek Europos Sąjungos teisės, tiek Europos žmogaus teisių konvencijos žinios.

Tikrai negaliu sakyti, kad esu nepatenkinta dabartiniu savo darbu, tikrai man labai patinka dirbti ir Aukščiausiąjame Teisme. Gerbiami Seimo nariai, jeigu jūs pritarsite mano kandidatūrai, tada pabandyčiau savo jėgas, nes dar ir ten, būtent kandidatuojant į Bendrojo Teismo teisėjų, reikės pereiti vieną etapą, tai yra 255 straipsnio komitetą, kuris taip pat tikrins mano tiek profesinės, tiek teisminio darbo, sakykime, praktikos, tiek kalbines žinias. Jeigu nepritarsite, tai liksiu ir toliau dirbti dabartiniame teisme. Labai ačiū už dėmesį ir atsakysiu į bet kokius jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų prisistatymą. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. V. Sinica. Prašom.

V. SINICA (MSNG). Sveiki. Dėkui už žodį. Aš norėčiau atsigręžti į jūsų ankstesnį darbą ir į Konstitucinio Teismo sprendimus jūsų kadencijoje. Keli iš jų, bet vienas ypač, tai dėl asmenvardžių rašybos man labai įstrigo. Aš suprantu, kad parlamentarai ir visuomenė turi labai įvairių požiūrių tuo klausimu, nereikia leisti į normatyvinius vertinimus, bet tai, kas buvo padaryta tuo klausimu jūsų kadencijoje Konstituciniame Teisme, buvo visiškas apvertimas ir prieštaravimas lektorinėms doktrinoms. Bent tris kartus prieš tai Konstitucinis Teismas aiškino priešingai, tai yra kad kitų kalbų, ne valstybinės kalbos rašmenys piliečių pasuose prieštarautų Konstitucijai, o jūsų kadencijos laikotarpiu buvo išaiškinta, kad ne, neprieštarautų. Genezė šito sprendimo, be abejo, yra ilga ir mes dabar gal čia nesigilinsime, bet man toks atvejis (tokių atvejų yra buvę daugiau) kelia raudoną vėliavą, kad čia yra toks politizuotas požiūris į Konstituciją, kad galima ją išaiškinti vienaip, galima...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

V. SINICA (MSNG). ...išaiškinti kitaip ir pagarbos precedentui nėra. Kaip jūs tai pakomentuotumėte?

D. JOČIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Jūsų klausimas tikrai yra labai sudėtingas. Tik aš norėčiau patikslinti, kad šitas Konstitucinio Teismo nutarimas jau buvo priimtas man nesant Konstituciniame Teisme, aš nedalyvavau priimant šį nutarimą.

Kita vertus, ką aš norėčiau akcentuoti, kad Konstitucija yra gyvas mechanizmas, ką visada sako ir Konstitucinis Teismas: Konstitucija yra aiškinama atsižvelgiant ir į įvykusius tam tikrus pasikeitimus visuomenėje, tam tikruose politiniuose sluoksniuose, kaip jūs sakote, ir panašiai. Jeigu Konstitucinis Teismas išaiškino vieną aspektą, tai nereiškia, kad vėliau, sakykime, prie šito aspekto negali būti prilipinamas tam tikras naujas aspektas arba koralas, kaip sakydavo amžinąjį atilsį G. Mesonis, mūsų gerbiamas profesorius, Konstitucinio Teismo teisėjas. Tai šiuo atveju turbūt čia nėra prieštaravimo buvusiai doktrinai, bet yra plečiama žmogaus teisių apsauga, ką Konstitucinis Teismas yra labai aiškiai pasakęs, kad žmogaus teisių apsauga gali būti platesnė netgi pagal Konstituciją nei pagal europinius standartus. Tai čia būtų tiesiog mano toks atsakymas į jūsų šią klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Toliau klausia I. Vėgėlė. Prašau.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiama teisėja, visų pirma norėjau, kad jūs paryškintumėte... paprašyti, kad jūs paryškintumėte savo didžiulę patirtį tiek Europos Žmogaus Teisių Teisme, tarptautinę teisėjavimo patirtį, tiek nacionaliniuose teismuose, nes turbūt esate ta kandidatė, kur būtų sunku surasti žmogų, kuris perėjęs, turi tiek daug patirties teisinėse institucijose, tiek sukaupęs patirties, ir kartu atsakytumėte į vieną klausimą. Kaip jūs gebate veikti nešališkai? Žinome, kad jūs dabar teikia konservatoriai, bet jūs esate teikta ir socialdemokratų, ir kitų politinių jėgų. Kur yra tas jūsų gebėjimas išlikti nešališkai ir klausytis tik teisės? Ačiū.

D. JOČIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Atsakymas bus labai trumpas ir paprastas. Turbūt visi teikimai yra grįsti profesiniu pagrindu ir tam tikros, sakau, tiek teisinio, tiek teisminio darbo praktikos pagrindu. Kaip pristatė ir gerbiama premjerė, iš tikrųjų ir į šitą konkursą... buvo organizuotas konkursas ir mes jame dalyvavome, atsakėme komisijoje į užduotus klausimus ir panašiai. Būtent komisija vertino mūsų, sakykite, kaip kandidatų, pasirengimą ir tiesiog išrinko geriausius kandidatus. Tai faktiškai kandidatavimas yra, sakykite, pagal tikrai įvykusio konkurso rezultatus, tai yra turbūt profesionalumo aspektu. O teisėjas, kaip jūs visi puikiai žinote, pagal Konstituciją yra nešališkas ir nepriklausomas. Tai kad ir kas jį skirtų, kad ir kas jo kandidatūrai pritarėtų, teisėjas visada turi išlikti nešališkas, nes iš tikrųjų kitaip turbūt mes neturėtume to teisingo arbitro bylose, ką sako mūsų Konstitucija.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus užduotus klausimus.

D. JOČIENĖ. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, po pateikimo pagrindiniu komitetu siūlomas Europos reikalų komitetas, papildomu komitetu – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Susitikimai frakcijose. Siūloma svarstyti gruodžio 19 dieną.

12.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-35 (pateikimas)

Kartu yra kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-35. Čia yra tolimesnis paskyrimas – nuo rugsėjo 1 dienos. Jeigu mes sutinkame, kad buvo atsakyta į klausimus, premjerės teikimas, supratau, buvo ir dėl pirmo, ir dėl antro, jį tą patvirtina, jei galima pritarti, tai projektas Nr. XVP-35. Pagrindiniu komitetu taip pat siūlomas Europos reikalų komitetas, papildomu komitetu – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ir taip pat frakcijoms grafikas yra sudarytas. Svarstymas – gruodžio 19 dieną. Ačiū. Šiuos du klausimus baigėme.

12.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XVP-42 (priėmimo tęsinys)

Dabar gavome balsų skaičiavimo komisijos protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Stončaičio skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projekto Nr. XVP-42 priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduoti 129 biuleteniai, galiojančių – 119, negaliojančių – 10. Už balsavo 91 Seimo narys, prieš – 16, susilaikė 12. Nutarimas patvirtintas, priimtas. (*Gongas*) Sveikiname gerbiamąjį A. Stončaitį. (*Plojimai*)

S. SKVERNELIS. Sveikiname Seimo vardu gerbiamą Algirdą. Pasitikėjimo kreditas – didžiulis, lūkesčiai Seimo narių – irgi nemenki. Tikimės, kad bendrai besidarbuodami galėsime išspręsti tuos klausimus, kurie yra čia susikaupę. (*Plojimai*)

Mielieji kolegos, tikrai visų mūsų vardu noriu padėkoti gerbiausiai Vaidai, nes būti laikinu kancleriu tokiu sudėtingu momentu – milžiniškas iššūkis. (*Plojimai*) O pagrindinis iššūkis, kuris

buvo, vis dėlto darbų perėmimas. Senasis Seimas sklandžiai baigė darbą, naujasis Seimas sklandžiai pradėjo darbą. Taigi nuoširdus ačiū ir tikiuosi, kad jūsų patirtis ir įgūdžiai taip pat prisidės prie tų lūkesčių, kurie keliami Seimo kanceliarijai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Dar kartą sveikinimai.

12.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-36 (pateikimas)

Tęsiame darbą. Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-36. Kviečiu pranešėją gerbiamą I. Šimonytę.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šiuo atveju mes turėtume svarstyti pasiūlymą skirti gerbiamą S. L. Kalėdą, kuris šiuo metu eina Teismo teisėjo pareigas, nes taip buvo nusprendęs praėjęs Seimas. Atitinkamai pasibaigus dabartinei Teismo kadencijai yra siūloma tęsti darbą naują šešerių metų kadenciją. Kaip ir minėjau prieš tai, kadangi iš kolegų klausimų susidariau tokį įspūdį, kad galbūt pats atrankos principas nėra aiškus, bet atranką vykdo komisija. Komisija pateikia pretendentų į teisėjus įvertinimus. Tai neįpareigoja Ministro Pirmininko būtent tokiu eiliškumu teikti kandidatus į teisėjus, tačiau mano pasirinkimas visada buvo toks, kad jeigu komisija įvertino, tai siūloma tiesiog nekvestionuoti komisijos vertinimo ir teikti pasiūlymus taip, kaip surangavo komisija. Ir taip yra šiuo atveju padaryta. Kaip ir minėjau pradžioje pateikdama, daugiausia balų atrankoje laimėjo gerbiama D. Jočienė, kuri jau čia, tribūnoje, stovėjo, ir S. L. Kalėda, kuris jau kartą atranką buvo laimėjęs, būtent praėjusios atrankos metu, ir dabar yra siūlomas skirti naujai šešerių metų kadencijai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai premjerei. Tai dabar į tribūną kviečiame S. L. Kalėdą. Prašau.

S. L. KALĖDA. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, džiaugiuosi turėdamas garbės jums prisistatyti tokią simbolišką datą – Tarptautinę žmogaus teisių dieną. Be abejo, Europos Sąjungos Bendrasis Teismas taip pat turi svarų indėlį ginant žmogaus teises Europos Sąjungos teisės sistemoje, plėtojant žmogaus teisių jurisprudenciją.

Na, kalbant apie mano kandidatūrą, manau, ją pagrindžia mano daugelio metų patirtis taikant Europos Sąjungos teisę, dirbant Europos Sąjungos teismų sistemoje. Per 25 savo teisininko karjeros metus turėjau galimybę taikyti Europos Sąjungos teisę įvairiose srityse. Dar prieš Lietuvai įstojant į Europos Sąjungą, dirbau Europos teisės departamente prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, dalyvavau Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą derybose. Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, daugiau nei 13 metų dirbau Europos Sąjungos teismų sistemoje,ėjau teisėjo padėjėjo pareigas Europos Sąjungos teismuose. Vėliau šešerius metusėjau Europos Komisijos Teisės tarnybos nario pareigas, atstovavau Komisijoje daugiau kaip 90 bylų prancūzų, lietuvių, anglų kalbomis, taip pat precedentinėse bylose dėl institucinės teisės, ekonominės teisės bylose.

Seimui pritarus ir patvirtinus Europos Sąjungos lygmeniu, praėjusiais metais buvau paskirtas Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėju. Savo pareigas pradėjau eiti praėjusių metų rugsėjo 27 dieną. Per pirmuosius savo kadencijos metus veiksmingai įsitraukiau į Bendrojo Teismo darbą, dalyvavau nagrinėjant per 100 bylų, iš jų 47 jau išspręstos Bendrojo Teismo sprendimais ir nutartimis, o apie 60 bylų vis dar nagrinėjamos. Taip pat aktyviai dalyvavau diskusijose dėl Bendrojo Teismo reformos.

Eidamas teisėjo pareigas taip pat skiriu didelę reikšmę bendradarbiavimui su Lietuvos teisėjais, teisininkais, akademine bendruomene. Jeigu jūs pritarсите, tikiuosi, turėsiu galimybę toliau tęsti pradėtą darbą Bendrajame Teisme. Ačiū už dėmesį ir mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Labai ačiū jums už prisistatymą. Paklausti norinčių nėra. Dėkojame. Tada... Siūlomi komitetai: pagrindinis komitetas – Europos reikalų komitetas, papildomas komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Grafikas frakcijose yra numatytas. Siūloma svarstyti šių metų gruodžio 19 dieną.

12.19 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-44 (*pateikimas*)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-44. Pranešėjas – M. Katelynas.

Dėl vedimo tvarkos. Prašom. Minutėlę.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Na, iš tiesų projektas parengtas labai skubotai ir jau finalinėje stadijoje, kuomet valstybės tarnybos reforma... jis buvo numatytas valstybės tarnybos reformoje, tai yra tas skubotumas atsispindi ir Teisės departamento išvadoje, kuri yra ilga, labai prasminga. Tikrai ne visi kolegos spėjo susipažinti su Teisės departamento išvada. Tai tikrai prašau frakcijos vardu pertraukos iki kito posėdžio, kad galėtume susipažinti, perskaičiuoti ir dar kartą apmąstyti, ar tikrai nereikia šio projekto atsiimti iniciatoriams.

PIRMININKAS. Jūsų teisėta valia. Tikrai kitas posėdis bus opozicinių frakcijų, tai šiek tiek sugaišite laiko.

Prašau. Kolegė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Kadangi darbotvarkėje yra Valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos kvota šios dienos opozicinėje darbotvarkėje, tai jeigu bus pabalsuota už pertrauką, nors taip ir neįvyks, prašau tuomet įtraukti į opozicinės darbotvarkės vakarinį posėdį šitą klausimą.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, darbotvarkė yra patvirtinta. Opozicijos teisė yra siūlyti. Pagal Statutą, jeigu bus balsuota už pertrauką iki kito posėdžio, tai kitas posėdis prasidės 14 valandą ir mes įtrauksime į kito posėdžio darbotvarkę. Gerai.

Prašome balsuoti dėl pasiūlymo. Kas už tai, kad darytume pertrauką iki kito posėdžio. Prašome balsuoti.

Ačiū, kolegos. Kadangi opozicinės frakcijos vardu, vadinasi, kad būtų pertrauka, reikia penktadalio. Turime 23 – už, 63 – prieš ir 9 susilaikė. Penktadalis yra, daroma pertrauka iki kito posėdžio. 14 valandą sugrįšime prie šio klausimo. (*Balsai salėje*) Jūsų prašymu perkėlėme, kaip numatyta.

Gerai, kolegos. Kitas klausimas – Seimo narių pareiškimai. Atsiprašau. (*Balsai salėje*) Tada kviečiame A. Zuoką į tribūną.

Dėl vedimo tvarkos dar M. Lingė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai mes jau posėdžio darbotvarkę patvirtinome posėdžio pradžioje. Po pietų yra opozicijos darbotvarkė. Jau tuos klausimus, kuriuos norėjome ar papildyti, ar išbraukti iš opozicinės darbotvarkės, atlikome darbotvarkės tvirtinimo metu, todėl klausimas, kuris dabar nukeltas iki kito posėdžio, jau turėtų būti keliamas į kitos dienos posėdį, o ne į opozicinę darbotvarkę.

PIRMININKAS. Ačiū, bet, kolegos, prašėte iki kito posėdžio. Labai aiškiai suformulavote klausimą ir už tai buvo nubalsuota.

12.22 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 486 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-17 (*pateikimo tęsinys*)

Prašome. Klausia J. Sabatauskas. (*Balsai salėje*) Klausia V. Gailius. Prašau.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, didelis narkotikų prieinamumas ir vartojimas tampa vis didesne problema Vilniaus mieste ir visoje Lietuvoje ir nesulaukia realios kovos prieš beveik atvirai veikiančius narkotikų prekybos taškus. Gerbiamas kolega, ar iš tikrųjų sankcijos už lindynių laikymą ir objektyvioje pusėje įtrauktas papildomas požymis padės naikinti organizuotas nusikalstamas gaujas, kurios užsiima narkotikų platinimu? Manau, kad ne lindynių įforminimas ir paskui perkėlimas antstoliams beviltiško išieškojimo, o resursų panaudojimas prieš narkotikų platinimą yra tikroji kovos su narkotikų platinimu esmė.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju už klausimą. Kaip minėjau, šis pasiūlymas gimė darbo grupėje, kurią sudarė Vilniaus savivaldybės atstovai, policijos pareigūnai, komisariato vadovai ir visos kitos suinteresuotos šalys. Tai viena iš naudotinių priemonių, kuri įgalintų policijos pareigūnus siekiant užkardyti galimas veiklas, bent jau kas yra pastebėta Vilniuje.

Vilniuje yra tam tikri asmenys, tikrai ne asocialūs, o verslo žmonės, kurie disponuoja ir turi savo nuosavybėje ne vieną butą, kuris nuomojamas išskirtinai tam tikros tautybės žmonėms. Ten vyksta prekyba psichotropinėmis medžiagomis ir vartojimas. Ir bent jau ką teigia policija, ji negali prieš juos imtis kokių nors priemonių. Matyt, kai buvo priimtas įstatymas (čia kalbama apie azartinius lošimus, apie prostituciją, apie alkoholio vartojimą), tuo metu net nebuvo narkotikų kaip problemos, o šiuo metu yra nemažai tokių atvejų, kai kaimynai skundžiasi lygiai taip pat daugelyje Lietuvos miestų. Susirenka kažkas, alkoholio nevartoja, vartoja kažką – psichotropines medžiagas, o policija negali išrašyti baudų turto savininkui. Aišku, yra tos lindynės, kur galbūt sudėtinga ką nors paimti, bet yra jau šiandien kaip ir verslo rūšis, kuri fiksuota būtent policijos ir darbo grupės. Čia vienas instrumentas, bet, aišku, jisai visų problemų neišspręs. Čia faktas.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Toliau klausia V. Sinica.

V. SINICA (MSNG). Ačiū už projektą. Aš visiškai jį palaikau ir kviečiu kitus palaikyti. Man irgi teko jį pasižiūrėjus kalbėtis su policijos atstovais ir visi jie sakė, kad tai yra aktualu ir reikalinga. Vienareikšmiškai negalėčiau sutikti su anksčiau kalbėjusiais, kad čia tik asocialių asmenų kažkokia problema, tai yra platesnio masto problema. Tai, kad dabar dėl psichotropinių medžiagų lindynių statusas neįmanomas, yra nesusipratimas ir klaida, kurią reikia taisyti.

Ko aš norėčiau paklausti. Jūs akcentuojate daugiausia Vilnių, kad Vilniuje to reikėtų. Aš iš tų pačių policijos atstovų, su kuriais bendravau, išgirdau, kad jiems dabar dėl etatų trūkumo, dėl realiai dirbančių žmonių trūkumo tiesiog neužtenka jėgų ir laiko užsiimti tokio pobūdžio atvejų tyrimais ir pradėti bylas. Ar matote tokią problemą, kad net nespės kreipti dėmesio į tokius atvejus?

A. ZUOKAS (MSNG). Iš tikrųjų tai yra ne Vilniaus problema, tai visos Lietuvos. Kolegos, kurie pasirašė šitą įstatymo projektą, gerbiamas V. Šeršniovas, kuris yra iš Utenos, tą pačią problemą mato. Tai gi problema yra šiandien nacionalinė. Pareigūnų arba laiko, kiek, sakykime, yra skiriama, tai iliustruosiu konkrečiu pavyzdžiu. Imkime Markučius Vilniaus mieste, kurį gerai pažįstu. Gyventojų skundų dėl realiai matomų asmenų, kurie atvažiuoja arba perka narkotikus ir vartoja, per dieną dešimtys. Policija pastoviai važiuoja, kažką daro, nedaro, leidžia daug laiko. Kaip sako policijos pareigūnai, duokite mums instrumentus.

O vienas iš jų yra šita, atrodytų, nedidelė įstatymo pataisa, kuri leistų efektyviau panaudoti ir darbo laiką, ir pasiekti tam tikrą efektyvumą. Sakyčiau, ši pataisa leistų efektyviau panaudoti jų laiką, negu tik važinėti ir gąsdinti atvažiuojant su žiburėliais – išsiskirstykite iš tos vietos. Čia jau savininkai bent jau turėtų konkrečią atsakomybę, mokėtų baudą. Baudų dydis, kai kas sako, gal reikia didinti. Be abejo, komitetuose svarstant galima jas didinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia L. Girskenė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Laba diena, aš čia. Kad galėtume taikyti įstatymo nuostatas, taikyti administracinę atsakomybę, būtina žinoti, kada nekilnojamojo turto objektas arba vietovė yra pripažįstama lindyne. Ar yra kur nors apibrėžta, kada būtent vietovei suteikiamas lindynės statusas ir kokie kriterijai nustatyti? Kas konstatuoja, kad turtinis vienetas, vietovė yra lindynė?

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkui už gerą klausimą. Paprastai po kartotinių kaimynų arba aplinkos pranešimų policijai policija, atvykdama ir dalyvaudama, ir matydama realią aplinką ir vykdomą veiklą, priima tokius sprendimus. Juos gali inicijuoti, be abejo, taip pat ir seniūnijos, ir savivaldybės gali inicijuoti procesą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Sysas. Nematome jo šiuo metu salėje. Tada klausia K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, norėčiau paklausti jūsų dėl paties įstatymo įgyvendinimo. Žinome, kad trūksta pareigūnų pajėgų. Kaip jūs galvojate, ar nereikėtų pereiti prie tokios policijos pertvarkos, kad būtų grąžinti seniūnijos ins-

pektoriai, kurie tikrai galėtų tas teritorijas prižiūrėti ir turėtų didesnes galimybes stebėti visa tai, kur yra tos landynės ir kaip efektyviau tvarkytis? Nes būtent prevencijos ir trūksta. Ačiū.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju. Geras ir aktualus klausimas. Irgi galiu, kaip buvęs vadovas, lyginti laikotarpį, kada buvo vadinamieji įgaliotiniai, ir kai jų neliko. Tai policijos artumas, būnant toje bendruomenėje, kurioje ji dirba, arba priskirtoje teritorijoje, mano manymu, buvo geresnė situacija negu dabar, kai tokio policijos prisirišimo prie konkrečios teritorijos kaip ir nėra. Tema gera, bet čia, matyt, reikėtų jau kalbėti apie kitus įstatymus ir policijos reformą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pranešėju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Pereiname prie priėmimo. (*Balsas salėje*) Taip, po pateikimo už ir prieš kalbančių dėl motyvų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta bendru sutarimu. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Papildomų nėra. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Ačiū.

Kitas... (*Garso įrašo negirdėti*)

12.32 val.

Seimo narių pareiškimai

Seimo narių pareiškimai. Į tribūną kviečiame A. Skardžių. Prašome.

A. SKARDŽIUS (NAF). Laba diena, gerbiami kolegos, gerbiamas posėdžio pirmininke. Lietuvoje ištis didelė šventė – suskystintų gamtinių dujų (SGD) laivas-saugykla „Independence“ gruodžio 6 dieną oficialiai tapo Lietuvos valstybės nuosavybe! Singapūro vėliavą pakeitė lietuviška trispalvė. Suskystintų dujų terminalas neabejotinai yra strateginis, didelės svarbos projektas, prisidėjęs prie dujų tiekimo diversifikavimo ir tam tikru laiku padėjęs užtikrinti Lietuvos energetinį saugumą. Po 2022 metų Rusijos invazijos į Ukrainą išaugo ir terminalo geopolitinė reikšmė. Tai šviesioji SGD terminalo pusė.

Tačiau yra ir kita, šešėlinė, dažnai nematoma, specialiai slepiama, kartais net su korupcijos ir nepotizmo atspalviu. Po dešimties nuomos metų operatorė, valstybės valdoma „KN Energies“ saugyklą planuoja išpirkti, pagal sutartyje numatytą kainą, už daugmaž 145 mln. eurų iš Norvegijos įmonės „Hoegh LNG Ltd“. Tam yra suteikta Šiaurės investicijų banko paskola.

Tačiau kalbant viską iš eilės, labai svarbu būtų prisiminti pačią pradžią, kaip viskas vyko. Dar 2008 metų G. Kirkilo Vyriausybė ir „Achema“ įsteigė bendrovę „Gamtinių dujų terminalas“. Tačiau, neilgai trukus, po konservatorių atėjimo į valdžią ir suformavus A. Kubiliaus Vyriausybę, pirmasis jų darbas buvo 2008 m. lapkričio 17 d. pradėti užsakyti teisėsaugos institucijų veiksmus, tai yra kratas „Achemoje“, Ūkio ministerijoje, ir sužlugdyti šį projektą, tiesiog perimti projektą į savo rankas. Ilgus metus vyko teisminiai procesai, pareigūnai gynė savo teises, kol galų gale 2015 metais Aukščiausiasis Teismas visus pareigūnus išteisino ir konstatavo, kad žala buvo padaryta būtent Lietuvai, kad terminalas ilgą laiką nebuvo pradėtas įgyvendinti. Tačiau A. Kubiliaus Vyriausybė neleido laiko veltui, intensyviai pradėjo kurti savo Suskystintų gamtinių dujų terminalo projektą, kurio įgyvendinimas buvo patikėtas R. Masiuliui, save užsirekomendavusiam kaip „Leo LT“ likvidatoriui. 2010 metų gegužę jis buvo paskirtas „Klaipėdos naftos“ generaliniu direktoriumi. Tada viskas rutuliojosi ypač sparčiu tempu. Jau 2012 m. vasario 29 d. Vyriausybė suteikė teisę „Klaipėdos naftai“ įgyvendinti šį projektą. Projektas buvo įgyvendinamas, kaip buvo teigiama pažymoje, savo iniciatyva „Klaipėdos naftos“. Privataus juridinio asmens iniciatyva. Valstybės lėšų atseit nereikės. 2012 m. birželio 12 d. Seimas priėmė specialų įstatymą (tai yra A. Kubiliaus Vyriausybės) staiga kaštus socializuoti, tai yra permesti visiems mūsų vartotojams.

Kiek gi kainavo tas terminalas Lietuvos žmonėms? Štai prabėgo penkeri metai. Valstybinis reguliuotojas suskaičiavo, kad sumokėta suma yra nei didelė, nei maža – 662 mln. Į šią sumą buvo įskaiciuoti laivo-saugyklos nuomos kaštai, igulos išlaikymo, valdymo, laivo remonto, priežiūros mokesčiai ir kiti papildomi kaštai. Tai yra dviejų laivų kaina. Vieno laivo kaina, kaip žinome, – 250 mln. Jungtinių Amerikos Valstijų dolerių, pagal to meto kursą, – 220 mln. eurų. Tiek kainavo „Hoegh LNG Ltd“ kompanijai laivas, jis buvo įregistruotas Bermudų salyne, jo savininkai buvo Kipre. Dar 200 mln. mes per dešimt metų sumokėjome už tą sutartį, kurios aprašą pasirašė dar pats A. Kubilius jau po rinkimų, kai buvo formuojama A. Butkevičiaus Vyriausybė.

Dėl būtinojo kiekio dujų pirkimo terminalui aprašo. Iš įmonės „Statoil“ dujos buvo perkamos didesne negu rinkos kaina. Kiekis labai mažas – 330 mln. kub. metrų. Bet buvo permokama vidutiniškai po 20 mln. kiekvienais metais. Štai mes jau turime ir trečio laivo kainą. Už tris laivus susimokėjome iki šios dienos. Ačiū krikštamotei šio projekto (bent jau save taip vadina ponias D. Grybauskaitė) ir visiems projekto autoriams.

Dabar viskas prasideda iš naujo. Turime 300 mln. paskolą, paimtą jau iš to minėto banko. Kas toliau vyks? Toliau vyks tos paskolos grąžinimas ir, be abejojimo, palūkanos iki 2044 metų. Laivą išpirkome. VERT'as apskaičiavo, kokią kainą mokėsime nuo sausio 1 dienos, tai yra už 2025 metus. Terminalo kaštai sieks 59,6 mln. eurų be PVM'o, tai yra bus beveik 0,5 mln. eurų didesnė nei 2024 metais. Taip mes iki 2044 metų mokėsime palūkanas, grąžinsime dar realiai už ketvirtą laivą. Štai kokie kaštai sumokėti. Manau, kad buvo galima labai tikslingai įsigyti karinį laivyną, užtikrinti ir karinį jūrų saugumą, ir turėti energetinį saugumą už tuos pačius pinigus. Aš manau...

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

A. SKARDŽIUS (NAF). ...čia didžiausia problema, spręskite patys. O „Achemos“ ištis labai sudėtinga situacija. Tai didžiausias mokėtojas. Jeigu tikslas buvo sužlugdyti „Achemą“, tai tas tikslas yra pasiektas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Turime dar šiek tiek laiko iki rytinio posėdžio. Gal mes galėtume iš popietinio posėdžio paimti? Jeigu sutinkate, tai siūlau 2-7 klausimą.

12.41 val.

Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4176 (pateikimas)

Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4176. Į tribūną kviečiu pranešėją A. Bagdoną. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą galimybę pristatyti su kolegomis parengtą įstatymo projektą. Gerbiami kolegos, šiuo metu Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 10 straipsnyje numatytos sąlygos, dėl kurių nevyriausybiniams organizacijoms negali būti skiriamos valstybės ar savivaldybių biudžeto lėšos. Galiojantis griežtas teisinis reglamentavimas nustato nepagrįstai perteklinę privalomą sąlygą kaip absoliutų pagrindą, neleidžiantį skirti lėšų nevyriausybiniams organizacijoms, kurios nėra pateikusios finansinės ir veiklos ataskaitų – pabrėžiu – teisės aktų nustatyta tvarka. Tad, pavėlavus pateikti ataskaitą nors vieną dieną, organizacijoms absoliučiai ir be jokių išimčių užkertamas kelias dalyvauti įvairiuose projektuose ar konkursuose. Taip nepagrįstai apribojama ypač mažesnių regioninių organizacijų veikla, kurios ne visada turi pakankamų buhalterinių žinių, kompiuterinių įgūdžių ar galų gale žmogiškųjų resursų, kad laikytųsi terminų.

Šis įstatymo projektas parengtas drauge su NVO koalicija ir NVO teisės institutu. Tad kviečiu palaikyti įstatymo projektą, pradėti šio įstatymo projekto svarstymą, palengvinti ypač mažųjų NVO administracinę naštą, o pateikus ataskaitas sudaryti galimybę dalyvauti projektuose. Duosiu vieną iš pavyzdžių. Dabar yra dvigubas reglamentavimas. Visų pirma nevyriausybinių organizacijos nuo įvykusio visuotinio susirinkimo dienos, kai yra pristatomos ataskaitos, per 1 mėnesį turi jas pateikti ir VMI. Pavyzdžiui, nevyriausybinių organizacija metų pradžioje, sausio mėnesį, sausio 15 dieną, susirenka. Vadinasi, pagal vieną įstatymą, jos turi pateikti iki vasario 15 dienos ataskaitas, pagal kitą įstatymą, jos gali pateikti iki gegužės 30 dienos. Yra dvigubas reglamentavimas. Tai noras būtų tą sutvarkyti, kad būtų labai aiški data, iki kada galima pateikti ataskaitas ir gauti valstybės finansavimą vienam ar kitam projektui įgyvendinti. Laukčiau jūsų klausimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Klausyti jūsų nori R. Baškienė. Prašau, Rima. Nematyti. Tada kitas klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už žodį. Tikrai, manau, iniciatyva reikalinga, nes kalbant ypač apie mažąsias NVO, apie visus mechanizmus, kaip jos pretenduoja į vieną, į kitą finansavimą, galų gale kaip viešasis sektorius mato NVO kaip partnerius, vis perleisdamas daugiau funkcijų ir pirk-

damas, jeigu taip galima pasakyti, paslaugų, tai manau, kad iniciatyva gera. Bet ar neteko svarstyti, nes yra ir daugiau įvairių biurokratinių kliūčių, tarkime, susijusių ir su darbo teisės visokiais pažeidimais galimais ir panašiai, kai irgi tie reikalavimai yra gana griežti ir kartais net priveda prie to, kad vienos ar kitos NVO dėl gana menkų nusižengimų turi tiesiog užverti duris.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, kolega, už gerą klausimą ir iš tikrųjų teisingas įžvalgas. Man atrodo, ši Seimo kadencija turėtų dar didesnę dėmesį skirti būtent nevyriausybiniam sektoriui, tai biurokratinei naštai mažinti, nes šis sektorius iš tiesų sukuria labai didžiulę pridėtinę vertę. Mes patys matėme pandemijos metu, kokią didžiulę pridėtinę vertę kūrė ir padėjo žmonėms tuo metu išgyventi. Galų gale Ukrainoje karo akivaizdoje ženkliai prisidėjo visos nevyriausybinės organizacijos, tai jos reaguoja žaibiškai ir tikrai kuria didžiulę pridėtinę vertę. Todėl manau, kad biurokratijos mažinimas šiame sektoriuje turėtų būti vienas iš prioritetų šiam parlamentui.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju pranešėjui. Ačiū, kad keliate nevyriausybininkams aktualius klausimus. Bet mano klausimas, ar su tokiomis įstatyminėmis nuostatomis, pasiūlymais, kuriuos teikiate dabar, mes nesukursime tokių įdomių precedentų, kad nors reikalaujame veiklos ataskaitų, finansinių rinkinių, bet kažkuria prasme leidžiame netgi pačiame įstatyme jų neteikti, nes nepateikusios organizacijos kažkuria prasme niekuo nerizikuoja ir gali toliau dalyvauti projektinėje veikloje? Man atrodo, jeigu atmintis neapgauna, būtent tų veiklų ataskaitų ir finansinių rinkinių reikalavimas ir atsirado tam, kad nevyriausybinei organizacijai, ketinanti dalyvauti projekte ar panašiai, atitiktų, pavadinkime taip, patikimumo kriterijų. Tai ar negalvojate, kad priėmus galbūt siekiant gerų tikslų galima padaryti meškos paslaugą ir, na, paleisti tą sistemą apskritai?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už pastabas ir pastebėjimus, tačiau, kaip ir minėjau, šis įstatymo projektas rengtas kartu su NVO koalicija ir su NVO teisės institutu. Jie susiduria su tikrai pertekline biurokratine našta, nes, kaip ir minėjau, reglamentavimas yra dvejopas, o man atrodo, kad turėtų būti labai aiškus vienas reglamentavimas.

O ar nepaskatins neteikti ataskaitų? Tikrai ne, nes pagal visai kitus įstatymus yra prievolė teikti Valstybinei mokesčių inspekcijai ataskaitas iki gegužės 30 dienos, o prievolių nesilaikymas užtraukia tam tikrą atsakomybę vienai ar kitai nevyriausybinei organizacijai, galų gale jina gali būti net panaikinta, jeigu jina neteiks ataskaitų apie savo veiklą ir panaudotas lėšas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti taip pat nori V. Šeršniovas. Prašau.

V. ŠERŠNIOVAS (MSG). Ačiū. Kaip pats nemažai metų dirbęs Jaunimo reikalų taryboje, tai jūsų iniciatyvą sveikinu. Aš va čia, čia, tiesiai žiūrėkite, matote? Tikrai toks yra klausimėlis. Jūs minite, kad dažnai būna, kad iki gegužės 30 dienos organizacijos nespėja paduoti dokumentų dėl savo, sakykime, nekompetencijos, besimokymo vykdyti projektus ir panašiai. O ar galėtų vėliau į tokį finansavimą pretenduoti organizacijos, kurios išvis nepateikia jokių ataskaitų? Galbūt yra saugiklis, pavyzdžiui, ne iki gegužės 30 dienos, kaip privalo, bet, tarkime, gal iki birželio 30 dienos vėluoti galima? Tai šiuo klausimu gal galite atsakymą duoti?

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju už jūsų klausimą ir įžvalgas. Man atrodo, pradžioje reikėtų su tvarkyti tą dvejopą reglamentavimą, kad pradžioje ta diena būtų nustatyta bent iki gegužės 30 dienos, iki kada turi būti pateikta ataskaita, nesvarbu, kada vyko visuotiniai, suvienodinti teisės aktus. Ar terminas turėtų būti nustatytas po gegužės 30 dienos, kiek gali vėluoti ta organizacija, kad galėtų pretenduoti, apeliuoti į savivaldybės ar valstybinės institucijos tam tikrą paramą, tai galima būtų, jeigu po pateikimo stadijos bus pritarta šiam įstatymo projektui, jį tobulinti. Aš manau, jeigu TTK jį svarstys, jisai patobulins apskritai, ras geriausią sprendimą svarstymo stadijoje, tiesiogiai išgirdęs būtent nevyriausybinių organizacijų siūlymus svarstymo metu, bet priklausys, ar parlamentas pritars tam po pateikimo, ar nepritars. Bet jūsų pastaba yra gera. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už, prieš norinčių kalbėti nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Po pateikimo bendru sutarimu pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomas – Audito komitetas. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijos metu.

12.49 val.

Informaciniai pranešimai

Dar keletas pranešimų, gerbiami kolegos. Pranešimas apie Tarpparlamentinių ryšių su Rumunija grupės įkūrimą. Pirmininku išrinktas T. Martinaitis, pavaduotoju – A. Pocius. Taip pat yra įkurta Tarpparlamentinių ryšių su Vakarų Balkanų šalimis (Albanijos Respublika, Šiaurės Makedonijos Respublika, Juodkalnija, Serbijos Respublika, Bosnija ir Hercegovina, Kosovo Respublika) grupė. Grupės pirmininke išrinkta J. Zailskienė, pavaduotoju – V. Rakutis. Taip pat yra įkurta Tarpparlamentinių ryšių su Izraelio Valstybe grupė. Pirmininku išrinktas E. Zingeris, pavaduotoja – J. Rojaka.

Žodis suteikiamas R. Sinkevičiui.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Iš tos pačios serijos. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau, kad Tarpparlamentinių ryšių su Omanu grupė susirinktų tuoj pat po rytinio posėdžio pabaigos čia, salėje.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau bičiulio R. Vyžinto pranešimas.

R. VYŽINTAS (*LSDPF*). Tarpparlamentinių ryšių su Ispanijos Karalyste grupę kviečiu susirinkti prieš vakarinį posėdį čia, prie tribūnos, 13 val. 55 min., na, gal 13 val. 53 min. Tokia informacija.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat S. Čaplinskas.

S. ČAPLINSKAS (*LSDPF*). Analogiškai, gerbiami bičiuliai, yra netgi trys Tarpparlamentinių ryšių su Šiaurės Europos šalimis grupės sąrašai, tai gal visi kartu į bendrą sąrašą sujungdami taip pat susirinkime čia, sakykime, priekyje.

PIRMININKAS. Kada?

S. ČAPLINSKAS (*LSDPF*). Dabar, iš karto, kai baigsis.

PIRMININKAS. Gerai, visi girdėjo. Taip pat Tarpparlamentinių ryšių su Indijos Respublika grupė iš karto po posėdžio pabaigos susirenka čia, dešinėje pusėje prieš tribūną.

Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 10 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja
R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Pradedame popietinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 69 Seimo nariai.

Opozicinių Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos, Liberalų sąjūdžio frakcijos ir Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos darbotvarkė

Dirbsime popietiniame posėdyje pagal opozicinę iš anksto numatytą darbotvarkę. Dėl vedimo tvarkos – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Aš norėčiau frakcijos vardu paprašyti atidėti klausimo – Seimo rezoliucijos „Dėl grėsmių demokratinio pasaulio saugumui ir strateginės partnerystės su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis“ projekto Nr. XIVP-4300 svarstymą, nes per tą laiką atsirado naujų grėsmių, atsirado ir naujas Užsienio reikalų komitetas, kuriame mes turime apsvarstyti rezoliuciją, ir mes šios sesijos metu dar sugrįšime su nauja, pataisyta rezoliucija, matyt, jau nuo viso komiteto. Jeigu būtų galima – išbraukti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Nuskambėjo pasiūlymas. Ar galime, kolegos, bendru sutarimu? Labai ačiū. Tuomet svarstysime šią rezoliuciją kada nors kitą sykį.

R. Tamašunienė dėl vedimo tvarkos.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš taip pat dėl vedimo tvarkos. Buvo paskelbta pertrauka dėl Valstybės tarnybos įstatymo projekto pateikimo. Kadangi esu opozicijos atstovė, pasirašiusi tą pateikimą, tai prašau įtraukti į mūsų Valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos opozicinį laiką, šios dienos opozicinę darbotvarkę, šitą klausimą ir leisti pristatyti kolegoms iš daugumos, nes toks sprendimas, man atrodo, ir nuskambėjo prieš pertrauką. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolege, už pasiūlymą. Vis tik tai yra opozicinių frakcijų darbotvarkė, kuri iš anksto sudaryta, savaitės pradžioje patvirtinta, ir taip visuomet dirbdavome, tokia tradicija, kad į opozicinės darbotvarkės klausimus, nesvarbu, vienų ar kitų, papildomų klausimų mes neįtraukiame. Anksčiau nesame susidūrę su tokia situacija. Aš tuomet prašyčiau, nežinau, dirbti pagal numatytą darbotvarkę ir prašyti Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinti. Gal tuomet ketvirtadienį galėtume jau ir žinoti, kaip... (*Balsai salėje*) Prašau? (*Balsas salėje: „Balsuoti.“*) Jūs prašote balsuoti, bet aš, naudodamasi savo, kaip posėdžio pirmininkės, teise, nes yra sudaryta darbotvarkė... (*Balsai salėje*)

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš frakcijos vardu prašau.

PIRMININKĖ. Prašau per šoninį mikrofoną.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš prašau balsuoti frakcijos vardu. Prašau opozicinės frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Supratau, Rita. Gerai. Dėl vedimo tvarkos – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Mieli kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį, kad Statuto 97 straipsnis kalba apie opozicines darbotvarkes ir ten yra numatytas vienas momentas, kad opozicinė darbotvarkė neturi būti tvirtinama, bet jinai yra paskelbiama su savaitės darbotvarkė. Cituoju parai-

džiui: šių posėdžių darbotvarkės Seimo posėdyje netvirtinamos, tačiau jos turi būti pateiktos kartu su savaitės Seimo posėdžių darbotvarkės projektu.

Na, jeigu žiūrime į šitą klausimą, klausimas, kas yra opozicinis klausimas ar ne opozicinis. Klausimą yra pasirašę du socialdemokratai ir R. Tamašunienė, ar ne? Kaip minėjau, dėl savaitinės nebuvo pateikta, klausimas pateiktas koalicijos darbotvarkėje ir dabar siūloma įdėti. Kategoriškai nesutinku, manau, kad tai yra Statuto pažeidimas. Jeigu reikės, mes kreipsimės į Etikos ir procedūrų komisiją. Bet kokių atveju bus tyrimas ir tas procesas bus užtęstas. Tikrai siūlau priimti tą pertrauką, kuri buvo priimta normaliai, taip, kaip įprastai yra daroma tokiais momentais, susitikti antradienį ir normaliai įprasta tvarka svarstyti klausimą. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl vedimo tvarkos ponas K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Yra teisėtas prašymas Krikščioniškų šeimų sąjungos dėl balsavimo. Aš manau, kad mes turime balsuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną kolega M. Katelinas.

M. KATELYNAS (LSDPF). 97 straipsnis kalba apie tai, kaip sudaroma opozicijos darbotvarkė. Bet jūs patys paprašėte nukelti iki kito posėdžio. Tai dabar yra tas kitas posėdis.

PIRMININKĖ. Čia yra opozicinė darbotvarkė ir paprastai į opozicinę darbotvarkę papildomi klausimai... Ar jau viskas, išsakėte? Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš dar noriu atkreipti dėmesį, kad ryte darbotvarkė buvo patvirtinta. Opozicinė darbotvarkė yra opozicinė darbotvarkė. Tai čia dabar jau yra Statuto apėjimas. Dar kartą prašau laikytis Statuto ir šio klausimo nesvarstyti.

PIRMININKĖ. Per centrinį – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Likimas kartais toks būna, ar ne? Tiesiog, be abejo, žiūrint į ateitį, turbūt palinkėjimas opozicijai derinti savo pozicijas, kad kitą kartą neįveltumėte Seimo į tuos procedūrinius dalykus. O dabar, aš manau, posėdžio pirmininkė šiaip laikosi Statuto. Be abejo, jeigu kyla klausimų, mes turime Etikos ir procedūrų komisiją, galite kreiptis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tai aš, pasinaudodama savo, kaip posėdžio pirmininkės, teise ir tuo, kad pagal Statutą mes paprastai net ir ankstesniais kartais, kai būdavo iki kito posėdžio paimama pertrauka, į opozicinę darbotvarkę klausimų neįtraukdavome... Matau čia ir daugiau tokių linksinčių pritarimo gestų. Prašome Etikos ir procedūrų komisijos artimiausiame posėdyje išaiškinti, priimti sprendimą, kad kitą kartą žinotume, kaip mums, pagal kokias sutartas taisykles veikti.

14.06 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos savarankiškumą ir pažangą stiprinančių darbų tęstinumo“ projektas Nr. XVP-59 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos savarankiškumą ir pažangą stiprinančių darbų tęstinumo“ projektas Nr. XVP-59. Į tribūną kviečiu M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tradicija turėti rezoliuciją dėl tęstinumo užsienio politikos srityje jau kaip ir yra susiformavusi. Aš net neabejoju, kad tokia rezoliucija bus ir šiame Seime, kaip ir buvo. 2020 m. gruodžio 9 d. Seimas priėmė tokią rezoliuciją dėl užsienio politikos tęstinumo. Ją pasirašė tiek Lietuvos valstiečių ir žaliųjų frakcija, tiek LSDP frakcijos nariai. Tokia tradicija, matyt, galėtų atsirasti ir dėl vidaus politikos klausimų, svarbiausių klausimų. Juo labiau kad jau šį ketvirtadienį Seimas tvirtins naujos Vyriausybės programą ir išvakarėse dėl sklandaus tęstinumo, darbų pereinamumo prasminga apsibrėžti, kas būtų tie tęstiniai prasmingi darbai, dėl kurių reikėtų sutarimo ir tolesnės eigos.

Teikiame šią rezoliuciją kartu su Liberalų sąjūdžio seniūne V. Čmilyte-Nielsen. Man atrodo, tai yra simboliška, kad kadenciją baigianti, savo darbą baigianti laikinoji Vyriausybė apibrėžia tam tikrus klausimus, dėl kurių būtų reikalingas platesnis sutarimas. Juo labiau kad apie sutarimo ir tęstinumo kultūrą kalbame jau nebe pirmi metai, nebe pirma kadencija. 2012 metais taip pat panašaus politinio ciklo laikotarpiu D. Grybauskaitė, darydama metinį pranešimą, kalbėdama apie sutarimo ir tęstinumo svarbą tarp politinių ciklų, pabrėžė tai būtent tokiais žodžiais: „Būtent

sutarimo stoka neleidžia mums spartesniu žingsniu eiti į priekį, tiksliau, išsiveržti iš uždaro nebaigtų darbų rato, kuriame metai iš metų sukamės, eikvodami energiją, laiką ir pinigus, vis pradėdami, bet nebaigdami. Demokratinėje valstybėje egzistuoja nuomonių ir politinių jėgų įvairovė, o sprendimų teisė keliauja iš rankų į rankas, todėl jeigu norime rezultatų, būtinas sutarimas dėl svarbiausių darbų ir jų tęstinumo.“

Nacionaliniu susitarimu praeitoje kadencijoje buvo grįstos bent kelios iniciatyvos. Tai jau tradicija tapusi dėl nacionalinio saugumo stiprinimo, tačiau turėjome ir naują iniciatyvą, politinėms partijoms pavyko pasiekti nacionalinį susitarimą švietimo srityje. Piliečiai labiau pasitiki savo valstybe tada, kai šalyje kas politinį ciklą nevyksta radikalių permainų. Tos valstybės, kurios užtikrina politinį stabilumą, įskaitant ir tęstinumą, turi geresnius ir ekonominius rodiklius. Praeityje buvo atlikta nemažai akademinių tyrimų, pagrindžiančių tai, jog politinis tęstinumas ir stabilumas veikia ekonomikos augimą, šalies vystymąsi ir visuomenės pasitikėjimą. Manoma, kad tęstinumas yra svarbus investicijoms, ekonominiam augimui ir ilgalaikiams sprendimams priimti. Jau turime precedentų, kai valdžių kaitos metu Seimas vieningai priėmė mano minėtą užsienio politikos rezoliuciją kaip vieną pagrindinių šalies kryptį. Per daugiau nei tris dešimtmečius nepriklausomos Lietuvos raidos mes, nepaisant skirtingų vyriausybių ir švytuoklių, sukūrėme pažangą Lietuvoje. Per šį laikotarpį besitęsiantis politikos tęstinumas ir stabilumo užtikrinimas leidžia didžiuliu tuo, ką sukūrėme. Dėl bendrų jėgų ir tęstinumo tapome stipria, oria ir pasaulyje gerbiama valstybe. Dar visai neseniai kartu atlaikėme išorės krizes, tapome dar labiau atsparūs priešams iš Rytų tiek savo vidumi, tiek išore. Lietuva šiandien dar labiau gerbiama Vakarų pasaulio bendruomenės dalis būtent dėl politikos tęstinumo, gebėjimo susitarti pozicijai ir opozicijai per visus šiuos nepriklausomybės metus kuriant šią tradiciją.

Šiandien, kai visai netoli Lietuvos Rusija verčia griuvėsiais Ukrainos miestus ir nebeslepia ambicijų ateityje išbandyti to paties prieš Baltijos valstybes, karas dar kartą parodo, kokia yra laikina ir trapi laisvės kaina. Todėl rezoliucijos tekstu siūloma susitelkti bendram darbui dėl svarbiausių tęstinių gynybos, energetikos, švietimo, civilinės saugos projektų ten, kur svarbus tęstinumas ir pagarba susitarimų kultūrai stiprinti. Todėl raginame būsimą Vyriausybę remti ir atnaujinti politinių partijų sutarimą dėl augančio gynybos tvaraus finansavimo. Raginame nepamiršti ir taip dešimtmečiais jau primirštos civilinės sąjungos... atsiprašau, civilinės saugos bei krizių atveju šalies gyventojams užtikrinti priedangas.

Liko nedaug ir iki visapusiško Lietuvos energetinės nepriklausomybės sustiprinimo. Raginame tęsti būtinus šalies energetikos darbus. Tikimės, kad Lietuvai jau visai greitai pavyks tapti elektros energiją eksportuojančia šalimi. Esame pokyčių ir Vyriausybės kaitos etape, natūralu, kad nors ir nemažai požiūrių sutampa, dalyje įvairių sričių ketinama tęsti pradėtus darbus, bet turime ir natūralių skirtumų – skirtingai matome dalį vidaus problemų sprendimo būdų. Bet dėl vieno dalyko susitarėme, kaip minėjau, 2021 metais, kai priėmėme Lietuvos parlamentinių partijų sutarimą dėl švietimo politikos iki 2030 metų įgyvendinimo. Todėl rezoliucijoje kviečiame tęsti tai, dėl ko esame susitarę.

Kviečiame XIX Vyriausybę ir valdančiuosius tęsti pradėtus švietimo pokyčius, užtikrinant vienodo starto galimybes visiems Lietuvos mokiniams, nepriklausomai nuo socialinės padėties ar nuo gyvenamosios vietovės. Neperšame naujų darbų, neperšame papildomų valstybės biudžeto lėšų reikalaujančių sprendimų. Kviečiame tik naują Vyriausybę užtikrinti, kad valstybės išlaidos būtų paremtos tvariais pajamų šaltiniais, o Lietuvos valdžios sektoriaus ir BVP santykis liktų vienas žemiausių. Nevardiname labai plataus sąrašo tęstinių darbų, manome, kad prioritetų sąrašas turi būti ribotas. Todėl kviečiame dėl paminėtų sričių Seimą pritarti šiai pateiktai rezoliucijai.

PIRMININKĖ. Ačiū, pranešėjau. Jūsų norės paklausti. Likite tribūnoje. Pirmasis – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju Mindaugui už pristatytą rezoliuciją, bet turiu klausimą: ar jūs vis dėlto nesumaišėte žanrų ir ar šios rezoliucijos neketinate teikti artėjančiam Konservatorių partijos suvažiavimui? Man atrodo, paskaičius tekstą, tie ditirambai praėjusiai valdžiai, kaip ji gerai dirbo, kaip jai buvo sunku ir ką turėtų daryti kita, nežinau, ar čia yra tinkamas žanras, ypač pasikeitus valdžiai apie kokius nors darbus kalbėti. Turbūt mes diskutuosime dar kitą savaitę, ka-

da tvirtinsime Vyriausybės programą. Man atrodo, daugelis tam tikrų paminėtų dalykų tikrai yra ir Vyriausybės programoje. Be abejo, yra požiūrio kokie nors skirtumai, natūralu, nes politinės partijos, kryptys turi skirtingą požiūrį į įvairių problemų sprendimo būdus. Bet vis dėlto, ar galvojate, kad toks žanras dabar, nueinant, naujai valdžiai pradėti aiškinti, ką jina turi tikrai daryti?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Nežinau, ar jūs, gerbiamas Domai, klausėtės, ką aš bandžiau pristatyti ir kokią mintį transliuoti. Jeigu jūs atidžiau paskaitytumėte mūsų partijų suvažiavimų rezoliucijas, tai turbūt jūs tikrai daug labiau nustebtumėte ir turbūt kitokios retorikos išgirstumėte. Ši retorika pasirinkta sąmoningai, tikrai vengiant specifinės panegirikos, daugiau apimame tą laikotarpį nepriklausomybės metu, kai buvo ne tik mūsų valdžia, mūsų politinės jėgos valdžioje, bet buvo ir opozicijoje. Bet kalbame ir apie tęstinumo darbą tarp tų kadencijų, kai darbai buvo pradėti dar ankstesnių vyriausybių, na, kaip ir S. Skvernelio energetikos srityje.

Išties manau, jeigu matome prasmę tartis dėl užsienio politikos tęstinumo, be abejo, kad visa vidaus politika negali būti absoliučiai tęstinė, bet prioritetinės sritys dėl to nesiblaškytų, dėl sklandesnio darbų įgyvendinimo, kai ciklai prasilenkia tarp kadencijų, manau, yra gražus ir prasmingas gestas tokių sprendimą ir tokių tęstinumą turėti. Tikrai gerbiame Vyriausybės visą teisę turėti savo programą, ją, neabejoju, ir turės, bet tam tikri atspindžiai ir Seimo žodis, ir opozicijos žodis, kuris ateina tokiu pavidalu, tikrai galėtų tapti ir ateities gražia tradicija būsimiems seimams.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, išties mes dabar papratome paskaityti vis dažniau Seimo statutą, tai labai naudinga ir tikslinga. 182 straipsnis: „Rezoliucija. Rezoliucija yra Seimo nenorminis aktas, priimamas, kai siekiama patvirtinti raštu Seimo nuomonę koku nors valstybei svarbiu klausimu.“ Pabrėžiu, Seimo nuomonę. Ir išties jūs rezoliucijoje pateikėte labai daug raktinių ir gerų pastebėjimų.

Nenuneigiamai susitarimas, tęstinumas, siekimas bendro veikimo yra tai, kas mus telktų ir vienytų. Kaip kad minėjo kolega, čia yra ir panegirikos apie praėjusius ketverius metus. Jūs, kaip jau senbuvis Seimo narys, išties pamatėte, kad rezoliucijos pereina bendru sutarimu ir nesulaukia problemų tada, kada yra prieš tai suderinti tekstai. Ar nemanote, kad tikslinga buvo prieš teikiant rezoliuciją tiesiog pasiderinti ir pakalbėti, kad mes bendru sutarimu galėtume tai priimti? O dabar gi išeina, na, toks truputį panegirikos ar nesusikalbėjimo toliau numatomas procesas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Turbūt taip, turime jau žanrą dėl užsienio politikos sričių, net yra ir sutarimai, kokia procedūra atkeliauja į Seimą, kad ir specifiskai specializuotas komitetas turi tai apsvarstyti. Dėl kitų rezoliucijų, matyt, tradicijos yra pačios įvairiausios, jos gal ir nėra labai dažnas reiškinys, tai, matyt, ir nesiruoštume jomis ir piktnaudžiauti.

Dėl to, kas galbūt gali kliūti, na, suprastume, jeigu mes būtume norėję kaip nors pabandyti patikrinti poziciją. Buvo galima tikrai prirašyti tokių nuostatų, kurias, suprantama, galima atmesiti, ir čia – va, žiūrėkite, kaip valdantieji ignoruoja opozicijos iniciatyvas. Tai to tikslo nekėlėme, sąmoningai nekėlėme ir tokių klausimų, dėl kurių, žinome, yra nuomonių skirtys arba jos yra prasmingos. Čia tas nuskambėjęs mano žodžių supainiojimas civilinės saugos ir kitos srities reguliavimu, na, tiesiog atsitiktinis, turbūt jau žodžių klaida, bet tikrai ne šio rezoliucijos teksto klausimas.

Man atrodo, kad tiek, kiek yra palikta šiame tekste, kai kurie faktai, na, turbūt sunku būtų su jais ginčytis, kad tie iššūkiai, kurie teko šiai valdančiajai buvusiai daugumai, baigiančiai darbą, tai jie yra faktai. Buvo susidorota tiek su kovo pandemijos laikotarpiu, tiek atlaikytos ir kitos krizės. Jeigu iš to mokėsi ir kitos valstybės, arba tapdavome pavyzdžiu kitoms valstybėms, kaip galima tvarkytis, kaip kokius klausimus spręsti, man atrodo, tiesiog to fakto konstatavimas yra, na, tiesiog fakto konstatavimas.

PIRMININKĖ. Dėkui. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš prisijungsiu turbūt prie kolegų sakymo, kad šita rezoliucija daugiau apie XVIII Vyriausybę, galbūt jos norimą pateikti ataskaitą, nes XVIII Vyriausybė yra daugiau kartų paminėta negu dabartinė XIX Vyriausybė, kuriai mes lyg norėtume pasakyti tai, ką reikėtų tęsti. Čia yra fakto konstatavimas.

Mano klausimas būtų apie civilinę saugą. Kiek tų priedangų tos XVIII Vyriausybės vis dėlto buvo padaryta, kur žmonės galėtų slėptis? Ar buvo tikrai iškraustyti keliolika sandėliukų daugia-
bučiuose namuose, uogienės, kurias buvo liepta išsinešti, ir pasakyta, kad čia dabar yra priedan-
ga? Ar galėtumėte pasakyti, kiek priedangų buvo pastatyta tos XVIII taip dažnai minimos Vy-
riausybės?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Juozai, už klausimą. Tikrai, matyt, kai kurie faktai tie-
siog yra neginčijami, kad, pavyzdžiui, užauginome 90 % BVP, lyginant jau su Europos Sąjungos
rodikliais, bet tai nėra įvykę tikrai šios kadencijos laikotarpiu. Tai yra nuoseklus ir buvusių vy-
riausybių darbo rezultatas, valstybės rezultatas, Lietuvos žmonių rezultatas. Tiesiog šiuo metu tai
yra tokie faktai, kaip ir faktas – pasiektas ir finansavimo gynybai didinimas. Dėl plataus politinio
sutarimo tas gynybos finansavimas buvo padidintas iki 2,5 %. Tos pačios partijos ir iš kairės, ir iš
dešinės balsavo ir palaikė šituos sprendimus, ir tai yra, man atrodo, faktai, kuriais galime di-
džiūotis.

O į konkretų klausimą tai netgi gavau ir pasufleravimą iš buvusios ministerijos atstovų, ku-
rie tuos klausimus tikrai žino, ir man yra minimas 6 tūkst. priedangų skaičius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama...

PIRMININKĖ. Jūs jau kitoje vietoje sėdite. Žiūriu čia.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, irgi turiu prisidėti prie kolegų pastebėjimų, kad
vis dėlto jūs akcentuojate savo Vyriausybę ir, sakykime, tokiais žodžiais kaip „didžiujamės“,
„pasididžiujame“. Bet, aišku, parodė, kaip vis dėlto jūsų darbus vertino rinkėjai, ir turite tokius
rezultatus, kokius turite.

Bet aš turiu labai konkretų klausimą. Jūs vienoje preambulės dalyje minėjote, kad labai stip-
riai kėlėte pareigūnų, valstybės tarnautojų atlyginimus, bet visiškai nekalbate apie tai, ką ir mes
kalbame, ir anksčiau buvo akcentuojama dėl vidinio saugumo ir susitarimo dėl statutinių parei-
gūnų atlyginimų didesnio kėlimo. Dabar pareigūnų trūksta, jie demotyvuoti, ypač po naujo Sta-
tuto priėmimo. Aš manau, kad irgi turėtume tai turėti omenyje, kad vidinis saugumas irgi labai
svarbus mūsų valstybei.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Absoliučiai nedirščiau ginčytis su jūsų išsakyta mintimi. Tai rodo, ma-
tyt, ir kiekvienos dienos įvairūs pavyzdžiai. Bet, kaip ir paminėjau, tikrai nesiekiame siūlymais
perrašyti tų siūlymų, kurie yra programose, ar būsimoje, ar buvusioje programoje, įpiršti kokių
nors naujų prioritetų. Visiškai neneigiant, man atrodo, yra pasirinktos tos tokios svarbiausios ko-
lonos, dėl kurių gali būti įvairūs sutarimai. Net neabejoju, kai pradės dirbti nauja Vyriausybė, at-
neš konkrečius projektus, kurie spręstų jūsų įvardintus klausimus, teikiant jiems prioritetą. Pri-
klausomai, koks bus pasirinktas būdas, bet visus konstruktyvius pasiūlymus, manau, konstruk-
tyviai vertins ne tikrai koalicijoje, bet atgarsį galės rasti ir opozicijoje. Šiuo atveju tikrai sutarimą
galėtume rasti ir dėl kitų čia nepaminėtų svarbių klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir klausia A. Dudėnas.

A. DUDĖNAS (LSDPF). Dėkui, pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, iš tikrųjų jūs savo kalboje
minėjote, kad labai svarbu tas darnumas, sutarimas ir darbų perėmimas. Aš tikrai su tuo sutinku
ir pritariu, bet norėjau pasiklausti: kiek, rengiant šitą rezoliuciją, žmonių buvo įtraukta iš dabar-
tinės pozicijos, tai yra iš frakcijų ir panašiai, kad tikrai tas sutarimas būtų dėl tekstų, dėl visko?
Kiek buvo įdėta pastangų, kad tikrai tai būtų tas bendras dokumentas, kurį tikrai mes galėtume
patvirtinti bendru sutarimu?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Projekto autorius mes nurodėme. Tai yra dviejų frakcijų seniūnai, tie,
kurie šiuo metu dirba opozicijoje, ir mūsų yra opozicinės darbotvarkės siūlymų langas. Turbūt
laiko stoka. Jei būtume turėję laiko prabangos, aš visai pritariu, būtų gražu turėti indėlį dėl teksto
iš pačių įvairiausių... redakcinės grupės. Seimas taip pat turi tam tikras procedūras, kai gali pa-
daryti ir tam tikrą indėlį, bet turbūt svarbiausi yra dalykai, dėl kurių mes kviečiame ir raginamo-
joje dalyje, na, kokie tai būtų nauji įsipareigojimai ar panašūs dalykai. Sakau, nesinori piršti tų
dalykų, kurie būtų nepatogūs, kaip sakyti, arba prieštarautų valdančiosios jėgos požiūriui. Tie-

siog turbūt vieno ar kito fakto konstatavimas preambulinėje dalyje, tiesiog labiau fakto konstatavimas turbūt nepaneigia to paties fakto buvimo. Jau Seimo valia bus apsispręsti dėl pačios esmės. Teksto gal ir yra nemažai, bet esminiai punktai turbūt gali būti lankstomi ant vienos rankos pirštų. Tai kviečiame ir raginame padaryti šia rezoliuciją.

PIRMININKĖ. Dėkui, Mindaugai. Jūs atsakėte į visus klausimus. Po pateikimo stadijos pagal Statutą nebalsuojama. Svarstymo stadijoje užsirašiusių kalbėti nėra.

Priėmimas. Dėl motyvų. Tuoju pasižiūrėsime. Bet balsuosime numatytu laiku – 15 val. 40 min., ne po kiekvieno klausimo, bet per balsavimo langą. Dabar motyvai prieš – J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad sutarimo politika ar kultūra yra labai svarbus dalykas. Bet tam, kad jina būtų įgyvendinta, pirmiausia reikia dėl to tartis, kad atsirastų sutarimas. Šiuo atveju mes turime dokumentą, kurį pateikė opozicinės frakcijos atstovai. Jame bandoma pagirti buvusios Vyriausybės darbus. Kaip aš jau minėjau, faktas tas, kad šiame dokumente XVIII Vyriausybė yra minima dažniau nei XIX Vyriausybė. Tie dalykai, kuriuos dabar užsibrėžusi padaryti Vyriausybė, yra daug ambicingesni nei daugelis čia dėstomų dalykų. Tikrai negalime sutikti ar paremti čia išdėstytų tezių, kad buvo įvykdytas susitarimas dėl švietimo. Aš manau, kad švietimo skirtumai ir galimybės neturtingų šeimų vaikams labai pablogėjo. Galbūt išgelbėjo vienur kitur, kur socialdemokratai turėjo stiprias pozicijas savi-valdybėje ir galėjo padaryti kitaip, kad tas švietimo prieinamumas išliktų. Bet niekaip negaliu sutikti su ta įvykusia šliaužiančia švietimo privatizacija ir didelių pelnų siekiančių organizacijų įsivyravimu. Tai nedarė skirties tarp galimybės įgyti išsilavinimą *biednesnių* šeimų vaikams.

Todėl siūlau nepritari pateiktai rezoliucijai, sėsti prie stalo ir kalbėti, kaip mes dirbsime siekdami bendrų tikslų ten, kur iš tikrųjų turime bendrą tikslą. Ir netęsti, kaip esant autoritariniam režimui, tik vienos politinės jėgos darbu.

PIRMININKĖ. Dėkui už nuomonę. Motyvai už – G. Balčytytė.

G. BALČYTYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš nauja Seimo narė. Vis dėlto mane dar nustebina tas dalykas, kai kalbame apie aukštą politinę kultūrą, ar ne, ir galimybes įvertinti tai, ko esame pasiekę kaip valstybė. Minite XVIII Vyriausybę, bet lygiai taip pat XIX Vyriausybės darbų tęstinumą tikrai matome. Nelabai matau, ko čia išsigąsti. Pritarkime tiems dalykams, fiksuokime tai, ką esame pasiekę kaip valstybė, ką, matome, tikrai yra prasminga tęsti kaip ateities darbus. Manychiau, galėtų būti tikrai brandžios politinės kultūros pavyzdys būtent pritarti tokiai rezoliucijai ir judėti, tęsti darbus. Juo labiau kad naujos Vyriausybės programa iš tiesų labai yra apie tęsiamus nuveiktus darbus ne tik šios, bet ir ankstesnių vyriausybių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už nuomonę. Motyvai prieš – M. Katelinas.

M. KATELYNAS (LSDPF). Labai smagu matyti rezoliucijoje tokius teiginius, kaip tęsti vieną esminių pokyčių švietimo srityje, tai yra vienuodų galimybių mokiniams, nepriklausomai nei nuo socialinės padėties, nei nuo gyvenamosios vietos, plėtrą per „Tūkstantmečio mokyklų“ programų užtikrinimą. Vienas labai geras pavyzdys yra iš Varėnos rajono, kur po švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymo teko sujungti dvi mokyklas, tarp kurių yra 50 kilometrų. Tai aš nežinau, kaip rezoliucijoje gali atsispindėti kažkokie teiginiai, kad užtikrinamas nuo gyvenamosios vietos nepriklausomas kokybiškas vidurinis ugdymas. Nesuprantu tokios savigyros, kad tai būtų galima įvertinti. O kalbant apie įvertinimą, tai rinkimų rezultatas yra turbūt didžiausias įvertinimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už nuomonę. Motyvai už – D. Asanavičiūtė.

D. ASANA VIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, kalbėjusieji prieš, vienintelis jūsų argumentas, kurį aš girdžiu, tai yra pasakymas, kad per dažnai minima XVIII Vyriausybė, kad jūs pralaimėjote rinkimus ir prašome neteikti jokių rezoliucijų, kurias mes tarsi būtume išipareigoję vykdyti ir įgyvendinti. Bet, mielieji, vis dėlto pažiūrėkime, kam mes siūlome pritarti ir ką mes siūlome tęsti, ir pasakykite sau, ar jūs tikrai tam nepritariate, ar vis dėlto Lietuvai tai yra esminiai darbai, kuriuos reikėtų toliau tęsti dar ateinančius ketverius metus? Tai energetinė nepriklausomybė ir jos stiprinimas, civilinė sauga ir jos stiprinimas, gynybos stiprinimo atnaujinimas, susitarimas ir finansavimo skyrimas ir švietimas. Dėl švietimo, vėlgi tą tenka girdėti rinkimų laikotarpiu labai dažnai ir tą gerbiamas vicepirmininkas dabar pasakė, kad jums

nepatinka ta šliaužianti privatizacija. Ir dažnai buvo kartojama, jog per šiuos ketverius metus ypač padidėjo privačių mokyimo įstaigų.

Pasakę A, pasakykime ir B. Kodėl jų padidėjo? Todėl, kad mes turime tikrai nemažą kiekį ukrainiečių vaikų, bėgančių nuo karo, kuriančių čia mokyklas, iš dalies valstybės remiamas mokyklas. Bet tai yra privačios mokyklos ir jų įtvirtinimas, jų vaikų skaičiaus didėjimas yra žymi dalis tos didėjančios privatizacijos, arba slenkančios privatizacijos. Išsiaiškinkime vis dėlto kiekvienos sąvokos prasmę. Aš tikrai siūlau pritarti, neakcentuojant Vyriausybės, ar XVIII, ar XIX. Manau, kad čia pažymėti svarbiausi akcentai, į ką mes turime koncentruotis ateinančius ketverius metus. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir dar dėl motyvų už – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš gerbiamus kolegas dar norėčiau taip pat paraginti, jeigu vyksta diskusija, kad jinai vyktų iš esmės. Būtų daug aiškiau, jeigu būtų įvardijama, kas nepriimtina siūlomajame dalyje, kas konkrečiai, kuris iš tikslų arba keliamų tęstinių darbų sulauktų tokio vertinimo, kuris visiškai nepriimtinas ir kertasi su tikslais – ir keliamais, ir būsimų vyriausybių, ir būsimos Vyriausybės, kurios programą Seimas tuoj tvirtins. Atrodo, paminėtos tik penkios sritys: gynybos susitarimas, energetinės nepriklausomybės spartesnis projektų įgyvendinimas laiku, būtent kalbama apie civilinę saugą. Turbūt nė vienas nedrįsime prieštarauti, kad tas tikslas ir sparta, ir užleisti darbai per dešimtmečius tikrai verti spartesnės eigos ir susitelkimo.

Švietimo sritis. Taip pat tikrai turime ir neblogų ketinimų, o tikslų išsikėlusi ir būsima Vyriausybė. Nemažai prisidėjo ir ankstesnės, tai to susitelkimo tikrai reikės. Ar būtent kalbėti apie viešųjų finansų atsakingą valdymą? Jeigu būtų aišku iš tų penkių paminėtų sričių, kas netinka politinei daugumai, turbūt turinio diskusija būtų daug aiškesnė, o ne tiek, kiek galbūt kartų preambulėje koks skaičius, apibūdinantis Vyriausybę, yra paminėtas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – V. Sinica.

V. SINICA (MSNG). Tikrai jokių būdu negaliu kalbėti už daugumą, bet kaip Mišrios grupės atstovas į tą siūlymų dalį ir žiūriu. Energetinė nepriklausomybė – labai gerai, visi už, bet sprendimas išimtinai per žaliąją transformaciją, vėjų parkus ir taip toliau – iš esmės energetinio nesaugumo kelias. Civilinė sauga – labai gerai, visi už, bet jos sprendimas tiesiog visur iškabinant priedangų ženklus, žinant Mariupolio istoriją ir apskritai suvokiant, kas yra priedanga, kad tai nėra reali saugumo užtikrinimo priemonė, na, tikrai fiktyvus veikimas.

Švietimo prieinamumas, tolygumas, ar kaip norime, akcentuokime, švietimo problemų sprendimas – labai gerai, visi už, bet „Tūkstantmečio mokyklų“ programa kaip tik priešinga kryptimi veikia, ypač regionuose: investavo iš esmės tik į infrastruktūrą ir švietimo problemų nesprenė. Ir kai suformuluota, kad reikia spręsti būtent šiomis problemų sprendimo kryptimis, tai, deja, bet niekaip neįmanoma pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir motyvai prieš – Jūratė Zailskė... Atsiprašau, Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Zailskienė, taip. Ačiū, pirmininke. Norėjau pasakyti, kad, žinote, prieš tai buvęs klausimas apie valstybės tarnybą parodė, kad bendradarbiauti nėra linkę tie, kurie dabar teikia rezoliuciją siūlydami bendradarbiauti ir užtikrinti tęstinumą. Manau, kad mes, socialdemokratai, atėjome su savo programa, ir apie tai, kas yra priimtina ir tęstina, mes ir kalbėjome Vyriausybės programoje, tai tikrai bus padaryta. Bet jeigu mes turime kitokį matymą švietimo, energetikos ir kitose srityse, tai, manau, pritarti tokiai rezoliucijai, kuri užtikrina tęstinumą tos politikos, kuri pralaimėjo rinkimus, būtų šiek tiek nekorektiška iš mūsų. Aš siūlau tiesiog nepritarti šiai rezoliucijai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė per balsavimo langą 15 val. 40 min.

14.36 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4244 (pateikimas)

O dabar darbotvarkės 2-3 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4244. Pranešėjas – S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, gerbiami Lietuvos gyventojai, Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu mes teikiame Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimą, nors tai yra iš esmės Aplinkos ministerijos rengtas projektas ir jis yra toks testinumas esamos problemos, kuri neleidžia išjudinti 24 mln. eurų europinių lėšų tam, kad sumokėtume miškų savininkams už jiems sudaromas kliūtis steigiant „Natura 2000“ teritorijas. Šiandien steigiant „Natura 2000“ teritoriją, norint pasirašyti su miško savininku apsaugos sutartį, miško savininkas dažniausiai nenori pasirašyti šitos sutarties, nes jis nepasidaręs miškotvarkos projekto, neturi individualaus vertinimo, kiek tas apribojimas kainuos, ir dažnai nepasirašo šitos sutarties. Šituo įstatymo pakeitimu mes įtvirtiname fiksuoto įkainio tarifą. Daugumai jūsų jis pažįstamas iš saulės energetikos, kai tu už kilovatą instaliuoto saulės modulio gauni fiksuotą įkainį arba už šilumos siurbį gauni fiksuotą įkainį. Tai šiuo atveju atsirastų per porą mėnesių po įstatymo priėmimo tokia fiksuotų įkainių lentelė, kad tokiam ir tokiam miške, tokiam ir tokiam lapyne ar spygliuotyne tokio tankumo, skalsumo apribojimas yra įkainojamas tokia suma. Tai palengvintų apsisprendimą patiems miškų savininkams be papildomų dokumentų rengimo, be individualaus vertinimo ir tai leistų išjudinti maždaug po 3 mln. eurų, numatytų kiekvienais metais kompensuoti... vienkartinėms kompensacijoms miškų savininkams.

Šiuo laikotarpiu Europos Sąjungos Lietuvai skirtame biudžete yra numatyta 28 mln. Taigi, pernai, 2023 metais, išmokėjome 1 mln. 700 tūkst. kompensacijų, o jos iš esmės beveik trigubėja kiekvienais metais. Norėdami pagreitinėti šį kompensacijų mokėjimą miškų savininkams, norėtume sumažinti administracinę našta, suteikti aiškumo miškų savininkams, kokią kompensaciją jie gautų, ir paspartinti pinigų išmokėjimus.

Mielai atsakyčiau į klausimus ir labai prašyčiau pritarti, turint omenyje, kad tai irgi ministerijos rengtas projektas, kuris yra skubus ir nelabai yra kam dabar čia už ministeriją pakovoti šituo laikmečiu. Tai mielai atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Pora kolegų nori paklausti. Pirmoji – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Sveiki. Aš noriu paklausti tokio dalyko. Gal jūs kartais atsiminsite, kadencijos pradžioje kalbėjote apie galimybę (ir įstatymai atitinkami buvo priimti) išpirkti valstybei privačių miškų savininkų turtą, esantį saugomose teritorijose, tai yra privačius miškus, kompensuojant jiems tam tikrą sumą. Kaip pavyko įgyvendinti šią tikslą? Ar pasinaudojo šia priemone miškų savininkai, ar ne, ir ar nemanote, kad būtent šita linkme reikėtų eiti – ne kompensuoti už tai, kad jie kurį laiką negali eksploatuoti savo miško, ar ne, o būtent išpirkti valstybei tokias teritorijas?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkui už gerą klausimą. Šitas įstatymo projektas susijęs su nuosavybės išlaikymu, bet vienkartinės kompensacijos gavimu. O miškų išpirkimas irgi yra išibėgėjęs. 2023 metais valstybės vardu yra išpirkti 207 hektarai biologiškai vertingo miško, kuris yra saugotinos teritorijose, ir maždaug 1,5 mln. eurų buvo sumokėta miškų savininkams už tų 207 hektarų išpirkimą.

Turbūt valstybės tikslas nėra perimti žmogaus nuosavybę – valstybės tikslas yra tiesiog kompensuoti sukeltus nuostolius miško savininkui dėl apribojimų viešojo intereso vardu. Ir tas, ir tas yra siūloma savininkui, bet dauguma savininkų vis dėlto nori išlaikyti nuosavybę, nes nuosavybė yra perduodama iš kartos į kartą, joje galima medžioti ar kitaip, žmogus nori prie savo sodybos turėti savo nuosavybę, todėl ne visi nori ją parduoti.

PIRMININKĖ. Dėkui. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, ačiū už pateiktą informaciją. Aš tik noriu pasitikslinti, kada Europos Sąjungos buvo skirti šitie pinigai Lietuvai ir kiek jau jų yra išmokėta, kaip jūs minėjote? Ir antra klausimo dalis, kodėl tik dabar teikiate šią įstatymo projektą, nes atrodo, kad tam turėjote ilgesnį laiko tarpą? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Teisingai. Kodėl teikiu? Nes šita nuostata pabėgo per didįjį pakeitimą Saugomų teritorijų įstatymo, kurį mes priėmėme 2023 metais. Priėję prie įgyvendinimo suprato, kad įgyvendinimas per daug keblus, dėl kiekvieno sklypo reikia miškotvarkos projekto, indi-

vidualaus vertinimo ir tai didelė našta. Tai prisipažįstame, kad 2023 metais įstatyme šitai pamiršome, o priėję prie įgyvendinimo dabar taisome.

O dėl kompensacijų, kiek išmokėta. Tai 2022 metais buvo išmokėta 498 tūkst., pernai buvo išmokėta 1 mln. 783 tūkst. ir iki 2029 metų rezervuota suma iš europinių yra maždaug 28 mln.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsuodami arba, jeigu sutarsime, bendru sutarimu per balsavimo langą.

14.43 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁵ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-37 (pateikimas)

Dabar 2-4 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto tam tikro straipsnio pakeitimo projektas Nr. XVP-37. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Jis jau čia, pakeliui. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Garbusis Seime, kreipiuosi į jus ir kelių Seimo narių, mano kolegų, vardu priimti po pateikimo Lietuvos Respublikos Seimo statuto pataisą. Kad ilgai neužimčiau jūsų dėmesio, labai paprastai papasakosiu ir paaiškinsiu. Tai yra dėl išeitinių pašalpų, kuomet baigę savo kadenciją Seimo nariai yra arba neperrinkti, arba patys nebeina į kitus rinkimus ir pagal įstatymą, pagal Seimo statutą, jie gauna išeitinę pašalpą nuo ne mažiau kaip 2 mėnesių ir ne daugiau kaip 6 mėnesių, priklausomai nuo to, kiek metų jie yra tarnavę Seime.

Na, ir mane ištiko toks dalykas, tokia laimė ar tokia loterija, ar kaip pavadinti, kadangi šitų rinkimų metu man teko prisijungti prie Seimo artimiausią posėdį (kitą nuo tos dienos, kai buvo priesaika), o tai reiškia, kad lapkričio 14 dieną man buvo išmokėta beveik 17 tūkst. eurų pašalpa su palinkėjimu, kad aš, vadinasi, galėčiau gyventi bent kelis mėnesius. Bet aš buvau išrinktas atgal į Seimą iš esmės kitą dieną, tai, be jokios abejonės, tokios pašalpos man neprireikė. Kito kelio kaip nors ją grąžinti Seimo kanceliarijai nėra, tai aš ją tiesiog paaukojau geriems darbams. Bet, žinoma, taip neturėtų būti.

Mūsų su kolegomis šio Statuto pakeitimo esmė yra ta, kad ta pašalpa, kuri yra Statutu garantuojama, išliktų kaip tokia, bet būtų mokama dalimis. Tai yra kai žmogus baigia savo kadenciją, jis gauna pirmą mėnesį ir paskui atitinkamai už visus likusius mėnesius, kiek jam priklauso, su ta sąlyga, jeigu jis neišsidarbina ir netampa Seimo nariu. Tada tą pačią dieną jam ta pašalpa, be jokios abejonės, turi būti nutraukta mokėti. Taip mes išspręstume lėšų švaistymą ir, žinoma, tokio socialinio teisingumo klausimą, kuomet ką tik išėjęs žmogus grįžta į Seimą ir jam yra išmokama kompensacija.

Beje, tai nebuvo pirmas atvejis. Praėjusioje kadencijoje taip pat buvo vienai Seimo narei. Šio Seimo kontekste yra daugiau tokių Seimo narių ir ne tik Seimo narių, kurie sugrįžo į Seimą jau eiti kitas pareigas. Kad tokių dalykų nebūtų, mes siūlome pataisyti Statutą ir tokias pašalpas mokėti dalimis.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Paklausti nori keturi kolegos. R. Baškienė pirmoji. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, išties labai gaila, kad tada nepavyko dėl J. Razmos teikto Statuto projekto ir mes vėlgi sugrįžome prie tos pačios problemos. Teisingai pastebėjo ir Teisės departamentas, kad mums reikėtų galvoti ne tik apie Seimo narius, kurie grįžta atgal į Seimą, bet ir apie tuos Seimo narius, kurie, gavę išeitinę kompensaciją, pavyzdžiui, tampa vicemerais ar galbūt dar kitas pareigas atitinkamai valstybėje eina.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Arba tampa Seimo kancleriu. Tai tas pats.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Taip, be abejo. Tai tinka ir šiuo atveju taip pat. Ar Lietuvos banke, ar dar kažkur. Jūs irgi akcentavote momentą, nes aš tikrai pritariu tokiam jūsų siūlymui, kad kelio grąžinti atgal nėra. Sąžiningas Seimo narys siūlytų ir tokią poziciją – grąžinti tai, kas jam neviseškai teisėtai ir priklausytų. Ar netikslinga ieškoti būdų ir šiuo atveju galvoti, kaip taisyti dokumentus, nes tai yra, kaip teisingai vėlgi sakė Teisės departamentas, ne konstitucinė, o įstatymų leidėjo nustatytoji valstybės biudžeto išmokos naudojimo forma? Dėkoju.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Vėlgi, jeigu bus pritarta po pateikimo, turbūt Teisės ir teisėtvar-
kos komitetas bus pagrindinis, aš manau, kad ten ir bus ta vieta, kur bus galima registruoti siūly-
mus ir papildyti šią nuostatą. Be jokios abejonės, yra toks pirminis variantas.

Beje, kodėl praeitą kadenciją mums nepavyko? Tai jis buvo galbūt ir per daug išplėstas, ir
Seime atsirado kitaip galvojančių, mums nepakako balsų. Tas projektas buvo gražintas į komitetą
ir taip ten užmigo. Dabar mes nusprendėme jo negaivinti, tiesiog įregistruoti naują ir tuo pagrįn-
du paskui siūlymus jau praplėsti, jeigu matysime, kad yra būtinybė.

PIRMININKĖ. Dėkui. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kaip tik dar vienas pavyzdys, ko nereikia
tęsti, ką darė praeita dauguma. Jinai nepriėmė tokios pataisos, o mes, sakyčiau, turėtume pritarti
tokios pataisos priėmimui šiame Seime. Matyt, kad tokių atvejų turėsime ir daugiau.

Mano klausimas būtų susijęs su išmokėjimo terminais. Jūs čia teikiate ar paliekate nuostatą,
kad išmokama pirmą dieną, kai žmogus baigia savo darbus. Ar nebūtų tikslinga mokėti tokiais
pat intervalais, kaip buvo mokėtas darbo užmokestis? Aš čia lyginu pavyzdį šiek tiek su Europos
Parlamentu. Ten yra labai nuosekliai išdėstyta. Jeigu žmogus pradeda tokią valstybės tarnybą ar
politinį darbą, tada ta išmoka yra sumažinama arba nutraukiama mokėti. Galbūt nereikėtų... Tai-
sant apskritai galbūt galima pataisyti, nes tas tarnybos baigimas gali būti kaip tik prieš kitą, saky-
kime, išmokos mokėjimą. Ačiū už atsakymą.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Manysčiau, čia yra detalė. Tikrai Europos Parlamento pavyzdys
yra sektinas. Mums dabar tą patį pasakojo L. Mažylis prieš išvykdamas, kad jam buvo dalimis
mokama ir sumažinta tą pačią dieną, kai sužinota, kad jis tapo Seimo nariu. Dabar numato įstaty-
mas, kad tą pačią dieną, kai jis baigė savo tą tarnystę, jam iš karto be jokio jo sutikimo yra išmo-
kama į jo sąskaitą ta suma, kuri priklauso.

Grįžtant prie jūsų komentaro dėl daugumos, kuri nesugebėjo priimti. Aš jums linkiu, kad to-
kio pobūdžio klausimai jūsų daugumoje surastų bendrą vardiklį, nes jūs tikrai turėdamas 30 me-
tų patirtį Seime žinote, kad nebūtinai tik dauguma nulemia tokius dalykus. Jeigu pažiūrėtume,
kaip balsavo jūsų atstovaujamos partijos tuometiniai kolegos, ten rastume visokių balsų. Bet šiuo
atveju tikrai kviečiu visus išgirsti ir ištaisyti šitą klaidą, kad niekas blogai nesijaustų.

Tiesa, prieš įvykstant faktui, kai jau buvo žinoma, kad aš sugrįšiu į Seimą, jau visi žinojo,
VRK žinojo... Tarp kitko, VRK dar turėtume pakeisti tą nuostatą arba kaip nors kitaip ją suregu-
liuoti, kad jeigu tu iš anksto žinai, kad tas žmogus atsisako Seimo mandato, o kitas yra į jo vietą
siunčiamas, laukti tos dienos, kol žmogus neateis prisiekti, neatrodo labai protinga. Jeigu žmogus
nenori, tai jis iš anksto gali turėti tą galimybę atsisakyti, tuomet nekiltų tokios problemos ir prasi-
tėtų ta kadencija. Čia turbūt lauks dar ir kitas pataisymas. Žinau, kad ir VRK turės siūlymų bū-
tent kalbant apie šią situaciją.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir dar viena klausiančioji – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš čia, netoli jūsų jau dabar.

PIRMININKĖ. Nebe toje pusėje, sėdi jau kitur, Vytautai.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Negali būti. Negaliu patikėti savo akimis.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Liberalų vietoje.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Balsas kaip iš dangaus, o nematau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Noriu jūsų paklausti tokio dalyko. Iš tikrųjų, ar nemanytumėte, kad
reikėtų ryžtingiau imtis šitos temos ir žiūrėti į analogiją – į Darbo kodeksą? Paprastiems darbuo-
tojams, kurie dirba kadencijomis, Darbo kodeksas numato, kad tokiu atveju, kada pasibaigia ka-
dencija, tiesiog jų darbo santykiai nutrūksta ir išeina iš darbo be jokios kompensacijos, be jokių
išmokėjimų. Ar nemanote, kad Seimo nariai vis dėlto žino, kad dirbs kadencijomis, ir galėtų baig-
ti savo darbą tiesiog be jokių išeitinių kompensacijų? Kodėl išskirtinai Seimo nariams turime pa-
dėti pagalbę?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). To paties aš galiu jūsų paklausti. Jūs ne pirmą kadenciją Seime.
Beje, tas faktas buvo, apie kurį aš dabar kalbėjau, įvykęs ir jūsų frakcijoje praėjusią kadenciją, kai

jūsų partijos vadas pabėgo iš Seimo po 2 savaitių ir atėjo kita frakcijos narė, kuri gavo tas išeities, ir dėl to ir prasidėjo. Tai taip, taip, manyčiau, galima sutvarkyti. Viskas priklauso nuo jūsų, mielos ponios ir mieli ponai Seimo nariai. Viskas yra jūsų arba Seimo valioje. Kaip nuspręsimė, taip ir bus. Tikrai vėlgi, drįsčiau nelyginti Darbo kodeksu reguliuojamų darbo santykių ir Seimo, nes tai nėra tapatu vis dėlto. Ir kad ir kaip būtų, neduok Dieve, aišku, kad jūs netektumėte kada nors Seimo nario mandato, bet turbūt yra sudėtinga pabuvus Seime gauti kokį nors... Vadinasi, jūs gal turite galimybę taip toliau. Aš nesiskundžiu, iš tikrųjų, gavęs tą pašalpą, mielai ją paaugau Ukrainos pergalei, ir sakyčiau, kad tai yra, ko gero, geriausias būdas apskritai tokias pašalpas arba tokius dalykus panaudoti. Bet atsitinka žmonėms tokia situacija, kai jie po metus arba pusę, arba metus negauna darbo, tai jiems reikia taip pat gyventi. Bet čia vėlgi, sakau, yra diskusijų klausimas. Taip, žinau, jūs turite labai gražias rankas, aš irgi turiu, turiu staliaus diplomą, turiu daug dalykų, mes visi turime. Bet mes šiandien kalbame būtent apie tą situaciją, apie kurią aš kalbėjau. Tai kol kas pradėkime nuo tos tvarkos. O jeigu pavyks, žiūrėkite, pavyks ir visai atsakyti, o kitas žingsnis – atsakyti ir algų, nes kodėl Seime turėtume būti dar už algą, tiesiog reikia būti.

PIRMININKĖ. Ačiū, pranešėjau, atsakėte į visus klausimus. Pateikimo stadija. Dėl motyvų užsirašiusių nei už, nei prieš nėra. Apsispręsimė balsavimo metu.

14.55 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 15, 19, 19¹, 19², 55, 56 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4298, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11 straipsnių ir Įstatymo 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4299 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-5 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 15, 19, 19¹, 19², 55, 56 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4298 ir lydimasis. Ir vėl kviečiu S. Gentvilą į tribūną.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, gerbiami Lietuvos gyventojai, Liberalų sąjūdžio vardu teikiame du įstatymų projektus – Aplinkos apsaugos įstatymo ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo projektus. Jie vėlgi yra parengti Aplinkos ministerijos, bet dėl pereinamojo laikotarpio Vyriausybė kol kas yra sustabdžiusi įstatymų pateikimą.

O šie projektai yra itin aktualūs todėl, kad esame gavę Europos Komisijos teisės pažeidimo procedūrą konkrečiai dėl geležinkelio tiesimo Žemaitijoje, kuomet tiesiant kelius Telšiai–Lieplaukė, Kūlpėnai–Kretinga, Pavenčiai–Raudėnai, Telšiai–Dūseikiai nebuvo atliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros dėl antrinių kelių. Ir Europos Komisija, kuri yra užtikrinusi finansavimą šitam kelių elektrifikavimui, kelynei, keliais šimtais milijonų, iš esmės grasina Lietuvai sankcijomis dėl to, kad nebuvo atliktas poveikio aplinkai vertinimas, o Europos Komisija laikosi, kad Europos Sąjungos lėšomis finansuojami projektai turi būti tinkamai įvertinti, ir kartais pritaiko ir finansavimo sankcijas.

Šitas įstatymo projektas taisytų mūsų nuodėmes prieš Europos Komisiją. Jame konkrečiai numatomi atvejai, kada poveikio aplinkai vertinimas atliekamas, atranka arba visas vertinimas atliekamas. Atsiranda trys nauji atvejai: kai tai numato Europos teisės aktų pažeidimo procedūra, kai Aplinkos apsaugos departamentas arba kai teismas įpareigoja atlikti poveikio aplinkai vertinimą. Tiek Aplinkos apsaugos departamentas, tiek teismai buvo įgalioti tą padaryti, bet anksčiau nebuvo aiškos tvarkos, kaip įpareigoti ūkio subjektą atlikti poveikio aplinkai vertinimą. Ir įstatyme atsiranda šios trys nuorodos.

Taisydami Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą, mes priversti teikti dabar, o ne laukti pavasario. Iš principo tai negaliotų niekam naujam ar atgaline tvarka ir neturėtų gąsdintis jokie kiti ūkio veiklos subjektai dėl to, kad staiga kažkas dabar papildomai įpareigos daryti naują PAV'ą. Jeigu tuo metu PAV'o nebuvo reikalaujama, tai jis ir nėra privalomas, bet Europos Sąjungos institucijoms pareikalavus papildomai PAV'o, tik tuo atveju čia atsiranda papildoma prievolė

atlikti PAV'ą. Atvirkščiai, kai kur yra nustatoma, netgi susiaurinama PAV'o apimtis, pavyzdžiui, dėl žvyro ar smėlio laikymo, kai nėra daroma žala, nebereikalaujama veiklų PAV'o, vertinimo ir panašiai. Labai kviesčiau pritarti ir mielai atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKĖ. Pirmoji klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Aš pamodeliuosiu tokią situaciją. Tikriausiai žinote Šimkų kaime, Klaipėdos rajone, esančią padėtį? Šalia gyvenamųjų namų įmonė iš pradžių sandėliavo mažą kiekį biokuro, dabar yra suvežusi didelius kiekius ir jai nebuvo reikalavimo atlikti poveikio aplinkai vertinimą. Jeigu Aplinkos apsaugos departamentas, atlikęs patikrinimą, įvertinęs aplinkybes, duos jiems nurodymą atlikti poveikio aplinkai vertinimą, nes akivaizdu, kad yra daromas toksai poveikis, ar įmonė privalės vykdyti tuos reikalavimus, pavyzdžiui, pagal mano dabar įvardintą situaciją?

S. GENTVILAS (LSF). Taip. Jeigu tuo metu tokiai veiklai buvo reikalingas poveikio aplinkai vertinimas, bet jis nebuvo atliktas, tai arba teismo, arba departamento sprendimu įmonė būtų įpareigota atlikti poveikio aplinkai vertinimą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ministre, aš norėjau paklausti. Jūs puikiai žinote projektą, tą vėžę, galbūt čia tas suderinimas aktualus, bet kiek saugomų teritorijų palies ir kiek tas galbūt kainuos gamtai? Aš suprantu, kad tai reikia diversifikuoti kitose vietose, bet *šitoje vėžėje*, žinau, kad buvo tų situacijų. Gal galite šiek tiek detaliau pagarsinti? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Aplinkos ministerija nelabai žino, nes nėra projekto vykdytojas. Šitą projektą atlieka „Lietuvos geležinkeliai“. Bet iš principo, kadangi jau bėgiai nutiesti, tai čia tokia išskirtinė situacija, kai poveikio aplinkai vertinimas atliekamas žalai arba, kaip čia, poveikiui, kuris yra jau įvykęs, kompensuoti arba sumažinti. Taip sakant, pripažįstama, kad geležinkelis egzistuoja, bet padaroma poveikio aplinkai vertinimo procedūra tam, kad ta žala, kuri yra sukelta ar gamtinėms vertybėms, ar paveldui, ar gyventojams, ar kitiems, triukšmas, ar varliagyvių kokiai migracijai, kad jinai būtų papildomai įvertinta ir galbūt tada atsirastų kokie nors... Kadangi čia yra keturios atkarpos, man sunku iš principo be poveikio aplinkai vertinimo pasakyti, koks čia šešėliavimas, kokia įtaka kultūros paveldui, kokia žvėrių migracijai ir taip toliau. Tai negaliu atsakyti į šitą klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkui. T. Domarkas.

T. DOMARKAS (NAF). Norėčiau paklausti, ar projektas dėl geležinkelio atšakos nuo Raudėnų (tikriausiai Raudėnai–Telšiai–Lieplaukė–Plungė)... Ar nebuvo projektas sustabdytas praeitos jūsus Vyriausybės ir nutraukti darbai? Apskritai iš principo buvo daug verslų, kurie buvo pasirašę sutartis ir negalėjo tęsti šio objekto. Gal jūs galėtumėte pakomentuoti? Aš suprantu, tai nėra jūsų, kaip buvusio aplinkos ministro, klausimas, bet objektas buvo sustabdytas ir aš žinau, kad netgi buvo išmokėtos kompensacijos įmonėms, kurios negalėjo vykdyti šito projekto.

S. GENTVILAS (LSF). Deja, negaliu atsakyti, nes nesu užsakovas. Nesu Susisiekimo ministerija, „Lietuvos geležinkeliai“. Jie valdo kontraktus, jie turi tą garantuotą Europos Sąjungos paramą, kuri turi būti užbaigta ir įsisavinta šiais laikotarpiais. Taip, buvo labai sudėtingas projektas. Pradėjus dirbti, ministrauti, lygiai prieš ketverius metus buvo sustabdytas finansavimas, nes, kaip K. Mažeika uždavė klausimą dėl įtakos saugomoms teritorijoms, tai Lietuvoje buvo nustatytos keturios „Natura 2000“ teritorijos, per kurias eina elektrifikavimas. Jose nebuvo aprašyti apsaugos tikslai. Kitaip tariant, kas tose saugomose teritorijose yra esminio, esminio saugotino ir kur tenai reikėtų... Kol mes neatlikome tų apsaugos tikslų nustatymo, tol nebuvo *atristas* vėl finansavimas šitam projektui.

Taip, projektas yra jau įstrigęs kai kuriuose etapuose dėl gamtinių problemų, bet tai turbūt sako apie prastą projekto vykdymą. Tiesiog „Lietuvos geležinkeliai“ turbūt neatliko procedūrų tuomet, kai reikėjo per visas saugomas teritorijas nuvesti. Dabar, akivaizdu, iš Europos Komisijos esame gavę teisės pažeidimo procedūrą dėl neatlikto PAV'o. Mes taisome šitaip: „Lietuvos geležinkeliai“ bus įpareigoti atlikti naują poveikio aplinkai vertinimą šitose teritorijose.

PIRMININKĖ. Dėkui, atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsisprendsiu balsavimo metu.

15.03 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3 ir 22 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4197 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-6 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo ir įstatymo papildymo projektas Nr. XIVP-4197. Pranešėjas – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Garbusis Seime, pastaraisiais metais istorinio atminimo įamžinimas, nevienareikšmiškai vertinamų asmenybių pagerbimas sulaukė ne tik Lietuvos visuomenės prieštaringo vertinimo, bet ir tarptautinės bendruomenės susirūpinimo, kuris kenkia Lietuvos įvaizdžiui pasaulyje. Tai liudija, kad nesant savivaldybėse įstatymų lygmeniu reglamentuoto istorijos atminimo įamžinimo procedūros, daugeliu atvejų sprendimų priėmimą lemia subjektyvus, kartais ir vienašališkas savivaldybės mero požiūris. Idant mes išvengtume tokių, švelniai tariant, nedemokratiškesnių veiksmų ir galėtume pritraukti kuo platesnį būrį atsakingų žmonių, savivaldos tarybose išrinktų vietos gyventojų, tai siūlome pataisyti būtent šį Vietos savivaldos įstatymą ir įpareigoti savivaldybes įkurti tokias komisijas. Na, kaip yra Etikos komisija, kaip Antikorupcijos komisija, taip ir tokia komisija galėtų būti privaloma. Čia yra išdėstytas jos sudarymo principas. Žinoma, tas detales galima ir papildyti, ir kaip nors keisti, bet principas yra toks, kad kiekviena savivaldybė turėtų tokią komisiją ir kad koks nors žmogus, kad ir išrinktas į labai garbingas mero pareigas, negalėtų vienašališkai nuspręsti ir statyti vienokių paminklų ar griauti kitų. Tai vis dėlto turėtų būti daroma civilizuotai ir, svarbiausia, profesionaliai, pasitelkiant, be jokios abejonės, ekspertų nuomonę ir ekspertus. Šį kartą tiek.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Daug norinčių paklausti jūsų. S. Kairys. Prašau.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už galimybę paklausti. Išties, istorinė atmintis, viešosios vietos, vadinamasis vietos jausmas yra labai svarbūs dalykai, kurie vienų ar kitų savivaldybių bendruomenes irgi suburia, kaip nors įprasmina ir panašiai. Bet, deja, dažnai tas procesas baigiasi tuo, kad tiesiog įvyksta supriešinimas. Aš manau, kad tikrai labai... atkreipčiau dėmesį, kad būtų svarbu priimti šią siūlymą vien dėl to, kad atsirastų tokia komisija, kurią sudarytų proporcingai visoms savivaldybės tarybos politinėms jėgoms atstovaujantys tos komisijos nariai. Taip mes pradėtume mokytis įvairius paminklus statyti ne skaldant, o būtent sutelkiant. Istorinė atmintis turi telkti, o ne skaldyti.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Taip.

PIRMININKĖ. Dėkui už atsakymą. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamasis pranešėjau, dėkoju už jūsų susirūpinimą istorinės atminties įamžinimu. Tai iš tikrųjų svarbu, reikšminga ir nenuneigiama. Gal jūs turite gražių, gerųjų pavyzdžių, gal yra tokių stebuklų, kai kokia nors savivaldybė savo iniciatyva tai yra padariusi? Tai yra savivaldos teisė įsisteigti vienokią ar kitokią komisiją, veikti pažangiai, veikti rodant tam tikrus pavyzdžius. Tai būtų toks klausimas.

Ir dar kartu. Gal pavyko jums šia tema kalbėti ir su Lietuvos savivaldybių asociacija? Kokią apskritai poziciją turi Savivaldybių asociacija? Kaip mato tokių komisijų steigimo reikalingumą? Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Pagal reglamentą, pritarus po pateikimo bus paskirtas komitetas ir bus paskelbtas laikas, kuomet visi suinteresuoti asmenys, taip pat ir Savivaldybių asociacija, galės teikti. Be jokios abejonės, surengdami klausymus galime visa tai išsiaiškinti. Taigi papildomai kol kas nebuvo kreiptasi. Bet, aš manyčiau, šis klausimas yra toks gana savaime suprantamas bent jau tiems, kurie buvo susiję su istorinės atminties įprasminimu. Mudu buvome toje vienoje Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijoje, tai būtų toks mažasis modelis ir savivaldybėse. Be jokios abejonės, tai nėra prievarta, bet, pataisius Savivaldos įstatymą, tai būtų imperatyvas, kurio turėtų laikytis, jeigu mes visi kartu norime turėti tą tokią vieningą istorinės atminties įprasminimo politiką.

O dėl patirties, kas stebuklą yra sukūrus. Nenoriu aš čia kaip nors garbinti ar panašiai, tik konstatuoju faktą, kad Vilniaus miesto savivaldybė turi įsteigusi tokią komisiją savo noru, niekieno neverčiama. Kaip ten kas vyksta, tikrai negaliu pasakyti, bet yra savivaldybių, kurios labai labai smarkiai priešinasi, nes, taip švelniai tariant, tam tikri asmenys nenori, kad būtų koks nors kolektyvinis sutarimas, jie nori tiesiog pasakyti tą savo žodį. Tokią teisę jie kol kas turbūt turi. Bet, aš manyčiau, jeigu mes kalbame apie demokratijos plėtimą ir visuomenės pritraukimą prie tokių klausimų sprendimo, tai, aš manyčiau, šis įstatymo projektas tikrai tam ir pasitarnautų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia D. Griškevičius. Neketina. K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, norėčiau paklausti. Ar jūs turite omenyje, kad būtų ir šita komisija galėtų būti finansuojama iš valstybės numatytų lėšų? Ar jūs turite omenyje, kad šitos komisijos sudarymas būtų būtų savivaldybės reikalas, nes jos, kaip minėjote, gali ir pačios įkurti savo noru, kaip ir Vilniaus miesto savivaldybė, ar jūs vis dėlto matote tai kaip valstybės numatytą funkciją savivaldybėms? Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Aš gal netiksliai pasakiau. Čia būtų savivaldybių tarybų vidaus komisijos. Tiesiog imperatyviai jos turėtų sudaryti tokią komisiją kaip Antikorupcijos komisija, jinais nėra išorinė komisija, ten nereikia papildomų lėšų. Tiesiog kiekvienos savivaldybės tarybos turėtų būti sudaromos tokios komisijos. Jos papildomai nieko nekainuotų.

PIRMININKĖ. Dėkui. I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū. Iš tiesų yra istorinis atminimas ir jo įamžinimas yra ypač svarbus. Pastaruoju metu didžiulis visuomenės susipriešinimas buvo mūsų valstybėje, darant įvairiausių sprendimus. Čia turbūt reikėtų klausti pagrindinio klausimo: ar iš tiesų šitas pasiūlymas, kurį jūs teikiate, panašėja į labiau nutaikytą į kelias savivaldybes, kokias Širvintas ar kokį Kauną, tikrai tai nėra įrašyta aiškinamajame rašte? Ko gero, kad klausimas yra, ar tai yra teisėta įpareigoti savivaldybių tarybas? Tarybos, ar neprieštarausime Konstitucijai, atimdami iš jų savarankiškumą? Vienos savivaldybės sudarys komisijas, kitos sudarys kokias nors kolegijas, trečios dar kažką. Tai yra savivaldybių sprendimas ir jų visiškai savarankiškumas. Konstitucijos 120 straipsnyje sakoma: „Savivaldybės pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai.“ Ką jūs galvojate tuo klausimu? Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Aš galvoju panašiai kaip jūs, kad mes negalime suvaržyti savivaldos teisių. Bet čia pat tada, ką jūs galvojate, tai kaip kontrargumentas apie Antikorupcijos komisijas, kurios yra privalomos savivaldybių taryboms? Tai būtų analogija. Jeigu vienu atveju yra nepažeidžiama Konstitucija, kai įpareigojama turėti tokias komisijas, tai aš nematau, kad šiuo atveju būtų kaip nors kitaip. Juolab kad mes kalbame apie savo kultūrinį paveldą ir tai nieko bendro nėra su kuo nors, nežinau, ten pinigais ar ten... Tam tikra prasme taip. Bet turint mintyje ir atmetant šituos jūsų paminėtus pavyzdžius, nes tikrai čia gal būtų per daug garbės iškelti konkrečias savivaldybes, iš tiesų šitoje geopolitinėje situacijoje kartais mums tenka įrodyti arba kažkaip skatinti žmones vis dėlto suvokti ir suprasti, kad kultūra tai yra taip pat ir nacionalinio saugumo klausimas, ir istorinė atmintis, kuri taip pat yra sudėtinė dalis.

Vieno asmens priimtas sprendimas tikrai, aš manyčiau, nėra konstituciškai turbūt pateisinamas, nes Konstitucija turbūt daugiau sudarytų galimybę kolektyvinei nuomonei pasireikšti. Taigi komisijos sudarymas, kad ir privalomas, aš manau, labiau pasitarnautų demokratijai. Gi vienas žmogus, kad ir koks jis būtų autoritetingas vienoje ar kitoje savivaldybėje, vis dėlto kvepia autoritarizmu. Turėti galvoje, kad tai gali padėti mums visiems susitelkti, aš nematau jokio pagrindo. Taigi kuo platesnis konsensusas, kuo platesnis sutarimas, tuo mes daugiau turėsime demokratijos. Nors demokratija yra ir pati blogiausia santvarka, bet geresnės kol kas niekas nesukūrė. Taigi kviečiu jus balsuoti už demokratiją.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir paskutinytis klausia V. Sinica.

V. SINICA (*MSNG*). Ačiū už pristatymą. Iš tikro iš principo tai atrodo teisinga iniciatyva turėti savivaldos lygiu šitas komisijas. Vilniuje veikia, ne visada gerai veikia. Turbūt daug kas girdėjo pavyzdį – trejus metus nebuvo įmanoma sulaukti atsakymo dėl K. Škirpos įamžinimo. Galų gale

tai baigėsi gana skandalingai ir dar turbūt galutinai nesibaigė. Bet aiškinamajame rašte radau man labai keistą sakinį, noriu jį pacituoti: „Pastaraisiais metais istorinio atminimo įamžinimas, nevienareikšmiškai vertinamų asmenybių pagerbimas sulaukė ne tik Lietuvos visuomenės prieštaringo vertinimo, bet ir tarptautinės bendruomenės susirūpinimo, kuris kenkia Lietuvos įvaizdžiui pasaulyje.“ Čia, kaip suprantu, aplinkybės, paskatinusios teikti projektą. Kokie tai galėtų būti atvejai? Aš tikiu, kad neturimi galvoje partizanai, Birželio sukilėliai ar kiti laisvės kovotojai? Gal galima bent porą pavyzdžių tokių kontroversiškų įamžinimų, kurie privertė patirti gėdą Lietuvai pasaulyje?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Labai ačiū čia už tai, kad jūs pacitavote tai, ką aš pirmu sakiniu pasakiau. Būtent tuo sakiniu aš pradėjau savo pristatymą. Yra tam tikrų pavyzdžių, kurie sukelia tam tikrą tarptautinį rezonansą, kuris nėra, sakyčiau, naudingas Lietuvos valstybei, ir kol mes tokių situacijų neišsiaiškiname savo komisijose, turėtume kaip nors tada tą požiūrį suvienodinti arba bent jau surasti kokią nors galimybę tai daryti teisėtu būdu. Jūs paminėjote taip pat vieną ar kitą atvejį, kuomet kažkas atsakymo nepateikė, ir tada buvo nuspręsta neteisėtu ir nedemokratišku būdu išreikšti savo nuomonę, kas lėmė kitą nedemokratinį sprendimą.

Aš manyčiau, kad tokios komisijos sudarymas iš tikrųjų padėtų vis dėlto surasti bendrą vardiklį ir mes visi turėtume iš to tik naudos, ir to neigiamo tarptautinio rezonanso savo valstybėje tikrai mes tada neturėtume. Ar mes turime bijoti, ar nebijoti, ar čia mes... Na, mes gyvename vis dėlto neizoliuoti, ačiū Dievui, ir mes turime paisyti ir to istorinio, ir to geopolitinio naratyvo. Mes turime dabar pavyzdį mūsų Seime, kur turime aiškintis pasaulyje dėl kai kurių rezonansinių Seimo narių pasisakymų. Taigi, čia turbūt būtų ta pačia tema tai, ką jūs kalbate. Tai kad tokių dalykų nebūtų arba jų būtų kuo mažiau ir kad jie būtų išspręsti bent jau vietos savivaldos lygiu, jeigu tai galima padaryti, tai labai labai šitas instrumentas, aš manau, pasitarnautų šiam tikslui pasiekti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų už – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Aš norėčiau gerbiamai R. Baškienei atsakyti apie tuos pavyzdžius. Gaila, kad jinai išėjo iš salės. Toks konkretus pavyzdys yra Kaišiadorių atvejis: buvo toks obeliskas prie įvažiavimo į Kaišiadoris, kuris ženklino karių kapus, kurių jau tuo metu nebuvo, nes jie buvo užlieti vandeniu, ir tas obeliskas tikrai labai baisiai atrodė, bet miestas negalėjo nugriauti to obelisko dėl to, kad pačioje visuomenėje buvo gerbiamų žmonių, kurie tą obeliską buvo pastatę. Va čia reikėjo išspręsti šią konkrečią situaciją ir būtent tai komisijai padedant, dalyvaujant, aš tuo metu kaip ekspertas dalyvavau šitame reikale, iš tikrųjų pavyko padaryti tą nesupriešinant visuomenės, tinkamu būdu, tinkamai informavus, padarius klausymus. Tai, aš manau, šita forma yra tikrai labai nebloga.

Na, o kitas pavyzdys yra blogas pavyzdys, Kauno pavyzdys, kada buvo pastatytas paminklas kunigaikščiui Aleksandrui. Tikrai buvo sprendimas priimtas daugiausia mero iniciatyva ir buvo daug nepatenkintų žmonių visuomenėje. Aišku, visi paskui atėjo į tą atidarymą, pats paminklas pakankamai dailus ir gražioje vietoje, bet tas sprendimo priėmimo kelias tikrai nėra geras. Todėl aš manau, kad labai gerai, kad tarybos nariai galės dalyvauti procese, dalyvauti diskusijose ir bus pasirinktas geras kelias. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl vedimo tvarkos, prašau, kolega Linas.

L. URMANAVIČIUS (DFVL). Labai dėkoju posėdžio pirmininkei. Noriu pasveikinti Seirijų Antano Žmuidzinavičiaus gimnazijos gimnazistus, šiandien besilankančius Seime. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sveiki, sveikiname, malonu, kad svečiuojatės pas mus.

Dabar tęsiame toliau klausimo svarstymą. Motyvai prieš – kolegė J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Sveikinu ir aš gimnazistus, malonu.

Aš siūlau nepritarti todėl, kad, man atrodo, mes per daug kišamės į savivaldos reikalus. Ne-manau, kad savivaldybėje nėra žmonių, specialistų, kurie sugebėtų nuspręsti, kaip daryti vienu ar kitu klausimu. Galima pasikonsultuoti, bet mes nuolat nurodinėjame, nuolat ką nors jiems sakome: dabar jūs sudarykite šitą, nes kitaip jūs nesugebėsite to padaryti. Aš tiesiog galvoju, kad reikia daugiau pasitikėti savivalda, ir siūlau nepritarti dar vienam tokiame apribojimui ir sugriežtinimui.

PIRMININKĖ. Dėkui už nuomonę. Motyvai išsakyti.

15.19 val.

Referendumo konstitucinio įstatymo Nr. XIV-1163 20 straipsnio pakeitimo ir papildymo nauju IV¹ skyriumi konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-4030 (*pateikimas*)

Ir dabar einame prie darbotvarkės 2-8 klausimo – Referendumo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-4030. Pranešėjas – A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, teikiame jums drauge su kolegomis parengtą Referendumo konstitucinio įstatymo pataisų projektą, kuriuo siekiame įteisinti internetinį balsavimą kaip papildomą balsavimo būdą. Šis sprendimas būtų reikšmingas žingsnis modernizuojant rinkimų procesą Lietuvoje ir didinant piliečių įsitraukimą sprendžiant valstybei svarbius klausimus. Šiuo metu daugelis rinkėjų, turinčių ir judumo sunkumų ar gyvenančių užsienyje, susiduria su praktiniais sunkumais dalyvauti referendumuose. Internetinis balsavimas suteiktų galimybę visiems Lietuvos piliečiams balsuoti, nepriklausomai nuo jų buvimo vietos ar asmeninių aplinkybių. Šis būdas padėtų užtikrinti didesnę rinkėjų aktyvumą ir pasiekti dabartinę referendumo kartelę, kuri yra labai aukšta. Tam, kad referendumas būtų sėkmingas, reikia, kad už balsuotų daugiau kaip 50 % visų rinkimų teisę turinčių piliečių.

Kaip rodo ankstesni pavyzdžiai, nepavykę referendumai dėl pilietybės išsaugojimo 2019 metais ir 2024 metais buvo palaikomi daugiau kaip 75 % dalyvavusių rinkėjų, tačiau dėl nepakankamo dalyvavimo rezultatai buvo pripažinti nesėkmingais. Internetinio balsavimo įteisinimas galėtų prisidėti prie didesnio piliečių aktyvumo.

Projekto pagrindiniai tikslai: užtikrinti rinkimų proceso prieinamumą visiems piliečiams, didinti pilietinį įsitraukimą ir rinkėjų aktyvumą, optimizuoti rinkimų organizavimą ir sumažinti kaštus. Projekto rengimo metu atsižvelgėme į Teisės departamento išvadą, kad įstatymo projektas atitiktų Konstituciją ir teisinės valstybės principus.

Teisinio aiškumo užtikrinimas. Projekte aiškiai nurodyta data, nuo kurios internetinis balsavimas būtų taikomas visuose referendumuose. Antra, rinkėjų lygybės principo laikymasis. Internetinis balsavimas būtų papildoma, bet ne vienintelė balsavimo galimybė, užtikrinant vienodas sąlygas visiems rinkėjams. Trečia, kibernetinis saugumas. Internetinio balsavimo sistemos parengimas ir testavimas vyktų pagal aukštus saugumo standartus, siekiant apsaugoti rinkimų procesą ir piliečių asmens duomenis. Ketvirta, techninių aspektų suderinamumas. Įstatymo projekte užtikrinta, kad naujasis balsavimo būdas būtų suderintas su galiojančiais teisės aktais, o rinkėjai turėtų aiškias gaires dėl balsavimo tvarkos.

Ir apie projekto naudą visiems piliečiams. Internetinis balsavimas ne tik sudarytų daugiau galimybių rinkėjams, bet ir padėtų optimizuoti rinkimų procesą, mažinant organizacinius kaštus ir žmogiškųjų išteklių poreikį. Tai yra šiuolaikiškas sprendimas, kuris leistų Lietuvos piliečiams visame pasaulyje lengviau dalyvauti demokratiniuose procesuose. Tad, gerbiami kolegos, kviečiu prisidėti prie šiuolaikiškos, prieinamos ir efektyvios rinkimų sistemos tobulinimo Lietuvoje. Ačiū ir laukiu jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Ačiū už pristatymą. Klausia D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Be abejo, čia nėra nauja idėja, tai turbūt jau daug metų svarstoma. Įvairiausių darbo grupių įvairūs specialistai ne kartą yra pasisakę, kad vis dėlto šiandien saugumo priemonių, užtikrinančių tikrai šimtaprocentinį, sakykime taip, slaptumą arba apsaugą, arba galimybę vėliau sužinoti, kaip kas balsavo, galbūt dar nėra. Be abejo, kitas pagrindinis dalykas turbūt yra kritika dėl galimybės papirkti tokiu atveju, kai nėra balsuojama, tarkime, savivaldybių ar ambasadų patalpose.

Vis dėlto klausimas: jeigu toksai gėris yra tas internetinis balsavimas, kodėl jisai taikomas tik, tarkime, referendumui, kodėl nėra kalbama apie tokios priemonės galimybę ir Seimo, savivaldos rinkimų ar kitų rinkimų metu? Ar vis dėlto jūs tikrai tikite tuo, ką pats rašote apie saugumą? Parašyti mes, be abejo, turime galimybę, kad tai bus saugu ir panašiai. Bet ar tikrai techninės prie-

monės tai jau leidžia daryti, nes, man atrodo, jeigu tai būtų daroma, daugelis šalių vis dėlto taikytų tokias priemones, bet kol kas to dar nėra.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas kolega, už daugybę klausimų. Galbūt pradėsiu savo atsakymą nuo to, kad naujosios Vyriausybės programoje yra įrašytas internetinis balsavimas per rinkimus, pradedant nuo savivaldos ir tęsiant Pasaulio lietuvių apygarda. Tai čia jūsų rinkimų programoje yra įrašyta. Tačiau aš nesutinku, kad šitas klausimas yra daug kartų keltas. Kodėl? Todėl, kad yra du skirtingi dalykai. Vienas – internetinis balsavimas kaip papildoma priemonė rinkimuose, kur, kaip sakote, galima vienaip ar kitaip paveikti pilietį ir jo apsisprendimą. Šiuo atveju įstatymo projektas teikiamas dėl referendumų. Tai reiškia, kad referendumo turinį nustato parlamentas. Nustato turinį, tada surengia referendumą. Turinys yra labai aiškus: ar pritarti, šiuo atveju kalbu apie pilietybės klausimą, ar nepritarti. Du pasirinkimai. Iš esmės 75 % pritarė, bet pritrūko žmonių skaičiaus, kad mes peržengtume tą labai aukštą kartelę. Internetinis balsavimas referendumuose galėtų tą padėti padaryti.

O dėl jūsų pastabų dėl internetinio balsavimo rinkimuose, iš dalies tikrai galiu sutikti. Tik vienintelė iš mūsų regiono valstybė Estija 20 metų jau balsuoja internetu. Praėjusiuose rinkimuose žmonių, kurie internetu balsavo, skaičius perkopė daugiau kaip pusę. Visi kiti balsuoja įprastu būdu rinkimų apygardose arba apylinkėse.

PIRMININKĖ. Dėkui. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, tikriausiai žinote, Vyriausioji rinkimų komisija yra paskelbusi studiją, kuri buvo užsakyta specialiai dėl balsavimo internetu, apskritai dėl rinkimų taip pat, ne tik dėl referendumo. Kiek suprantu iš tos studijos, tokios galimybės galėtų atsirasti tikrai ne šiemet. Ir netgi nebūtų tokios galimybės per savivaldos rinkimus, kurie yra artimiausi rinkimai, už dvejų metų ir 4 mėnesių, netgi 3 mėnesių.

Taigi šiuo projektu jūs siūlote, kad sprendimą priimtų referendumo iniciatoriai, ar tai būtų 300 tūkst. piliečių, ar Seimo narių grupė, kuri pasiūlytų tokį referendumą. Tada išeitų, kad realiai techniškai nepasiruošus, neturint informacinės sistemos, nes nieko projekte apie tai nerašoma, turėtų būti paskelbtas toks balsavimo internetu būdas. Nepaisant to, kad aš esu šalininkas internetinio balsavimo, aš manau, kad šis projektas dar truputėlį per ankstyvas. Tam tikrai nėra pasiruošta. Ką jūs manote?

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas Juliau, už jūsų klausimą arba galbūt labiau nuomonę. Džiaugiuosi, kad palaikote internetinio balsavimo plačiąja prasme idėją, kad visuose rinkimuose galima būtų balsuoti ateityje. Tačiau žvelgiant į visą geopolitinę situaciją ir galimybių studiją, kurią VRK buvo užsakiusi ir mes dalyvavome ją pristatant, galimybių balsuoti internetu yra. Bet yra ir pavojų, kaip jūs sakėte labai tiksliai.

Todėl mes nesiūlome šiandien, kaip siūlo Vyriausybės... kaip yra numatyta Vyriausybės programoje, kad reikėtų per šią ketverių metų kadenciją įgyvendinti internetinį balsavimą rinkimuose – tiek savivaldos, tiek Pasaulio lietuvių apygardoje. Mes taip plačiai nesiūlome šiuo projektu. Mes siūlome žiūrėti siauriau ir siūlome išbandyti šią sistemą referendumuose.

Jūs labai tiksliai pasakėte: arba 300 tūkst. žmonių nustato turinį, už ką būtų balsuojama, arba parlamente Seimo narių grupė. Prisimenant praėjusią kadenciją, kuomet visos parlamentinės partijos sutarė dėl referendumo organizavimo, visos palaikė, tačiau net tokiu atveju pritrūko balsų, kad jis būtų sėkmingas, nepaisant to, kad 75 % rinkėjų pasisakė už pilietybės išsaugojimą, lietuvių pilietybės išsaugojimą įgijus kitos šalies pilietybę. Man atrodo, kad čia būtų papildoma priemonė, padidinanti aktyvumą, ir mes galėtume tuose referendumuose pasiekti rezultatą ir išgirsti, ką tauta pasakė – ar vienaip, ar kitaip.

Geopolitinių grėsmių aš čia neįžvelgiu. Kaip ir minėjome, yra dvi galimybės surengti referendumą: arba 300 tūkst. piliečių balsų, arba Seimo. Turinys yra aiškus, nustatomas. Jeigu taip jau nutiktų, kad įsikištų kokios nors nedraugiškos Lietuvai šalys, tai ką jos galėtų padaryti? Arba sėkmingas referendumas būtų, arba nesėkmingas. Valstybei kokių nors grėsmių aš čia tikrai neįžvelgiu.

PIRMININKĖ. Dėkui, L. Šedvydis.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Ačiū posėdžio pirmininkei. Aš norėčiau tokį klausimą užduoti jums. Jūs užsiminėte apie geopolitinį kontekstą. Gal galėtumėte čia, Seimo salėje, savo nuomonę pasakyti, dėl kokių priežasčių autoritarinės šalys, tokios kaip Rusijos Federacija, labai entuziastingai žiūri į internetinį balsavimą, šiais metais reikšminga dalimi jie perėjo prie jo? Labai jums ačiū.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju už labai keistą klausimą, bet visi klausimai yra įdomūs. Tikrai nekomentuosiu, kaip balsuoja Rusijoje piliečiai, nes kartais ten nutinka ir taip, kad 110 % iš 100 balsuoja už vieną ar kitą kandidatą. Aš imu Estijos pavyzdį, tai yra mūsų netolimi kaimynai, tai yra Baltijos šalis, kuri jau 20 metų internetu renka savo valdžią. Ar matome kokių nors prorusiškų kandidatų patekimą į jų parlamentą? Ne. Panašu, kad šalis sėkmingai toliau veikia, o balsavimo metodas padeda žmonėms tiesiog patogiau balsuoti.

Mes šiuo projektu net nesiūlome rinkimuose balsuoti ir daryti vienokią ar kitokią įtaką Lietuvai nedraugiškoms šalims. Siūlome tiesiog referendumuose padidinti aktyvumą tam, kad ta piliečių valia būtų įgyvendinta teisės aktais. Šiuo metu vyko net du referendumai, jie buvo nesėkmingi dėl to, kad tos kartelės praktiškai neįmanoma peržengti. Vienintelį kartą Lietuvos istorijoje referendumas buvo sėkmingas, kai prieš 20 metų stojome į NATO. Bet ir tam reikėjo papildomų paskatų dalijant tiems žmonėms, kurie atėjo ir į rinkimus, ar miltelių, ar „Euroalaus“. Šiandien tokių teisinių priemonių nėra, todėl siūlome tokį pakeitimą, kaip padidinti rinkėjų aktyvumą referendumuose.

PIRMININKĖ. Dėkui, I. Vėgėlė. Panašu, kad paskutinysis.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Gerbiamas kolega Andriau, iš tiesų džiaugiuosi, kad siekiama aktyvinti pilietiškumą, ir džiaugiuosi, kad tiek Vyriausybės programoje tas yra įtvirtinta labai aiškiai, tiek ir opozicijos frakcijos mato to prasmę. Tik turiu pagrindinį klausimą ir esmę. Man atrodo, jūs atakuojate pasekmes, tą jau balsavimą pačiame referendume. Norint aktyvinti piliečius reikėtų leisti jiems patiems apsispręsti, kokiais klausimais jie norėtų kelti referendumą. Ar nemanytumėte, kad šituo projektu reikėtų ne tik konstitucinį įstatymą keisti, bet ir Konstituciją, mažinant pačią kartelę referendumo kėlimo? Ačiū.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas Ignai, už klausimą. Manau, valdžia turėtų labiau išgirsti piliečių nuomonę. Tikrai palaikyčiau kartelės nuo 300 tūkst. mažinimą tam, kad referendumų būtų daugiau ir parlamentas galėtų išgirsti piliečių nuomonę vienu ar kitu klausimu.

PIRMININKĖ. Paskutinioji R. Janušonienė. Prašau, dar telpate į 10 minučių. Tuoj tuoj įjungsiu mikrofoną.

R. JANUŠONIENĖ (*LSDPF*). Aš norėjau paklausti labai paprastai. Jūs nurodėte, kad norite suaktyvinti būtent šitą priemonę. Kaip jūs manote, gal tai nėra priemonė, gal geriau reikėtų padirbėti su referendumu agitaciniais klausimais? Kaip parodė šie metai, referendumo klausimai, kuriais agitavome, tai jie buvo vangūs ir žmonės tiesiog nesuprato tų klausimų. Gal reikėtų geriau padirbėti su pačių projektais, referendumais, o ne eiti su balsavimu? Ką jūs apie tai manote?

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiama kolege, už jūsų nuomonę. Parlamento nariai, kurie dalyvavo darbo grupėje, kuri koordinavo referendumo organizavimą, tikrai matė, kiek daug pastangų buvo įdėta. Panašu, kad nepakankamai, ir mes turime rezultatą – du nesėkmingus referendumus ir nepasiektas pagrindinis rezultatas. Lietuvos piliečiai, gimę Lietuvoje, nuvykę laikinai gyventi į kitą šalį ir norėdami ten gyventi visavertį gyvenimą, įgiję tos šalies pilietybę, praranda Lietuvos. Man atrodo, čia yra esminis neteisingas požiūris ir teisinis reglamentavimas yra toks, koks yra. Todėl ieškome būdų, kaip galima būtų padidinti tą piliečių aktyvumą, įsitraukimą. Man atrodo, kad jeigu suteiktume galimybę patogiau papildoma priemone – internetiniu balsavimu referendumuose – galėtume tą rezultatą pasiekti, nes pritrūko visai nedaug. 2019 metais balsavo 950 tūkst. piliečių, o šiais metais balsavo daugiau kaip milijonas ir pritrūko apie 150 tūkst. balsų. Net neabejoju, kad lietuviai, gulintys Nidos plažėje ar Majamyje vaikščiodami, ar Niujorke po senamiestį ar centrą, būtų balsavę už tokią galimybę kiekvienam mūsų piliečiui, kad jie išsaugotų ryšį su Lietuva ir tas gimimas lietuviu tiesiog būtų išsaugomas. O kai kurie žmonės ir šiandien turi tas dvigubas pilietybes dėl vienuolikos taikomų išimčių.

Man atrodo, jeigu mes šitą klausimą išspręstume per šią kadenciją, tai būtų didžiulė dovana tiek čia gyvenantiems Lietuvos piliečiams, tiek mūsų diasporos atstovams, kurie jau antrą kartą deda didžiules pastangas tam, kad žmonės galėtų tiesiog išsaugoti gimimą įgytą Lietuvos pilietybę.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, kolega Andriau. Laikas suplanuotas baigėsi, bet norinčių paklausti dar būtų buvę. Jeigu pereis projektas, matyt, bus ir daug diskusijų.

Pateikimo stadijoje po vieną kalbantį už ir prieš. Motyvai už – D. Asanavičiūtė. Prašau.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu padėkoti kolegai Andriui už pateiktą įstatymo projektą, kuris suteiktų galimybę įgyvendinus tikrai referendumuose balsuoti internetu. Aš gi būčiau už praplėtimą, kad ir kituose rinkimuose pasaulio lietuviai arba balsuojantys užsienyje turėtų galimybę nuotoliu balsuoti, atiduoti savo balsą ir įvykdyti pilietinę pareigą. Kodėl? Mes žinome sunkumus balsuojant užsienyje, mes žinome, kaip sudėtinga balsuoti paštu, kai jie ateina jau po rinkimų, žmonės tiesiog yra eliminuoti iš rinkimų proceso ir negali įvykdyti savo pilietinės atsakomybės, kuri numatyta ir Konstitucijoje.

Bet aš norėčiau šiek tiek dar ir apšviesti galbūt kolegas, kurie sako, kad internetinis balsavimas yra tik Rusijoje arba tik Estijoje ir valstybės jo nenaudoja. Prancūzija 2012 metais parlamento rinkimuose užsienyje gyvenantiems piliečiams leido balsuoti internetu. Tiesa, 12 metų šitą galimybę sustabdė, tobulino, ir 2024 metais, tai yra šiais metais, užsienyje gyvenantys prancūzai piliečiai vėl galėjo balsuoti internetu. Italija 2021 metais pakeitė teisės aktus, įgalinančius savo piliečius balsuoti elektroniniu būdu. Apie Estiją mes tikriausiai nekalbėsime, čia jau legendos ir chrestomatinis pavyzdys.

Todėl tas saugus variantas, tai yra balsavimas tik referendumuose, ne kituose politiniuose procesuose, aš manau, yra tinkamas. Tuo labiau kad jau minėta Vyriausiosios rinkimų komisijos atlikta galimybių studija aiškiai pasakė, kad mes galime turėti saugų ir efektyvų internetinį balsavimą, tik tam reikalingas laikas, tam reikalingas tinkamas pasirengimas, tam reikalingi ekspertai ir tam reikalinga politinė valia. Šiandieną mes turime galimybę pareikšti politinę valią, o vėliau jau ekspertai turėtų atlikti savo darbą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Aš labai norėčiau pritarti, kad iš tiesų čia yra geras projektas. Jisai siekia aktyvinti pilietinę visuomenę ir tai yra tikrai labai svarbu. Tačiau yra du elementai, kurie yra ypač svarbūs, dėl kurių aš norėčiau prašyti šiek tiek kitokio sprendimo ir siūlyti visiems atidėti projekto pateikimo procedūrą, ir nurodyti iniciatoriams, ką reikėtų tobulinti.

Aš siūlau pagrindinį dalyką – prie šito projekto pridėti esmę, tai yra sumažinti referendumo kartelę ir, žinoma, tai padaryti net ir Konstitucijos keitimu. Mano įsitikinimu, 300 tūkst. parašų surinkimas yra techniškai neįmanomas. Šitame etape sujungę elektroninį balsavimą ir sumažinę kartelę mes iš tiesų atliktume savo pilietinę pareigą, dėl ko mus rinko visi rinkėjai. Jie kvietė mus dėl to, kad jie nori būti įtraukti, bet mes juos stūmėme. Referendumas piliečių prašymu iš esmės nėra vienas nėra įvykęs, vieną kartą Lietuvos istorijoje. Tai yra gėdinga situacija.

Antras elementas, kuris yra labai svarbus, kurį čia reikėtų pridėti, mano supratimu, saugumas ir konfidencialumas yra ypač svarbu, jeigu mes kalbame apie elektroninį balsavimą. Pavyzdžiui, atsimenate, kiek buvo diskusijų dėl I. Šimonytės balsų surinkimo, čia prieš balsavimus per VRK. Niekas net netiria tų dalykų. Išties, kad nebūtų visuomenės skaldymosi, kad nebūtų susipriešinimo, mes privalome užtikrinti, kad yra konfidencialu ir saugu. Todėl apibendrinamas aš siūlyčiau atidėti ir pavesti sukurti, papildyti šitą teisinį reguliavimą papildomu reikalavimu dėl to, kad sumažintume referendumo kartelę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl vedimo tvarkos – D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Aš trumpą repliką. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs, kaip teisininkas, stebinate savo nežinojimu, nes tam, kad sumažintume kartelę iki 300 tūkst., reikia keisti Konstituciją. Čia mes siūlome keisti Referendumo įstatymą. Sustabdžius tu neįdėsi Referendumo įstatymo pakeitimo dėl kartelės pažeminimo. Tam reikia atskiro projekto, tam reikalinga visiškai kita tvarka, visiškai kita eilė. Tai nepainioti prašau, atskirkime šituos dalykus. O jūs, kaip Seimo narys, turite visišką teisę imtis kitų iniciatyvų.

PIRMININKĖ. Dėkui. Apsispręsimе balsavimo metu.

15.40 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-49 (pateikimas)

Dabar tuomet norėčiau pakviesti trumpai darbotvarkės 2-10 klausimą – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo projektą Nr. XVP-49 pristatyti M. Lingę. Tikimės tokio koncentruoto pristatymo ir tuomet balsuosime. Liko du projektai, tokie maži. Jeigu labai neprieštaraujate, prašau, Mindaugai.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip, ačiū, gerbiama pirmininke. Projektas išties nėra sudėtingas, bet reikalingas. Seimas praėjusioje kadencijoje (bet tai nebuvo labai seniai, spalio mėnesį) priėmė būsto refinansavimo procesą – lengvinantį, paprastinantį ir piginantį. Žmonėms bus lengviau judėti tarp kredito įstaigų, keisti ir gauti geresnes sąlygas, ir tas procesas nekainuos.

Reikalingas dar vienas papildymas šio viso paketo projekto, kad neiškristų viena svarbi visuomenės grupė, kuri galėtų įgyti teisę ir pasinaudoti refinansavimo galimybe – tokia, kokią jau esame numatę ir patvirtinę šiame Seime, tai yra tie asmenys, kurie būstą yra įsigiję su valstybės parama, tai yra subsidija. Kad ta kategorija žmonių galėtų pretenduoti į refinansavimą tokia tvarka, kokią numatėme, reikia papildyti tokią galimybę įrašant į Paramos būstui įsigyti ir išsinuomoti įstatymo projektą, ir kitame straipsnyje, kur yra numatoma, kad subsidijų grąžinti nereikia, taip pat numatyti, kad judant kreditui tarp kredito davėjų ta subsidijų pareiga ją grąžinti nebūtų taikoma. Tai toks yra šio pasiūlymo esminis pakeitimas.

Tai galėtų būti aktualu apie 4 tūkst. tokį būstą įsigijusių asmenų. Bet tai nereiškia, kad jie visi ir naudotųsi, gali būti tik tai vienetai, kurie naudotųsi, ne visi galbūt ir norėtų ir jiems reikėtų refinansuotis, bet tokia galimybė būtų suteikta.

Dėl įsigaliojimo termino. Gali būti, kad šiek tiek reikės koreguoti. Esame numatę ir projekto autoriai įrašėme vasario 1 dieną, bet panašu, kad nespėsime šitoje sesijoje. Pats visas refinansavimo tvarkos paketas įsigalioja kitų metų vasario 1 dieną. Tai jeigu ir nebus spėta iki šio termino, tai komitetuose, matyt, galėtų būti pavėlintas ir pritaikytas pagal tai, kada Seimas jau apsispręstų. Tai toks tada būtų trumpas pristatymas.

PIRMININKĖ. Ačiū, Mindaugai. Paklausti nori A. Sysas, bet jo nematau. Dėkui. Dėl motyvų, tuoj pažiūrime, nėra užsirašiusių. Taip, įėjome į balsavimo laiką. Tik noriu atsiklausti... Nes iš esančių pranešėjų dėl kitų klausimų vienintelė V. Čmilytė-Nielsen yra salėje dėl Statuto pakeitimo. Gal mes galime išklausti trumpai? Balsavimo laikas 20 minučių. Vėliau už visus apsvaistytus klausimus ir balsuosime, ir, panašu, baigsime apskritai šios dienos darbotvarkę. Tai prašau, Viktorija.

15.44 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 44, 46 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 44³ straipsniu“ projektas Nr. XVP-58 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Seimo statuto papildymo projektas Nr. XVP-58.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Seimo statuto pakeitimo projektą, kuriuo siūlau apsvaistyti idėją keisti Žmogaus teisių komiteto sudarymo tvarką, jo narių skaičių ir, galima sakyti, statusą. Šiuo metu Žmogaus teisių komitetas yra vienas iš 14 Seimo šakinių komitetų, kuriuos pagal Statutą gali sudaryti nuo 7 iki 13 Seimo narių. Seime taip pat veikia du kitokie komitetai – Europos reikalų ir Ateities, kurie sudaromi pagal kitą principą ir į kuriuos gali būti deleguojama daugiau Seimo frakcijų atstovų.

Siūlau formuoti Žmogaus teisių komitetą pagal analogiją su Ateities komitetu. Mano siūlymas gimė vertinant du aspektus: kad žmogaus teisių sritis yra ypač svarbi, tai yra horizontali sritis ir ji aprėpia labai daug temų. Žmogaus teisių aspektą galima atrasti, išvelgti, svarstyti daugelyje Seime svarstomų klausimų.

Kita vertus, Žmogaus teisių komitetas mūsų parlamente tradiciškai yra vienas tų, kurį kadencija po kadencijos sudaro minimalus leidžiamas Seimo narių skaičius – septyni Seimo nariai. Beveik kiekvienos kadencijos pradžioje susidaro situacija, kai frakcijos gana sunkiai randa savo atstovus, kuriuos norėtų deleguoti į Žmogaus teisių komitetą, dėl riboto frakcijų narių skaičiaus. Nors šioje kadencijoje komitete mes turime tikrai puikiai šią sritį išmanančius atstovus, tačiau tai, aš sakyčiau, labiau išimtis nei taisyklė. Praeitoje kadencijoje net buvo įregistruotas siūlymas mažinti leistiną minimalų komiteto narių skaičių nuo septynių iki šešių, taikant tai būtų Žmogaus teisių komitetui.

Įvertindama tai, kad dalis Seimo narių tikrai neprieštarautų, net aktyviai norėtų dirbti dviejuose komitetuose, neapsiriboti tik viena sritimi, ir siūlau formuoti Žmogaus teisių komitetą iš esmės pagal analogiją su Europos reikalų komitetu, greičiau, su Ateities komitetu. Taip užtikrintume didesnę dėmesį šios srities klausimams ir, manyčiau, geresnę darbo kokybę, kalbant apie žmogaus teisių sritį. Puikiai suprantu, kad vien mechaninis pakeitimas nebūtinai užtikrins geresnę kokybę. Bet jau tikrai ne pirmą kadenciją matau, kad tos problemos vis kartojasi ir būna gana sudėtinga suformuoti Žmogaus teisių komiteto sudėtį. Tai viena.

Antras dalykas. Mūsų parlamentas išsiskiria iš kitų parlamentų tuo, kad Seimo nariai apsiriboja tik viena darbo sritimi, dažnu atveju tik vienu komitetu. Tuo tarpu kituose parlamentuose parlamentarai visiškai nesunkiai randa galimybę dirbti dviejuose, trijuose ar net daugiau komitetų. Manau, tokios galimybės sudarymas galėtų užtikrinti daugiau aktyvumo, daugiau dėmesio šiai sričiai. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju už galimybę paklausti. Gerbiamoji pranešėja, aš žinau jūsų dėmesingumą žmogaus teisėms ir tuo išties džiaugiuosi, tai ypatinga sritis. Tačiau išties nustebino, kad jūs tai siūlote dabar, kai jau suformuotas komitetas. Buvo galima tai daryti praeitoje kadencijoje, mes tada būtume pasiruošę. Tačiau antrasis komitetas lyg ir suponuoja mintį, kad jis yra paprastesnis, kad Seimo narys jau dalyvaus dviejuose komitetuose.

Prašom pasakyti. Jūsų didžiulė patirtis bendraujant su kitų šalių parlamentais. Ar kituose parlamentuose yra taikoma tokia praktika, kad žmogaus teisių sritį apsprendžiantis komitetas, besidomintis šia sritimi, yra ne pagrindinis? Aišku, kiekviename parlamente yra skirtingų nuomonių, tačiau galbūt turite tokių pastebėjimų. Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju už klausimą. Vienas dalykas, tai tikrai nebūtų, manau, problema keičiant Statutą. Vis tiek tai užtruktų kažkiek laiko, galbūt būtų korekcijų numatyti tai kad ir vėlesniam laikui, kitai kadencijai. Tai nėra nukreipta prieš kokios nors konkrečios kadencijos komitetą, bet tiesiog kaip toks sąmoningas Seimo sprendimas dėl krypties ir dėmesio žmogaus teisių sričiai.

Ar galimybė rinktis Žmogaus teisių komitetą kaip antrąjį komitetą jį nusvarbina? Mano galva, visgi jo svarbą padidina, nes ne tik septyni Seimo nariai angažuoti šioje srityje, kaip dažniausiai atveju išeiina dabar. Jei jūs pažvelgsite į ankstesnių kadencijų statistiką, nesunkiai pastebėsite, kad ir Seimo narių kaita Žmogaus teisių komitete yra tikrai gana didelė. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad vienas frakcijos narys pradeda dirbti, po to, tarkime, per vidurį frakcijos keičiasi, bet bendras Seimo narių skaičius paprastai yra leidžiamas minimalus. Man rodos, toks sprendimas atvertų daugiau galimybių ir tiesiog...

Atsakant į jūsų klausimą dėl kitų parlamentų, tikrai esu pastebėjusi, kad parlamentarai dažniausiai dirba ne vienoje srityje. Mūsų parlamentas šia prasme šiek tiek išsiskiria. Pas mus yra įprasta, kad Seimo narys turi tik vieną komitetą. Aišku, taip pat dalyvauja komisijos, delegacijos veikloje. Bet, manau, ir tie Seimo nariai, kurie yra galbūt naujokai, nesunkiai pastebės, kad parlamentarai, esant norui, tikrai turi laiko dirbti daugiau nei viename komitete.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Sysas. Bet jo nematau. J. Sabatauskas. Prašau paklausti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Jau mano kolegė... Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolegė jau dalį paklausė: kodėl jūs neteikėte tokio projekto kad ir prieš mėnesį? Tada formuojant komitetus būtų galima vadovautis tokia nuostata. Dabar jūs siūlote sudarymo būdą tokį pat, kaip ir Euro-

pos reikalų komiteto, ir Ateities, kurie yra specifiniai komitetai, kitaip sakant, kurių nariai gali būti ir kitų komitetų nariai. Be to, Europos reikalų komitetui, kaip išskirtiniam komitetui, yra numatomas ir pirmininko statusas, tik Seimo Pirmininko pavaduotojas gali būti Europos reikalų komiteto pirmininku. Jeigu manote, kad reikalingas toks specifinis sudarymo būdas šakiniam komitetui, skirtingai negu kitiems šakiniams komitetams, tada reikia visiems taip daryti.

PIRMININKĖ. Laikas!

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Čia vėl dėl lygiateisiškumo principo aš išvelgiu problemų. Arba darome visiškai specifinį, kaip ERK'as ir Ateities?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju už klausimą. Mano siūlymas yra pagal analogiją su Ateities komitetu, ne tiek su ERK'u. Kadangi, kaip jūs teisingai sakote, Europos reikalų komiteto pirmininkas kartu tampa ir Valdybos nariu, tai nematau, kad tai yra būtina.

Dėl klausimo, o kodėl neteikiau šio pasiūlymo prieš mėnesį. Na, lygiai taip pat priežastis labai paprasta – jeigu baigiantis kadencijai būčiau pateikusi, būtų tie patys prieštaravimai, kad jūs maždaug norite įtvirtinti, primesti naujai kadencijai. Paprastai, žinote, kadencijos kaitos metas yra pats sudėtingiausias metas priimti sprendimus, nes visada galima rasti argumentų, kodėl čia maždaug yra primetimas politinės valios naujai ateinančiai daugumai. Man atrodo, kad toks siūlymas gali nuskambėti ir pradėti būti svarstomas tik prasidedant kadencijai. Paprastai tai yra gana geras laikas, nes tikrai užtenka laiko apsvarstyti, paredaguoti, galbūt kažkokių siūlymų dar pateikti. Mano pasirinktas laikas yra toks.

Vėlgi grįžtu prie apskritai žmogaus teisių srities, kuri, žinau, jums taip pat labai svarbi. Aš priminsiu, kad praeitoje kadencijoje būtent Socialdemokratų frakcija turėjo tokią problemą, kad vienas jūsų narys norėjo dirbti kitame komitete ir iš esmės buvo laikomas susaistytu su Žmogaus teisių komitetu, nes buvo sunku rasti jam kitą narį, kuris išgelbėtų Žmogaus teisių komitetą nuo griuvimo, nes tai buvo septintas komiteto narys. Tai su ta problema mes vis laikas nuo laiko susiduriame. Man rodos, kad ši sritis yra ganėtinai svarbi, o ateityje ji bus dar svarbesnė, nes mes kalbame ir apie asmens duomenis, ir apie dirbtinio intelekto keliamus iššūkius. Tai viskas yra susiję su žmogaus teisių sritimi ir parlamente tikrai galima būtų numatyti būdų, kaip daugiau dėmesio skirti jai. Žinoma, galbūt jūs matote kitokių sprendimo būdų. Aš, tiesą pasakius, daug esu apie tai galvojusi, bet kitko nesugalvojau.

PIRMININKĖ. Dėkui. Paskutinysis klausia L. Šedvydis.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš turiu klausimą: ar jūs tikrai esate įsitikinusi, kad toks metodas suteiktų daugiau prestižo pačiam komitetui, nes dėl Ateities komiteto iš dalies Seimo narių girdėti tokie atsiliepimai, kad tai yra tiesiog papildomas darbas, kuris neduoda ypač daug naudos nei jiems patiems, nei naujai įstatymų leidybai? Tai yra pirmasis klausimas.

Taip, aš prisidėsiu prie to paties klausimo, kurį kolegos uždavė. Kodėl dabar, kodėl ne praeitos kadencijos pradžioje, kada bent jau viešumoje buvo išsakyta mintis, kad žmogaus teisių svarba visoje įstatymų leidyboje yra tokia reikšminga?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju. Visų pirma, kodėl ne praeitos kadencijos pradžioje? Todėl, kad tuo metu, kai buvo formuojamas komitetas, ir tuo metu, kai tikrai žmogaus teisių klausimai buvo gana smarkiai ir ryškiai keliami, dar buvo sunku numatyti, kad, tarkime, atsikartos tos pačios problemos, kurias aš jau minėjau, dėl Seimo narių skaičiaus komitete. Tai vienas dalykas.

Dėl Ateities komiteto kaip papildomo neįdomaus darbo, tai čia negalėčiau su jumis sutikti. Čia, matyt, tikrai priklauso nuo Seimo narių nusiteikimo ir domėjimosi lauko. Praeitoje kadencijoje, kuomet Ateities komitetas buvo sukurtas pirmą kartą, tikrai ten dalyvavo ir aktyviai dalyvavo ir pozicijos, ir opozicijos atstovai. Suprantama, tai labai priklauso ir nuo pirmininko asmenybės, ir nuo nusiteikimo pačių Seimo narių, kiekvieno žmogaus, kuris dalyvauja tokio komiteto darbe. Tai Seimo nariai yra visada laisvi, turėtų būti laisvi pasirinkti pagal savo domėjimosi sritį, ir manyčiau, kad, na, tokia suteikta galimybė galėtų būti geras būdas mums parodyti didesnę dėmesį tokiai horizontaliai visa apimančiai sričiai kaip žmogaus teisės.

PIRMININKĖ. Dėkoju už tikrai išsamius atsakymus. Tai dabar motyvai prieš – K. Mažeika ir tuomet balsuosime.

K. MAŽEIKĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, buvusi Seimo Pirmininke, na, tikrai taip kažkaip nenuoširdžiai jūsų tas projektas skambėjo, nes pasižiūrėjau, kad Kaimo reikalų komitete septyni nariai turbūt daugybę kadencijų buvo, bet, na, jums kažkaip tai nesvarbu, kad ir praeitą kadenciją faktiškai du aplinkos ministrai buvo, net nebuvo žemės ūkio ir turbūt labiausiai pažeidžiamos žemdirbių teisės buvo, ir visa kita. Tai, na, tikrai panašu, kad nuo griuvimo reikėtų gelbėti žemės ūkį ir Kaimo reikalų komitetą, tai galbūt jį sujunkite su Aplinkos komitetu, kad pastiprintumėte ir taip toliau. Na, tos iniciatyvos jūsų po praeitą savaitę ar čia prieš 2 savaites baigtos kadencijos tikrai kažkaip nenuoširdžiai atrodo. Manau, kad viskas yra gerai, o jeigu yra noro, kad, na, žmogus galėtų būti dviejuose komitetuose, tai ir teikite tokį pasiūlymą, kad visuose komitetuose gali būti po... vienas žmogus dviejuose komitetuose, tada galbūt visi ras sau vieną labiau pagrindinį, kitame šiek tiek mažiau dalyvaus. Tai tiesiog manau, kad šitas projektas... Išskirti žmogaus teises ir pažeisti kitų galbūt teises nėra sąžininga ir turėtų būti galbūt taip, kaip buvo. Tai kviečiu balsuoti prieš arba susilaikyti šituo klausimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir bekalbant atsirado motyvų už – V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Kadangi kolega kalbėjo apie tai, kad griuvo Kaimo reikalų komitetas, tai norėjau paklausti, ar jis griuvo po šitų rinkimų, ar per anuos rinkimus buvo sugriuvęs? Dirbome, rodos, kartu ir labai darniai dirbdavome.

O dėl darbo dviejuose komitetuose, tai šis pasiūlymas ir yra toks, kaip ir būtų. Ateities komitetas praeitoje kadencijoje atsirado ir dabar tą komitetą perėmė, niekas jo nepanaikino, jis puikiai veikė ir puikiai, tikėkimės, veiks. Tai manau, kad toks pasiūlymas ir galimybė dalyvauti dar viename komitete, išplečiant Žmogaus teisių komitetą, yra savalaikis. Kadangi nė vienas nesugalvojote to padaryti anksčiau, tai ir nebuvo padaryta, taip pat ir autorė nebuvo sugalvojusi to padaryti anksčiau. Tai kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir tuomet apsisprendžiame balsuodami. Trumpąjį balsavimo variantą paleidžiame. Tai balsuojame dėl ką tik pristatyto Seimo statuto projekto Nr. XVP-58. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 110, balsavo 105: už – 29, prieš – 37, susilaikė 39. Po pateikimo nepritarta. Ap-sispręsimė, ar atmetame, ar tobuliname. Kas už tobulinimą, balsuoja už, kas už atmetimą, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 112, balsavo 108: už tobulinimą – 42, prieš – 66. Taigi projektas atmestas.

16.00 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos savarankiškumą ir pažangą stiprinančių darbų tęstinumo“ projektas Nr. XVP-59 (priėmimo tęsinys)

Ir dabar einame į popietinės darbotvarkės pradžią. Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos savarankiškumą ir pažangą stiprinančių darbų tęstinumo“ projektas Nr. XVP-59. Kas palaiko, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip. Balsuojame.

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 29, prieš – 53, susilaikė 31. Nepritarta minėtai rezoliucijai. Bet viliuosi, kad kryptį širdyje bent visi daugiau mažiau išlaikome.

16.00 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4244 (pateikimo tęsinys)

Toliau yra darbotvarkės 2-3 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo projektas Nr. XIVP-4244. Taigi apsisprendžiame balsuodami.

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 95, prieš – 7, susilaikė 11. Po pateikimo pritarta. Siūlomas komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijoje. Ar galime bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

*16.01 val.***Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁵ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XVP-37 (pateikimo tęsinys)**

Toliau darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XVP-37. Pristatė V. Juozapaitis. Balsuojame. Kas palaiko – už, kas kitaip – tie kitaip.

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 62, prieš – 16, susilaikė 31. Po pateikimo projektui pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Daugiau pasiūlymų negirdžiu, tai taip ir organizuosime darbą.

*16.02 val.***Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 15, 19, 19¹, 19², 55, 56 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4298, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 8, 11 straipsnių ir Įstatymo 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4299 (pateikimo tęsinys)**

Toliau darbotvarkės 2-5 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-4298 ir lydimasis. Pristatė S. Gentvilas.

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 95, prieš – 6, susilaikė 8. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Tiek dėl vieno, tiek dėl kito pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijoje. Papildymų nematau. Tokiam planui pritarta.

*16.02 val.***Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3 ir 22 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4197 (pateikimo tęsinys)**

Toliau darbotvarkės 2-6 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo projektas Nr. XIVP-4197.

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už – 30, prieš – 48, susilaikė 34. Pateikimo stadijoje nėra pritarta. Bet, matyt, turime apsispręsti, ar tobuliname, ar atmetame. Tie, kas yra už projekto tobulinimą, balsuoja už, kas už visišką atmetimą, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 52, prieš – 58. Įstatymo projektas yra atmestas.

*16.04 val.***Referendumo konstitucinio įstatymo Nr. XIV-1163 20 straipsnio pakeitimo ir papildymo nauju IV¹ skyriumi konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-4030 (pateikimo tęsinys)**

Toliau darbotvarkės 2-8 klausimas – Referendumo konstitucinio įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-4030. Balsuojame. Dėl balsavimo internetu.

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 21, prieš – 54, susilaikė 34. Pateikimo stadijoje nepritarta. Turime apsispręsti, ar šiame etape tobuliname, ar atmetame.

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 36, prieš – 73. Projektas atmestas.

*16.05 val.***Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-49 (pateikimo tęsinys)**

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-49. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 102, prieš – 4, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas kaip pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijoje. (*Balsai salėje*) Vyriausybės išvada? Gera, fiksuojame.

Toliau darbotvarkės 2-11 klausimas. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, dėl šito apsisprendėme. Dėl Statuto.

Apsvarstytus klausimus išsprendėme. Balsavimo intervalas baigėsi, bet turime dar klausimų ir aš juos paskelbsiu.

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Valstybės gynybos fondo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4285. Pranešėjas – K. Starkevičius, bet pranešėjo nematau. Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Būtent, kad pranešėjo nėra, frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Ar dėl šio klausimo, ar ir dėl kitų?

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl visų.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, kolegos.

16.07 val.

Informaciniai pranešimai

Tuomet mes darbotvarkę išsėmėme, bet aš dar turiu pagarsinti nesibaigiantį žanrą dėl tarp-parlamentinių ryšių grupių įkūrimo.

Taigi turiu paskelbti, kad Seime įsikūrė Tarpparlamentinių ryšių su Tadžikistano Respublika grupė. Pirmininku išrinktas R. Sinkevičius, pavaduotoju – M. Katelėnas. (*Balsai salėje*) Grupė įkurta. (*Balsai salėje*)

Toliau dar viena grupė – Tarpparlamentinių ryšių su Omanu grupė. Pirmininku išrinktas R. Sinkevičius, pavaduotoju – V. Grubliauskas. Grupė įkurta.

Toliau Tarpparlamentinių ryšių su Šiaurės Europos šalimis grupė. Grupės pirmininku išrinktas S. Čaplinskas, pavaduotoja – V. Čmilytė-Nielsen. Grupė įkurta.

Toliau Tarpparlamentinių... Atsiprašau, čia tie patys sąrašai. Ir Tarpparlamentinių ryšių su Islandijos Respublika grupė. (*Balsai salėje*) Turbūt inkorporuota? (*Balsai salėje*) Atsiprašau, inkorporuota Islandija, kaip jai ir priklauso, į Šiaurės Europos šalis. Taigi įvardintos grupės yra sukurtos.

Dėl vedimo tvarkos K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Siūlau toliau svarstyti Valstybės tarnybos įstatymo projektą Nr. XVP-44, nes paimta pertrauka iki kito posėdžio baigėsi ir opozicinė darbotvarkė baigėsi. Frakcijos vardu siūlau svarstyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Bet aš posėdžio pradžioje pagarsinau sprendimą ir čia kai kurie kolegos ir iš pozicijos, ir iš opozicijos tam pritarė, kad prašome Etikos ir procedūrų komisiją paaiškinti, kaip tokiais atvejais elgtis, nes vis dėlto, kaip ir minėjau, nebenoriu kartoti tų pačių argumentų dėl opozicinės darbotvarkės sudarymo principų...

Per šoninį mikrofoną A. Gedvilas. Oi, atsiprašau. Taip.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolegose, Tarpparlamentinių ryšių su Italijos Respublika grupę prašyčiau susirinkti ten, salės kampe, kad išsirinktume pirmininką.

PIRMININKĖ. Girdėjo grupės nariai. Toliau dėl vedimo tvarkos gerbiamas Linas.

L. URMANAVIČIUS (DFVL). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau paprašyti Tarpparlamentinių ryšių su Estijos Respublika grupę susirinkti posėdžiui pasibaigus galbūt čia.

PIRMININKĖ. Posėdžiui pasibaigus. Estų draugai čia.

R. VYŽINTAS (LSDPF). Ramūnas Vyžintas. Aš turiu klausimą dėl Ispanijos grupės. Ar jūs įvardinote?

PIRMININKĖ. Ispanijos? Ne, neįvardinau. (*Balsai salėje*) Rytoj, sako, Užsienio reikalų komiteite apsispręs ir tada, matyt, ketvirtadienį galėsime... Taip, Modesta, prašau.

M. PETRAUSKAITĖ (LSDPF). Posėdžiui pasibaigus Tarpparlamentinių ryšių su Šveicarijos Konfederacija grupė renkasi čia.

PIRMININKĖ. Šveicarai ten gale. A. Norkienė. Prašau.

A. NORKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Dėl jūsų minėto prašymo. Etikos ir procedūrų komisijoje mes svarstysime rytoj. Aš tik noriu pagarsinti, kad 2018 metais Eti-

kos ir procedūrų komisija yra priėmusi išaiškinimą, kad pasibaigus opozicinei darbotvarkei projektai buvo svarstomi. Toks yra 2018 metų sprendimas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos...

T. MARTINAITIS (*LSDPF*). Taip pat Tarpparlamentinių ryšių su Latvijos Respublika grupė norėčiau pakviesti jau kitoje pusėje susitikti po posėdžio ir nuspręsti dėl pirmininkavimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Latvių draugai. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke, kadangi įvardino precedentą, kad kaip ir šiuo atveju buvo svarstomas anksčiau įstatymo projektas, tai siūlau balsuoti ir svarstyti šį įstatymo projektą, kurį minėjau prieš tai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Išgirdau argumentus. Ačiū, Kęstuti. Per šoninį mikrofoną J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš siūlau nesiblaškyti. Vakarinė darbotvarkė buvo fiksuota posėdžio pradžioje. Kiekviena situacija dėl galimybės svarstyti ne opozicijos projektą opozicinėje darbotvarkėje yra skirtinga. Čia trijų frakcijų jungtinė darbotvarkė, valstiečiai čia nieko nebuvo pateikę. Manau, kad 2018 metų ne tokia situacija. Taigi palaukime Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimo šiuo atveju.

PIRMININKĖ. Kolegos, kviečiu vis dėlto šios dienos posėdį baigti. Tikrai grįšime prie jūsų iškeltų ir minėtų klausimų artimiausioje ateityje. (*Balsai salėje*) Registruojamės.

Užsiregistravo 96 Seimo nariai. Ačiū, kolegos. Iki kitų susitikimų. Popietinis gruodžio 10 dienos posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 11 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 12 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS

PIRMININKAS. Labas rytas, gerbiami Seimo nariai, pradėsime rytinį plenarinį posėdį. Prašom užimti savo vietas. (*Gongas*) Prašom registruotis.

Užsiregistravo 106 Seimo nariai.

Prieš pereidamas prie darbotvarkės klausimų, noriu visų mūsų vardu pasveikinti kolegę L. Girskienę, šiandien švenčiančią gražų jubiliejų. (*Plojimai*)

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 12 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, pirmasis klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar būtų pasiūlymų dėl darbotvarkės? Nėra, prieštaraujančių darbotvarkei nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XVP-46 (svarstymas ir priėmimas)

Pirmasis darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XVP-46. Svarstymas ir priėmimas. Pagal procedūrą noriu priminti, kad šiame posėdyje pirmiausia bus išklausa opozicinių frakcijų nuomonė, komitetų... pradedant opozicinėmis frakcijomis ir kitomis, paskui komitetų išvados, rengiama diskusija, jos pabaigoje galės pasisakyti Ministras Pirmininkas, galimybė Ministrui Pirmininkui ir ministrams dar kartą atsakyti į jūsų klausimus.

Pradėsime, kaip jau minėjau, pagal Statuto 196 straipsnio reikalavimus, nuo opozicinių frakcijų. Savo poziciją turėtų pareikšti, kviečiame pareikšti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūną.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas premjere, paskirtieji ministrai, gerbiamieji kolegos Seimo nariai, mūsų frakcija buvo susitikusi su septyniais paskirtaisiais ministrais, su dviem ministrais galimybės susitikti neturėjo niekas – nei frakcijos, nei komitetai. Ir tikėtina, ne visai atitinka Konstitucijoje, Vyriausybės įstatyme bei Seimo statute numatytą Vyriausybės formavimo tvarką. Seimas neturėjo galimybės įvertinti, kas ir kaip įgyvendins programos dalis, priskirtas Aplinkos ir Teisingumo ministerijoms, tačiau tai įvertins Konstitucinis Teismas.

Pereikime prie programos. Vyriausybės programa turi vieną gerą, vieną blogą ir vieną vidutinišką savybę. Geroji – tai darbų tęstinumas daugelyje sričių, tai, ką pradėjo ir darė tiek I. Šimonytės, tiek ankstesnės vyriausybės. Blogoji – jos, mūsų požiūriu, neįmanoma įgyvendinti dėl gana lengvabūdiško požiūrio į neribotas biudžeto išlaidas, naujas mokesťines lengvatas ir labai ribotas papildomų pajamų galimybes, labai kuklias ir neatitinkančias dalinamų pažadų ir keliamų lūkesčių. Yra ir vidutinė savybė. Su viešaisiais ryšiais, atrodo, viskas bus gerai, atsiskaitant už šią programą visada bus galima girtis, kaip kai kas daryta, kaip vyko procesai, kažko siekta, kažkas peržiūrėta, kažkas gerinta, kažkas patobulinta. Bet jei viso to neapibrėši konkrečiais tikslais, sėkmę

pamatuoti bus ne tik sunku, bet ir sunkiai įmanoma. Kiek ironiška, kad prieš ketverius metus apie I. Šimonytės programą šiuo metu paskirtasis premjeras G. Paluckas tąkart teigė, kad ji persmelkta baimės kalbėti atvirai ir įvardinti tikruosius siekius, apstu nutylėjimų, tačiau, lyginant programas, su tuo niekaip nebūtų galima sutikti. Būtent I. Šimonytės Vyriausybės programa buvo kupina aiškių tikslų, konkrečių rodiklių konkrečiu laiku, todėl šiandien tvirtinamos Vyriausybės programai labiausiai tinkantys apibūdinimai yra tiek apie persmelktą baimę kalbėti atvirai, tiek apie apsčius nutylėjimus.

Susitikimų metu *konkretikos* bandėme išgauti frakcijoje iš ministrų, ypač iš finansų ministro, su kuriuo vakar vainikavome susitikimų ciklą frakcijoje. Dažniausiai girdėtas atsakymas apie pinigų, kad „nedetalizuosiu“. Deja, bet nepavyko sužinoti, nei kiek siekiama sumažinti šešėlį, nei kiek papildomų tvarių pajamų surinkti, nei kokius mokesčius koreguoti, nei kokia kryptimi persiderėti dėl RRF'o. Bėlieka vadovautis tuo, kiek įvardinta programoje, o programinės pajamos kuklios. Jei didesnių pajamų suminis apmokestinimas būtų panašus, kaip siūlėme mes, tai biudžetas galėtų pilnėti apie 70 mln., tačiau biudžeto netektys ir papildomų išlaidų poreikiai neabejotinai milijardiniai: šimtų milijonų reikės siekiant 3,5 % nuo BVP gynybai, šimtų milijonų reikės NPD artinant prie minimaliosios mėnesinės algos, šimtų milijonų reikės socialines išmokas artinant prie minimalių vartojimo poreikių dydžio, šimtų milijonų reikalaus ir investuojamo pelno lengvata, šimtų milijonų reikės keliams, šimtų milijonų pensijoms didinti, šimtų milijonų viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimams. O kur dar dešimčių milijonų reikalaušiantys papildomi įsipareigojimai, sutinkami dažname Vyriausybės programos punkte?

Galiausiai apie tęstinumą. Nors antradienį naujoji dauguma neišdrįso pritarti rezolucijai dėl svarbiausių darbų tęstinumo vos keliose fundamentaliose srityse, kaip gynyba, energetika, civilinė sauga ar švietimas, nors programoje yra daug tęstinių darbų, o paskirtieji ministrai nežada atšaukti, stabdyti, pertvarkyti to, ką inicijavo XVIII Vyriausybė, tikslų nuoširdumą išbandys darbai ir ypač koalicijos partnerių elgesys. Energetinės nepriklausomybės prioritetai buvo nuolat atakų taikinys ir šioje valdančiojoje daugumoje esančių politikų. Panašu, kad liks ir toliau. Panašu, kad naujuoju taikiniu gali tapti jūrinio vėjo parkas ar net finišo tiesiojoje esantis sinchronizavimasis su Vakarais, atsijungiant nuo BRELL'o žiedo, ypač jei viskas bus vertinama vien per ekonominę, bet ne geopolitinę ar nacionalinio saugumo prizmę. Tęstinumas svarbu visose srityse: nacionalinio saugumo, užsienio politikos, švietimo, sveikatos politikos. Evoliucijos kelio programoje daugiau nei revoliucinių užmojų. Tai neabejotinas privalumas. Tiesa, aiškumo ir ryžtingesnio tęstinumo daugiau norėtųsi dėl visuotinio šaukimo. Lieka neaišku, kaip bus brigados dydžio, poligono klausimas sprendžiamas, iš programos dinga ir komendantūrų projektas.

Gerbiamieji, balsavimas už Vyriausybės programą nėra tik balsavimas už pažadus ir įsipareigojimus. Tai ir mandatų suteikimas ministrams, kurie juos įgyvendins. Vyriausybės formavimas buvo gana chaotiškas, galimai prasilenkiant su Konstitucija, ir atskleidęs nepasirengimą rimtai dirbti. Negalime palaikyti daugumos, kuri apsisprendė dirbti su partijos lyderiu, kuris Konstitucinio Teismo pripažintas sulaužęs priesaiką dėl antisemitizmo, pasižymi prokremline retorika ir veiksmiais bei destruktiviu, cinišku požiūriu į žmones, smurtą bei elementarų žmogiškumą. Negalime dalyvauti legitimizuojant padorumo politikoje ir viešajame gyvenime devalvaciją. Galiausiai mes vertinsime ne programinius pažadus, nuo kurių ne kartą jau buvo atsitraukta, vertinsime konkrečius darbus ir projektus, kurie atkeliaus į Seimą. Gerus ir naudingus Lietuvai ir jos žmonėms darbus palaikysime, tačiau už programą balsuoti negalime. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai Mindaugui. Kviečiame frakcijos nuomonę išsakyti Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūnę. Tik primenu, 7 minutės – pasisakyti skirtas laikas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Vyriausybės programą teko perskaityti ne kartą, ją turėjome progos aptarti su į frakciją kviestais keliais paskirtaisiais ministrais. Tiesa, neturėjome galimybės užduoti klausimų tokių svarbių sričių kaip aplinkos ir teisingumo ministrams, nes kandidatai į šias pareigas paaiškėjo tik vakar.

Nepaisant to, kad esame opozicijoje, visų pirma norėtusi paminėti, kad šios Vyriausybės programoje yra dalykų, kuriems Liberalų frakcija negali nepritarti. Pavyzdžiui, mes taip pat, kaip

ir ši Vyriausybė, manome, kad labai svarbu išmintingai bei efektyviai spręsti šio laikmečio iššūkius ir toliau tvirtinti bei puoselėti visų mūsų šalį. Sutinkame ir su tuo, kad, kaip nurodoma Vyriausybės programoje, verta auginti Lietuvos ekonomiką ir stiprinti viešųjų finansų sistemą, būti na apsaugoti gyventojus nuo išorės grėsmių, vykdyti aktyvią ir konstruktyvią užsienio politiką, mažinti biurokratiją, skirti daugiau dėmesio vaikams bei vykdyti racionalią migracijos politiką. Iš esmės galime pritarti Vyriausybės aprašytiems siekiams gerinti ir didinti gerus dalykus ir mažinti bei taisyti tai, kas Lietuvoje vis dar nėra gerai.

Tačiau svarstant programą ir balsuojant dėl jos ir naujosios Vyriausybės, neapleidžia jausmas, kad mes neturėtume pernelyg sureikšminti tų žodžių ir sakinių, kurie yra parašyti Vyriausybės programoje. Kodėl? Nes patirtis rodo, kad ši koalicija geba ir mėgsta stebinti. Galima sakyti, kad tai staigmenų Vyriausybė, ir tuo galėjo jau ne kartą įsitikinti tie, kas balsuodami už premjerę V. Blinkevičiūtę gavo premjerą G. Palucką, balsuodami už socialdemokratų ir centro kairės politiką gavo R. Žemaitaitį, balsuodami už antisisteminę „Nemuno Aušrą“ gavo aplinkos ministrą, Laisvės partijos steigėją, kuris galbūt turi nebaigtų reikalų Aplinkos ministerijoje.

Beje, smalsu, kaipgi šiandien jaučiasi frakcijos kolegos ir tie 186 tūkst. R. Žemaitaičio rinkėjų, kuriems Vyriausybėje atstovaus P. Poderskis. Spėju, kad jie taip pat vis dar šiek tiek nustebę.

Tie, kas balsavo už didesnes išmokas, jau netrukus mokės didesnius mokesčius, tie, kas balsavo už geresnės kokybės keliukus, gaus kelių mokesčius. Balsavę už nepraskolintą Lietuvą, gavo pažadą valstybės skolą didinti jau kitais metais. Ir šį sąrašą galima būtų drąsiai tęsti. Bet pataupykime mūsų visų laiką.

Mūsų rimti svarstymai, kaip vertinti tai, kas parašyta šios Vyriausybės programoje, iš tikro yra nelabai prasmingi. Juk visi minėti siurprizai pateikti Vyriausybei dar net nepradėjus vykdyti politikos, o kai kurie ministrai ir su savo srities išipareigojimais turėjo galimybę susipažinti tik patvirtinimo išvakarėse, ir nežinia, ar patys spėjo įsigilinti į programą komandos, į kurią ką tik įsiliejo.

Liberalai pasisako už atsakomybę, už nuoseklumą ir duoto žodžio laikymąsi. Todėl nuoširdžiai linkėdami, kad bent dalelė šios Vyriausybės programoje įrašytų gerų tikslų būtų įgyvendinta, šių nekonkrečių, aptakių ir vienas kitam prieštaraujančių pažadų palaikyti negalėsime, juolab kad nėra jokių garantijų, kad ir koalicinės Vyriausybės ministrai šios programos laikysis.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama seniūnei. Toliau frakcijos nuomonę išsakys Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos seniūnė.

A. NORKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke, Seimo Pirmininke. Mielos kolegos, XIX Vyriausybės programa iš pirmo žvilgsnio tikrai atrodo viltingai. Džiugu, kad naujoji Vyriausybė perima ir žada tęsti dar mūsų Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos, idėjas stiprinant šeimos, regionų politiką. Džiugu, kad ketina indeksuoti ir vaiko pinigus, mažinti mokesčius vaikus auginančioms šeimoms ir pridėtinės vertės mokesťį, taip pat ir kai kuriems maisto produktams, taip pat plėsti Kultūros paso programą ir pagaliau įvesti visų pradinukų nemokamą maitinimą, kuris buvo įšaldytas nueinančios Vyriausybės, investuoti į regionus, stiprinti juos ir stiprinti regionų plėtros tarybų galias.

Tikėkimės, kad Vyriausybė ištaisys ir nemažai jau nueinančios dabartinės Vyriausybės klaidų: stabdys slenkančią sveikatos paslaugų privatizaciją, mokyklų, sveikatos priežiūros įstaigų uždarymą regionuose, taikys tuos pačius reikalavimus tiek privačioms, tiek valstybinėms ugdymo įstaigoms. Taip pat bus sugrąžinta, tikiuosi, XVIII Vyriausybės panaikinta nuostata, kad pensijos dydis priklauso nuo turimo darbo stažo.

Tuomet kyla esminis ir pagrindinis klausimas: ar rinkimų metu duoti tie drąsūs pažadai bus įgyvendinti ir iš kokių būtent lėšų? Iš programos ir būsimų ministrų pasisakymų susidaro įspūdis, kad daugiau pajamų tikimasi gauti ne tik iš ekonomikos augimo, bet ir iš progresyvesnių mokesčių ir šešėlinės ekonomikos. Štai čia ir prasideda neaiškumai, kam ir kiek bus padidinti mokesčiai.

Naujoji valdžia, jau girdime, ima kalbėti ir apie tuos, kurie popieriuje uždirba tik apie 2,5 tūkst. eurų ar daugiau. Tai yra šiek tiek daugiau nei 1,5 tūkst. eurų į rankas, arba vos keletu

šimtu eurų daugiau nei vidutinis atlyginimas šalyje. Tos kalbos reikštų, kad, užuot stiprinusi vidurinę klasę, būsima Vyriausybė yra nusitaikiusi būtent į ją. Nesinorėtų to. Žinoma, per rinkimus koalicijos partneriai kalbėjo, kiek mes girdėjome, turbūt apie didžiausias pajamas dažniausiai ne iš darbo gaunančius turtinguosius. Dabar įvardijama, kad gaunančius vos ne vidutinį atlyginimą apmokestins. Tai turbūt tikrai nuviltų nemažą dalį žmonių.

Antra. Šešėlis Lietuvoje, skirtingais skaičiavimais, sudaro nuo 12 % (su trupučiu) iki 22 % nuo bendrojo vidaus produkto. Tai yra tikrai ženkli suma, šimtai milijonų, gal net 1 mlrd. eurų. Tačiau šešėlinei ekonomikai Vyriausybės programoje skiriama tikrai per mažai dėmesio, akcentuojamas tik siekis užkirsti kelią pridėtinės vertės mokesčio grobstymui. Kokios bus kitos pagrindinės šešėlio mažinimo kryptys, kol kas neaišku, galbūt tai atsispindės jau Vyriausybės darbų programoje. Galbūt tai ir būtų ta reikšminga biudžeto pajamų didinimo dalis.

Trečia, apie ką norėčiau šiandieną pakalbėti, iš Vyriausybės programos kai kurie drąsūs pažadai dinga arba yra sušvelninti. Pavyzdžiui, neliko koalicijos dalyvių šūkio nacionalizuoti „Igničio“ akcijas, vietoj valstybinio banko steigimo liko pažadas plėsti jau dabar Valstybinio plėtros banko funkcijas. Manau, itin daug lūkesčių žmonės siejo su II pakopos pensijų fondų pertvarka. Ir čia lieka atviras klausimas: ar bus leista pasitraukti iš fondų ir atsiimti visas sukauptas lėšas? Atsakymų kol kas nėra. Taip pat kaip bus naudojami sukaupti didžiuliai „Sodros“ ar PSDF'o rezervai, kokių būdu bus mažinamos eilės gydymo įstaigose ir sprendžiamas medikų trūkumas, kitos sveikatos apsaugos problemos? Būsimi ministrės siūlymai kol kas (bent jau frakcijoje) buvo tokie gana abstraktūs.

Programoje tikrai matome ir daugiau prieštaravimų. Pavyzdžiui: mažinsime pačią biurokraciją. Tačiau taip pat planuojama steigti ir nemažai naujų valdžios institucijų. Kyla klausimas: ar tikrai būsimeji ministrai, paskirtieji, dalyvavo kuriant būtent šią Vyriausybės programą, ar tiesiog darbo grupė surašė, o ministrai, kai kada atrodo, ir neprisidėjo prie jos kūrimo?

Taigi, turėdama abejonių, ar būsimoji Vyriausybė tikrai pateisins žmonių lūkesčius ir tesės duotus rinkimų pažadus, mūsų frakcija, šiandien balsuodama dėl Vyriausybės programos, susilaikys. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Aušrine. Toliau Mišrios Seimo narių grupės vardu kalbės V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aišku, formatas vėl panašus, Mišrios grupės nuomonės gali būti įvairios, ir yra įvairių nuomonių. Balsavimas, aišku, parodys, kaip viskas atrodys. O kalbant apie programą ir Vyriausybę, tai pagaliau Vyriausybės formavimo serialas pasibaigė, aišku, jeigu šiandien Seimas pritars Vyriausybės programai. Dėkoju ministrams, premjerui už susitikimus frakcijoje, už susitikimus komitetuose ir už tuos atsakymus. Aišku, vieni buvo konkretesni, kiti – mažiau konkretūs, tačiau laikas parodys, kaip ir kiek ilgai jiems seksis dirbti.

O kalbant apie programą, tai investicijų pritraukimo, administracinės naštos mažinimo, darbo užmokesčio didinimo, vaiko gerovės politikos, regionų vystymo ir paslaugų prieinamumo gerinimo planai tikrai verti dėmesio. Tačiau dalis siūlymų vis tiek yra susiję su viešųjų išlaidų ženkliu augimu, o tai sunkiai įgyvendinama be papildomų arba naujų mokesčių, mokesčių didinimo. Todėl tikiuosi, kad naujosios Vyriausybės vadinamoji teisingoji mokesčių sistema nebus tokia pati, kaip praėjusios kadencijos Vyriausybės mokesčių reforma, ir turėsime šiek tiek daugiau diskusijų. Aš pats asmeniškai, kaip ir praėjusioje kadencijoje, taip ir šioje kadencijoje, negalėsiu pritarti neišdiskutuotai mokesčių reformai, mokesčių keitimui, todėl tikiuosi, kad naujoji Vyriausybė padirbės kur kas labiau ir kur kas konstruktyviau negu praėjusioji.

Turiu pripažinti, kad programoje daug gražių pažadų, siekių siekti gerovės, tačiau tikiuosi, kad darbams prasidėjus atsiras daugiau konkretumo. Tikiuosi, bus konstruktyvių diskusijų, bendro darbo. O tos naujai kuriamos komisijos ir darbo grupės bus ne tik biurokratinės, bet ir tos, kurios spręs konkrečias problemas. Eilių ligoninėse mažinimas, mokyklų išsaugojimas, kelių tiesimas ar regionų stiprinimas neliks tiktais Vyriausybės popieriuose ar tik programoje. Tegul pradeda dirbti Vyriausybė, todėl šiandien aš asmeniškai Vyriausybės programai pritarsiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam Viktorui. Toliau frakcijos vardu kviečiame pasisakyti Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūną R. Motuzą.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Gerbiamas Seimo Pirmininke, paskirtasis Ministre Pirmininke, ministrai, Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu kviečiu pritarti XIX Vyriausybės, kuriai vadovauja paskirtasis G. Paluckas, programai. Vyriausybės programa – tai principų, pagal kuriuos veiksime, rinkinys, tai įsipareigojimai bei ateities vizija. Socialinis teisingumas, lygybė, solidarumas ir pažanga – tai vertybės, kuriomis grįsta XIX Vyriausybės programa. Ši programa leidžia pamatyti problemas, kurios buvo užmirštos, tapo apleistos.

Paskirtasis premjeras G. Paluckas programą yra pavadinęs didelės valstybės programa, nes programa atliepia mūsų šalies Konstitucijoje įtvirtintus siekius, iš jų svarbiausias – tarnystė bendrai tautos gerovei. Taip, programa yra ambicinga, aprėpianti svarbiausias mūsų viešojo sektoriaus sritis ir visuomenės grupes. Kertinis akcentas yra ir tai, kuo ši programa skiriasi nuo ankstesnės, kad kalbame apie visų gyventojų sutelktas pastangas, grįstas solidarumu ir didesniu biudžeto persikirstymu. Tai leistų užtikrinti, kaip diskutavome ir frakcijoje, ir kitur, viešąsias paslaugas sveikatos, švietimo, socialinio draudimo, susisiekimo, saugumo ir kitose srityse kuo platesniam žmonių ratui.

Investicijos į viešojo gyvenimo sritis – švietimą, mediciną, kultūrą ir socialinių paslaugų tinklą – yra mūsų šalies ilgalaikės gerovės pamatas. Visi puikiai žinome, kad šiuo metu mokestinė našta Lietuvos gyventojams paskirstyta neteisingai – kuo didesnės pajamos, tuo mažesnius mokesčius moki. Tai yra unikalų visose Europos Sąjungoje. Tokia sistema neleidžia net diskutuoti apie teisingumą. Kitaip tariant, didžiausią našta neša tie, kurie gauna didžiausias pajamas. Todėl Vyriausybės programoje akcentuojamas solidarumas, prie gerovės kūrimo turi prisidėti visi.

Mums yra svarbiausia išsilavinęs, sveikas žmogus su išplėta pasaulėjauta, gebantis užmegzti socialinius ryšius ir galintis pasitikėti valstybe. Esminė šios programos ambicija yra ta, kad atsigręžiama į esminius žmonių rūpesčius, tokius kaip darbas, maistas, būstas, saugumas, šeima, šiluma, vaikystė ir senatvė, kitaip tariant, į visapusišką saugumą. Šia programa naujoji Vyriausybė akcentuoja, kad pasitikėjimas valstybe, žmonių saugumo jausmas ir visuomenės atsparumas yra neįmanomas be investicijų į kiekvieno žmogaus gerovę. Mūsų tikslas yra atkurti piliečių pasitikėjimą valstybe.

Taip pat privalome atsižvelgti į realias grėsmes valstybei. Karas Ukrainoje, Rusijos agresija, sudėtinga geopolitinė aplinka – tai akstinas užtikrintai sustiprinti Lietuvos gynybinius pajėgumus, ir šiam tikslui Lietuvos Vyriausybės programa skiria ypatingą dėmesį.

Jeigu norime, kad žmonės būtų pilietiškai, pasitikėtų savo valstybe, privalome pasirūpinti, kad nelygybės ir neteisybės mūsų visuomenėje būtų mažiau. Ne skaldyti, o vienyti – toks yra šios programos tikslas. Girdime oponentų nuomonę ir šiandien girdėjome, kad ji yra per daug ambicinga, ar pajėgsime ją įgyvendinti. Taip, ji yra ambicinga. Šiandien dėl laiko stokos neįmanoma išvardinti visų darbų ir sprendimų ir kaip jie bus įgyvendinti, tačiau šie siūlymai yra būtini Lietuvos gyventojams. Todėl tikimės jūsų palaikymo, nes šios programos įgyvendinimas priklauso nuo visų mūsų. Patvirtindami šią programą, mes pasirenkame tokią Lietuvą, kuri rūpinasi kiekvienu savo piliečiu. Tai ne tik programa – tai mūsų įsipareigojimas žmonėms ir ateities Lietuvai. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiavam seniūnui. „Nemuno aušros“ frakcijos vardu kalbės frakcijos seniūnas R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*NAF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, prieš keletą žmonių kalbėjusi Seimo narė svaidėsi tokiais kaltinimais: sako, kas balsavote už tą, gavote aną, kas balsavote už šitą, gavote trečią. Ko gero, pamiršo, kad kas balsavo už Liberalų sąjūdį, gavo viskio dėžutę su 106 tūkst., baudžiamąją bylą ir visą partiją nuteistą. Kas balsavo už Liberalų sąjūdį, gavo Seimo narį, kuris visus Lietuvos gyventojus valkatomis išvadino. Kas balsavo už Liberalų sąjūdį, gavo S. Gentvilą, kuris išvanojo visus miškus ir šiandieną turime plynės visas, o kas balsavo už S. Gentvilą ir Liberalų sąjūdį, neišvystė vėjo energetikos projektą už 4 mlrd., nes jau taip dirba Liberalų sąjūdžio partija ir visas jų centras, ir jų ministerija, kad čia spėjo sustabdyti visus vėjo jėgainių parkus sausumoje.

Mielieji mano, kas balsavote už konservatorius, gavote GRU šnipą Lietuvoje. Kas gali pa-neigti, kad tie tautos nešėjai, skleidėjai ir būtent nepriklausomybės gynėjai dirba šiandieną su GRU ir su Kremliumi ir visą naudingą medžiagą ir informaciją atiduoda rusams? Kas galėtų pa-neigti? Nes su R. Juknevičiene kuo puikiausiai įgyvendino, matyt, Vyriausybės ir partijos progra-mą darydami fotosesijas ir siūsdami, kokius artimus ryšius turi.

Kas balsavo už konservatorius ir Liberalų sąjūdį, ir Laisvės partiją, gavo „Teltoniką“ už 4 mlrd., kur neįgyvendinamas projektas. Ir kai tik kilo skandalas, ir kai naujoji Vyriausybė įsikišo į šitą reikalą, stebuklingu būdu per 4 dienas, pasirodo, išsprendė problemos ir klausimai, kurie buvo keliami trejus metus. Kas balsavo už Liberalų sąjūdį ir konservatorius, gavo „Foxpay“ isto-riją, gavo dvarelio istoriją, Graikijos vilos istorijas, gavo 9 mlrd. Baltarusijos trąšų gamyklos „Be-laruskalij“ ieškinį ir begalę kitų dalykų. Tai kaip dabar su ta GRU jūs tenai visi dirbate?

Tai, mielieji mano, naujoji valdančioji dauguma nėra ideali, nėra pati nuostabiausia. Jeigu mes galvojame, kad čia naujoji valdančioji dauguma per 1 dieną op ir padarys su burtų lazdele, kad viskas bus gerai Lietuvoje gyvenant, aš asmeniškai tikrai nemanau, kad taip bus, – bus labai sunku tą dalyką įgyvendinti. Ir jeigu nuo pirmos dienos čia vienas kitam kaltinimus žarstote į de-šinę, į kairę, pasižiūrėkite dažniau į veidrodį, tik nežinau, kuriame pusiasalyje pas jus tas veidro-dis kabo.

Jeigu kalbame apie Vyriausybės programą ir gerbiamą premjerą G. Palucką, pakankamai ambicingi tikslai yra užbrėžti programoje. Taip, daugiau jų yra su žodžiu „sieksime“, nes jeigu mes parašysime sakinį, ką jūs pasirašėte, kad per 100 dienų įgyvendinsite Partnerystės įstatymą, per 100 dienų legalizuosite narkotikus, tai visa jūsų rinkimų kampanija ir visi ketveri metai darbo Seime buvo tiktais vienas dalykas – vienas galas ir narkotikai, daugiau nieko kito jūs nesiekėte ir nuo ryto iki vakaro plovėtės šitomis temomis. Tai klausimas, kokia ta jūsų Vyriausybės programa buvo, jeigu ketverius metus kiekvieną sesiją: pavasario, vasaros, žiemos, rudens sesiją – kiekvieną sesiją, jūs tą patį klausimą vilkote į plenarinių posėdžių salę? Čia jūsų buvo tikslas? Na, aš tikiuo-si, kad šito nebus, nes mes savo programoje šitų dalykų nedarome.

Dabar kalbame apie saugumą. Prieš tai kalbėjusysis, buvęs D. Grybauskaitės dešinioji ranka, labai žarstėsi apie gerą saugumą, aiškino mums, kaip čia valstybė turi rūpintis saugumu. O ką gi mes, mielieji, matome, gerbiemieji dešinieji? Jūsų biudžetas, kurį rytoj Vyriausybė turės peržiūre-ti. Jūs netgi sumažinote krašto apsaugos finansavimą ir netgi sumažinote skaičiais, realiais skai-čiais mažėja finansavimas, gerbiamas Jurgi Razma. Jūs netgi sumažinote paramą Ukrainai. Tai kokie jūs čia patriotai esate? Vadinasi, jūs visi esate Kremliaus agentai.

Kitas dalykas. Mes kalbame šiandieną, kad skolinamės limitus. I. Šimonytė nuolat aiškina, kad rinkoje sunku pasiskolinti, kad galimybių nėra, čia sudėtinga situacija. Ką siūlo naujoji Vy-riausybė? Įkurti izdo sąskaitą. Ką siūlo naujoji valdančioji dauguma? Eiti link temos sukurti na-cionalinį banką. Kai tik atsirado klausimas apie nacionalinį banką, iš karto spaudoje ir visur kitur pradėjote žvygauti, kaip turi būti, Jėzus Marija, ką šita naujoji valdančioji dauguma daro, nori at-imti rinką iš komercinių bankų.

Mokestinė politika. Draugas A. Kubilius nuostabiai įgyvendino naktinę mokesčių reformą. Dar iki pat dabar Lietuva turime kabanotis iš tos naktinės mokesčių reformos. Ką mes siūlome? Kad naktinės mokesčių reformos nebus, kad mes darysime mokesčius per ateinančius metus su-darydami darbo grupę. O kai sudarysime darbo grupę, tada mes kaip kompleksą matysime, ką reikia keisti, ką reikia koreguoti ir ką reikia papildyti.

Jūs nesugebėjote išspręsti II pensijų pakopos per ketverius metus, o tik aiškinote, kad spręsi-te, spręsite, spręsite, bet jos taip ir nesugebėjote išspręsti. Ką sako naujoji Vyriausybė ir naujosios Vyriausybės programa? Kad visos politinės jėgos sieks įgyvendinti Konstitucinio Teismo nutari-mą ir išaiškinimą ir kalbama apie trijų sistemų pakeitimą. Ar mes padarysime, ar sieksime? Taip, mes sieksime, kad per sausio ir vasario mėnesius būtų sudaryta darbo grupė, kad kovo 10–11 dienomis būtų įregistruotas projektas ir kad iki liepos mėnesio būtų priimta.

Vėl grįžtu prie tų pačių mokesčių. Mes nesiūlome, kad sausio 1 dieną įsigaliojūt nauji mokes-čiai. Mes kalbame apie 2026 m. sausio 1 dieną. Mes gerbiame Konstitucinio Teismo sprendimą,

kuris aiškina, kad likus 6 mėnesiams negali būti priimti įstatymai, ir kartu su socialiniais partneriais reikia diskutuoti.

Dabar dėl atskirties nedidininimo. Ką mes matėme jūsų Vyriausybėje? Nuo ryto iki vakaro jūs aiškinote, kaip jūs rūpinatės smulkiaisiais ir vidutiniais verslininkais, nuo ryto iki vakaro jūs aiškinote, kaip jūs sieksite atskirties mažinimo, bet kažkodėl 2 % į viršų šoktelėjo, o „Foxpay“ karalienė M. Navickienė išskrido. Kaip jinai išskrido su tuo „Foxpay“, iki pat dabar niekas nežino.

Dabar dėl Kelių fondo. Mes kalbėjome, kad reikalingas Kelių fondas, kelių finansavimas. Jūsų finansų ministrė G. Skaistė aiškino, kad mes jį padarysime ir panašiai. Kai tik atėjo Seime balsavimas dėl finansavimo, milijonų skyrimo, jūs – į krūmus, dingote. Bet negana to, ką jūs padarėte? Jūs 2025 metų kelių biudžetą *išstratavojote* visą, tai yra pasirašėte avansines sutartis. Naujajai Vyriausybei bus be proto sunku ką nors pakeisti, ką nors padaryti, nes tarpas... kurį galės žongliuoti pinigais, tai yra 54 mln.

Ką aš norėčiau pabaigoje pasakyti? Norėčiau palinkėti naujai Vyriausybei iš esmės gerų sprendimų, gero darbo. Ginčų, nesutarimų bus, manau, irgi gana daug, nes nuomonių yra labai daug. Kuo daugiau nuomonių, kuo daugiau diskusijų, dažniausiai gimsta teisingi, geri sprendimai. Naujai Vyriausybei to aš ir norėčiau palinkėti. O, opozicija, bent 100 dienų ramiai pasėdėkite ant laktų ir pažiūrėkite, kas vyksta, po to kritikuokite. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama seniūnui. Toliau Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ vardu kalbės T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, pasistengsiu kalbėti ramiau. Žinote, niekas labiau nestiprina Lietuvos žmonių pasitikėjimo kaip rinkimų pažadų vykdymas ir labai sveikas balansas tarp darbų tęstinumo, kurį pabrėžė opozicija, ir realaus pokyčio.

Šiek tiek apie programos rengimo procesą. Man labai imponavo tai, kad žmonės, kuriant Vyriausybę, jau baigiant rašyti programą, pradėjo rašyti laiškus, siūlymus, tapo aktyvi pilietinė visuomenė, interesų grupės, bendruomenės. Tai tikrai labai gražus procesas. Bet mano pagrindinė žinia: gerbiami Lietuvos piliečiai, dalyvaukite politinių partijų veikloje, reikalaukite iš jų konkretizuoti programą ir ieškoti kompromisų su būsimais galimais koalicijos partneriais anksčiau, tada ta programa bus dar kokybiškesnė.

Šios programos pagrindinis bruožas, sakyčiau, yra realumas ir detalumas. Daug kalbama apie žodžius „sieksime“ ir „plėsime“, tačiau mes, kaip demokratai, derybose dėl programos teksto labai drąsiai gynėme socialdemokratų idėjas, kurios buvo gana drąsios, gana ryžtingos ir nebūtinai populiarios. Aš asmeniškai siūliau trinti norą sulyginti NPD su MMA, tai yra gana populistinis šūkis, daug kainuojantis. Bet mes gynėme idėją išplėsti kultūros pasą darželinukams ir senjorams, didinti pagalbą, valstybės pagalbą būreliams finansuoti. Mes palikome nemokamą mokinių maitinimą mokyklose pradinukams. Taip, reali programa, vadinasi, rinkimų pažadų sumažinimas, susidūrimas su partnerio pozicija ir interesų derinimas.

Ši programa yra gana detali būtent todėl, kad buvo toks gana dramatiškas procesas, kai mes nežinojome iki galo ministrų pavardžių. Labai normalu, kad programoje būtų aiškumas, rinkėjų lūkesčių išpildymas, ir ministrai, tam tikra prasme išitraukę paskutiniu momentu, gauna aiškia viziją, ką turi daryti. Programoje yra visi reikalingi centro kairės atsakymai į svarbiausius politinius klausimus, dėl kurių visuomenėje ir politikoje kilo ne vieną kartą noras nacionalinius susitarimus kurti, nes kai kurie buvo neišbaigti, kai kurie yra jau pamiršti, kaip švietimo.

Rinkėjai turėjo lūkestį, davė mandatą ir programa atsako į svarbiausius konfliktinius klausimus. Taip, programoje bus aiški nuo 2017 metų iš esmės nekeisto Darbo kodekso pertvarka, nes darbo santykiai yra svarbu. Jau pribrendo labai aiškūs ir kolektyvinių santykių, ir streikų liberalizavimo poreikiai. Taip, bus aiškus noras pertvarkyti II pakopą pagal piliečių mandatą. Žinoma, mes kalbame apie pensijas, vadinasi, turime tai daryti labai išmintingai ir atsargiai.

Programoje yra aiškumas dėl mokesčių, pajamų mokesčio politikos. Čia visų partnerių pozicija buvo pasakyti aiškiai, ką darysime, nevynioti į vatą. Taip, mes turime mandatą daryti pajamų mokesčio tarifus suminėms pajamoms, sumuojant pajamas. Ponas M. Lingė mini, kad iš to galima gauti maksimaliai 70 mln., neva tai per mažai. Liberalūs, įvairūs ortodoksiniai ekspertai sakys: 70 mln., vadinasi, verslai pabėgs, negalima, čia per daug. Aš pasakysiu: tai nei per daug, nei per

mažai. Jeigu Finansų ministerija gaus papildomą pajamų eilutę biudžete, aiškia, nedviprasmišką, su augimo potencialu, vadinasi, mes turėsime galimybę geriau finansuoti gynybą, visas kitas sritis, vadinasi, bus mūsų pozicija Briuselyje daug stipresnė. Net jeigu pirmais metais mes negausime ten šimtų milijonų, papildoma biudžeto pajamų eilutė yra istorinis įvykis pagal apibrėžimą.

Mūsų energetikos ir ekonomikos, na, programos dalys yra nepriekaištingos. Mes, žinoma, pasitikime savo puikiais ministrais ir ten yra viskas, ko reikia pažangiam verslui – ir investicijos į mokslo tyrimus ir jų pritaikymą versle, ir žmonių įgūdžiai, nauji horizontai žaliajai energetikai. Viskas ten yra, bet svarbiausia, kad ten papildomai atsiranda dalykų, kurių anksčiau nebuvo programose. Ten atsiranda konkretus dėmesys smulkiąjam ir vidutiniam verslui. Iki to, kad kursime SVV ombudsmeno institutą pagal Lenkijos pavyzdį. Ne pirmą kartą darome gerus dalykus pagal stiprios kaimynės pavyzdį.

Mane labai džiugina tai, kad sveikatos ministrė prisiėmė ambiciją ne tik gerinti sistemą (įsivaizduojame ligonines, vaistus), bet ir realiai rūpintis sveika gyvensena. Ir PVM'o lengvata vaisiams ir daržovėms atsiranda sveikatos politikos dalyje. Žiūriu į kolegas iš LVŽS ir tikiuosi, kad bus palaikymas. Labai svarbu, kad atsiranda drąsi nuostata dėl mokesčių politikos koordinavimo Europos Sąjungos mastu. Tai daug kam nepatinka, ypač lobistams. Bet negali valstybės sau leisti Europoje konkuruoti dėl to, kas labiau nustekens savo viešąjį sektorių, savo mokytojų poreikius, savo pareigūnų poreikius, todėl tas koordinavimas, derinimas turtėjant mūsų valstybei yra būtinas. Mums, kaip demokratams, svarbu grąžinti žmogų į politinės diskusijos centrą ir nutraukti kultūrinius karus. Šitas raginimas galioja kaip opozicijai, taip ir pozicijai.

PIRMININKAS. Ačiū. Frakcijų pozicijos yra išsakytos. Dabar išgirsime komitetų nuomones. Aplinkos apsaugos komiteto vardu – pirmininkas L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gruodžio 11 dieną Aplinkos apsaugos komitetas svarstė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektą, balsavus už 6, susilaikius 3, pritarė Seimo nutarimui. Linkime sėkmės ir gerų darbų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ateities komiteto vardu kalbės pirmininkas. Prašau.

V. GRUBLIAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Ateities komitetas svarstė Vyriausybės programos projektą ir sprendimas yra pritarti pateiktam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektui ir komiteto išvadai. Pasinaudojame galimybe rekomenduoti Lietuvos Respublikos Vyriausybei atsižvelgti į Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu patvirtintą Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ ir jos įgyvendinimo nuostatas rengiant Lietuvos Respublikos XIX Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš balsavusių nebuvo, susilaikė 4 komiteto nariai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Audito komiteto vardu – komiteto pirmininkas kolega A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, Audito komitetas balsavo: už – 5, susilaikė 2. Sprendimas priimtas pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Biudžeto ir finansų komiteto vardu... Nei pirmininko, nei pavaduotojo, gal kas iš komiteto narių gali pristatyti? Bent pavaduotojas. Gal galite pristatyti komiteto poziciją?

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamas premjere, ministrai, jeigu kalbėtume apie parengtą Vyriausybės programą, tikrai turiu pasakyti, kad programos turinys plačiaja prasme atitinka žmonių keliamus lūkesčius ir suformuoti tikslai ir uždaviniai, manau, yra tokie, kurie yra svarbūs ir reikalingi mūsų Lietuvos žmonėms. Bet, giliau susipažinęs su Vyriausybės programa, noriu pasakyti, kad jūs papuolėte į monetarinės ir fiskalinės politikos spąstus.

Oi, atsiprašau. Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Vyriausybės parengtą programą ir po ilgos diskusijos su finansų ministru Vyriausybės programai buvo pritarta daugumos, tik 1 susilaikius. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Paskui galėsite pratęsti diskusijas. Ekonomikos komiteto pozicija. Prašom įgarsinanti komiteto pirmininką S. Bucevičių.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Pirmininke, ačiū. Premjere, kolegos, Ekonomikos komitetas taip pat svarstė programą. Balsavimo rezultatai: 8 – už, 4 susilaikė. Pritarta. Sėkmės, premjere, sėkmės ir ministrams.

PIRMININKAS. Ačiū. Europos reikalų komiteto poziciją prašom išsakyti komiteto pirmininkę R. Budbergytę.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū. Vakar mes komitete apsvarstėme programą ir jai pritarėme. Balsavimo rezultatai: už buvo 11, prieš – nė vieno ir susilaikė 4 komiteto nariai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke.

Kultūros komiteto poziciją prašome pristatyti komiteto pirmininką K. Vilkauską.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kultūros komitetas svarstė nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektą ir komitetas balsavo: 5 – už, 1 susilaikė. Taigi pritarta. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke.

Kaimo reikalų komiteto poziciją pristatys pirmininkas K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas siūlo pritarti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektui. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nebuvo, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Ačiū.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto poziciją – kolega P. Visockas.

P. VISOCKAS (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministrė Pirmininke, kolegos Seimo nariai, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas gruodžio 6 dieną svarstė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektą. Posėdyje dalyvavo du paskirtieji ministrai, tai krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministrai. Programa buvo aptarta ir programai pritarta. Balsavimo rezultatai: 5 – už, prieš nebuvo, 3 susilaikę asmenys. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū.

Socialinių reikalų ir darbo komiteto vardu turėtų pristatyti pirmininkas. Nėra. Gal kas gali iš komiteto pristatyti? Prašau.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Laba diena. Socialinių reikalų ir darbo komitetas vakar buvo susitikęs su paskirtąja socialinių reikalų ministre I. Ruginiene. Tikrai turėjome galimybę užduoti daug klausimų. Vyko balsavimas: 6 komiteto nariai pritarė Vyriausybės programai, 5 – ne.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė, kaip suprantame iš pozicijos. Ačiū.

Sveikatos reikalų komiteto poziciją pristatys komiteto pirmininkė L. Šukytė-Korsakė. Prašau.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (*NAF*). Gerbiamas Seimo Pirmininke, premjere, ministrai, 2024 m. gruodžio 11 d. svarstyta Sveikatos reikalų komitete. Komiteto sprendimas – pritarti pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XVP-46. Balsavimo rezultatai: už – 8, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Švietimo ir mokslo komiteto vardu kalbės V. Aleknavičienė.

V. ALEKNAVIČIENĖ (*LSDPF*). Laba diena. Švietimo ir mokslo komitetas nutarimo projektui pritarė: 7 balsavo už, 3 susilaikė. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas J. Sabatauskas turėtų išsakyti poziciją. Nematome. Gal pasakys gerbiamas V. Gailius?

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gruodžio 11 dieną Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“. Komitetas siūlė atsižvelgti į tris Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, 5 komiteto nariams balsavus už, 3 susilaikius, pritarė Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū pirmininko pavaduotojui. Toliau Užsienio reikalų komiteto poziciją pristatys komiteto pirmininkas R. Motuzas.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Dar kartą sveiki. Užsienio reikalų komitetas buvo labai vieningas: iš 7 dalyvavusių 6 buvo už, prieš nė vienas, 1 susilaikė. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto poziciją išsakys pirmininkė D. Žebelienė.

D. ŽEBELIENĖ (*NAF*). Laba diena. VVSK pritarė nutarimo projektui: už balsavo 9, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Žmogaus teisių komiteto poziciją turėtų išsakyti pirmininkas L. Šedvydis, bet nematau. Gal kas nors iš komiteto galėtų pasakyti? Kolega Eugenijau?

A. NEDZINSKAS (*LSDPF*). Žmogaus teisių komitetas svarstė Vyriausybės darbų programą. Ir kaipgi jis nusprendė? Labai labai ilgai, matosi, sprendė. Balsavimo rezultatai: už – 2, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarimą lėmė komiteto pirmininko balsas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Frakcijų ir komitetų pozicijos yra išsakytos. Toliau tęsiame diskusiją. Diskusijoje suteikiamas žodis kalbėti S. Kairiui. Ruošiasi Seimo narys V. Juozapaitis.

S. KAIRYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Kolegos Seimo nariai, netrukus prisieksiantys Vyriausybės nariai, na, iš tikro, be abejo, kad demokratiname procese turi būti patvirtinta Vyriausybė, turi prisiekti. Akivaizdu, kad programa turi būti patvirtinta, ir šiandien taip įvyks. Turbūt natūralu, kad kiekviena politinė jėga turėtų brėžti savo kokią nors, na, politikos vektorių, kuris turėtų tam tikrą atspirtį, kalbant apie ideologiją, įsitikinimus ir panašiai. Lygiai taip pat natūralu, kad opozicinės frakcijos ir partijos turi savo nuomonę ir savo matymą, kaip valstybės politika ketverius metus į priekį turėtų atrodyti.

Iš esmės, na, kiek teko skaityti būsimą Vyriausybės programą, kiek teko bendrauti su ministrais frakcijoje, kiek teko sekti pasisakymus viešojoje erdvėje, na, man, kaip liberalui, tikrai nerimą kelia gana aiškiai siunčiama žinia, kad mokesčiai Lietuvoje kils. Ir mokesčiai Lietuvoje kils net ne tik kad, na, kaip mes bandomė sakyti, turtingiausiam visuomenės sluoksniui. Pajamų, visų pajamų sujungimas palies be išimties visus šiuolaikinius žmones, kurie ieško galimybių, kurie yra, na, šiek tiek sėkmingi, kurie kaip tik nori ne daugiau valstybės, o daugiau įgalinimo, laisvės ir sukurtų galimybių. Tas, na, toks visų pajamų sujungimas iš esmės tokių žmogų visada padės į valstybės institucijų taikiklį, žiūrint, kad tik ko nors daugiau tas žmogus nebūtų uždirbęs, ką galėtų pasiimti valstybė. Tai yra tiesus kelias į šešėlio didinimą. Be abejo, ekonomikos augimas, matant pastaruosius metus, yra tas klausimas, kuris irgi sulauks didelio liberalų dėmesio.

Vyriausybės programoje irgi beveik nieko nėra apie pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai. Aš tik priminsiu. Kai paskutinį kartą Lietuva pirmininkavo Europos Sąjungos Tarybai, buvo itin reikšmingų sprendimų, jei kalbėtume apie Europos Sąjungos plėtrą ir asociacijos sutartį su Ukraina. Tai buvo procesai, kuriems buvo ruošiasi šešerius ar septynerius metus.

Regionų politika iš tokios rinkimų retorikos susiveda į vieną paprastą biurokratinį sprendimą – į kuriamą naują Regionų ministeriją. Įteisins ir sukurs naują biurokratinę instituciją ir iš esmės formalizuos dvi Lietuvos, o savivaldybės atribos nuo tiesioginio ryšio su kiekviena šakine ministerija.

Švietimo politikoje irgi nėra nė vieno rodiklio, nė vieno skaičiaus, nė vienos krypties, nė vieno atsirėmimo į esamą situaciją, o daugiau kalbama, kam yra reikalingas dėmesys. Bet esant tokiai medžiagai, be skaičių, bet kuris mokinys ar studentas tikrai negalėtų pretenduoti į gerą pažymį.

Džiaugiuosi kultūros politikoje matydamas tęstinumą, matydamas tikrai geras kryptis, bet bus labai sunku pereiti prie darbų, jeigu kokius metus užsiimsime pasakojimu, tai kokia visgi rusų kultūra dabar Lietuvoje bus laukiama. Buvo daug minėta, kad visiems užkliūva žodis „sieksime“, kurio yra ryškiai per daug. Bet aš sakyčiau, „sieksime“ tai nėra pats blogiausias dalykas. Blogiausia, kad, užuot formulavus politines idėjas, daug kalbama apie įvairiausių auditų iniciatyvą. Daugiau kalbama ne apie sprendimą, o apie formatus: nuo įvairių patariamųjų komisijų prie Vyriausybės padalinių, naujų ministerijų ir panašiai. Iš esmės, kalbant apie tikrą biurokratinį mažinimą, kažkodėl Vyriausybės programoje išryškintas lengvesnis fizinių asmenų bankroto procesas.

Nuoširdžiai linkiu sėkmės naujai Vyriausybei, tikiuosi rasti dar daugiau atsakymų į klausimus jau Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimo plane. Pritariu irgi frakcijos seniūnei, kad nepalaikysime Vyriausybės programos, bet tikrai nuoširdžiai stengsimės padėti užtikrinant tęstinumą. Linkime sėkmės šią programą įgyvendinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje toliau kalbės Seimo narys V. Juozapaitis. Ruošiasi J. Razma. Dėl vedimo tvarkos?

M. PETRAUSKAITĖ (*LSDPF*). Gerbiami parlamentarai, norime pasveikinti Panevėžio rajono savivaldybės bendruomenę, atvykusią į Seimą. (*Plojimai*) Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom, gerbiamas kolega.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Garbusis Seime, garbūs paskirtieji ministrai, Ministre Pirmininke, visi, kurie šiandien mus mato ir girdi, ilgai neužtruksiu ir tikrai nekomentuosiu kultūrinės dalies, kultūros politikos dalies. Aš apie tai kalbėjau jau ir mūsų komiteto susitikimo metu. Tik pagarsinsiu dar savo siūlymą, kad šį Vyriausybės programos projektą siūlyčiau gražinti iniciatoriams tobulinti dėl paprasčiausių priežasčių.

Pirmiausia, programa redaguotina kalbos taisyklingumo atžvilgiu. Neaiškos, daugiaprasmės, neprograminės formuluotės, nekonkretūs teiginiai, nuostatos, kurių įvykdymo apimtį ar kokybę būtų sunku arba net neįmanoma pamatuoti. Taigi aš jau nebesismulkinsiu ir nebesigilinsiu, tik pasidžiaugsiu, kad kultūros dalies 373–434 punktai iš esmės yra nurašyti nuo Kultūros politikos įstatymo aiškinamojo rašto. Dėl to aš esu labai dėkingas ir laimingas. Matau, kad tęstinumas bus. Svarbiausi darbai jau yra padaryti, tad belieka tik nesugadinti to, kas yra pradėta ir padaryta.

Bet aš priverstas sugrįžti prie prieš tai čia stovėjusio tribūnoje jūsų koalicijos partnerio tokio, sakyčiau, įžūlaus, niekingo melo paskleidimo. Turiu žmonėms, ir Lietuvos gyventojams, ir mūsų užsienio partneriams, vis dėlto pakoreguoti ir pasakyti, kad tai, kas buvo kalbama apie mūsų gynybos išlaidas ir biudžeto lyg ir kažkokius sumažinimus, yra absoliuti nesąmonė. Tai yra melas, diskredituojantis ir tą jūsų dabartinę jau valdančiąją daugumą, nes nuo to pradėti iš tikrųjų negalima bet kuriuo atveju. Krašto gynybai skirti asignavimai šiais metais buvo 2,5 mlrd. eurų, per ketverius metus mes padidinome būtent šiuos asignavimus nuo 1 mlrd. iki 2,5 mlrd., tai yra daugiau negu du kartus. Šiais metais arba į kitų metų biudžetą yra taip pat įrašyti tie patys skaičiai ir jie niekaip nesumažėjo – 2,5 mlrd. eurų, kurie yra užfiksuoti. Be jokios abejonės, kad galima skolintis, tą dydį tobulinti ir jį pakelti.

Apie paramą Ukrainai čia buvo paskleistas visiškas melas ir tokia nesąmonė. Taigi mes turime išsipareigojimus Ukrainai skirti 0,25 BVP. Nuo BVP tai yra 190 mln. eurų, kas yra įrašyta pirmą kartą dabar į valstybės biudžetą, kas užtikrina, kad jau šita parama niekaip negali pajudėti į jokią kitą pusę. Bet noriu pabrėžti, kad parama yra ne tik pinigais, ar ne, nes eurai tu neužkiši ir nepadėsi fronte esantiems kariams. Taigi mes padedame dar ir ginklais, ir amunicija, kuri taip pat turi savo vertę. Ji neišskaičiuota čia pinigais, bet tai yra maždaug per pusę – 50 ir 50. Tai tuos dalykus ir tuos skaičius turbūt reikia įrašyti į akmenį, kad jie, žinoma, nemažėtų.

Prašau ir garbaus Ministro Pirmininko, ir visų ministrų vis dėlto taip pat prisiimti atsakomybę už jūsų koalicijos partnerių tokius pareiškimus, kurie iš tikrųjų ne tai, kad nedaro garbės koalicijai, bet, kaip ir sakiau, diskredituoja mūsų valstybę ir kenkia mūsų santykiams su mūsų strateginiais partneriais.

Taigi grįžtu prie mūsų Vyriausybės programos, prie jūsų Vyriausybės programos, ir dar kartą noriu palinkėti jums kuo geriausios sėkmės. Budėsime, žiūrėsime ir tikrai stengsimės padėti jums vykdyti jūsų išsipareigojimus, kurių bent jau šiek tiek konkretesnių laukiame būtent tos Vyriausybės programos detalijame plane. Tai dar kartą sveikinu ir linkiu kuo geriausios sėkmės. Ir nepamirškite, kad opozicijoje esantys Seimo nariai yra lygiai tokie pat Seimo nariai, kaip ir pozicijoje esantys, ir jų nuomonė taip pat yra gerbtina, nes tuos opozicijos Seimo narius išrinko ne kas nors kitas, o Lietuvos Respublikos piliečiai, ir mes visi esame atsakingi už jiems duotus išsipareigojimus. Juo labiau kalbant apie valstybės gynybą, apie visus strateginius mūsų dalykus ir ypač apie kultūros sritį, kurią mes ir įvardijome kaip pačią svarbiausią strateginę kryptį mūsų Seimo dokumentuose, mūsų valstybės vizijoje „Lietuva 2050“. Taigi linkiu visiems sutarimo ir būkite sėkmingi.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau kalbės Seimo narys J. Razma. Ruošiasi kolegė L. Girskienė.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, manau, kad tiksliausia šią Vyriausybės programą būtų pavadinti populistine. Šis žodis, kaip žinome, reiškia, kad surašomi gražūs ketinimai, pažadai, bet jie nėra pagrįsti realiomis galimybėmis juos įgyvendinti. Tokį vaizdą matome ir šioje programoje, nes akivaizdu, jog daugeliui punktų įgyvendinti reikia nemažų finansinių išteklių, bet apie juos programoje nieko nerasime. Aš jau įsivaizdavau, kad esame vis dėlto pasiekę tokią politinę brandą, kad, kai Vyriausybės programa surašoma, sudėjus koalicijos partijų rinkimų programas,

šiek tiek jas paderinus, tai yra labai greitas ir aiškus procesas. Bet šiuo atveju atrodo, kad valdančiosios partijos rinkimų programas padėjo į šoną. Jos, matyt, atliko tą vaidmenį gundydamos rinkėjus, kaip balsuoti, ir ši Vyriausybės programa buvo rašoma nuo balto lapo. Panašu, kad buvo rašoma taip: paimama kažkokia atskira sritis, fiksuojami čia esantys lūkesčiai, problemos ir pasakoma, kad viskas bus išspręsta. Žinoma, tada ir suformuojama tokia graži svajonių programa, leidžiama žmonėms pagyventi toje svajonių šalyje, kai kiekvienas perskaitęs gali kažką rasti: pacientai ras, kad jiems sumažės eilės pas specialistus, pensininkai ras, kad sparčiau didės pensijos. Ir čia tą sąrašą galima tęsti, bet kiek tai bus įgyvendinta, yra didelis klausimas.

Tiesa, kalbant apie programą, kiek nustebino nesenas R. Žemaitaičio pasisakymas per tą televiziją, kur jis beveik kasdien pasisako. Pasirodo, G. Paluckas buvo parengęs labai prastą pirminį programos variantą ir R. Žemaitaitis turėjo galvotrukčiais kviesti iš tolimosios Ignalinos A. Širinskienę, ir jie susėdę tą programą gerokai pataisė. Taigi minėtiems Seimo nariams mes, matyt, turime būti dėkingi už tą programos variantą, kurį dabar turime.

Programos tvirtinimas nėra tik programos tvirtinimas – tai netiesiogiai yra ir Vyriausybės sudėties tvirtinimas. Šiuo atveju, kalbant apie Vyriausybės formavimą, tenka apgailestauti, nes tokio padidėjo ir chaotiško Vyriausybės formavimo aš tikrai neprisimenu. Nors tai XIX Vyriausybės, bet atrodo, kad čia būtų formuojama pirmą kartą. Pozityvi išimtis yra tik S. Skvernelio ministrų delegavimas, nes iš tikrųjų jie turėjo paskelbę viešai šešėlinius ministrus ir greitai išsprendė tą klausimą. Tai linkėčiau ir visoms kitoms partijoms iš to pasimokyti. Galvojau, kad socialdemokratų tikrai bus rimčiau pasiruošę tai atsakomybei, bet, kaip paaiškėjo, jiems teko visiškai stichiškai ieškoti kandidatų į ministrus, ir tai yra pasiūlyti žmonės, kur turbūt kai kurie nė nesapnavo, kad jiems gali tekti tokios pareigos. Galvojau, kad jau vienintelė tvirta socialdemokratų iš anksto žinoma kandidatė į ministrus buvo D. Šakalienė, bet vėlgi R. Žemaitaitis labai įtikinamai išaiškino, kad tai yra ne socialdemokratų kandidatė, o Prezidento, nes, suprask, socialdemokratų tokios prastos kandidatės tikrai nebūtų pasiūlę. Tai dar čia toks papildomas niuansas. O šiaip, jeigu žiūrėtume į Vyriausybės atstovaujama spektrą, tai ten rasime, aišku, koalicijos dalyvių atstovų, S. Skvernelio, socialdemokratų. Gerai, kad nerasime „Nemuno Aušros“ atstovų, mes sakėme, kad tą reikia išspręsti. Įdomu, kad rasime Lietuvos valstiečių ir žaliųjų atstovą, nes ponas I. Hofmanas kažkada kandidatavo su jais. Rasime Laisvės partijos atstovą, buvusį steigėją, rasime Prezidento atstovą. Tai labai įdomi ta koalicijos sudėtis, kuri yra matoma Vyriausybėje.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama J. Razmai. Toliau diskusijoje dalyvaus L. Girskienė. Ruošiasi kolega A. Butkevičius. Kolegos, suprantu, kad diskusijos vyksta ir užkulisiuose, bet triukšmas yra gerokai per didelis racionaliai diskutuoti, tai prašau tvarkos.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Na ką, baigėsi pažadų metas, laikas juos įgyvendinti. Viešai svarstyti yra pateikta XIX Vyriausybės programa. Vyriausybės, kuri iki vakar dar neturėjo dviejų ministrų, o dėl paskubomis paskirtų ministrų iš tikrųjų asmeniškai man kyla labai didelių abejonių ir net nerimas, žinant, kad vienas iš patvirtintų ministrų yra nekilnojamojo turto plėtotojų lobistas, praeityje susijęs su korupcijos byloje nuteista įmone.

Skaitant Vyriausybės programą, pirmiausia kliūva jos struktūra. Man asmeniškai susidaro įspūdis, kad skaitau rašinėlį, kuriame yra sunumeruoti visi sakiniai, bet, aišku, čia yra skonio reikalas. Svarbu paminėti, kad programoje nėra pateikiami konkretūs būdai, kaip bus įgyvendinami tikslai, taip pat nėra pateikta jokių rodiklių, į kuriuos orientuodamasis, įpusėjus kadencijai ar kadencijos pabaigoje, galėtum įvertinti, ar tikslas buvo įgyvendintas, ar ne. Svarbiausia, nėra apibrėžti finansavimo šaltiniai, o finansų programos tikslams įgyvendinti reikės tikrai daug, gal net antro šalies biudžeto.

Gilindamasi į turinį pastebėjau, kad didžioji dalis programos punktų kalba apie verslą, investicijas, ekonomiką. Net pačiame pirmame programos punkte kaip strateginis tikslas įvardinamas administracinės naštos ir teisinio reguliavimo mažinimas. Žinoma, palankios verslo aplinkos kūrimas yra labai svarbus, bet norėtusi, kad socialdemokratinė partija vis dėlto labiau susitelktų į socialines paslaugas ir atskirtį patiriančių gyventojų grupių, jaunų šeimų, jaunimo gyvenimo kokybę.

Noriu pasidžiaugti, kad man aktuali aplinkosaugos dalis yra tikrai plati ir išsami. Joje numatytas aktualių problemų sprendimas. Džiugu, kad nemažas dėmesys skiriamas vandentvarkai, nuotekų tvarkymui, priemonių, reikalingų potvyniams suvaldyti, ieškojimui. Tikiuosi, kad pavyks pagaliau įgyvendinti priemones, gerinančias gyvenamosios aplinkos kokybę, ir pagaliau susitarti su stambiaja pramone dėl taršos suvaldymo priemonių įdiegimo. Tikiuosi, kad nebus nukeliami reguliavimo sugriežtinimai ir reikalavimai verslui aplinkosaugos srityje, kaip buvo dažnai daroma praėjusioje kadencijoje.

Taip pat akytai stebėsiu, kokios priemonės bus pasiūlytos triukšmui ir kvapams suvaldyti. Čia norėtusi principingų Vyriausybės sprendimų. Deja, kyla nerimas dėl miškotvarkos politikos, ypač žinant, kad valdančiojoje daugumoje yra miško pramonei atstovaujančių politikų, o į aplinkos ministrus paskirtas liberalus statybininkų atstovas.

Tenka apgailestauti, kad kažkur dingo trys labai skambiai rinkimų metu eskaluoti pažadai. Tai galimybė atsiimti visus pinigus iš II pakopos pensijų kaupimo fondo, valstybinio banko steigimas, „Igničio“ akcijų sugražinimas valstybei ir, žinoma, skambėjęs pažadas – civilinio turto konfiskavimo reguliavimas, kuris užtikrintų asmeninę politikų atsakomybę. Kiti trys rinkimų metu garsiai nuskambėję pažadai tapo išplaukę ir išpareigojama tik, pavyzdžiui, skirti didesnę dėmesį per gyvenvietes einančių žvyrkelių asfaltavimui, skirti didesnę dėmesį eilių sveikatos įstaigose mažinimui, skirti didesnę dėmesį pedagogų trūkumui panaikinti.

Na ir pabaigoje tarp daugybės gerų pažadų labiausiai įsiminė šie... „Didinsime kontracepcijos bei menstruacinės higienos priemonių prieinamumą viešose vietose bei sieksime jų kompensavimo.“ Galvoju, ar čia rimtai valstybė turėtų reguliuoti šias sritis. „Reikalausime energingesnės rinkos priežiūros institucijų – Konkurencijos, Viešųjų pirkimų ir kitų tarnybų – veiklos.“ Čia atrodo, kad šios institucijos iki šiol nevykdė veiklos. „Atkursime šlapynes miškuose ir sumažinsime melioracijos poveikį miškų ekosistemoms, siekiant didesnio vandens kaupimo ir anglies absorbcijos.“ Įdomi būtų specialistų nuomonė, kaip realiai visa tai bus įgyvendinama. Ar vandeniu bus užliejamas jau nusausintos žemės plotas, ar kaip?

Apibendrinama galiu pasakyti, kad didžioji dalis programos nuostatų atitinka Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos programos nuostatas, tačiau programoje yra punktų, pavyzdžiui, 455, kuriame rašoma: „Perkelsime Europos Sąjungos direktyvą dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje į mūsų teisę.“ Tai suprantu kaip Stambulo konvencijos ratifikavimą ir tai iš tikrųjų verčia mane susilaikyti balsuojant.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, laikas jūsų...

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Linkiu sėkmės naujai Vyriausybei ir valdančiajai daugumai! Pasižadu būti konstruktyvia oponente. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Kalbės A. Butkevičius. Ruošiasi kolegė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Tik noriu priminti, gerbiami kolegos, kad turite galimybę užsirašyti paklausti tiek Ministro Pirmininko, tiek atskirų paskirtųjų ministrų.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamas premjere, ministrai, svarstant Vyriausybės programą turiu pasakyti, kad tikrai šitos programos nuostatos, tikslai ir uždaviniai atitinka, manau, Lietuvos žmonių gyvenimo lūkesčius, bet, išgilinus į programos įgyvendinimą, tikrai galima sakyti, reikia pareikšti gilią užuojautą. Užuojautą dėl to, kad jūs papuolėte į monetarinės ir fiskalinės politikos spąstus. Trumpai išdėstysiu kai kuriuos argumentus.

Skolinimosi riba jau pasiekė maksimalią leistiną normą. Faktiškai tai atsitiko dėl to, kad buvusi valdančioji dauguma ir buvusi Vyriausybė per ketverius metus nesugebėjo įgyvendinti mokesčių reformos. Mes matome dabartines jau tam tikras pasekmes, kurios atsilieps dirbant šiai Vyriausybei, įgyvendinant programą ir susiduriant su įvairiais sunkumais.

Kitas dalykas. Kyla klausimas tada: kaip Vyriausybė, didindama įvairiausių finansinius išpareigojimus, galėjo juos finansiškai įgyvendinti? Vienas paprastas aspektas yra tai, kad pasistengė, kad infliacija Lietuvoje 2022 ir 2023 metais būtų du kartus aukštesnė negu Europos Sąjungoje ir euro zonos šalyse. Žinome, kad kuo infliacija aukštesnė, tuo didesnės pajamos valstybės ir savi-

valdybių biudžetuose. Jeigu kalbėtume pavyzdžiais, tai vien 2022 metais iš padidėjusios infliacijos buvo gauta 1,2 mlrd. infliacinių pajamų iš PVM'o.

Daugelis kalba, kad tai nulėmė karas, energetinių išteklių kainų augimas. Pasižiūrėjau, kad prasidėjęs karas Ukrainoje turėjo poveikį visoms Europos Sąjungos šalims, bet Lietuvai, lyginant su kitomis šalimis, kas buvo dažnai traktuojama, kad Baltijos šalims tai atsiliepė skaudžiausiai, taip, Eurostato duomenys, 2024 metų atlikta analizė, kokią poveikį turi Europos Sąjungos šalims, tai Lietuva tik 15 vietoje, vadinasi, kur tam tikras poveikis irgi buvo. Nekalbu apie Italiją, Lenkiją, Austriją, Čekiją ir kitas šalis, kurios daug stipriau susidūrė su tais sunkumais, jeigu kalbame apie kainų augimą.

Kitas dalykas, jeigu kalbėtume apie monetarinę politiką, kur vis girdime, kad ekonomika auga, vos ne esame Baltijos šalyse lyderiai. Panagrinėję tai, kad vien per 10 mėnesių, mes matome, Lietuvos eksportas sumažėjo per 10 mėnesių, lyginant su praeitų metų tuo pačiu laikotarpiu, 7,2 %. Kai pradėdame gilintis giliau – prekių eksportas ir paslaugų eksportas, tai matome, kad šis dar toks teigiamas gal vis tiek rezultatas arba nors ir su minuso ženklu yra pasiektas dėl paslaugų eksporto. Ir jeigu kalbame apie II ketvirčio, pavyzdžiui, paslaugų eksporto lyginimą su I ketvirčiu, tai matome, kad augimui darė įtaką, kad ir kaip būtų keista, labiausiai transporto sektorius, kuris, na, per didelės naujos pridėamosios vertės nesukuria. Jeigu kalbėtume skaičiais, tai matytume, kad iš paslaugų eksporto per vieną ketvirtį valstybė gauna virš 5 mlrd. arba 5,5 mlrd., o vien transporto sektorius uždirbo 2,6.

Tai kodėl apie tai kalbu? Kalbu dėl to, kad Lietuvos ekonomika nuo eksporto yra priklausoma labai stipriai. Prekių ir paslaugų eksportas sudaro 86 % Lietuvos bendrojo vidaus produkto. Vadinasi, jeigu tik eksportas mažėja, tai ir mūsų bendrasis vidaus produktas mažėja, kartu mažėja ir pajamos nacionaliniu lygiu. Tai netgi ir Pasaulio banko ekspertų, nes buvusi premjerė vis mėgsta pasakyti, kad čia mes, naujieji valdančiosios daugumos nariai, raudame, bet, kalbant skaičiais, Pasaulio banko paskutinėje išvadoje irgi aiškiai parašyta, kad Europos Sąjunga ir Lietuva yra labiau nei Kinija ar JAV priklausomos nuo eksporto. Tai čia irgi yra faktiniai dalykai, kurių negalima paneigti.

Galėčiau, aišku, kalbėti apie tai, kad darbo našumas Lietuvoje dar toliau lėtėja, bet ne auga. Ekonomikos produktyvumas irgi patiria stagnaciją, kaip ir Vokietija stagnuoja jau penkerius metus. Matau, mano laikas baigiasi. O kodėl Vokietija mums yra jautri šalis? Nuo Vokietijos ekonominės padėties priklauso, kokia bus ir Lietuvos ekonominė ateitis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai Algirdui. Toliau kalbės R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ruošiasi kolega K. Podolskis. Dėl vedimo tvarkos?

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Klausome.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, šiandieną pas mus lankosi Raseinių rajono Ariogalos gimnazijos pradinių klasių moksleiviai, tai kviečiu pasveikinti. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Prašau, Radvile. Prašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kalbant apie Vyriausybės programą ir apskritai turbūt dar prisimenant ir rinkimų laikotarpį, puikiai pamenu viešus debatus televizijos ekrane. Kalbant apie švietimą, kiek visko buvo rodoma, kas neveikia ir kaip viskas bus išspręsta. Nesiginu ir nebėgu nuo atsakomybės, kad ne viskas veikia, tikrai problemų yra. Bet vėliau, kameroms išsijungus, klausiant kolegų, kaip jūs visgi suprantate, kai kuriuos dalykus, ką jūs kalbate, yra neįmanoma padaryti, man buvo sakoma: taip, taip, suprantame, bet, suprantanti, rinkimai dabar. Rinkimai pasibaigė ir tikrai nebus lengvi darbai ateinančiai Vyriausybei.

Bet norėčiau pakalbėti apie švietimo, mokslo ir sporto dalį. Apibendrindama iš esmės, nes daug nuostatų jau yra įgyvendinta nueinančios Vyriausybės, galiu pasakyti taip: sukurta daug lūkesčių dėl įvairių pagerinimų, bet, mano galva, trūksta krypties, apie ką ši programa ir ką norima pasiekti. Antra – nueinančios Vyriausybės darbų tąsa. Matyt, viskas ne taip jau ir blogai buvo, kaip nuolat kalbėta. Ir trečia – pasenusios problemos, informacija ir netikslumai.

Apie pirmąją. Visada visur yra ką pagerinti. Klausimas – kaip? Ir ar neteks konstatuoti, kad tai yra neįgyvendinama? Pavyzdžiui, apie aukštąjį mokslą, mokslo tyrimus beveik nieko nėra. Nėra įvardinta, kas svarbiausia būtų mums, kaip visuomenei, kur valstybę šiomis temomis reikėtų labiausiai stiprinti, ką pasiekti bent per šiuos ketverius metus. Todėl negalėsiu palaikyti šios pristatytos programos.

Apie pastaruosius du punktus netikslumų tema. Kaip pavyzdys yra minima: stiprinsime nacionalinį sporto centrą. Tačiau tokio darinio net nėra. Klausimas, ar rašiusieji programą vertino jau priimtus teisės aktus, pokyčius? Susidaro įspūdis, kad kalbama apie tai, kas aktualiau buvo prieš keletą metų.

Dabar keletas punktų iš bendrojo ugdymo. „Sukursime bendrą priėmimo į bendrojo ugdymo mokyklas sistemą.“ Bet ji jau sukurta, startuos 2025-aisiais. „Užtikrinsime sertifikuotą karjeros ugdymo specialistų paslaugas mokyklose.“ Bet jų jau virš 600 ir nuo 2024 m. sausio 1 dienos pirmąkart istorijoje finansuojama valstybės lėšomis. „Užtikrinsime sklandų perėjimą prie visuotinio ikimokyklinio ugdymo vaikų nuo dvejų metų amžiaus.“ Taip, darželių trūkumas vis dar yra, bet 2024 metais dvejų–šešerių metų amžiaus vaikų 96 % dalyvavo ugdymo procese ir darželių plėtrai yra skirta 78 mln. eurų. Privačioms mokykloms taikysime tokius pat kokybės reikalavimus, kaip ir valstybinėms. Bet vienodi reikalavimai yra: mokytojų kvalifikacijos, programų akreditacijos, higienos normos, galiausiai įtraukusis ugdymas. Įstatymas galioja visiems vienodai. „Skirsime dėmesį visos dienos mokyklos paslaugų plėtrai.“ Tokią galimybę savivaldybės jau ir dabar turi. „Puoselėdami pagarbą mokytojo autoritetui, mažinsime kontrolę ir biurokratinį reikalavimą.“ Viliuosi, su mokyklų steigėjais pavyks susitarti, nes iš ministerijos yra du reikalavimai: pildyti dienyną ir pristatyti metinį planą. „Sustiprinsime mokymo pagalbą.“ Tikrai gražus siekis ir vertintinas, ir stiprinti labai gerai, bet per pastaruosius ketverius metus finansavimas padidintas nuo 74 mln. iki beveik 164 mln.

Profesinis ugdymas. „Plėsimė mokinių priėmimą į aukštos pridėtinės vertės profesinio mokymo programas“, skatinsime visus kitus įvairius dalykus. Bet per pastaruosius metus jau auga moksleivių, besirenkančių profesinį ugdymą, skaičius, auga inžinerinių specialybių pasirinkimas. Toliau kalbama apie pameistrystės programą. Ji veikia nuo 2023 metų pradžios, lygiai taip pat vyksta bendradarbiavimas su verslu.

Taip pat persikvalifikavimo ir tobulėjimo visą gyvenimą programos – yra sukurta „Kursuok“ iniciatyva. Ten jau mokymus baigė virš 11 tūkst. žmonių.

Apie mokslą ir aukštąjį mokslą nėra labai daug, bet dar norėčiau paminėti sporto dalį. Tikrai galbūt ir nemalonu girdėti tokius siekius – užtikrinsime, kad visi sportininkai turėtų socialines garantijas. Bet jie jau jas turi nuo 2022 metų: ir ligos, ir motinystės, ir pensijų draudimą. Jų stipendijos augo šešis kartus. Sakoma, kad bus įtraukiama sporto bendruomenė, nevyriausybinių organizacijų į sprendimų priėmimą, bet tai jau irgi yra daroma.

Tad linkiu sėkmės naujai ministrei R. Popovienei, suprantu, kad darbas tikrai nelengvas. Linkiu sėkmės švietimo bendruomenei. Vis dėlto už programą negalėsiu balsuoti teigiamai. O šiaip norėtusi, kad šitos Vyriausybės palikimas būtų ne neištesėti lūkesčiai, kurių yra labai daug, ir, aišku, ne ta priešrinkiminė retorika, kurią mes ir šiandien girdėjome iš tribūnos, ne tyrimų komisijos, bet bendras susitelkimas dėl valstybės.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau diskusijoje kalbės K. Podolskis. Ruošiasi E. Gentvilas. Noriu dar atkreipti kolegų dėmesį, kad mūsų diskusijų dalyviai reiškia pasiūlymus Vyriausybei ir norėtų reikšti Vyriausybės nariams, o ne Seimo narių nugaroms.

K. PODOLSKIS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos XIX Vyriausybės programos tikslas yra labai aiškus – grąžinti valstybę į darnaus ir tvaraus vystymosi vėžes, kurti valstybę, kuri veikia, valstybę, kuri rūpinasi savo piliečiais ir atliepia jų lūkesčius.

Kuo gi skiriasi ši programa nuo praeitos XVIII Vyriausybės programos? Visų pirma tai daug didesniu dėmesiu mokesčių progresyvumui ir mažų pajamų gavėjų apsaugai. Ši programa aiškiai akcentuoja, jog labiausiai pasiturintys asmenys turėtų daug svariau prisidėti prie viešųjų paslaugų finansavimo, o gyventojų pajamų mokesčio tarifas turi būti siejamas su gyventojų gaunamų pajamų dydžiu, nepriklausomai nuo šių pajamų šaltinio. Ši programa orientuota į veiksmingą

kovą su skurdu ir socialine atskirtimi, skiriant deramą dėmesį socialinių paslaugų plėtrai, paramos sistemos nepasiturintiems asmenims tobulinimui ir spartesniam pensijų augimui.

Man, kaip savivaldybininkui, labai svarbu, jog naujasis ministrų kabinetas valstybės vairą stipriai kreips ir į regioninę politiką, savivaldą, ir jos savarankiškumo didinimą. Tai visiškai priešingas orientyras nei tas, pagal kurį judėjo ankstesnioji Vyriausybė. Būtina sugrąžinti prestižą valstybės tarnybai, peržiūrint vykdytą valstybės tarnybos reformą ir stabdant specialistų išvalstybinimą. Būtina savivaldybėms sudaryti galimybę lanksčiau skolintis ne tik Europos Sąjungos lėšomis, bet ir savivaldybių bei valstybės lėšomis finansuojamiems projektams.

Naujosios Vyriausybės programoje aiškiai matyti ir nesitaikstymo su tragiška kelių būkle pozicija. Tvarus kelių priežiūros ir plėtros finansavimo modelis Lenkijos pavyzdžiu, pagaliau veikianti kelių rinkliavos, arba *e. tollingo*, sistema, didžioji dalis akcizų mokesčio pajamų ir visos pajamos iš *e. tollingo* sistemos keliams finansuoti, didinama Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų proporcija, tenkanti savivaldybėms, – tai tikslai, kurie priartins prie sparčiau asfaltuojamų kelių, einančių per gyvenvietes, ir padės apsaugoti nuo griūvančių tiltų. Šios programos nuostatos taip pat atliepia dar šių metų spalio–lapkričio mėnesiais Valstybės kontrolės pateiktas audito išvadas dėl būtinybės užtikrinti tinkamą valstybinės reikšmės kelių atkūrimo, priežiūros ir plėtros darbų įgyvendinimą bei būtinybę tobulinti tolimojo susisiekimo paslaugų kokybę ir prieinamumą.

Naujoji Vyriausybė privalo keisti nusistovėjusį požiūrį, jog yra dvi Lietuvos – Vilnius ir likusi Lietuva. Tai dar vienas aiškus šios ir buvusios Vyriausybės programų skirtumas. Naujoji programa orientuota į tvarią regionų plėtrą, didesnę finansavimo intensyvumą aukštos pridėtinės vertės projektams Lietuvos regionuose, šeimų gerovę, užimtumo ir viešųjų paslaugų kokybės didinimą bei tų pačių paslaugų privatizavimo stabdymą.

Taip, niekas nesako, iššūkiai laukia tikrai dideli. Valstybės laivas per praėjusius ketverius metus pametė gerovės kursą ir nudreifavo ant seklumos. Tačiau tikiu, jog naujasis laivo kapitonas ir iššūkių nebijanti jo įgula sėkmingai apiplauks visus ledkalnius ir kurs vieningą veiklių, pilietišką, savo šalį mylinčių žmonių bendrystę grįžtą Lietuvą. Kviečiu palaikyti šią Vyriausybės programą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai K. Podolskiui. Ir paskutinis diskusijos dalyvis – kolega E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kolega K. Podolskis palygino tą gimstančią Vyriausybę su laivu, su įgula, o aš tuos gimdymo skausmus matydamas palyginau su tokia masine gimdykla su vyriausia pribuvėja, dula G. Nausėda. Kai kas sako, kad buvo trys koalicijos partneriai ir atsirado ketvirtas – Prezidentas. Ne, jis tiesiog pribuvėjas, stebėtojas, Vyriausybės pagalbininkas tuose gimdymo skausmuose. Dalyvavo trys gimdyvės – dvi nepatyrusios, ką tik, taip sakant, rinkimuose gavusios teisę gimdyti ministrų kandidatūras, ir viena stipriai patyrusi, daug ministrų Lietuvai davusi, garbingų žmonių, tikrų Lietuvos patriotų.

Lengviausiai su užduotimi susidorojo jauna, nepatyrusi gimdyvė Demokratų partija – davė šitai Vyriausybei vieną patyrusį ministrą, kitą nepatyrusį, bet pasiruošusį darbui ministrą. Ačiū Demokratų partijai už tą naują patirtį jiems, naują patirtį mums.

Netikėtai sunkiai sekėsi labai patyrusiai gimdyvei – Socialdemokratų partijai. Gal todėl, kad tikroji motinėlė liko Briuselyje, o čia, Lietuvoje, liko tiesiog bitės darbininkės ir, atsiprašau, tranai. Pasiruošimo pergalei akivaizdžiai stigo, todėl viešąją erdvę bemat užplūdo pavardės, būsimų ministrų pavardės: E. Navickas, N. Cesiulis, O. Leiputė (ją, atrodo, su R. Popoviene supainiojo kažkas), R. Budbergytė ir taip toliau. Bet tos pavardės taip ir nepasipuošė ministrų etiketėmis. Kai kas buvo traukiama iš kepurės, ir akivaizdu, kad pristigo to pasirengimo didžiulei pergalei, kuri, matyt, užklupo netikėtai.

Tuos socialdemokratų gimdymo skausmus ir sunkumus gerokai palengvino vyriausioji dula, pribuvėja. Pasinaudojęs proga, jis bemat parūpino porą naujagimių savo kuravimo srityse: D. Šakalienę, kurią gal ir patys socialdemokratai planavo, ir vietoje geriausios savo patarėjos A. Skaisgirytės tiesiog gerą patarėją K. Budrį paskyrė užsienio reikalų ministru. Manau ir tikiu, kad šitie G. Nausėdos parūpinti ministrai tikrai padės šitai Vyriausybei turėti gerą kontaktą su Prezidentu,

ko ne visada pavyko ankstesnėms vyriausybėms, pradedant S. Skvernelio Vyriausybe, kai R. Karbauskis pasakė: nevaikščiosime, nekelsime kojos į prezidentūrą, ir baigiant pastarąją, šiandien savo veiklą baigiančia Vyriausybe.

Beje, dula G. Nausėda nebetrukdė socialdemokratiškų gimdymo sunkumų ir niekaip nerea-gavo į buvusio Darbo partijos kultūros ministro Š. Biručio, šiandien jau Socialdemokratų partijos siūlomo kultūros ministro Š. Biručio šnekas apie rusišką kultūrą. G. Nausėda pasistengė tą nu-leisti negirdomis, lyg pats sėdėtų su ausinėmis. Nors panašiau, kad Š. Birutis sėdi su ausinėmis, nieko negirdi, kas vyksta Lietuvos kultūros lauke, o girdi F. Kirkorovo popsą.

Štai, trečioji partija, nepatyrusi gimdyvė, išeina iš gimdymo namų taip ir nežinodama, ar turi savo palikuonių šitoje Vyriausybėje, ar ne. Masinėje gimdykloje atsiradę ministrai dievagojasi ne-są aušriečių pagimdyti. Jie tarsi kokie gegužiukai – pabuvę kas su valstiečiais, kas su laisviečiais, į Vyriausybės lizdą pasodinti G. Palucko ar G. Nausėdos rankomis. Taip ir neaišku, ar „Nemuno Aušra“ turi bent vieną savo ministrą, ar ne.

Nepaisant šių gimdymo sunkumų, aš džiaugiuosi, kad šiandien atsiras Vyriausybė, tuo ne-abejoju. Ta Vyriausybė turi prieštarinę, man nepriimtina (bet tai nieko čia keisto – mus skiria pasaulėžiūros, taip ir turi būti normalioje daugiapartinėje sistemoje), turi tokią programą ir ją lin-kiu maksimaliai gerai realizuoti. Šitos Vyriausybės sėkmė yra Lietuvos sėkmė. Šitos Vyriausybės nesėkmės taps skausmais ir naujais gimdymo skausmais visai Lietuvai ir visai politinei bendruo-menei.

Tai, linkėdamas sėkmės, noriu, kad suprastumėte: turėsite oponentus, galvojančius kitaip, siūlančius kitokį elgesį, tačiau valstybės svarbiausiais klausimais tikrai sieksiančius ieškoti sutari-mo. Ačiū jums ir sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai Eugenijui už nuomonės pareiškimą diskusijoje. Dabar suteikia-me žodį Ministrui Pirmininkui G. Paluckui atsakyti tiek į rimtus, tiek į šmaikštesnius pamąsty-mus, išsakytus mūsų kolegų diskusijoje.

G. PALUCKAS (LSDPF). Mieli kolegos, matyt, Eugenijaus tokie politiniai-literatūriniai pasisa-kymai ar žanras tikrai galėtų eiti į politologijos vadovėlių tam tikrą chrestomatiją. Tikrai jaučiasi kadencijų patirtis.

Tačiau aš, kaip patyręs bitininkas, žinote, negaliu priimti tokių epitetų ir apibūdinimų, kad čia susirinkę tranai. Tai toli nuo tiesos. Bet vieni pasisakymai būna labai sėkmingi, kiti mažiau. Kartais tenka dėl to apgailestauti. Visiems, matyt, pasitaiko.

Kalbant šiek tiek apie pačią Vyriausybės programą ir epitetus, kurie jai lipdomi, kai kurie kolegos ją pavadino populistine. Jeigu mes vadovausimės tų klasikinių sąvokų apibrėžtimi, kas yra elitistinė ir populistinė, ši programa tikrai yra populistinė, nes taikoma daugumai, visuome-nei, o ne elitistinė, kuri, pagal savo apibrėžtį, būtų taikoma keletui ar mažumai. Todėl dėl šios terminijos aš tikrai nė kiek neapgailestauju ir neįsižeidžiu.

Tačiau tiems kolegoms, kurie sako, kad lengva nebus, – iš tiesų lengva nebus. Nė vienai Vy-riausybei nebuvo lengva. XIX Vyriausybei tikrai darbas taip pat nėra palengvintas. Ir šiandien turime 2025 metų biudžeto projektą, kuris pasižymi tuo, kad ketverius metus augęs biudžeto de-ficitas šiandien pasiekė leistiną ribą – 3 %. Jei kalbėtume apie bet kurias naujos koalicijos ar nau-jos programos įgyvendinimo jau kitais metais perspektyvas, turime labai labai mažai erdvės.

Kalbant apie priekaištus, kad programoje yra mažokai apibrėžtumo... Vis dėlto su tuo iš da-lies sutikdamas noriu pasakyti, kad tai yra padaryta sąmoningai – tam, kad per programos prie-monių planą būtų galima atliepti diskusijose ir visuomenės išsakytus tam tikrus poreikius. Per pastarąsias dienas, savaites dėl svarstytos programos iš tiesų yra pateikta labai nemažai ir labai gerų, kokybiškų siūlymų iš visuomeninių organizacijų, tam tikrų verslui atstovaujančių struktū-rų, švietimo profesinės bendruomenės atstovų, sveikatos. Todėl priemonių plane atsispindintys tam tikri instrumentai, ištekliai ir terminai geriau atlieps visuomenės poreikius.

Tai, kad programoje yra tam tikras tęstinumas, nėra nieko stebėtino. Nė viena atėjusi Vyriau-sybė nepradėjo Lietuvos nuo tuščio lapo. Tai yra absoliučiai normalu. Tačiau mes, matyt, nesutik-sime ir diskutuosime apie tai, kiek ir kokios pažangos kokiose srityse yra padaryta. Štai švietimo

ministrė minėjo, kad, žinote, inžinerinės pakraipos studentų daugėja ir tai yra pirmiausia ministerijos nuopelnas. Matyt, galėtume tuos nuopelnus dalintis ir su Lietuvos inžinerinės pramonės asociacija, savo iniciatyvomis ir savo finansais mokyklose pradėjusia ne vieną programą, kurio mis skatina mokinius domėtis šiomis profesijomis kuo ankstyvesniame amžiuje. Tačiau lygiai taip pat, matyt, priimsite priekaištą, kad regioniniai STEAM'o centrai, kurie buvo įkurti ir už Europos pinigų, 2025 metų biudžete neturi tinkamo finansavimo. Apie tai šiandien signalizuoja tų STEAM'o centrų žmonės.

Taigi, kalbant apskritai apie valstybės viešojo sektoriaus, valstybės tam tikrų siekių ir strateginių užsibrėžčių būklę, patys puikiai suprantate, matyt, matėte ir tam tikras Valstybės kontrolės išvadas, kad mūsų planai ir strateginiai siekiai dažnai yra neadekvatūs skiriamiems ištekliams arba tai dinamiškai, tam dabar esančiam judėjimo greičiui. Todėl ir dabar savo darbą baigianti Vyriausybė yra inicijavusi Nacionalinio pažangos plano korekcijas, nes tas atotrūkis jau yra neadekvatus. Būtent dėl šių priežasčių tam tikrų terminų ir apibrėžties Vyriausybės programoje sąmoningai nėra, kad per priemonių planą tai būtų galima detalizuoti.

Mieli kolegos, tikrai nuoširdžiai dėkoju ir už susitikimus komitetuose, frakcijose, ir už diskusijas, ir už konstruktyvią ir nelabai kritiką. Lygiai taip pat už linksmus pasisakymus ir epitetus. Tikiuosi, dar turime galimybę atsakyti į jūsų užduotus klausimus. Padarysime taip gerai, kaip tai mokame, ir visų jūsų valia šiandien pat kibsimė į darbus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū Ministrui Pirmininkui. Toliau pagal procedūrą yra užsirašę paklausti septyni Seimo nariai. Pirmas klausia J. Razma. Ruošiasi kolegė D. Ulbinaitė.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, kaip ir minėjau savo pasisakyme, R. Žemaitaitis paskelbė, kad kaip koalicijos partneris gavęs pirminį jūsų programos projektą aptiko ten „baisių dalykų“ (čia cituoju jo žodžius) ir juos turėjo su kolege A. Širinskiene karštligiškai ištaisyti. Gal galite įvardinti tuos momentus, kurie šių Seimo narių dėka buvo eliminuoti iš jūsų to pirminio programos projekto?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Na, iš tikrųjų Agnės indėlis yra labai reikšmingas ir didelis. O kalbėti apie tuos baisius dalykus, kurių jau nėra, kurie ištaisyti, matyt, nėra didelės prasmės. Todėl programa yra parengta gerai, kaip ir minėjote, klaidos ištaisytos, galite ramiai už ją balsuoti. Ačiū. (*Reti plovimai, juokas*)

PIRMININKAS. Toliau klausia D. Ulbinaitė. Ruošiasi kolegė J. Zailskienė.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke, už galimybę paklausti. Iš tiesų labai svarbu yra ne tik Vyriausybės programiniai punktai, bet ir vertybinės nuostatos. Man kelia nerimą vis dėlto kultūros ministro kaip ir dviprasmiška tokia užuomina ir vertybinė nuostata. Noriu pasitikrinti, ar tai yra ir visos Vyriausybės nuostata, kad nieko čia tokio, nereikia spjauti į Rusijos mums vežamą ar siūlomą kultūrą, taip, mano galva, tiesiant kelią Rusijos minkštajai galiai, o ne stiprinant mūsų pačių kūrėjus? Ar neatsitiks taip, kad su tokia lyg ir nekalta vertybine, kultūrine nuostata atsiras noras įsivežti, įsileisti ne tik dainininkus, bet ir prekes, dujas, ar vis labiau draugauti su Rusija, o kartu įsileisti ir įtaką? Tai norėčiau patikinimo: ar tokia nuostata yra ir visos Vyriausybės?

G. PALUCKAS (LSDPF). Aš manau, geriausia, kad į šį klausimą atsakytų pats kultūros ministras.

Š. BIRUTIS (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiama Daiva, mes vakar buvome susitikę jūsų frakcijoje, aš manau, kad į visus klausimus aš jums atsakiau ir jums tokių klausimų turėtų nekilti. Bet aš suprantu, kad jūs naudojotės dabar Seimo tribūna ir tiesiog norite pasireikšti. Na, irgi pagirtina kaip pirmas pasireiškimas. Aš dar kartą jums pakartosiu: politika yra sudėtinė kultūros dalis. Tai vienas dalykas, tą aš jums sakiau. Kitas dalykas labai aiškus – mes atsiribojame ir stabdome Rusijos valstybės kultūros, kaip minkštosios galios, skvarbą čia ir į visą Europą. Tai yra principinė mūsų nuostata, mūsų Vyriausybės nuostata ir prašau neinterpretuoti kitaip ir neišvedžioti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Aš tik noriu priminti, kolegos, klausdami iš karto informuokite, kuri Vyriausybės narį norite paklausti, kad galėtų atsakyti. Klausia kolegė J. Zailskienė. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

J. ZAILSKIENĖ (LSDPF). Klausimas Ministrui Pirmininkui. Norėjau jūsų paklausti, praeitoji Vyriausybė tikrai turėjo problemų dėl tarpinstitucinio bendradarbiavimo, dėl bendravimo su gyventojais. Noriu jūsų paklausti: ar užtikrinsite tarimąsi su gyventojais ir kaip tai planuojate padaryti?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Iš tiesų ne tik Vyriausybės prog-ramoje, bet ir tarp koalicijos, matyt, partnerių ne kartą skambėjo tos naujos politinės kultūros sie-kis, tiek bendraujant ministrams Vyriausybėje, tiek bendraujant ir užtikrinant tarpinstitucinį ben-dravimą vyriausybinių įstaigų, lygiai taip pat užtikrinant dialogo kultūrą su įvairiomis visuome-nės interesų grupėmis. Vienos profesinės, sakykime, bendrijos turi vienų interesų, kiti turi kokių nors kitų ir, matyt, mūsų, kaip politikų, pagrindinė užduotis – išklausius visas puses, pasvėrus visus argumentus, pasiekti, jeigu to reikia, tam tikrą kompromisą, kuris būtų priimtinas kuo di-desnei daliai. Taip, sakykime, kaip buvo šiandien šiek tiek minimas siekis pagimdyti kuo platesnį kompromisą, kuris būtų aktualus ir būtų palaikomas didžiausios visuomenės dalies. Tai lygiai taip pat lemia pasitikėjimą institucijomis, kurios turi ne tik sirgti visažinyse, bet pirmiausia turėti gerą klausą, kad išgirstų tas problemas, kurios yra aktualiausios žmonėms, o ne, kaip sakyti, pa-gal savo įsitikinimą atrodo vieniems ar kitiems politikams ar ministrams. Todėl ta dialogo kultū-ra bus nuolatinė kultūra, kuri bus taikoma visos Vyriausybės.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega Ž. Pavilionis. Ruošiasi K. Starkevičius.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Aš norėčiau paklausti gerbiamo premjero ir šiek tiek re-plikuoti dėl to žodžio „populistinė“. Aš manau, jūsų Vyriausybę populistine vadina ne dėl to, kad jūs atstovaujate tautos interesams, o dėl to, kad jūs tai tautai melavote rinkimų kampanijos metu, ir dėl to, kad mes labai bijome, kad tai, ką jūs sakote, tiesiog neatitiks realių darbų. Jūs sakote: kib-sime į realius darbus. Aš dabar noriu jūsų paklausti dėl situacijos Sakartvele, kur laisvė ir demok-ratija miršta tiesiog šiuo metu, kur Sakartvelo prezidentei liko keletas dienų. Prezidentas argu-mentavo savo nevažiavimą tuo, kad jis buvo užsiėmęs šios Vyriausybės formavimu. Jinai sufor-muota. Jūsų nuomone, Prezidentas turėtų važiuoti į Sakartvelą dabar? Jeigu ne, jeigu jis dar toliau bus kuo nors užsiėmęs, ar jūs negalėtumėte nuvažiuoti pas prezidentę, kol jinai dar vykdo savo funkcijas, ir atsistoti šalia jos ir kartvelų tautos taip, kaip šiandien R. Juknevičienė su keturiomis grupėmis – socialdemokratais, liberalais, žaliaisiais – bus su kartvelų tauta, darbais, o ne žodžiais gindama laisvę ir demokratiją?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, man susidaro įspūdis, kad jums vėl grįžta poreikis aiškinti šalies vadovui, kur ir kaip jis turi važiuoti ir ką daryti. Prieš keletą metų mes jau girdėjo-me šitą tam tikrą tarpinstitucinį vaidą, kuris baigėsi tikrai nelabai gražiai, todėl tikrai aš susilaiky-siu nuo nurodymų, rekomendacijų šalies Prezidentui, kur jisai turi važiuoti ir su kuo susitikti. Galiu pasakyti, kad rimta Vyriausybės narių komanda važiuos į Ukrainą. Ten taip pat mes turime labai rimtų klausimų, dėl kurių reikalingi rimti sprendimai, reikia parodyti bendrystę, solidaru-mą ir draugystę. Todėl kalbėti apie kitų institucijų vadovus, matyt, galime kitame kontekste, bet šiandien aš tikrai nesiryšiu ir nenorėčiau, kad tai darytume mes kartu nurodinėdami Prezidentui, kur ir kaip jis turėtų tokius dalykus daryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Žodis paklausti klausimo – kolegai K. Starkevičiui. Ruošiasi D. Jaka-vičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena, premjere, sveikinu visą komandą, greitai prisieksi-te. Vienas iš mūsų klausimų, dar Ekonomikos komitete pradėtų gvildinti, tai yra Valstybės gyny-bos fondo įstatymas, kuriame numatyta, kad įsiterpusią žemę, kuri yra iki 10 hektarų, tai nedide-li sklypai, būtų galima parduoti būtent kaimyniniams ūkininkams. Dabar aš girdžiu tam tikrus šnibždesius, kad šitam įstatymo projektui nebus pritarta, bet mes gi Ekonomikos komitete kartu pradėjome. Tai, kaip sakoma, gal judame į priekį, nes to rezultatas leis sutelkti, akumuliuoti tikrai ne mažiau nei 1,5 mlrd. eurų būtent mūsų Gynybos fondui, o tų lėšų tikrai reikia? Taigi gal tikrai judėjime į priekį ir padiskutuokime, pateikimą praleiskime? Girdžiu tokią, kaip sakoma, tradici-ją, čia gal opozicija dabar teikia, bet čia mes juk kartu pradėjome rengti?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą ar tam tikrus pastebėjimus. Ma-tote, kiekvieną kartą naujo rinkimo Seimas turi naujai įsigilinti ir susipažinti su tam tikrais pro-jektais. Iš tikrųjų, kalbant apie minimą įstatymo pataisų paketą, yra tam tikrų klausimų kilę dėl tam tikrų saugiklių, tai yra kaip jis bus praktikoje taikomas dėl tų įsiterpusių minėtų sklypų, tai yra kiek tokių valdo juridiniai asmenys, kiek tokių valdo didieji ūkiai, kiek tokių smulkesni, bet

dėl paties principo, kad realizavus minėtus nedidelius žemės sklypus, ar tai būtų... Šiuo atveju numatoma įstatymo projekte 10 hektarų, galbūt reikėtų mažinti šiek tiek tą ribą. Iš tikrųjų, jeigu ženkli dalis tų finansų keliautų į Gynybos fondą, tai, be abejo, palengvintų mums kitas užduotis finansuojant krašto gynybą, modernizuojant kariuomenę ir lygiai taip pat, kas yra svarbu, nebūtų apleistų ar niekam nereikalingų nedidelių laisvos valstybinės žemės plotų, kurie neduoda jokios naudos niekam ir reikia juos tiesiog prižiūrėti arba priimti atsakomybę už nepriežiūrą. Todėl pati idėja tikrai yra teisinga, mano įsitikinimu, jos realizavimas su tam tikrais saugikliais irgi, matyt, turi perspektyvą, tačiau lygiai taip pat supraskite, kad naujo rinkimo Seimas ir nauji Seimo nariai turi teisę į abejonę, nes galų gale ir priesaika, Konstitucija lemia ir reikalauja, kad Seimo nariai balsuotų pagal sąžinę. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega D. Jakavičius. Ruošiasi A. Anušauskas.

D. JAKAVIČIUS (*LSDPF*). Laba diena. Turiu klausimą švietimo, mokslo ir sporto ministrei R. Popovienei. Programoje yra įrašytas toksai punktas: „Sieksime, kad mokinių skaičius klasėje būtų toks, kad pedagogas galėtų sukurti kiekvieną mokinį motyvuojančią edukacinę aplinką.“ Mes puikiai žinome, kad yra įtampų mažose ilgosiose miestelių gimnazijose dėl tinklo pertvarkos taisyklių. Ką jūs galite pažadėti, gerbiama ministre, švietimiečių bendruomenei, kur iš tikrųjų tas 21 moksleivio skaičius 11 arba 3 gimnazijos klasėje kelia šiokių tokių įtampų?

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Šiandien, sprendžiant mokyklų tinklo klausimą, galėtume sakyti, kad tikrai jau daugelis savivaldybių mokyklų tinklą kaip ir buvo susitvarkiusios, tačiau įvestas 21 moksleivio formalus skaičius gimnazijos klasėse tikrai tą tinklą truputėlį sujaukė ir sukėlė destruktiją. Žinoma, šiandien galvodami apie tinklo tvarkymą mes turėtume galvoti apie visą Lietuvą, turėtume matyti visą Lietuvos žemėlapi ir atskiras savivaldybes. Aš manau, kad šiandien tikrai susikoncentravo didesnis mokinių skaičius Vilniuje ir kituose didmiesčiuose, bet turime galvoti ir apie kaimo vietas, apie miestelius, kur taip pat gyvena jauni žmonės ir taip pat mokosi vaikai, jie taip pat turi gauti tokias pačias kokybiškas ugdymosi sąlygas.

Manau, kad tikrai tie pirmieji darbai bus peržiūrėti ir pakoreguoti kartu su bendruomene dialogo būdu, kalbant su savivaldybėmis, įtraukiant profesines sąjungas ir ieškant paties geriausio sprendimo būtent siekiant išspręsti šią problemą, su kuria dabar yra tikrai susidūrusios savivaldybės nutolusiose savo gyvenamosiose vietovėse.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys A. Anušauskas. Ruošiasi kolega K. Neimantas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui. Klausimas D. Šakalienei. Vis dėlto išpareigojimas skirti 3,5 % BVP, galima sakyti, užfiksuotas, todėl 380 mln. papildomų pinigų per metus, matyt, turės būti skirta. Priminsiu, kad 2022 metais, per metus, 800 mln. buvo skirta, taigi tai išsprendžiamas klausimas. Jei bus skirti papildomi resursai, kam, į kurią krašto apsaugos sritį planuojate nukreipti, nes visada, jei perkate ginkluotę, vis tiek reikia personalui resursus numatyti. Kažkaip programoje nepastebėjau didesnio dėmesio krašto apsaugos darbuotojų atlyginimo augimui kaip svarbiai motyvacinei priemonei. Tai jūsų nuomonė?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Dėkui už klausimą, gerbiamas ministre. Iš tikrųjų mes abu žinome, kad tikrai labai padėtų, jeigu būtų suplanuotos šiek tiek didesnės lėšos paspartinti mūsų kai kurių ypač svarbių divizijų aprūpinti platformų įsigijimą ir jeigu mes galėtume dabar turėti avansą, tai tikrai kur kas greičiau prasidėtų gamyba tam tikros labai svarbios įrangos. Bet jeigu vis dėlto kalbame apie detales, kam konkrečiai paskirstysime papildomus pinigus, kurie bus šiais metais mums reikalingi, tai čia vis dėlto jau yra Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plano klausimai. Aš manau, kad kitame etape galėsime aptarti.

O kalbant apie kariuomenės poreikius, abu žinome, kad ne papildomi 500 mln. ir net ne papildomi 800 mln. yra reikalingi. Kalbant apie prioritetus, tai divizijos aprūpinimas yra vienas iš svarbiausių dalykų ir su tuo susiję kariuomenės modernizavimas, kariuomenės infrastruktūra ir visi kiti procesai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys K. Neimantas. Ruošiasi kolegė R. Tamašunienė.

K. NEIMANTAS (*NAF*). Ačiū, Pirmininke. Klausimai būsimajam susisiekimo ministrui. Surenkamą biudžetą keliams iš esmės sudaro daugiau negu milijardas, o paskirstymas yra mažesnis.

Įdomu, ką jūs darysite dėl kitų biudžetų, kaip kovosite, kad gautumėte maksimalų keliams skirtą biudžetą? Taip pat bendraujant su „Via Lietuvos“ atstovais nuolat minima, kad projektai parengti, projektai rengiami, bet finansavimo nėra ir panašiai. Sakau: tai kam yra finansavimas? Sako: tiltams ir strateginiams valstybės objektams. Ar nemanote, kad strateginiai valstybės objektai turėtų turėti atskirą biudžetą, o ne būtų naudojama iš šiaip jau kritinės būklės kelių?

Ir paskutinis toks klausimas dėl Klaipėdos rajono Sendvario seniūnijos, kuri iš esmės yra Klaipėdos miestas, tik skiriamas Palangos plento, apie ten esančias kelių ir gyventojų problemas, vaikų žūtis ir nesaugų eismą. Jeigu iš esmės ši situacija nėra žinoma, aš labai norėčiau paprašyti, kad pasigilintumėte į ją. Jeigu reikėtų...

PIRMININKAS. Laikas klausti.

K. NEIMANTAS (NAF). ...kokios nors mano pagalbos, aš mielai linkęs padėti spręsti šiuos klausimus. Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Atsakant į paskutinį klausimą, ačiū už būsimą pagalbą, nes iš tikrųjų ta padėtis nėra žinoma.

Atsakant į klausimą, kiek kam pirmiausia skirti – strateginiams objektams arba kitiems objektams. Kai dabar neturime geros prioritetizuotos sistemos, kam ir kada skiriame, tada ir išeina taip, kad tą nedidelę biudžeto dalį, kurią skiriame kelių infrastruktūrai, bandome kiekvienas tempti į save, sakydami, kad svarbesnis projektas yra šis, o ne tas. Tada ateina kitas kolega, sako, bet svarbesnis yra tas projektas ir panašiai.

Žiūrint apskritai į biudžetą, susidaro įspūdis, kad visos sritys yra ypač prioritetinės ir visoms sritims reikia labai didelio finansavimo. Ką tik girdėjome atsakant krašto apsaugos ministrę, kiek papildomai reikėtų. Bet kuris ministras iš čia sėdinčių, aš manau, galėtų pasakyti, kad jo sričiai reikia daugiau, daugiau ir daugiau.

Planas yra paprastas, bet ambicingas. Kitais metais vis dėlto mes turėtume jums, kaip Seimo nariams, padedant, lygiai taip pat sukurti normalią teisinę bazę, kurioje mes galėtume pasakyti, jog kelių priežiūrai, taip pat ir strateginių objektų priežiūrai, remontui, statybai ir panašiai, mes galime sukurti specialų fondą ir tame fonde mes galime numatyti papildomas lėšas. Jeigu to nedarysime, jeigu nejudėsime ta linkme, aš net neabejoju, kad būsime toje pačioje situacijoje arba dar blogesnėje, negu esame šiandien. Tai tos pagalbos reikės ir man, ir ministerijai. Ir būtent iš jūsų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolegė R. Tamašunienė. Ruošiasi kolega V. Gailius.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Pirmiausia tai norėjau palinkėti naujajai Vyriausybei ir visai komandai sėkmės šiandien pradėdant darbus ir įgyvendinant programą. O klausimą turiu premjerui, nes pasigedau ir radau tikrai epizodiškai paminėtas tautinių mažumų teises.

Buvusi valdančioji dauguma priėmė ir pokyčiai vyko, bet visi įstatymai yra pusiau lupsti, pusiau skusti. Kalbu apie vardų, pavardžių rašymą asmens tapatybės dokumentuose ir Tautinių mažumų įstatymą, kuris įneš, tikrai įneš daug sumaišties. Ir jau matome pirmuosius žingsnius.

Kaip bus, noriu paklausti, užtikrintas mokyklų tautinių mažumų kalbomis švietimas? Tai čia esminis mano klausimas, nes jau yra bandymų tą mokyklą iš esmės pakeisti, niveliuoti, kas tiesiog neatitinka tarptautinių teisės aktų.

Ir ar bus tinkamas dialogas su tautinių mažumų organizacijomis? To mes tikrai pasigendame ir gauname dovanų daryti mus laimingus per prievartą. Tai aš noriu galbūt iš jūsų išgirsti, neturėjau galimybės paklausti, kai buvo programos pateikimas. Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Dėl dialogo kultūros jau ne kartą mes kalbėjome, diskutavome, kad tikrai tokią mes pasistengsime įdiegti į visas ministerijas ir į Vyriausybės kabinetą. Kalbant apie priimtų įstatymų taikymo peripetijas arba aplinkybes, iš tikrųjų, reikės padaryti normalią, kaip sakyti, to taikymo aplinkybių analizę, kiek tai yra teisinio reguliavimo spragos, kiek netobulas teisėkūros procesas, o kiek susiję su įstatymų taikančių organizacijų interpretacijomis ar požiūriu. Čia reikės šokią tokią analizę padaryti. Bet tame procese tikrai diskutuosime ir dalyvausime visi kartu.

PIRMININKAS. Klausia kolega V. Gailius. Ruošiasi B. Ropė.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Norėčiau paklausti teisingumo ministro dėl to, kas pasakyta viešojoje erdvėje, jog žemės ūkio, teisingumo ir aplinkos ministrai, jeigu jie prisidirs (aš abejoju, ar prisidirs, nes man jų kompetencija nekelia jokių klausimų), bus atsakingi Prezidentui. Už tai bus atsakingas Prezidentas. Ministre, ar nemanote, kad reikėtų keisti Vyriausybės įstatymą ir jame vietoje žodžių „Vyriausybė solidariai už savo veiklą atsakinga Seimui“ įrašyti, kad Vyriausybė solidariai, išskyrus teisingumo, aplinkos ir žemės ūkio ministrus, yra atsakinga Seimui, o šie ministrai atsakingi Prezidentui?

R. MOCKUS. Gerbiamas Seimo nary, ačiū jums už klausimą. Pirmiausia, visiškai sutinku su jumis, kad ministrų atsakomybė yra gana didelė, tačiau pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ministrai tiesiogiai atsakingi yra Ministrui Pirmininkui. (*Balsas salėje: „Pavaldūs.“*) Pavaldūs, taip.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Toliau klausia Seimo narys B. Ropė. Ruošiasi kolega T. Domarkas.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas premjere, gerbiami ministrai, prisidedu prie linkėjimų ir sveikinimų.

Noriu užduoti du klausimus. Susitikime su jumis frakcijoje klausiau dėl priemonių regionų skirtumams mažinti. Žinome, kad Lietuvoje skirtumai tarp regionų siekia tris keturis kartus, pavyzdžiui, sostinės išsivystymas yra apie 140 % Europos Sąjungos vidurkio, Tauragės ar Utenos – tikrai apie 50. Jūs sakėte, kad taip, aktualu, ir galvosite, kaip tai pateikti, bet pateiktas tikrai tolygus regionų vystymas. Vadinas, kaip ir nesimato skirtumų mažinimo. Galbūt bus pateikta priemonė ir galbūt jūsų kadencijos pabaigoje nors 50 % sumažėtų skirtumas?

Ir antras klausimas. Dar XVII Vyriausybės žadėtas 250 mln. Atsigavimo fondo skolos grąžinimas žemės ūkiui ir kaimui. Tai buvo žadėta, paskui nubraukta. Jūs planuojate persiderėti su Europos Komisija. Ar įtrauksite šitą klausimą? Ačiū.

PIRMININKAS. Kam klausimas? Kolegos, priminkite visą laiką klausdami.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ar vidaus reikalų ministrui, ar?..

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamam premjerui, nebent jisai mano, kad kuris nors ministras gali.

G. PALUCKAS (LSDPF). Manau, kad vidaus reikalų ministras šiek tiek papildys. Bet, kaip ir diskutavome iš tiesų susitikime frakcijoje, regioniniai klausimai yra horizontalūs, einantys per visas viešosios politikos sritis. Tai yra ir investicijų pritraukimas, darbo vietų kūrimas, kelių infrastruktūros tvarkymas ir taisymas. Tai yra ugdymo ir sveikatos įstaigų arba tų įstaigų teikiamų paslaugų prieinamumas. Todėl tam tikra dalimi visos šios regioninės politikos priemonės atsispindi tam tikruose skirsniuose. Tačiau kalbant apie šios regioninės politikos formavimo koordinavimą, šiuo tikslu būtų Vidaus reikalų ministerija skeliama į dvi, atitinkamai kuriant Regioninių reikalų ministeriją, kuri ir užtikrintų tą horizontalią būtent visų šitų viešosios politikos formavimo ir koordinavimo funkciją. Tai vidaus reikalų ministras gali, matyt, papildyti.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų galima sakyti, kad ne vien iš Vidaus reikalų ministerijos srities išeitų sritys. Manome, kad ten galėtų atsirasti ir žemės klausimai, kalbant apie žemės valdymą, galimai galbūt tam tikri teritorijos planavimo klausimai. Kalbėjome apie viso regioninio transporto perėmimą, vadinas, ir vietinį, ir priemiestinį, ir tarp miestinį susisiekimą, kad būtų kuriamos vienos bendros sistemos. Tie klausimai būtų tokie galbūt pagrindiniai šitos ministerijos darbotvarkėje.

Kaip ir buvo paminėta, visų pagrindinių klausimų, kurie susiję ir rūpi savivaldai, koordinavimas yra būtinas. Vienas iš tokių pagrindinių – galbūt piliečių, gyventojų įsitraukimo į savivaldos veiklą stiprinimas, pagerinant arba parodant didesnę seniūnaičių institucijos svarbą, suteikiant jai ir galimybę, ir kad finansiškai apsimokėtų dalyvauti šitoje veikloje. Taip pat regionų plėtros tarybų galios peržiūrėjimas, suteikiant joms kuo daugiau galių, turėtų padėti plėsti ir vykdyti tą regionų stiprinimo programą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega T. Domarkas. Ruošiasi A. Zuokas.

T. DOMARKAS (NAF). Gerbiamas Pirmininke, kolegos ir naujas ministrų kabinete, klausimas būtų aplinkos ministrui. Kadangi per praėjusius metus, kalbant apie daugiabučių renovaciją, buvo

visiškai sužlugdyta programa, sumažintas finansavimas ir visiškai faktiškai visus metus nevyko jokių naujų renovacijų, tai klausimas ministrui: kaip ruošiatės išspręsti šitą klausimą, kokios jūsų mintys, nes jums statybos nėra naujas dalykas? Ačiū.

P. PODERSKIS. Sveiki, gerbiami Seimo nariai. Ačiū už klausimą. Manau, kad renovacijos sritis, bent jau kalbant apie turinį ir idėjas, Aplinkos ministerijoje yra tikrai stipriai pasistūmėjusi. Atlikta nemažai studijų, kaip reikėtų renovuoti kvartalinio būdu būtent daugiabučių kvartalus. Manau, kad tai bus gera atspirtis. Ir tai, kas yra įrašyta Vyriausybės programoje, numatyti veiksmai, manau, kad tikrai bus gera sinergija ir mes galėsime tą procesą išjudinti iš to taško, kuriame dabar jis yra.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega A. Zuokas. Ruošiasi J. Sejonienė.

Dėl vedimo tvarkos – B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas premjere, neatsakėte į antrą klausimą dėl Atsigavimo fondo skolos gražinimo žemdirbiams, ar sieksite, ar ne?

PIRMININKAS. Ministras Pirmininkas gali dar pabaigti atsakymą.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū. Galvosime apie tai, gerbiamas kolega, galvosime apie tai.

PIRMININKAS. Prašau. Kolega A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju. Mano klausimas yra taip pat aplinkos ministrui, iš kurio tikrai daug tikimės, bet aš norėčiau grįžti šiek tiek į praeitį. Kai jūs buvote savivaldybės administracijos direktorius, jūs buvote padaręs tokį keistą viešąjį... tai yra pirkimą ne konkurso tvarka. Daug kas apie tai rašė. Kalbu apie plaučių ventiliavimo aparatus, kuriuos pirkote per įmonę, kuri pirkė internete keturis penkis kartus brangiau, negu reali jų kaina. Ilgą laiką STT vykdė tyrimą jūsų atžvilgiu, ir šiandien aišku, kad savivaldybė neteko, prarado 80 tūkst. eurų pajamų, tai yra iš 280 tūkst. tiek nepavyko susigrąžinti. Tai mano klausimas: ar STT tyrimas jūsų atžvilgiu yra pasibaigęs ir ar jūs bent kokia dalimi prisidėjote prie atlyginimo žalos, kurią padarėte savo veiksmais, neatsakingai atlikdamas pirkimą?

P. PODERSKIS. Ačiū už klausimą. Kadangi istorija sena, tai pasitikrinau jos eigą ir galiu patikinti, kad STT tyrimas mano atžvilgiu šiuo atveju niekada nebuvo pradėtas. Buvau apklaustas kaip specialusis liudytojas FNT tarnybos, bet vėliau visi įtarimai buvo panaikinti ir tas specialiojo liudytojo statusas buvo panaikintas. Mano žiniomis, procesas nėra pasibaigęs, toliau vyksta išieškojimas ir tie pinigai po truputį į savivaldybę grįžta.

Tuo metu, kovidu metu, buvo vykdoma tikrai labai daug pirkimų, šimtai ir gal net tūkstančiai, tai mes tuo metu tikrai padarėme ne vieną klaidą. Manau, kad tai tik įrodo, kad dirba žmonės, o ne robotai, ir žmonės kartais daro klaidų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narė J. Sejonienė. Ruošiasi kolega M. Lingė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš turiu klausimą sveikatos apsaugos ministrei. Gerbiama ministre, pirmiausia dėkoju, kad pažadėjote, skirtingai negu ponias V. Blinkevičiūtė, nestabdyti pradėtų reformų. Suprantu, kadangi jau trečią kartą turiu galimybę jūsų klausti, kad su tokia nekonkrečia programa pradėti dirbti yra sunku. Ne veltui jūs, matyt, pati išskyrėte tris artimuosius ir tris tolimuosius tikslus, kurių sieksite, žadėjote dėl jų įgyvendinimo tartis su socialiniais partneriais.

Vis dėlto šįkart vieno klausimo noriu paklausti, jisai bus iš dviejų dalių, bet labai konkretus. Labai opi yra eilių problema ir rinkimų metu jinai nuolat buvo eskaluojama. Kokią jūs įvardintumėte vieną konkrečią priemonę, kuri realiai spręstų eilių klausimą?

Antra. Ar pritartumėte Prezidento vetuotam įstatymui, kad vis dėlto privačios įstaigos, kurios neturi sutarčių su Valstybine ligonių kasa, galėtų siųsti pacientus specialistų konsultacijos į valstybines įstaigas ir išrašyti kompensuojamuosius receptus? Ačiū.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Jeigu jūs leisite, aš jums atsakysiu mediciniškai metafora, kad prieš paciento gydymą pirmiausia reikia surinkti anamnezę, pasikviesti, jeigu būklė tikrai sunki, konsiliumą ir tuomet spręsti. Leiskite priminti, kad šiandien tyrimai ir švieslenčių duomenys (tai yra Sveikatos apsaugos ministerijos duomenys) rodo: 50 tūkst. žmonių laukia gydytojo konsultacijos ilgiau negu 2 mėnesius. Apie 50 viešojo sektoriaus įstaigų šiandien

dirba nuostolingai. Eilių sprendimas ir susiklosčiusi situacija yra absoliučiai nepriimtina ir reikalauja skubių intervencijų ir gydymo.

Jūs klausiate apie vieną pagrindinę priemonę kompleksinei problemai spręsti. Pirmiausia kalbame apie realios situacijos įvertinimą ir, be abejonės, pacientų pagal riziką įvertinimą ir jų paslaugų gavimo prioritetizavimą, atsižvelgiant į jų sveikatos būklę ir sveikatos grėsmes.

Atsakant į antrą jūsų klausimą, mes iš tiesų pritariame Prezidento veto, kuris buvo išreikštas, ir toliau ieškosime bendradarbiavimo ir partnerystės galimybių, derindami interesus tarp viešojo ir privataus sektoriaus įstaigų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega M. Lingė. Ruošiasi D. Asanavičiūtė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš taip pat norėčiau pasinaudoti proga užduoti klausimus dviem ministrams, kuriuos galbūt mažiausiai šiame etape girdėjome, tai aplinkos ir teisingumo. Koks yra jūsų indėlis rengiant Vyriausybės programą, kurią jums teks įgyvendinti? Ir dar patikslinantis svarbus iš viešosios erdvės, kad neliktų tų klaidingų arba skirtingų interpretavimų. Tai kaip jūs jaučiatės, kieno jūs esate deleguojami Vyriausybėje – ar socialdemokratų premjero G. Palucko, ar koalicijos partnerio R. Žemaitaičio?

R. MOCKUS. Gerbiamas Seimo nary, ačiū jums už klausimą. Aš tiesiog norėčiau pasakyti, kad koalicijos sutartis yra rašytinis teisinis dokumentas. Šiame dokumente vienas iš kontrahentų yra partija „Nemuno Aušra“. Suprantama, kad vykstant procesui teko bendrauti ir su šios partijos pirmininku, ir su kitų koalicijos partnerių pirmininkais.

Taip pat atsakant į klausimą dėl programos, taip, gerbiamas Ministras Pirmininkas įsiklausė į tam tikras išvalgas ir buvo bendri pamastymai, aptarimai dėl Vyriausybės programos. Ačiū.

PIRMININKAS. Aplinkos ministrui irgi dar buvo adresuotas tas pats klausimas.

P. PODERSKIS. Į komandą pasikvietė Ministras Pirmininkas. Taip pat su Remigijumi esame apie tai kalbėję ir kalbėję apie programą, apie tai, kaip matome problemas. Tai bendrausime ir bendradarbiausime. Manau, kad tikrai labai daug gerų minčių buvo išsakyta ir tie darbai bus patys konstruktyviausi.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narė D. Asanavičiūtė. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Norėčiau pirmąją klausimo dalį užduoti gerbiamaam premjerui ir išgirsti labai aiškų, konkretų atsakymą.

Jūsų Vyriausybės parengta programa, ne jūsų konkrečiai – Vyriausybės parengta programa, na, visi pripažįsta, netgi patys ministrai, yra labai dosni. Dosniai žarstomi pinigai įvairioms socialinėms reikmėms, švietimui ir taip toliau. Net patys ministrai, atėję į mūsų frakciją, užklausti, iš kur gaus finansavimą, nukreipė žvilgsnius ir pirštus į finansų ministrą, kad jis ieškotų tų finansų. Taigi, akivaizdu, teks ieškoti tų finansų įvairioms reikmėms.

Mano klausimas ir noras išgirsti jūsų įsipareigojimą, kad, ieškant trūkstančių finansų, nebus nukreipta ranka į diasporai skirtą finansavimą, tai ir lituanistiniam švietimui, bendruomenėms, meno kolektyvams, profesionalų klubams, kad tas per ketverius metus išaugęs tikrai žymus finansavimas nuo 4 iki 10 mln. nebūtų liečiamas ir tvariai augtų. Noriu išgirsti jūsų konkretų įsipareigojimą, kad taip, finansavimas augs ir nebus mažinamas.

Kitas klausimas...

PIRMININKAS. Kolege, jūs laiką išnaudojote.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). ...labai trumpas. Teisingumo ministrui. Yra įsipareigojimas ieškoti būdų išsaugoti pilietybę po nepavykusio referendumo. Kokie...

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Matyt, klausimą arba bent jo dalį išgirdo ir gerbiamas teisingumo ministras. Kalbant apie biudžetą, jūs puikiai žinote, kad kiekvienais metais jis svarstomas iš naujo. Tai nėra jokių lėšų, kurios gali būti garantuotos bet kam, žiūrint į kitų metų biudžeto projektą. Šiandien mes turime 2025 metų projektą. Jeigu jame numatė reikalingas lėšas darbą jau baigianti Vyriausybė, tai, matyt, jos ten ir lieka. Dėl to, matyt, galime visi kartu pasidžiaugti. O žiūrint į perspektyvą, aš labai tikiuosi ir jūsų aktyvaus dalyvavimo, ir palaikymo siekiant didinti valstybės biudžeto finansines galimybes tam, kad iš tikrųjų galėtume tvariai finansuoti visas valstybės reikmes ir šios programos, kurią šiandien, tikiuosi, patvirtinsime, įgyvendinimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi D. Varnas.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Prieš tai gerbiamas kolega Ž. Pavilionis čia bandė jus, premjere, ir Prezidentą paauklėti. Na, tradiciškai jie bando vis ką nors auklėti, bet nelabai jiems sekasi.

Gerbiamas premjere, toks mano klausimas. Po paaiškėjusio skandalo, kad Konservatorių partija dirba su rusų, Kremliaus agentais, su GRU dirba (tai viena įtakingiausių organizacijų), ir jie visus kaltina, kad tai yra prorusiškos partijos, ar, gerbiamas premjere, nebūtų laikas priimti agentų įstatymo ir visus Konservatorių partijos narius patikrinti, ar jie visi yra lojalūs Lietuvai, ar iš tikrųjų jų partijos nariai dirba Kremlui? Agentų įstatymas, manau, mūsų kadencijoje būtų idealus.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Bet aš jau ir prisistatydamas esu išsakęs vieną principą, kad dėl vienokios ar kitokios vieno asmens klaidos nebūtų tie dalykai tapatinami su visa politine organizacija. Žinau, kad mes tų principų laikomės. Tikiuosi, kad tų principų laikysis visos parlamentinės partijos savo politinėse diskusijose ir batalijose. Šiandien kažkodėl mes girdime, kad viena partija yra kalta ir, kaip sakyti, nusižengusi dėl partijos lyderio galbūt kažkokių pasisakymų, o kai girdime panašius epitetus ar pasiūlymus kitų partijų atžvilgiu, sako, ne, ne, mes jau su tuo nieko bendro neturime. Jeigu jau taikome bendrą principą, tai taikykite jį universaliai ir visiems.

Aš tikrai tikiuosi, kad šiokios tokios mūsų biudžeto korekcijos tikrai pagelbės ir mūsų Saugumo departamento, ir kitų specialiųjų tarnybų darbui, kad tokių asmenų, kurie galimai veikia politinėse partijose kitų valstybių ar jų specialiųjų tarnybų naudai, tikrai nebus arba jų veikla bus greitai ir efektyviai užkardyta. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia D. Varnas. Ruošiasi kolegė A. Bilotaitė.

D. VARNAS (NAF). Klausimas švietimo ministrei R. Popovienei. Mano klausimas susijęs su priemonėmis, kurių imsis Vyriausybė, siekdama teikti pirmenybę profesinio, įgūdžiais pagrįsto ugdymo kokybei mokyklose, kolegijose ir universitetuose, kad žmonės gautų ne tik diplomus, bet ir tų įgūdžių, nes dabar kartais yra kitokia situacija. Ačiū.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Taip, šiandien, kalbant apie profesinį ugdymą, pagrindinis dėmesys ir turi būti skirtas būtent profesiniam rengimui ir akcentavimui tokių profesijų, kokių labiausiai reikia to regiono verslui. Šiandien, man atrodo, tai yra pagrindinis tikslas ir jis nėra dar tikrai galutinai įgyvendintas. Padarytą profesinių mokyklų tinklo reformą šiandien taip pat tikrai reikėtų peržiūrėti, ar tikrai tai atliepia, ar atliepia regiono lūkesčius. Tai pagrindinis tikslas, tikrai šiandien jūs labai teisingai įvertinote, – būtent profesinių mokyklų ir regione esančio verslo bendradarbiavimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolegė A. Bilotaitė. Ruošiasi Seimo narys R. J. Jankūnas.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Mano klausimas yra vidaus reikalų ministrui. Norėčiau paklausti, kaip ketinate konkrečiai stiprinti statutines tarnybas, jų pasirengimą ir kompetencijas reaguoti į hibridines grėsmes ir saugoti strateginius objektus?

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų tam, kad būtume atsparūs minėtoms atakoms, būtinos nuolatinės pratybos ir mokymai. Vienas iš jų, aišku, yra ir planų parengimas. Mes žinome, kad galbūt ne visada mes visose srityse turime jau šiandien parengtus planus, kaip veiksiame ekstremaliosios arba kritinės situacijos atveju. Labai svarbus skirtingų padalinių ir valstybės, savivaldybės institucijų bendradarbiavimas. Kitas momentas, labai svarbus ir aprūpinimas naujomis technologijomis, kad būtų galima atpažinti tas grėsmes, jas identifikuoti ir iškart daryti priešingą veiksmą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega R. J. Jankūnas. Ruošiasi Seimo narys A. Mockus.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kadangi aplinkosauga yra tiesioginis statybų verslo interesas, aš norėčiau paklausti gerbiamo kandidato į aplinkos ministrus. Turiu duomenimis, jūs esate statybos sektoriaus verslo lobistas. Kai tapote, deklaracijos nepateikėte, dabar galimai esate, bet užmiršote užsiregistruoti? Vienas būtų klausimas.

Kitas. Jūsų interesų deklaracijoje nėra „Darnu grupės“ ir nėra „MG Baltic“ grupės, kuriai priklauso „Darnu“. Vieša informacija rodo, kad prieš dvejus metus jūs prisijungėte prie „Darnu grupės“. Tai kada jūs baigėte tenai dirbti ir kaip čia atsitiko su deklaracija?

Susijęs klausimas gerbiamam premjerui. Po to, kai buvo, deja, atsisakyta gerbiamo žmogaus, akademiko S. Podėno kandidatūros į aplinkos ministrus, ar jums užteko laiko įvertinti, ką jums čia pasiūlė? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, jeigu leisite, aš pradėsiu nuo atsakymo į pateiktą klausimą. Iš tikrųjų viešojoje erdvėje yra pateikta daugybė keisčiausių interpretacijų ir antraščių, kurios neturi nieko bendro su realybe tiek dėl vieno kandidato ar kito kandidato siūlymo, teikimo. Tai yra skirtingos, matyt, šiek tiek sąvokos ir procedūros. Galiu pasakyti atsakingai: aš spėjau įsigilinti į aplinkos ministro kandidatūrą – teko kartu dirbti Vilniaus miesto savivaldybėje ne vienerius metus, todėl aš puikiai žinau, kokius administracinius ir kitus gebėjimus turi minimas asmuo. Lygiai taip pat galiu šiandien pasakyti, jog S. Podėno kandidatūros svarstymas šiandien jau yra tiesiog neaktualus. Priežastys, kurios lėmė vienos ar kitos kandidatūros atsisakymą, yra ir, matyt, liks parašėse ar bendraujant individualiai. Bet dar kartą sakau, kad viešojoje erdvėje paskleista informacija arba interpretacijos labai dažnai yra tiesiog toli nuo realybės. Tai sakau atsakingai kaip tų įvykių tiesioginis dalyvis.

P. PODERSKIS. Ačiū už klausimą. Papildysiu atsakymą. Tiesiog vakar oficialiai išsiregistravau iš lobistų registro, nes tos veiklos nebevykdau nuo rugsėjo 9 dienos, kai dirbu Aplinkos ministerijai pavaldžioje agentūroje. O dėl „Darnu grupės“, buvau ten darbuotojas nuo 2022 metų lapkričio iki 2023 metų balandžio, tai ne taip ir ilgai, ir daugiau šiandien jokių ryšių neturiu. Deklaracija yra tiksli ir teisinga.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega A. Mockus. Ruošiasi D. Gaižauskas.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš tiesų džiugina ambicinga Vyriausybės programa, taip pat stipri aplinkos apsaugos dalis. Mano klausimas aplinkos ministrui. Kaip vertinate šiuo metu Lietuvoje veikiančią atliekų tvarkymo sistemą? Kaip ketinate stiprinti taršių įmonių kontrolę ir ar nemanote, kad reikėtų griežčiau reglamentuoti taršių įmonių atsiradimą bei plėtrą? Ačiū.

P. PODERSKIS. Iš esmės Vyriausybės programoje, manau, labai išsamiai yra šitas klausimas paliestas. Yra programiniai punktai ten įrašyti labai išsamiai, ir tą programą sieksime įgyvendinti. Tą Aplinkos ministerijos politikos grupę, kuri susijusi su šia sritimi, manau, reikės stiprinti ir tas priemones įgyvendinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega D. Gaižauskas. Ruošiasi R. Kaunas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Klausimas bus premjerui. Išties nacionaliniam saugumui šioje programoje dėmesio tikrai labai daug skyrėte, tai yra gerai. Bet tam tikri įvykiai, kurie dabar plačiai aprašomi žiniasklaidoje, šiek tiek reikalauja *konkretikos*. Aš daugiau kalbu apie GRU agentą, kuriam pareiškė įtarimus Generalinė prokuratūra ir kuris aptiktas Konservatorių partijos gretose, ir panašu, kad ganėtinai seniai. Tai, kad šis galimai GRU agentas dar vis yra Konservatorių partijos narys, išties šokiruoja, nes apie šią operaciją Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai buvo informuoti dar žiemą, tai yra po sulaikymo sausio–vasario, atrodo, mėnesiais, ir apie šią situaciją NSGK pirmininkas L. Kasčiūnas tikrai žinojo. Kodėl iki šios dienos jisai Konservatorių partijos narys, aš nesuprantu. Tačiau kelia klausimų kiti dalykai, nes būtent kokias aš matau grėsmes po šios operacijos pristatymo? Valstybės saugumo departamento vadovas po tam tikros komisijos buvo pavadintas grėsme nacionaliniam saugumui, būtent Konservatorių partijos iniciatyva komisija sudaryta...

PIRMININKAS. Klausimą!

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). ...vėliau biudžetas buvo mažinamas ir taip toliau. Jūsų prioritetai Valstybės saugumo departamentui dabar konkretūs, kokių skubiai veiksmų imsitės? Ir norėtusi šiek tiek daugiau *konkretikos*, ypač po šio išaiškėjusio momento, aptikto būtent Konservatorių partijos gretose.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Jeigu aš teisingai suprantu, NSGK posėdžio metu pateikta informacija buvo su grifu „slaptai“, jeigu aš teisingai suprantu. Tai, kalbant apie slaptą informaciją, jos atskleidimas kitiems asmenims, kurie neturi tos informacijos valdymo arba susipažinimo subjekto statuso, matyt, užtraukia tam tikrą atsakomybę. Ir aš

tikiu, kad net L. Kasčiūnas, žinodamas, kad partijos narys, kaip mes, socialdemokratai, sakome, bičiulis ar, kaip sakyti, bendražygis, matyt, yra įtariamas tokiais nusikaltimais, neturėjo galimybės apie tai informuoti, nes tai būtų, matyt, sugriovę ir pačią operaciją, ir galbūt būtų sutrudę nustatyti tam tikrus ryšius. Aš darau tik tokią prielaidą, bet net neabejoju, kad tą informaciją bus galima išsiaiškinti.

Tačiau kalbant apie pirmuosius žingsnius, kurie jau šiandien yra daromi dėl Valstybės saugumo departamento veiklos stiprinimo, tai 2025 metų biudžete bus numatytas papildomas finansavimas pirmiausia informacinėms sistemoms toliau vystyti, kas padėtų ir migracijos procesus sklandžiau valdyti, ir sumažintų krūvį žmonėms, specialistams, pareigūnams, dirbantiems Valstybės saugumo departamente. Taip pat tam tikra dalis numatoma darbo užmokesčiui augti. Vėlgi tai yra susiję su tam tikra tarpinstitucine konkurencija su kitomis specifinė, sakykime taip, veiklą vykdančiomis institucijomis, kur reikalingos panašios kvalifikacijos ir patirtys. Taigi tie žingsniai daromi iš karto, nepaisant to, jog laiko turime faktiškai 24 valandas. Ačiū.

PIRMININKAS. Buvo paminėta Seimo nario L. Kasčiūno pavardė, tai leisime atsakyti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš tikrai labai noriu pagirti ir padėkoti premjerui už valstybinį požiūrį ir sukuosi į kolegas, kurie dabar šitą istoriją valkioja, būdami komiteto profesionalūs nariai ir kalbėdami tokius dalykus, kad kažkas kažką žinojo. Jeigu mes būtume pranešę apie tai, tai mes būtume sugriovę operaciją, tyrimą, mes būtume rizikavę viskuo, dėl ko mumis pasitiki Valstybės saugumo departamentas. Pone Gaižauskai, jūs siūlote tai daryti? Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai yra taikinyš GRU. Asmuo yra infiltruojamas į organizaciją, nes organizacija jiems yra pavojus, grėsmė, grėsmė Rusijos įtakai Lietuvoje, ir jie bando tokiu būdu infiltruoti. Tai čia yra esminis dalykas, mes esame taikinyš. Jūs puikiai suprantate, kaip Šaulių sąjunga yra taikinyš, kaip kitos svarbios institucijos yra taikinyš.

Labai teisingai, kad dabar tarnybos atliko savo darbą. Reikia padėkoti NSGK nariams, kurie žinojo ir anksčiau ir, tiesą sakant, šitos istorijos profesionaliai nevalkiojo, o buvo atsakingi. Bet dabar visą šitą istoriją kurti kartu su R. Žemaitaičiu – darote nesąmones.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Pavardė paminėta.

PIRMININKAS. Pavardė paminėta. Įdomi diskusija tarp opozicijos, jūs gal...

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas Laurynai, nenuėikite. Bet vis tiek būtinas dalykas paminėti. Esmė ta, kad... (*Balsai salėje*) Infiltracija ruošiama tik tose aplinkose, kur yra palanku. Jūsų partiją kažkodėl pasirinko. Aš galiu, bet negvildensiu. Bet, Laurynai! Gerbiamieji konservatoriai, po to, kai sužinojote apie įtarimą, jau jūs turėjote būti parengę klausimą iš karto jį pašalinti iš partijos, bet dar po šiai dienai jūs svarstote klausimą. Aš tą turėjau galvoje, nekalbant apie kitus. Gerbiami jūs, kurie kabinote etiketes dėl darbo su Rusija ir panašiai, dabar jūs pasikabinkite, įsisekite sau tas etiketes ir galvokite, ar jūs dirbate, ar ne. O tą ir norėjau pasakyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, klausimas išėjo už šios darbotvarkės klausimų ribų. Manau, kad opozicija turi galimybę tarpusavyje padiskutuoti šitais jautriais klausimais. Toliau mes tęsiame nutarimo svarstymą. Žodį suteikiu R. Kaunui. Ruošiasi kolegė P. Kuzmickienė.

R. KAUNAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas ekonomikos ir inovacijų ministrui. Gerbiamas Lukai, čia girdime, ir Seime kolegos, ir ministrai turi abejonių dėl finansų, dėl biudžeto, premjeras irgi duoda ambicingą toną, tai ekonomikos ministrui tarsi, leisiu sau pajuokauti, reikės uždirbti tuos pinigus. Jūsų pirmtakė labai į kosmoso platybes žvelgdavo. Klausimas, ar nevertėtų vis dėlto pasižiūrėti į mūsų planetą – į Žemę? Kokios kelios pačios pagrindinės Lietuvos ekonominės kryptys turėtų būti, jūsų manymu? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Galiu jus patikinti, kad tikrai būsime atsisukę ir iš arti žiūrėsime į tai, kas vyksta Žemėje, ir spręsime tuos dalykus, kurie realiai gali šiandieną padėti mūsų ekonomikai augti sparčiau. Daugybę metų turėjome tam tikrą nevienodą klasifikaciją užsienio, Lietuvos kapitalo verslų, matėme, kad net ir stambiausios Lietuvos kapitalo įmonės susiduria su didžiuliais biurokratijos spąstais. Bandysime užtikrinti, kad tos sąlygos būtų kiek įmanoma vienodesnės, taip pat dėsime visas įmanomas pastangas, kad investicijos būtų kuo tolygesnės Lietuvos regionuose. Tam programoje esame numatę daug priemonių

– nuo infrastruktūros, LEZ'ų, pramonės parkų ir tikslinių paskatų. Komitete mes turėjome galimybę detaliai apie tai padiskutuoti ir, manau, toliau per ketverius metus detaliai dėl priemonių tarsimės, diskutuosime ir, tikiu, jas rasime.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinė klausia kolegė P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke, už suteiktą žodį. Kreipiuosi į premjerą G. Palucką. Jums klausimas. I. Šimonytės Vyriausybė šiandien baigia darbą su tikrai ypatingu įvertinimu naujausiame „The Economist“ reitinge, vertinančiame, kaip sekėsi 2024-aisiais pasaulio turtingiausioms valstybėms. Lietuva aplenkė beveik 30 šalių, užėmė 8 vietą, Estijai reitinge teko pati žemiausia vieta, Latvijai – priešpaskutinė. Sakykite, po ketverių metų kokią užsibrėžtumėte vietą pasiekti šiame garbingame sąrašė?

G. PALUCKAS (LSDPF). Jeigu turėčiau tą krištolinį rutulį, tai gal ir galėčiau pasakyti konkrečiau, bet... (*Dingo garsas*) Panašu, kad viską ir pasakiau, nes sistema pasakė: užteks. Bet kalbant kiek rimčiau, jūs gi puikiai žinote, kad nežinia, ką šiai XIX Vyriausybei, ką Lietuvai yra numatęs likimas ir kokios bus aplinkybės. Skirtingoms vyriausybėms teko skirtinga našta, ar tai pandemija, ar karas Ukrainoje, ar panašiai, todėl tikrai tikiuosi, jog mūsų šalis ateinančius ketverius metus tokių sukrėtimų ar nesklandumų neturės. Galėsime tvarkingai dirbti ir judėti pirmyn, ir pasiekti tokius rezultatus, kokius pajėgsime.

Tačiau vertinant ekonominius rezultatus yra labai lengva pirmauti tuomet, kai visa Europa patiria stagnaciją, kai ekonomika traukiasi arba turime ir stagnaciją, ir infliaciją. Todėl tikrai pasistengsime, kad mūsų pasiekimai taip pat visą Lietuvą ir jos visuomenę džiugintų, o ne tik kažkokių sudaromus reitingus.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamajam Ministrui Pirmininkui, ministrams. Diskusija įvyko. Seimo nariai turėjo galimybę paklausti.

Dabar turime nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ priėmimo stadiją. Nutarimą sudaro vienas straipsnis – pritarti Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko G. Palucko pateiktai Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai. Taip pat yra priedas, pridedama programa. Šis nutarimas Dokumentų departamento bus redaguojamas vadovaujantis teisėkūros aiškumo principu, atsižvelgiant į teisės technikos reikalavimus, tai yra ištaisant numeracijos netikslumus, tekstą sutvarkant pagal kalbos taisyklingumo, teisinės terminijos reikalavimus, nekeičiant šio teisės akto turinio ir prasmės.

Motyvai už – B. Vėsaitė.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, Vyriausybės programa iš tiesų nuteikia labai optimistiškai. Tiesą sakant, jina kalba apie tai, ko reikia Lietuvos žmonėms, o žmonėms reikia daugiau mokestinio teisingumo, mažiau skurstančių žmonių, trumpesnių eilių pas gydytojus, daugiau dėmesio regionams. Programoje yra kalbama ir apie daugiau žalesnės ir pigesnės energijos.

O ministrų kabinetui linkiu neišpuikti, neužsidaryti savo dramblio kaulo bokšte, atsakinėti į Seimo narių skambučius, nes mes esame laidininkai tarp rinkėjų, tarp Lietuvos žmonių ir Seimo. Taigi sėkmės! Kabinetas energingas, kompetentingas. Pirmyn!

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Turiu pripažinti, kad Vyriausybės programoje mes matome daug nuostatų, ateinančių iš praeitos Vyriausybės, ir įvardinimų tų darbų, kurie jau pradėti daryti. Tai, matyt, norėčiau vertinti kaip pripažinimą ir kaip tų darbų tąsą. Kita vertus, susidaro įspūdis, kad galbūt nevysiškai buvo pasirengusi dauguma tiems išbandymams ir tokiame plačiame pasitikėjimui, kad nevysiškai buvo tinkamai atlikta turbūt analizė, kas mūsų valstybėje jau veikia, kas priimta ir kokie teisės aktai veikia, kokie postūmiai yra įvykę.

Bet kas man kelia nerimą – labai aukštai sukelti lūkesčiai ir tokios abstrakčios formuluotės, trūkumas aiškių prioritetų, kas yra svarbiausia, kaip mūsų visuomenė, kuria kryptimi turės vystytis ir kas yra esmė. Pavyzdžiui, kalbant apie atlygio didinimą mokytojams ir dėstytojams – bus ženkliai padidinta. Aš tik noriu pasakyti, kad 2019 metais darbo užmokesčio fondas buvo 900 mln., 2025 metais jau bus virš 2 mlrd. Vadinasi, padidėjo dvigubai. Tai yra didžiulis pasiekimas, nors

suprantu, kad ne visi yra patenkinti ir nori dar didesnių pagerinimų. Tačiau vien 2024 metais padidinti algas 10 % ir 5 % (kalbu apie mokytojus ir dėstytojus) reikėjo virš 300 mln. Tiesiog pinigų kiekiai ir poreikiai yra milžiniški ir neaišku, iš ko jie susidarys.

Labai tikiuosi, kad Vyriausybės palikimas bus konkretūs darbai, bet tikrai ne tyrimai, komisijos, toliau plėtojama priešrinkiminė retorika, kur vienintelis priešas turbūt yra Konservatorių partija. Tikrai, jeigu ta retorika tęsis, kils labai rimtų abejonių dėl sugebėjimo patiems dirbti ir pasiūlyti ką nors konkretaus Lietuvos žmonėms.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (NAF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Išties, taip jau yra pas mus, politika taip sudėliota ir vadinamasis švytuoklės principas veikia kas ketveri metai parlamente: vienus ketverius metus valdo viena valdančioji dauguma, kitus ketverius metus – kita valdančioji dauguma. Prisimenu 2012–2016 metų kadenciją, kada 2016 metais laimėjo valstiečiai, mes buvome opozicijoje, tai vėlgi iš tikrųjų ir ta kritika pagrįsta, ir panašiai, bet grįžkime prie Vyriausybės programos. Dar kartą ko noriu tik palinkėti, kad ministrai, kurie yra šiandieną paskirti, čia kyla abejonių, kas kokiai partijai priklauso ir panašiai, tai vėlgi man toks noras 2020 metus priminti, kas kieno buvo ministras paskirtas.

Būtent įgyvendinimo priemonių planas yra pats svarbiausias dokumentas, kuriuo mes gyvensime ateinančius ketverius metus. Ne Vyriausybės programa priims įstatymus, ne Vyriausybės programa priims ministrų arba Vyriausybės įsakymus arba nutarimus. Kokį mes turėsime įgyvendinimo priemonių planą, kuriame atsiras, kada koks įstatymas turėtų būti priimtas, kada ir kaip mes jį turėsime įgyvendinti, – tai bus vienas didžiausių iššūkių.

Antras didžiausias iššūkis mūsų laukia, tai yra kitas pusmetis, kada Lenkija pirmininkaus ir, aišku, kada Lietuva pirmininkaus. Tai yra vadinamoji Europos Sąjungos integracija, Europos Sąjungos vienybė. Matome, kas šiandien vyksta visoje Europoje. Susiskaldymas yra labai akivaizdus: Prancūzija šiandien faktiškai be valdžios, Vokietijoje bus nauji rinkimai, Italijoje – irgi, Lenkijoje bus nauji prezidento rinkimai. Ir dėl ko aš kalbu apie užsienio politiką? Užsienio politika priklausys, kaip mes, kaip Vyriausybė, kaip visa valstybė, sugebėsime surasti bendrus sprendimus.

Tas pats dėl gynybos klausimo, dėl gynybos finansavimo. Taip, tikrai akmenukas bus konservatoriams. A. Kubilius yra paskirtas komisaru. Ką jisai padarys, kad valstybė galėtų skirti daugiau kariuomenei? Viskas priklausys nuo jo, kaip komisaro, ar jisai sugebės susiderinti su Komisijos vadove, kad leistų skolintis daugiau pinigų karo gynybai ir sistemai, netaikant fiskalinės drausmės. Norėčiau palinkėti, kad konservatoriai ne kenktų, ne piktybiškai elgtųsi su valstybės gynyba ir saugumu, ne su GRU agentais dirbtumėte savo partijoje, o su A. Kubiliumi padirbėtumėte, kad mes kariuomenei ir krašto apsaugai galėtume skirti didesnę finansavimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – kolega V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš labai tikiuosi, kad naujai paskirta Vyriausybė atsižvelgs ir atskirs grūdus nuo pelų ir ką tik nuskambėjusius tokius komentarus palaikys kur nors užribyje. Nesuvokti visiškai valstybės sąrangos ir mūsų santykio su Europos Sąjungos struktūromis gali žmogus arba tyčia kenkiantis, arba nesuprantantis, kaip vyksta procesai.

Grįžtant prie programos. Išties vėl noriu pakartoti, džiaugiuosi, kad kultūros dalyje yra labai daug nuostatų, tiesiog paimtų iš mano paminėto Lietuvos kultūros politikos pagrindų įstatymo aiškinamojo rašto ir visų kitų mūsų tuomet svarstymo metu pasakytų frazių ir įvairiausių minčių. Tas yra labai gerai, nes tai yra tęstinumas ir iš tikrųjų bus labai gerai.

Labai gerai, kad daug vietos yra skiriama lietuvių kalbai kaip Konstitucijos saugomai mūsų valstybinei kalbai. Bet, mieli ponai, kai rengiate Vyriausybės programos veiksmų planą, būkite malonūs, duokite perskaityti šį dokumentą lituanistams. Iš tikrųjų, kai yra tokio ryškumo ir reikšmės dokumentas kaip Vyriausybės programa, kad jame yra tiek kalbos taisyklingumo spragų, yra tiesiog nepadoru. Aš jau nekalbu apie daugiaprasmes frazes, apie ką šiandien šnekėjau iš tribūnos.

Ir dar vienas dalykas, kuris man kelia labai didžiulį rūpestį ir nerimą. 381 punktas, kur jūs įsipareigojate tikslinti Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas

įstatymą. Čia tikrai labai akylai stebėsime, kad nenukryptume būtent ten, kur ką tik pasisakė žmonės ir bando mūsų valstybę nusiųsti. Taigi, linkiu jums kuo geriausios sėkmės, linkiu draugauti ir su lituanistais, žinoma, ir su opozicija, kuri visada bus pasiruošusi padėti jums nelengvame jūsų kelyje. Sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos A. Dudėnas. Turbūt pamojuosime.

A. DUDĖNAS (*LSDPF*). Dėkui, gerbiamas Seimo Pirmininke. Kai priimsime vieną esminių sprendimų, mus stebės Anykščių rajono gyventojai. Tai tiesiog pasveikinkime juos čia ir priimkime sprendimą atsakingai. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolegė R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, mūsų naujos Vyriausybės programos pagrindinis tikslas, įvardintas programoje, yra rūpintis Lietuva kaip visų žmonių bendruoju gėriu. Ir aš noriu pabrėžti tą žodį – visų. Tai tikriausiai reiškia, kad visų, ne tik Vilniaus, bet tai reiškia, kad ir tų žmonių, kurie gyvena regionuose, kurie gyvena Šilalėje, kurie gyvena Kaišiadoryse ir kituose Lietuvos miestuose. Aš tikrai esu giliai įsitikinusi, kad šita programa atliepia visus svarbiausius teisėtus mūsų žmonių lūkesčius, kurie kyla tikrai ir iš pamatinių mūsų vertybių, taip pat ir mūsų valstybės darnaus vystymosi poreikio, nepaisant visų krizių, kurios ir buvusios Vyriausybės laikais, kaip pabrėžė buvusi Vyriausybė, siautė, ir dabar dar tikrai gilėja, ar kalbant apie geopolitinę situaciją, ar apie klimato kaitą, ar apie kitas visas negandas, kurių tikrai šiame besikeičiančiame pasaulyje yra labai apstu.

Svarbiausia, kad žmogus turi nuolatinį ir pamatinį poreikį, jis yra bazinis, – tai jaustis saugiam. Ir aš galvoju, kad Vyriausybė sudaro prielaidas savo programoje, kad žmogus būtų saugus, pradedant svarbiausiais socioekonominiais poreikiais ir baigiant tuo, kas yra šiuo metu labai aktualu ir kas svarbu, kad jis jaustųsi savo tėvynėje Lietuvoje, savo valstybėje saugus, nes bus užtikrintas ir tęstinumas, kaip mano kolega ką tikrai minėjo, ir bus užtikrinta, kad krašto gynyba yra tikrai prioritetas dalykas.

Aš labai tikiu, kad programa bus įgyvendinta. Todėl, kolegos, tikrai labai raginu balsuoti už programą. Komanda yra surinkta, man atrodo, tikrai labai pajėgi, patikima. Galvoju, kad ši Vyriausybė turi tikrai labai gerą šansą pakeisti Lietuvą, kaip nori žmonės.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Keletas pastebėjimų dėl komandos sudėties. Šį kartą truputį mažiau Seimo narių negu praėjusioje Vyriausybėje. Nesakau, ar tai gerai, ar blogai, tiesiog buvo blogai praėjusioje Vyriausybėje, kai mes turėjome labai nedidelę persvarą Seime ir daug ministrų turėdavo sėdėti čia. Šita Vyriausybė turės didesnę daugumą ir didesnę komfortą, bet vis dėlto septyni Seimo nariai bus Vyriausybės nariais. Tai pastebėtinas dalykas.

Akivaizdu, kad šita Vyriausybė turės glaudesnę santykį su Prezidentu, su Prezidento institucija, ir tai iš esmės yra geras ir teisingas dalykas, ypač kalbant apie užsienio politiką kaip labai svarbią Lietuvai derintiną poziciją tarp vykdomosios valdžios ir prezidentūros. Ir tikiu, kad K. Budrio kandidatūra ir asmenybė, ir patirtis, ir kontaktai tikrai užtikrins tuos dalykus. Tikrai to nuoširdžiai linkiu, nes to pasigedome per praėjusį laikotarpį.

Programoje yra daug tęstinių dalykų, tas džiugina, tačiau nerimą kelia neatitikimas rinkimų laikotarpio pažadų. Rinkimų laikotarpiu socialdemokratai sakė: mes papildomai perskirstysime 3 mlrd. eurų. Perskirstysime – tai visi suprantame, kad padidinsime mokesčius 3 mlrd., buvo kalbama ne apie šešėlinės ekonomikos mažinimą, o apie papildomus mokesčius. Dabar programoje, Vyriausybės programoje, kai kalbame apie priemonių planą, akivaizdu, kad yra išipareigojimai ir tą finansuoti, ir tą finansuoti. Ir tai, kaip buvo pastebėta, šimtai milijonų eurų, o iš kur tie šimtai milijonų eurų? Sako, žiūrėsime, gal 2025 metais mokesčių reformą kokią darysime, ir taip toliau. Tai šiek tiek pakibę pažadai, prasilenkiantys su užmojais ir kol kas neparemti finansiniais resursais. Tai tokio netikrumo akivaizdoje susilaikysiu dėl programos.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiami kolegos. Pasinaudodamas Pirmininko teise, pratęsiu balsavimo langą iki 13 valandos.

Kolegė O. Leiputė dėl vedimo tvarkos.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš norėčiau minutės dėmesio ir pasveikinti Šiaulių rajono bendruomenę, atvykusią stebėti tokio svarbaus veiksmo kaip Vyriausybės programos tvirtinimas. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai atidžiai klausiau visą diskusiją ir tikrai buvo įvairių replikų, įvairių pasisakymų. Neišgirdau turbūt esminio dalyko. Kai kas bandė lyginti buvusią buvusios Vyriausybės programą su šios Vyriausybės programa, bet niekas nepalietė žemės ūkio srities. Ir tai tikrai labai mane nustebino, nes tikrai yra ką pakalbėti. Ir buvusioje programoje buvo surašyti labai ambicingi tikslai, bet realybėje matome, kad viskas įvyko priešingai. Žemės ūkis per tuos ketverius metus, nors galėjo bent jau balansuoti ties konkurencinga riba su kitomis šalimis, šiandien yra duobėje. Nuo šiandien ateinančius metus žemės ūkį reikės traukti iš duobės. Labai gaila, kad niekas... Visi kalba apie kažką, kad trūks pinigų, dar kažko, bet apie tai, kas palikta, niekas nekalba. Ir labai liūdna, kolegos.

Iš dalies noriu pasidžiaugti, kad Kaimo reikalų komitete, svarstant programą, visi komiteto nariai, tiek pozicijos, tiek opozicijos... Opozicijos, tiesa, kalbėdami turbūt dėl partinių motyvų sakė, kad negalime balsuoti už, nors tikrai palaikome ambicingą programą ir profesionalų ministrą, ir visa kita, bet... Na, apskritai dėl partijų kolegų pasisakymų tikrai labai liūdna. Vis dėlto nepripažinti savo klaidų ir kritikuoti... Tai yra tikrai šiek tiek gaila ir liūdna dėl jūsų ambicijų.

Norisi vis dėlto palinkėti, kad ministrai galėtų dirbti ir bent tos 100 dienų būtų galimybė jiems įrodyti, kad Vyriausybė gali dirbti. O po to galėsime kritikuoti, diskutuoti, siūlyti dar geresnius sprendimus. To ir linkiu, kad tas darbas būtų darbas, o ne tik bandymas kišti pagalius į ratus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš labai apgailestauju, kad turėsiu pasisakyti prieš, kadangi iš pradžių tikrai mačiau tiek pozityvo programoje ir tiek vilčių, kad galvočiau, rinkausi tarp už ir susilaikyti. Tačiau nematau ten kritinių taškų. Mes žinome LRT klausimą ir žinome, kad ten yra tiek nuomonių įvairovės, kiek kaimynės nedraugiškos Rusijos televizijoje. Vyriausybė privalo šitą klausimą spręsti. Nėra aiškių atsakymų dėl „Igničio“ ir KGB bendradarbių sąrašų išviešinimo. Vyšnia ant torto buvo du paskubomis paskutinę dieną paskirti ministrai, su kuriais neteko net pabendrauti.

Apie krašto apsaugos ministrę. Klausimas yra apie jos kompetenciją. Išsilavinimo toje srityje jokio, patirties minimaliai. Kelia abejonių net jos psichinis stabilumas, pasižiūrėjus kai kuriuos interviu, ir net pažiūrų stabilumas – bijau, kad ministrė netaptų nedraugiškų valstybių taikiniu. Aš suprantu tokį variantą prieš 25 metus, kai jautėmės visai saugiai, – tada paskiriame ką nors ir skiriame pusę procento BVP. Bet dabar situacija yra visai kita.

Galiausiai gerbiamas P. Poderskis toli gražu neišskleidė abejonių. Puikiai matome, kaip tvarkosi Vilniaus savivaldybė. Pastaraisiais metais nėra tiek surusinto miesto, kiek pats Vilnius. Mes tapsime getų teritorija ir suteiksime nedraugiškai valstybei galbūt tai, kad kiltų noras ginti savo piliečius, savo kalba kalbančius rusakalbius, čionai gyvenančius.

Klausimas apie ventiliatorius man primena JAV Atstovų Rūmų ir Sveikatos teisės instituto ataskaitas, kai Lietuvoje mes...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega, jūsų išseko.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Supratau. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už ir prieš išsakyti. Kolegos, prašom užimti savo vietas. Priėmimo stadija. Balsuosime dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ patvirtinimo. Prašome išsakyti savo nuomonę balsavimo metu.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 127 Seimo nariai: už – 85, prieš – 14, susilaikė 28. Skelbiu Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ priimtą. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Mieli kolegos, noriu informuoti, kad nuo to momento, kai Seime yra patvirtinama Vyriausybės programa, Vyriausybė įgauna įgaliojimus veikti. Ministrai įgaus savo teises ir pareigas, 14 valandą čia, šioje salėje, prisiekę. O dabar skelbiu...

12.56 val.

Seimo narių pareiškimai

Pareiškimų atsirado. Prašome norinčiuosius paskelbti pareiškimus.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Trumpas pareiškimas. Kolegos, paplojome naujai Vyriausybei, bet aš noriu, kad paplotumėte, kad pagaliau baigė darbą I. Šimonytės Vyriausybė, kuri atnešė tokį supriešinimą Lietuvai, kuri atnešė tiek žalos, kuri atnešė tiek negandų. Aš siūlau, kolegos, paploti, kad pagaliau baigė darbą I. Šimonytės Vyriausybė. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū visiems. Patikslinu, kad dar nebaigė. Daugiau Seimo narių, užsirašiusių dėl pareiškimų, nėra. Informacinius pranešimus bus galima pasakyti po to, kai baigsis rytinis posėdis. Posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 12 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 12 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja O. LEIPUTĖ*

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Gerbiami kolegos, šiandien pritarėme naujos – XIX Vyriausybės programai. Pradedame vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 95 Seimo nariai.

14.01 val.

Vyriausybės narių prisaikdinimas

Gerbiami kolegos, kaip minėjau, šiandien pritarėme naujos – XIX Vyriausybės programai. Seimo statutas ir Vyriausybės įstatymas numato, kad Vyriausybės nariai prisiekia Seimo posėdyje. Priesaiką priima Seimo Pirmininkas. Ministras prisiekia stovėdamas priešais Seimo Pirmininką skaitydamas priesaikos tekstą, padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Prisiekęs ministras pasirašo vardinį priesaikos lapą. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad ministras neprisieks ir negali eiti pareigų. Vardiniai priesaikos lapai perduodami Seimo Pirmininkui ir saugomi Seimo kanceliarijoje.

Pirmas prisieks Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Gintautas Paluckas. Kviečiu Seimo Pirmininką S. Skvernelį ir G. Palucką – prisaikdinimo procedūra.

G. PALUCKAS (LSDPF). Aš, Gintautas Paluckas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą, prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadedu man Dievas. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu kultūros ministrą Šarūn Birutį.

Š. BIRUTIS (LSDPF). *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu užsienio reikalų ministrą Kęstutį Budrį.

K. BUDRYS. *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Igną Hofmaną, žemės ūkio ministrą.

I. HOFMANAS. *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Mariją Jakubauskiene, sveikatos apsaugos ministrę.

M. JAKUBAUSKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Vladislavą Kondratovičių, vidaus reikalų ministrą.

V. KONDRATOVIČ. *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Rimantą Mockų, teisingumo ministrą.

R. MOCKUS. *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Povilą Poderskį, aplinkos ministrą.

P. PODERSKIS. *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Ramintą Popovienę, švietimo, mokslo ir sporto ministrę.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Inga Ruginienę, socialinės apsaugos ir darbo ministrę.

I. RUGINIENĖ (LSDPF). *Priesaika (be paskutinio sakinio) (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Eugenijų Sabutį, susisiekimo ministrą.

E. SABUTIS (LSDPF). *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Luką Savicką, ekonomikos ir inovacijų ministrą.

L. SAVICKAS (DFVL). *Priesaika (be paskutinio sakinio) (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Rimantą Šadžių, finansų ministrą.

R. ŠADŽIUS. *Priesaika (be paskutinio sakinio) (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Dovilę Šakalienę, krašto apsaugos ministrę.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Kviečiu Žygimantą Vaičiūną, energetikos ministrą.

Ž. VAIČIŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Skelbiu, kad naujoji Lietuvos Respublikos Vyriausybė prisiekė ir gavo įgaliojimus veikti. *(Plojimai)* Kviečiame Vyriausybę *in corpore* nusifotografuoti vienoje bendroje nuotraukoje. 5 minučių techninė pertrauka.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tęsiame popietinį posėdį.

14.21 val.

Generalinės prokurorės Nidos Grunskienės pranešimas (dėl Seimo nario Andriaus Bagdono)

Darbotvarkės 2 klausimas. Kviečiu į tribūną generalinę prokurorę N. Grunskienę padaryti pranešimą dėl Seimo nario A. Bagdono.

N. GRUNSKIENĖ. Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininko pavaduotojau, gerbiami Seimo nariai. Klaipėdos apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroras organizuoja ir kontroliuoja ikiteisminį tyrimą, kuris 2024 m. lapkričio 19 d. buvo atskirtas nuo dar 2023 metų kovo mėnesį pradėto ikiteisminio tyrimo dėl 2019–2023 metų kadencijos Neringos savivaldybės tarybos narių galimai padarytų nusikalstamų veikų, susijusių su išlaidų tarybos nario veiklai apmokėjimu. Šiuos ikiteisminius tyrimus atlieka Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Klaipėdos valdyba.

Atskirtasis ikiteisminis tyrimas, kurio duomenys yra susiję su A. Bagdonui išmokėtomis Neringos savivaldybės lėšomis, atliekamas dėl galimai padarytų nusikalstamų veikų, numatytų Baudžiamojo kodekso 300 straipsnio „Dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu“ 1 dalyje, 182 straipsnio „Sukčiavimas“ 1 dalyje ir 228 straipsnio „Piktnaudžiavimas“ 2 dalyje.

Ikiteisminio tyrimo duomenys, kurie pateikiami kreipimosi į Lietuvos Respublikos Seimą tekste, leidžia pagrįstai manyti, kad A. Bagdonas nuo 2019 m. balandžio 12 d. iki 2020 m. lapkričio 12 d., būdamas Neringos savivaldybės tarybos nariu, turėdamas valstybės politiko ir savivaldybės bendruomenės atstovo teises ir pareigas, taip pat eidamas Neringos savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto pirmininko bei Biudžeto, finansų ir ūkio valdymo komiteto nario pareigas, galimai piktnaudžiaudamas tarybos nario tarnybine padėtimi, klastodamas tikrus dokumentus ir juos panaudodamas, pažeisdamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso ir Vietos savivaldos įstatymo bei Neringos savivaldybės tarybos veiklos reglamento nuostatas, sumenkino tiek einamų pareigų prestižą, tiek ir institucijos, kurioje dirbo, autoritetą, sulaužė tarybos nario duotą priesaiką, pažemino bei diskreditavo valstybės tarnautojo ir valstybės politiko – tarybos nario vardą. Dėl to savivaldybei ir valstybei padarė didelę neturtinę žalą, o Neringos savivaldybės administracijai – turtinę 580 eurų 88 centų dydžio žalą apgaule įgydamas svetimo turto.

Šios išvados grindžiamos ikiteisminio tyrimo duomenimis, gautais apklausus kaip specialųjį liudytoją A. Bagdoną, kitus liudytojus, gavus Neringos savivaldybės administracijos, bankų, degalinių, kitų juridinių asmenų pateiktus dokumentus, išanalizavus kitus šio ikiteisminio tyrimo metu gautus duomenis. Atlikus šiuos ir kitus tyrimo veiksmus buvo nustatyta, kad prie penkių A. Bagdono, kaip tarybos nario, išlaidų ataskaitų buvo pridėta 13 degalų įsigijimo kvitų, pagal kuriuos už degalus buvo atsiskaityta kitų fizinių ar juridinių asmenų vardu išduotomis banko

kortelėmis arba degalų kortelėmis ir šie degalai buvo sunaudoti juos įsigijusių asmenų reikmėms, tai yra nustatyta, kad pagal pateiktus ataskaitose degalų kvitus A. Bagdonas degalų neįsigijo, už juos pats nemokėjo ir degalai nebuvo panaudoti tarybos nario veikloje.

Manytina, kad tokiu būdu A. Bagdonas, būdamas gyventojų išrinktu Neringos savivaldybės tarybos nariu bei eidamas šios savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto pirmininko ir Biudžeto, finansų ir ūkio valdymo komiteto nario pareigas, galimai pažeidė Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso ir Vietos savivaldos įstatymo bei Neringos savivaldybės tarybos veiklos reglamento nuostatas, sumenkino tiek einamų pareigų prestižą, tiek ir institucijos, kurioje dirbo, autoritetą, sulaužė tarybos nario duotą priesaiką, pažemino bei diskreditavo valstybės tarnautojo ir valstybės politiko – tarybos nario vardą, dėl to savivaldybei ir valstybei padarė didelę neturtinę žalą, o Neringos savivaldybės administracijai – turtingą 580 eurų 88 centų dydžio žalą.

Papildomai noriu paminėti, kad Klaipėdos apygardos prokuratūros viešojo intereso gynimo prokurorams nustačius, kad nurodytu laikotarpiu A. Bagdonui, vadovaujantis jo pateiktais dokumentais apie patirtas išlaidas tarybos nario veiklai, buvo nepagrįstai išmokėta 4 tūkst. 223 eurais 67 centais, A. Bagdonas šią sumą grąžino į Neringos savivaldybės administracijos biudžetą pagal su juo sudarytos taikos sutarties sąlygas.

A. Bagdonas nuo 2024 m. lapkričio 14 d. yra Seimo narys, įgijęs Seimo nario asmens neliečiamybę, numatytą Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir Lietuvos Respublikos Seimo statute. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse nustatyta, kad nusikaltimą veiką padariusiam asmeniui, kuris baudžiamojon atsakomybėn gali būti patrauktas tik kompetentingos institucijos leidimu, baudžiamasis procesas pradedamas, tačiau jam negali būti surašytas pranešimas apie įtarimą, jis negali būti apklausiamas kaip įtariamasis ar pripažįstamas įtariamuoju, negali būti suimamas ar kitaip suvaržoma jo laisvė. Kitos procesinės prievartos priemonės šiam asmeniui taikomos tiek, kiek tai nedraudžiama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar tarptautinės teisės normas.

Dabartinėje nurodyto ikiteisminio tyrimo stadijoje visi galimi ir nedraudžiami atlikti proceso veiksmai Seimo nario A. Bagdono atžvilgiu yra atlikti. Siekiant tęsti šį ikiteisminį tyrimą ir priimti pagrįstą procesinį sprendimą dėl tyrimo baigties būtinas kompetentingos institucijos leidimas patraukti Seimo narį baudžiamojon atsakomybėn. Esant tokiam leidimui, jam galėtų būti surašytas ir įteiktas pranešimas apie įtarimą, atlikta įtariamojo apklausa.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi bei Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3² straipsniu, prašau Lietuvos Respublikos Seimą leisti patraukti Lietuvos Respublikos Seimo narį A. Bagdoną baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama prokurore.

A. Bagdonas per šoninį mikrofoną.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, remdamasis Seimo statutu, prašau supaprastinta tvarka spręsti klausimą dėl mano neliečiamybės panaikinimo nesudarant laikinosios Seimo komisijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada pagal Seimo statutą daroma ne trumpesnė negu 1 valandos, bet ne ilgesnė negu 2 valandų Seimo posėdžio... (*Balsai salėje*) Ačiū, priėmėme žinion Seimo nario nuomonę.

14.30 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-44 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-44. Pranešėjas – M. Katelinas. Prašom. (*Balsas salėje*) Prašom. Dėl vedimo tvarkos kolega A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Iš tiesų dar ir dar kartą skaitėme Teisės departamento išvadas ir teisės projektas tikrai pastatytų valstybės tarnautojus, kurie jau dirba pagal darbo sutartis, ir tuos, kuriems yra siūloma palikti valstybės tarnautojo statusą, į nelygiavertę padėtį. Tikrai svarstome su komanda įvairius variantus ir bandome ieškoti išeičių, ar toks projektas galėtų tęsti savo kelią. Todėl frakcijos vardu dar kartą prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Teisėtas prašymas. Balsuojame, kas už tai, kad būtų daroma pertrauka iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*) Taip, taip.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 30, prieš – 53, susilaikė 8. Yra daugiau negu 1/5, daroma pertrauka iki kito posėdžio.

14.32 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4285, Žemės įstatymo Nr. I-446 11 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4286, Žemės ūkio paskirties žemės išigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4287 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas klausimas – Valstybės gynybos fondo įstatymo Nr. XIV-2775 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4285. Pranešėjas – K. Starkevičius. Prašom. Ir du lydimieji klausimai – projektai Nr. XIVP-4286 ir Nr. XIVP-4287. Žemės įstatymo ir Žemės ūkio paskirties įstatymo pakeitimai. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Iš tikrųjų pristatau projektą, kuris buvo pradėtas, kai dar dirbome Ekonomikos komitete. Tada ėmėmės žemės apskaitos, jos įveiklinimo, panaudojimo tikslingumo, efektyvumo. Aš dabar tiesiog pateiksiu, ką mes radome, kokią situaciją. Aišku, yra pateiktas įstatymo projektas, kokius veiksmus toliau reikia atlikti ir kaip tą žemę tinkamai įveiklinti. Šiuo metu yra išnuomota 182 tūkst. 948 hektarai valstybinės žemės ūkio paskirties žemės. Žemės sklypai yra suformuoti, įregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Dar 18 tūkst. 15 hektarų valstybinės žemės suteikta laikinai naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti kaimų gyvenamojoje vietovėje ir miesteliuose. Žemės sklypai nesuformuoti, neįregistruoti Nekilnojamojo turto registre. 651 tūkst. 840 hektarų valstybinės žemės neįregistruota Nekilnojamojo turto registre, tai apima nesuformuotus kelius, miškus ir taip toliau, iš jos nustatyta 110 tūkst. 81 hektaras tinkamos žemės ūkio paskirties žemės sklypams formuoti.

Noriu pasakyti, kad dabartiniu metu rinkos vertė yra 5 tūkst. 12 eurų už hektarą, vidutinė žemės vertė. Mes galėtume sudauginę gauti tuos skaičius, kokias lėšas valstybė gali gauti į savo biudžetą. Viską sudėjus ta kartelė būtų virš 1,5 mlrd. Nesakau, kad tos lėšos čia būtų iškart arba ūkininkai, arba žemės naudotojai būtų priversti šią žemę pirkti priverstinai, to nėra. Jeigu turi nuomos sutartis, ten jos yra vienos 25 metams, kitos net yra 50 metų ar 10 metų, ar 5 metams, jie galėtų pirkti arba galėtų toliau tą žemę disponuoti, o jeigu ateitų laikas, galėtų ir dabar, jeigu išreikš norą, nusipirkti. Ką siūlome pakeisti? Žemės ūkio paskirties žemės išigijimo įstatymą, Žemės įstatymą, Valstybės gynybos fondo įstatymą, sudarant galimybę valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus ir žemės sklypais nesuformuotus žemės ūkio veiklai tinkamus naudoti valstybinės žemės plotus perduoti bendraturčiams, nuomininkams ir asmenims, kuriems suteikta teisė laikinai naudotis valstybine žeme, besiribojančių privačių žemės sklypų savininkams, valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus formuoti ne tik žemės reformos žemėtvarkos projektais ir jiems prilyginamais planais, bet, asmenims pageidaujant, ir žemės sklypų formavimo, pertvarkymo projektais. 80 % valstybės biudžeto pajamų, gautų už parduotus valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus, skirti Valstybės gynybos fondui.

Kaip žinome, mes turime didelius išipareigojimus ir ateityje mums reikia, kad į šį fondą lėšų būtų daugiau, nes yra siekiamumas galbūt pasiekti rezultatus – net 4 % nuo BVP. Tai čia būtų papildomos lėšos ir nereikėtų mums ieškoti kitų šaltinių.

Dabar aš noriu pakalbėti, nes čia išgirdau daug nuogastavimų, dėl saugiklių ir sąlygų. Teisė pirkti valstybinės žemės ūkio paskirties žemės būtų taikoma fiziniam asmeniui, jeigu jis ne mažiau kaip trejus metus yra įregistravęs ūkininko ūkį. Ūkininko ūkio įstatymo nustatyta tvarka arba

turi Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytą profesinį pasirengimą ūkininkauti, yra deklaravęs pajamas iš žemės ūkio veiklos arba deklaravęs žemės ūkio naudmenis ar kitus plotus; juridiniam asmeniui, jeigu jis yra žemės ūkio produkcijos gamintojas, kurio metinės įplaukos iš prekinės žemės ūkio produkcijos realizavimo per pastaruosius trejus metus sudarė daugiau kaip 50 % visų gaunamų pajamų.

Parduoti ne didesnius kaip 10 hektarų valstybinės žemės sklypus ir žemės sklypais nesuforuotus žemės ūkio veiklai tinkamus naudoti valstybinės žemės plotus. Asmuo ar susiję asmenys gali įsigyti Lietuvos Respublikos teritorijoje tiek žemės, kad bendras jų iš valstybės įsigytos žemės ūkio paskirties žemės plotas nebūtų didesnis kaip 300 hektarų. Jeigu jisai yra nusipirkęs iš valstybės daugiau žemės negu 300 hektarų, jisai jau negalėtų pirkti daugiau. Asmuo galėtų įsigyti ne daugiau kaip dviejų besiribojančių savivaldybių teritorijose esančius valstybinės žemės sklypus. Tai yra daroma, kad nebūtų spekuliacijos. Logiškai matant, žemė gali ribotis su viena savivaldybe, tai tada logiška, kad jisai galėtų įsigyti, nes jis ir dabar vykdo ūkinę veiklą toje žemėje.

Valstybės žemė parduodama tik tose kadastrinėse vietovėse, kuriose yra pasibaigęs nuosavybės teisių į žemę atkūrimo procesas, nes iš tikrųjų dar kartais mes vis mėgstame deklaruoti, tačiau žemės nuosavybės atkūrimo procesai nėra visur pasibaigę. Žemės ūkio paskirties žemė, esanti urbanizuotoje ir urbanizuojamose teritorijose, neparduodama. Tačiau urbanizuota arba neurbanizuojama – tai miestų, miestelių teritorijose... Saugomose teritorijose esanti valstybinė žemė, dar kartą pabrėžiu, irgi neparduodama. Teisės aktais neprivatizuotinai žemei paskirta valstybinė žemė neparduodama. Parduodamų valstybinės žemės sklypų vertė apskaičiuojama taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatytą individualų turto vertinimo būdą ir didinama, dar noriu pabrėžti, 10 %. Čia mes galėtume galvoti galbūt ir daugiau, nes paprastai, jeigu būtų aukcionas, tai niekada, kaip rodo praktika, 10 % ir nepakyla. Bet čia būtų galima ir didesnę taikyti.

Galimybė įsigyti iš valstybės, sumokant iš karto arba išsimokėtinai per 15 metų laikotarpį, mokant 5 % metines palūkanas. Šiuo atveju, kaip matome, valstybė irgi laimėtų, nes būtų mokamos palūkanos, o tam asmeniui, kuris galbūt tikrai neturi lėšų tai žemei įsigyti, kad jam nereikėtų galbūt naudotis banko paslaugomis, tai galėtų pirkti tą žemę, bet tiktai mokėtų palūkanas valstybei. Tai štai toks trumpas mano pristatymas. Prašau, laukiau jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori keli Seimo nariai. Pirmas – Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega Kazimierai, iš tikrųjų pateiktas įstatymo projektas iš pirmo žvilgsnio atrodo labai nekaltas. Tačiau jis yra taip surašytas, kad vis dėlto kelia tam tikrų klausimų.

Pirmiausia, kur yra 2-4.1 klausimas – projektas Nr. XIV-4285, „ne didesnius negu 10 hektarų“, viskas gerai, tačiau kalbama apie tai, kad šitos biudžeto pajamos, kurios turėtų būti gaunamos iš šitos parduotos žemės, turėtų būti paskiriamos į Gynybos fondą. Kitaip sakant, labai tokia gera intencija, bet aš manau, kad yra tam tikri nutarimai, kurie veikia, kad pati Vyriausybė turi spręsti, kam valstybės pajamos turėtų būti skiriamos.

Po to 2-4.3 klausimas vis dėlto irgi kelia šiek tiek tokių abejonių, kad visa šita parduodama žemė turėtų būti įsigyjama be aukciono. Iš tikrųjų aš manau, kad gali iškilti tam tikrų abejonių, ar tai būtų teisinga.

Čia, iš tikrųjų, pateikėte daug argumentų, bet manau, kad čia reikia jau giliai būti tuo specialistu. Aš tai siūlyčiau pritarti po pateikimo šitam klausimui ir prašyti Vyriausybės išvados.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerai, bet kokia forma gerai, svarbu, judame į priekį. Tik aš tiesiog iškart galiu kai kurias situacijas paaiškinti, kas jūsų klausime buvo dėl to, kad ne aukciono būdu. Aš jums dar pasakysiu, koks yra pavojus, jeigu mes parduosime aukcione. Pavojus tas... Kaip ir dabar žemė, kuri yra parduodama aukcione, fondai įsigyja tą žemę, jie daugiau kaip 10 % (mes pasižiūrėjome) nemoka tame aukcione, ir tada ateina pas tą žmogų, kuris dirba žemę aplinkui, kuris ir dirbo tą žemę, ir sako: gerai, dabar aš tau sąlygas diktuosiu. Tos sąlygos paprastai būna nerealios, kiek jisai nori, nori greičiau tuos pinigus susigrąžinti.

Tai šitas būdas, mūsų siūlymas, aš sakiau, virš 10 % arba galima dar daugiau – 15 %. Valstybė nė kiek nepraloštų. Dar kartą mes Lietuvos nesukiršintume ir žmonės nepykėtų, kad kažkas atėjo, aš dirbau žemę, baigėsi sutartis ir iš manęs jisai paėmė tą žemę.

Dar kalbame apie konsolidavimą. Konsolidavimas šiuo atveju kaip tik yra jau garantuotas, nes nusipirks tas, kas dabar jau tą žemę dirba, tvarko. Ir dar daugiau žemės, kaip sakiau, 300 ir 500, jeigu jisai (kaip žinote, galioja, kai bendrai turi 500 žemės) 500 viršija turimos, jau nuosavos žemės, jisai daugiau negali pirkti.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Toliau klausia A. Butkevičius. Primenu, klausti – 1 minutė, atsakyti – 2.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas panašus kaip mano kolegos Zigmanto. Gerbiamas kolega, aš manau, kad čia yra tikrai labai geros dvi idėjos. Aš manau, kad ir dalis ūkininkų laukia, kad šalia savo sklypų tikrai galėtų įsigyti žemės, nesukeliant jos kainos įvairiuose aukcionuose arba užkertant kelią įvairiems spekuliantams. Taip pat, aišku, kad lėšos papultų į Gynybos fondą.

Bet, mano manymu (aš manau, ir jūs turėtumėte sutikti), vis dėlto redakcija turėtų būti pataisyta. Pataisyta dėl to, kad tiesiogiai šitos gautos lėšos negali būti apskaitomos kaip valstybės biudžeto pajamos. Dar reikalinga tam tikra papildoma teisinė bazė dėl šitų gautų lėšų, kurios bus gautos pardavus žemę, kad būtų paskirtos į Gynybos fondą. Tam tikro dar papildomo mechanizmo reikia, kad teisiškai viskas būtų tvarkingai ir jis galėtų įsigalioti. Aš manau, kad jūs su ta nuomone irgi sutiktumėte ir neprieštarautumėte.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, iš tikrųjų reikia į detales dar pasižiūrėti. Čia pagrindinis būtų Biudžeto komitetas, kad pasižiūrėtų. Ir tada rastume tas formules, jeigu sutiksime su principu, kad taip ir būtų įstatymas ir poįstatyminiai aktai sureguliuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia I. Vėgėlė. Jo salėje nematome. Tada klausia K. Mažeika. Prašau, Kęstuti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, tikrai žemdirbiai laukia tos galimybės įsigyti ypač tuos įsiterpusius sklypus. Bet noriu paklausti dėl tų abejonių, kurių kyla dėl apribojimo. Žinome, kuo didesnis dabar žemdirbys, ar įmonė, ar organizacija, ar bendrovė, na, jie turi daug žemės, vadinasi, ribojasi su daug sklypų. Ta galimybė jiems yra didesnė nei kuriam nors kitam ūkininkui, gyvenančiam ir turinčiam sodybą kaime. Kaip manote, ar vis dėlto nereikėtų sudėti saugiklių dėl tos konsolidavimo vienos rankos baimės, kad būtų tam tikri apribojimai ir kad to lygiateisiškumo principo būtų laikomasi šiuo atveju? Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kaip aš minėjau, nebus galima ten, ne daugiau kaip dviejuose rajonuose kai ribojasi. Kitas dalykas, jau yra įstatymuose numatyta, kad negali turėti daugiau kaip 300 iš valstybės, 500 yra maksimumas. Tačiau apie visus kitus niuansus mes turime tikrai padiskutuoti. Aš čia nesakau, kad šitas įstatymas ypač tobulas. Dabar yra pirma, pateikimo, stadija.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia B. Ropė. Prašau.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Kazimierai, sveikinu ir dėkoju, kad jūs teikiate šitą projektą. Juk žemės ūkio paskirties žemė yra žemdirbio įrankis. Žemės ūkio paskirties žemė visų pirma turi būti pasiūlyta žemdirbiui, kad jina būtų naudojama pagal paskirtį, o ne į aukcionus ir paskui ją spekuliuoti, grąžinti atgal žemdirbiui. Aš noriu jūsų paklausti. Ar galės nutraukti sutartį ir išsipirkti, nesibaigus sutarčiai? Vienas klausimas.

Antras klausimas dėl saugiklių. Žinoma, ten jau bus, matyt, jeigu pritarsime, aptarta. Kadan gi nauja Vyriausybė planuoja perduoti visas žemes savivaldai, tai ar nereiktų iš karto ta intencija galvoti, užrašyti, kad likę 20 % atitektų savivaldybei? Jai reikės paruošti tuos žemės sklypus. Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dabar dėl to paruošimo. Aš tik noriu paaiškinti. Jeigu būtų, kaip ir dabar Aplinkos ministerija arba kitos valstybinės institucijos ruošis, tai praeitų, nežinau, dešimtys metų, kol paruoštų. Mes dar nesugebėjome suformuoti, atkurti sklypų nuosavybės, ką valstybė buvo išpareigojusi. Šiuo atveju dalis sklypų, tie 185 tūkst. hektarų, jau yra paruošti, juos jau galima pirkti, nesinuomoti. Čia ir atsakau, kaip būtų dėl tos sutarties. Jeigu žmogus nori to-

liau dirbti, nepirkti žemės, niekas jo neverčia, jisai gali, jo apsisprendimo būdas, tačiau jei jau baigėsi ta sutartis, tai tuomet arba jam būtų pratęsiama, arba parduodama.

Dėl urbanizuotų teritorijų. Mes čia nenumatome miestų miesteliuose, čia ta žemė labiau bus perduota neurbanizuota. Čia yra atskiras... Nors ateityje irgi reiktų pagyvoti, yra tokių sklypų, kur įsiterpę, nesuformuosi. Čia vėlgi neįveiklinta ta žemė, paskui kyla įvairūs skandalai, tai tvora, tai gyvatvorė būna už tos, ir neprižiūrima ta žemė, tai čia reiktų valstybiškai pažiūrėti.

Ir dar ką aš noriu pasakyti. Čia, kaip matote, iki 10 hektarų. Mes dabar į atskirą grupę išskyrėme ir aiškiai matome, kiek valstybė dar turi žemės rezervo įvairiems valstybinės reikšmės investiciniams projektams. Taigi, čia tikrai judame į priekį. Ačiū už gerą klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs išties labai teisingai pastebėjote, kad valstybėje dar yra tiek daug to turto, kuris nėra įveiklintas, kuris negeneruoja pajamų ir nekuriama pridėtinė vertė. Tikrai palaikau jūsų siūlymą. Bet mano klausimas susijęs ir su miesto žeme. Bent jau žemės mokestis taip pat galėtų būti renkamas. Tie visokie įsiterpę pakraščiai, gabaliukai taip pat yra kažkam laikomi, nors ten negalima nei suformuoti tų kelių arų sklypų, nei ką nors kita padaryti. Žvelgiant sistemiškai, ar nemanote, kad reiktų visą žemę įvertinti ir galvoti apie tai, kaip gauti didesnę pridėtinę vertę iš jos? Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū už gerą klausimą. Aš jau minėjau, tik čia dabar neurbanizuotose, apie urbanizuotas mes nekalbame. Kai diskutuosime komitetuose, kodėl gi nenumatyti, kur negalima suformuoti, yra maži sklypai ar įsiterpusi žemė, nes čia, kur aš minėjau, 1,5 mlrd. eurų, tai miestuose, miesteliuose žemė yra dar žymiai brangesnė negu ši. Ten yra šimtais tūkstančių ir milijonais. O jinai dabar tikrai neprižiūrima, apleista, nes nėra kam, nuomos mokestis nemokamas. Aš noriu pasakyti, čia toks valstybės menkas biznesis. Už nuomą, kur nuomojama ta žemė, tai ten 20 mln. nesurenkama. Tai padauginame iš tų metų, koks čia yra efektyvumas. Čia pavyzdys, kaip nereikia valstybei ūkininkauti. Valstybėje iš tikrųjų neįveiklinta ta žemė ir neduoda maksimalaus efekto. Kai mes ieškome įvairių mokesčių, kaip padidinti mokesčius, tai čia pinigai guli, tik juos reikia pasiimti, nes nuomos mokestį paskui mokės ir jisai bus žymiai didesnis negu dabar, kai išnuomoja, valstybei sumoka už tą nuomą.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymus.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar motyvai už ir prieš. Už – K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai džiugu, kad Seime nėra opozicijos, kai yra sprendžiami gynybos klausimai, ir iš esmės nėra opozicijos, kai sprendžiami žemės ūkio klausimai. Turbūt tai yra vienas pavyzdys, nors Kazys yra opozicijos atstovas, kai tikrai randame bendrą sutarimą. Tikiu, kad vis dėlto šis projektas atneš naudos tiek žemdirbiams, tiek krašto gynybai. Tik turbūt reikės, aišku, prašyti Vyriausybės išvados. Manau, kad per diskusijas komitetuose, per diskusijas salėje pasieksime tą optimalų variantą, sudėsime saugiklius ir tikrai tai bus projektas, kuris duos realią naudą. Kviečiu, kolegos, pritarti būtent po pateikimo ir toliau diskutuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom balsuoti. Kas už ir kas turite kitą nuomonę, prašome ją išreikšti.

Už balsavo 82, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomu komitetu – Kaimo reikalų komitetas dėl visų trijų projektų. Atsiprašau, dėl pirmojo projekto čia siūlomi Biudžeto ir finansų ir Kaimo reikalų komitetai. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Taip pat prašome Vyriausybės išvados. Dar papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, dėl kitų lydimųjų pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomų nėra.

Prašau. L. Jonauskas – per šoninį mikrofoną.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Pirmiausia, noriu paprašyti Vyriausybės išvados. Antra, pagal Seimo statuto 58 straipsnį, pagal komiteto veiklos sritis paprašyti, kad pagrindiniu komitetu būtų Aplinkos apsaugos komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Čia dėl visų trijų?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Taip, taip.

PIRMININKAS. Ar galime sutikti? (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad būtų Aplinkos komitetas? (*Balsai salėje*) Kolegos, minutėlę dėmesio! K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Bet tikrai kaip papildomą Kaimo reikalų komitetą palikime, nes mes esame įsigilinę.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, tada apsispręskime balsuodami dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-4285. Buvo siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, o dabar yra siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Kas už Aplinkos apsaugos komitetą, balsuojate už, kas už Biudžeto ir finansų komitetą, balsuojate prieš. O Kaimo reikalų komitetas bus kaip papildomas. (*Šurmuly salėje*) Už – Aplinkos apsaugos komitetas, taip sakiau?

Balsavo 80: už – 68, prieš – 12. Pagrindiniu komitetu skiriame Aplinkos apsaugos komitetą, papildomu komitetu – Kaimo reikalų komitetą. Dėl pirmo įstatymo projekto Nr. XIVP-4285 kaip papildomas ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Biudžeto ir finansų komitetas taip pat nori būti papildomas? Taip pat Biudžeto ir finansų komitetas papildomas komitetas. (*Balsai salėje*) Dėl lydimųjų pagrindinis yra Aplinkos apsaugos komitetas, o Kaimo reikalų komitetas yra papildomas komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir Vyriausybės išvada. Sutarėme bendru sutarimu, kad prašome Vyriausybės išvados. (*Balsai salėje*) Dėl visų trijų projektų.

14.57 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4060(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Labdaros ir paramos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-4060. Pranešėjas – A. Sysas. Priėmimas. Yra priėmimo laikas, tai iš karto balsuosime po pranešimo.

A. SYSAS (*LSDPF*). Įjunkite. Ačiū. Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Labdaros ir paramos įstatymo projektą. Dėl jo buvo gauta Seimo narių pasiūlymų, bet kadangi šitie pasiūlymai buvo ne dėl šitų straipsnių, yra užregistruotas būtent įstatymas ta pačia tema ir su tais pačiais straipsniais, tai komitetas jų nesvarstė ir bendru sutarimu pritarė Labdaros ir paramos įstatymo 4 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui. Siūlome pritarti šitam įstatymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, tai, kaip pirmininkas sakė, pasiūlymų nesvarstome. Įstatyme yra trys straipsniai. Ar galime pastraipsniui pritarti? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Minutėlę. Tada pastraipsniui pritarta. Kas norėtų pasisakyti? A. Pocius. Prašau, motyvai už.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Taip. Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai noriu pasisakyti už ir paraginti, kadangi jau ne vieną kartą Lietuvos kariuomenė, susitarusi su NATO sąjungininkais, gavo tam tikrų ginkluotės sistemų, kurios tikrai yra būtina reikalingos šiuo laikotarpiu, ypač dabartinėje geopolitinėje situacijoje. Mūsų sąjungininkai mums būtent jas kaip labdarą dovanoja, duoda, kad sustiprėtume, bet pagal galiojančius mūsų įstatymus ta gauta įranga yra apmokestinama. Tai tikrai nėra logiška ir aš manyčiau, kad tikrai reikėtų palaikyti, kad būtent tokiu būdu gaunama karinė technika, ginkluotė nebūtų apmokestinama. Tai prašau visų palaikyti šį įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tai, kaip sakėme, pastraipsniui yra priimta. Balsuojame dėl viso. Balsavimas vyksta. Per šoninį mikrofoną... (*Balsai salėje*) Po balsavimo, po balsavimo.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 80 Seimo narių. Vienu balsu priimta. (*Gongas*) Prašom. Dabar kolegė.

L. ŠUKYTĖ-KORSAKĖ (*NAF*). Gerbiami kolegos, pasveikinkime – atvažiavo Klaipėdos miesto „Saulėtekio“ progimnazijos 6, 7, 8 klasių mokiniai. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, sveikiname mūsų svečius. Kitas klausimas. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Mieli kolegos, radau „Telia“ SIM kortelę, mažytę. Pažiūrėkite, gal kas pametėte.

15.00 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 77, 170, 170¹, 492 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3848(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Ačiū, radybų nesiūlome. Kitas klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3848. Teikėjas – Lietuvos Respublikos Prezidentas. Pasiūlymų ir pataisų nėra. Yra straipsniai. Pastraipsniui galime pritarti? Penki straipsniai. Ar galėtume pritarti pastraipsniui? Pritarta. Ačiū. Dėl motyvų už ir prieš nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 82: už – 82, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.01 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4291(2) (priėmimas)

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4291. Priėmimo stadija. Pasiūlymų ir pataisų nėra. Trys straipsniai. Ar galime priimti pastraipsniui? Pastraipsniui priimta. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys, už – 81. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl valstybės pripažinimo suteikimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“ projektas Nr. XIVP-4086(2) (priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl valstybės pripažinimo suteikimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“ projektas. Motyvai už ir prieš. Yra vienas nutarimo straipsnis. Prašom. Motyvai už – V. Čmilytė-Nielsen. Nėra. Tada J. Zailskienė. Prašom.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Tiesiog manau, kad atėjo metas priimti sprendimą, nes dar prieš septynerius metus buvo pripažinta, kad ši bendruomenė atitinka visus religinės bendruomenės požymius pagal Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo 6 straipsnyje keliamus reikalavimus. Žinant, kad Lietuvoje dar nuo seno sugyveno įvairių tautybių ir įvairių religijų žmonės ir visi galėjo išpažinti tai, ką jie norėjo, kaip jie gimė ir su kuo užaugo, tiesiog kviečiu palaikyti šį projektą ir pagaliau išspręsti „Romuvos“ klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, mūsų frakcijos nariai šiuo klausimu balsuoja įvairiai. Taip, matyt, ir balsuos. Aš visą laiką balsavau prieš. Norėčiau akcentuoti vieną dalyką. Iš tų, kurie pasisako už, pasisakymų susidaro ispūdis, kad lyg šiuo balsavimu mes suteiktume galimybes tai bendrijai veikti, jeigu nebalsuotume, tai lyg ir nesuteiktume. Aš norėčiau akcentuoti, kad bendrija registruota ir ji turi visas galimybes veikti.

Valstybės pripažinimo suteikimas yra tam tikrų privilegijų suteikimas. Konstitucijoje yra aiškiai pasakyta, kad valstybės pripažinimas suteikiamas tuomet, kai religinė bendrija turi pakankamą atramą visuomenėje. Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, ką reiškia turėti atramą visuomenėje. Tai reiškia, kad bendrija turi būti pakankamai gausi, jos veiklos laikotarpis turi apimti bent kelias žmonių kartas. Kaip bežiūrėsi, „Romuva“ tų reikalavimų netenkina, mano supratimu, nes

yra keli tūkstančiai žmonių, tai niekaip negaliu laikyti gausia grupe. Veiklos laikotarpis vis dėlto čia yra ne toks jau ilgas, keliasdešimt metų geriausiu atveju. Dėl to aš negaliu balsuoti už ir suteikti tas privilegijas, kaip pensijų mokėjimas valstybės sąskaita, taip sakant, tos bendrijos vadovams ar galimybė dėstyti mokyklose jų nuostatas. Tai yra kai kurios iš tų privilegijų, kurias suteikia valstybės pripažinimas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už jūsų nuomonę. Toliau už – A. Zuokas. Prašau.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, pirmininke. Kaip krikščionis, kaip katalikas ir modernus liberalas pritariu, palaikau ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už jūsų nuomonę. Toliau – už... Toliau prieš – R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Pirmiausia šis sambūris „Romuva“ jau sovietiniais laikais pats save buvo pavadinęs nereliginiu sambūriu. Tai dėl tų metų, kuriuos skaičiuoja, tikrai negali pretenduoti, mano vertinimu, kaip ir minėjo kolega, tapti religija. Tai yra rekonstrukcinės baltiškosios kultūros puoselėjimo bendrija, tikrai verta, kaip ir minėjau, valstybės paramos. Bet tos atramos visuomenėje, kaip jau buvo minėta, tikrai nėra pakankamai. Sykį sukūrę tokį sambūrį ir nevadinę savęs religija, dabar, norėdami gauti papildomą statusą, pasivadino religija, sugalvojo apeigas. Mano vertinimu, to niekaip nepakanka, kad taptų valstybės pripažinta religija.

Tikrai, kolegos, yra pripažintos Lietuvoje religijos, yra tvirtos bendruomenės. Puoselėkime tą, ką turime, virš 70 %. O šiaip mūsų salėje daugelis jūsų pasakė: „Tepadedu man Dievas.“ Tai tikrai galvoju, kad visi, kas pakrikštyti, turėtų tą savo Dievą gerbti nuo pradžios iki pabaigos, o ne taip tik tarti žodžius, kurie gali patikti daugeliui, visuomenei. Tai mes apgauname. Jeigu esame katalikai, tai turėtume ir balsuoti taip, kaip mūsų tikėjimas mus moko. Aš pamokslavau šiek tiek, bet kviečiu tikrai nepalaikyti, nes tai visai ne religija. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, už jūsų nuomonę. Sovietiniais laikais įvairių konspiracijų buvo. Dabar pasisako už A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji, nemonopolizuokime Dievo, nes Dievas, jeigu jis yra, tai jis yra visų ir kiekvienas tą Dievas kitaip įsivaizduoja ir turbūt mano... Aš manau, kad kaip tik krikščionių tikėjimas moko gerbti ir mylėti artimą. Tai kokia čia problema? Kad mes suteiksime valstybės pripažinimą tai religinei bendruomenei ir lygiai taip pat kaip kitas bendruomenes, pripažintas Lietuvoje, gerbsime ir mylėsime? Tai susitaukykite, gerbiamieji. Monopolizmas ne pats geriausias dalykas. Kviečiu pritarti ir noriu priminti, kad jau Europos Žmogaus Teisių Teismas sprendė šią problemą. Labai gaila, kad praeitoje kadencijoje mes taip ir nespėjome, nesugebėjome išspręsti, nes katalikų buvo kur kas daugiau, didesnis monopolis šiame Seime. Šįkart galbūt situacija jau yra pasikeitusi. Balsuokite už baltų religinę bendruomenę.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Sugrįžo V. Čmilytė-Nielsen. Tai Eugenijus gal nesupyks, signataras užleis kaip džentelmenas savo pirmininkei. Prašome. V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolegos, yra iš tiesų ir Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimas, yra ir kitų argumentų. Pagrindinis jų, man rodos, tas, kad čia, parlamente, mes kuriame taisykles visai visuomenei, ir mūsų pačių įsitikinimai, tikėjimas neturėtų tapti kliūtimi būti teisingiems visiems. Ir, man rodos, šiandieną tai yra žmogaus teisių klausimas, tai yra laisvė, tai yra religijos laisvės ir tiesiog elementarios pagarbos skirtingoms bendruomenėms klausimas. Kviečiu išspręsti šį klausimą, jis iš tiesų tęsiasi jau nuo praėjusios kadencijos, ir tiesiog konstatuoti, kad niekieno situacijos mes tokiu sprendimu nepabloginsime, bet suteiksime teisių tai bendruomenei, kuri šių teisių iki šiol stokojo. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Tai nutarimas iš vieno straipsnio. Galime pastraipsniui priimti ir balsuojame už visą nutarimo projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 64, prieš – 8, susilaikė 10. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Atsiprašau, taip, replika po balsavimo. Numatėme tokius kriterijus religinėms bendrijoms kaip, pavyzdžiui, atrama visuomenėje. Šita bendrija turi 5 tūkst. 100 narių, palyginus su partijomis, partijos privalo turėti 2 tūkst. narių. Veikimo laikas – „Romuva“ veikia 56 metus, partijoms užtenka 6 mėnesių įsiregistravimo iki Seimo rinkimų ir partijos gali būti išrinktos ir lemti viską. Nežinau, ar labai sąžiningi kriterijai buvo numatyti. Atsiprašau, poveikis visuomenei gali būti matuojamas per religines bendrijas ar per partijas, jos daro didesnę poveikį negu religinės bendrijos.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Tęsiame mūsų posėdį.

15.12 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-27(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-28(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-9.1 ir 2-9.2 klausimai – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimai, kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymų projektai Nr. XVP-27 ir Nr. XVP-28. Svarstymo stadija. Pristato pranešėja I. Braziulienė, Švietimo ir mokslo komitetas. Prašau.

I. BRAZIULIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveiki, kolegos, su kuriais nepasilabinau. Teikiame Švietimo ir mokslo komiteto išvadą dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo projekto Nr. XVP-27. Šituo įstatymo pakeitimu yra nustatomos pareiginės algos koeficientų ribos. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas pritarė lapkričio 29 dieną, Švietimo komitetas pritarė vienbalsiai. Atskiroji kokia nors nuomonė nepareikšta. Tad prašytume šitam dokumentui pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Diskutuoti užsirašė V. Rakutis. Prašau. Nėra, nematome V. Rakučio. Tai motyvai už, prieš po svarstymo. Ačiū, gerbiama Ingrida. Nėra. Ar galime bendru sutarimu po svarstymo? Ne, ne. Gerbiama Ingrida, ar lydimąjį pristatėte? Ne. Lydimasis projektas Nr. XVP-28(2).

I. BRAZIULIENĖ (*LSDPF*). Ir yra dar vienas dokumentas dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 (ir čia yra galybė straipsnių) pakeitimo ir įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257. Šitas straipsnis kalba apie tai, kad darbuotojams, kurie buvo priimti į pareigas iki 2024 m. sausio 1 d., valstybinių mokslinių tyrimo institutų tyrėjams nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. yra nustatomi pareiginės algos koeficientai nuo 1,45 iki 1,76. Įstatymas įsigalioja nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. Yra pritarta Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Švietimo ir mokslo komiteto. Jokių atskirųjų nuomonių pareikšta nėra. Bendru sutarimu. Prašytume palaikyti dokumentą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Diskusijoje dalyvauti norinčių nėra. Dėl motyvų kalbėti norinčių nėra. Ar galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti abiem pateiktiems įstatymams? Po svarstymo pritarta.

15.15 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3825(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3825. Švietimo ir mokslo komiteto vardu – pranešėja V. Aleknavičienė. Prašau.

V. ALEKNAVIČIENĖ (*LSDPF*). Švietimo ir mokslo komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3825 ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Socialinių reikalų ir darbo komiteto vardu – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas spalio 23 dieną apsvarstė šį projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū komitetų pranešėjams. Diskutuoti užsirašiusių nėra, kalbėti dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

15.17 val.

Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 2, 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2797 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-56 (pateikimas)

Kitas įstatymas – Aplinkos monitoringo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-56. Pranešėja – D. Žebelienė. Pateikimas.

O pirmininkauti kviečiu O. Leiputę.

D. ŽEBELIENĖ (NAF). Pristatau Aplinkos monitoringo įstatymo 6 straipsnio pakeitimą. Kaip žinote, nuo 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja Aplinkos monitoringo įstatymo nuostata, numatanti, kad laboratorijos, atliekančios ūkio subjektų aplinkos monitoringo programoje numatytą į aplinką išmetamų ar išleidžiamų teršalų ir teršalų aplinkos elementuose laboratorinius tyrimus, matavimus ir imančios mėginius šiems tyrimams atlikti, turės būti akredituotos kaip atitinkančios ISO standartą.

Susidarė tokia situacija, kad nuo 2025 m. sausio 1 d. rinkoje nebus pakankamo skaičiaus laboratorijų, akredituotų pagal minėtą standartą ir galinčių imti ir tirti mėginius. Pagal pateiktą LSA informaciją, tikrai vienintelė vandentvarkos įstaiga turi visą akreditaciją, o visose kitose įmonėse vyksta procesas. Priežastys, tai lėmusios, yra tos, kad vandentvarkos įmonės, dalyvaujančios pirkimo procedūrose, vykdė viešųjų pirkimų procedūras mėginiams paimti ir ištirti ir negavo nė vieno pasiūlymo, tai užsitęsė procedūros.

Taip pat galima įvardinti ir kitas priežastis, kai dėl didelio energijos kainų pakilimo, pandemijos ir kitų veiksnių smarkiai pablogėjo ekonominė padėtis verslo subjektams, įmonėms trūko apyvartinių lėšų, kurios būtinos investicijoms į laboratorijų atnaujinimą, patalpų pritaikymą ir įrangos įsigijimą. Be to, pandemijos metu sutriko tiekimo grandinės, buvo ir kitų logistikos trikdžių, todėl įmonėms buvo sunkiau laiku pristatyti laboratorijas akreditacijos reikalavimams, nes iš tikrųjų reikalinga įranga ir medžiagos buvo pristatomos vėluojant ir jų kaštai išaugo. Dėl šių objektyvių priežasčių užsitęsė laboratorijų, atliekančių konkrečius matavimus ir tyrimus, akreditacijos procesai. Pagal numatytus veiklos planus tai trunka daugiau kaip metus. Ir atsižvelgiant į tai, kad dauguma laboratorijų šiandien yra pradėjusios, bet dar nebaigusios akreditavimo procedūrų, siūloma pratęsti terminą dėl privalomo laboratorijų akreditavimo iki 2026 m. sausio 1 d.

Frakcijos vardu prašau skubos. Teisės departamentas pastabų dėl projekto neturi. Pagrindiniu komitetu, jeigu galima, skirti Aplinkos apsaugos komitetą.

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Dėkoju pranešėjai. Klausti norėtų keturi Seimo nariai. Pirmoji klausia R. Baškienė, bet jos nematome salėje. Antrasis – V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege Daiva, priežastys, kodėl akreditavimo procedūra trunka taip ilgai? Aš supratau, kad akreditavimo procedūra užsitęsė, todėl mes pratęsiame įsigaliojimo datą.

D. ŽEBELIENĖ (NAF). Todėl, kad akreditavimo...

V. GAILIUS (LSF). Galbūt galima tas biurokratinės kliūtis mažinti?

D. ŽEBELIENĖ (NAF). Ačiū. Akredituojančių įmonių pas mus nėra daug. Yra viena, kuri akredituoja. Tiesiog dalyvaudami viešuosiuose pirkimuose jie nedalyvauja kaip norintys akredituoti šias įstaigas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiama Daiva, ar iš tikrųjų buvo nustatytas realus terminas, galbūt čia yra didžiausia problema? Ir gal žinote, koks procentas įmonių yra jau akredituota ir kiek dar reikia akredituoti? Ar tas metų pratęsimas yra realus terminas, ar nereikės vėl pratęsti?

D. ŽEBELIENĖ (NAF). Iš tikrųjų, labai daug įmonių jau yra dalyvaujančios procese ir pagal apklausą jos turėtų spėti per suteiktą metų laikotarpį. Šiandien, kaip ir sakiau, yra tik „Šiaulių

vandenys“ akredituoti, iki Naujųjų metų turėtų būti taip pat „Vilniaus vandenys“. Tikrai skaičius nėra didelis – viso labo iš viso bus tik dvi įmonės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia T. Domarkas.

T. DOMARKAS (NAF). Kadangi šita problema yra palikta prieš tai buvusios Vyriausybės, tai manau, kad reikėtų... Ar nemanote, kad reikėtų priimti ilgesnį terminą, būtent kad suspėtų visos laboratorijos susitvarkyti? Puikiai suprantame, kad šitie tyrimai yra reikalingi faktiškai visoms įmonėms, kurios vykdo vandenvałą, tiek miestuose, tiek ūkininkai ir visi kiti, yra daug kitų dalykų. Tai manau, ar nereikėtų pratęsti šito termino ilgesniam laikui?

D. ŽEBELIENĖ (NAF). Buvo kalbėta su Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos prezidentu. Iš tikrųjų, jie tikrai norėtų dvejiems metams, tačiau sutiko, kad paspartins ir užteks vienerių metų, kas tikrai, manau, palengvins. Čia reikalinga truputėlį ir kontrolė, kad tie procesai įvyktų.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai. Dėl motyvų pasisakyti nėra norinčių. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. (*Balsai salėje*) Ar nėra prieštaraujančių? Nėra. Galime pritarti. Siūloma svarstyti gruodžio 17 dieną.

15.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-77 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Šis nutarimas yra dėl komitetų sudėties... skaičiaus pakeitimo, atsižvelgiant į opozicinių frakcijų pageidavimus. Siūlau pritarti. Biudžeto ir finansų komitete bus ne 10, o 11 narių. Socialinių reikalų ir darbo komitete bus ne 13, o 12 narių.

PIRMININKĖ. Paklausti nėra norinčių. Dėl motyvų norinčių pasisakyti nėra. Ar galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu abiem straipsniams? (*Balsai salėje*) Galima? Prieštaraujančių nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 81, balsavo 80: už – 80, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-76 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, dabar pildome komitetus mūsų dalyvaujančiais kolegomis. Biudžeto ir finansų komitete toliau dirbs M. Lingė, Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetą G. Paluckas palieka kaip Ministras Pirmininkas, o prie Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto prisijungia mūsų kolegė I. Šimonytė. Siūlau pritarti po pateikimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių klausti nėra. Norinčių kalbėti dėl motyvų taip pat nėra. Ar galėtume po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Svarstymo stadija. Diskutuoti nėra norinčių. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Galime. Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

Ir priėmimo stadija. Nutarimas yra iš keturių straipsnių. Ar galėtume pritarti visiems keturiems? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 85, balsavo 85, už – visi 85. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-78 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. XV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Džiaugiuosi ir dėkoju, kad įsibėgėja mūsų komitetų darbas. Dar trys komitetai išsirinko savo vadovybę į tas pozicijas, į kurias nebuvo išsirinkę. Tai Audito komiteto pirmininko pavaduotoju išrinktas Seimo narys J. Razma, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pavaduotoja išrinkta G. Skaistė. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko pavaduotoju išrinktas Seimo narys L. Kasčiūnas. Siūlau patvirtinti šias išrinktas pareigybės ir šį nutarimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Pateikimo stadijoje norinčių paklausti nėra, pasisakyti už ir prieš nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Galime, prieštaraujančių nėra. Ačiū.

Svarstymo stadija. Norinčių pasisakyti nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Galėtume. Prieštaraujančių nėra, ačiū.

Priėmimo stadija. Nutarimą sudaro keturi straipsniai. Ar galėtume visiems pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 85, balsavo 85: už – 84, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-75 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke, dar kartą. Papildome ir delegacijas. Seimo delegacijoje Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje A. Skardžių pakeičia M. Gedvilas. Seimo delegacijoje Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje prie delegacijos prisijungia I. Šimonytė. Ir Lietuvos Respublikos Seimo delegaciją Tarpparlamentinėje Sąjungoje papildo A. Lydeka. Kviečiu pritarti projektui po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjui. Norinčių paklausti nėra. Pasisakyti dėl motyvų pateikimo stadijoje nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadijoje taip pat norinčių kalbėti nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

Priėmimo stadija. Nutarimą sudaro keturi straipsniai. Ar galėtume visiems keturiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 85, balsavo 85: už – 84, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.31 val.

Seimo savaitės (2024-12-16 – 2024-12-20) – 2024 m. gruodžio 17 d. (antradienio) ir 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Gal tada galėtume rezervinį 7 klausimą – Seimo savaitės, prasidedančios gruodžio 16 dieną, posėdžių darbotvarkės tvirtinimą. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, kita savaitė bus gana intensyvi dėl jos darbų. Turbūt svarbiausias darbas yra 2025–2027 metų valstybės biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto antrasis svarstymas.

Taip pat yra svarstymai daugelio įstatymų. Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas. Daugelis projektų dėl energetikos. Taip pat yra teisėjų į Aukščiausiojo Teismo teisėjus skyrimo projektai, Valstybės tarnybos įstatymo projektas. Tai, ką šiandien svarstėme, – Aplinkos monitoringo įstatymo projektas. Taip pat svarbus klausimas dėl rudens sesijos pratęsimo. Tikimės, kad jau turėsime nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ projektą. Laukiame pasiūlymų iš Pasaulio lietuvių bendruomenės.

Ketvirtadienį yra daug įstatymų, susijusių su mūsų krašto apsaugos sistema, Šaulių sąjungos įstatymas. Taip pat yra Gyventojų pajamų mokesčio ir šiandien svarstyto Mokslo ir studijų įstatymų priėmimai. Bus gana gausu priėmimų, kviečiame visus aktyviai dalyvauti. Na ir dar keletas įstatymų, kurie buvo svarstyti šios sesijos metu.

PIRMININKĖ. Dėkojame Juozui. Ar galima būtų pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Prieštaraujančių nėra.

15.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-44 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-79 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Likite tribūnoje, nes dar turime rezervinį klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektą. Pranešėjas – pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Taip pat turime galutinai suformuotą delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje vadovybę. Seimo Pirmininko teikimu siūloma patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje pirmininko pavaduotoju Seimo narį A. Lydeką.

PIRMININKĖ. Pateikimo stadijoje norinčių paklausti nėra. Dėl motyvų pasisakyti nei už, nei prieš nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, ačiū, pritarta.

Svarstymo stadijoje taip pat norinčių kalbėti nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Galėtume. Nėra prieštaraujančių, ačiū.

Priėmimo stadija. Nutarimą sudaro du straipsniai. Ar galėtume pritarti abiem bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta. Tada balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 86, balsavo 86: už – 85, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XVP-73 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės kitas rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XVP-73. Pranešėjas – L. Šedvydis. Jo nėra. M. Maldeikis. Prašom.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji. Žmogaus teisių komitetas vakar apsvarstė pateiktus kandidatus į Laisvės premijų komisiją ir jiems pritarrė. Puiki komisija, linkime jiems sėkmingo darbo. Buvo viena redakcinė pastaba, jai pritarta ir tiek. Pritarta bendru sutarimu komitete.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pateikimo stadijoje paklausti norinčių nėra. Pasisakyti už, prieš nėra. Yra Teisės... Ar galima pritarti bendru sutarimu po pateikimo stadijos? Galima. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū. Svarstymo stadijoje norinčių pasisakyti nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Ir priėmimo stadija. Yra Teisės departamento išvada, redakcinio pobūdžio pastaba. Ar galėtume su ta pastaba pritarti bendru sutarimu? Pritarta, prieštaraujančių nėra. Yra du straipsniai, ar galėtume abiem pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galima.“*) Galima, prieštaraujančių nėra. Ačiū. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 84, balsavo 83, visi už. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.37 val.

Informaciniai pranešimai

Paskutinis darbotvarkės klausimas. Seimo posėdžio pirmininkas Seimo posėdžio metu praneša Seimo nariams apie įsikūrusią Seimo Tarpparlamentinių ryšių grupę, jos pirmininką, pirmininko pavaduotojus. Seimo posėdžio pirmininkui paskelbus apie įsikūrusią Seimo Tarpparlamentinių ryšių grupę laikoma, kad ji yra įregistruota.

Tai Tarpparlamentinių ryšių su Čekijos Respublika ir Slovakijos Respublika grupė. Pirmininkas – V. Juozapaitis, pavaduotojas – A. Gedvilas. Grupė įkurta. Ryšių su Indijos Respublika grupė. Pirmininkas – J. Olekas, pavaduotoja – L. Girsienė. Grupė įkurta. Ryšių su Italijos Respublika grupė. Pirmininku išrinktas A. Gedvilas, pavaduotoja – D. Žeblienė. Grupė įkurta. Tarpparlamentinių ryšių su Šveicarijos Konfederacija grupė. Pirmininkė – M. Petrauskaitė, pavaduotoja – J. Rojaka. Grupė įkurta. Ryšių su Estijos Respublika grupė. Pirmininkas – L. Urmanavičius, pavaduotojas – A. Radvilavičius. Grupė įkurta. Ryšių su Ispanijos Karalyste grupė. Pirmininkas – R. Vyžintas, pavaduotoja – G. Skaistė. Grupė įkurta. Ryšių su Latvijos Respublika grupė. Pirmininkas – T. Martinaitis... E. Rudelienė. Grupė įkurta. Ryšių su Prancūzijos Respublika grupė. Pirmininkė – J. Šukevičienė, pavaduotoja – A. Norkienė. Grupė įkurta. Ryšių su Rytų Afrikos valstybėmis (Kenija, Ruanda, Tanzanija, Uganda, Burundžiu) grupė. Grupės pirmininku išrinktas A. Busila, pavaduotoju – R. Vyžintas. Grupė įkurta. Ir paskutinė Tarpparlamentinių ryšių su Saudo Arabijos Karalyste grupė. Pirmininku išrinktas A. Gedvilas, pavaduotoju – V. Ažuolas. Grupė įkurta.

Šiandien visi numatyti klausimai yra apsvarstyti. Posėdžio pabaigoje kviečiu registruotis. Dėkojame. Gruodžio 12 dienos plenarinis posėdis baigtas. Gero vakaro. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 13 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS,
Seimo Pirmininko pavaduotojos O. LEIPUTĖ ir A. ŠIRINSKIENĖ*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Gerbiami kolegos, prašome užimti savo vietas. Pradėsime Seimo rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 96 Seimo nariai.

Prieš pradedant svarstyti darbotvarkę, norėčiau pasveikinti visų mūsų vardu kolegę I. Kižienę su gražiu gimtadieniu. (*Plojimai*)

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, kokių būtų pasiūlymų, pageidavimų dėl šios dienos plenarinių posėdžių darbotvarkės? Nematau.

Norėčiau su jumis išspręsti vieną klausimą. Vadovaujantis Seimo statuto 261 straipsniu dėl Aplinkos monitoringo įstatymo keturių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-56 pateikimo metu frakcijos vardu buvo paprašyta skuba, tačiau kadangi buvo ne tuo momentu pasakyta, paprašyta, tiesiog Seimas neapsisprendė ir nebalsavo. Todėl aš paprašyčiau, vadovaujantis Statuto 261 straipsniu, grįžti į tą stadiją ir apsispręsti Seimui, ar galėtume pritarti šio įstatymo svarstymui skubos tvarka, nes tai susiję su datomis (Aplinkos apsaugos monitoringo įstatymas, aš įvardinau), nes įstatymas numato tam tikras kontrolės funkcijas, kurios, jeigu nebus pakeitimų, įsigaliotų sausio 1 dieną, ir tada mes turėtume porą savaitių iki sausio 14 dienos tokią nelabai tinkamai sureguliuotą teisinę situaciją.

Ar galėtume pritarti siūlymui šį įstatymą svarstyti skubos tvarka? Ar galime tai padaryti bendru sutarimu? Ačiū. (*Balsas salėje*) Tiesiog reikia pabalsuoti, nes reikia surinkti tam tikrą Seimo narių kiekį. Atsiprašau už netikslumą. Siūlau balsuoti, kad įstatymo projektas būtų svarstomas skubos tvarka. Prašome pritarti skubai. Ačiū.

Gerbiami kolegos, balsavo 108 Seimo nariai: visi – už, prieš, susilaikiusių nėra.

Ar galėtume pritarti visai šios dienos darbotvarkei? Ar prieštaraujančių nebūtų, jeigu pritar-tume bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.04 val.

2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4221(2) (antrasis svarstymas)

Darbotvarkės 1 klausimas – 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto antra-sis svarstymas. Kviečiame finansų ministrą.

R. ŠADŽIUS. Ačiū už suteiktą žodį ir galimybę pristatyti gerbiama Seimui patikslintą Biu-džeto įstatymo projektą. Tačiau aš norėčiau pradėti nuo padėkos, nuo padėkos buvusiai Vyriausybei, kuri šį biudžetą rengė. Iš tikrųjų tai labai sudėtingas darbas. Aš mačiau gerbiama premjerę I. Šimonytę, labai ačiū už tą darbą, kuris buvo tikrai sunkus, finansų ministrei G. Skaistei, jos vi-

sai komandai, na ir, žinoma, visai Finansų ministerijai. Niekas už mane geriau turbūt nežino, koks tai sudėtingas darbas.

Dėl Biudžeto įstatymo projekto yra privaloma gauti Europos Komisijos išvadą. Ta išvada buvo gauta. Jos galutinį variantą tvirtins Europos Sąjungos finansų ministrai savo Taryboje sausio viduryje. Toje išvadoje yra nustatyta, kad iš Lietuvos nėra reikalaujama peržiūrėti šio Biudžeto įstatymo, tačiau yra fiksuota, kad Lietuvos išlaidų augimas neatitinka Europos Komisijos siūlomų išlaidų augimo ribų ir Lietuva dėl per spartaus valdžios sektoriaus grynujų išlaidų augimo 2024 ir 2025 metais rizikuoja vidutiniu laikotarpiu pažeisti 3 % bendrojo vidaus produkto deficito kriterijų. Atitinkamai kyla rizika ir mūsų skolos tvarumui. Komisija nurodo, kad pataisymų galėtų būti pajamų dalyje ir juos reikėtų svarstyti. Ši Vyriausybė, naujoji Vyriausybė, tokius siūlymus stengsis pateikti Lietuvos Respublikos Seimui.

Seimas apsvaistė biudžetą, kaip žinote, pirmasis svarstymas buvo, ir pasiūlė Lietuvos Respublikos Vyriausybei jį patobulinti, o Vyriausybė išnagrinėjo visus gautus Seimo komitetų, Seimo komisijų, Seimo narių, valstybės institucijų ir įstaigų bei asociacijų pasiūlymus ir teikia šandien šį patikslintą Biudžeto įstatymo projektą.

Biudžete, kaip žinote, jau buvo numatyta finansuoti didžiulius išlaidų augimo poreikius ir indeksuojant tam tikrus bazinius socialinius dydžius, indeksuojant išlaidas pagal patvirtintą padidintą minimalųjį mėnesinį atlyginimą. Yra įskaičiuoti ir pedagogų darbo užmokesčio augimo poreikiai, jie yra finansuojami, kaip ir buvo numatyta pirmajame biudžeto projekte. Tačiau Vyriausybė surado galimybę paklaidos *ribose* – finansiškai nelabai reikšmingai, bet, aš manau, kaip mūsų būsimos veiklos signalas tai yra reikšminga – atlikti tam tikras korekcijas.

Pirmiausia mes siekiame užtikrinti saugumo stiprinimo ir šalies gynybos reikmes. Atsižvelgiant į realius poreikius, kuriuos diktuoja karinis patarimas, valstybės skolinimosi limitą siūloma padidinti 800 mln. eurų, numatant teisę skolintis krašto apsaugos reikmėms, įskaitant karinio mobilumo bei dvejopos paskirties transportą, infrastruktūrą, taip pat karinę infrastruktūrą, reikalingą priimančiosios šalies paramai užtikrinti, bei kapitalo investicijas į Lietuvoje kuriamą gynybos pramonę, finansuoti. Saugumo srityje taip pat numatyta papildomi virš 6 mln. eurų skirti Valstybės saugumo departamentui, 600 tūkst. eurų yra numatyta papildomai užtikrinti mūsų užsienio atstovybių saugumui ir tie pinigai siūlomi skirti Vadovybės apsaugos tarnybai.

Tarp civilinių reikmių mes numatome pradėti vykdyti dar ankstesnės Vyriausybės patvirtintą žvyrkelių asfaltavimo programą ir radome galimybę numatyti 20 mln. eurų ateinantiems 2025 metams. Projektai yra parengti ir šie projektai, aš tikiuosi, pajudės iš vietos.

Radome taip pat galimybę kaip signalą, kad reikia stiprinti neformalųjį moksleivių ugdymą. Neformalusis moksleivių ugdymas yra finansuojamas nedidele dalimi iš valstybės biudžeto, o didžioji dalis eina iš savivaldybių biudžeto, nes tai savivaldybių savarankiškoji funkcija, bet Vyriausybė iš valstybės biudžeto tarsi stimuliuoja savivaldybes skirti didesnes lėšas. Be 20 mln. eurų, numatytų pradiniam biudžeto projekte, siūloma pridėti dar 5 mln. eurų. Tai yra nedidelis padidėjimas, ketvirtadaliu, tačiau manau, kad savivaldybės, atsižvelgdamos į prognozuojamą reikšmingą pajamų, jų nuosavų pajamų, augimą 2025 metais, taip pat atliks savo žingsnį.

Dar viena vieta, dar vienas dalykas, kur Vyriausybė siūlo korekciją, tai yra transporto lengvatos. Seimas svarsto Transporto lengvatų pakeitimo įstatymą ir jį svarstant jau yra numatyta, numatytas finansavimas būsimų metų biudžete, numatyti lengvatos vaikams, juos lydintiems asmenims, nukentėjusiems asmenims, tarp jų dalyvavusiems Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinių likvidavime. Siūlome išspręsti dar vieną problemą – nediferencijuoti pagyvenusių žmonių ir suteikti jiems tarpmiestinių maršrutų lengvatą ne nuo 70 metų, kaip dabar, o sukakus pensijos amžiui, tai kitais metais bus 65 metai. Tam papildomai prie jau numatytų lėšų reikėtų 2,5 mln. eurų ir tą siūlome numatyti biudžete, be to, Seimui reikėtų svarstyti ir priimti Transporto lengvatų įstatymo pakeitimus. Mane Biudžeto ir finansų komitete informavo, kad tą būtų galima padaryti dar šioje pratęstoje sesijoje, kad šios lengvatos įsigaliotų nuo kitų metų balandžio 1 dienos.

Čia nedideli pakeitimai. Išlaidos šiek tiek pasikeitė. Numatyta, kad pajamos nesikeis kitais metais. Išlaikome, griežtai išlaikome tą raudoną liniją – 3 % BVP fiskalinio deficito. Deja, prognozuojama valstybės skola 2025 metais iššoks už psichologinės bent jau Lietuvoje priimtoms 40 % ribos ir sudarys apie 44 %, vadovaujantis Finansų ministerijos prognozėmis.

Mielai atsakysiu į jūsų klausimus ir prašau jūsų, gerbiamas Seimo Pirmininke, paskirti balsavimą dėl galutinio biudžeto priėmimo gruodžio 19 dieną. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų užsirašė paklausti penki Seimo nariai. Klausia S. Kairys. Ruošiasi A. Zuokas.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū, Seimo Pirmininke, už žodį. Gerbiamas ministre, kaip ir pabrėžėte, kad šitie pakeitimai yra signalas – nauja Vyriausybė, naujos kryptys ir panašiai. Aš tikrai maniau, kad tas signalas bus kiek didesnis, tai irgi gal dar galite įvardinti konkrečią sumą to signalo dydžio arba, kitaip tariant, tų sugeneruotų milijonų visą sumą, kurią šiandien atnešate? Ir kitas mano klausimas. Daug kalbėjote apie pavėžėjimo lengvatas, bet yra dar ir PVM'o lengvata pavėžėjimui. Tai ar šitos pridėtinės lėšos, padėsiančios spręsti irgi tam tikros visuomenės grupės pigesnę pavėžėjimą ar panašiai, nėra signalas to, kad yra svarstoma galbūt ateityje peržiūrėti ir PVM'o lengvatas, kur dabar PVM'as yra 9 % šiai veiklai?

R. ŠADŽIUS. Ačiū už klausimą. Pagal pateiktą pakoreguotą Biudžeto įstatymo projektą, kitų metų asignavimai iš valstybės biudžeto išauga 78,5 mln. eurų, iš kurių 37 mln. nedarą poveikio deficitui. Poveikį deficitui daro truputį daugiau – 40 mln. eurų. Tai susidaro dėl kaupiamosios apskaitos principų, taikomų skaičiuojant mūsų nacionalines sąskaitas ir fiskalinį balansą. Dėl PVM'o lengvatos savivaldybių transportui, kur nuo neatmenamų laikų egzistuoja 9 %, jokių planų ją peržiūrėti nei į vieną, nei į kitą pusę nėra. Tai iš tikrųjų ta PVM'o lengvata, nes tai yra savivaldybių transportas, ta PVM'o lengvata turi realią, konkrečią baigtinę įtaką transporto kainoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Zuokas. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiamas ministre, norėjau grįžti arba pratęsti PVM'o lengvatų arba kito dydžio PVM'o temą. Dabartinė valdančioji dauguma ir savo programoje, ir Vyriausybėje kalba apie PVM'o sumažinimą, arba įvedimą 9 % PVM'o kaip pastovaus viešojo maitinimo sektoriuje. Tai apimtų visą viešąjį maitinimą, tarp jų kavines, restoranus ir taip toliau. Aišku, dabar buvo sudėtinga pateikti įstatymo pataisą dėl laiko stokos ir dėl tam tikrų biudžeto eilučių, kad jos negriūtų. Ar yra planų ir kokia jūsų nuomonė, kad kitų metų I pusmetį grįžtume prie šios temos ir priimtume galutinį sprendimą ne dėl lengvatinio PVM'o, o dėl pastovaus 9 % PVM'o visai viešojo sektoriaus maitinimo industrijai?

R. ŠADŽIUS. Ačiū už klausimą, gerbiamas Seimo nary. Šiuo metu nėra jokių finansinių galimybių kaip nors kaitalioji, įvesti ar pratęsti PVM'o lengvatas. Aš pristatau iš Biudžeto įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi Seimo narė A. Bilotaitė.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų labai nuvylė jūsų tie pakeitimai. Jūs nesate naujokas kaip finansų ministras, bet daugiau tokius kosmetinius pataisymus padarėte. Ar planuojate metų viduryje daryti ryžtingesnius biudžeto pakeitimus ir dėl to dabar kokių didesnių nedarėte? Kodėl tokie maži pakeitimai?

Ir pavyzdys. Kaip jūs padidinote ambiciją dėl ES lėšų panaudojimo? Nes puikiai žinote, kad ES lėšų išmokėjimas yra tragiškas, tiek RRF'o, tiek 2021–2027 metų yra tragiškas. Ir kodėl, pavyzdžiui, neatnešėte lenkiškojo kelių fondo sukūrimo projekto, kuris jau yra parengtas, padarytas, tik reikia iš ES lėšų įdėti bent jau 50 mln. įstatinį kapitalą tam fondui kurti ir turėtume lenkiškąjį fondą jau nuo sausio 1 dienos. Tai kodėl to ryžto pritrūko?

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Valiau. Jūs taip pat puikiai žinote, ką galima padaryti per ant-rąjį svarstymą su valstybės biudžeto projektu. Kaip žmogus, ilgą laiką tikrai vaisingai vadovavęs Biudžeto ir finansų komitetui, išskyrus kosmetinius pataisymus, iš tikrųjų nieko neįmanoma padaryti. O dėl ES lėšų, aš tikiuosi, kad jų išlaidavimas, jų įsisavinimas (nemėgstu aš to žodžio), jų investavimas iš tikrųjų paspartės. Bet atkreipčiau dėmesį, kad ir pradiniam biudžeto įstatymo projekte buvo numatyta padidinti valstybės kofinansavimo sumas 113 mln. eurų. Tai didelė suma ir ji būtina, kad būtų galima finansuoti Europos Sąjungos lėšomis finansuojamus projektus.

Kitos jūsų klausimo dalys, dovanokite, bet neturi sąsajų su Biudžeto įstatymo projektu.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narė A. Bilotaitė. Ruošiasi kolega D. Bradauskas.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, dabartinės valdančiosios daugumos atstovai tikrai rengė ne vieną diskusiją, viešai pasisakė apie būtinybę stiprinti viešąją saugumą – aš noriu atkreipti dėmesį į Vidaus reikalų ministerijos tarnybas – bet kažkaip žvelgdama į jūsų pakoreguotą biudžetą aš to nematau. Ar tai yra klausimas, susijęs su prioritetais, nes mūsų Vyriausybės biudžete buvo numatyta 54 mln. plus, kas numatyta darbo užmokesčio augimui, papildomoms pareigybėms steigti. Gerbiamas ministre, ar jūs nematėte galimybių, ar tiesiog nebuvo prioritetas papildomas finansavimas, finansavimo galimybės Vidaus reikalų ministerijos tarnyboms, nors apie tai buvo kalbama viešai ir labai daug?

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiama Agnė. Jūs vadovavote Vidaus reikalų ministerijai ir aktyviai dalyvavote formuojant biudžetą. Jūs pati paminėjote papildomus asignavimus, kurie į pradinį projektą, tikiuosi, buvo įkalkuliuoti. Šitie asignavimai, šitie augimai išlieka. Mes koreguojame tik tai, kas papildomai būtų išleidžiama arba perskirstoma viduje biudžeto projekto, kurį ankstesnė Vyriausybė pateikė ir už kurio parengimą aš savo pasisakymo pradžioje nuoširdžiai padėkojau ankstesnei Vyriausybei, premjerei I. Šimonytei ir finansų ministrei G. Skaistei.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys D. Bradauskas. Ruošiasi kolega R. Šukys.

D. BRADAUSKAS (NAF). Gerbiamas ministre, žinoma, suprantama, kad per du svarstymus buvusios Vyriausybės parengtą biudžeto projektą vienaip ar kitaip mes turėsime patvirtinti. Savime suprantama, kad nebuvo nei laiko, nei galimybių atlikti didelius pakeitimus, atlikti gilesnę analizę. Tačiau aš esu iš tų žmonių, kuris... Kaip jūs ir minėjote tą psichologinį barjerą dėl skolinimosi. Vienintelis dalykas, kas mane labai neramina, tai yra skolinimosi mastai. Ar jūs nesvarstėte, galbūt po pusmečio būtų galima tai daryti, panaudoti esamus rezervus, „Sodros“ rezervą didžiuoju turime, kad sukurtume vieną išdo sąskaitą ir paskirtume vieną valdytoją? Čia gal būtų toks mano pasiūlymas perspektyvai. Žinoma, tuo metu grynai mes galėtume naudoti tas lėšas ir ateiviai, kada pritrūktume, iš tų rezervų galėtume tada tikrai skolintis. Mes ženkliai sumažintume būtent paskolos aptarnavimo kaštus, mes galėtume sutaupyti ir milijardą. Ar jūs negalvojate apie tai? Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Žinoma, apie valstybės įsipareigojimų valdymą Finansų ministerija galvoja, nes jina yra įpareigota tą daryti pagal galiojančią Seimo seniai priimtą Valstybės skolos įstatymą ir pagal kitus įstatymus, kurie taip pat reglamentuoja rezervų, atskirų rezervų („Sodros“ rezervas ne vienintelis valstybėje), sudarymą ir taip pat jų lėšų panaudojimą. Pavyzdžiui, yra Valstybės rezervų fondas, kurio sąmata taip pat yra sudėtinė Biudžeto įstatymo projekto dalis. Tai jūsų klausimas tikrai relevantiškas. Bet iš to fondo pagal mūsų įstatymus, pagal tą Rezervo fondo įstatymą galima finansuoti valstybės reikmes ir sąmatoje tai yra numatyta. Ta suma, be abejo, skolinimosi poreikiai yra sumažinami. Tai tikrai, gerbiamas Seimo nary, aš jus užtikrinu, kad valstybės skola yra valdoma labai protingai, siekiant įmanomai sumažinti jos aptarnavimo išlaidas.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis užsirašęs paklausti – kolega R. Šukys.

R. ŠUKYS (NAF). Gerbiamas ministre, klausimas būtų toks. Labai savotiškai nuskambėjo, kad Vyriausybė rado 20 mln. būtent žvyrkelių programai. Man tai pasirodė, nu, galbūt irgi toks prioritetas labai su klausuku. Visiškai neatsižvelgė... Pavyzdžiui, penktadienį Seime vyko teisės forumas. Teismų, kaip nepriklausomos valdžios, atstovai, Nacionalinė teismų administracija, ir iš komiteto prašo lėšų teisėjų padėjėjų darbo užmokesčio klausimų sprendimams, nes tai tikrai labai svarbi sritis. Ar nebuvo svarstyta ir ar tikrai tas prioritetas – žvyrkeliai – prieš va tokius klausimus yra reikšmingas? Ir dar vienas klausimas, toks grynai techninis, iš kokių lėšų pajamos yra numatytos tiems padidinimams, kuriuos Vyriausybė numatė?

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimus. Dėl paskutinio. Mes perskaičiavome išlaidas ir perklasifikavome ten, kur buvo būtina, pagal kaupiamosios apskaitos principus. Taip susidarė nedidelė suma, palyginus su 30 mlrd., tiek 40 mln., kuriuos mes sugebėjome sukonsoliduoti, iš tikrųjų yra labai nedidelė suma paklaidos *ribose*. Mūsų tikslas buvo išlaikyti 3 % BVP deficitą.

Atsakant į jūsų esminį klausimą, taip, valstybė turi daug prioritetų ir jūsų minimą prioritetą, jūsų minimus poreikius Vyriausybė taip pat svarstė, tačiau finansinių galimybių, tokiu būdu peržiūrint ir koreguojant paribyje fiskalinės drausmės raudonos linijos biudžetą, tokių finansinių galimybių nebuvo. Žvyrkelių finansavimo programa – tai ne vien žvyrkeliai ir ne vien, aišku, tų asfaltavimo įmonių darbo užmokestis ir darbo vietos, ir taip toliau. Tai iš tikrųjų didžiulis socialinis klausimas, nes žvyrkeliai garantuoja didžiulę socialinę atskirtį tarp tų, kurie gyvena didesniuose miestuose ir kurie gyvena toliau. Aš manau, čia yra simbolika. Simbolika ne tik tai, kad mes pajudiname programą, kuri buvo kažkada patvirtinta ir neduotas finansavimas, bet taip pat žingsnis mažinti socialinę atskirtį tarp gyventojų, gyvenančių čia, centruose, ir didesniuose miestuose, ir regionuose. Išasfaltuotas žvyrkelis, net jeigu jo kilometrų yra nedaug, tai yra didžiulis pokytis gyvenimo komforto, o mes to ir siekiame. Tai niekaip nesumažina jūsų įvardintos reikmės reikšmingumo, nes teismai taip pat turi funkcionuoti, bet, deja, visų prioritetų Vyriausybė neturėjo galimybių patenkinti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Dar vienas Seimo narys užsirašė paklausti – L. Uрманavičius.

L. URMANAVIČIUS (DFVL). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Noriu paklausti finansų ministro. Vis kalbame apie savivaldybes, kad reikia stiprinti savivaldybių savarankiškumą, finansinį savarankiškumą. Aš noriu paklausti, kokios papildomos priemonės yra planuojamos savivaldai svarbiems investiciniams projektams finansuoti, ar yra numatoma?

R. ŠADŽIUS. Ačiū už klausimą. Jis nesusijęs su Biudžeto įstatymo projektu, tačiau pristatydami Vyriausybės programą mes minėjome, kad Valstybinis plėtros bankas galėtų sukurti ir realizuoti savivaldybių investicinių projektų finansavimo įrankį. Aš manau, tai būtų toks galingas instrumentas, kuris leistų ir tvarkingai, esant reikalui, kredito rinkose pasiskolinti, kiek trūksta, ir tvarkingai finansuoti tas ilgalaikes investicijas, kurias vykdo savivaldybės.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai už. Dar prieš tai finansų ministras paprašė, kad priėmimas būtų šių metų gruodžio 19 dieną, ketvirtadienį, tai balsuosime dėl datos.

Motyvai už – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Labai malonu kalbėti. Gal šiek tiek smagu prisiminti laikotarpį tarp pirmojo ir antrojo turų, kuomet Seimo Pirmininkas šį biudžetą, kuris iš esmės nepakeistas, vadino atominė bomba. Valdantieji sakė, kad Lietuva sugrius, jeigu mes tokį biudžetą turėsime. Buvo daugybė kritikos, tačiau šiandien turime biudžetą, kuris iš esmės liko toks pats. Nuo valstybės biudžeto papildomų išlaidų atsirado 0,17 %. Tai tikrai gyvenimą keičiantys dalykai: 20 mln. žvyrkeliams ir kitos smulkmenos, tačiau dabar bendru sutarimu tai, kas buvo atominė bomba, tapo detonuota, tapo dalyku, kuris prisidės prie jūsų Vyriausybės darbų įgyvendinimo. Man belieka pasidžiaugti, kad mūsų Vyriausybės parengtas biudžetas rado atgarsį dabartinėje valdančiojoje daugumoje, kad mūsų parengti projektai bus tęsiami. Iš esmės tas biudžetas, kuris buvo parengtas, atliepia Lietuvos gyventojų lūkesčius, prisidės prie socialinės atskirties mažinimo, prisidės prie ekonomikos augimo ir užtikrins, kad tie darbai, kurie yra reikalingi, tos reformos, kurios buvo numatytos, bus tęsiamos.

Manau, jeigu biudžetas iki priėmimo iš esmės nepasikeis, mes būtume linkę jį ir palaikyti, netgi sėdėdami dabar jau kitoje valdymo skalės pusėje.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Aš tai pajuokausiu. Gal kaip tik naujoji Vyriausybė, pamačiusi, kad tas biudžetas toks tragiškas ir blogas, netgi nematė prasmės per daug jį kaitalioti, o reikėtų metų viduryje iš esmės jį peržiūrėti ir sutvarkyti. Gal labai tuo nereikėtų džiaugtis. Bet dabar jau esame situacijoje, kokiaje esame, reikia tą biudžetą patvirtinti ir iš esmės jį peržiūrėti metų viduryje. Kitaip sakant, nėra kur dingti, bet reikia judėti toliau. Deja, jis nėra toks gražus, kad reikėtų juo džiaugtis.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai V. Ažuolui. Mieli kolegos, dabar turėsime apsispręsti dėl pasiūlytos biudžeto priėmimo datos. Aš norėčiau Seimo atsiklausti, kadangi biudžetas per antrąjį svar-

stymą nesulaukė audringų diskusijų ir daugybės klausimų, mes sutaupėme daug laiko, tai ar galime sutarti, kad dėl kitų projektų mes balsuosime iš karto po jų svarstymo, nelaukdami balsavimo lango? Turime dar valandą iki lango. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu. Ačiū. Siūlome balsuoti, kad biudžeto priėmimo data būtų šių metų gruodžio 19 diena. Prašom balsuoti.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 96, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Balsavimo data paskirta. Biudžeto priėmimas – šių metų gruodžio 19 dieną.

10.30 val.

Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 5, 6, 8, 9 straipsnių ir 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4232(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4232. Kviečiame komiteto pirmininką į tribūną.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, Pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Buvome paėmę pertrauką, nes dėl vieno pasiūlymo norėjome gauti papildomą Vyriausybės išvadą, ją gavę pasiūlymui nepritarėme. Tada jau šiai išvadai dėl iniciatorių pateikto įstatymo projekto pritarėme bendru sutarimu kartu, nes tai yra įstatymo projektas, kuris turėtų būti priimtas kartu su biudžetu. Prašome Seimo pritarti šio įstatymo skubai.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomas komitetas buvo Švietimo ir mokslo komitetas. Prašom, pirmininke.

V. ALEKNAVIČIENĖ (LSDPF). Laba diena. Švietimo ir mokslo komitetas iš esmės pritarė Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimams. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu. Komitetas siūlo šį klausimą svarstyti skubos tvarka. Prašom balsuoti už tai, kad šis klausimas būtų svarstomas skubos tvarka.

Balsavo 94 Seimo nariai: prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarta skubai.

10.33 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-25(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-25. Prašom Užsienio reikalų komiteto atstovą. Pranešėja – J. Šukevičienė.

J. ŠUKEVIČIENĖ (LSDPF). Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos. Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektą svarstė 2024 m. gruodžio 11 d. ir bendru sutarimu priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Šiuo metu Lietuvoje taikomos 58 tokios dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartys ir tai būtų 59 sutartis.

Taigi prašytume pritarti šiam įstatymui. Taip pat norėčiau paprašyti frakcijos vardu skubos tvarka priimti šį įstatymą, nes būtina, kad įstatymas būtų priimtas dar 2024 metais. Seimui žinotina, kad San Marinas jau yra atlikęs nacionalines procedūras dėl sutarties įsigaliojimo. Jeigu mes

priimtume įstatymą, priimtume įstatymą dar 2024 metais, tai sutartis su San Marinu būtų pradėta taikyti 2025 m. sausio 1 d. Deja, jei nepriimtume, tai atsidėtų metams – iki 2026 m. sausio 1 d. Tai gi frakcijos vardu prašau skubos dėl šio klausimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Apsispręsimė. Dabar diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų už, prieš taip pat nėra. Gal galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Ir buvo frakcijos vardu siūlymas svarstyti skubos tvarka. Prašom balsuoti.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 96, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Pritarta skubos tvarkai.

10.26 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo“ projektas Nr. XVP-29(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo“ projektas Nr. XVP-29(2). Prašom Užsienio reikalų komiteto pranešėją K. Neimantą.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū Pirmininkui. Gerbiami Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo“ projektą svarstė 2024 m. gruodžio 11 d. ir bendru sutarimu priėmė tokį sprendimą: pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje dalyvauti užsirašė Seimo narys I. Vėgėlė. Prašom į tribūną. Dėkojame pranešėjui.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiami Seimo nariai, akivaizdu, kad Baltarusija išvien su Rusija yra valstybės agresorės ir tos valstybės šiuo metu atlieka agresijos aktą prieš Ukrainą. Tačiau visada kėliau ir keliu klausimą, koks Lietuvos ilgalaikis santykis su Baltarusija? Ar Lietuva... Kad trumpuoju periodu mes turime turėti labai aštrų ir griežtą požiūrį, akivaizdu, kas vyks vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu? Tą klausimą nuolat keliu. Šiuo metu Lietuvos sutarčių su Baltarusija yra 27. Mes šiuo metu turime galiojančias 27 tarptautines sutartis. Iš 27 tarptautinių sutarčių 4 negalioja, denonsuotos arba netrukus negalios. Mes kalbame apie 5-ą sutartį. Kitaip tariant, dar lieka 22 tarptautinės sutartys su Baltarusija, kurios galios, tokios sutartys, kurios nebūtinai susijusios su siena, ar tokios, kurios yra neišvengiamos. Tarkime, galios sutartis dėl teisinės pagalbos. Pamenate ministrą R. Šimašių, kuris perdavė Baltarusijos opozicionieriaus duomenis į Baltarusiją, remdamasis būtent šia sutartimi? Jinai galioja, ji dar nėra denonsuota, pažiūrėkite URM'o puslapyje – galiojanti sutartis, viskas gerai. Tokių sutarčių dar yra ne viena.

Mano pagrindinis klausimas yra susijęs su šios dienos sprendimu. Šiandien siūloma šitą sutartį denonsuoti. Tam, kad sudarytume naują sutartį po denonsavimo, reikės *minimum* trejų, penkerių, o gal ir dešimties metų, jeigu kartais ateityje mes ketintume vėl priimti sutartį dėl dvigubo apmokestinimo. Aiškinamajame rašte labai aiškiai pasakyta: Baltarusija dalies sutarčių straipsnių nebetaiko, sustabdė jų taikymą, mums jis tampa nenaudingas – viskas aišku; Europos Sąjungos Komisija siūlo nesikeisti informacija finansų srityje su Baltarusija – irgi viskas gerai, bet mano klausimas yra kitas: ar Lietuva, darydama žingsnį ir denonsuodama Baltarusijos sutartį, pagalvoja, kad tokią sutartį galima stabdyti? Stabdymas reikštų, kad, pasikeitus santykiams, pavyzdžiui, pakitus Baltarusijos vadovams, pakitus Baltarusijos pozicijai dėl žmogaus teisių, persekiojimo ir taip toliau Baltarusijoje, mes galėtume grįžti į tą situaciją, nepradėdami vėl naujų procedūrų. Juk tai yra mūsų kaimynė ir mes turime turėti ilgalaikį santykį ir planą, ką ketintume daryti.

Todėl mano pagrindinis klausimas dėl šiandienos balsavimo susijęs su tuo, ar mes apsvaistume klausimą dėl galimybės stabdyti šią sutartį, tai, ką yra padariusi ir Baltarusija dėl trijų keturių straipsnių? Tikslas, kodėl mes tai darytume, – mes aiškiai parodytume, kad šiuo metu mes

neketiname ekonomiškai bendradarbiauti su Baltarusija ir skatinti verslų, bet, esant poreikiui, mes pasiruošę sugrįžti į... ir pakankamai greitu laiku. Mes tai galėtume padaryti per metus, per dvejus. Sudaryti naujai sutarčiai mums reikės daug metų. Kitą kartą su didelėmis valstybėmis, kokiomis JAV, sutartys sudaromos netgi dešimtmečiais, va dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčiai reikia dešimtmečio.

Todėl, kolegos, aš keliu retorinį klausimą. Kadangi nedalyvavau pateikiant šį įstatymą, kada buvo galima užduoti klausimus, aš keliu retorinį klausimą, ar mūsų Užsienio reikalų ministerija pagalvojo apie sutarties stabdymą? Ar komitete buvo svarstomas klausimas dėl to, kad šią sutartį reikėtų ne denonsuoti, ne sunaikinti, bet stabdyti neapibrėžtam laikui? Juk tai leidžia ir Vienos konvencija dėl tarptautinių sutarčių. Mano supratimu, tai nepažeistų ir pačios sutarties, bet tą turėtų apsvarstyti ir pasakyti specialistai. Todėl šiandien aš būsiu priverstas susilaikyti ir galvoti, nes atsakymų į šį retorinį klausimą, deja, neturėsiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama kolegai. Klausimai gali tapti nebe retoriniai. Priėmimo stadijoje turėsite galimybę paklausti ar pasisakyti dėl motyvų už ar prieš.

Motyvai už. Užsirašė kolega A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolegose, visi, kas skaitė aiškinamąjį raštą... Aš manau, kad pagrindiniai argumentai yra išdėstyti. Tai, be abejonės, ne tik dėl bendrininkavimo su Rusija kaip agresore, kuri tęsia agresiją prieš Ukrainą ir tarptautinės teisės pažeidimus, ir žmogaus teisių pažeidimus, bet mes turime reikalų vis dėlto su šalimi, kurią valdo nelegitimus prezidentas. Aš manau, čia yra esminis dalykas ir, be abejonės, prieš 30 metų sudaryta sutartis neatspindi nei dabarties realijų, nei artimiausios ateities realijų.

Aš manau, kadangi tai yra sutartis, kuri nukreipta į valstybių ekonominius santykius, ir mes negalime proteguoti Baltarusijos nelegitimaus režimo šioje srityje, ji turi būti denonsuota. O ateityje, jeigu įvyks pokyčių, be abejonės, bus visai kiti pagrindai sudaryti naujas sutartis. Kol kas tokių prošvaisčių artimiausioje perspektyvoje nematyti. Todėl siūlau palaikyti šį pasiūlymą ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat motyvai... Ai, viskas, po vieną galimybę galime suteikti už ir prieš kalbėti. Svarstymo stadija. Kadangi diskusijoje buvo išsakytos įvairios nuomonės, turime balsuoti. Prašom balsuoti. Balsuojame, kolegos.

Balsavo 101 Seimo narys, prieš nebuvo, susilaikė 5. Projektui po svarstymo pritarta.

10.45 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 48¹, 48³, 59 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4289(2), Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 3, 6¹ ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4290(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4289(2). Taip pat ir lydimasis teisės aktas – Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo preambulės, kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiame Ekonomikos komiteto pranešėją R. Sinkevičių.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke, Seimo Pirmininke. Pristatysiu abu įstatymų projektus – tiek pagrindinį, tiek papildomą. Kaip žinome, vasario 8 dieną Lietuva atsijungs nuo BRELL'o ir dėl to reikalingas elektros energijos balansavimas. Šiais įstatymų projektais yra įgyvendinama Europos Sąjungos direktyva, kuri leidžia pirkti balansavimo paslaugas rinkoje, tarp jų ir iš susietų gamintojų.

Ekonomikos komitetas apsvarstė įstatymų projektus ir jiems pritarė. Atsižvelgdamas į Seimo statuto 162 straipsnio 2 dalies nuostatą, siūlo tiek įstatymų svarstymo stadijoje, tiek priėmimo stadijoje taikyti skubos tvarką.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiame Energetikos ir darnios plėtros komisijos pirmininką pristatyti komisijos nuomonę.

A. GEDVILAS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Energetikos ir darnios plėtros komisija šių metų gruodžio 10 dieną savo iniciatyva svarstė ir bendru sutarimu iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIVP-4289, pasiūlė pagrindiniam Ekonomikos komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į pasiūlymus, kuriems komisija taip pat pritarė.

PIRMININKAS. Ir turime du Seimo narius, kurie užsirašė dalyvauti diskusijoje. Pirmas kalbės kolega I. Vėgėlė. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. GEDVILAS (NAF). Aš tik pasakysiu, kad taip pat ir dėl antro klausimo – projekto Nr. XIVP-4290 analogiškas sprendimas komisijos. Ačiū.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Kolegos, atsiprašau, kad vieną kartą po kito tenka man atsistoti ir kalbėti apie teisės aktų projektus. Atkreipiu dėmesį, kad elektros energetika ir apskritai energetikos sistema Lietuvoje buvo nuolatinis mūsų vartotojų rūpestis ir galvos skausmas. Elektros energijos kainos šokdavo ir augdavo iki beprotiškų visiškai neseniai.

Šiuo įstatymu aš suvokių būtinumą atsijungti nuo BRELL'o sistemos, kaip ir visi mes vertiname, kad tą reikėtų padaryti, ir kuo skubiau. Tačiau klausimas yra vienas ir labai paprastas: ką mes leidžiame šiuo įstatymu. Mano supratimu, šiuo įstatymu yra leidžiama ne konkurso tvarka, ne viešo konkurso tvarka pirkti iš susijusių įmonių atitinkamas paslaugas, tai yra balansavimo pajėgumų paslaugas. Dėmesio, cituoju įstatymą, ką jisai sako. Jisai sako, kad šios paslaugų teikėjo patiriamos sąnaudos, įskaitant ir investicijų grąžą, bus pripažįstamos tinkamomis ir, na, nustatyta tvarka įtraukiamos į reguliuojamas paslaugų kainas. Kitaip tariant, ne konkurso tvarka pirktos paslaugos, balansavimo paslaugos, iš susijusių asmenų bus pripažįstamos vartotojų, įtraukiamos į elektros vartotojų kainas. Jeigu viskas čia yra gerai, tai tuomet balsuokite už. Mano įsitikinimu, geriausias vaistas nuo bet kokio neskaidrumo ar nuo bet kokio noro pasipelnyti yra skaidrumas. Mano įsitikinimu, tikrai turime laiko paskelbti viešuosius pirkimus, net jeigu mes darome tai iš susijusių įmonių. *Okay*, susijusios įmonės, galbūt kitos įmonės neturi pajėgumų pirkti tokias paslaugas, neturi galimybių pasiūlyti, bet kai po šio sprendimo vėl ūgtels elektros kainos, tuomet, mieli kolegos, kaltinkite tik save, nes būsite balsavę už. Mano įsitikinimu, skaidrumas būtinas visur ir visada, ypač energetikos ūkyje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje toliau kalbės V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Na, turbūt nekartosiu, ką pasakė Ignas, bet jis labai gerai ir taikliai tai pasakė. Mūsų visos tarnybos pasakė: energetikos srityje korupcija yra didžiausia. Mūsų valstybinės saugumo įstaigos.

Ir pažiūrėkite dabar į punktus, kas yra susijusi įmonė. Jeigu ten 20 % turime mes arba valdybos narių 20 %, ką galima padaryti turint 20 %? Kokią įtaką ar kažkokį svertą, ar kad tai nebūtų žalinga visiems elektros vartotojams, galima padaryti su 20 %? *Ale* jokio, absoliučiai.

Tai dabar žiūrėkite, kaip puiku: apauginame erkėmis visokiomis ir siurbėlėmis energetiką, ta įmonė ateina, iš karto sako: imkite 20 %, man negaila, imkite, imkite, kad tik aš gaučiau susijusios įmonės statusą, ir į valdybą įsidėkite 20 %, kad tik gaučiau tą statusą. Tai mes tada apauginame visą šią sistemą, tada su tuo visu lozungu „Reikia atsijungti, kuo greičiau atsijungti“, su tuo lozungu nueiname va čia, kaip sakant, nubalsuojame greitai, skubiai ir visa kita ir dar turime siurbėlių krūvą energetikoje. Ir tada mes stebėsime: ir vėl elektros kainos išaugo, ir vėl atsirado daug dedamųjų, kaip galima tą kainą auginti. Ir netgi niekas normaliai iki šiol neatsakė į vieną klausimą: kiek mums tai iš viso kainuos? Juk visur galima padaryti modeliavimą, kiek kainuos visi šitie dalykai. Modeliavimas. Sugenda Švedijos kabelis, o jis labai dažnai genda, o genda vien dėl to, kad švedai saugo savo rinką. Jeigu pas juos kaina didėja, pagenda kabelis, į Lietuvą mažiau atplaukia elektros, ir viskas – mes mokame daugiau. Negana to, kad Švedijoje kainuoja 5 centus, pavyzdžiui, pas mus 10, mes perkame po 10. Ar gaila kaimynams atiduoti daug pinigų? Bet kas atsitiks, jeigu vienu metu suges Švedijos kabelis ir Estijos kabelis, kas atsitiks ir kiek mums tada kainuos elektra? Parodykite visą šitą modelį. Ne strimgalviais reikia bėgti, verstis kūliais ir būti pirmiems ką nors darant, dar prikuriant visokių siurbėlių energetikoje, o pasakyti, kiek mums tai kainuos, ir kiekviena diena – vieša paslaptis. Atsiverskite tą vienos dienos atsijungimą, kai atsi-

jungėme, kiek kainavo? Apie 3 mln., gal netgi daugiau. Tai padauginkime iš 360 dienų, kaip atrodys, kas sumokės? Vartotojai sumokės. Koks mūsų verslas bus konkurencingas, kai bus tokie elektros kainos šuoliai, kaina galės būti ir 10 centų, ir 60 centų? Kas tada bus? Kas apsaugos tuos šuolius? Sakome, kad mes pasirengėme, mes pionieriai, labai geri. Sakyčiau, kad nepasirengėme. Svarbiausia daryti be konkursų, su 20 %. Kuo daugiau šešėlio, tuo geriau, nes kas nors iš to lobs, bet už viską sumokės vartotojai. Šis balsavimas parodys, ar mes ir toliau prieš tą korupciją užmerkiame akis ir leidžiame jai įvykti. Tegul ji vyksta, nes energetika yra šventa karvė, ar ne, nes kad tas klausimas nėra iki galo išdiskutuotas, nėra atsakyta į visus klausimus, tai faktas.

Iš tikrųjų dabar yra svarstymo stadija. Turbūt vienas iš sprendimų būtų geriau stabtelti, diskutuoti, išsinagrinėti, pateikti visus modelius, visus variantus, kas atsitiks, vienokia situacija, kitokia, ir kuo mes rizikuojame. Gal geriau nukelti pusmečiui ar keliems mėnesiams, ar metams, bet išsiaiškinant iki galo ir nesukuriant korupcinių modelių. Bet pamatysime, kaip bus.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti daugiau nėra norinčių. Motyvų už, prieš nėra. Atsirado už norintis kalbėti R. Sinkevičius. Prašau.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Tiesiog šiandien tokia situacija, kad pirktime balansavimo paslaugas iš rinkos, kurios šiandien nėra. Dėl to Europos Komisija ir leido Lietuvai, Estijai ir Latvijai trejiems metams, kol susikurs konkurencinga balansavimo rinka, pirkti iš susijusio vartotojo. Tai leidžia mums netgi nekelti elektros kainų. Žinoma, kad už viską moka vartotojas, bet kiek jis mokėtų, jeigu balansavimo paslaugas teiktų Elektrėnų 9 blokas? Žinome, kad tą bloką reikėtų laikyti kaip karštą rezervą ir bet kada jį įjungti, bet kuriuo momentu. To padaryti negalima. Tai padaryti gali tik tos įmonės, kurios turi energijos kaupiklius. Aš siūlau įstatymo projektui pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Kaip gerai, kad kolega netgi pripažino, kad dar nėra tos rinkos, iš ko pirkti. Tai nuogi į dilgėles. Tiek to. Bet, jeigu jau einame nuogi į dilgėles, tai padarykime vieną paprastą dalyką – ne iš susijusios įmonės, kuri yra 20 %, o iš susijusios įmonės, kuri yra 51 %. Tada mes kokią nors įtaką ir sprendimo galimybių turėtume, o ne dabar iš 20. Tą vietą tikrai reikia tvarkyti. Ką, sveikinu – nuogi einame į dilgėles ir vartotojai už viską mokės brangiau.

PIRMININKAS. Ačiū už motyvus prieš. Apsispręsimė dėl pagrindinio įstatymo projekto ir lydimąjo. Prašom balsuoti.

Balsavo 112 Seimo narių: už buvo 96, 4 – prieš, 12 susilaikė. Po svarstymo pritarta. Ekonomikos komitetas siūlo svarstyti abudu įstatymų projektus skubos tvarka. Prašom išreikšti savo nuomonę balsuojant.

Dalyvavo 108 kolegos: už – 93, prieš – 6, susilaikė 9. Pritarta skubos tvarkai.

10.58 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-33(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Viešojo administravimo įstatymo projektas Nr. XVP-33. Kviečiame Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją gerbiamą A. Petrošių.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Yra registruota pataisa. Prašom. (*Balsai salėje*)

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Kalbant apie pataisą, komitetas pritarė iš dalies ir kaip bendrą susitarimą numatė ne pusantrų metų nukėlimo terminą, o metų. Man atrodo, kad Agnė yra salėje, galės išsakyti ir savo poziciją, bet komiteto pozicija buvo tokia. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Nėra kolegės salėje. Apsispręsimė balsuodami dėl pataisos. Ar pritartume iš dalies, tai yra Seimo narės A. Širinskienės pataisai pakeisti įsigaliojimo datą? Balsuosime už A. Širinskienės pasiūlytą pataisą dėl įsigaliojimo nuo 2025 m. birželio 30 d. Siūloma data kitokia, negu siūlo komitetas. Domai! Per šoninį mikrofoną D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Aš noriu pasitikslinti, kad neįveltume klaidos. Mes komitete, jeigu dabar atmintis neapgauna, buvome radę kompromisą. Dabar neturime kaip paklausti Agnės, bet Agnė komitete sakė, kad jina neprieštarauja ir jai tiko šitas variantas, tai dabar balsuoti kaip ir... Gal tada tiesiog, Seime, balsuokime prieš ir išspręsimė šią problemą.

PIRMININKAS. Nėra kolegės, negalime pasiklausti, ar tenkina, dėl to turime balsuoti. Prašom balsuoti dėl pataisos.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 1, prieš – 65, susilaikė 42. Pataisai nepritarta. Ar galime pritariti bendru sutarimu iš dalies? Ačiū, pritarta.

Dabar dėl viso projekto. Dėl motyvų norinčių pasisakyti nėra. Balsuojame dėl viso projekto.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 111, prieš – 1, susilaikė 2. Pritarta. Taip pat yra komiteto siūlymas taikyti skubos tvarką. Prašom apsispręsti.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 108, prieš nėra, susilaikė 5. Skubai pritarta.

11.03 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4218(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4218. Svarstymas. Kultūros komiteto pranešėja I. Kižienė.

I. KIŽIENĖ (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos, Kultūros komitetas siūlo pritariti Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-4218 ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti nėra norinčių Seimo narių. Motyvai už – kolegė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Tikrai nebūčiau kalbėjusi, bet pamačiau, kad kolega užsirašė prieš. Tai noriu tiesiog paaiškinti, kad čia yra komiteto siekis, kad būtų sistemiškumas, kad visos Seimui atskaitingos įstaigos elgtųsi ir dirbtų vienodai, pagal vienodą principą, kad socialinės garantijos visiems, šiuo atveju – ir Etninės kultūros globos tarybai, būtų vienos, kaip ir kitų Seimui atskaitingų institucijų. Čia šitos lėšos yra iš tarybai skirtų valstybės biudžeto lėšų, suteikiant socialines garantijas pirmininkui. Tikrai mielus kolegas kviečiu po... komitetas pritarė bendru sutarimu, kviečiu ir Seimą pritariti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Nesu kategoriškai prieš, tiesiog reaguojau, nes pasiūlymas yra suformuluotas juridškai ydingai. Mes sprendžiame individualią situaciją konkrečiu įstatymu. O kas čia yra atsitikę? Tai labai paprasta. Valstybės tarnybos įstatyme aiškiai matome spragą ir problemą, kad nėra jame minimi valstybės pareigūnai – Lietuvos Respublikos Seimo paskirti valstybės institucijų ir įstaigų vadovai. Reikėtų tvarkyti Valstybės tarnybos įstatymą ir visiems tokiems pareigūnams suteikti socialines garantijas. Dabar mes išbraukiame vienus kultūros darbuotojus, jiems atskiru įstatymu padarome, o Nacionalinei sveikatos tarybai galios Valstybės tarnybos įstatymas ir vėl jiems niekas negalios, socialinės garantijos. Nacionalinei šeimos tarybai lygiai tas pats bus. Tai sistemiškumo, kolegos! Mes tvarkome konkretų įstatymą dėl konkrečios situacijos, bet visiškai negalvojame apie sisteminį pokytį. Čia sisteminis pokytis būtų puikus. Aš sutinku, socialines garantijas būtina gerinti šiems asmenims. Tikrai reikėtų pritariti tokiam sisteminiam požiūriui.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Iš tiesų dėl vedimo tvarkos. Negalime klaidinti Lietuvos Respublikos Seimo. Jeigu jau įstatymai priimti kitoms taryboms, šiuo atveju – Sveikatos tarybai ir kitoms, tai likti viena nesistemiškai veikianti negali. Todėl šiuo įstatymo projektu ir buvo siūlomas sistemiškumo siekis. Buvo likusi tik viena Globos taryba. Gerbiami visi mieli kolegos, aš tiesiog akcentuoju sistemiškumo svarbą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Rima. Prašom apsispręsti ir balsuoti.

Gerbiami kolegos, balsavo 112 Seimo narių: už – 109, prieš nebuvo, 3 susilaikė. Pritarta po svarstymo.

Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis vicepirmininkas gerbiamas J. Olekas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Laba diena, gerbiami kolegos. Ačiū, Pirmininke.

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Bagdoną patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XVP-80 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstome klausimą – Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Bagdoną patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektą Nr. XVP-80. Pranešėjas – Seimo Pirmininkas S. Skvernelis. Prašau.

S. SKVERNELIS. Gerbiamieji kolegos, praeitame posėdyje kolega atsisakė sudėtingų procedūrų, todėl mano misija yra pateikti nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Andrių Bagdoną patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektą.

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi ir 23 straipsnio 2 dalimi ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos generalinės prokurorės pranešimą ir į Seimo nario A. Bagdono šių metų gruodžio 12 dienos Seimo posėdyje padarytą viešą pareiškimą, jog sutinka, kad jo neliečiamybė būtų panaikinta, nutaria: 1 straipsnis. Sutikti, kad Seimo narys A. Bagdonas būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas ar kitaip suvaržyta jo laisvė; 2 straipsnis. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Pirmas klausia A. Zuokas. Prašau.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, pirmininke. Norėčiau paklausti, ar gera yra šiandieninė Statuto norma, kad vis dėlto Seimo nariai, net asmeniui sutikus eiti supaprastinta tvarka, negali balsuoti dėl komisijos sudarymo ir detalesnės situacijos išsiaiškinimo? Na, Vakarų demokratijos, lygiai taip pat ir mūsų Konstitucija ne veltui turi šį institutą, kai turi būti svarstymas, diskusija dėl apkaltos. Kai yra sutinkama dėl apkaltos, Seime balsuojama, bet kai atimama teisė iš mūsų susipažinti komisijos būdu, ar tai yra gerai iš principo?

S. SKVERNELIS. Čia dvi skirtingos stadijos yra, mes nekalbame apie apkaltą, kuri labai aiškiai, detalčiai aprašyta, nes apkaltos pagrindas turėtų būti teismo sprendimas. Tai ar čia Seimo vaidmuo yra šiame procese, kalbant apie ikiteisminį tyrimą ir galimybę jį atlikti, nevaržant ikiteisminio tyrimo institucijų numatytų pareigų, yra kitas klausimas. Manau, kad labai geras Statuto pataisymas buvo, pataisa padaryta, kad ir Seimo narys, kuris sutinka, tiesiog nesislapsto už teisinės neliečiamybės klausimo, sutinka, kad mūsų teisėsaugos institucijos atliktų ikiteisminį tyrimą. O po to priklausys nuo to, koks bus teismo sprendimas. Jeigu mes turėsime teismo sprendimą, kur įsiteisės apkaltinamasis nuosprendis, tai procedūra, kurią jūs minėjote, dėl to Seime yra neišvengiama.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke, daugiau Seimo narių jūsų paklausti nenori. Pereiname prie diskusijos. Diskusijoje dėl neliečiamybės atėmimo dalyvauja Seimo narys, kurio asmens neliečiamybės klausimas sprendžiamas, ir ne daugiau kaip po du narius, Seimo narius, pasisakančius už ir prieš. Tai žodis gerbiavam A. Bagdonui. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami Seimo nariai ir Lietuvos žmonės, viena įsimintiniausių dienų mano gyvenime nutiko prieš ketverius metus šiuose rūmuose, tądien daviau priesaiką tarnauti Lietuvos žmonėms. Tai didžiausia mano garbė gyvenime, niekuomet nebūčiau patikėjęs, kad vieną dieną stovėsiu šiuose rūmuose, prašydamas panaikinti mano teisinę neliečiamybę. Praėjusią savaitę nustebau dėl prokuratūros kreipimosi dėl

prieš beveik penkerius metus galimai padarytos 580 eurų žalos. Nors įtarimai man dar net nepareikšti, viešas mano teismas, deja, jau įvyko. Jaučiu pareigą papasakoti apie tyrimo eigą.

Neringos žmonėms be atlygio dirbau beveik dešimt metų, tai man ypatingas laikotarpis, nes galėjau prisidėti prie prasmingų pokyčių ir skirtingoje Lietuvos vietovėje, kurioje užaugau, sukūriau verslą, gerais žmonėmis užauginau savo vaikus. Per 2019–2020 metus, vykdydamas tarybos nario veiklą, pateikiau beveik 200 sąskaitų. Kruopščiai peržiūrėjęs visas šias sąskaitas, radau 13, kuriose nėra mano rekvizitų – 13 sąskaitų iš 196. Visos 13 sąskaitų iš automatinių degalinių. Tuo laikotarpiu ištis nebuvo atidus ir, tikėtina, įsipylęs degalų atsispausdinau ne savo, o kito žmogaus sąskaitas. Laikotarpis, kai įsivėlė klaidos, buvo labai sudėtingas, kupinas skaudžių išgyvenimų dėl rimtų šeiminių priežasčių. Šiuo sunkiu laiku mano padarytos žmogiškos klaidos nepastebėjo nei savivaldybės buhalterija, nei auditas. Man nebuvo pateikta jokių pastabų. Jaučiausi ramus, nes savivaldybės darbo reglamentas numato: jei padarysi klaidų teikiamose ataskaitose, lėšas turėsi grąžinti. Pacituosiu Neringos tarybos veiklos reglamento 27 straipsnį: „Jeigu nustatoma, kad tarybos narys išmokos lėšas naudojo ne pagal šiame reglamente nurodytą paskirtį, tarybos narys, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, šią sumą turi grąžinti iš asmeninių lėšų.“ Taigi šiuo atveju, remdamasis reglamentu, padaręs klaidą, turėjau grąžinti 580 eurų. Nepaisant to, prieš daugiau kaip metus buvau apklaustas pareigūnų, atsakiau į jų klausimus atvirai ir sąžiningai. Rugpjūtį sulaukiau prokurorės kvietimo atvykti. Buvo pasiūlyta sudaryti taikos sutartį nesigilinant į patirtų išlaidų detales, tačiau atlyginti ne 580 eurų, o 4 tūkst. 223 eurus – pusę lėšų, kurias, vykdydamas tarybos nario veiklą, naudojau važiuodamas pas gyventojus. Supratau, jog jeigu nesutiksiu su taikos sutartimi, reikės bylinėtis su tėvyne, o tai kainuotų mano šeimos ramybę, o valstybei, jos pareigūnams – gaišaties ir laiko, kurį jie galėtų skirti nusikaltėliams gaudyti. Nors ir maniau, kad pasiūlymas buvo neteisingas, tačiau pasirašiau taikos sutartį ir savivaldybei vietoj 580 eurų grąžinau 4 tūkst. 223 eurus. Dėl to nustebau, kai prokuratūra kreipėsi į parlamentą – juk, prokuratūrai pasiūlius, teismas jau patvirtino taikos sutartį.

Man, nebe kaip politikui, bet kaip žmogui, kyla klausimų, ar Lietuvoje žmogus, sudaręs taikos sutartį su prokuratūra ir atlyginęs septynis kartus didesnę žalą, kurią padarė netyčia, dėl žioplumo sudėtingu gyvenimo laikotarpiu, gali būti baudžiamas antrą kartą? Prisiimu atsakomybę už savo klaidą, bet net ir teisė pabrėžia, kad bausmė turi būti proporcinga padarytai klaidai. Tikiuosi, ateityje nė vienas žmogus nepatirs to, ką tenka šiandien išgyventi mano šeimai, ir, svarbiausia, tikiuosi, Lietuvoje žmonėms parodysime, kad visi turime teisę suklysti, – svarbu klaidas ištaisyti ir dirbti *vardan* tos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų informaciją. Užsirašiusių į diskusiją daugiau nėra.

Pereiname prie nutarimo priėmimo. Yra du straipsniai. 1 straipsnis. Ar galime pastraipsniui pritarti? Abiem pritarta. Tada dėl viso nutarimo motyvai. Už nėra, prieš – A. Zuokas. Prašau.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, čia girdžiu replikas, ar gelbėsime liberalą, tai noriu pasakyti: liberalo tikrai negelbėsime, tai nebūtų, kaip sako, teisinga, bet, mano vertinimu, turime gerbti ir vertinti, ir ginti principus. Todėl sakyčiau labai aiškiai ir griežtai: negali biurokratinė procedūra tapti teisingumo parodija. Šiandien mes matome tokią labai keistą situaciją, kada, deja, Seimas dėl Statuto pakeitimų negali sudaryti komisijos, kad išsiaiškintų aplinkybes ir tas detales, kurias minėjo gerbiamas A. Bagdonas, ir priimti deramo sprendimo. Viešasis spaudimas suprantamas ir ponas A. Bagdonas pasielgė taip, kaip ir turėtų pasielgti politikas – jis kreipėsi į Seimą siūlydamas vykdyti neliečiamybės atėmimą supaprastinta tvarka. Tačiau mes, kaip Seimo nariai, turime turėti pareigą įsiklausydami į tai, ką sako Konstitucija ir Vakarų demokratijos, įvertinti, ar čia nėra piktnaudžiavimo, ar čia nėra, sakykime, neadekvataus teisingumo paieškos, įvertinę galimą nusižengimą, apie kurį šiandien ir kalbėjome. 580 eurų. Mes Vyriausybėje patvirtinome ministrą, kuris savo vienasmeniais sprendimais padarė 80 tūkst. žalą, tačiau STT net tyrimo nepradėjo, o čia mes rodome tokį pavyzdį.

Todėl aš, gerbiami Seimo nariai, ne liberalą gelbėsiu, o principą. Ši bausmė ir šis persekiojimas neadekvatus nusižengimui, apie kurį šiandien kalbame, todėl balsuosiu prieš ir raginčiau kolegas lygiai taip pat balsuoti prieš. Teisingumas nėra biurokratinė procedūra ir tai mes supran-

tame šiandien kalbėdami apie biurokratinę procedūrą daugelyje Lietuvos sričių, kurios yra užvaldžiusios Lietuvą. Teisingumas nėra biurokratinė procedūra – tai noriu dar kartą pabrėžti, dėl to balsuoju prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau norinčių kalbėti dėl motyvų nėra, todėl balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 77, prieš – 5, susilaikė 11. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos pratęsimo“ projektas Nr. XVP-71 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar, kolegos, kadangi šiek tiek lenkiame grafiką, aš siūlau paimti rezervinį 1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos pratęsimo“ projektą Nr. XVP-71. Pranešėjas – Seimo Pirmininkas S. Skvernelis. Prašau.

S. SKVERNELIS. Gerbiami kolegos, turbūt dažnas mūsų Seimo rudeninių sesijų nutarimo projektas, kuris teikiamas, tiesiog siūloma pratęsti rudens sesiją iki šių metų sausio... atsiprašau, iki kitų metų sausio 14 dienos. Sausio 13 dieną turėsime iškilmingą posėdį, 14 dieną – darbinį posėdį. Jeigu kokių nors kitų aplinkybių neatsiras, tai 14 dieną po darbinio posėdžio ir baigsime rudens sesiją. Nutarimas, kaip minėjau, atitinka 2 punktus ir 2 punktą sako: jeigu šiandien priimsime, jis įsigalios nuo priėmimo paskelbimo.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Jūsų paklausti nori vienas Seimo narys – A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, turiu klausimą. Paprastai, kai neeilinė sesija šaukiama, ir šiuo atveju vis tiek galima laikyti tam tikra prasme neeiline, vis tiek turima įstatymų projektų, kurie bus svarstomi, ir juos galbūt būtina svarstyti metų pradžioje. Gal įvardintumėte, apie ką bus sesija?

S. SKVERNELIS. Tai bus ne sesija, sesija tęsiama, tiesiog yra pratęsta ir turėsime dar vieną papildomą arba du posėdžius. Iki to laiko, mes matėme, kiek šiandien pateikėme įstatymų projektų svarstyti skubos tvarka, gali būti taip, kad atsiras galimybių juos priimti. Na, ir Vyriausybė pradėjo darbą, galbūt per tas 2 savaites, beveik 3 savaites taip pat atsiras projektų, kuriuos bus galima pateikti ir iki kovo 10 dienos komitetuose sklandžiai apsvarstyti.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Daugiau paklausti nėra norinčių. Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti taip pat nėra. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Galima, pritarta.

Tada nutarimo svarstymo stadija. Diskutuoti ir kalbėti dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Dėl viso nutarimo? Priėmimas. Ar galime pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Galima po svarstymo. Tada pereiname prie priėmimo stadijos. Nutarimas iš dviejų straipsnių. Ar galima pastraipsniui pritarti? Pritarta. Dėl viso nutarimo užsirašiusių kalbėti nėra. Tada balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 106: už – 103, prieš nėra, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.25 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-44 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-44. Pranešėjas – Mantas Katelėnas. Prašom. (*Balsai salėje*) Martynas Katelėnas, atsiprašau.

M. KATELYNAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiame Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-44. Praėjusioje kadencijoje priimti Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimai buvo priimti nevienareikšmiškai. Vienas iš jautriausiai sutiktų ir iki šiol tebevykstančių pakeitimų buvo valstybės tarnautojų ištarnybinimas. Šiuo metu biudžetinėse institucijose ir įstaigose yra sudarytos komisijos, kurios vykdo valstybės tarnautojų pareigybių peržiūrą iki 2025 m. sausio 1 d. Profesinių sąjungų, dalyvaujančių šių komisijų veikloje, duomenimis, pareigybių vertinimo procesas institucijose ir įstaigose vyksta skirtingai ir dažnai pareigybių vertinimas priklauso nuo įstaigos vadovybės pozicijos. Dalyje įstaigų viešojo administravimo funkcijų nevykdančių valstybės tarnautojų pareigybes siūloma griežtai panaikinti. Kitose įstaigose valstybės tarnautojo sąvokos neatitinkančioms pareigybėms papildomai priskiriamos viešojo administravimo funkcijos, kad būtų išlaikomas valstybės tarnautojo statusas ir socialinės garantijos. Tokie pavyzdžiai, kai po peržiūros skirtingose įstaigose tą patį darbą atlieka ir valstybės tarnautojai, ir pagal darbo sutartį dirbantys darbuotojai, aiškiai parodo, kad valstybės tarnybos reforma nėra pavykusi. Praėjusios kadencijos Seimo užmojai neatnešė teigiamų pokyčių, atvirkščiai – buvo įnešta daugiau sumaišties ir valstybės tarnautojų teisėtų lūkesčių principo pažeidimų.

Įvertinę susiklosčiusią situaciją, siūlome numatyti, kad įvertinus valstybės tarnautojų pareigybes šiame etape būtų naikinamos tik laisvos, valstybės tarnautojo sąvokos neatitinkančios ir į įstaigose sudarytų komisijų sąrašus įtrauktos pareigybės. Kitos sąrašuose esančios pareigybės būtų naikinamos tik tada, kai jos atsilaisvintų. Taip apsaugotume valstybės tarnautojus, pradėjusius savo karjerą valstybės tarnyboje ir turinčius lūkesčių tęsti ją, kaip planavo.

Taigi, siūlome įtvirtinti principą, kad valstybės tarnautojo sąvokos neatitinkanti pareigybė negali būti panaikinta, kol valstybės tarnautojas eina šias pareigas. Vyriausybės programos 12 punktas skelbia: „Peržiūrėsime ankstesnių valstybės tarnybos reformų rezultatus ir, siekdami pašalinti rastus trūkumus, pakoreguosime atitinkamus įstatymus bei praktikas.“ Šis teikiamas įstatymo projektas visiškai atitinka Vyriausybės programą, juo siekiama pašalinti akivaizdžius trūkumus, koreguojant neidealius įstatymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori tik keletas Seimo narių. Pirmas klausia A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų reikia vadovautis ne vien Vyriausybės programa, bet Konstitucija ir teisės aktais. Tam tikrus elementus Konstitucinis Teismas jau vertino dėl pavykusios ar nepavykusios valstybės tarnybos reformos ir pasisakė, kad vis dėlto kai kurie principai, kurie jau buvo aptarti, iš tikrųjų neprieštaravo Konstitucijai ir gali važiuoti tolyn. Šiuo projektu jūs neapsaugotumėte, o įvestumėte dvejopą standartą. Jūs niekaip nepadarysite lygių valstybės tarnautojų, kurie jau išėjo, ir nėra įmanoma teisiniais būdais šitos situacijos išspręsti. Tai du klausimai jums.

Teisės departamentas yra iš principo (nepabijosiu to žodžio) sutaršęs visais įmanomais aspektais šį projektą, ko gero, kiekvieną įmanomą sakinį. Tai kaip vertinate tas išvadas ir ar nemate vis dėlto, kad būtų teisinga šį projektą atsiimti? Čia yra pirmas klausimas.

Antras. Ar tai reiškia, kad vis dėlto valdantieji, kurie žadėjo stabilumą valstybėje, nuo šiol teisėkūroje neš tokį pastarųjų dienų chaosą, kuriame tas pačias funkcijas atliekantys žmonės bus vertinami skirtingai? Dar daugiau, tos savivaldybės arba tos įstaigos ir institucijos, kurios vengia vykdyti įstatymus, atsidurs palankesnėje padėtyje nei tos, kurios tuos įstatymus vykdė kitų atžvilgiu?

Tai du klausimai – dėl privilegijų ir dėl Teisės departamento išvadų.

M. KATELYNAS (*LSDPF*). Aš gal atsakysiu nuo antro klausimo. Jūs sakote, kad vieni darbuotojai vykdys tas pačias funkcijas kaip pagal darbo sutartį, kiti – kaip valstybės tarnautojai, kad yra įstaigų, kurios vengia to. Įsigaliojimo data yra 2025 m. sausio 1 d., tai jie gali tą pasitvirtinti ir šių metų gruodžio 31 dieną. Aš nelaikyčiau to vengimu.

Dėl kažkokių privilegijų, kad vieni dirbs kaip valstybės tarnautojai, kiti pagal darbo sutartį, tai jūs tokią reformą ir padarėte. Sutikime su tuo, kad jūs visiškai neapibrėžėte būdo, kaip bus

vykdomas tas ištarnybinimas. Dėl to įstaigose ir buvo ten ta laisvė, kad vieni vengė, kiti nevengė, vieni ten įdėjo kažkokį papildomą sakinį dėl viešojo administravimo. Tai čia jūs taip užprogramavote tokią reformą, dabar mes siekiame ją pataisyti, bent jau sustabdydami tą netobulą procesą.

O dėl Teisės departamento, jūs taip labai vaizdžiai pasakėte, kad buvo sutaršyta. Tai aš priminsiu, kad kai praėjusiam Seime buvo atnešta valstybės tarnybos reforma, tai buvo daugiau kaip dešimt puslapių Teisės departamento pastabų. Jeigu tos kelios pastabos yra sutaršymas, tai kaip pavadinti tą praeitą procesą?

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymus. Priminsiu, kad klausti 1 minutė, atsakyti – 2 minutės. Klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamasis pranešėjau. Išties pagirtina, kad jūs stengiatės taisyti įstatymą, matydamas jo spragas. Prašau pasakyti, jūs tikriausiai skaitėte Teisės departamento pastabas, apie kurias gerbiamas A. Petrošius kaip tik ir užsiminė, jų daug ir jos iš tikrųjų ne šiaip sau: ir dėl lygiateisiškumo principo, ir kvietimas, kad Vyriausybės išvada būtų. Ir štai data, kurią siūlote kaip įgyvendinimo datą, kuri labai svarbi, nes iš tikrųjų jau tiek valstybės tarnautojai, tiek dirbantys pagal darbo sutartis neva sulyginami. Kaip jūs galvojate išspręsti šį datos, įgyvendinimo datos klausimą, nes sesija baigiasi, prašoma Vyriausybės išvados ir dargi reikia padaryti tiek daug procedūrų: ir jūsų komiteto išvados reikia, ir priėmimo stadija turi ateiti čia, į Seimą, prieš tai, aišku, svarstymo. Kaip suspėsite?

M. KATELYNAS (LSDPF). Prieš tai kaip tik ir balsavome dėl sesijos pratęsimo. Puikiai suprantu, kad čia yra toks paskutinės minutės bandymas užgesinti tą gaisrą, kuris buvo sukeltas praėjusios kadencijos Seimo priimtoms reformos. Turime laiko tiek, kiek turime. Bandome tą ištaisyti. Tikiuosi, kad pritarsime skubos tvarkai, kurios paprašysime frakcijos vardu. Komitete pasistengsime ištaisyti ir atsakyti į visas Teisės departamento pastabas. Sutinku, kad projektas netobulas, tai yra pirmasis mano projektas, kurį teikiu kaip Seimo narys. Tikrai pritariu, kad galima jį atlikti visada tobuliau. Bet koki įstatymo projektą galima pateikti vis tobulesnį, bet, atsižvelgęs į tas Teisės departamento pastabas, manau, galime jį patobulinti iki priimtino daugumai Seimo narių.

PIRMININKAS. Toliau klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkui posėdžio pirmininkui. Gerbiamas kolega, ar jūs nemanote, kad du kartus bandymas paimti pertrauką tam, kad negalėtų būti pradėtas svarstymas pateikimo stadijoje, nėra priežastis ir tiesiog bandymas buvusių valdančiųjų atstovų nutempti šio klausimo sprendimą, kad nebūtų galima nieko pakeisti? Tikrai sveikinu jūsų iniciatyvą – kad ir pirmas projektas, kad ir su tam tikromis klaidomis, bet tai yra ambicija grąžinti tą tikėjamą valstybės tarnybą, ir valstybės tarnautojai to labai laukia.

M. KATELYNAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Šiaip tikrai taiklus pastebėjimas. Tas pats žmogus iš buvusios praeitos kadencijos valdančiosios daugumos du kartus paprašė pertraukos. Suprantu norą ginti tą reformą, kurią patys priėmė, bet čia yra akivaizdu, kad siekis užtikrinti valstybės tarnautojų teisinius lūkesčius yra kai kam nepriimtinas, ir du kartus paprašyta pertrauka tą parodo. Atsakau dar ir į anksčiau kolegės užduotą klausimą, ar spėsime? Jeigu ir nespėsime, tai visi žinome dėl ko.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiami kolegos, kviečiu pasisveikinti su svečiais, kurie stebi mūsų posėdį. Vytauto Didžiojo gimnazijos iš Klaipėdos gimnazistai. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname. Toliau klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pirmiausia noriu pasveikinti kolegą, kad stojo drąsiai ginti valstybės tarnautojų, ir tas pirmasis projektas įkvėpė, kad socialdemokratai ir koalicijos partneriai tikrai laikosi pažadų ginti žmones. Kaip ir minėjo kolegė Orinta, du kartus bandė stabdyti, nors tame Valstybės tarnybos įstatyme tikrai buvo daug pasiūlymų iš profsąjungų, pareigūnų, valstybės tarnautojų, ir į juos neatsižvelgė, o tai yra žaidžiama žmonių likimais. Norėčiau paklausti, kiek tokių žmonių gali būti, kurie dar iš tikrųjų gali net ir išeiti iš valstybės tarnybos, galbūt žinote, kiek tokių žmonių dar likę? Ačiū.

M. KATELYNAS (LSDPF). Jūs klausiate, kiek yra dar neištarnybintų pagal šitą tvarką. Tikslių skaičių neturiu, bet yra labai daug. Tikrai nėra taip, kad tas procesas, kaip čia buvo bandoma įteigti, jau faktiškai pasibaigęs. Terminas, taip, faktiškai pasibaigęs, bet pats procesas užsitęsęs, nes

tikrai yra lūkestis, kad šis įstatymas bus priimtas ir kad vėliau bus galima jau sistemiškai pasižiūrėti į visą Valstybės tarnybos įstatymą ir jį pataisyti atitinkamai, kaip numato mūsų ir Vyriausybės programa, ir koalicijos susitarimai.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia J. Zailskienė.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėjau paklausti ir galbūt šiek tiek pasakyti. Priimtas Valstybės tarnybos įstatymas, naujasis, iš tikrųjų visiškai nuvertino tuos darbuotojus, valstybės tarnybos darbuotojus, kurie ne vienus metus dirbo valstybės tarnyboje – buvo tokių, kurie turi 15–18 metų darbo stažą – ir jų lūkesčius, kurie buvo anksčiau, kad gaus 30 % priedą prie atlyginimo, – viskas buvo nubraukta. Ir kaip jūs dabar galvojate, ar, priėmus šitą sprendimą, ateityje reikėtų vis tik peržiūrėti ir tam tikrus dalykus įvertinti, kad valstybės tarnyba pagaliau būtų tinkamai įvertinta?

M. KATELYNAS (*LSDPF*). Kaip ir minėjau kolegai, kai atsakinėjau dėl tos sisteminės peržiūros, tai natūralu, kad jeigu lūkesčiai yra sulaužyti, tuo labiau mūsų, socialdemokratų, programa numato didinti valstybės tarnybos prestižą... Kas buvo padaryta per praeitą kadenciją, apie prestižo didinimą, na, aš nežinau, ar galima kalbėti. Taip, lūkestis buvo, kiek prisimenu, išgryninti valstybės tarnautojų korpusą, na, tai kai išgryninome, tai išgryninome – dirbantys tą patį darbą vieni dirba kaip valstybės tarnautojai, kiti – kaip darbo sutartininkai, tai nežinau, apie kokią išgryninimą ar prestižą galima kalbėti. Pakartosiu: tikrai manau, kad ta peržiūra reikalinga. Dėl konkrečių kokių nors sprendimų tikrai nedrįstu pasisakyti, čia yra turbūt diskusijų klausimas, bet kad tą reikia padaryti ir stiprinti prestižą ar grįžtant prie buvusių priemonių ir motyvacinės sistemos, ar įvedant naujas, na, čia diskusijų klausimas, bet tikrai pritarsiu, kad reikia sisteminės peržiūros.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LVŽ-KŠSF*). Labai ačiū kolegai, kad jis teikia, nepaisant to, kad konservatoriai visais būdais bandė trukdyti. Toks pat mano pasiūlymas buvo pateiktas, bet dėl jo buvo paprašyta Vyriausybės išvados ir tos išvados Vyriausybė niekaip nesugebėjo pateikti. Važiuoti tolyn, kaip čia sako kolega konservatorius, ir nepaisyti valstybės tarnautojų prašymų ir lūkesčių – tai tikrai jūsų būdas ir tikslas gerinti valstybės tarnautojų prestižą atimant iš jų statusą. Tai, man atrodo, priemonė, kuri yra visiškai netinkama prestižui didinti, juo labiau kad buvo pažadėtas darbo užmokestis, – darbo užmokestis nepadidėjo.

O dėl valstybės tarnautojų noriu priminti, kad tai žmonės, sudarę sutartį su valstybe, tai geriausi žmonės, atėję į tarnybą konkurso būdu, atrankos būdu, teikiantys viešąsias ir privačias... ir pajamų deklaracijas, saugantys institucinę atmintį ir priimančius sprendimus pagal galiojančius Lietuvos įstatymus ir teisės aktus. Tai mes norime nužeminti šiuos valstybės tarnautojus. Todėl labai kviečiu, kad ir per vėlai, bet vis dėlto sustabdyti visais įmanomais būdais šitą betikslę, visiškai nereikalingą reformos dalį. Ir kaip jūs manote, kaip vyko ištarnybinimo statutas... kodėl vis dėlto didžioji dalis valstybės tarnautojų iki šiol dar tą statusą turi?

M. KATELYNAS (*LSDPF*). Na, labai daug informacijos pasakyta. Pradžioje gal sureaguosiu į tai, kad praeitos kadencijos užmojis tikrai buvo kuo labiau stabdyti tą procesą, nes jūsų pasiūlymas praeitoje kadencijoje buvo, rodos, teiktas birželio mėnesį, paprašyta Vyriausybės išvados ir ta išvada užvilkinata. Natūralu, kad matome tą patį vilkinimą ir dabar Seimo salėje dėl prašomų pertraukų ir panašiai.

O dėl to, kiek yra ištarnybinta, sakau, skaičių nepasakysiu, bet nėra tiek daug, kaip bandoma nupiešti, kad tas procesas jau pabaigoje ir labai daug yra laukiančių. Aš manau, kad tai buvo lūkestis netgi ir iš socialdemokratų, kadangi jautė tiek įstaigų vadovai, tiek patys darbuotojai, kad po Seimo rinkimų keisis valdančioji dauguma ir kad situacija turėtų pasikeisti ir dėl valstybės tarnybos. Manau, kad toks atsakymas turbūt logiškiausias.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, baigėsi laikas, bet liko viena klausėja – G. Balčytytė, tai gal sutiksime, kad jinai paklaustų.

G. BALČYTYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Ačiū pranešėjui. Aš gal tik kiek patikslinti, nes keli dalykai, kurie skamba... suprantu, geras noras dažnai, kaip sako, kūdikį su vandeniu galime iš-

mesti iš vonios. Visų pirma netikslu sakyti, kad komisijos dirba – jos didžiąją dalį yra nudirbusios darbu, bent jau centrinėje valdžioje, ir procesas tikrai ne tai, kad pradedamas – jis dažnai yra į pabaigą. Yra keli šimtai žmonių, kurių statusas jau yra pakeistas. Tai klausimas, ar tai nebus neteisinga ir diskriminaciška jų atžvilgiu? Ką su jais daryti, nes nėra teisinių būdų juos sugrąžinti?

Antras dalykas, kurį aš čia girdžiu, tai kalbama apie kažkokius valstybės tarnautojus, kurie ten labai prisideda. Bet supraskite, kad daug žmonių yra tikrai dirbantys gerą darbą, bet jiems tas statusas keistai atrodo: tarkime, žmonės padėjėjai ar net vairuotojai, yra žmonių, kurie sąskaitas suveda į kompiuterį. Ar tikrai tai yra tolygu valstybės tarnautojams, ant kurių pečių laikosi valstybės prestižas ir panašiai? Taip, tai svarbus darbas, bet ar tikrai atitinka tą statusą? Kodėl nenorėtumėte peržiūrėti? Ne tai, kad pjautume viską, bet galbūt matote, kurios profesijos galbūt tikrai vertos ar kompetencijas gal reikia dar kartą įvertinti, bet ne tai, kad visus dabar, visų pirma, supriešintume, visų antra, visus vienodai traktuotume, kas lyg ir nebūtinai atitinka valstybės tarnautojo statusą. Ačiū.

M. KATELYNAS (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Aš jau turbūt pasikartosiu. Nėra logiška, kai pačios įstaigos nusprendžia, ar žmogus yra valstybės tarnautojas pagal savo pareigybę, ar ne. Kaip ir minėjau, yra tokių įstaigų, kurios nusprendė tiesiog įrašyti į pareigybę vieną sakinį dėl viešojo administravimo ir taip palikti darbuotoją valstybės tarnyboje. Kitos įstaigos juos ištarnybina. Jūsų įvesta reforma, pripažinkite, netobulai padaryta. Aš nesakau, kad tai yra tobulas dalykas, kurį aš dabar siūlau, bet esmė, kad gal vertėtų sustabdyti dabar tą ištarnybinimą ir vėliau, jau apibrėžus, kas turėtų būti ištarnybinta, kas ne, pratęsti tai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū, atsakėte. Dabar motyvai už ir prieš, ir po to – dėl vedimo tvarkos. Motyvai už – K. Podolskis. Prašau.

K. PODOLSKIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai sunku suvokti, kaip taip atsitiko, kad žmonės, pradirbę 10, 20 ir daugiau metų valstybės tarnyboje, staiga tapo neberekalingi, išvalstybinami. Iš tikrųjų mes daug kalbame apie valstybės tarnybos prestižo didinimą, apie žmonių pritraukimą į valstybės tarnybą, tačiau dėl kelių funkcijų neatitikimo ta valstybės tarnyba yra siaurinama ir žmonės tiesiog buvo išvalstybinami. Siūlau pritarti šiam siūlymui. Reikia stabdyti šį procesą ten, kur dar įmanoma, ten, kur jis yra nebaigtas, o pavasario sesijoje tiesiog grįžti su visuo Valstybės tarnybos įstatymo peržiūra iš esmės. Ačiū. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Vis dėlto sugrįžtame ir vėl į pradžią. Iš principo reikia suprasti, kad tai yra proceso pabaiga. Tai yra rugsėjo 1 dieną turėjo būti sudaryta situacija, kai valstybės tarnautojai, kurių pareigybės yra naikinamos, Darbo kodekso numatyta tvarka yra išpėti apie tai, kad jų darbo vieta yra naikinama, ir lygiagrečiai dažniausiu atveju yra pasiūlyta analogiška pareigybė pagal darbo sutartį. Tai yra proceso pabaiga. Šiandien mes turime daugybę subjektų, kurių arba įgyvendinimas įsigalioja nuo sausio 1 dienos, arba kurie piktybiškai vengia priimti šią situaciją tikėdamiesi, kad situacija pasikeis.

Prie to prisidėjo ir politikai. Tikrai rinkimų metu girdėjosi pažadų iš kai kurių politikų profsąjungose, kai žadėjo atšaukti šituos sprendimus kaip nepagrįstus. Reikia suprasti, kad šitas sprendimas, kuris yra siūlomas, visais atvejais (jūs kalbate apie datos nukėlimą) pastatys tuos žmones, kurie jau išėjo, į nelygiavertę padėtį. Kodėl? Todėl, kad sugrąžinti tų žmonių paprastuoju būdu į pareigybes, kurių nėra, jūs negalėsite. Reikia atkurti pareigybę, skelbti konkursą. Tai reiškia, kad turėsite krūvą teisminių procesų, nes joks sprendimas, kurį jūs priimsite, nebus teisingas.

Prašydami pertraukų, mes tikėjomės, kad vis dėlto jūs išgirsite ir atkreipsite dėmesį ne tik į mūsų replikas, bet ir į Teisės departamento išvadas. Iš principo toks veikimas yra antikonstituciškas. Jūs laužote lygybės prieš įstatymą principą.

Šiuo atveju, kaip jau sakiau, datos šitų problemų neišsprendžia. Kompleksiškai yra įmanoma pavasario sesijoje, taip, kaip jūs ir sakote, sugrįžus jau po įsigaliojimo, apsvarsčius, kurios galbūt funkcijos neteisingai buvo panaikintos, ir vis dėlto atkuriant funkcijas iš esmės. Ne tam tikrus

sprendimus stabdant dabar, bet atkuriant tam tikras funkcijas, vėl paskelbiant konkursus. Tokiu būdu galima atsukti tam tikrus sprendimus, bet tai bus labai maža dalis valstybės tarnautojų, kurie to nusipelno. Sutiksite, kad išgryninimas, ištarnybinimas, o reikėtų sakyti – funkcijų išgryninimas, kad vairuotojai, dokumentų pildytojai neatlieka jokios viešojo administravimo funkcijos.

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Linkiu tęsti tą politiką, kuri 2016 metais ne prie mūsų Vyriausybės buvo pradėta. Šiandien tikrai, kolegos, kviečiu išgirsti: *nesidaro* taip teisės aktų projektai. Raginu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už ir prieš išsakyti. Balsuojame.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 67, prieš – 24, susilaikė 9. Dėl vedimo tvarkos... (*Balsas salėje*) Po pateikimo pritarta.

Dėl vedimo tvarkos K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Frakcijos vardu prašau skubos.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Tuoj apsispręsimė balsuodami. Balsuojame. Kas už tai... (*Triukšmas salėje*) Prašau. Dėl vedimo tvarkos A. Petrošius. (*Šurmuly salėje*)

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš noriu informuoti...

PIRMININKAS. Balsavimą nutraukiame. Ramiai! Dėl vedimo tvarkos A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Prieš balsuojant dėl skubos noriu informuoti, kad ir Teisės departamentas savo išvadoje vis dėlto aiškiai nurodo, kad nėra numatyta jokio pagrindo prašyti skubos. Taip pat noriu informuoti, kad, remiantis 145 straipsnio 4 dalimi, yra surinkta 40 parašų. Mes prašome nedaryti skubos, prašome numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo. Tai yra tikrai kompleksinis pakeitimas, gali padaryti negrįžtamus procesus, įvelti valstybę į teisinius procesus. Tikrai reikia, kad komitete būtų priimtas sprendimas prašyti šitos išvados, kad ekspertai pateiktų išvadas, kur link ir kokių dalykų mes galime prisidirbti dar rydami tokius skubotus sprendimus. Balsuodami dėl skubos tikrai pagalvokite.

PIRMININKAS. Ačiū. Pirmas siūlymas buvo balsuoti dėl skubos. Prašome apsispręsti ir balsuoti. Kas už tai, kad būtų skuba ar nuspręsta kitaip.

Ačiū. Balsavo 113 Seimo narių: už – 74, prieš – 27, susilaikė 12. Skubai pritarta. (*Balsai salėje*) Noriu informuoti kolegas, remdamasis Statuto 145 straipsnio 5 dalimi: kai Seimas nusprendžia projektą svarstyti ir priimti skubos ar ypatingos skubos tvarka, kreiptis dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo išvados, vadovaujantis šio straipsnio 4 dalimi, negalima. Ačiū.

Apsisprendžiame dėl komitetų. Siūloma, kad pagrindinis komitetas būtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatoma svarstyti gruodžio 19 dieną. Gerai, tinka.

Dėl vedimo tvarkos M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs pacitavote 145 straipsnio 5 dalį, bet yra to paties straipsnio 4 dalis, kuri numato pareigą pagrindiniam komitetui privaloma tvarka kreiptis dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo išvados, jeigu tokią iniciatyvą savo parašais paremia ne mažiau kaip 1/5 Seimo narių. Prieš apsisprendžiant, kolega A. Petrošius informavo, kad yra surinkti parašai. Komitetas, kuris yra paskirtas kaip pagrindinis, jau privalo mai turi kreiptis dėl šio vertinimo išvados. Balsavimas dėl skubos jau buvo po informavimo dėl surinktų parašų. Atlikti vertinimą yra nurodyta prievolė.

PIRMININKAS. Išsiaiškinsime. Kol kas aš parašų nemačiau, girdėjau... Žinojau, koks yra Seimo sprendimas. Parašus tik dabar atneša. (*Šurmuly salėje*) Ačiū.

11.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arūno Budrio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4245(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kolegos, kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Arūno Budrio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4245. Svarstymas ir priėmimas. Pranešėjas – J. Sabataus-

kas, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Gal gali kas nors kitas iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto, jeigu jo nėra?

V. GAILIUS (*LSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė teisėjų kandidatūras, išsamiai iš klausė pristatymus, pretendentai atsakė į Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių klausimus. Balsuojant dėl kandidatų, dėl dviejų kandidatų buvo pritarta bendru sutarimu, dėl vieno kandidato buvo pritarta vienam susilaikius.

PIRMININKAS. Ačiū. Užsirašiusių diskutuoti nėra. Po svarstymo nebalsuojame. Ar norėtų pasisakyti pretendentai? Ne.

Einame pastraipsniui. Seimo nutarimo „Dėl Arūno Budrio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto yra du straipsniai. Ar galime pritarti pastraipsniui? Pritarta. Slaptas balsavimas numatytas 13 valandą. Dėl biuletenių po to kalbėsime atskirai.

11.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Irmanto Šulco skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4246(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Irmanto Šulco skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4246. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Nematau. Ar galėtų? Kol ateis kolega, prašom. Dėl vedimo tvarkos – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kol jūs man suteikėte žodį dėl vedimo tvarkos, paimti du klausimai nuo to momento, kai mes norėjome kreiptis. Tai negalima posėdyje taip svarstyti klausimų. Praėjusioje kadencijoje sakė – buldozeris, buldozeris. Va čia yra tikrasis buldozeris. Net papildomo komiteto paprašyti dėl praėjusio 1-10 klausimo nesudarėte galimybių, ėmėte ir perėjote prie kito klausimo. Mes tikrai kreipsimės dėl etikos, bet aš bet koku atveju prašau grįžti. Klausimas teisiškai labai reikšmingas, Teisės departamento išvados yra labai išraiškingos. Aš tikrai manau, kad tokį papildomo komiteto klausimą turėtų apsvarstyti ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ir dėl šito momento tikrai prašysiu grįžti, nes nėra normalu taip buldozeriu važiuoti į priekį.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom, pranešėjas.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiame kolegos, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Seimo nutarimo „Dėl Irmanto Šulco skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektą. Komitetas, kaip ir minėjau, dėl pirmo pretendento... dėl dviejų kandidatų pritartė bendru sutarimu, dėl vieno kandidato balsavo vienas komiteto narys susilaikydamas, kiti pritartė.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašiusių nėra.

Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Irmanto Šulco skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto du straipsniai. Noriu patikslinti, kad 2 straipsnyje tikslinama data, kad dėl visų teisėjų mūsų sprendimai įsigaliotų vieną dieną, tai yra sausio 28 dieną. Slaptas balsavimas 13 valandą.

11.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-4247(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-4247. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiame pirmininke. Gerbiame kolegos, komitetas svarstė E. Zemlytės kandidatūrą į Aukščiausiojo Teismo teisėjus ir, 7 balsavus už, susilaikius 1, pritartė šiai kandidatūrai. Aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad visų trijų nutarimų įsigaliojimo datos turėtų būti skirtingos, nes nuo įsigaliojimo jie turėtų pradėti eiti pareigas, o... Jau sutarėte, kad būtų vienos? Atsiprašau, bent jau komitete taip buvo nuspręsta. Gerai, čia Seimo valia. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tikslinu. Diskusijoje užsirašęs kalbėti R. J. Jankūnas, prašau. Diskusijoje iš tribūnos kalbama.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, teisėjai turi būti nepriklausomi ir nešališki. Noriu atkreipti dėmesį į siūlomos kandidatės E. Zemlytės požiūrį į vertybes. Ji yra viena iš 235 akademinės bendruomenės narių, pasirašiusių siūlymą įteisinti Partnerystės įstatymą, – įstatymą, kuris, tikėtina, prieštarauja Konstitucijai, kadangi prilygina šeimą santuokai. Kyla klausimas, ar ši teisėja gerbs Konstituciją. Toliau. Būdama advokate E. Zemlytė gynė ne žmones, bet buvusios Vyriausybės prieš žmones nukreiptą koronaviruso valdymo politiką. Kitaip sakant, net būdama advokate buvo ne žmonių, o Vyriausybės pusėje. Galiausiai, turimais duomenimis, tai yra tik antras atvejis, kai žmogus, nebuves teisėju, siūlomas į Aukščiausiojo Teismo teisėjus. Iš kur tokia skuba? Atsižvelgdamas į visas šitas abejones, aš siūlau balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų nuomonę. Ar kandidatė nenori kalbėti tribūnoje? Ne, ačiū.

Tai, kolegos, pereiname... Nutarimas iš dviejų straipsnių. Patikslinu, kad 2 straipsnyje vėl patiksliname įsigaliojimo datą – sausio 28 diena. Ar galima sutarti, kad po svarstymo pritarta? Ir priėmimas. Slaptas balsavimas 13 valandą.

12.00 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turime truputį laiko. Noriu informuoti, kad Lietuvos Respublikos Seimo nariai praneša apie Tarpparlamentinių ryšių su Kanada grupės įkūrimą. Pirmininke išrinkta J. Rojaka, pavaduotojos – V. Čmilytė-Nielsen ir J. Šukevičienė. Grupė įkurta.

Dar noriu informuoti... Minutėlę, dar noriu informuoti apie slapto balsavimo biuletenį. Biuletenyje yra įrašytos trys pozicijos: už, prieš ir susilaikau, reikia palikti tą poziciją, kuriai jūs pritarate, o kitas dvi išbraukti. Ačiū.

Dėl vedimo tvarkos – A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, dėl Tarpparlamentinės grupės su Austrijos Respublika prieš pietų pertrauką kviečiu susirinkti salės kampe.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos – Giedrius Petrošius. Toliau pirmininkaus... Andrius Petrošius... (*Balsas salėje: „Audrius.“*) Audrius Petrošius. Toliau pirmininkaus Seimo vicepirmininkė O. Leiputė.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Norėčiau dar kartą atkreipti dėmesį, kad dėl 1-10 klausimo neturėjome galimybės paprašyti nei Vyriausybės išvados, dėl ko pakankamai aiškiai pasisakė Teisės departamentas, nei paprašyti papildomo komiteto. Prašau laikytis procedūrų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Dėkojame. Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėjas – J. Olekas, Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas. (*Balsai salėje*)

12.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-82 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tai rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – J. Olekas, Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos. Čia tiksliname vieną poziciją dėl Europos reikalų komiteto, kur vietoj 22 narių numatomi 23 nariai. Kaip minėjau... Gerai, po to, dabar yra dėl narių skaičiaus, tai Europos reikalų komitete vietoj 22 – 23 nariai.

PIRMININKĖ. Dėkojame, pateikimo stadijoje klausti niekas nenori. Dėl motyvų už, prieš norinčių pasisakyti taip pat nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Yra du straipsniai... Diskutuoti norinčių nėra. Ar galime pritarti svarstymo stadijoje bendru sutarimu? Galime? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Ir priėmimo stadija. Pastraipsniui. Norinčių... Yra du straipsniai. Ar galėtume abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Galima. Prieštaraujančių nėra. Ačiū. Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 95, balsavo 95: už – 95, prieš, susilaikiusių nėra. Nutarimui pritarta. (*Gongas*).

12.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-83 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XV-15 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, čia yra Europos reikalų komiteto personalinė sudėtis, numatyta, kad komitetą papildo I. Šimonytė. Kviečiu pritarti pateiktam nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pateikimo stadijoje norinčių klausti nėra, pasisakyti už, prieš nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Ačiū.

Svarstymo stadija. Norinčių kalbėti taip pat nėra. Ar galėtume svarstymo stadijoje pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimo stadija. Norinčių kalbėti nėra. Du straipsniai. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 98, balsavo 98: už – 97, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-84 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Peticijų komisija susirinko ir išrinko pavaduotoja mūsų kolegę Seimo narę G. Balčytę. Kviečiu pritarti pateiktam nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti nėra. Ar galima pritarti pateikimo stadijoje bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū. Pritarta. Svarstymo stadijoje norinčių kalbėti taip pat nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Norinčių yra. Atsiprašome, technika šiek tiek... Norinčių

kalbėti nėra. Ar galėtume pritarti svarstymo stadijoje bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Priėmimo stadija. Du straipsniai. Ar galėtume abiem pritarti bendru sutarimu? Galima, prieštaraujančių nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 97, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

Gerbiamas kolega Juozai, prašome perimti pirmininkavimą.

12.09 val.

Seimo protokolinis nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo paskirto papildomo komiteto Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-3832 svarstyti atsisakymo“

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Kolegos, tęsiame posėdį. Rezervinis 6 klausimas – Seimo protokolinio nutarimo projektas dėl Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3832. Pranešėjas – L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Čia Socialinių reikalų ir darbo komiteto iniciatyva teikiu šį protokolinį nutarimą prašydamas, kad Seimas galėtų dar šioje sesijoje apsispręsti dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties, nes Socialinių reikalų ir darbo komitetas, įpareigotas Seimo, pasibaigus praėjusiai kadencijai, po ketverių metų darė rinkimus. Padaryti tie rinkimai slaptu balsavimu, suformuota sudėtis ir pateikta Seimui spręsti praėjusių metų birželio mėnesį. Pateikimo stadiją įstatymo projektas perėjo, tačiau svarstymo stadijos nepasiekė iki šiol. Svarstymo stadija turėjo būti birželio 11 dieną, o mes jos vis dar neturime, vadinasi, 15 žmonių iš mokslo ir studijų institucijų, iš nevyriausybinių organizacijų, iš savivaldybių, tie kandidatai, kurie pateikti iš Savivaldybių asociacijos, pusę metų laukia sprendimo, Seimas pritars tam nutarimui ar nepritars.

Šiuo atveju, aš suprantu, Seimas gali turėti, šis naujai išrinktas Seimas gali turėti požiūrį į SRDK, buvusio Seimo SRDK, priimtą sprendimą, balsavimą, tačiau bet kuriuo atveju tą požiūrį turi suformuoti, nes kitu atveju žmonės yra pakabinti ir jau pakabinti pusę metų laukia nutarimo. Jeigu mes per šią kadenciją nesutvarkysime šio klausimo, tai persikels iki kovo mėnesio ir sueis beveik metai, kai Seimas neįvykdo savo prievolės.

Todėl prašome atšaukti Žmogaus teisių komitetą kaip papildomą, nes būtent Žmogaus teisių komitete šis klausimas yra užstrigęs, ir leisti SRDK priimti šį sprendimą. Mes priimtume rytoj, tada ketvirtadienį svarstymo stadijos teiktume Seimui ir pratęstoje sesijoje, tai yra sausio 14 dieną, galėtume priimti sprendimą. Pritarsime, nepritarsime – palikime apsispręsti Seimui, bet sudarykime tokią galimybę žmonių nelaikyti pakabintų.

Tiesiog prašome pritarti dabar, kad leistume judėti procesui, ir tą procesą mes... tada jau Seimas apsispręs, pritaria šiai sudėčiai ar nepritaria. Jeigu nepritaria, SRDK formuos naują sudėtį. Tiesiog leiskime įvykti tam, ką Seimas ir turi padaryti. Labai ačiū už leidimą pristatyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – I. Vėgėlė. Prašau.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Aš dėl motyvų už noriu atkreipti gerbiamo L. Kukuraičio dėmesį, kad reikėtų... Mes šiandien ką tik nubalsavome, atsimenate, dėl Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo, kur suteikėme socialines garantijas tai tarybai. Tai va ši taryba, Nacionalinės šeimos tarybos pirmininkas ir visi kiti tokių garantijų neturi. Tai, ką sakiau, taip ir vyksta. Siūlyčiau dar kartą dar vieną įstatymą tada taisyti, na, ateityje, kad jis įgytų tokias pat garantijas kaip ir kitos tarybos. Nes, mano supratimu, ydingai mes veikiame, taisome 15 įstatymų vietoj 1. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Apsispręsimе balsuodami. Prašom balsuoti ir pareikšti savo nuomonę kaip nors. (Balsai salėje) Ar priimame protokolinį nutarimą?

Balsavo 91 Seimo narys: už – 57, prieš – 20, susilaikė 14. Protokolinis nutarimas priimtas.

12.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-4247(2) (priėmimo tęsinys)

Ir dabar, kolegos, grįžtame šiek tiek prie mūsų ankstesnių nutarimų. Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas. Po papildomų mūsų konsultacijų nutarimo 2 straipsnyje siūlome išgaliojimą ne sausio 28 dieną, bet 14 dieną. Jeigu bendras sutarimas yra, tai patiksliname. Ačiū.

Seimo narių pareiškimai. Nėra užsirašiusių. Darome truputį ilgesnę pietų pertrauką. 13 valandą balsavimas dėl teisėjų paskyrimo.

Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*) Ačiū. Atsiprašau, posėdžio pertrauka iki balsavimo pradžios. (*Balsai salėje*) Iki 14 valandos. Pertrauka iki 14 valandos.

Pertrauka

PIRMININKĖ (A. ŠIRINSKIENĖ, NAF). Gerbiami kolegos, gerą vakarą. Mes baigiame rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 14 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 17 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja A. ŠIRINSKIENĖ

PIRMININKĖ (A. ŠIRINSKIENĖ, NAF). Pradedame vakarinį gruodžio 17 dienos posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Aš turėčiau paskelbti, matyt... Užsiregistravo 90 Seimo narių.

14.01 val.

Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 1, 2, 11, 13, 14, 17, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-4234(2), Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 1, 2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4235(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1 klausimas – Technologijų ir inovacijų įstatymo projektas Nr. XIVP-4234 ir lydimieji. Prašytume pristatyti Ekonomikos komiteto išvados rengėją, Seimo narį R. Kauną.

R. KAUNAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gruodžio 11 dieną Ekonomikos komitete svarstėme įstatymo projektą Nr. XIVP-4234. Komiteto išvada yra pritarti patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimas buvo bendru sutarimu, dalyvavo 12 komiteto narių.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju, gerbiamas pranešėjas. Nematau, kad būtų užsirašiusių diskutuoti. Galite sėsti. Už ir prieš užsiregistravusių nėra. Apsispręsimė, kada bus balsavimo langas.

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arūno Budrio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4245(2) (priėmimo tęsinys)

Jau turime kandidatus. Galiu pagarsinti balsų skaičiavimo protokolą dėl A. Budrio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju (projektas Nr. XIVP-4245).

Šio nutarimo priėmimas

Už buvo 106 balsai, prieš – 5 balsai ir susilaikė 7. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikiname paskirtą teisėją. (*Plojimai*)

14.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Irmanto Šulco skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-4246(2) (priėmimo tęsinys)

Antrasis – Seimo nutarimo „Dėl Irmanto Šulco skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 106, prieš – 6, susilaikė 6. Išduota biuletenių – 120, rasta – 120, galiojančių – 118, negaliojo 2. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

14.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-4247(2) (priėmimo tęsinys)

Iš trečiasis – Seimo nutarimo „Dėl Eglės Zemlytės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas.

Šio nutarimo priėmimas

Buvo rasta 120 biuletenių, tiek pat ir išduota. Galiojančių – 120, 91 – už, 18 – prieš ir 11 susilaikė. Taigi nutarimas taip pat yra priimtas. (*Plojimai*)

14.06 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 19¹, 20 straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4293(2) (svarstymas)

Mielieji kolegos, tęsiame posėdį. Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-4293(2). Svarstymo stadija. Pranešėja – Ekonomikos komiteto atstovė I. Gelažnikienė. Labai prašome pristatyti išvadą.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, kolegos, Ekonomikos komitetas bendru sutarimu pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Patobulintas įstatymo projektas yra suderintas su Lietuvos kriminalinės policijos biuro Tarptautinių ryšių valdyba.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju. Dėl Teisės komiteto išvados – kolega J. Sabatauskas. Nematau salėje, tai pristatysiu pati. Komitetas projektą svarstė gruodžio 11 dieną ir įstatymo projektui bei išvadai pritarė bendru sutarimu. Diskusijų nėra. Nėra užsirašiusių kalbėti už ir prieš. Paliekame tuomet balsavimo laikui.

14.07 val.

Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 2, 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2797 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-56(2) (svarstymas)

Kitas įstatymo projektas – Aplinkos monitoringo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-56(2). Svarstome skubos tvarka. Prašome komiteto pirmininką L. Jonauską pristatyti išvadą.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas klausimą nagrinėjo ir projektui pritarė bendru sutarimu. Prašome pritarti. Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (NAF). Dėkoju. Nematau dalyvaujančių diskusijoje ir kalbančių dėl motyvų. Lieka tuomet laikui, kuomet balsuosime.

14.08 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-55 (pateikimas)

Kitas projektas – Vietos savivaldos įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-55. Prašau. Kolega D. Griškevičius pristatys projektą. Pateikimas.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Teikiamas Vietos savivaldos įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Iš karto noriu pasakyti, kad, žiūriu, viešojoje erdvėje yra daug klausimų, ypač žurnalistų. Iš karto tikrai norisi nuraminti, kad jokių ketinimų ką nors slėpti ar neskelbti nėra.

Priminsiu gana svarbią priešistorę. Kai 2023 metais keitėsi Vietos savivaldos įstatymas, dėl to, kad keitėsi mero įgaliojimai, taip pat keitėsi santykis su administracijos direktoriumi ir jo įgaliojimai, daugelis dalykų, kurie iki tol buvo administracijos direktoriaus rankose, perėjo į mero rankas ir dėl to meras nuo to laikotarpio pasirašinėja daug dokumentų, kurie yra vadinamojo individualaus pobūdžio ir susiję su globos klausimais, rūpybos, laikinosios priežiūros, vaiko priemonių skyrimo, socialinio būsto ir taip toliau. Ką tai reiškia?

Kadangi tai yra individualaus pobūdžio dokumentai, natūralu, jie pagal BDAR reikalavimus turi būti nuasmeninti ir štai dabar turi būti skelbiami viešojoje erdvėje, pagal dabartinį reguliavimą, kuris, beje, atsirado ne taip ir seniai, 2024 m. birželio 1 d. Kaip puikiai suvokiate, iki 2024 m. birželio 1 d. tikrai įvairūs savivaldybės teisės dokumentai, tiek mero, tiek visi kiti, buvo skelbiami interneto svetainėse bei kituose teisės aktų numatytuose dokumentuose, TAR'e ir panašiai, ir nieko naujo čia neįvyko. Dėl to pasiūlymo esmė – vis dėlto, na, neproporcingai neauginti nereikalingos naštos rengti specialistams dvigubus dokumentus. Pavyzdys: jeigu tai susiję su globa, yra rengiamas dokumentas, kuris, sakykime, atitinka teisės aktus, ir taip pat lygiagrečiai yra rengiamas nuasmenintas dokumentas. Ne paslaptis turbūt, kad vis tiek žmogiškasis faktorius lieka, ir specialistai, du kartus parengę, na, iš esmės du dokumentus, įkeldami į sistemą kartais pri-sega tiesiog ne tą dokumentą. Dažnu atveju irgi atsitinka, ir taip, tokių atvejų tikrai yra ne vienas fiksuotas, kada turėtų būti nuasmenintas dokumentas, bet yra viešai paskelbiami piliečių duomenys, kurie neturėtų viešai būti skelbiami. Tai yra vienas dalykas.

Antras dalykas, tai reikalauja papildomų išlaidų. Savivaldybės eina dviem keliais. Pirma, kažkas rengia papildomus dokumentus, tiesiog turi papildomą darbo krūvį. Antras variantas, na, atsirado įmonių, privačių įmonių, kurios teikia paslaugas ir ima mokestį iš savivaldybių. Žinau, kad yra net ir savivaldybių, kurios jau yra sudariusios ir sutartis, moka pinigus už tai, kad būtų nuasmeninti dokumentai.

Tai man atrodo, ko reikalauja vis tiek visa teisėkūra, kad kiekvienas siekis būtų pamatuotas, be abejo, atsiremtų į finansinius dalykus. Man atrodo, tai, kas yra blogiausia, mes gaminame dabar kaip valstybė, kaip institucijos – daug papildomų dokumentų, apkrauname tas pačias sistemas, bet realiai informacijos jokios papildomos negauname.

Tai, man atrodo, tas ginčas dabar, kuris vyksta ir ten, socialiniuose tinkluose, kas čia ką nori slėpti ar neslėpti, tai iš esmės ginčas vyksta dėl to, kad mes ginčijamės, ar dokumentas, kuris yra nuasmenintas, turi būti skelbiamas viešai, ar tiesiog to daryti nereikia.

Tai jeigu skaitėte aiškinamąjį raštą, dar kartą pakartosiu pagrindinius akcentus. Tai yra siekiama atsisakyti neproporcingumo. Taip pat, man atrodo, svarbiausia galbūt diskusija, kuri kyla, tai yra nuogastavimas, kad galbūt, na, tarybos nariai ar tai visuomenė, tie patys žurnalistai negaus informacijos, kuri yra aktuali, susijusi su darbo santykiais. Kitaip tariant, na, jeigu meras inicijavo vieno ar kito pareigūno, sakykime taip, veiklos tyrimo kažkokią komisiją sudarė dėl galimų pažeidimų arba jeigu tai yra susiję su, na, kažkokiu priedu, arba jeigu tai yra susiję su nuobaudos paskyrimu, tai tikrai šiuo atveju galbūt mes galime rasti sutarimą, kad, jeigu šiandien pateikimo stadijoje priimtume, mes VVSK tikrai pateiktume papildomą pasiūlymą, kaip užtikrinti, kad tas nuogastavimas būtų dėl tikrai aktualios informacijos, susijusios su personalijų klausimais, tikrai galėtų būti užtikrintas.

O visa kita, tikrai visi norminiai dalykai, kaip žinote, puikiai ir dabar yra skelbiami. Kiti teisės aktai numato, kaip yra informacija teikiama dėl kitų taip pat aspektų ir, tarkime, dėl tų pačių mero komandiruočių ir panašiai. Yra tarybos narių teisė gauti tą numatytą informaciją, kaip yra daroma. Kaip žinote, merai dažniausiai tai daro tiesiog viešai tarybos posėdžio metu. Taigi to nuogastavimo, manau, čia tikrai nereikia ir to priešinimosi, kad neva čia kažkas bando kažką nuslėpti, paslėpti. Tikrai to nėra, bet tiesiog reikia racionaliai įvertinti tuos pasiūlymus.

Ir, be abejo, dabar aš pasiryžęs atsakyti į jūsų klausimus, jeigu tokių tiktai turite.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju už pristatymą. Seimo narė R. Baškienė yra užsirašiusi paklausti.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamas kolega, jūs išties išsamiai pristatėte įstatymo projektą, už ką labai dėkoju, ir dalis klausimų jau savaime tapo atsakytų. Juo labiau kad noriu atkreipti

dėmesį, kad Teisės departamentas, įvertinęs jūsų teikiamą įstatymo projektą, taip pat nematė jokių problemų ir pastabų nebuvo.

Gal galite jūs dar labiau patikslinti ir akcentuoti? Paminėjote, kad mero teikiami potvarkiai yra daugiau individualaus pobūdžio, vadinasi, susiję su duomenų apsauga. Problemų, susijusių su duomenų apsauga, iš tikrųjų dabar iškyla, o jūsų teikiamu įstatymo projektu, jeigu mes to atsisakome, na, tos problemos nelieta. Ar tikrai taip?

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Taip, tai tiesiog kadangi dabartinė 25 straipsnio redakcija reikalauja to, kad visi be išimties mero potvarkiai turi būti skelbiami viešai interneto svetainėje, tai tiesiog net ir tie potvarkiai, kurie yra susiję su individualaus pobūdžio potvarkiais, irgi privalo, turi būti skelbiami. Kas įvyksta? Kadangi, be abejo, yra kiti įstatymai, kurie reguliuoja tą, sakykime, duomenų apsaugą, jie tiesiog įpareigoja rengti papildomus dokumentus, kurie yra nuasmeninami. Sakau, išeina paradoksali situacija, kai tiesiog taip apkraunamos sistemos, rengiama daug papildomų dokumentų, bet visuomenės siekis gauti papildomą viešą informaciją yra neišpildomas. Tokiame teisės akte tiesiog jokios informacijos iš esmės nėra, nes tenai yra neskelbtini duomenys, neskelbtini duomenys, neskelbtini duomenys... Kitaip tariant, aišku, kažkas kažką skiria, kažkas kažko neleido arba kažkas kažką perėmė ir perdavė, tarkime, įstatymų nustatyta tvarka, išvardijama, kokie įstatymai, bet kas, kaip ir kodėl dažnu atveju lieka neaišku. Man atrodo, tokie teisės aktai dažnu atveju gali netgi, pasakyčiau, klaidinti visuomenę. Tarkime, jeigu domėtusi, ieškotų tokio teisės akto, jį radę perskaitytų ir matytų tokią informaciją, tiesiog natūralus klausimas: ką jie čia skelbia, kai jie nieko neskelbia? Kam jie mane apgaudinėja, kad kažkokią informaciją teikia, kai jokios realios informacijos neteikia? O visi kiti norminiai dokumentai, kituose punktuose nustatyti reikalavimai, kas turi būti skelbiama, tai yra daroma ir buvo daroma iki tų pačių 2024 m. birželio 1 d.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už žodį. Gerbiamas pranešėjau, atrodytų, ištis techninis pataisymas, bet vis tiek kyla keli klausimai. Pirmiausia, o kokia čia buvo genezė viso svarstymo ir šio siūlymo atsiradimo? Pirmas toks būtų klausimas. Kodėl mes iš esmės kalbame tik apie vieną instituciją, šiuo atveju mero pareigas ir panašiai?

Kitas dalykas. Jeigu tai yra didelė biurokratinė našta, čia kolega A. Zuokas siūlė steigti dirbtinio intelekto ministeriją, tai gal yra kokių nors kitų sprendimų, kurie palengvintų BDAR'o taikymą ir neužkrautų biurokratijos? Gal visgi ir reikėjo prirašyti, kad skelbiami mero potvarkiai, išskyrus tuos potvarkius, kuriuose yra jautrios informacijos (ką jūs išdėstėte, tarkime, aiškinamajame rašte ir kalbėjote tribūnoje)? Dabar toks siūlymas tiesiog imti ir išbraukti iš tikrųjų verčia sunerimti ir labiau gilintis, kokia čia situacija. Ačiū.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Aš gal pradėsiu atsakyti, jums leidus, nuo antros dalies dėl jūsų pasiūlytos formuluotės, kas turėtų būti skelbiama galbūt parašant. Galbūt tai ir variantas. Aš tikiu, kad galbūt komitete tai būtų vienas iš galimų sprendimo būdų, kaip numatyti, kad tikrai nereikėtų skelbti tų būtent individualių, kalbant apie tuos tikrai jautrius dokumentus. Bet, aišku, tai vis tiek nespręstų, tarkime, tų pačių pareigūnų, sakykime taip, užmokesčio ar nuobaudų dalykų klausimo. Manau, jeigu mes pereitume pateikimo stadiją, komitete paieškotume galbūt aiškesnės formuluotės, kaip užtikrinti tiek saugumo duomenų, tiek, be abejo, visuomenės teisę žinoti, kiek tai susiję su pareigūnų klausimais.

Dėl pačios genezės. Tiesiog buvo taip. 2024 metais buvo didelis Vietos savivaldos įstatymo paketas ir gerbiamas kolega J. Razma pateikė svarstymo stadijoje, gerai atsimenu, pasiūlymą, kad reikia įrašyti šitą papildomą sakinį, kad visi dokumentai. Komitete įregistravau pataisą, kad to nereikia daryti. Tai šiandien lygiagretu dabartiniam pasiūlymui. Komitetas tada pritarė, bet per galutinį balsavimą vis dėlto nugalėjo kita nuostata Seimo salėje, jeigu prisimintume genezę.

Dėl ko tai susiję su merais? Natūralu, nes tai yra Vietos savivaldos įstatymas, būtent susijęs su mero potvarkiais.

PIRMININKĖ. Klausia I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Laba diena, gerbiamas kolega. Aš turbūt panašiai formuluočiau tas mintis, kurias formuluoja ir kiti Seimo nariai. Apskritai išbraukti turbūt būtų labai ydingas daly-

kas, nes mes kalbame apie kiekvieno teisinio reguliavimo viešumą. Tas viešumas užkerta korupcines veikas, užkerta bet kokią tam tikrų privačių ir viešųjų interesų nesuderinimą.

Klausimas taip skambėtų: ar nevertėtų iš karto teikti projekto, kuriame pasakytume, kad neviešinami individualaus taikymo teisės aktai, tarkime, mero, išskyrus (pavardiname, kokie, yra labai svarbių dėl finansų...), o ne apskritai braukti visą normą, kuri realiai pasako, kad mero teisės aktai yra neviešinami? Mano supratimu, toks siūlymas tikrai yra per platus.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Ačiū, Ignai, už klausimą. Aš gal iš karto atsakysiu. Kaip aš minėjau, yra kiti teisės aktai, ta pati valstybės dokumentų skelbimo tvarka, tas pats TAR'as, kur yra nurodyta, kas turi būti skelbiama. Ir tarp jų yra išvardinta absoliučiai visa dauguma dokumentų, ką daro ir savivaldybės, meras būtent dėl norminių teisės aktų, ir tas yra daroma. Kiti teisės aktai būtent reguliuoja, kas dar papildomai turi būti skelbiama. Kaip minėjau, ir iki tos nuostatos, kurią siūlau šiandien naikinti, iki 2024 metų birželio, jina buvo ir čia jokia naujiena, kad mero potvarkiai yra viešai skelbiami. Tik tiek, minėjau, kad 2023 metais pakeistas Vietos savivaldos įstatymas, meras gavo papildomų prievolių, ką jis turi daryti. Dažnu atveju tai yra susiję su individualaus būtent pobūdžio dokumentais, todėl ir atsirado galbūt tas disputas, klausimas, laikantis būtent BDAR'o reikalavimų. Man atrodo, jeigu mes išbrauktume šitą sakinį, tai nereikėtų, kad mero potvarkiai nuo šiol nėra skelbiami, nes yra kitų teisės aktų, kurie nurodo, kas ir kada turi būti skelbiama.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Seimo narys J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, ar jums neatrodo, kad su šia savo iniciatyva jūs tarsi ir metate tam tikrą šešėlį visai valdančiajai koalicijai, nes savo veiklą pradedate nuo tam tikrų skaidrumo ir viešumo mažinimų? Tai aš bent jau nei iš vieno mero nesu gavęs jokių nusiskundimų dėl to, kad jų potvarkiai būtų viešinami. Tada jūs tiesiai šviesiai pasakykite, kuris konkrečiai meras ar merai jums skundėsi, kad tai yra problema? Turėkite drąsos pasakyti.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Pirmiausia aš atsakau į jūsų keletą nuskambėjusių klausimų. Ar nemetu šešelio? Ne, nemetu, nes ta diskusija buvo ir praėjusios kadencijos metu. Man atrodo, mes, kaip ir privaloma parlamente, diskutuojame ir ieškome geriausių sprendimų. Tada Seimas nubalsavo taip, kaip nubalsavo, bet aš, kaip Seimo narys, turiu teisę teikti pataisas, tą ir darau.

Antras dalykas dėl pačių besikreipiančiųjų ar panašiai. Kadangi jūs turbūt nedirbate Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete, tai jūs natūraliai tų klausimų, kreipimusi ir negaunate arba gaunate jų mažiau negu mes, kurie esame komiteto nariai. Tarkime, mes, kurie šiandien priklausime tam pačiam komitetui, gavome tikrai LSA poziciją. Yra ir viešų kreipimusi iš kelių savivaldybių, tų pačių Šiaulių, tos pačios Akmenės. Čia tikrai dvi atsimenu, jos iš Šiaulių apskrities, tai gal dėl to ir atsimenu šitas savivaldybes, bet tikrai žinau, kad ir Vilnius lyg ir neskelbia šitų pačių duomenų. Taigi yra taip, kaip yra. Aš nebijau to įvardinti, sakau, irgi esu už viešumą, bet, pakartosiu, ne už pseudoviešumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia Seimo narė D. Ulbinaitė. Prašau.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke, už galimybę paklausti. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų niekaip neišgirstu aiškių tikslų šio pasiūlymo ir ką čia bandoma apsaugoti, bet man, kaip buvusiai žurnalistei, o ir visai žurnalistų bendruomenei vis dėlto labai sukėlė nerimą šitie pasiūlymai. Žurnalistų profesionalų asociacija jau netgi išplatino, matau, pareiškimą dėl šių pasiūlymų, kad jie gali virsti labai dideliais suvaržymais ir žurnalistų darbo, ir taip pat visuomenės teisės žinoti. Mes ir taip labai dažnai susiduriame su nenoru teikti informaciją. Dabar, kai nebeliks prievolės skelbti visus mero potvarkius, tai, matyt, žiniasklaida, visuomenė ir gaus tokį atsakymą, kad nėra prievolės ir nieko čia mes nebeprivalome. Noriu dar pacituoti, ką sako Žurnalistų profesionalų asociacija. Jie sako, kad toks pasiūlymas reikšmingai sumažins ir žurnalistų, ir visų piliečių prieigą prie viešos informacijos apie politikų priimamus sprendimus. Taip pat jie, pasikalbėję su asociacijos nariais, sako, kad toks informacijos užvėrimas itin palies regionuose dirbančius žurnalistus, kurie visuomenei ir vietos bendruomenėms praneša savivaldybių aktualijas. Mat merų potvarkiai, būtent merų potvarkiai, vietos reporteriams yra vienas iš svarbių informacijos

šaltinių. Iš tikrųjų nuogastavimai, manau, pagrįsti, o tas tikslas, kurio siekiate šiais pasiūlymais, tikrai nelabai aiškus.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Tai aš tikrai pakartosiu, gerbiama Daiva, kad, man atrodo, šiuo atveju vėlgi vyksta dar kartą toksai nesusikalbėjimas. O mes dažnu atveju neskaitome dokumento visumos, mes paskaitome vieną eilutę, šiuo atveju 25 straipsnio 2 dalį, ir įsivaizduojame, kad nuo šiol mero potvarkiai bus ribojami, neskelbiami. Aš dar kartą kartoju, yra kiti teisės aktai, kurie aiškiai apibrėžia, kas yra skelbiama, ir tai yra absoliuti dauguma dokumentų, kurie yra viešai prieinami.

Antras dalykas, jeigu jau žurnalistai šiandien nuogastauja, kad jie gali neturėti kažkokios informacijos, aš kitaip klausimą tada iškelsiu: o kodėl jie tada šiandien nesako, kad jie negauna informacijos, nors yra įstatymas, pagal kurį privalo skelbti, ar ne, tam tikro turinio informaciją, tuos pačius individualius mero nuasmenintus potvarkius? Ir šiandien jie nekelia to klausimo, nes absoliuti dauguma savivaldybių ir šiandien nesilaiko, tiesą sakant, įstatymo. Aišku, čia klausimas ir Vyriausybės atstovams. Man atrodo, komitete mes apie tai irgi turėsime galimybę pakalbėti, kodėl nesilaikoma dabar galiojančių įstatymo normų.

PIRMININKĖ. Klausia Seimo narys V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolega, absoliuti dauguma skelbia ir įgyvendina įstatymo nuostatas. Šiaulių regione taip pat buvo susitikimas su Vyriausybės atstovu, tai, manau, klaidinate teigdamas, kad absoliuti dauguma nevykdo įstatymų. Gal jums žinoma, kiek Vyriausybės atstovai, vykdydami savo pareigas, įgyvendindami įstatymo nuostatas, yra pateikę savivaldybėms teikimų dėl įstatymo nevykdymo, nes susiklosto tokia situacija, kad mes čia pateikiame teisės aktus dėl to, kad kažkas piktybiškai nevykdo įstatymo nuostatų?

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Ačiū, Vitalijau, už klausimą. Turbūt jūs esate vienas iš tų retų savivaldybių. Kalbėsiu, prisimindamas jus, kaip Joniškio mero pozicijos žmogų. Jūsų Joniškio savivaldybė, kiek žinau, tikrai yra iš tų įgyvendinančių, bet yra tikrai daug savivaldybių, kurios to nedaro. Dėl teisinių teikimų Vyriausybės atstovo aš tikrai dabar negalėčiau atsakyti, bet žinau, kad tokių susirašinėjimų yra su savivaldybėmis. Klausimas, aišku, kiek jie nueis, tarkime, iki teismų, čia dar sunku pasakyti, turbūt dar irgi per trumpai veikia šita nuostata. Bet faktas, kad tų situacijų yra įvairių. Kaip aš minėjau, tokių atvejų, kur tikrai dabar nevykdoma, yra. Galų gale netgi yra pavyzdys: aš šiandien, ruošdamasis posėdžiui, salėje irgi patikrinau kelias savivaldybes atsitiktine tvarka, pavadinkime taip. Tarkime, įeiname į Vilniaus savivaldybės tinklalapį ir įvedame mero potvarkį. Ir ką aš matau? Visus normatyvinius mero potvarkius galima rasti, bet individualių, apie ką kalbu, ko ir nereikia skelbti, ir nėra. Tai klausimas, ar aš jų galbūt tiesiog nesugebėjau rasti, ar jie tiesiog yra neskelbiami, nors turėtų būti skelbiami?

PIRMININKĖ. Labai dėkoju. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, čia jau skambėjo ir kitų kolegų klausimas panašaus pobūdžio. Vis dėlto galbūt reikėjo jums suderinti, sakykime, formuoti Lietuvos savivaldybių asociaciją ir gauti kažkokią informaciją iš jų, nes vis dėlto ta Savivaldybių asociacija vienija daugiau savivaldybių? Būna skirtingų situacijų savivaldybėse, vieni taiko didesnius viešumo standartus, kiti mažesnius, bet tai jau būtų palengvinę jums teikti įstatymo projektą? Ačiū.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju už pasiūlymą. Tikrai atsakysiu, kad tas klausimas būtų irgi buvo šios kadencijos pirmojo susitikimo VVSK metu, būtų iš LSA nuskambėjo ir dėl to registravau pataisą.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegė, dėkoju už atsakymą. Dar klausia R. Janušonienė, po to A. Zuokas ir klausimus baigsime.

R. JANUŠONIENĖ (LSDPF). Aš turiu paprastą klausimą. Jūs minėjote, kad savivaldybė samdo, tai gal kartais žinote, kokie tie kaštai tų, kuriuos samdo, nes vis tiek savivaldybės turi susimokėti už šitą paslaugą, už nuasmenintus duomenis? Gal turite kokių duomenų? Ačiū.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Kadangi, sakau, socialiniuose tinkluose kilo gana didelė diskusija šiuo klausimu, tai buvo netgi kai kurių vietos žurnalistų, kalbėjusių apie konkrečią savo savival-

dybę. Jie minėjo, kad kokie čia papildomi kaštai valstybės tarnautojams, tiesiog savivaldybės samdo įmonę ir taip sprendžia klausimus. Tai aš ką tik atsakiau: o tai ką – tai nėra tie patys savivaldybės pinigai? Bet vis dėlto, kiek tai kainuoja ir panašiai, turbūt būtų sunku atsakyti, nes dažnu atveju netgi tikiu, kad kreipdamasis galiu sulaukti to paties pasakymo, kad tai yra kažkokie komerciniai dalykai ir duomenys neskelbtini.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia Seimo narys A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju, pirmininke. Tiesą sakant, aš nelabai matau tokio įstatymo pakeitimo poreikio, nes šiandien visi dokumentai rengiami elektronine forma. Kaip jie turi būti nuasmeninti, kad atitiktų BDAR'o reikalavimus, kurie gana išplėstai suprantami, nėra sudėtinga. Ir įkelti į savivaldybės puslapį realiai gali mero referentė arba bet kuris biuro vadovas. Gerai, sakykime, mes svarstymo metu išsigilinsime galbūt daugiau į tą poreikį, bet mano klausimas: ar šiandien nėra BDAR'o reikalavimai vertinami labai plačiai? Dažnai yra prisidengiama BDAR'o reikalavimais tiek savivaldybės lygmeniu, tiek valstybinių įmonių ir savivaldybės įmonių, kai jūs, tarybos narys, norite gauti informacijos, bet jūs jos negausite. Gal reiktų mums kalbėti apie BDAR'o tokį tikslesnį paaiškinimą, kada jis galioja ir kada negalioja, nes iki jo atsiradimo visi duomenys buvo skelbiami ir pasaulis puikiai egzistavo.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Artūrai, man atrodo, labai geras ir taiklus pastebėjimas, kad apskritai čia mes vėl turime grįžti prie tos esminės diskusijos, tai kas vis dėlto yra tas BDAR'o objektas, ar ne, ir kokie duomenys iš tikro yra jautraus pobūdžio ir neturi būti skelbiami, nes, pripažinkime, įvairios institucijos šiuo įstatymu kartais prisidengia ir, kaip sakoma, gražiai nueina nuo nepatogių klausimų tų pačių žurnalistų, nes neva duomenys neskelbtini ir panašiai. Beje, šita problema yra aktuali ir dabar, nepaisant ir šio galiojančio Vietos savivaldos įstatymo. Aš manau, kad ta diskusija tikrai esminga.

Į ką aš noriu atkreipti dėmesį? Man atrodo, mano pasiūlymo esmė yra kalbėti būtent apie tuos tikrai individualaus pobūdžio svarbius klausimus. Tai yra, kaip minėjau, globa, rūpyba, socialiniai reikalai – tikrai, man atrodo, visi sutarsime, kad čia gal ir nebūtų didelio poreikio skelbti. Bet kas susiję su administracijos veikla – tai priedai, nuobaudos ir kiti dalykai, tą tikrai mes turime atskirti ir užtikrinti, kad šita informacija būtų vieša. Man atrodo, šiuo atveju aš pritariu, mes su Daiva kalbėjome, kad vis dėlto visuomenės teisė žinoti apie mūsų viešuosius finansus, viešus pareigūnus ir jų veiklos sprendimų rezultatus, išdavas, be abejo, yra teisė visuomenei žinoti, o ne tik tai, sakykime, to asmens, kurį tai konkrečiai liečia, kaip, tarkime, valstybės tarnautoją...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs labai išsamiai atsakėte į visus klausimus. Matau užsirašiusių kalbėti dėl motyvų. Motyvai už – M. Katelinas. Prašau.

M. KATELYNAS (LSDPF). Iš principo įstatymo iniciatyvai, tokiam pakeitimui pritarti galima, tiesiog reiktų pastebėti vieną dalyką. Labai daug visų potvarkių yra visiškai administraciniai, techninio pobūdžio. Nors gal ir nevertėtų jų dėl didelio nuasmeninimo viešinti visuomenei, tačiau reiktų pagalvoti apie tai, kad tarybos nariams jie turėtų būti prieinami dėl įvairių kitų priežasčių. Kadangi čia yra tik pateikimo stadija, siūlyčiau pritarti ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete jau bus galima plačiau padiskutuoti apie tai, kaip turėtume keisti ir padidinti informacijos prieinamumą tarybos nariams, nes turbūt visi tie, kurie atėję iš savivaldos, turėjo karčios partitės, kad nors ir turi būti viešinami mero potvarkiai, tačiau yra neprieinami. Manau, kad tą reiktų keisti ir šitą diskusiją reiktų išplėsti dar plačiau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalbės J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vis dėlto merui šiandien yra suteiktos didelės galios. Jis yra perėmęs funkcijas, kurios anksčiau priklausė savivaldybių tarybai. Jo sprendimai daugeliu atvejų yra gana reikšmingi. Dėl to visų potvarkių viešumas yra svarbus pasiekimas vykdyti visuomeninę merų veiklos kontrolę. Dėl to, kiek esame patyrę, jau šiandien spauda yra susirūpinusi dėl šio projekto atsiradimo ir yra nusistebima, kad taip kadencijos pradžioje puolama iš karto mažinti tam tikrą skaidrumą ir viešumą.

Aš kviečiu projektui nepritarti, o autorius, taip jau čia pristatydamas aimanavo dėl kai kurių merų potvarkių tipų – dėl globos, rūpybos, galėjo taip ir parašyti, kad potvarkiai yra viešinami,

išskyrus tuos, kurie gal nėra didelės visuomeninės reikšmės, kad jie būtų vieši. Bet jokių būdu aš nesutiksiu, kad tai yra visi individualaus pobūdžio aktai, kad jie visi yra tokie jau nereikšmingi plačiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar jau yra balsavimo langas, todėl galime priimti sprendimus. Iš diskusijos matau, kad bendru sutarimu, matyt, nepavyks, todėl skelbiu balsavimą dėl Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-55.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 63, prieš – 17, susilaikė 21. Po pateikimo yra pritarta.

Yra siūloma pagrindiniu komitetu skirti Valstybės valdymo ir savivaldybių reikalų komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Pritarta. Ir siūloma svarstyti Seimo II (pavasario) sesijoje. Ar galime pritarti svarstymo datai? Taip pat pritarta bendru sutarimu. Ir grįžtame į popietinės, vakarinės darbotvarkės pradžią.

14.37 val.

Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 1, 2, 11, 13, 14, 17, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-4234(2), Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 1, 2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4235(2) (svarstymo tęsinys)

Tai Technologijų ir inovacijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4234 ir lydimasis projektas Nr. XIVP-4235. Ar galime pritarti svarstymo stadijoje bendru sutarimu, kolegose? Galime pritarti, girdžiu balsus. Pritarta bendru sutarimu. Dėkoju.

14.37 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 19¹, 20 straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4293(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau yra Transporto veiklos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-4293. Ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Galime, girdžiu balsus. Pritariame po svarstymo projektui bendru sutarimu.

14.38 val.

Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 2, 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2797 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-56(2) (svarstymo tęsinys)

Aplinkos monitoringo įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-56. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta po svarstymo bendru sutarimu.

Už darbotvarkės 2-4 klausimą jau yra balsuota. Tai grįžtame prie pateikimų.

14.38 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-31, Administracinių nusižengimų kodekso 294, 295, 301 ir 302 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-32 (pateikimas)

Kitas mūsų įstatymo projektas su lydimuoju teisės aktu, tai yra Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-31 ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-32. Prašyčiau pranešėją K. Starkevičių pristatyti projektą tribūnoje.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Dėl Žuvininkystės įstatymo pakeitimo ir priežasties, dėl ko būtina pakeisti Žuvininkystės įstatymą. Pasikeitė Europos Sąjungos teisės aktų nustatytos nuostatos, susijusios su žuvininkystės kontrole. Atsižvelgiant į tai, kad

2023 m. lapkričio 22 d. priimta Europos Parlamento Tarybos reglamento nuostata, kuria iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas, atitinkamas nuostatas būtina perkelti į Lietuvos Respublikos teisę.

Atsižvelgiant į tai, iš esmės atnaujinamos ir sugriežtinamos poveikio priemonės, susijusios su nepakankamomis baudomis. Būtina pakeisti Žuvininkystės įstatymo nuostatas, reglamentuojančias ūkio subjekto atsakomybę už sunkius pažeidimus žuvininkystės srityje, pabrėžiu – už sunkius.

Siūlomais pakeitimais taip pat siekiama gerinti žuvininkystės veiklos sąlygas ir sektoriaus konkurencingumą. Konkrečiai Žuvininkystės įstatymo projektu siekiama, atsižvelgiant į reglamento nuostatas, nustatyti atskirą žūklės laivų, kurie vykdo žuvų išteklių gaudymo veiklą bei su tuo susijusią veiklą, ir šios veiklos nevykdančių žvejybos laivų reguliavimą, įstatymo lygmeniu reglamentuoti žūklės veiklos nevykdantiems žvejybos laivams leidimų išdavimo tvarką.

Kaip pažymima reglamente, atsižvelgus į poreikį detalizuoti žvejybos laivų apibrėžimą, atskirai išskiriant žūklės laivus ir kitus laivus, vykdančius kitą žvejybos veiklą, turi būti tikslinamos žvejybos liudijimų ir leidimų reglamentavimo sąlygos. Sugriežtinti sankcijas, susijusias su žvejybos taisyklių, nustatytų Europos Sąjungos ir Lietuvos teisėje, pažeidimais, suderinti sankcijų kontrolės nuostatas su reglamento reikalavimais, atsižvelgiant į Europos Komisijos Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinio direktorato pastabas bei rekomendacijas, ir gerinti žvejybos veiklos sąlygas, didinant Lietuvos žvejybos sektoriaus konkurencingumą. Siūloma tikslinti ir supaprastinti apsiikeitimo žvejybos galimybėmis tvarką, taip sprendžiant efektyvaus žvejybos galimybių panaudojimo problemas, su kuriomis susiduria ūkio subjektai.

Be to, siūlymu aiškiai reglamentuoti žvejybos pajėgumų panaudojimą siekiama užtikrinti ūkio subjektams galimybes efektyviau panaudoti pajėgumus, taigi efektyviai išnaudoti žvejybos laivus; ištaisyti neaiškumus, kylančius taikant ir aiškinant įstatymo nuostatas. Nustatoma Žuvininkystės įstatymo įsigaliojimo data – 2026 m. sausio 1 diena. Čia dar bus ir pereinamasis laikotarpis. Ačiū. Tiek trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju kolegai už pristatymą. Matau, yra užsirašę trys Seimo nariai, nori jūsų paklausti. Pirmiausia klausia Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Gerbiamas pranešėjau, atrodo, labai viskas aiškiai, ką jūs pasakėte ir lyg suprantama. Tačiau žvelgdama į Teisės departamento išvadas nebelabai suprantu, kad net 48 pastabos, net teikimas prieštarauja jau mūsų priimtiems teisės aktams. Gal turėtumėte pastabų ir dėl Teisės departamento tiek daug ir tokių būtent išvadų?

Ir dar vienas klausimas būtų. Ar, manote, tikslinga? Nes Teisės departamentas numato, kad dėl jūsų teikiamų įstatymų projektų bus prašoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvados.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia yra tradicinis Teisės departamento toks traktavimas ir parodymas galbūt savo tikrai tokio nuoširdaus darbo, kad mes atsižvelgtume į vieną ar kitą punktą. Vyriausybės išvados prašo, bet galiu pasakyti, kad čia rengė ta pati ministerija, kuri pateiks ir tas išvadas. Aš tik pateikiu, kaip buvęs žemės ūkio ministras. Taigi čia nieko naujo nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju už atsakymą. K. Mažeika norėtų paklausti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų, turbūt reglamentą perkelti reikia, atsižvelgti. Po jūsų pristatymo gal iškilo pora tokių smulkių klausimų kolegoms, nes priėję klausė, kaip čia balsuoti, ar čia reikia, ar nereikia. Galbūt galite įvardinti, nes aiškinamajame rašte taip gana, atrodo, lyg ir išsamiai, bet gal kam nors ir aiškumo reikia, kokie dažniausiai tie pažeidimai pasitaiko šiandien, dėl ko reikia šiek tiek griežtinti?

Ir turbūt dėl konkurencingumo pagerėjimo kas iš esmės pasikeis? Ar Lietuva bus konkurencingesnė čia Baltijos šalims, su kaimyninėmis šalimis, ar čia bendrai kur nors jūrinės žvejybos rinkose atsiras kokios nors naujos galimybės? Galbūt tai padės kolegoms apsispręsti. Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų vieną tokią esminę pabrėšiu, kur palengvės ir kur buvo dabar tokio dviprasmiškumo. Mūsų šitame įstatyme siūloma tikslinti ir supaprastinti apsiikeitimo žvejybos galimybėmis tvarką. Kaip sakoma, viename regione yra tų žuvų, kitame – tų, tai čia bus galima paprasčiau keistis nepažeidžiant įstatymo. Taip taip, čia yra pagrindinė esmė ir tas

efektyvumas, laivų panaudojimas, tų laivų, kurie iš tikrųjų jau nedalyvauja žvejyboje, reglamentavimas. Taigi čia, galvoju, komitete dar apsvairstysime ir išsamiau, bet kryptis yra teisinga.

PIRMINKINĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia Seimo narys S. Bučevičius.

S. BUČEVIČIUS (NAF). Ačiū, pirminkinė. Gerbiamas Kazy, sakykite, vienaip ar kitaip paliečia čia žvejų bendruomenę būtent, kaip, pavadinkime, toks deklaratyvus galbūt perkėlimas į jų bendruomenę teisės akto. Kaip pati žvejų bendruomenė priėmė šiuos pokyčius ir ar jie pritaria? Ar jau diskutavote?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, yra diskutuota ir yra pritarimas, nes jau minėjau vieną, kai kolega K. Mažeika klausė. Dar vienas turbūt toksai punktas, kuris irgi supaprastina, tai siūloma aiškiai reglamentuoti žvejybos pajėgumų panaudojimą siekiant užtikrinti ūkio subjektams galimybes efektyviai panaudoti pajėgumus, taigi efektyviai išnaudoti žvejybos laivus. Tas reglamentavimas buvo toksai, sakau, neišgrynintas, tai šituo įstatymu jisai bus labiau išgrynintas, nes bus galima, kaip ir minėjau, ir keistis tam tikromis kvotomis, ir tai sudarys galimybes lanksčiau mūsų jūros žvejams naudoti visus resursus.

PIRMINKINĖ. Dėkoju už jūsų išsamius atsakymus. Daugiau norinčių paklausti nėra.

Motyvai už. Seimo narys K. Mažeika norėtų kalbėti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirminkinė. Gerbiami kolegos, tikrai turbūt daug kam sunkiau, taip sakant, išigilinti į šitos veiklos srities specifiką, bet turbūt reikia paminėti, kad vis dėlto pagrindinis ir esminis dalykas yra Europos Tarybos reglamento perkėlimas į mūsų teisinę bazę. Tai sudarytų konkurencingas ir panašias sąlygas su kitomis šalimis ir dėl tų pačių žvejybos veiklų. Tikrai kviečiu pritarti ir tikrai prašytume tada kartu ir Vyriausybės išvados, nes Teisės departamento pastabos būtent tai mums ir suponuoja, kad reikia Vyriausybės išvados. Tada, manau, galėtume kokybiškai atliepti visas pastabas ir priimti galutinį subalansuotą įstatymo projektą. Kviečiu palaikyti.

PIRMINKINĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Gal galėtume abiem projektams, nes nėra užsirašiusių prieš, pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti. Tai pritarta projektams Nr. XVP-31 ir Nr. XVP-32.

Tuomet paskutinis mūsų darbotvarkės... Tiesa, komitetai dar turėtų būti paskirti. Tai Kaimo reikalų komitetas. Prieštaraujančių nematau. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame kaip pagrindiniam komitetui. Siūlome svarstyti pavasario sesijoje. Ar galime pritarti svarstymo laikui? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu. Čia dėl pirmojo.

Dėl antrojo, dėl lydimosio Administracinių nusižengimų kodekso, pagrindinis yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Ar galime pritarti? Nematau prieštaraujančių, pritarta. Siūlome svarstyti vėlgi pavasario sesijoje. Ar galime pritarti? Pritarta.

Ir dabar yra pastaba dėl Vyriausybės išvados. Ar galėtume, kolegos, pritarti Teisės departamento pasiūlymui? Taip, pritariame bendru sutarimu dėl Vyriausybės atsiklausimo ir išvados. Tuomet šio klausimo pateikimą baigėme.

14.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XVP-81 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Toliau paskutinis mūsų darbotvarkės punktas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XVP-81. Pirmasis pavaduotojas J. Olekas pristatys komisijos sudarymą.

J. OLEKAS (LSDPF). Kolegos, mes delegavome savo narius į šią komisiją ir sulaukėme narių iš Pasaulio lietuvių bendruomenės. Siūlau pritarti pateiktai komisijai.

PIRMINKINĖ. Labai dėkoju. Užsirašiusių klausti nematau. Dėl motyvų taip pat nėra. Gal galėtume tuomet bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Pritarta projektui po pateikimo.

Svarstymo stadija. Taip pat nematau norinčių diskutuoti. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Ar galėtume pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Galime pritarti.

Tuomet pereiname į nutarimo priėmimo stadiją. Turėtume priimti pastraipsniui. Ar abiem, 1 ir 2 straipsniams, galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Jiems yra pritarta. Tuomet turėtume, matyt, apsispręsti dėl viso įstatymo projekto, atsiprašau, dėl nutarimo projekto. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai, visi 102 pritarė. Nutarimui pritarta ir jisai priimtas. (*Gongas*)

14.52 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar dar turėčiau paskelbti. Kadangi pagal Seimo statuto 81¹ straipsnį yra skelbiamos visos įsikūrusios tarpparlamentinių ryšių grupės, jų pirmininkai ir pavaduotojai, tai skelbiu, kad yra įsikūrusi Tarpparlamentinių ryšių su Austrijos Respublika grupė. Grupės pirmininku yra išrinktas Seimo narys A. Gedvilas, o tarpparlamentinių ryšių grupės pirmininko pavaduotoja – Seimo narė L. Šukytė-Korsakė.

Kolegos, registruojamės. Tai paskutinis pagarsinimas šios dienos posėdyje.

Užsiregistravo 97 Seimo nariai.

Seimo narys A. Gedvilas dar prie mikrofono.

A. GEDVILAS (*NAF*). Gerbiami kolegos, Tarpparlamentinių ryšių su Graikijos Respublika grupė kviečiama susirinkti čia, kampe. Tai visų laukiame.

PIRMININKĖ. Dėkojame už pranešimą. Šios dienos posėdis yra baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 15 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Labas rytas, mieli, gerbiami kolegos, prašome užimti savo darbo vietas. Pradėsime rytinį Seimo plenarinį posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 111 Seimo narių.

Mieli kolegos, artėja gražiausios metų šventės. Seime jau vyksta tradicine tapusi Betliejaus taikos ugnies akcija. Turbūt ir šiemet jina labai prasminga dėl įvairių priežasčių, dažnai tai sutampa su biudžeto priėmimu. Todėl noriu pakviesti Lietuvos skautų sąjungos atstovus, Betliejaus taikos ugnies ambasadorius, įnešti Betliejaus ugnį, kuri plinta per visą pasaulį. Šiandien ši šventa ugnis yra mūsų posėdžių salėje.

J. PAŠKEVIČIENĖ. Sveiki visi. Kaip ir kiekvienais metais, skautai stengiasi skleisti šilumą, taiką ir gerį ir advento laikotarpiu, kai reikia visiems ramybės, susikaupimo, savęs atradimo. Būtent tuo laikotarpiu šita ugnis ir yra dalinama visiems tiems, kurie nori ją priimti.

1986 metais vienas berniukas iš Austrijos dėl taikos nuvyko į Peru... į Betliejų, uždegė ugnelę ir atvežė į Austriją. Tai labai sujaudino visų širdis ir Austrijoje tai tapo tradicija. Šią tradiciją pradėjo priimti ir viena šalis, kita šalis, ir dabar tai yra išplitę po visą pasaulį. Šią iniciatyvą pradėjo skautai.

Šiemet mes taip pat sulaukėme. Marijampolėje perėmėme šią ugnį iš lenkų skautų ir vežame dabar po visą Lietuvą. Jeigu matote, mūsų žibintas toks lengvai aptaškytas, jo mes negesiname. Patikėkite, tikrai labai tausojame šią ugnį. Tikime. Gal kiti pasakys, kad tai tik ugnis, bet tai yra toks simbolis, kuriuo mes tikime. Viskas priklauso tik nuo mūsų tikėjimo, kiek mes jo turime širdyje.

Šiemet yra toksai šūkis „Įvairovė, vienijanti ateitį“, tai per įvairovę vienykimės. Turima omenyje, kad mes visi esame skirtingi, bet mes visi galime būti kartu. Net skirtingi, įvairūs, būna, sutampa, sutaria. Todėl mes tą Betliejaus taikos ugnį labai norime atnešti į Lietuvos širdį, tai yra į Seimą, nes jūs – mūsų širdis. Tikiuosi, jūs priimsite iš mūsų šią ugnelę. Tik nežinau, kaip čia perduoti dabar jums ją. (*Plojimai*)

Lietuvos skautų sąjungos atstovai perduoda Seimo Pirmininkui Sauliui Skverneliui Betliejaus taikos ugnį.

Neužgesinkite, neužgesinkite taikos. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Mieli kolegos, dėl darbotvarkės. Prašome, kolege Rita.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš ne tiek dėl darbotvarkės, bet taip pat, tęsdama gražias mūsų Seimo kalėdinių renginių tradicijas, noriu paprašyti ir pakviesti visus Seimo narius, Kanceliarijos darbuotojus, mūsų patarėjus 13 valandą į mūsų adventinį tradicinį kalėdinį susitikimą ir susitikimą su ganytojais. Dalyvaus katalikų, ortodoksų ir evangelikų liuteronų vyskupai. Dalinsimės kalėdaičiais ir taip jungsimės įvairovėje, susitaikyme ir šventiniuose linkėjimuose. Tai visus labai kviečiame (renginys truks neilgai) 13 valandą Vitražo galerijoje susitikti prie eglutės ir pasidalinti kalėdaičiu. Labai ačiū.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gruodžio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS. Ačiū. Ekonomikos komiteto pirmininkas S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Pirmininke, Ekonomikos komiteto prašymui dėl skubos tvarkos dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-23

ir lydimąjo įstatymo projekto Nr. XVP-24 bendru sutarimu buvo pritarta. Pirmininke, prašome taikyti ypatingą skubą.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, tik noriu priminti, ką reglamentuoja Statutas. Tai reikėjo padaryti pateikimo metu. Mes dabar neturime tokios galimybės šio klausimo čia išspręsti.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Pirmininke, Statute taip pat sakoma: Pirmininkas gali siūlyti ypatingą skubą.

PIRMININKAS. Tais atvejais, kai nėra aprašytos procedūros, Seimo Pirmininkas, vadovaudamasis 261 straipsniu, gali padaryti tokį sprendimą. Šiuo atveju dėl skubos ir ypatingos skubos Statute yra atskiras skyrius, kuriame procedūra labai aiškiai įrašyta. Tokios teisės aš neturiu. Dar, gerbiamas kolega, jūs patys prašėte ir Vyriausybės išvados. Sprendimas nėra atšauktas.

Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Prašau iš vakarinio posėdžio darbotvarkės išbraukti Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-4170. Ačiū. Nespėta apsvarstyti lydimųjų.

PIRMININKAS. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nėra. Ar turime balsuoti dėl gerbiamo L. Jonausko siūlymo? Balsuojame? Balsuojame. Kas už tai, kad išbrauktume iš darbotvarkės Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą.

Balsavo 111 Seimo narių: už buvo 110, susilaikė 1. Projektas išbrauktas.

Daugiau klausimų ir pasiūlymų dėl darbotvarkės nebuvo. Ar galėtume pritarti dienos darbotvarkei bendru sutarimu? Ar nėra prieštaraujančių? Nėra. Ačiū, pritarta.

10.07 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4288(2) (priėmimas)

Pirmasis darbotvarkės klausimas – Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4288. Priėmimo stadija. Seimo narys L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Lyginamajame variante mes turime tik vieną papildomą pasiūlymą, kurį turėjome apspręsti prieš priėmimo stadiją. Čia buvo mūsų Teisės departamento tokia techninio pobūdžio pataisa, šiaip labai išmintinga. Mes turėtume patikslinti: kai skiriame Šaulių sąjungos vado pavaduotojus ar rinktinių vadus, labai svarbu, kad tik tuo atveju, kai jie koordinuoja jaunųjų šaulių veiklą, jiems reikėtų bazinio šaulio įgūdžių kurso. Ne visais atvejais, bet tik tokiais atvejais. Šiek tiek supaprastiname tvarką. Komitetas vienbalsiai pritarė. Galime eiti prie įstatymo priėmimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Seimo narys jau pasakė ir dėl Teisės departamento pastabų. Ar galime nuo 1 iki 25 straipsnių pritarti bendru sutarimu? Ar prieštaraujančių nebūtų? Pritarta.

Ar galime pritarti 26 straipsniui su Teisės departamento išsakytomis pastabomis? Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių? Pritarta.

Nuo 27 iki 31 straipsnių pastabų taip pat negauta. Ar galėtume pastraipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai už – gerbiamas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tikrai labai kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui, nes įstatymu sudaromos geresnės sąlygos vis aktyviau Tėvynei tarnaujančiai Lietuvos šaulių sąjungai. Tikrai, man atrodo, tai bus svarbūs tokie dalykiniai, organizaciniai pakeitimai, kurie leis organizacijai dar stipriau pasireikšti ir gausinti savo gretas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas dėl motyvų už norėtų pasisakyti A. Radvilavičius.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Gerbiami kolegos, Šaulių sąjunga yra patriotinė savanoriška organizacija ir atlieka pagrindines penkias funkcijas – tai valstybės gynyba ir saugumas, pilietinis ugdymas, visuomenės stiprinimas, asmeninis tobulėjimas ir kultūrinių vertybių bei tradicijų saugojimas. Tai gana svarbi organizacija, bet kurią akimirka galėsianti papildyti mūsų gynybines pozicijas tiek su ginklu rankoje, tiek pilietiniu pasipriešinimu. Todėl visus kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau norinčių kalbėti nei už, nei prieš nėra. Prašome balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110 Seimo narių: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.11 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 23, 28, 29, 38, 54, 61, 63¹ ir 65¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4256(2) (priėmimas)

Antras darbotvarkės klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4256.

Pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta priėmimo stadijoje. Turime dešimt straipsnių. Ar galėtume kiekvienam iš dešimties straipsnių pastraipsniui pritarti bendru sutarimu? Ar prieštaraujančių yra? Nėra. Ačiū, pritarta.

Motyvai. Norinčių kalbėti už ir prieš nėra. Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.12 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3, 5, 7, 13, 23¹, 24 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4257(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. (Karo prievolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4257(2)). Kviečiu komiteto pirmininką gerbiamą G. Jeglinską.

Kolegos, dėl 1 ir 2 straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime 1 ir 2 straipsniams pritarti bendru sutarimu? Pastraipsniui. Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Dėl 3 straipsnio buvo Teisės departamento pastabų. Prašom, komiteto pirmininke.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Gerbiamas Pirmininke, buvo gauta viena Teisės departamento pastaba. Siūloma patikslinti formuluotę penkiose projekto vietose. Tai ta pati formuluotė skirtingose vietose, ji susijusi su negalėjimu eiti karo tarnybos netekus Lietuvos pilietybės arba įgijus antrą pilietybę – nedraugiškos šalies. Komiteto nuomonė – pritarti patikslintai formuluotei.

PIRMININKAS. Ačiū. Mielieji kolegos, ar galėtume pritarti 3 straipsniui su Teisės departamento pastaba? Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 4 straipsnio taip pat yra Seimo Teisės departamento analogiška pastaba. Ar galime pritarti su Teisės departamento pastaba bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat yra Teisės departamento analogiškų pastabų. Ar galėtume pritarti, įvertinę Teisės departamento pasiūlymus, bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Dėl 6 straipsnio taip pat yra Teisės departamento analogiškų pastabų. Ar galėtume, įvertinę Teisės departamento pastabas, pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Dėl 7 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Ar galėtume pritarti, atsižvelgdami į Teisės departamento pastabą, bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Ir 8 straipsnis. Dėl jo pastabų ir pasiūlymų negauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Prašome balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.15 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4258(2) (priėmimas)

Ketvirtas darbotvarkės klausimas – Karo prievolės įstatymo pakeitimo įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4258.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Komiteto pirmininkas pristatys Teisės departamento pastabas dėl 2 straipsnio.

G. JEGLINSKAS (DFVL). Ačiū, Pirmininke. Vėlgi ta pati situacija, Teisės departamento pastaba dėl aptartos formuluotės kartojasi ir šiame projekte. Tai komiteto nuomonė – pritarti patikslintai formuluotei.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti 2 straipsniui su Teisės departamento pastabomis bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat yra gauta Teisės departamento pastabų, analogiškai. Ar galėtume, įvertinę Teisės departamento pastabas, pritarti bendru sutarimu šitam straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio taip pat yra Seimo Teisės departamento pastabų. Ar galėtume, įvertinę šias pastabas, pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat yra Teisės departamento analogiško turinio pasiūlymas. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu, įvertinę Teisės departamento pastabą? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Prašom balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-4258) priimtas. (*Gongas*)

10.17 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2368 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4259(2) (priėmimas)

Darbotvarkės klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4259. Vienas straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta. Pasisakyti už, prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-4259) priimtas. (*Gongas*)

10.18 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio teritorijoje, pasirašyto 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-4265(2) (priėmimas)

Darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės tarpvalstybinio bendradarbiavimo susitarimo dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio teritorijoje, pasirašyto 2018 m. spalio 3 d., pakeitimo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-4265.

Taip pat yra vienas straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Motyvai. Už ir prieš kalbančių nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių: už – 119, prieš nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.19 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-25(2) (priėmimas)

Darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir San Marino Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XVP-25. Taip pat yra vienas straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Motyvų už ir prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.20 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2803 1 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4292(2) (priėmimas)

Darbotvarkės klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo keletą straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo vienu straipsniu, 12¹ straipsniu, įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4292. Įstatymą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime pritarti pastraipsniui kiekvienam bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Kalbėti dėl motyvų neužsirašė. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.21 val.

Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 5, 6, 8, 9 straipsnių ir 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4232(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas. Pastabų, pasiūlymų negauta. Įstatymą sudaro aštuoni straipsniai ir du priedai. Ar galime pritarti pastraipsniui? Prieštaraujančių nėra, pritarta.

Motyvai už, prieš? Nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymui pritarta. Atsiprašau, priimtas. (*Gongas*)

10.22 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4295(2) (priėmimas)

Mieli kolegos, kadangi biudžeto, išlaikant Statuto reikalavimus, priiminėti dar negalime keletą minučių, dėl to yra siūlymas svarstyti 2-4 klausimą – Akcizų įstatymo 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Priėmimo stadija. Įstatymą sudaro du straipsniai. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Motyvų už, prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: 111 – už, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.23 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-27(2) (priėmimas)

Kitas būtų mūsų darbotvarkės 2-5.1 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Įstatymą sudaro du straipsniai. Ar galėtume pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Motyvai dėl viso įstatymo. Motyvai prieš – Seimo narys I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Atsisakau. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Atsisako kolega kalbėti dėl motyvų prieš. Daugiau nėra norinčių kalbėti nei už, nei prieš. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110 Seimo narių: prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XVP-27) priimtas. (*Gongas*)

10.24 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-28(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-28. Įstatymą sudaro du straipsniai. Siūlymų dėl straipsnių nebuvo gauta. Ar galėtume kiekvienam iš straipsnių pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta abiem straipsniams. Dėl motyvų kalbėti užsirašiusių nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116 Seimo narių, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.26 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3825(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiame pranešėją V. Aleknavičienę, nes dėl 1 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastabų.

V. ALEKNAVIČIENĖ (LSDPF). Laba diena visiems. Buvo gautos Teisės departamento pateiktos rekomendacijos. Komitetas, susirinkęs vakar, jas aptarė ir pritarė visiems pasiūlymams bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, ar galėtume 1 straipsniui pritarti, atsižvelgdami į Teisės departamento išsakytas pastabas, bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Ir dėl motyvų kalbėti – taip pat. Dėl 2 straipsnio taip pat pastabų, pasiūlymų negauta. Bendru sutarimu galime pritarti? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Ir dėl motyvų kalbėti norinčių nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.28 val.

Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 2, 8, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2797 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-56(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas, atkreipiu dėmesį, 2-8 klausimas – Aplinkos monitoringo įstatymo keletu straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-56. Įstatymo projektą sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)
Na, dar turime porą minučių dar vienam įstatymo projektui.

10.29 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-33(2) (priėmimas)

Atkreipiu dėmesį, 2-11 klausimas – Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-33. Priėmimo stadija. Vienas straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl motyvų kalbėti nėra norinčių. Ar galime? Prašome balsuoti priėmimo stadijoje.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių: už – 114, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.30 val.

2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4221(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektas. Pranešėjas – finansų ministras.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, antrasis Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto svarstymas įvyko antradienį. Po to gauta nemažai Seimo narių pasiūlymų tobulinti šį įstatymo projektą. Juos vakar Lietuvos Respublikos Vyriausybė savo posėdyje apsvaistė. Buvo nutarta dviem iš pasiūlymų pritarti iš dalies. Konkrečius motyvus ir detales aš paaiškinsiu svarstant šį įstatymą pastraipsniui. Taigi, gerbiamas posėdžio pirmininke, Seimo Pirmininke, matyt, galėtume pereiti prie svarstymo pastraipsniui.

PIRMININKAS. Taip. Dėl 1 straipsnio yra gauta pasiūlymų. 1-as pasiūlymas yra Seimo nario... Taip, svarstome 1 straipsnį ir dėl 1 straipsnio gautus pasiūlymus. 1-as pasiūlymas – Seimo nario B. Ropės. Prašome pristatyti pasiūlymą.

Mieli kolegos, tiktai prašyčiau šiek tiek drausmės, nes triukšmas didelis ir finansų ministras nelabai ką girdi.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų teikiau pasiūlymą išplėsti Ignalinoje reabilitacinių paslaugų teikimą. Tai buvo jau pradėta prieš gerą dešimtmetį su Vyriausybės parama ir tame regione yra sukurta infrastruktūra, bet jina nepakankama. Iš esmės Rytų Aukštaitijos regiono gyventojai šiandieną turi naudotis Pietų, Vakarų Lietuvos paslaugomis ir dėl to labai daug žmonių negali pasinaudoti fiziškai, todėl perka vaistus, todėl sergamumas padidėjęs ir taip toliau. Todėl kviečiu ir prašau paremti ir skirti tą sumą infrastruktūrai plėsti. Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary. Apskritai čia bendrai dėl visų pasiūlymų aš turėčiau pastebėti, kad skirti papildomų lėšų iš valstybės biudžeto mes iš esmės jokių galimybių šiuo

metu neturime dėl egzistuojančių fiskalinių apribojimų, kuriuos aš detalčiau paaiškinau antradienį. Ta raudona 3 % BVP deficito riba. Tačiau pasižiūrėjus į jūsų pasiūlymą, tai yra geras pasiūlymas, jam reikėtų ieškoti kitų finansavimo šaltinių. Pavyzdžiui, jis galėtų būti finansuojamas iš savivaldybės nuosavų lėšų. Savivaldybių pajamos, prognozuojama, 2025 metais labai reikšmingai išaugs dėl dinamikos, tarp jų ir gyventojų pajamų mokesčio surinkimo.

Antra vertus, šitas projektas galėtų tikrai, manau, pretenduoti į Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas. Tam reikėtų savivaldybės iniciatyvos sprendimų. Šitam pasiūlymui Vyriausybė nepritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų už, prieš pasisakančių nėra. Balsuojame.

Balsavo 45 Seimo nariai: už – 23, prieš – 7, susilaikė 15. Pasiūlymui nepritarė.

2-as pasiūlymas. Teikia Seimo nariai J. Rojaka, T. Tomilinas, L. Kukuraitis. Kas pristatys pasiūlymą? T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš tikrai norėčiau pasitikslinti, ar aš pristatau dabar pasiūlymą dėl NATO energetinio saugumo...

PIRMININKAS. Taip.

T. TOMILINAS (DFVL). Taip? Nes čia eiliškumas sistemoje kitoks. Gerai. Pasiūlymas yra skirti 100 tūkst. NATO energetinio saugumo kompetencijos centrui. Tai yra absoliučiai būtinas dalykas, kuriam neužtenka dabartinių asignavimų Energetikos ministerijos eilutėje. Mes puikiai suprantame, kad susiduriame su hibridinėmis grėsmėmis mūsų energetinei sistemai, todėl tas kompetencijos centras yra tai, kuo Lietuva galėtų didžiulotis, ir būtent dalyvavimui jame yra reikalingos papildomos lėšos. Tai tikrai nėra didelės lėšos. Aš iš karto informuoju, kad atsiimsiu paskutinį pasiūlymą dėl papildomų asignavimų darbo užmokesčiui. Čia tikrai yra perteklinis. Bet dabartinėmis geopolitinėmis sąlygomis mums kažkaip taupyti 100 tūkst. ypač svarbioje srityje, kai mes išleidžiame, tikrai labai stipriai didiname savo skolinimąsi būtent dėl krašto apsaugos sumetimų. Manau, čia tikrai neturime taupyti, nes tie 100 tūkst. ir NATO energetinio saugumo kompetencijos centras yra absoliuti būtinybė.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary. Vyriausybė nepritarė šitam pasiūlymui.

Antra vertus, Energetikos ministerija, mano žiniomis, ieškos vidinių resursų, nes tai, palyginus su Energetikos ministerijos biudžetu, nėra didžiuliai pinigai. Manau, pats pasiūlymas yra labai geras ir naujasis energetikos ministras vadovaus svarstymui, kaip jį įgyvendinti ir kada, kitais metais ar dar kitais. Vyriausybė nepritarė šiam pasiūlymui – papildomai skirti lėšų.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, tikrai keista girdėti, kai sakote, pasiūlymas geras, bet jam nepritariame. Sakote, kad jis nedidelis savo apimtimi, lyginant su Energetikos ministerijos biudžetu, bet jis dar labiau nedidelis, lyginant su visu biudžetu, – 100 tūkst. tikrai niekaip ne išbalansuos jūsų biudžeto santykio. Tai yra vienintelis pasiūlymas, už kurį balsuos mūsų frakcija. Jeigu nebalsuotume už, atrodytų, kad Seimui nerūpi mūsų dalyvavimas NATO energetikos kompetencijos centre. Aš kviečiu ir valdančiuosius drąsiau pabalsuoti už šitą pasiūlymą. Tikrai finansinė apimtis kukli, o strategiškai, manau, tai yra svarbus balsavimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau balsuoti.

Balsavo 49 Seimo nariai: už – 47, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pasiūlymui nepritarė.

Kitas pasiūlymas, kurį taip pat teikia trys Seimo nariai: J. Rojaka, T. Tomilinas, L. Kukuraitis. Kas pristatys? T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Tai yra pasiūlymas, taip pat atėjęs iš Energetikos ministerijos. Kadangi keitėsi vyriausybės, keitėsi ministrai, labai daug įvairiausių neaiškumų, tikrai buvusios ministerijos vadovybei nebuvo lengva suplanuoti biudžetą, numatant naujos Vyriausybės prioritetus.

Nauja Vyriausybė savo Vyriausybės programos 6.15 punkte yra numąčiusi įkurti Vartotojų informavimo ir pagalbos centrą. Jis būtų kuriamas bendradarbiaujant su Energetikos reguliavimo taryba, Vartotojų teisių apsaugos tarnyba. Mes visi puikiai žinome, kokią šoką patyrė mūsų vartotojai dėl energetikos kainų, ir dabar realiai vieninteliai mūsų vartotojų konsultantai yra pačios

energetikos įmonės, kurios yra suinteresuotos. Todėl tokio centro kūrimas yra numatytas programoje ir būtų tikrai logiška numatyti jam finansavimą. Kalbama apie 300 tūkst. kitiems metams, tai nėra didelės lėšos. O poreikis dirbti su vartotojais ir kelti jų pasitikėjimą mūsų vykdytomis įvairiausiomis reformomis, pokyčiais, tikrai yra absoliuti būtinybė.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už išdėstytus motyvus, su jais tikrai galima sutikti. Jūs teisus, kad Vyriausybės programoje tai yra numatyta, tačiau Vyriausybė, įgyvendindama Vyriausybės programą, turėtų pasirinkti patį racionaliausią būdą, kaip įgyvendinti šią sprendimą. Mes turėjome vidinius aptarimus Vyriausybėje, kaip tai padaryti.

Pirmiausia, aišku, Energetikos ministerija, matyt, turėtų atlikti įvairių tos agentūros įkūrimo būdų kaštų ir naudos analizę. Viena iš minčių buvo pasitelkti ir energetikos srityje veikiančias valstybės įmones, kurios, jūs teisus, yra suinteresuotos, bet jos taip pat suinteresuotos, kad ir vartotojų teisių apsauga būtų organizuojama tinkamai, ir, matyt, finansiškai būtų įmanoma sugalvoti mechanizmą, kaip jos prie to prisidėtų. Dėl to Vyriausybė tam konkrečiam pasiūlymui didinti valstybės biudžeto asignavimus 2025 metams ir kitiems metams nepritarė.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Iš tikrųjų šiek tiek keistai atrodo, kad frakcijos žmonės teikia už ministrą. Galbūt pranešėjas galėtų, ministre, pasakyti, gal buvo kalbama vakar per Vyriausybės posėdį, gal ministras nesugebėjo jums įrodyti, todėl čia tas klausimas pakartojamas? Ačiū.

PIRMININKAS. Čia ne klausimų uždavimo momentas, bet motyvai prieš. Tai mes dabar prašome balsuoti. Ministre, atsakyti nereikia.

Balsavo 25 Seimo nariai: už – 18, prieš – 1, susilaikė 6. Pasiūlymui nepritarta.

4-as pasiūlymas. Taip pat teikia trys Seimo nariai: gerbiama J. Rojaka, gerbiamas T. Tomilinas ir L. Kukuraitis.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš atsiimu šitą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ar kolegos pritaria siūlymui?

T. TOMILINAS (DFVL). Taip.

PIRMININKAS. Taip, atsiimta.

5-as pasiūlymas. Teikia šeši Seimo nariai: gerbiama A. Norkienė, E. Kirkutis, B. Ropė, Č. Olševskis, V. Ažuolas, R. Tamašunienė. Kas pristatytų projektą? B. Ropė.

Dėl vedimo tvarkos. Prašom.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Supainiojau balsavimo vietą, pribėgau ne prie savo vietos, bet prie kolegų ir ne ten pabalsavau. Aš noriu tiesiai šviesiai informuoti.

PIRMININKAS. Gal galite pasakyti pavardę, įvardinti, kaip balsavote?

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Norėčiau pakeisti savo balsavimo vietą. Aš balsavau prieš, o kolegų balsavimo neįskaityti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl protokolo mes įrašysime, kad jūsų, Seimo nario V. Šeršniovo, pozicija buvo... (*Balsai salėje*) Jūs pasakėte, dėl protokolo užfiksavome, o paskui, kaip čia bus, matysime. Aš manau, kad dar yra problema su daugeliu naujų Seimo narių, kur tokios klaidos... Manau, kad, jeigu reikės, Etikos ir procedūrų komisija įvertins šitą balsavimą.

Prašau, Broni Ropė, pristatyti pasiūlymą.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, Pirmininke. Atsižvelgiame į tai, kad situacija Lietuvos pieno sektoriuje išlieka kritinė, toliau mažėja tiek ūkių, tiek laikančių karves, tiek karvių skaičius, ypač mažuose ūkiuose ir kai kuriuose vidutiniuose – per pastaruosius 12 mėnesių ūkių, laikančių karves, sumažėjo apie 3 tūkst. Vadinasi, karvių skaičius sumažėjo apie 14 tūkst. Pieno gamintojams dėl padidėjusių energetinių pašarų ir kitų priedų kainų už pieną gaunama kaina nepadengia gamybos savikainos, todėl net ir dideli ūkiai kai kur traukiasi. Kaip žinoma, Vyriausybė yra įtraukusi į savo programą užtikrinti savikainą. Kol tas bus, sakykime, sprendimas surastas ir priimtas, manau, kad metai tikrai praeis. Tai būtų labai sveika ir teisinga dabar paremti tą sektorių, kad jisai neišsivaikščiėtų, nes, kol mes sugalvosime kažkokį mechanizmą, gali jo pusės ir nelikti. Ir žinant tai, kad šiandien trūksta pieno žaliavos, didelė dalis atsivežama iš Latvijos, jos gali būti ir neatvežama, mes turėsime ir aprūpinimo maistu problemą.

Trečias dalykas. Europos Komisija skyrė paramą šitam sektoriui. Prieš dvejus metus leido ir prašė valstybės prisidėti prie tos paramos, bet, deja, buvusi Vyriausybė nenorėjo prisidėti ir ne-skyrė nė vieno euro. Tuo labiau kad buvo leidžiama prisidėti net 25 mln. Todėl prašau surasti galimybę skirti šitam jautriausiam sektoriui bent šitą sumą – 12 mln. Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už motyvus. Iš tikrųjų, pasiūlymas pagal savo ver-tę yra labai reikšmingas, tai 12 mln. eurų. Pasiūlyme konkretus šių lėšų šaltinis nebuvo nurody-tas, tik abstrakčiai – valstybės biudžeto lėšos. Vyriausybė nemato finansinių galimybių šį pasiūly-mą įgyvendinti, dėl to jam nepritarė.

PIRMININKAS. Kalbančių dėl motyvų nėra. Prašom apsispręsti.

Balsavo 26 Seimo nariai: už – 16, prieš – 3, susilaikė 7. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo nario S. Luščiko. Prašom pristatyti.

S. LUŠČIKAS (LSDPF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Mano pasiūlymas buvo iš planinių valstybės biudžeto pajamų 2025 metais skirti 0,5 mln. eurų Radviliškio rajono Baisogalos miestelio gimna-zijos stadiono su lauko aikštynais rekonstrukcijai.

Kitais metais šalia Baisogalos bus pradėtos Vokietijos karinės pramonės milžinės amunicijos gamyklos „Rheinmetall“ statybos ir bus sukurta bent 150 darbo vietų. Akivaizdu, kad Baisogaloje nepavyktų surasti reikiamo skaičiaus darbuotojų, todėl juos teks kviesti iš kitų Lietuvos regionų. Išvystyta švietimo ir sporto infrastruktūra būtų viena iš paskatų prisikviesti į Radviliškio rajoną gyventi ir dirbti jaunas šeimas su vaikais. Bet kaip mes prisikviesime jaunas šeimas atvykti gy-venti į Baisogalą, jei čia veikianti gimnazija dėl apleisto stadiono neturi net higienos paso?

Baisogalos bendruomenė jau buvo sulaukusi ne vieno ankstesnės valdžios pažado atnaujinti stadioną. Pernai vasarą pažadus dalijo tuometinis krašto apsaugos ministras L. Kasčiūnas, o Sei-mo narys A. Čepononis prieš pat rinkimus pasigyrė, kad jis jau pasirūpino finansavimu šiam pro-jektui. Bet paaiškėjo, kad tai buvo netiesa, nes Baisogalos stadionas net nebuvo įtrauktas į 2025 metų valstybės biudžeto projektą.

Kviečiu visus neapgaudinėti Baisogalos žmonių ir skirti 0,5 mln. eurų, kad būtų pradėti Bai-sogalos stadiono atnaujinimo darbai. Tikiu, kad ateityje valdančioji dauguma ras finansavimą Baisogalos stadionui. Savivaldybei tai yra didelė našta, bendra suma – 2,5 mln., todėl prašome pagalbos. Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Labai ačiū, gerbiamas Seimo nary, už išdėstytus motyvus. Su daugeliu iš jų bendrais sumetimais tikrai galima sutikti. Tačiau, pagal bendrą taisyklę, tokie projektai turėtų bū-ti finansuojami arba iš savivaldybės biudžeto, arba naudojantis kitomis galimybėmis, kurias su-teikia valstybės finansų sistema. Pavyzdžiui, būtų galima šnekėtis su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, galbūt jinau rastų kokių nors būdų. Tačiau turbūt pagrindinė (tai, matyt, palies ir dar vieną pasiūlymą) dar 2022 metais patvirtinta Sporto programa. Kitais metais Nacionalinė sporto agentūra prie Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos kvies teikti poreikį dėl naujų sporto infrastruktūros plėtros projektų finansavimo valstybės biudžeto lėšomis. Tuomet tei-kiant prioritetą, nebūtinai pirmiausia Baisogalos projektas, tie projektai bus pasverti, kuris darytų didžiausią įtaką didžiausioms bendruomenėms. Matyt, būtų ir tam tikra konkurencija dėl koky-bės, ir tam tikra konkurencija dėl kaštų ir naudos santykio.

Siūlyčiau perduoti Radviliškio savivaldybės žmonėms, kad jie nepavėluotų pateikti paraiš-kos. Vyriausybė šiam konkrečiam pasiūlymui nemato galimybių skirti papildomų lėšų iš valsty-bės biudžeto. Pasiūlymui nepritarė.

PIRMININKAS. Motyvai už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, jūs čia tiek daug variantų išvardijote. Viskas gerai. Bet tiek ankstesni Seimai, tiek tas laikotarpis, kai jūs jau buvote finansų ministras... per biudžetą buvo finansuojami ne tokie dalykai, visko ten buvo prifinansuota. Kitaip sakant, galima naudoti tai, ką jūs čia vardijote, bet galėtų būti ir valstybės biudžeto lėšos.

Aš su Baisogala irgi esu susijęs, baigęs tą mokyklą ir tame stadione daug laktęs. Nuo to lai-ko jis nepagerėjęs. O šiaip aš siūlyčiau įvertinti Baisogalos bendruomenės tą labai solidžią pozici-ją ir laikyseną „Rheinmetall“ gamyklos atėjimo atžvilgiu. Mes matėme kitokias bendruomenes,

dėl kitokių projektų. O čia žmonės įkvėpė oro, pagalvojo. Aš irgi siūlau pagalvoti apie šią bendruomenę, apie mokyklą, kuri, beje, yra viena iš lyderiaujančių gimnazijų tarp kaimiškų gimnazijų. Turime matyti visą regionų problematiką ir galvoti apie regioninę politiką. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Prašom balsuoti. Balsavo 24 Seimo nariai: už – 21, prieš nebuvo, susilaikė 3. Pasiūlymui nepritarta.

7-as pasiūlymas – kolegos Seimo nario A. Radvilavičiaus. Posėdžiui toliau pirmininkaus pirmasis vicepirmininkas.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekte nėra numatyta lėšų kompensacijoms žemdirbiams, ūkininkams, žemės ar miško savininkams ir valdytojams už įvedamus ūkinės veiklos apribojimus (draudimus). Tuo tarpu jau esamų ūkinės veiklos ir nuosavybės ribojimų mastai Lietuvoje yra ženklūs, o Seime nagrinėjamuose Lietuvos Respublikos miškų įstatymo naujos redakcijos ir Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pataisų projektuose ambicijoms plėsti naujas saugomas teritorijas numatomi dar didesnės apimties draudimai ir apribojimai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Konstitucinio Teismo ir kitų teismų sprendimų precedentais, privačios nuosavybės suvaržymai ir draudimai gali būti įvedami tik numčius adekvačias nuosavybės ribojimo kompensacijas.

Pasiūlyme taip pat yra išdėstyta faktinė situacija, naujai įvedami ribojimai ir jų sąlygoti nuostoliai. Pagal susiformavusius Konstitucijos ir kitų teismų sprendimų precedentes, akivaizdu, nauji nuosavybės ribojimai gali būti įvedami tik numčius adekvačias kompensacijas. Atsižvelgtina į tai, kad tiek Seimo Aplinkos apsaugos komitetas, tiek Kaimo reikalų komitetas yra pritarę skirti 12 mln. šitoms kompensacijoms. Todėl mano pasiūlymas yra rasti galimybę kompensacijoms atskira eilute šiame biudžete.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už motyvus. Su jais aš taip pat galėčiau sutikti, tačiau siūloma 12 mln. suma iš valstybės biudžeto lėšų yra labai didelė. Jūs nenurodėte konkretaus šaltinio, kurias išlaidas, pavyzdžiui, reikėtų sumažinti.

Kita vertus, pažymėčiau, kad valstybės biudžete jau yra numatyta finansuoti iš Europos Sąjungos lėšų kompensacijas privataus miško saugomose teritorijose savininkams: 2025 metais – 4 mln. eurų, 2026 metais suma auga iki 14 mln., 2027 metais – beveik 23 mln. Antra vertus, Miškų įstatymo projektas (jūs duodate nuorodą į jį) ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (konkretūs įstatymai, kurie ribotų tą veiklą) dar yra svarstomi Seimo komitetuose ir nėra priimti. Bet, be abejo, iškilus klausimams, Vyriausybė privalės spręsti, kaip kompensuoti miško ir žemės savininkams už įvedamus apribojimus. Jūs absoliučiai teisiūs dėl konstitucinės doktrinos aiškumo šiuo klausimu. Vyriausybė konkrečiam pasiūlymui papildomai skirti 12 mln. eurų nepritarė.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū už jūsų atsakymus. Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Visų pirma, noriu padėkoti A. Radvilavičiui už šitą iškeltą idėją. Per nepriklausomybės atkūrimo laikotarpį, gerbiamas finansų ministre, pirmą kartą I. Hofmanas kartu su medienos perdirbėjais sausį išvažiavo į gatves su tuščiais miškovežiais. Viena iš pagrindinių I. Hofmano, šios akcijos organizatoriaus, dabartinio ministro, replikų buvo, kad aplinkosauga nėra padengta pinigų, kad ribojimai ateina be pinigų. Aš, kiek buvau aplinkos ministras, mušdavausi per kiekvieną biudžetą, kad būtų numatyti pinigai. Ir ūkininkai, ir miškininkai iš esmės yra teisūs, kol jie konstituciškai nepatikrino visų šitų ribojimų, kad tai yra nepadengti pinigai. Šiandieninė Vyriausybė prirašė žymiai ambicingesnių plėtros tikslų ir taip toliau, numatančių dar didesnę viešojo intereso plėtrą į privačią nuosavybę. Šiemet yra išmokėta 2 mln. eurų kompensacijų privataus miško savininkams, kitų metų biudžete nėra numatyta daugiau. Man atrodo, šitas pasiūlymas yra be galo pamatuotas, atliepia jūsų kolegos I. Hofmano iškeltas idėjas. Bet jūs biudžete to nenumatote. Gal visgi pritarkime? Siūlyčiau pergaltvoti ir pasakyti – taip. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvų prieš nėra. Balsuojame.

Balsavo 24 Seimo nariai: už – 18, prieš nėra, susilaikė 6. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo nario S. Skvernelio. Prašome pristatyti.

S. SKVERNELIS. Mieli kolegos, aš kalbėsiu ne tik kaip Seimo narys, nes siūlymo esmė nesujusi su Seimo nario kaip individo veikla, aš kalbėsiu kaip Seimo Pirmininkas. Tikiuosi, kad daugumos jūsų vardu. Jau daugiau negu dešimtmetį Seimo kanceliarijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo sąlygos ir užmokestis gerokai mažesni negu kitose analogiškose institucijose. Kalbu apie Prezidento kanceliariją ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliariją. Šis netolygumas sąlygoja darbuotojų kaitą, apsunkina aukštos kvalifikacijos ir ekspertinių žinių turinčių darbuotojų pritraukimą ir išsaugojimą. Pavyzdžiui, Seimo kanceliarijos Teisės departamente, kuris yra mūsų tiesioginis departamentas, susijęs su įstatymų leidyba, trūksta 10 teisininkų iš 27. Daugybė teisininkų išeina į kitas institucijas už didesnę ir konkurencingesnę atlyginimą. 2027 metais mes pirmininkausime Europos Tarybai. Reikia ruoštis, reikia turėti kvalifikuotų darbuotojų. Aš kalbu ne apie politinio pasitikėjimo, bet būtent apie Kanceliarijos tarnautojus.

Noriu priminti, kad Seimo kanceliarijoje darbuotojų yra nemažai. Yra vairuotojų, ūkio darbuotojų, kurių pajamos nesiekia tūkstančio eurų į rankas. Mes esame teisinė, parlamentinė valstybė, kurioje labai aiškiai atskirtas valdžių padalijimo principas, ir turime paradoksą, kad Seimas, kuris tvirtina valstybės biudžetą, kai kuriais atvejais tampa išmaldos prašytoju institucijos, kuri yra atskaitinga Seimui. Mieli kolegos, skaičiai tikrai nėra tokie, kurie skandintų valstybės biudžetą ir pažeistų fiskalinę drausmę. Galbūt Vyriausybei reikia tiesiog priminti, kad Seimas yra ta institucija, kuri tvirtina valstybės biudžetą, o nuo Seimo kanceliarijos darbo kokybės priklauso tai, kaip bus įgyvendintos teisėkūros procedūros Lietuvos Respublikos Seime. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ministre, prašom, jūsų komentaras.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Ši nauja Vyriausybė, atsižvelgdama į tai, kad ankstesnė Vyriausybė, teikdama pirminį biudžeto projektą, yra numačiusi reikšmingą lėšų, skirtų darbo užmokesčiui mokėti įvairioms institucijoms, tarp jų ir Seimo kanceliarijai, augimą, nematė galimybių dar papildomai skirti lėšų, nes darbo užmokesčiui Seimo kanceliarijai kitais metais yra skirta virš 11 % daugiau. Augimas yra tikrai palyginamas su kitų institucijų finansavimo gerinimu. Vyriausybė nepritarė šiam konkrečiam jūsų pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Seime ne vieną dešimtmetį teko ir Seimo valdyboje dirbti, ir pačią Kanceliariją kuruoti, ir daug studijų dar teikė turbūt PHARE programos konsultantai mums, kad Seimas gali turėti savarankišką biudžetą. Ir tokį įstatymą buvome priėmę, bet taip jau atsitiko, kad finansų ministrė D. Grybauskaitė kažkaip pamalonino vieną teisėtvarkos, teisėsaugos instituciją, teismą pripažino antikonstituciniu teismu, mūsų priimtą įstatymą, kuris galiojo tik metus...

Problema yra daug rimtesnė, nes išties, didinant Seimo, kaip aukščiausios institucijos valstybėje, parlamentinėje valstybėje, ekspertines galias, Seimas turi turėti konkurencingus patarėjus ir ekspertus. Visą laiką buvo tyčiojama tiek Prezidento institucijos, tiek Vyriausybės, nors ir kaip būtų gaila, kad štai į Seimą eina *lūzeriai*, kurie už tokį atlyginimą tik ir gali dirbti.

Pasiūlymas labai teisingas, reikėtų bent jau sulyginti tarp šių minėtų institucijų, tiek Prezidento patarėjų, tiek Vyriausybės patarėjų, o galbūt ir grįžti prie klausimo, ką turi nemažai valstybių, Europos Sąjungos valstybių, kad parlamentas galėtų turėti savarankišką biudžetą ir, sakykime, nemaldauti Vyriausybės, kurią pats ir formuoja.

Pritariu šiam siūlymui, bent jau tai, kad gerbiamas naujasis Seimo Pirmininkas atkreipė dėmesį į tą varganą mūsų Kanceliarijos patarėjų padėtį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvų prieš nėra. Balsuojame.

Ačiū. Užsiregistravo 109 nariai: už pasiūlymą balsavo 108, susilaikė 1. Pasiūlymui pritarta.

Kitas pasiūlymas – 9-as – yra Seimo nario S. Skvernelio. Iš dalies pritarta. Ar galite sutikti? Sutinka. (*Šurmulytės salėje*) Ar Seimas pritaria bendru sutarimu? Pritarta.

10-as pasiūlymas taip pat Seimo nario S. Skvernelio. Prašom pristatyti.

S. SKVERNELIS. Mieli kolegos, taip pat... Tik laiką persukite iš naujo, kad 2 minutės būtų, nes kitas klausimas. Tiesiog laiką reikia iš naujo... Ačiū, gerbiamas kolega.

Vėl čia yra ne Seimo nario, o Seimo Pirmininko prašymas ir siūlymas. Mili kolegos, Seimo rūmai nėra pastatas, kuriame dirba Seimo nariai. Tai yra rūmai, kurie simbolizuoja Lietuvos parlamentą, parlamentarizmo istoriją, tai atkurtos valstybės simbolis. Labai gaila, kad tas simbolis atrodo dažnais atvejais ne taip, kaip turėtų atrodyti. Puikiai suprantame situaciją, koks yra lėšų poreikio trūkumas, tačiau Seimo rūmų dalinis patalpų atnaujinimas iš esmės buvo atliktas daugiau negu prieš 12 metų, kasmet buvo naudojamos lėšos tikrai kosmetiniams patvarkymams. Mes puikiai matome, kokios yra sienos, stogai, kaip atrodo plenariniai posėdžiai, prieš plenarinių posėdžių salę, kai lauke lyja, statomas kibiras lietui surinkti, kokie yra baldai, kokios yra mūsų reprezentacinės erdvės. 2027 metais pirmininkausime, čia bus daug reprezentacinių renginių. Kitais metais turėsime Kovo 11-osios – mūsų valstybės atkūrimo 35-mečio šventę su daugybe svečių. Tikiuosi, kad jie aplankys mūsų Seimą.

Tai gerbkime pirmiausia save. Lėšos vėl yra minimalios eiliniams remontams, kurie reikalingi patvarkyti ir turėti tam tikrą bent jau vizualinę... Aš jau nekalbu apie tai, kad mes I ir II rūmuose nuolat susiduriame su vėdinimo, šildymo problemomis. Daugybė tokių klausimų, apie kuriuos tiesiog gėda kalbėti. Kalbu apie tą patį mūsų transporto ūkį. Kodėl autobusiukai stovi ant kalnelio vidiniame kieme? O dėl to, kad jie užsiveda tik pastumti nuo kalno žemyn. Automobiliai, kurie yra Seime, taip pat daugiau negu 20 metų skaičiuoja. Tai yra tos simbolinės lėšos tikrai padėtų vizualiai patvarkyti. Taip, dalis lėšų yra skirta, tačiau tikrai tai nėra ta suma, kuri sugriautų mūsų valstybės biudžetą. Prašome palaikyti ir pritarti siūlymui.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Vyriausybė nepritarė šitam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolega V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiami kolegos, ačiū už galimybę kalbėti. Mes esame čia, salėje, turbūt keli Seimo Pirmininkai, jau tarnavę Seimui. Seimo rūmai, Seimas yra žmonių nuosavybė. Aš labai pritariu S. Skvernelio pasiūlymui, kad tą nuosavybę mes turime puoselėti už tų pačių žmonių suneštus mokesčius. Siūlau pritarti šiam pasiūlymui ir net neabejoti, kad turtas turi būti prižiūrimas šeimininkiškai.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvų prieš nėra. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 52 Seimo nariai: už balsavo 48, susilaikė 3. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo nario V. Ažuolo. Prašom pristatyti. Valiau Ažuolai, prašom pristatyti.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Mano pasiūlymas būtų toks labai paprastas. Mažeikių sporto centras yra įtrauktas į Valstybės investicijų programą ir pagal įstatymą yra privaloma jį finansuoti suteikiant 50 % finansavimą. Bėda atsitiko tokia, kad statybos jau prasidės kitais metais, o realiai visur yra nuliai. Tai nors ta simbolinė 0,5 mln. pradžia šiam sporto centrui tikrai padėtų, o po to, žinoma, yra vilčių, kad galbūt metų viduryje ar persvarstant biudžetą, ar peržiūrint europinių lėšų eilutes ta suma atsirastų ir didesnė. Bet ta startinė suma tikrai būtų reikalinga. Ačiū.

R. ŠADŽIUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už motyvus. Taip, problema yra žinoma, jina susijusi su tuo, kad Valstybės investicijų programa kaip tokia uždaroma jau keletą metų iš eilės pagal jūsų priimtą įstatymą. Šis objektas buvo įrašytas į ją tikrai dėl projektavimo stadijos.

Dabar, tęsiant sporto objektų statybą, kaip aš minėjau atsakydamas, komentuoju motyvus dėl kito pasiūlymo, matyt, geriausias būdas būtų kreiptis į Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Nacionalinės sporto agentūros organizuojamą projektų konkursą. Manau, kad tai būtų tinkamas variantas pamėginti spręsti šiuos klausimus.

Be to, labai viliuosi, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, atsižvelgdama į iš tikrųjų tokią savotišką šio projekto, šio nepigaus projekto, patirtį ir padėti, taip pat ieškos būdų jam padėti. Jūsų konkrečiam pasiūlymui Vyriausybė nepritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – I. Braziulienė. Prašau.

I. BRAZIULIENĖ (LSDPF). Gerbiama ministre, aš iš tikrųjų palaikau V. Ažuolo nuomonę, nes Mažeikiai sporto centrą jau stato nuo 2014 metų ir vis mums nepavyksta. Esame aštuntas pagal dydį Lietuvos miestas, turintis LKL komandą, žaidžiančią aukščiausioje lygoje. Tai iš tikrųjų labai viliamas, kad po persikirstymo arba bent į kitų metų biudžetą bus įtrauktas mūsų noras tiesiog. Mažeikiai yra didelis miestas ir iš tikrųjų labai norėtume turėti pramogų centrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvų prieš nėra. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 23 nariai, balsavo 21: už – 20, susilaikė 1. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo nario Z. Balčyčio. Prašau pristatyti.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, matydamas tokį žiaurų nuosprendį dėl Šilutės krašto apžvalgos bokšto, vis dėlto noriu pateikti savo pasiūlymą, kad būtų aiškiau suprantama galbūt ateityje, perspektyvoje.

Šis bokštas nėra toks paprastas. Faktiškai Lietuvoje beveik kiekviena savivaldybė turi apžvalgos bokštus. Šis bokštas būtų skirtas, kad geriau suprastume Nemuno deltos visą regioninį parką. Jisai būtų statomas ties Atmatos upe, tai yra santaka į Kuršių marias. Nemuno deltos parkas – tai savi vandenys, pavasario, rudens potvynių užliejamos pievos, pelkės, miškai. Taip pat šis bokštas sudarytų galimybę iš kitos perspektyvos pamatyti Kuršių neriją, plačiau suvokti Nemuno deltos kraštovaizdį, tai yra Nemuno deltos atšakas, apžvelgti Kuršių marias, Kniaupo įlanką. Yra tokia įlanka, beje, kolegos. Ventės ragą, Krokų Lankos ežerą, užliejamas pievas ir paukščių migraciją pavasario metu. Aš, suprasdamas visą šią situaciją ir suprasdamas, gerbiamas ministre, kad nuosprendis, matyt, nebus pakeistas, neprašau balsuoti. Tačiau tikiuosi, kad ateityje, atsiradus didesnei galimybei skirti finansavimą tokiems projektams, būtų labai gerai, kad ateityje palaikytumėte. Neprašau balsuoti.

Taip pat...

PIRMININKAS. Ačiū Seimo nariui už pritarimą. Kitas jūsų pasiūlymas dėl Šilutės rajono savivaldybės istorinio parko. Atsiėmėte?

R. ŠADŽIUS. Dėl istorinio parko taip pat siūlote nebalsuoti. Kitas pasiūlymas – 2 mln. eurų Šilutės rajono savivaldybės projektui. Šilutės miesto istorinio parko pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstravimas ir teritorijos sutvarkymas. Ir stadionas.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, ministre, suprasdamas, dar kartą kartoju, kad, matyt, neis perkalbėti jūsų nusistatymo, aš irgi siūlau nebalsuoti. Tikiuosi, kad ateityje, – atsiradus galimybei, ši stadioną ir tam tikrus sanitarinius mazgus, ir daugelį kitų dalykų, kurie yra jau, sako, dalis to, kas buvo pastatyta ir daug pinigų išleista, – turėsite omenyje ir gal rasite galimybių pritarti. Siūlau nebalsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary.

R. ŠADŽIUS. Jei galima, gerbiamas posėdžio pirmininke, trumpą komentarą pažymėčiau. Būtent šitam miesto parko sutvarkymui Klaipėdos regiono plėtros plane jau suplanuota 853 tūkst. eurų, iš kurių 725 tūkst. – Europos Sąjungos lėšos. Tai šiočia tokia pradžia tikrai yra. Projektas, matyt, svarbus.

PIRMININKAS. Labai ačiū Seimo nariui ir ministrui. Iš dalies atsižvelgta ir atsiimamas šis konkretus pasiūlymas.

Kitas pasiūlymas. Seimo narė R. Baškienė. Prašom pristatyti.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, aišku, suprantu, kad dėl egzistuojančių fiskalinės drausmės ribojimų, biudžeto priėmimo metu labai sunku tikėtis, kad bus skirta 2 mln. eurų, nors ir labai svarbiam projektui. Tačiau privalau atkreipti dėmesį į tai, kas nebuvo padaryta jau daug metų, kad gyventojų didžiausią pasitikėjimą turinčios priešgaisrinės tarnybos, jose dirbantys žmonės – jiems tenka dirbti tokiomis sąlygomis... Kaip vienas iš pavyzdžių: Kuršėnuose 1936 metais pastatytame pastate garažai kritinės būklės, jų darbo sąlygos ypač kritiškos. Todėl mes su kolega E. Kirkučiu, matydami tą situaciją iš arti ir žinodami ją, iš tiesų teikiame projektą, kuriam yra parengti visi statybos planai, suderinti visi reikalingi reikalavimai dėl pastato, naujo pastato, statybos. Dabar tikrai nuoširdžiai tikimės, kad būsimė išgirsti ir kad, jeigu ne dabar, ką matome iš jūsų pozicijos, tai tikimės, kad persikrstant valstybės biudžetą per metus galime galbūt tikėtis būti išgirsti. Ne dėl savęs, o dėl tų tarnybų ir dėl tų tarnybų darbo geresnės kokybės. Atsisakome prašymo balsuoti, išreikšdami dar kartą tikėjimą ir pasitikėjimą, kad šią problemą išgirsite.

PIRMININKAS. Prašom, ministre, jūsų komentaras.

R. ŠADŽIUS. Vyriausybė šiam pasiūlymui nepritarė. Suprantu, kad gerbiama Seimo narė ne-reikalauja balsavimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasiūlymas tuomet atsiimtas ir ministras turi galvoje. Ateityje.

Kitas pasiūlymas – 18 Seimo narių. Kas pristatys? Gal K. Mažeika? Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, kolegos, iš tiesų visas gausus būrys kolegų pasirašė. Situacija savivaldybių žemės ūkio skyriuose yra tikrai gana įtempta. Kasmet, jeigu žiūrėtume jau kiek metų *atgal*, būdavo surandama, kad savivaldybių žemės ūkio skyriai turėtų galimybę tas savivaldybėms valstybės perduotas funkcijas vykdyti, išlaikyti ten etatus. Ir išsiaiškinome ministerijoje, kad vis dėlto yra tie vidiniai resursai būtent jau iš esamų asignavimų, tai yra nepanaudotos lėšos kailinių žvėrelių kompensacijoms, kurių niekas neprašė, tai yra per 2 mln. eurų. Kaip suprantu, procedūros yra galimos ir su ministru aptarime. Manau, jeigu reikės Vyriausybės pritarimo, tai bus pakeista ir tos lėšos surastos, o ateityje bus ieškoma, kad tos funkcijos būtų padengtos pinigų, kad nereikėtų kaskart prašyti. Tai pasiūlymą atsiimame. Ir ačiū už supratingumą. Dėkui.

PIRMININKAS. Prašau, ministre, jūsų pozicija.

R. ŠADŽIUS. Atsižvelgiame į tai, ką jūs pasakėte. Iš tikrųjų vidinių resursų Žemės ūkio ministerija ieškos.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada balsuojame. (*Balsas salėje*) Atsiėmė? Ačiū už supratimą.

Kitas – Seimo nario R. Šukio pasiūlymas. Iš dalies pritarta. Ar galime sutikti, kad tenkina?

R. ŠUKYS (NAF). Jeigu tai, kam iš dalies pritarta, atsiduria biudžete, tai aš nereikalauju balansuoti dėl didesnės apimties, tenkina iš dalies finansavimas, kuriam Vyriausybė pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Priimame kaip iš dalies pritartą, sutinka. Sutarta. Tada visi pasiūlymai dėl 1 straipsnio apsvarstyti.

Ar galime bendru sutarimu 1 straipsnį priimti? Galime. Ačiū, priimta.

2 straipsnis – visi pasiūlymai yra aptarti ir nubalsuoti svarstant 1 straipsnį. Ar galime su tais pasiūlymais, dėl kurių buvo balsuota, pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta.

3 straipsnis. Taip pat buvo apsispręsta balsuojant dėl 1 ir 2 straipsnių. Ar galime pritarti bendru sutarimu, kaip yra? Ačiū, pritarta.

Nuo 4 iki 14 straipsnių pasiūlymų negauta. Ar galime priimti visus pastraipsniui? Priimta. Dėl 14 straipsnio buvo pasiūlymų, bet dėl jų apsispręsta balsuojant dėl 1 ir 2 straipsnių. Su tais pasiūlymais dėl straipsnių ar galime pritarti 14 straipsniui? Pritarta.

Nuo 15 straipsnio iki 18 straipsnio pastabų negauta. Ar galime pritarti pastraipsniui? Pritarta.

Dar turime dešimt priedų. Ar galime jiems visiems pritarti bendru sutarimu? Galime, pritar-ta. Dabar balsuosime. Pirmiausia motyvai dėl viso. Ačiū, ministre, jūs puikiai mums pristatėte, visiems aišku.

Motyvai už – Seimo narė G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Kadangi pokyčiai biudžete nuo mūsų Vyriausybės pateikto projekto ištis yra mikroskopiniai, tai manau, kad Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demok-ratai palaikys šį biudžeto projektą. Jame atliepti esminiai prioritetai, kuriuos ir mūsų Vyriausybė buvo išskyrusi, tai yra žmonių pajamų didinimas, investicijų skatinimas, taip pat gynybos finan-savimas.

Žmonių pajamoms didinti yra skiriama beveik 2 mlrd. eurų, iš kurių 800 mln. yra būtent dir-bančiųjų pajamoms didinti per minimaliosios mėnesinės algos kėlimą, per mokytojų darbo užmo-kesčio didinimą, medikų ir kitų viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio didinimą. Taip pat 600 mln. eurų yra skiriama pensijoms indeksuoti, 13 % augs pensijos, apie 70–80 eurų kiek-vienam pensininkui kas mėnesį. Taip pat socialinėms išmokoms indeksuoti 0,5 mlrd. eurų, iš ku-rių, matome, socialinės išmokos bus indeksuojamos gana ženkliai, pavyzdžiui, vaiko pinigai augs virš 25 %, pasieks 122 eurus kiekvienam vaikui. Man atrodo, tai yra tikrai didelė paspartis visiems Lietuvos gyventojams.

Taip pat investicijos Lietuvos atečiai sudarys daugiau kaip 3,5 mlrd. eurų. Taip pat yra for-muojamas naujas 1 mlrd. apimties Infrastruktūros fondas drauge su naujai konsoliduotu Nacio-naliniu plėtros banku, kuris per keletą metų sukurs beveik 1 mlrd. eurų finansinių priemonių, nukreiptų į Lietuvos infrastruktūrą. Man atrodo, tai yra svarbūs sprendimai. Taip pat užtikrina-ma, kad susitarimas dėl Gynybos fondo yra įgyvendinamas, krašto apsaugai yra skiriama 3 %

BVP, kaip ir buvo sutarta, nuo kadencijos pradžios finansavimas krašto apsaugai yra išaugęs 2,5 karto. Man atrodo, tai tikrai ženklūs pokyčiai, kurie atliepia Lietuvos šiandieninius iššūkius, todėl mūsų frakcija biudžetui pritaro.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Na, iš tikrųjų biudžetas toks blogas, kad nauji valdantieji net nesirūšo jo kaip nors reikšmingiau koreguoti. Turbūt beviltiška tai daryti. Dabar belieka tik tokia situacija – patvirtinti tai, ką turime, o metų viduryje peržiūrėti iš esmės ir daryti korekcijas.

Bet kai pamatai tokius punktus, kai iš tautos atimamos konstitucinės teisės į turtą, nors įstatymas aiškiai sako, kad turi būti kompensuojama, ir tai kompensacijai nė vieno euro, kaip gali balsuoti už tai, kad pažeisime patys įstatymą, tai, ką priimame? Kelių būklė, pareigūnų atlyginimai – čia gali vardinti ir vardinti, kas liko nuošalyje, pakraštyje ir nėra atliepta. Tas pats europinių lėšų panaudojimas, kuris buvo tragiškas ir lieka tragiškas. Tikėkimės, kad metų viduryje bus daromos korekcijos, įtraukiami kiti dalykai ir tam tikri dalykai bus atliepiami, bet balsuoti už tokį biudžetą – tai čia kaip pasakyti, kad viskas gerai, nors taip nėra. Siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Suprantu, kad norisi balsuoti gal kam nors ir prieš, bet paprasčiausiai mes neturime kitokio pasirinkimo. Iki Kalėdų lieka kelios dienos, iki Naujųjų metų – savaitė ir Lietuvai vis tiek reikės gyventi nuo sausio 1 dienos.

Džiaugiuosi, kad buvusi ministrė išvardino gerus dalykus, kurie yra šitame biudžete, Valius išvardino tuos blogus dalykus. Reikia pripažinti, kad tikrai neišspręstų dalykų – visa aibė, nes vien papildomų pasiūlymų buvo beveik už 2 mlrd. eurų. Kalbėti, kad tai idealus biudžetas, turbūt nedrįstų nė vienas buvęs finansų ministras. Kiekvieną kartą poreikis yra žymiai didesnis. Tikiuosi, kad tos problemos, kurios nebuvo išspręstos šio biudžeto priėmimo metu, tai būtent keliai, tiltų griūtys, pareigūnų atlyginimai (visi pareigūnai papildomai prašė lėšų) ir kitos sritys, biudžetinio sektoriaus finansavimas, netgi stogai teka pastatuose, kuriuose mes patys gyvename... Ir ne veltui Seimo Pirmininkas teikia pasiūlymus. Klausimų, kuriuos reikės spręsti ir kuriems reikės pinigų, tikrai daug, bet paprasčiausiai kviečiu balsuoti už šitą biudžetą ir pasistengti, kad pajamos kitais metais augtų ne tik dėl ekonomikos augimo, bet užbaigti kai kurių mokesčių įstatymų pakeitimus užtikrinant tvaresnį Lietuvos finansavimą ir nesiskolinti. Kviečiu balsuoti už šį biudžetą.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Šiek tiek keistokai atrodo, kai, prasidėjus rinkimams į Seimą, dar ankstyvą rudenį dauguma partijų akcentavo, kad iš tikrųjų mes esame pasirengę, mes nuo pirmos dienos dirbsime, mes pasitvirtinsime programą, surasime finansavimą ir pradėsime jūsų klausimus spręsti, kad konservatorių parengtas projektas, pradedamas svarstyti, visiškai netinkamas, jisai tinkamas tiktai šiukšlių dėžei. Bet rezultatas pasirodo kitoks: konservatorių parengtas projektas lieka dar vieniems metams ir mes gyvensime pagal tas taisykles, pagal tą sistemą, pagal kurią gyvenome iki šiol, nors visuomenė pasakė, kad mes nenorime gyventi pagal tas taisykles.

Iš tikrųjų, labai liūdna, kad valdančioji dauguma nesurado jėgų rimčiau susėsti ir pertvarkyti to biudžeto, įkelti į biudžetą nors vieną rimtesnę savo programos priemonę, apie kurią būtų galima visuomenei pasakyti. O ką mes dabar pasakysime? Kad užtikrinome kai kurių priemonių, kurios labai svarbios visuomenei, kurias buvusi ministrė minėjo, tęstinumą? Tuo ir pabaigiame.

Iš tikrųjų, aš susilaikysiu dėl tokio biudžeto. Šiandieną kaip tik paskelbti duomenys: sostinės regiono gyventojų pajamos yra 39 tūkst., o Vidurio Vakarų Lietuvos regiono – tik 20 tūkst. 50 % skirtumas! Įgyvendinę šitą biudžetą, mes dar keliolika procentų padidinsime skirtumą. Iš tikrųjų, manau, kad biudžetas yra netinkamas, nebent Vyriausybė dėtų pastangas, kad rimtesnis peržiūrėjimas prasidėtų kovo mėnesį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už jūsų nuomonę. Motyvai už – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mieli bičiuliai, aš šioje salėje mačiau daugybę biudžetų svarstymų. Noriu atsakyti bendražygiui ir geriausiam bičiuliui ponui A. Sysui dėl papildomų pasiūlymų. Jų būdavo tris kartus daugiau negu šiandien. Iš tiesų stebėtina, kiek rekordiškai mažai yra pasiūly-

mų. Aš norėčiau pasakyti, kad šis biudžetas buvo priverstinis mūsų Vyriausybei reaguojant į karą. Tokia smulkmena – karas, kuris gresia antrame etape mums, Baltijos šalims, ir Lenkijai. Biudžetas buvo koreguotas ypatingomis sąlygomis. Jei mes nekoreguotume biudžeto pagal karo sąlygas, tai mes negautume tarptautinės paramos – Amerikos kareivių čia ir kitų dalykų. Ir vokiečių brigados nebūtų, jei mes nebūtume pakėlę iki daugiau kaip 3 %.

Aš norėčiau pasakyti, kad mes esame padarę viską, kas įmanoma. Šis jūsų pritarimas reiškia, kad Lietuvos valdžia strateginiais klausimais rodo tęstinumą. Tai yra labai solidu. Labai džiugu matyti tai, kad mes esame solidūs dėl pagrindinių strateginių valstybės krypčių, tiek užsienio, tiek vidaus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už jūsų nuomonę. Motyvai prieš – E. Kirkutis. Prašom.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamieji, praėjusią savaitę patvirtinome Vyriausybės programą. Visi tikrai daug kalbėjome, šnekėjome, kad Vyriausybės programoje yra labai daug pažadų ir tai reikalaus labai labai didelių finansinių išteklių. Praėjo savaitė, patvirtinta Vyriausybė ir tvirtiname tą patį biudžetą, padarytą praėjusios valdžios. Šis biudžetas suponuoja tai, kad Vyriausybės programą valdančioji dauguma geriausiu atveju pradės vykdyti po pusmečio, optimalus vykdymas (biudžetas yra metų) prasidės tik po metų. Toks biudžeto netaisymas suponuoja tokią mintį, kad tai yra dar vienas neištesėtas pažadas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš manau, daugelis politikų tikriausiai balsuos už šį Biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą dėl to, kad nesukeltų politinės ir finansinės krizės, kaip atsitiko Prancūzijoje. Bet, mano nuomone, šis biudžeto projektas, parengtas buvusios Vyriausybės, tikrai yra labai blogas. Blogas dėl keleto aspektų. Pirmiausia, finansiniai išsipareigojimai išauginti neturint tvarių ilgalaikių pajamų. Tai deklaravo ir Europos Komisija šių metų lapkričio 26 dieną. Taip pat per pastaruosius dešimt metų pajamoms ir išlaidoms subalansuoti tikriausiai niekada nereikėjo tokios didelės sumos skolintis, virš 5 mlrd. eurų. Aš manau, kad naujoji Vyriausybė turėjo tam tikrą pareiškimą padaryti ir įvertinti, koks yra biudžetas ir su kokiais sunkumais susidurs ateityje.

Vadovaujantis Lietuvos banko ir Valstybės kontrolės išvadomis, aiškiai deklaruojama, kad suplanuotos pridėtinės vertės mokesčio pajamos yra per aukštos, taip pat ir gyventojų pajamų mokesčio pajamos suplanuotos per aukštos. Tai yra ne vien mano nuomonė, tai ir išsakytos Lietuvos banko ir Valstybės kontrolės nuomonės. Taip pat ir Europos Taryba įpareigojo Lietuvą atsižvelgti į keliamus reikalavimus dar liepos mėnesį. Bet buvusi Vyriausybė nepaiso nei Europos Tarybos rekomendacijų, nei Europos Komisijos rekomendacijų, nei Lietuvos banko, nei Valstybės kontrolės. Aš manau, kad naujos Vyriausybės kuo greičiau laukia tam tikras planas, koks bus ekonomikos gaivinimo planas ir mokesčių reformos planas, ko neįgyvendino buvusi Vyriausybė per ketverius metus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Motyvai prieš – M. Maldeikis. Prašau.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Aš lygiai taip pat, kaip ponas A. Butkevičius, norėčiau pasisakyti prieš, bet balsuosiu už. Tiesiog noriu padėkoti Vyriausybei, kuri nesugadino konservatorių pateikto biudžeto. Nebuvo nieko, ką jūs sugadintumėte, jūs atnešėte iš esmės tą patį. Tai su tuo ir... Ačiū, kad nuplaukė visi pažadai, su kuriais buvo eita į rinkimus tiek „Nemuno Aušros“, tiek socialdemokratų, tiek „Vardan Lietuvos“. Tai, ką mes matome, yra geriausias įrodymas, kad tie ketveri metai... skirtingai, nei buvo retorikoje, jūs iš esmės pritarėte ir tęsiate tą politiką. Ačiū jums už tai ir važiuojame toliau.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, motyvai už, motyvai prieš yra išsakyti. Prašome balsuoti dėl 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Užsiregistravo 128 Seimo nariai, balsavo 128: už – 111, prieš – 1, susilaikė 16. (*Plojimai*) Sveikinu Seimo narius ir Lietuvos žmones. 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-4221(2) priimtas. (*Gongas*)

Kolegos, mes turime šiek tiek laiko iki Vyriausybės valandos, gal tęskime iš popietinio posėdžio.

11.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-34(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas. Pristato komitetai. Europos reikalų komitetas. Pranešėja – R. Budbergytė. Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Europos reikalų komiteto nuomonė. Vakar vyko posėdis, buvo pritarta D. Jočienės kandidatūrai bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas bendru sutarimu pritarė D. Jočienės kandidatūrai tiek dėl šio nutarimo, tiek dėl kito nutarimo, nuo kitos kadencijos, taip pat.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje užsirašė kalbėti E. Zingeris. Prašom į tribūną, gerbiamas Emanueli. (*Balsai salėje*) Signatarus mes kviečiame į tribūną.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Bičiuliai, artėjančių švenčių proga aš kalbėsiu labai trumpai. Noriu pasisakyti apie D. Jočienę. Kadangi buvau Europos Taryboje daugybę metų, nuo 1993 metų, man teko ir jos laikotarpis. Daug metų ji kovojo dėl Europos teisės, teisingumo. Man labai džiugu, kad Danutė toliau tęs savo darbus. Ypač viena byla Lietuvai buvo labai kankinanti, kai gal ir Rusijos diplomatijos pastangomis teko vieną kartą įveikti, vieno balso skirtumu įveikti, dėl Lietuvos partizanų, ar jie atstovavo, ar ne Lietuvai. Jie atstovavo Lietuvai, bet vieno balso skirtumu buvo pabalsuota – ne. Po to Danutė kartu su Ukrainos teisėja padarė viską, kad šitas Lietuvos pasipriešinimo epizodas būtų atkurtas pagal tarptautinę teisę ir kad Lietuvos pasipriešinimas būtų atstovaujamas. Buvo labai jautrus epizodas. Tada, atrodo, pusę jūsų kadencijos teko, pusę neteko. Aš atsimenu jūsų milžiniškas pastangas įvertinant, būnant neutraliai kaip teisėjai Europos Taryboje, bet kartu elegantiškai pateikiant Lietuvos valstybės istorijos kančias ir Lietuvos tautos, visos, ne tik lietuvių, bet ir visos Lietuvos tautos pasipriešinimą ir bandymą parodyti, kad Lietuvos okupacija yra laikina sovietų okupacijos laikotarpiu ir nacių okupacijos laikotarpiu.

Tai aš jums norėčiau padėkoti kaip ilgamečiui, o dabar jau ir seniausiam Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos nariui. Kai pradėsiu šį kartą sesiją pagal įprastą tradiciją leisdamas seniausiam nariui pradėti Europos Tarybos sesiją, atsiminsiu jus. Ir širdingai dėkui visų žmonių, kurie, būdami politikais, stebėjo puikų jūsų darbą, vardu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kandidatė diskusijoje dalyvauti nepageidavo. Turime nutarimą iš dviejų straipsnių. Ar galime pastraipsniui pritarti po svarstymo? Pritarta. Dėl motyvų pasisakyti norinčių nėra. Balsuojame. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 103 nariai: 101 – už, 1 – prieš, 1 susilaikė. Seimo nutarimas „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ (projektas Nr. XVP-34) priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Sveikiname, gerbiama Danute.

11.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-35(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas nutarimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-35. Čia dėl tolesnio darbo. Europos reikalų komiteto pranešėja – R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Europos reikalų komitetas bendru sutarimu pritarė kitam D. Jočienės skyrimui į teisėjus.

PIRMININKAS. Ačiū. Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu – J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė D. Jočienės kandidatūrą nuo kitų metų rugsėjo mėnesio... tą kadenciją, kuri prasidės rugsėjo mėnesį, ir bendru sutarimu pritarė jos kandidatūrai.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje kalbėti užsirašiusių nėra. Nutarimas iš dviejų straipsnių. Ar galime pastraipsniui pritarti abiem? Pritarta. Po svarstymo pritarta.

Priėmimo stadija. Motyvų nėra. Prašom. Du straipsniai. Pastraipsniui pritarta. Dėl viso nutarimo prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 94, prieš – 1. Nutarimas „Dėl pritarimo Danutės Jočienės kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ (projektas Nr. XVP-35) priimtas. (*Gongas*)

Trumpa pertraukėlė, galime pakviesti ir pasveikinti gerbiamą Danutę. (*Plojimai*)

Dar kartą ačiū, tęsiame darbą.

11.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-36(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas Nr. XVP-36. Pranešėja Europos reikalų komiteto vardu – R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, Europos reikalų komitetas bendru sutarimu pritarė S. L. Kalėdos kandidatūrai į Europos Bendrąjį Teismą.

PIRMININKAS. Ačiū. Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu – J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas bendru sutarimu pritarė S. L. Kalėdos kandidatūrai į Bendrojo Teismo teisėjus.

PIRMININKAS. Ačiū. Svarstymo stadijoje diskusijoje kalbėti užsirašiusių nėra. Ar galime po svarstymo bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Priėmimo stadija. Nutarimas iš dviejų straipsnių. Ar galime pastraipsniui pritarti? Pritarta. Balsuojame dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 98, prieš, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

11.44 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 48¹, 48³, 59 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4289(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4289. Pranešėjas – R. Sinkevičius. Priėmimo stadija. Prašau.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, apsvarstęs pasiūlymus, pritarė įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dėl 1 straipsnio yra V. Ažuolo pataisa. Prašau pateikti ją.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų pataisa labai paprasta. Mūsų specialiosios tarnybos pasakė, kad energetikoje yra didžiausia korupcija ir vienas iš būdų tai daryti be viešųjų pirkimų, be jokių taisyklių – pirkti tiesiogiai iš susijusių įmonių.

Aš dabar pateikiu jums pavyzdį. Savivaldybėje leidžiami vidiniai sandoriai be konkursų, be nieko, bet įstatyme parašyta aiškiai: tik iš tų įstaigų ar įmonių, kurias savivaldybė valdo *pilnai*, ne 10 %, ne 20 %, o *pilnai*, kad nebūtų jokių korupcinių dalykų ar kažkokio piktnaudžiavimo. O energetikoje, pasirodo, mes leidžiame turėti 20 %, jokios įtakos negali daryti nei sprendimams, nei pakeitimams, nei kažkam, ir galima tai daryti visu tempu.

Žinote, koks buvo įdomiausias motyvas nepritarti mano pasiūlymui? Jeigu leidžiame dujų ūkyje taip elgtis ir piktnaudžiauti, ir korupcinius dalykus labiau plėsti, tai tą reikia leisti ir elektros, nes, na, kažkaip negražu. Bet savivaldybėms mes sakome – ne, ne, savivaldybės taip negali elgtis. Jeigu mes nepritariame mano pasiūlymui, pasakome, kad jeigu leidžiame dujų ūkiui taip daryti, tai reikia leisti ir elektros taip daryti, tai kaip tik būtų pirmas žingsnis, kad susijusi įmonė būtų tik ta, kur yra virš 51 % valdymo narių, akcijų, kur valstybė gali daryti įtaką sprendimams ir nepadaryti žalingų sprendimų valstybei. Tai dabar padarykime tai energetikoje, o galbūt *neužilgo* taip padarysime ir dujų ūkyje, panaikintume šiuos korupcinius dalykus. Siūlau tikrai pritarti ir tai būtų pirmas žingsnis į priekį mažinant korupciją energetikos srityje.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi komitete nepritarta, kolegų, mes turime pasitikrinti, ar yra 29 Seimo nariai, kurie norėtų svarstyti šią pataisą. Prašom balsuoti. Ačiū. Palaikė tik 20. Reikiamo skaičiaus, kad svarstyjume, nesurinkta. Tuomet galime 1 straipsniui bendru sutarimu pritarti? 1 straipsniui pritarta.

Prašau. Gerbiamas V. Ažuolas dėl vedimo tvarkos. Minutėlę.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Replika po balsavimo. Kiek aš matau, noro šalinti korupciją energetikoje neatsirado. Su tuo ir sveikinu visas puses.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau, kolege.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Aš tiesiog ne taip pabalsavau. Prašau mano balsą įskaityti prieš V. Ažuolo pasiūlymą.

PIRMININKAS. Prieš?

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Fiksuojame. 1 straipsniui bendru sutarimu galime pritarti? Pritarta. 2 straipsniui galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. 3 straipsniui bendru sutarimu galime pritarti? Pritarta. 4 straipsniui bendru sutarimu galime pritarti? Pritarta. 5 straipsniui bendru sutarimu galime pritarti? Pritarta. 6 straipsniui bendru sutarimu galime pritarti? Pritarta.

Motyvai dėl viso. Prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai nesu prieš sinchronizaciją. Aš kalbu apie būdą, kaip nepadidinti vartotojams elektros kainų sinchronizavus mūsų elektros tinklus su kontinentine Europa. Dabar matome skubotą projektą. Tarpuvaldžiu skubos tvarka staiga bandoma prastumti, iš karto užsirezervuoti pajamų šaltinius ir sukurti naują verslą. Juk energetikos įmonėms, „Igničiui“, yra perduotas didelis valstybės turtas, tai yra Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė. Keturi generatoriai po 225 megavatus, iš viso – 900 megavatų. Balansuokite, darykite. RRF'o pinigai. 200 megavatų kaupikliai. Keturi po 50 stovi. Štai jums 1 tūkst. 100 megavatų balansuoti. Kur jie bus panaudoti? Atsakymo nėra.

Galbūt „Ignitis“, siekdamas savo tikslo didinti savo vertę, naudos kažkokiai komercijai, o jūs, brangūs elektros vartotojai, pirksite papildomai iš privačių asmenų balansavimo paslaugas. Čia parašyta įstatyme, kad viskas bus gražiai sudėta į tarifą suderinus su valstybiniu reguliuotoju. Man nepatinka būtent ši nuostata ir dėl to aš susilaikysiu balsuodamas dėl šio projekto. Aš manau, kad naujoji Vyriausybė ir Energetikos ministerija turėjo peržiūrėti tuos kuoliukus, kuriuos susikalė ponas D. Kreivys su valdančiąja dauguma, nes įstatymas pridengiamas labai gražiai trispalve sinchronizacija. Aš už ją...

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

A. SKARDŽIUS (NAF). ...bet nepasipinigaukime iš to. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų tai puikus, geras konservatorių metodas: jeigu nori ką nors greitai apsukti, prasukti Seime, tai daryk skubos tvarka ir paskutinę minutę, ir dar pasakyk, kad labai labai reikia, nes čia mes miegojome, pramiegojome, ko nors nematėme.

Atsimename labai gerą pavyzdį – NATO *samitas*, 40 mln. Dvejus metus miegojo, neįvykdė konkursų, o po to be konkursų prasuko viską ir pinigai labai gerai išvažiavo. Netgi tarnybos pasakė, kad pažeidžiant visus įstatymus.

Dabar pasirodo, kad energetikoje mes tai korupcijai leiskime klestėti neribotai. Savivaldybėje vidiniai pirkimai be konkurso leidžiami tik su įmonėmis, kurias ji valdo ne 10 %, ne 20 %, kurias visiškai valdo, o energetikoje – elektros, dujų ūkyje – užtenka 20 %. Padovanoja ir tu darai, ką nori. Tada valstybė jokios įtakos negali padaryti, nes su 20 % tu jokios įtakos nepadarysi sprendimams. Tai, pasirodo, galima.

Ir buvo geležinė logika: jeigu leidžiame dujų ūkyje su 20 % tokius dalykus daryti, tai ir energetikoje reikia leisti. Tik dabar visi tie dalykai atsiguls į elektros kainą. Ir kas dabar pabalsuosime skubotai, greitai, kuo greičiau, tai turėsime rezultatą. Ar reikia čia skubėti? Nereikia. Turime posėdį sausio mėnesį. Galima pateikti visus duomenis, sutvarkyti, padaryti, ką reikia, ir gražiai išieiti iš tos situacijos. Ir čia nereikia šnekėti, kad kas nors prieš atsijungimą ar dar. Ne, mes esame prieš korupciją, mes esame prieš dirbtinį kainų didinimą ir visokių sąnaudų įtraukimą, to mes negalime daryti. Bet, kiek dabar matome iš salės, geriau užsimerkti, nematyti, kas vyksta tiek dujų ūkyje, tiek energetikos ūkyje. Tegul tos kainos kyla ir tegul žmonės tik moka, kokia problema, argi gaila? Mums, politikams, tikrai negaila. Tik visi tie skambūs šūkiai: mes viską darysime, kad elektros kaina mažėtų, tokiais balsavimais parodo, kad viską padarysime, kad didėtų ta kaina. Parodykime žmonėms, kas yra iš tikrųjų.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas pasisako I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandien mes balsuojame ne dėl to, kad atsijungtume nuo BRELL'o, šiandien mes balsuojame ne dėl to, kad Europos Sąjungos teisės aktas to reikalauja, o būtent šie du argumentai yra įstatymo aiškinamajame rašte.

Šiandien balsuojame dėl neskaidrumo elektros rinkoje, pirma. Antra, dėl būsimų kainų didėjimo elektros vartotojams. Mes šiandien balsuojame dėl šių dviejų dalykų. Kodėl tą sakau labai aiškiai? Kai yra atliekamas teisės akto teisinis vertinimas, turi būti atliekamas ir ekonominis vertinimas. Ekonominis vertinimas turi labai paprastai paskaičiuoti, kiek dėl vieno ar kito sprendimo gali nukentėti vartotojas, kiek gali brangti elektra. Juk čia yra elementaru. Aš jums pacituosiu Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorės „Litgrid“ vadovo R. Masiulio versiją. Kai jo paklausė, ar dėl šito sprendimo brangs elektra, R. Masiulis atsakė štai ką, kolegos, jis sakė: „Nemanau, kad brangs. Žinote, apskritai kainų prognozavimas yra sunkus dalykas, jos kaip kaleidoskopas, pasukus vis kitas paveikslas.“ Kolegos, nuo kada mes, priimdami teisės aktą, nežinome, kokį poveikį jis darys Lietuvos vartotojams? Ir mes šiandien drįstame priimti tokį teisės aktą? Neskubėkime, padarykime, kad būtų skaidru, padarykime, kad būtų aišku, paaiškinkime žmonėms, kad reikia atsijungti nuo BRELL'o, bet tai turi būti padaryta skaidriomis, viešomis sąlygomis. O jeigu pabrangs elektra dviem ar trimis centais, o tai yra 15 % ir daugiau, ką sakysite vartotojams? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas pasisako E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Kadangi daug buvo išsakyta nuomonių prieš, tikrai nesikartosiu, tikrai noriu paklausti salėje esančių visų Seimo narių. Buvo pasakyta ir viskas yra aiškiai parašyta, kad sinchronizavimo kaštai guls ant vartotojų, sumokės vartotojai. Kiek? Kas žino skaičių galutiniam vartotojui: vienu, dviem ar trimis centais, kuris gali pasakyti? Nė vienas nežinome.

Kitas dalykas. Kam tokios skubos reikia? Kiek yra įmonių, kurios gali sinchronizuoti, kur būtų valstybės turto 20 %, ne mažiau kaip 20 %, kiek tokių yra, na, galinčių tokią paslaugą atlikti? Manau, ant vienos rankos pirštų galime suskaičiuoti, ir tai kai kurios dar yra valstybinės, vadinausi, kas nors galės įkurti bendrovę, įstaigą, kuri užsiima, ir diktuoti rinkos sąlygas, kur vėl aiškumo nebelieka.

PIRMININKAS. Ačiū, motyvai išsakyti. Prašome balsuoti. (*Balsai salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū, kolegos. Balsavo 91 Seimo narys: už – 62, prieš – 8, susilaikė 21. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Dėl vedimo tvarkos?

11.57 val.

Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 3, 6¹ ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4290(2) (priėmimas)

Skelbiu dar kitą klausimą. Lydimasis – Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4290. Priėmimo stadija. Pranešėjas – R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū dar kartelį. Ekonomikos komitetas šiam įstatymo projektui pritarė bendru sutarimu. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti 1 straipsniui? Galime. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti? Pritarta. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti? Pritarta. Dėl 4 straipsnio yra pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galime pritarti? Teisės departamento išvada – pritarti. Ar galime bendru sutarimu pritarti 4 straipsniui? Pritarta su Teisės departamento pastaba. Dėl 5 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti? Pritarta. Dėl 6 straipsnio pastabų taip pat nėra. Ar galime pritarti? Pritarta.

Dėl viso pasisakyti nori V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Kolegos, šiuo atveju sustabdyti tą įstatymą ir vėl grįžti prie diskusijos sausio viduryje yra viena didelė galimybė ištraukiant korteles. Tada įstatymas bus nepriimtas, grįšime sausio viduryje, gausime visus atsakymus. Energetikos komisija jau tai inicijuoja, pateikia užklausimus, kiek kainuos, kas teks, kokios įmonės. Pateikti visą dabar esantį įmonių sąrašą, nes dujų ūkyje vyksta tas pats, energetikoje vyksta tas pats, ir parodyti visą vaizdą, kas dedasi.

Dabar jau nebėra konservatorių, energetikos ministro D. Kreivio, kuris lieptų slėpti duomenis ir nerodyti, kas ten vyksta. Dabar atėjo kita valdančioji dauguma, kuri ištrauks viską. Reikės – ir auditą padarys, reikės – ištrauks duomenis, parodys ir padės ant stalo. Ir tada sausio viduryje ramiai galėsime priimti šį sprendimą. Tad siūlau balsuoti prieš, o dar geriau ištraukti korteles, nedalyvauti balsavime, kad nebūtų priimtas šis sprendimas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Mums reikia pratęsti balsavimo laiką bent 3 minutėmis. Jeigu jūs sutinkate, balsavimo laikas pratęstas ir prašome balsuoti. Tuo metu Vyriausybę kviečiame užimti vietas. Tuoju prasidės Vyriausybės valanda.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: 77 – už, 1 – prieš, 4 susilaikė. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dėl vedimo tvarkos ar netinkamo balsavimo – A. Valinskas.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Ne replika po balsavimo, tiesiog norėčiau pranešti, kad Parlamentinių ryšių su Tibetu grupė yra kviečiama susirinkti prieš popietinį posėdį, 13 val. 50 min., tame kampe prie vandens aparato. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Replika po balsavimo – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų, džiugu matyti, kai korupciją reikia užtikrinti energetikoje, kaip greitai atbėgo į Seimo salę Seimo narių, kad užtikrintų. Sveikinu.

12.01 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKAS. Ačiū. Pradedame Vyriausybės valandą. Dalyvauja visi ministrai. Sveikiname. Ačiū, kad atvykote.

Pirmas klausiti užsirašė J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Abejoju, ar ten ministrai išgirs, nes R. Žemaitaitis ten juos apglėbęs...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kviečiame ministrus užimti vietas. Prasideda Vyriausybės valanda.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš kaip tik noriu klausti ministrų, tų trijų ministrų, kurie yra užėmę „Nemuno Aušros“ kvotą, tai žemės ūkio, aplinkos apsaugos ir teisingumo ministrų. Gal jau jie galėtų pasakyti, kiek viceministrų planuoja turėti ar jau turi? Ir kiek iš tų viceministrų jie yra pasirinkę tokiu asmeninio pasitikėjimo pagrindu patys? Ir kiek viceministrų jie turės priimti pagal „Nemuno Aušros“ ar asmeniškai R. Žemaitaičio delegavimą? Ir gal žino, kiek iš tų viceministrų bus partijos „Nemuno Aušra“ nariai?

PIRMININKAS. Ačiū už klausimą. Prašom, ministrai, atsakymą.

P. PODERSKIS. Tai aš gal pradėsiu tada. Ačiū už klausimą, gerbiamas Seimo nary. Viceministrų partiškumas yra paskutinė, kaip sakyti, paskutinis kriterijus, kuris vertinamas. Visų pirma, vertinama STT pažyma, noras dirbti ir gebėjimas tai daryti ministerijoje. Kol kas tų viceministrų pavardės yra ir aptartos, ir pasižymėtos. Šiuo metu vyksta pokalbiai ir bus vertinamas jų gebėjimas užimti pareigas. Ir tuo metu, jeigu viskas bus gerai ir STT pažyma bus tvarkinga, tai mes juos skirsime. O dėl jų partiškumo, kaip minėjau, tai nėra vertinama.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas? (*Balsas salėje*) Atsakė į jūsų klausimą taip, kaip ministras mato, reikia atsakyti. Ar, kolegos, kiti dar du ministrai norėtumėte papildyti?

I. HOFMANAS. Taip, galime.

PIRMININKAS. Prašau.

I. HOFMANAS. Dėkoju už klausimą. Yra svarstomos įvairios kandidatūros, įvairūs variantai, tarp jų yra, be abejo, ir partijos „Nemuno Aušra“ narių, bet, kaip ir kolega minėjo, tai nėra lemiantis kriterijus ir aš esu laisvas formuoti savo politinę komandą.

PIRMININKAS. Ačiū. Teisingumo ministras. Prašau.

R. MOCKUS. Gerbiamas Seimo nary, ačiū už klausimą. Vienareikšmiškai galiu patvirtinti, kad viceministrų pozicijos tvirtinamos, svarstomos ir derinamos su koalicijos partnerių vadovais ir taip pat jokių būdu negali susiklostyti tokia situacija, kad tai lems vien tik partiškumas. Žiūrima daug plačiau, žiūrima į kompetencijas ir tada bus priimami sprendimai. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkoju ministrams. Noriu priminti, kolegos, klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės. Jeigu vienas klausite 14 ministrų, tai bus 28 minutės ir kiti negaus paklausti. Siūlau klausiti po vieną klausimą.

J. Razma dėl vedimo tvarkos. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirma mano klausimo dalis buvo labai paprasta: koks apskritai viceministrų skaičius ir kiek iš jų jūs turėsite galimybę asmeniškai pasirinkti, visiškai nepaisydamas „Nemuno Aušros“?

PIRMININKAS. Klausimą girdėjome. Kitas klausia S. Kairys. S. Kairys klausia.

S. KAIRYS (LSF). Ačiū už žodį. Mano klausimas kultūros ministrui. Turbūt populiariausias jums tenkantis klausimas. Ką jūs iš tikro turėjote omenyje sakydamas, kad iš menininko reikalauti kaip iš politiko absoliutaus susivokimo nebūtų teisinga? Ar tai reiškia, kad jūs kaip nors sluoksniuojate, kokie turi būti menininkai, kokie turi būti, nežinau, kiti žmonės, ar jūs kalbate, kad menininkai nesiorientuoja aplinkoje, nesuvokia visuomeninių procesų, nežinau, geopolitinės situacijos, kitų dalykų? Ar jūs galiausiai manote, kad menininkai neturi būti pilietiški, neturi būti pavyzdžiu visuomenei? Tuo labiau kad daugybė jų yra, pavyzdžiui, Lietuvos nacionalinių premijų laureatai, irgi turi poveikį kalbėdami per žiniasklaidą ir panašiai. Ką jūs visgi turėjote omenyje teigdamas tokį teiginį?

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom, ministre.

Š. BIRUTIS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary. Aš nenorėčiau kaip nors atsakyti į jūsų interpretacijas, nes čia jūs taip galvojate, kaip jūs pasakėte. Aš tikrai taip negalvoju, aš gerbiu visus menininkus, manau, kad tai pažangiausia mūsų visuomenės dalis. Jokių čia išvedžiojamų interpretacijų aš nekomentuosiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (NAF). Pirmininke, aš nenorėčiau, kad konservatoriai trukdytų Vyriausybės valandą. Toks žanras yra neįprastas. Ne konservatorių ir ne pono J. Razmos reikalas, ką „Nemuno Aušra“ deleguos į ministerijų politinius postus. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia L. Girskienė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Aš noriu dėl Klaipėdos situacijos pasiteirauti. Krašto apsaugos ministrei ir vidaus reikalų ministrui adresuotas klausimas. Tikriausiai esate informuoti apie susiklosčiusią situaciją dėl Atgimimo aikštės rekonstrukcijos. Aš pacituosiu mero pasisakymą viešojoje erdvėje: „Rangovas atkasė pamatus, senus likučius ir rado *eilę* bombų, jų apie 20. Gavome laišką iš rangovo, kad tokiomis sąlygomis negali dirbti. Mes kreipėmės į Krašto apsaugos ministeriją ir prašėme išminuoti, nukenksminti sprogmenis. Po kelių savaičių savivaldybė paskelbė ekstremalią situaciją dėl galimos sprogmenų sankaupos Atgimimo aikštėje. Tuomet į procesą įsitraukė ir Nacionalinis krizių valdymo centras. Lapkričio 20 dieną Klaipėdos savivaldybė pranešė, jog Atgimimo aikštėje Lietuvos kariuomenės Sprogmenų neutralizavimo kuopa jau pradėjo žvalgybos darbus, tačiau sprogmenys iki šiol nėra neutralizuoti miesto centre.“ Ar buvo koks nors pasitarimas ministerijoje? Ar jūs domėjotės? Kokių skubių veiksmų planuojate imtis? Ačiū.

PIRMININKAS. Prašome, ministrai.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Čia, matyt, klausimas aktualus, kalbant apie laikotarpį, ministrui, kuris ką tik baigė darbą. Aš apie šitą situaciją sužinojau šiandien. Jau turėjau pokalbį su kariuomenės vadu. Išsiaiškinsime, ką galima padaryti artimiausiu metu. Tikiuosi, kad iki kitos Vyriausybės valandos problema jau galbūt bus išspręsta arba turėsite tikslų atsakymą.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Ar vidaus reikalų ministras norėtų papildyti?

V. KONDRATOVIČ. Jei reikės saugoti tą teritoriją, tai Vidaus reikalų ministerijos atsakomybė, tikrai užtikrinsime. Sukontaktuosime su meru. Jis gali tiesiogiai man paskambinti, mes su juo esame artimai pažįstami. Jokių problemų čia nematome.

PIRMININKAS. Ačiū ministrams. Toliau klausia A. Zuokas.

A. ZUOKAS (MSNG). Dėkoju. Sveiki, gerbiami ministrai. Klausimas visiems. Bus galima atsakyti pagal abėcėlę, pavyzdžiui. Vakar Audito komitete buvo priimtas svarbus sprendimas. Atsižvelgdamas į tai, kad dabartinė Vyriausybė ir apskritai visuomenė piktinasi perteklinėmis biurokratinėmis procedūromis, Audito komitetas rekomenduoja visoms ministerijoms atlikti vidaus auditus. Atlikus savo auditus, ypač įmonių, kurios priklauso ministerijų kuravimo sritims, įvertinus perteklines biurokratinės procedūras, laiko stoką ir visa kita, grįžti su rekomendacijomis, kaip nauja Vyriausybė veiks efektyviau, mažins biurokratiją ir skatins realius pokyčius. Klausimas – ar tą darysite?

PIRMININKAS. Tai gal premjerui adresuota.

G. PALUCKAS (LSDPF). Taip, gerbiamas kolega, jei pagal abėcėlę čia atsakinėsime, tai, matyt, užtruksime ilgoką laiko tarpą ir kiti kolegos neturės galimybės užduoti klausimą. Bet, kalbant apie perteklinio reguliavimo ar biurokratijos naštos mažinimą, čia, matyt, lygiagrečiai vyks keli procesai. Europos Komisija jau vasario mėnesį turi pateikti tam tikrus siūlymus dėl europinio reguliavimo, kuris taikomas ir mūsų viešajam sektoriui, ir mūsų pramonei. Atitinkamai rekomendacija valstybėms narėms jau dabar aiški – pirmiausia pasižiūrėti savo vadinamąsias auksavimo praktikas, kai iš Europos ateinančios kai kurios taisyklės nacionalinėse valstybėse jau yra „pagerinamos“. Čia yra pirmasis uždavinys ir iš tikrųjų visos ministerijos savo reguliavimo srityse tai turės padaryti ir peržiūrėti nedelsdamos.

Kalbant apie perteklinio reguliavimo našta, auditas labai dažnai parodo veiklos taisyklių atitikimą ir retesniu atveju, ar tos taisyklės yra efektyvios ir teisingos. Todėl šiuo metu yra atliekama tokia nedidelė visų efektyvaus viešojo valdymo siekiančių agentūrų ar institucijų inventorizacija, sakykime, veiklos strateginių planų įvertinimas. Tikrai ministerijos savo ruožtu padarys savo darbą tam, kad artimiausiu laikotarpiu galėtume padaryti jau pirmuosius žingsnius dėl minėto perteklinio reguliavimo, apie kurį informacija, tiesą pasakius, plaukia konkrečiais pavyzdžiais tiek į Vyriausybės kanceliariją, tiek į atskiras ministerijas įvairiuose sektoriuose. Čia yra gana žemai kabantys vaisiai, kai galima bus padaryti tuos darbus, matyt, nedelsiant. O europinis reguliavimas, aišku, po truputį, po truputį mes turėsime čia daryti vieną darbo dalį, kita vyks, be abejo, per Briuselio sprendimų priėmimo instrumentus.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Kitas klausia K. Podolskis.

K. PODOLSKIS (*LSDPF*). Ačiū. Aš ekonomikos ir inovacijų ministro norėčiau paklausti. Praeitą savaitę Audito komitete buvome susitikę su „Teltonikos“ vadovu ir atsakingomis institucijomis aptarti investicijų klausimus, bet taip ir neišgirdome, kas buvo praeitoje Vyriausybėje atsakingas už šitą klausimą. Dabar, kaip suprantu, būsite atsakingas jūs, jūsų ministerija, kartu ieškodami sprendimų ir su kitomis ministerijomis. Mano klausimas būtų, kokius tolesnius žingsnius esate aptarę su „Teltonikos“ vadovu, kad tuos investicinius projektus būtų galima paspartinti? Jeigu galite pakomentuoti. Ačiū.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Labai ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Iš tikrųjų, kaip bebūtų, aplinkybės diktavo ir tam tikrus prioritetus nuo pat pirmųjų dienų. Vienas pirmųjų susitikimų, kaip ir buvo minėta, buvo būtent su „Teltonikos“ projektu, na, sakykime, vadovu. Tikslas buvo labai paprastas: suvienodinti matymą tiek pačios ministerijos, tiek paties investuotojo į tai, kur yra pagrindinės problemos. Dalis problemų yra susiję su tuo, su pačios Ekonomikos ir inovacijų ministerijos valdymo sritimi. Čia esame jau suformulavę užduotis, kaip paspartinti tai, kas yra pradėta, žemės paskirties klausimus. Lygiai taip pat reikės, tikėtina, peržiūrėti reguliavimą, susijusį su investicijų sutarčių trukme ir galimybėmis pratęsti. Visa tai yra susiję su mūsų valdymo sritimi, tačiau lygiai taip pat yra klausimai, susiję su tam tikros infrastruktūros įvadais ir kitais klausimais, kurie, tikiuosi, galės būti sprendžiami, aptariami tam tikro vieno langelio principu dalyvaujant daugelyje arba didžiojoje dalyje susitikimų. Ir iš mūsų, sakykime, ministerijos atstovų bus artimiausiu metu paskirtas vienas viceministras, kuris kuruos šį klausimą tam, kad galėtume bent jau kiek įmanoma labiau grąžinti projektą į anksčiau aptartus laiko rėmus.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Gedvilas. Prašau, kolega.

A. GEDVILAS (*NAF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Klausimą turiu ekonomikos ir inovacijų ministrui. Nuo kitų metų mūsų laukia, kaip čia kažkas teisingai buvo pasakęs, paliktos praėjusios Vyriausybės bombos – tarsi sprogimas visa pabrangimų banga, kuri neišvengiamai atsilies tiek ekonomikai, tiek žmonių kišenėms: brangs kuras, didės akcizai tabakui, alkoholiui, augs ir pelno mokestis, brangs elektra, dujos, pašto paslaugos, sostinės gyventojams – komunalinės paslaugos ir netgi parkavimas. Toks yra konservatorių valdžios palikimas mums. Turbūt sutiksite, kad turime imtis priemonių, kad tai kuo mažiau atsilieptų žmonėms. Ar galite nuraminti visuomenę ir pasakyti, kad turite planą B, ir gal jau turite numatę kokias nors amortizavimo priemones, kaip su tuo susitvarkyti, kad piliečiams būtų kuo mažesnė našta? Kokių veiksmų planuojate imtis?

PIRMININKAS. Prašau, ministre.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Tikriausiai retas arba nė vienas nesiginčytų, kad tikrai yra daugybė klausimų, susijusių su augančia našta tiek verslams, tiek žmonėms, ir turime turėti akivaizdžius, sakykime, sprendinius, kurie padėtų spręsti šiuos klausimus. Manau, pats geriausias receptas yra būtent pateikta ir su plačiu palaikymu patvirtinta Vyriausybės programa, kuri užkodavo ketverių metų pagrindinius prioritetus, ką mes planuojame veikti, tarp jų ir tam tikrus uždavinius šioje srityje, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos veikimo srityje. Mes turėsime dėti visas įmanomas pastangas tam, kad mūsų verslai kintančiomis sąlygomis galėtų išlikti konkurencingi, kad jų kuriami produktai iš tikrųjų būtų tokie, kurie galėtų konkuruoti tiek mūsų rinkoje, tiek globalioje rinkoje. Tam reikės sukurti paskatų mechanizmus, praplėsti esamas lengvatas ir kiek įmanoma suvienodinti sąlygas tarp lietuviškų ir užsienietiško kapitalo įmonių, nes, kaip žinote, tos sąlygos nėra vienodos. Visa tai iš tikrųjų jau yra Vyriausybės programoje, bus detalizuota priemonių plane ir jau yra dedami pirmi žingsniai nuo pat pirmųjų dienų.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Premjere, turiu klausimą jums. Turbūt Seime daug čia kolegų pastebėjo, kad vis tik po kadencijos buvę ministrai, ypač kultūros ministras, šiandien labai aktyvūs. Šį ministrą netgi maišydavau su kitu kolega Simonu, galvodavau, kad čia tas pats žmogus, nes jis visą kadenciją buvo faktiškai nematomas. Ir kiti taip pat po kadencijos gana, na, atkuto, galima taip liaudiškai pasakyti. Galbūt, kai jūs įsikraustėte į kabinetą

Vyriausybėje, radote kokią nors raštelį ar rekomendacijas, ką premjerė darė ministrams, kad kai kurie taip tyliai, ramiai tą kadenciją ir prasėdėjo? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Man sunku, gerbiamas kolega, atsakyti į jūsų klausimą. Nežinau, ką premjerė I. Šimonytė darė ministrams ar nedarė, bet jokio raštelio aš tikrai kabinete neradau, atvirkščiai – su gerbiama premjere mes labai konstruktyviai ir normaliai pakalbėjome apie valstybei svarbius reikalus. O vadovavimo stiliaus ar santykių su ministrais tikrai negaliu komentuoti. Jeigu turėsite progą, galėsite, matyt, individualiai tą klausimą užduoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia A. Anušauskas. Prašau, kolega.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Klausimas krašto apsaugos ministrei. Jūs paskutiniame susitikime dėl švediškų kovinių mašinų išsitarėte, kad 800 mln. gynybai gali būti paskolinti kiti metai, bet įstatyme ten yra apibrėžta, kad ir gynybos poreikiams, ir keliams plačiąja prasme. Tai vis dėlto kiek iš tų galimų pinigų gali būti skirta gynybos poreikiams, o kiek keliams? Tiesiog vakar Ekonomikos komitetas taip pat protokolinią sprendimą priėmė dėl keičiant įstatymą netekusių Lietuvos kelių pinigų kompensavimo kitais metais. Šiuo atveju norėčiau tiesiog žinoti, kaip dalinasi?

PIRMININKAS. Prašau, ministre.

R. ŠADŽIUS. Gerbiamas Seimo nary, mes čia sutarėme, kadangi klausimas finansinis, tai aš gal galėčiau pakomentuoti. Iš tiesų skolinimosi limitas, kurį jūs jau numatėte ką tik priimtame įstatyme, yra bendras, jis buvo padidintas 800 mln., atsižvelgiant į karines reikmes, tačiau šitas skolinimosi limitas bus naudojamas pagal įstatymo, Biudžeto įstatymo, nustatytas sąlygas visoms šioms reikmėms. Ši Vyriausybė yra išsipareigojusi pagal karinį patarimą finansuoti viską, kas bus būtina šalies gynybai stiprinti. Toksai atsakymas.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Kitas klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Klausimas ponui P. Poderskiui. Aplinkos ministerijos viena iš funkcijų – būsto tvarumo ir prieinamumo politikos formavimas. Ar jūs savo veikloje prioritetą skirsite gyventojų būsto tvarumui ir prieinamumui, ar ministro infrastruktūrai didesnę prioritetą skirsite, kabinetams ir automobiliams? Kokie sprendimai bus pirmesni?

PIRMININKAS. Ministre.

P. PODERSKIS. Prioritetą skirsiu būsto prieinamumui ir tvarumui didinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Mano klausimas būtų premjerui. Premjere, turbūt girdėjote tas istorijas, kai Migracijos tarnyba, departamentas išmeta užsieniečių verslininkus iš Lietuvos, sužlugdomas jų verslas ir netgi nebegali mokėti mokesčių Lietuvai. Ta tendencija tęsiasi toliau. Iš tikrųjų labai liūdna, kad konservatoriai pakeitė galiojantį įstatymą, kuriame buvo aiškiai parašyta, kad jeigu žmogus užsienietis turi verslą Lietuvoje, moka mokesčius Lietuvoje, jo negalima šiaip sau paimti ir išmesti iš Lietuvos. Bet jie tą punktą pakeitė. Dabar Migracijos tarnyba pagal orų prognozę ar blogą nuotaiką, ar kažką ateina pas užsieniečius ir meta juos lauk.

Ar planuojate šioje srityje grąžinti tą nuostatą į įstatymą, kad užsieniečių verslininkai, kurie jau kuria verslą, moka mokesčius Lietuvoje, nerizikuotų bet kurią dieną būti išmesti iš Lietuvos? Mes dabar užsitarnaujame tokį vardą tarp užsieniečių, kad Lietuvoje verslo geriau nereikia kurti, nes Migracijos departamentas bet kada gali tave išmesti.

PIRMININKAS. Prašom, premjere.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Man atrodo, praėjusią kadenciją mes kokius penkis ar šešis kartus keitėme Migracijos, Užimtumo įstatymus, Teisinės padėties įstatymą ir panašius dalykus darėme. Matyt, per tą gausą ar skubą pridarėme ir tam tikrų klaidų. Akivaizdu, kad taikant įstatymą tarp tų įstatymo nuostatų, kuriomis galbūt ir buvo siekiama užkardyti piktnaudžiavimą, fiktyvų įdarbinimą arba fiktyvų verslo organizavimą, įkrenta ir tie žmonės, kurie absoliučiai nekenkia Lietuvos saugumui, kuria darbo vietas, moka mokesčius į biudžetą. Todėl čia tikrai reikės to įstatymo taikymo aplinkybes išnagrinėti ir jeigu matysime, esant poreikiui tikrai inicijuosime teisėkūros pakeitimus.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia I. Braziulienė. Prašau, kolege.

I. BRAZIULIENĖ (LSDPF). Laba diena ministrų kabinetui. Aš norėčiau užduoti klausimą sveikatos ministrei. Ne vieną, tiesiog turiu du.

Pirmiausia, ministre, koks būtų jūsų požiūris į esamą kvotavimą ligoninių akušerijos ir ginekologijos skyriams? Ar sutiktumėte, kad reikia peržiūrėti esamus reikalavimus, nes po Naujųjų metų tiesiog susidarys ydinga situacija, kad (aš atstovauju Mažeikių rajonui) Mažeikių akušerijos ir ginekologijos skyrius turėtų būti uždaromas, o mūsų gimdyvės turėtų būti hospitalizuojamos Telšiuose?

Antras klausimas. Kaip Sveikatos apsaugos ministerija galėtų užtikrinti, kad ukrainiečių gydytojų diplomų pripažinimo, akreditavimo ir licencijų suteikimo procesas vyktų sparčiau? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau, ministre.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju gerbiausiai Seimo narei už klausimus. Iš tiesų, atsakant į pirmą klausimą apie kvotavimą, kvotavimas yra paremtas Vyriausybės nutarimu Nr. 370. Ankstesnės Vyriausybės yra nustatyti gana aukšti rodikliai. Vakar Seimo Sveikatos reikalų komitete plačiai aptarėme šį klausimą. Matome ir girdime tą poreikį iš regionų ligoninių, todėl iš tiesų esame nusprendę, kad pasitelkę medikus, profesionalus, specialistus šį nutarimą peržiūrėsime, ypač tuos rodiklius.

O kalbant konkrečiai apie Mažeikių ligoninę, vis dėlto tokia situacija yra jau ilgą laiką, kad kiekvienais metais ligoninė turi mažiau negu 300 gimdymų. Tai yra jau ilgą laiką besitęsianti situacija. Todėl turbūt nieko kito nelieta, tiksliai, remiantis tais rodikliais, vis dėlto vertinti situaciją objektyviai. Tačiau, kaip jau minėjau, to Vyriausybės nutarimo peržiūrėjimas yra tikrai numatytas.

Atsakydama į jūsų antrą klausimą norėčiau pasakyti, kad Ukrainos gydytojams, norintiems dirbti Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigose (ir gydytojams, ir slaugytojams), jau ir dabar yra taikoma šiokia tokia lengvesnė procedūra: mes nereikalaujame dokumentų vertimo iš anglų ir rusų kalbų, taip pat neprašome kreiptis į Studijų kokybės vertinimo centrą dėl įgyto išsilavinimo lygio pripažinimo. Mes iš tiesų matome paskutinių metų duomenis, kad šiemet per 11 mėnesių licencijos išduotos 84 sveikatos priežiūros specialistams: iš jų 26 gydytojams, 11 odontologų, 43 slaugytojoms, viena akušerio licencija, trys burnos priežiūros specialistų licencijos. Šis skaičius tendencingai mažėja. 2022 metais suteiktų licencijų skaičius buvo 206, 2023 metais – 132, o šiemet, kaip sakiau, per 11 mėnesių suteiktos 84 licencijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (NAF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas būtų ponui energetikos ministrui apie buvusios valdžios ir ministro D. Kreivio palikimą.

Jau mėnuo, kai vyksta konkursas dėl vėjo jėroje. Antras konkursas su 15 metų valstybės parama. Kaip jūs teisingai, gerbiamas ministre, ir suskaičiavote, metai kainuos maždaug 200 mln. vartotojams papildomai į sąskaitą. Tą patvirtino faktiškai ir VERT'o vadovas Energetikos komisijos posėdyje. Bet labai nustebino vakar pateikta Energetikos agentūros informacija, kad generacija bus tris kartus didesnė 2030 metais (parkas pagal konkurso sąlygas turėtų pradėti veikti 2033 metais) negu vartojimas. Vadinasi, bus dotuojamas mūsų sąskaita 15 metų po 200 mln., tai 3 mlrd., eksportas.

Ar, gerbiamas ministre, jau spėjote susipažinti ir peržiūrėti? Galbūt laikas būtų stabdyti, nes tai pirmas mėnuo, parengti naudos ir kaštų analizę, tada grįžti prie to projekto galbūt be valstybės paramos? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Taip, šiuo metu, kaip žinoma, vyksta aukcionas. Jisai buvo paskelbtas prieš mėnesį. Esminis klausimas dėl duomenų, kurie buvo pateikti vakar Lietuvos energetikos agentūros. Taip, su tais duomenimis teko susipažinti. Iš esmės turbūt vienas kertinių dalykų yra, kad tenai taip pat neįvertinti tam tikri aspektai, kalbant apie galimą elektros energijos eksportą. Kalbu apie jungtis, potencialias jungtis su Vokietija. Taip pat ir kai kurie kiti aspektai. Pagal dabartines prielaidas ir dabartines sąlygas vertinant dabartinę infrastruktūrą, taip, toks perteklius yra galimas ir todėl tikrai atsakingus reikia priimti sprendimus dėl šio konkurso.

Dėl jūsų siūlymo stabdyti ar peržiūrėti. Tikrai dabar vertiname visas aplinkybes ir norėtusi priimti tokį sprendimą, kuris... tai yra strateginis projektas, kad įvertintume tiek plusus, tiek ir minusus, bet pagrindinis kriterijus, kaip ir minėjau anksčiau, yra tas, kad vartotojai nepermokėtų už tokį projektą. O kokie bus konkretūs taktiniai žingsniai? Kaip ir minėjau, šiandien atliekame išsamų vertinimą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Toliau klausia A. Gedvilienė. Prašau, kolege.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, esu sunerimusi dėl jūsų Vyriausybės, kuri prisiekė tikrai praeitą savaitę, stabilumo. „Nemuno Aušra“ pradėjo diskusiją, viešą diskusiją dėl to, kad svarsto išeiti iš koalicijos, ir dėl to, iš viešosios erdvės sprendžiant, atsakingas yra gerbiamas Seimo Pirmininkas S. Skvernelis, kuris neteikė R. Žemaitaičio kandidatūros į Seimo vicepirmininkus.

Tai mano klausimas trumpas jums: ar jūs, jeigu būtumėte Seimo Pirmininkas, šiandien teiktumėte, ne šiandien teiktumėte, bet ar apskritai teiktumėte R. Žemaitaičio kandidatūrą į vicepirmininkus? Taip ar ne?

PIRMININKAS. Kolega, prašau.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Žaidimas toks buvo – taip ar ne? O Seime mes žaidimų nežaidžiame. Rimtai dirbame darbą ir atsakingai priimame sprendimus pagal mums patikėtas pareigas ir pozicijas. Šiandien aš nesu Seimo Pirmininkas, todėl į hipotetinius samprotavimus nesileisiu.

O kalbant apie įvairiausius samprotavimus ar abejones dėl stabilumo, jaučiamės labai stabiliai. Žemė po kojomis nedreba. Atleiskite, daugiau komentarų neturiu.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Tikrai Vyriausybė *in corpore* ne visada būna Vyriausybės valandoje. Labai ačiū visiems kolegoms.

Toliau klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas premjere, kadangi jūs čia taip labai rimtai dirbate darbus, neatsakinėjate į hipotetinius klausimus, kaip čia A. Gedvilienei replikavote, tai gal į konkretų klausimą galite atsakyti?

Jūs rinkimų programoje pažadėjote gyventojams 50 % renovacijos paramą. Tai dabar gal galite pasakyti datą, kada bus kvietimas dėl 50 % renovacijos paramos? Žmonėms gal dabar neapsimoka su suplanuotais kvietimais pretenduoti, gal luktelti, po pusmečio gal finansų ministras įdės čia pinigų?

Tai labai nehipotetinis klausimas, labai konkretus klausimas: kada įvykdysite pažadą Lietuvos gyventojams, kada jiems rengti renovacijos su 50 % parama paraiškas? Ačiū už konkretų, nehipotetinį atsakymą, nes dirbate labai rimtą darbą.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, čia tikrai nėra vietos didelei ironijai, nes praėjusi Vyriausybė buvo užsibrėžusi labai ambicingus namų renovacijos tikslus. Deja, jų nepavyko pasiekti, nes yra, matyt, tam priežasčių. Matyt, buvo padaryta ir tam tikrų klaidų dėl teisinio reguliavimo arba siūlomų sąlygų patrauklumo, nes pastaruosius dvejus metus pretenduntų į renovaciją tik mažėjo. Todėl, kalbant apie ateitį, pirmiausia reikia atlikti tam tikrą analizę, kokie būtų reikalingi teisės aktų pakeitimai, teisinis reguliavimas.

Antras dalykas. Reikia šnekėti su tomis bendruomenėmis, kurios galbūt norėtų pretenduoti, kokios sąlygos jiems netinka, ir tada, pakeitus sąlygas, galime tikėtis situacijos pasikeitimo. Todėl tikrai manau, kad čia ironijos neturėtų būti, nes sąnaudų, energijos sąnaudų, mažinimas yra vienas iš Europos Sąjungos ir Lietuvos tikslų. Bet aš net neabejoju, kad per I ketvirtį tą analizę Aplinkos ministerija tikrai atliks ir su tam tikromis išvadomis bus supažindintas ir Seimo komitetas, ir atitinkamai žinosime, kaip toliau judėti iš šitos susiklosčiusios situacijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia J. Narkevičius. Prašau.

J. NARKEVIČ (LVŽ-KŠSF). Labai ačiū. Mano irgi du konkretūs klausimai gerbiamam vidaus reikalų ministrui, susisiekimo ir tikriausiai gerbiamam premjerui. Jums teko palikimas, tai yra suprantamas dalykas, tačiau neigiamus žmonėms sprendimus tektų taisyti.

Vienas iš tokių: nuo sausio 1 dienos įsigalioja vairuotojų teisių laikymo egzaminų nauja tvarka ir pagal tą tvarką eliminuota galimybė laikyti iki šiol galiojusia rusų kalba būtent tuos prakti-

nius ir teorinius egzaminus. Manau, tai perteklinis draudimas, nes Europos Sąjungos valstybės, kaip Vokietija, turi tokią teisę ir jokios grėsmės nėra. Gerbiamas ministre, ar jūs negalvojate, kad reikėtų labai paprastų sprendimų, jūsų būtent: arba atidėti, arba pakeisti šitą tvarką ir leisti laikyti pagal poreikį ir rusų kalba? Tai vienas klausimas.

Kitas klausimas susijęs su vežėjais, ypač licencijų išdavimo apribojimais. Žinome, kad į Baltarusiją važiuoja dabar tikrai tolimųjų reisų vairuotojai arba maršrutai, kurie, tarp kita ko, registruoti Baltarusijoje, o vietiniams vežėjams leidimas nepratęstas. Ar negalvojate, gerbiamas premjere, kad reikėtų leisti pratęsti tuos leidimus vietiniams vežėjams ir tada žmonės nemokėtų tų sąlyginių 50 ar 60 eurų, o galėtų naudotis galimybe už penkis šešis eurus? Tai tiek. Labai ačiū už konkretų atsakymą.

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų taip, sausio 1 dieną pasikeičia ne vienas įstatymas ir atsiranda ne vienas įsipareigojimas. Vakar labai gerai pakalbėjome ir komitete dėl valstybės tarnybos pratęsimo reformos. Gal galima būtų stebėti ir, žinoma, dėl kitų informacinių sistemų įsigaliojimo nuo sausio 1 dienos, kur sistemų dar mes turėsime tik po pusantrų metų.

Kalbant apie jūsų situaciją, mes dėl egzaminų buvome surengę pasitarimą, kuriame dalyvavo trys ministerijos: Vidaus reikalų ministerija, Susisiekimo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, suinteresuotosios pusės, taip pat dalyvavo migracijos tarnybų atstovai, asociacijos ir iš visų girdėjau, kad iš tikrųjų šitam reikalui nebuvo pasiruošta. Tą patį patvirtina ir „Regitra“, kad nuo sausio 1 dienos tikrai negalės, tarkime, parengti, kaip buvo numatyta galimybė ukrainiečiams laikyti ukrainiečių kalba, tam reikia mažiausiai pusės metų. Analizavome ir kitų šalių praktiką, taip, tarkime, Vokietijoje, kur jūs paminėjote, yra išvis 12 kalbų ir jomis galima laikyti egzaminą. Yra šalių, kur galima laikyti tik jų šalies valstybine kalba, tarkime, Prancūzija, ta pati situacija Olandijoje, bet ten dvi kalbos yra valstybinės, tai dviem kalbomis galima laikyti. Lenkija turi keturias kalbas. Todėl buvo nuspręsta, – tam, kad išanalizuotume giliau šitą situaciją, pasiruoštume pokyčiams ir palaikytume siekį laikyti egzaminą valstybine lietuvių kalba ir kitomis Europos Sąjungos kalbomis, – atidėti to įsakymo įsigaliojimą artimiausiu metu. Iki sausio 1 dienos tas dokumentas bus patvirtintas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Tai, kolega, aš trumpai, matyt, atsakysiu į klausimą. Priimdami bet kokią sprendimą mes, matyt, siekiame efektyvumo. Jeigu norime sumažinti srautą, tada žiūrime, ar dėl priimtų sprendimų srautas sumažėjo, jeigu srautas nesumažėjo, o, kaip sakyti, tikrina kiti vežėjai, atitinkamai galbūt tas sprendimas ir nebuvo labai efektyvus, tik sudarė prielaidas, sakyme, kaštams to vežimo arba kainai didėti. Čia reikės truputį pasižiūrėti į tą statistiką, aš tą pažadu padaryti, ir tada prieisime prie tam tikro sprendimo, ar verta ką nors keisti, jeigu jau matome, kad tas sprendimas neduoda jokio efekto, ar turime kokių nors kitų tikslų, kurių mes nežinome ir kuriuos mes pasiekėme. Į šitą situaciją aš įsigilinsiu ir apie tai dar padiskutuosime.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia O. Leiputė. Nematyti salėje. Tada klausia B. Vėsaitė. Prašau.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Mano klausimas yra sveikatos apsaugos ministrei. Gerbiama ministre, jūs jau turbūt įsigilinote į savo ministerijos reikalus. Aš vėl grįžtu prie savo klausimo dėl medicininės pažymos ir vairuotojo teisių galiojimo. Ar jūs nemanote, kad valstybės draudžiamomis pajamomis... sveikatos draudimo pajamomis draudžiami pensininkai, neįgalieji vis dėlto galėtų gauti šitą pažymą nemokamai, nes jina tikrai yra skausminga – nuo 30 iki 60 eurų? Iš esmės ta sveikata tikrinama labai labai paviršutiniškai.

M. JAKUBAUSKIENĖ. Dėkoju jums, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Turbūt tokią galimybę reikėtų pasižiūrėti, ar būtų galima svarstyti. Prieš tai buvau minėjusi, kad nenumatytas toksai apmokėjimas, tačiau turbūt galima pasižiūrėti, kokios būtų galimybės, ir peržiūrėti šitą klausimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia K. Neimantas. Prašau.

K. NEIMANTAS (NAF). Ačiū. Klausimas premjerui. Pirma dalis. Abi dalys yra apie regionų politiką ir ministeriją. Ar nemanote, kad labai nedaug ką reikia padaryti atgaivinant mūsų regionus, iš tikrųjų taikyti visiškai priešingą politiką, negu vykdė buvusioji Vyriausybė, tai yra valstybė

neturėtų taupyti švietimo ir sveikatos klausimais, ir skatinti jaunų šeimų integraciją ir susilaukimą naujų vaikų? Aš net neabejoju, kad šie trys dalykai labai paskatintų ne tik, sakykime, pačių žmonių plėtrą, bet ir ekonominę naudą.

Antras klausimas – dėl ministerijos. 70 % Lietuvos surenkamo biudžeto yra iš smulkiojo ir vidutinio verslo. Ar nebūtų tikslinga pasinaudoti Amerikos pavyzdžiu ir steigti tokią ministeriją, po kuria būtų ir palįstų dalis Regionų ministerijos, netgi Ekonomikos ir inovacijų ministerijos? Netgi, sakyčiau, Žemės ūkio ministerijos ekonominė dalis galėtų palįsti po šita smulkiojo ir vidutinio verslo ministerija. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašome atsakyti.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Jis gana plataus pobūdžio. Atsakyti keliais sakiniais apie regioninės politikos poreikį ar priemonių efektyvumą būtų sudėtinga, bet, matyt, sutiksime dėl vieno, jog regioninė politika horizontaliai eina per visas viešojo gyvenimo ir viešosios politikos sritis. Reikalingos investicijos ir darbo vietos regionuose, nes nėra darbo – nėra darbo užmokesčio. Norėdamas su šeima gyventi toje teritorijoje, matyt, negali. Reikalingos viešosios bazinės paslaugos: švietimas, sveikata. Vadinasi, regioniškumo dėmuo turi atsirasti ir kitose ministerijose. Lygiai taip pat reikalingas transportas, susisiekimas, infrastruktūros vystymas. Būtent dėl šios priežasties Vyriausybės programoje yra prievolė Vyriausybei inicijuoti Regionų ministerijos steigimą. Tam tikros funkcijos, kurios iš kitų ministerijų atkeliautų į šią ministeriją, taip pat yra numatytos. Didelė dalis jų yra tai, ką jūs jau paminėjote.

O kalbant apie pagrindinius dalykus ir darbus, kurie jau yra dabar daromi, tai, ką ir minėjote, kad nebūtų viešųjų paslaugų susitraukimo ir išėjimo iš regionų jau dabar, tai rengiamas Vyriausybės nutarimas dėl švietimo įstaigų, paprastai tariant, dėl klasių komplektų. Buvo kalbėta ir su savivaldos atstovais, kad stokojant vieno ar kito mokinio nebūtų atimamas visas mokinio krešelis, kad galėtų ir savivalda priimti tam tikrą dalinę atsakomybę ir finansuoti tam tikrą dalį trūkumo. Iki šiol vykdyta praktika, ypač tai buvo skausminga Žemaitijoje, ne vieną tikrai gilią tradicijas turinčią gimnaziją pakabino ant plauko dėl išlikimo. Taigi šitie darbai bus daromi žingsnis po žingsnio, bet regioninė politika smelkiasi XIX Vyriausybės programoje horizontaliai per visas viešosios politikos sritis.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Toliau klausia D. Ulbinaitė. Prašau, kolege.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). Ačiū pirmininkui. Mano klausimas šiandieną švietimo, mokslo ir sporto ministrei. Vyriausybės programoje yra sakoma, kad audituosite ir stabdysite kai kuriuos buvusios Vyriausybės sprendimus. Ar neatsitiks taip, kad sustabdysite ir tokius gyvybiškai vaikų ugdymui svarbius sprendimus kaip lietuviškų mokyklų plėtra Vilniaus rajone? Iš tikrųjų, Riešėje, Bukiškyje, Sudervėje ir Avižieniuose katastrofiškai trūksta lietuviškų mokyklų. Ar galite pasakyti, kokius konkrečiai sprendimus ketinate stabdyti? Ar galite garantuoti, kad pažangos priemonės stabdomos nebus?

PIRMININKAS. Prašom, ministre.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą. Ir premjeras ką tik paminėjo vieną iš pirmųjų darbų, kuriuos tikrai peržiūrėsime, būtent dėl gimnazijų klasių skaičiaus nustatymo. Tai iš tiesų sukėlė įtampą regionuose esančiose gimnazijose. Taip pat diskutuosime ir tikrai kalbėsime, ir ieškosime sprendimų (dėl to kreipėsi ir Moksleivių sąjunga, ir pedagogai) dėl valstybinių brandos egzaminų ir tarpinių patikrinimų, kurie taip pat kelia labai dideles įtampas ir labai daug neaiškumų. Ši sistema tiesiog tapo neaiški, todėl bendraudami ieškosime pačių geriausių sprendimų. Tikrai tų sprendimų bus ieškoma.

O dėl Vilniaus rajono, jūs tikriausiai turite omenyje mokyklų, naujų ugdymo įstaigų statybas? Aš manau, kad tikrai Vilniaus rajonas yra žiedinė savivaldybė, kur taip pat tikrai yra daug problemų ir dėl tinklo. Tie sprendimai, kurie padaryti, kurie tikrai, matome, reikalingi bendruomenei, bus tęsiami, be jokios abejonės.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia E. Kirkutis. Prašau, kolega.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Laba diena. Ačiū, posėdžio pirmininke. Vidaus reikalų ministrui turiu klausimėlį. Visą Vyriausybės programą perskaičiau. Dėl technikos, įrangos įsigijimo daugiau

sia šnekama apie gaisrininkus, bet žinant, kokia yra padėtis su policijos pareigūnais, kad jų trūksta (trūkumas yra apie 30 %, gal dabar kaip nors pasikeitę skaičiai, trūksta 30 % policijos pareigūnų), bet ne tik kad trūksta policijos pareigūnų, bet ir policijos inventorių, automobiliai ir kitas inventorių, yra tragiškos būklės. Manau, kad kai kuriais atvejais vidutinė policijos automobilio rida netgi gali būti jau 0,5 mln. Ar nesusidarys tokia situacija, kokia buvo prieš daug metų, kai būdavo ribojamas kuras ir policija tiesiog neturėdavo ar negalėdavo atvykti į iškvietus, nes tiesiog neturėjo kuo? Kokie yra numatomi ateities planai, atnaujinant policijos pareigūnų inventorių?

V. KONDRATOVIČ. Ačiū už klausimą. Taip, policija irgi... jos plėtra, kai kalbame apie žmonių arba pareigūnų pritraukimo programą, tai yra vienas iš prioritetų būtent šita sritis. Kalbame ir apie orų atlyginimą, prestižo padidinimą ir mažiausio Lietuvos vidurkio išlaikymą, kad jauni specialistai ateitų į tarnybą, neužmirštant, aišku, ir tų tarnautojų, tų pareigūnų, kurie gana ilgą laiką tarnauja. Kalbame ir apie jų socialines garantijas, *išniveliuojant* galbūt galimą jų išėjimą iš darbo. Apie visa tai jau buvo kalbėta su generaliniu komisaru ir artimiausiu metu mes, dėliodami Vyriausybės detalią programą, dėliodami priemones, tikrai į šitą atkreipsime dėmesį.

Materialinė policijos bazė yra vienas iš prioritetų ir tikrai nebus pamiršta. Konkrečiai galbūt dėl kiekvieno automobilio ridos šiandien atsakyti negalėsiu, bet iš esmės, kiek matome, reagavimas įvyksta laiku. Suprantama, kad kiekvienas įvykis yra suskirstomas pagal svarbą ir į tokius įvykius, kurie gali palaukti, galbūt ne visada atvažiuojame iš karto, kai vienu metu tai atsitinka. Tai galbūt ne tik technikos klausimas, bet ir optimalaus resursų panaudojimo klausimas, kurį tikrai tobulinsime ir gerinsime, bet jokių būdu nebloginsime.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Toliau klausia J. Šukevičienė. Prašau, kolege.

J. ŠUKEVIČIENĖ (*LSDPF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, ministrai, mano klausimas būtų užsienio reikalų ministrui. Patvirtinome Vyriausybės programą. Šiandien patvirtinome biudžetą. Numatytos ir vidaus saugumo priemonės ir galimybės skolintis. Numatytos iš tikrųjų solidžios priemonės vidaus saugumo situacijai gerinti.

Mano klausimas visgi būtų apie užsienio politiką. Vyriausybės programoje numatyta gana nemaža ir solidi dalis, pabrėžiama aktyvi, konstruktyvi ir nuspėjama užsienio politika. Turėkime omenyje, kad geopolitinė tikrovė yra visiškai kita šiais laikais, Europos Sąjungai kaip niekad svarbu būti sutelktai ir ryžtingai. Kartais to ryžto mums galbūt ir pritrūksta šiek tiek. Gerbiamas ministre, kaip sieksite, kad dabartinė Europos Sąjungos sąranga ir procesų priėmimas būtų kaip įmanoma greitesni ir efektyvesni? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už klausimą. Prašom, ministre, atsakymai.

K. BUDRYS. Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų tai yra nuolatinė tema ir įvairiose tarybose, vakar kolega viceministras ir Bendrųjų reikalų taryboje apie tai kalbėjo, mes žinome, kad ir Europos Parlamentas yra išsakęs savo lūkestį dėl institucinės reformos. Čia yra keli svarbūs šios temos aspektai. Vienas, taip žiūrėti ir vertinti praktiką, kuri buvo Europos Sąjungoje priimant atskirus sprendimus. Kas mums dabar turbūt aktualiausia ir labiausiai skauda, tai tie sprendimai, kai neįvyksta pakankamai gerai ir ten, kur norėtume, dėl vienos, o dabar jau ir dėl dviejų šalių prieštaraavimo. Kaip mes turėtume spręsti tą situaciją, ar tai būtų sankcijos, ar tai būtų mūsų sprendimai dėl tam tikrų partnerysčių. Čia mes tą turėtume matyti kampą, ypač bendrosios užsienio saugumo politikos srityje. Ir yra tam tikrų niuansų, kurie susiję su būsima Europos Sąjungos plėtra. Kaip žinome, kai kurios šalys formuluoja sąlygiškumą, sąlyginę nuostatą, pavyzdžiui, dėl tolesnio proceso su Ukraina ir plėtros. Sakoma, kad turime neišvengiamai sutarti iš karto dėl institucinės reformos, nes dabartinės procedūros ir sąranga neva to neatitinka.

Mes laikomės nuostatos, kad dabartinė Europos Sąjungos sutartis leidžia vykdyti plėtrą ir tai neturi būti sąlyga. Tačiau būsime atviri tai diskusijai. Tik aš noriu čia pabrėžti, kad dar reikėtų uždėti ir politinių interesų dedamąją, be, sakykime, to tokio vadybos ir organizacijų pamodeliavimo. Todėl tikimės, kad nemažai dalykų iš tikrųjų pasistūmės Lenkijos pirmininkavimo metu, artimiausią pusmetį, kai norėsime atidaryti derybinius klasterius dėl Ukrainos narystės Europos Sąjungoje. Tikrai tam tikrus dalykus šalys dės kaip sąlygą prieš save. Jeigu norime to postūmio dėl Ukrainos, tai mes čia neturėtume užskubėti turbūt daug ką iš anksto taip pažadėdami, turime

turėti visus argumentus savo rankoje. Bet prie tos temos tikrai grįšime ir Užsienio reikalų komite-
te, ir Europos reikalų komitete.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų gerbiamai švietimo ministrei, nes jos nebuvo frakcijoje. Norėčiau pacituoti Vyriausybės programą ir su tuo susijusį klausimą. Rašoma: „Siekdami išlaikyti mokyklas kaimuose ir mažuose miesteliuose, įvertinsime ir koreguosime vykdomą tinklo pertvarką. Siekdami išlaikyti mokyklas mažuose miesteliuose, koreguosime XVIII Vyriausybės sprendimus. Atnaujinsime ir išplėsime Geltonųjų autobusų programą.“

Taigi, miela ministre, iš kur jūs galvojate gauti finansavimą mažoms mokykloms, turinčioms mažą vaikų skaičių, išlaikyti? Mes žinome, dėl mažo vaikų skaičiaus ir mokytojų trūkumo negaunamas tinkamas ir kokybiškas ugdymas. Mano klausimas taip pat būtų, ar ministerija perimtų geltonųjų autobusų finansavimą iš savivaldybės?

Ir labai trumpas klausimas teisingumo ministrui. Taip pat cituoju Vyriausybės programą, kurioje rašoma: „Ieškosime teisinių kelių išsaugoti Lietuvos pilietybę kuo didesniai skaičiui mūsų piliečių.“ Kokius teisinius kelius jūs matote kuo didesniai skaičiui mūsų žmonių išsaugoti Lietuvos pilietybę? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Prašom. Ministrų atsakymai.

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Nekartosiu, prieš tai jau minėjau dėl korekcijų. Bet prieš tai kaimo mokyklų tinklas... savivaldybės pačios jau tinklą buvo susitvarkiusios, dėl to nebuvo problemų. Tačiau būtent įvestas tas formalus skaičius sukėlė tiek daug problemų ir įtampas dėl mokyklų išlikimo. Sprendimai dabar tikrai nebus tokie, kurie taikomi galbūt visai Lietuvai vienodi. Mes tikrai turime matyti visą Lietuvą, matyti ir didmiesčius, matyti ir nutolusius miestelius, kaimus ir ieškoti to tokio optimalaus sprendimo, galbūt net *nesirišant* prie konkretaus skaičiaus klasėse. Taip pat suteikti daugiau galimybių pačioms savivaldybėms.

Dėl geltonųjų autobusų, atsiprašau, nepamenu dabar klausimo.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ar perimsite finansavimą, nes tai yra savarankiška savivaldybės funkcija, bet yra Vyriausybės programoje įrašyta?

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Vyriausybės programos priemonių planas bus rengiamas ir tikrai bus išdėstytos visos priemonės, kaip mes tą įgyvendinsime.

PIRMININKAS. Ačiū. Teisingumo ministras. Prašom.

R. MOCKUS. Ačiū, gerbiama Seimo nare, už klausimą. Ištis jūsų šis klausimas yra aktualus, jo genezę aš žinau, nes tiek su jumis, tiek su kitais Pasaulio lietuvių bendruomenės nariais Lietuvos Seime diskutavome šiuo klausimu. Tas klausimas keliamas jau ne mėnuo, ne pusmetis, bet ir daug anksčiau.

Yra daug įvairių pasvarstymų, kaip tai turėtų būti padaryta, tačiau niekaip tai neįgauna realaus, apčiuopiamo rezultato. Todėl vienas iš mano uždavinių – būtent kartu su šia bendruomene, pajungiant Teisingumo ministeriją, sukurti darbo grupę, kuri išnagrinėtų išsamiai galimas situacijas, kad toks teisinio reguliavimo pakeitimas būtų labai tvarus ir išspręstų šį klausimą. Taigi šiuo klausimu mes dirbsime artimiausiu metu intensyviai ir taip pat prašysime Pasaulio lietuvių bendruomenės plataus isitraukimo, kad būtų pasiektas rezultatas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia L. Šedvydis. Prašau.

L. ŠEDVYDIS (*LSDPF*). Ačiū posėdžio pirmininkui. Aš norėčiau užduoti klausimą žemės ūkio ministrui. Jūs turbūt žinote, kad Žemės ūkio ministerija vykde viešinimo kampanijas trumpoms grandinėms skatinti. Tai buvo reklamos viešumoje, apmokėtos iš Žemės ūkio ministerijos lėšų, ir jos buvo gana keistos, be jokios nuorodos, skatinamo veiksmo ar kokio nors internetinio puslapio, į kurį ta viešinimo kampanija galėjo kreipti ir turėti kokį nors poveikį. Ar galėsite galbūt ne šiandien, bet apskritai pateikti visuomenei informaciją, kiek kainavo ši kampanija, kokia nauda buvo pasiekta ir ar ministerija rengiasi testuoti panašias viešinimo kampanijas?

Ir antras klausimas, kurį paprašē kolega uzduoti. Koks jūsu požiūris ī Nacionalnēs mōkējimo agentūros biurokratinis procesus, dēl kuriu skundžiasi ūkininkai, ir ar rengiatēs mažinti ūkininkams tenkančīu susirašinējimo su Nacionaline mōkējimo agentūra naša? Aciū.

I. HOFMANAS. Dėkoju už klausimus. Atsakant į pirmą klausimą. Konkrečiai dabar neatsakysiu aš jums, skaičių tikrai nežinau. Bet, kaip jūs ir sakote, galima tuo pasidomėti ir tikrai bus galima pateikti skaičius. Aš esu už tai, kad viskas būtų kuo skaidriau.

Na, dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros, taip, ta situacija nėra gera. Reiktų įvertinti tai, kad prie tokios situacijos priėjo palaipsniui Nacionalinės mokėjimo agentūros darbas. Reiktų įvertinti prieš tai buvusį ministerijos darbą, nes iš esmės jie tą tvarką kūrė. Dabar šiek tiek yra gerėjantis Nacionalinės mokėjimo agentūros darbas ir vadovas yra pasikeitęs. Tai toliau ta kryptimi ir dirbsime, ir mažinsime biurokratinę naštą, kad taip pat prieinamumas, aiškumas ir skaidrumas būtų užtikrintas, naudojantis žemdirbiams parama ir jos priemonėmis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Ir paskutinis nori klausti A. Radvilavičius.

A. RADVILAVIČIUS (LSDPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami ministrai, aš norėčiau užduoti klausimą aplinkos ministrui. Pagal nusistovėjusią praktiką, taip jau būna susiformavusi, kad vyriausybės vadovai, prezidentai, tik užėmę savo pareigas, pradeda formuoti galbūt nuspėjamą savo veiklos politiką. Matydamas, ministre, jūsų šios dienos darbotvarkę, noriu paklausti: ar tai jūsų buvo pasirinkimas? Ar pagal tai galima būtų spręsti, kokią aplinkosaugos politiką jus vykdysite? Ar skirsite dėmesio ir kitoms organizacijoms, nes aplinkos apsaugos veikloje interesų grupių yra gana daug? Ačiū.

P. PODERSKIS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų šiandien susitikome su „Girių spiečiumi“ ir Aplinkosaugos koalicija. Tai dvi nevyriausybinių organizacijų, jungiančios labai daug kitų organizacijų ir apskritai gamta susidomėjusių žmonių. Turėjome turiningą diskusiją. Susitiksime ilgainiui, manau, su visomis interesų grupėmis natūraliai. Kodėl šios buvo pirmos ar ne pirmos? Tiesiog miškų klausimas buvo keliamas ir Prezidento, ir premjero, ir daugelio kitų gerbiamų Seimo narių. Tai mes tą klausimą šiek tiek prioritetizavome, bet, žinoma, joku būdu nepamiršime visų kitų interesų grupių. Kai tiktai bus tam laiko, o jo bus artimiausiu metu, tai juos taip pat pakviesime, tik jau turbūt po švenčių.

PIRMININKAS. Tai, gerbiami kolegos, kabineto nariai, premjere, ministrai, nuoširdžiai dėkoju Seimo vardu už jūsų dalyvavimą šioje Vyriausybės valandoje, už atsakymus. Noriu palinkėti gražių švenčių, gerų mūsų bendradarbiavimo metų ir ateityje. Apsilankykite čia, Seime, vykstančiame viename ar kitame kalėdiniame renginyje. Kuo geriausios jums kloties. Ačiū dar kartą.

12.58 val.

Seimo narių pareiškimai

O mes tęsiame Seimo darbą. Kitas rytinio posėdžio klausimas – Seimo narių pareiškimai. Yra užsirašę keletas Seimo narių. Pirmoji pareiškimą perskaitys L. Girskienė. Prašau, gerbiama kolege.

L. GIRSKIENĖ (LVŽ-KŠSF). (*Nėra garso*). Privalau tai pasakyti, nes kaip moteris, mama, politikė esu nusivylusi neatsakingu kolegų elgesiu teikiant kandidatus į Vyriausybės narius. Vienas buvęs kandidatas sumušė moterį taip, kad ją vos atpažino artimieji, ir galimai privedė prie savižudybės. Kitas, būdamas policijos pareigūnu, kvietėsi striptizų šokėjas ar prostitutės į privatų vakarėlį ir su jomis linksminosi. Sakoma, kad tai nebuvo vienintelis atvejis.

Viską bandoma nurašyti seniems laikams, tačiau tokie įvykiai nepamirštami, tokie įvykiai yra žmogaus moralinis veidas. Teisingumo ministro pareigas pradėjęs eiti R. Mockus turi atsistatydinti. Neįsivaizduoju, kaip Lietuvos teisėsaugos sistemos politinę kryptį gali formuoti asmuo, kuris nesuvokia, kas blogai buvo tame prieš daugiau nei dešimtmetį vykusiam privačiame policijos pareigūnų vakarėlyje, kuriame, kaip viešojoje erdvėje teigiama, dalyvavo striptizo šokėja ir sušoko keletą šokių jam ir jo kolegoms. Nuogas šokis policijos pareigūnams, kurie turi ginti, saugoti, padėti. Ne studentų bernų kompanijai – policijos pareigūnams, kuriems Lietuvos Respublikos vardu, be daugybės kitų funkcijų, pavesta užtikrinti teisingumą, saugumą ir žmogaus teisių apsaugą, kurie pasižada ištikimais ir sąžiningai tarnauti tėvynės labui. Ministras nemato nieko blogo dėl to, kad policijos pareigūnų vakarėlyje buvo žeminamas moters orumas, išnaudojamas

moters kūnas pramogai, o galbūt ir seksualiniams poreikiams patenkinti. Gal šią dovaną savo viršininkui pats paskirtasis ministras ir užsakė?

Nuotraumoms išplitus žiniasklaidoje, buvo pradėtas vidinis tyrimas policijoje. Aš, kaip Seimo narė, prašau atskleisti visuomenei šio vidinio tyrimo išvadas, nes vienas vakarėlio dalyvis šiuo metu eina teisingumo ministro pareigas. Visuomenė turi teisę žinoti, ar tai buvo striptizo šokėjos šokis, ar nuogos merginos linksmino pareigūnus, kad jie atlaidžiau žiūrėtų į galimus pažeidimus užsiimant nelegalia prostitucijos veikla, ar šio vakarėlio organizatoriumi buvo paskirtasis ministras, tuo metu dirbęs Viešosios tvarkos skyriuje, kuris buvo atsakingas už prostitucijos, seksualinio smurto ir išnaudojimo užkardymą. Man atrodo, kad visuomenei norima pateikti labai sušvelnintą įvykių versiją bandant moralizuoti, kad jaunystėje visi pridarėme įvairių dalykų. Pridarėme ir pridarome, bet Vyriausybės narių pareigas pasirinkę eiti asmenys turi gebėti įvertinti savo galimybes ne tik profesine, bet ir moraline prasme.

Leiskite paklausti, koks šio buvusio policijos pareigūno, advokato, dabartinio teisingumo ministro moralinis intelektas? Ar tokio moralinio intelekto žmogus gali vadovauti Lietuvos teisėsaugos sistemai, formuoti politiką? Aš manau, kad ne. Kiek šioje salėje yra vyrų ir moterų politikų, kuriems ministrą atsiviję įvykiai atrodo nieko tokio arba jaunystės klaida? Pagalvokite apie savo dukras. Mano nuomone, teisingumo ministro dalyvavimas renginyje su striptizo šokėjomis nėra suderinamas nei su profesiniais, nei su moraliniais standartais, kurių tikimasi iš visuomenės lyderių, net jei tai vyko prieš dešimtmetį. Pareigūnai, politikai, kaip visuomenės lyderiai, turi skatinti pagarbą moterims, o ne remti veikas, kurios prisideda prie moterų žeminimo ir išnaudojimo. Politiko pareiga demonstruoti moralinį lyderystės pavyzdį.

Dabar, kai ministrą palaiko tiek premjeras G. Paluckas, tiek Seimo Pirmininkas S. Skvernelis, net Prezidentas kelia klausimus dėl šios valdančiosios daugumos politiko gebėjimo laikytis aukštesnių elgesio ir moralės standartų, kurių visuomenė tikisi iš išrinktų atstovų. Politikai, kaip visuomenės lyderiai, negali ir neturi pateisinti jokių moters žeminimo apraiškų ar jos kūno išnaudojimo formų. Dalyvavimas veiklose, kurios pateisina moters seksualizavimą ir sudaiktinimą, prieštarauja pamatinėms lygybės, pagarbos žmogaus orumui ir moralės vertybėms. Tokie veiksmai griauja pastangas kurti teisingą ir lygiavertę visuomenę, o tai yra pagrindinė Teisingumo ministerijos funkcija.

Aš kviečiu vienyti Seimo laikinosios Moterų grupės nares, visuomenės veikėjas ir reikalauti, kad paskirtasis ministras pasitrauktų. Gerbiama Agnė Širinskiene, netylėkite – juk tai jūsų atstovaujamos partijos deleguotas ministras. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Toliau pareiškimą padarys R. J. Jankūnas. Prašau, kolega.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, artėja Sausio 13-oji – turbūt visiems mums šventa diena ir simbolinė Lietuvos nepriklausomybės gynimo diena. Deja, manau, daugelį, ypač tuos, kurie nukentėjo nuo okupanto represijų, skaudžiai žeidžia tai, kad iki šiol, net ir šią dieną, pasitaiko, kad Seime lankosi asmenys, kurie Kovo 11-ąją, skelbiant Lietuvos nepriklausomybę, buvo okupanto pusėje.

Aš kviečiu gerbiamą Seimą imtis žingsnių, kad tokiems žmonėms būtų uždarytos durys į Seimą bent jau sausio 13 dieną. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau pareiškimą skaito V. Ažuolas. Prašau, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Kaip įprasta, Seimo narių pranešimai tuščioje salėje. Malonu, kad dar šiek tiek kolegų liko. Taip jau dažniausiai atsitinka pačiame gale.

Baigiasi Seimo sesija, priėmėme biudžetą, priėmėme kitus dalykus, ateina tas šventinis laikotarpis. Žmonės, ateidami į rinkimus, turėjo daug vilčių, kad kas nors ženkliai pasikeis, daug gerų, naujų sprendimų bus, visa kita. Na, kol kas taip neįvyko. Biudžetą opozicija, visa buvusi opozicija, labai kritikavo, kad jis yra blogas, bet dabar kažkaip pritrūko didesnio ryžto padaryti daug didesnius biudžeto pakeitimus, o pasirinktas tas kitas žanras – šiek tiek pasroviui praplaukti, kaip sakoma, ir žiūrėti, kas bus. Aišku, aš turiu vieną viltį, kad metų viduryje dabartinė Vyriausybė atidarys biudžetą, padarys daug stipresnių korekcijų ir jis bus kitoks.

Bet turbūt liūdina kita situacija. Šiandieninis balsavimas dėl energetikos įstatymų. Suprantu, tai projektai, atnešti ankstesnės Vyriausybės, konservatorių, kitų dalykų, iš jų tai atėjo, bet liūdina yra dėl to, kad ta praktika galioja toliau: skubos tvarka, greitai, kuo skubiau, kuo greičiau, kuo mažiau paliekant laiko diskusijoms. Užtenka tik kokio nors gražaus šūkio – reikia greitai atsijungti, reikia būti nepriklausomiems ar dar kuo nors, ir toks vos ne nesigilinkite į detales, nes nereikia į jas gilintis.

Ir prie ko mes dabar atėjome? Va jau dabar naujos kadencijos Seimas nubalsavo ir už vieną, ir už kitą projektą, nors realiai skubėti nebuvo kur – buvo galima tai padaryti sausio viduryje, gavus visą informaciją, visą medžiagą, kas bus, kaip bus, kokios pasekmės. Bet neįvyko to, buvo pasirinktas kitas kelias.

Tai dabar kas atsitiks? Politikai, kurie laimėjo rinkimus, kurie valdančiojoje daugumoje, taip pat minėjo, kad jų pagrindinis tikslas, kad elektros kainos ne augtų, o mažėtų. Labai gražus tikslas, labai geras. Bet dabar priimame vieną po kito sprendimus, kurie tas kainas didins. Galvoju, galbūt ateityje pasikeis tas modelis, galbūt šioje salėje atsiras daugiau politikų, kurie suabejos tuo, kas atnešama, norės daugiau įsigilinti, išsiaiškinti, kad nebereikėtų, kaip sakoma, bėgti paskui traukinį, sakyti: oi, per skubiai priėmėme, reikia dabar daryti pakeitimus, nes blogai baigėsi.

O ko aš palinkėčiau? Energetika, deja, tiek mūsų specialiųjų tarnybų, kitų tarnybų yra pripažinta kaip didžiausias korupcijos židinys. Žinote, įdomiausia yra tai, kad mes taikome netgi įstatymuose dvejopus standartus. Savivaldybėms mes leidome daryti vidinius pirkimus, vadinamuosius be konkursų, be nieko, lengvesnėmis sąlygomis, palengvinome tam tikrus dalykus, kuriuos reikia atlikti greitai, bet tenai mes įrašėme apribojimą, kad savivaldybės tai gali daryti tik su tomis įmonėmis, kurias jos valdo. Nebuvo jokių išimčių – 5 %, 10 %, 20 % ar dar kas nors – nieko, jūs turite jas valdyti, tik tada galima tai daryti, nes natūralu, kai tu įmonę valdai, tu nesudarysi galimybių dirbtinai padidinti kainas, dirbtinai sudaryti kokias nors sąlygas, kurios būtų nuostolingos savivaldybei ar valstybei, nebus tokių galimybių sudaryta.

O energetikoje, kaip dabar paaiškėjo, aiškinantis šiuos klausimus, tiek dujų ūkyje, tiek energetikos ūkyje ta taisyklė su 20 % puikiai veikia. Kaip sakoma, dabar energetikoje labai paprasta: įkuri įmonę, gali „Vasiukais“ pavadinti ją, 20 % iš karto padovanoji (argi gaila padovanoti 20 %, nes sprendimui įtakos neturės, sprendimui įtakos gali turėti, kai yra 51 %) ir viskas – be jokių konkursų, be jokių taisyklių, be sąlygų tu gali daryti sandorius už uždarų durų, užsitaręs, kaip norėjai, taip nusprendei. Tada mes matome stebuklus: vienoje įmonėje pelnas didėja labai drastiškai, kita įmonė pusiau nuostolinga tampa. Tik gaila, kad už visa tai turi susimokėti elektros vartotojai, ne kas kitas. Mes jau matėme praeitoje kadencijoje, kai dujos buvo užperkamos netyčia labai brangiai ir labai daug į priekį, kai mes Energetikos komisijoje net atsakymų negalėdavome gauti, kodėl taip buvo padaryta, kas priėmė sprendimą, kas nubalsavo už tai. Nieko, viskas buvo slepiama. Tikiuosi, kad dabar atėjo tas laikas, kai dabartinė Vyriausybė neeis energetikų duomenų slėpti ir kas priėmė tuos sprendimus, ir tai kardinaliai pasikeis. Nes jeigu nepasikeis, tai tą kainų didėjimą matysime tikrai labai didelį. Palinkėsiu, kad to nebūtų.

PIRMININKAS. Ačiū.

13.10 val.

Informaciniai pranešimai

Kolegos, noriu informuoti, kad yra įregistruota ir praneša apie savo veiklos pradžią Tarpparlamentinių ryšių su Kazachstano Respublika grupė. Pirmininku išrinktas J. Sabatauskas, pavaduotoju – D. Bradauskas. Grupė įregistruota.

Taip pat kita grupė – Tarpparlamentinių ryšių su Graikijos Respublika. Pirmininku išrinktas A. Gedvilas, pavaduotoja – D. Petkevičienė. Grupė įregistruota.

Paskutinis rytinio posėdžio darbas – registracija. Kolegos, prašom registruotis.

Užsiregistravo 10 Seimo narių. Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

Popietinis posėdis prasidės 14 valandą. Visiems ačiū.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 16 STENOGRAMA

2024 m. gruodžio 19 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja O. LEIPUTĖ

PIRMININKĖ (O. LEIPUTĖ, LSDPF). Gerbiami kolegos, dėmesio. Seimo gruodžio 19 dienos plenarinis vakarinis posėdis pradedamas. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 69 Seimo nariai. Prašom paraginti kolegas sugrįžti į posėdžių salę.

14.01 val.

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4217(2) (priėmimas)

Vakarinės darbotvarkės 1 klausimas – Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4217. Pranešėjas – K. Mažeika.

Dėl 1 straipsnio yra gautas pasiūlymas, jį Kaimo reikalų komitetas atsiėmė, jis nesvarstomas. Kitas siūlymas yra Seimo nario S. Gentvilo. Ar yra 29? Atsiprašau, pristatykite pasiūlymą.

K. MAŽEIKA (DFVL). Nėra.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Lygiai prieš metus buvusi Vyriausybė, siekdama apsaugoti smulkiuosius šeimos ir vidutinius ūkius, išbraukė iš įstatymo pirmenybės įsigijimo tvarką juridiniams asmenims ir stambiesiems ūkininkams. Nepraėjo nė metai ir vėl bandoma sugrąžinti žemės rinkos reguliavimą ir uždaryti žemės rinką stambiųjų ūkių, koncernų, žemvaldžių rankose, kad jie galėtų supirkinėti kaimyninius sklypus.

Būtent šis įstatymas, šiandien juo daroma, atsisakant imti Vyriausybės išvadą, prieštaraujant ką tik G. Palucko komandos patvirtintai Vyriausybės programai, kad gins šeimos ūkius ir vidutinius ūkius. Iš esmės nesant ir neveikiant 500 hektarų saugikliams, leidžiama tolesnė konsolidacija esamų oligopolinių įmonių. Tai nieko, natūralu pasaulyje, kad įmonė stambėja, ūkiai stambėja, bet šiuo atveju šis įstatymas nukreiptas į tai, kad įmonės ir toliau galės stambėti, pirkdamos gretutinius sklypus.

Mes jau turėjome nuo 2014 metų saugiklių įstatymą, kuris neveikė. Tai mes, matydami, kad jis neveikia, prieš 2023 metų birželį panaikinome šitą. Aš grįžtu su šiuo pasiūlymu visgi, kad nežengtume žingsnio atgal, nedarytume paslaugų vienos ar kitos frakcijos pirmininkui, kuris nesėdi šioje salėje, ir neleistume jam dirbtinai stambinti ūkio, supirkinėjant gretimus sklypus.

Aš siūlau išbraukti tą pirmenybės tvarką, atverti žemės rinką smulkiesiems ūkininkams, naujiems ūkininkams, nes šiandien jokia pasiūla, jokie skelbimai nebeišeis į *Aruodą.lt* ar į kitus portalus, jeigu priimsime šį įstatymą. Tai kviečiu nepritari pirmenybės tvarkai, kad nesupirkinėtų vieni ar kiti koncernai toliau ir nestambėtų, o veiktų rinkos sąlygos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys Seimo nariai? Gal balsuokime, kad geriau matytume.

K. MAŽEIKA (DFVL). Nėra.

PIRMININKĖ. Nėra 29, tai nesvarstysime. Kitas pasiūlymas yra Seimo nario K. Starkevičiaus. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tiesiog... Komitetas yra pritaręs bendru sutarimu ir siūlyčiau palaikyti šį pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 Seimo nariai? Prašome, balsuodami pasižiūrime.

Yra 29, daugiau negu 29, tai yra už – 56, prieš – 3, susilaikė – 0. Prašom. Kokia yra komiteto nuomonė?

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė šį pasiūlymą ir pritarė formuluotei, kad asmuo, nuosavybės teise turintis žemės ūkio paskirties žemės sklypą, kuris ribojasi su parduodamu žemės ūkio paskirties sklypu, jeigu jis, būdamas fizinis asmuo, Ūkininko ūkio įstatymo nustatyta tvarka yra įregistravęs ūkininko ūkį, arba jo, būnant juridiniu asmeniu, įplaukos iš žemės ūkio veiklos sudaro daugiau kaip 50 % visų gaunamų pajamų. Už tokį pasiūlymą balsavo visi 8 komiteto nariai vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Atsirado užsiregistravusių kalbėti už. B. Ropė. Prieš kol kas nėra. Prašom.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų reikia suprasti, kad žemės ūkio paskirties žemė žemdirbiui yra gamybos priemonė ir niekas nesako jam parduoti kaip nors išskirtinai. Kalbama apie tai, kad kaimynas parduodamas informuotų Nacionalinę žemės tarnybą, kad yra parduodamas sklypas. O kainą nustato savininkas ir parduoda savininkas, čionai jokios problemos nėra.

Svarbiausia, kad motyvai kažkodėl didieji. Ar reikia didžiajam nusipirkti kokius kelis hektarus palei kaimyną? Plius yra ribojimas 500 hektarų. Taigi manau, kad čia visiškai specialiai jaukiama, kad galėtų naudotis verslas ir paskui reketuoti žemdirbį, atimdamas iš jo gamybos priemonę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš kalba S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Siūlyčiau nepritarti šitam pasiūlymui, nes buvo numatyta pirmenybės teisė įsigyti įsiterpusius sklypus, vadinasi, mažo ploto sklypus. O dabar įstatymas iš esmės kalba apie tai, kad ne šiaip kokį hektariuką, bet kaimynas gali pardavinėti dešimčių hektarų sklypą, kas jau nebėra šiaip, bet tai yra milžiniška plėtra. Ligšiolinis įstatymas leido įsigyti iki 3 hektarų įsiterpusį sklypą, vadinasi, iki miško, iki kelio arba šiaip apžergtą sklypą. Gal ir buvo prasminga turėti tokią pirmenybės tvarką. Bet kai dabar be jokių ploto ribojimų, be jokių išorinių, geografinių resursų pasakoma: supirkinėsi dešimtis hektarų pirmenybės tvarka, tai yra tiesus kelias į rinkos uždarymą tų, kurie jau šiandien įsikūrę. Ir gerbiamas B. Ropė, nežinau, senas valstietis, jisai arba nežino, arba yra naivus, kaip sustambėjo kai kurie Lietuvos žemvaldžiai. Man atrodo, yra tiesiog atsisakoma matyti tiesą, kas įvyko po 2014 metų su žemės saugikliais. Kviečiu nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kadangi pasisakome vienas – už, vienas – prieš, o replikos bus po balsavimo, kviečiu balsuoti.

Užsiregistravo 72, balsavo 69: už – 56, prieš – 7, susilaikė 6. Pasiūlymui pritarta. Replikų sakyti norinčių nėra. Ačiū.

Yra dėl šio straipsnio Teisės departamento pastaba. Ar galėtumėte pakomentuoti?

K. MAŽEIKA (DFVL). Taip, galėčiau pakomentuoti. Pritariame komiteto nuomonei iš dalies ir, mūsų nuomone, vis dėlto turėtų būti kalbama tik apie žemės ūkio paskirties žemę. Tai būtent dėl to siūlome pritarti.

O kita dalis, siūlome atstatyti, grąžinti iki 2024 m. sausio 1 d. galiojusį teisinį reguliavimą, suteikiantį pirmumo teisę įsigyti žemę būtent šalia, pagal nustatytą tvarką, esančio sklypo savininkui, kaimynui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti straipsniui su Seimo nario K. Starkevičiaus ir Teisės departamento pataisa, kuriai komitetas pritarė iš dalies bendru sutarimu? Galima? Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

2 straipsnis. Yra Seimo nario pasiūlymas dėl datos. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Pritatyti norite? Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia labai paprasta. Kadangi šiandien mes turime gruodžio 19 dieną, o sausio 1-ąją, suprantama, reikia tarnyboms pasiruošti, dėl to data nukeliama į vasario 1 dieną. Techninis dalykas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Čia taip pat reikėtų 29, ar yra? Greičiausiai bus. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti? Galime, dėkui. Pasiūlymui pritarta bendru sutarimu.

K. MAŽEIKA (DFVL). Komitetas pritarė vienbalsiai, 8 – už.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū. Taip pat turi me Teisės departamento pastabą, komitetas jai pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Gali-

me, prieštaraujančių nėra. Ačiū. 2 straipsniui pritarta, pastraipsniui priimta. Dėl motyvų ar turime, kas norėtų pasisakyti? Prašom. Už – K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų kam reikalingas šis įstatymas? Mes kalbame, visų pirma pradėsiu nuo tvarumo. Jeigu norime, kad plotai būtų konsoliduoti, konsolidacija toliau eina, tai savaime suprantama, kad dirbti žemę, kada yra maži sklypai, tvarumo atžvilgiu yra tikrai sudėtinga ir mes daug energijos išnaudojame.

Kitas dalykas, aš noriu tiesiog patikslinti buvusį ministrą. Gerbiamas ministre, mes įsiterpusių sklypų klausimą dar svarstysime ateityje, o čia kalbame apie besiribojančią žemę. Tai visiškai skirtingi dalykai. Jūs kalbėjote, kad mažus įsiterpusius, o čia dabar galės pirkti. Tai čia visiškai ne tas įstatymas. Kitas įstatymas dar bus svarstomas iš tikrųjų ateityje.

Dabar kas buvo iš tikrųjų labai suinteresuoti, kad šitas įstatymas būtų pakeistas, ir mes praėjusią kadenciją kažkaip nesužiūrėjome, neprižiūrėjome gerai, tinkamai, tai yra kompanijos nekilnojamojo turto vystytojos, kurios masiškai supirkinėjo žemes. Kai čia kalbama, kad mes norime užtikrinti mažų ūkininkų interesus, tai iš tikrųjų tie maži ūkininkai nevaldo tos informacijos taip, kaip didieji ir kaip fondai valdo, tai šitą žemę supirkinėjo fondai. Ir atsiranda nauja ūkininkavimo šaka, kada žemė priklauso ne iš tikrųjų ją dirbantiems, bet įvairiems fondams ir jie po to spekuliuoja ta žeme, pernuomoja ūkininkams. Tai čia yra didžiausia problema ir mes šituo įstatymu bent iš dalies tam užkirsime kelią. Tiek, ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš pasisako S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, praeita Vyriausybė, aiškiai argumentuodama, Vyriausybės sprendimu atnešė įstatymą, kuris atlaisvino žemės rinką tam, kad paremtų smulkiuosius ir šeimos ūkius, kad jie galėtų įsisteigti. Šitas įstatymas vėl užrakins žemės rinką didžiausių ūkininkų ir esamų didžiausių bendrovių ribose, tai yra žemės užrakinimas. Ir kai kas nors sako, konsolidacija, konsolidacija (K. Starkevičius), mes jau turime didžiausias žemės ūkio bendroves Europoje – 40–50 tūkst. hektarų nuosavybės teise, plius dar nuomos teise. Tai kokios jūs konsolidacijos, Kazy Starkevičiaus, norite? Dar didesnės? Tai čia yra paslauga tiesiogiai B. Ropės kolegai, kad toliau supirkinėtų sklypus.

O naujas ūkininkas, norėdamas įsisteigti viename ar kitame rajone, jis net negaus skelbimo, nes bus pasakyta: nueini į NŽT, 15 darbo dienų, apklausime kaimyninius sklypus ir, aišku, tu gausi pasiūlymą iš vieno ar kito koncerno arba ūkininko. O 500 hektarų ribojimas yra neveiksnius, nes tu kaip fizinis asmuo įsisteigi įmonę su trimis vaikais arba giminaičiais, tu tada neviršiji 25 % ribojimo. Tokių įmonių prisisteigi dešimtis ir po to supirkinėji tuos sklypus, o po to įmonė po įmonės parduoda nebe žemės ūkio sklypus, o parduoda akcijas. Taip apeinami šitie sandoriai. Visi tai žino ir sako: mes dabar naujojoje Vyriausybės programoje kovosime dėl smulkių ūkių ir smulkių vidutinių ūkių, bet *de facto* šituo sprendimu jūs pasitarnausite esamų didžiausių Europoje ūkių stambėjimui ir į rinką nebegalės įeiti normalus jaunas ūkininkas. Ir tai jūs visi žinodami už šitai balsuosite. Todėl aš raginu nebalsuoti, nes tai nėra atvira Lietuva, o tai yra uždara konsolidacija ir žemė yra ribotas išteklis. Jokie nekilnojamojo turto vystytojai nežiūri į žemės ūkio paskirties žemę kaip į perspektyvią, gerbiamas Kazy. Nekilnojamojo turto vystytojai žiūri į kitos paskirties žemę.

PIRMININKĖ. Laikas! Ačiū. Už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tikrai labai keista iš ką tik buvusio ministro girdėti tokias kalbas, kai sako: jeigu neveikia 500 hektarų saugiklis, tai panaikinkime viską, tegul kas ką nori, tas tą daro ir čia tegul būna laisva rinka. Tikrai tada galima galvoti, kad vieną dieną pabusime, o tas akcijas nupirko Kinijos, o galbūt net ir su kitomis agresorėmis šalimis susijusios įmonės, ir žiūrime, kad čia jau pradeda kurtis neaiškos kilmės investuotojai.

Tikrai, kolegos, yra grąžinama tvarka į buvusiąją iki 2024 m. sausio 1 d., kai buvo informuojami kaimyniniai sklypai. Kai vienas kaimynas sugalvodavo parduoti žemę, tarnyba informuodavo kitą kaimyną, ir turbūt normali tvarka. O kai išėjo taip, kad kas ką nori, tas tą perka iš skelbimų, tai ir prasidėjo tas fondų aukso amžius, kai žemę supirkinėja. Kaip ir miškus, taip ir dabar žemės ūkio paskirties žemę parceliuoja paketais. Tai tapo investicinių fondų galimybe praturtėti.

Aš manau, kad žemė turi tarnauti Lietuvos žemdirbiams, ūkininkams. Galvokime apie tuos saugiklius, kad jie veiktų, o ne iš viso panaikinkime ir paleiskime laisvą rinką, kad užsieniečiai supirktų žemės ūkio paskirties žemę. Gerbiamieji, tikrai grįžtame į tą tvarką. Laukia dar keli įstatymo projektai. Manau, kad ir Vyriausybė atneš dėl to veikiančio 500 hektarų įstatymo, kad jis pagaliau veiktų ir visi galėsime čia priimti sprendimus, kad Lietuvos žemė būtų Lietuvos žmonių rankose ir jinai būtų dirbama. Turbūt to mes visi ir siekiame. Todėl kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Prieš pasisako I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Kolegos, žiūrėkite, pirmas ir paprastas dalykas. Mano supratimu, šitas įstatymas pažeidžia asmenų lygiateisiškumo principą, ir manyčiau, kad jis galėtų būti net konstitucinės patikros dalyku.

O klausimas labai paprastas. Pirmumo teisę iš kaimynų įsigyti sklypą įgyja tik tie, kurie vykdo žemės ūkio veiklą. Kodėl tiktai jie? Kodėl ne kiti kaimynai? Kuo jie yra ypatingesni negu kitas kaimynas, turintis žemės ūkio paskirties sklypą?

Mano supratimu, ką mes darome, tai mes einame tolyn į nuosavybės varžymą, ir tas nuosavybės varžymas yra absoliučiai nepagrįstas. Jeigu tai būtų įsiterpęs sklypas, kaip buvo anksčiau, visiškai suprantama. Tai reikėtų palaikyti, nes reikėtų tuos įsiterpusius sklypus mažinti, bet kai mes kalbame apie nuosavybės teisę... Jūs, įsivaizduokite, turite sklypą ir jūs net nežinote, ar šalia esantys kaimynai užsiima žemės ūkio veikla, ar ne, jūs ketinate jį parduoti ir staiga paaiškėja, kad jūs turite dar iš anksto pasiūlyti kitiems asmenims teisę įsigyti tokį sklypą. Kolegos, mano supratimu, tai yra lygiateisiškumo pažeidimas ir dėl to siūlyčiau balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasisako V. Ažuolas. Prašome.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų mane stebina Simono pasisakymai. Jis čia rūpinasi Lietuva ir kitur, o visai neseniai atnešė projektą, kad 60 tūkst. hektarų valstybinių miškų žemių, kurios gali būti mišku, reikia parduoti, o ne atiduoti Valstybinių miškų urėdijai, ir taip turėti daugiau hektarų. Nuėjote šituo keliu, kad užsieniečiai turėtų daugiau miškų. Gerai, nuėjote. Bet, žiūrėkite, tos visos sąlygos veikė ir anksčiau, kol neatėjo liberalkonservatoriai, – ir jaunieji ūkininkai kūrėsi, ir ūkiai kūrėsi. Jaunųjų ūkininkų paramos net neužtekdavo, kiek jų daug prisikurdavo. Čia yra melas pasakyti, kad dabar negalės kurtis. Viskas vyksta.

Bet kas atsitiko su fondais? Fondai pradėjo siautėti, kai tų sąlygų neliko. Žmogus netgi nebežino, tai parduodama, neparduodama, kas vyksta. Žmogui, kuris nori parduoti, nereikia nieko daryti. Jis ateina, parašo NŽT, kad ketina atlikti tokį veiksmą, už jį viską padaro NŽT. Nacionalinė žemės tarnyba išsiunčia dokumentus, informaciją – viską, visi žmonės gauna informaciją, ir viskas, tai nėra slapta. O dabar atsitinka taip, kad visokie berniukai ir veikėjai, kurie prieina prie vienokių ar kitokių duomenų, pirmi sužino, kas vyksta, ir visi kiti lieka ant ledo. Tai yra informacijos pateikimas. Bet iš tikrųjų tam reikia pritarti ir rūpintis, kad Lietuvos ūkiai galėtų dirbti, plėstis, o ne nutaikyti visko į supirkėjus ir įvairiausius pardavėjus. Aš labai puikiai prisimenu, kai mes apribojome miško iki 1,5 tūkst. hektarų pardavimą. Labiausiai pyko Švedijos ambasada. Net Seimo nariams darė spaudimą. Amžinąjį atilsį K. Glaveckas tada pasakė, kad Lietuvos istorijoje nėra to buvę. Tai supraskime, kieno interesus ginsime, jei nebalsuosime už šitą įstatymą. Gal būkime savo šalies piliečiai, o ne užsieniečių tarnai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kolegos K. Mažeika ir V. Ažuolas stebisi, kad čia kažkas kažkaip šneka, štai dabar pradėjo šnekėti. Tai aš esu tas Seimo narys, kuris 2014 metais dalyvavo čia, Seime, priimant Žemės ūkio paskirties žemės saugiklių įstatymą. Pats tuo metu dirbau Kaimo reikalų komitete. Šiandien šnekėsiu taip, kaip šnekėjau prieš tuos dešimt su puse metų priimant saugiklių įstatymą. Žemė yra baigtinis resursas Lietuvoje. Tačiau Lietuvoje mes turime stambiausius Europos Sąjungoje žemvaldžius. Kai kam tai yra naujiena, bet jūs supraskite, Olandijoje negalėjo atsirasti tokie stambūs žemvaldžiai, jie atsirado ten, kur žemė buvo komunistų valdžios atimta, tai yra Baltijos šalyse, paskui įvyko restitucija ir štai atsirado gudrių žemvaldžių, kurie susikūrė stambiausias latifundijas Europos Sąjungoje. Aš matau, kad dabar vyksta gąsdinimas investici-

niais fondais, kinais ir taip toliau. Gal geriau, kad savi susiperka ir turi 36 tūkst. hektarų, koks nors Agrokoncernas. Vidutinis sklypo plotas – 6 hektarai, tai apie 6 tūkst. sklypų. Prie kiekvieno iš tų sklypų yra kaimyninis besiribojantis sklypas, kur, žiūrėk, jei kas nors nori parduoti, būtinai atsirems į to ar kito stambaus koncerno valdas. Taip tam koncernui suteikiama galimybė dar labiau plėsti savo valdas.

Mano įsivaizdavimas apie žemės ūkį ir kaimą (kas nors nustebsite, aš pats esu ūkininkas) yra toks: gal gana turėti ir sudaryti sąlygas stambiausiems supirkti kaimyninius sklypus, leiskime ateiti į kaimą jaunoms šeimoms, kurios, nusipirkusios 10 hektarų sklypą, galėtų pradėti savo veiklą. Tokia mano vizija. Taip kalbėjau prieš dešimt metų, taip manau ir dabar.

PIRMININKĖ. Laikas. Ačiū. Už kalbą V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, turbūt reikėtų grįžti gal ne į tokią gilią istoriją, dvejų metų istoriją, kai Aplinkos ministerija labai aiškiai siūlė atsisakyti ir 500 hektarų apribojimo, kai Aplinkos ministerija siūlė atsisakyti ir miško pirkimo ploto ribojimo. Tada Seimas vis tik sustabdė tokias iniciatyvas, tų įstatymų pateikimas net neįvyko. Bet mes turbūt nekalbame apie šio įstatymo pakeitimo turinį. 2024 m. sausio 1 d. mes nustojome skelbti apie tai, kad yra parduodama žemė. Tada tik ribotas žmonių skaičius, sužinojęs apie tai, kad yra parduodama, pasinaudojo ta galimybe. Dabar mes šiuo įstatymu atstatome galimybę sužinoti žmonėms. Apie jokių plotus nėra kalbama šiame įstatyme. Manau, mums reikėtų galvoti apie tai, kad tada galėtume tyliai parduoti savo draugeliams. Bet šią vasarą prasidėjo didžiulis skundų srautas, kreipėsi į Kaimo reikalų komitetą, kodėl jie net nežino, kad aplink nuperkama žemė, kuri būna parduota. Tada padarėme parlamentinę kontrolę, iš parlamentinės kontrolės gimė įstatymo pataisa, klaidos, įveltos anksčiau, atitaisymas. Negrokime čia jokia smulkiųjų ūkininkų korta ir nevaidinkime gražesnių, jei esame tik vidutinio grožio. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Visi motyvai išsakyti – tiek už, tiek prieš. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Dėkoju.

Užsiregistravo 87, balsavo 86: už – 73, prieš – 3, susilaikė 10. Žemės ūkio paskirties įstatymas (projektas Nr. XIVP-4217) priimtas. (*Gongas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIVP-4... Atsiprašau. Replika po balsavimo. Prašom.

B. ROPĖ (*LVŽ-KŠSF*). (Dirba.) Ačiū, gerbiama pirmininke. Kaip ir žadėjote, po balsavimo. Iš tikrųjų dabar pradėdau jau galutinai įsitikinti, dėl ko Aplinkos ministerija siekė ir gavo teisę valdyti Nacionalinę žemės tarnybą. Todėl, kad jie užsiima statybomis, dėl to, kad ten daug lobistų. Pasirodo, ir naujas ministras buvęs lobistas. Viskas sueina į vienas rankas, aplimpa firmomis ir pradeda su žeme daryti taip, kaip nori tas, kuris turi daug pinigų, o ne tas, kuris atsakingas. Kaip minėjau, žemės ūkio paskirties žemė yra ypatinga žemė, ji yra žemdirbio įrankis, gamybos priemonė ir ji turi būti pasiūlyta įsigyti žemdirbiui pirmam, bet nebūtinai įsigyti lengvatinėmis sąlygomis. Savininkas parduodamas pasako, kad aš noriu 1 mln., jis atiduoda Nacionalinei žemės tarnybai, Nacionalinė žemės tarnyba pagal nustatytas taisykles skelbia, suranda (arba nesuranda) pirkėją ir pasako, kad tavo žemės niekas neperka, paskelbsime aukcioną ir aukcione galės nusipirkti kas nori.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kitą kartą užsiregistruokite diskutuoti.

14.27 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4260(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIVP-4260. Pranešėjas – K. Mažeika. Yra gautos penkios Teisės departamento pastabos. Prašom pakomentuoti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū. Pirmoji pastaba yra susijusi būtent su aiškinimu. Mes vertiname taip, kaip ir Žemės ūkio ministerija, ir manome, kad ši sąvoka yra suprantama ir apimanti visus procesus, susijusius su paramos teikimu. Siūlome nepritarti. 7 balsavome už – vienbalsiai.

Kita Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas taip pat siūlo nepritarti. Manome, kad nėra gana aiškūs teisinio reguliavimo tikslai, teigiama, kad neaiškūs tikslai. Aiškinamajame rašte pažymima, kad, nustatant dirbtinai sukurtas sąlygas paramai gauti, vadovaujamasi dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą sudarymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro. Todėl nėra jokių abejonų ir vadovaujamasi ta metodika, susijusių asmenų kriterijus detalizuojamas būtent tenai. Kad šiai pastabai taip pat nepritartume, balsavo komiteto nariai, visi 7 vienbalsiai buvo už.

Dar viena Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas taip pat nepritarė, tai būtent dėl pavienių susijusių asmenų kriterijaus. Argumentai, kaip ir anksčiau, yra išdėstyti, kad būtent ministro nustatyta tvarka. Balsavimas: už – 7, vienbalsiai, kad nepritartume.

Dar viena Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba dėl poreikio prašyti Vyriausybės išvados. Buvo nuspręsta nesikreipti į Vyriausybę dėl išvados, nes buvo taikyta skubos tvarka. Komitete 7 balsavo už, vienbalsiai, kad nepritartume tokiam pasiūlymui. Taip pat, kaip ir dėl anti-korupcinio vertinimo, nes buvo lygiai taip pat dėl skubos tvarkos. Visi 7 komiteto nariai vienbalsiai pasisakė už nepritarimą.

Ir dar yra viena Seimo nario J. Razmos...

PIRMININKĖ. Luktelkite minutę. Teisės departamento pastaboms komitetas nepritarė, todėl balsuoti nereikės. Dabar prašytume Seimo narį J. Razmą pristatyti pasiūlymą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kadangi komitetas man nedalyvaujant kažkaip fiksovo, kad aš pasiūlymą atsiimu, tai man belieka su tuo sutikti, kad čia nekomplikuotume projekto priėmimo. Aš keliau klausimą dėl to, kad yra skirtingos situacijos, kai yra sūnus ir tėvas, turintys atskirus ūkius, ir kai yra atvejis, kai abu dirba tame pačiame tėvų ūkyje ar yra bendrasavininkiai. Man atrodo, kad tada, kai jie dirba viename ūkyje, yra susiję asmenys, bet, sakau, aš nenoriu komplikuoti, tai kaip komitetas nusprendė, taip tegul būna.

PIRMININKĖ. Komiteto narys J. Razma atsiėmė, tai ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu?

K. MAŽEIKA (DFVL). Mes balsavome, mes svarstėme jūsų pasiūlymą, bet jeigu atsiima, tai... Tai gerai, supratau.

PIRMININKĖ. Dar kartelį pakartosiu, ar galima pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Galima.“*) Galima. Prieštaraujančių nėra, ačiū. 2 straipsnis. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Prieštaraujančių nėra. Ačiū. Balsuojame. Motyvai, atsiprašau. Motyvai už – K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Jeigu nėra prieš, tai tada aš nekalbėsiu. Jeigu būtų prieš, tai būčiau kalbėjęs.

PIRMININKĖ. Prašom kalbėti, nes yra prieš.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerai, tada aš kalbėsiu. Gerbiami kolegos, čia mes taisome sisteminę klaidą, kuri tęsiasi dar nuo 2014 metų, kai dabartiniu metu mes aiškiai įstatymu įteisiname, kas yra susiję asmenys. Susiję asmenys tai yra sutuoktiniai, o vaikai, įvaikiai gali kurti savo atskirus ūkius, kaip ir kitose ekonomikos srityse. Buvo problemų, kai ūkininkas, sukūręs savo ūkį... Dabar vyksta Lietuvoje kartų kaita: tie, kurie 1990 metais įkūrė, dabar išeina į pensiją ir paprastai tie jaunieji ūkininkai pradeda užsiimti ta pačia veikla, kuria užsiėmė tėvai, ar tai grūdinininkyste arba augalininkyste, ar kartu ir pienininkyste, daržininkyste. Tokiu atveju dabar buvo traktuojama, kad tai yra susiję asmenys, ir netgi negalima buvo laikyti tos pačios technikos viename kieme, vienam pas kitą važiuoti lauko dirbti. Kai mes kalbame apie kooperaciją, vėlgi apie pagalbą ūkyje, kad racionaliau, tvariau būtų išnaudoti tą pačią techniką, šiuo metu tai buvo traktuojama kaip pažeidimas. Šių pažeidimų Nacionalinė mokėjimo agentūra tikrai buvo traktavusi nemažai ir ūkininkai vargdavo, pasiekdavo jų bylos ir teismus. Tai mes dabar aiškiai įstatymu pasa-

kome, kas yra susiję asmenys – susiję asmenys tai yra sutuoktiniai, o vaikai, įvaikiai nėra susiję asmenys, ir tokiu būdu atidarome...

PIRMININKĖ. Laikas!

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). ...žalią gatvę ūkiams kurtis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Mano mielas bičiulis Kazys tą absurdiškumą dar kartą paryškino: nei vaikai, nei įvaikiai, nei tėvai, nei broliai, nei seserys nėra susiję asmenys. Šiaip visur gyvenime pagal Civilinį kodeksą tai yra susiję asmenys, tik štai žemės ūkyje, gaunant finansinę paramą, pasakoma ir siūloma įstatymą tokį priimti: išbraukime tėvus, vaikus, brolius, seseris ir tik sutuoktinį palikime. Klausykite, tai ar jūs nematote, kad žemės ūkiui jūs taikote visai kitokias civilines normas, negu egzistuoja visuose kituose civiliniuose santykiuose pagal Lietuvos Respublikos įstatymus? Aš noriu tik pasakyti, kad R. Karbauskis bent keletą kartų yra pasinaudojęs finansine parama per savo vaikus kaip asmenis, kurie atseit nėra susiję. Tai dabar bandoma galutinai įtvirtinti, kad tai nėra susiję asmenys, nepažįstame jų – tokių neturiu, turiu tik žmoną. O aš žinau atvejų, kad žmonės dėl didelių pinigų išsiskiria, nutraukia santuoką ir jau tada ir tas sutuoktinis, buvęs sutuoktinis, nebebūna trukdys gauti dar didesnę finansinę paramą. Tai galvokime, ką darome!

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už norėtų kalbėti V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Mes galvojame, ką darome, ir Kaimo reikalų komitetas balsavo vienbalsiai, galvodamas, ką daro. Galvoti reikėtų turbūt labai labai iš anksto. Jeigu mes jau leidome ir skatinome susikurti jauniems ūkininkams, tai yra atsiskirti ūkiui nuo ūkio, tai nebetrukdykime jiems toliau veikti ir vystyti savo veiklos. Tam ir yra skirtas šitas įstatymas. Ačiū, pritarkime.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Dabar balsuojame už Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo projektą. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 92: už – 78, prieš – 1, susilaikė 13. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-4260(2) priimtas. (*Gongas*)

14.37 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-44(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-44. Pranešėja – D. Žebelienė. Dėl vedimo tvarkos – A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju. Kadangi šio klausimo pateikimo stadijoje buvo pažeista ne viena procedūra, klausimo tolimesnis svarstymas iš principo tampa neteisėtas. Dėl to kreipėmės ir į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją, kurios posėdis šį rytą, mano akimis, buvo absoliuti parodomoji akcija, kurios metu parodyta, kad net ir esant akivaizdiems vaizdo ir garso įrodymams dėl pažeidimo bus aklai laikomasi partinės linijos, bet kokia kaina siekiant apginti savo politikus, ir bus ignoruojami bendrieji teisėkūros ir procedūrų principai, sudaromos galimybės ir toliau pažeidinėti Statutą. Todėl informuojame, kad frakcijoje priėmėme sprendimą nedalyvauti buldozeriu stumiamo klausimo svarstyme, kol jis nebus sugrąžintas į tą pateikimo stadijos vietą, nuo kurios tie pažeidimai buvo pradėti.

PIRMININKĖ. Dėkojame kolegai. Etikos ir procedūrų komisija svarstė šį kreipimąsi ir nusprendė, kad Seimo statuto nuostatos pažeistos nebuvo. Ačiū. Prašom, pranešėja.

D. ŽEBELIENĖ (NAF). Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, vakar svarstė Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-44. Dalyvaujant 11 komiteto

narių, pritarta bendru sutarimu komiteto sprendimui pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XVP-44 ir komiteto išvadoms. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Yra dėl motyvų. Už – R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Mieli kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas surado kompromisinį variantą. Tikrai atsisakėme kitų nuostatų, kurios, mūsų vertinimu, būtų galėjusios pataisyti situaciją ir tiems valstybės tarnautojams, kurių statusas buvo panaikintas ir jie dabar dirba pagal darbo sutartį. Bet tūkstančiai valstybės tarnautojų, kurie šiuo metu dar *yra procese*, turi viltį, kad per tuos metus ministerija, Seimo valdančioji dauguma suras tuos sprendimus ir tikrai mes ne menkinsime valstybės tarnautojus, o suteiksime jiems galimybę pratęsti savo tarnystę valstybėje tuo statusu, kurį jie užsitarnavo atrankoje ir savo darbu valstybės tarnyboje.

Todėl aš labai kviečiu palaikyti ir sudaryti galimybę tiems žmonėms (tarp kitko, ir mūsų Seimo kanceliarijos daugeliui valstybės tarnautojų) išlaikyti statusą, tai yra jų sutartį su valstybe. Taip mes užtikrinsime valstybės tarnautojo prestižo didinimą, nes priimti sprendimai, būtent tokie sprendimai tikrai menkina požiūrį į valstybės tarnautoją ir šita situacija, mano vertinimu, yra taisytina. Todėl palaikykime Seimo komiteto parengtą redakciją ir pritarkime atidėjimui. Paieškime drauge pačių geriausių sprendimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui kolegei. Už norėtų dar kalbėti M. Katelynas, K. Vilkauskas, Z. Balčytis, bet svarstymo stadijoje vienas – už, vienas – prieš, todėl balsuojame.

Užsiregistravo 73, balsavo 71: už – 66, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymo projektui pritarta.

14.42 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl 2026 metais minimų Lietuvai svarbių įvykių ir asmenybių sukakčių“ projektas Nr. XVP-74 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl 2026 metais minimų Lietuvai svarbių įvykių ir asmenybių sukakčių“ projektas Nr. XVP-74. Pranešėjas – D. Jakavičius.

D. JAKAVIČIUS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, kolegos Seimo nariai, teikiu Seimo rezoliucijos „Dėl 2026 metais minimų Lietuvai svarbių įvykių ir asmenybių sukakčių“ projektą, kuriuo prašau jūsų priimti pataisytą rezoliuciją, nes dėl 2026 metų rezoliucija buvo priimta rugsėjo mėnesį su nedidelėmis klaidomis. Noriu pagarsinti.

Rugsėjo mėnesį priimtoje rezoliucijoje buvo paminėta, kad 1826 metais buvo įkurtas pirmasis Lietuvoje memorialinis muziejus – Antano Baranausko klėtelė. Įsivėlė techninė klaida. Minimala, kad jinau buvo statoma, bet tikrai memorialinis muziejus įkurtas 1927 metais.

Taip pat prašau jūsų pritarti Etninės kultūros globos tarybos sprendimui, kad įtrauktume prie 2026 metais minimų Lietuvai svarbių įvykių ir asmenybių sukakčių pritarimą dėl Kanklių metų. Sukanka 120 metų nuo Skriaudžių kanklių ansamblio įkūrimo, žyminio kanklių, kaip tautinę lietuvių tapatybę simbolizuojančio muzikos instrumento, proveržį. Teikiu šią rezoliuciją.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių klausti yra. Prašome. Pirmoji – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjas, aš tiesiog noriu padėkoti jums, kaip naujam Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos pirmininkui, už įžvalgas ir iniciatyvą, už taisymą ir siūlymus. Išties klausimas būtų, ne tik padėkojimas, bet ir klausimas.

Pagrindinis tikslas yra sudaryti tarpžinybines komisijas, kurios parengtų minėjimo programas ir kartu pakviestų ir savivaldybes, ir visuomenines organizacijas, ir piliečius į tai įsitraukti. Reikia kaip nors tai suderinti ir pagalvoti, kad iš tiesų tas susijungimas, kokius jūs turite pasiūlymus, įsitraukimas visuomenės į tų programų rengimą, į tų žmonių pagerbimą būtų kiek įmanoma platesnis, visuotinas, nes tikslas yra pats kilniausias. Šias iškilias asmenybes, kurias jūs čia minite ir 2026 metais mes turėsime garbę paminėti, reikia paminėti tinkamai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Pateikimo stadijoje daugiau klausiančių nėra.

Svarstymo stadija. Diskusijos. Norinčių kalbėti taip pat nėra.

Priėmimas. Balsuosime, ar galime priimti rezoliuciją be pataisų. Kadangi už, prieš nėra, balsuojame.

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 88, prieš – nė vieno, susilaikė 2. Rezoliucijai pritarta. Manė pataisė: rezoliucija priimta. (*Gongas*)

14.47 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VI¹ skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-60, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 18, 20, 25, 27, 28, 30, 31, 39 ir 45 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-61, Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 8, 9, 10, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-62, Administracinių nusižengimų kodekso 112, 113, 113¹, 351 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-63 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VI¹ skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-60. Pranešėjas – L. Jonauskas. Prašytume pristatyti kartu su lydimaisiais įstatymų projektais vienu metu. Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Beveik pusę laiko ir praėjo, kol išvardinote visus straipsnius, kuriuos ruošiamės keisti. Iš tikrųjų šio įstatymo pataisos yra inicijuotos dar praėjusioje kadencijoje. Nuoširdžiai dėkoju S. Gentvilui ir jo visai Aplinkos ministerijos komandai, kuri pusę metų ruošė tas pataisas, derino su visomis institucijomis. Man atrodo, suderino viską puikiai, išskyrus vieną nuostatą, kuri netiko Lietuvos Respublikos Prezidentui G. Naušėdai. Jis vetavo šitą įstatymą dėl to, kad Administracinių nusižengimų kodekse nebeliko nuostatos, kad privačios žemės neteisėtas naudojimas negali užtraukti baudos. Tai mes šitą ištaisome ir gražiname atgal į Seimo posėdžių salę. Ir iš tikrųjų šitos įstatymo pataisos yra labai svarbios, jos išspręstų daug tokių neefektyvių valstybinės žemės naudojimo klausimų, tarp jų spęstų ir tuos dalykus, apie ką Konstitucinis Teismas yra ne kartą pasisakęs, dėl efektyvaus valstybinės žemės naudojimo. Kolegos, siūlau pritarti. Jeigu bus klausimų, mielai atsakysiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjui. Klausti norėtų R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Gerbiamas kolega, dėkoju už trumpą pristatymą, jūsų aiškinamąjį raštą skaitėme, jis daug platesnis, kaip ir Teisės departamento pastabos, kurių gana daug. Norėčiau, kad tai nuskambėtų viešai, nes jūs man bandėte paaiškinti, ir aš tikiu, ką jūs sakote. Siūloma sukurti Žemės informacinę sistemą, toks yra vienas iš tikslų, nes iš tikrųjų jūs siekiate supaprastinti, efektyvinti žemės administravimą, ir tuo labai džiaugiamės. Tačiau ar tikrai nereikės papildomų lėšų dėl siūlomos Žemės informacinės sistemos sukūrimo, koku principu ir kaip jūs planuojate tai įgyvendinti? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū, geras klausimas. Diskutavome apie tai, kai buvau priėjęs prie jūsų. Iš tikrųjų Aplinkos ministerijos specialistai, rengdami įstatymų pataisas ir numatydami šitos informacinės sistemos atsiradimą, įvertino ir esamas informacines sistemas, ir jų diegimo, adaptavimo kaštus. Jūs esate teisi, kaip yra parašyta, tikrai papildomų išlaidų nebus ir papildomų lėšų iš valstybės biudžeto tikrai nereikės. Labai tikiuosi, kad sistema veiks efektyviai ir geriau negu iki šiol. Klausimas geras, ačiū, tikiuosi, atsakiau.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pranešėjas pristatymo metu pripažino, kad reikia pašalinti pasekmes, kurios atsirado dėl klaidos. Ačiū jums už padorumą.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Ir ačiū jums, Linai, asmeniškai, kad teikiate šitą projektą. Aš pats gruodžio 3 dieną turėjau plaučių uždegimą ir nebuvau Seimo salėje. Buvau sugniuždytas, *ta prasme*, šito balsavimo, nes Prezidento veto buvo dėl vienos smulkmenos, dėl vieno straipsnio, o

visa Socialdemokratų frakcija nubalsavo įstatymą laikyti nepriimtu. Staiga jūs dabar turite *copy paste* perklijuoti šitą įstatymą, pats atnešti ir ištaisyti šitą klaidą. Tai pagarba jums.

Tik tai noriu paklausti, kuo prisidėjo, kaip įstatymų iniciatorius, gerbiamas R. Motuzas? Jūs įrašėte jį, o manęs, pavyzdžiui, nepriėmėte, nors aš visą šitą įstatymą per pernai metus nešiau, o R. Motuzas staiga įstatymo iniciatorius. Gal galite pakomentuoti, kuo čia gerbiamas R. Motuzas taip prisidėjo prie įstatymo? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, Simonai. Neneigiu ir viešai padėkojau jums už jūsų darbą ir indėlį kuriant šitas įstatymo pataisas, jos neabejotinai prisidės prie efektyvesnio valstybės turto naudojimo. Tikrai dar kartą iš visos širdies tiek aš, tiek mūsų frakcija, tiek visa valstybė dėkojame jums. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia B. Ropė.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Pranešėjau, norėčiau paklausti dėl lydimąjo Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-63. 112 straipsnyje jūs siūlote išbraukti sakinį, tai yra išbraukti prievolę kontrolieriams raštu įspėti žemės savininkus arba naudotojus, jeigu jų riboženkliai sunaikinti ir sugadinti, kad jie juos atstatytų. Man atrodo, kad tai labai logiška, teisinga ir gera priemonė. Jūs tai siūlote išbraukti, siūlote pakeisti ir įrašyti, kad kontrolierius iš karto atvažiavęs baudžia – ar įspėja, ar rašo baudą. Įspėjimas irgi bauda. Aš visiškai nesuprantu logikos. Mes norime palengvinti darbą biurokratams. Žinodami tai, kad riboženklių yra labai daug ir labai įvairių, pradedant 1992 metais, tada kalė kuolą, tada kalė strypą, tada betonavo, tada kažkokį plastikinį, paskutiniai yra metaliniai ir taip toliau...

PIRMININKĖ. Laikas.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). ...ir visa tai yra chaosėlis. Žmonės nuolat neapžiūri visų savo riboženklių tiek miškuose, tiek laukuose ir taip toliau. Ir čia bus tikrai bizūnas. Man atrodo, reikia atsisaikyti šitos nuostatos.

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas Broni, labai ačiū. Geras klausimas. Tik tai viena smulkmena – ne iki galo paskaitėte ir pažiūrėjote lyginamąjį variantą, nes ten, kur yra kontroliuojančios institucijos, yra pridėta, kad ne bauda už nusižengimą, riboženkliai sunaikinimą, o įspėjimas. Anksčiau jo nebuvo. Prašom pažiūrėti lyginamąjį. Tai yra sukonstruota pagal Administracinių nusižengimų kodekso dabartinę dvasią. Tikrai, žinokite, nuoširdžiai pasakysiu, niekas nepasikeitė, procesai bus greitesni ir efektyvesni. Žmogus už pirmą nusižengimą, jeigu nėra baustas už šiuos nusižengimus, gaus įspėjimą. Lygiai taip pat, kaip būtų raštu įspėtas, bus įspėtas ir turės pataisyti, kitokiu atveju kitą kartą jam jau grės bauda. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame pranešėjui. Ar būtų daugiau norinčių? Yra norinčių pasisakyti prieš. Prašom, V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kadangi ta tokia diskusija kilo dėl riboženklių, tai, gerbiami kolegos, šiais laikais bausti už riboženklių buvimą arba nebuvimą yra niekai. Su GPS, su telefonu galite surasti tą ribą bet kurioje vietoje. Ir nustokime vieną kartą gąsdinti žmones, kad tavo tvora būtinai turi stovėti, o ne būti pasvirusi. Siūlau tiesiog gal kaip nors ištaisyti tą tokį trūkumą ir atsisaikyti išvis fizinių riboženklių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar galėtume balsuoti vienu kartu už įstatymų projektus Nr. XVP-60, Nr. XVP-61, Nr. XVP-62 ir Nr. XVP-63? Galima, balsuojame.

Užsiregistravo 82, balsavo 78: už – 76, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymų projektams pritarta.

Dėl komitetų. Dėl trijų projektų (Nr. XVP-60, Nr. XVP-61 ir Nr. XVP-62) kaip pagrindinis yra siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Svarstymo data būtų pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

Ir dėl įstatymo projekto Nr. XVP-63 kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Svarstymo data

būtų Seimo pavasario sesija. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti, nes niekas neprieštarauja. Ačiū, pritarta.

14.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3832(2) (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3832. Pranešėjas – L. Kukuraitis. Svarstymo stadija. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ačiū Seimui, kuris sudarė galimybę Socialinių reikalų ir darbo komitetui svarstyti šį klausimą. Vakar Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektą ir pritarė 9 asmenims balsavus už, 3 asmenims susilaikius. Siūlo pritarti ir Seimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kviečiame į diskusiją. Kalbėti nori L. Kukuraitis. Ne? (*Balsas salėje*) Sakė, negalima man.

L. KUKURAITIS (DFVL). Gerai. Dėkoju. Kolegos, suprantu, kokioje esame atsidūrę situacijoje. Nacionalinė šeimos taryba praėjusių metų gegužės mėnesį, suėjus laikotarpiui, 4 metų laikotarpiui, buvo išrinkta nauja. Socialinių reikalų ir darbo komitetas atliko visas procedūras pagal tai, kokie yra reglamentai, kreipėsi į Savivaldybių asociaciją tam, kad pateiktų asmenis, kuriuos Savivaldybių asociacija rekomenduoja į tarybą, ir savivaldybės asociacija pasiūlė aštuonis asmenis. Kreipėsi į mokslo įstaigas. Mokslo institucijos taip pat pasiūlė tris asmenis: du asmenis – iš Mykolo Romerio universiteto ir vieną – iš Vilniaus universiteto. Kreipėsi į Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją. Ministerija pasiūlė daugybę (20) organizacijų, kurios dirba su šeimomis. Tai yra organizacijos, kurios dešimtmečiais dirba, su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija bendradarbiauja.

Mes, Socialinių reikalų ir darbo komitetas, gavę visus šiuos sąrašus, gegužės mėnesį nusiuntėme kvietimus tiek Savivaldybių asociacijai, mokslo ir nevyriausybinėms organizacijoms, kad jos pateiktų savo kandidatūras. Buvo pateikta trys iš mokslo institucijų, aštuonios iš Savivaldybių asociacijos, ir tai yra Savivaldybių asociacijos žmonės, savivaldybininkai ir, pasakysiu tiksliai, 11 – iš nevyriausybinių organizacijų. Turėjome daryti atranką ir atrinkome tokią sudėtį, kokią atrinkome. Visi žmonės yra atrinkti slaptu balsavimu. Organizacijos tos, kurios dirba dešimtmečius ir bendradarbiauja su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, taip pat ir su Seimu, ir birželio mėnesį pateikė Seimui nutarimą, kad pritartų šitos naujos atrinktos tarybos sudėčiai. Deja, kaip antadienį pristačiau Žmogaus teisių komitete, šis klausimas buvo užvilktas pusę metų. Naujos kadencijos Socialinių reikalų ir darbo komitetas turi prievolę ir pareigą atsakyti tiems žmonėms, kurie perėjo atrankas, sudalyvavo rinkimuose. Su visais buvo susitikta, visų išklašinėta, gauti atsakymai. Išrinktas, mano vertinimu, tikrai kompetentingiausias *sąstatas*, kurį turime, kurį galėjome išrinkti. Džiaugiuosi, kad ir naujos sudėties Socialinių reikalų ir darbo komitetas, įvertinęs visus už ir prieš, įvertinęs tų atrinktų žmonių sudėtį, jų įdirbį, tai, ką jie yra padarę Lietuvoje, ir kad tai yra taryba, kuri sudaryta savanoriškais visuomeniniais pagrindais, kad tie žmonės pasirengę ketverius metus darbuotis dėl šeimų situacijos Lietuvoje, naujas Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė, kad šis nutarimas judėtų.

Dabar kreipiamės į Seimą ir prašome, kad ir Seimas pritartų ir leistų tiems žmonėms, kurie perėjo visas procedūras, tęsti darbą ketverius metus, jau įsipareigojant šioje taryboje prisidėti prie tų tikslų, kuriuos mes turime mūsų koalicinėje programoje, Vyriausybės programoje, tai yra stiprinti šeimas, sudaryti joms maksimalias galimybes auginti vaikus, padėti joms auginti vaikus ir kitaip stiprinti šeimas.

Apibendrinant, jeigu Seimas dabar atmestų, mes turėtume tokią situaciją, kad tiek Savivaldybių asociacija, mūsų partneris, tiek nevyriausybinių organizacijos, kurios teikia, gali būti, kad pateiktų tuos pačius žmones. Mes turėtume tą pačią procedūrą. Tik, man atrodo, tam tikros pagarbos Seimas neišlaikytų, nes pusę metų juos laikėme be atsakymo.

Antras dalykas, kreipiamės vėl iš naujo, jie mums duoda, darome tą patį veiksmą. Kaip tuos žmones, kurie galvoja, kad ketverius metus išipareigos visuomeniškai darbuotis dėl bendrųjų šalies reikalų, vėl kviesti, vėl kalbinti, vėl įtikinti, kad jie imtųsi šios atsakomybės? Tai tikrai yra didelis darbas. Taryba veikia turėdama labai minimalius resursus. Galite visi atsidaryti ataskaitas, iš tiesų yra padaryta daug, turint tiek resursų, kiek jų turi. Aš sakyčiau, turime tarybą dar labiau stiprinti, kad padarytų dar daugiau.

PIRMININKĖ. Laikas!

L. KUKURAITIS (DFVL). Šiuo atveju kviečiu pritarti Seimą po svarstymo, o paskui ir priimti sausio 14 dieną. Būtų labai gera žinia tiek šeimoms, tiek Šeimos tarybai. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų norinčių pasisakyti nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 83, balsavo 82: už – 43, prieš – 16, susilaikė 23. Po svarstymo yra pritarta.

15.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-23 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-86 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XV-23 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-86. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas. Priėmimo stadija. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Noriu pristatyti pakeitimus Etikos ir procedūrų komisijoje. Mūsų kolegą A. Bagdoną keičia A. Lydeka frakcijos teikimu, todėl prašau pritarti padarytiems pakeitimams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausiančių nėra. Diskutuoti užsirašiusių taip pat nėra.

Priėmimas. Du straipsniai. Ar galėtume abiem pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 81, balsavo 80: už – 80, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

15.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-85 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-85. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Susirinkusi mūsų komisija išsirinko savo vadovybę. Komisijos pirmininkais yra išrinkti J. Naglė ir K. Neimantas, pavaduotojais išrinkti D. Asanavičiūtė ir J. Kaspersen. Siūlau pritarti nutarimo projektui po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių kalbėti nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Galima, prieštaraujančių nėra. Pateikimo stadijoje pritarta.

Svarstymas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galima. Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Yra du straipsniai. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? Nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 85, balsavo 85: už – 85, prieš, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

15.07 val.

Seimo nutarimo „Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-87 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-87. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmininkas J. Olekas. Prašome.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu nutarimo „Dėl Seimo 2024 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. XV-38 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, kuriame nurodyta, kad Seimo Laisvės premijų komisijos pirmininke komisija išsirinko R. Baškiene. Siūlau pritarti projektui po pateikimo.

Čia manęs jau truputį klausė, kodėl nėra pavaduotojų, kuriuos rinko komisija. Turiu pasakyti, kad pagal Seimo statuto 74 straipsnį dėl komisijos darbo tvarkos komisijos pirmininku ar pavaduotoju negali būti kitos komisijos ar kito komiteto pirmininkas ar jo pavaduotojas. Mūsų kolegė Paulė jau turi vienas pareigas ir užtai pavaduotoja jinai čia negalėjo būti. Tai turėsime turbūt pasitarti, kurioje komisijoje norėtumėte... ir apsispręsti, ir išsirinkti dar kartą pavaduotoją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausti yra norinčių. Prašom. A. Lydeka.

A. LYDEKA (LSF). Ačiū, nebenoriu. (Juokas salėje)

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių kalbėti dėl motyvų nėra. Ar galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadijoje norinčių kalbėti taip pat nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta, ačiū.

Ir priėmimo stadijoje yra du straipsniai. Ar galėtume abiem pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematyti, tai pritarta. Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 80, balsavo 80: už – visi 80. Seimo nutarimui pritarta. Priimtas. (Gongas)

Kadangi tai buvo paskutinis šios darbotvarkės klausimas, į tribūną kviečiame Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją J. Oleką.

J. OLEKAS (LSDPF). Mielieji kolegos, savo ir Seimo Pirmininko vardu noriu padėkoti visiems išrinktiems šios sesijos Seimo nariams, pasveikinti dar kartą su artėjančiomis šventomis Kalėdomis ir Naujaisiais metais. Iš tikrųjų neturėjome labai ilgo tarpo darbuotis Tėvynės labui šioje sesijoje, bet pasidarbavome. Jūsų palaiminti prisiekė čia Lietuvai mūsų Vyriausybės nariai. Šiandien, man atrodo, su didele energija ir pasitikėjimu priėmėme kitų metų biudžetą. Tikimės, kad galbūt jis kada nors bus dar geresnis.

Labai dėkoju kiekvienam iš jūsų asmeniškai, noriu padėkoti ir jūsų šeimos nariams, artimiesiems, kurie padeda mums darbuotis čia, Seime. Gražių švenčių – šventų Kalėdų ir Naujųjų metų. Susitiksime po Naujųjų metų ir toliau tarnausime savo Tėvynei. Ačiū visiems! (Plojimai)

PIRMININKĖ. Ačiū Juozui. Prašome dar minutę nepakilti iš savo darbo vietų. Kadangi posėdžio pabaiga, registruojamės. (Šurmuly salėje)

Gruodžio 19 dienos vakarinis posėdis baigtas. (Gongas) Gražių artėjančių švenčių.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 17 STENOGRAMA

2025 m. sausio 13 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS

PIRMININKAS. Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradėsime sausio 13 dienos Seimo plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 85 Seimo nariai. Tikėsime dar atvykstančių, ateinančių vėliau. Prieš pradėdami darbotvarkės tvirtinimą norime pasveikinti kolegą R. Kauną su praėjusiu gražiu tokiu pirmuoju vyrišku jubiliejumi. (*Plojimai*)

9.01 val.

Seimo 2025 m. sausio 13 d. (pirmadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas

Gerbiami kolegos, ar turėtumėte pasiūlymų dėl šios dienos darbotvarkės? Nėra iniciatyvų. Ar galėtume pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

9.01 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-23(2), Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-24(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo projekto Nr. XVP-23(2) ir lydimojo teisės akto svarstymas. Prašom kolegę I. Gelažnikienę.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Labas rytas, gerbiami kolegos. Labas rytas dar kartą, Seimo posėdžio pirmininke. Kaip ir minėta, Prezidento iniciatyva yra pateiktas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo projekto pakeitimas. Ekonomikos komitetas bendru sutarimu pritarė patobulintam šitam įstatymo pakeitimui ir Ekonomikos komitetas, atsižvelgdamas į įstatymo pakeitimo svarbą regionams, pasiūlė šitą įstatymo projektą svarstyti ir tvirtinti skubos tvarka. Ekonomikos komitetas taip pat bendru sutarimu pritarė Vyriausybės išvadoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Yra norinčių dalyvauti diskusijoje. Ačiū, kolege. Pirmas kalbėti diskusijoje užsirašė A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, jau keletą metų, kiek aš atsimenu, vyksta diskusija dėl tam tikrų magistralinių kelių arba regioninių kelių (čia kažkodėl pavadinta „rajoniniais keliais“), kurie yra tarp miestų, miesteliuose arba miestuose, perdavimo savivaldybėms. Tačiau vis dėlto šitie du įstatymų projektai neatsako į kai kuriuos klausimus. Pavyzdžiui, magistralinis kelias Šiauliai–Panevėžys ir paimekime Radviliškio miestą, nes nebuvo įmanoma įgyvendinti aplinkkelio už Radviliškio miesto, tai magistralinis kelias faktiškai eina Radviliškio miesto teritorijoje. Šitas kelias dažnai sukelia tam tikrų diskusijų, nes įdomu tai, kad gatvės apšvietimo arba kelio apšvietimo vieną pusę tvarkyti priklauso Radviliškio miesto savivaldybei, o kita dalis priklauso regioniniams keliams arba „Via Lietuvai“ ir nuolat vyksta ginčai. Niekada nebuvo rastas bendras sutarimas, jeigu apšvietimas neveikia, kas privalo tvarkyti – savivaldybė ar „Via Lietuva“, arba anksčiau – Kelių direkcija. Šitame įstatyme irgi nėra apibrėžtas apšvietimas tų gatvių, kurios dabar priklauso „Via Lietuvai“. Faktiškai perdavus tuos kelius savivaldybėms, kas bus atsakingi?

Galiu kalbėti ir apie tokius pavyzdžius Vilkaviškio mieste, Kybartų mieste, Virbalio mieste, kur irgi kelias yra magistralinės reikšmės arba tarptautinės reikšmės, kaip paprastai liaudiškai vadinama, ir juos prižiūrėdavo ir prižiūri „Via Lietuva“ arba „Kelių priežiūros“ tarnyba. Faktiškai, jeigu bus perduota savivaldybėms ir galutinai nebus aiškiai apibrėžta, koks yra numatytas finansavimas, tai supraskime, kad kai kurių gatvių... Čia siūloma atsižvelgti į ilgį, į gyventojų skaičių, bet aš manau, kad savivaldybės tikrai pagal šių abiejų įstatymų turinį ir parengtą įstatymo projektą susidurs su daugeliu problemų.

Dar viena pastaba. Vis dėlto ar Lietuvos savivaldybių asociacija svarstė šiuos įstatymų projektus ir kokia buvo išsakyta jų nuomonė? Ar jie pritarė, ar nepritare? Aš vis dėlto manau, kad tam tikri punktai tuose įstatymuose turėtų būti perkelti, gal nurodant Vyriausybei, kad būtų aiškiai apibrėžta, kokia finansavimo dalis aiškiai bus perduota savivaldybėms iš „Via Lietuvos“ bendro finansavimo plano, kuris yra tvirtinamas kiekvienais metais. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama A. Butkevičiui. Toliau kviečiamas V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Kolegos, šis įstatymas tampa visiškai įdomus. Aš suprantu, kodėl prezidentūra labai prašė, kad tas klausimas patektų į Ekonomikos komitetą, o ne į Biudžeto ir finansų komitetą, nes tai yra Biudžeto ir finansų komiteto klausimas, čia yra finansavimo klausimas. Suprantu, kad jie bijojo, kad jis būtų neperėjęs komitete arba būtų atėjęs visai kitoks į Seimo salę.

Liūdna, kad Prezidentas eina konservatorių pramintu keliu tampyti paklodę: iš vienu atimti, kitiems duoti. Jau buvę valdantieji tą veiksmą padarė: iš regioninių magistralinių kelių „Via Lietuvos“ atėmė dalį pinigų, perdavė savivaldybėms. Savivaldybės džiaugėsi, daugiau pinigų gavo, bet visiems kitiems keliams pinigų liko mažiau, nes niekas daugiau neprisidėjo.

Dabar vėl tas pats veiksmas: atimame iš „Via Lietuvos“ apie 25 arba 30 mln. finansavimą, perduodame savivaldybėms. Savivaldybės tarsi laimingos, bet ar nuo to kelių būklė pagerės, ar padaugėjo pinigų? Ne, nepadaugėjo, ta pati paklodė.

Tada argumentas, žinote, savivaldybėms bus lengviau valdyti. Štai labai geras Radviliškio pavyzdys. Neva jie dabar nuovažų negali iširengti lengvai, dar kažkas. Nuovažų reglamentavimą miestuose ir kaimuose nustato Aplinkos ministerija – ne šis įstatymas. Jūs pažiūrėkite, iki miesto ženklo viskas gerai, nėra problemų iširengti, susitvarkyti suderinus su „Via Lietuva“. Už miesto ribos jau atsiranda problemų. O tas problemas sukelia Aplinkos ministerija su savo reglamentavimais.

Jeigu dabar savininkė bus savivaldybė tos kažkokios atkarpos, per kurią eina regioninis kelias, magistralinis kelias, jūs galvojate, kad reglamentavimas pagerės? Nepagerės, Aplinkos ministerija palieka tą patį reglamentavimą, mes jo nekeičiame. Tai vien dėl to, kad, tikėjosi, maloniau jausis savivaldybė, dar kelis kilometrus gavusi kelio.

Bet koks tada atsitiks chaosas?! Mes griauame sistemą, kuri yra puikiai veikianti virš trijų dešimtmečių. Jeigu tu važiuoji per Radviliškį, žinokite, sniego valytuvas važiuoja ir per Radviliškį, ir nuvalo, ir sutvarko, ir mes vienodos priežiūros kelią turime. Dabar sniego valytuvas atvažiuos iki ženklo, apsisuks ir tada pateksite į nevalytą kelią. Vilniečiai tą situaciją gerai žino. Aš pats dažniausiai žiemą atvažiuoju: ties ženklu kelių valymas baigiasi, nes savivaldybėje kažkas dar miega, nežinojo, kad snigs. Tai jeigu jūs norite visą Lietuvą į tokią paversti, kur atsiranda miesto ženklas ir keliai nebeprižiūrėti, gerai, balsuokite už šį Prezidento...

Realiai yra nesąmonė atnešta. Savivaldybė gaus kelis tūkstančius daugiau, jai atsipirks valymas, apšvietimas, visa priežiūra, remontas? Neatsipirks, savivaldybė neišgalės iš to sutvarkyti. Praeityje 2016–2020 metų kadencijoje valstiečiams buvo taip pat atnešta ta idėja – darykime taip, bet buvo atsisakyta ir neleista griauti to tinklo, kuris yra dabar, priežiūra ir visa kita. To nebuvo padaryta. Pabandė praeityje kadencijoje irgi kažką panašaus daryti, vėl buvo atsisakyta, buvo sustota. Tai dabar pasinaudojo, kad atėjo naujas Seimas, pusė naujų Seimo narių, jie galvoja, kad Prezidentas tik gerovę kuria, ir dabar ką – nubalsuosime, valio, kaip bus gražu, o po to bus, kaip bus. Nevalytą Radviliškio kelią matysite, bus daug avarijų, na ir ką?! Bet niekas nebus kaltas, sa-

vivaldybė bus kalta, nes galbūt rangovą blogą nupirko. Negriaukime tos sistemos, kuri yra veikianti. Jeigu norime savivaldybėms padėti, pakeiskime reglamentavimą Aplinkos ministerijos, kuri suvaržo savivaldą daryti prie to kelio, ką jiems reikia. Ne iš to galo darome. Ir aš tikrai būsiu tas žmogus, kuris balsuos prieš šį įstatymą.

Labai liūdna, kad komitetas nesutvarkė šito įstatymo. Komitetas turėjo arba neišleisti iš komiteto, arba sutvarkyti taip įstatymą, kad ne iš „Via Lietuvos“ atimtų finansavimą ir iš visų regioninių pagrindinių kelių, o papildomą finansavimą duotų. Bet, kaip pasakyti, vėl galėsime dejuoti ir verkti, kad kelių būklė yra bloga, nes patys balsuodami dar iš tų kelių atimsime pinigus ir po to sakysime, kodėl čia taip įvyko. Tai tie, kurie buvote opozicija praeitoje kadencijoje ir tą vieną pusę kritikavote dėl kelių finansavimo, dabar patys tą darote, kad tie keliai būtų blogiau finansuojami. Liūdna žiūrint į tai.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama V. Ažuolui. Diskutuoti norinčių daugiau nėra Seimo narių. Motyvai dėl Kelių priežiūros ir plėtros įstatymo projekto 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo bei papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projekto. Motyvai už – S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kalbėję tiek ir A. Butkevičius, ir V. Ažuolas iš tikrųjų išsakė nemažai objektyvių priežasčių ir kur dar gali dėl šio įstatymo būti grėsmių. Nepaisant to, kad finansavimą, sakėme, iš vienos kišenės perdedame į kitą kišenę, bet to prašė savivaldybės. Savivaldybių asociacijos atstovai, gerbiamas Algirdai, iš tikrųjų į komitetą buvo atvykę ir savo nuomonę išsakė, ir pritarė. Taip.

Dabar per žiniasklaidos priemones vienas meras sako: gerai čia bus, kitas meras – blogai bus. Bet aš noriu tik patikinti... arba tą žingsnį, kad mes galėtume padaryti ir pasižiūrėti, kaip savivaldybėms seksis su tuo finansavimu, su kelių perėmimu ir taip toliau. Manau, laikas parodys ir, jeigu bus reikalingos korekcijos šio įstatymo projekto, Seimo valioje yra taisyti, bet šiandien atiduokime, kada visi kalbame arba kalbėdavome „arčiau savivaldybės“. Tai savivaldybėms suteikime tą šansą, galimybę. Ir kaip pavyzdys – sąvokos „kapitalinis remontas“ nebelieka. Savivaldybėms dar trumpina laikotarpius, jos gali priimti savo sprendinius, kam ir po kiek, ir kokiems keliams tvarkytis. Tai, kolegos, prašau pritarti ir stebėkime, žiūrėkime, kaip keisis arba ko dar reikės dėl šio įstatymo projekto. O savivaldybėms palinkėsime iš tikrųjų, kad jos kuo geriau, kuo sparčiau ir kuo sėkmingiau įgyvendintų šias nuostatas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų liūdna, kad toks įstatymas eina, ir tikrai negalima jo palaikyti. Iš Seimo įstatymai turėtų išeiti sutvarkyti, o ne sukeliantys chaosą. Dabar kažkas paims, kažkas nepaims, kažkas pabandys ar nepabandys, tada turėsime chaosą, tada sakysime: oi oi, gal reikia ką nors atsukinėti. Visai ne čia problemą sprendžiame. Dėl reglamentavimo reikia spręsti Aplinkos ministerijoje ir pasibaigtų visos tos nesąmonės. Kas vyksta dabar su reglamentavimu? Iki ženklo – vienoks reglamentavimas, už ženklo – kitoks reglamentavimas. Padarykime vienodą reglamentavimą ir užmiršime. Savivaldybės, aišku, labai lengvai, kaip sakant, pasidavė už tuos 25 mln. Oi, šiek tiek daugiau, būsim laimingi. Neužteks jums tų 25 mln. nuo to, ką jūs gausite.

2016–2020 metų kadencijoje siūlymas buvo kitas netgi: sutvarkome tą kelio ruožą idealiai, naujai ir tada perduodame savivaldybei, kad nereikėtų galvoti, ir net paliekame „Kelių priežiūrą“ toliau prižiūrėti dėl sniego ir kitų dalykų, kad neblogintume priežiūros būklės. Net tokie buvo svarstymai. Dabar viso to nebereikia. Pasiimk, savivaldybe, bet kokį kelią: dėl sniego, viso kito žiūrėk, kaip nori. Na, turėsime daug avarių, visa kita. Tada ateisime vėl čia, į šį parlamentą, atsukinėti atgal tą, ką padarėme. Sustokime! Dabar yra svarstymo stadija. Dabar geriausia būtų sustoti, sutvarkyti ir tokį paleisti. Tikrai galima balsuoti tik prieš tokį įstatymą.

PIRMININKAS. Ačiū, motyvai išsakyti. Prašome išreikšti savo nuomonę dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos įstatymo atitinkamų straipsnių įstatymo projekto svarstymo stadijoje. Prašome balsuoti.

Balsavo 102 Seimo nariai: 89 – už, 3 – prieš, 10 susilaikė. Po svarstymo projektui pritarta. Ekonomikos komitetas prašo svarstyti skubos tvarka. Balsuojame dėl šio siūlymo. Dėl skubos tvarkos prašome išreikšti savo nuomonę.

Balsavo 101 Seimo narys: 86 – už, 10 – prieš, 5 susilaikė. Skubai pritarta.

Lydimasis įstatymo projektas – Kelių įstatymo 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Dėl motyvų nėra. Balsuojame dėl lydimąjo teisės akto.

Balsavo 105 Seimo nariai: 95 – už, 1 – prieš, 9 susilaikė.

Taip pat yra Ekonomikos komiteto siūlymas dėl skubos. Prašome išreikšti nuomonę dėl svarstymo skubos tvarka.

Balsavo 101 Seimo narys: 86 – už, 6 – prieš, 9 susilaikė. Skubai pritarta.

Per šoninį mikrofoną kolegė D. Ulbinaitė. Prašau.

D. ULBINAITĖ (TS-LKDF). (...) įskaityti mano balsą už dėl 2.1 ir 2.2 klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Bus įtraukta į protokolą.

9.17 val.

Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2902(2), Kelių transporto kodekso 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2903(2), Geležinkelių transporto kodekso 3 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2904(2), Vidaus vandenų transporto kodekso 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2905(2) (svarstymas)

Kitas įstatymų projektų blokas yra Transporto lengvatų įstatymo pakeitimo projektas ir lydimieji teisės aktai. Prašome A. Sysą pristatyti.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaustė Transporto lengvatų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimus. Buvo gautos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabos, kurioms visiškai pritarta, įvertinti Nacionalinės trečiojo amžiaus universitetų asociacijos pasiūlymai, Bočių bendrijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos pasiūlymai. Taip pat buvo gauta Vyriausybės išvada, kuriai pritarta. Du papildomi komitetai svarstė, jie irgi pritarė šitam įstatymui.

Taigi, išvada yra pritarti įstatymo projektui. Už balsavo 9, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Ačiū Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui. Ekonomikos komiteto išvadą pristatys pirmininkas S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Pirmininke, kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė šiuos įstatymų projektus kaip lydimuosius ir bendru sutarimu pritarė jiems. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas L. Kukuraitis pristatys komiteto išvadą.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, Pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas birželio mėnesį svarstė šiuos įstatymų projektus – pagrindinį ir lydimuosius – ir nusprendė taip: iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui jį tobulinti pagal Teisės departamento, Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės išvadas. Įvertinant finansines galimybes, projekto nuostatas įgyvendinti nuo 2025 m. sausio 1 d. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū komiteto pirmininkui. Kviečiame atgal į tribūną A. Sysą. Gauta Vyriausybės išvada. Komentaras dėl Vyriausybės išvados.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, apsvaustėme Kelių transporto kodekso 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Vyriausybės siūlymui komitetas pritarė. Teisės departamento pastaboms pritarė. Už balsavo 9, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar Vyriausybę tenkina pritarimas iš dalies? Susisiekiimo ministras.

E. SABUTIS (LSDPF). Taip, tenkina.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (Balsas salėje: „Su pritarimu iš dalies.“) Su pritarimu iš dalies. Ačiū, pritarta. Balsuosime dėl visų įstatymų projektų – pagrindinio ir lydimųjų. Nėra norinčių... Balsuojame.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

9.22 val.

Seimo 2025 m. sausio 14 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Gerbiamas Juozai, kitas darbotvarkės klausimas. Prašom pristatyti antradienio, rytojaus, plenarinio posėdžio darbotvarkę. (*Balsai salėje*)

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, rytdienos darbotvarkėje numatyta keletas dalykų. Pirma, paminėsime, pagerbsime mūsų signatarą G. Iešmantą 95-ųjų gimimo metinių proga. Taip pat Aukščiausiojo Teismo teisėjo priesaika. Sprendimas dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Irmantą Šulčą iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų pareigų“ projekto. Transporto veiklos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, Kelių priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kurį šiandien svarstėme ir dėl kurio balsavome. Taip pat yra keletas pateikimų dėl atmintinų dienų, dėl laisvės gynėjo teisinio statuso ir Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo projektas. Siūlau pritarti tokiai darbotvarkei.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausti norinčių nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Šiandien Seimo nariai jokių pareiškimų nenori skelbti. Posėdis baigtas. (*Gongas*) Kviečiame visus kolegas į Kovo 11-osios Akto salę.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 18 STENOGRAMA

2025 m. sausio 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas S. SKVERNELIS,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. OLEKAS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja O. LEIPUTĖ*

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Labas rytas, gerbiami kolegos. Prašome užimti savo vietas. Pradėsime plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašome registruotis. Užsiregistravo 104 Seimo nariai.

10.02 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Gintauto Iešmanto 95-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Gerbiami kolegos, šiandienos posėdį pradėsime Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro G. Iešmanto 95-ųjų gimimo metinių paminėjimu. Į tribūną kviečiu kolegą Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją J. Oleką.

Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo Juozo Oleko kalba

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų didelė garbė šiandien paminėti mūsų kolegos G. Iešmanto 95-ąsias gimimo metines. Lygiai šią dieną, sausio 14 dieną 1991 metų, čia, tribūnoje, bet tik Kovo 11-osios Akto salėje, stovėjo G. Iešmantas ir perskaitė Aukščiausiosios Tarybos pranešimą, kuris skelbė: „TSRS ginkluotosios pajėgos, 1991 metų pradžioje pradėjusios atvirą agresiją prieš Lietuvos Respubliką, smurtu užgrobė Vilniuje Spaudos rūmus, Lietuvos radijo ir televizijos rūmus, Vilniaus radijo mazgą bei kai kurių kitų įstaigų pastatus, suniokojo patalpas, įrengimus, plėšikavo. Priešiškų akcijų metu žiauriausiu būdu buvo žudomi ir žalojami pastatus saugoję taikūs žmonės. Tokiais veiksmais siekiama sukelti politinio, ekonominio ir kultūrinio gyvenimo suirutę Lietuvoje, palikti visuomenę be teisingos ir laisvos informacijos.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, griežtai protestuodama prieš brutalius TSRS ginkluotųjų pajėgų veiksmus, reikalauja, kad Tarybų Sąjunga nedelsdama nutrauktų agresiją, išvestų ginkluotus dalinius iš užgrobtų patalpų ir atlygintų padarytą materialinę žalą bei kitus nuostolius.“

Po trumpų diskusijų šiek tiek patikslintą šį pareiškimą Aukščiausioji Taryba priėmė vieningai.

Ir dar viena paralelė su vakar diena. Vakar mes Laisvės premiją įteikėme vienam iš ryškiausių Lietuvos disidentų, kurių kažkada buvo suskaičiuota tik kelios dešimtys, – J. Sasnauskui, o štai 1990 metais Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą pasiekė žinia iš Danijos. Apie ją Amerikos lietuvių laikraštis „Draugas“ rašė: „Į Lietuvos parlamentą iš Danijos pranešimas telefaksu: „Laisvės premija G. Iešmantui suteikta už jo asmeninį indėlį ginant žmogaus teises Tarybų Sąjungoje.“ Ir citata: „Milijonai nužmogintų, represuotų, „perauklėtų“ žmonių – totalitarinės valstybės nusikaltimų įkalčiai. Lietuva turi atgauti nepriklausomybę.“ Tai G. Iešmanto žodžiai ir tai buvo sakoma ne Vingio parke 1989 metų vasarą, bet 1978 metais. Už tai G. Iešmantas buvo nuteistas šešeriems metams kalėjimo ir penkeriems metams tremties. Ir pagaliau G. Iešmantas iš Počernės gyvenvietės prie Pečioros upės grįžo į tėvynę.

Pats G. Iešmantas Kopenhagoje, Kopenhagos universitete, stovėdamas tribūnoje sakė padėkos kalbą už šią premiją. Štai ką jis sakė: „Aš priimu premijos suteikimą ne kaip savo asmeninių

nuopelnų įvertinimą, o kaip paramą daug kentėjusiai ir šiandien atkakliai siekiančiai laisvės lietuvių tautai. Aš priimu šį apdovanojimą kaip pagarbos ženklą tiems, kurie artino priespaudos žlugimo dieną sunkiausiomis sąlygomis, kokias tik galima įsivaizduoti, ir aš regiu tuos, kurie, kaip ir aš, perėjo kalėjimus, lagerius ir tremtį. Regiu draugus, neišvydusius karštai trokšto tikslo ir suklupusius mirties glėbyje prie pat nepriklausomybės atkūrimo slenksčio.

Kurdami nepriklausomą Lietuvą, mes ją įsivaizduojame kaip visų vilčių, tauriausių siekimų įsikūnijimo šalį, kurioje įgyvendinta ir politinė laisvė, demokratija, paremta daugpartine sistema, ir laisvė tiek kiekvienam žmogui, tiek jų grupėms, tiek atskiroms tautybėms. Mes norime, kad kaip lietuviai tiek rusai, tiek lenkai jaustųsi Lietuvoje lygiateisiais jos sūnumis, būtų jos patriotai. Maskva trokšta juos sukurstyti, siekdama sudraskyti Lietuvą. Laisvės dvasia, kuri yra žmogaus esmė, visada gyva net belangės tamsoje. Pasiremddama solidarumu ji nugalės ne tik rytiniame Baltijos krante, bet įsitvirtins visur, kur tik dar pažeidžiamos žmogaus teisės, kur dar kenčiama ir kovojama, įsitvirtins visoje žemėje. Ačiū jums už šią viltį, už didelę garbę ir dėmesį.“

Mieli kolegos, G. Iešmantas savo gyvenimu ir pasiaukojimu parodė pavyzdį daugeliui. Jis tapo jungtimi tarp pokario pasipriešinimo, ginkluoto pasipriešinimo, ir mūsų laisvės sprendimų Sąjūdyje ir Kovo 11-ąją čia, Lietuvos Respublikos Seime. Užaugęs Sūduvos krašte, gana sunkiomis gyvenimo materialinėmis sąlygomis, mažžemio šeimoje, jis nuėjo labai sudėtingą kelią į laisvę. Kartais sunku suprasti, ar tai buvo tam tikras prisitaikymas, ar gebėjimas itin gudriai laviruoti tarp totalitarinių režimų. Iki pat 1974 metų, kai pirmą kartą buvo suimtas, jisai gana aktyviai ėjo per gyvenimą daugiausia koncentruodamas save žurnalistikoje ir įvairiuose žurnalistinių reportažų darbuose. Tačiau 1974 metais, kai pirmą kartą buvo suimtas, išryškėjo, kad jis vienas pirmųjų eilėmis įprasmino, įamžino R. Kalantos auką, parašęs „Kauno elegiją“. Už ką sovietų KGB buvo sulaikytas, tardytas ir ypač subtiliai atsikirto, sakydamas, kad atstovauja eurokomunistams, sakydamas, kad atstovauja judėjimui už Lietuvos išstojimą taikiu būdu iš Sovietų Sąjungos. Ir taip apgindamas, neatsižadėdamas nė vieno savo rašytinio žodžio. Dar kurį laiką jam pavyko išvengti suėmimo ir tik 1980 metais, kada buvo vienu produktyviausių intelektualios disidentų srovės, kuri reiškėsi „Perspektyvų“ leidinyje... parašęs daugiau nei 30 straipsnių į tą leidinį buvo susektas, suimtas, kalintas, tardytas ir vėliau išsiųstas kalėti į lagerius ir tremtį.

Bet kad ir kur jis būtų, kaip jis būtų tardytas, jis niekada neatsižadėjo savo žodžių. Net atėjus šiek tiek tokiam atlydžiui, kada kiti politiniai kaliniai jau pradėjo grįžti iš įkalinimo vietų. Ir G. Iešmantas galėjo sugrįžti, bet jam buvo pasiūlyta prieš grįžtant parašyti pasižadėjimą, kad jis toliau nekovo prieš sovietų režimą. Tokio pasižadėjimo Gintautas nepasirašė ir dar daugiau nei metus išliko tremtyje, bet išliko ištikimas savo idealams. Grįžęs į Lietuvą 1988 metais greitai įsiliėjo į įvairius Sąjūdžio veiksmus ir pasirinko Lietuvos socialdemokratų partiją. Tuo jis artimas mūsų frakcijai, mūsų žmonėms, nes G. Iešmantas įsijungė į Lietuvos socialdemokratų partijos iniciatyvinę atkūrimo grupę ir visus 1989 metus redagavo Lietuvos socialdemokratų laikraštį.

Kaip pavyzdį, kaip kelrodę žvaigždę nurodė A. Sacharovo gyvenimo žygdarbį. Jis rašė: „A. Sacharovo gyvenimo žygdarbis ir mums tartum kelrodė žvaigždė rodo kelią siekiant demokratijos, kovojant už nepriklausomybę.“ G. Iešmantas, dirbdamas Seime, dirbo Švietimo, mokslo ir kultūros komitete. Nebuvo labai dažnas kalbėtojas, bet buvo labai tikslus įvertindamas įvairius reiškinius ir siūlydamas pasiūlymus dėl Aukščiausiosios Tarybos priimamų dokumentų. G. Iešmantas niekados nepametė, o galbūt dar labiau sustiprino savo veiklą kaip rašytojo, kaip poeto. Jis buvo vienas produktyviausių rašytojų, poetų, kuris išleisdavo kasmet bent po vieną ar dvi nedideles knygeles. Labai kukliai jas pristatydavo, vykdamas į tolimiausius Lietuvos kampelius.

Dar viena G. Iešmanto aistra, tai yra dėmesingumas gimtajai kalbai. Apskritai jis niekaip neįsivaizdavo rašto žmogaus, nesidominčio kalba ir jos problemomis. Štai ką jis dar 1981 metais, įkalinimo metais, rašė apie lietuvišką žodį: „Aš kreipiuosi į Tave kaip į stebuklą stebuklą. Aplinkui dar buvo gūdu ir nyku, bet Tu sutviskai tamsoje tartum žaibas ir parodei kelią bei davei prasmę. Tu suteikei jėgą ir galią, pažymėdamas lemtį ir daiktus ženklais, kurie nušvinta manyje it neužgėstančios žvaigždės. Šio įvardinimo dėka aš galiu pažinti pasaulį ir pažįstu jį kaip vientisą

ir dalomą, kaip neaprėpiamą ir aprėpiamą, kaip vienu ir kitų santykį bei judėjimą. Tokia didinga ir begalinė yra gamta, toks didingas ir begalinis esi Tu, Žodi. Ir aš su pasigėrėjimu klausausi, kaip Tu skambi lyg arfa manyje visais žemės garsais, kvapais ir spalvomis. Tu esi įstabi ir kerinti visa, kurios šviesa nepastebimai gobia ir jungia mūsų sielas. Tu esi nelyginant oras ir duona, kuriais mes esame gyvi.

Tu mano akys ir ausys, Žodi. Tu mano širdis ir mintis, Žodi. Tu esi būtent mano atmintis, mano kančios skrynja, Žodi. Tu esi mano viltis ir išsipildymas, Žodi. Kas Tave praranda, tas praranda save. Tavo dėka tampame stiprūs kaip ažuolai Neries pakrantėje arba šviesūs nelyginant žvaigždės nakties gelmėje. Pagaliau, aš esu vien dėl to, kad Tu esi ir gyveni, Žodi, kad Tu šildai ir maitini mane, kaip šildo saulė ir peni visa, kas gyva. Bet Tavimi džiaugdamasis ir didžiuodamasis, Tave aukštindamas, Žodi, aš Tave niekada neišskiriu ir nepriešinu kitiems, aš vien teigiu, jog nieko nėra už Tave aukštesnio ir nieko nėra žemesnio. Aš gerbiu ir vertinu lygiai visus, jie visi man ir savaip gražūs, raiškūs, turtingi, bet mano širdis, mano meilė priklauso vien Tau, gimtasis Žodi. Su Tavimi augau, su Tavimi ir užgesiu. Tu mano esmė ir gyvenimas, Žodi.“

Mieli kolegos, pagerbkime, įsiklausykime į šio didžio mūsų bendražygio žodžius ir gyvenimo pavyzdį. Būkime verti savo kolegos ir išsaugokime jo atminimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Juozai. Prašau ateiti čia ir toliau pirmininkauti posėdžiui.

10.18 val.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo prisaikdinimas

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Gerbiami Seimo nariai, gruodžio 17 dieną Lietuvos Respublikos Seimas slaptu balsavimu E. Zemlytę paskyrė Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, teisėja. Teismų įstatymas numato, kad, prieš pradėdami eiti savo pareigas, teisėjai prisiekia Seime. Priesaiką priima Seimo Pirmininkas. Prisiekiantysis asmuo priesaiką skaito padėjęs ranką ant Konstitucijos. Prisiekęs asmuo pasirašo po priesaikos tekstu. Priesaikos tekstas ne-
taisomas ir nekeičiamas. Kviečiu Seimo Pirmininką S. Skvernelį ir E. Zemlytę prisaikdinimo procedūrai. Po priesaikos Seimo Pirmininkas teisėjui įteikia teisėjų valdžios simbolį – ženklą su Lietuvos valstybės herbu.

E. ZEMLYTĖ. Aš, Eglė Zemlytė, iškilmingai prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai, savo pareigas atlikti garbingai, vykdyti teisingumą pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališka, sąžininga, humaniška, saugoti man patikėtas valstybės paslaptis ir visada elgtis taip, kaip dera teisėjui. *(Plojimai)*

PIRMININKAS. Sveikiname ir linkime laikytis duotos priesaikos. Sėkmės darbuose!

PIRMININKAS (S. SKVERNELIS). Gerbiami kolegos, dar turime vieną tokią gražią progą. Mūsų kolegė A. Norkienė sausio 12 dieną minėjo labai jaunatvišką jubiliejų, taigi jūsų visų vardu leiskite pasveikinti Aušrinę. *(Plojimai)*

10.22 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš darbotvarkės tvirtinimą noriu paskelbti Seimo narės A. Širinskienės šių metų sausio 14 dienos pareiškimą: „Prašau priimti mane į Demokratų frakciją „Vardan Lietuvos“ nuo šių metų sausio 14 dienos.“ Yra Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ posėdžio protokolas. Svarstytas Seimo narės A. Širinskienės pareiškimas. Nutarta bendru sutarimu pritarti ir priimti į frakciją. *(Balsai, juokas salėje)*

10.22 val.

Seimo 2025 m. sausio 14 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Ar būtų siūlymų dėl darbotvarkės? Nepastebėjau, kas iš kolegų pirmiau priėjo. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Dėl darbotvarkės. Frakcijos vardu prašau įtraukti Laukinės gyvūnijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-92. Jau yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvada ir lyg ir yra suderinta.

PIRMININKAS. Ačiū už pasiūlymą. Kolega A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Frakcijos vardu prašau išbraukti 1-11 klausimą – projektą Nr. XVP-44. Įstatymas iš principo jau yra įsigaliojęs, o su visa procedūra, kuri keičia Seime, mes čia panašėjame į cirką. Tikrai prašau kolegų nedaryti cirko iš Seimo, nes, kaip minėjau, iki tol buvo pažeista krūva procedūrų. Dabar įstatymas yra *pilnai* įsigaliojęs, o mes bandome pratęsti įsigaliojusį įstatymą. Ir Teisės departamentas tikrai akcentuoja teismines nutartis, kuriose yra aiškiai pasakyta, kad negali įsiterpti reglamentavimas, na, iš principo tai yra anti-konstituciška. Frakcijos vardu prašau išgirsti ir vis dėlto išbraukti klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Dėkoju. Frakcijos vardu norėčiau paprašyti įtraukti į šios dienos darbotvarkę projektus Nr. XVP-102 ir Nr. XVP-103, tai yra Atmintinų dienų įstatymo ir Darbo kodekso pakeitimo projektus. Iš dalies reaguodami ir į jūsų, Seimo Pirmininke, iniciatyvą dėl Sausio 13 dienos paskelbimo ne darbo diena, mes siūlome Gegužės 1 dieną išbraukti iš šio sąrašo. Įvertiname ir tai, kad Lietuva tiesiog lyderiauja Europoje pagal ne darbo dienų skaičių. Ko nors, matyt, reikėtų atsisakyti. Liberalų sąjūdžio frakcijos siūlymas yra šiandieną apsvarstyti tokį projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Tuomet apsvarstysime visus siūlymus. Kolega J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Pastebėsiu, kad Liberalų sąjūdžio siūlymas turi būti automatiškai priimamas. Kadangi yra jūsų projektas dėl Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo, tai ir kiti projektai, jeigu autoriai pageidauja pateikti, turi būti įrašyti. Taip buvo įrašytas mano Statuto projektas šalia jūsų.

PIRMININKAS. Tikrai yra esminis skirtumas. Tuoju, sekundę! Dėl to mes apsispręsime tada, kada reikės balsuoti, niuansus pristatysime.

Ir kolega R. Motuzas.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Mieli kolegos, norėjau informuoti, kad šiandien svečiuose yra Vilniaus „Ateities“ mokyklos mokiniai ir pedagogai. Pasveikinkime. (*Plojimai*) Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prašau susikaupti. Balsuosime dėl kiekvieno iš siūlymų. Pirmiausia dėl Seimo nario K. Mažeikos siūlymo įtraukti Laukinės gyvūnijos įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-92. Balsuojame dėl siūlymo įtraukti Seimo nario K. Mažeikos siūlymą – leisti pateikti Laukinės gyvūnijos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 100... Atsiprašau, balsavo 108 Seimo nariai: 79 – už, 5 – prieš, susilaikė 24. Pritarta.

Antrasis siūlymas buvo kolegos Seimo nario A. Petrošiaus dėl 1-11 klausimo – Valstybės tarnybos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projekto išbraukimo iš darbotvarkės. Kas už tai, kad šis klausimas būtų išbrauktas iš darbotvarkės? Valstybės tarnybos įstatymo projektą siūloma išbraukti. 1-11 klausimas.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 34, prieš – 70, susilaikė 11. Projektas yra paliktas darbotvarkėje.

Ir trečiasis siūlymas buvo kolegės Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen. Čia jis yra dėl Darbo kodekso įtraukimo. Noriu tik atkreipti dėmesį, kad tik šiandien yra registruotas ir mes neturime Teisės departamento išvados. Tai galime įtraukti į rezervą. Jeigu turėsime išvadą, tada galėsime pateikimą padaryti. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Tada balsuojame. Kas už tai, kad įtrauktume V. Čmilytės-Nielsen siūlymą dėl Darbo kodekso – dėl Gegužės 1 dienos išbraukimo iš valstybinių švenčių sąrašo?

Balsavo 117 Seimo narių: už – 53, prieš – 50, susilaikė 14. Nėra pritarta.

Dėl visos darbotvarkės. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu, ar turime balsuoti? Nėra prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu.

10.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Irmantą Šulčą iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XVP-91 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Irmantą Šulčą iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas. Pranešėjas – Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas A. Kabišaitis.

A. KABIŠAITIS. Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 3 ir 5 dalimis, 115 straipsnio 4 punktu, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 90 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 4 ir 7 dalimis, atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2024 m. gruodžio 20 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui pritarti I. Šulco atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, paskyrus jį Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju. 2024 m. gruodžio 17 d. Seimo nutarimu I. Šulcas paskirtas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju. Šis nutarimas įsigalioja 2025 m. sausio 28 d. Kadangi jis yra teisėjas ir įgaliojimai nenutrūksta, prisiekti teisėjui nereikės. Atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadą, Seimo nutarimo projektas turėtų būti pataisytas techniškai, kad atitiktų Respublikos Prezidento dekretą. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat nėra. Ar galėtume pritarti nutarimui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Nutarimo svarstymas. Diskutuoti taip pat nėra norinčių. Dėl motyvų nėra. Ar galėtume pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Priėmimo stadija. Turime preambulėje padarytą techninę klaidą, į ką atkreipė dėmesį Teisės departamentas, jinai yra ištaisyta. Ar galėtume pritarti dviem straipsniams su Teisės departamento siūlymu? (*Balsai salėje*) Pritarta. Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Balsuojame dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 103, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

10.32 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir saugumo politikos tęstinumo“ projektas Nr. XVP-100 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir saugumo politikos tęstinumo“ projektas Nr. XVP-100. Pranešėjas – R. Motuzas.

R. MOTUZAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, mieli kolegos, prieš jus yra Seimo rezoliucija „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir saugumo politikos tęstinumo“. Visi žinome, kad dabartinių geopolitinių ir saugumo iššūkių akivaizdoje yra labai svarbu išlaikyti užsienio ir saugumo politikos nuoseklumą ir tęstinumą. Mes žinome, kad praėjusios kadencijos Seime, siekiant to, buvo bandoma pasirašyti politinių partijų susitarimą, tačiau, kaip žinome, procesas buvo ilgas ir sudėtingas, nepavyko, nes nebuvo rasta bendro sutarimo dėl kai kurių dalykų. Na, nėra jokių paslapčių – tai Kinija, perdėm radikalizuota buvo vertybinė politika ir panašiai. Džiugu, kad šios kadencijos Seime mums Užsienio reikalų komitete, kuriame yra visų politinių partijų, esančių Seime, atstovų, pavyko rasti bendrą sutarimą ir mes šiandien turime tikrai, sakyčiau, solidžią rezoliuciją.

Sakyčiau, vienu svarbiausiu prioritetu ir toliau išlieka Ukraina. Mes ir toliau smerkiame Rusijos agresiją prieš Ukrainą ir, žinoma, be jokios abejonės, įsipareigojame besąlygiškai remti Ukrainą, ginančią savo nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą. Pasižadame aktyviai dirbti su sąjungininkais, kad parama Ukrainai iš tikrųjų būtų visapusiška – tiek politinė, tiek karinė, tiek humanitarinė ir kitokia. Žinoma, įsipareigojame skirti daug dėmesio Ukrainos atstatymo darbams. Seimo rezoliucija taip pat primename, kad esame įsipareigoję vykdyti aktyvią parla-

mentinę diplomatiją, siekdami, kad visas Aljansas greičiau priimtų sprendimą pakviesti Ukrainą tapti NATO nare.

Be jokios abejonės, mes nepamirštame ir Rusijos – skatiname stiprinti nacionalines, europines ir tarptautines sankcijas Rusijai bei jos agresiją palaikančioms šalims. Taip pat rezoliucijoje didelis dėmesys skiriamas mūsų pačių ir regionų saugumui, pabrėžiant, kad prioritetas yra patikimos NATO atgrasymo ir gynybos laikysenos užtikrinimas Baltijos regione ir visoje rytinėje Aljanso dalyje.

Toliau rezoliucijoje, žinoma, akcentuojame, kas yra mūsų svarbiausi partneriai, tai yra Jungtinės Amerikos Valstijos, Vokietija dėl brigados išikūrimo, žinoma, kaimyninė Lenkija. Pažymime Šiaurės ir Baltijos šalių formatą, be jokios abejonės, ir kitas valstybes. Nepamirštame rezoliucijoje ir Europos Sąjungos plėtros, tai yra plėtros procesą turime stiprinti Vakarų Balkanuose ir Rytų partnerystės valstybėse. Mes ypatingą dėmesį esame įsipareigoję skirti Ukrainos ir Moldovos eurointegraciniais procesams bei jų šalių siekiams.

Rezoliucijoje atsispindi ir kiti dalykai: mes smerkiame totalitarinį režimą, dezinformaciją ir kitus dalykus ir įsipareigojame, kaip minėjau, užtikrinti užsienio politikos tęstinumą, laikydamiesi rezoliucijoje išdėstytų principų. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Jūsų norės paklausti keletas Seimo narių. Gerbiami kolegos, prašau jūsų visų gerbti tribūnoje stovinčius savo kolegas. Kada čia atsistosite pristatyti kokį nors įstatymo projektą, suprasite, kaip jaučiasi pristatytojas, kada salėje yra toks triukšmas. Gerbkime vienas kitą. Gal man reikia garsiau kalbėti ir varpeliu. Mielieji, dar kartą sakau, salėje nesijaučia, kad jūs taip intensyviai vienas kito pasiilgę diskutuojate. Tribūnoje žmogui sunku kalbėti, dar sunkiau išgirsti, kas nori išgirsti. (*Skambina varpeliu*) Kaip mokykloje, skambutis dar veikia. Atsiprašau, gerbiamas pirmininke, kad įvyko tokia pauzė. Ir pirmas klausia kolega Ž. Pavilionis. Ruošiasi kolega I. Vėgėlė.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, Pirmininke. Visų pirma norėčiau padėkoti už jūsų moderavimą, ruošiant šią deklaraciją, kur pavyko suderinti tikrai visų partijų interesus, nepaisant tų audrų, kurios kažkada buvo kilusios ir dėl Sakartvelo. Bet labai mėgstu, kai žodžiai tampa kūnu, ir žinau, kad jūs šitą temą aptarinėjote ir su Seimo Pirmininku, būtent dėl Sakartvelo. Ar mes galime tikėtis, kad kada nors, galbūt pavasario sesijoje, vis dėlto Sakartvelo prezidentė apsilankys pas mus? Nes mes įsipareigojome ją remti, kol šalyje nebus surengti nauji rinkimai. Tai ar tie žodžiai gali tapti kūnu?

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Manau, gali tapti kūnu. Bet, žinoma, kas nors turi tai inicijuoti ir dėl to kreiptis. Manau, kad tai yra visiškai įmanoma. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega I. Vėgėlė. Ruošiasi kolega V. Ažuolas.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠF*). Mano toksai retorinis klausimas. Gerbiamas pirmininke, ar iš tiesų galime mes Seime kada nors apsispręsti ir nuspręsti, kad darytume kuo mažiau skubos ir ypatingos skubos tvarkos? Čia, aišku, ne ta tvarka yra, bet iš principo, kai yra pateikta prieš keletą minučių rezoliucija, su kuria būtų galima susipažinti Seimo posėdžių salėje esantiems Seimo nariams. Suprantu, kad jūs Užsienio reikalų komitete ją apsvarstėte, bet balsuoja tai visas Seimas. Aš labai prašyčiau ateityje, ypač tokių rezoliucijų, kurios nedega... Mes ją galime priimti ir po savaitės ar pavasario sesijoje – niekas nuo to nepasikeis. Tokia skuba, mano supratimu, yra nereikalinga ir kelia bereikalingų emocijų. Ačiū.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Labai ačiū už pastabą ir pastebėjimą. Žinoma, iš dalies sutinku, kad tai yra... Pirma, užsienio politikos tęstinumas turėtų būti užtikrintas pradedant Seimo darbą. Mes pradėjome kalbėti apie šią rezoliuciją turbūt savo antrajame, o gal net trečiajame posėdyje Užsienio reikalų komitete ir pradėjome ją rengti. Ji buvo rengiama labai atsakingai, tačiau, žinoma, tarpušventis ir taip toliau. O dabar tiesiog norėtume patvirtinti, nes mes rinksimės į kitą Seimo posėdį tik kovo 10 dieną. Dėkojame už pastebėjimą, tikrai ateityje atsižvelgsime. Ačiū. Bet visų politinių partijų atstovai yra komitete. Gal mums visiems komitetų nariams reikėtų labiau dirbti su savo frakcijomis ir kolegomis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi kolega V. Pranckietis.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Pirmininke, norėjau pataisyti – Valstiečių nėra.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Ai, tikrai, atsiprašau.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Bet, žinote, kai žmonės ėjo į rinkimus, jie tikėjosi kitokios užsienio politikos. Pagal Sakartvelo rezoliuciją mes matome, kad ji nebus kitokia, o bus kvadratu. Tai, taip sakant, bėgo nuo vilko, papuolė ant meškos. Tai kodėl pasirinkta tokia kryptis? Ir toks retorinis klausimas: kas bus, jeigu NATO šalis užpuls NATO šalį, pavyzdžiui, Grenlandiją? Kokią rezoliuciją tada atnešite? Kurią pusę remsite? Ačiū.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Aš manau, kad iš tiesų iš dalies nesutikčiau, kad mes turime kokią nors vieną kryptį ar turime kokias nors nuostatas. Kaip ir matėte rezoliuciją, mes bendradarbiaujame ir prioritetą skiriame toms valstybėms, kurios vystosi demokratine kryptimi. Mūsų rezoliucija dėl Sakartvelo ir dabar čia pažymėjimas yra labai atsargus – mes tiesiog išreiškiame susirūpinimą ir panašiai. Žinoma, nepritariame, kaip jūs minėjote, ir kitiems dalykams, kurie, sakykime, yra neteisėti ar vienaip ar kitaip pažeidžia tam tikros valstybės suverenumą. Mes atitinkamai ateiityje taip ir reaguosime. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ruošiasi... Klausia V. Pranckietis. Ruošiasi kolega R. J. Jankūnas.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Ačiū, kad parengėte šią rezoliuciją. Jau pasakėte savo pristatyme ir po to, atsakydamas į klausimus, kad seimai turėjo tokią tradiciją, kad pirmuosiuose posėdžiuose pareikšdavo savo tarptautinę poziciją. Tai yra labai svarbu visai visuomenei užsieniuose, kaip mes tęsime savo veiklą. Tai tiesiog dėkoju už tai, kad ta rezoliucija atsiranda bent jau dabar. Ir kai čia buvo pasakyta, kad nedega, tai aš manau, kad tai tikrai dega, ir manau, kad reikia ją kuo greičiau ir priimti. Ačiū.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tai daugiau gal buvo komentaras nei klausimas. Gerbiamas R. J. Jankūnas atsiėmė norą paklausti. Ačiū komiteto pirmininkui.

Svarstymo stadija. Diskusijoje yra užsirašiusių kalbėti. Pirmasis – Seimo narys E. Gentvilas. Ruošiasi V. Ažuolas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Mielieji kolegos, iš tiesų tai tampa gražia tradicija, kai ateinantis naujas Seimas priima įsipareigojimą tęsti užsienio politiką. Jeigu mes tų dalykų nesiimsime kaip tradicinio perimamumo, tęstinumo, tai, žinoma, galime nueiti iki to, kad užsienio politika gali tapti skiriamuoju rinkimų kampanijos bruožu, kaip kartais tampa, bet tai nebūtų labai sveika valstybei. Tai džiaugiuosi, kad šita tradicija tęsiama ir toliau.

Dabar apie techninį dalyką, dėl kurio aš iš esmės ir atsistojau. Gerbiamas Motuzai, praėjusį kartą, priimant rezoliuciją dėl Sakartvelo, aš atkreipiau jūsų dėmesį, kad kažkaip sugebėjote išvengti liberalų parašo. Mūsų frakcijos narys A. Lydeka tuo metu buvo komandiruotėje ir ta rezoliucija buvo parengta be liberalų. Liberalai buvo protingi, pabalsavo už šią rezoliuciją.

Ką dabar jūs darote? Šiandien teikiate dvi rezoliucijas, ir tuo pretekstu, kad komitete nėra Valstiečių ir žaliųjų frakcijos nario, jūs nutariate ignoruoti šią frakciją? Tai kur čia tas telkimo momentas? Kur jūsų, kaip diplomato, patirtis? Ateikite į frakciją, paprašykite frakcijos vadovo paanalizuoti, galbūt pridėti savo parašą. Dabar jūs vieną frakciją atstumiate, nepritraukdami jų prie autorystės, ir aš jau matau – du klausimai, trečias atsisakė klausti. Akivaizdžiai jūs sukuriate opoziciją tam klausimui, kurį formuluojate.

Aš antrą kartą (tik šį kartą jau ne per šoninį mikrofoną, bet iš centrinės tribūnos) prašau jus, kaip komiteto pirmininką, rengiant rezoliucijas užtikrinti visų frakcijų įtraukimą. Priešingu atveju jūs susilauksite nevieningo balsavimo, taip švelniai pasakius. Kai kuriais atvejais gali būti ir skandalingų situacijų dėl jūsų nesugebėjimo ar galbūt nenoro sutelkti visus Seimo narius į užsienio politiką, kalbant apie užsienio politikos tęstinumą. Imti ir ignoruoti vieną iš frakcijų, atleiskite, praėjusiame Seime taip nebuvo. Padarykite išvadas, gerbiamas pirmininke. Ačiū.

PIRMININKAS. Kadangi keletą kartų buvo paminėta Seimo nario pavardė, prašom sureaguoti per šoninį mikrofoną.

R. MOTUZAS (*LSDPF*). Labai ačiū už pastabą, ją priimu. Mes vakar bandėme prisiskambinti frakcijos seniūnei A. Norkienei (aš pats gal tris kartus), gerbiamam Ažuolui ir kitiems ir susitikti. Aš manau, kad į kolegų Seimo narių telefonų skambučius turėtų... Tiesiog prisipažįstu, nepavyko surasti. Labai labai atsiprašome. Kitą kartą būsime atidesni. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Sako, du kartai, trečias kartas, kolega, gal tikrai nemeluos.

Seimo narys J. Šuklinas.

J. ŠUKLIN (*LSF*). Kolegos, šiandien Seime lankosi Šaulių sąjungos Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Visagino kuopos jaunieji šauliai. Prašom pasveikinti. Noriu atkreipti dėmesį, kad Visagino kuopos šauliai vieni iš aktyviausių Lietuvoje. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Tęsiame diskusiją. Seimo narys V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Ši rezoliucija prasideda nuo melo. Man tikrai niekas vakar neskambino. Galime dar išklotinę ištraukti, jeigu reikia. Deja, melu galima paremti daug ką, tik ne šiame Seime tai reikėtų daryti. Aš labai džiaugiuosi, kad valstiečių nėra tame komitete. Tęsti G. Landsbergio užsienio politikos, pražūtingos Lietuvai, tikrai nereikia.

Žinokite, kas dabar atsitiko? Tauta balsavo, kad ateitų kiti politikai, kurie vykdytų ir kitokią užsienio politiką, ir valstybės politiką, nekenkiančią valstybei. Ką pamatėme po rezoliucijos dėl Sakartvelo? G. Landsbergis parengė, įkišo valdantiejiems, tie atnešė ir bandė apginti. Taip atrodė ta rezoliucija. O dabar atnešama, kad reikia tai tęsti. Gerai, pašnekėkime, kokia tokios užsienio politikos žala? Vien dėl Kinijos 2 mlrd. nuostolių Lietuvai. Ar jūs, valdantieji, norite tai tęsti? Pasirodo, norite.

Tuomet pažiūrėkime užsienio importo ir eksporto balansą. Jeigu iki konservatorių atėjimo buvo minus 1,5–2 mlrd., jiems atėjus – minus 8–9 mlrd. Tai yra ir užsienio politikos pasekmė. Sveikiname! Ir jūs dabar ateinate su rezoliucija, sakote, reikia tai tęsti, būtinai reikia tai tęsti.

Tuomet imkime rezoliuciją dėl Sakartvelo, dėl tų dvejopų standartų taikymo. Lietuvai galima turėti vaikus saugantį įstatymą, Sakartvelui – ne. Geros rezoliucijos, labai įdomios. Jeigu tuo keliu mes einame toliau, tai tuomet ir sakykime, kad po rinkimų niekas nepasikeitė, tęsiama ta pati užsienio politika. Valio! Šlovė! Bet kas atsitiko? Žmonės bėgo nuo vilko, papuolė ant meškos. Bėgo nuo vilko G. Landsbergio, kuris vykdė tą užsienio politiką, bet papuolė ant meškos K. Budrio, kuris dar baisiau, kvadratu G. Landsbergis. Mes čia visi ramiai sėdėsime, džiaugsimės ta užsienio politika? Dėl Kinijos niekas nieko nespręs, jau viskas aišku, dėl kitų dalykų irgi sprendimų neliko. Netgi prekes, kurioms nėra jokių draudimų, ribojimų, sankcijų, kurios gali važiuoti, mes draudžiame.

Aš galiu jums net pavyzdžių pateikti, kaip atrodo tie absurdiški užsienio politikos reikalavimai. Pavyzdžiui, į Klaipėdą atplukdomos prekės, kurios tranzitu vežamos per Lietuvą į kitas šalis. Reikia užtikrinti, kad tos prekės nebūtų nuvežtos į kokią nors neleistiną šalį. Bet jeigu tos pačios prekės atplukdomos į Latviją, nieko užtikrinti nereikia. Mūsų verslai klausia: jeigu jūs norite žlugdyti Lietuvos verslus, labai geros priemonės Lietuvos verslams žlugdyti, bet tai yra utopiniai dalykai. Pas mus ateidavo muitinė, visi kiti dėl patikrinimų ir viso kito. Aš visada užduodavau klausimą: jeigu kaimynai to neriboja, o Lietuva riboja, tai per kur srautai eina? Visi puikiai suprantame – per kaimynus. Dabar netgi norint parduoti seną krovininį automobilį Lietuvos įmonei, ji turi pasižadėti, kad, tą mašiną pardavus, pavyzdžiui, Lenkijai, nebus nuvežta į kitą šalį. Jeigu nepasižadi, negali parduoti ir *neši atsakomybę*. Dabar tą mašiną reikia parduoti Latvijai, o Latvijoje nereikia nieko. Jeigu jūs toliau tokią užsienio politiką vykdysite, tai žlugdykite toliau valstybę. Todėl aš balsuosiu prieš tokį politikos tęstinumą.

Visi tikėjosi kitokios užsienio politikos. Tai dabar ką pamatėme? Užsienio politika nepasikeitė. Pasikeitė tik valdančiosios partijos, valdančioji dauguma, bet politika nesikeičia. (*Balsai salėje*) Bet gerai, kaip pasakyti, jeigu skęsti, tai skęsti toliau. Tik kiekvienas, kuris balsuosite už tą tęstinumą, pripažįstate, kad labai puiki užsienio politika buvo praeitą kadenciją. Taip ir balsuokite, tauta turi žinoti savo didvyrius.

PIRMININKAS. Ačiū V. Ažuolui. Ir J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, įdomu klausytis, kada kai kurie kolegos sako, kad tęstinumas gali būti tikrai nuo prieš tai buvusios daugumos, bet aš

noriu priminti, kad Lietuva tęsia savo demokratinę, nepriklausomą politiką, subalansuotą su užsienio partneriais nuo 1990 metų. Mes ką tik paminėjome ir turbūt Kovo 11 dieną minėsime nepriklausomos valstybės 35-metį. Čia turbūt didžiulis mūsų valstybės pasiekimas, mūsų demokratijos pasiekimas, kad mes galime sutarti dėl pagrindinių užsienio politikos krypčių. Manau, kad šiandien Lietuvos stiprybė yra jos narystė Europos Sąjungoje ir NATO. Ne vienas iš mūsų esame įvairių tarptautinių delegacijų nariai ir žinome, kaip svarbu nunešti tą Lietuvos tvirtą laisvės balsą į įvairias tarptautines institucijas ir jaustis saugesniems čia, Lietuvoje, kada kartu su mumis mūsų partneriai. Mūsų įsipareigojimas buvo ir, kalbant Ministrui Pirmininkui, pristatant Vyriausybės programą, priimti Vokietijos brigadą. Mes turime iš tikrųjų puoselėti Lietuvos santykius su savo pagrindiniais sąjungininkais tiek Europos Sąjungoje, tiek anapus Atlanto. Ir to nepabrėžti prasidedant darbams naujojo Seimo, aš manau, būtų iš tikrųjų negerai. Kiek žinau, man neteko dalyvauti, bet praeitoje kadencijoje tokio sutarimo pasiekti nepavyko. Tai pabrėžti, mums susirinkus čia, kad mes vykdysime tą politiką, kurią pradėjo mūsų pirmeiviai...

Šiandien paminėjome G. Iešmanto 95-metį. Jis buvo už tai, kad mes stiprėtume vykdydami įsipareigojimus savo tautai ir laikydamiesi bendros, vieningos užsienio politikos. Todėl, gerbiami kolegos, nežiūrint čia tų trinčių, kurios kartais pasitaiko keičiantis daugumoms, aš tikrai kviečiu vieningai balsuoti už šią rezoliuciją. Tą parodė mūsų kolegos, kurie iš įvairių frakcijų dirba Užsienio reikalų komitete, kad galime rasti sutarimą. Tai raskime tą sutarimą, gerbkime tuos žmones, kuriuos delegavome į tuos komitetus, ir čia, Seime, tai parodykime, nes į mūsų apsisprendimus, į mūsų tokias politines deklaracijas taip pat mūsų sąjungininkai žiūri labai rimtai. Kviečiu visus pritarti po pateikimo rezoliucijos projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Priėmimas. Motyvai. Yra? (*Balsai salėje*) Motyvai už – kolega M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pritariu pačiai rezoliucijai. Tik vienas dalykas toje rezoliucijoje krenta į akis, kad Kinija įvardinama kaip tampanti vis didesne grėsme. Laikau, kad jinau jau seniai yra grėsmė. Ir grėsmė yra ne tik Lietuvai, bet ir visam Vakarų pasauliui, nes šiuo metu visas Vakarų pasaulis priklauso dėl gamybos grandinių ir eksporto grandinių nuo Kinijos daug labiau netgi, nei nuo tos pačios Sovietų Sąjungos kada nors priklausė.

Dėl tęstinumo. Noriu priminti, kad Tėvynės sąjunga tęsė valstiečių antikinišką politiką, kuri buvo. Būtent prie valstiečių buvo priimti teisingi sprendimai pono S. Skvernelio dėl Kinijos stabdymo į Klaipėdą – ir investicijų, technologijų, ir daug dalykų, kuriuos labai teisingai priėmė valstiečiai. Tai tiesiog lieka pasveikinti valstiečių tuometinę politiką. Tėvynės sąjunga paėmė tą deglą ir toliau tęsė. Ir dabar džiugu, kad toliau tęs socialdemokratai, R. Žemaitaičio partija ir „Vardan Lietuvos“. Tai labai džiugu.

Dabar dėl skaičių. Tie skaičiai, tie milijardai, kuriuos čia girdime, tie klidesiai apie kažkokius milijardus, kurių niekada nebuvo... Buvo šimtai milijonų, bet buvo ta didžioji dalis iš tų šimtų milijonų reeksportas, kuris su Lietuvos gamyba ir eksportu turi absoliučiai nulinį ryšį. Tai niekada nebuvo Lietuvos pinigai – tai buvo reeksportas, ir tai visada buvo tikrai palyginti nedideli pinigai. Kinija į Lietuvą, noriu atkreipti dėmesį, buvo investavusi apie 7 mln. eurų, tai yra, atleiskite...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). ...tai yra penkios kavinės Lietuvoje. Apie jokią gamybą ir kitus dalykus mes negalime kalbėti. Labai džiaugiuosi dėl Kinijos pozicijos, besikeičiančios ir vis aštrėjančios...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). ...suprantant...

PIRMININKAS. Prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Nu, Matai, meluoja ir neraudonuoja. Kaip tiek prisimeluoti?! D. Grybauskaitė sugriovė santykius su Kinija, S. Skvernelis, būdamas premjeru, *atstatė*. Į Seimą važiavo Kinijos šalių delegacijos ir derino eksporto ir visus kitus dokumentus. Eksportas, pradedant nuo maisto produktų ir kitų prekių, buvo skaičiuojamas milijardu. O tu pasakoji pasakas, kad mes su-

griovėme. Ką tu čia nusišneki dabar? Kaip reikia šnekėti?! Tai mes patys buvome ir komitetas dirbo, visur Kinijos delegacijos pas mus važiavo. Nereikia meluoti.

Dabar žiūrėkite, kokie mes *lūzeriai* esame Lietuva. Vieninteliai pasidarėme Taivano ambasada. (*Balsai salėje*) Kas iš Europos Sąjungos valstybių dar pasidarė tokią nesąmonę? Niekas. Visi supranta, kad tai yra nesąmonė, ir dabar sakome, kad tą tęstinumą reikia tęsti. Tai eksportas drastiškai krito. Importas iš Kinijos į Lietuvą padidėjo drastiškai. Lietuvos eksportas į Kiniją sugriuvo, nes dabar viską turime daryti per tarpininkus.

Tai toliau varyti tokią pat politiką, kuri buvo prieš tai... *Nu*, aš nežinau, jeigu norite kenkti Lietuvai, tai kenkite toliau. Bet tik būtų gerai, Matai, kad nemeluotum, nes prisimelavęs iki ausų esi. Aš suprantu, kad tu labai džiaugiesi, kad socialdemokratai vykdo konservatorių užsienio politiką, bet, *nu*, tas džiugesys, deja, rinkėjai padarė kitaip – jūs nebesate valdantieji. Tai tikrai reikia balsuoti prieš tokius dalykus.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai V. Ažuolui. Motyvai už – R. Baranovas. Kol kolega kalbės, nes buvo paminėta Seimo nario M. Maldeikio pavardė, prašau.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Kartais atrodo, kad ponas V. Ažuolas niekada nebuvo valdančiojoje daugumoje ir nežino, kokią politiką vykdė S. Skvernelio Vyriausybė. Pono S. Skvernelio reikia paklausti, kaip jisai teisingai sustabdė Kinijos investicijas į Klaipėdą, kaip jisai technologiškai stabdė Kiniją ir visus tuos dalykus. Tai buvo prie jūsų valdžios ir jūs tuo metu buvote, beje, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas. Tai parodo, kaip jūs dirbote, kaip jūs supratote savo darbą ir kaip taip efektyviai ir suprasdamas, ką jūs darote, dirbote Lietuvai. Ačiū.

PIRMININKAS. Nežinau, kaip čia Statuto žinovai pasakytų. Mano pavardė ne kartą buvo paminėta, bet aš pirmininkauju. Tai gal... Dar kolegos per šoninį mikrofoną. V. Ažuolas. Gal daugiau neminėkime pavardžių, nes mes čia...

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerai, be pavardžių, bet gaila, kad tas melas tęsiasi. Džiugu, kai valstiečiai buvo valdžioje, delegacijos su Kinija netgi pirmininkas buvo amžinąjį atilsį K. Glaveckas. Ir mes į Biudžeto ir finansų komitetą kvietėme Kinijos delegacijas, į Seimą, į mūsų verslus, kad didintume eksportą. Ir tai pasiekėme, padarėme labai didelius dydžius, atkūrėme labai daug. Ir dabar meluoti, kad mes darėme kitaip, *nu*, negražu meluoti Seime.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir kolega R. Baranovas – motyvai už.

R. BARANOVAS (LSDPF). Sveiki, kolegos. Iš tikrųjų gana simboliška, čia, rodos, E. Gentvilas ir kiti kėlė klausimą, ar šiandien reikia, ar kada, tai gana simboliška, kad šiandien, sausio 14 dieną, ši rezoliucija pasiekė Seimo salę. Turbūt, kaip ir Juozas sakė, dar iki Sausio 13-osios tie Lietuvos prioritetai ir Lietuvos kryptis susidėliojo ir buvo priimta visų pagrindinių politinių jėgų. Iš tikrųjų tas nesiblaškyimas mus ir skiria nuo Rytų partnerystės valstybių, nuo Vakarų Balkanų valstybių. Ir tai turbūt yra mūsų, Lietuvos, sėkmės pamatas, ar ne, šiandien, kai mes žiūrime į tai, kaip sekasi toms kitoms valstybėms kituose regionuose.

Dabar, ką sako gerbiamas Valius. Tai nereikia, kad Seime nėra skirtumų dėl tos taktinės dalies, dėl to, kaip geriausia įgyvendinti tuos tikslus, dėl tiesiog diplomatinio skonio, galima net būtų pasakyti. Tokie skirtumai egzistavo tuos 30 metų ir jie, manau, egzistuos tol, kol Lietuva bus demokratinė valstybė. Bet iš tikrųjų svarbiausia yra ta mūsų bendra kryptis. Ji yra tam tikra mūsų vizitinė net kortelė, galima būtų pasakyti, mums keliaujant ir kalbant. Ir nauji Seimo nariai turbūt tai irgi pajus. Mes dažnai sakome, kad Lietuvoje šiais klausimais nėra skirtumo. Tad tikrai kviečiu balsuoti už ir kviečiu balsuoti už Lietuvos sėkmę.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Iš tikrųjų nesiklaidinkime primetuose naratyvuose, kalbėdami apie užsienio politiką. Rezoliucijoje yra pagrindiniai dalykai, kurie yra patvirtinti partijų ir priimtame įstatyme, turiu galvoje Nacionalinio saugumo strategiją. Pagrindiniai dalykai yra iš ten. Nėra čia kas nors labai esmingai keičiama. Kinija poroje vietų yra minima, bet atkreipiu dėmesį, kad vis dėlto kalbama apie Kiniją, kuri yra Rusijos agresijos prieš Ukrainą įgalintoja. Kad mums reikia vis dėlto stiprinti partnerystę su Indijos ir Ramiojo vandenyno regiono šalimis ir dvišaliu, ir daugiašaliu principu. Tas ir buvo daroma pastaruosius kelerius metus labai aktyviai.

Jeigu kalbame apie prekybos balansus su Kinija, tai kalbėkime apie prekybos balansus ir su Pietryčių Azijos šalimis. Beje, kalbant apie eksportą, importą, visada galima atsiversti Lietuvos banko puslapį ir pasižiūrėti labai detaliai išsklotines, kurios parodys raidą, kas keitėsi per tuos metus, ir mes pamatysime ištis, kas augo, kas krito. Taip, reeksportas iš Lietuvos mažėjo, paskui pastariaisiais mėnesiais vėl pradėjo augti. Bet vis dėlto esminiai dalykai yra surašyti, tiesiog jų reikia laikytis. Tai yra Lietuvos užsienio politikos principai.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – kolega D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, ištis užsienio politikos tęstinumas labai svarbus dalykas ir kai apie tai kalbame, turėtume kalbėti teisingai ir neiškraipydami tiesos. Dabar išgirdau, kad čia yra daugiausia sudėtos iš Nacionalinio saugumo strategijos tam tikros tezės. Nieko panašaus. Yra tam tikrų sakinių, dėl kurių tikrai reikalinga diskusija. Ir aš galbūt daugiau kreipiuosi į socialdemokratų, nes jie vis dėlto vadovauja šiam Užsienio reikalų komitetui, o mes, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, neturime savo atstovų. Ir kai jūs priiminėjate rezoliucijas – ypač tokias jautrias, ypač tokiu sudėtingu laikotarpiu, nes mes matome, kas darosi: Jungtinių Amerikos Valstijų tam tikrų politikų pareiškimai Europos Sąjungai, iš Europos Sąjungos tam tikrų lyderių, – mūsų tam tikra pozicija labai svarbi. Bet jūs mūsų nesiklausiate, mūsų frakcijos. Mes taip pat esame Seimo nariai, turime savo nuomonę ir visą laiką galime pasakyti savo argumentus.

Dėl Sakartvelo rezoliucijos mes nepasisakėme. Atsimenate, balsavome daug kas susilaikydami vien tik dėl to, kad jūs mūsų nesiklausėte. Dabar vėl jūs skubate. Tai šiuo klausimu mes tikrai turime savo poziciją, galime diskutuoti ir suderinti viską. Tai dėl to šiandien, nes jūs labai suskubėjote, paskutinę dieną vėl įdėjote rezoliuciją be mūsų nuomonės, mes tikrai susilaikysime. Tik ne dėl to, kad mes prieš – mes tik dėl to, kad jūs išgirstumėte mus. Ir tai, ką pasakė šiandien E. Gentvilas, jis labai taikliai paakcentavo, pagrindinį akcentą sudėjęs, kad jūs turite girdėti visus. Užsienio politika yra visų. Todėl mes ir susilaikysime.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega. Motyvai už – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai noriu pritarti kolegoms, kad tekstas yra geras, manau, priimtinas visoms pusėms, bet ar šis tekstas taps kūnu, kaip su tuo įgyvendinimu, kaip gerbiamas Ruslanas sakė, mes dar pamatysime. Mano asmenine nuomone, pats antisemitinės kalicijos egzistavimo faktas prieštarauja šiam tekstui, bet šiandien gerbiamos A. Širinskienės padarytas žingsnis suteikia ir šioje srityje vilties. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš – kolega E. Kirkutis.

E. KIRKUTIS (LVŽ-KŠSF). Mes kalbame apie vieningą priėmimą, bendrą vykdymą – viskas gerai, tik tai tiek, kad vykdymas bus užsienio reikalų ministro ir Prezidento. Jie daugiausia atstovauja mums užsienyje. Tai gal būtų neblogai tokias rezoliucijas ne taip skubiai... Visi, ne tikai politinės partijos, bet ir tie, kurie atstovauja mums daugiausia užsienyje, irgi truputuką pasižiūrėtų, nes, pavyzdžiui, užsienio reikalų ministro pasisakymas Estijoje, kad reikia truputėlį apšildyti santykius su Kinija, prieštarauja dabar mūsų tai rezoliucijai. Kad žinotų kairė, ką daro dešinė, tiesiog bendrai reikia ir ten pasitarti tarpusavyje išleidžiant tokias rezoliucijas.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Dabar siūlome balsuoti ir priimti rezoliuciją be pataisų. Prašom išreikšti savo pozicijas.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 116 Seimo narių: už – 104, prieš – 2, susilaikė 10. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

11.06 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo denonsavimo“ projektas Nr. XVP-29(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidi-

mų išvengimo denonsavimo“ projektas Nr. XVP-29. Noriu tik atkreipti kolegų dėmesį, kad tokiems projektams priimti, kad būtų priimta, reikia ne mažiau kaip 85 Seimo narių už. Turime vieną straipsnį.

Ir motyvai už – kolega A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šis sutarčių su Baltarusija denonsavimo procesas yra prasidėjęs, bet jisai prasidėjęs ne šiaip sau. Vis dėlto Baltarusija vertinama kaip Rusijos palydovė, kuri talkino agresijai Ukrainoje, kuri irgi yra tos agresyvios užsienio politikos bendrininkė. Kita vertus, pati Baltarusija yra sustabdžiusi šios sutarties galiojimą.

Bet kokių atveju manyčiau, kad mūsų sprendimas denonsuoti atspindi tą realybę, kuri egzistuoja. Mes negalime talkinti ir Baltarusijos režimui, ir su juo susijusiems žmonėms, jų praturtėjimui teikdami mokestines lengvatas. Siūlau palaikyti būtent šią nuostatą.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – kolega I. Vėgėlė.

I. VĖGĖLĖ (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Ką tik patvirtinome rezoliuciją, kuria siekiame laisvų rinkimų Baltarusijoje, kuria siekiame Baltarusijos demokratizavimo. Iš principo, kiek tai liečia tarptautines sutartis, yra dvi alternatyvos: tai yra alternatyva stabdyti tarptautinės sutarties veikimą, kai, pasiekus rezultatą, kad Baltarusija tampa demokratiška, mes vėl galime pradėti su jais bendradarbiauti; antras yra denonsuoti, tai yra apskritai panaikinti sutartį, suplėšyti ją, ir tam, kad sudarytume naują, mums reikės kelerių metų.

Lietuvos Respublika yra sudariusi 27 sutartis su Baltarusija, iš kurių 4 esame denonsavę ir 23 (arba 22 po šitos) yra tebegaliojančios.

Aš priminsiu. Atsimenate Laisvės partijos pirmininką R. Šimašių, kuris vadovavosi tarptautine sutartimi, dvigubos teisinės pagalbos sutartimi, ir pagal teisinės pagalbos sutartį perdavė opozicionierių Baltarusijos duomenis į Baltarusiją ir jie buvo nuteisti?! Šita sutartis galioja! Aš paklausiau teikėjų, stovėjau prieš jus ant scenos, klausiau, ar yra planas, ką mes darysime su kitomis sutartimis? Tyla. Aš klausiau teikėjų, ar yra atliktas tyrimas, ar mes galime stabdyti, tikėdamiesi ateityje pašiltinti santykius su Baltarusija ir atnaujinti sutarties veikimą? Tyla. Aš užklausiau užsienio reikalų ministro. Aš galiu jums pacituoti ministro atsakymą. Tai yra spjūvis visiems Seimo nariams, nes nebuvo jokio atsakymo. Lygiai tie patys du klausimai: yra alternatyva ir ką mes darysime toliau su visomis kitomis sutartimis?

Žinote, aš taip galvoju, kad čia yra lakmuso popierėlis, kodėl piliečiai nemyli Seimo. Kai koks nors biurokratas padaro klaidą, mes neretai nesugebame jos ištaisyti ir paliekame taip, nes tai nepatogi tema. Ištaisykime klaidą, įpareigokime tam tikras institucijas iširti, ar galima stabdyti, ir su šia alternatyva grįžkime. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Motyvai už – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Pirmiausia naudodamasis proga aš norėčiau, gerbiamas Pirmininke, kaip ilgametis Seimo narys padėkoti už šiandienį balsavimą dėl užsienio politikos tęstinumo. Tai ypač vertingas dalykas. Per visus devynis ar dešimt Seimų, kuriuos aš prisimenu, taip ir būdavo daroma. Pirmaisiais mėnesiais būdavo užsienio politikos dalykai.

Antra, ponui Ignui. Mielas Ignai, aš tikrai buvau dalyvis ir mačiau šito nutekimo dalykus. Iš tikrųjų, reikia stabdyti sutartį dėl tarpusavio teisinės pagalbos, nes ji naudojama politiniais tikslais, gaudomi politiniai oponentai pagal šią sutartį. Jūs visiškai teisus. Mes prie jos prieisime. O ši sutartis atsako į tai, apie ką kalbėjo Arvydas: Baltarusija dalyvauja kare prieš Ukrainą, iš jos teritorijos buvo smogiama Kijevui.

Antras dalykas. Mes šiandien nepaminėjome labai svarbaus dalyko, tai yra hibridinio karo prieš mus, prieš Lenkiją, kai dešimtys tūkstančių imigrantų buvo specialiai įvilioti į spąstus. Baltarusijos kariuomenė varė tuos vargšus žmones link Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos tam, kad jie destabilizuotų situaciją. Tai buvo labai liūdna. Šis instrumentas pirmąsyk panaudotas prieš Šiaurės Rytų Europą, tad jina dalyvauja kartu su Rusijos specialiosiomis tarnybomis kare prieš mus. Todėl aš siūlyčiau, žiūrint į tuos esminius politinius dalykus, denonsuoti šią sutartį. Mums reikės prieiti ir prie to, ką sakė gerbiamas Ignas, – sutartis dėl teisinės pagalbos ateityje irgi turėtų būti ant stalo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Daugelis šalių elgiasi kitaip – jie sustabdo tokias sutartis. Ir tai yra teisingas ir protingas kelias – sustabdyti. O mes einame tuo griežtesniu – denonsuoti. Bet labai gerai Ignas paminėjo, kad dar yra krūva galiojančių sutarčių, niekam nekeliančių problemų. Žiūrint į visą tą situaciją, Užsienio reikalų ministerija, nežinau, politikai daro tokį šou, kaip sakant, kad mes dirbame, kažką veikiamo, kažką darome, ant kažko pykstame. Gera – žiniasklaida turi darbo, politikai gali laidose labai ilgai kalbėti apie visą tą šou, bet nešneka apie kitas sutartis, nes taip reikia. Tas dalyvavimas cirke, aš nežinau, aš turbūt balsuosiu prieš, nes aš nenoriu tame cirke dalyvauti. Jeigu ir toliau tas cirkas eis, tai kuo Seimas tuomet pasikeitė, dabartinė valdančioji dauguma nuo ankstesnės, jeigu eisime tais pačiais keliais? Tad būkime išmintingi dėl užsienio politikos, nebūkime tie, kurie mokame garsiai rėkti, o naudos iš to rėkimo nulis arba žala valstybei dėl to rėkimo atsiranda. Tad tikrai dėl tokių dalykų reikėtų balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolegė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Paprastai pačios sutartys tuos klausimus ir *apsprendžia*, kaip galima jas sustabdyti, ar galima dar kokią nors kitą režimą įjungti. Šios sutartys yra rengiamos pagal tipines EBPO taisykles. Visos esančios dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartys yra rengiamos pagal tipinį modelį, kurį yra parengusi EBPO. Nėra numatyta galimybės tokias sutartis stabdyti. Yra viena man žinoma valstybė, kuri yra sustabdžiusi šitą sutartį, ta valstybė yra Rusija. Praktinės tokio sustabdymo implikacijos šiaip niekaip nėra apibrėžtos, nes tai nieko nereiškia: sutartyje yra nutraukimo straipsnis ir galiojimo straipsnis. Jeigu sutartis galioja, tai tuomet institucijos atitinkamai sabotuoja jos galiojimą. Kam tokia situacija yra reikalinga, turint mintyje, kokią poziciją karo Ukrainoje atžvilgiu ir kitais požiūriais užima Baltarusija, aš nesuprantu. Man atrodo, civilizuota tą sutartį nutraukti, o kai Baltarusija bus demokratinė vėl, tikrai bus visos galimybės tas sutartis suderėti ir jas pradėti taikyti iš naujo, nes tos sutartys, kaip ir minėjau, yra tipinės.

Dar vieną dalyką norėčiau paminėti. Tais atvejais, kai nėra galiojančios sutarties, dvigubo apmokestinimo išvengimo procesas, principai mūsų rezidentams yra apibrėžti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme ir Pelno mokesčio įstatyme. Tai tuo požiūriu mes ir savo rezidentus vis tiek apsaugome nuo to, kad sutarties nėra, nes yra principai, kaip tokiais atvejais yra panaikinamas dvigubas apmokestinimas, jeigu tokia situacija kyla. Bet mes tikrai neskatiname investicijų į Baltarusiją, ne tas geopolitinis kontekstas, todėl siūlau kolegoms pritarti ir neieškoti tų sprendinių, kurių pagal pačią sutartį negali būti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai prieš – kolega R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Beklausant diskusijos susidaro įspūdis, kad iš tikrųjų yra daug sutarčių: vienos stabdomos, kitos galioja, kitos denonsuojamos. Norėtusi sisteminio požiūrio – peržiūrėti viską. Matyt, kad mes nesakome, kad tos sutartys turi galioti, – mes norime, kad jos negaliotų, bet jos turėtų negalioti laikinai. Gal mes tiesiog nesusišnekame. Tai siūlymas yra pažiūrėti sistemiskai ir neskubėti ko nors denonsuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – kolega V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Kolega prisiminė 2011 metų istoriją, kai buvo ta pati sutartis, bet tik skirtingi subjektai ją taikė kardinaliai priešingai. Aš, būdamas kriminalinės žvalgybos institucijos, atsakingos už finansinį monitoringą, ir ikiteisminio tyrimo įstaigos vadovas, neteikiau duomenų ir rėmiausi sutartimi. Kita jūsų įvardinta institucija teikė tuos duomenis ir žmogus buvo nuteistas aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme dėl mūsų institucijų neatsakingo sutarties taikymo. Už šį sprendimo projektą, nes vis dar susiduriame su mūsų institucijų kompetencija...

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už ir prieš išsakyti. Prašome apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121 Seimo narys: už – 111, prieš – 4, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.18 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 11, 19¹, 20 straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4293(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas. Į tribūną kviečiu Ekonomikos komiteto narę I. Gelažnikienę. Kolegos, priėmimo stadija. Yra septyni straipsniai. Dėl 1, 2 ir 3 straipsnių...

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Laba diena, gerbiami kolegos...

PIRMININKAS. ...pastabų nėra. Atsiprašau, dėl 3 straipsnio yra dvi pastabos. Komiteto atstove, prašom pakomentuoti.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Kadangi, nagrinėjant šitą įstatymo pakeitimą, buvo Teisės departamento pastabų, tai yra nuspręsta, kad Teisės departamento 5 punktui reikia pritarti, 6 punktui taip pat reikia pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime pritarti 3 straipsniui su Teisės departamento pastabomis bendru sutarimu?

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Taip, komiteto nuomone.

PIRMININKAS. Ačiū. Pritarta. Dėl 4 straipsnio neturime. Dėl 5 straipsnio neturime. Dėl 6 straipsnio neturime. Dėl 7 straipsnio yra Teisės departamento trys pastabos. Prašom pakomentuoti.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Taip pat dėl 7 straipsnio yra...

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė yra pritarti. Ar galime, atsižvelgdami į Teisės departamento siūlymus, pritarti visam 7 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, kolege.

Dėl viso įstatymo projekto. Ačiū, kolege. **V. AŽUOLAS** – motyvai prieš.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Nu, iš tikrųjų šis įstatymo projektas iš pradžių atrodė gražiai, bet pavirto tokiu dideliu chaosu. Įdomiausia yra tai, kad Teisės departamentas siūlė antikorupcinį vertinimą padaryti šio projekto, nes jis kvepia nekaip, aišku, buvo atmesta. Tik liūdna, kad Prezidentas neša įstatymus, kur reikia antikorupcinio vertinimo. Bet kas dabar atsitiks? Penkerius metus... Atsiprašau, aš dėl kito, čia ne tas punktas. *(Juokas salėje)*

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Daugiau motyvų už, prieš nėra. Prašom apsispręsti balsuojant dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: 113 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. *(Gongas)*
Per šoninį mikrofoną L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, aš dėl ankstesnio balsavimo dėl sutarties su Baltarusija denonsavimo. Aš norėčiau dėl protokolo, kad mano balsas buvo už, nes kažkaip nepasipaudė. Gerai? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Protokole bus įrašyta.

11.22 val.

Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 1, 2, 11, 13, 14, 17, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-4234(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Technologijų ir inovacijų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-4234. Įstatymo projektą sudaro devyni straipsniai. Pastabų ir pasiūlymų nebuvo. Ar galėtume visiems devyniems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Dėl motyvų kalbėti norinčių nėra. Prašom apsispręsti balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: 113 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. *(Gongas)*

11.23 val.

Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 1, 2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4235(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo keleto straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4235. Įstatymą sudaro penki straipsniai. Pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galėtume visiems penkiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Dėl motyvų kalbėti norinčių nėra. Prašom apsispręsti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: 113 – už, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.24 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 20⁷ ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4211(2) (priėmimas)

Kolegos, atkreipiu dėmesį į darbotvarkės 1-10.1 klausimą – Azartinių lošimų įstatymo 2, 20⁷ ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Dar kol kas laukiame pataisyto konsoliduoto teksto, tai einame prie kitų klausimų. Įstatymo projektą sudaro keturi straipsniai. Taip pat pastabų, pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galėtume kiekvienam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

Ir motyvai prieš – kolega V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Tai vienas iš buvusios valdančiosios daugumos atneštų projektų, tik dabar bus priėmimas. Iš tikrųjų jis labai simbolizuoja apsimestinį norą tvarkyti nelegalius lošimus. Mes turime Europos Sąjungos valstybių, kurios visai kitaip sprendžia nelegalių lošimų problemą, kad turi būti galimybė lošti tik legaliai, kad visi kiti keliai yra užkertami, kad tokių įmonių veiklą internete negalėtum netgi atsidaryti, būtų blokuojama, kad pinigai negalėtų vaikščioti iš tokių įstaigų. Bet buvusi valdančioji dauguma pasirinko kitą kelią. Pavyzdys. Veikiantis Lietuvoje „Revolūt“ bankas turi 40 mln. klientų. Dabar jis turės užtikrinti, kad nebūtų pavedimo iš kokio nors kliento į nelegalią bendrovę arba atgal. Tai duodame geležines klumpes, kurių neįmanoma sunešioti, ir niekas negalės užtikrinti, bet nesiimame realių veiksmų, kad užkardytume nelegalius lošimus.

Situacija labai paprasta. Aš uždaviau svarstant tą klausimą, paprastą pavyzdį. Bet kuris Lietuvos pilietis gali kitoje Europos valstybėje išsiimti kortelę. Į tą kortelę gali sukristi visi nelegalių lošimų pinigai, bet bus kitoje valstybėje, ne Lietuvoje išimta. Taip jis Lietuvoje iš bankomato išsiima visus nelegalius pinigus. Vadinasi, tvirtiname įstatymą, kuriame palikta šimtas skylių visa tai apeiti, bet Lietuvos finansų institucijoms uždedame geležines klumpes, kurių jos negalės sunešioti. Jeigu, neduok Dieve, jie tokį pavedimą praleis, tada sulauks sankcijų. Bet, pavyzdžiui, jeigu kortelę, išimta Vokietijoje, tu nelegalius pinigus išsigryninsi Lietuvoje, jokių sankcijų nebus. Tokius apsimestinius įstatymus, aišku, ankstesni valdantieji nešė, bet prie šio klausimo tikrai reikia grįžti ir iš esmės jį sutvarkyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, suprantu, kad idealų įstatymą priimti, kad azartiniais lošimais loštų mažiau ir neprasiloštų, ir priklausomybių mažiau būtų, būtų idealu, bet aš laikausi tos nuomonės, kad maži žingsniai yra vis tiek geresni. Niekas turbūt nepaneigs, jeigu taisome, kad iš neregistruotos kortelės negalėsime daryti statymų. Tai yra užkardymas, nes lošėjas turi pateikti savo kortelės numerį, iš kurios jis moka. Taip, žmonių išmonė yra labai didelė, ieškos apėjimo kelių, bet tai yra galimybė. Lygiai taip pat įstatyme yra aiškiai parašyta, kad negalima atsiskaityti pavedimu. Tai irgi geresnis dalykas ten, kur žmonės pralošdavo tūkstančius ir milijonus.

Mielu noru balsuosiu ir už kitus ribojančius pasiūlymus, bet šiandien reikia daryti nors šita mažesnę žingsnį, nes šitos pataisos yra notifikuotos Europos Komisijos. Mes žaidžiame pagal bendras taisykles. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Prašome apsispręsti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis vicepirmininkas J. Olekas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Toliau tęsiame posėdį.

11.29 val.

Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 18 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-4212(2) (priėmimas)

Loterijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-4212. Priėmimas. Keturi straipsniai. Ar galima pastraipsniui priimti? Pasiūlymų nebėra. Ačiū. Motyvų už, prieš nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 100: už – 95, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.30 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 188⁴ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4213(2) (priėmimas)

Kitas įstatymas – Administracinių nusižengimų kodekso 188⁴ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4213. Trys straipsniai. Pasiūlymų, pakeitimų nėra. Ar galime priimti pastraipsniui? Ačiū, priimta. Motyvai už, prieš? Nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 109: už – 109. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Atsiprašau, dėl vedimo tvarkos – T. Tomilinas. (*Balsai salėje*) Minutėlė! Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, šiandien mus lanko Anykščių ir Panevėžio bendruomenės. Noriu, kad žinotumėte.

PIRMININKAS. Sveikiname panevėžiečius. Ačiū, kad domitės. (*Plojimai*)

11.31 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-44(2) (priėmimas)

Kitas įstatymas – Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-44. Priėmimo stadija. (*Balsai salėje*) Pagrindinio komiteto pranešėja D. Žebelienė. (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos iš kairės pusės, prašom, ponas A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Iš principo mūsų frakcija ir vėl nedalyvaus viename procese, nes šis procesas yra lydimas įvairių pažeidimų. Nebuvo galimybės nė klausimą apsvarstyti papildomame komitete. Akivaizdu, kad labai įdomų požiūrį į teisę ir teisėkūrą demonstuoja komitetas. Tikrai labai gaila, kad šitame procese net ir Seimo kanceliarija pasidavė šioms manipuliacijoms ir vis dėlto Lietuvai rodo pavyzdį, kaip nesilaikyti įstatymų. Iš komiteto buvo išėjęs pranešimas spaudai, raginantis ir pranešantis, kad vis dėlto, ko gero, nebus išarnybiniami šitie darbuotojai. Procesas ir Seime yra sustabdytas. Pasiuntėme labai negražią žinią – mes patys nesilaikome įstatymo ir tikimės, kad laikysis kiti subjektai. Tai, kaip minėjau, Teisės depar-

tamentas yra nurodęs, kad šitas procesas iš esmės pagal teisminę praktiką kaip ir antikonstituciskas, todėl tokiaime procese mūsų frakcija toliau nedalyvauja.

PIRMININKAS. Gaila, bet mes be jūsų svarstysime. Prašau, gerbiama pirmininke.

D. ŽEBELIENĖ (NAF). Laba diena, kolegos. Kaip ir žinote, buvo gautos Seimo kanceliarijos Teisės departamento dvi išvados. Viena iš jų konstatavo, kad negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuris įsiterptų į jau pasibaigusius teisinius santykius, tačiau savo išvadoje nurodė ir išlygą, kuri skamba taip: „...nebent teisės aktu būtų sušvelninama teisinių santykių subjekto padėtis ir kartu nebūtų pateikiama kitiems teisinių santykių subjektams.“ Taigi šiuo aspektu siūlomo Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo projekte numatytas termino nukėlimas ir galėtų būti laikomas subjektų teisinę padėtį švelninančiu atveju. Taigi, komiteto nuomonė – komitetas nepritarė. Balsavo už – 9, prieš – 1, susilaikė 1.

Svarstydamas kitą Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadą, taip pat komitetas nepritarė. Teisės departamento minimo Viešojo administravimo įstatymo reguliavimo dalykas yra viešojo administravimo teisiniai santykiai, o valstybės tarnybos santykius reguliuoja Valstybės tarnybos įstatymas. Ir, mano komiteto nuomone, šios aplinkybės nelaikome kliūtimi šiandien spręsti Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projekte numatyto valstybės tarnautojo jau galutinio išarnybinimo termino nukėlimo į 2026 m. sausio 1 d. Balsavimo rezultatai: už – 10, prieš – 1. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Kolegos, įstatymas iš dviejų straipsnių. Kaip girdėjote, gauta... Iš vieno straipsnio. Bet dėl vieno straipsnio gautos dvi Teisės departamento pastabos, kurioms komitetas nepritarė.

Dėl motyvų dėl viso įstatymo. Prašom. Pirmas – M. Katelynas.

M. KATELYNAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jau pateikiant šį įstatymo projektą (buvau jo iniciatorius) teko išgirsti, kad procesas jau yra pasibaigęs, čia mes bandome pakeisti tai, ko jau negalima pakeisti. Reikėtų paminėti, kad netgi metų gale tik 20 % žmonių... tai palietė tik 20 % įstaigų. Vadinas, šis įstatymo projektas tikrai buvo pateiktas laiku. Buvo akivaizdžiai bandoma ištaisyti situaciją, kuomet darbuotojai ir valstybės tarnautojai būtų nukentėję, būtų pažeisti jų teisėti lūkesčiai.

Tikrai keista matyti konkrečiai konservatorius, kalbančius, kad tai yra pateikta per vėlai, kad yra pradelsta. Reikėtų visiems priminti, kad buvo paimtos dvi pertraukos, kurios ir užvilkinio šį procesą. Argumentas, kad čia mes ką nors darome per vėlai, tai dėl jūsų kaltės. Akivaizdu, kad Teisės departamento pastabos galbūt ir yra reikšmingos, bet pats Teisės departamentas pastebi, kad šiuo teisės aktu yra švelninama teisinių santykių subjekto padėtis. Manau, kad tikrai būtų verta pritarti. Pavasario sesijoje pavyks sutvarkyti Valstybės tarnybos įstatymą taip, kaip to nepavyko padaryti konservatoriams praėjusioje kadencijoje. Manau, kad nauja valdančioji dauguma tą padarys. Kolegos, siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Toliau pasisako R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū. Mieli kolegos, žinoma, kad teisiškai būtų buvę tvarkingiau išarnybinimo atidėjimo terminą priimti dar praeitais metais. Tačiau reikia įvertinti, kad valstybės tarnautojų atliekamų funkcijų atskyrimas, tas procesas atskirti vidaus administravimo funkcijoms nuo viešojo administravimo funkcijų dar nėra įvykęs. Terminą mes Seime pratęsėme būtent šiai užduočiai valstybės ir savivaldybių įstaigoms atlikti. O štai Statutas iš žmonių, tarnautojų, yra atimamas iki galo neįvertinus, ar tos jų atliekamos funkcijos atitinka valstybės tarnautojų funkcijas. Tai būtent šitą teisinį absurda reikia taisyti. Datos nukėlimas kaip tik mums ir leis pataisyti, taip pat galbūt grąžinti į valstybės tarnybą tuos žmones, kurie to Statuto neteko.

Dar reikia pabrėžti, kad pati valstybės tarnybos reforma sulaukė -niolika lapų Teisės departamento pastabų. Tuomet valdančioji dauguma neatsižvelgė į Teisės departamento pastabas ir pati sukūrė dabartinę situaciją, kurią reikia taisyti. Klaidos yra tam, kad mes gebėtume jas pataisyti. Aišku, mes šiek tiek išiveliame į tokį ginčą, bet aš manau, kad kompromisą vis dėlto galime rasti ir pavasario sesijoje ateiti su įstatymo pataisomis, kurios suteiks galimybę valstybės tarnautojams, netekusiems šio statuso, išimties tvarka grįžti į valstybės tarnybą. Šiuo metu yra daroma

didelė žala visai valstybės tarnybai, jos reputacijai, jaunų žmonių motyvacijai ateiti ir tarnauti valstybei.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Kitas pasisako K. Vilkauskas. Prašau, Kęstuti.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pritariu kolegei, iš tikrųjų reikia tvarkyti visą Valstybės tarnybos įstatymą. Dėl Valstybės tarnybos įstatymo buvo labai daug valstybės tarnautojų ir valstybės tarnautojų profsąjungų pasiūlymų. Šis atvejis dar kartą parodo požiūrį į valstybės tarnautojus. Manau, kad šis šiandienos sprendimas sušvelnina, pagelbėja tiems žmonėms dėl jų statuso, tolesnę jų tarnybą padaro labiau motyvuotą. Aš tikrai kviečiu apginti valstybės tarnautojus ir palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas pasisako Z. Balčytis. Prašau, pone Balčyti.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, labai jau nekartosiu. Prieš mane kalbėjo faktiškai tą patį, turi patirties, kad šiuo įstatymo projektu norėta labai greitai viską sutvarkyti pagal popierinį variantą – nepavyko. Daugelis žmonių nusivylė, iš tikrųjų ne tik prarado darbus, bet ir kvalifikacijas. Sistema nesukurta ir iš tikrųjų daugelis toje tarnyboje dirbančių žmonių liko nesupratę, kodėl buvo priimtas toks įstatymas ir kodėl priimta tokia tvarka, kurios įgyvendinti jau per tuos trejus metus – ne ketverius, bet trejus metus prieš tai – visiškai nepavyko. Todėl aš manau, kad tas tam tikras laikotarpio nukėlimas leis pasirengti dabartinei daugumai ir priimti teisingą Valstybės tarnybos įstatymą, pagal kurį žmonės nenukentės. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Motyvai išsakyti, balsuojame. Ačiū.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 88, balsavo 87: už – 78, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3832(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3832(2). Pranešėjas. Yra trys straipsniai. Ar galima pastraipsniui pritarti? Pritarta.

Motyvai dėl viso. Pirmas pasisako V. Sinica. Prašau.

V. SINICA (*MSNG*). Atsiprašau, atleiskite. Pasisakau už šitą projektą tiesiog todėl, kad dabar ši institucija yra pakabinta dėl tokio neaiškumo, daugiau negu pusę metų laukia sudėties patvirtinimo, laukė anoje kadencijoje ir laukia dabar. Nieko radikalaus, problemiško nėra dėl tos sudėties. Ta sudėtis yra iš esmės atstovaujanti šeimos politikos srityje veikiančių organizacijų įvairovei, spektrui, kompetencijoms ir yra visiškai tinkama. Gana plačiu sutarimu ten atrinkta ne politiniu lygmeniu ir dabar laukiama patvirtinimo politiniu lygmeniu. Balsas už nutrauktą šį ypač ilgai užtrukusį pakabinimą tos institucijos veikimo ir pagaliau leistų jai veikti. Tikrai palaikau šitą, kviečiu ir kitus tą palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonė prieš – J. Zailskienė. Prašau.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš noriu pasakyti keletą priežasčių, dėl ko aš kviečiu balsuoti prieš arba susilaikyti. Pirmiausia, kalbame apie šeimą, bet komisijoje yra 14 moterų ir 1 vyras. Tai jau šeimos balansas kaip ir išbalansuotas.

Antras motyvas, mano nuomone, labai rimtas. Praeitoje kadencijoje šią Šeimos tarybą suformavo, bet kažkodėl nepatvirtino. Vadinas, yra niuansų, kurių, ko gero, mes nežinome, todėl aš manau, kad labai būtų neblogai pradėti nuo naujo lapo.

Ir dar vienas iš motyvų – tai nebuvo svarstyta papildomame komitete. Tai kviečiu nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Už – L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mes jau ne kartą diskutavome apie šios tarybos sudėties patvirtinimą. Nuo gegužės mėnesio taryba laukia atsakymo ir šis balsavimas yra tiesiog pagarbos klausimas. Pagarbos mūsų pagrindiniams partneriams šeimos politikos

srityje, tai yra mūsų universitetams, mūsų savivaldybėms, Savivaldybių asociacijai, mūsų nevyriausybinėms organizacijoms, kurios dešimtmečiais veikia šeimos politikos srityje. Jeigu mes nepritarsime, jos visos turės eiti per savo vidines daugiau ar mažiau sudėtingas procedūras, vėl iš naujo atrinkti kandidatus tam, kad galėtų mums pateikti. Vadinasi, metus laukėme, staiga sakome, ai, kažkodėl mums netinka, gražinkite atgal, persisvarstykite, siūlykite mums.

Tai yra ir pagarbos konkretiems asmenims klausimas. Tiems žmonėms, keliolikai žmonių, kurie perėjo visas atrankos procedūras, atsakė į visus klausimus ir buvo slapta atrinkti pagal teisingas procedūras, dabar sakome: ne, jūs kažkodėl netinkami. Ar jie netinkami ir kodėl netinkami, niekas to jiems nepasakys, nes Seimas nuspręs štai taip. Ar mes jų sulauksime, ar mes sulauksime tų siūlymų, ar mes sulauksime žmonių iniciatyvos toliau dirbti šeimos srityje, kai Seimas su jais taip elgiasi, kitas klausimas.

Taip pat ir šiai kadencijai, kurioje dirba Šeimos taryba, klausimas: ar mes gerbiame ją. Tai yra jau ketveri su puse metų, tuoj bus penkeri metai, kai dirba senosios sudėties taryba, kuri net nebuvo įsipareigojusi tokiam ilgam laikotarpiui. Mano siūlymas pritarti, leisti dirbti ir pamatysime, kad ta Šeimos taryba tikrai sukurs tą vertę, kurios mes visi tikimės.

Taip pat labai daug įrašyta Vyriausybės programoje, socialdemokratų rinkimų programoje apie šeimų įtraukimą ir prisidėjimą. Paklausiu socialdemokratų: jeigu jau tikrai šis sąrašas kelia klausimų, kodėl iš to sąrašo vieną žmogų siūlote į viceministrus iš savo pozicijų? Man atrodo, tikrai sąrašas suformuotas gerai. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonė prieš – E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegė J. Zailskienė paklausė kalbėdama, kad, matyt, yra tam tikrų niuansų, kad nebuvo tvirtinta, tai niuansai paprastai būna maži dalykai. Mano manymu, čia yra kerstiniai ideologiniai dalykai, užfiksuoti štai šiame nutarime arba Šeimos taryboje.

Šeimos taryba buvo patvirtinta užpraėjoje kadencijoje, valstiečių valdymo laikais, neatsižvelgiant į šeimos įvairovę. Buvo traktuojama, kad Šeimos taryba turi rūpintis šeimomis, kurias sudaro vyrai ir moteris santuokos pavidalu. Ne Latvijos, ne Estijos, o Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas pasakė, kad šeimos samprata yra ne tik vyro ir moters santuokoje atsiradusi šeima – šeimos įvairovė yra žymiai didesnė, tačiau užpraėjusią kadenciją Seimas patvirtino sprendimą, kad reikia sudaryti Nacionalinę šeimos tarybą, vadovaujantis tik vienu siauru šeimos apibrėžimu, ne taip, kaip sako Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas.

Tada visi liberalai balsavome prieš. Beje, santykis vyrų ir moterų tada buvo 0:15, dabar jau pagerėjo – atsirado vienas vyras, bet ne tai esmė. Esmė yra, kad Šeimos taryba atstovauja tik vienai šeimai, kuriai ir aš pats priklausu, bet kai L. Kukuraitis kelia klausimą, ar gerbiame tuos žmones, kurie pasiūlyti į Šeimos tarybą, – aš juos gerbiu, nepažįstu, bet gerbiu, – bet ar mes, kaip Seimas, gerbiame kitokias šeimas, ne tik vyro ir moters santuokoje atsiradusias?

Aš norėčiau, kad būtų parodyta pagarba ir kitokiems žmonėms, nebūtinai vyro ir moters santuokoje sukūrusiems šeimą. Tačiau tiek praėjęs, tiek užpraeitis Seimas nesiėmė kitaip traktuoti, o tik taip, kaip yra dabar. Todėl aš balsuosiu apskritai prieš šį nutarimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė už – T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš taip pat, kaip ir E. Gentvilas, noriu parodyti pagarbą įvairioms šeimoms. Mano pažiūros labai artimos gerbiamos ponios B. Vėsaitės požiūriui, bet aš siūlau kolegoms socialdemokratams neieškoti nesutarimo erdvės būtent šiuo klausimu. Akivaizdu, kad reikia patvirtinti Šeimos tarybos sudėtį. Nėkurime dirbtinių kultūrinių konfliktų ten, kur jų kurti nereikia. Mes šiame Seime dar ginčysimės dėl daugybės dalykų. Mūsų laukia labai didelis darbas dėl įvairių žmogaus teisių klausimų ir ten tikrai reikės ieškoti sutarimo, reikės ieškoti kompromisų, reikės išklausti įvairias puses.

Akivaizdu, kad Lietuvoje yra bendrųjų šeimos problemų, kur Šeimos taryba labai puikiai gali įsitraukti, pavyzdžiui, sprendžiant tai, kad šeimos turėtų papildomų socialinių garantijų, kad nebūtų pamiršta šeima formuojant įvairiausias politikas. Tai tikrai ne ta vieta, kur mums reikia aštrinti kultūrinį karą.

Aš puikiai suprantu socialdemokratų norą kaip nors atkeršyti šiai Šeimos tarybai, bet realiai čia ne ta vieta, kolegos. Reikia eiti toliau. Akivaizdu, kad ta Šeimos taryba turi savo vietą ir tai nėra ta vieta, kur reikia diskutuoti dėl partnerystės, dėl šeimos sampratos. Šeimos taryba turi kur kas siauresnes funkcijas, kur tiesiog kasdieniame Lietuvos šeimų gyvenime turi padėti šeimoms atsidurti mūsų įstatymų leidyboje, nes labai dažnai mes pamirštame, pavyzdžiui, pakeičiame įstatymus, pamirštame, kad būna įvairių šeimų, daugiau vaikų būna, įvairių įstatymų neatitikimų, įvairiausių lengvatų, kurios reikalingos didesnėms šeimoms. Yra daug praktinių klausimų, kur šita taryba puikiai atlieka funkciją ir neįsitraukia būtent į tuos sunkius kultūrinius nesutarius, kurie čia, šioje salėje, yra reikalingi, bet ne šiuo atveju, ne formuojant Šeimos tarybą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – B. Vėsaitė. Prašom.

B. VĖSAITĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, socialdemokratai tikrai yra už šeimą ir kiekvieną įstatymą priimant reikia galvoti apie šeimą. Mes iš tikrųjų esame prieš, kad nesilaikoma lyčių pariteto, nes, palaukite, ir tėvai turi būti įtraukiami į šeimos klausimus, tada bus visavertiškesni įstatymai. Be to, labai žeidžia ir ideologiniai dalykai, nes iš tikrųjų, kiek žinau, šita taryba buvo įkurta tam vienam žmogui, kuris, aišku, turbūt ir siekia šitos tarybos įkūrimo. Jeigu peržiūrėsime tos tarybos sudėtį ar apskritai galvosime kitaip, manau, kad šiuo atveju mums nederėtų skubėti su priėmimu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Nuomonė už – V. Ažuolas. Prašom, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų, žiūrint į pasisakančius prieš, tai toks vaizdas, kad į šią Šeimos tarybą genderizmo stūmikų nebuvo įdėta ir todėl buvo vilkinamas jos patvirtinimas, bet yra toks posakis: ką pasėsi, tą ir pjausi. Tai kai į Konstitucinį Teismą buvo įdėti genderizmo stūmikai, tai ir rezultatus turime jų sprendimų. Sakyčiau, tikrai reikia patvirtinti šią Šeimos tarybos sutartį, kad jie galėtų dirbti. Ir džiaugiuosi, kad ta politika kardinaliai keičiasi netgi nuo Amerikos pusės. Tikiuosi, tie vėjai ir čia padvelks ir to genderizmo stūmimo nebebus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonė prieš – V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, liberalai nuosekliai prieštaravo Šeimos tarybos sukūrimui kaip tokiam pseudoįrankiui ir prisidengimui rūpesčiu dėl šeimos, sukuriant tam tikrą instituciją, kuri yra iš esmės perteklinė ir nereikalinga. Šiuo atveju tikrai manome, kad tikras rūpinimasis šeimomis, visomis šeimomis, nepriklauso nuo tokių institucijų. Manychiau, kad, šiandien nepritardami ir susilaikydami dėl Šeimos tarybos, o ateityje svarstydami apskritai poreikį tokios tarybos, galėtume parodyti kur kas, sakyčiau, universalesnį ir taiklesnį, ir didesnį rūpestį dėl įvairių šeimų, nei pritardami ir eidami tuo keliu, kuris tikrai galbūt yra labiau politizuotas, ideologizuotas, nei reikėtų. Manychiau, ir iš žmogaus teisių pusės žvelgdami, ir žvelgdami iš moterų teisės pusės, ir visaip kitaip, mes poreikio tokios institucijos nematome. Todėl kviečiu nepalaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Nuomonės už ir prieš išsakytos. Balsuojame.

Ačiū, kolegos. Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 35, prieš – 43, susilaikė 26. Seimo nutarimas nepriimtas.

Per šoninį mikrofoną. Prašau, kolega.

D. ŽEBELIENĖ (NAF). Noriu paprašyti balsavime dėl Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo mano balsą įskaityti už. D. Žebelienė.

PIRMININKAS. Ačiū.

11.54 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-23(2) (priėmimas)

Kitas klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XVP-23. Pirma, kviečiame į tribūną komiteto pirmininkę I. Gelažnikienę. Prašom. Prašom pristatyti ir pakomentuoti dėl 1 straipsnio gautas pastabas.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Atsiprašau, aš ne komiteto pirmininkė, o narė.

PIRMININKAS. Malonu, gal dar būsite.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Pirmininkas Saulius, sėdi ten.

PIRMININKAS. Prašom. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastabos?

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Taip, dėl 1 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabų. Abiem pastaboms yra nepritarta Ekonomikos komiteto sprendimu. Buvo nepritarta bendru balsavimu, nes lėšų naudojimo tikslas išlieka koreguojant įstatymą tas pats.

Dėl 2 straipsnio yra 5 pastabos.

PIRMININKAS. Atsiprašau, pirmininke, iš karto gal mes pastraipsniui pažiūrėkime. Ar galime pritarti 1 straipsniui su pagrindinio komiteto nepritarimu Teisės departamento pastaboms? Galime, pritarta. Einame prie 2 straipsnio.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Dėl 2 straipsnio yra penkios Teisės departamento pastabos. Komitetas trims pastaboms nepritarė bendru sutarimu. Dviem pastaboms pritarė.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime pritarti, sutikti su komiteto nuomone? Taip, 2 straipsniui pritarta. 3 straipsnis.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Dėl 3 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba, kuriai Ekonomikos komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti komiteto nuomonei, pritariant Teisės departamentui? Pritarta. Ir 4 straipsnis.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Dėl 4 straipsnio pastabų nėra.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti 4 straipsniui? Pritarta. 5 straipsnis.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Dėl 5 straipsnio yra viena pastaba. Ekonomikos komitetas bendru sutarimu šitai pastabai pritarė.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Pritarta. 6 straipsnis.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Šiame straipsnyje yra viena Teisės departamento pastaba. Ekonomikos komitetas bendru sutarimu pritarė šitam pasiūlymui ir pastabai.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti 6 straipsniui su komiteto nuomone? Pritarta pastraipsniui. Ačiū.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Dar buvo...

PIRMININKAS. Taip, prašom tada.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Posėdžio pirmininke, dar buvo dvi pastabos. Tai yra Teisės departamentas siūlė korupcijos vertinimą, tačiau Ekonomikos komitetas neįžvelgė korupcijos apraiškų šitame įstatyme. Šituo klausimu Ekonomikos komitete vyko balsavimas: 7 balsavo už, prieš – 1, nepritarta Teisės departamento siūlymui.

Kitas Teisės departamento siūlymas, kuriam Ekonomikos komitetas taip pat bendru sutarimu nepritarė, nes intervencija į Teisės departamento minimą įstatymo redakciją nėra daroma.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Pritarta.

Motyvai dėl viso įstatymo. Už – R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Pirmiausia, esu už dėl to, kad yra didinamas finansavimas savivaldybių vietinės reikšmės keliams. Ir ne kartą esu teikusi panašius įstatymo projektus praeitoje kadencijoje, sakydama, kad vis dėlto savivaldybės geba efektyviau ir greičiau susitvarkyti su problemėmis atkarpomis, ypač kur gyventojai nuolatos skundžiasi nesutvarkyta kelių danga. Aišku, norėtusi palinkėti, kad pačiai KPP programai bendras finansavimas didėtų, nes tos paklodės tampymas nuo vieno objekto į kitą neduos tokių didelių pasiekimų.

Kitas momentas. Vis dėlto aš manau, kad rajoninių kelių perėmimas iš „Via Lietuvos“ turėtų būti savanoriškas ir tuomet, kai savivaldybė tikrai imasi atlikti darbus saugumo ir kelio dangos srityje, bet ne priverstinai. Kitur, konkrečiame regione, galbūt labai efektyviai tvarkosi „Via Lietuva“ padalinys.

Ir trečias dalykas. Vis dėlto labai linkėčiau Susisiekimo ministerijai arba daugumai, kad atsiųstų ir šio įstatymo projekto lydimieji įstatymai, tai yra Teritorijų planavimo, Statybos ir kiti įsta-

tymai, kurie mažintų biurokratinę naštą ir perteklinius reikalavimus tokiems kelio įrenginiams kaip stotelės, nuvažos, šaligatviai. Pagal mano praktiką, aštuonerius metus „Via Lietuva“ stumdosi projektavimo derinimo stadijoje ir niekaip negali atlikti iki galo darbų krašto ir rajoniniuose keliuose. Todėl reikia tų sprendimų, jų labai laukia gyventojai, ypač gyvenantys prie intensyvių rajoninių kelių.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Nuomonė prieš – V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Šiame projekte su skuba atsitiko kaip visada. Kaip sakoma, skubų darbą velnias veja. Ir čia taip atsitiko. Kelių perdavimas jau prasidėjo nuo 2020 metų. Tik tuomet buvusios valstiečių Vyriausybės ir ministro, lenkų atstovo, sutarimas buvo visai kitoks: iš pradžių sutvarkomas tas „Via Lietuvos“ kelio ruožas ir tik po to perduodamas savivaldybei, ir tik tas kelias, kurį savivaldybė sutinka perimti.

Kas dabar atsitiko? Dabar šiuo įstatymu mes įtvirtiname prievartinį tų kelių ruožų perdavimą. Nesvarbu, kad savivaldybė nenorės jo paimti nei fiziškai, nei techniškai, nesugebės jo prižiūrėti ir tiek finansų neturės, bet prievarta bus tie keliai sudėti. Pavyzdys. Dabar net Akmenės rajone yra tokių atkarpų, kur nuslinko nuošliauža, bet ji yra gyvenamojoje vietoje. Tai nuošliaužai remontuoti reikėtų apie 2 mln. Savivaldybė iš KPPP gauna 1 mln. per metus. Ji net nesugebės prižiūrėti to kelio. Bet mes šiuo įstatymu... iš tikrųjų Prezidentas šiuo įstatymu sako, kad prievarta visa tai bus perduota. Todėl tikrai reikia balsuoti prieš šį įstatymą tam, kad panaikintume šią prievartą. Keliai turėtų būti perduodami savanoriškai.

Liūdniausia yra tai, kad nebuvo užsakytas antikorupcinis vertinimas. Čia taip pat matome akivaizdžius korupcinius dalykus. Perduodama beveik 1 tūkst. kilometrų, visa priežiūra bus atimta iš valstybinės įmonės „Kelių priežiūra“. Jie, važiuodami per gyvenamąją vietą, turės pakelti greiderį, nevalyti sniego, už ženklo vėl turės valyti sniegą. Dabar jų greideriavimas už kilometrą kainuoja apie 30 eurų, o, pavyzdžiui, savivaldybių praėjusiuose konkursuose kaina buvo 70–80 eurų už kilometrą. Beveik tris kartus daugiau. Šis projektas švaistys valstybės pinigus (ką galima pigiai padaryti, darysime brangiai), negarantuos saugumo, žmonės bus nesaugūs, nes tos atkarpos vėl bus nenuvalytos, turėsime chaosą keliuose.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už nuomonę. Nuomonė už – S. Bucevičius. Prašau.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Ačiū, pirmininke. Išsakytos nuomonės, yra argumentų ir turėtume girdėti. Greičiausiai ir ministerija, ir Ekonomikos komiteto nariai tą girdi. Tų nuogastavimų, matyt, mes dėl kiekvieno įstatymo galime matyti. Bet vis tiek išjudėti į priekį, matyt, reikėjo.

Igyvendinimo klausimas. Mes turime atsakyti „Via Lietuvai“, ką mes taip pat duosime. Mes suprantame, perduodami kelius savivaldybėms, turėsime užtikrinti finansavimą. Finansavimą mes atimame iš „Via Lietuvos“. „Via Lietuvos“ fondo kūrimas yra privalomas. Mes jau ir komitete girdėjome, kad jie yra pasirengę užtikrinti „Via Lietuvai“ pilną finansavimą. Antra, ką ir R. Tamašunienė kalbėjo, aplinkos įstatymai taip pat turi lydėti, būti aiškūs ir suprantami. Korupcinis vertinimas, ką kolega V. Ažuolas kalbėjo. Po įstatymų įsigaliojimo jie taip pat, aš manau, gali, privalo ir turės būti įvertinti.

Taigi, manau, šiandien judėkime į priekį. Matyt, komitetas turės progą klausti atskirų savivaldybių merų. Nepaisant to, kad lyg ir turėjome visos asociacijos pritarimą, bet girdime ir didelių nuogastavimų. Judėkime į priekį, žiūrėkime, kaip seksis su įstatymo projektu. Aš manau, korekcijas, matyt, darysime jau pavasario sesijoje. Ačiū visiems.

PIRMININKAS. Ačiū.

Kita nuomonė – B. Ropė. Prašau.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų pačiai idėjai, kryptčiai pritarčiau. Manau, kad ji teisinga ir ją reikėtų gerai sudėliojus paleisti, bet pačiam pasiūlymui nematau galimybės pritarti. Labai liūdna, kad dabartinė valdančioji dauguma seka buvusios valdančiosios daugumos pavyzdžiu: pabandykime, jeigu bus blogai, taisysime. Gal, gerbiami kolegos, susėskime, pasitarkime, pasidėliokime ir tada, matydami, kas gerai, paleiskime, o kas blogai, iš viso neleiskime. Pavyzdžiui, noriu pasakyti tokį dalyką. Ko daugiau perduodame – darbų ar pinigų?

Aiškiai, kad darbų, nes tos miestų gatvės labai intensyviai turi būti prižiūrimos ir remontuojamos, jų būklė labai bloga ir mes pradėsime tuoj pat reikalauti iš savivaldybių, duodami maždaug trečdalį pinigų, kad duokite rezultatą.

Antras dalykas. Nuo 2027 metų įvedame prievolę skaičiuoti kelių ilgį pagal Registrų centro duomenis. Per dvejus metus reikės padaryti visų Lietuvos vietinių kelių registrą. Iš esmės tai yra neįmanomas dalykas, nes jis kainuos labai daug pinigų, o yra neaiškos ribos, neatlikti matavimai. Mes šiuo atveju be reikalo išleisime milijonus ir situacija nesikeis, o galėtume bent penkerius metus dar leisti naudotis savivaldybių tarybų priimtais sprendimais, skaičiuojant kelių ilgius, nes kitaip atskiros savivaldybės labai nukentės. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonė už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų nuostatos, intencijos geros, bet vienu atveju, kai kalbame apie antikorpupcinį vertinimą, tai vis dėlto reikėjo jį atlikti. Gaila, kad Seimo kanceliarijos Teisės departamentas tik išvakarėse šį siūlymą pateikė, galėjo ir anksčiau, jau svarstymo metu, visa tai pateikti, nes kalbama ne tik apie korupcijos prevenciją, bet ir apie neskaidrios veiklos prevenciją.

Atkreipiu dėmesį, kad per pastaruosius ketverius metus „Via Lietuvai“ skirta daugiau kaip 2 mlrd. eurų Lietuvos keliams tvarkyti, tačiau lapkričio mėnesį buvo atliktas valstybės auditas ir ten yra tokios išvados padarytos, kad, skirstant finansavimą be nustatytų konkrečių kriterijų, nesudaromos prielaidos nuosekliai ir skaidriai vykdyti valstybės kelių atkūrimo priežiūros ir plėtros planavimą, nebuvo skelbiama, kuriuose iš prioritetinių eilių atliktuose ruožuose einamaisiais metais planuojama vykdyti kelių statybos darbus. Dabar, kai girdėti, kad ir dalies merų nutarimų nereikės galbūt viešinti (siūlomi tokie įstatymo pakeitimai), tai šitame kontekste skaidrumas gali nukentėti irgi. Tai antikorpupcinis vertinimas buvo ir yra reikalingas. Aš nežinau, ar, priėmus įstatymą... ko gero, jį irgi bus galima atlikti, įvertinti įstatymo šitas nuostatas, kurios nesudarytų prielaidų tęsti neskaidrią veiklą. Intencijos geros, savivaldai lėšas reikia didinti, tačiau viską reikia daryti atsakingai.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – E. Kirkutis. Prašau.

E. KIRKUTIS (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū, pirmininke. Pati įstatymo esmė, kad reikia atiduoti kai kuriuos „Via Lietuvos“ kelius savivaldybėms, tikrai yra nebloga, pagirtina, tikrai, manau, ne tokiu drastišku būdu. Esmė yra kokia? Yra pavyzdžių, kai perdavimas „Via Lietuvos“ kelio kokių 500 metrų atkarpos užtrunka ketverius penkerius metus. Dar žinau pavyzdį, kur jis dar iki šiol nėra pasibaigęs, nes „Via Lietuvos“ keliai yra magistraliniai, tarpmiestiniai, krašto keliai – įvairūs, ir ten yra apsaugos zonos. Apsaugos zonos įrašomos automatiškai prie kiekvieno individualaus žemės sklypo, prie kiekvieno namo, kiekvieno asmens registro.

Kitas dalykas, reikės tuos kelius, atkarpas atkirsti, daryti naujus kadastrinius matavimus. Visas šis procesas užtruks mažiausiai trejus ketverius metus. Jeigu kur nors savivaldybėje tikrai reikia remonto, „Via Lietuva“ neturi pinigų, jie į tą sąrašą įmeta, atiduoda ir pasako, kad dabar vyksta procesas, reikia perduoti tą kelią, mes dabar darome čia savivaldybei, nebegalime pradėti remonto proceso. Taip yra randamas dar vienas (nenoriu vartoti rusiško žodžio) pretekstas nedaryti to kelio ir neremontuoti. Tai idėja, kad su savivaldybe turėtų būti suderinta ir savivaldybės geriausiai žino jų teritorijoje esančių kelių būklę ir kad tie keliai turėtų būti atiduoti sutvarkyti, kai jau žmogui fiziškai, na, nesvarbu, ar tas kelias už penkerių metų bus savivaldybės, ar valstybės. Gyventojui bus jau tas popierius, o ta nuosavybė – vienas ir tas pats.

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

E. KIRKUTIS (*LVŽ-KŠSF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų nuomonę. Nuomonė už – K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų turbūt tos baimės, abejonės, diskusijos, kad čia geriau nieko nedaryti, negu ką nors daryti... Kolegos, jeigu šiandien ryte kas nors važiavote iš toliau ir bent per dvi, tris ar keturias savivaldybes, kaip aš važiavau, tai galėjote turbūt pamatyti, kad važiuoji tikrai geru, nubarstytu, pabarstytu, prižiūrečiu keliu ir patenki į ledą areną atkarpoje, kur turi, kaip sakant, išbandyti savo vairavimo įgūdžius. Taip šiandien

buvo tris kartus tokiuose ruožuose. Tai turbūt yra pasekmė to, kad nieko daryti šiuo atveju tikrai negalima.

Aišku, turbūt galima diskutuoti apie kriterijus, kurie iš tiesų kelia iššūkių ir bus problema savivaldybėms, kurios yra nutolusios nuo centrų, ypač pasienio savivaldybėms, kurios neturi tranzitinių arterijų kelių, nes tenai tas kriterijus pagal automobilių srautą gali tikrai toms savivaldybėms kelti iššūkių, na, gauti daugiau lėšų ir tuos kelius suremontuoti, nors ten žmonėms turbūt kartais yra vienintelė arterija, kuria gali pasiekti savo darbo vietas, nuvežti vaikus saugiai į mokyklą, į darželį ir taip toliau.

Tai iš tiesų dėl kai kurių dalykų reikės grįžti prie diskusijos, bet turbūt tai yra ateities darbai. O norėtusi palinkėti, kad po šių visų įstatymų priėmimo „Via Lietuva“ netaptų tikrai pėsčiųjų ir dviračių takų tiesėja ir prižiūrėtoja. Turbūt palinkėjimas čia mums visiems, nes tikrai yra svarbių objektų, kuriuos reikia tvarkyti, statyti, plėsti ir taip toliau. Kolegos, tikrai iššūkių laukia daug, bet, kaip ir minėjau, nieko nedaryti negalime. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir nuomonė prieš – V. Šeršniovas. Prašau, kolega.

V. ŠERŠNIOVAS (MSNG). Jeigu savivaldybėms būtų skirta lėšų keliams atstatyti, tai būtų puišus kompromisas, bet kadangi tokių lėšų nėra numatyta, tai, mano požiūriu, visos savivaldybės bus paliktos likimo valiai. Aš asmeniškai balsuosiu prieš ir raginu tai padaryti kitus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dabar nuomonės už, prieš išsakytos. Apsispręskime balsuodami. Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Užsiregistravo 99, balsavo 99: už – 88, prieš – 3, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.14 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 3, 4, 9 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-24(2) (priėmimas)

Kolegos, kitas mūsų klausimas – Kelių įstatymo Nr. I-891 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-24. Kviečiame pranešėją I. Gelažnikienę pristatyti pasiūlymus, pataisas, kurios gautos dėl atskirų straipsnių.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Dėl Kelių įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio yra gauta viena pastaba. Ekonomikos komitetas bendru sutarimu šiai pastabai nepritarė, nes vietinėms savivaldybėms, kaip vietinės reikšmės kelių valdytojoms, yra taikomos Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nuostatos.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar galime pritarti komiteto nuomonei nepritarti Teisės departamento pastaboms ir pritarti 1 straipsniui? Pritarta. 2 straipsnis.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Dėl 2 straipsnio yra gautos keturios pastabos ir Seimo nario V. Ažuolo siūlymas. Tai dviem pastaboms Ekonomikos komitetas bendru sutarimu nepritarė. Dviem pastaboms Ekonomikos komitetas bendru sutarimu pritarė. V. Ažuolo siūlymui Ekonomikos komitetas, balsuodamas: už – 6, prieš – 1, susilaikė 1, nepritarė.

PIRMININKAS. Ar yra 29, kurie palaikytų V. Ažuolo siūlymą? Kol kas nematau. Pasitikriname, ar yra palaikančių V. Ažuolo nuomonę. Nėra. Nėra 29, kaip reikalauja. Straipsniui pritariame su tomis pataisomis, kurioms pritarė komitetas. Einame prie 3 straipsnio. 3 straipsnis. Dėl vedimo tvarkos – kolega R. J. Jankūnas.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Ne taip įdėjau kortelę ir pritrūko mano balso iki 29.

PIRMININKAS. Ačiū. Įrašysime į protokolą. Taip. Kolegė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Dėl protokolo, prašau įskaityti mano balsą už pataisą.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom.

E. RUDELIENĖ (LSF). O mano balsą prašom įskaityti prieš.

PIRMININKAS. E. Rudelienė – prieš. Gerai.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ir mano balsą, nusidėjau, prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Pranckietis – prieš. 3 straipsnis. Pataisų ir pasiūlymų nėra. 4 straipsnis. 3 straipsniui pritarėme. 4 straipsnis. Pataisų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. 5 straipsnis. Prašom pakomentuoti.

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento trys pastabos. Ekonominės komitetas bendru sutarimu vienai pastabai nepritarė, dviem pastaboms pritarė.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti su komiteto nuomone? Galime, pritarta. Ir tada...

I. GELAŽNIKIENĖ (LSDPF). Buvo Teisės departamento pastaba dėl Korupcijos prevencijos įstatymo taikymo, tai yra dėl korupcinio vertinimo. Ir Ekonomikos komitetas, balsuodamas: už – 8, prieš – 1, šitam siūlymui nepritarė.

PIRMININKAS. Gerai. Ar galime sutarti, kad pritariame komiteto nuomonei? Pritarta. Motyvai dėl viso. Užsirašęs prieš – V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų, kas dabar atsitiko, kad mano siūlymas nebuvo svarstytas? Ten buvo labai paprastas dalykas, kad tik savanoriškai savivaldybėms sutikus būtų perduodami tie keliai. Tai dabar ką padarys Seimas? Prievarta beveik 1 tūkst. kilometrų bus sugrūsta savivaldybėms. Nesvarbu, ruoželis 100 metrų, 500 metrų, savivaldybės pakraštyje yra ženklas „Gyvenamoji vieta“ – viskas bus įgrūsta savivaldybėms. Nesvarbu kelio būklė, kaip jis atrodo, koks jo intensyvumas, niekas bus nesvarbu. Akmenės pavyzdys. Iš KPPP gauna 1 mln., dabar padidinus gaus geriausiu atveju 100 tūkst. daugiau. O jai bus išudyta tiek kelių, kur, pavyzdžiui, dabar viena yra nuošliauža regioninio kelio gyvenamojoje vietoje, kuriai sutvarkyti reikia 2 mln. Tai jeigu jūs norite savivaldybės pakarti ant to reikalo... nes tada bus kaltos savivaldybės. Turėtų išlikti, kad tik savanorišku būdu perimti keliai.

Ir, žinoma, pinigų švaistymas garantuotas. „Kelių priežiūra“ valo už pusę kainos, dabar du tris kartus didesnė kaina bus netgi sniego valymo. Todėl ir buvo prašoma antikorupcinio vertinimo. Bet, deja, to buvo atsisakyta, nereikia. Ir iš tikrųjų labai liūdna, kai Prezidentas atneša įstatymo projektą, kurio antikorupcinį vertinimą siūloma daryti. Tai jau vien tai ką sako. Bet iš tikrųjų vaizdas yra toks, kaip komitete ir buvo įvardinta, kad paleiskime tą džiną iš butelio, o tada pažiūrėkime, kas bus, po to bandysime džiną sukišti atgal, gal pavyks. Bet jeigu norite žuvusių žmonių tose atkarpose, kur savivaldybė fiziškai nesugebės sutvarkyti ir nuvalyti, tai tada tokį rezultatą ir turėsite.

O „Kelių priežiūra“... Yra melas, kad ji galės prižiūrėti ir valyti tuos kelius – negalės, nes teisinis statusas bus savivaldybės.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega Z. Balčytis – už. Prašau.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Jau porą valandų klausausi apie kelių būklę, apie principus, nusiminimą ir džiaugsmus. Iš tikrųjų, gyvenimas yra kur kas paprastesnis. Reikia pinigų, reikia sutvarkyti tai, kas nebuvo sutvarkyta dar dešimt metų prieš mane, kur buvo, kaip sako, irgi jau problemos tos pačios. Todėl sistemą būtina, reikia keisti.

Patys merai yra suinteresuoti. Sako, atiduokite mums kelius, mes ekonomiškiau pasiskaičiuosime, kur, kiek ir kaip tie keliai mums kainuotų. Ir todėl aš manau, kad Valius... natūralu, kad jį turi abejonių, kaip ir mes kiekvienas iš politikų, bet reikia ką nors daryti kitaip. Ir tas principas, kuris šiandieną yra čia pateiktas, manau, leis ateityje išsiaiškinti gal kai kurias ir tam tikras problemas, kurių nespėdė ir biurokratinė sistema. Bet kad šita sistema suteiks galimybę geriau prižiūrėti ir tvarkyti kelius, aš tikrai esu garantuotas, todėl siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – B. Ropė. Prašau.

B. ROPĖ (LVŽ-KŠSF). Taip, mane šiek tiek neramina vienas dalykas, kad įvedama papildoma norma, kad „Via Lietuva“ rinks mokesčius už įvairias didžiagabarites transporto priemones ir naudos savo reikmėms arba savo valstybinių kelių, nacionalinių kelių reikmėms. Manau, kad tai nėra teisinga. Turėtų būti dalinamas ne tik Kelių fondas, bet turėtų būti dalinamos ir rinkliavos, kurios surenkamos iš tų kelių, kuriuos prižiūri savivalda. Tai iš tikrųjų būtų teisinga. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė už – S. Bucevičius.

S. BUCEVIČIUS (NAF). Na, kolegos, matyt, pasikeitė nuomonėmis. Ką ir B. Ropė dar kartą paminėjo, „Via Lietuva“, tiek visos savivaldybės, tiek merai girdi ir supranta reikalo esmę. Tai su-

prantame, kad ne visi įstatymai yra tobuli iki begalybės, bet dvejus metus savivaldybės to prašė. Negirdėti jų, aš manau, neturime teisės. Bandykime, žiūrėkime, kaip seksis ir po to korekcijas galėsime daryti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės už ir prieš išsakytos. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Balsavo 107 Seimo nariai: už – 94, prieš – 5, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.24 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 10, 15⁶, 15⁷ ir 15⁸ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-94 (pateikimas)

Kolegos, mes truputį vėluojame ir mūsų kolega ministras L. Savickas prašytų, kad galėtų pristatyti Investicijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XVP-94. Ar sutinkame? Sutinkame. Prašom. Kolega L. Savickas.

Per šoninį mikrofoną – kolegė D. Šakalienė. Prašau.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Kaip matote, nesuveikė balsavimo mygtukas. Prašyčiau įskaityti mano balsą už dėl Kelių priežiūros.

PIRMININKAS. Už. Dar vienas balsas už, įskaitykime dėl protokolo. Prašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų dėkoju už galimybę pristatyti savo, jau kaip ministro, teikiamą pirmąjį įstatymo projektą, tai yra Investicijų įstatymo projektą, kuris parengtas iš esmės siekiant gerinti investicinę aplinką ir įgyvendinti XIX Vyriausybės programos nuostatas.

Vidaus ir užsienio investicijų pritraukimas įgyja vis didesnę reikšmę. Ką jau kalbėti apie tai, kad konkurencinė aplinka dėl pažangios gamybos investicijų pritraukimo ir išlaikymo toliau auga. Vienas iš esminių kriterijų, renkantis, kur įgyvendins šias investicijas mūsų regione, yra iš esmės arba gerai išvystyta infrastruktūra, arba greitai sprendimai ir galimybė sparčiai įgyvendinti savo investicinį projektą. Nuo 2021 metų veikiantis stambių investicijų projektų skatinimo modelis reikšmingai prisidėjo prie gamybos projektų Lietuvoje vykdymo. Jau sudaryta 18 stambių projektų investicijų sutarčių.

Taigi šio Investicijų įstatymo projekto tikslas yra numatyti lankstesnius terminus įgyvendinant stambių projektų ir investicijų sutartis tais atvejais, kai dėl nuo investuotojų nepriklausančių objektyvių priežasčių stambus projektas negali būti pradėtas įgyvendinti laiku. Šiuo projektu siūloma numatyti, kad penkerių metų terminas įgyvendinti stambaus investicijų projekto sutartyje nurodytiems įsipareigojimams gali būti pratęstas dar iki dvejų metų išimtinėmis aplinkybėmis ir tik investuotojui tai įrodžius. Tokiomis išimtinėmis aplinkybėmis laikoma: valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų nustatytų funkcijų nevykdymas laiku investuotojo atžvilgiu, embargas, nepaprastosios padėties ar karo padėties įvedimas, ekstremalios situacijos paskelbimas ar kitos aplinkybės, nepriklausančios nuo investuotojo valios ir numatytos Civiliniame kodekse.

Gerbiami kolegos, trumpai tariant, šis įstatymo projektas yra tam tikras Lietuvos investicijų draudimo polisas, kurio, kaip ir daugelio draudimo polisų, mes visi tikimės, panaudoti neteks. Esu pasirengęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori V. Ažuolas. Prašau, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Gerbiamas ministre, džiugu dėl jūsų pirmo projekto. Bet aš galvoju, kita vertus, kaip jūs vertinate, kai „Litgridas“, ESO, energetikai žlugdo projektus, jau ne stabdo, o žlugdo? Pavyzdys. „Via Lietuva“ turėjo nutiesti greitąją apie 10 kilometrų kelio atkarpą neturėdama nei projekto, nei rangovo. Tai sugebėjo padaryti per 7 mėnesius, po 7 mėnesių kelias buvo naudojamas. Pavyzdžiui, Utenos keliui net metų neprireikė, o „Litgridas“ dvejus ar trejus metus projektuoja, tai apie darbus išvis nėra ką šnekėti. Ar šis projektas padės tokiems dalykams? Nes tą patį daro ir ESO. Pavyzdys. Joniškylėje investuotojas turėjo įsivežti įrangą, nes negavo padidini-
mo galios. Ar šis projektas padės spręsti tokias problemas?

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Iš tikrųjų tokias situacijas vertinu ypač kritiškai. Jeigu Lietuva nori (aš tikiu, mes visi kartu tikrai norime, kad gebėtume pritraukti stambius investicinius projektus), tai tokia situacija yra tiesiog netoleruotina. Jeigu valstybė negeba, o valstybė ir jos atsakingos įstaigos, organizacijos, institucijos negeba laikytis savo išsipareigojimų, laikytis įstatymuose numatytų terminų ir taip trukdo investicijoms būti realizuotoms pagal numatytus terminus, tai yra tiesiog nepriimtina. Tam yra sprendimų.

Bet šis Investicijų įstatymo pakeitimas nėra apie tai. Čia yra, kaip ir sakiau, tam tikras draudimo polisas. Jeigu institucijos nesusitvarko su tais terminais, tai, užuot atsisveikinę su tokiais investiciniais projektais, mes turėtume daugiau lankstumo ir galimybių prie to prisitaikyti. Bet kitą sesiją, pavasario sesiją, tikrai ateisiu į šią salę su papildomais įstatymų pakeitimais, kurie numatys tolesnį sąlygų gerinimą šalia to, ką pradėsime šiandien.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Daugiau jūsų klausti niekas nenori. Išsamiai pristatėte.

Motyvai už – I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš labai džiaugiuosi, kad buvusi Vyriausybė buvo tokia išmintinga, kad sugebėjo vykdyti šios Vyriausybės programą, kai jos dar nebuvo. Tiesiog noriu priminti, kaip šios įstatymo pataisos atsirado. Jos atsirado iš labai praktinės situacijos sprendimo. Ta praktinė situacija yra susijusi su „Teltonikos“ projektu. Dėl to, kad tokios pataisos bus inicijuotos, buvo sutarta specialiaame Vyriausybės posėdyje, kuris vyko lapkričio 18 dieną, ir tos pataisos buvo inicijuotos. Džiaugiuosi, kad baigtos derinti ir naujos Vyriausybės pateiktos. Raginu pritarti. Išties lankstesnės formuluotės leis atsižvelgti į įvairias situacijas, kai ne dėl investuotojo kaltės, ne dėl nuo jo priklausančių aplinkybių užsitęsia kai kurių projektų įgyvendinimas. Gal kam nors atrodo, kad laidus galima tiesti bet kur ir bet kaip, bet vis dėlto tai yra sudėtingi procesai, kurie kartais reikalauja ir laiko. Būna ekstremalių situacijų, tokių kaip kovidas, karas, kainų šokas ir taip toliau, ir panašiai. Šiuos dalykus tikrai reikia įvertinti, o šis įstatymo projektas leis įvertinti. Labai raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Motyvų prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Pritarta po pateikimo bendru sutarimu. Komitetas būtų... Tuoju, pažiūrime. Kaip pagrindinis yra Ekonomikos komitetas. Svarstyti numatyta pavasario sesijoje. Kitų pasiūlymų nėra? Pritarta.

12.30 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 5, 9, 12, 15, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 35 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4170(2)ES (priėmimas)

Kitas klausimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo daugelio straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4170. Pranešėjas – L. Jonauskas. Prašau.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Priėmimas. Einame pastraipsniui. 1 straipsnis. Yra paties L. Jonausko pataisos. Informuokite, kaip ten buvo komitete?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Redakcinė pataisa. Siūlo įrašyti papildomą įstatymą. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar yra 29, kurie paremia L. Jonauską? (*Balsai salėje*) Prašom apsispręsti balsuojant. (*Balsai salėje*) O jau dabar nuėjo.

Ačiū. 89 palaikė pasiūlymą. Tai ar galime pritarti 1 straipsniui, nes komitetas pritarė L. Jonausko pataisai? Pritarta. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra. Dėl 3 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra. Pritarta. Dėl 4 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 5 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 6 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra. Dėl 7 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra. Dėl 8 straipsnio... Ar galime visiems šiems... (*Balsai salėje: „Iki 16.“*) ...iki 16 straipsnio pritarti pastraipsniui? Pritarta.

Dėl 16 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, pasiūlymas. Kaip komitetas?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Redakcinė Teisės departamento pastaba. Komitetas bendru sutarimu siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime komitetui pritarus pritarti? 16 straipsniui pritarta. Dėl 17 ir 18 straipsnių pataisų, pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti? Pritarta. Dėl 19 straipsnio yra kelios pataisos. Ar galime pritarti L. Jonausko?.. Yra 89. Pirmai buvo ir dabar. Pritariame bendru sutarimu.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom pakomentuoti, kokia yra...

L. JONAUSKAS (LSDPF). Redakcinė – įsigaliojimo datą tikrai šiek tiek pakeičiame. Siūlau pritarti. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Tai ar galime pritarti? Komitetas pritarė. (*Balsai salėje*) Galime, pritarta. Ir dar yra dvi Teisės departamento pastabos.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Irgi redakcinės pastabos. Aplinkos apsaugos komitetas pritarė bendru sutarimu visoms pastaboms.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti? Pritarta visam 19 straipsniui su pataisomis. Tada motyvai dėl viso. Prieš – V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų liūdna, kad šis projektas ateina toks labai stipriai prasilenkiantis su realybe. Žinoma, alternatyvieji degalai svarbu, reikia skatinti elektromobilius, visa kita, labai gerai, bet žiūrėkite, kas ten parašyta: kad iki 2025 metų gruodžio 10 % bus elektromobilių – na, misija nepasiekama. Po to, kad iki 2030 metų bus 40 %, – misija nepasiekama. Ir žinote, kas yra įdomiausia? Kad, pavyzdžiui, dujų, biodujų, kad transportas, varomas dujomis, būtų skatinamas, pripildymo stotelėms tik vienas monopolininkas Lietuvoje tiekia ir yra septyni taškai visoje Lietuvoje. Vadinasi, pati Aplinkos ministerija blokuoja dujų, kaip sakant, plėtrą, kad krovinių transportas pereitų į tai, nes nėra jų kur įsipilti, tik septynios vietos. Tai mes dabar teoriškai patvirtinsime, viskas bus gražu, turėsime siekius ir tikslus, bet jie realiai neįgyvendinami.

Elektromobilių pardavimai patyrė fiasko tiek Europoje, tiek Lietuvoje, kitose šalyse tas pats. Vienintelė Kinija tai sugebėjo – per ketverius metus pas juos parduodamų automobilių, naujų automobilių, kurie yra elektriniai, skaičius yra 50 %, bet tai įmanoma padaryti tik tada, kai elektra pigi ir elektromobilis pigus. Dabar jūs pabandykite į „Igničio“ stotelę nuvažiuoti išsikrauti, kai 45 centai kilovatas, tai jums greitai praeis noras pirkti elektromobilį. Aišku, idėjos gražios, vizijos gražios, bet realiai, kaip sakant, tas kūdikis mirs net negimęs. Kaip sakant, nieko tokio, gruodžio gale ateisime, koreguosime tą įstatymą ir sakysime, deja, nepavyko pasiekti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė už – S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Kartais klausydamasis V. Ažuolo galvoji, ar reaguoti, ar nereaguoti, bet kai vienintelis jis šneka, atrodo, kad šnekės teisybę, bet šneka visiškai netiesą ir melą.

Visgi čia yra tiesioginis reglamento nuostatų perkėlimas, net ne direktyvos, o reglamento. Tą reikia padaryti iki kovo 1 dienos ir turėtų šnekėti iš tikrųjų dabartinis susisiekimo ministras, kad taip, mes vėluojame su elektromobilių infrastruktūros išplėtimu, taip, mes vėluojame su daugkuo, bet paraginkime iš tikrųjų, nes parama egzistuoja.

Per nacionalinę Lietuvos energetikos agentūrą šiandien gyventojams, verslui infrastruktūrai įrengti yra parama iki 80 %. „Via Lietuva“ skelbia ir įrengia irgi prie nacionalinių greitkelių daug kelių. Projektą, gerbiamas Valiau, rengia ne Aplinkos ministerija, o Susisiekimo ministerija.

Kas dar yra atsakingas už mūsų elektromobilumo infrastruktūros išplėtimą? Tai visgi savivalda, nes savivalda turi paskelbti viešosios prieigos taškų viešuosius pirkimus ir konkursus. Po šio įstatymo priėmimo savivaldos turi greitai sukrusti ir paskelbti viešuosius konkursus, kad viešo įkrovimo stotelių prieigos išjudėtų ir būtų pritrauktos privačios investicijos.

Taigi, projektas galbūt vėluojantis, nes jis yra tiesioginio reglamento perkėlimas, ir mes daug kur vėluojame su susisiekimo sistemos dekarbonizacija, bet jis yra itin reikalingas ir turi būti priimtas. Tai kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės išsakytos. Apsisprendime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 96, prieš – 1, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.37 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2755 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4283(3) (svarstymas)

Ačiū. Lydimasis Alternatyviųjų degalų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2755 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4283. Pranešėjas – T. Tomilinas. Svarstymo stadija. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, Seimo Aplinkos apsaugos komitetas praeitų metų gruodžio 20 dieną svarstė Alternatyviųjų degalų įstatymo 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Buvo gauta Teisingumo ministerijos Europos teisės departamento... Europos Sąjungos teisės grupės ir Teisės departamento pastabų, joms yra pritarta. Komitetas siūlo pritarti įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Užsirašiusių diskutuoti nėra. Norinčių pasisakyti dėl motyvų nėra. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Pritarta.

12.38 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2966 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4284(2) (svarstymas)

Kitas įstatymo projektas – Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2966 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-4284. Pranešėjas – T. Tomilinas. Prašom. Svarstymo stadija.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami Seimo nariai, tą pačią praeitų metų gruodžio 20 dieną Aplinkos komitetas svarstė Alternatyviųjų degalų įstatymo 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Buvo gauta Seimo kanceliarijos pastabų, joms pritarta iš dalies. Įvertinęs Europos Sąjungos teisės grupės pastabą, komitetas siūlo projektą atmesti, nes nusikėlus pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIVP-4170 priėmimo datai šis lydimasis įstatymo projektas tapo nebeaktualus, todėl bendru nutarimu projektą siūloma atmesti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, užsirašiusių diskutuoti nėra. Už, prieš motyvų išsakyti nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei atmesti? Pritarta. Ačiū.

12.40 val.

Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-97, Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-98 (pateikimas)

Kitas mūsų darbo klausimas yra Darbo kodekso 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-97. Pakeitimas. Mūsų kolega Saulius. Seimo Pirmininkas S. Skvernelis. Ir lydimasis – Atmintinų dienų įstatymo projektas Nr. XVP-98. Prašom pristatyti, kolega.

S. SKVERNELIS. Mielieji kolegos, nėra naujas klausimas. Buvo ne kartą bandyta padaryti, man atrodo, taip, kaip jaučiasi didžioji dalis visuomenės. Mes turime daug labai svarbių, prasmingų mūsų valstybei datų, susijusių su mūsų valstybingumu. Viena data, kuri ypač svarbi, yra Sausio 13-oji, visuomet paskėsta diskusijose, koku būdu ir kaip tai turi būti pažymima. Aš manau, kad visos mūsų valstybei svarbios datos, valstybinės šventės turi turėti prasmę, ką mes pažymime, ką mes jaučiame kaip visuomenė, kaip visuomenės nariai ir kokią žinią pirmiausia turime sau pasakyti, savo visuomenei ir pasauliui.

Kalbant apie Sausio 13-ąją, vakar vyko iškilmingas minėjimas ir, matyt, visi prisimename dešimtis tūkstančių žmonių, kurie tuo metu dalyvavo tuose įvykiuose. Taip pat jaunoji karta, kuri nebuvo betarpiški įvykių liudytojai, bet šiandien tą girdi iš įvykių dalyvių paliudijimo, iš istorijos vadovėlių, iš filmuotos medžiagos, iš kitų istorinių šaltinių. Labai keista, kad tokios svarbos dienos... kuri iš esmės, mano galva, prilygsta ir Kovo 11-osios Aktui, nes tą dieną mūsų tauta, mūsų visuomenė labai aiškiai pasakė, kad laisvę mes ginsime. Ginsime taip, kaip buvome įpratę nuo

Sajūdžio pradžios – taikiu būdu, pilietine valia, ne ginkluotu pasipriešinimu. Deja, aukų išvengti nepavyko, tuo metu brutalus okupantas praliejo nekaltų Lietuvos laisvės gynėjų kraują. Man atrodo, kad turime mes moralinę skolą visiems žmonėms, pirmiausia, kurie žuvo, padėjo savo galvas už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, kurie buvo sužaloti, kurie gynė svarbiausius šalies, nenoriu sakyti – pastatus, bet institucijas, kurie nukentėjo, kurie tiesiog dalyvavo. Kad jie turėtų galimybę tą dieną susitikti, atvykti prie jiems svarbių objektų, nueiti pagerbti žuvusius, tiesiog pabendrauti su savo bendražygiais, tos kovos dalyviais.

Ir tai yra jau nebe pirmas bandymas šią datą įprasminti. Aš tą dariau nuosekliai būdamas Ministru Pirmininku. Mes kreipėmės tuo metu į Trišalę tarybą, gavome pritarimą, Seime buvo pateikimas, pirmą stadiją pereita. Deja, įstatymo projektas numirė Socialinių reikalų ir darbo komitete.

Kitais metais mes minėsime 35 metų sukaktį ir galbūt visų mūsų pareiga yra padaryti taip, kad ta diena būtų įprasmintą. Ir ne dėl to, kad nereikėtų eiti į darbą, kaip kas čia bando pasakyti, bet dėl to, kad galėtume tinkamai paminėti įvykius, įvykių dalyvius ir tuos procesus, kurie tuo metu buvo. Dėl to yra teikiami tokie siūlymai, kad Sausio 13-oji būtų atmintina diena, Valstybės diena ir kartu, aišku, būtų ne darbo diena.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmas klausia A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (NAF). Gerbiamas Pirmininke, nėra abejonių, kad jūsų projektas labai svarbus ir istorine, ir kitomis prasmėmis. Šios dienos įprasminimas, žinoma, nepalieka abejingų. Tačiau klausimas, ar vis dėlto projektas nėra skubotas? Nors jūs paminėjote, kad didžioji visuomenės... dauguma piliečių palaiko, ir tuo net neabejoju, bet ar darėte kokias nors apklausas, kuo remiatės, ar yra koks nors politinis sutarimas? Vis dėlto po 34 metų užgimusi šita idėja (arba pakartotinai užgimusi) ar nesukels rūpesčių, kad vis dėlto žmonės kažkaip savotiškai švęs tą dieną, turėdami laisvadienį, išvažiuos kur nors ar panašiai? Galbūt neatsitiks taip, kad turėsime ne tą rezultatą, kurio tikimės?

S. SKVERNELIS. Na, kiekvienas mes apsisprendžiame, kaip mes minime svarbiausias mūsų valstybės datas. Yra žmonių, kurie Vasario 16-osios nešvenčia, tiesiog pasinaudoja kaip išeigine, yra žmonių, kuriems Kovo 11-oji nėra svarbi, yra žmonių, kurie Liepos 6 dieną galvoja, kaip čia pasiilginti savaitgalį ir nuvažiuoti kur nors pailsėti. Tai yra žmonių apsisprendimo reikalas, bet yra, man atrodo, didžioji dalis...

Tikrai mes jokių apklausų nedarėme. Čia geriausios apklausos yra tuomet, kada matome, kaip žmonės ir kokių iniciatyvų yra paminėti, ir kaip jiems yra labai svarbu viena ar kita data. Nuo to niekas nėra apsaugotas. Kažkam ir Sausio 13-oji visiškai nėra svarbi. Kai kam tai buvo su pareiškimais, kad savi šaudė į savus, kažkam galbūt norėjosi, kad ta diena būtų paskandinta nekaltų žmonių kraujuje ir imperija būtų toliau gyvavusi.

Mes esame demokratinė visuomenė, sprendžiame visas nuomones, bet Seimas, mes, esantys čia, esame tam, kad priimtume visai visuomenei svarbius sprendimus. Mes nepriversime švęsti žmonių, kurie neturi ko švęsti, bet netrukdykime tiems žmonėms, kurie dalyvavo tuose įvykiuose, nukentėjo, žuvo, tinkamai įprasminti, susitikti, pabendrauti.

Tai mes vakar puikiai matėme per minėjimus. To trūksta žmonėms. Gynėjų, liudytojų mažėja kiekvienais metais. Netgi nėra galimybių tiesiog užfiksuoti tų visų įvykių. Matėme, kas buvo Nepriklausomybės aikštėje, kiek žmonių buvo ir kiek galėjo būti, nes tai buvo darbo diena. Daugybė žmonių, kurie tą naktį gynė Lietuvą, svarbiausias institucijas, pirmiausia tai Seimą, atvažiaavo iš visos Lietuvos. Jie nėra vien tikai vilniečiai, jiems reikia dirbti.

PIRMININKAS. Ačiū. Primenu, klausti – 1 minutė, atsakyti – 2.

Klausia A. Zuokas. Prašau.

A. ZUOKAS (MSNG). Gerbiamas Pirmininke, neabejotina, kad reikia ieškoti formų, kaip pažymėti ir skatinti šitos dienos minėjimą. Vakarykščiai ir 12 dienos renginiai taip pat buvo puikus ir geras to pavyzdys. Tačiau aš turiu klausimą, ar iš tikrųjų jūsų siūlymas atliepia tuos tikslus, kurių

siekiame? Dauguma tų dienų liudininkų arba dalyvių šiandien jau yra pensinio amžiaus, tai jiems laisva diena papildomai nesuteiks jokio privalumo susitikti.

Antra. Ką mes prarastume? Sausio 13-ąją dieną mokyklos, mokytojai į darbą neitų, kolegijos, universitetai – taip pat. Atvirkščiai – kaip tik tą dieną galbūt galima įprasmingi, skiriant daugiau dėmesio būtent patriotiniam, pilietiniam ugdymui, tai temai arba tai dienai paminėti, bet tam reikia eiti į darbą.

Ir trečia. Ar tai nepabrangins mūsų tų pačių išlaidų, nepadidins? Puikiai suprantame, kad reikės mokėti dvigubai visiems tiems, kurie tuos renginius aptarnauja. Ar iniciatyva iš tikrųjų atitinka tuos tikslus, kurių siekiame?

S. SKVERNELIS. Trys tokie klausimai buvo suformuoti. Pirmiausia, ne visi pensininkai. Aš irgi esu įvykių dalyvis, nesu pensininkas. Tai jeigu nebūčiau Seimo narys su tokiu intensyviu darbo režimu, o dirbčiau kitokią labai svarbų darbą, aš norėčiau čia dalyvauti ir būti.

Antras dalykas. Kalbant apie tai, kad mokyklose nevyks pamokos. Mes turime sausio 12 dieną, kai galima įprasmingi. Tai ir yra daroma: mokyklose pilietinės pamokos, įvairios akcijos ir visa kita. Bet man norėtųsi (gal tai mano nuomonė), kad Sausio 13 dieną ta jaunoji karta galėtų būti būtent čia, prie Seimo, prie Televizijos bokšto, Sitkūnuose ar Konarskio gatvėje, ir pajauti tą dvasią, kokia buvo tuo metu, kai buvo ginama laisvė.

Trečias dalykas. Diskusijose jau ir šiandien ryte buvo svarstoma, kokią dieną kompensuoti. Aš sąmoningai neteikiau antro pasiūlymo, neįregistravau, kokią dieną iš tų laisvadienių mes galėtume pakeisti arba galbūt matyti alternatyvas. Jeigu bus pritarta po pateikimo, manau, kad diskusija bus. Bet aš tikiuosi, kad mes rasime bendrą sprendimą. Kaip tuomet mūsų žmonės buvo vieningi sprendami ir gindami laisvę, taip ir čia, Seime, mes sutarsime. Galbūt yra data ar datos, kurias mes galime pasvarstyti kaip mažiau prasmingas.

Ir paskutinis momentas dėl apmokėjimo. Irgi variantas yra. Pasakykime, kad neapsimoka švęsti Sausio 13-osios, nes kainuoja. Gal mūsų žmonės, kurie nori švęsti, susimes tiesiog tai švenčiai. Ir taip galime daryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausti nori D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties, ne tik sveikinu, dėkoju už šitą siūlymą, bet ir tikrai jį palaikau. Manau, kad visos mūsų pačios svarbiausios datos turi būti įprasmingos, įprasmingos visais būdais, kuriais įmanoma. Mes jau turime tokią tradiciją, kad turime šventas dienas – Kovo 11-ąją, Vasario 16-ąją, dabar Sausio 13-ąją. Išties labai svarbu. Žmonės, jeigu norės tai paminėti, ras būdų, kada, kaip, netgi ir laisvą dieną. Prisimename, Sausio 13 dieną, prieš dvejus metus, visai neseniai, žmonės rinkosi dėl visai kitų motyvų, čia švilpė ir taip toliau buvusiai valdžiai. Aš galbūt ne tai noriu akcentuoti, bet noriu tik priminti, kad 2020 metų birželio mėnesį dar Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos buvo iniciatyva, gerbiamas profesorius A. Gumuliauskas teikė identišką įstatymo projektą. Tik gaila, kad tuo metu, kiek pamenu, jūs susilaikėte ar nebalsavote, ar kas nors trukdė. Man tik norisi prisiminti būtent tą dieną, kodėl jūs tuo metu nebalsavote?

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

D. GAIŽAUSKAS (LVŽ-KŠSF). Ar tikrai galvojate, kad tai pakenks ekonomikai? Šiaip yra siūlymų ir sutrumpinti darbo dieną. Tikrai nebūtų problema, manau, šita laisva...

S. SKVERNELIS. Aš džiaugiuosi, gerbiamas Dainiau, kad jūs stebite posėdžių lankomumą, bet Ministras Pirmininkas turi tokią Statute numatytą teisę nedalyvauti kiekviename Seimo posėdyje. Kodėl tuo metu vieno ar kito balsuojančiojo nebuvo, reikėtų pažiūrėti. Aš noriu priminti, kad tai prasidėjo Vyriausybėje. Kreipėsi policijos veteranai su siūlymu, iniciatyva, kad tokia šventė būtų paskelbta ne darbo diena, tuomet iš Vyriausybės atėjo iniciatyva ir buvo pritarta po pateikimo. Dar kartą pabrėžiu, aš dabar nenoriu ieškoti, dėl kokių motyvų, dėl kokių argumentų komitetas nepalaikė, bet tai jau yra istorija.

PIRMININKAS. Ačiū.

S. SKVERNELIS. Dabar reikia žiūrėti į priekį.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti V. Šeršniovas. Prašau.

V. ŠERŠNIOVAS (*MSNG*). Sveiki dar kartą. Kalbėjote apie apklausas. Noriu informuoti jus. Darbotvarkėje pamatęs jūsų klausimą, vakar paskelbiau Utenoje apklausą, joje dalyvavo apie 650 žmonių: 2 % neturi nuomonės, 24 % yra prieš tokį siūlymą, 74 % žmonių palaiko jūsų iniciatyvą. Vienintelis toks rimtesnis klausimas, kuris asmeniškai mane domina. Kai mokiniai neis į mokyklas, tai būtų gerai, kad jie arba dalyvautų akcijose, arba koku nors būdu jiems būtų perduota ta mūsų istorijos naujausia patirtis, iš kurios reikia pasimokyti ir daryti išvadas. Kaip jūs manote, ar neprarasime šiuo atveju vietos, kur galime mokinius mokyti štai šios istorijos? Vis tiek reikėtų, kad jie žinotų, kas yra Sausio 13-oji, o ne būtų namuose ar kuo nors užsiimtų.

S. SKVERNELIS. Aš jau iš dalies į šitą klausimą atsakiau. Nepriversime mes nieko švęsti. Jeigu mokykla ugdo mūsų jaunąją kartą pilietiškumo dvasia, patriotizmo dvasia, tai sausio 12 diena yra tas laikas, kai gali priminti, turėti istorines pamokas ir visa kita mokykloje. O Sausio 13 dieną norėtusi, kad... Turbūt bus mokyklų, kurios minės ir tą dieną turės renginių, bet galbūt atsiras daugybė galimybių atvažiuoti būtent į tas svarbiausias mūsų istorines vietas ir paminėti kartu šitą šventę. Vakara labai gerai pasakė ir Laisvės premijos laureatas J. Sasnauskas. Sako, aš manau, kad jau subrendo, kad kitas Laisvės premijos nominantas, arba laureatas, būtų nepriklausomoje Lietuvoje gimęs žmogus. Tai galbūt tarp tų moksleivių irgi atsiras tokių, kurie galės gauti tą Laisvės premiją ir pasinaudoti galimybe atvykti čia.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos, jau 10 minučių laikas, skirtas atsakymams į klausimus, baigėsi. Bet gal dar po vieną iš neklaususių frakcijų? K. Starkevičius, prašom. Nėra K. Starkevičiaus. Tada J. Zailskienė

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ačiū. Norėjau jūsų paklausti, kokią dieną svarstote panaikinti iš Darbo kodekso vietą šitos dienos, nes pateikta be pasiūlymo?

S. SKVERNELIS. Galbūt Seimas apsispręs. Jeigu matys, kad tai nėra našta, tai nieko naikinti nereikės. Bet turime savo nuomonę, aš tikrai nenoriu jos dabar čia formuoti. Tikrai nesikėsiname, bent jau mano nuomone, į Gegužės 1-ąją. Yra kolegų liberalų, kurie tai siūlo, bet aš manau, kad mes turime turėti galimybę susitarti, tikrai surasti kompromisą, kad rastume iš tų dienų, kurios šiandien yra minimos kaip atmintinos dienos, ne darbo dienos, kurios galbūt, aš sakau, turi mažesnę prasmę mūsų valstybingumui negu Sausio 13-oji.

PIRMININKAS. Ačiū. E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš užsirašiau kalbėti. Tai užleidžiu klausimo teisę kažkam kitam, aš kalbėsiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada P. Kuzmickienė. Prašau.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Nuoširdžiai dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą galimybę paklausti. Pradėsiu savo klausimą jums, gerbiamas Sauliau, nuo vienos mamos, dvynukų mamos, kuri pasidžiaugdama vakar rašė tokią žinutę: mūsų keturmečiai vakar pasakojo, kad žmonės kovojo dainomis ir savo širdelėmis. Darželyje diena buvo paminėta labai giliai, gyva istorijos pamoka. Kitaip tariant, atliepiu tai, ką jau girdėjau iš visų kitų kolegų, kaip gražiai per tuos 34 metus mes sukūrėme, mes visi: ir jūs, ir mes, Sausio 13-osios, apgintos Laisvės dienos, minėjimą, kurį pradedame pergalės liepsna languose, gyvos pamokos pokalbiu mokyklose, neužmirštuolėmis ir visa kita. Tikiu, neabejoju ir iš mamos laiško matau, iš pokalbių, namuose tai nepaprastai svarbu, greičiausiai tai yra toks gražus liudijimas šios dienos, kad ta diena skirta žmonėms, kurie kovojo dėl laisvės, ir tam jaunimui, kuriam būtent mes ir turime pasakoti.

Bet mano klausimas yra šiek tiek kitoks. Norint susvarbinti datą, kuri yra svarbi, jau yra mūsų širdyse svarbi, galbūt verta kitaip tos dienos prasmę paryškinti? Ir pasakysiu, ką turiu mintyje, ir kuo greičiau. Ar nemanytumėte, kad vis dėlto palikime tą dieną tokią, kokia yra? Ji yra atmintina diena, švenčiama ir minima. Kita vertus, mes galime ją susvarbinti tą dieną surenkamomis pamokomis ir paskirti tas pajamas, surinktas per tą dieną, būtent gynybos biudžetui stiprinti. Gal tai būtų gerokai prasmingiau...

PIRMININKAS. Laikas klausti dvigubai baigėsi.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). ...įprasmintų Sausio 13-ąją? Labai ačiū, pirmininke, kad leidote kalbėti.

S. SKVERNELIS. Ačiū už klausimą. Nuomonių įvairių yra. Tuoj mes, matyt, ir apsispręsimė dėl būdo, ar palikti tas tradicijas, kurios yra, ar ieškoti naujų tradicijų. Manau, kalbant apie gynybą, svarbu, kad tai būtų vėlgi ne proginė intencija, ne tik Sausio 13-ąją surinktos į valstybės biudžetą pajamos būtų skiriamos gynybai – to tikrai nepakaks. Tai, kaip sakau, turime nuomonių įvairovę ir kiekvienas turime teisę tą nuomonę turėti.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Laikas, skirtas klausimams, baigėsi. Dabar dėl motyvų už ir prieš. Kadangi turime Darbo kodeksą ir Atmintinų dienų, tai tada 2 bus už, 2 – prieš. Prašom, už – S. Kairys.

S. KAIRYS (LSF). Gerbiami kolegos, pasisakant už – aišku, tas už su tokiu avansu, nes tam irgi mes, kaip Liberalų sąjūdžio frakcija, matome sąlygą – būtent mainais į Gegužės 1-ąją, vadina-mąją Darbo šventę – visus dalykus išklausi, iš tikrųjų norėtusi palinkėti, kad atskirtume, ką mes iš tikrųjų svarstome. Mes nesvarstome įtraukimo į atmintinų dienų sąrašą, mes nekalbame apie tai, kad mums... na, savaime aišku, kad ta diena yra atmintina, švenčiama ir panašiai. Mes diskutuojame apie laisvadienį, o laisvadienis iš tikrųjų kelia iššūkių ir labai norėtusi, kad tie dalykai, kurie dabar vyksta mokyklose, būtų išsaugoti, o ne taptų alternatyva. Tiesiog po kalėdinių atostogų, po Naujųjų Metų trumpam grįžus vėl į švietimo įstaigas staiga tą Sausio 13-ąją vaikas būtų, nežinau, išvežtas į koki nors vandens parką pramogauti ir ta Sausio 13-oji liktų kažkur ant-raštėje.

Truputėlį kitur dėčiau akcentą, nes Seimo Pirmininkas labai pabrėžė būtent Sausio 13-osios dalyvius. Aš manyčiau, kad problema yra rimtesnė: būtent jaunoji karta mažiau atsimena arba iš-vis neatsimena, na, nevertina tiek tos šventės, kokia jinai turėtų būti. Reikėtų mąstyti kur kas la-biau į priekį ir įvertinti ne tik tuos, kurie dalyvavo Sausio 13-osios, sausio 12-osios įvykiuose, bet daug dėmesio skirti, kad Sausio 13-oji būtų kuo geriau žinoma jauniems žmonėms ir jie kuo la-biau matytų prasmę. Ar laisvadienis tam padės? Pamatysime.

PIRMININKAS. Ačiū. Priešingą nuomonę – liberalas E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kaip liberalas S. Kairys nebuvo radikalus, taip ir aš nenoriu būti radi-kalus. Noriu padėkoti S. Skverneliui už tą iniciatyvą permąstyti Sausio 13-osios prasmę. Ir čia, matyt, mes visi norime, kad Sausio 13-oji kaip galima ilgiau, kaip galima giliau tautos atmintyje liktų. Ir štai šiuo atveju aš turiu abejonių. Jeigu mes neįtraukiame į Sausio 13-ąją jaunosios kartos, šiandieninės moksleivijos, būsimos moksleivijos, ar mes tikrai tautos atmintyje įkalsime į galvą tą didžiulę Sausio 13-osios prasmę?

Esu signataras. Dažnu atveju Sausio 13-ąją esu kviečiamas į Lietuvos mokyklas kaip liudyto-jas tų įvykių. Manau, ir kiti signatarai taip pat yra kviečiami. Mes matome, mokyklos pamini tą dieną, pamini masyviai, sukviesdamos ar mažųjų klasių moksleivius, ar gimnazistus į vieną ben-drą, pavadinkime, patriotinę pamoką. Akivaizdu, kad mokyklose yra stipriai minima ši diena, pradedant nuo 8 valandą žvakučių languose. Jeigu Sausio 13-ąją mokykla nedirbs, tų žvakučių nebus. Ar namuose tėveliai lieps vaikui, moksleiviui uždegti tą žvakutę? Ne, tiesiog jis nebus pa-keltas 8 valandą. Dienos metu išėiginę dieną nežinia kur bus.

Aš nenoriu utriruoti, bet, gerbiamieji, man atrodo, kad paskelbę ne darbo diena Sausio 13-ąją mes neparuošime jaunosios kartos istorinės atminties pamokoms. Sausio 13-oji taps sunkiai atpažįstama, sunkiau atpažįstama negu dabar, o mokyklos, kurios tikrai yra patriotiškai nusitei-kusios, net ir tą pamokų dieną randa galimybę vaikams padaryti specialias pamokas, specialias edukacijas, išvykas ar ekskursijas. Todėl šiandien aš tikrai nepasirengęs balsuoti už, susilaikau.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė už – P. Kuzmickienė. Prašau.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Pratešiant signataro mintis, pasakant, kad vis dėlto, be abejonės, nėra čia dvejojančių dėl Sausio 13-osios – labai tikrai deramai stovi ir Vasario 16-osios, tiek 1918, tiek 1949 metų, gretose, tiek Kovo 11-osios šalimais. Ir tai yra jau mūsų širdyse labai stipriai. Tai nuostabus liudijimas ir šiandien tokios veikiančios, gyvuojančios, kovojančios Lietuvos. Gyveni-mas verda, nesustoja. Matyt, tą labai stipriai norėjo pabrėžti ir vakar kalbėjęs Laisvės premijos laureatas J. Sasnauskas.

Pritariu diskusijai, kad tas Sausio 13-osios permąstymas tikrai yra svarbus momentas. Jis leidžia datą ir sukaktį matyti gyvą. Mes matome išvis, kaip mes pradžioje tą sukaktį minėjome, o dabar visi sausio 12-ą ir Sausio 13-ą kaip sveikinamės susitikę? Su Laisvės diena, su Pergalės diena. Ši diena tikrai jau yra. Man atrodo, diskutuojant ir labiau kalbant apie išlaikymą taip, kaip šiandien yra atmintinų dienų sąrašė, švenčiant taip, kaip yra per darbo dienas, aš vis dėlto sakyčiau, dar verta kalbėtis ir su bendruomene, kuri yra Sausio 13-osios bendrijos ir taip toliau, kurios vakar susitikime turėjo dvejonių dėl šios dienos formalaus įrašymo į valstybinių dienų sąrašą. Tai kalbėkimės, supraskime tas reikšmes, bet nepamirškime, kad ir ta laisvės užmačia buvo tokia, kad kuo kūrybiškiau matytume ir švęstume, ir gyventume gyvenimą. Šiandien Sausio 13-oji tai labai gražiai išpildo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir nuomonė prieš – J. Zailskienė. Prašau.

J. ZAILSKIENĖ (*LSDPF*). Ir aš norėčiau pritarti Paulei, kad vis dėlto Sausio 13-oji suformavo labai gražias tradicijas pradedant nuo žvakelių uždegimo languose ir minėjimų, kurie vyksta nuo paties mažiausio lopšelio-darželio bet kuriame Lietuvos krašte iki mokyklos renginių. Padarydami šią dieną ne darbo diena, nežinau, ar pasieksime tų tikslų, kokių, man atrodo, mes, Seimo nariai, ir kiekvienas žmogus, mylintis Lietuvą, nori siekti. Pirmiausia turime nepamiršti, dėl ko esame laisvi. Mano nuomone, pats gražiausias buvimas kartu Sausio 13-ąją ir išvakarėse prie degamų laužų tik parodo mūsų bendrystę. O padarymas laisvos dienos... Tai ir yra laisva diena. Ar nebus taip, kad ją ir minėsime tiktai tie, kurie viduje jaučiasi patriotai? Bet mes turime auginti jaunąją kartą. Todėl man tikrai kelia nemažai abejonių.

Dar man kelia abejonių, kad nepateikta, kokia gi diena norima pakeisti tą Sausio 13 dieną, nes girdžiu iš liberalų, kad Gegužės 1 diena. Gegužės 1 diena lygiai taip pat yra svarbi kiekvienam dirbančiam žmogui, nes dar 1886 metais darbininkai, kurie kovojo dėl 8 valandų darbo dienos sumažinimo, irgi buvo malšinami policijos. Manau, turėtų čia rimta diskusija vykti dėl sausio 13 dienos, ar mes tikrai griauiname tradicijas, kurios taip gražiai susiformavo per tuos daugiau negu 30 metų, ar padarome laisvą dieną, kada pailgės tiesiog ilgieji savaitgaliai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos, už jūsų nuomones. Atsiprašau už demokratinę vedimą ir truputį ilgesnį visų kalbėjimą. Mums dabar reikia prasitęsti ir balsavimo laiką, ir posėdžio laiką. Jei gu sutinkate, liko penki klausimai, tai pratęsiame iki klausimų pabaigos ir pabandykime apsispręsti balsuodami dėl abiejų pateiktų įstatymų projektų. Prašau balsuoti. Ačiū, kolegos.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 43, prieš – 3, susilaikė 27. Po pateikimo pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiama I. Šimonytė. Prašome.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš ne dėl vedimo tvarkos. Aš turiu tokią repliką po balsavimo. Kartais būna taip, kad šita šventė išpuola savaitgalį. Tie, kurie dabar labai karštai kalba už laisvą dieną, prisiminkite, kiek kartų savaitgalį jūs atėjote į iškilmingą posėdį, į Seimo aikštę ar apskritai dalyvavote šitos dienos renginiuose. Man atrodo, čia yra labai geras patikrinimas, kiek šitie pasiūlymai yra nuoširdūs.

PIRMININKAS. Ačiū. Stengiausi visuose. Prašau. Gerbiamas S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS. Replika po balsavimo. Pirmiausia gerbiamam signatarui. Jeigu šitos šventės paskelbimas ne darbo diena gali paveikti mūsų jaunosios kartos ugdymą, panaikinkime ir Vasario 16-ąją, ir Kovo 11-ąją, nes irgi nereikia eiti į mokyklą, mokyklose renginiai nevyksta, jaunoji karta leidžia laiką kažkur su kitais. Tai galbūt irgi nėra prasminga, jeigu manome, kad turi būti būtinai būti darbo diena ir ne tėvai, kurie eina į darbą, su vaikais tą dieną gali praleisti. Numeskime viską tik mokyklai, darželiui ir panašioms dalykams.

O šiaip čia kada kur svarstoma ir kalbama, kad čia mes visi kažkaip labai esame nusipelnę arba esame laisvės gynėjai ir ta diena labai svarbi, tai pasižiūrėkime tiesiog į tų metų įvykius ir kiek procentiškai Lietuvos žmonių betarpiškai dalyvavo. Tiems žmonėms tikrai yra svarbu, bet matau, kad šitai institucijai tai nėra labai svarbu.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Kuzmickienė. Prašau.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Frakcijos vardu noriu paprašyti Vyriausybės išvados dėl šio klausimo.

PIRMININKAS. Prašoma Vyriausybės išvados. (*Balsai salėje*) Galime sutikti dėl Vyriausybės išvados? (*Balsai salėje*) Galime. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Švietimo ir mokslo komitetas. Numatoma svarstyti pavasario sesijoje.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Atsiprašau.

PIRMININKAS. Prašau.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Būtų gera diskusija ir Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijoje, jeigu jūs, pirmininke, sutiktumėte.

PIRMININKAS. Ir Laisvės komisija. Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija papildomai. Gerai, ačiū. Kolegos, sutarėme, pritarėme. Sutarėme dėl komitetų. Einame toliau.

13.11 val.

Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo Nr. XIV-389 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-96 (*pateikimas*)

Kitas mūsų klausimas – Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo Nr. XIV-389 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-96. Pranešėjas – S. Skvernelis. Pateikimas.

S. SKVERNELIS. Gerbiami kolegos, tai vėlgi pratęsiant ir Sausio 13-osios minėjimo tam tikrą dvasią, kalbantis su dalyviais, kurie ir pasisakantys buvo, tikrai mes matėme, kad daugybės profesijų žmonės, kurie betarpiškai rizikavo, gynė valstybę, vykdydami jau savo pareigą, ne vien savanoriškumo ir savanorystės principu, dar šiandien nėra paminėti ir negali gauti labai svarbaus laisvės gynėjo statuso.

Susiklostė tokia paradoksali situacija, kurią aš irgi, neslėpsiu, sužinojau nelabai seniai, tiesiog kalbėdamas su ilgamečiu pareigūnu, buvusiu rinktinės „Aras“ vadu V. Grabausku, dabartiniu Viešojo saugumo tarnybos vadovu. Paklausus, ar jisai tokį statusą turi (žinojau, kad jisai dalyvavo tuose įvykiuose ir, būdamas ginkluotas pareigūnas, gynė, ir buvo pasiruošęs ginti mūsų nepriklausomybę), jis tokio statuso negali gauti.

Paradoksas toks, kad tuo metu, kai vidaus reikalų sistema dar tik transformavosi iš sovietinės milicijos į policiją, dar net nebuvo priimtas Policijos įstatymas. Valstybė (Seimas, Aukščiausioji Taryba tuo metu) apsisprendė įsteigti naują aukštąją mokyklą, tai yra Lietuvos policijos akademiją, patvirtino laikinąjį statutą. Daugybė akademijos studentų tomis dienomis nuo sausio 8 dienos ir vėliau, sausio 12–13 dienomis, buvo čia, Seime, vidiniame kieme, uniformuoti, pasipuošę jau naujos, atkurtos valstybės simboliais. Bet pareigūnai, dėstytojai, kuopų vadai ir kiti Policijos akademijos pareigūnai, kai įvyko virsmas, jau priėmus nuolatinį akademijos statutą, tapo vidaus tarnybos pareigūnais, ne policijos. Dėl to dabartiniame įstatyme, kur numatyta galimybė gauti policijos pareigūnams, kurie tuo metu buvo jau prisiekę Lietuvai, dalyvavo įvykiuose, laisvės gynėjo statusą, tiesiog jie iškrito, nes jie yra po to patapę vidaus tarnybos pareigūnais.

Dėl to, kad ištaisyti šią neteisybę, aš teikiu tokį projektą, kad Lietuvos policijos akademijos pareigūnai, dėstytojai ir studentai, klausytojai galėtų pretenduoti į šitą statusą, dėl kurio suteikimo numato po to atskiri įstatymai ir poįstatyminiai aktai, įrodantys jų dalyvavimą tuose įvykiuose.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmas klausia A. Pocius. Prašau.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Pirmininke, aš, kaip parlamento gynėjas, tikrai galiu paliudyti, kad sausio 8 dieną, kai buvo pirmasis parlamento šturmas, jau tada tarp parlamento gynėjų buvo ir uniformuotų policijos pareigūnų, ir būtent Policijos akademijos kursantų. Sausio 11 dieną, kai jau buvo prasidėjusi karinė agresija, parlamente buvo ir to paties OMON'o, B. Makutinovičiaus omonininkų, kurie paskui skilo į dvi dalis – likę omonininkai ir paskui atsirado „Aro“ pareigūnai. Taip, dalis tų žmonių tikrai buvo, dalyvavo, bet ar visi tuo metu besimokę ir dirbę Policijos akademijoje dabar galės pretenduoti į šį statusą, jeigu jų čia nebuvo, bet jie dirbo, mokėsi? Kaip bus šiuo klausimu? Pagrindinė sąlyga gauti šį statusą yra priesaika Lietuvos valstybei. Ar nebus problemų šiuo atveju?

S. SKVERNELIS. Nebus jokių problemų. Kaip minėjau, ta priesaika... Akademijos darbuotojai, dėstytojai, kaip minėjau, kuopų vadai, kursų vadai, studentai ir klausytojai dar 1990 m. spalio 10 d. prisiekė. Aš turiu ir V. Grabausko atsiųstą (man paprašius) priesaikos tekstą. Jie visi tą sąlygą išpildo, nes buvo prisiekę. Tai yra, kaip minėjau, mūsų pirma, kalbant apie teisėsaugą plačiaja prasme, institucija, kuri buvo policijos institucija.

Dėl visų kitų dalyvavimo. Jūs puikiai žinote, yra taip: tie, kurių nebuvo čia, kurie nedalyvavo įvykiuose, kurie nebuvo įtraukti į budėjimo grafikus, į tą statusą ir nepretenduos. Tai yra, pagal bendrą teisinį reguliavimą, priesaika išlieka kaip pagrindinė sąlyga ir dokumentai, patvirtinantys jų aktyvų dalyvavimą šiuose įvykiuose, o ne tik buvimą tiesiog studentu. Tai nieko neduoda ir neduos, kaip ir policijos pareigūnams, kaip ir kariams savanoriams, kaip ir kitoms grupėms narių, kurie tame įstatyme yra įrašyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausti nori A. Bilotaitė. Prašau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas Pirmininke, tikrai manau, kad gera idėja įtraukti šį klausimą, padiskutuoti apie tai, kad ne visi asmenys turi šitą laisvės gynėjo statusą. Bet mano klausimas yra susijęs su tuo, ką paskelbė portalas *15min.lt*. Jame yra teigiama, kad laisvės gynėjo statusą turintis tuometis vidaus reikalų sistemos pareigūnas A. Stončaitis galėjo dalyvauti tardant ir smurtu verčiant tuometį pasienio pareigūną A. Stasaitį pakeisti savo parodymus Lietuvą terorizavusios Rusijos ir jos pareigūnų naudai. Žurnalistų paskelbti faktai ir liudijimai leidžia daryti prielaidą, kad ponas A. Stončaitis, kuris davė priesaiką Lietuvos Respublikai, galimai pažeidė Lietuvos Respublikos įstatymus ir diskreditavo pareigūno vardą.

Mano klausimas. Kaip jūs manote, ar nereikėtų galvoti apie procedūras, kurios leistų laisvės gynėjo statusą atšaukti, atimti? Čia, matyt, tokių situacijų gali iškilti ne viena. Kaip jūs pats vertinate tokią dabartinio Seimo kanclerio situaciją, paaiškęjus *15min.lt* paskelbtai informacijai?

S. SKVERNELIS. Ačiū už klausimą. Nelabai ką bendro turi, bet aš vis tiek atsakysiu. Aš, kaip ir jūs, mes abu esame teisininkai. Turbūt suprantate, kad, nepriklausomai nuo aplinkybių, gali būti nusikaltimai privalėjo būti tiriami. Jeigu kam nors kažkada kilo abejonių dėl netinkamo elgesio, buvo atliekami ir tarnybiniai, prokuratūra tyrė tuos įvykius. Bent jau aš tikrai atidžiai peržiūrėjau tą filmuotą medžiagą, tai tokių faktų, aplinkybių dėl kokio nors smurtavimo arba netinkamo elgesio nėra. O bandymas dabar, po 35 metų, susieti tuo metu eilinį operatyvininką, eilinį, pabrėžiu, nors klausimų turbūt būtų ir ministrui, kuris tuo metu dalyvavo, ir vadovams, kurie yra numirę, ir staiga po daugiau kaip 30 metų atsiranda tokių abejonių. Net ir tame filme nėra jokių tokių faktinių aplinkybių, kad būtų netinkamas elgesys. O tuo metu važiavo į visus karštus taškus žmonės, tie, kurie turėjo savo budėjimą pagal grafiką, ir kriminalinė policija tuo metu taip pat dirbo darbą. Manau, kad jeigu jūs atidžiai stebėjote tą vaizdo medžiagą, tai yra ir prokuratūros pasakyti sprendimai, tai tikrai jokio smurto atveju nebuvo nustatyta.

O apskritai kalbant, tai vėlgi esame teisinė valstybė ir aš čia nematau problemos. Mes ir pilietybės atimame, ir valstybinius apdovanojimus iš žmonių, kurie, juos gavę, netinkamai po to elgiasi, juos praranda, tai istorinės tos aplinkybės nėra vienareikšmiškos. Atsiranda daug norinčių ir tą statusą gauti, galbūt kai kuriems priklauso ar nepriklauso, bet yra nustatytos tvarkos. Kalbant apie A. Stončaitį, žinant visą biografiją ir tai, už ką jis gavo tą statusą, tai man net abejonių jokių nekyla, kad ne tam žmogui toks statusas buvo suteiktas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Bet kokių atveju gerbiamas A. Stončaitis vis tiek turi duoti labai aiškius atsakymus, kad visuomenė turėtų juos, todėl, kad pateikti liudijimai. Jeigu yra dokumentai, tai būtų gerai iš tikrųjų, kad jisai pats apie juos ir pasakytų.

O kalbant apie šį įstatymo projektą, tai vis dėlto jūs paminėjote, kad A. Stončaitis turi laisvės gynėjo statusą. Matyt, ir kiti policijos pareigūnai, kurie buvo prie Seimo, Seime, irgi turi tą statusą. Šiuo atveju jūs kalbate apie budėjimo grafikus, bet įstatymo šiame fragmente tai nėra apie juos kalbama. Kalbama apie kitus teisės aktus ir įvedamas tam tikras automatizmas, nes, prisiminkime, ir OMON'as priklausė tuo metu Lietuvos policijai, Vidaus reikalų ministerijos struktūrai, kol

galiausiai išdavė priesaiką ir dalis jų vykdė Maskvos nurodymus. Tai šiuo atveju tos skirties reikėtų daugiau.

S. SKVERNELIS. Skirtis yra labai aiškiai pasakyta ir šiandien. Ten įstatyme numatyta – policijos pareigūnai. Kaip tas statusas gaunamas, yra faktus, faktines aplinkybes patvirtinantys dokumentai ir įvykiai. Tarp jų yra ir budėjimo grafikai, ne šiaip budėjimo grafikai, kad buvo įtrauktas, – liudininkai, liudytojai, kurie dalyvavo, matė, kartu budėjo ir dirbo. Šiandien mes turime labai paprastą aplinkybę, kas suvokiate. Jeigu pagal Policijos akademijos nuolatinį statutą, kuris buvo po to jau priimtas, būtų dėstytojai ir visi kiti karininkai prilyginti policijai, tai šiandien mes to klausimo nenagrinėtume. Bet tuo metu atsirado, nes Policijos akademija buvo autonominė, nuo Vidaus reikalų ministerijos nepriklausanti aukštoji mokykla, dėstytojų statusas ir pareigos buvo vidaus tarnybos pareigūnai. Jie tiesiog iškrito iš šito sąrašo pareigūnų, kurie gali gauti tokį statusą. Tai čia tikrai vienas esminis patikslinimas, kuris paliečia turbūt keliolika arba kelias dešimtis tuo metu Policijos akademijoje tarnavusių pareigūnų, kurie vėliau tapo vidaus tarnybos, o po to, dar kartą keičiant statutą, tapo vėl policijos pareigūnais. Bet tai jau buvo gerokai vėliau.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti dar nori R. J. Jankūnas. Prašau.

R. J. JANKŪNAS (LVŽ-KŠSF). Graži iniciatyva, kurią tikrai daugelis sveikiname. Visi žmonės, kurie gynė Lietuvą, turi tą statusą gauti. Bet mano klausimas yra dėl nestatutinių žmonių. Juk jie, nestatutiniai gynėjai, apdovanoti aukščiausiais apdovanojimais, knygos rašomos, ir žuvusieji Sausio 13-ąją, jeigu neklystu, irgi juk ne statutinė dauguma. Pirmiausia kalbama apie Sąjūdžio žaliaraiščius, tuos žmones, kurie su žaliais raiščiais su Gediminaičių stulpais saugojo Sąjūdžio renginius. Ne paslaptis juk, kad ir tuometine milicija vadovybė nepasitikėjo, nors saugojo juos, prisdėjo tie Sąjūdžio žaliaraiščiai. Jie ir sausio 8 dieną pradėjo budėti Seimo rūmuose, kai pradėjo veržtis sovietų armija čia, ir naktį iš 11-osios į 12-ąją, iš 12-osios į 13-ąją budėjo. Tai kaip bus su jais? Ačiū.

S. SKVERNELIS. Jie visi turi tokią teisę gauti, yra įstatyme apibrėžtas laikotarpis, aš dabar nenoriu būti netikslus, nuo 1991 metų sausio kažkelintos dienos iki rugpjūčio pučo. (*Balsai salėje*) Nuo Kovo 11-osios. Tokį statusą turi galimybę gauti. Ne, čia nėra susieta su statutinėmis pareigomis. Mes paskutinį kartą kai tikslinome, man atrodo, Seimas ir Valstybės kontrolės atstovus įtraukė net į tokį sąrašą.

PIRMININKAS. Kolegos, klausiti skirtas laikas baigėsi. Apsispręskime dėl motyvų, jeigu nori dar kas nors pasisakyti. Nėra dėl motyvų. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Pritariame bendru sutarimu po pateikimo.

Pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildoma – Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija. Numatoma svarstyti pavasario sesijoje.

13.25 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 ir 80⁴ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XVP-88 (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 ir 80⁴ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XVP-88. Pranešėjas – taip pat S. Skvernelis. Prašome į tribūną. Šiandien jūsų benefisas.

S. SKVERNELIS. Gerbiami kolegos, taip jau išėjo, kad vis girdime rinkėjų nuomonę, tai čia taip pat irgi yra įvairių organizacijų kreipimasis. Galbūt tai atrodo labai formalus dalykas, tačiau jisai neatitinka šiuo metu apibrėžtų definicijų, kas susiję su neįgalumo sąvokos vartojimu. Taip pat neatitinka Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje numatytų apibrėžimų, vartojamos asmens su negalia arba negalia turinčio asmens sąvokos. Mūsų Statute yra komisijos pavadinimas ir buvo tiesiog atkreiptas mano, kaip Seimo Pirmininko, dėmesys, kad tokia definicija yra netinkamai vartojama, ir prašymas Seimo statute pakeisti šią definiciją. Aš, naudodamasis galimybe, tokį siūlymą dėl Statuto ir teikiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti niekas nenori, labai aiškiai pristatėte. Ar norėtų kas pasisakyti dėl motyvų? Taip pat nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Pritarta.

Ačiū. Kitas klausimas... Pagrindinis komitetas yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Neįgaliųjų teisių komisija. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje.

13.28 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl nacistinės Vokietijos Aušvico-Birkenau koncentracijos stovyklos išvadavimo 80-ųjų metinių minėjimo“ projektas Nr. XVP-101 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl nacistinės Vokietijos Aušvico-Birkenau koncentracijos stovyklos išvadavimo 80-ųjų metinių minėjimo“ projektas Nr. XVP-101. Pranešėjas – S. Skvernelis. Prašau. Jurgio dėl Statuto vėliau bus, pirma S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS. Tiesiog patikslinau. Viena Statuto pataisa ir kolegos J. Razmos taip pat yra. Matyt, vėliau bus pristatyta.

PIRMININKAS. Taip.

S. SKVERNELIS. Mieli kolegos, sausio 27 dieną visas demokratinis pasaulis minės labai svarbią datą, susijusią su Antrojo pasaulinio karo metu padarytais nusikaltimais žmoniškumui. Sukanka 80 metų, kai buvo išlaisvinta Aušvico koncentracijos stovykla. Noriu tik priminti tam tikrus istorinius faktus, kuriuos turbūt dauguma čia žino.

Tuo metu išvadavus stovyklą dar stovykloje buvo 7 tūkst. kalinių. Anksčiau, sausio 17–21 dienomis, nacistai surengė vadinamąją evakuaciją, arba tiesiogiai įvardinamą mirties žygį, – evakavo 56 tūkst. stovyklos kalinių į Trečiojo reicho gilumą. Stovykloje liko vadinamieji žmonės šešėliai, visam laikui sužaloti neišsivaizduojamais fiziniais ir psichiniais kankinimais. Jie išgyveno per stebuklą nežmoniškomis sąlygomis, atlaikė alkį, šaltį, ligas, nepakeliamą darbą, negailestingą mušimą, pjūdymą šunimis, skriaudikų riksmą, keiksmazodžius, kai kurie tapo nusikalstamo medicinos eksperimento aukomis. Tiesiog tai buvo masinio naikinimo stovykla, kur buvo nužudyta ir sunaikinta daugiau negu milijonas žydų tautybės žmonių, keli šimtai tūkstančių kitų tautybių žmonių. Šios stovyklos išlaisvinimas, išvadavimas įgijo tam tikrą simbolinę reikšmę, kurią laisvas pasaulis ir demokratinis pasaulis mini. Mini dėl įvairių priežasčių. Viena iš tų priežasčių yra tokia galbūt paprasta, banali, bet labai svarbi, kurią, matyt, geriausiai *apsprendė* kalinio, žinomo Aušvico kalinio P. Levio kažkada pasakyti žodžiai: „Tai nutiko, vadinasi, tai gali nutikti, vadinasi, tai gali nutikti visame pasaulyje.“

Ir šiandien, kada mes kalbame apie nusikaltimus žmoniškumui, logiškumui, totalitarinių režimų padarytas nusikalstamas veikas, yra prasmė prisiminti, yra prasmė dar kartą deklaruoti mūsų valstybės poziciją, dar kartą išreikšti solidarumą ir palaikymą visoms tautoms ir valstybėms, kurios prisimena šitą dieną, vertina šitą dieną, pažymi, kad Holokaustas buvo didžiulė Europos ir pasaulio tragedija, o neišmoktos Antrojo pasaulinio karo pamokos sudaro pagrindą antisemitizmo kurstymui ir demokratijos pagrindų ardymui. Prisimena ir gerbia, pagerbia nacių vykdyto genocido aukas, kur buvo nužudyta milijonai nekaltų įvairių tautybių žmonių, o Lietuvoje beveik visa žydų bendruomenė. Valstybės išpareigoja smerkti visų formų totalitarizmą ir nusikaltimus, didžiuojasi žmonėmis, kurie rizikavo savo gyvybėmis ir gelbėjo pasmerktuosius, smerkia antisemitizmo apraiškas Europoje ir pasaulyje, taip pat rasinių, rasistinių, atsiprašau, ir antisemitinių požymių turinčius reiškinius.

80-ies metų išvadavimo minėjime Aušvice dalyvaus daugybės Europos valstybių delegacijos, tarp jų ir Lietuvos Respublikos Seimo. Mūsų, kaip įstatymo leidėjo, rezoliucija, minint šios skaudžios istorijos 80-metį, būtų labai svarbi, dar kartą pabrėžiant lietuvių tautos ir Lietuvos politikų poziciją, kad tai, kas buvo, yra didžiulė tragedija ir tai niekada ir jokiais formomis neturi pasikartoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, prašyčiau salėje, ypač ten, gale, truputį mažiau kalbų. Jūsų paklausti nori V. Sinica. Prašau, Vytatai.

V. SINICA (MSNG). Sveiki. Labai ačiū už pristatymą ir už iniciatyvą. Negali būti, aišku, diskusijų apie tai, kad reikalinga yra minėti ir atitinkamai atsiminti šitą datą ir įvykius. Bet yra šaukštas deguto šitoje statinėje, ir aš negaliu neatkreipti dėmesio.

Vienas iš punktų yra, pacituosiu, primindamas ir besąlygiškai pritardamas Lietuvos Respublikos Seimui, čia 2023 m. rugsėjo 26 d. rezoliucija „Dėl Vilniaus geto likvidavimo“ minėjimo. Ir štai toje rezoliucijoje, aš taip drįstu spėti, kad pono E. Zingerio iniciatyva šitas punktas yra čia atsiradęs. Toje rezoliucijoje, į kurią referuoja ir kuriai besąlygiškai pritaria šita naujoji, yra du dalykai: vienas, yra rekomenduojama Prezidentui suteikti Lietuvos getų antinacinio pasipriešinimo dalyviams karinius laipsnius ir apdovanojimus. Mes visi žinome, arba dabar jau žinosite, kad didelė dalis tų žmonių, kurie dalyvavo getų sukilimuose, po to tapo raudonaisiais partizanais, patraukė į miškus Sovietų Sąjungos pusėje, atliko nusikaltimų prieš lietuvių tautą.

Ir kitas dalykas, prašo savivaldybių tarybų neteikti gatvių pavadinimų, nestatyti paminklų, nedaryti įamžinimo žmonėms, kurie galimai (pabrėžiu, galimai) kolaboravo su nacių totalitariniu režimu. Ir čia tas „galimai“ sukuria tokią situaciją, kad... Mes šiaip informacinio karo fone turbūt ir matome daug tų situacijų, kai yra metamas įtarimų šešėlis ant įvairiausių rezistencijos dalyvių, niekas nėra galutinai įrodoma, bet vien dėl „galimai“ pradedame baidytis tų asmenų, jų įamžinimo ir taip toliau. Toje ankstesnėje, praėjusios kadencijos rezoliucijoje buvo šitos didelės, mano manymu, klaidos. Dabar naujoje, teisingoje rezoliucijoje yra įtrauktas punktas, kad besąlygiškai tam pritariama. Aš pritarčiau, jeigu to punkto nebūtų, bet nelabai žinau, kaip būtų įmanoma išbraukti. Noriu paklausti (tiesą sakant, nežinau) vertinimo?

S. SKVERNELIS. Mieli kolegos, šita rezoliucija buvo, su ja irgi labai aktyviai dirbo Užsienio reikalų komitetas. Ir buvo ne vien E. Zingerio siūlymų. Buvo pasidomėta, apklaustos visos žydų bendruomenės, ką galvoja, kaip mato. Tikrai aš nenoriu kvestionuoti ano Seimo priimtos rezoliucijos ir istoriškai žiūrėti įvairių, vėlgi jau išvestinių interpretacijų. Jeigu taip tiesiogiai žiūrėtume, tai Aušvico koncentracijos stovyklą išvadavo Sovietinė armija. Toks yra faktas. Bet mes dabar kalbame šiek tiek apie kitus dalykus, ne tuos, kas buvo po to, kai, sakykime, buvo išlaisvintas getas, kur jie atsidūrė, ar netinkamoje vietoje, ar kažką darė. Tai vertina ir baudžiamoji teisė, ir istorijos teismas.

Kalbant apie dezinformaciją, kuria naudojasi, tai šitoje rezoliucijoje, jeigu atkreipėte dėmesį, yra paminėtas punktas, kuris atkreipia dėmesį į Rusijos Federacijos, Baltarusijos ir kitų trečiųjų nedraugiškų šalių skleidžiamus propagandinius naratyvus, dezinformaciją, bandymus perrašyti istoriją.

O grįžtant prie savivaldybių sprendimų, man atrodo, mes jau turime daugybę diskusijų ir sprendimų ir savivaldybių tarybos, kurios yra išrinktos vietos savivaldos žmonių, sprendžia tuos klausimus. Ir man atrodo, kad turime susiklosčiusią gana neblogą situaciją, kada tarybos paima ir vienur keičia pavadinimus, kitur palieka tuos pačius. Vieni su paminklais vienaip elgiasi, kiti – kitaip.

Tai šiuo atveju, aš manau, šitos rezoliucijos esminis dalykas – turbūt dar kartą pareikšti labai svarbią mūsų visų politinių jėgų valią, kad nėra vietos Lietuvoje nei antisemitizmui, nei ksenofobijai, nei totalitarinių režimų (ar sovietinių, ar nacistinių) kažkokiam garbinimui ir palaikymui. Tai čia svarbi žinia. Manau, kad tokios rezoliucijos, kurios yra šiandien teikiamos čia, Seime, ko gero, bus priimtos ne vienoje Europos Sąjungos valstybių ir ne tik parlamente, kalbant apie tos dienos paminėjimą.

Mes taip pat žinome artėjančią gegužės 9 dieną, kaip jina bus išnaudojama informacinio karo, propagandos klausimais, orientuojant į Antrojo pasaulinio karo baigtį ir prisiimant tam tikrus galbūt išskirtinius nuopelnus, ir bandant paskleisti dezinformaciją, naratyvą, kuris šiandien yra labai toksai primityviai bukas, bet brukamas. Jeigu kas nors neatitinka dabartinės Rusijos ideologinės politikos, tai pirmiausia užklijuojama nacių arba nacių kolaborantų etiketė.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori E. Zingeris. Prašom, kolega

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Pirmininke, aš noriu jums padėkoti Holokausto *survaiverio* vardu. Tų, kurie ateina iš tų šeimų, yra labai nedidelis skaičius. Po to, kai jūs paminėjote rezoliucijoje, kad visa bendruomenė, beveik visa buvo sunaikinta, tai tų keliolikos likusiųjų vardu norėčiau jums padėkoti.

Aušvico minėjimas, kaip jūs sakėte, yra ne Aušvico muziejaus minėjimas, o Jungtinių Tautų paskelbtas Holokausto minėjimas, Europos žydų sunaikinimo, kaip nacių Vokietijos pagrindinio plano, vieno iš pagrindinių planų, tai tų žmonių sunaikinimo įgyvendinimas. Ir mes ten renkamės, kad paprieštarautume tokiai ideologijai, paprieštarautume, kad jinai ateityje neturėtų jokios vietos Europoje. Ir ačiū jums už šią iniciatyvą.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau paklausti norinčių nėra. Ačiū, Pirmininke. Dėl motyvų nėra. Diskusijos. Prašom. Pirmas diskutuoti kviečiamas E. Zingeris frakcijos vardu.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Bendražygiai, bičiuliai ir tie, kurie daugybę metų kūrė Lietuvos valstybę demokratiniais pagrindais, taip, kaip yra įrašyta ir čia, plakate prie įėjimo į šiuos rūmus, cituojant 1920 metų Lietuvos Seimo nutarimą. Jūs galite įsivaizduoti 1920 metų Seimą ir tą Žydų frakciją, kurios nariai, jų šeimos buvo vėliau sušaudytos (septyni nariai), ir Lietuvos Seimo kroniką, einančią lietuvių, gudų ir jidiš kalbomis? Tas jidiš pasaulis buvo sunaikintas. Jis pretendavo į savo valstybingumą. Vidurinėse mokyklose Kaune, Vilniuje, Varšuvoje buvo matematika, fizika, F. Dostojevskis, T. Manas, jidiš kalba ir kai kurios hebrajų. Tai šie du pasauliai buvo sunaikinti. Ir mano mama, būdama... Aš čia ponui, kuris paminėjo mano pavardę, norėčiau pasakyti. Kai mano mama buvo nacių koncentracijos stovykloje Štuthofe, žiūrėdama į žemai praskrendančius amerikiečių ir anglų lėktuvus (buvo matyti tų pilotų veidai) galvojo, kaip gaila, kad nėra žydų valstybės. Tai dabar yra žydų valstybė, kuri pasimokė iš to beginklių žmonių sunaikinimo, jų beginkliškumo. Jinai neleis ateityje tam pasikartoti.

Todėl aš manyčiau, kad kitas epizodas, kuris atitiktų šios rezoliucijos temą, būtų vienišumas. Mano mama jautėsi gana vieniša, kai buvusios 4-osios lietuvių vidurinės mokyklos moksleiviai nekėlė kepurės, nelankė jos ir neištiesė jai rankos. Dauguma buvo ne žydų kilmės žmonės. Bet vienas jos mokytojas, tai buvo Strielčiūnas, 1943 metais Kaune, Šančiuose, nusiėmė skrybėlę net matydamas baltarusių, lydėjusių žydų mergaičių koloną, veidus, atsiklaupė ant kelių ir pasakė savo mokinėms: mergaitės, aš jūsų atsiprašau, aš negaliu jums padėti. Ir baltarusiai jį sumušė iki kraujo, jis voliojosi kraujo klane. Aš neseniai sutikau Pabradėje vieną iš merų, kuris, pasirodo, buvo jo anūkas. Jis man pasakė: mes visi visą gyvenimą didžiuojamės savo senelio poelgiu.

Tai štai individo esmė ir mūsų demokratijos esmė – pasipriešinti totalitarinei ideologijai pačiam priėjus prie išvados, o ne kolektyviai pasiduoti įstatymo (tuo metu tai buvo Hitlerio įstatymas), o po to – sovietinei galiai. Asmenybės galia Lietuvos visuomenei kaip mokslas ir pamoka. Iš to turi būti sukurta demokratija ir asmenybė. Todėl aš manyčiau, kad tas sakinyš, kurį jūs ką tik pacitavote iš praeitos rezoliucijos apie pasipriešinimą, – žydai turėjo teisę priešintis. Ir aš labai didžiuojuosi, kad tie žmonės, kurie nusprendė nesiklausyti savo kaimynų Vilniaus gete, Kauno gete (Kauno getas buvo sionistinis pasipriešinimas, dešinieji, sionistai sukūrė Kauno geto pasipriešinimą, jungtinę partizanų organizaciją, kuri buvo Vilniaus gete), buvo įvairių pažiūrų žmonės: ir budistai, ir sionistai. Prieš tai įvyko vienu metų sovietų okupacija. Žydų, išvežtų į Sibirą, skaičius (aš norėčiau jums priminti) buvo vienas iš didžiausių – ir suimtų žydų politinių partijų, ir savininkų skaičius, ištremtų į Sibirą, buvo vienas iš didžiausių.

Grįžtant atgal prie to, kad nebeliko Lietuvos žydų. Atsimenate, kad Lietuvos delegacija vyks ta pasakyti savo drąsų žodį, įtraukdama tai, ką pasakė Prezidentas A. M. Brazauskas. Man, kaip Tėvynės sąjungos atstovui, tenka tai priminti, to nėra šioje rezoliucijoje. Bet čia esantis ponas R. Baranovas pasiūlė tai per posėdį. Buvo trys Užsienio reikalų komiteto posėdžiai. Pasakyčiau, gana audringi. Mes visi priėjome prie išvados, kad toks tekstas galėtų būti optimalus. Jeigu jūs norėtumėte pasimokyti iš žydų valstybės ir iš Lietuvos žydų patyrimo, puoselėkite savo valstybę, gerbkite kitas tautas, kurios kuria Lietuvos valstybę, ir žiūrėkite, kaip gimsta solidarumas po tokių baisių Holokausto dalykų. Aš turiu galvoje Izraelio Valstybės vidinį solidarumą, kaip jie yra apsisprendę daugiau neleisti, kad juos sunaikintų.

Grįždamas į Lietuvą, aš noriu prisiminti dar dvi eilutes, tai mano Sąjūdžio bičiulį M. Martinaitį, S. Gedą, kurie parašė (čia turėtų pirmininkas atsiminti) pirmąją Sąjūdžio rezoliuciją apie lietuvių ir žydų santykius, įvertinę Holokausto reikšmę Lietuvos skiepams, kad nebūtų nacizmo ateityje. Ir padarykime dar vieną išvadą iš to visko, kad ir šiuolaikinės tendencijos Lietuvos vals-

tybėje, deja, ir rinkimų kai kurie rezultatai kyla iš neįsigilinimo į tai, kas įvyko Antrojo pasaulinio karo metu. Įskaičiuokime Lietuvos teisuolius ir tuos žydų kilmės žmones, kurie priešinosi naciams, į mūsų antinacinį auksinį judėjimą ir parodykime pasauliui, kad mes buvome kartu su amerikiečiais, anglais ir Varšuvos sukilimu, geto sukilimu, už žmoniškumą, už pagarbą vienas kitam, už solidarumą ir už toleranciją. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Pateikimo ir svarstymo stadijos yra baigtos. Dabar mums reikia balsuojant apsispręsti, ar mes priimame rezoliuciją be pataisų.

Motyvai už, prieš. Prašome. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Aš atsisakau žodžio ir noriu pareikšti padėką visiems, kurie teikė pasiūlymus, kurie buvo įtraukti dėl šios rezoliucijos per paskutines kelias savaites, ypač po nuolau R. Baranovui ir kitiems. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada balsuojame, kad priimtume rezoliuciją be pataisų. Prašau. Kas už tai?

Šios rezoliucijos priėmimas

Kolegos, balsavo 88 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 5. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)
Kitas mūsų darbotvarkės klausimas... Dėl vedimo tvarkos. Prašom, R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LVŽ-KŠSF). Prašau mano balsą įskaityti už.

PIRMININKAS. Dėl protokolo – balsas už.

13.48 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 11, 33, 35, 48, 52, 53, 54, 78, 89, 91, 93, 122, 123, 124, 125, 130, 131, 136, 150, 151, 152, 155, 163, 171³, 180²⁴, 186¹¹, 194, 200, 202¹, 214 straipsnių ir aštuonioliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Statuto papildymo 131¹ straipsniu ir 133, 134 straipsnių pripažinimo netekusiais galios“ projektas Nr. XIVP-4131(3) (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto daugelio straipsnių ir aštuonioliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Statuto papildymo 131¹ ir kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios projektas Nr. XIVP-4131. Pranešėjas – J. Razma. Prašau, kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu visiškai techninio pobūdžio projektą. Tiksliau, jo pirminis variantas buvo įregistruotas ankstesnės kadencijos metu. Galima sakyti, dabar teikdamas projektą dirbu už J. Oleką, nes tai yra projektas, kurį inicijavo Seimo kanceliarija, pastebėjusi, kad yra tam tikra teisinė spraga, nes nei Seimo statute, nei kituose teisės aktuose nieko nėra pasakyta, kaip ir kiek turi būti saugomi įvairūs Seime gimstantys dokumentai ir kiti produktai, mūsų posėdžių videoįrašai ir taip toliau. Pirminiame variante aš buvau įrašęs kai kur konkrečius terminus, bet tai sukėlė problemų, teisingumo ministrei nepatiko vienur įrašyti penkeri metai, kitiems – dar kažkas. Tai dabar teikiamame projekte tie konkretūs saugojimo terminai nėra nurodyti. Visur yra pasakyta, kad tuos saugojimo klausimus sprendžia Seimo valdyba, laikydamasi Archyvų įstatymo, ir Valdyba jau, tikiuosi, išmintingai, kur reikia, nustatys neterminuotus, kur reikia – terminuotus saugojimo terminus, priklausomai nuo dokumentų ar kitų produktų pobūdžio.

Projekte yra daug tokių techninių Seimo statuto pataisymų. Kai anksčiau buvo tiesiog rašoma, kad teisės aktai dedami į Seimo interneto svetainę, yra patikslinama, kad dedama į Teisės aktų informacinę sistemą, ir kai kurie kiti tokie patikslinimai. Bet tikrai niekas nėra keičiama nei dėl Seimo transliacijų, nei dėl kitų dalykų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už pristatymą. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirma klausia R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Taip, dėkoju. Vis dėlto noriu paklausti, prieš tai pripažindama, kad priitariame viešinimui. Jūsų toks kilnaus tikslo įgyvendinimas, deja, gimė ganėtinai sunkiai. Tai matome, nes jau trečia redakcija. Teisės departamentas ir dėl trečios redakcijos rado pastabų. Jūs apie tai daug ir neužsiminėte, bet, tikiuosi, gal planuojate ar ketvirtą registruoti, ar tikitės, kad

pataisysime įvertinę Teisės departamento... Nes ir perteklinių yra, kas jau, beje, yra Statute, ir dėl galutinių redakcijų. Įvertinkite Teisės departamento pastabas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš tikiuosi, kad Teisės departamento pastabas nesunku bus įvertinti Teisės ir teisėtvarkos komitetui. Man tikrai nesvarbu, ar bus pritarta, ar nepritarta. Kai kurioms tikrai reikia pritarti, kur pažymi perteklinį pobūdį, kaip jūs ir sakėte. Teisės departamento atstovai dalyvavo rengiant pirminį projektą, tai aš kartais stebiuosi, kad patys prisideda rengiant, o paskui patys sukritikuoja, bet galbūt kiti rašė išvadas, tai viskas gerai. Kuo tobuliau čia viską surašysime, tuo geriau.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*DFVL*). Gerbiamas Jurgi, mes antrą kadenciją vis nebaigiame tos diskusijos dėl dokumentų saugojimo ir ne visai tiesa yra, ką jūs sakote, kad Valdyba turės labai plačią diskreciją nustatyti. Aišku, keista, kad Valdyba to net nediskutavo ir nematė. Jūs pats rašote projekto tekste, kad daug kur dokumentai bus saugomi Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka. Tai tas įstatymas nustato labai aiškius terminus ir jie, beje, nėra labai ilgi. Jeigu žiūrėtume į ten nustatytus terminus, tai jau reikėtų greičiausiai ir Kovo 11-osios posėdžio dokumentus archyvuoti kažkur toli toli, nelabai pasiekiamoje vietoje.

Na, aš suprantu, išeina toks truputėlį pagudravimas sudėjus blanketines nuorodas, juo labiau kad vėlgi jūsų aiškinamasis raštas nesuteikia jokio aiškumo. Gal jūs galėtumėte plačiau papasakoti, kaip tas saugojimo mechanizmas veiks ir kaip tie terminai bus paimti būtent iš Dokumentų ir archyvų įstatymo?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, jūs turbūt sutiksite, kad visų įstatymų turime laikytis, ir Archyvų įstatymo. Derinant su Archyvų departamentu ir buvo ta nuoroda čia įrašyta, nors ir be jos, aš manau, tas turėtų būti taip suprantama. Bet aš manau, kad Seimo valdyba, kai nagrinės šį klausimą, vis dėlto galės įvertinti Seimo specifiką, jo išskirtinumą. Kur reikalinga, bus nustatyti tie neterminuoti dokumentų saugojimai, kai galbūt tiesmukiškai taikant Archyvų įstatymą atrodytų kitaip.

Na, vis tiek reikia tuos klausimus spręsti. Kai dabar nieko nėra pasakyta, mes turime tokį teisinį neapibrėžtumą, kai, sakykime, kiek mane informavo Seimo posėdžių sekretoriatas, jie, tarkime, komitetų posėdžių vaizdo įrašus deda į „YouTube“ platformą ir tos platformos valdytojai turbūt bet kada gali panaikinti tuos dedamus įrašus, pažiūrėję, kad nėra didelio lankomumo ir panašiai. Manau, kad tuos klausimus reikia formaliai sutvarkyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas klausia A. Skardžius. Nėra A. Skardžiaus. Tada V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (*LVŽ-KŠSF*). Iš tikrųjų, kolega, jūsų pasiūlymai kelia šypsena. Praeitoje kadencijoje net jūsų kolegės nepalaikė jūsų pasiūlymo. Bet iš kur toks didelis noras trinti ir naikinti istoriją? Tai aš dabar suprantu taip: Valdyboje bus konservatorius ir sakys: ištrinkime Seime vykusį krizės tyrimą, nes ten parašyta, kad konservatoriai valstybei padarė 2 mlrd. žalą savo valdymu. Tai gal iš karto jūs pateikite sąrašą, ką ištrinti, ir nereikėtų net šio įstatymo?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, nekorektiškas jūsų pasisakymas, tikrai. Mano teikiamame projekte nėra nė žodžio, kad ką nors reikia ištrinti. O kad Valdyboje vienas konservatorių atstovas galėtų nulemti Valdybos sprendimus... Aš taip galingai nevertinu konservatorių atstovų, kad visi kiti besąlygiškai paklustų. Manau, valdantieji pasitiki savo Valdybos nariais, ir tikiuosi, kad balsuos, tikėdamiesi, kad ten Valdyboje viskas bus išmintingai išspręsta.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausiančių nėra. Motyvai už ir prieš. Pasisakančių nėra. Apispręskime balsuodami. Toliau pirmininkauti kviečiu savo kolegę O. Leiputę. Prašom.

PIRMININKĖ (**O. LEIPUTĖ**, *LSDPF*). Užsiregistravo 81, balsavo 79: už – 25, prieš – 37, susilaikė 17. Taip, prašom, dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Matau, kad vis dėlto balsuojama ne pagal turinį, o pagal tai, kas stovi tribūnoje. Tai bent dabar norėčiau paprašyti, kad bendru sutarimu atmestume projektą, kad nereikėtų man vargti vėl ką nors bandant tobulinti. Ir tegu jau J. Olekas tokį pat projektą pateikia, ir tada visi pritarsite.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasisakymą per šoninį mikrofoną. Dabar turėtume apsispręsti, grąžiname iniciatoriams tobulinti ar atmetame. Bet pats teikėjas siūlo atmesti, tai galime bendru sutarimu? Ačiū, atmesta.

13.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-99 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XVP-99. Pranešėjas – J. Olekas, Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiamas nutarimas dėl pavadavimų komitetuose. Ačiū frakcijoms, kurios pateikė savo žmones, manau, kad nusimato vienos kitos komandiruotės, kitų darbų. Labai svarbu, kad mes, neturėdami galimybės dalyvauti patys savo komitete, turėtume, kas mus pavaduos. Kviečiu pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių klausti nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Svarstymo stadija. Norinčių pasisakyti nėra. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Galime, nėra prieštaraujančių. Ačiū. Priėmimas. Visas 17 straipsnis. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 87: balsavo 87, visi už. Priimtas. (*Gongas*)

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. XV-64 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-95 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. XV-64 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XVP-95. Pranešėjas – L. Šedvydis.

L. ŠEDVYDIS (LSDPF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Tai yra grynai techninis pasiūlymas. Kaip žinoma, Laisvės premijų įstatymas numato, kad du narius į Laisvės premijų komisiją skiria Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija, kuri teikia D. Asanavičiūtės ir J. Šukevičienės kandidatūras. Aš siūlyčiau Seimui pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pirmininkaus J. Olekas.

PIRMININKAS (J. OLEKAS, LSDPF). Ačiū. Klausiančių nėra. Motyvai už, prieš? Nėra.

Svarstymo stadija. Pritariame po pateikimo. Svarstymo stadijoje pasisakančių nėra. Pritariame po svarstymo.

Priėmimo stadija. Du straipsniai. Pastraipsniui. 1 straipsniui galime pritarti? Pritarta. 2 straipsnis. Galima pritarti? Pritarta. Dėl viso dėl motyvų pasisakančių nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 75, prieš – 4, susilaikė 6. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

14.02 val.

Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-92 (pateikimas)

Kitas mūsų klausimas – Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-92. Pranešėjas – K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Labai trumpai noriu pristatyti projektą, kurio esmė... Turbūt kalbame apie Laukinės gyvūnijos įstatymą, tačiau tai labiau susiję su gyvūnų gerove. Šio pakeitimo pateikimą lėmė turbūt nemažai diskusijų su Paukščių augintojų asociacija, kitų gyvūnų augintojų asociacijomis, veterinarijos gydytojais, aplinkosaugininkais. Susiklostė situacija, kai po ministro lapkričio 1 dienos įsakymo pasikeitė požiūris ir reglamentavimas būtent domestikuotų gyvūnų ir jų pripažinimo, ir reikalavimo pagal Europos Sąjungos reglamento nuostatas, kad vis dėlto pas mus nėra taikoma lankstumo, nustatant griežtesnes arba švelnesnes... Palikta taip, kaip reglamente, – griežtesnės sąlygos. Ir kas atsitiko? Atsitiko tai, kad dabar Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Gyvūnų globos centre turime šimtus konfiskuotų gyvūnų. Daugiausia tai yra papūgos, fazanai – tie, kurie visada buvo laikomi sodybose.

Įdomiausia kolegoms galėtų būti turbūt tai, kad, pavyzdžiui, kaimo turizmo sodyboje, kuri užsiima renginių organizavimu, jeigu dėl grožio vaikščios toks paukštis, povas, kuris šiame reglamente lygiai taip pat yra įtrauktas, kažkas pasiskųs ar dėl triukšmo, ar dėl to, kad jis ten gal ne vietoje vaikšto, atvažiavus inspekcijai, tokiam būtent juridiniam asmeniui gali grėsti bauda iki 7 tūkst. 500 eurų. Turbūt esame sveiko proto valstybė ir tikrai tie pertekliniai reikalavimai, bausdos ir tokie neadekvatūs dalykai turbūt nėra tikslas, kad žmonėms uždraustume, baustume ir neleistume auginti ar tai mažos papūgos, ar kokio nors fazano, dėl ko čia daugiausia ir kyla klausimų. Turbūt šis įstatymo projektas turės teigiamą poveikį.

Būtent kas labiausiai ir kliūva, tai yra putpelės, papūgos, stručiai, povai, kurie kartais yra laikomi nelaisvėje, būtent adaptuojasi žmogaus aplinkoje. Jie būtų pripažinti domestikuotais gyvūnais. Tai turbūt natūraliai ir yra įvykę per daugybę dešimtmečių, nes yra pasikeitusi ir spalva, ir visa kita, daugeliu atvejų net ir elgsena. Todėl tikrai siūlome ištaisyti šias klaidas, kurios dažnai žmonėms sukelia, kaip ir girdėjote, tikrai didelius ne tik emocinius, bet ir finansinius nuostolius. Galiu atsakyti į klausimus, jeigu tokių bus, ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausiti nori du Seimo nariai. Pirma klausia A. Gedvilienė. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Kęstuti, už iniciatyvą. Noriu paklausti poros klausimų. Visų pirma, jūsų pristatyme buvo pasakyta, kad po ministro patvirtintos tvarkos pasikeitė reguliavimas ir per daug gyvūnų dabar patenka į globą. Ar nėra taip, kad čia pakaktų ministro tvarkos pakeitimo? Vienas punktas.

Antras klausimas yra dėl pačios jūsų įstatymo formuluotės. Ar nemanote, kad jinai yra per plati? Dabar pagal jūsų formuluotę atrodo, kad domestikuotiems gyvūnams jūs iš esmės priskiriate viską. Ar nėra čia per platu?

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Pradėsiu nuo atbulo galo. Dėl formuluotės deriname su aplinkosaugos specialistais, kurie būtent ir įgyvendina tą ministro įsakymą. Jie patys kartu sėdėdami... būtent pagal kitų šalių praktiką, net galiu paminėti – Vokietija, Nyderlandai, Danija, būtent į jų taikomus kriterijus mes atsižvelgėme ir lygiai taip pat perkėlėme. Su Aplinkos apsaugos departamento teisininkais ši formuluotė yra suderinta.

Toliau – dėl pačios formos. Kaip suprantate, reglamentas yra perkeliamas, bet tie, kas... kaip ir minėjau, valstybė narė gali nustatyti arba griežtesnius, arba švelnesnius, na, tai reglamentavimą jau turi priimti Seimas. Todėl mes lygiai taip ir darome, nes po to gali būti traktuojama kaip ministro piktnaudžiavimas savo galiomis ir kiti dalykai. Tai yra lygiai taip pat apsvastyta, išdiskutuota. Toliau ministras, aišku, savo įsakymą turės pakeisti ir patikslinti tas formuluotes.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Mockus. Prašau.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Kęstuti, aš turbūt taip pat pritarčiau, kad formuluotė yra ganėtinai plati. Kyla klausimas, ar neturėtų būti lydimasis sąrašas rūšių, kurios gali būti domestikuotos? Ar jūs nematote grėsmės, kad, esant laisvesniam teisiniui reglamentavimui, turėsime problemų dėl invazinių rūšių paplitimo mūsų ekosistemoje?

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Turbūt viskas, kas yra reglamente Nr. 338/97, čia ir yra tas rūšių sąrašas, viskas taip, kaip jūs turbūt ir norite paklausti. Prie projekto tai nėra pridėta. O ministras savo įsakymu būtent dar kartą visa tai perkelia, kokioms rūšims paliekamas būtent tas reglamentavimas, kokio reikalauja ir kokį nustato Europos Sąjungos teisės

aktai, ir ta vieta, kur šalis narė gali arba palengvinti, arba palikti taip, kaip yra. Mes ir siūlome tą sąrašą koreguoti, kad jis būtų kaip ir tose šalyse, kuriose lyg ir tas reglamentavimas nėra toks griežtas, bet tikrai nieko neatsitiko.

Dėl invazinių rūšių. Tikrai yra draudžiama bet kuriuo būdu jas auginti, platinti, veisti ir taip toliau. Tai yra šiek tiek susiję su kitu teisės aktu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Pasisakančių dėl motyvų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Galime. Pritarta. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. (*Balsas salėje*)

Dėl komiteto. Prašau.

K. MAŽEIKĀ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš dėl komiteto. Nežinau, nėra pirmininko, bet turbūt čia labiau susiję su Kaimo reikalų komitetu. Tai siūlau kaip papildomą Kaimo reikalų komitetą, o pagrindiniu komitetu tegul būna Aplinkos apsaugos komitetas.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamas A. Mockus. Prašau.

A. MOCKUS (LSDPF). Ačiū. Taip pat norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados prašoma. Bendru sutarimu pritariame dėl Vyriausybės išvados. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos, papildomas komitetas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. (*Balsai salėje*) Pareiškimų laikas. V. Ažuolas šiandien dar nepakalbėjo.

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Iš tikrųjų... Taip, prašom. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – gerbiama V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Labai ačiū. Aš tikrai norėčiau sukviesti visus, užsirašiusius į Laiškosios ryšių su Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono šalimis grupės narius, po posėdžio ir po himno susirinkti čia porai minučių tam, kad išsirinktume vadovybę.

PIRMININKAS. Po posėdžio pabaigos?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Taip. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau.

14.10 val.

Seimo narių pareiškimai

V. AŽUOLAS (LVŽ-KŠSF). Laiką gražinsite gal? Iš tikrųjų išskirtinis Seimo nario pranešimas, kai visa salė sėdi, niekas nepabėgo, nes dažniausiai visi pabėga. Turbūt himną nori giedoti.

Iš tikrųjų situacija yra neeilinė. Į mane kreipėsi Vilniaus smulkieji verslininkai, aišku, jie labai nuliūdę, kad Vilniuje vienmandatėse rinktų Seimo narių nėra, kurie juos apgintų nuo Vilniaus savivaldybės. Kokia situacija? Jie pasakė taip: į smulkųjų verslą grįžo mafijos laikai, kai turėdavai nusipirkti stogą, jeigu stogo nenusiperki, tau draudžiama dirbti. Nuo kada tai prasidėjo? Aš pakviečiau smulkiuosius verslininkus į Seimą, suorganizavau susijungimą su Vilniaus savivaldybės atsakingo skyriaus žmonėmis. Įdomybė – vedėjai neprisijungė, nes meras juos greitai iškvietė. Negalėjo atsakyti į klausimus, kas čia vyksta. Beliko tik paprasti skyrių darbuotojai. Visi, apie 15 verslininkų, atėjo.

2018 metais R. Šimašius įvedė tvarką, kad reikia tuos visus laikinuosius kioskelius nugriauti, – visus, kurie turėjo leidimus, suderinimus, kuriems savivaldybė leido juos turėti. Jie statyti prieš dešimt metų, prieš penkiolika, prieš aštuonerius, prieš septynerius. Visi galėjo dirbti. Tada R. Šimašius padarė naują tvarką, jeigu tie nameliai neatitinka trijų reikalavimų. Yra trys stogai: „Vilnius 1“, „Vilnius 2“, „Vilnius 3“, ir išmatavimai atitinka idealiai vienos įmonės gaminamą produkciją, tai yra „Ryternos“. Pradėkime nuo kainų, kokios jos? 22 kv. metrų stogas, vadinamasis „Vilnius 2“, kainuoja 53 tūkst. eurų. Jeigu nesutinki už tokią kainą nusipirkti namelio, negali dirbti. Kol kas jie dirbo ramiai. Jau ir R. Šimašiaus nebėra, dirbo ramiai. R. Šimašius represinių priemonių jiems netaikė, leido jiems dirbti toliau – dirbkite, ką padarysi, neturite pinigų, iš ko nusipirkti, dirbkite.

Tada atėjo V. Benkuskas su kalėdine „dovana“ pernai ir atsiuntė stogo išmušinėtojus. Ką reiškia išmušinėtojas? Nesutinki nusipirkti šito stogo, atimamas leidimas dirbti, atimamas iš kar-

to, viskas, nebegali dirbti. Tada kitas variantas – tavo namelio nupūtymas, nunešimas. Pavyzdys – Šeškinė, labai geras pavyzdys – šalia poliklinikos taip nusileidžiantys trys kioskeliai. Jie visi (aš nuvykau į vietą, apžiūrėjau) atitiko reikalavimus: vanduo, dušas, tualetas, apšildymas, šviesa. Viskas yra, viskas atitinka, bet juos reikia nugriauti ir nusipirkti tris stogus po 50 tūkst. eurų. Tada šalia stovi „Lietuvos spaudos“ kioskai. Juos irgi norėjo nugriauti ir statyti naujus, bet pasipriešino savininkai. Sako: ar jūs išprotėjote? Mes negalime nugriauti visų tų spaudos kioskų ir pastatyti beveik tokį patį vieno gamintojo kioską, kuris kainuoja taip pat 50 tūkst. eurų. Jiems buvo padaryta išimtis: nebereikia nieko daryti, jie laisvi. Tai dabar liko apie 20 verslininkų, kurie netgi turi gražiausias pastatytas prekyvietes, kurias liepiama nugriauti. Ir kas atsitiko? Keli verslininkai, buvę tame susirinkime, sako: mes pasistatysime patys, savo rankomis, savo jėgomis, sako, mums tai kainuos apie 5 tūkst. eurų, ne 50 tūkst. eurų. Iš jų leidimas taip pat buvo atimtas, nes jie nesutiko nusipirkti „Ryternos“ stogo.

Tai dabar kokius gavau atsakymus? Kreipiausi į savivaldybę toliau: žiūrėkite, eikime teisiniu keliu, duokime metinį leidimą tiems likusiems verslininkams dirbti toliau ir einame teisiniu keliu. Aš, kaip Seimo narys, galiu savivaldybę paduoti į teismą, apskųsti administracijos direktoriaus nutarimą, kad jis būtų laikomas negaliojančiu. Tokį teisinį kelią aš su VRM jau buvau nuėjęs dėl ugniagesių savivaldybių. Laimėjau dėl to kelio. Procesas yra 7–8 mėnesiai. Tai kokį gavau atsakymą? Iš pradžių vėl pradėjo savivaldybė slėptis, neatsakyti. Tada kreipiausi į vicemerą, atsakymas toks: nieko nedarysime, kodėl dėl tų 15 ar 20 verslininkų turime ką nors daryti? Tai tam, kad suprastume, kas dabar vyksta Vilniuje. Iš tų 20 verslininkų yra atimta galimybė dirbti. Kažkas bandė dirbti, tai tikrintojai siunčiami kasdien, siunčiami kiekvieną dieną – tu tik pabandyk dirbti – ir išrašomos baudos.

Žinote, kas yra įdomiausia: jeigu tai yra valstybinė žemė, kuria dabar disponuoja savivaldybė, negali dirbti, tau draudžiama, o jeigu už 5 metrų ar kitoje gatvės pusėje yra ne valstybinė žemė, tai tas kioskelis gali būti įvairių formų, dydžių, aukščių, kokių tik nori. Pavyzdžiui, prie VRK yra kioskelis iš jūrinio konteinerio ir ten gali dirbti verslas, viskas gerai. Bet jeigu toks pat konteineris atsirastų ant savivaldybės žemės, kur jis kainuoja pigiai, nebrangiai, jam dirbti negalima. Tai ką galime? Mieli kolegos vienmandatininkai, kurie išrinkti Vilniuje, ar apginsite savo verslininkus, ar ne? Nes kur jie kreipėsi, pasakė atsakymus tokius: tai savivaldybės teisė, savivaldybės sprendimas. Na ir tegu – nesusimoki 50 tūkst. eurų, dink iš rinkos. Tai va.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, mūsų darbotvarkė juda į pabaigą. Kviečiame Seimo Pirmininką S. Skvernelį tarti žodį.

14.16 val.

Seimo Pirmininko Sauliaus Skvernelio kalba Seimo I (rudens) sesijos pabaigos proga

S. SKVERNELIS. Gerbiami kolegos, naudodamasis proga noriu visus pasveikinti baigus šios kadencijos Seimo I sesiją. Net 66 mūsų kolegos pirmą kartą yra išrinkti į Seimą ir šita sesija yra ypatinga, nes pirmoji. Tai visiems sveikinimas, perėjus simbolinę krikštą ir įveikus tą pirmą laiptelį ilgoje mūsų distancijoje, ketverių metų distancijoje.

Man atrodo, kad mūsų Seimo darbo pradžia tikrai buvo gana sklandi, buvo suformuotos visos struktūros, komitetai, komisijos Seime. Man atrodo, kad ieškojome, radome bendrus sutarimus ir atliepėme visų Seimo narių poreikius ir norus dirbti komisijose, komitetuose, ieškojome kompromiso ir tą kompromisą suradome. Taip pat sklandžiai yra patvirtinta Vyriausybė, patvirtinta Vyriausybės programa, suteikti įgaliojimai veikti.

Norėčiau pasidžiaugti – gal tai yra mano tokia nuomonė ir savijauta – man atrodo, kad emocijų šitoje salėje yra šiek tiek mažiau. Galbūt tą rodo ir tai, kad neturėjome nė vieno kreipimosi į Etikos komisiją dėl pasisakymo, įžeidimo ar žeminimo. Buvo aistrų, natūralu, jų turi būti, kaip minėjau, politinės aistros čia turi virti. Bet tikrai yra noras ir prašymas, kad mes gerbtume vienas kitą, nepaisydami, kokiais klausimais diskutuojame, ir matytume vienas kitame ne politinį priešą, bet politinį oponentą, su kuriuo galima diskutuoti, kalbėtis net ir nepriėmus kokios nors patai-

sos, įstatymo projekto, kad vis tiek išliktume būtent oponentai diskutuodami dėl idėjų ir įstatymų projektų.

Dabar turime darbingą pauzę iki kovo 10 dienos, todėl noriu palinkėti visiems kūrybingo darbo, susijusio su įstatymų projektų parengimu. Laikykimės to paties principo, kuris yra labai svarbus, – bandykime spręsti sisteminius klausimus. Ne pagal kokį nors vieną faktą, įvykį, bet žiūrėkime sistemiškai, nes teisinis stabilumas, teisinės sistemos patikimumas ir stabilumas priklauso nuo to, kaip mes sugebame čia matyti ir spręsti problemas globaliai ir sistemiškai. Aš tikrai džiaugiuosi daugybe sprendimų, kuriuos mes čia padarėme. Taip, jų dar nėra labai daug, nes ir Vyriausybė dar tikrai įsivažiuoja, bet net neabejoju – kovo 10 dieną tikrai turėsime ir sudėtingą, ir įtemptą darbotvarkę. Tačiau ieškojome ir radome bendrus sutarimus dėl svarbiausių mūsų gyvenimo atvejų ir krypčių.

Labai svarbu užsienio politikos tęstinumas. Ir šiandien čia virė diskusijos, ar konservatorių, ar valstiečių, ar dar kažkieno Vyriausybės politika tęsiama. Man atrodo, kad tai yra jau gera tradicija, kad yra tęsiama Lietuvos valstybės principinė užsienio politika, kuri pradėjo formuotis 1990 m. kovo 11 d. Ir tai reikia išlaikyti, nes čia yra mūsų tvirtybė. Manau, kad tikrai džiugu ir galime pasigirti ir padėkoti vieni kitiems, kad suprantame saugumo situaciją. Ieškome ir ieškosiame kitoje sesijoje sprendimų, kurie tikrai nebus paprasti ir lengvi, nes gynybos finansavimo klausimas turės būti sprendžiamas. Reikės spręsti ir socialines, ekonomines problemas, kurias mes visi įsivardinome rinkimų kampanijos metu. Taigi tikrai laukia daugybė darbų.

Kaip ir ką mes veiksime laikotarpiu tarp sesijų? Jūs visi esate savarankiški, patys planuojantys savo veiklą ir darbą. Bet aš tikrai norėčiau palinkėti, kad nebūtų naudojamas šis laikotarpis poilsiui, arba ne tik poilsiui, nes pailsėti irgi reikia ir čia nieko blogo ir smerktino nėra, kada važiuoja Seimo nariai, nes jie planuoja savo atostogas. Ir neapsimetinėkime, kad to nėra – tai turi būti. Bet tikrai tikiuosi, kad gims ir daug produktyvių, gerų teisės aktų projektų, susitikimų su gyventojais, rinkėjais, išgirsime turbūt jų lūkesčius, su interesų grupėmis, kurios taip pat atstovauja savo interesams, ar tai būtų prekybininkai, verslininkai, švietimiečiai, profsąjungiečiai. Tai išnaudokime galimybę. Komitetai taip pat, manau, produktyviai padirbės, yra pateikta daugybė įstatymų projektų.

Taigi, linkėdamas produktyvaus darbo, pirmiausia tikiuosi, kad kovo 10 dieną čia susitiksiame ir tęsime ta nebloga dvasia, kuria pradėjome šią naujojo Seimo I sesiją. Labai ačiū visiems už supratimą. Jeigu kas nors buvo nesuprastas ar įžeistas, ar taip pasijautė, tai tikrai nebuvo nieko asmeniško, galbūt tik siekiant tų bendrų geresnių tikslų. Skirtingi esame, yra skirtingas patyrimas, tiesiog išnaudokime savo stipriąsias puses, nes čia kiekvienas iš 141 esame kažkurioje srityje labai stiprūs, kitose srityse mokomės. Visiems linkiu per tą laikotarpį ir pasimokyti. Tą reikėjo ir mums daryti. Seimo valdyboje dauguma yra naujų žmonių, kuriems ir Seimo posėdžius vesti nebuvo paprasta, tai irgi nauja, neįprasta, sudėtinga, Statutas nėra paprastas. Visi kartu mokėmės ir tikiuosi, kad iš tos I sesijos išsinešame gerą nuotaiką, nusiteikimą produktyviai dirbti ir esame pažengę gerokai daugiau negu tada, kai susirinkome lapkričio 14 dieną į pirmą posėdį. Dėkui visiems ir iki pasimatymo.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Pirmininke, kviečiame čia. Dar liko labai svarbus paskutinis mūsų šio posėdžio ir sesijos klausimas, todėl visus kviečiu atsistoti ir sugiedoti Valstybės himną.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Posėdis baigtas. (Gongas) Sesija baigta. (Gongas)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

SAUSIO 13-OSIOS – LAISVĖS GYNĖJŲ DIENOS MINĖJIMO IR LAISVĖS PREMIJOS ĮTEIKIMO CEREMONIJOS STENOGRAMA

2025 m. sausio 13 d.

T. JAČIAUSKAS. Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda.
Gerbiamieji, Lietuvos Respublikos himnas.

Nuskambėjus trimito garsui, giedama „Tautiška giesmė“ su Nacionalinės Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokyklos choru, diriguojamu Romualdo Gražinio.

Gerbiamieji, pradedame iškilingą minėjimą, skirtą Lietuvos laisvės gynėjų dienai, ir Laisvės premijos įteikimo ceremoniją.

Šiandien, kaip ir kasmet, čia, Kovo 11-osios Akto salėje, dar ir dar kartą paliudyti laisvę, pagerbti Sausio 13-osios didvyrius susirinko žuvusiųjų artimieji, kovotojai už Lietuvos laisvę, nepriklausomybės gynėjai, Lietuvos Respublikos vadovai, Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, Ekscelencijos diplomatai, kiti garbūs svečiai.

Kai Europoje vyksta karas, kai dėl savo šalies ir viso pasaulio laisvės žūsta tūkstančiai ukrainiečių, mes kaip niekada aiškiai suprantame, kokia laisvė trapi ir kokia brangi. Saugokime ją.

Kalbės Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Saulius Skvernelis. (*Plojimai*)

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko Sauliaus Skvernelio kalba

S. SKVERNELIS. Jūsų Ekscelencija Respublikos Prezidente Gitanai Nausėda, Jūsų Ekscelencija Atkuriamojo Seimo-Aukščiausiosios Tarybos Pirmininke Vytautai Landsbergi, Prezidente Dalia Grybauskaite, Ministre Pirmininke Gintai Paluckai, Ekscelencijos ambasadoriai, kolegos Seimo nariai, Nepriklausomybės Akto signatarai, laisvės gynėjai, žuvusiųjų artimieji, visi susirinkusieji.

Esame simbolinėje vietoje – Seime, Kovo 11-osios salėje, kurioje vyko Lietuvos istoriją keičiantys įvykiai, liudijantys, kokia trapi yra mūsų laisvė ir kokia galinga jėga yra mūsų vienybė. Šiandien, pagerbdami Sausio 13-osios aukų atminimą, net ir po 34 metų vis dar jautriai vertiname 1991-ųjų sausio įvykius, prisimename bendrumo jausmą, suvokiame tikrąją iškovotos laisvės kainą. Tai, kas jau spėjo nugulti į istorijos vadovėlius ir jaunajai kartai yra žinoma tik iš istorijos liudininkų pasakojimų, o laisvė ir nepriklausomybė atrodo kaip savaime priklausanti duotybė, šiandien vėl apgaubiama nepaprasto trapumo skraiste, matant mūsų pašonėje, Ukrainoje, vykstantį brutalų karą. Besitęsiantis karas yra tiesmukas priminimas mums visiems, kad grėsmė niekur nedingo, o laisvė reikalauja nuolatinių pastangų.

Mūsų laisvės kelias nebuvo nei trumpas, nei tiesus, tačiau mes jį pradėjome vieningai, nes aiškiai suvokėme, kad neįmanoma egzistuoti su okupantu. 1991 m. sausio 13 d. tūkstantinės beginklės minios, ištisas paras stovėjusios petys petin, dėka gavome pačią brangiausią dovaną – esame laisva tauta, galime drąsiai kurti ateities planus, turėti savo nuomonę ir gyventi pagal savo taisykles. Tąkart pasiuntėme visam pasauliui labai aiškią ir drąsą žinutę: mes norime būti laisvi ir esame pasiruošę ginti savo laisvę. Tą žinutę siuntė vyrai, moterys, jaunuoliai ir net vaikai, suformuodami gyvą sieną nuo agresoriaus siųstų tankų. Sausio 13-ąją paaiškėjo, kokia stipri yra mūsų kovotojų dvasia. Kad ir kiek metų čia stovėdami savo laisvės gynėjams tartume ačiū už istorinę laisvės sargybą, to niekada nebus gana. Tai, ką jie padarė savo vienybe, drąsa ir pasiaukojimu, nepaisydami šalia švilpiančių kulku, yra mūsų šiandieninės demokratinės valstybės pamatas. Šią gautą dovaną turime branginti ir šiandien, ir ateinančius dešimtmečius – visuomet.

Turime įprasminti savo tautos pasiekimą, todėl prieš kitamet pasitikdami 35-ąsias Sausio 13-osios metines, manau, turime priimti principinį sprendimą ir Sausio 13-ąją pagaliau įtraukti į

Valstybinių švenčių sąrašą šalia Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios. (*Plojimai*) Ši data turi būti tarp svarbiausių modernios Lietuvos istorijos datų, liudijančių apie mūsų tautos valstybingumo gynybą. Sausio 13-oji žymi mūsų šalies istorinį laimėjimą prieš sistemą. Laisvės gynėjų dieną paskelbę šventine diena, galėtume aktyviau įtraukti jaunąją visuomenę į gyvą atmintį puoselėjančias akcijas ir minėjimus, taip pat, šiai datai suteikdami kuo didesnę istorinės dienos svarbą tol, kol dar turime galimybę, leistume visuomenei išgirsti gyvus tų istorinių akimirkų liudytojų prisiminimus.

Taip pat noriu pasinaudoti proga ir pristatyti iniciatyvą, kuria, kitais metais minėdami jubiliejinę 35-ųjų metų Laisvės gynėjų dieną, norime pagerbti visus tomis sausio dienomis prie parlamento, Lietuvos radijo ir televizijos pastato, prie Televizijos bokšto budėjusius žmones. Gyvą barikadą sudarė dešimtys tūkstančių patriotiškai nusiteikusių Lietuvos žmonių, kurie čia suvažiavo iš visų Lietuvos regionų. Tie žmonės buvo nematomo fronto kariai, kurių niekas neregistravo, nefiksavo. Didžioji dalis žmonių, kurie buvo čia, net ir praėjus daugiau kaip trims dešimtmečiams taip ir liko nežinomi nepriklausomybės gynėjai. Turime įprasminti šitą savo tautos žygdarbį. Todėl labai kviečiu visus, kurie pažįsta ir žino apie žmones, 1991 metais dalyvavusius lemtinguose Sausio 13-osios įvykiuose, pranešti apie juos ar, jeigu yra galimybė, pakviesti juos kitais metais vėl susirinkti čia, Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje, vėl susitikti ir bent iš dalies pakartoti tą istorinį momentą, prisimenantį ir primenantį, kaip mūsų vienybė, drąsa, pasiaukojimas ir nenu-maldomas laisvės troškimas leido išsaugoti savo tėvynės laisvę. Turime žinoti apie savo didvyrius ir padėkoti jiems, pasakyti tiesiog nuoširdų ačiū. Negalime pamiršti, kad už kiekvienos mūsų pergalės einant laisvės keliu, už kiekvieno mūsų šalies pasiekimo, už mūsų vertybių skleidimo ir valstybingumo vėliavnešių slypi ne kas kitas, kaip Lietuvos žmonės, laisvės gynėjai, Nepriklausomybės Akto signatarai, pasaulio lietuviai, mokytojai, pareigūnai, vairuotojai – visi, kurių širdyse rusena meilė tėvynei. Sveikinu visus su Laisvės gynėjų diena. (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. Pagerbkime žuvusius Lietuvos laisvės gynėjus, jų vardus prisimindami savo maldose, kalbėdami „Tėve mūsų“, giedodami „Tėvyne mūsų“. (*Minėjimo dalyviai atsistoja*)

Nuskambėjus trimto garsui, Nacionalinės Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokyklos chorui atliekant kompozitoriaus Vaclovo Augustino kūrinių „Tėvyne mūsų“, rodomas Sausio 13-osios aukų portretų koliažas.

Ačiū. Ačiū Lietuvos didvyriams. Ačiū mūsų Nepriklausomybės gynėjams. Vienas iš jų – Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriaus pareigūnas, atsargos pulkininkas Saulius Guzevičius.

Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriaus pareigūno, atsargos pulkininko, Nepriklausomybės gynėjo Sauliaus Guzevičiaus kalba

S. GUZEVIČIUS. Laba diena, Jūsų Ekscelencijos valstybės vadovai, gerbiami žuvusiųjų už laisvę artimieji, garbingi svečiai, bendražygiai! Manęs paprašė pasidalinti prisiminimais apie 1991 metų sausio mėnesio sovietų agresiją, paprašė prisiminti savanorius, tą pakilusią bangą, paprašė prisiminti laisvės gynėjus, tų laikų bendražygius, tačiau aš galvoju, jei kalbėtume apie laisvės gynėjus, matyt, reikėtų pradėti *minimum* nuo 1236 metų Saulės mūšio. Aišku, tai buvo labai seniai, todėl detales mes tikriausiai ne visas žinosime ir neturėsime laiko čia įvardinti, tačiau grįžtant į 1991 metus reikėtų paminėti 1990-uosius, nes iš tikrųjų ta savanorių banga atėjo iš karto po to, kai pasidarė aišku, kad Kovo 11-osios Akto ryžtingus sprendimus reikės apginti fiziškai – jėga ir Lietuvai vėl reikia savanorių, kaip jų reikėjo visais laikais nuo seniausių laikų, leičių viduramžių, iki dabartinių, 1990 metų.

Tiesą pasakius, ta visa mūsų, tuometinių gynėjų, banga pakilo būtent prisimenant – ir motyvuojantis – visų laikų protėvių kovas, protėvių žygius. Lietuviams teko kariauti labai daug, dažniausiai mažesnėmis pajėgomis negu priešininko. Dažniausiai pavykdavo laimėti, bet buvo ir juodų istorijos etapų, išdavysčių, neteisingų sprendimų. Per daugiau kaip tūkstantį metų savo istorijos mes buvome du kartus okupuoti, du kartus okupuoti Rusijos, praradome valstybingumą ir jį reikėjo vėl iš naujo atkovoti.

1793 metais tas sprendimas priimti priešiškas carines pajėgas kaip draugingas ir joms talkininkauti – tauta su tuo nesutiko. Į tai buvo atsakyta trimis kruvinais sukilimais. Nepavyko tada pasiekti rezultato, tačiau ant tos sukilimų bangos, aš manau, kaip tik 1918 metų savanoriai atsistojo ir įvykdė savo užduotį ir pareigą.

Kita okupacija 1940 metais. Vėl toks pats sprendimas, vėl įsakyta kariuomenei nesipriešinti ir priimti Sovietų Sąjungos pajėgas kaip draugingas. Tauta vėl su tuo nesutinka ir atsako iš pradžių Birželio sukilimu 1945 metais ir paskui karu po karo nuo 1944 iki 1953 – beveik dešimt metų. Rezultatų vėl nepavyksta pasiekti, tačiau ant šių sukrautų aukų būtent 1990 metų savanorių banga ir vėl pakyla.

Šiandien tos grėsmės niekur nedingo ir mes gyvename hibridinio karo sąlygomis. Tai mes girdime iš žvalgybos institucijų, tai mes girdime iš šalies vadovų ir patys tai matome, kiekvieną dieną susiduriame. Vienas iš penkių hibridinių elementų, ko gero, vienas iš pavojingiausių, yra informacinis karas. Tai yra istorijos perrašymas, faktų suklastojimas, kas veda prie teritorinių pretenzijų ir klausimų, ką mes girdime per „Zapad“ pratybas, kai jos vyksta kiekvieną kartą, dėl Vilniaus krašto ir dėl Klaipėdos taip pat, ir tai neramina.

Deja, manau, mano kolegos, kad deramo atsako ginant savo istoriją mums kol kas nepavyko sugeneruoti. Mes kartais girdime net iš tų žmonių, kurie turėtų mūsų istoriją ginti ir užbrėžti labai aiškias linijas, tai būtent iš istorikų, abejonių dėl valstybės kūrėjų, dėl valstybės ir tautos, kuri sukūrė šią šalį. Tai neramina, nes kartais net duodama tribūna per nacionalinį transliuotoją tokioms abejonėms. Jeigu mes panagrinėsime informacinio karo tikslus, tai pirmas tikslas yra sukelti abejonių dėl mūsų valstybingumo, mūsų valstybės sukūrimo, tautos, kuri sukūrė šią valstybę, pamatų. Tai neramina ir, manau, tai turėtų būti užkardyta.

Baigdamas pasisakymą noriu prisiminti mūsų kaimyno, lenkų intelektualo pono Adamo Michniko pasisakymą čia, šioje salėje, taip pat ta pačia Sausio 13-osios proga. Jis pasakojo tokią istoriją, kad kalbasi du Abiejų Tautų Respublikos bajorai. Vienas dalyvavęs sukilime, kitas – ne, vienas sulaikytas ir ištremtas, jau grįžęs iš tremties, kitas visą laiką pasilikęs čia. Likęs čia bajoras klausia savo draugo, sako: jūs pakilote kovoti, daug žūčių, tremčių, netekčių, ar vertėjo? Ir bajoras, kuris kovojo, atsako: taip, iš tiesų, mes nepasiekėme tikslo, labai daug žmonių žuvo, buvo ištremta, griuvo šeimos, ištisos giminės, aš nežinau, ar vertėjo, bet reikėjo.

Aš manau, būtent su šita valia, šitomis sudėtomis aukomis nuo viduramžių iki sukilėlių karo, po karo žaliukų, pakilo ta 1990 metų savanorių banga. Ir, manau, jeigu reikės, pakils vėl.

Didžiausia garbė žuvusiems už laisvę. Didžiausi linkėjimai ir tvirtybės tiems, kurie dabar stovi rikiuotėje. (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. O dabar žodį tarti kviečiame Lietuvos laisvės metraštininką, fotografa, Vytauto Didžiojo universiteto profesorių Romualdą Požerskį. (*Plojimai*)

Fotografo, įamžinusio sovietų agresijos ir laisvės gynėjų akimirkas, Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus Romualdo Požerskio kalba

R. POŽERSKIS. Gerbiami iškilmingo minėjimo dalyviai, gerbiami Laisvės gynėjai ir jų giminaičiai. Aš išties jaudinuosi čia kalbėdamas, ir jaudinuosi turbūt dvigubai, pamatęs šitą salę ir prisiminęs, kad čia praleidau tris paras Sausio 13-osios naktį ir dar kitas tris paras. 1991 metų sausį aš Kaune žiūrėjau per televiziją, kai buvo užgrobtą Radijo ir televizijos redakcija. Nuėjau į kambarį, susidėjau savo fotoaparatus, objektyvus, suskaičiavau fotojuosteles ir pasijutau kaip karys, kuris ruošia ginklus, šovinius būsimam neišvengiamam mūšiui. Namuose palikau verkiančią žmoną, miegančius vaikus ir išvažiavau į Vilnių.

Manęs pro pagrindines duris neįleido, sakė: jaunuoli, čia tau per daug pavojinga, nes visi spaudos atstovai yra gražiuoju išprašyti. Tada nuėjau į kitą pastato pusę, ten į tualetą langą parbarškinau, mane įleido ir taip aš čia buvau tris paras. Čia sutikau tik vieną kolegą – Vilių Jasinevičių. Mes su juo ir fiksavome, kas čia vyksta.

Šioje salėje signatarai sėdėjo apsisiautę paltais ir klausėsi radijo stočių. Atrodė, kad signatarai negali daryti įtakos tolesniems įvykiams. Kai paskelbė pranešimą, kad prie Televizijos bokšto yra

daug žuvusių ir sužeistų, salėje padvelkė dar didesniu šalčiu ir neviltimi. Apsaugos tarnyba informavo, kad, prasidėjus šturmui, visiems reikės daužti vitražinius langus ir lipti į vidinį kiemelį, o salė bus apipilta benzinu ir padegta. Parlamentarams išdalino dujokaukes, jie jas matavosi. Atrodė, vilties neliko... Lydimas apsaugininkų ir vilkintis neperšaunamą liemenę, į salę atėjo Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis ir pranešė, kad nesėkmingai bando prisikambinti Michailui Gorbačiovui. Aš tada užfiksavau ikoninę fotografiją: profesorius Vytautas Landsbergis ryžtingai žiūri, penki apsaugininkai jį saugo. Pats profesorius yra pasakęs, kad tai istorinė fotografija, tai istorinė naktis, kada buvo sprendžiamas ne tik Lietuvos, Sovietų Sąjungos, bet ir Rytų bloko likimas.

Su Viliumi Jasinevičiumi mes išėjome, nuvažiovome į morgą. Fotografavau ten dar gulinčius ir ant žemės, ir gultuose ką tik atvežtus kūnus, kūnus jaunų žmonių, kurie buvo nušauti prie Televizijos bokšto. Fotografavau kulkas, sudraskytus veidus, ir tos fotografijos, dokumentai yra Sausio 13-osios byloje. Vakare žiūrėjau televizijos laidą „Vremia“, čia mes galėjome žiūrėti televiziją. „Laikas“ – tokia programa, kur buvo išūliai meluojama, kad fašistinė Lietuvos valdžia parodė žuvusių autokatastrofoje žmonių kūnus ir pasakė, kad čia yra OMON'o aukos, arba tarybinių kareivių aukos. Tai yra melagystė.

Grįžęs į Aukščiausiąją Tarybą, aš užlipau į priešais esantį pastatą. Labai lėtai brėško, buvo tamsu ir vėjas atginė tamsius debesis. Pradėjo snigti. Užėjus pūgai, minia, žiedu apsupusi Aukščiausiąją Tarybą, slėpėsi po lietsargiais. Žmonių minia bangavo, grėsmingai šaukė kaip sužeistas žvėris: „Laisvė!“, „Lietuva!“. Tai nebuvo džiaugsmo balsai – tai buvo skausmingi, ryžtingi balsai. Ir aš suvokiau, kad tie jaunuoliai, kurie buvo čia, viduje, su Molotovo kokteiliais, kad tie tūkstančiai žmonių, kurie buvo Lietuvos miestuose ir miesteliuose, kad jų rankose yra Lietuvos likimas – nuo jų ryžto, nuo jų pasiryžimo spręsti Lietuvos likimas, kaip bus, ar Lietuva bus laisva. Prie manęs priėjęs vyriškis sakė: „Čia ilgai neužsibūk, nes čia yra pavojinga.“ Tik vėliau suvokiau jo žodžius.

Žymus prancūzų fotografas yra pasakęs, kad fotografas yra ir medžiotojas, ir kartu auka. Anri Kartjė-Bresonas, jis kartu su trimis kolegomis įkūrė „Magnum Photos“ 1947 metais. Trys jo kolegos žuvo, jis tik vienas vienintelis liko gyvas.

Man labai gaila, kad dar nepagerbti, neįvertinti Lietuvos fotografai, kurie Sausio 13-ąją dirbo prie Lietuvos bokšto, kai zvimbė kulkos ir šaudė tankų patrankos, o jie, rizikuodami gyvybe, fiksavo istoriją.

Sugrįžęs į Aukščiausiąją Tarybą, aš fotografavau gynėjus, šiuose krėsluose sėdinčius parlamentarų, signatarus, kunigus, kurie pro atvirą langą aukojo mišias. Siaubinga baimė sukaustydavo, kai per garsiakalbius pranešdavo apie atvažiuojančią sovietų karinę koloną. Kunigai pašventindavo prie langų budinčius ir pasiruošusius žūti gynėjus. Kartais į šią salę grįždavau ir ten, viršutinėje eilėje, aš miegodavau. Tai buvo mano trijų parų gyvenimas šitoje salėje.

Kai grįžau į Kauną, atspausdinau fotografijas. Per traukinio keleivius perdaviau fotografijas vokiečių žurnalistams į Maskvą, ir po savaitės tos fotografijos buvo atspausdintos labai garsiaame vokiečių žurnale „Stern“. Vėliau jos buvo spausdintos Anglijoje, Šveicarijoje, JAV ir kitur. 1991 metų sausio fotografijos ligi šiol tebekeliauja po pasaulį ir yra vizualinis Lietuvos fotografijos dokumentas.

Brangieji, mes visi esame Lietuvos istorija. Ačiū. (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. Dėkojame gerbiama Romualdai Požerskiui. O dabar dar keli vaizdo liudijimai...

Rodomas vaizdo pasakojimas „Liudijimai“. Liudija Aukščiausiosios Tarybos gynėjas Gasparas Genzbigelis, prie Spaudos rūmų Vilniuje sužeistas Vytas Lukšys, Sausio 13-osios naktį prie Vilniaus televizijos bokšto plikomis rankomis prieš tanką stojęs Vytautas Pečiukonis, budėjęs prie Lietuvos radijo ir televizijos pastato ir nuo sprogstamojo paketo sunkiai sužalotas Kęstutis Bredelis.

Savo liudijimais pasidalinti kviečiame garbės atsargos vyriausiąjį komisarą, buvusį Lietuvos Policijos departamento Respublikinės policijos vyriausiąjį komisarą, Lietuvos Respublikos Seimo gynybos štabo narį Liutaurą Vasiliauską.

**Garbės atsargos vyriausiojo komisaro, buvusio Lietuvos policijos departamento
Respublikinės policijos vyriausiojo komisaro, 1991 metais įkurto Gynybos štabo nario
Liutauro Vasiliausko kalba**

L. VASILIAUSKAS. Lietuvos Respublikos piliečiai ir minėjimo svečiai! Kalendoriaus lape – pilka kaip žiemos dangus data su įrašu: „Laisvės gynėjų diena.“ Tik atmintina, kaip dešimtys kitų... Gal žinote reikšmingesnę didvyrių krauju apšlakstytą datą nepriklausomybės gynimo sagoje? Sakote, per daug valstybinių švenčių? Toliau apsimestinai švęskime Gegužės 1-osios laisvadienį, kapstydami savo daržuose... Pakelkime akis! Gal pagaliau pakaks politinės valios paskelbti Sausio 13-ąją valstybine švente.

Nepriimtina, kad kai kurie memuarų autoriai siekia iškelti asmeninius nuopelnus aukščiau kitų. Kovota ne tik Vilniuje prie Televizijos bokšto, televizijos pastato ar parlamento – kovojo visa Lietuva. Ir ne vien Sausio 13-ąją. Todėl gerbtini yra visi. Pasidžiaukime bendru indėliu į nepriklausomybės gynimą! Garbės pakaks visiems, juk nugalėtojas tik vienas – Lietuvos tauta!

Sausio įvykius pasitikome reformuodami tarybinę miliciją į Lietuvos policiją. Neturėjome privilegijos būti nauja baltos lapo institucija. Į nepriklausomybę milicija atėjo paženklinta gūdaus sovietmečio stigmų. 1990 metais laisvės siekiančios tautos pusėn stoję vidaus reikalų pareigūnai kartu su Krašto apsaugos departamentu, Savanoriškąja krašto apsaugos tarnyba (SKAT), šauliais, savanoriais, žaliaraiščiais tapo vienu iš atkurtos šalies valstybingumo garantų. Vėlesni įvykiai parodė, kaip apdairiai tuomet pasielgė valstybės vadovai, pasitikėję vidaus reikalų sistema. Tuomet ir atsirado toks posakis: pasitikėti nepasitikint.

Atgimstanti tėvynė neturėjo kitos legaliai ginkluotos, profesionalios struktūros, tik 9 tūkst. milicijos pareigūnų, iš jų 97 % pasipuošę Vyčio kokardomis ir prisiekę tarnauti Lietuvai. Tik jie ekonominės suirutės, galvą keliančio organizuoto nusikalstamumo, kitų grėsmių sąlygomis galėjo valstybėje užtikrinti viešąją tvarką ir nusikalstamumo kontrolę. Banguojant mitingų jūrai, įstriogo atmintin patriotiškai nusiteikusių mitinguotojų požiūris į mūsų raginimus nepasiduoti provokacijoms, neduoti dingsties smurto protrūkiams. Žmonės mumis pasitikėjo.

Sausio įvykių išvakarėse Maskvos emisarai grasinimais bandė priversti kolaboruoti vietos miliciją su okupantų kariškiais sprendžiant teisėtvarcos klausimus. Jiems nepavyko. Tauta ir mes, jos dalis – pareigūnai, pažadinti šalies atgimimo, tvirtai pasiryžome eiti taip lauktu laisvės keliu.

Santvarkos pasikeitimo metu kiekvieno asmens gyvenime iškyla egzistenciniai klausimai: kas aš, kokį kelią pasirenku, kokias vertybes išpažįstu? Dabar paprasta, o tuomet pareigūnui, didelę gyvenimo dalį pumpuotam sovietinėmis dogmomis, apsispręsti reikėjo valios. Jei nepasisektų, mes ir šeimos nariai būtume represuoti kaip priesaiką sulaužę išdavikai. Kaip svarbu jėgos struktūrų pareigūnams apsispręsti likti su laisvės siekiančia tauta, akivaizdžiai matyti jau iš šių dienų įvykių Sakartvele.

Pasaulyje neramu. Imperinių kludiesių apsėstas agresorius vėl žvangina ginklais. Tačiau didžiulės pastangos atgrasyti išorinius pavojus negali užgožti šalies vidaus, o ypač visuomenės saugumo problemų.

Kaip policijos bendruomenės veteranas priminsiu rūpimą aktualiją. Deja, taip jau yra – visuomenei patiriant doro asmens ugdymo nesėkmes, atsigręžiamo į policiją tikėdamiesi, kad ji gins, saugos, padės. Tačiau efektyviai dirbti gali tik tinkamai parengtas, išsilavinęs, oriai apmokamas policijos pareigūnas. Argi normalu, kad aukštą visuomenės pasitikėjimą pelnusi policija dirba nuolatinio nepritekliaus sąlygomis? Profesijos pavojingumą nusako statistika. Tik įsiklausykite: per nepriklausomybės laikotarpį vykdydami pareigas žuvo net 36 policijos pareigūnai! Kokia dar institucija patyrė tokius praradimus taikos metu? Tikimės, kad Seimas ir Vyriausybė ims spręsti policijos pareigūnų atlyginimų, socialinių garantijų, policijos aukštosios mokymo įstaigos steigimo klausimus.

Išaušo dar viena pergalės dienos šventė! Būkime sąžiningi sau. Anuomet demokratinio pasaulio šalių šeimoje dar vienas naujagimis – nepriklausoma Lietuva, deja, nebuvo laukiamas vaikas. Mums pralaimėjus, kaip įprasta, būtų pareikštas dar vienas „didelis susirūpinimas“. Kaip tai

pažįstama, ar ne? Nepalūžome. Smarkiai ir sumaniai pasinaudojome mikroskopine galimybe ištrūkti iš sutrikusio meškino nagų. Istoriją rašo ne verksniai – ją rašo nugalėtojai.

Praeitų metų kovą paskelbtoje Pasaulio laimės ataskaitoje Lietuvos jaunimas pripažintas pačiu laimingiausiu pasaulyje! Dar niekada mūsų tėvynė nebuvo tokia saugi ir sėkminga! Tad švėskime pergalę, didžiukimės savo šalimi ir jos piliečiais! Ačiū. (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. Žodį tarti kviečiame Lukreciją Kuzmickaitę – Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus kadetę.

Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus kadetės Lukrecijos Kuzmickaitės kalba

L. KUZMICKAITĖ. „Augu Tėvynei“ – tai Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus šūkis, kuris simbolizuoja mūsų asmeninį ir pilietinį augimą, atsakomybę bei pasiryžimą tarnauti savo šaliai. O augti atsakingu, doru piliečiu padeda pamokos, kurias mums suteikia istorija. Sausio 13-oji mums, jauniems, – tai atminties, bendrystės, laisvės ir atsakomybės pamoka.

Visų pirma, Sausio 13-oji man yra atmintis. Aš gimiau jau nepriklausomoje Lietuvoje, todėl negaliu sakyti, kad žinau, ką reiškia gyventi pavergtoje šalyje. Aš pati nepatyrčiau Sausio 13-osios įvykių – apie juos žinau iš artimiausių žmonių, kurie tai išgyveno: mamos, senelių, mokytojų ir, žinoma, istorijos vadovėlių. Giliau apie šių įvykių prasmę susimąsčiau degant sausio įvykių atminimo laužams, kartu su kitais kadetais stovėdama garbės sargyboje Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje prie Nežinomo kareivio kapo ir „Laisvės“ paminklo. Žiūrėdama į ugnį, aš galvoju apie parlamento aikštę per naktis sėdinčius prie laužų žmones, apie jų drąsą, apie tai, kas tuo metu sukosi jų galvose bei širdyse, apie nenumaldomą laisvės troškimą ir šio troškimo užgožtą nerimą. Supratau, kad šie įvykiai nėra tik dar viena data istorijos vadovėlyje, o žuvusiųjų sąrašas nėra tik sąrašas... Sausio 13-osios įvykiai yra gerokai daugiau nei tai. Sausio 13-oji mums visiems primena, kokie vieningi mes galime būti, kad turime didžiutis, kad esame lietuviai, kurie gali augti savo tėvynėje, nes mūsų broliai ir seserys paaukojo gyvybę, kad mes turėtume laisvę į tokį gyvenimą, apie kurį mūsų tėvai ar seneliai galėjo tik svajoti.

Sausio 13-oji man, kaip jaunam žmogui, – tai bendrystės ir broliškumo pavyzdys. Pavyzdys, kad galime suburti darnią visuomenę ir visi kartu, susikibę rankomis, žengti bendro tikslo link. Mes, Lietuvos jaunimas, turime suprasti, kad ši diena yra priminimas, kad drąsūs mūsų artimieji paaukojo savo ateitį dėl rytojaus, ir tai mums turi būti įkvėpimas, kad visi kartu mes esame neįveikiama jėga. Ir nors pasaulio žemėlapyje esame maža tauta, tačiau kartu mes esame tokie dideli, kad susivieniję galime pakeisti viską. Sausio 13-osios įvykiai mane, kaip jauną žmogų, įkvėpia augti, mokytis, tobulėti, rūpintis silpnesniaisiais ir daryti viską dėl geresnės žmonių ateities. Manau, nė vienas neturime teisės pamiršti to, kas įvyko tą lemtingą 1991 m. sausio 13 d., nes, nežinodami praities, mes negalime kurti ateities. Tik turėdami laisvę, mes galime padėti ir kitiems, kurie tos laisvės siekia.

Džiaugiuosi, kad Lietuva taip nuoširdžiai padeda Ukrainai. Mūsų licėjus bendrauja su Lvivo kadetų licėjumi. Tris kartus nuo karo pradžios buvau nuvykusi į Ukrainą ir bendrauju su savo bendraamžiais, todėl puikiai žinau, kaip jiems sunku ir kaip atkakliai jie gina savo laisvę. Mes laisvę turime, bet mums reikia mokytis ją išsaugoti, nes ją saugo paprasti žmonės, kurie per vieną naktį tampa didvyriais.

Bet svarbiausia Sausio 13-osios pamoka – atsakomybė. Sausio 13-oji man primena, kad laisvė, kuria šiandien mes, Lietuvos piliečiai, džiaugiamės, buvo laimėta ne be kovos. Tai nebuvo lengvas kelias ir už ją buvo sumokėta didelė kaina. Tą naktį žuvo 14 žmonių, tarp jų žuvo du mano bendraamžiai – 17-mečiai Darius Gerbutavičius ir Ignas Šimulionis. Šių dviejų jaunuolių ir kitų žuvusiųjų bei kovojusiųjų dėka mes turime pasirinkimo laisvę – laisvę rinktis, kuo tikėti, kuo būti, kur studijuoti, kur keliauti, kaip gyventi... Laisvė, kurią mes šiandien turime, yra ne tik mūsų praities kartų laimėjimas, bet ir mūsų visų atsakomybė rūpintis ja ir perduoti ateinančioms kartoms.

Aš, kaip jaunas žmogus, kasdien susiduriu su daugybe galimybių ir pasirinkimų, bet taip pat jaučiu didelę atsakomybę už Lietuvos ateitį. Laisvė nėra tik teisė gyventi be apribojimų – tai taip pat atsakomybė už savo šalį, už jos vertybes ir už jos gerovę.

Valstybė yra jos piliečiai, todėl mes, jaunimas, turime būti atsakingi už ateitį nepriklausomoje Lietuvoje, kuri mums iškovota krauju, patriotiškumu, drąsa ir bendryste. Mes, jaunimas, turime išmokyti istorijos pamokas, atminti, džiaugtis laisve ir atsakingai kurti ateitį. Tad „Augu Tėvynei!“ Tėvynės labui! (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. Dėkojame Lukrecijai ir kviečiame Juozą Oleką – mediką, pirmąjį sveikatos apsaugos ministrą atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę.

Mediko, pirmojo sveikatos apsaugos ministro atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo Juozo Oleko kalba

J. OLEKAS. Jūsų Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidente, gerbiami posėdžio dalyviai, brangūs Lietuvos žmonės, šią dieną minime kaip Laisvės gynėjų dieną, jiems skirdami nuoširdžiausius padėkos, pasididžiavimo ir tikėjimo laisve žodžius. Į ją atėjome per pokario partizanų kovas, tremtinių ir politinių kalinių kančias, disidentų ryžtą ir signatarų tvirtą apsisprendimą. Ačiū jiems už šiuos tvirtus mūsų valstybės pamatus. Tuomet buvau 35-erių, prieš ne visus metus paskirtas pirmuoju atkurtos valstybės sveikatos apsaugos ministru. Tomis neramiomis sausio dienomis buvome sustiprinę budėjimus ligoninėse, o čia, Seime, apatiname aukšte, savanoriai medikai kūrė mažą lazaretą. Todėl, atliepdamas, Seimo Pirmininke, jūsų iniciatyvą, noriu paliudyti apie dar vieną profesiją, kuri aukojosi gindama Lietuvą.

Prasidėjus šaudymams nusprendžiau pirmiausia vykti ne į Vyriausybę, su kuria susisiekdavau telefonu, o į Šv. Jokūbo ligoninę, kur vežė pirmuosius sužeistuosius. Vaizdas ligoninės kieme sukrečiantis: ant balto sniego pilna raudonų kraujo dėmių ir į Priėmimo skyrių siunčiamų sužeistųjų, naujai atvykstančiųjų vis daugėja. Pamačiau ir pirmuosius žuvusiųjų kūnus. Ligoninėje daugėja ne tik sužeistųjų, bet ir medikų – gydytojai, seselės, slaugytojos atvažiuoja padėti tą naktį budintiems kolegoms. Kartu aptariame, kokios pagalbos dar reikia, ir išskubu į Raudonojo kryžiaus ligoninę. Ten vaizdas panašus – daugybė sužeistųjų, nesibaigiantis greitųjų srautas ir susikaupę medikai. Tuo metu dar nežinojome, kuo viskas baigsis mums, gynėjams, mūsų valstybei, bet kaip gydytojai supratome, kad vykdoma žiauri agresija prieš Lietuvos žmones, tad pradėjome fiksuoti šio nusikaltimo įrodymus, filmuoti tai, kas vyko ligoninėje (neseniai čia jūs matėte keletą faktų), kad turėtume faktinių įkalčių. Dar nuvažiuoju į Santariškių ir Antakalnio ligonines – jos taip pat priima sužeistuosius. Į ligonines atgabename papildomą kiekį medikamentų ir tvarsliaivos, kad medikai turėtų visko, ko reikia gelbėjant sužeistuosius. Ligoninėse vyksta skubios operacijos, gydytojai važiuoja padėti kolegoms į kitas ligonines, kur tuo metu trūksta rankų. Paryčiais dar kartą apvažiuoju visas ligonines ir jau galime suskaičiuoti nukentėjusiuosius: 14 žuvusiųjų, apie 160 sužeistųjų, vėliau dar prisidės keli šimtai nukentėjusiųjų nuo akustinių pažeidimų.

Pasklinda kalbų, kad Televizijos bokšte gali būti sužeistų žmonių, nes, bokštą apsupus tankais, niekas ten nebuvo įleidžiamas. Be to, vis ilgėjo dingusiųjų be žinios sąrašas. Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis sausio 14 dieną pagaliau telefonu susitaria su Michailu Gorbačiovu, kad bokštą užėmę sovietų kariai mane, kaip sveikatos apsaugos ministrą, įleistų patikrinti, ar nelikę žmonių. Sovietų kariškiai į Televizijos bokštą įleidžia, bet išjungia liftą ir liepia lipti laiptais. Tai reiškia, kad reikės užlipti į beveik 69 aukštą ir lipti lydint sovietų kariams. Lipdamas iki 6 aukšto, mačiau išdaužytas patalpas ir kraujo dėmes. Apžiūrėjau kiekvieną kertelę – sužeistų ir paslėptų žmonių nebuvo. Pakilęs į patį viršų pamačiau suniokotą „Paukščių tako“ restoraną ir sovietų kareivius, techniniame aukšte saugančius veikiančią įrangą. Žemyn leidasi jau su palengvėjimu, kad daugiau žuvusiųjų ir sužeistųjų nebėra.

Į tą patį Televizijos bokšto viršų vėl užlipau tą pačių metų vasarą, rugpjūčio 22 dieną. Tik tą kartą užkopiau kur kas greičiau, nes vedė kitas jausmas ir tikslas – savo rankomis nuplėšiau ten, antenų aikštelėje, 7 mėnesius kabėjusią sovietinių okupantų vėliavą, turėjusią simbolizuoti agre-

soriaus jėgą. Bet mes nugalėjome. Taip vertėsi dar vienas mūsų naujausių laikų kovos už laisvę puslapis.

Šią istoriją prisiminiau ne todėl, kad norėčiau papasakoti apie save, bet todėl, kad mums visiems priminčiau, koki svarbų vaidmenį tą lemtingą naktį ir vėliau atliko medikai, gelbėję sužeistų žmonių gyvybes ir sveikatą. Būtent jie – gydytojai, seselės, slaugytojos, greitosios pagalbos darbuotojai – pirmieji pamatė, kokia tragedija, koks jos mastas ištiko mūsų šalį ir jos žmones. Jie gelbėjo tuos, kurie praliejo kraują ir paaukojo savo sveikatą gindami ką tik atgimusią mūsų valstybę.

Tą lemtingą istorinę naktį ligoninėse sutikau daugybę medikų, kurie palikę namus, šeimas, vaikus skubėjo gelbėti sužeistųjų. Dirbo visi, nepriklausomai nuo specializacijos: chirurgai, kardiologai, ginekologai, pulmonologai. Tą naktį jie visi tapo karo gydytojais. Priimamuosiuose mačiau daug susikaupusių žmonių baltais chalatais, jie dirbo tiksliai, profesionaliai ir mažai kalbėdami. Jie visi suprato, kad tą naktį atėjo jų eilė ginti tėvynę ir laisvę.

Iki pat paryčių sužeistiesiems buvo teikiama intensyvi pagalba ir tik ryte išvydau vieną kitą gydytoją, kuris jau prisėdo. Žinoma, operacinėse darbas tęsėsi. O sužeistuosius ligoninių palatose ir toliau slaugė mūsų seselės.

Galėčiau vardyti ir vardyti vardus ir pavardes tų, kurie tąnakt skubėjo į darbą ne iš pareigos, o iš pašaukimo, ne dėl savęs, o dėl Lietuvos. Šiandien lenkiu savo galvą prieš visus medikus, kurie gelbėjo mūsų žmones ir vėliau rūpinosi jų sveikata. Kai manęs klausia, koki vaidmenį tą Sausio 13-osios naktį atliko medikai, turiu aiškų ir tvirtą atsakymą: tik jų pastangomis neturėjome daugiau žuvusių žmonių. Jų profesionalumas ir pasišventimas padėjo išsaugoti sužeistųjų gyvybes.

Savo indėlį medikai įnešė ir į Lietuvos istorijos metraščius – jie užfiksavo, kokius žiaurumus patyrė Sausio 13-osios naktį nukentėję ir žuvę žmonės. Tai labai svarbūs paliudijimai ir įrodymai, kalbant apie okupantų padarytą žalą Lietuvai.

Tą naktį parodytas medikų solidarumas ir ryžtas eiti gelbėti žmones, nors švilpė kulkos ir šaudė tankai, yra stimulus ir šiandien. Esu tikras, kad šis pavyzdys įkvėpė ir dabartinę medikų kartą, – ji lygiai taip pat atsakingai ir pasiaukojamaiėjo gelbėti Lietuvos žmonių per kovidą epidemiją. Namuose palikę šeimas ir vaikus, nežinodami, ar patys neužsikrės šiuo mirtį nešančiu virusu, jie kovojo su nelaime, prieš kurią kovoti labai trūko būtinų priemonių.

Gerbiamieji, gyvename sudėtingu geopolitiniu laikotarpiu, kuomet kiekvienas privalome paklausti savęs: o koks mano vaidmuo, kaip aš elgčiausi? Žinau, jog daug kolegų gydytojų, slaugytojų, kitų medicinos darbuotojų yra tapę Lietuvos šaulių sąjungos nariais ar užsirašę į kuriamas karines komendantūras ir tvirtai pasiryžę agresijos atveju suteikti pagalbą ir ginti Lietuvos laisvę. Todėl, mieli kolegos, visiems dėkoju, didžiuojusi ir tikiu jumis. Jūs – Lietuvos gynėjai. Ačiū. (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. Gerbiamieji, pradedame iškilmingą Laisvės premijos įteikimo ceremoniją.

Vyksta iškilminga 2024 metų Laisvės premijos įteikimo ceremonija.

Trimitininkui grojant kompozitoriaus Juozo Naujalio kūrinį „Lietuva brangi“, rodomas nuotraukų koliažas apie 2024 metų Laisvės premijos laureatą Julijų Sasnauską.

Gerbiamieji, Laisvės premijos laureatas bus apdovanotas „Laisvės“ skulptūrele – miniatiūrine tarpukario monumento, sukurtu Juozo Zikaro, kopija. Tegul sparnuotas angelas saugo ne tik šios premijos laureatą – tegul jis saugo pačią laisvę.

Skambant trimitui, Garbės sargybos kuopos kariai į Seimo Kovo 11-osios Akto salę iškilmingai įneša „Laisvės“ statulėlę.

Kalbės Laisvės premijų komisijos pirmininkė Rima Baškienė.

Lietuvos Respublikos Seimo narės, Laisvės premijų komisijos pirmininkės Rimos Baškienės kalba

R. BAŠKIENĖ. Garbieji laisvės žmonės, laisvę puoselėjantys ir saugantys, iš jos išskirtinumo ir ypatingosios galios auginantys stiprybės sėklas dabarties iššūkiams nugalėti ir atsakingoms, pi-

lietiškoms ateities kartoms. Kasmet minėdami lemtingus sausio įvykius pirmiausia pagalvojame apie drąsius, ryžtingus žmones, apie vienybės jėgą, apie tai, kad laisvė nėra savaime suprantama dovana, kad ji yra ilgų pastangų, aukų rezultatas ir neįkainojama vertybė. Prisimename ir gerbiame tuos, kurie nuolat augino, kūrė, pasiaukojamai dirbo ir dabar stato pasitikėjimo ir noro gyventi čia, Lietuvoje... stiprią ir saugią mūsų valstybę.

Keičiantis Seimo kadencijoms Laisvės premijų komisija ir tuometinė jos pirmininkė Angelė Jakavonytė perdavė Seimui gerą žinią – jų siūlymą skirti Laisvės premiją pranciškonų vienuoliui, Vilniaus Bernardinų bažnyčios kunigui, ilgamečiam „Mažosios studijos“ vadovui, sovietmečio disidentui Juliui Sasnauskui. Seimas vienbalsiai priėmė šį nutarimą.

Julius Sasnauskas buvo vienas aktyviausių Lietuvos laisvės lygos narių, vienas svarbiausių rezistentų Antano Terlecko bendražygių, už religinius įsitikinimus net pašalintas iš mokyklos.

Vilniaus senamiesčio kiemų paslaptį užaugęs drąsus jaunuolis, veikdamas kartu su kitais disidentais, leido tautinės minties pagrindinį leidinį „Lietuvos šauklys“, vėliau – leidinį „Vytis“. Kartu parengė pasaulyje didelio atgarsio sulaukusį laisvės dokumentą „45 pabaltijiečių memorandumas“ ir taip pats tapo Laisvės šaukliu.

1979-ieji. KGB tais metais suimtas, nuteistas pusantrų metų kalėjimo ir penkeriems metams tremties Tomsko srityje. Net gyvendamas griežto režimo sovietinėje sistemoje Julius Sasnauskas sugebėjo būti laisvas savo dvasia, nes mintys apie laisvę siejosi su tikėjimu ir drąsa veikti. Nepaisydamas spaudimo, nepaisydamas represijų, tačiau suvokdamas, kad pasipriešinimas sistemai yra ne tik politinis veiksmas, kad tai moralinė pareiga.

Grižęs iš tremties Julius Sasnauskas ir toliau dalyvavo antisovietinėje veikloje, buvo vienas iš Lietuvos laisvės lygos mitingo prieš tuometinę santvarką prie Adomo Mickevičiaus paminklo organizatorių. Vėliau Julius Sasnauskas mokėsi Kunigų seminarijoje, davė vienuolio įžadus, buvo išventintas į kunigus.

Vienas pastebėjimas apie aistrą knygoms, kuri tapo Juliaus Sasnausko gyvenimo šviesa. Nuo vaikiškų pasakų, Antano Maceinos raštų ir didžiojo pajautimo, kad spausdinto žodžio vertė yra ypatingas ginklas, yra mintis maitinanti galia, yra penas sielai, yra įkvėpimas ir pagalbininkė gyventi ir kurti.

Šiandien dėkojame Juliui Sasnauskui už postilių rinkinius, už knygas, kuriose brandūs tikėjimo, atjautos, bendruomeniškumo, kovos už Lietuvos laisvę apmąstymai. Dėkojame už dvasinų pokalbių su mūsų Lietuvos jaunimu ir su kiekvienu sutiktu žmogumi.

Bernardinų bažnyčioje girdėjau sakant: „Jis – mūsų ne tik dvasios tėvas, puikus pamokslininkas – jis tiesiog bičiulis daugeliui parapijiečių.“ Ir, manau, tai yra vienas svarbiausių įvertinimų.

Ir dar. Vilniaus senamiesčio aplinka, manau, palieka ypatingą istorinį ryšį, perduodamą iš kartos į kartą. Tokį ryšį norėčiau išvelgti su Vilniaus universiteto pirmuoju rektoriumi, kunigu, rašytoju, vienu žymiausių XVII amžiaus pradžios pamokslininkų Petru Skarga, po kurio vardu pavadintą Vilniaus universiteto kiemą bėgiojo ir Julius Sasnauskas. Kunigas Petras Skarga dar tada, beveik prieš 500 metų, rašė: „Pamokslų tikslas – sužadinti patriotinius jausmus, priminti vertybes, kurių laikantis galima išgelbėti valstybę.“ Panaudodamas iš Antikos laikų kilusią valstybės kaip laivo alegoriją, Petras Skarga rašė: „Kai laivas skęsta, o vėtra jį verčia, kvailas žmogus saugo savo ryšulius, o laivo gelbėti neina ir mano, kad taip saugo save. O kai žmogus savo dėžes ir turtus, kuriuos turi laive, paniekina ir kartu su visais puls gelbėti laivo, visa kita pamiršęs, tik tada atgaus, ką turėjo, ir pats savo gyvybę išsaugos.“ (Citatos pabaiga.)

Mūsų tauta tikrai įrodė, kad moka saugoti valstybę, savo laisvę, ir tai pavirtina gerbiamojo Juliaus Sasnausko žodžiai: „Laisvė nėra tik teisė elgtis kaip nori – tai pirmiausia atsakomybė už kitus žmones ir už savo veiksmus.“ Ir dar vieni ypatingi ir svarbūs žodžiai: „Man svarbu daryti tai, kas reikalinga daugeliui“, – sako Julius Sasnauskas. Dėkojame! (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. Laisvės premiją įteikia Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Saulius Skvernelis. Šių metų Laisvės premijos laureatas – Lietuvos neginkluoto antisovietinio pasipriešinimo dalyvis, pagrindinės spaudos leidėjas ir publicistas Julius Sasnauskas.

Skambant trimitui, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Saulius Skvernelis įteikia 2024 metų Laisvės premijos apdovanojimą laureatui Juliui Sasnauskui. (Plojimai)

Lietuvos neginkluoto antisovietinio pasipriešinimo dalyvio, pagrindinės spaudos leidėjo ir publicisto, 2024 metų Laisvės premijos laureato Juliaus Sasnausko kalba

J. SASNAUSKAS. Sveikinu visus. Taip gražiai, jautriai čia viskas suorganizuota, ta iškilmė. Tikrai diena, per kurią žinome, už ką dėkoti, ir turime, už ką dėkoti ir ką švęsti.

Aš neišvardinsiu taip gražiai visų čia esančių žmonių pagal rangus ir tas grupes. Pasinaudo-siu šventojo Pranciškaus Asyžiečio patarimu arba mokymu. Jis yra liepęs kreiptis: „Broliai ir se-serys.“

Tai broliai ir seserys! Sveikinu visus su Laisvės diena ir dėkoju už tą prasmingą ir tokį iškilų apdovanojimą – Laisvės premiją. Abudu žodžiai skamba labai gražiai. Bet pagalvojau, kad mes visi, ypač šioje salėje, esame Laisvės premijos laureatai, ypač čia, Kovo 11-osios. Visa Tauta. Kaip Algimantas Mackus apie Vasario 16-osios Aktą yra pasakęs, kad jį pasirašė visa Lietuva (ir toliau, žinoma, pasirašo visa Lietuva), taip ir mes dėkokime šiandien už Laisvės premiją. Pati laisvė yra didžioji premija. Kad ir kokie mes būtume skirtingi ir kartais nerandantys bendros kalbos, laisvė vis tiek bus daugiau, galingiau, svarbiau.

Kai kurie įvykiai ir žmonės labai greitai pavirsta legendomis. Legenda jau yra pokario parti-zanų kovos, vėliau – pagrindžio spauda, disidentų ar, kaip sako kiti, rezistentų judėjimas. Legen-dinės ir tos dvi datos, mus čia surinkusios, – Kovo 11-oji ir Sausio 13-oji. Legendos reikalingos, nes jos, be kita ko, praneša, kad neįmanomi dalykai gali būti įmanomi.

Nesileisiu į prisiminimus, juo labiau kad apie viską jau ne kartą yra pasakota. Kai apsilanky-davau buvusiame KGB kalėjime prie Lukiškių aikštės, man pačiam atrodė neįtikėtina, neįmano-ma visa tai, kas nutiko, kas buvo pasirinkta mūsų prieš keturis ar penkis dešimtmečius, pranokus savo žmogiškąjį mažumą ir trapumą daugiau, nei leido aplinkybės.

Aišku, buvo gausu gerų pavyzdžių ir pamokų. Užaugau namuose, kuriuose gyvavo pasako-jimas apie nepriklausomą Lietuvą, okupantų represijas, tautos pasipriešinimą. Prisimenu, kaip devynerių metų klausiausi mamos žodžių apie Prahos pavasarį ir rusų tankus. Ir iki šiol stebiuo-si, kad tie žodžiai galėjo taip smarkiai paveikti.

Laisvės pamokos ir pavyzdžiai buvo šalia. Gimtasis Vilniaus miestas su trijų sukilimų pėd-sakais, su bažnyčių bokštais, šaunančiais į dangų, su Vasario 16-osios signatarų namu. Greičiau-siai dėl jo visa tuometė M. Gorkio gatvė buvo lyg kokia paslaptina laisvės arterija mieste. Net hipių susibūrimai greta uždarytos katedros anuomet skelbė alternatyvą režimui. Nežinau, ar priespaudos režimai suvokia, kad laisvės dvasiai patinka atsirasti nelaisvėje visokiausiais būdais ir keliais. Kažin kas nematomas nuolat išdidina ir padaugina mūsų gerus darbus ir sprendimus. Padaugina ir drąsą. Mano mokytojas ir draugas Antanas Terleckas sakydavo: „Pavargau. Ir vėl pavargau. Žinai, aš bijau.“ O paskui čia pat kūrė drąsiausius, ižūliausius planus, ką dar nuveikus Lietuvos laisvės labui ir kaip dar sykį įgėlus okupantams.

Paauglystėje su keliais mokyklos draugais užsikrėtęs tais beprotiškais planais girdėdavau patarimų, kad prieš vėją nepapūsi ar galva sienos nepramuši. Bet kai kas štai ėmė ir papūtė prieš vėją. Pasirodo, kad įmanoma. Ir sienos tos neatlaikė. Palaimintas yra kelias į laisvę ir laisvės ais-tra. Už tai reikia dėkoti ir kartais brangiai mokėti. Tačiau niekas tame kelyje nebuvo veltui: nei pagrindžio spauda, nei trispalvė vėliava, iškelta ant kamino, nei nelegali maldos eisena į Šiluvą ir taip toliau, ir taip toliau. Net kalėjimai ir tremtys, rodos, buvo ne veltui.

Kodėl visa tai? Kodėl mums svarbu? Dažnai prisimenu, kaip Vaižgantas, dar gyvendamas Stokholme, 1917 metų gale gauna kiek paankstintą žinią apie nepriklausomybės paskelbimą. Pa-sveikinęs ir pašlovinęs Lietuvos laisvę, jis stabteli ir pats savęs klausia, kam gi ta laisvė jam reika-linga. Atsakymas yra gražus ir vertas dėmesio: „O ar aš žinau? Tik jaučiu, kad negaliu be jos bū-ti.“ Nė mes negalime be jos.

Žiūriu dabar į laisvės kartą, į tuos, kurie gimė ir užaugo jau laisvoje tėvynėje. Ten, tarp jų, kažkur slypi viso buvusio pasipriešinimo prasmė ir grožis. Ten yra apdovanojimas, dar viena premija mums visiems, džiaugsmo vieta ir, jei reikia, atsakymas į klausimą, ar už tokią Lietuvą buvo kovojama kone penkis dešimtmečius. Tik dėl to, kad esame pašaukti laisvei, kaip sako Šventasis Raštas, šiandien galime atjausti ir net ginti Ukrainą, taip pat pasimokyti iš jos, kokia brangi ir nepamainoma yra laisvės dovana.

Iki šiol beveik visi šios premijos laureatai buvo subrendę žmonės, pasižymėję praeityje, dažniausiai priešinęsi okupaciniam režimui, gynę žmogaus teises. Dar sykį dėkoju Lietuvos Respublikos Seimui už aukštą įvertinimą ir labai linkiu (gal net nujaučiu), kad kitas Laisvės premijos laureatas būtų iš kartos, gimusios laisvėje. Nes ir laisvoje šalyje niekur nedingo ir nedings įvairios kitos vergijos formos, o kartu su jomis ir amžinas pašaukimas būti laisvu žmogumi ir tarnauti visų kitų laisvei. Ačiū. (*Plojimai*)

T. JAČIAUSKAS. Laisvės premijos laureatas Julius Sasnauskas. Ačiū jums ir visiems, kurie kovojo ir gyveno vardan mūsų laisvės.

„Dainuojanti revoliucija“, „Drąsūs dainų šalies žmonės“ – tokios antraštės anuomet pasaulio spaudoje skelbė apie lietuvių tautos laisvės siekį. Todėl ir šią ceremoniją užbaigsime daina – Mikalojaus Konstantino Čiurlionio „Dainų dainelė“. Simboliška, kad šiemet švenčiant šio kūrėjo jubiliejinius metus tribūnoje Nacionalinės Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokyklos jaunieji choristai, tęsiantys mūsų dainuojančios ir visada kovojančios už laisvę tautos tradiciją. Įsiklausykime ir dainuokime.

Nacionalinės Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokyklos choras, diriguojamas Romualdo Gražinio, atlieka Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrinį „Dainų dainelė“. (Plojimai)

Dėkojame Nacionalinės Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokyklos chorui ir dirigentui Romualdui Gražiniui.

Lietuva šiandien mini Laisvės gynėjų dieną. Džiaukimės iškovoję laisvę. Dalyvaukime šios dienos renginiuose, atiduokime pagarbą žuvusiems ir parodykime meilę gyviesiems. Netrukus, 12 valandą, kviečiame stebėti vėliavų pakėlimo ceremoniją iš Nepriklausomybės aikštės. Švęskime savo laisvę! (*Plojimai*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adamkus Valdas 30
Aleksa Virgilijus 30, 32, 41, 54, 179, 272
Aleksavičienė Vaida 30, 32, 41, 94, 133, 146, 269, 330, 364, 375, 410
Andriukaitis Vytenis Povilas 102, 155
Anušauskas Arvydas 30, 32, 41, 49, 62, 64, 75, 85, 147, 155, 163, 164, 179, 185, 189, 203, 214, 231, 232, 256, 262, 341, 377, 383, 430, 467, 469, 480, 493
Armonaitė Aušrinė 117
Asadauskaitė-Zadneprovskienė Laura 30, 32, 41, 179, 256
Asanavičiūtė Dalia 30, 32, 41, 57, 70, 172, 177, 179, 194, 270, 272, 301, 314, 345, 436, 451, 500
Augustinas Vaclovas 506
Ažubalis Audronius 30, 32, 41, 106, 147, 148, 149, 189, 207

Ą

Ąžuolas Valius 30, 32, 33, 41, 50, 76, 116, 117, 118, 136, 137, 138, 152, 157, 162, 173, 179, 196, 203, 205, 210, 211, 213, 215, 216, 245, 272, 369, 372, 374, 378, 379, 413, 417, 420, 423, 424, 426, 430, 438, 443, 454, 455, 463, 464, 465, 466, 467, 470, 471, 472, 477, 479, 481, 482, 483, 485, 499, 502

B

Bagdonas Andrius 30, 33, 41, 79, 105, 171, 177, 180, 198, 202, 270, 293, 294, 311, 312, 313, 355, 356, 381, 382, 451
Baidenas Džo (Biden Joe) 214
Bakas Samuelis (Bak Samuel) 109
Balčytis Zigmantas 30, 33, 41, 179, 249, 272, 358, 418, 447, 475, 482
Balčytytė Giedrė 30, 33, 41, 165, 166, 301, 386, 391
Balsys Linas 30, 33, 41, 114, 147, 148, 231, 270, 272
Baranauskas Antanas 447
Baranovas Ruslanas 30, 33, 41, 177, 215, 467, 497, 498
Barauskas Tadas 30, 33, 41, 56, 70
Bartoševičius Kristijonas 109
Bastys Mindaugas 51
Baškienė Rima 30, 33, 41, 42, 56, 63, 77, 86, 93, 116, 122, 161, 195, 201, 236, 274, 285, 293, 299, 304, 308, 310, 316, 365, 380, 385, 396, 402, 418, 447, 448, 452, 498, 512
Bautronis Andrius 153
Benkunskas Valdas 503
Bilius Kęstutis 30, 33, 41, 56, 79, 179, 238, 256, 269, 272
Bilotaitė Agnė 30, 33, 41, 46, 84, 85, 90, 114, 115, 117, 243, 248, 250, 267, 268, 269, 346, 372, 373, 493

Birutis Šarūnas 30, 33, 41, 217, 231, 244, 338, 339, 354, 427
Blinkevičiūtė Vilija 30, 31, 32, 56, 69, 82, 98, 100, 101, 102, 109, 110, 324, 344
Bradauskas Bronius 33
Bradauskas Dainoras 30, 33, 41, 204, 269, 281, 373, 439
Brazauskas Algirdas Mykolas 497
Braziulienė Ingrida 30, 33, 41, 114, 177, 270, 364, 417, 431
Bredelis Kęstutis 508
Bruveris Vytautas 53
Bucevičius Saulius 30, 33, 41, 94, 131, 146, 329, 403, 405, 406, 455, 456, 479, 482
Budbergytė Rasa 30, 33, 41, 59, 60, 61, 67, 68, 70, 93, 131, 146, 181, 199, 234, 330, 337, 351, 422, 423
Budrys Arūnas 181, 182, 183, 188, 388, 389, 394
Budrys Kęstutis 217, 337, 351, 354, 435, 465
Bukauskas Adomas 118
Bulavas Juozas 62
Busila Andrius 30, 33, 41, 125, 180, 369
Butkevičius Algirdas 30, 33, 41, 52, 83, 136, 137, 147, 148, 229, 231, 276, 285, 292, 329, 333, 334, 359, 421, 453, 454, 455

C

Cesiulis Nerijus 337

Č

Čaplinskis Saulius 30, 34, 41, 180, 256, 273, 295, 320
Čepononis Antanas 414
Čiurlionis Mikalojus Konstantinas 132, 249, 277, 515
Čmilytė-Nielsen Viktorija 30, 34, 41, 51, 53, 55, 57, 58, 59, 65, 66, 69, 70, 82, 93, 100, 141, 147, 155, 157, 203, 206, 208, 227, 277, 285, 297, 315, 316, 317, 320, 323, 362, 363, 390, 461, 477, 502

D

Dapkus Tomas 99
Dargis Petras 30, 34, 41
Deloras Žakas (Delors Jacques) 61
Dilba Ramūnas 194, 195, 196, 197, 198
Dobrowolska Ewelina 117, 203, 210, 214
Domarkas Tomas 30, 34, 41, 124, 256, 307, 343, 366
Dostojevskis Fiodoras (Dostojevskij Fiodor) 497
Dragis Marijas (Draghi Mario) 118, 229, 230
Drukteinis Giedrius 30, 34, 41, 113, 255, 269
Dudėnas Arūnas 30, 34, 41, 119, 300, 351

E

Einšteinas Albertas (Einstein Albert) 93

F

Fiodorovas Viktoras 30, 34, 41, 57, 70, 84, 101, 177,
236, 280, 325

G

Gailius Vitalijus 30, 34, 41, 63, 64, 66, 96, 116, 118,
159, 162, 164, 170, 182, 183, 188, 233, 285, 290, 330,
342, 343, 365, 389, 399, 430, 448, 470

Gaižauskas Dainius 30, 34, 41, 54, 55, 212, 213, 215,
255, 284, 285, 347, 348, 468, 488

Geda Sigitas 497

Gedvilas Aidas 30, 34, 41, 45, 83, 85, 110, 119, 158,
161, 162, 170, 228, 246, 250, 256, 320, 369, 378, 390,
404, 429, 439, 487

Gedvilas Martynas 30, 34, 41, 235, 367

Gedvilienė Aistė 30, 34, 41, 85, 239, 262, 432, 501

Gelažnikienė Ilona 30, 34, 41, 56, 70, 235, 273, 395,
453, 471, 477, 478, 481, 482

Gentvilas Eugenijus 30, 34, 41, 46, 47, 52, 53, 54, 55,
66, 69, 93, 101, 102, 103, 110, 127, 129, 168, 172,
174, 207, 209, 211, 212, 254, 255, 257, 260, 261, 336,
337, 351, 363, 364, 414, 443, 446, 464, 467, 468, 476,
489, 490

Gentvilas Simonas 30, 34, 41, 50, 57, 117, 175, 191,
246, 302, 303, 306, 307, 319, 326, 415, 432, 440, 441,
442, 448, 485

Genzbigelis Gasparas 508

Gerbutavičius Darius 510

Germanas Vilhelmas, Židelis Vilius 261

Girskienė Ligita 30, 34, 41, 54, 64, 92, 123, 148, 177,
191, 291, 303, 305, 307, 322, 332, 333, 334, 369, 385,
428, 437

Glaveckas Kęstutis 443, 467

Goda Gintaras 27, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40,
41, 72, 73, 271, 272

Gorbačiovas Michailas (Gorbačov Michail) 508, 511

Grabauskas Viktoras 492, 493

Gražinis Romualdas 505, 515

Gražulis Petras 152, 157, 213

Greitai Algis, Ramanauskas Algirdas 155

Grybauskaitė Dalia 139, 140, 293, 297, 327, 416,
466, 505

Griškevičius Domas 30, 34, 41, 54, 56, 79, 120, 129,
170, 177, 207, 248, 282, 294, 297, 298, 309, 311, 379,
380, 395, 397, 398, 399, 400

Grubliauskas Vytautas 30, 35, 41, 94, 131, 145, 180,
237, 264, 269, 320, 329

Grunskienė Nida 127, 151, 355

Grušas Gintaras Linas 27, 29

Gudžinskas Liutauras 102

Gumuliauskas Arūnas 488

Guzevičius Saulius 506

H

Hitleris Adolfas (Hitler Adolf) 497

Hofmanas Ignas 217, 232, 333, 354, 415, 427, 437

I

Iešmantas Gintautas 457, 458, 459, 466

Intas Vaclovas 277, 286

Ivanišvilis Bidzina (Ivanišvili Bidzina) 211

J

Jačiauskas Tadas 505, 506, 507, 508, 510, 511, 512,
513, 515

Jakavičius Darius 30, 35, 41, 256, 340, 341, 447

Jakavičiūtė-Miliauskienė Agnė 30, 35, 41

Jakavonytė Angelė 513

Jakubauskienė Marija 217, 231, 233, 234, 239, 243,
344, 354, 431, 433

Jankūnas Rimas Jonas 72, 73, 90, 125, 157, 192, 193,
203, 346, 352, 390, 438, 464, 470, 481, 494

Janukovyčius Viktoras (Janukovyč Viktor) 213

Janušonienė Roma 30, 35, 41, 255, 256, 269, 313, 399

Jasinevičius Vilius 507, 508

Jeglinskas Giedrimas 30, 35, 41, 93, 149, 160, 202, 205,
206, 212, 264, 283, 407, 408

Jočienė Danutė 286, 287, 288, 289, 422, 423

Jonauskas Linas 30, 35, 41, 93, 130, 145, 171, 172, 173,
174, 175, 329, 360, 361, 395, 406, 448, 449, 484, 485

Jucius Vytautas 30, 35, 41, 177, 256

Juknevičienė Rasa 327, 340

Juozapaitis Vytautas 72, 73, 74, 92, 107, 131, 146, 201,
231, 244, 249, 304, 305, 308, 309, 310, 319, 331, 332,
350, 369

Juršėnas Česlovas 60

Juška Ričardas 30, 35, 41, 135, 146, 266, 267, 268

K

Kabišaitis Andrius 181, 184, 186, 190, 191, 462

Kairys Simonas 30, 35, 41, 75, 87, 109, 110, 117, 120,
156, 241, 242, 244, 293, 308, 331, 372, 397, 427, 490

Kairys Steponas 59, 62

Kalanta Romas 459

Kalėda Saulius Lukas 286, 289, 423
 Karbauskis Ramūnas 48, 66, 211, 338, 446
 Kartjė-Bresonas Anri (Cartier-Bresson Henri) 508
 Kasčiūnas Laurynas 30, 35, 41, 117, 118, 275, 347, 348, 367, 406, 414, 471
 Kaspersen (Caspersen) Jūratė 451
 Katelėnas Martynas 30, 35, 41, 269, 290, 297, 301, 320, 356, 383, 384, 385, 386, 387, 400, 447, 474
 Kaunas Robertas 30, 35, 41, 92, 256, 347, 348, 394, 453
 Kazlavickas Liutauras 30, 35, 41
 Kentridžas Viljamas (Kentridge William) 109
 Kernagis Vytautas 30, 35, 41
 Kirkilas Gediminas 292
 Kirkorovas Filipas (Kirkorov Filip) 338
 Kirkutis Eimantas 30, 35, 41, 126, 167, 170, 197, 252, 265, 413, 418, 421, 425, 434, 468, 480
 Kižienė Indrė 30, 35, 41, 62, 256, 370, 380
 Kondratovič Vladislav 217, 233, 243, 343, 346, 354, 428, 433, 435
 Kreivys Dainius 30, 35, 41, 117, 119, 122, 126, 207, 424, 426, 431
 Kubilius Andrius 48, 67, 137, 140, 292, 327, 350
 Kukliansky Faina 153, 154, 155
 Kukuraitis Linas 30, 36, 41, 53, 56, 70, 74, 93, 99, 133, 144, 146, 150, 151, 209, 273, 279, 364, 375, 392, 412, 413, 450, 451, 456, 475, 476
 Kuodis Raimondas 30, 36, 41
 Kuzmickaitė Lukrecija 510
 Kuzmickienė Paulė 30, 36, 41, 57, 70, 239, 256, 348, 349, 489, 490, 491, 492
 Kvietkauskas Vytautas 155

L

Landsbergis Gabrielius 30, 31, 32, 46, 69, 109, 117, 205, 213, 214, 245, 465
 Landsbergis Vytautas 99, 505, 508, 511
 Leiputė Orinta 30, 36, 41, 47, 56, 59, 61, 62, 66, 68, 70, 108, 138, 149, 151, 176, 233, 251, 269, 337, 352, 354, 365, 370, 385, 390, 433, 440, 458, 499
 Leta Enrikas (Letta Enrico) 118
 Levis Primas (Levi Primo) 495
 Lydeka Arminas 30, 36, 41, 61, 87, 269, 367, 368, 451, 452, 464
 Lingė Mindaugas 30, 36, 41, 46, 51, 56, 57, 58, 59, 70, 74, 83, 97, 113, 139, 140, 166, 200, 205, 226, 241, 260, 272, 290, 297, 299, 300, 302, 315, 322, 328, 344, 345, 366, 388
 Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 57, 98, 135
 Lukošaitis Alvidas 44

Lukšys Vytautas 508
 Luščikas Saulius 30, 36, 41, 180, 269, 414

M

Maceina Antanas 513
 Mackus Algimantas 514
 Majauskas Mykolas 137
 Makutinovičius Boleslovas 492
 Maldeikis Matas 30, 36, 41, 88, 89, 105, 106, 215, 369, 421, 466, 467
 Manas Tomas (Mann Thomas) 497
 Martinaitis Marcelijus Teodoras 497
 Martinaitis Tomas 30, 36, 41, 103, 104, 255, 269, 275, 295, 321, 369
 Masiulis Kęstutis 154, 155
 Masiulis Rokas 122, 292, 425
 Mažeika Kęstutis 30, 36, 41, 49, 89, 93, 114, 124, 132, 141, 145, 168, 169, 170, 171, 172, 175, 246, 263, 269, 307, 317, 318, 330, 352, 359, 360, 402, 403, 419, 429, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 460, 461, 480, 500, 501, 502
 Mažylis Liudas 30, 36, 41, 271, 283, 284, 305
 Mekas Jonas 154, 156
 Mesonis Gediminas 287
 Michnikas Adamas (Michnik Adam) 507
 Mikelėnas Valentinas 188, 189
 Miliauskas Paulius 189
 Miliūtė Rūta 72, 73, 74
 Mockus Alvydas 30, 36, 41, 346, 347, 501, 502
 Mockus Rimantas 343, 345, 354
 Mockus Rimvydas 427, 436, 437
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 30, 36, 41, 59, 64, 65, 66, 68, 70, 121, 207, 216, 245, 277, 296, 334, 335, 349
 Morozaitė-Rasmussen Neringa 142
 Motuzas Remigijus 30, 37, 41, 56, 65, 70, 83, 94, 97, 102, 113, 202, 203, 204, 206, 209, 210, 211, 212, 213, 227, 278, 325, 326, 330, 449, 461, 462, 463, 464, 465

N

Naglė Jolanta 451
 Narkevič Jaroslav 30, 37, 41, 116, 117, 269, 270, 432
 Naujalis Juozas 512
 Nausėda Gitanas 27, 28, 80, 192, 337, 338, 448, 505
 Navickas Evaldas 337
 Navickas Kęstutis 247
 Navickienė Monika 108, 328
 Nedzinskas Antanas 30, 37, 41, 69, 277, 331
 Neimantas Karolis 30, 37, 41, 156, 270, 341, 342, 376, 433, 451

Netanjahu Benjaminas (Netanjahu Benjamin) 153, 154
 Norkienė Aušrinė 30, 37, 41, 57, 70, 90, 94, 101, 112,
 113, 177, 256, 269, 320, 324, 369, 413, 460, 465
 Norkus Rimvydas 286

O

Olekas Juozas 30, 37, 41, 55, 59, 67, 70, 72, 74, 75, 76,
 77, 78, 81, 90, 91, 93, 94, 96, 111, 112, 113, 114, 117,
 138, 139, 147, 148, 149, 151, 152, 155, 176, 177, 193,
 199, 200, 201, 202, 208, 209, 211, 226, 254, 255, 256,
 264, 265, 266, 269, 271, 280, 281, 283, 284, 285, 286,
 299, 301, 303, 305, 354, 366, 367, 368, 369, 370, 381,
 390, 391, 392, 403, 405, 406, 415, 451, 452, 457, 458,
 460, 465, 473, 498, 499, 500, 511
 Olševski Česlav 30, 37, 41, 413

P

Paksas Rolandas 109, 230
 Paluckas Gintautas 30, 37, 41, 46, 57, 58, 80, 81, 82, 83,
 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 93, 97, 98, 99, 100, 101, 102,
 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 160, 161,
 162, 163, 164, 217, 226, 227, 229, 230, 231, 232, 234,
 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 323, 324, 326,
 327, 333, 338, 339, 340, 342, 343, 344, 345, 346, 347,
 349, 354, 366, 428, 430, 432, 433, 434, 438, 440, 505
 Paškevičienė Jurgita 405
 Paukštys Arvydas 119
 Pavilionis Žygimantas 30, 37, 41, 52, 76, 99, 103, 104,
 105, 110, 149, 158, 202, 204, 205, 210, 213, 215, 234,
 296, 339, 340, 346, 463, 468
 Pečiukonis Vytautas 508
 Pečkauskas Aurimas 116, 117, 119, 123, 125, 247
 Petkevičaitė-Bitė Gabrielė 27
 Petkevičienė Daiva 30, 37, 41, 177, 269, 439
 Petrauskaitė Modesta 30, 37, 41, 113, 180, 235, 256,
 270, 320, 331, 369
 Petronienė Lina 30
 Petrošius Audrius 30, 37, 41, 54, 57, 158, 238, 247, 263,
 268, 269, 270, 290, 296, 297, 356, 357, 379, 384, 385,
 387, 388, 389, 390, 446, 461, 473
 Pistoriusas Borisas (Pistorius Boris) 99
 Pocius Arvydas 30, 37, 41, 133, 146, 177, 295, 361, 492
 Podėnas Sigitas 347
 Poderskis Povilas 324, 344, 345, 347, 352, 354, 427,
 430, 437
 Podolskis Karolis 30, 37, 41, 56, 70, 237, 335, 336, 337,
 387, 429
 Popovienė Raminta 30, 37, 41, 217, 336, 337, 341, 346,
 354, 434, 436

Poškus Mantas 30, 38, 41
 Požerskis Romualdas 507, 508
 Prajara Tadas 30, 38, 41, 256
 Pranciškus Asyžietis (Franciscus de Assisi) 514
 Prancietis Viktoras 30, 38, 41, 132, 140, 177, 256, 318,
 417, 444, 446, 449, 464, 481, 482
 Puchovič Robert 30, 38, 41, 56, 70, 84, 158, 270
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 52, 154, 155, 239

R

Radvila Algimantas 30, 38, 41
 Radvilavičius Audrius 30, 38, 41, 95, 177, 369, 406,
 415, 437
 Rakutis Valdas 30, 38, 41, 179, 181, 255, 269, 295,
 310, 364
 Rasburskis Nerijus 140
 Razma Jurgis 30, 38, 41, 57, 63, 74, 75, 76, 80, 87, 93,
 108, 111, 130, 131, 141, 156, 157, 174, 175, 177, 205,
 206, 208, 209, 230, 278, 282, 304, 320, 321, 327, 331,
 332, 333, 339, 362, 367, 397, 398, 400, 412, 426, 427,
 445, 461, 495, 498, 499
 Razmislevičius Darius 30, 38, 41, 123, 173, 284
 Remarkas Ėrichas Marija (Remarque Erich Maria) 52
 Rojaka Jekaterina 30, 38, 41, 165, 166, 167, 256, 295,
 369, 390, 412, 413
 Ropė Bronis 30, 38, 41, 91, 125, 169, 170, 174, 185,
 197, 247, 251, 269, 343, 344, 359, 365, 411, 413, 420,
 441, 442, 444, 449, 479, 482
 Rudelienė Edita 30, 38, 41, 57, 70, 87, 88, 120, 241,
 369, 481
 Ruginienė Inga 30, 38, 41, 101, 217, 330, 354

S

Sabatauskas Julius 30, 38, 41, 94, 95, 115, 133, 134,
 143, 146, 159, 164, 251, 270, 285, 286, 290, 312, 316,
 317, 330, 389, 395, 422, 423, 439
 Sabutis Eugenijus 30, 38, 41, 47, 78, 79, 217, 342,
 354, 456
 Sacharovas Andrejus (Sacharov Andrej) 459
 Sadauskis Tadas 30, 38, 41, 54, 265
 Sarbievijus Motiejus Kazimieras
 (Sarbievski Maciej Kazimierz) 277
 Sasnauskas Julius 458, 489, 490, 512, 513, 514, 515
 Savickas Lukas 30, 38, 41, 177, 217, 348, 355, 429,
 483, 484
 Segalovičienė Irena 191, 193, 194
 Sejonienė Jurgita 271, 272, 283, 284, 344
 Sikorskis Radoslavas (Sikorski Radosław) 103
 Sinica Vytautas 30, 39, 41, 57, 179, 272, 287, 291, 302,
 309, 475, 495

Sinkevičius Rimantas 30, 39, 41, 48, 121, 233, 256, 269, 295, 320, 377, 379, 423, 426
 Sinkevičius Virginijus 30, 31, 32, 69
 Sysas Algirdas 30, 39, 41, 94, 114, 130, 143, 144, 145, 150, 151, 162, 193, 200, 269, 270, 274, 276, 291, 315, 316, 361, 363, 420, 456, 472
 Skaisgirytė Asta 337
 Skaistė Gintarė 30, 39, 41, 117, 124, 177, 178, 179, 328, 367, 369, 370, 373, 374, 419
 Skamarakas Matas 30, 39, 41, 54, 113, 335
 Skardžius Artūras 30, 39, 41, 83, 88, 93, 115, 122, 131, 139, 140, 145, 146, 150, 151, 152, 155, 183, 193, 228, 230, 255, 292, 293, 329, 360, 367, 416, 424, 427, 431, 499
 Skarga Petras (Skarga Piotr) 513
 Skuodis Marius 117, 120, 121, 124, 126
 Skvernelis Saulius 27, 30, 39, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 66, 67, 70, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 87, 96, 106, 114, 151, 209, 256, 271, 288, 299, 322, 333, 338, 354, 370, 381, 383, 405, 415, 416, 417, 432, 438, 453, 458, 460, 466, 467, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 503, 505, 513, 514
 Starkevičius Kazys 30, 39, 41, 75, 117, 244, 246, 247, 248, 266, 269, 320, 340, 357, 358, 359, 360, 361, 401, 402, 403, 440, 441, 442, 445, 446, 489
 Stasaitis Antanas 493
 Stefančukas Ruslanas (Stefančuk Ruslan) 58
 Stepukonis Šarūnas 108
 Stončaitis Algirdas 251, 256, 257, 258, 260, 261, 262, 266, 272, 278, 279, 280, 281, 282, 288, 493
 Strielčiūnas 497
 Strolys Marius 27, 30, 80, 81

Š

Šadžius Rimantas 217, 230, 231, 244, 355, 370, 372, 373, 374, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 430
 Šagalas Markas (Chagall Marc) 109
 Šakalienė Dvilė 30, 39, 41, 217, 232, 333, 337, 341, 355, 428, 483
 Šedvydis Laurynas 31, 39, 41, 94, 135, 136, 146, 147, 242, 276, 313, 317, 330, 369, 436, 500
 Šeršniovas Vitalijus 31, 39, 41, 57, 149, 250, 269, 291, 294, 413, 481, 488, 489
 Šilinskas Vytautas 117, 245
 Šimašius Remigijus 376, 469, 502
 Šimonytė Ingrida 27, 31, 39, 41, 85, 109, 117, 118, 119, 121, 123, 124, 128, 140, 245, 246, 249, 286, 289, 314, 322, 323, 327, 349, 353, 366, 367, 370, 373, 391, 430, 470, 484, 491

Šimulionis Ignas 510
 Širinskienė Agnė 31, 39, 41, 59, 63, 64, 66, 68, 70, 91, 92, 96, 106, 113, 127, 150, 159, 181, 206, 231, 251, 261, 267, 269, 282, 333, 339, 370, 379, 393, 394, 395, 438, 460, 468, 499
 Škirpa Kazys 309
 Šolcas Olafas (Scholz Olaf) 110
 Šukevičienė Jurgita 31, 39, 41, 56, 70, 113, 250, 276, 369, 375, 390, 435, 500
 Šukevičius Šarūnas 31, 39, 40, 41, 177
 Šukys Raimondas 31, 40, 41, 248, 268, 373, 419
 Šukytė-Korsakė Lina 31, 40, 41, 94, 133, 144, 146, 330, 361, 404
 Šuklin Jevgenij 31, 40, 41, 465
 Šulcas Irmantas 184, 185, 186, 188, 389, 394, 457, 462

T

Tamašunienė Rita 31, 40, 41, 57, 66, 79, 91, 114, 120, 121, 123, 161, 163, 164, 175, 180, 196, 200, 243, 256, 267, 277, 290, 296, 297, 341, 342, 363, 386, 405, 413, 447, 474, 478, 479, 481, 498
 Terleckas Antanas 513, 514
 Toliatas Algirdas 45
 Tomaszewski Waldemar 154
 Tomilinas Tomas 31, 40, 41, 114, 162, 166, 168, 176, 208, 262, 270, 283, 328, 412, 413, 473, 476, 486
 Trampas Donaldas (Trump Donald) 214
 Trinkūnaitė Ieva 261
 Turauskaitė Violeta 31, 40, 41, 56, 114

U

Ulbinaitė Daiva 31, 40, 41, 86, 106, 107, 139, 140, 249, 269, 278, 339, 398, 424, 434, 456
 Umerovas Rustemas (Umerov Rustem) 232
 Urmanavičius Linas 31, 40, 41, 183, 197, 310, 320, 369, 374

V

Vaičiūnas Žygimantas 217, 228, 355, 431
 Vaitiekūnienė Lilija 31, 40, 41, 177, 256
 Vaižgantas-Tumas Juozas 514
 Valinskas Arūnas 31, 40, 41, 179, 270, 277, 426
 Valinskas Arūnas, vyresnysis 154
 Varnas Dainius 31, 40, 41, 112, 346
 Vasiliauskas Liutauras 508, 509
 Vėgėlė Ignas 31, 40, 41, 74, 91, 93, 107, 113, 129, 142, 164, 166, 188, 200, 216, 274, 288, 309, 313, 314, 353, 359, 376, 378, 380, 392, 397, 410, 425, 443, 463, 469
 Veryga Aurelijus 31, 32, 69

Vėsaitė Birutė 27, 31, 40, 41, 89, 92, 102, 103, 113, 193,
197, 239, 273, 349, 433, 476, 477

Vidžiūnas Arvydas 155

Vilionis Jonas 168

Vilkauskas Kęstutis 31, 40, 41, 76, 77, 93, 162, 201,
255, 260, 269, 291, 297, 300, 309, 320, 321, 330, 385,
388, 399, 447, 475

Visockas Paulius 72, 73, 90, 330

Vyšniauskas Andrius 157

Vyžintas Ramūnas 31, 40, 41, 295, 320, 369

Z

Zailskienė Jūratė 31, 40, 41, 110, 177, 180, 242, 255,
269, 274, 282, 295, 302, 310, 330, 339, 362, 386, 475,
476, 489, 491

Zemlytė Eglė 186, 187, 188, 189, 389, 390, 393, 395, 460

Zikaras Juozas 512

Zingeris Emanuelis 31, 41, 67, 104, 105, 111, 114, 134,
146, 149, 158, 204, 206, 211, 212, 213, 257, 269, 295,
420, 422, 469, 496, 497, 498

Zuokas Artūras 31, 41, 57, 118, 139, 141, 164, 167, 173,
196, 240, 285, 286, 290, 291, 292, 343, 344, 363, 372,
381, 382, 397, 399, 400, 428, 487

Zurabišvili Salomė (Zurabišvili Salome) 212, 213

Ž

Žebelienė Daiva 31, 41, 93, 160, 330, 365, 366, 369,
446, 473, 474, 477

Žemaitaitis Remigijus 31, 41, 52, 56, 64, 70, 75, 83,
98, 99, 101, 102, 109, 110, 127, 128, 129, 139, 140,
147, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 278,
324, 326, 333, 339, 345, 346, 348, 350, 426, 427,
432, 466

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Pirmoji sesija
2024 m. lapkričio 14 d. – 2025 m. sausio 14 d.
1–18 posėdžiai ir minėjimas

ISSN 2538-7979. 2025 10 16. 52,3 apsk. leid. 1.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2025-2185
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*